Bundel van de Raadsvergadering van 11 december 2014

1 Mogelijkheid tot inspreken

2 Opening en vastellen van de agenda

3 Vragenrecht raadsleden

4 Vaststellen besluitenlijst en kennisnemen van de notulen vergadering gemeenteraad van 6-11-2014

- 20141106 Besluitenlijst raadsvergadering .pdf
- 20141106 Notulen raadsvergadering 6 november 2014.pdf

5 Ingekomen stukken

5.a Mededelingen

5.b Postlijst

- 20141127 postlijst 23-10-2014 tm 25-11-2014 raad 11 december 2014.pdf

6 Bespreekstukken begroting

6.a Programmabegroting in samenhang met collegeprogramma

- Aangepast raadsbesluit programmabegroting 2015-2018.pdf
- Adviesnota programmabegroting 2015-2018.pdf
- Antwoorden vragen en toezeggingen commissies begroting 2015.pdf
- Bijlage 2 Saldiverklaring van begrotingsnota naar begroting.pdf
- Bijlage 3 renteomslag.pdf
- Detailbegroting 2015.pdf
- Openstaande onderwerpen werkgroep.pdf
- Programmabegroting Gemert-Bakel 2015.pdf
- Raadsbesluit programmabegroting 2015-2018.pdf
- Uitwerking planning top 12 .pdf

7 Vaststellen belastingverordering

- Aangepast raadsbesluit programmabegroting 2015-2018.pdf
- Adviesnota programmabegroting 2015-2018.pdf
- Antwoorden vragen en toezeggingen commissies begroting 2015.pdf
- Bijlage 2 Saldiverklaring van begrotingsnota naar begroting.pdf
- Bijlage 3 renteomslag.pdf
- Detailbegroting 2015.pdf
- Openstaande onderwerpen werkgroep.pdf
- Programmabegroting Gemert-Bakel 2015.pdf
- Raadsbesluit programmabegroting 2015-2018.pdf
- Uitwerking planning top 12 .pdf

8 Nota grondprijzen 2015

- Adviesnota raad nota grondprijzen 2015.pdf
- Nota grondprijzen 2015 (versie 4 november 2014).pdf
- Raadsbesluit nota grondprijzen 2015.pdf

9 Nota risicomanagement

- Adviesnota notitie risicomanagement 2014.pdf

Nota risicomanagment 2014.pdf

Raadsbesluit notitie risicomanagement.pdf

10 Hamerstukken

10.a Vaststellen bestemmingsplan Wolfsveld verbod mestverwerking

Adviesnota bp Wolfsveld verbod mestbewerking.pdf

BP 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' verbod mest vastgesteld_1.pdf

BP Wolfsveld verbod mest Ingediende Zienswijze .pdf

Raadsbesluit Vaststelling Bestemmingsplan Wolfsveld Verbod Mestbewerking.pdf

11 Verordening participatiewet

2014 Adviseringverordening regionale clientenraad - kopie.pdf

2014 Afstemmingsverordening IOAW en IOAZ met toelichting - kopie.pdf

20141016 Verslag raadscommissievergadering Sociaal Domein en VH - kopie.pdf

Adviesnota Verordeningen Participatiewet 1-1-2015 - kopie.pdf

Bijlage Raming kosten individuele inkomenstoeslag - kopie.pdf

Bijlage Raming kosten individuele studietoeslag - kopie.pdf

Deurne - Advies Verordening cliëntenparticipatie - kopie.pdf

Deurne - Advies Verordening individuele inkomenstoeslag - kopie.pdf

Raadsbesluit Intrekkingsbesluit verordeningen ivm invoering Participatiewet - kopie.pdf

Re-integratieverordening Participatiewet met toelichting - kopie.pdf

Toelichting verordeningen Participatiewet - kopie.pdf

Verordening individuele inkomenstoeslag met toelichting - kopie.pdf

Verordening individuele studietoeslag met toelichting - kopie.pdf

Verordening loonkostensubsidie - kopie.pdf

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive - kopie.pdf

12 Aanpassing verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs

Adviesnota herziene voorz. huisv. onderwijs.pdf

Raadsbesluit Vaststelling herziene verord.pdf

Verordening voorz. huisvesting onderwijs.pdf

13 2e actualisatie bouwgrondexploitatie 2014

Adviesnota 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014.pdf

Raadsbesluit 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014.pdf

Totaaloverzicht exploitaties Nota bouwgrondexploitatie 2014.pdf

Voorbereiding besluitvorming in de raadscommissie 19-11-2014.pdf

14 3e financiële rapportage 2014

3e financiele rapportage 2014.pdf

Adviesnota 3e financiële rapportage 2014.pdf

Detailbegr wijz 3e kwartaal 2014.pdf

Raadsbesluit begrotingswijziging 3e financiële rapportage 2014.pdf

15 Bespreekstukken Regulier

15.a Verordening WMO

20141016 Advies Wmo-raad Peelverordening 2015.pdf

Adviesnota Verordening maatschappelijke ondersteuning.pdf

Presentatie de drie transities.pdf

Raadsbesluit Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015.pdf

Samenvattend overzicht Wmo-advisering Peelgemeenten Wmo-verordening 2015 def versie 131014.pdf

16 Beleidskader Sociaal Domein

2014 Nadere beantwoording beleidsplan jeugdhulp aan Wmo-adviesraad.pdf

Advies wmo raad over beleidskader sd.pdf

Adviesnota beleidskader SD 2015-2017.pdf

Beleidskader SD concept def.docx.pdf

Bijlage 1 beleidskader SD-schema's.pdf

Bijlage 2 beleidskader SD- dienstverlening jeugd.pdf

Bijlage 3 Beleidskader SD - Beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017.pdf

Bijlage 4 Beleidskader SD - 20140826 Beleidsplan Jeugdhulp Peelregio 2015-2016.pdf

Brief wmo adviesraad.pdf

Raadsbesluit Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017.pdf

17 Gemeenschappelijke regeling Metropool Regio Eindhoven

20141030 RIN regionale agenda.pdf

20141212 brief raad mbt sre naar mre.pdf

20141212 brief van de raad mbt sre naar mre.pdf

Aanbiedingsbrief Regionale Agenda en Gemeenschappelijke Regeling.pdf

Adviesnota van GR-SRE naar GR-MRE.pdf

Brief wijziging gemeenschappelijke regeling SRE MRE.pdf

Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.pdf

Inwerkingtreding wijziging GR SRE MRE.pdf

Raadsbesluit van GR-SRE naar GR-MRE.pdf

Regionale Agenda 2015-2018 Ontwerp.pdf

18 Aanbesteding accountant

Aanbestedingsdocument.pdf

Adviesnota inkoopstrategie.pdf

Adviesnota PvE aanbesteding accountant.pdf

Concept Overeenkomst V1 0.pdf

Inkoopstrategie accountant.pdf

Inkoopvoorwaarden 2014.pdf

Raadsbesluit inkoopstrategie.pdf

Raadsbesluit PvE aanbesteding accountant 2015 2016.pdf

19 Sluiting

BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING 6 november 2014

Aanwezig: drs J. van Zomeren (voorzitter)
Griffier: P.G.J.M. van Boxtel
Raadsleden: M.P. Bankers (Lokale Realisten) T.C.M. Bevers – van Vijfeijken (Dorpspartij) T.J.J. van den Elsen (CDA) F.J.C. Faeles (OPA) dr. H.M.T.M. Giebels (D66) W.P.M. van den Heuvel (Lokale Realisten) H.A.M. van Hout (CDA) S. Janszen (CDA) P.W.A.J. Mastenbroek (PvdA) A.M.J.J.T. Methorst-van Kessel (Lokale Realisten) A.L. Van Oort MSc (Dorpspartij) A.T.W. Relou (CDA) J.H.H.M.. Smits-Overbeek (CDA) mr. W.C.P. Steeghs (Dorpspartij) H.G. Verkampen (CDA) W.M. Meulenmeesters (CDA) A.W.J. Vogels (Lokale Realisten) J.H.L Vogels (Lokale Realisten) W.C. de Wit (CDA)

Afwezig: A.M. Coopmans (Dorpspartij) I. van Dijk (CDA)

Mede aanwezig: wethouders, R.D. Hoppezak, A.A.H.M. van Extel en M.C.H, de Ruiter-v. Hoof en J.M.A. Bevers, gemeentesecretaris A.A.T.G. Jansen MBA

Nr.	Onderwerp	Beslissing / Toezegging / Afspraak
1.	Mogelijkheid tot inspreken	Hiervan wordt geen gebruik gemaakt..
2.	Opening, vaststellen agenda	De voorzitter opent om 20.00 uur de vergadering. Het lot bepaalt dat de spreekvolgorde start bij de fractie Dorpspartij, en in het geval van stemming bij het raadslid Bevers-Van Vijfeijken. De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld.
3.	Vragenrecht raadsleden	Voor gebruik van dit vragenrecht heeft zich gemeld het raadslid Meulenmeesters. De vraag heeft betrekking op brand in een loods aan de Pandelaarse Kampen. Gevraagd wordt toe te lichten waardoor een deel van de brandweer op zoek was naar een niet bestaande put ter plaatse en waarom eerst na circa 50 minuten extra bluswater beschikbaar kwam, uit Uden. Namens het college en de burgemeester geeft de heer Van Zomeren reactie op de vraag. dat geen put ter plaatse aanwezig is, is bekend. Sinds enkele jaren terug een inventarisatie is gemaakt en voorts is afgewogen dat onevenredige kosten gemaakt zouden moeten worden voor een extra put, bij een nu reeds aanvaardbaar risico. Deze kennis was kennelijk evenwel niet paraat ‘op’ de brandweerwagen. De heer Van Zomeren zegt toe op de vraag omtrent de extra tankwagen z.s.m. te zullen antwoorden. Tevens heeft zich gemeld het raadslid Janszen. Hij vraagt het college het gerealiseerde nieuwe centrum van Gemert met alle direct betrokkenen te evalueren en de raad over de uitkomsten te informeren. Wethouder Hoppezak zegt dit namens het college toe.
4.	Vaststellen notulen 2 oktober en besluitenlijst	De notulen worden voor kennisgeving aangenomen. De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5.	Ingekomen stukken en mededelingen	
	Mededeling	De griffier meldt dat door de fractie Lokale Realisten is verzocht ontslag te verlenen aan het commissielid Van Mierlo. De raad stemt in met het ontslag.
	Aanbieden begroting	Namens het college biedt wethouder De Ruiter - Van Hoof de raad, in casus zijn voorzitter, de begrotingsvoorstellen 2015 aan. Behandeling van de programmabegroting 2015 en de meerjarenraming voor 3 opvolgende jaren heeft de raad geagendeerd in zijn openbare vergadering d.d. 11 december 2014. De wethouder vraagt aandacht voor het structureel sluiten van de begroting, accenten bij groei, perspectief op lastenverlichting en een toegenomen leesbaarheid. De heer Van Zomeren dankt de wethouder en ontvangt de voorstellen.
	Postlijst 18/9 t/m 22/10	De raad stemt in met de voorstellen tot afdoening.
6.	Vaststellen zienswijze op 2e begrotingswijziging VRBZO	De raad stelt zonder beraadslaging en/of stemming de voorgestelde begrotingswijziging vast.
7.	Vaststellen beleidsverslag Werk & Inkomen 2013	De raad stelt zonder beraadslaging en/of stemming het beleidsverslag vast.
8.	Vaststellen zienswijze begroting BLINK	De raad stelt zonder beraadslaging zonder stemming de voorgestelde zienswijze vast.
9.	Vaststellen verordening Basis registratie Personen	De raad stelt zonder beraadslaging zonder stemming de verordening BRP vast.
10.	Vaststellen beslissing op bezwaar na afwijzen plan-schadeverzoek.	De raad stelt zonder beraadslaging en zonder stemming de voorgestelde beslissing op bezwaar vast.
11.	Vaststellen beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015 - 2016 en vaststellen verordening jeugdhulp.	De raad stelt na beraadslaging zonder stemming het beleidsplan vast en aansluitend de verordening..
12.	Vaststellen krediet voor potentiële initiatieven laagdrempelige dagbesteding.	De raad besluit na beraadslagingen het krediet te verlenen en het college op te dragen spoedig te evalueren aan de raad.
13.	Vaststellen gemeenschap-pelijke regeling en financieel model VRBZO	De raad besluit conform de voorgestelde regeling.. De PvdA (1 zetel) wordt geacht te hebben tegengestemd.
14.	Vaststellen wijze van dekking plan van aanpak Eendracht en verhuizing bibliotheek.	De raad besluit na beraadslaging conform optie I . Na schorsing volgt hoofdelijke stemming. De raadsleden CDA en DP stemmen voor optie I (11 stemmen). De raadsleden LR, D66, OPA, en PvdA stemmen tegen.
15.	Motie CDA: fundamentele discussie protocollen Veiligheidsregio	De raad steunt unaniem de motie waarmee het college / de burgemeester wordt opgedragen een fundamentele discussie te starten en te voeren binnen de veiligheidsregio over protocollen en daar waar deze met het oog op verandering zijn doorgeschoten, zoals het geval bij het oppervlakte reddingsteam, zo mogelijk bij te doen stellen.

16. Sluiting De voorzitter sluit de vergadering om 21.55 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering 11 december 2014

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

GEMEENTE GEMERT-BAKEL

NOTULEN: Raadsvergadering 6 november 2014

NOTULEN van de vergadering van de gemeenteraad Gemert-Bakel, gehouden op donderdag 6 november 2014 te 20.00 uur in het gemeentehuis Ridderplein 1 te Gemert.

Aanwezig:

Voorzitter:	drs. J. van Zomeren.
Griffier:	P.G.J.M. van Boxtel

Raadsleden:

M.P. Bankers (Lokale Realisten)
T.C.M. Bevers – van Vijfeijken (Dorpspartij)
T.J.J. van den Elsen (CDA)
F.J.C. Faeles (OPA)
dr. H.M.T.M. Giebels (D66)
W.P.M. van den Heuvel (Lokale Realisten)
H.A.M. van Hout (CDA)
S. Janszen (CDA)
P.W.A.J. Mastenbroek (PvdA)
A.M.J.J.T. Methorst-van Kessel (Lokale Realisten)
W. Meulenmeesters (CDA)
B. van Oort MSc (Dorpspartij)
A. Relou (CDA)
J.H.H.M. Smits – Overbeek (CDA)
mr. W.C.P. Steeghs (Dorpspartij)
H.G. Verkampen (CDA)
A.W.J.. Vogels (Lokale Realisten)
J.H.L. Vogels (Lokale Realisten)
W.C. de Wit (CDA)

Afwezig:
I. van Dijk (CDA)
A. Coopmans (Dorpspartij)

Mede aanwezig:

Wethouders:
J.M.A. Bevers
A.A.H.C.M. van Extel - van Katwijk
M.C.H. Ruiter – van Hoof
R.D. Hoppezak

Gemeente-secretaris
A.A.T.G. Jansen MBA

1.Mogelijkheid tot inspreken.

2. Opening en vaststelling van de agenda.
De voorzitter verzoekt allen te gaan staan en opent de vergadering met een moment van stilte. Hij heet alle aanwezigen van harte welkom. Hij deelt mede dat er enkele zaken met betrekking tot de agenda nagezonden zijn aan de raad. De voorzitter stelt de agenda vast. Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw van Dijk (CDA) en de heer Coopmans (Dorpspartij). Door loting wordt bepaald dat de spreekvolgorde begint bij mevrouw Bevers - van Vijfeiken (Dorpspartij).

3. Vragenrecht raadsleden.
De voorzitter vertelt dat er drie aanmeldingen zijn voor het vragenrecht, te weten van de heer Meulenmeesters (CDA), de heer Janszen (CDA) en de heer Bankers (Lokale Realisten).
De heer Meulenmeesters (CDA) zegt enkele vragen te hebben in verband met de brand in een loods aan de Pandelaarse Kampen op 26 oktober jongstleden. Zoals bekend woont spreker daar in de buurt. Er was een brandmelding door een passant om ongeveer 18.45 uur. De brandweer is met groot materieel uitgerukt. Door de drukte in de straat werd de aandacht van spreker getrokken en is hij om circa 19.10 uur naar de brand gelopen. Onderweg kwam spreker een brandweerman tegen die omstanders vroeg of men wist waar de waterput lag. Spreker heeft hem toen gezegd dat voor zover hem bekend in de straat geen waterput zit. Hij wist dit omdat er na een woningbrand in 2009 er ook gezocht is naar een waterput. Deze is toen ook niet gevonden. Ook toen is er nadien met de buurt contact geweest en toegezegd dat er aan gewerkt zou worden. Omstreeks 19.35 uur is er extra water aangevoerd met de brandweerwagen uit Uden. Dus 50 minuten na de melding kon men adequaat blussen. Spreker vraagt waarom er geen water is gebruikt uit de waterloop De Rips die ongeveer 150 meter van de brandplek ligt? Is het niet bekend bij brandweermensen waar de waterputten liggen? Met de hedendaagse techniek zou dat geen probleem moeten zijn. Vooral in de avonduren is het moeilijk zoeken. Wie is er verantwoordelijk voor dat er overal voldoende bluswater voorhanden is in onze gemeente?
De voorzitter zegt dat deze vraag het college ook al heeft bereikt. Naar aanleiding van de eerdere brand in 2009 is er in 2010 een overzicht gemaakt van waar de waterputten zitten. Anders gezegd, waar wel of geen bluswater voorziening is. Bij een aantal situaties is gezegd, als de bluswater voorziening slecht is kan men twee dingen doen. Men kan extra putten maken maar men kan het ook repressief aanpakken. Men laat dan tegelijk twee voertuigen komen maar ook een watertank. Het moet dan van verder komen maar het uitrollen van de slangen dat vergt ook tijd om bij het waterpunt te komen. Dat is de tot nu toe steeds gehanteerde lijn. Het is bij de brandweer wel bekend dat daar in de directe nabijheid geen waterput is. de alarmering is conform afspraak gegaan. Meerdere voertuigen om zo snel mogelijk op te kunnen treden. Ze moeten van iets verder komen waardoor het iets langer duur maar dat is het risico wat in 2010 genomen is en wat verantwoord is. Dat is ook binnen de brandweer aan de orde geweest. De situatie is zoals deze is en indertijd is voor de repressieve methode gekozen. Als dat niet veranderd dan blijft het zo. Met andere woorden het moet bekend zijn waar de waterputten zitten. Als je hoort dat er waterputten zijn dan gaat dat lokaal een eigen leven leiden. Daar zou een miscommunicatie hebben kunnen zijn. De voorzitter wil dat nog uitzoeken maar voor nu is dit zijn antwoord. De vraag waarom er geen water uit De Rips gehaald is heeft de voorzitter genoteerd. Hij neemt deze mee.
De heer Janszen (CDA) Het CDA heeft in de krant de oproep gedaan aan de mensen om de eerste 100 dagen met hen te evalueren. Op deze oproep heeft de fractie vele reacties gehad. Er zijn vele koffie gesprekken gevoerd aan de keukentafel. Een gesprek ging over het centrum van Gemert. Het centrum is verbeterd en mooi geworden. Die mening deelt men allemaal. Er blijven verbeterpunten omdat het centrum nu één jaar in gebruik is. Zo kwam het punt aan de orde of er niet een kiss en ride plek gemaakt kan worden. Naar aanleiding daarvan denkt het CDA dat het goed is te evalueren met de ondernemers en centrumbewoners. Hij vraagt de wethouder deze evaluatie ter hand te nemen. De fractie zou graag de uitkomst van de evaluatie terug zien in de raad.
Wethouder Hoppezak zegt dat het nooit kwaad kan om een ingrijpende maatregel die getroffen is eens goed te bezien. Het antwoord is zeker ja. Het is ook nog continue in beweging. De wethouder neemt graag de gelegenheid om aan te geven dat tussen kerst en Sinterklaas de ondernemersvereniging “hartjeGemert.nl” gaat lanceren. De digitale winkelstraat in Gemert. Allemaal leuke dingen

die men met een bepaald doel doet. Met die doelstelling in gedachte, die vastgelegd is in de centrumvisie denkt de wethouder dat het goed om de doelen weer eens met elkaar te bezien en te kijken in welke mate we er tot op heden in geslaagd zijn met de diverse partners hoe we op stoom zijn voor dit moment. Het antwoord is dus ja en terug rapporteren is vanzelfsprekend.
De heer Bankers (Lokale Realisten) zegt een vraag te stellen over een krantenartikel van 31 oktober jongstleden waarin een reactie wordt gegeven op een publicatie van het gemeentebestuur een week eerder over de vestiging van een crematorium. De publicatie van 31 oktober van René van Hoof roept veel vragen op bij de burgers. Bovendien wordt het vertrouwen in het gemeentebestuur zeer ter discussie gesteld. De fractie ontvangt hierover veel reacties. De Lokale Realisten verzoeken het gemeentebestuur dan ook een bestuurlijke reactie te geven op dit artikel.
Wethouder Hoppezak Ook het college leest kranten en heeft met gemengde gevoelens kennisgenomen van het artikel. Soms met jeukende vingers om te reageren. De afspraak is gemaakt met het college onderling om niet met burgers en/of ondernemers via de media te gaan communiceren. Men wil dat graag één op één doen. Dat kan mondeling of schriftelijk. Uiteindelijk heeft het college op basis van de tweede publicatie van de heer Van Hoof waar tal van vragen worden gesteld, daarnaast ook schriftelijke vragen ontvangen. Dat is een juiste wijze en het college zal deze beantwoorden. De wethouder vraagt de heer Bankers (Lokale Realisten) of zijn fractie er genoegen mee neemt dat zij in kennis worden gesteld van de vragen van de heer Van Hoof en de antwoorden hierop van het college.
De heer Vogels (Lokale Realisten) zegt hiermee geen genoegen te nemen. de vraag van de heer Bankers (Lokale Realisten) is er wordt publiekelijk iets geroepen wat een bepaalde beeldvorming geeft over de gemeente waar we als raad deel van uitmaken. De heer Bankers vraagt als het klopt wat er staat dan is dat zeer ernstig, als het niet klopt dan vindt de fractie dat ook de burgers in Gemert-Bakel er recht op hebben. Spreker wil als raadslid open en eerlijk over straat kunnen gaan.
De voorzitter zegt dat het vragenrecht bedoeld is voor korte vragen. Er is een vraag gesteld, een antwoord gegeven. De fractie neemt daar geen genoegen mee. Er wordt nogmaals zorg gevraagd voor een afdoening zoals u oppert. Het is hier niet de plek om over de afdoening van de gestelde vraag te praten. Wat wethouder Hoppezak gezegd heeft gaat men doen. Mocht er verdere discussie uit voort komen dan kan dat op een andere manier niet hier vanavond een discussie. De voorzitter stelt voor om het in de commissie te bespreken.
De heer Giebels (D66) zegt de antwoorden van het college te ondersteunen in de zin dat ermee akkoord gegaan wordt. Spreker vindt wel dat men er over moet spreken met de fractieleiders of in de commissie algemene zaken en vervolgens er namens college en/of raad daarop antwoorden. De heer Vogels (Lokale Realisten) heeft er gelijk in dat de burgers recht hebben op een bevestiging dan wel een ontkenning van een aantal zaken die er in staan. Spreker ondersteunt het voornemen maar stelt voor het wel zorgvuldig te doen.
De voorzitter zegt de discussie voort te zetten op de plek waar het hoort.

4. Vaststellen besluitenlijst en kennisnemen van notulen vergadering gemeenteraad 2 oktober 2014.
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld. Er is kennisgenomen van de notulen.

De raad besluit zonder beraadslaging tot vaststelling van de besluitenlijst.

5a. Mededelingen.
De heer Van Boxtel: Uw raad heeft op 15 mei een aantal commissieleden benoemd waaronder het commissielid Jan van Mierlo voorgedragen door de fractie Lokale Realisten. Vanuit deze fractie is nu het verzoek om hem ontslag te verlenen. Spreker neemt aan dat de raad hiermee instemt. De raad stemt in.

Aanbieden begrotingvoorstellen. (Aanbieden programmabegroting 2015 en meerjarenraming i.s.m. collegeprogramma)
Wethouder De Ruiter-van Hoof Een bijzonder moment voor de wethouder financiën om de eerste begroting van het nieuwe college aan de voorzitter van de raad aan te bieden. De programmabegroting heeft als titel, Samen Verantwoordelijk, dit was ook de titel van het coalitie akkoord en is ook de titel van het college programma dat als basis heeft gediend voor deze begroting. Samen verantwoordelijk omdat we de dialoog willen aangaan met inwoners, bedrijfsleven en andere part-

ners en de vraag vanuit de samenleving centraal willen stellen. Het college wil ruimte bieden voor initiatieven maar vraagt ook commitment bij de uitvoering. Samen verantwoordelijk ook met de raad. De wethouder dankt de werkgroep besparing en inkomsten die in de voorbereiding met deze begroting uitstekend werk heeft verricht. Een groot deel van de ideeën van de werkgroep is overgenomen in deze begroting. De wethouder is vooral blij een structureel sluitende begroting te kunnen aanbieden. Een begroting met perspectief voor de toekomst. Waar wij u halverwege het jaar nog een begrotingsnota presenteerden met een begrotingstekort voor 2015 van 1,8 miljoen is dat nu een nipt sluitende begroting voor 2015 geworden maar wel met positieve cijfers voor de jaren 2016 tot en met 2018. Een begroting waarin we conform het herstel plan eigen vermogen jaarlijks 1,1 miljoen doteren aan een negatieve algemene reserve waarbij we zelfs iets vooruit gaan lopen op het afgesproken schema met de provincie. Een begroting die perspectief biedt om de lasten voor de inwoners de komende jaren te verlagen. Een begroting waarin het begrotingssaldo met ruim 9 miljoen is om de decentralisaties van de nieuwe WMO, de jeugdwet en de participatiewet uit te voeren. Een forse opgave voor gemeenten omdat deze transitie direct gepaard gaat met bezuinigingen vanuit het Rijk. Een operatie waar dit jaar keihard aan gewerkt is binnen het gemeentehuis maar ook in samenwerking met de regio Peel 6.1. waarbij we vasthouden aan onze manier van werken, dicht bij onze inwoners met onze dorpsondersteuners omdat we ervan overtuigd zijn dat dit een goede manier van werken is. Ook een begroting die sober en behoedzaam is maar toch enige ruimte biedt om bepaalde speerpunten een extra financiële impuls te geven. Het college vindt het bijvoorbeeld van groot belang dat Gemert-Bakel zich economisch blijft ontwikkelen. Extra budget is daarom beschikbaar om economische ontwikkelingen te stimuleren en de ambitie rondom recreatie en toerisme te realiseren. Hierbij valt onder andere te denken aan samenwerking met ondernemers middels cofinanciering. Voordat spreekster de begroting echt aan gaat bieden wil zij nog wat zeggen over de vorm van de programmabegroting. Die is behoorlijk gewijzigd. Vorig jaar was spreekster zelf in de commissie financiën degene die van mening was dat de begroting moeilijk leesbaar en onoverzichtelijk was. Om hierin verbetering te brengen zijn diverse gesprekken gevoerd met de raadsleden onder andere. Of dat gelukt is mag u zelf oordelen. De programmabegroting zou eigenlijk niet op papier gelezen moeten worden omdat er voor uw leesgemak allerlei links en doorverwijzingen in zitten naar toelichtingen. Het kan zeker nog beter. In korte tijd en onder grote tijdsdruk is er veel veranderd in de begroting en we gaan het komend jaar verder met het vervolmaken hiervan. Suggesties van uw kant zijn daarbij welkom. Nu volgt het aanbieden van de begroting met applaus.
De voorzitter dankt de portefeuillehouder namens de raad voor de begroting. In december volgt een raadsvergadering waarin de begroting ruimschoots besproken kan worden. De commissies eraan voorafgaand waarin de begroting besproken kan worden. Wethouder De Ruiter-van Hoof doelde er al op dat er veel voorwerk is gedaan. Als men tot een andere begroting komt dan moet men twee dingen tegelijk doen. De cijfers moeten kloppen en er moet een verandering aangebracht worden. Er was een heel mooi tijdpad wat is gehaald maar wel met stoom en kokend water. Het is gelukt, de begroting ligt er. De voorzitter dankt daar voor.
De heer Giebels (D66) zegt dat er tijden waren dat men in november al de begrotingsbehandeling had. Hij vindt het vrij laat maar hij wil de wethouder complimenteren. Hij vertrouwt er op dat het goed is. Hij heeft nu als raadslid nog niks. Het is voortreffelijk als het beter leesbaar is.

5. Postlijst 18-09-2014 tot en met 22-10-2014.
De heer Giebels (D66) zegt dat er tijden waren dat men in november al de begrotingsbehandeling had. Hij vindt het vrij laat maar hij wil de wethouder complimenteren. Hij vertrouwt er op dat het goed is. Hij heeft nu als raadslid nog niks. Het is voortreffelijk als het beter leesbaar is.
De heer Giebels (D66) zegt betreffende illegale bomenkap Rooihoefsedijk. De raad ontvangt de brief ter kennisname in kopie. Onderwerp is in handen van het college. Het onderwerp is al twee jaar in handen van het college en zijn idee zou zijn dat er nu onderhand wel wat garen op de klos mag komen. Wanneer wordt de raad geïnformeerd hierover. Het is nu de tijd om te herplanten. De tijd is nu om te doen wat afgesproken is en wat de buurt ook allemaal wil.
De heer Mastenbroek (PvdA) het betreft een brief van Wusten Juridisch Advies namens bewonerscollectief Rooihoefsedijk en Diepertseweg. Het gaat over het illegaal kappen van een 40tal eikenbomen in november 2011. Als het goed is, is op 7 mei 2013 een besluit genomen in last onder dwangsom zijnde € 20.000,00 en het zou 30 november 2013 klaar zijn. We zijn nu bijna een jaar verder. De heer Mastenbroek (PvdA) zou het voorstel vooral willen doen om niet teveel te gaan kijken naar. Iemand moet zijn verplichtingen zo wie zo nakomen. Het bedrag ad € 20.000,00 binnen halen wordt tijd en gezien onze precaire situatie is dat een welkome aanvulling op ons herstelplan.

Wethouder Van Extel-van Katwijk er is een afspraak gemaakt dat er voor 1 december eiken geplaatst worden in overleg met de gemeente. In een raadsinformatiebrief zal de wethouder over de procedure verdere mededelingen doen zodat dit desgewenst in de commissie besproken kan worden.
De voorzitter zegt met betrekking tot de opmerking van de heer Giebels (D66) over de begroting. De gemeente staat onder preventief toezicht en dat betekent dat de begrotingsbehandeling later kan plaatsvinden. Dat is indertijd een bewuste keuze geweest, ook om dat te continueren zodat je dan de laatste stand van zaken in de septembercirculaire in volle omvang in de begroting kan meenemen.

6. Vaststellen zienswijze op tweede begrotingswijziging VRBZO.

De raad besluit zonder beraadslaging overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

7. Vaststellen beleidsverslag Werk en Inkomen 2013.

De raad besluit zonder beraadslaging overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

8. Vaststellen zienswijze begroting BLINK.
De heer Mastenbroek (PvdA) zegt tijdens de commissiebehandeling te hebben aangegeven dat er verkeerde stukken tussen zaten. Met name planning begroting Peel 6.1. Die zitten er nu weer tussen. Spreker vindt dat uitermate onzorgvuldig. Wordt er überhaupt iets gedaan met opmerkingen die in de commissie worden gemaakt.
De heer Giebels (D66) Er zijn een aantal vragen gesteld over BLINK. Die vragen zouden beantwoord worden. Misschien komt dat apart. Tot op heden is er nog geen antwoord. Spreker wacht graag de antwoorden op de vragen die in de commissie gesteld zijn af.
De voorzitter zegt dit te hebben ontvangen. Het kan de richting van de raad opkomen. Daarmee kunnen de vragen ook beantwoord worden. Voor wat Deurne betreft is toetreding nu nog niet aan de orde. Het lijkt de voorzitter goed om de beantwoording de raad schriftelijk te doen toekomen.

De raad besluit zonder beraadslaging overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

9. Vaststellen verordening Basis Registratie Personen.

De raad besluit zonder beraadslaging overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

10. Vaststellen beslissing op bezwaar na afwijzen planschadeverzoek.

De raad besluit zonder beraadslaging overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

11. Vaststellen van het beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015 – 2016 en vaststellen verordening jeugdhulp.
Mevrouw Bevers - van Vijfeiken (Dorpspartij) het beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015 – 2016. Vanaf 1 januari 2015 is men als gemeente hiervoor verantwoordelijk. Het is een hele uitdaging maar als Dorpspartij ziet men hier ook kansen. Het is een overgangsjaar. Gemert is al volop bezig de problemen zo dicht mogelijk en aan de voorkant op te pakken door onze dorpsondersteuners die in elk dorp en elke wijk goed werk doen. In overleg met huisarts, onderwijzers, GGZ, praktijkondersteuners. Dan komen de professionele opvoedondersteuners waarvoor de werving nu volop in gang is. Korte lijntjes en passende ondersteuning. Als het zwaarder wordt dan hebben we aan

de voorkant de problemen niet helemaal op kunnen lossen en gaan we naar de Peel. De contracten voor deze zorg zijn aanbesteed. Om nu te voorkomen dat de kinderen onder de 18 jaar die een probleem hebben wat wij niet weten of kennen of niet in beeld hebben krijgen alle ouders een brief om te melden of er problemen zijn en het is beter twee maal gemeld als een keer vergeten. Het is dan duidelijk voor de gemeente wie er hulp ontvangt en van welke zorgaanbieder. En zo dat de zorg die een kind ontvangt die bij de aanbesteding van de contracten dan ook aan tafel zit. De vraag is wel, hoe wordt met deze brieven omgegaan. Blijven die binnen de muren van de gemeente. Spreekster zegt een vraag te hebben. Haar zoon Klaas heeft problemen en gaat naar een opvoedondersteuner. Het lukt niet, er blijven problemen en hij valt tussen wal en schip. Waar kan spreekster als ouder dan toch nog terecht met een vraag.
De heer Giebels (D66) zegt dat er een viertal beslispunten hierover zijn. De fractie is positief over het voorstel. Zij willen wel graag hun zorg uiten. De fractie vraagt zich af hebben alle mensen een brief gehad die jeugdhulp nodig hebben. De verandering in het plan is in orde wat de fractie D66 betreft. De adressen zouden nog niet beschikbaar zijn vanwege privacy regelingen. Kennelijk is dat een ingewikkelde kwestie. De instellingen hebben de namen nog niet gegeven. Spreker wil vooral zijn zorgen uiten of iedereen op tijd aan de beurt komt want per 1 januari moet het van start. Hij vraagt de wethouder die zorgen weg te nemen. Laat horen of het loopt zoals het moet lopen. Verder akkoord met het voorstel.
De heer Faeles (OPA) zegt zich ernstig zorgen te maken aangaande de datum 01-01-2015. Er komt heel wat op de gemeente af. Hij leest in de media dat van de 41 gemeentes maar bij de helft de jeugdzorg geregeld is. Hoe is dat in onze gemeente. Graag een antwoord daarop. Zijn er al contracten. Onder de 18 jaar geeft dat grote problemen. Wat gebeurt er met de jeugd die aan een kant niet te helpen is en aan de andere kant wel. Vallen zij tussen wal en schip. Ook daar wil spreker graag een antwoord op.
De heer Mastenbroek (PvdA) De PvdA is blij met een aantal zaken die nu goed geregeld zijn waaronder de toegang, zeer laagdrempelig. Gelukkig is de eerste lijn ook niet vergeten. Zij kunnen nog steeds doorverwijzen. Spreker denkt dat, dat een grote vindplaats is. Daarmee is de fractie blij. Er is één artikel, hoofdstuk 5, artikel 5.1 Daar staat onder andere zowel in het artikel als ook in de toelichting iets geregeld over de informatieplicht dat ouders daaraan mee moeten werken. Het kan ook een reden zijn om een procedure te stoppen. Spreker zegt daar extra aandacht voor te vragen. Iedereen kent ook de problematiek van de zorgmijders. Het zou niet zo moeten zijn dat ouders die op die manier de zorg mijden dat het ten kosten van het kind gaat. Speciale aandacht daarvoor. Verder staat in dat artikel genoemd dat het college zich kan laten bijstaan door de expertpool. Spreker zegt niet te weten wie daar in zitten. Hij zegt zich te kunnen voorstellen dat als een raadslid dat niet weet dat een burger dat al helemaal niet weet. Misschien is de expertpool voor de burger niet interessant omdat het een adviescommissie voor het college is. Voor de burgers zijn de wijkteams wel belangrijk. Wie zitten daar in omdat daar ook opvoedondersteuners in zullen zitten. Spreker wil oproepen, naast de oproep om problemen te melden, welke teams er zijn, wie daar in zitten, wie voor de burgers klaar staan en vergeet daarbij de sociale media en Omroep Centraal niet om het ook zo snel mogelijk een goede start te geven. De fractie kan zich vinden in alle beslispunten. Spreker zegt het college en speciaal de wethouder te willen complimenteren. Er heeft een stukje in de krant gestaan over het Trimbosinstituut. Spreker hoopt hier in Gemert-Bakel hetzelfde te bereiken door de speciale aanpak dat het tot kostenverlaging van de jeugdhulp zal leiden zoals we dat ook met de gezinshulp zien.
Mevrouw Relou (CDA) vanaf 1 januari wordt de gemeente Gemert-Bakel verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan onze kinderen en jongeren. We willen allemaal dat onze kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Ouders zijn hier in eerste instantie verantwoordelijk voor. Soms lukt dat niet en op dat moment moet het wel mogelijk zijn om de juiste hulp te kunnen ontvangen. Volgens de CDA fractie geeft het beleidsplan een juiste tendens weer. Gebruik de lokale samenleving want daar zit de kracht. Minder bureaucratie, snel op en af kunnen schalen en het gezin in de eigen kracht zetten. De rol van de jeugd gezinswerker wordt hierin essentieel. Zij moet waken voor teveel professional en te weinig gezin. Het is ontzettend moeilijk om in te schatten of het budget wat we hebben voor jeugdzorg in 2015 voldoende is omdat het ontbreekt aan cijfers wat de huidige jeugdzorg in de gemeente Gemert-Bakel kost. Maar ondanks dat er nog onzekerheden zijn wordt er gezorgd dat er continuïteit is van zorg voor de mensen die dat nodig hebben. 2015 zal een jaar zijn waarin we al gemeente de jeugdzorg verder vorm moeten geven. Wij hebben er vertrouwen in dat de gemeente de jeugdzorg beter kan organiseren dan wat er nu gebeurt. Het CDA is van mening dat de zorg voor kinderen en jongeren beter wordt wanneer het dichtbij en lokaal uitgevoerd wordt. De fractie is dan heel erg benieuwd naar de uitwerking van het lokale beleid wat we terug zullen zien in het beleidskader sociaal domein.

Mevrouw Methorst-van Kessel (Lokale Realisten) De transitie is een lastig proces en toch ligt er op zichzelf een goed stuk werk voor. De zaken laten zoals ze waren is voor de overheid kennelijk geen optie meer omdat er volgens haar teveel misging in de jeugdhulp. Het moet nu allemaal dichter bij huis. Waarbij het de vraag is of het nu allemaal doelmatiger en goedkoper gaat worden. Net zoals de PvdA zeggen de Lokale Realisten misschien zou dat ook een opdracht kunnen zijn voor het Trimbosinstituut om dat te onderzoeken met als vragen: Zijn we er financieel iets mee opgeschoten? Alle kinderen gezond en veilig laten opgroeien betekent dat de ene persoon alles zelf kan, een ander een beetje ondersteuning nodig heeft en weer een ander veel ondersteuning. In maart heeft men het beleidsplan jeugdzorg op de agenda gehad. Toen hebben de Lokale Realisten de risico's benoemd en hun terechte zorgen over de toekomst. Ook daarna zijn aan de lopende band via allerlei media de grote zorgen omtrent deze materie geuit. Daar kun je eenvoudigweg niet omheen. Het beleidsplan is nu verder uitgewerkt. Welke vormen van jeugdhulp de zes peelgemeenten samen organiseren en hoe. In de verordening worden de voorzieningen duidelijk gemaakt. De toegang tot deze voorzieningen en de procedurele bepalingen voor de toegang en het gebruik van de voorzieningen. De Lokale Realisten zijn in elk geval blij dat in dit stuk naast de eigen kracht nu ook de focus ligt op het inzetten van preventie en de eerstelijns zorg. Wat betreft de kreet hulp dicht bij huis vindt de fractie dat deze niet altijd zaligmakend is. Denk aan AMHK slachtoffers of gezinsproblematiek met persoonlijke en gevoelige aspecten in je eigen wijk op tafel leggen, dat is niet altijd fijn. Vaak ook not done. Het werkt vaak gewoonweg niet. In veel gevallen is het creëren van afstand juist een betere insteek. De nuldelijns zorg komt in het stuk uitgebreid aan bod en we hopen dat er voldoende deskundigheid en kwaliteit in huis is dat deze groep niet overvraagd gaat worden en er niet weer te veel diversiteit in functies gaat ontstaan. De praktijk is immers weerbarstiger. Met de invoering van passend onderwijs gaat het zorggeld naar regionale samenwerkingsverbanden van alle scholen in het gebied die het geld verdelen over de kinderen die het nodig hebben. Onze regio heeft veel kinderen met zorgvragen. De weg is ingewikkeld. Er spelen veel belangen en het draait om geld en aanbestedingen. Onze zorg is dat men hierin niet tegenover elkaar staat. Gebruik voldoende de ervaringen van mensen die al zorg krijgen. Want op zorg en ondersteuning moet je kunnen rekenen. Bij het artikel in de TElegraaf van 3 november jongstleden betreffende de vergeten ADHD kinderen bij de decentralisatie heeft de fractie de vraag wat dit betekent voor Gemert-Bakel. Ten aanzien van de prijsafspraken vindt de fractie het vreemd dat er wel afspraken gemaakt worden over de prijs maar niet over het volume. In de ogen van de Lokale Realisten betaal je vooraf voor iets waarvan je niet weet wat en hoeveel je ervoor krijgt. Het is logischer als dat andersom gebeurt. Het sturen op de toegang naar jeugdzorg is voor de gemeente een nieuwe opdracht en daarom niet in te schatten wat het effect hiervan gaat zijn. We hopen daarom dat onderlinge afstemming, communicatie en samenwerking vooraf heel duidelijk zal zijn. De communicatie met de burgers over inkoop en veranderingen ziet er gedegen en positief uit. In die werkwijze herkent de fractie veel zorgvuldigheid. Alles in overweging genomen hebbende kan de fractie Lokale Realisten akkoord gaan met de beslispunten.
Wethouder Bevers spreekt allereerst dank uit aan de gemeenteraad. Ook voor hen is het heel moeilijk om dit ingewikkelde proces in een hoog tempo te moeten volgen. Dat is ook een samenspel van vertrouwen. Dat geldt voor het college idem dito. Ook voor hen is het moeilijk omdat er in hoog tempo veel veranderingen, verordeningen en beleidsplannen zijn. Er moeten contracten afgesloten worden. De wethouder zegt waardering te hebben voor het vertrouwen wat hij krijgt. Dat is de basis en moet ook de basis zijn om er iets goeds van te maken. Spreker deelt de zorg dat er nog heel veel werk gedaan moet worden. De wethouder heeft vanmiddag met ouders gesproken die kinderen in de zorg hebben. Je merkt dan wat er speelt en leeft. Daar leer je veel van. De wethouder doet daar zijn voordeel mee, het levert advies op en dan weet je wat je moet verbeteren. Er zijn niet veel vragen gesteld. De wethouder is heel blij met de steun. Mevrouw Bevers - van Vijfeiken (Dorpspartij) heeft gevraagd waar men terecht kan zodat kinderen niet tussen wal en schip vallen. Men probeert via de regionale media duidelijk te maken welke nummers en namen gaan communiceren. Ook de indeling van de wijkteams wordt bekend gemaakt. Er wordt met vaste mensen in de wijkteams gewerkt die aanspreekbaar en herkenbaar zijn. De contact gegevens worden blijvend frequent gecommuniceerd zodat mensen weten als er iets aan de hand is weten waar ze terecht kunnen. Dat kan zijn via school, via dorpsondersteuner, via opvoedondersteuner, via de huisarts. Er zijn verschillende ingangen om hulp te krijgen. Betreffende de privacy zegt de wethouder dat er gisteren een hele grote mailing de deur uit is gegaan van ruim 4000 brieven naar alle ouders met kinderen onder de 18. Daarin is gevraagd om informatie om ervoor te zorgen dat na 1 januari niemand tussen wal en schip valt. We krijgen moeilijk cijfers van de zorgverzekeraar, van de provincie of het Rijk. De wethouder heeft besloten daar niet meer op te wachten maar zelf gegevens te gaan verzamelen. Het is aan de ouders/opvoeders als zij ervoor kiezen om het niet te

doen dan kan de gemeente daar niets aan doen. Het is aan hen om die keuze te maken. Zij moeten ook de verantwoordelijkheid snappen dat als we het niet weten we ook de benodigde zorg niet kunnen doen. De gemeente gaat er prudent en zorgvuldig mee om. De opdracht is om niemand tussen wal en schip te laten vallen. De versnipperdheid is groot in de huidige zorg en die wil men compacter maken. Korte lijnen, mensen die bekend zijn in de wijk en in het dorp waardoor je veel meer zicht krijgt op wat er speelt en leeft en er daardoor minder overdrachtsmomenten zijn. Dat zorgt ervoor dat er minder problemen ontstaan. De heer Mastenbroek (PvdA) sprak over zorgmijders. Er is altijd een groep die lastig te benaderen is. Er kunnen meldingen gedaan worden binnen zorg voor jeugd. Als iemand signaleert dat er een probleem is dan kan er een melding gedaan en als er één of twee meldingen zijn wordt het opgepakt. Het is dan soms ook de weg van de lange adem. We moeten dat niet loslaten maar men kan ook niets afdwingen tenzij er rechterlijke macht of justitie achter zit maar dat is een ander verhaal. De wethouder is het er wel mee eens dat men hierop attent moet zijn. De expert pool is een pool die op peelniveau georganiseerd wordt. Daarin komen verschillende experts te zitten met verschillende achtergronden. Zij adviseren bij ingewikkelde situaties waar veel problematieken zijn. Die bezetting wordt nu geregeld zodat er op 1 januari een goede expert pool is die ingezet kan worden door de jeugd en gezinswerkers die op peelniveau opereren. Die wordt daar breed ingezet. De wethouder zegt het eens te zijn met wat door de fractie CDA is gezegd. De kracht zal in de lokale samenleving zitten. Men verwacht 80% lokaal te kunnen oplossen omdat daar veel positieve elementen zitten die men gezamenlijk goed kan benutten. Het zullen vooral opvoedondersteuners zijn die het eerste contact leggen en als zij het niet kunnen dan wordt opgeschaald naar jeugd en gezinswerkers.
Mevrouw Relou (CDA) zegt dat vaak jeugd en gezinswerkers naar een professional gaan. Het wordt dan te professioneel en dan staat het gezin niet meer centraal. Dat is wat er in de huidige situatie vaak gebeurt.
Wethouder Bevers Niets veranderen is geen optie. Het is een spannend traject dat wordt ook door Mevrouw Methorst-van Kessel (Lokale Realisten) geschetst. Men moet hard zijn best doen om het huidige systeem op een aantal punten te verbeteren. De wethouder zegt ervan overtuigd te zijn dat het ook kan. We zullen ook fouten maken en daar zijn we op aanspreekbaar maar wel vanuit een houding waar men van wil leren en wil proberen om het te verbeteren. De wethouder daagt de raad uit als zij signalen hebben of denken dat het niet goed gaat om dit te melden. Daar kan de gemeente alleen maar haar voordeel mee doen. Er is echt gelet op preventie en eerste lijn. Dat is voor zowel raad als college belangrijk. Daarmee voorkom je dat kinderen in een zorgtraject terecht komen als je dat aan de voorkant kunt voorkomen. De mening dat dicht bij huis niet altijd veilig is die mening deelt de wethouder. Het kind moet in een veilige situatie kunnen leven. Als de omgeving niet veilig is gaat men niet het kind dicht bij huis opvangen. Dan wordt het verder van huis geplaatst. Dat is de basis van elke hulpverlening, veiligheid staat altijd voorop. Zowel voor hulpverlener als voor de hulpvrager. De nulde lijn, mantelzorg en informele zorg niet overbelasten dat is een ontzettend belangrijk item waar men heel zuinig op moet zijn. De wethouder heeft ouders gesproken die op het randje balanceren. Men moet met elkaar kijken hoe deze mensen gesteund kunnen worden zodat zij het ook vol kunnen houden en het ook leefbaar blijft. Het is belangrijk om dat goed op te pakken. Communicatie is ontzettend belangrijk, daar zal continue aan gewerkt moeten worden. Betreffende de prijs zegt de wethouder dat er over de prijs afspraken zijn gemaakt en niet over het volume omdat niet van te voren te zeggen is hoeveel men gaat afnemen. De gemeente kan geen afname garantie geven. Dat is de reden dat de prijs wel vaststaat. De wethouder wil elke maand een rapportage ontvangen met betrekking tot de instroom zodat men de hoeveelheid in de gaten kan houden. De laatste contracten zitten nu in de stand stil periode. Als je een aanbesteding doet dan heb je een periode dat de gunning al gedaan is maar dat je nog een periode hebt waarin bedrijven of mensen nog bezwaar kunnen maken. Op 18 november zijn alle contracten operationeel.
De heer Faeles (OPA) zegt ook nog een vraag te hebben gesteld over 41 gemeenten in de media. Hoe staat de gemeente Gemert-Bakel er in procenten voor?
Wethouder Bevers Het laatste wat nu op schaal van Eindhoven SRE aanbesteed wordt is het laatste wat geregeld moet worden. De rest is klaar. Op 18 november is gemeente Gemert-Bakel 100% klaar. Betreffende de privacy en de verzonden brieven heeft de wethouder al geantwoord dat hier prudent en zeer zorgvuldig mee omgaat. In de brief is ook vermeld dat er zorgvuldig met de informatie wordt omgegaan en dat deze informatie in beperkte kring binnen de gemeente beschikbaar blijft. De minister heeft aangegeven dat het Rijk circa 14.000 kinderen terughaalt naar de Wet Langdurige Zorg. Dat is voor Gemert-Bakel nog niet gekwantificeerd.
De heer Faeles (OPA) zegt dat hij zojuist van de wethouder hoorde dat er 4000 brieven zijn verstuurd. Er zijn altijd mensen die niet reageren uit schaamte of onverschilligheid of een andere re-

den, terwijl zij wel hulp nodig hebben. Wat heeft de wethouder nog in de hand om daar iets aan te doen.
Wethouder Bevers hoopt er op dat zoveel mogelijk mensen de brief insturen. Doet men dat niet dan kunnen zij niet gedwongen worden. De gemeente komt er dan later achter en dat is jammer. De wethouder respecteert wel de beslissing van de ouders.
De voorzitter constateert dat het stuk op unanieme instemming kan rekenen.

De raad besluit hierna overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

12. Vaststellen krediet voor potentiële initiatieven laagdrempelige dagbesteding.
De heer van Oort MSc (Dorpspartij) De zorg dichtbij. Geen inwoner tussen wal en schip. Inzet op preventie. Het zijn zomaar wat credo's die continue voorbij komen in het kader van de nieuwe zorgtaken of wel de decentralisatie. We verwachten van onze inwoners dat ze aan de ene kant steeds meer hulpvragen zelf oplossen. Het zij alleen het zij met hun sociaal netwerk, buren, familie, kennissen of wat dan ook. Aan de andere kant bieden we een vangnet daar waar professionele zorg nodig is. De wet maatschappelijke ondersteuning 2015 vraagt daar ook om. Gemeenten moeten op het gebied van zorg en ondersteuning een zogenaamde ondersteuning structuur opzetten. We constateren dat het gat tussen het zelf oplossen, alleen, met familie, met buren/kennissen en die professionele inzet dat, dat gat te groot is. Iemand is niet persé zeer dementerend. Iemand zoekt na het overlijden van zijn of haar partner even een koffieadres. Allemaal voorbeelden van mensen die niet direct die professionele zorg nodig hebben maar wel behoefte hebben om eens even buiten de deur wat lichte ondersteuning te krijgen. Daarom wil de Dorpspartij in de Gemert-Bakels ondersteuning structuur dan ook vormen van laagdrempelige dagbesteding zien. Waarom dan wel? We willen graag in lijn met het kabinetsbeleid dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen waarbij ze langer deel kunnen nemen aan het gemeenschapsleven in hun eigen dorp. Lichte ondersteuning en zorg zoals we die voor ogen hebben binnen zo'n laagdrempelige dagbesteding zorgt ervoor dat meer gespecialiseerde en ook duurdere zorg langer uit kan blijven. Misschien nog wel het belangrijkste, de mantelzorger die thuis al zoveel doet voor zijn of haar partner, buurman, familielid of wat dan ook die kan met dergelijke voorzieningen tijdelijk ontzien worden in zijn of haar zorg. Gelukkig hoeven we al die initiatieven van laagdrempelige dagbesteding als gemeente niet zelf te bedenken. We hebben in Gemert-Bakel het geluk dat we in zo'n gemeente leven dat we een batterij aan vrijwilligers kunnen klaar hebben staan die dat heft zelf in handen willen nemen. Die zelf wel invullen hoe zij die laagdrempelige dagbesteding in willen vullen. Die beter weten dan de gemeente waar de behoefte ligt van hun naaste. De kennis en kunde met andere woorden ligt op straat. Laten we daar dan ook vooral gebruik van maken. De Dorpspartij stelt daarom voor om te komen tot het beschikbaar stellen van een startbudget voor zogenaamde inwoner initiatieven rondom laagdrempelige dagbesteding. Laagdrempelige dagbesteding daar verstaat de fractie onder georganiseerd door vrijwilligers en kenmerkend als algemene voorziening. Dat wil zeggen toegankelijk voor iedereen.
De heer Giebels (D66) bij het bespreken van het initiatiefvoorstel van de Dorpspartij over laagdrempelige dagbesteding hebben we onlangs wat meningen uitgewisseld en wat vragen aan elkaar gesteld. Spreker kreeg toen de boodschap dat in de commissie sociale zaken het een en ander was toegelicht door de zojuist ook gehoorde spreker. Spreker zegt het een heel goed initiatief te vinden, hij wil de Dorpspartij hiermee complimenteren. Wel zou de heer Giebels willen dat men over een half jaar in de commissie evalueert hoe het ervoor staat. Wat het heeft opgeleverd, wat eventuele manco's zijn of het bedrag toereikend is of er meer initiatieven zijn of er meer noodzaak is. Hij zou willen pleiten prima voorstel maar na een half jaar een evaluatie in de commissie.
De heer Faeles (OPA) complimenteert de Dorpspartij met het initiatief. Spreker dat er veel behoefte is aan het gedane voorstel. Er zijn binnen de gemeente veel ouderen en eenzame mensen, en eenzame mensen kunnen ook jonge mensen zijn. De fractie van spreker vindt het een heel goed plan. € 10.000,00 is eenmalig. We hebben zeven kernen, Gemert is groter dan Elsendorp bijvoorbeeld. Er zullen meer initiatieven komen en is er dan genoeg budget om alle mensen te bedienen die laag drempelige opvang willen regelen.
De heer Mastenbroek (PvdA) De fractie PvdA wil graag het initiatief van de Dorpspartij mede mogelijk maken. Zij hebben een overweging. U stelt € 10.000,00 als startbudget, daar kunnen een x aantal initiatieven van opgestart worden. Er zijn er zelfs al een paar die lopen c.q. bijna lopen. Spreker zegt er niet gerust op te zijn dat het voldoende zal blijken te zijn. Ik denk niet dat deelnemersbijdrage alle initiatieven zullen kunnen blijven ondersteunen. Er zijn een aantal structurele kosten zoals zaalhuur, koffie en dergelijke, dat zal het probleem niet zijn. Spreker zou willen voor-

stellen dat de Dorpspartij het initiatief neemt om tijdens de voorbereiding van de volgende begrotingsbehandeling eens te kijken of voor 2016 en verder ook een structurele bijdrage nodig zou zijn. Op zich zou dat geen probleem moeten zijn, maar dan moet spreker naar het college kijken, want als het goed is gaat dit besparingen opleveren hoewel die moeilijk kwantificeerbaar zijn. Spreker zou de initiatieven die dan zijn graag willen wegen en u ook willen doen overwegen of we als raad een structurele oplossing voor moeten gaan vinden.
Mevrouw Relou (CDA) Het CDA vindt dat wanneer er initiatieven vanuit de burgers komen we die ook een kans moeten geven. Het voorstel van de Dorpspartij zorgt ervoor dat we deze vrijwillige dagbesteding kunnen faciliteren daar waar nodig. Voor het CDA is dit een prima initiatief. € 10.000,00 lijkt de fractie ook een prima begin. Laten we evalueren hoe het over een half jaar staat, of het door de burgers goed wordt opgepakt en of we verder kunnen met dit voorstel.
Mevrouw Methorst-van Kessel (Lokale Realisten) Dagbesteding bestaat uit activiteiten om participatie in de samenleving van de kwetsbare inwoners te bevorderen of hun mantelzorgers te ontlasten. Het geeft invulling aan hun dag en daardoor aan hun leven maar de overheid schrapt en versoberd de aanspraak op dagbesteding binnen de WMO. Los van alles vinden wij particuliere initiatieven als dit prima. De doelen uit het coalitie programma worden hiermee inderdaad omgezet in concrete acties. Maar moet je moreel gezien dan in principe niet elk initiatief belonen. We hebben in de commissie uitdrukkelijk gevraagd wat beweegredenen zijn geweest om Elsendorp het subsidiebedrag te gunnen want dat zou een inzage geven welke criteria het college hanteert. We gaan er van uit dat het college hiervoor nog voor 1 januari aanstaande naar buiten komt. Tot slot, als je pretendeert laagdrempelig te willen werken puur op basis van vrijwilligheid begrijpen wij niet waarom je een schakel zou moeten zijn tussen thuissituatie en de intramurale zorg. Dit laatste, de intramurale zorg is een professionele instelling met als kenmerk een 24 uurs-situatie. Je doet recht aan de zuiverheid van laagdrempelige dagbesteding wanneer je je primair richt op helpen bij het deelnemen van de mensen in de samenleving en het ontlasten van hen die in de thuissituatie helpend zijn. De intramurale zorg is een totaal ander circuit. Punt 1 van de kanttekening zou juist een uitdaging met voor het college en de verantwoordelijke wethouder moeten zijn om uit te rekenen en te meten wat je terugverdient want het hele WMO gebeuren is ook een bezuiniging c.q. financiële operatie. Met andere woorden we moeten zuinig zijn op het gemeenschapsgeld en daardoor is het goed om inzichtelijk te maken in hoeverre dit initiatief, maar dat geldt ook voor de anderen, rendeert. Ook hier kan het Trimbosinstituut misschien onderzoek doen aldus een regionale krant van drie dagen geleden. Het initiatief om te evalueren ondersteunen wij vooral om ervan te leren.
Wethouder Bevers er moet gekeken worden naar wat een terugverdieneffect kan zijn en ook naar rendement. Dat is ook een van de redenen geweest waarom Trimbos voor de dorpsondersteuners gevraagd is. Bij de gemeente werkt het dat je eerst kosten hebt maar hier gaan de kosten voor de baten. Uiteindelijk verdien je wat terug maar dat moet je wel kwantificeren. Dat is een uitdaging die spreker graag aangaat omdat hij dat belangrijk vindt. Bij de criteria voor Elsendorp heeft men de regeling 50% cofinanciering gebruikt. Dat is het uitgangspunt geweest. De gemeente doet de helft, zij doen de helft.
De heer van Oort MSc (Dorpspartij) zegt raadsbreed steun te proeven. Hij dankt allen daarvoor. Spreker voelt ook dat er de vraag is tot evaluatie. Wanneer en hoe, de antwoorden op die vragen laat spreker aan het college. Maar dat er geëvalueerd moet worden dat lijkt spreker ook een goede zaak. OPA Gemert-Bakel vraagt € 10.000,00 eenmalig startbudget, is er budget voor meer. Zoals ook in de commissie is gezegd, dat is op dat moment aan de raad. In het kader van het budgetrecht heeft de raad het recht om te zeggen wij zijn bereid om aan dit initiatief meer of minder geld toe te kennen. PvdA geeft in overweging dat het eenmalig startbudget leuk is, maar voor een structurele exploitatie schiet dat misschien te kort. spreker wil tegen de heer Mastenbroek (PvdA) zeggen, laat het eerst eens gebeuren. Laat die inwoner eens in volle creativiteit zijn gang gaan. Het begrip nivea, niet invullen voor een ander, dat doet hier ook weer gelden. Laat die inwoner eerst eens aan de slag gaan voordat we gaan spreken over een eventuele structurele bijdrage.
De heer Vogels (Lokale Realisten) vraagt om hierop reactie te mogen geven. Als hij het goed leest bij kanttekening 2 staat het antwoord al. Vanaf 2015 is het een gemeentelijke zaak en zit het in onze begroting. Spreker denkt dat dit een overbodig discussie is.
De heer van Oort MSc (Dorpspartij) op de vragen van de Lokale Realisten of men dan niet ieder burger initiatief moet belonen moreel gezien. We hebben hier een taak te vervullen als gemeente Gemert- Bakel om een ondersteuningsstructuur neer te zetten voor onze inwoners. De vraag is hoe ga je dat doen. Daar geven we deels invulling aan door de inkoop bij professionele aanbieders maar aan de andere kant zeggen we met dit voorstel we gaan dat ook doen door de inwoners zelf een plek te geven in dat hele verhaal. Om die inwoner een soort algemene voorziening te laten scheppen. In dat geval praten we in een ander perspectief dan binnen een regulier ander burgerini-

tiatief. De vraag betreffende Elsendorp is zojuist door de wethouder beantwoord. Laagdrempeligheid en de schakelfunctie. Spreker bedoelt met de schakelfunctie dat een algemene voorziening als deze net een brug kan vormen tussen het thuis wonen van zo'n inwoner en het verder afglijden naar en het direct een beroep moeten doen op de intramurale zorg of extramurale professionele zorg. Zo zou men het ook uit kunnen leggen. Dat wil spreker aangeven met de schakel.
De heer Giebels (D66) zegt begrepen te hebben dat de indieners en indirect ook het college van mening zijn dat er na een half jaar wordt geëvalueerd. Spreker vond het jammer om te horen dat er meteen gekeken moet worden naar wat het financieel oplevert. Het aardig van dit initiatief vond spreker dat hier zo goed mogelijk gewerkt wordt aan het helpen van mensen zonder meteen te kijken naar wat levert het op. Spreker heeft voor het eerst gehoord wat nivea betekent. Hij kent het uit een andere optiek. Spreker denkt zojuist de jonge nieuwe wethouder van de Dorpspartij aan het woord te hebben gehoord. Spreker zegt het geweldig te vinden wat hier gepresteerd wordt. Dank u wel.
De heer Faeles (OPA) De heer van Oort MSc (Dorpspartij) zegt dat als de € 10.000,00 op zijn dat het dan weer aan de raad is. Als raad heeft men niet veel keuze te zijner tijd. Als er weer een groep mensen op staat die iets willen beginnen dan moet men zeggen het geld is op. Spreker denkt dat men dat niet kan maken.
De voorzitter zegt dat men de constateringen voor kennisgeving aanneemt. Er is een brede steun voor het voorstel. Evaluatie volgt.

De raad besluit hierna overeenkomstig het voorstel van de raadsleden van de Dorpspartij.

13. Vaststellen Gemeenschappelijke Regeling en financieel model VRBZO.
De heer van Oort MSc (Dorpspartij) zegt kort te kunnen zijn over dit onderwerp. De Dorpspartij is blij dat er een oplossing ligt voor dit conflict. De fractie is ook blij dat die oplossing de begroting in die zin niet extra belast tot 2019. Het is wel duidelijk gebleken dat wij binnen alle gemeenschappelijke regelingen erg kritisch moeten blijven op wat daar gebeurd. Dit is daar nogmaals een signaal voor. De fractie is dat het college de kritische houding aangaande dit onderwerp heeft gekozen.
De heer Giebels (D66) de fractie D66 stemt in met dit voorstel. Het is goed dat we kritisch blijven op gemeenschappelijke regelingen. Daarom ga verder op deze manier. Niet alleen bij deze VRBZO maar bij allerlei andere gemeenschappelijke regelingen. Prima dat het zo gelopen is uiteindelijk.
De heer Faeles (OPA) zegt dat men er gelukkig met zijn allen uit is gekomen. Er waren drie gemeenten die het er niet mee eens waren. 18 en 2 is 21, zo gaat het in de raad ook. De fractie is het eens met het voorstel.
De heer Mastenbroek (PvdA) zegt dat de PvdA helemaal niet blij is. De fractie zal ook nooit blij worden met dit soort voorstellen. Wat krom is, is krom en blijft krom. Ook al doen een heleboel mensen een beroep op je om je aan te passen want je wordt toch gedwongen. Daar heeft men het in feite over. Spreker zou hooguit schoorvoetend akkoord willen gaan, maar nogmaals spreker kan dit aan de burgers niet uitleggen en hij wenst dat ook niet te doen. De PvdA blijft tegen.
De heer Verkampen (CDA) zegt dat we hier te maken hebben met een gedrocht wat betreft democratie. Het is een gemeenschappelijke regeling die verplicht opgelegd wordt. Dat betekent bij voorbaat een verkeerde instelling. Spreker vindt als het Rijk iets wil regelen dat het gezamenlijk moet dat zij het dan zelf moeten financieren. Het heeft geen zin om de gemeentes geld te geven voor die taken en dan verplicht te stellen om het weer af te dragen aan iets wat door het Rijk ingesteld is. Het is toch zo, ook dat is in Den Haag democratie. Zij zeggen te willen decentraliseren maar tegelijkertijd gaan ze ook opschalen. Feit is wel dat het geschil zoals dat gebeurd is, daarin is goed geopereerd. De standpunten zijn heel duidelijk geweest en het resultaat is het meest optimale in een houding waartoe men verplicht is. Om die reden kan de fractie instemmen. Feit is wel dat het CDA echt vraagt om zeer kritisch te zijn want regelingen die verplicht zijn nopen altijd tot financieel uit de hand lopen. De fractie hoopt dat dit niet gebeurt. Het CDA stemt in met het voorstel maar niet van harte.
De heer J. Vogels (Lokale Realisten) zegt dat ook zijn fractie niet al te verheugd was maar na de zienswijze en wat daarin is vermeld kan men melden wel verheugd te zijn. Waarom? Een compliment naar onze brandweerzorg is hier op zijn plaats omdat zij meer deden met minder. Uit de zienswijze is in elk geval naar voren gekomen dat Gemert op de eerste plaats staat qua vervangingsvoorzieningen. We weten allemaal dat het hier zeer binnenkort van toepassing is. Het gaat om behoorlijke bedragen. We hadden niet genoeg gereserveerd daarvoor, we hebben de middelen daar niet voor dus die gaan door iemand anders betaald worden. Het nadeel levert dan wellicht

weer een voordeel op. De fractie stemt in maar wil vermeld hebben dat zij willen pleiten dat de first responder inzet voor Gemert-Bakel in ieder geval behouden blijft.
De voorzitter maakt de opmerking dat hij als portefeuillehouder overgaat tot beantwoording van de vragen. Spreker is blij met de opmerkingen gemaakt bij dit voorstel zoals het er nu ligt. Daarmee proeft hij dat men een lang en niet zo prettig traject kan afsluiten. Spreker kan zich herinneren toen we vanuit onze gemeente voor het eerst de term bezuinigingen lieten horen omdat we dat over de hele linie moesten doen dus ook hier, dat, dat geen gemakkelijk verhaal was. Het totaal budget was bekend en om dat ter discussie te stellen dat viel niet mee. Uiteindelijk zijn er meer gemeenten op dezelfde lijn gekomen dus daar zat enige beweging in. Wat ook heel erg meespeelde en dat is door de raad ook nadrukkelijk naar voren gebracht, het nadeel wat we aanvankelijk hadden, de verdeelsystematiek zoals aanvankelijk voorgesteld was voor ons was wel erg nadelig en als je dan met drie gemeenten in het nadeel zit ten opzichte van de andere achttien maar bij die achttien zitten er ook nog met een nadeel wat groter is dan in onze gemeente dan is het moeilijk om volledig langszij te komen. Dankzij de discussie van een stukje bezuinigen maar ook slimmer en efficiënter werken ook een aantal andere zaken over een langere termijn uitsmeren van de overgangsregeling. Spreker zegt expliciet te willen noemen dat aanvankelijk een van de drie gemeentelijke posten zou verdwijnen, namelijk De Rips, morgenavond is de korpsavond in De Rips. Spreker vindt het heel pleziering dat die daar kan plaatsvinden en dat is ook een resultaat geweest van het traject wat we doorlopen hebben. De heer Verkampen (CDA) noemt nog dat men gedwongen wordt om onderdeel te zijn van een gemeenschappelijke regeling. Daar hadden we geen keuze in. Probleem zit nu voor een heel groot gedeelte dat je je zeggenschap aan de ene kant kwijt raakt en dan zou je zeggen als dan de financiering mee gaat met die verminderde zeggenschap dan zou dat helemaal kloppen maar je blijft het ongelukkige systeem van hybride financiering houden. Deels door het Rijk gefinancierd en deels door de gemeente gefinancierd. Dat blijft een lastige constructie maar die discussie is gevoerd en het blijft de hybride financiering van de zijde van het Rijk. We hebben nog een paar stappen te gaan, ook brandweer overmorgen, andere werkwijze. Voor nu is van groot belang, we zijn de geschillen regeling aangegaan, unaniem vanuit onze raad. Daar zijn bemiddelaars voor ingezet, u heeft het resultaat van de bemiddelaars ook aangetroffen. Als spreker het kort samenvat is het proces wat we de afgelopen periode hebben doorlopen prettig geweest? Nee. Is het traject wat de bemiddelaars hebben doorlopen prettig geweest? Ja want zij hebben geprobeerd partijen wat dichter bijeen te brengen en spreker proeft uit de bijdrage van de raad dat zij met het resultaat kunnen instemmen behalve de opmerking van de PvdA fractie. De voorzitter concludeert dat de raad kan instemmen met het voorstel met uitzondering van de stem van de heer Mastenbroek (PvdA), deze is tegen.

De raad besluit hierna overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

14. Vaststellen wijze van dekking De Eendracht en verhuizing bibliotheek.
Mevrouw Mr. Steeghs (Dorpspartij) zegt er een lang verhaal van te kunnen maken maar dat niet te willen doen. De Dorpspartij gaat voor optie 1.
De heer Giebels (D66) zegt dat zijn voorkeur naar optie 2 gaat. Hem lijkt het dat, dat de enige juiste financiële systematiek is die gevolgd dient te worden bij dit soort voorstellen. Hij zegt er uitvoeriger over te kunnen zijn maar te hopen dat het niet nodig is. Optie 2 is de manier waarop dit geregeld moet worden financieel.
De heer Faeles (OPA) zegt dat zijn fractie kiest voor optie 2.
De heer Mastenbroek (PvdA) zegt ook te kiezen voor optie 2 maar dit wel te willen toelichten.
In het stuk schrijft u zelf bij de kanttekeningen de gelden worden uit de voorziening groot onderhoud schoolgebouwen gehaald en u zegt dat deze in 2015 zullen vrijvallen omdat de verantwoordelijkheid voor groot onderhoud dan naar het schoolbestuur gaat. Het zou echter kunnen dat er nog gelden meegegeven moeten worden. Als dat het geval is en dat is geval op het moment dat het noodzakelijk en billijk is dan moeten we dat ook doen. Op het moment dat er te weinig in de pot zit moet er worden bijgeraamd. Dat heeft niet de voorkeur van de PvdA dat is de ene kant en de tweede kant is dat de PvdA er heel veel vertrouwen in heeft dat men niet voor grote verrassingen komt te staan qua onderhoud en extra onderhoud. De fractie denkt dat er behoorlijk wat vrij zal vallen en alles wat vrij kan vallen levert voordeel op richting onze verplichting om per jaar 1,1 miljoen extra dicht te spijkeren en dan is de € 8.600,- vanaf 2015 aflopend de komende 25 jaar makkelijk in de begroting te vinden. Dat zijn de argumenten van de PvdA fractie om voor optie 2 te kiezen.

Mevrouw Relou (CDA) Het CDA wil het voorstel volgen zoals dit in eerste instantie door het college is voorgelegd. Dat is optie 1.
De heer Vogels (Lokale Realisten) zegt dat zijn fractie eigenlijk de gestelde vraag niet kan beantwoorden. Volgens de Lokale Realisten zijn er helemaal geen opties. Het is niet zo dat je in onze BBV, onze boekhoudregels keuzes kunt maken om eens dit of dat een keer te doen. Volgens de fractie schrijft de wet gewoon voor hoe je dit soort dingen kunt regelen. Spreker vindt ook dat het een slecht voorbeeld zou zijn als wij als raad zouden zeggen, op zich een investering waar allen het mee eens zijn, maar we halen het maar even uit een ander potje. De raad heeft het budgetrecht dus men kan het wel doen. Als we dat doen moet het wel volgens de officiële wegen gebeuren. We zouden een totaal verkeerd teken afgeven ook voor de ambtelijke organisatie als we zeggen, we komen hier wat tekort of hebben iets nodig haal het maar even uit een ander potje. Als dat potje dan straks te laag blijkt te zijn zoals de heer Mastenbroek (PvdA) terecht zegt, dan gaan we daar wel weer een aanvulling op doen. In de ogen van spreker is er geen keuze mogelijk voor opties. Optie 1 en 2 zijn beiden niet goed. Er staat nog bij, a en b wat blijkbaar geen discussie is. Die twee keer € 40.000,00 halen we wel uit de voorziening onderhoud. Het is vreemd dat we dat doen. Als we die voorziening niet nodig hebben dan valt die vrij ten gunste van de algemene reserve. Als wij vinden dat we dit geld moeten uitgeven en vorige keer heeft de raad unaniem beslist dat we dat moeten doen, dan moeten we het daar uit halen. Als we zelf als raad hier het voorbeeld geven dat we gaan goochelen met cijfers en potjes waar we het vandaan halen dan is dat een heel slecht teken. Wat spreker betreft als het al iets zou moeten zijn dan is het optie 2 maar in optie 1 zo wie zo niet.
Wethouder Bevers zegt dat optie 1 vorige keer is voorgelegd en dat het zeker geen goochelen is. Volgens de BBV kan het zo. Het is een voorziening die vrij valt en waar geen verplichtingen op liggen. Wat het college betreft is er geen belemmering. Qua regelgeving zijn beide opties mogelijk en het college opteert voor 1.
De heer Giebels (D66) stelt voor om even te schorsen. Het gaat over fundamentele zaken, over gemeente financiën. Op de tweede plaats wil hij wijzen op een stuk wat u zelf schrijft op de tweede pagina van het nieuwe stuk bij de argumenten, punt 2.3, activeren van investeringen is de richtlijn in de notitie activering waardering en afschrijving zoals vastgesteld door de gemeenteraad in december 2013. Alle kosten die geactiveerd kunnen worden, worden in deze optie geactiveerd. U handelt nu, als spreker proeft wat de meerderheid van de raad is, in strijd met uw eigen richtlijn. Dat lijkt niet spreker niet verstandig en niet gezond. Hij laat zich graag overtuigen door mensen die goede argumenten hebben om hem van standpunt te doen veranderen maar het lijkt hem dat het college hier een doodzonde pleegt op het gebied van gemeentelijke financiën. Als de hazen lopen zoals ze lijken te lopen is de meerderheid voor het negeren van wat in december 2013 is afgesproken. Spreker vindt het een slechte zaak, maar als mensen hem bij willen vallen laten we dan 10 minuten schorsen, dan wil spreker dat graag doen maar hij zegt het niet begrijpen.
De voorzitter vraagt of er behoefte is aan een schorsing. De vergadering wordt kort geschorst.
De voorzitter hervat de vergadering.
De heer Giebels (D66) zegt dat Gemert-Bakel als gemeente niet zo best zit. Plaats 392 van de ruim vierhonderd gemeenten in Nederland. Daar hoeven we niet blij mee te zijn. Hoe dat allemaal gekomen is vertelt spreker niet. Er zijn afspraken met de provincie. Er zijn onderling afspraken om transparant te zijn. Er is in december 2013 een afspraak gemaakt over hoe we dit soort zaken doen. Bij de eerste beste gelegenheid als het er op aan komt hoe we dat gaan doen, het activeren van investeringen dan wordt gezegd dat er dingen zijn afgesproken en dat men naar de provincie transparant moet zijn maar laten we het toch maar anders doen. Spreker zegt dit niet te begrijpen en zal dan ook als dit niet verandert, als het niet optie 2 wordt, om principieel financiële redenen, hij zegt het heel dramatisch te vinden maar het moet dan maar een keer zo. Tot nu toe zegt spreker constructief te zijn geweest ook richting college partijen. D66 heeft met alles meegedacht waar dat kon. Overal gekeken waar men het college kon steunen. Op dit punt kan de fractie het college absoluut niet steunen. Als men niet kiest voor optie dan moet spreker helaas tegen dit voorstel stemmen.
De heer Mastenbroek (PvdA) zegt dat het overleg niet veel heeft opgeleverd. Het CDA en Dorpspartij heeft men niet kunnen overtuigen van de meerwaarde van optie 2 ondanks de argumenten zoals door de heer Giebels (D66) genoemd. Er zijn afspraken met de provincie gemaakt om transparant te zijn. Voorzieningen eerst vrij te laten vallen naar algemene reserves en vervolgens extra wensen ook door de provincie mee te laten wegen. Spreker zegt te voorzien dat men hierin moet afwijken.
De heer Janszen (CDA) zegt dat men er helaas niet uitgekomen is. De fractie houdt vast aan optie 1 en steunt het college.

De heer Vogels (Lokale Realisten) zegt ook kort te kunnen zijn. Als het optie 1 wordt stemt de fractie tegen omdat het een totaal verkeerd beeld geeft als men op deze manier weer met cijfers gaat goochelen.
De voorzitter constateert dat de standpunten helder zijn. Er zit verschil tussen optie 1 en optie 2. Hij vraagt of er behoefte is aan hoofdelijke stemming of stemverklaringen.
Wethouder De Ruiter-van Hoof vraagt of zij hierop nog iets mag zeggen. Zegt te willen toelichten dat het college niets doet wat volgens wet en regelgeving niet zou mogen. We hebben inderdaad de notitie activering, waardering en afschrijving en daarin is een clausule opgenomen dat de raad mag afwijken van die notitie. De reden dat we afwijken is dat we niet voor 25 jaar de begroting willen belasten voor een eenmalige investering van deze omvang. Daarnaast gaat het om het vrij laten vallen van een voorziening waarvan het college heeft beoordeeld dat we die niet nodig achten in deze omvang en dat is een bevoegdheid van het college.
De voorzitter vraagt nogmaals of er behoefte is aan hoofdelijke stemming of stemverklaringen.
De heer Giebels (D66) zegt dat hij graag hoofdelijke stemming wil. Ieder weet hoe de gemeente er financieel voor staat. Er is nieuw beleid afgesproken dat moet dan ook zichtbaar zijn bij elk voorstel waar het erover gaat.
Mevrouw Mr. Steeghs (Dorpspartij) interrumpeert en zegt haar ongenoegen te willen uitspreken. De wethouder heeft heel duidelijk aangegeven hoe de vork in de steel zit. Spreekster hekelt de suggestieve toon die de heer Giebels (D66) hier ten toon spreidt omdat hij uiteindelijk een onjuiste beeldvorming hier wegzet van het feit alsof wij hier niet correct en niet transparant zouden zijn. Ik werp dat verre van mij en zo mijn fractie.
De heer Giebels (D66) zegt zijn integriteit niet ter discussie gesteld te willen hebben. Dit soort termen wil hij niet in zijn richting te horen krijgen.
De voorzitter gaat over tot hoofdelijke stemming. Er zijn 11 stemmen voor optie 1 en 8 voor optie 2. Daarmee is het besloten dat gekozen wordt voor optie 1. De voorzitter stelt voor om een en ander hierna nog een goed op papier te krijgen in verband met de hoog opgelopen emoties aangaande dit onderwerp.

15. Motie CDA: fundamentele discussie protocollen veiligheidsregio.
De heer van den Elsen (CDA) De CDA fractie heeft een motie opgesteld omdat zij zich zorgen maakt over doorgeschoten protocollen in de veiligheidsregio. De fractie is bang voor meer bureaucratie, vrijwilligers worden in een theoretisch model geduwd terwijl het juist bij hen van het grootste belang is dat plezier houden in het werk wat ze doen. Daarom heeft men de volgende motie opgesteld.
De raad van de gemeente Gemert-Bakel,
In vergadering bijeen op donderdag 6 november 2014;
Constaterende dat:

- Het oppervlaktereddingsteam van Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost alleen mensen mag redden die aan de oppervlakte drijven en zelf niet onder water mogen komen;
- Het oppervlaktereddingsteam van Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost gebonden is aan te veel regels;
- Situaties zoals hiervoor beschreven getuigen van doorgeschoten protocollen;
- De raad van Gemert-Bakel reeds bij de professionalisering van de brandweer vraagtekens heeft gezet over doorgeschoten protocollen en deze vrees terecht is getuige het bericht in het ED van 11 augustus jl. (discussie duikteams laait op na dodelijk ongeluk in Hapert)

Overwegende dat:

- Goed getrainde hulpverleners tijdens een reddingsactie gefrustreerd aan de kant staan als zij beknot worden door regelgeving;
- De motivatie van de hulpverleners verminderd en dat er in de toekomst zich minder vrijwilligers zullen melden;

Spreekt uit dat:

- Het college van B&W het initiatief neemt om in de Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost (VRBZO) een fundamentele discussie over protocollen op te starten en de commissie Algemene Zaken, Financiën & Vastgoed en de raad bij de voortgang betrekt.

En gaat over tot de orde van de dag.
De heer van Oort MSc (Dorpspartij) de fractie vindt de motie van het CDA een sympathieke motie. Hij heeft nog wel een vraag hierbij. Met welke opdracht stuurt het CDA het college weg. Hoe moet men dat zien in termen van voortgang. Wat wilt u van het college horen? De Dorpspartij zou graag iets meer toelichting in dat opzicht hebben.

De heer Giebels (D66) zegt de antwoorden op de gestelde vragen door De heer van Oort MSc (Dorpspartij) af te willen wachten.
De heer Faeles (OPA) Er is geen duikteam meer. Er is een oppervlakte team. Dit team zou alleen gevestigd zijn in 's-Hertogenbosch en Weert. Spreker zegt dat als hij in het kanaal rijdt hier in de buurt dat ze dan niet meer hoeven te komen. Het is dan toch afgelopen. Spreker zegt er niets van te begrijpen wat er gebeurt en dat er geen mensen meer het water in mogen.
De heer Mastenbroek (PvdA) De motie is twee keer aan de orde geweest en genoegzaam besproken. De allereerste motie had ook als inhoud dat wij voorschreven wat er wel moest. Dat is inmiddels aangepast. Er wordt wel gezegd, kijk die onzinnige zaken nog eens na wellicht zijn er onbedoelde effecten. Spreker zegt de motie nu te kunnen steunen.
De heer Bankers (Lokale Realisten) zegt de motie te steunen. ook wij vinden dat getrainde hulpverleners niet vanaf de kant moeten toezien hoe burgers wel te water gedaan. De fractie hoopt dat de protocollen aangepast worden zodat de professionele hulpverleners hun werk kunnen doen.
De voorzitter geeft antwoord als lid van het college. Het onderwerp is in twee commissies aan de orde geweest. Door het college is aangegeven als een fractie met initiatieven daartoe komt dan zal het college naar alle waarschijnlijkheid daar achter staan. Dat is ook na de tweede discussie in de commissie niet anders geworden. De heer Mastenbroek (PvdA) heeft tijdens de eerste commissie aangegeven dat het een erg uitvoerend karakter had. Dat karakter is nu iets anders geworden en het is met name aandacht vragen om de discussie over de protocollen te starten en het moet niet zo zijn dat men met regelgeving geconfronteerd wordt die doorschiet omgekeerd. Toen de eerste keer hierover correspondentie is geweest tussen de fractie en de veiligheidsregio is hier ook een antwoord op gekomen waarin gezegd werd van de zijde van de regio dat was een formeel antwoord maar niet helemaal incorrect gelet op de tekst van toen en de inzender van de tekst namelijk de fractie CDA. De discussie voert men niet met de fracties, ook niet met afzonderlijke raden maar dan moet het via de portefeuillehouder ingebracht worden in het algemeen bestuur. De voorzitter zegt met deze motie naar het algemeen bestuur te kunnen en kan hij deze inbrengen. Spreker heeft wel omdat hij wist dat dit speelde in een eerdere algemene discussie aandacht gevraagd voor dit aspect. Het kan niet zo zijn dat we doorschieten met van alles en nog wat. Die discussie moeten voeren en met deze motie is dat een extra steun in de rug om die discussie te voeren. Er is wel gezegd dat de regelgeving niet voor niets is geworden wat die nu is. Dat heeft met arbo wetgeving te maken. Ook met slachtoffers die op allerlei situaties zijn te betreuren. Dat neemt niet weg dat je de discussie en de aandacht daarvoor wel degelijk kunt voeren.
De heer van den Elsen (CDA) De veiligheid van onze burgers is onder druk komen te staan. doordat er doorgeschoten protocollen zijn mogen hulpverleners niet meer met hun hoofd onder water om daar een drenkeling te redden. Als een burger in het water springt en hij redt een drenkeling dan krijgt hij een lintje en springt een hulpverlener in het water dan wordt hij bestraft omdat hij de regels niet volgt. Dat gaat de fractie te ver. Men wil graag zien dat het college die discussie opstart, de raad bericht over de voortgang en men zou het liefste zien dat die regels aangepast worden, dat daar meer aandacht voor komt.
De voorzitter zegt dat de motie unaniem is aangenomen. De raad wordt nader bericht. Morgenavond is er korpsavond. De voorzitter zal daar aangeven dat de inzet, de betrokkenheid en de vreugde van het werk belangrijk is en behouden moet blijven.

16. Sluiting.
De voorzitter verzoekt allen te gaan staan en sluit de vergadering om 21.55 uur met een moment van stilte.

Aldus vastgesteld in openbare vergadering van de raad der gemeente Gemert-Bakel gehouden op december 2014.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier, De voorzitter,

INGEKOMEN STUKKEN GERICHT AAN DE RAAD

Datum: 27 november 2014

Aan de leden van de raad,

De in onderstaand overzicht vermelde brieven/ingekomen stukken, ingekomen in de periode van 23 oktober 2014 tot 24 november 2014, treft u onderaan als bijlage aan. Indien u op- of aanmerkingen hebt over de voorgestelde wijze van afdoening of anderszins, dan wordt u verzocht dit bij de griffier kenbaar te maken.
Overigens wordt de lijst opgenomen onder “ingekomen stukken” van de agenda voor de eerstvolgende raadsvergadering.
Brochures, documentatie en ander drukwerk die ter kennisname aan de raad zijn gezonden en dus van minder persoonlijke aard zijn, worden in een v.k.a.-map, gedurende 4 weken, ter inzage gelegd in de visiekamer.

Postlijst gemeenteraad : Lijst verwerkt tot 24-11-2014 met nummer 789622
Week 46 (diginet 979128)

Nr.	Omschrijving: onderwerp, afzender, ontvangstdatum et cetera	voorstel mbt procedure van afhandeling raad	Opmerkingen tbv bestuurlijke en/of ambtelijke actie
1.	20141118 Bericht van de voorzitters van de raadscommissies (agendacommissie) inhoudende nadere afspraken over de werkwijze van de raadscommissies.	Kennisnemen van de nadere invulling van de werkwijze, inclusief de opmerking vanuit het fractievoorzitters – overleg om individuele leden toe te staan om naast de voor een commissie geagendeerde onderwerpen een statement te maken (met max. 5 minuten spreektijd).	
2.	20141021 Brief Raad van State inzake mandatering van Omgevingsdiensten	Ter kennisname	
3.	20141103 Brief bewonerscollectief Rooije-Hoefsedijk inzake illegale bomenkap	Kennisnemen van de brief, mede gelet op de mededeling van het college dat voor 1 december eiken geplaatst worden en de toezegging dat de raad via RIN geïnformeerd wordt. (raadsvergadering 6/11/14)	

4.	20141104 Brief inzake bezwaar wijzigen bestemming percelen aan Kerkeind Milheeze	In handen stellen van college	
5.	20141106 Provincie N-Brabant inzake Mandatering aan omgevingsdienst(en)	Kennisnemen van de brief en de gecorrigeerde bijlage	
6.	20141117 Brief inzake motie gemeenteraad Dongeradeel	Ter kennisname. Behartiging van het bij motie aangegeven gemeentelijk belang is aan de VNG.	
7.	20141117 Brief vanuit Frysk platform GGz cliënten mbt overdracht zorgtaken	Ter kennisname. Behartiging van het in de brief aangegeven gemeentelijk belang is aan de VNG.	
8.	20141119 Brief inzake zienswijze op partiële herziening "Gemert-Bakel Stedelijke gebieden, oktober 2014", in het bijzonder bestemmingswijziging perceel 2075 (familie B)	Kennisnemen van de zienswijzen en deze betrekken bij de behandeling van het bestemmingsplan door de raad.	
9.	20141119 Brief inzake zienswijze op partiële herziening "Gemert-Bakel Stedelijke gebieden, oktober 2014", in het bijzonder bestemmingswijziging perceel 2075 (familie R)	Kennisnemen van de zienswijzen en deze betrekken bij de behandeling van het bestemmingsplan door de raad.	
10	20141120 brief van omwonende Kruiseind inzake bezwaar de Bloemerd parkeerproblemen	In handen stellen van college	
11	20141125 Brief inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan "Partiële herziening, Gemert-Bakel Stedelijke gebieden, oktober 2014"	Kennisnemen van de zienswijzen en deze betrekken bij de behandeling van het bestemmingsplan door de raad.	
12	20141120 Brief inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan 'Stedelijke gebieden, herziening oktober 2014', planontwikkeling 'Doonheide-Molenbroekse Loop, Gemert'.	Kennisnemen van de zienswijzen en deze betrekken bij de behandeling van het bestemmingsplan door de raad.	
13.	20141118 Brief inzake beleidsplan WMO door Stichting Seniorenraad Gemert-Bakel	Kennisnemen van de zienswijze en deze behandelen door de raad	

V.k.a. stukken (liggen voor u ter inzage in de visiekamer)
20141021 VNG Ledenbrief Gevolgen 14.000 Wlz indiceerbaren + Bijlages
20141030 VNG Ledenbrief Wijzigingen omgevingsrecht permanent maken Crisis- en Herstelwet + bijlage
20141103 VNG Ledenbrief Bekendmaking kandidaten bestuurlijke organisatie VNG
20141104 VNG Ledenbrief geen goedkeuring premies IZA GezondSamenPolis + bijlage
20141111 VNG Ledenbrief beleidsinformatie jeugd / gedwongen kader + bijlage
20141119 VNG Ledenbrief voortgang informatiebeleid + bijlage
20141120 VNG Ledenbrief Afkoop regresrecht Wmo
20141120 VNG Ledenbrief Ledenraadpleging Informatievoorziening Sociaal Domein 2015
20141125 VNG Ledenbrief Bepalen kiesgerechtigden per waterschap

de griffier,

C.c. aan: College van B&W

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 897330

Onderwerp: vaststellen programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 december 2014;

gelet op de Gemeentewet, 189, 190 en 191 ;

Besluit

1. de programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 vast te stellen.
2. Via de 1e wijziging van de programmabegroting de onttrekking uit de reserve brandweer te laten vervallen vanaf dienstjaar 2016.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 897330

Onderwerp: Programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018

Aan de raad

Inleiding

De programmabegroting 2015-2018 is de eerste begroting die dit college aan uw raad aanbiedt. Een programmabegroting met een sluitende begroting voor 2015, positieve cijfers voor 2016 tot en met 2018 én het perspectief dat de lasten voor onze inwoners de komende jaren omlaag kunnen. Daarmee biedt deze begroting perspectief voor de toekomst van de gemeente Gemert-Bakel.

Het collegeprogramma, dat gebaseerd is op het coalitieakkoord, vormt de basis voor de programmabegroting. De komende 4 jaar gaan wij, samen met inwoners, het bedrijfsleven en de maatschappelijke partners aan de slag om de identiteit te versterken, de kwetsbaarheid te verminderen, meer kwaliteit te realiseren en kosten te besparen. Wij richten ons daarbij op 12 speerpunten. Belangrijk uitgangspunt is dat wij deze punten samen willen gaan realiseren, door het gesprek aan te gaan en de vraag vanuit de samenleving centraal te zetten. Wij bieden ruimte voor initiatieven en vragen commitment bij de uitvoering.

Beslispunten

1. Vaststellen programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Commissievergaderingen 19 en 20 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Begrotingsnota 2015, raadsvergadering van 10 juli 2014
Collegeprogramma 2015-2018

Beoogd effect
Het beoogde effect is te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Bij de begrotingsnota 2015 kon nog geen evenwichtig begrotingsbeeld gepresenteerd worden. Voor 2015 werd een tekort verwacht van € 1.887.000 aflopend tot een tekort van € 1.353.000 in 2018. Deze negatieve resultaten zijn betrokken bij de voorbereidingen van de begroting 2015-2018. Dit is mede vormgegeven door het instellen van een tijdelijke werkgroep “besparingen en inkomsten” met vertegenwoordigers van de fracties in de gemeenteraad. De resultaten van deze werkgroep zijn input geweest voor ons college om nu tot een sluitende meerjarenbegroting te komen.

Gekozen is voor vijf programma’s die aansluiten op de portefeuilleverdeling binnen ons college en de commissiestructuur. Deze vijf programma’s zijn:
1. Algemene zaken
2. Sociaal domein & Volkshuisvesting
3. Ruimtelijke ordening & Beheer
4. Economie & Sport
5. Financiën & Vastgoed

Collegeprogramma
Het collegeprogramma 2014-2018 is zowel beleidsmatig als financieel volledig vertaald in deze programmabegroting. Voor 2015 zijn in deze begroting eenmalig de volgende extra bedragen opgenomen:
- € 100.000 voor economische ontwikkelingen en ambitie recreatie & toerisme (o.a. om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren).
- € 90.000 voor Jeugd dat werkt (om werkloze jongeren sneller aan werk te helpen)
- € 50.000 voor plattelandsontwikkeling (verduurzaming veehouderij)
- € 34.000 voor een eenmalige verlaging van de grondprijzen in 2015
- € 25.000 voor handhaving
- € 15.000 voor Pas Vooruit (bankpas minima)

Drie decentralisaties
Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. Het volume van de begroting stijgt daardoor met ruim € 9 miljoen euro.

Voor alle drie de decentralisaties geldt dat het gaat om voor de gemeente nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. De rijksoverheid voert dit door met een efficiencykorting waardoor structurele veranderingen binnen het uitvoeringsstelsel vereist zijn. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar het moet. Soberheid en sociale innovatie staan voorop. Uitgangspunt is dat de uitgaven binnen de rijksbudgetten worden gedaan.

OZB
In deze begroting is dezelfde opbrengst aan OZB geraamd voor 2015 als in 2014. Dit betekent dat er geen rekening gehouden wordt met een inflatiepercentage of areaal uitbreiding. De verlaging van de OZB met € 250.000 naar aanleiding van het amendement uit de raadsvergadering van 19 december 2013 is structureel verwerkt in de begroting en meerjarenraming.

Sluitende begroting
Wij kunnen een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

Begrotingsjaar	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Saldo ingediende begroting (x€1.000)	9 V	469 V	604 V	620 V

Om dit te bereiken zijn de volgende structurele maatregelen genomen:

- Structureel inboeken zero-budgeting voor een bedrag van € 611.000
- Geen inflatiecorrectie reserves voor een jaarlijks bedrag van € 100.000 in de periode 2015-2018
- Laten vervallen storting reserve inrichting gemeentehuis voor € 22.000 per jaar
- Leges voor gedoogbeschikkingen € 29.000 per jaar
- Verlagen storting reserve automatisering met € 10.000 per jaar

Om tegenvallers te kunnen opvangen binnen de begroting wordt de post onvoorzien verhoogd met €150.000. Dit als compensatie voor het structureel inboeken van zero-budgeting.

Preventief toezicht
Omdat binnen de planperiode (2015-2018) nog een negatieve algemene reserve is valt de gemeente ook in 2015 onder preventief toezicht. De gemeente loopt volgens de huidige prognoses ruim € 500.000 voor op het met de provincie afgesproken aflossing schema. In deze begroting zijn voorstellen opgenomen om nog eens € 300.000 extra in te lopen door het laten vervallen van reserves en voorzieningen zonder dat dit een negatief effect heeft op de voorgenomen lastenverlichting in deze collegeperiode.

Duurzaamheid
n.v.t.

Uitvoering
19 en 20 november 2014: Commissievergaderingen
11 december 2014: Raadsvergadering

Ter inzage gelegde stukken
1. Programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018
2. Detailbegroting 2015
3. Nog openstaande onderwerpen werkgroep besparingen en inkomsten
4. Uitwerking planning top 12

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
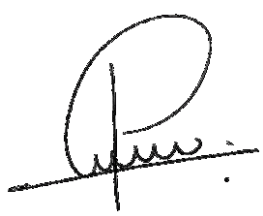	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Antwoord vragen programmabegroting 2015-2018 commissies 19 en 20 november 2014

Com.	Toezeggingen/vragen	Antwoord college van B&W
AZ&F	Wethouder De Ruiter zegt toe dat er een correctie van het college volgt voor de begrotingsbehandeling in verband met de reactie van de provincie. De provincie staat namelijk niet toe dat een reserve wordt gebruikt om kostenverhogingen te dekken (m.b.t. brandweerzorg / VRBZO)	Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld via de 1e wijziging van de begroting deze correctie uit te voeren. Deze 1e wijziging wordt ook op 11 december 2014 behandeld. Het is toegestaan voor 2015 wel nog een onttrekking te doen. Vanaf 2016 komt de onttrekking dan te vervallen. In 2016 daalt het begrotingsaldo daarmee met € 68.000 naar €401.000. In 2017 daalt het begrotingsaldo met € 107.000 naar € 497.000. Tenslotte daalt het begrotingsaldo in 2018 met € 118.000 naar € 502.000. In bijlage 1 is een nieuw raadsbesluit opgenomen. In bijlage 2 is weergegeven wat het nieuwe begrotingssaldo is. Eind 2015 kan de gemeenteraad besluiten de reserve brandweer op te heffen omdat deze geen functie meer heeft. Het resterende saldo zal dan € 393.000 bedragen.
AZ&F	Sheets van de wethouder (inleidende presentatie) worden aan de raadsleden voor de begrotingsbehandeling toegezonden.	Zie bijlage 2. Daarbij is de correctie reserve brandweer vanaf 2016 opgenomen.
AZ&F	Toeristenbelasting: Wethouder De Ruiter zegt toe dat er een RIN volgt voor de begrotingsbehandeling.	Deze RIN wordt voor de begrotingsbehandeling verstuurd
AZ&F	Starterslening: Wethouder De Ruiter zegt toe dat deze RIN wordt verzonden voor de begrotingsbehandeling.	Deze RIN wordt voor de begrotingsbehandeling verstuurd
AZ&F	Rekenrente: Wethouder De Ruiter zegt toe aan te geven hoe in de begroting is omgegaan met de rekenrente. (Stelpost meegenomen en nieuw af te sluiten leningen).	Zie bijlage 3

AZ&F	GRE MRE: De burgemeester zegt toe om na te gaan of de uittredingsscenario's concreet zijn weer te geven aan de raad	De financiële gevolgen van uittreding en de daaraan te stellen voorwaarden worden geregeld door het algemeen bestuur c.q. de Regioraad van het SRE. In de jurisprudentie zijn daarvoor twee methoden ontwikkeld waarop in voorkomend geval op teruggevallen kan worden. Het algemeen bestuur zal daarmee rekening hebben te houden. In verband met mogelijke veranderingen in de jurisprudentie is gekozen voor een algemene bepaling en is er niet gekozen voor een expliciete uitwerking die achterhaald kan raken. Bij de berekening van de financiële gevolgen bij uittreding dienen de niet afgedekte risico's te worden afgekocht. Voor de risico's uit reguliere bedrijfsvoering heeft het SRE een voldoende Algemene reserve. Nog geen rekening is gehouden met risico van vertraging in de afbouw, garantiesalarissen en evt. WW verplichtingen. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 in mei aanstaande zal er meer zicht zijn op deze risico's. Mede omdat dan de invulling van de nieuwe MRE organisatie bekend is. Deze kosten komen bovenop de frictiekosten spelregelkader
AZ&F	Grondprijzen verlagen: waarom doen? Wil graag dat er een prognose gemaakt wordt, wil dit graag door gerekend zien, ook voor de legesopdrachten	Eind 2012 heeft er een flinke afwaardering van de gemeentelijke bouwgrondexploitatie plaatsgevonden. In 2013 is er vervolgens naar de fasering van de verschillende bouwgrondexploitaties gekeken. In overleg met de accountant is toen besloten om, mede ingegeven door de economische ontwikkelingen, de uitgifte sterk uit te faseren. De looptijd van verschillende bouwgrondexploitaties is hierdoor met een aantal jaren verlengd. Ondanks deze uitfasering blijkt dat in 2014 de geprognotiseerde aantallen te verkopen m2 bouwgrond niet verkocht zijn. Voor woningbouwgronden is 84% van de raming verkocht en voor bedrijfsgronden slechts 39% van de raming. Consequentie hiervan is dat de rentelast voor de bouwgrondexploitatie hoger wordt en dat er minder legesinkomsten zijn voor de afgifte van omgevingsvergunningen. Om te voorkomen dat ook in 2015 de grondverkoop achterblijft ten opzichte van de raming is een aantal verkoop stimulerende maatregelen onderzocht. Door het college van B&W is vervolgens de keuze gemaakt om de grondprijs voor 2015 met 15% te verlagen voor woningbouw grond. Voor bedrijfsgrond is het voorstel om de grondprijs voor 2015 vast te stellen op € 125,-- per m2. Doelstelling van deze maatregel is om minimaal de geraamde verkopen voor 2015 te behalen. Om dit te bereiken dient er in 2015 1,5 maal zoveel woningbouwgrond en ruim 2,5 maal zoveel bedrijfsgrond verkocht te worden ten opzichte van 2014. Zoals in de Nota grondprijzen 2015 is opgenomen zal er, indien alle geraamde verkopen behaald worden, sprake zijn van een winstverdamping van ruim € 250.000,--. Daarnaast dient er een extra voorziening getroffen te worden van bijna € 34.000,--.

		Ondanks dat er in de markt positieve signalen hoorbaar zijn over het aantrekken van de economie zal het nog steeds een grote opgave zijn om onze verkoopprognoses te halen. Naast de voorgestelde verlaging van de grondprijs zijn we in samenspraak met diverse dorpsraden actief de woonwensen in de verschillende kernen in beeld aan het brengen. Voor de verkoop van bedrijfsgronden wordt, in samenspraak met andere grondeigenaren, gewerkt aan het opstellen van een marketing-pitch. Met name uit de eerste resultaten van de woonwens onderzoeken in de kernen, en ook het plan 'Bloemerd' in Gemert, blijkt dat er zeker nog vraag is naar bouwgrond. Tussen het aangeven van een woonwens en het daadwerkelijk aankopen van een bouwkavel zit tegenwoordig echter een groot verschil. Het rondkrijgen van de financiering blijkt soms problematisch te zijn. De voorgestelde grondprijsverlaging zal zeker een extra steuntje kunnen betekenen om de woonwens daadwerkelijk om te kunnen zetten in een aankoop. Het is natuurlijk moeilijk in te schatten of de geraamde verkoopprognoses ook behaald gaan worden zonder een verlaging van de grondprijs. Afgaande op de verkoopresultaten van de afgelopen 2 jaren is de verwachting dat dit niet zomaar zal gaan lukken. Indien ook in 2015 slechts een beperkt deel, zoals de voorgaande 2 jaren, van de geraamde verkopen behaald gaan worden zal er ongeveer € 2.000.000 aan verkoopopbrengst misgelopen worden in 2015. Voor de bouwgrondexploitatie betekent dit in 2015 een rentenadeel van € 80.000. Ook zullen de geraamde leges-inkomsten, gekoppeld aan de verkoopprognose 2015, niet geheel ontvangen worden. Van deze geraamde legesinkomsten zullen we minimaal € 25.000 minder ontvangen indien de geraamde verkoopprognose niet gehaald gaat worden. Naast het behalen van de doelstelling gaan we uit van een positief neveneffect voor woningbouwplannen in onze gemeente. Uitgaande van een positieve ontwikkeling van de diverse verkoop stimulerende maatregelen kunnen woningbouwplannen eerder in ontwikkeling (o.a. Bloemerd en Leijgraaf) genomen worden en kunnen bouwgrond-exploitaties sneller afgesloten worden dan geraamd. Eind 2015 zullen wij u over de werkelijke resultaten informeren en kan er een concreet inzicht gegeven worden in het financieel resultaat van de voorgestelde grondprijsverlaging.

E&S	Detailbegroting geen baten van de kermissen. De exploitanten betalen toch staangeld?	**Huidig organisatie kermissen** De kernen De Rips, Bakel en Milheeze, vertegenwoordigd door een kermiscomité (Dorpsoverleg de Rips), hebben tot en met dit jaar een contract met de fa Gebroeders Regter. Op dit moment wordt door het kermiscomité aan een nieuwe overeenkomst gewerkt. De kernen Handel, Elsendorp en de Mortel organiseren hun kermissen al veel langer zelf. In Gemert wordt de voorjaarskermis georganiseerd door de Stichting Meifeesten en voor de najaarskermis is een 2-jarig contract met de fa. Paashuis in de maak waarbij de gemeente ook weinig bemoeienissen heeft. **Betalingen** Door de fa Gebroeders Regter wordt aan de gemeente per jaar een bedrag over gemaakt van € 3000,- Dit geld wordt door de gemeente vervolgens verdeeld over de kernen Bakel (€1770,-) de Rips (€ 480,-) en Milheeze (€750,-) voor de organisatie en promotie. Alle kermisorganisaties betalen aan de gemeente een vergoeding voor de door de gemeente gemaakte kosten zoals de ureninzet van team Openbaar Beheer en het gebruik van de nutsvoorzieningen. De kermisexploitanten betalen aan de gemeente geen standgeld.
R&OB	Overgang SRE naar MRE. Er zal nog uitgezocht worden welke werkzaamheden binnen RO nu bij onze gemeente terecht komen, omdat het SRE overgaat in het MRE. En welke kosten/baten hieraan verbonden zijn.	Uit de informatie die nu beschikbaar is blijkt dat er op dit moment geen capaciteit nodig is voor de overdracht van SRE taken op het gebied van RO. Deze taken stoppen of al zijn overgedragen. Wel zal geld beschikbaar blijven voor frictiekosten voor de afbouw van personeel. Dat wordt nu ingeschat door het SRE op € 40.000. Binnen onze begroting is dekking hiervoor via de € 83.000 die apart gezet is voor de overgedragen taken. Mede gelet op de opmerkingen van de commissie is het standpunt van de gemeente Gemert-Bakel dat het SRE voor het dekken van deze frictiekosten in eerste instantie de eigen algemene reserve afroomt voordat een beroep gedaan wordt op gemeenten.
R&OB	De leges inkomsten zijn nu reëel geraamd. Hoe het nu zit met de inzet van ambtelijke uren? Betekenen lagere leges ook minder ambtelijke inzet? Kunnen evt. vrijkomende uren ingezet worden voor plattelandsontwikkeling? Vragen worden uitgezocht en voor de Begrotingsraad teruggekoppeld naar de raad. Voor gedoogbeschikkingen zullen nu wel leges voor in rekening gebracht worden. Dit zijn extra inkomsten.	De lagere opbrengst aan leges betekent niet minder ambtelijke inzet binnen de eigen organisatie. Het aantal aanvragen dat binnenkomt is namelijk groter dan we met de ‘eigen capaciteit’ kunnen afhandelen. Voor het deel dat we niet zelf kunnen oppakken wordt gebruik gemaakt van de ODZOB. Aangezien een groter deel van de bouwwerken vergunningsvrij wordt, betekent dat in eerste instantie minder uren worden afgenomen van de ODZOB op het terrein van vergunningverlening voor de activiteit bouw. De regelgeving rondom het vergunningsvrij bouwen is echter dermate complex geworden dat veel initiatiefnemers vooraf bij de gemeente komen informeren of hun beoogde bouwwerk wel of niet vergunningsvrij is. Er worden in dit soort gevallen veel bouwwerken getoetst waarbij geen vergunningaanvraag volgt en dus geen leges in rekening gebracht kunnen worden. Daarnaast hebben de aanvragen steeds meer betrekking op kleine(re) vergunningplichtige verbouwingen waarvoor relatief minder leges in rekening gebracht kunnen worden in vergelijking met grote bouwwerken. Het toetsingskader voor kleine(re) bouwwerken is niet heel veel minder dan grote bouwwerken dus, naast dat kleine(re) bouwwerken minder leges opbrengen, kosten kleine(re) bouwwerken relatief veel ambtelijke capaciteit. Er is dan ook geen sprake van vrijkomende uren uit de eigen organisatie die ingezet kunnen worden voor plattelandsontwikkeling.

R&OB	Erfbeplanting De realisatie en het behoud van de erfbeplanting is weg gezet bij ZLTO, in de hoop dat er niet gehandhaafd hoeft te worden. College hanteert hierbij ook het uitgangspunt afspraak is afspraak. Dit mogen de burgers van ons verwachten en verwachten wij dus ook van de burgers/ondernemers. Hoe het nu juridisch zit met de erfbeplanting (kan het juridisch afgedwongen worden) zal nog nader uitgezocht worden.	De oude erfbeplantingsplannen kunnen zonder een voorwaardelijke bepaling publiekrechtelijk niet afgedwongen worden. Nieuwe werkwijze: De handhaafbaarheid van de reeds ingediende erfbeplantingsplannen bij de bestemmingsplannen wordt naast de bestaande praktijk uitgebreid in het bestemmingsplan met een voorwaardelijke bepaling. Hiermee is de uitvoering zeker gesteld. De normale praktijk blijft hierbij hetzelfde, met dien verstande dat ook in het bestemmingsplan een planregel wordt opgenomen dat het erfbeplantingsplan moet worden uitgevoerd binnen 2 jaar. Indien dat niet is gebeurd mag men geen gebruik maken van de bestemming en handelt men in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Dit betreft een directe grondslag om tegen op te treden met een last onder dwangsom. De opname van de verplichting in de grondexploitatieovereenkomst blijft bestaan. De Raad van State eist indien erfbeplanting noodzakelijk is, dit als voorwaardelijke bepaling wordt opgenomen. Een overeenkomst is namelijk niet publiekrechtelijk door derden afdwingbaar. Een planregel is dat wel. In de halfjaarlijkse herziening wordt bij ontwikkelplannen nu al gewerkt volgens deze nieuwe werkwijze, dus met voorwaardelijke bepalingen. In de grondexploitatie overeenkomst wordt de afspraak bevestigd.
R&OB	Hoe het met de kostenraming rondom planschades (waarom niks geraamd) en subsidie (van 20 naar 10 in relatie tot burgerparticipatie) dit zal nog nader uitgezocht worden.	**Planschade** Bij het opstellen van de begroting 2013-2016 speelde deze discussie ook en toen is besloten geen bedrag in de begroting voor planschades op te nemen. Deze lijn is in de begrotingen van 2014 en 2015 voortgezet. Bij bestemmingsplannen die wij op initiatief van derden aanpassen wordt namelijk met ingang van 2010 standaard een planschadeverhaalsovereenkomst afgesloten. Daarmee is het geen kostenpost meer voor de gemeente. De planschades voor eigen woningbouwplannen of bedrijventerreinen worden gedekt uit de betreffende grondexploitatie. De enige planschades die nu nog ten laste kunnen komen van begroting zijn die uit oudere dossiers waarbij geen planschadeverhaalsovereenkomst is afgesloten. Omdat voor het indienen van een planschade een maximale termijn geld van vijf jaar na aanpassing bestemmingsplan achten wij de kans klein dat er in 2015 planschades komen die drukken op onze begroting.
		Subsidie Op 16 oktober 2012 heeft het college besloten om aan NEC De Specht voor de jaren 2012 tot en met 2014 een subsidie van maximaal € 10.000 per jaar toe te kennen. Met deze subsidie moest het NEC De Specht minimaal zorgen voor educatie en bewustwording van de gevolgen van (zwerf) afval in de natuur bij de jeugd en het opstellen van een plan om er voor te zorgen dat NEC de Specht vanaf 2015 financieel gezond is. In de begroting 2015 is deze subsidie conform B&W besluit weer komen te vervallen.

Van saldo begrotingnota 2015 naar saldo begroting 2015

	2015	2016	2017	2018
Saldo begrotingsnota 2015	**-1.887**	**-1.524**	**-1.565**	**-1.353**
Aanpassingen structureel 2015-2018				
Wijzigingen op posten uit begrotingsnota 2015				
Geen daling OZB ten opzichte van 2014	572	572	572	572
Lagere bijdrage aan VRBZO (Deurnese model + bezuinigingen toekomstvisie)	185	185	185	185
Ontrekking aan reserve brandweer ter compensatie hogere bijdrage VRBZO	16	68	107	118
*Correctie ontrekking reserve brandweer na vooroverleg provincie	0	-68	-107	-118
Minder beroep op wachtgelden wethouders dan verwacht in begrotingsnota	47	18	0	0
Voorstellen uit werkgroep besparingen en inkomsten				
Inboeken zerobudgeting	611	611	611	611
Verhogen post onvoorzien in verband met inboeken zerobudgeting	-150	-150	-150	-150
Geen inflatietoevoeging reserves	100	100	100	100
Geen storting reserve gemeentehuis	21	21	21	21
Verlaagde storting automatisering	10	10	10	10
Leges tijdelijke omgevingsvergunning	29	29	29	29
Overige bijstellingen na begrotingsnota				
Effect meicirculaire 2014 t.o.v. begrotingsnota 2015	745	827	864	531
Effect septembercirculaire 2014 t.o.v. meicirculaire 2014	-168	83	243	380
Rente (voordelen lagere rente, nadeel minder toeschrijving naar bouwgrond)	93	93	93	93
Leges omgevingsvergunning omlaag gezien dalende inkomsten	-200	-200	-200	-200
Leges bestemmingsplanprocedures omhoog op basis van 2014 en verwachtingen	39	39	39	39
Stijging salarissen op basis van nieuwe CAO	-186	-186	-186	-186
Van provincie overgedragen vergunning, toezicht en handhaving (VTH) taken	-62	-62	-62	-62
2e financiele rapportage structureel	-51	-51	-54	-54
Aansluiting op watertakenplan, minder uren naar riolering	-48	-48	-48	-48
Diverse kleinere verschillen	53	34	-5	-16

Aanpassingen incidenteel 2015				
Eenmalige ontrekking aan algemene reserve (na vrijval voorziening golfbaan en reserve gemeentehuis)	684	0	0	0
Ontrekking in 2015 en 2016 reserve afval	200	200	0	0
Verlaging opbrengsten afvalstoffenheffing voor 2015 en 2016	-200	-200	0	0
Jaar uitstel bezuininging binnensport	-130	0	0	0
Economische ontwikkelingen en ambitie recreatie & toerisme	-100	0	0	0
Jeugd dat werkt	-90	0	0	0
Plattelandsontwikkeling	-50	0	0	0
Eenmalige verlaging grondprijzen in 2015	-34	0	0	0
Handhaving centrum	-25	0	0	0
Pas vooruit	-15	0	0	0
Totaal aanpassingen structureel en incidenteel	**1.896**	**1.925**	**2.062**	**1.855**
Saldo begroting 2015-2018	**9**	**401**	**497**	**502**

* Correctie naar aanleiding van vooroverleg provincie, gemeld in commissie AZ&F 19 november 2014. Is opgenomen in 1e wijziging begroting

begroting 2015

BEREKENING RENTE-OMSLAG

Euro

BOEKWAARDEN per 1-1-2015

Investeringen, conform staat van activa				**111.571.647**	
Bouwgrondexploitatie				**46.473.128**	
Hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**26.223.004**	
Subtotaal					**184.267.779**
Aangegane langlopende geldleningen, rijksvoorschotten					
woningbouw, woonwagens en waarborgsommen:				**143.202.621**	
Reserves en voorzieningen:				**22.427.488**	
					165.630.109
Financierings**tekort** per 1-1-2015					**18.637.670**

Kasgeldlimiet	**8,5%**	van	**€ 71.347.000**	**6.064.495**	

Berekening rente-omslag percentage

Rentelasten

Geldleningen ter financiering van gemeentelijke investeringen				**4.939.977**	
Rente rijksvoorschotten woningbouw				**670.350**	
Overige rentelasten (bankkosten)				**25.000**	
Subtotaal				**5.635.327**	
Rente van kasgeld	**1,00%**	van	**6.064.495**	**60.645**	
Rente aan te trekken leningen	**4,25%**	van	**12.573.175**	**534.360**	
			18.637.670		
Bespaarde rente (zie staat reserves en voorzieningen)	**4,25%**			**958.939**	
Totaal rentelasten				**7.189.270**	

Bepaling rentepercentage:

a. Boekwaarde per 1 januari 2015					**184.267.779**
Boekwaarde per 1 januari 2014 van de investeringen,					
waaraan een **vast** rentepercentage dient te worden toegerekend				**53.603.216**	
boekwaarde bouwgrondexploitatie				**46.473.128**	
boekwaarde hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**26.223.004**	
					126.299.348
Boekwaarde per 1 januari 2015van de investeringer					
waaraan het rente-omslagpercentage dient te worden toegerekenc					**57.968.431**

b. Totale rentelasten					**7.189.270**
Rentelasten investeringen per 1 januari 2015					
waaraan een **vast** rentepercentage is toegerekend				**2.380.407**	
bouwgrondexploitatie				**1.808.925**	
rente hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**927.378**	
					5.116.710
					2.072.560

Het **rente-omslagpercentage** bedraagt dan			**2.072.560**	**= afgerond**	**3,575%**
	1% van		**57.968.431**		

In de begroting is bij de berekening van de kapitaallasten rekening gehouden met een rentepercentage van 4,25% en is een bedrag van € 7.584.768 doorbelast. De totale werkelijke rentelasten bedragen € 7.189.270 Er wordt dus teveel doorbelast in de staat van kapitaallasten tot een bedrag van€ 395.498. Ter correctie is op programma 4 een stelpost in de exploitatie opgenomen onder saldi kostenplaatsen (6.960.110) tot een bedrag van€ 395.498 (voordelig).

Verder zijn in deze begroting de rentelasten van nog aan te trekken leningen structureel verlaagd met € 290.206 (6.922.110).
In bovenstaande berekening was voor die nieuwe leningen een rentepercentage opgenomen van 4,25%.
Dit is nu gesteld op afgerond 1,94%. Op 27-11-2014 bedragen de tarieven lager (dagkoers) met 1,42% voor 10 jaar fixe.

DETAILBEGROTING
2015

Detailbegroting 2015

Structuur naam: A.115 Programmabegroting

Structuur jaar: 2015

Gemeente Gemert-Bakel

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
111	Algemene Zaken	6001110	Raad	11400	U	Raadsvergoedingen	240.194		240.194
				11450	U	Onkosten-/beroepkostenvergoeding	56.728		56.728
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	419		419
				34368	U	Uitvoeringskosten	9.000		9.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	331.970		331.970
		6001110 - Totaal					**638.311**		**638.311**
		6001120	Raadscommissies	34338	U	Reis- en verblijfkosten	100		100
				34339	U	Presentiegelden	12.000		12.000
		6001120 - Totaal					**12.100**		**12.100**
		6001210	College van burgemeester en wethouders	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-47.000		-47.000
				11100	U	Salariskosten (incl.vergoeding)	379.994		379.994
				11300	U	Pensioenpremie	16.360		16.360
				11350	U	Sociale lasten	17.700		17.700
				11450	U	Onkosten-/beroepkostenvergoeding	10.414		10.414
				34004	U	Verplaatsings-/verhuiskosten	0		0
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	4.892		4.892
				34329	U	Overige personeelskosten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.392		1.392
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	6.212		6.212
				34341	U	Telecommunicatie	2.000		2.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.000		6.000
				34390	U	Verzekeringen	77		77
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	266.348		266.348
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	187.762		187.762
		6001210 - Totaal					**852.151**		**852.151**
		6001230	Onderscheiding en eretekens	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.925		24.925
		6001230 - Totaal					**24.925**		**24.925**
		6002100	Algemene beleidsadvisering	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	353		353
		6002100 - Totaal					**353**		**353**
		6002110	Ambtelijke ondersteuning bestuur	11200	U	Bruto loonkosten	0		0
				11300	U	Pensioenpremie	0		0
				11350	U	Sociale lasten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	596		596
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	56.512		56.512
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	10.960		10.960
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	551.275		551.275
		6002110 - Totaal					**619.343**		**619.343**
		6002112	Adm.organisatie en interne controle	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	70.823		70.823
		6002112 - Totaal					**70.823**		**70.823**
		6002114	Website trainees	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
		6002114 - Totaal					**0**		**0**
		6002120	Ondernemingsraad	34368	U	Uitvoeringskosten	6.300		6.300
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	110.115		110.115
		6002120 - Totaal					**116.415**		**116.415**
		6002175	Georganiseerd overleg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.098		20.098
		6002175 - Totaal					**20.098**		**20.098**
		6002181	Geoinformatie opdrachten kadaster	34345	U	Onderhoudskosten	2.373		2.373
				34950	I	Bijdrage van derden		5.000	-5.000
		6002181 - Totaal					**2.373**	**5.000**	**-2.627**
		6002190	Algemene juridische ondersteuning	34339	U	Presentiegelden	15.000		15.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	69.683		69.683
				34850	I	Leges		0	0
				42570	U	Dwangsommen	3.000		3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	226.926		226.926
		6002190 - Totaal					**314.609**	**0**	**314.609**
		6002200	Juridische kwaliteitszorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	87.587		87.587
		6002200 - Totaal					**87.587**		**87.587**
		6002220	Bezwaarschriftencommissies	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	125.982		125.982
		6002220 - Totaal					**125.982**		**125.982**
		6002230	Representatie bestuur	34334	U	Representatie	39.245		39.245
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.569		5.569
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	71.499		71.499
		6002230 - Totaal					**116.313**		**116.313**
		6002420	Huisvesting gemeentearchief/facilitair beheer	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	26.828	0	26.828
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.112		11.112
		6002420 - Totaal					**37.940**	**0**	**37.940**
		6002421	Huisvesting gemeentearchief/vastgoed beheer	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	4.655		4.655
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	90.130	0	90.130
		6002421 - Totaal					**94.785**	**0**	**94.785**
		6002430	Beheer gemeentearchief	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	241.726		241.726
		6002430 - Totaal					**241.726**		**241.726**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6003100	Lasten Publiekservice	34332	U	Diensten door derden	817		817
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	820		820
				34334	U	Representatie	18		18
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	321.639		321.639
		6003100 - Totaal					**323.294**		**323.294**
		6003102	Organisatie ondersteuning	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	153		153
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6003102 - Totaal					**153**		**153**
		6003110	Lasten Reisdocumenten (legesverord. T1)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	186.935		186.935
		6003110 - Totaal					**186.935**		**186.935**
		6003120	Lasten BRP c.a. (legesverord. T1)	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.235		1.235
				34368	U	Uitvoeringskosten	500		500
				34375	U	Druk- en kopieerwerk	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	389.694		389.694
		6003120 - Totaal					**391.929**		**391.929**
		6003130	Lasten Huwelijk (legesverord. T1)	11100	U	Salariskosten (incl.vergoeding)	7.000		7.000
				11300	U	Pensioenpremie	666		666
				11350	U	Sociale lasten	455		455
				30300	U	Personeel derden	350		350
				34320	U	Werkkleding	0		0
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	200		200
				34348	U	Huur	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.479		38.479
		6003130 - Totaal					**47.650**		**47.650**
		6003135	Lasten burgerlijke stand (legesverord. T1)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.600		2.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	56.220		56.220
		6003135 - Totaal					**58.820**		**58.820**
		6003140	Lasten Huisnummering en straatnaamgeving	34332	U	Diensten door derden	296		296
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	4.788		4.788
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.917		24.917
		6003140 - Totaal					**30.001**		**30.001**
		6003150	Lasten Eigen Verklaringen (legesverord. T1)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	15.000		15.000
		6003150 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6003210	Verkiezingen	34368	U	Uitvoeringskosten	62.000		62.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.274		15.274
		6003210 - Totaal					**77.274**		**77.274**
		6004100	Baten Publiekservice (legesverord. T1)	34850	I	Leges		150	-150
		6004100 - Totaal						**150**	**-150**
		6004110	Baten Reisdocumenten (legesverord. T1)	34850	I	Leges		227.250	-227.250

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				41120	U	Afdracht leges	89.000		89.000
		6004110 - Totaal					**89.000**	**227.250**	**-138.250**
		6004115	Baten Rijbewijzen (legesverord. T1)	34850	I	Leges		94.000	-94.000
				41120	U	Afdracht leges	33.000		33.000
		6004115 - Totaal					**33.000**	**94.000**	**-61.000**
		6004121	Baten BRP c.a. (legesverord. T1)	34850	I	Leges		13.000	-13.000
				41120	U	Afdracht leges	0		0
		6004121 - Totaal					**0**	**13.000**	**-13.000**
		6004125	Baten nationaliteiten (legesverord. T1)	34850	I	Leges		5.000	-5.000
				41120	U	Afdracht leges	4.000		4.000
		6004125 - Totaal					**4.000**	**5.000**	**-1.000**
		6004130	Baten Huwelijk (legesverord. T1)	34850	I	Leges		35.531	-35.531
		6004130 - Totaal						**35.531**	**-35.531**
		6004135	Baten burgerlijke stand (legesverord. T1)	34850	I	Leges		4.000	-4.000
		6004135 - Totaal						**4.000**	**-4.000**
		6004150	Baten Eigen Verklaringen (legesverord. T1)	34850	I	Leges		15.000	-15.000
		6004150 - Totaal						**15.000**	**-15.000**
		6004155	Baten Verklar. Omtrent Gedrag (legesverord. T1)	34850	I	Leges		21.210	-21.210
				41120	U	Afdracht leges	16.000		16.000
		6004155 - Totaal					**16.000**	**21.210**	**-5.210**
		6005100	Contributies, lidmaatschappen en bijdragen	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	39.736		39.736
		6005100 - Totaal					**39.736**		**39.736**
		6005120	SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	83.268		83.268
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	130.235		130.235
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	60.024		60.024
		6005120 - Totaal					**273.527**		**273.527**
		6006100	Commissiegriffie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.780		6.780
		6006100 - Totaal					**6.780**		**6.780**
		6006120	Raadsgriffie	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				34332	U	Diensten door derden	2.000		2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	19.020		19.020
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	136.600		136.600
		6006120 - Totaal					**157.620**		**157.620**
		6006130	Rekenkamercommissie	34339	U	Presentiegelden	7.500		7.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	11.912		11.912
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.611		11.611
		6006130 - Totaal					**31.023**		**31.023**
		6120110	Personeel gemeentelijke vrijwillige brandweer	11500	U	Lonen en salaris brandweer	0		0
				30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34320	U	Werkkleding	0		0
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	0		0
				34341	U	Telecommunicatie	0		0
				34373	U	Boeken en tijdschriften	0		0
				34374	U	Kerstattenties	0		0
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	0		0
				34388	U	Arbo-dienstverlening	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
				34391	U	Recreatie personeel	0		0
		6120110 - Totaal					**0**		**0**
		6120121	Huisv. VRBZO/vastgoedbeheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				32150	I	Verhuur		108.000	-108.000
				34120	U	Belastingen en rechten	2.785		2.785
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	22.890		22.890
				34390	U	Verzekeringen	1.590		1.590
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	18.117		18.117
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	50.333	0	50.333
		6120121 - Totaal					**95.715**	**108.000**	**-12.285**
		6120122	Huisv.gem.vrijw.brandweer/facilitair beheer	34341	U	Telecommunicatie	2.047		2.047
				34346	U	Schoonmaakkosten	2.800		2.800
		6120122 - Totaal					**4.847**		**4.847**
		6120140	Brandkranen en -putten	34345	U	Onderhoudskosten	2.645		2.645
				34348	U	Huur	26.600		26.600
		6120140 - Totaal					**29.245**		**29.245**
		6120210	Regionale brandweersamenwerking (VRBZO)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34348	U	Huur	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	1.075.778		1.075.778
				43220	I	Bijdragen van overige publiekrechterlijke lichamen		2.265	-2.265
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	36.332		36.332
		6120210 - Totaal					**1.112.110**	**2.265**	**1.109.845**
		6140120	Doodschouw	34332	U	Diensten door derden	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	7.000		7.000
		6140120 - Totaal					**7.000**		**7.000**
		6140130	Integraal veiligheidsbeleid	34368	U	Uitvoeringskosten	579		579
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	52.442		52.442
		6140130 - Totaal					**53.021**		**53.021**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6140132	RIEC (Reg.Info Expert Centrum)	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	15.000		15.000
		6140132 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6140140	Politie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	34.716		34.716
		6140140 - Totaal					**34.716**		**34.716**
		6140160	Horecabeleid (legesverord. T3)	34850	I	Leges		30.000	-30.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	98.686		98.686
		6140160 - Totaal					**98.686**	**30.000**	**68.686**
		6140170	Veiligheid en integrale handhaving	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	25.000		25.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	48.107		48.107
				34950	I	Bijdrage van derden		22.865	-22.865
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	62.213		62.213
		6140170 - Totaal					**135.320**	**22.865**	**112.455**
		6330110	Deelneming Brabant Water N.V.	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	104	0	104
		6330110 - Totaal					**104**	**0**	**104**
		6541420	Huisvesting gemeentearchief/facilitair beheer	32150	I	Verhuur		5.132	-5.132
				34120	U	Belastingen en rechten	606		606
				34345	U	Onderhoudskosten	2.504		2.504
				34346	U	Schoonmaakkosten	5.500		5.500
		6541420 - Totaal					**8.610**	**5.132**	**3.478**
		6541421	Huisvesting gemeentearchief/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	6.990		6.990
				34120	U	Belastingen en rechten	1.589		1.589
				34342	U	Water	355		355
				34345	U	Onderhoudskosten	29.393		29.393
				34390	U	Verzekeringen	1.140		1.140
		6541421 - Totaal					**39.467**		**39.467**
		6541430	Beheer gemeentearchief	33350	U	Overige leveranties/diensten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.200		1.200
				34345	U	Onderhoudskosten	3.968		3.968
				34373	U	Boeken en tijdschriften	1.000		1.000
				34385	U	Beheerskosten	45.166		45.166
				34850	I	Leges		265	-265
		6541430 - Totaal					**51.334**	**265**	**51.069**
		6711110	Regionale hulpverlening en bevolkingszorg (VRBZO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	21.753		21.753
		6711110 - Totaal					**21.753**		**21.753**
		6714130	Openbare hygiene	34368	U	Uitvoeringskosten	5.637		5.637
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.205		1.205
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.635		5.635
		6714130 - Totaal					**12.477**		**12.477**
		6723410	Handhaving, bezwaar en beroep	34332	U	Diensten door derden	647		647

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	60		60
				34368	U	Uitvoeringskosten	5.023		5.023
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	39.832		39.832
		6723410 - Totaal					**45.562**		**45.562**
		6822410	Handhaving, bezwaar en beroep	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.322		3.322
				34368	U	Uitvoeringskosten	48.316		48.316
				34950	I	Bijdrage van derden		25.000	-25.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	53.088		53.088
		6822410 - Totaal					**104.726**	**25.000**	**79.726**
		6922165	Belastingsamenwerking Gemert-Bakel/Laarbeek	30300	U	Personeel derden	45.112		45.112
				34368	U	Uitvoeringskosten	70.000		70.000
		6922165 - Totaal					**115.112**		**115.112**
		6922166	ICT-samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek	34950	I	Bijdrage van derden		107.520	-107.520
		6922166 - Totaal						**107.520**	**-107.520**
		6922167	Samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek P O	34950	I	Bijdrage van derden		129.241	-129.241
		6922167 - Totaal						**129.241**	**-129.241**
		6922168	Samenwerking Laarbeek juridische zaken	34950	I	Bijdrage van derden		35.000	-35.000
		6922168 - Totaal						**35.000**	**-35.000**
		6922169	Samenwerking Laarbeek brandweer	34368	U	Uitvoeringskosten	52.500		52.500
		6922169 - Totaal					**52.500**		**52.500**
		6922170	Samenwerking Laarbeek financiele administratie	34368	U	Uitvoeringskosten	114.024		114.024
		6922170 - Totaal					**114.024**		**114.024**
111 - Totaal							**7.308.905**	**885.429**	**6.423.476**
112	Sociaal domein & Volkshuisvesting	6140131	Veiligheidshuis	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	11.000		11.000
		6140131 - Totaal					**11.000**		**11.000**
		6140150	Haltproject	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	9.382		9.382
		6140150 - Totaal					**9.382**		**9.382**
		6420410	BBO: gym	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.903		2.903
		6420410 - Totaal					**2.903**		**2.903**
		6420420	BBO: overige aangelegenheden (flankerende voorz.)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	830		830
		6420420 - Totaal					**830**		**830**
		6421000	OBO: huisvestingskosten	34120	U	Belastingen en rechten	11.498		11.498
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	1.824		1.824
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	3.648		3.648
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	15.000		15.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	181.456	0	181.456

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659
		6421000 - Totaal					**215.085**	**0**	**215.085**
		6421010	BBO: huisvestingskosten	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.583.160	0	1.583.160
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.977		4.977
		6421010 - Totaal					**1.588.137**	**0**	**1.588.137**
		6421020	Huisvesting Jenaplanschool	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	15.339		15.339
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6421020 - Totaal					**16.583**		**16.583**
		6422010	BBO: gym	34340	U	Vervoerskosten	10.000		10.000
		6422010 - Totaal					**10.000**		**10.000**
		6423000	BBO: huisvestingskosten	33150	I	Verkoop gronden		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	59.895		59.895
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	4.778		4.778
				34348	U	Huur	0		0
				34390	U	Verzekeringen	21.928		21.928
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	138.101		138.101
		6423000 - Totaal					**224.702**	**0**	**224.702**
		6423010	Huisvesting Jenaplanschool	34120	U	Belastingen en rechten	4.262		4.262
				34950	I	Bijdrage van derden		15.339	-15.339
		6423010 - Totaal					**4.262**	**15.339**	**-11.077**
		6431010	BSO: huisvestingskosten	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	104.310	0	104.310
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6431010 - Totaal					**105.554**	**0**	**105.554**
		6433000	BSO: huisvestingskosten	34120	U	Belastingen en rechten	7.126		7.126
				34345	U	Onderhoudskosten	1.680		1.680
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.537		1.537
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	19.630		19.630
		6433000 - Totaal					**29.973**		**29.973**
		6441010	Commanderij college	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	698.096	0	698.096
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6441010 - Totaal					**701.829**	**0**	**701.829**
		6443000	Commanderij college	34120	U	Belastingen en rechten	87.947		87.947
				34390	U	Verzekeringen	26.315		26.315
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
		6443000 - Totaal					**114.262**	**0**	**114.262**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6480110	Huisvesting algemeen	32150	I	Verhuur		12.738	-12.738
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.000		6.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.175		15.175
		6480110 - Totaal					**21.175**	**12.738**	**8.437**
		6480120	Leerlingenvervoer (LEA WMO)	34340	U	Vervoerskosten	606.900		606.900
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.504		3.504
				34950	I	Bijdrage van derden		3.000	-3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	76.860		76.860
		6480120 - Totaal					**687.264**	**3.000**	**684.264**
		6480130	PO: overige aangelegenh. (flank.voorz.) (LEA WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	77.920		77.920
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6480130 - Totaal					**79.164**		**79.164**
		6480170	Leerplicht (LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	8.688		8.688
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		16.734	-16.734
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	89.830		89.830
		6480170 - Totaal					**98.518**	**16.734**	**81.784**
		6480180	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid(LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	98.634		98.634
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		98.634	-98.634
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.977		4.977
		6480180 - Totaal					**103.611**	**98.634**	**4.977**
		6480181	Wet Ontw.kansen voor Kwalit. en Educatie (LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	73.015		73.015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.523		5.523
		6480181 - Totaal					**78.538**		**78.538**
		6480200	Onderhoudsfonds schoolgebouwen	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	0		0
		6480200 - Totaal					**0**		**0**
		6480210	Onderhoudsfonds MFA's	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	76.264		76.264
		6480210 - Totaal					**76.264**		**76.264**
		6482010	Volwasseneneducatie algemeen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.893		7.893
		6482010 - Totaal					**7.893**		**7.893**
		6510110	Openbare bibliotheek	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-13.719		-13.719
				32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	1.606		1.606
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	391.637		391.637
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	2.391		2.391
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	13.719	0	13.719
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.841		8.841

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6510110 - Totaal					**404.475**	**0**	**404.475**
		6510112	Openbare bibliotheek/vastgoed beheer	34345	U	Onderhoudskosten	516		516
		6510112 - Totaal					**516**		**516**
		6511110	Kunstlokaal	32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	429.719		429.719
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	29.620		29.620
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.759		13.759
		6511110 - Totaal					**473.098**	**0**	**473.098**
		6511111	Cultuureducatie met Kwaliteit 2013 - 2016	42200	I	Inkomensoverdracht overheid		14.164	-14.164
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	14.164		14.164
		6511111 - Totaal					**14.164**	**14.164**	**0**
		6511112	Kunstlokaal/vastgoed beheer	32150	I	Verhuur		24.981	-24.981
				34120	U	Belastingen en rechten	1.970		1.970
				34345	U	Onderhoudskosten	29.620		29.620
				34390	U	Verzekeringen	480		480
				34950	I	Bijdrage van derden		16.500	-16.500
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	-29.620		-29.620
		6511112 - Totaal					**2.450**	**41.481**	**-39.031**
		6511210	Sociaal-culturele activiteiten volwassenen	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.359		4.359
		6511210 - Totaal					**4.359**		**4.359**
		6511220	Bewustwordings- en emancipatieactiviteiten	34332	U	Diensten door derden	129		129
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	421		421
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6511220 - Totaal					**4.698**		**4.698**
		6530440	Div. gymlokalen/sportzalen	34120	U	Belastingen en rechten	6.742		6.742
				34390	U	Verzekeringen	51		51
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	14.771	0	14.771
		6530440 - Totaal					**21.564**	**0**	**21.564**
		6530450	Gymlokaal De Rips	34120	U	Belastingen en rechten	50		50
				34390	U	Verzekeringen	507		507
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	29.292	0	29.292
		6530450 - Totaal					**29.849**	**0**	**29.849**
		6540110	Stimulering beeldende kunst/dorpsverfraaiing	34345	U	Onderhoudskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	5.246		5.246
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.954		9.954
		6540110 - Totaal					**15.200**		**15.200**
		6540120	Amateuristische kunstbeoefening	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	69.672		69.672
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6540120 - Totaal					**73.820**		**73.820**
		6540130	Creativiteitsruimte Gemerts Atelier	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
		6540130 - Totaal					**0**		**0**
		6560340	Subsidiëring volksfeesten	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6560340 - Totaal					**4.148**		**4.148**
		6580110	Locale Media	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	18.317		18.317
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6580110 - Totaal					**22.465**		**22.465**
		6610101	Algemeen beheer SZW	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	90.000		90.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34339	U	Presentiegelden	2.500		2.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	40.000		40.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	543.936		543.936
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		4.653.000	-4.653.000
				42570	U	Dwangsommen	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.305		32.305
		6610101 - Totaal					**708.741**	**4.653.000**	**-3.944.259**
		6610110	B.B.Z. gevestigd declarabel	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	47.500		47.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	30.000		30.000
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		217.235	-217.235
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		90.000	-90.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	80.000		80.000
				42225	U	Leenbijstand renteloos	58.350		58.350
				42230	U	Leenbijstand rentedragend	174.150		174.150
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.541		11.541
		6610110 - Totaal					**401.541**	**307.235**	**94.306**
		6610120	WWB Inkomen uitk. jonger dan 65 jr.	42100	I	Terugvordering en verhaal		95.000	-95.000
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		1.000	-1.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	4.518.000		4.518.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	157.160		157.160
		6610120 - Totaal					**4.675.160**	**96.000**	**4.579.160**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6610145	WWB Inkomen WIJ	42220	U	Levensonderhoud om niet	0		0
		6610145 - Totaal					**0**		**0**
		6610150	WWB Inkomen uitk. ouder dan 65 jr.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.303		8.303
		6610150 - Totaal					**8.303**		**8.303**
		6610155	BBZ starters en prestarters	42120	I	Rente en/of aflossing lening		20.000	-20.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	16.235		16.235
				42225	U	Leenbijstand renteloos	30.000		30.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.853		15.853
		6610155 - Totaal					**62.088**	**20.000**	**42.088**
		6610160	Wet I.O.A.Z.	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.002		1.002
				42220	U	Levensonderhoud om niet	55.940		55.940
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.130		10.130
		6610160 - Totaal					**67.072**		**67.072**
		6610165	Wet I.O.A.W.	42100	I	Terugvordering en verhaal		1.000	-1.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	154.060		154.060
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.469		8.469
		6610165 - Totaal					**162.529**	**1.000**	**161.529**
		6611500	Wet Sociale Werkvoorziening	34368	U	Uitvoeringskosten	20.650		20.650
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		5.150.000	-5.150.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	5.142.000		5.142.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	33.603		33.603
		6611500 - Totaal					**5.196.253**	**5.150.000**	**46.253**
		6614201	Algemeen beheer Minima	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	17.150		17.150
		6614201 - Totaal					**17.150**		**17.150**
		6614210	Bijzondere bijstand	42100	I	Terugvordering en verhaal		5.000	-5.000
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		45.000	-45.000
				42235	U	Uitkering belast	60.000		60.000
				42240	U	Uitkering onbelast	41.462		41.462
				42245	U	Uitkering incidenteel	110.000		110.000
				42260	U	Langdurigheidstoeslag	66.000		66.000
				42325	U	Categoriale bbk chronische zieken	0		0
				42330	U	Categoriale bbk > 65 jr.	12.000		12.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.831		58.831
		6614210 - Totaal					**348.293**	**50.000**	**298.293**
		6614220	Minimabeleid: kwijtschelding belastingen	42255	U	Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	75.000		75.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.792		10.792

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6614220 - Totaal					**85.792**		**85.792**
		6614230	Minimabeleid: bijdragereg. welzijnsactiviteiten	42245	U	Uitkering incidenteel	120.000		120.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.059		7.059
		6614230 - Totaal					**127.059**		**127.059**
		6614231	Minimabeleid: regeling schoolkosten	42245	U	Uitkering incidenteel	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.406		3.406
		6614231 - Totaal					**3.406**		**3.406**
		6614232	Minimabeleid: steunfonds	42245	U	Uitkering incidenteel	15.000		15.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.406		3.406
		6614232 - Totaal					**18.406**		**18.406**
		6614233	Minimabeleid: Subs. St. Leergeld Gemert e.o.	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	20.000		20.000
		6614233 - Totaal					**20.000**		**20.000**
		6614234	Minimabeleid: Een Pas Vooruit	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	15.000		15.000
		6614234 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6614301	Minimabeleid: Super sociaal	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.991		2.991
		6614301 - Totaal					**12.991**		**12.991**
		6614304	Minimabeleid: Collect. ziektek. verz.	42315	U	Ziektekostenverzekering	35.550		35.550
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.320		4.320
		6614304 - Totaal					**39.870**		**39.870**
		6614400	Minimabeleid: schuldhulpverlening	34332	U	Diensten door derden	37.000		37.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.644		6.644
		6614400 - Totaal					**43.644**		**43.644**
		6614401	Minimabeleid: budgethulpverlening	34332	U	Diensten door derden	44.398		44.398
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.815		5.815
		6614401 - Totaal					**50.213**		**50.213**
		6614402	Minimabeleid: meldpunt schuldhulpverlening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.991		2.991
		6614402 - Totaal					**2.991**		**2.991**
		6620110	WMO PV 5: Alg. maatschappelijk werk LEV-gr.	34120	U	Belastingen en rechten	262		262
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	318.624		318.624
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	3.000		3.000
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.185		4.185
		6620110 - Totaal					**326.071**		**326.071**
		6620120	WMO PV 4: Steunp.vrijw.werk en mantelzorg LEVgroep	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	102.702		102.702
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6620120 - Totaal					**102.702**		**102.702**
		6620121	WMO PV 5: WMO-adviesraadskosten LEVgroep	34332	U	Diensten door derden	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34339	U	Presentiegelden	10.000		10.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	2.000		2.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	6.020		6.020
		6620121 - Totaal					**18.020**		**18.020**
		6620122	WMO PV 4: Maatschappelijke stages LEVgroep	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	30.825		30.825
		6620122 - Totaal					**30.825**		**30.825**
		6620123	WMO PV 4: Wijk- en dorpsondersteuning	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	255.367		255.367
		6620123 - Totaal					**255.367**		**255.367**
		6620126	WMO klanttevredenheidsonderzoek	34368	U	Uitvoeringskosten	3.370		3.370
		6620126 - Totaal					**3.370**		**3.370**
		6620127	LEVgroep vrijwilligersevenement	34368	U	Uitvoeringskosten	7.500		7.500
		6620127 - Totaal					**7.500**		**7.500**
		6620130	Bevordering leefbaarheid kernen	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	1.350		1.350
		6620130 - Totaal					**1.350**		**1.350**
		6620140	WMO PV 7,8,9:Meld- en coörd.punt huiselijk geweld	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	21.504		21.504
		6620140 - Totaal					**21.504**		**21.504**
		6620210	WMO PV 7,8,9: Maatsch. begeleiding minderheden	30300	U	Personeel derden	23.820		23.820
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6620210 - Totaal					**23.820**		**23.820**
		6620215	WMO PV 7: Maatschappelijke opvang	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	27.869		27.869
		6620215 - Totaal					**27.869**		**27.869**
		6620220	Ouderenwerk	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	2.088		2.088
		6620220 - Totaal					**2.088**		**2.088**
		6620250	Jeugd preventie project (CJG WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	13.859		13.859
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	14.302		14.302
		6620250 - Totaal					**28.161**		**28.161**
		6621110	WMO PV 7,8,9: Maatsch. begeleiding minderheden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.468		24.468
		6621110 - Totaal					**24.468**		**24.468**
		6621415	Huisvesting statushouders	32150	I	Verhuur		15.694	-15.694
				34120	U	Belastingen en rechten	2.562		2.562
				34390	U	Verzekeringen	632		632
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	141		141
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	19.074	0	19.074
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	31.238		31.238
		6621415 - Totaal					**53.647**	**15.694**	**37.953**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6622150	WMO Huishoudelijke verzorging	34332	U	Diensten door derden	10.000		10.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	15.000		15.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	61.154		61.154
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42100	I	Terugvordering en verhaal		400.000	-400.000
				42340	U	Huishoudelijke verzorging	1.136.018		1.136.018
				42345	U	Persoonsgebonden budgetten	450.000		450.000
				43275	I	Mutaties in overlopende passiva		0	0
		6622150 - Totaal					**1.672.172**	**400.000**	**1.272.172**
		6623100	WWB Reïntegratie onderdeel participatie	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		456.593	-456.593
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	456.593		456.593
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	22.098		22.098
		6623100 - Totaal					**478.691**	**456.593**	**22.098**
		6623101	WWB werk algemeen beheer	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.484		5.484
		6623101 - Totaal					**5.484**		**5.484**
		6623200	Wet inburgering middelen 2007 en 2008	42100	I	Terugvordering en verhaal		1.700	-1.700
				43275	I	Mutaties in overlopende passiva		13.310	-13.310
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.484		5.484
		6623200 - Totaal					**5.484**	**15.010**	**-9.526**
		6623201	Participatiebudget Inburgering	34631	U	Individuele trajecten	57.995		57.995
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		57.995	-57.995
				42100	I	Terugvordering en verhaal		13.000	-13.000
				43270	U	Mutaties in overlopende passiva	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.294		11.294
		6623201 - Totaal					**69.289**	**70.995**	**-1.706**
		6623300	Volwasseneneducatie algemeen	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		61.804	-61.804
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	61.804		61.804
		6623300 - Totaal					**61.804**	**61.804**	**0**
		6630100	Gemeenschapshuizen of Soc.cult.acc.	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	100.000		100.000
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		2.581	-2.581
				32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6630100 - Totaal					**100.000**	**2.581**	**97.419**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6630102	Gemeenschapshuizen/vastgoed beheer	32150	I	Verhuur		41.380	-41.380
				34120	U	Belastingen en rechten	13.324		13.324
				34345	U	Onderhoudskosten	2.000		2.000
				34390	U	Verzekeringen	8.822		8.822
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.476		1.476
		6630102 - Totaal					**25.622**	**41.380**	**-15.758**
		6630105	Subsidies gemeenschapshuizen en dorpsraden	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	227.238		227.238
		6630105 - Totaal					**227.238**		**227.238**
		6630106	Gemeenschapshuis De Eendracht: subsidie	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	207.009		207.009
		6630106 - Totaal					**207.009**		**207.009**
		6630210	WMO PV 5: LEVgroep	32150	I	Verhuur		10.332	-10.332
				34120	U	Belastingen en rechten	511		511
				34390	U	Verzekeringen	343		343
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	181.470		181.470
		6630210 - Totaal					**182.324**	**10.332**	**171.992**
		6630211	LEVgroep brede scholen, sport en cult. comb.funct.	34368	U	Uitvoeringskosten	50.880		50.880
		6630211 - Totaal					**50.880**		**50.880**
		6630310	Jeugdcentrum Bakel	34120	U	Belastingen en rechten	111		111
				34390	U	Verzekeringen	927		927
		6630310 - Totaal					**1.038**		**1.038**
		6630320	Vrijwilligersverzekering (LEVgroep)	34390	U	Verzekeringen	7.163		7.163
		6630320 - Totaal					**7.163**		**7.163**
		6630330	Subsidiëring jeugd- en jongerenwerk	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	11.250		11.250
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	40.397		40.397
		6630330 - Totaal					**51.647**		**51.647**
		6630350	BOS-regeling	34332	U	Diensten door derden	0		0
		6630350 - Totaal					**0**		**0**
		6650100	Peuterspeelzalen	32150	I	Verhuur		49.964	-49.964
				34120	U	Belastingen en rechten	1.002		1.002
				34348	U	Huur	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.454		1.454
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.707	0	3.707
		6650100 - Totaal					**6.163**	**49.964**	**-43.801**
		6650105	Peuterspeelzaalwerk (LEA WMO)	34120	U	Belastingen en rechten	532		532
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	145.439		145.439

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.108		5.108
		6650105 - Totaal					**151.079**		**151.079**
		6650210	Kinder- en buitenschoolse opvang (LEA WMO)	34390	U	Verzekeringen	390		390
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6650210 - Totaal					**936**		**936**
		6650215	Wet Kinderopvang	42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	20.605		20.605
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.158		2.158
		6650215 - Totaal					**22.763**		**22.763**
		6651110	Dagopvang gehandicapten	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.330		5.330
		6651110 - Totaal					**5.330**		**5.330**
		6652310	WMO Rolstoelvoorziening	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	2.000		2.000
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	167.162		167.162
		6652310 - Totaal					**169.162**	**0**	**169.162**
		6652322	WMO Vervoer scootmobiel	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.756		1.756
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	228.000		228.000
		6652322 - Totaal					**229.756**		**229.756**
		6652323	WMO Vervoer Driewielers en overige	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.000		1.000
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	54.548		54.548
		6652323 - Totaal					**55.548**		**55.548**
		6652330	WMO Mobitax wmo reizigers	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.640		3.640
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	343.163		343.163
		6652330 - Totaal					**346.803**		**346.803**
		6652331	Mobitax 65+ (WMO)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	10.000		10.000
		6652331 - Totaal					**10.000**		**10.000**
		6652332	Mobitax overige (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	500		500
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	15.000		15.000
		6652332 - Totaal					**15.500**		**15.500**
		6652333	WMO Vervoer forfait verg. (geen cvv mogelijk)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	45.000		45.000
		6652333 - Totaal					**45.000**		**45.000**
		6652334	WMO Vervoer forfait eigen auto (sterfhuisconstr)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	24.000		24.000
		6652334 - Totaal					**24.000**		**24.000**
		6652400	WMO Woonvoorziening	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	9.480		9.480
				42100	I	Terugvordering en verhaal		10.000	-10.000
				43806	U	Woonvoorz.: algemene verstrekkingen	150.000		150.000
				43808	U	Woonvoorz.: alg.verstr. woningaanp. > ¿ 20.420	43.200		43.200

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6652400 - Totaal					**202.680**	**10.000**	**192.680**
		6652401	Huisvesting gehandicapten geldelijke steun (WMO)	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		29.000	-29.000
				42360	U	Woningaanpassingen	29.000		29.000
		6652401 - Totaal					**29.000**	**29.000**	**0**
		6652500	Gehandicaptenparkeerkaart (WMO)	34332	U	Diensten door derden	3.000		3.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	504		504
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6652500 - Totaal					**3.504**	**0**	**3.504**
		6652600	Trans.kst.funktiebegeleid.v.AWBZ nr.WMO	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6652600 - Totaal					**0**		**0**
		6661010	WMO Rolstoelvoorziening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	76.013		76.013
		6661010 - Totaal					**76.013**		**76.013**
		6661020	WMO Vervoer scootmobiel	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	46.141		46.141
		6661020 - Totaal					**46.141**		**46.141**
		6661030	WMO Vervoer Driewielers en overige	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.812		24.812
		6661030 - Totaal					**24.812**		**24.812**
		6661040	WMO Woonvoorziening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	167.795		167.795
		6661040 - Totaal					**167.795**		**167.795**
		6661110	Gehandicaptenparkeerkaart (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	42.847		42.847
		6661110 - Totaal					**42.847**		**42.847**
		6662010	WMO Huishoudelijke verzorging	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	3.515.800		3.515.800
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	240.607		240.607
		6662010 - Totaal					**3.756.407**		**3.756.407**
		6662110	WMO Mobitax wmo reizigers	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	68.045		68.045
		6662110 - Totaal					**68.045**		**68.045**
		6662120	Mobitax 65+ (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.198		12.198
		6662120 - Totaal					**12.198**		**12.198**
		6662130	Mobitax overige (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.700		11.700
		6662130 - Totaal					**11.700**		**11.700**
		6662140	WMO Vervoer forfait verg. (geen cvv mogelijk)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.743		1.743
		6662140 - Totaal					**1.743**		**1.743**
		6662150	WMO Vervoer forfait eigen auto (sterfhuisconstr)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	415		415
		6662150 - Totaal					**415**		**415**
		6662210	Huisvesting gehandicapten geldelijke steun (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.899		5.899
		6662210 - Totaal					**5.899**		**5.899**
		6663110	WMO PV 7,8,9:Meld- en coörd.punt huiselijk geweld	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.486		20.486
		6663110 - Totaal					**20.486**		**20.486**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6663130	WMO PV 7,8,9: Verslavingszorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	22.560		22.560
		6663130 - Totaal					**22.560**		**22.560**
		6670030	WMO PV 5: Alg. maatschappelijk werk LEV-gr.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	30.740		30.740
		6670030 - Totaal					**30.740**		**30.740**
		6670040	WMO PV 4: Steunp.vrijw.werk en mantelzorg LEVgroep	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.532		13.532
		6670040 - Totaal					**13.532**		**13.532**
		6670050	WMO PV 4: Wijk- en dorpsondersteuning	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	37.268		37.268
		6670050 - Totaal					**37.268**		**37.268**
		6670080	Bevordering leefbaarheid kernen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.350	0	1.350
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	111.806		111.806
		6670080 - Totaal					**113.156**	**0**	**113.156**
		6670090	WMO PV 4: Maatschappelijke stages LEVgroep	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.531		5.531
		6670090 - Totaal					**5.531**		**5.531**
		6670095	WMO klanttevredenheidsonderzoek	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.516		10.516
		6670095 - Totaal					**10.516**		**10.516**
		6670110	Ouderenwerk	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.734		8.734
		6670110 - Totaal					**8.734**		**8.734**
		6670120	Wonen, welzijn, zorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	72.944		72.944
		6670120 - Totaal					**72.944**		**72.944**
		6670130	Ontwikk.beleidsubsidies/vangnet vrijw. subsidies	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6670130 - Totaal					**546**		**546**
		6670200	Gemeenschapshuizen of Soc.cult.acc.	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	62.131		62.131
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	289.482	0	289.482
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.014		32.014
		6670200 - Totaal					**383.627**	**0**	**383.627**
		6670230	Subsidies gemeenschapshuizen en dorpsraden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.353		6.353
		6670230 - Totaal					**6.353**		**6.353**
		6670240	Gemeenschapshuis De Eendracht: subsidie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.636		6.636
		6670240 - Totaal					**6.636**		**6.636**
		6670320	LEVgroep brede scholen, sport en cult. comb.funct.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.108		5.108
		6670320 - Totaal					**5.108**		**5.108**
		6670410	Jeugdcentrum Bakel	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.471	0	1.471
		6670410 - Totaal					**1.471**	**0**	**1.471**
		6670430	Subsidiëring jeugd- en jongerenwerk	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	20.531	0	20.531
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.609		15.609
		6670430 - Totaal					**36.140**	**0**	**36.140**
		6670440	Onderhoudsfonds welzijnsgebouwen	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	13.819		13.819

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6670440 - Totaal					**13.819**		**13.819**
		6670610	Trans.kst.funktiebegeleid.v.AWBZ nr.WMO	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	70.936		70.936
		6670610 - Totaal					**70.936**		**70.936**
		6671020	Centrum Jeugd en Gezin (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	28.052		28.052
		6671020 - Totaal					**28.052**		**28.052**
		6671030	WMO PV 2: coordinatie CJG	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.093		1.093
		6671030 - Totaal					**1.093**		**1.093**
		6682010	Jeugd preventie project (CJG WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	5.619.418		5.619.418
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.880		7.880
		6682010 - Totaal					**5.627.298**		**5.627.298**
		6714110	Lokaal gezondheidsbeleid (WMO)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	9.465		9.465
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	8.580		8.580
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.368		9.368
		6714110 - Totaal					**27.413**		**27.413**
		6714112	WMO PV 7,8,9: Collectieve preventie GGZ	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	15.245		15.245
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.140		4.140
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	961		961
		6714112 - Totaal					**20.346**		**20.346**
		6714113	WMO PV 2,7,8,9: Lokaal gezondheidsbeleid	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	2.421		2.421
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6714113 - Totaal					**2.967**		**2.967**
		6714120	Gewestelijke gezondheidsdienst (WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	446.816		446.816
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.232		13.232
		6714120 - Totaal					**460.048**		**460.048**
		6714121	GGD/Insp. Kinderopvang (LEA WMO) (legesverord. T1)	34850	I	Leges		3.000	-3.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	36.664		36.664
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	27.090		27.090
		6714121 - Totaal					**63.754**	**3.000**	**60.754**
		6715115	Centrum Jeugd en Gezin 0-4 jaar (CJG WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	800		800
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	375.545		375.545
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.241		5.241
		6715115 - Totaal					**381.586**	**0**	**381.586**
		6715120	Dig.dossier Jeugdgezondh.zorg (EKD) (tot 2014 WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6715120 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6715125	Invoeringskosten jeugdzorg (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.644		38.644
		6715125 - Totaal					**38.644**		**38.644**
		6716115	Centrum Jeugd en Gezin (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	42.086		42.086
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	84.340		84.340
		6716115 - Totaal					**126.426**	**0**	**126.426**
		6716116	WMO PV 2: coordinatie CJG	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	59.110		59.110
		6716116 - Totaal					**59.110**		**59.110**
		6810115	Stedebouwkundige adviezen; woningbouw	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.700		3.700
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
		6810115 - Totaal					**3.700**	**0**	**3.700**
		6820115	Woningbouwprogramma	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.828		58.828
		6820115 - Totaal					**58.828**		**58.828**
		6822600	Woonwagenlocaties	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				32150	I	Verhuur		128.860	-128.860
				34120	U	Belastingen en rechten	760		760
				34332	U	Diensten door derden	4.463		4.463
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	26.030		26.030
				34385	U	Beheerskosten	52.665		52.665
				34390	U	Verzekeringen	2.763		2.763
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	208.657	0	208.657
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	89.900		89.900
		6822600 - Totaal					**385.238**	**128.860**	**256.378**
		6822601	Woonwagens: 7 chalets	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	15.599	0	15.599
		6822601 - Totaal					**15.599**	**0**	**15.599**
		6922160	Samenwerking gemeente Boekel	30100	U	Inhuur personeel tot formatie	0		0
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6922160 - Totaal					**0**	**0**	**0**
112 - Totaal							**35.088.288**	**11.774.538**	**23.313.750**
113	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer	6002180	Geoinformatie	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	12.300		12.300
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	39.000		39.000

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34950	I	Bijdrage van derden		23.153	-23.153
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.323	0	3.323
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	120.232		120.232
		6002180 - Totaal					**174.855**	**23.153**	**151.702**
		6120310	Rampenplan	34328	U	Opleidingen en studiedagen	725		725
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	62		62
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.245		1.245
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	54.147		54.147
		6120310 - Totaal					**56.179**		**56.179**
		6140110	Dierenopvang en -bescherming	34332	U	Diensten door derden	42.000		42.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	646		646
		6140110 - Totaal					**42.646**		**42.646**
		6210115	Wegbeheersplan (GBI)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	171.560		171.560
		6210115 - Totaal					**171.560**		**171.560**
		6210120	Wegen buiten de bebouwde kom	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	9.400		9.400
				34345	U	Onderhoudskosten	184.489		184.489
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	944.063		944.063
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	151.909	0	151.909
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	273.879		273.879
		6210120 - Totaal					**1.563.740**	**0**	**1.563.740**
		6210130	Zand- en grintwegen	34120	U	Belastingen en rechten	1.122		1.122
				34345	U	Onderhoudskosten	6.522		6.522
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	614	0	614
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	37.724		37.724
		6210130 - Totaal					**45.982**	**0**	**45.982**
		6210140	Wegen binnen de bebouwde kom	34120	U	Belastingen en rechten	11.000		11.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34342	U	Water	194		194
				34345	U	Onderhoudskosten	154.638		154.638
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	361.813	0	361.813
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	120.356		120.356
		6210140 - Totaal					**648.001**	**0**	**648.001**
		6210150	Wegmarkeringen	34345	U	Onderhoudskosten	10.951		10.951
		6210150 - Totaal					**10.951**		**10.951**
		6210210	Aanleg inritten derden	34332	U	Diensten door derden	2.040		2.040
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	510		510

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34950	I	Bijdrage van derden		522	-522
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	338		338
		6210210 - Totaal					**2.888**	**522**	**2.366**
		6210220	Rioolaansluitingen gelegen buiten grondexploitatie	34332	U	Diensten door derden	6.200		6.200
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.020		1.020
				34950	I	Bijdrage van derden		5.436	-5.436
		6210220 - Totaal					**7.220**	**5.436**	**1.784**
		6210230	Werkzaamheden nutsbedrijven (legesverord. T1)	34332	U	Diensten door derden	2.500		2.500
				34850	I	Leges		25.200	-25.200
				34950	I	Bijdrage van derden		5.116	-5.116
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.021		20.021
		6210230 - Totaal					**22.521**	**30.316**	**-7.795**
		6210240	Werkzaamheden voor particulieren	34332	U	Diensten door derden	5.150		5.150
				34950	I	Bijdrage van derden		11.630	-11.630
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.480		6.480
		6210240 - Totaal					**11.630**	**11.630**	**0**
		6210310	Uitbreiding openbare verlichting	34332	U	Diensten door derden	23.000		23.000
				34385	U	Beheerskosten	11.200		11.200
				43250	U	Investeringsbijdrage aan anderen dan Rijk	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	25.880		25.880
		6210310 - Totaal					**60.580**		**60.580**
		6210320	Onderhoud openbare verlichting	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				31015	U	Energie (gas/elektra)	110.050		110.050
				34345	U	Onderhoudskosten	161.250		161.250
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		4.281	-4.281
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	12.962		12.962
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	34.335		34.335
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.592		41.592
		6210320 - Totaal					**360.189**	**4.281**	**355.908**
		6210325	Schade openbare verlichting	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.127		1.127
		6210325 - Totaal					**1.127**		**1.127**
		6210410	Straatreiniging	34332	U	Diensten door derden	11.822		11.822
				34342	U	Water	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	84.525		84.525
		6210410 - Totaal					**96.347**		**96.347**
		6210420	Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	34332	U	Diensten door derden	11.730		11.730
				34345	U	Onderhoudskosten	2.010		2.010

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	16.855		16.855
				34390	U	Verzekeringen	295		295
				34950	I	Bijdrage van derden		4.040	-4.040
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.843	0	3.843
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	67.113		67.113
		6210420 - Totaal					**101.846**	**4.040**	**97.806**
		6210430	Straatmeubilair	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	6.489		6.489
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	10.398		10.398
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	3.767		3.767
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	40.121		40.121
		6210430 - Totaal					**60.775**	**0**	**60.775**
		6210440	Openbare tijdsaanduiding	34345	U	Onderhoudskosten	1.224		1.224
		6210440 - Totaal					**1.224**		**1.224**
		6210450	Buspaviljoen en abris	34345	U	Onderhoudskosten	2.140		2.140
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.366		3.366
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	620		620
		6210450 - Totaal					**6.126**	**0**	**6.126**
		6240110	Waterlossingen	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	36.947		36.947
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.172	0	1.172
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.737		20.737
		6240110 - Totaal					**58.856**	**0**	**58.856**
		6330210	Zendmast mob.tel. en opstalrecht	32200	I	Pacht		4.525	-4.525
		6330210 - Totaal						**4.525**	**-4.525**
		6341120	Plattelandsontwikkeling	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-1.350		-1.350
				00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	50.000		50.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	12.500		12.500
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	27.823	0	27.823
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	136.600		136.600
		6341120 - Totaal					**225.573**	**0**	**225.573**
		6341130	Jacht en visserij	32200	I	Pacht		4.470	-4.470
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6341130 - Totaal					**1.659**	**4.470**	**-2.811**
		6541100	Molens	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.905		1.905
				34950	I	Bijdrage van derden		1.905	-1.905
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	72.802		72.802
		6541100 - Totaal					**74.707**	**1.905**	**72.802**
		6541310	Monumentencommissie (legesverord. T2)	34339	U	Presentiegelden	1.500		1.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	5.000		5.000
		6541310 - Totaal					**6.500**		**6.500**
		6541320	Monumentenbeleid	21100	U	Werkelijk betaalde rente	280		280
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		3.564	-3.564
				34332	U	Diensten door derden	19.525		19.525
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	8.125		8.125
				34345	U	Onderhoudskosten	633		633
				34368	U	Uitvoeringskosten	475		475
				34385	U	Beheerskosten	3.757		3.757
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	74.088		74.088
		6541320 - Totaal					**106.883**	**3.564**	**103.319**
		6541330	Subsidiering monumentenzorg	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.280		5.280
		6541330 - Totaal					**5.280**		**5.280**
		6541341	Archeologisch onderzoek	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	8.600		8.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.853		13.853
		6541341 - Totaal					**22.453**		**22.453**
		6541360	Waarderingskaart archeologie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6541360 - Totaal					**3.733**		**3.733**
		6550120	Bossen	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		250	-250
				34120	U	Belastingen en rechten	15.360		15.360
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	450		450
				34368	U	Uitvoeringskosten	20.850		20.850
				34385	U	Beheerskosten	12.150		12.150
				34390	U	Verzekeringen	1.078		1.078
				34950	I	Bijdrage van derden		30.000	-30.000
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		5.200	-5.200
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	19.579	0	19.579

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6550120 - Totaal					**69.467**	**35.450**	**34.017**
		6550130	Subsidiering natuurbescherming	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	1.521		1.521
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6550130 - Totaal					**5.669**		**5.669**
		6550131	Natuurcentrum De Specht	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	2.933		2.933
		6550131 - Totaal					**2.933**		**2.933**
		6550150	Nota Natuur en Landschap	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	13.224		13.224
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	29.645	0	29.645
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	79.610		79.610
		6550150 - Totaal					**122.479**	**0**	**122.479**
		6550151	Beheer vlinderweides en bloemenakkers	34332	U	Diensten door derden	2.985		2.985
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.453		8.453
		6550151 - Totaal					**11.438**		**11.438**
		6550154	Beheer houtwallen en singels	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	127.069		127.069
		6550154 - Totaal					**127.069**		**127.069**
		6550155	Natuur en Landschap Stika	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	4.500		4.500
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	25.000		25.000
		6550155 - Totaal					**29.500**		**29.500**
		6550160	Boomplantdag	34368	U	Uitvoeringskosten	1.100		1.100
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.073	0	3.073
		6550160 - Totaal					**4.173**	**0**	**4.173**
		6560110	Openbare groenvoorziening	30300	U	Personeel derden	-37.434		-37.434
				34120	U	Belastingen en rechten	120		120
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34342	U	Water	168		168
				34345	U	Onderhoudskosten	46.620		46.620
				34371	U	Detachering Atlant	352.065		352.065
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	10.000		10.000
				34950	I	Bijdrage van derden		6.000	-6.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	780.287		780.287
		6560110 - Totaal					**1.151.826**	**6.000**	**1.145.826**
		6560111	Aanleg hondenuitlaatplaatsen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.127	0	3.127
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.818		2.818
		6560111 - Totaal					**5.945**	**0**	**5.945**
		6560112	Onderhoud hondenuitlaatplaatsen	34332	U	Diensten door derden	26.000		26.000

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	630		630
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.199		6.199
		6560112 - Totaal					**32.829**		**32.829**
		6560114	Maaien openbaar plantsoen	34345	U	Onderhoudskosten	54.600		54.600
		6560114 - Totaal					**54.600**		**54.600**
		6560120	Renovatie openbaar groen	00721	U	Lasten extra investeringen	0		0
				34332	U	Diensten door derden	10.179		10.179
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	95.691	0	95.691
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	34.035		34.035
		6560120 - Totaal					**139.905**	**0**	**139.905**
		6560220	Visvijver	32200	I	Pacht		225	-225
				34120	U	Belastingen en rechten	6		6
				34390	U	Verzekeringen	14		14
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.702	0	3.702
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.930		2.930
		6560220 - Totaal					**6.652**	**225**	**6.427**
		6560221	Onderhoud visvijver	34345	U	Onderhoudskosten	1.326		1.326
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	282		282
		6560221 - Totaal					**1.608**		**1.608**
		6560230	De Rooye Plas	34225	U	Pacht	790		790
				34345	U	Onderhoudskosten	1.862		1.862
				34346	U	Schoonmaakkosten	0		0
				34850	I	Leges		500	-500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845
		6560230 - Totaal					**3.497**	**500**	**2.997**
		6560231	Onderhoud De Rooye Plas	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	282		282
		6560231 - Totaal					**282**		**282**
		6560250	IGP Bakelse Plassen	42375	I	Inkomensoverdracht derden BBV		170.000	-170.000
				60500	I	Storting in/ontrekking uit voorzieningen		1.444	-1.444
					U	Storting in/onttrekking uit voorziening	267.699		267.699
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	0	0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	59.804		59.804
		6560250 - Totaal					**327.503**	**171.444**	**156.059**
		6560255	EVZ Ecologische verbindingszone	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	12.407	0	12.407
		6560255 - Totaal					**12.407**	**0**	**12.407**
		6722105	Lasten Rioolheffing	34368	U	Uitvoeringskosten	7.500		7.500

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.000		24.000
		6722105 - Totaal					**31.500**		**31.500**
		6722110	Beheer riolering	34332	U	Diensten door derden	3.000		3.000
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	3.500		3.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	20.000		20.000
				34389	U	Communicatie	5.000		5.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	39.138	0	39.138
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	162.000		162.000
		6722110 - Totaal					**232.638**	**0**	**232.638**
		6722120	Vrijvervalriolering	31015	U	Energie (gas/elektra)	25.000		25.000
				34345	U	Onderhoudskosten	200.000		200.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	449.634	0	449.634
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	62.000		62.000
		6722120 - Totaal					**736.634**	**0**	**736.634**
		6722130	Drukriolering	31015	U	Energie (gas/elektra)	60.000		60.000
				34341	U	Telecommunicatie	350		350
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	5.000		5.000
				34345	U	Onderhoudskosten	354.000		354.000
				43230	I	Overige investeringsbijdragen		3.000	-3.000
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	148.522		148.522
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	69.081	0	69.081
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	48.500		48.500
		6722130 - Totaal					**685.453**	**3.000**	**682.453**
		6722140	Molgoten vegen	34345	U	Onderhoudskosten	25.000		25.000
		6722140 - Totaal					**25.000**		**25.000**
		6722150	Te verhalen BTW riolering	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	168.473		168.473
		6722150 - Totaal					**168.473**		**168.473**
		6722160	Uitvoeringskosten riolering	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.000		3.000
		6722160 - Totaal					**3.000**		**3.000**
		6722170	Hemelwaterzorgplicht	34345	U	Onderhoudskosten	59.900		59.900
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.500		12.500
		6722170 - Totaal					**72.400**		**72.400**
		6722180	Grondwaterzorgplicht	34345	U	Onderhoudskosten	14.000		14.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	20.000		20.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.000		8.000
		6722180 - Totaal					**42.000**		**42.000**
		6723110	Kwaliteit Arbo en Milieuzorg	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	997		997
		6723110 - Totaal					**997**		**997**
		6723120	Milieucommunicatie en voorlichting	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	950		950
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.018		6.018
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6723120 - Totaal					**6.968**		**6.968**
		6723130	Externe veiligheid	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	35.000		35.000
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		35.000	-35.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	23.724		23.724
		6723130 - Totaal					**58.724**	**35.000**	**23.724**
		6723135	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	546.874		546.874
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	60.558		60.558
		6723135 - Totaal					**607.432**		**607.432**
		6723210	Milieuvergunningen	34343	U	Advertentiekosten	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6723210 - Totaal					**0**	**0**	**0**
		6723310	Milieucontroles	31030	U	Brandstof	2.500		2.500
				34120	U	Belastingen en rechten	1.145		1.145
				34320	U	Werkkleding	976		976
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.762		1.762
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	600		600
				34345	U	Onderhoudskosten	2.058		2.058
				34348	U	Huur	0		0
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.605		2.605
				34390	U	Verzekeringen	789		789
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.885		24.885
		6723310 - Totaal					**37.320**		**37.320**
		6723320	Milieuklachten	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.738		20.738
		6723320 - Totaal					**20.738**		**20.738**
		6723510	Milieubeleid (diverse specifieke wetten)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.644		6.644
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	4.566	0	4.566
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	96.291		96.291
		6723510 - Totaal					**107.501**	**0**	**107.501**
		6723520	Wet bodembescherming	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.582		2.582

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6723520 - Totaal					**2.582**		**2.582**
		6726000	Baten Rioolheffing	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		199.710	-199.710
				40250	I	Gemeentelijke belasting op inkomen en gezinnen		1.797.388	-1.797.388
		6726000 - Totaal						**1.997.098**	**-1.997.098**
		6810110	Bestemmingsplanbeleid	30100	U	Inhuur personeel tot formatie			
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	27.032		27.032
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.000		1.000
				34950	I	Bijdrage van derden		3.000	-3.000
				43240	U	Planschade	3.000		3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	195.029		195.029
		6810110 - Totaal					**226.061**	**3.000**	**223.061**
		6810112	Best.plan: planschade	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.970		9.970
		6810112 - Totaal					**9.970**		**9.970**
		6810140	Stedenbouwkundige adviezen: buitengebied	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
		6810140 - Totaal					**0**		**0**
		6810160	Procedure wijz.en herz.best.plan (legesverord. T2)	34850	I	Leges		150.000	-150.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	435.703		435.703
		6810160 - Totaal					**435.703**	**150.000**	**285.703**
		6820120	Leegstandwet (legesverord. T1)	34850	I	Leges		1.380	-1.380
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.489		2.489
		6820120 - Totaal					**2.489**	**1.380**	**1.109**
		6821110	Verdeling gelden Wet stads- en dorpsvernieuwing	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	57.419	0	57.419
		6821110 - Totaal					**57.419**	**0**	**57.419**
		6821210	Molens	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	8.006	0	8.006
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6821210 - Totaal					**11.739**	**0**	**11.739**
		6821410	Monumentencommissie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659
		6821410 - Totaal					**1.659**		**1.659**
		6821420	Monumentenbeleid	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	15.843	0	15.843
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.671		15.671
		6821420 - Totaal					**31.514**	**0**	**31.514**
		6821430	Subsidiering monumentenzorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6821430 - Totaal					**4.148**		**4.148**
		6822110	Duurzaam bouwen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.000	0	1.000
		6822110 - Totaal					**1.000**	**0**	**1.000**
		6822130	Commissie Beeldkwaliteit	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
		6822130 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6822210	Omg.verg.: bouw.en ov (leg.dnst) (legesverord.T2)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	18.000		18.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	373		373
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	362.016		362.016
		6822210 - Totaal					**380.389**		**380.389**
		6822215	Omgevingsvergunning, act.bouwen: vergunningsvrij	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	53.087		53.087
		6822215 - Totaal					**53.087**		**53.087**
		6822220	Evenementenvergunningen (legesverord. T3)	34850	I	Leges		18.250	-18.250
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	181.342		181.342
		6822220 - Totaal					**181.342**	**18.250**	**163.092**
		6822310	Bouwtoezicht (legesverord. T2)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	816		816
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	86.478		86.478
		6822310 - Totaal					**87.294**		**87.294**
		6822315	Bouwtoezicht (niet verhaalbaar)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	46.452		46.452
		6822315 - Totaal					**46.452**		**46.452**
		6823000	Omg.verg.: baten act.bouwen (ov.)(legesverord. T2)	34850	I	Leges		729.000	-729.000
		6823000 - Totaal						**729.000**	**-729.000**
113 - Totaal							**10.431.439**	**3.244.189**	**7.187.250**
114	Economie en Sport	6002300	Communicatie algemeen	34343	U	Advertentiekosten	41.700		41.700
				34368	U	Uitvoeringskosten	8.804		8.804
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.074	0	1.074
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	373.992		373.992
		6002300 - Totaal					**425.570**	**0**	**425.570**
		6210146	Vergoeding terrassen	32200	I	Pacht		5.000	-5.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.739		24.739
		6210146 - Totaal					**24.739**	**5.000**	**19.739**
		6210147	Reclamevoering wegen	32200	I	Pacht		2.100	-2.100
		6210147 - Totaal						**2.100**	**-2.100**
		6210510	Verkeersveiligheid	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	106.087	0	106.087
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.512		41.512
		6210510 - Totaal					**147.599**	**0**	**147.599**
		6210520	Verkeersborden, wegwijzers en plaatsnaamborden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	55.054		55.054
		6210520 - Totaal					**55.054**		**55.054**
		6210540	Overige verkeersmaatregelen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.707		41.707
		6210540 - Totaal					**41.707**		**41.707**
		6211110	Verkeersveiligheid	34345	U	Onderhoudskosten	6.556		6.556
		6211110 - Totaal					**6.556**		**6.556**
		6211120	Verkeersborden, wegwijzers en plaatsnaamborden	34345	U	Onderhoudskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	17.400		17.400
				42335	I	Vergoeding Schade		2.000	-2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6211120 - Totaal					**17.400**	**2.000**	**15.400**
		6211125	Schade verk.borden, wegwijzers en plaatsnaamborden	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
		6211125 - Totaal					**0**	**0**	**0**
		6211130	Overige verkeersmaatregelen	34368	U	Uitvoeringskosten	100		100
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	2.000		2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	700		700
		6211130 - Totaal					**2.800**		**2.800**
		6212110	Buurtbusproject	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.600		1.600
		6212110 - Totaal					**1.600**		**1.600**
		6214110	Parkeervoorz. (parkeerverg.) (legesverord. T1)	34120	U	Belastingen en rechten	2.586		2.586
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	606		606
				34345	U	Onderhoudskosten	3.000		3.000
				34385	U	Beheerskosten	20.850		20.850
				34850	I	Leges		1.500	-1.500
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	133.558	0	133.558
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.630		7.630
		6214110 - Totaal					**168.230**	**1.500**	**166.730**
		6215110	Baten parkeerbelasting	34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		0	0
		6215110 - Totaal						**0**	**0**
		6310115	Straatmarkten	31015	U	Energie (gas/elektra)	2.000		2.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.000		1.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.850		20.850
		6310115 - Totaal					**23.850**		**23.850**
		6310225	Accommodaties handel / ambacht	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34880	I	Staangeld markt/kermis		5.897	-5.897
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6310225 - Totaal					**4.148**	**5.897**	**-1.749**
		6310240	Economische ontwikkeling	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	100.000		100.000
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	10.518		10.518

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	163.278		163.278
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	38.378		38.378
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	529.520		529.520
		6310240 - Totaal					**841.694**		**841.694**
		6310320	Revitalisering Bedrijventerreinen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.190	0	7.190
		6310320 - Totaal					**7.190**	**0**	**7.190**
		6311010	Baten straatmarkten	34880	I	Staangeld markt/kermis		5.200	-5.200
				34950	I	Bijdrage van derden		2.300	-2.300
		6311010 - Totaal						**7.500**	**-7.500**
		6320130	Duurzame ontwikkeling bedrijventerreinen	34332	U	Diensten door derden	0		0
		6320130 - Totaal					**0**		**0**
		6530410	Sporthallen Gemert/facilitair beheer	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				30100	U	Inhuur personeel tot formatie	36.412		36.412
				32150	I	Verhuur		136.000	-136.000
				34328	U	Opleidingen en studiedagen			
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	150		150
				34341	U	Telecommunicatie	925		925
				34345	U	Onderhoudskosten	500		500
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.677		3.677
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	3.432		3.432
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	500		500
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	223.083	0	223.083
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	125.830		125.830
		6530410 - Totaal					**394.509**	**136.000**	**258.509**
		6530411	Kantine sporthal Gemert	32150	I	Verhuur		24.644	-24.644
				34950	I	Bijdrage van derden		8.241	-8.241
		6530411 - Totaal						**32.885**	**-32.885**
		6530412	Sporthal Gemert/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	78.000		78.000
				34120	U	Belastingen en rechten	19.735		19.735
				34342	U	Water	1.926		1.926
				34345	U	Onderhoudskosten	52.089		52.089
				34390	U	Verzekeringen	5.994		5.994
				34950	I	Bijdrage van derden		20.000	-20.000
		6530412 - Totaal					**157.744**	**20.000**	**137.744**
		6530420	Sporthallen Bakel/facilitair beheer	30100	U	Inhuur personeel tot formatie	7.000		7.000
				32150	I	Verhuur		42.500	-42.500
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	16		16
				34341	U	Telecommunicatie	802		802
				34345	U	Onderhoudskosten	1.034		1.034

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.265		3.265
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	800		800
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	497		497
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	80.955	0	80.955
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.850		24.850
		6530420 - Totaal					**119.219**	**42.500**	**76.719**
		6530422	Sporthal Bakel/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	25.000		25.000
				34120	U	Belastingen en rechten	7.390		7.390
				34342	U	Water	650		650
				34345	U	Onderhoudskosten	7.203		7.203
				34390	U	Verzekeringen	4.081		4.081
				34950	I	Bijdrage van derden		6.091	-6.091
		6530422 - Totaal					**44.324**	**6.091**	**38.233**
		6530490	Onderhoudsfonds sport	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	104.907		104.907
		6530490 - Totaal					**104.907**		**104.907**
		6530620	Binnensportverenigingen	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	52.356		52.356
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	48.526		48.526
		6530620 - Totaal					**100.882**		**100.882**
		6530630	Buitensportverenigingen	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	64.177		64.177
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.496		58.496
		6530630 - Totaal					**122.673**		**122.673**
		6531110	Sportpark Gemert: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	9.586		9.586
				34345	U	Onderhoudskosten	2.305		2.305
				34390	U	Verzekeringen	3.393		3.393
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	158.563	0	158.563
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.297		4.297
		6531110 - Totaal					**178.144**	**0**	**178.144**
		6531113	Sportparken algemeen	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
		6531113 - Totaal					**0**		**0**
		6531115	Sportpark Gemert: terreinen	32150	I	Verhuur		50.767	-50.767
				34345	U	Onderhoudskosten	19.325		19.325
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	65.250		65.250
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.629		11.629
		6531115 - Totaal					**96.204**	**50.767**	**45.437**
		6531120	Sportpark Bakel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	3.282		3.282
				34345	U	Onderhoudskosten	1.572		1.572
				34390	U	Verzekeringen	1.665		1.665

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	55.882	0	55.882
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.882		3.882
		6531120 - Totaal					**66.283**	**0**	**66.283**
		6531125	Sportpark Bakel: terreinen	32150	I	Verhuur		38.986	-38.986
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.967		7.967
		6531125 - Totaal					**7.967**	**38.986**	**-31.019**
		6531126	Sportpark Bakel/terreinen: verhuur en OH-bijdrage	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	31.592		31.592
		6531126 - Totaal					**31.592**		**31.592**
		6531130	Sportpark Milheeze: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.203		1.203
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.030		1.030
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.490	0	24.490
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531130 - Totaal					**27.287**	**0**	**27.287**
		6531135	Sportpark Milheeze/terreinen: verhuur en OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		13.469	-13.469
				34345	U	Onderhoudskosten	759		759
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	26.700		26.700
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.994		5.994
		6531135 - Totaal					**33.453**	**13.469**	**19.984**
		6531140	Sportpark Handel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	922		922
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	829		829
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.944	0	3.944
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845
		6531140 - Totaal					**6.799**	**0**	**6.799**
		6531145	Sportpark Handel/terreinen: verhuur en OH-bijdrage	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		1.800	-1.800
				32150	I	Verhuur		4.364	-4.364
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	29.524		29.524
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	3.174		3.174
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.600	0	1.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.994		5.994
		6531145 - Totaal					**40.292**	**6.164**	**34.128**
		6531150	Sportpark De Mortel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	829		829
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	475		475
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	16.049	0	16.049
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6531150 - Totaal					**18.457**	**0**	**18.457**
		6531155	Sportpark De Mortel/terreinen: verhuur en OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		9.151	-9.151
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	21.960		21.960
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.121		7.121
		6531155 - Totaal					**29.081**	**9.151**	**19.930**
		6531160	Sportpark De Rips: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.193		1.193
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	567		567
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	5.746	0	5.746
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531160 - Totaal					**8.329**	**0**	**8.329**
		6531165	Sportpark De Rips: terreinen	32150	I	Verhuur		9.706	-9.706
				34345	U	Onderhoudskosten	19.333		19.333
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.685		7.685
		6531165 - Totaal					**27.018**	**9.706**	**17.312**
		6531170	Sportpark Elsendorp: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.670		1.670
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	316		316
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	5.607	0	5.607
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531170 - Totaal					**8.157**	**0**	**8.157**
		6531175	Sportpark Elsendorp/terreinen: verhuur eo OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		5.386	-5.386
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	18.164		18.164
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.121		7.121
		6531175 - Totaal					**25.285**	**5.386**	**19.899**
		6531190	Overige sportaccommodaties	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	1.380		1.380
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	262		262
				34390	U	Verzekeringen	606		606
				34950	I	Bijdrage van derden		350	-350
		6531190 - Totaal					**2.248**	**350**	**1.898**
		6560210	Recreatieve fiets- en wandelpaden	34345	U	Onderhoudskosten	15.810		15.810
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.547	0	2.547
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.401		32.401
		6560210 - Totaal					**50.758**	**0**	**50.758**
		6560211	Picknickplaatsen	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	586		586

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.342		20.342
		6560211 - Totaal					**20.928**		**20.928**
		6560310	Bevordering toerisme/recreatief beleid	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	13.067		13.067
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		0	0
				32150	I	Verhuur		1.366	-1.366
				34120	U	Belastingen en rechten	118		118
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	18.361		18.361
				34390	U	Verzekeringen	68		68
				42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	53.500		53.500
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	94.063		94.063
		6560310 - Totaal					**179.177**	**1.366**	**177.811**
		6560320	Kermissen	31015	U	Energie (gas/elektra)	5.000		5.000
				34120	U	Belastingen en rechten	820		820
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34342	U	Water	600		600
				34368	U	Uitvoeringskosten	200		200
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.365		1.365
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.170		15.170
		6560320 - Totaal					**23.155**		**23.155**
		6560330	Volksfeesten	32150	I	Verhuur		3.500	-3.500
				34120	U	Belastingen en rechten	138		138
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.061		1.061
				34950	I	Bijdrage van derden		157	-157
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.693		13.693
		6560330 - Totaal					**14.892**	**3.657**	**11.235**
		6560335	Evenemententerrein Milheeze	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	83		83
				34332	U	Diensten door derden	510		510
				34342	U	Water	128		128
				34950	I	Bijdrage van derden		209	-209
		6560335 - Totaal					**721**	**209**	**512**
		6580120	Speeltuinen	34120	U	Belastingen en rechten	308		308

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	127		127
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.782		4.782
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	298	0	298
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.102		38.102
		6580120 - Totaal					**43.617**	**0**	**43.617**
		6580121	Onderhoud speelterreinen en speeltoestellen	34345	U	Onderhoudskosten	10.789		10.789
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.262		12.262
		6580121 - Totaal					**23.051**		**23.051**
		6580122	Uitvoering speelruimtebeleidsplan	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	39.155		39.155
		6580122 - Totaal					**39.155**		**39.155**
		6714131	Legionellapreventie	34368	U	Uitvoeringskosten	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.970		9.970
		6714131 - Totaal					**19.970**		**19.970**
		6721100	Afval: algemeen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	98.319		98.319
		6721100 - Totaal					**98.319**		**98.319**
		6721105	Lasten Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	34368	U	Uitvoeringskosten	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.056		24.056
		6721105 - Totaal					**34.056**		**34.056**
		6721111	Exploitatie milieustraat	31015	U	Energie (gas/elektra)	1.838		1.838
				34120	U	Belastingen en rechten	1.448		1.448
				34332	U	Diensten door derden	675.000		675.000
				34341	U	Telecommunicatie	510		510
				34342	U	Water	100		100
				34950	I	Bijdrage van derden		20.000	-20.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.019	0	7.019
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.732		2.732
		6721111 - Totaal					**688.647**	**20.000**	**668.647**
		6721140	Kosten diftar	34332	U	Diensten door derden	200.000		200.000
				34950	I	Bijdrage van derden		1.800	-1.800
		6721140 - Totaal					**200.000**	**1.800**	**198.200**
		6721145	Te verhalen BTW afval	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	155.861		155.861
		6721145 - Totaal					**155.861**		**155.861**
		6721160	Restafval	34386	U	Inzameling	155.000		155.000
				34387	U	Verwerken	274.980		274.980
		6721160 - Totaal					**429.980**		**429.980**
		6721161	Gft-afval	34386	U	Inzameling	236.290		236.290
				34387	U	Verwerken	275.085		275.085
		6721161 - Totaal					**511.375**		**511.375**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6721162	Oud papier	34386	U	Inzameling	142.900		142.900
				34950	I	Bijdrage van derden		196.000	-196.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	60.000		60.000
		6721162 - Totaal					**202.900**	**196.000**	**6.900**
		6721163	Glasafval	34386	U	Inzameling	35.700		35.700
				34950	I	Bijdrage van derden		51.400	-51.400
		6721163 - Totaal					**35.700**	**51.400**	**-15.700**
		6721164	Chemisch afval	34348	U	Huur	5.450		5.450
				34387	U	Verwerken	19.050		19.050
		6721164 - Totaal					**24.500**		**24.500**
		6721165	Luierafval en incontinentenmateriaal	34332	U	Diensten door derden	32.200		32.200
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	3.000		3.000
		6721165 - Totaal					**35.200**		**35.200**
		6721166	Zwerfvuil	34332	U	Diensten door derden	28.000		28.000
				34950	I	Bijdrage van derden		1.000	-1.000
		6721166 - Totaal					**28.000**	**1.000**	**27.000**
		6721167	Retourshop	34332	U	Diensten door derden	16.000		16.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.436		2.436
		6721167 - Totaal					**18.436**		**18.436**
		6721168	Plastic verpakkingsafval	34332	U	Diensten door derden	71.600		71.600
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	11.000		11.000
				34950	I	Bijdrage van derden		200.000	-200.000
		6721168 - Totaal					**82.600**	**200.000**	**-117.400**
		6721170	Overige kosten afval	34345	U	Onderhoudskosten	17.500		17.500
				34368	U	Uitvoeringskosten	6.000		6.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	8.900		8.900
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.886	0	24.886
		6721170 - Totaal					**57.286**	**0**	**57.286**
		6721220	Groenverwerkingsinrichting	31015	U	Energie (gas/elektra)	1.500		1.500
				31030	U	Brandstof	4.000		4.000
				34120	U	Belastingen en rechten	138		138
				34332	U	Diensten door derden	77.800		77.800
				34342	U	Water	153		153
				34345	U	Onderhoudskosten	11.200		11.200
				34390	U	Verzekeringen	65		65
				34950	I	Bijdrage van derden		40.000	-40.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.512	0	24.512
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.156		3.156
		6721220 - Totaal					**122.524**	**40.000**	**82.524**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6725000	Baten Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	34950	I	Bijdrage van derden		2.042.885	-2.042.885
		6725000 - Totaal						**2.042.885**	**-2.042.885**
114 - Totaal							**6.559.799**	**2.953.769**	**3.606.030**
115	Financien en Vastgoed	6002130	Productenrealisatie	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	69.878		69.878
				34368	U	Uitvoeringskosten	195		195
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	155.445		155.445
		6002130 - Totaal					**225.518**		**225.518**
		6002140	Productenraming	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	102.834		102.834
		6002140 - Totaal					**102.834**		**102.834**
		6003145	Commissie huisnummering en straatnaamgeving	34339	U	Presentiegelden	923		923
		6003145 - Totaal					**923**		**923**
		6006110	Programmarekening (jaarverslag)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	31.252		31.252
		6006110 - Totaal					**31.252**		**31.252**
		6006140	Programmabegroting	34375	U	Druk- en kopieerwerk	300		300
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	141.327		141.327
		6006140 - Totaal					**141.627**		**141.627**
		6310210	Paviljoens Ridderplein 9	32150	I	Verhuur		13.016	-13.016
				33260	I	Verkoop overige onroerende zaken		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	971		971
				34345	U	Onderhoudskosten	1.500		1.500
				34390	U	Verzekeringen	536		536
		6310210 - Totaal					**3.007**	**13.016**	**-10.009**
		6310310	Bedrijfshallen industrieterreinen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.908	0	2.908
		6310310 - Totaal					**2.908**	**0**	**2.908**
		6320120	Bedrijfshallen industrieterreinen	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-3.021		-3.021
				32150	I	Verhuur		2.358	-2.358
				34120	U	Belastingen en rechten	380		380
				34345	U	Onderhoudskosten	164		164
				34390	U	Verzekeringen	233		233
		6320120 - Totaal					**-2.244**	**2.358**	**-4.602**
		6531410	Golfterrein Stippelberg	21400	I	Rente hypotheek		110.396	-110.396
				34950	I	Bijdrage van derden		419.986	-419.986
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	528.382	0	528.382
		6531410 - Totaal					**528.382**	**530.382**	**-2.000**
		6541220	Exploitatie kosterswoning	32150	I	Verhuur		918	-918
				34120	U	Belastingen en rechten	660		660
				34345	U	Onderhoudskosten	497		497
				34390	U	Verzekeringen	418		418
		6541220 - Totaal					**1.575**	**918**	**657**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6541335	Gerardustoren	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	1.500		1.500
				34390	U	Verzekeringen	303		303
		6541335 - Totaal					**1.803**		**1.803**
		6724110	Gemeentelijke begraafplaats Gemert	34385	U	Beheerskosten	15.500		15.500
				34390	U	Verzekeringen	84		84
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.891	0	7.891
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	14.994		14.994
		6724110 - Totaal					**38.469**	**0**	**38.469**
		6724120	Gemeentelijke begraafplaats Bakel	31015	U	Energie (gas/elektra)	750		750
				34120	U	Belastingen en rechten	33		33
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	200		200
				34342	U	Water	400		400
				34345	U	Onderhoudskosten	8.500		8.500
				34348	U	Huur	2.000		2.000
				34390	U	Verzekeringen	22		22
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	366	0	366
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	35.966		35.966
		6724120 - Totaal					**48.237**	**0**	**48.237**
		6724140	Uitvoering Wet op de Lijkbezorging	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.094		2.094
		6724140 - Totaal					**2.094**		**2.094**
		6732010	Baten gemeentelijke begraafplaats Gemert	34950	I	Bijdrage van derden		10.100	-10.100
		6732010 - Totaal						**10.100**	**-10.100**
		6732020	Baten gemeentelijke begraafplaats Bakel	34950	I	Bijdrage van derden		21.210	-21.210
		6732020 - Totaal						**21.210**	**-21.210**
		6820110	Woningexploitatie/ woningbouw	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		559.151	-559.151
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	561.151	0	561.151
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.412		1.412
		6820110 - Totaal					**562.563**	**559.151**	**3.412**
		6820210	Exploitatie gemeentelijke gronden	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	34.000		34.000
				32150	I	Verhuur		12.500	-12.500
				32200	I	Pacht		26.897	-26.897
				33150	I	Verkoop gronden		51.157	-51.157
				34120	U	Belastingen en rechten	15.431		15.431
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	4.924		4.924
				34390	U	Verzekeringen	156		156
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	144.675	0	144.675

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	66.815		66.815
		6820210 - Totaal					**266.001**	**90.554**	**175.447**
		6820215	Verkoop groen- en reststroken (pilot)	33150	I	Verkoop gronden		0	0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.369		10.369
		6820215 - Totaal					**10.369**	**0**	**10.369**
		6820220	Exploitatie gemeentelijke woningen	31015	U	Energie (gas/elektra)	500		500
				32150	I	Verhuur		31.145	-31.145
				34120	U	Belastingen en rechten	14.405		14.405
				34342	U	Water	500		500
				34345	U	Onderhoudskosten	9.226		9.226
				34390	U	Verzekeringen	5.892		5.892
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	1.330		1.330
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.354		1.354
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	331		331
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	158.348	0	158.348
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	30.148		30.148
		6820220 - Totaal					**222.034**	**31.145**	**190.889**
		6820230	Gebouwenbeheer	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	146.342		146.342
		6820230 - Totaal					**146.342**		**146.342**
		6821310	Exploitatie kosterswoning	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.504	0	2.504
		6821310 - Totaal					**2.504**	**0**	**2.504**
		6821440	Gerardustoren	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	747		747
		6821440 - Totaal					**747**		**747**
		6822515	Startersleningen (via SVN)	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		193.000	-193.000
				34385	U	Beheerskosten	29.710		29.710
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	236.340	0	236.340
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.954		9.954
		6822515 - Totaal					**276.004**	**193.000**	**83.004**
		6822811	Particuliere bouwgrondexploitatie	34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6822811 - Totaal						**0**	**0**
		6830110	Bouwgrondexploitatie	33150	I	Verkoop gronden		6.248.184	-6.248.184
				33250	U	Aankoop grond	3.656.452		3.656.452
				33370	U	Bouwrijp maken (bouwgrond)	1.109.798		1.109.798
				43230	I	Overige investeringsbijdragen		5.239.272	-5.239.272
				43296	I	Afsluiten complex pos. / winstneming		857.879	-857.879
				60500	I	Storting in/ontrekking uit voorzieningen		1.405.065	-1.405.065
					U	Storting in/onttrekking uit voorziening	622.012		622.012
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.808.925		1.808.925

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	500.000		500.000
		6830110 - Totaal					**7.697.187**	**13.750.400**	**-6.053.213**
		6830999	Neutraliseren bouwgrond	34998	I	Activering bouwgrond		-5.817.346	5.817.346
		6830999 - Totaal						**-5.817.346**	**5.817.346**
		6913110	Beleggingen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	4.385	0	4.385
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	914		914
		6913110 - Totaal					**5.299**	**0**	**5.299**
		6913111	Dividenduitkering	21300	I	Dividend op aandelen		57.820	-57.820
		6913111 - Totaal						**57.820**	**-57.820**
		6914110	Bespaarde rente	22100	I	Toegerekende rente		998.070	-998.070
		6914110 - Totaal						**998.070**	**-998.070**
		6914125	Rente hypothecaire leningen gemeentepersoneel	21400	I	Rente hypotheek		927.378	-927.378
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	927.378		927.378
		6914125 - Totaal					**927.378**	**927.378**	**0**
		6914130	Geldleningen gemeentelijke financiering	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.818		4.818
		6914130 - Totaal					**4.818**		**4.818**
		6921110	Algemene uitkering gemeentefonds	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		19.438.615	-19.438.615
		6921110 - Totaal						**19.438.615**	**-19.438.615**
		6921120	Integratie-uitkeringen	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		12.055.464	-12.055.464
		6921120 - Totaal						**12.055.464**	**-12.055.464**
		6922110	Algemene baten en lasten	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-290.206		-290.206
				00960	U	Onderuitputting personeel	0		0
				00970	U	Onderuitputting kapitaallasten	0		0
				00990	U	Stelpost looncompensatie	0		0
				00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				00996	I	Nader in te vullen bezuinigingen		0	0
					U	Nader in te vullen bezuinigingen	0		0
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		90.000	-90.000
				34000	U	Overige kosten	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				43270	U	Mutaties in overlopende passiva	25.000		25.000
		6922110 - Totaal					**-265.206**	**90.000**	**-355.206**
		6922140	BTW-compensatiefonds	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	-324.334		-324.334
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.272		13.272
		6922140 - Totaal					**-311.062**		**-311.062**
		6922210	Nieuw beleid	00930	U	Nieuw beleid	0		0
				00940	U	Eenmalige middelen	0		0
		6922210 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6922310	Onvoorziene uitgaven	00950	U	Onvoorziene uitgaven	220.000		220.000
		6922310 - Totaal					**220.000**		**220.000**
		6930000	Wet waardering onroerende zaken	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	67.175		67.175
				34368	U	Uitvoeringskosten	30.860		30.860
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	16.316		16.316
		6930000 - Totaal					**114.351**		**114.351**
		6931000	Baten OZB gebruikers	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		912.000	-912.000
		6931000 - Totaal						**912.000**	**-912.000**
		6932010	Baten OZB eigenaren woningen	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		5.016.000	-5.016.000
		6932010 - Totaal						**5.016.000**	**-5.016.000**
		6932020	Baten OZB eigenaren niet-woningen	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		1.672.001	-1.672.001
		6932020 - Totaal						**1.672.001**	**-1.672.001**
		6934000	Baten Baatbelasting	40310	I	Baatbelasting		584	-584
		6934000 - Totaal						**584**	**-584**
		6936000	Baten Toeristenbelasting	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		355.000	-355.000
		6936000 - Totaal						**355.000**	**-355.000**
		6937000	Baten hondenbelasting	40250	I	Gemeentelijke belasting op inkomen en gezinnen		150.000	-150.000
		6937000 - Totaal						**150.000**	**-150.000**
		6938000	Baten reclamebelasting	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		45.000	-45.000
		6938000 - Totaal						**45.000**	**-45.000**
		6940110	Invordering belastingen	34332	U	Diensten door derden	9.275		9.275
				34950	I	Bijdrage van derden		24.938	-24.938
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	71.111		71.111
		6940110 - Totaal					**80.386**	**24.938**	**55.448**
		6940120	Lasten Hondenbelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	10.922		10.922
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	14.476		14.476
		6940120 - Totaal					**25.398**		**25.398**
		6940140	Lasten Toeristenbelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	194		194
		6940140 - Totaal					**194**		**194**
		6940170	Lasten reclamebelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	300		300
		6940170 - Totaal					**300**		**300**
		6960110	Saldi kostenplaatsen	00721	U	Lasten extra investeringen	79.627		79.627
				00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	39.129		39.129
				62101	U	Voorcalculatorisch renteresultaat	-395.498		-395.498
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	-165.115		-165.115
		6960110 - Totaal					**-441.857**		**-441.857**
		6980011	Algemeen (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		427.828	-427.828

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
			2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)		U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	225.400		225.400
		6980011 - Totaal					**225.400**	**427.828**	**-202.428**
		6980012	Mens (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		1.283.231	-1.283.231
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	1.015.000		1.015.000
		6980012 - Totaal					**1.015.000**	**1.283.231**	**-268.231**
		6980013	Ruimte (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		531.906	-531.906
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	224.877		224.877
		6980013 - Totaal					**224.877**	**531.906**	**-307.029**
		6980014	Economie (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		1.307.074	-1.307.074
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	2.002.879		2.002.879
		6980014 - Totaal					**2.002.879**	**1.307.074**	**695.805**
		6990210	Saldo rekening van baten en lasten na bestemming	00905	U	Saldo rekening van baten en lasten	0		0
		6990210 - Totaal					**0**		**0**
115 - Totaal							**14.138.291**	**54.677.797**	**-40.539.506**
Geheel - Totaal							**73.526.722**	**73.535.722**	**-9.000**

Werkgroep besparingen en inkomsten

Onderwerp: nog openstaande onderwerpen

In het coalitieakkoord is aangegeven dat op korte termijn een onderzoek naar besparingspotentieel in de begroting wordt gestart. Dit geldt uiteraard ook voor de mogelijkheden om meer inkomsten te verkrijgen. Ook het herstel van het eigen vermogen is een belangrijk aandachtspunt.

In samenspraak met de fracties in de gemeenteraad is door het college ingestemd met de vorming van een tijdelijke werkgroep besparingen en inkomsten. Het resultaat van de werkgroep wordt u hierbij aangeboden.

De gemeente Gemert-Bakel bevindt zich momenteel op een rijdende trein qua ontwikkelingen. Na een forse ingreep in de organisatie qua structuur maar ook in personele omvang (vermindering ong. 80 fte en een totale bezuiniging van € 9,6 miljoen) staat de gemeente aan de vooravond van de regionale samenwerking in de Peel. Ook daarbij zijn wij genoodzaakt tot het nemen van maatregelen. Forse kortingen worden toegepast op de rijksmiddelen, als voorbeeld 40% korting op de hulp bij het huishouden.

De huidige organisatie is druk bezig zich om te vormen van een beleidsmatige en uitvoerende gemeente naar een regie gemeente. Momenteel wordt onderzocht of uitvoerende onderdelen kunnen worden uitbesteed of anderszins kunnen worden vormgeven (bijvoorbeeld voertuigen buitendienst en onderhoud gebouwen). Ook de samenwerking in de Peel dient op termijn zijn financiële vruchten af te werpen. Het spreekt voor zich dat deze thema's gebaseerd zijn op beïnvloedbare kosten en opbrengsten.

Alle fracties zijn uitgenodigd om met 1 à 2 personen actieve inbreng te leveren m.b.t. de thema's. Daar is ook gebruik van gemaakt. Namens het college nam wethouder De Ruiter-van Hoof deel. Daarnaast was ambtelijke ondersteuning aanwezig om inhoudelijk het proces te kunnen begeleiden; dus niet alleen financieel maar ook vakinhoudelijk.

Doelstelling van de werkgroep was om suggesties te benoemen zonder daarbij politiek te bedrijven. De werkgroep heeft in haar laatste overleg aangegeven dat de gedane suggesties door het college kunnen worden meegenomen bij het opstellen van de begroting.

In onderstaande tabel vindt u de openstaande onderwerpen incl. een reactie van het college.

Onderwerp	**Nog openstaande vraag**	**Reactie**
IGP	Welke keuzes zijn binnen IGP nog te maken? Agendapunt voor de commissie agenderen.	Nog voor de begrotingsbehandeling in de raad zal in de vorm van een B&W-info uw raad "breed" geïnformeerd worden m.b.t. het IGP
Fondsenwerving gemeente	Welke mogelijkheden zijn hierin	De mogelijkheden worden op dit moment geïnventariseerd en gelegd langs de projecten die op stapel staan. Begin 2015 wordt de raad hierover in de vorm van een notitie nader geïnformeerd.

Zero-budgeting	Voorstel voorleggen aan college. Daarbij bezien of het hele bedrag afgeraamd wordt of dat een deel afgezonderd wordt en toegevoegd aan bijvoorbeeld de post onvoorzien.	Voorgesteld wordt een bedrag af te ramen van € 611.000 onder gelijktijdige ophoging van de post onvoorzien met € 150.000.
Reserve rollend materieel	Wat is het effect als reserve wordt opgeheven en reserveringen te komen vervallen en afschrijving daarvoor in de plaats komen? Zou verantwoord kunnen zijn omdat toekomstige investeringen niet per definitie zullen worden gedaan	In de loop van 2015 zullen wij een notitie opstellen die antwoord geeft op de vraag: hoe moet het toekomstige calamiteitenteam er uit zien. Als er dan gereserveerde middelen vrij kunnen vallen zullen wij voorstellen dat te doen ingaande de begroting 2016.
Bomenbeleid	Inzicht verschaffen in dit onderwerp. Moet financieel plaatje bij, ook met de invloed die het kan hebben op andere onderwerpen zoals extra wegenonderhoud door boomwortels.	Binnen het groenbeheer is geen specifieke registratie bijgehouden over de kosten van het bomenbeheer. In 2015 gaan we het bomenbeleid opstellen met bijbehorend beheerplan. Op basis van dat beheerplan kunnen de kosten worden weergegeven.
Sloot en bermbeheer	Inzicht verschaffen in dit onderwerp	Er lopen gesprekken met de ZLTO over het leveren van slootafval aan de aanliggende grondeigenaren. De aanbesteding van het bestek vindt voor eind april 2015 plaats. Aansluitend zal de commissie via een notitie worden geïnformeerd.
Bezuinigingen op onderhoud openbare ruimte in relatie tot burgerparticipatie	Zowel ambtelijk als in de werkgroep wordt geconcludeerd dat de huidige werkwijze van burgerparticipatie in het onderhoud bureaucratisch is ingericht. Wat kan hierin veranderen? Hoe kan er weer een schwung gegeven worden aan dit onderwerp.	De huidige werkwijze inclusief de betaalde regeling dient te worden geëvalueerd en aangepast. Binnen het collegeprogramma wordt hier richting aangegeven. In de 2e helft van 2015 worden concrete voorstellen voorgelegd.
Gehandicapten parkeerkaart	Kan niet bespaard worden op de herkeuring? Het kan voorkomen dat	Wordt uitgevoerd in Helmond volgens

	iemand dan ten onrechte een gehandicaptenkaart blijft houden maar staat dit in verhouding tot de kosten die hiervoor gemaakt worden	uniforme uitvoering. Opgave aan Peel 6.1 is zo sober mogelijk. Er wordt nog slechts in uitzonderingsgevallen een medisch advies opgevraagd. De raming 2014 ad € 15.000 zal op basis van ervarings-cijfers in 2015 worden verlaagd naar € 4.000
Fondsenwerving verenigingen	Kan bijvoorbeeld de LEV groep verenigingen informeren over fondsen die ter beschikking worden gesteld	Praktijk is al zo, maar het zal nu ook worden opgenomen in het te sluiten contract met de LEV-groep.
Reserve inburgering	Kan de resterende € 100.000 vrijvallen?	We gaan er vooralsnog van uit dat het kan.
Afvalstoffenheffing	Reconstructie hoe verkoop aan Attero is gegaan. Afhankelijk daarvan kan met andere gemeenten een vuist richting provincie worden gemaakt	De 3 Brabantse gewesten hebben begin oktober besloten om de naheffing niet te betalen en de juridische weg in te slaan. Voor deze optie is gekozen omdat het contract toch een opening biedt om onder de naheffing uit te komen omdat Attero het tekort had moeten aanvullen met ander brandbaar afval. Volgens de Vereniging van Contractanten is aantoonbaar voldoende ander brandbaar afval aanwezig geweest en is er daarom geen basis voor een naheffing.
Vergunningen	Per vergunning een voorstel wat de mogelijkheden zijn tot een andere manier van werken. Dit in commissie behandelen. Brede notitie vergunningen	Gestart wordt met de Omgevingsvergunning. Bij die actualisatie zal vastgelegd worden welke niveau van toetsing per onderdeel van het Bouwbesluit uitgegaan wordt. Dit zal uiteenlopen van ‘constateren dat stukken er bij zitten’ tot het volledig doorrekenen van bijvoorbeeld constructiegegevens. Daarnaast zal ook bekeken worden of het

		mogelijk is om, ingeval met bijvoorbeeld geregistreerde architecten wordt gewerkt, het toets niveau nog verder kan dalen.
Gedoogbeschikkingen	Hierover is een voorstel gedaan. Gevraagd wordt te kijken naar tarieven die in verhouding staan tot wat de aanvrager krijgt en werk wat er aan vast zit	1. Leges tijdelijke gedoogbeschikking noodhuisvesting 1 jaar 350 euro op basis van beleid permanente bewoning 2004. 2. Leges voor overige gedoogbeschik-kingen bijvoorbeeld onbepaalde tijd of voor andere situaties 850 euro.
Reserve brandweer	Hoe wordt deze reserve ad € 408.000 aangewend?	College stelt voor deze vooralsnog te gebruiken voor het dekken van de hogere uitgaven voor de VRBZO in de komende jaren waardoor de begroting hierdoor niet wordt belast
Reserve inrichting gemeentehuis	De maximale besparing is € 69.500 incidenteel en € 21.500 structureel	College stelt voor de structurele besparing te verwerken in de begroting als voordeel. De incidentele besparing wordt voor € 19.000 benut voor toevoeging aan algemene reserve en voor € 50.500 voor sluitend maken begroting 2015
Inflatiecorrectie reserve	€ 100.000 structureel	College stelt voor dit voor 2015 t/m 2018 in de begroting door te voeren als voordeel. Of voor 2014 dat ook gebeurt zal worden beoordeeld bij het opstellen van de jaarrekening
Reserve kapitaalgoederen	Eenmalig € 3.775.049. Structureel € -/- 214.984	In de begroting 2016 bezien of er reden is dit bedrag eenmalig vrij te laten vallen ten gunste van de negatieve algemene reserve
Egalisatie bossen	Eenmalig € 24.000	De incidentele besparing

		wordt benut voor toevoeging aan algemene reserve

Gemert, 4 november 2014.

Burgemeester en wethouders

PROGRAMMABEGROTING

2015

“Samen verantwoordelijk”

Gemeente Gemert-Bakel

Tel 0492-378500
Fax 0492-366325

Ridderplein 1
5421 CV Gemert

www.gemert-bakel.nl
gemeente@gemert-bakel.nl

Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding 2
§1.1 Aanbieding 2
§1.2 Leeswijzer 4
Hoofdstuk 2: Programmaplan 6
§2.1 Programma Algemene zaken 7
§2.2 Programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting 12
§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer 20
§2.4 Programma Economie & Sport 27
§2.5 Programma Financiën & Vastgoed 34
Hoofdstuk 3: Paragrafen 38
§3.1 Lokale heffingen 39
§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 43
§3.4 Financiering 44
§3.5 Bedrijfsvoering 46
§3.6 Verbonden partijen 49
§3.7 Grondbeleid 51
§3.8 Investeringsparagraaf 53
§3.9 Bezuinigingen 54
Hoofdstuk 4: Financieel Overzicht 56
§4.1 Begrotingsuitgangspunten 56
§4.2 Overzicht van baten, lasten en dekkingsmiddelen 59
Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen 60
Bijlage 2: Specificatie risico's 61
Bijlage 3: Onderhoud kapitaalgoederen 71
Bijlage 4: Verbonden partijen 76
Bijlage 5: Grondbeleid 83
Bijlage 6: Incidentele baten en lasten 85
Bijlage 7: EMU-saldo 86
Bijlage 8: Specificatie cijfers programma's 88
Bijlage 9: Toelichting verschillen 93
Bijlage 10: Kostendekkendheid legesverordening 101
Bijlage 11: Kerngegevens 105

Hoofdstuk 1: Inleiding

§1.1 Aanbieding

De programmabegroting 2015-2018

Wij bieden uw raad hierbij de programmabegroting 2015-2018 aan. Dit is de eerste begroting die dit college aan uw raad voorlegt. De programmabegroting beschrijft wat uw raad de komende jaren wil bereiken en wat daarvan de kosten zijn. De programmabegroting is een kader waarop uw raad ons college kan aanspreken en controleren.

Begrotingsnota 2015

Conform de Planning- en Controlcyclus is met ingang van de werkzaamheden voor de begroting voor het dienstjaar 2015 aan uw raad een "Begrotingsnota" gepresenteerd. Deze nota is een strategisch meerjarig beleidsplan en wordt jaarlijks in het voorjaar voorbereid, door uw raad behandeld en vastgesteld. Na behandeling en vaststelling vormt de nota het algemeen beleidskader voor het opstellen van de programmabegroting en de meerjarenbegroting voor de komende vier kalenderjaren. De onderwerpen worden ingevuld met de kennis en inzichten van het moment van opstellen.

Het zwaartepunt van de beleidsbepaling komt, door de invoering van de begrotingsnota, meer richting het voorjaar te liggen. Dan gaat uw raad zich immers ook uitspreken over de invulling van de budgettaire ruimte. Het voordeel van behandeling van de begrotingsnota is dat vóór de zomervakantie de richting van de invulling van de budgettaire ruimte door uw raad al in grote lijnen wordt vastgesteld. Hierdoor ontstaat er voor uw raad meer ruimte om met het college een inhoudelijke discussie te kunnen voeren over deze invulling en de in te zetten financiële middelen.

In de Begrotingsnota heeft uw raad de uitgangspunten voor de programmabegroting 2015-2018 vastgesteld. Aan de lastenkant houden wij, evenals in 2014, geen rekening met inflatie. De financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel staat onder zware druk en laat dit niet toe. Gestreefd dient te worden naar een (verantwoorde) verlaging van de kosten of verhoging van de inkomsten. Om die reden vinden wij het verdedigbaar dat er een beperkt percentage voor inflatie van 1.5% wordt toegepast aan de batenkant. De OZB is hierop voor 2015 uitgezonderd. De opbrengsten zijn daarbij gelijk geschaard aan die van 2014. Vaak worden bij budgetten de baten en lasten van vorig jaar als uitgangspunt van de nieuwe raming genomen. Dit is bij budgetten met afhankelijkheid van derden niet altijd gewenst. Bijvoorbeeld door economische omstandigheden kunnen de uitkeringen en opbrengst bouwleges stijgen of dalen. Daar is rekening mee gehouden.

De begrotingsnota 2015 is door uw raad, in uw vergadering van 10 juli 2014, als uitgangspunt voor de begroting 2015-2018 vastgesteld. Deze begrotingsnota gaf in het meerjarenperspectief 2015-2018 het volgende beeld te zien.

V = voordelig; N = nadelig

Begrotingsjaar	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Saldo (x€1.000)	1.887 N	1.524 N	1.565 N	1.353 N

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, konden wij u toen nog geen evenwichtig begrotingsbeeld presenteren. Besloten werd deze negatieve resultaten te betrekken bij de voorbereidingen van de begroting 2015-2018. De begrotingsvoorbereiding is mede vormgegeven door het instellen van een tijdelijke werkgroep “besparingen en inkomsten” met vertegenwoordigers van de fracties in de gemeenteraad. Deze werkgroep bestaande uit (burger)raadsleden hebben ideeën aangeleverd voor besparingen van kosten en verhoging van inkomsten.

Meerjarige programmabegroting 2015-2018

Het college kan een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

V = voordelig; N = nadelig

Begrotingsjaar	2015	2016	2017	2018
Saldo ingediende begroting (x€1.000)	9 V	469 V	604 V	620 V

Begrotingstoezicht door Provincie

De gemeente heeft een negatieve algemene reserve. Omdat wij niet in staat zijn deze negatieve reserve binnen 4 jaar weg te werken, zijn wij in 2013 onder het preventieve toezicht van Gedeputeerde Staten komen te vallen. Met de provincie zijn wij een termijn overeengekomen van (maximaal) 10 jaar.

Omdat binnen de planperiode (2015-2018) nog een negatieve algemene reserve is valt de gemeente ook in 2015 onder preventief toezicht. De gemeente loopt volgens de huidige prognoses ruim € 500.000 voor op de met de provincie afgesproken aflossing schema. In deze begroting zijn voorstellen opgenomen om nog eens € 300.000 extra in te lopen door laten vervallen van reserves en voorzieningen zonder dat dit een negatief effect heeft op de voorgenomen lastenverlichting in deze collegeperiode.

Burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel

Gemert-Bakel, 4 november 2014

§1.2 Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de Programmabegroting 2015-2018 van de gemeente Gemert-Bakel. De subhoofdstukken zijn als volgt opgebouwd:

Digitaal gebruik programmabegroting
In deze begroting is de navigatie binnen de begroting vereenvoudigd:

⇩ Als u hierop klikt wordt u binnen de begroting zelf doorverwezen naar een verdere specificatie van dit onderwerp.

⇧ Hiermee keert u vanuit de specificatie terug naar de hoofdtekst.

⇨ Als u hierop klikt, wordt u doorverwezen naar een externe link (internetverbinding vereist). Bijvoorbeeld een raadsbesluit op de gemeentelijke website.

1.2.1 Hoofdstuk 2: Programmaplan

Dit hoofdstuk bestaat uit 5 subhoofdstukken verdeeld naar de portefeuilles. De benoemde doelen, inspanningen en resultaten zijn geformuleerd op basis van het ⇨Coalitieakkoord 2014-2018 “Samen verantwoordelijk”, te weten:

1. Algemene zaken
2. Sociaal Domein & Volkshuisvesting
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
4. Economie & Sport
5. Financiën & Vastgoed

Doel Elk programma begint met een inleidende tekst met daarin opgenomen een toelichting op taakvelden in het betreffende programma.

Inspanningen Per doel zijn de activiteiten opgenomen. De basis hiervoor is het coalitieakkoord.

Resultaten Per doel zijn de te behalen resultaten benoemd.

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten Per inspanning en resultaat is beoordeeld of dit binnen de bestaande middelen (budgetten en menskracht) gerealiseerd kan worden. Indien binnen de begroting extra middelen ter beschikking zijn gesteld, wordt dit aangegeven. Zo is er een duidelijkere koppeling tussen de doelen en middelen in de begroting.

1.2.2 Hoofdstuk 3: Paragrafen

Conform de verslaggevingsregels voor het opstellen van de Programmabegroting (⇨Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten BBV), is een 7-tal paragrafen opgenomen. Dit zijn:

- risicomanagement en weerstandsvermogen;
- verbonden partijen;
- financieringsparagraaf;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- grondbeleid;
- bedrijfsvoering;
- lokale heffingen.

In de paragrafen worden onderwerpen van belang voor het inzicht in de financiële positie, behandeld.

De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten. Naast de verplichte paragrafen is de paragraaf bezuinigingen toegevoegd. De provincie heeft, in zijn rol als toezichthouder, de gemeente hierom verzocht.

1.2.3 Hoofdstuk 4: Financieel overzicht

Dit hoofdstuk is de financiële vertaling van de Programmabegroting 2015-2018. Als eerste is er een meerjarenbegroting 2015-2018 opgenomen. Onderliggende informatie hierbij is het overzicht van incidentele baten en lasten en een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

1.2.4 Bijlagen

Als slot zijn er bijlagen opgenomen. Deze bijlagen zijn met name verdere specificaties van in de begroting opgenomen informatie.

Hoofdstuk 2: Programmaplan

Aan de hand van het coalitieakkoord 2014-2018, beschrijft dit hoofdstuk de belangrijkste ontwikkelingen voor 2015. Dit is de eerste begroting waarin coalitieprogramma “Samen verantwoordelijk” is verwerkt.

Het allerbelangrijkste is dat de beslissingen van vandaag, toekomstproof zijn. Het college ziet het blijven stimuleren van de economische groei en het woningbouwprogramma nog steeds als meest toekomstbestendig beleid. Daarnaast is goede zorg een belangrijk aandachtspunt.

Ambitie

“Iedereen doet mee, vanuit een sterke en groene plattelandsgemeente in de Peel met een goed woon- en leefklimaat en voorzieningenniveau, dat verder wordt versterkt waar nodig, vanuit de gedachte “lokaal wat kan en regionaal wat moet”.

Speerpunten

In het coalitieakkoord zijn een aantal belangrijke speerpunten benoemd die volgens het collegeprogramma de komende 4 jaar worden uitgewerkt:

1. Wij werken aan een gezond financieel beleid dat leidt tot een sluitende meerjarenbegroting. Wij richten ons daarbij op het realiseren van slimme investeringen, ombuigingen en sociale innovatie, ondanks onze moeilijke financiële situatie.
2. Wij verlagen waar mogelijk de lasten voor inwoners en bedrijven.
3. Wij versterken de economie met het accent op recreatie en toerisme en doorontwikkeling van de bedrijventerreinen.
4. Wij stimuleren de eigen kracht van inwoners en bieden een vangnet aan diegene die dat nodig hebben. Hierop baseren wij ons sociaal beleid.
5. Wij organiseren een zorgvuldige invoering en uitvoering van de nieuwe gemeentelijke taken t.a.v. de 3 transities; zorg, jeugd en werk & inkomen met aanzienlijk minder geld dan de rijksoverheid voorheen nodig had.
6. Wij gaan samen met inwoners, organisaties, maatschappelijke partners, bedrijven en verenigingen werken aan de leefbaarheid in alle kernen. De vraag vanuit de samenleving staat daarbij centraal.
7. Wij stimuleren iedereen om mee te doen in de samenleving. Belemmeringen om mee te doen nemen we weg of verminderen we.
8. Wij gaan voor behoud van onze goede voorzieningen in wijken en kernen door slimme samenwerkingen aan te gaan met alle betrokkenen.
9. Wij investeren waar nodig gericht in voorzieningen dicht bij de mensen. We geven de inwoners zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid in hun eigen wijken en kerkdorpen.
10. Wij realiseren een passend woonaanbod voor iedere generatie in een groene omgeving.
11. Wij streven naar een zorgvuldige veehouderij door voortdurend in dialoog met elkaar te gaan.
12. We nemen actief deel, waar mogelijk leidend, in Peel 6.1. Met name daar waar dit leidt tot betere kwaliteit, grotere continuïteit en kostenefficiëntie.

De vijf programma’s in deze begroting zijn:

1. ⇩Algemene zaken
2. ⇩Sociaal Domein & Volkshuisvesting
3. ⇩Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
4. ⇩Economie & Sport
5. ⇩Financiën & Vastgoed

De programma’s worden opgedeeld in doelen, inspanningen en resultaten. In deze begroting wordt voor het eerst met deze indeling gewerkt. Per doel wordt in tabelvorm aangegeven wat de inspanningen en resultaten zullen zijn. Daarbij wordt aangegeven of er in deze begroting extra middelen voor het doel en resultaat zijn toegekend ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting 2014-2017.

§2.1 Programma Algemene zaken

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. J. van Zomeren en het programma bevat de volgende taken:

- Coördinatie van het beleid
- Algemene en bestuurlijke zaken
- Personeel en organisatie
- Openbare orde
- Integraal veiligheidsbeleid
- Informatiebeleid
- Coördinatie van handhaving
- Evenementen en horecabeleid
- Gemeentearchief
- Publieksservice
- Regionale samenwerking
- Millennium

Doelen programma Algemene zaken

Dit programma kent vijf doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Algemene zaken

- **⇩1: Een consequentere, rechtvaardigere en voorspelbaardere handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering**
- **⇩2: Sturing houden op de taken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
- **⇩3: Sturing houden op de veiligheidstaken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
- **⇩4: Voor de dienstverlening aangescherpte servicenormen, actief gecommuniceerd en nageleefd**
- **⇩5: Versterken van de eigen rol, de toegankelijkheid en de interne en externe oriëntatie gemeenteraad**

2.1.1 Doelen

⇧Doel 1	**Een meer consequent, rechtvaardig en voorspelbaar handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering:** • **Duidelijke prioriteiten** • **Meer inzet aan het begin van het proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen** • **Procedures worden ingezet en afgemaakt**
Inspanningen	Beleid opstellen: • Opstellen van meerjarig beleidsplan “Handhaving” – met in het bijzonder aandacht voor de preventie en aanpak van overlast • Meerjarenperspectief schetsen • Prioriteiten stellen • Prioriteiten en beschikbare budget matchen • Politieke keuzes voorleggen, maken en vastleggen opdat de prioriteiten vastgesteld zijn • Opstellen van handhavings uitvoerings programma’s (HUP’s) • Terugkoppelen resultaten aan de politiek • Terugkoppelen resultaten aan inwoners en (agrarische) bedrijven
Resultaten	• Meerjarig beleidsplan “Handhaving”2015-2018 met prioriteiten • Integraal handhavingsbeleid • Duidelijke rol politiek en ambtelijk
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor handhaving wordt € 25.000 extra ter beschikking gesteld.

⇧Doel 1	**Een meer consequent, rechtvaardig en voorspelbaar handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering:** • **Duidelijke prioriteiten** • **Meer inzet aan het begin van het proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen** • **Procedures worden ingezet en afgemaakt**
Inspanningen	• Investeren in preventie en toezicht; duidelijk zijn aan voorkant bij producten, diensten, contacten • Bonus/Malus toepassen op alle doelgroepen (inclusief agrarisch); zij die van goede wil zijn en goed gedrag vertonen worden minder gecontroleerd • Eenduidig klantcontact; één aanspreekpunt die het proces stuurt en/of heldere informatie over het proces • Regie voeren op kwaliteit (proces): Preventie, Controle, Uitvoering, Handhaving. • Regie voeren op uitvoering: de aansturing organiseren over de werkterreinen heen en met externen • Terugkoppelen resultaten en (on)bedoelde effecten aan de politiek • Werken vanuit een procesaanpak: ○ Knelpunten aanpakken; Op voorhand meer begrip kweken en duidelijkheid scheppen en met omgeving en ondernemer/inwoner

	oplossingsmogelijkheden zoeken zolang dit constructief is. Hierbij kan eventueel mediation ingezet worden. Daarna juridisch ○ Goed registratiesysteem (ODZOB) ○ Handhaven als sluitstuk van een ingezet traject
Resultaten	• Uitvoering volgens het handhavingsuitvoeringsprogramma per jaar • Meer toezicht en minder handhaving oftewel meer efficiëntie door meer preventie en minder repressie • Meer inzet aan het begin van een proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen • Procedures worden ingezet en afgemaakt
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Sturing houden op de taken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
Inspanningen	Jaarlijks inzichtelijk maken bij welke verbonden partijen wij aangesloten zijn, welke afspraken daarmee gemaakt zijn en inzichtelijk maken wat de stand van zaken betreffende deze afspraken is
Resultaten	De raad kan gericht sturen, visie geven over de verschillende regionale samenwerkingsverbanden
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Sturing houden op de veiligheidstaken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen. Denk hierbij aan de politie, brandweer (VRBZO) en ambulancezorg (GHOR)**
Inspanningen	Veiligheidsthema's die voor de inwoners van Gemert-Bakel van belang zijn uitdragen in de daarvoor aangewezen netwerken en zorgen dat deze geborgd worden in de betreffende uitvoeringsplannen. Denk hierbij aan de politie, brandweer (VRBZ) en ambulancezorg (GHOR) en ons eigen integraal veiligheidsplan
Resultaten	De inzet op voor Gemert-Bakel belangrijke veiligheidsthema's wordt geborgd
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	De discussie over het basistakenpakket en het eventuele pluspakket van de VRBZO moet nog gevoerd worden

⇧Doel 4	**Voor de dienstverlening aangescherpte servicenormen, actief gecommuniceerd en nageleefd. Afspraak = afspraak:** • **Antwoord: In 2015 handelt het KlantContactCentrum (KCC) 80% van de veel voorkomende vragen en producten af** • **Meten servicenormen en klanttevredenheid** • **Digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven verbeteren** • **Gebruiksvriendelijkheid gemeentelijke website verbeteren en de website de digitale ingang van de gemeente laten zijn**

<table>
<tr><td>Inspanningen</td><td colspan="2">Het KCC verder uitbouwen volgens de visie van de organisatieontwikkeling
Het medewerkersportaal en zaaksysteem verder inrichten
Sturen op digitale dienstverlening. De website en het digitaal loket staan hierin centraal.
Afspraken over servicenormen met uitvoeringsorganisaties Peel 6.1, Werkplein en ODZOB
Klant Tevredenheids Onderzoeken (KTO) uitvoeren door middel van enquêtes van de meest gevraagde diensten
Verkorten doorlooptijd van de dienstverlening
Digitale transacties voor burgers en bedrijven uitbreiden
Sturen op digitale dienstverlening
Uitvoering geven aan de web richtlijnen</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Resultaten</td><td colspan="2">Het KCC handelt 80% van de veel voorkomende vragen en producten af
Belangrijkste servicenormen worden per kwartaal gepubliceerd</td></tr>
<tr><td>Telefoon</td><td><5% hangt op na 20 sec.</td></tr>
<tr><td>Medewerkersportaal</td><td>80% belt terug binnen 1 dag</td></tr>
<tr><td>Balie</td><td>80% geholpen binnen 5 min.</td></tr>
<tr><td>Schriftelijk</td><td>80% aanvragen binnen servicenorm antwoord</td></tr>
<tr><td colspan="2">Dienstverleningsovereenkomsten waarin servicenormen zijn vastgelegd
KTO’s de dienstverlening scoort > 7
Digitale transacties voor betalingen, parkeerontheffing en leerlingenvervoer
Vernieuwde website ingericht volgens visie van top taken</td></tr>
<tr><td>Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten</td><td colspan="2">Geen</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>⇧Doel 5</td><td>Versterken van de eigen rol, de toegankelijkheid en de interne en externe oriëntatie gemeenteraad</td></tr>
<tr><td>Inspanningen</td><td>Verbeteren van directe uitwisselingen tussen inwoners/organisaties en gemeenteraad vooral door het versterken van inspreek- en meespreekmogelijkheden.
Verhelderen eigen rol en positie van gemeenteraad, college, burgemeester, en het vergroten van de toegankelijkheid van de raad en raadsleden via met name de gemeentelijke website.
Profileren van de raad als zodanig/volksvertegenwoordiging en profileren van de diverse opvattingen binnen de raad op de belangrijkste onderwerpen (kaders). Daarbij o.a. de mogelijkheden van gerichte actieve communicatie en sociale media benutten.
Verder ontwikkelen kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad alsmede in dat verband de publieke verantwoording door het college. Hiertoe preciezer bepalen welke informatie de raad nodig heeft en gegenereerd kan/moet worden.
Werkzaamheden van de raad en zijn fracties gericht ondersteunen (griffie, ambtelijke bijstand, fractiebudget, ICT-budget fracties).</td></tr>
<tr><td>Resultaten</td><td>Evaluatie onafhankelijke rekenkamercommissie en intergemeentelijke samenwerking beoordelen
Evaluatie raadscommissiestelsel</td></tr>
</table>

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.1.2 Totaaloverzicht programma Algemene zaken

Zie blz. 88 - 91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	8.333	6.881	7.309	7.280	7.289	7.266
⇩**Baten**	1.012	738	885	855	855	855
Saldo	**7.321**	**6.143**	**6.424**	**6.395**	**6.404**	**6.381**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 93 - 94 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩handhaving € 25.000 (hoger)
- ⇩wachtgelden wethouders € 31.000 (lager)
- ⇩veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO) € 16.000 (hoger)
- ⇩SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken € 8.000 (lager)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 190.000 op dit programma (lager)

Baten

- ⇩verlaging dwangsommen € 50.000 (lager)

§2.2 Programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. J.M.A. Bevers en het programma bevat de volgende taken:

- Jeugdzorg
- AWBZ / WMO
- Participatie
- Sociale zaken en werkgelegenheid
- Armoedebeleid
- Inburgering
- Sociale werkvoorziening
- Volkshuisvesting
- Welzijn
- Onderwijs
- Volksgezondheid
- Wijk- en buurtbeheer
- Cultuur

Doelen programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Dit programma kent tien doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Sociaal Domein & Volkshuisvesting

- ⇩1: Feiten op een rij
- ⇩2: Meer inwoners gaan voor elkaar zorgen
- ⇩3: Meer inwoners werken mee
- ⇩4: Meer samenleven
- ⇩5: Minder uitval op school, meer kans op werk
- ⇩6: Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen
- ⇩7: Beter luisteren naar inwoners door de gemeente
- ⇩8: Meer innovatie in het sociale domein
- ⇩9: Betere huisvesting doelgroepen
- ⇩10: Meer beleving van cultuur en cultuurhistorie

2.2.1 Doelen

Een belangrijk resultaat dat geldt voor meerdere doelen zoals hieronder genoemd, is één beleidskader Sociaal Domein met één totaal budget. Daarna wordt het bijbehorende uitvoeringsprogramma uitgewerkt samen met maatschappelijke partners. De speerpunten daarbij zijn:

- Interactie tussen de drie werkvelden zorg, werk en jeugd
- Het accent op preventie, advisering en vroeg signalering
- Een dorp en wijkgerichte uitvoering
- Zo min mogelijk regels en voorschriften
- Minder uitval op school, meer kans op werk

- Een sterke Samenleving
- Meer inwoners werken mee, minder armoede en meer zingeving
- Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen
- Inwoners betrekken bij het maken van plannen
- Flexibiliteit voor de besteding van de rijksbijdragen
- Meer innovatie in het sociale domein om betere ondersteuning tegen lagere kosten
- Een adequaat vangnet zodat niemand tussen wal en schip terecht komt

Bovendien worden naast het beleidskader de volgende resultaten opgeleverd:

- Een dashboard Sociaal Domein om de budgetten te kunnen bewaken
- Een nieuwe woonvisie met als uitgangspunt een betere huisvesting van doelgroepen
- Een beleidskader wet publieke gezondheid
- Een nieuw accommodatiebeleid:
  - efficiënt en effectief gebruik van het maatschappelijke vastgoed;
  - De kosten van het gebruik zo laag mogelijk houden;
  - maatschappelijk vastgoed inzetten in het kader van preventieve activiteiten in relatie tot de drie transities bijvoorbeeld voor activiteiten van dagbesteding.

⇧Doel 1	**Feiten op een rij**
Inspanningen	• Extra financiële middelen aantrekken voor feitenonderzoek en preventie op kosten van verzekeringsmaatschappij(en) • Vaststelling van de effectiviteit van beleid en kwaliteitscontrole van de hulp • Sociaaleconomisch feitenoverzicht van de gemeente per kleine kern en wijk (Smart City)
Resultaten	• Integrale rapportage resultaten lokaal jeugdbeleid • Klant-volgsysteem • Financieel overzicht regionale samenwerking en bewaking van de uitgangspunten • Een dashboard Sociaal Domein om de budgetten te kunnen bewaken
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Meer inwoners gaan voor elkaar zorgen** • Minder kosten 15- 40%; • Meer accent op preventie, advisering en vroegsignalering; • Meer interacties tussen de drie werkvelden zorg, werk en jeugd. • Meer kwaliteit van de specialistische hulpverlening
Inspanningen	• Samenwerking verbeteren jeugdwerk Bunker, Fuse en LEV-groep • Wijkgericht werken met o.a. dorpsondersteuner, opvoed ondersteuner en medewerker Centrum Jeugd en Gezin die zich richten op de sociale omgeving van de hulpvrager
Resultaten	• Flexibiliteit voor de besteding van de rijksbijdragen, alle inkomsten in één pot • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Meer inwoners werken mee** • **Meer werkgelegenheid** • **Meer zingeving** • **Minder armoede**

Inspanningen	• Sluitende aanpak voor jongeren zonder werk onder 27 jaar
	• Uitvoering armoedebeleid incl. kwijtschelding gem. belasting
	• Aanbieden van onderwijs bij taalachterstanden en laaggeletterdheid
	• Hulp bij (gedrags)problemen of sociale problematiek
	• Beleidsplan participatiewet:
	  ○ Instroom beperken bijvoorbeeld door direct Peelland@work in te zetten
	  ○ Samenhangende handhaving, met een menselijke maat met vroegtijdig informeren, signaleren, opsporen. Dit in de Keten Werk en Inkomen en met Sociale Recherche
	  ○ Rechtmatigheid: voldoen aan de wettelijke eisen van de SiSa (Single Audit en Single Information)
	  ○ Afspraken worden gemaakt en vastgelegd met mensen met een uitkering en met bedrijven voor plaatsing
	  ○ Iedereen die niet op eigen kracht kan gaan werken naar de Peelland@work en daarna in een traject naar werk
	• Lokale basisvoorziening voor mensen die nog niet aan het werk kunnen en begeleiding nodig hebben bij het ‘leren’ werken
	• Samenhangende aanpak werk en inkomen (Samenhangende aanpak bij schulddienst-verlening, integrale aandacht voor het gezin met schulden, toe leiden van jongeren naar werk, het Werkplein sluit aan bij het wijk en dorpsgericht werken, het minimabeleid sluit aan bij het wijk- en dorpsgericht werken)
	• Faciliteren van het combineren werk en zorg door middel van kinderopvang
	• Schuldhulp: binnen 4 maanden ligt er een plan van aanpak schulden, bij crisissituaties vindt er binnen 3 dagen een interventie plaats met een integrale benadering van andere problemen
	• Scholing die aansluit bij de arbeidsmarkt en het behalen van een startkwalificatie
	• Via de LEV-groep wordt het vrijwilligerswerk georganiseerd zodat mensen die potentieel wel zicht hebben op regulier werk in de running blijven
	• Oprichten van een of meerdere lokale of sub-regionale basisvoorzieningen om ongeveer 100 inwoners werkervaring op te laten doen, met als doel door te stromen naar een reguliere baan
	• Het samenwerkingsverband met Atlant Groep wordt gerespecteerd
	• Organiseren van stages voor jongeren bij lokale bedrijven.
	• Voortzetten ‘Jeugd dat werkt’

Resultaten	• Jaarlijks 15% duurzame uitstroom naar werk (contract met de Atlant Groep) • Lokaal sociaal knooppunt voor vrijwilligerswerk • Schriftelijke afspraken met onbemiddelbare mensen zonder werk • Armoedeconferentie in 2015 • Lokale basisvoorziening voor mensen die nog niet aan het werk kunnen en begeleiding nodig hebben bij het ‘leren werken’ • Sociaal economisch uitvoeringsprogramma • Actualisatie social-return beleid • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met

	Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor het project jeugd dat werkt wordt incidenteel € 90.000 ter beschikking gesteld. voor het project pas vooruit wordt incidenteel € 15.000 ter beschikking gesteld.

⇧Doel 4	**Meer samenleven**
Inspanningen	• De inwoners worden structureel geïnformeerd over inhoudelijke veranderingen als gevolg van 3 transities t.a.v. jeugd, zorg en werk • In totaal worden 9 wijkteams geformeerd • Er wordt wijk en dorpsgericht gewerkt met behulp van de leefbaarheidsagenda • Inburgering asielzoekers met een integrale benadering integratie inburgeraars • Een burgerpanel wordt samengesteld als gesprekspartner voor de gemeente • Alleen ondersteuning MFA's en verenigingen wanneer zij onderling samenwerken • Inwoners permanent informeren via leefbaarheidsagenda • Meer regie voeren op het samenwerken • Ondersteuning dorpsraden • Onderzoek naar gewenste omvang van het (maatschappelijk) vastgoed • Verbinden/netwerken: Overleg met stakeholders • Promotie uniform klein onderhoud maatschappelijke gebouwen en terreinen en uniforme regelingen maken voor groot onderhoud van maatschappelijke gebouwen en terreinen door gebruikers • Bij de gemeentelijke projecten wordt de participatieladder als instrument ingezet voor burgerparticipatie ingezet waarbij wordt gestreefd naar de meest participerende stijlen
Resultaten	• Leefbaarheidsagenda op het internet • Een ontmoetingsplek in elk kerkdorp of wijk • Subsidies voor bepaalde verenigingen en gemeenschapshuizen • Instandhouding onderwijs- en culturele accommodaties • Bewustwordingscampagne "Graag gedaan" die inwoners motiveert hulp te vragen • Schriftelijke afspraak klein-, groot- en gebouwonderhoud met kleine kernen en wijken • Prestatieafspraken met gebouwbeheerders t.b.v. sociale ontmoeting • Buurtplannen bij nieuwbouw of herinrichting • Visie maatschappelijk rendement t.o.v. vastgoedrendement • Een nieuw accommodatiebeleid • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**Minder uitval op school, meer kans op werk**
Inspanningen	• Leerplichtwet hanteren • Leerlingenvervoer • Coördinatie woonwagenzaken

	• Peelsamenwerking Jeugd en Onderwijs • Meer aandacht voor alle kinderen met taal- of ontwikkelachterstand • Aansluiting Passend Onderwijs en Jeugdzorg m.b.v. opvoedondersteuner • Brede school ontwikkeling en integrale kindcentra
Resultaten	• Peuterwerk en VVE voor alle kinderen 2 tot 4 jaar • Onderwijsintermediair voor Sinti • Lokaal Educatieve Agenda • Aanpak Voortijdige Schoolverlaters en thuiszitters • Gebouwonderhoud • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 6	**Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen**
Inspanningen	• Gemeentelijke regie op de wijkteams om deze dicht bij de inwoners te laten werken • Inhoudelijke bijdragen leveren aan het onderzoek naar de gezondheidseffecten van veehouderij • Subsidie voor laat je niet flessen, beter eten en bewegen
Resultaten	• Lagere kosten zorg, jeugd en werk. Besteding conform begroting • Haalbaarheidsonderzoek ‘Aanpak overgewicht onder jongeren’ • Preventie alcoholgebruik door jongeren • Implementatie van het onderzoek naar de gezondheidseffecten van veehouderij in de sfeer van de vergunningverlening op grond van milieu en ruimtelijke ontwikkeling en volksgezondheidsbepalingen • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen. • Een nieuw beleidskader wet publieke gezondheid
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 7	**Beter luisteren naar inwoners door de gemeente**
Inspanningen	• Meer regie voeren op het samenwerken • Meer kleinschalig hulpvragen oplossen in wijkteams • Vraaggericht werken door de gemeentelijke organisatie • Projectmatig werken door de gemeentelijke organisatie waarbij de communicatie integraal is ingebed
Resultaten	• Leefbaarheidsagenda per dorp en wijk
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 8	**Meer innovatie in het sociale domein**
Inspanningen	• Platform ‘Ouders voor ouders’ organiseren • Sociaal innovatie café • Groepsbehandelingen organiseren • Benadrukken van de coachende rol van dorpsondersteuners • Benadrukken van de socialiserende normaliserende rol van de wijkteams, i.p.v. puur individuele hulp • Actief stimuleren van mantelzorginitiatieven • Basisvoorziening binnen Gemert-Bakel en/of De Peel. • Intensiveren van de samenwerking overheid-onderwijs-werkgevers door: samenwerking van de accountmanager bedrijven en economie van de gemeente Gemert-Bakel, de bedrijvencontactfunctionaris en re-integratieconsulenten van Atlant, job coaches en de LEV-groep (inzet vrijwilligerswerk) en onderwijsinstellingen. • Oprichten denktank t.b.v. innovatieve ideeën op het gebied van arbeidsparticipatie
Resultaten	• Dagopvang voor meerdere doelgroepen • Eén beleidskader Sociaal Domein met één totaal budget • Een overzicht van bestaande voorzieningen voor hulpverlening (op basis waarvan integratie, koppeling en vernieuwing mogelijk is) • Een nieuw beleidskader wet publieke gezondheid
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 9	**Betere huisvesting doelgroepen**
Inspanningen	• Meer afspraken in Peelverband • Meer samenwerken met Goed Wonen • Integratie binnen het gemeentelijke beleid van de nieuwe nationale woningwet • Bevordering van de leefbaarheid door jongeren en ouderen aan hun dorp te binden met passende huisvesting • Meer relaties leggen met innovatie van zorg en domotica • Stimuleren dat inwoners zelf initiatief nemen om te voorzien in de woonbehoefte
Resultaten	• Een nieuwe woonvisie met als uitgangspunt een betere huisvesting van doelgroepen • Prestatieafspraken met Goed Wonen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 10	**Meer beleving van cultuur en cultuurhistorie:** • **Identiteit van de inwoners versterken** • **Meer podium voor passies van (Amateur)kunstenaars en cultuurgroepen** • **Meer evenwicht met de verzakelijking van de samenleving** • **Betere bewaking en realisatie van moderne en historische beeldkwaliteit van de gebouwde leefomgeving, landschap en de zichtbaar gemaakt archeologie** • **Instandhouding van een beperkt aantal goede culturele voorzieningen**
Inspanningen	• Meer samenwerken tussen culturele instellingen en verenigingen • Ondersteuning van De Bunker en Fuse • Combinatieregeling educatie en gemeentearchief • Werkgroep ‘Duitse Orde’ voor onderzoek en promotie en subsidieverwerving • Omgevingsplan (volgens nationale wetgeving) waarin opgenomen beeldkwaliteit, monumentenbeleid, archeologie en landschapsontwikkeling samen met OB en VH • Regionale samenwerking m.b.t. cultuurhistorie
Resultaten	• Goede culturele voorzieningen • Subsidies met subsidievoorwaarden • Omgevingsvisie en omgevingsplan waarin opgenomen beeldkwaliteitplan, (gemeentelijk) monumentenplan en archeologie • Lange termijn plan voor de educatie en (commerciële) presentatie van de geschiedenis van de ‘Duitse Orde’ met kasteel, kerk en school voor meerdere doelgroepen conform centrumvisie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.2.2 Totaaloverzicht programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Zie blz. 88-91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩Lasten	28.785	28.369	35.088	34.194	33.522	33.202
⇩Baten	14.622	12.411	11.775	11.334	11.878	10.741
Saldo	**14.163**	**15.958**	**23.313**	**22.860**	**21.644**	**22.460**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 94 - 96 voor verdere specificatie

Lasten

- ⇩pas vooruit € 15.000 (hoger)
- ⇩jeugd dat werkt € 90.000 (hoger)
- ⇩uitstel subsidie Kunstlokaal € 50.000 (hoger)
- ⇩uitkeringen en invoering participatiewet (neutraal)
- ⇩drie decentralisatie Sociaal domein (WMO en Jeugdzorg) € 9.135.297 (hoger)
- ⇩subsidie vrijwilligersorganisaties zelfde niveau als in 2014 gehouden (neutraal)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 85.000 op dit programma (lager)

§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Mevr. A.A.H.C.M. van Extel -van Katwijk en het programma bevat de volgende taken:

- Ruimtelijke ordening
- Reconstructie landelijk gebied
- Bouwen en milieu
- Monumenten
- Openbaar beheer
- Landschapsbeheer

Doelen programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Dit programma kent drie doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

- **⇩1: Een waardevollere groene openbare ruimte**
- **⇩2: Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied**
- **⇩3: Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij**

2.3.1 Doelen

⇧Doel 1	**Een waardevollere groene openbare ruimte:** • **Inwoners voelen zich meer betrokken bij het onderhoud van het groen in het eigen dorp of wijk** • **De gemeente laat los en faciliteert initiatieven van inwoners**

Inspanningen	• Opstellen integraal beleid “waardevolle groene openbare ruimte” samen met inwoners en bedrijven:
	  ○ Opstellen meerjarig beleid en aanscherpen/ombouwen handboek openbare ruimte (HOOR)
	  ○ Een ‘streefbeeld voor ‘waardevoller’, ‘De Peel’ herleiden uit bestaand beleid (Beeldkwaliteitsplan matchen met HOOR)
	  ○ Meerjarenperspectief schetsen (kwaliteit + €)
	  ○ Streefbeeld bespreken
	  ○ Prioriteiten stellen
	  ○ Beschikbare budget matchen
	  ○ Prioriteiten bepalen, voorleggen ter besluitvorming en vast laten stellen.
	• Ontwikkelen en uitvoering geven aan ‘’waardevol groen”:
	  ○ door bedrijven (rotondes, sloten, e.a.)
	  ○ door organisaties (speeltuinen, MFA’s, sportparken, ….)
	  ○ door inwoners (wijken, buurten, dorpen)
	  Via de route van de leefbaarheidsagenda’s op basis van participatie (de participatieladder)
	• Uitvoering:
	  ○ Regie voeren op kwaliteit (proces): ontwerp, aanleg, onderhoud
	  ○ Regie voeren op uitvoering :
	  ▪ De aansturing organiseren over de werkterreinen heen en met externen
	  ○ Communicatie t.b.v. het proces
	  ○ Terugkoppeling organiseren van resultaten aan de politiek
	  ○ Terugkoppeling organiseren van resultaten aan inwoners, bedrijven

Resultaten	• Afzonderlijk beleid is op orde en integraal opgezet volgens streefbeeld op basis van participatie. In 2015 staan de volgende beleidsdocumenten op de agenda
	  ○ Bomenbeleid
	  ○ Beleid inritten/uitwegen
	  ○ Geactualiseerd HOOR (Handleiding ontwerp openbare ruimte)
	• Meer “Waardevol groen” opgezet door bedrijven, organisaties en inwoners
	• Er zijn (wijk)plannen opgesteld

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied:** • **Inwoners en organisaties voelen zich meer betrokken bij het beheer van het landschap** • **Er wordt actief invulling gegeven aan erfbeplanting (gemaakte afspraken worden nagekomen)**
Inspanningen	• Updaten beeldkwaliteitsplan; ambities gebiedspaspoort Peelrand en Peelkern (Provincie) als leidraad in beeldkwaliteitsplan na blijven streven • Verankeren beeldkwaliteitsplan in update Structuurvisie plus

	• Beleid en uitvoering *beheer openbare ruimte afstemmen op landschapsontwikkeling* • *Ambitie delen met* organisaties gericht op historisch erfgoed opdat zij activiteiten/ projecten op kunnen zetten • Organisaties (vrijwilligers) actief betrekken bij het onderhoud van het landschap • Werken aan meer kwaliteit buitengebied door projecten (blauw, groen, beleving) • Projectontwikkeling op beleving van landschap Peelrand en Peelkern (*zoals herstel van beken, van sloten en projecten als 'breuken beleven', 'Tereijken' 'Cleefs wit' en 'natuurpoort Bakelse Plassen')* • Ontwikkelingen (landgoederen, nieuwe economische activiteiten) stimuleren
Resultaten	• Streefbeeld is bekend en verankerd in de structuurvisie • Organisaties gericht op het behouden en versterken van het landschap kennen het streefbeeld van de gemeente en de gemeente kent hun streefbeelden. Er is afstemming daar waar mogelijk • Meer betrokkenheid van vrijwilligers bij het onderhoud van het landschap • Zichtbare projecten • Meer waardevol groen/blauw in het buitengebied • Private ontwikkelingen vinden plaats
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied:** • **Inwoners en organisaties voelen zich meer betrokken bij het beheer van het landschap** • **Er wordt actief invulling gegeven aan erfbeplanting (gemaakte afspraken worden nagekomen)**

Inspanningen	• Opstellen stimulerend VAB-beleid inclusief 'prikkels/stimulans' ("saldering"?)
	• Consortium van bedrijfsleven (agrarische ondernemers, makelaars, banken) /overheid (rijk, provincie, gemeente) om leegstand op platteland aan te pakken en omschakeling te bevorderen
	• In kaart brengen van afspraken erfbeplanting en wie deze niet/niet juist nageleefd heeft
	  ○ Afspraken maken met ZLTO; streefbeeld 'waardevol groen' (incl. erfbeplanting) vaststellen
	  ○ Verplichten van erfbeplanting: Gesprekken en handhavingstraject aangaan met ondernemers die niet voldoen

Resultaten	• Aangepast VAB beleid • Er wordt werk gemaakt van vrijkomende agrarische bebouwing • Plan van aanpak erfbeplanting van gemeente en ZLTO
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Aandachtsgebieden in G-B worden door i.s.m. inwoners en bedrijven benoemd: ○ Inzicht geven in de huidige situatie geur, fijn stof, klachten/meldingen/ inspraak ○ Inzet vragen en samenwerken urgentieteam (Brabant Beraad); ophalen ervaringen en aanpak uit relevante dorpen/aandachtsgebieden ○ Afstemming houden met provinciale aanpak; bij knelpunten wordt de samenwerking opgezocht met het urgentieteam/Provincie ○ Voor de financiering van een oplossing van een knelpunt gaan we een beroep doen op de ondernemer, de provincie, het rijk, de gemeente en maatschappelijke instellingen
Resultaten	• Een gemeente die het beleid van de provincie volgt • 2 aandachtsgebieden waarin belanghebbenden werken aan een zorgvuldigere veehouderij onder begeleiding van het urgentieteam
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet actief in op instrumenten waardoor agrarische ondernemers hun imago kunnen verbeteren : ○ Bij uitbreiding agr. bedrijf (nieuwe omgevingsvergunning) wordt de ondernemer gevraagd om een dialoog met de omgeving te voeren ○ Bij uitbreiding agr. bedrijf (nieuwe omgevingsvergunning) wordt een 7 of hoger gevraagd op de Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV) ○ In voorkomende gevallen wordt op vrijwillige basis aan agr. ondernemers gevraagd om een BZV op te stellen
Resultaten	• Agrarische ondernemers die de dialoog en BZV toepassen bij vergunningverlening
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar**

	• **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet ruimtelijke instrumenten in: o Aansluiten bij Provinciaal beleid (VR2014) o Een check of de structuurvisie + nog update is o Integrale herziening bestemmingsplan buitengebied ▪ Economische, duurzame en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken en waaronder 'kleinschalige zorgvoorzieningen op platteland' , 'bed & breakfast', grondgebonden veehouderij etc. o Opstellen MER-bestemmingsplan buitengebied o Nieuwe/innovatieve ontwikkelingen krijgen maatwerkaanpak (regels en procedures afstemmen op doel) o.a. met inzet van accountmanager bedrijven o Intrekken bouwvergunningen indien niet tijdig in gebruik genomen o Beleid mestbewerking actief volgen
Resultaten	• Een gemeente die ruimte voor agrarische ontwikkelingen begrenst / aangeeft waar nog zorgvuldige veehouderij mogelijk is: o Een gecheckte structuurvisie + (waarin o.a. zichtbaar is welke ruimte er is voor een zorgvuldigere veehouderij) o Een toekomst gericht herzien bestemmingsplan buitengebied + MER dat voldoet aan VR2014 en waarin zoveel als mogelijk is de bestemmingen overeenkomen met het werkelijke gebruik (en omgekeerd) en waaruit toekomstig gebruik 'te lezen' is o Nieuwe/innovatieve ontwikkelingen die mogelijk gemaakt zijn met maatwerkaanpak
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor plattelandsontwikkeling is incidenteel € 50.000 beschikbaar in 2015

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet milieu instrumenten in: o Intrekken milieuvergunningen indien geen agrarische activiteiten meer o Herijken regels en vergunningen; richten op doelvoorschriften o Beleid Provincie t.a.v. 'stilzitters' volgen o Integraliteit in beeld krijgen en bewaken van agrarische sector in relatie tot bodem, water, lucht (beleidskaders EU/NL/Provincie)
Resultaten	• Ongebruikte ruimte (vergunning) wordt ingenomen • Samen met 'stilzitters' worden oplossingen in beeld gebracht
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen, naast de eerder genoemde € 50.000 voor plattelandsontwikkeling

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**

Inspanningen	• Gemeente zet instrumenten gezondheid in:
	  ○ Volgen van onderzoek gezondheid en veehouderij
	  ○ Opstellen gemeentelijk draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij

Resultaten	• Een gemeente die toetst op gezondheid en veehouderij:
	  ○ G-B is vertegenwoordigd in de klankbordgroep gezondheidsonderzoek
	  ○ Een draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen, naast de eerder genoemde € 50.000 voor plattelandsontwikkeling

2.3.2 Totaaloverzicht programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Zie blz. 88 - 91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	11.631	10.974	10.432	10.263	10.204	10.244
⇩**Baten**	5.186	3.353	3.244	3.251	3.308	3.366
Saldo	**6.445**	**7.621**	**7.188**	**7.012**	**6.896**	**6.878**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 96 - 98 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩plattelandsontwikkeling € 50.000 (hoger)
- ⇩subsidie Molen de Volksvriend € 18.000 (hoger)
- ⇩VTH taken € 62.000 (hoger)
- ⇩subsidie vrijwilligersorganisaties op hetzelfde niveau als 2014 gehouden (neutraal)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 257.000 op dit programma (lager)

Baten

- ⇩leges omgevingsvergunning per saldo € 171.000 (lager)
- ⇩leges bestemmingplan procedures € 39.000 (hoger)

§2.4 Programma Economie & Sport

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. R.D. Hoppezak en het programma bevat de volgende taken:

- Economische zaken
- Toerisme en recreatie
- Kermissen en markten
- Verkeer en (openbaar) vervoer
- Afval
- Sport
- Communicatie
- Speelgelegenheden

Doelen programma Economie & Sport

Dit programma kent zeven doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Economie & Sport	⇩1: Feiten beter op een rij
	⇩2: Naar een knooppunt economische ontwikkeling in De Peel
	⇩3: Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven
	⇩4: Gemert-Bakel is beter bereikbaar
	⇩5: Meer vernieuwing binnen de sociaaleconomische agenda
	⇩6: Gemert-Bakel wordt meer cultuur hotspot in De Peel
	⇩7: Een duurzame visie op sportvoorzieningen, sporten en bewegen

2.4.1 Doelen

⇧Doel 1	**Feiten beter op een rij:** • **Intern voor de gemeente** • **Extern voor de wijkteams en inwoners**
Inspanningen	• Onderzoek naar feiten m.b.t. economie • Toekomstvisie
Resultaten	• Feitenoverzicht per bedrijventerrein • Feitenoverzicht arbeidsmarkt • Feitenoverzicht v.w.b. recreatieve aspecten
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Naar een knooppunt economische ontwikkeling in De Peel:** • **De Peel en dus ook Gemert-Bakel verkrijgen een duidelijke economische positie binnen Brainport 2020, waarbij leefbaarheid, bedrijvigheid en ruimte in balans zijn** • **Krachtig opereren vanuit de Peelregio** • **Het ontwikkelen van initiatieven op het gebied van economische ontwikkeling** • **Toename aantal arbeidsplaatsen**

Inspanningen	• (SWOT)Analyse van de huidige situatie en inventariseren bestaande economische ontwikkelingen:
	  ○ Onderzoeken subsidiemogelijkheden in relatie tot Europese programmaperiode 2020
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met Rijksbeleid
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met Agenda van Brabant (‘Nieuwste Brabant’)
	  ○ Onderzoeken raakvlakken MRE/bovenlokaal (21 gemeenten)
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met De Peel
	  ○ Onderzoek lokaal: Wat zijn je economische dragers?
	• Opstellen uitvoeringsprogramma ‘economische ontwikkeling in De Peel’:
	  ○ Topsectorenbeleid vertalen naar Peel 6.1
	  ▪ Cluster en ketenonderzoek
	  ▪ Benoemen van projecten
	  • Voortzetten businesscase Agro en Food
	• Communicatiestrategie:
	  ▪ Gemert-Bakel met een unieke positie binnen De Peel
	  ▪ Vermarkten economie De Peel
	• Verbinden/netwerken:
	  ○ Voortzetten (bijdrage) Brainport Development
	  ○ Overleg met EPGB, 1x per kwartaal op basis van een strategische (sub)regionale agenda incl. uitvoeringsprogramma
	  ○ Budget beschikbaar stellen voor het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling
	  ○ Stimuleren dat er initiatieven komen ter bevordering van de economische ontwikkeling. Cofinanciering (50-50) is daarbij het uitgangspunt
	• Kennisdeling

Resultaten	• De economische visie is verankerd in de structuurvisie Gemert-Bakel en is daarin leidend • Krachtenveldanalyse • Een 'Knooppunt economische ontwikkeling in De Peel', zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau • Een (sub) regionaal uitvoeringsprogramma 'economische ontwikkeling in De Peel' 2015-2020 • Cluster en ketenonderzoek is afgerond • De communicatiemiddelen zijn benoemd in opzet en frequentie • De samenwerkingsovereenkomst met het Peelnetwerk tot 1 juli 2016 wordt gerespecteerd
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven:** • **Beter vestigingsklimaat nieuwe bedrijven** • **Beter faciliteren van bestaande bedrijven** • **Ondernemersvriendelijke gemeente**

Inspanningen	*Algemeen*
	• Analyse huidige situatie:
	  ○ Bevolking i.r.t. opleiding
	  ○ Vergrijzing en bijbehorend effect op de arbeidsmarkt
	  ○ Afnemend economisch belang en werkgelegenheid van de primaire agrarische sector
	• Ondernemers worden optimaal gefaciliteerd en ondersteund:
	  ○ Interactie tussen bedrijven onderling en bedrijf en gemeente, d.m.v. de accountmanager bedrijven en economie
	  ○ Verbeteren klantcontacten:
	  ▪ Ja, mits in plaats van nee, tenzij
	  ▪ Proactieve communicatie en integrale wijze van benaderen
	  ▪ Naar kwalitatieve marktvragen
	  ▪ Klantregistratiesysteem
	• Actualiseren visie bedrijventerreinen (25 november 2010): ruimtelijk-economische visie en uitvoering
	Ondernemen in het buitengebied
	• Inzetten van het VAB-beleid als een reëel alternatief voor een ondernemer om het stoppen aantrekkelijk te maken zonder dat dit concurreert met onze bedrijventerreinen
	Ondernemen in het centrum
	• Opstellen van een visie voor de centrumontwikkeling van Bakel samen met ondernemers en inwoners, incl. een uitvoeringsplan
	• Onderzoeken invoeren centrummanagement, op basis van cofinanciering
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma centrumontwikkeling Gemert.
	• Verbinden/netwerken
	  ○ Faciliteren netwerkorganisaties
	  ○ Overleg met EPGB, 1x per kwartaal op basis van een lokaal economisch actieprogramma
	  ○ Budget beschikbaar stellen voor het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling

	○ Stimuleren dat er initiatieven komen ter bevordering van de economische ontwikkeling. Cofinanciering (50-50) is daarbij het uitgangspunt • Kennisdeling • Opzetten van een expertise klankbordgroep
Resultaten	• Een lokaal economisch actieprogramma, met daarbij 3 pijlers: 1. Ondernemen op bedrijventerreinen 2. Ondernemen in het buitengebied 3. Ondernemen in het centrum • Visie bedrijventerreinen • Visie detailhandel • Visie Bakel (Centrum, Zorgboogterrein, IGP) incl. uitvoeringsprogramma • Een handboek voor bedrijven • Servicenormen voor bedrijven • Nieuwsbrief voor ondernemers • Stimuleringsmaatregelen voor bedrijven • Een centrummanager
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Onder andere om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren wordt € 50.000 ter beschikking gesteld (samen met doel 6 in totaal € 100.000)

⇧Doel 4	**Gemert-Bakel is beter bereikbaar:** • **Samen zorgen we voor een robuust (regionaal) wegennet** • **Bereikbaarheid economische centra toekomstbestendig** • **Sluipverkeer en doorgaand verkeer in de dorpen verminderen**
Inspanningen	• Stimuleren provinciale initiatieven • Voortzetten van de ontwikkeling van de Noordoostcorridor ‘De Ruit’ (N279) ○ Kritische houding bij variantkeuze/alternatieven • Onderzoek naar extra ontsluiting Wolfsveld I.
Resultaten	• Inspanningen op het gebied van mobiliteit en de bijdrage van Gemert-Bakel daaraan zijn zichtbaar • Onderzoek naar consequenties ‘De Ruit’ voor Gemert-Bakel
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**Meer vernieuwing binnen de sociaaleconomische agenda**
Inspanningen	• Intensiveren van de samenwerking overheid-onderwijs-werkgevers door: samenwerking van de accountmanager bedrijven en economie van de gemeente Gemert-Bakel, de bedrijvencontactfunctionaris en re-integratieconsulenten van Atlant, job coaches en de LEV-groep (inzet vrijwilligerswerk) en onderwijsinstellingen • Stimuleren dat deze agenda initiatieven ondersteund ter bevordering van re-integratie, ter bevordering van arbeidsparticipatie. Cofinanciering tussen partijen is daarbij het uitgangspunt • Oprichten denktank t.b.v. innovatieve ideeën op het gebied van arbeidsparticipatie • Oprichten van een of meerdere lokale of sub-regionale basisvoorzieningen om ongeveer 100 inwoners werkervaring op te laten doen, met als doel door te

	stromen naar een reguliere baan • Actualisatie social-return beleid • Organiseren van stages voor jongeren bij lokale bedrijven • Voortzetten 'Jeugd dat werkt'
Resultaten	• Basisvoorziening binnen Gemert-Bakel en/of De Peel • Sociaaleconomisch uitvoeringsprogramma 2014-2018 plus uitvoeringsprogramma • Het samenwerkingsverband met Atlant Groep wordt gerespecteerd • Een sociaal economisch uitvoeringsprogramma
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 6	**Gemert-Bakel wordt meer cultuur hotspot in De Peel**

Inspanningen	• Analyse van de huidige en gewenste situatie
	• Beleid ontwikkelen met betrekking tot cultuurhistorisch erfgoed (gebouw en landschap):
	• Actief stimuleren van recreatie en toerisme
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma GBT-VVV 2014-2017
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma centrumontwikkeling Gemert
	• Onderzoeken, meerwaarde versterken entrees dorpen en centra
	• Peelnetwerk:
	  ○ Professionaliseren en profileren vrijetijdssector
	  ○ Ontwikkelen peelidentiteit, t.b.v. wonen, werken en recreëren
	• Verbinden/netwerken
	• Overleg met GBT/VVV, 1x per kwartaal op basis van een strategische agenda incl. uitvoeringsprogramma

Resultaten	• Visie overnachtingsmogelijkheden • Visie recreatieparken • Beleid cultuurhistorisch erfgoed • Gezamenlijk uitvoeringsprogramma VVV/GBT en gemeente • VAB-beleid ingericht op economie • Identiteit i.r.t. vermarkten Gemert-Bakel in De Peel is bepaald • De communicatiemiddelen zijn benoemd in opzet en frequentie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Onder andere om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren wordt € 50.000 ter beschikking gesteld (samen met doel 3 in totaal € 100.000)

⇧Doel 7	**Een duurzame visie op sportvoorzieningen, sporten en bewegen**

Inspanningen	• In gesprek met alle sportverenigingen
	• In kaart brengen van:
	  ○ de noodzakelijke omvang aan sportvoorzieningen
	  ○ de intensiteit van het gebruik
	  ○ de totale kosten van sporten (binnen- en buitensport) binnen de begroting
	  ○ de ontwikkeling van het aantal leden, zowel jeugd als volwassenen
	  ○ het toekomstperspectief voor de sportverenigingen
	  ○ de samenwerking die de club aangaat met andere sportclubs, maar ook

	met scholen en bijvoorbeeld zorginstellingen (maatschappelijke taak
	• Stimuleren dat (voor zover noodzakelijk):
	  ○ sporters meehelpen de club in stand te houden: financieel, organisatorisch en praktisch
	  ○ inwoners in staat worden gesteld te kunnen sporten voor hun lichamelijke en geestelijke gezondheid
	  ○ sport bijdraagt aan de sociale samenhang
	  ○ er uniformiteit komt in de wijze waarop verenigingen worden gesubsidieerd
	  ○ er meer wordt ingezet op breedtesport met als doel meer mensen te laten bewegen/sporten. Denk hierbij aan (kwetsbare) doelgroepen als, ouderen, gehandicapten
	• Uitwerken van:
	  ○ diverse toekomstscenario's voor het beheer van sportvoorzieningen
	• de mogelijkheden voor cofinanciering om buurportcoaches in te kunnen zetten (extra budget van het rijk indien deze cofinanciering wordt gevonden)
	• Visie op sport in samenspraak met buurtsportcoaches voor verschillende doelgroepen (o.a. jeugd, ouderen) waarin behalve meer bewegen, ook sociale doelen en bewustwording i.v.m. vergrijzing aan bod komen
	• Kadernota sport met doelgroepen, randvoorwaarden zoals ledenaantallen en doelgroepen en uniforme subsidiecriteria
	• Afspraken maken over verzelfstandiging van sportvelden en sporthallen met onderzoek naar de overdracht van het beheer van de sporthallen aan een beheersstichting vanuit de verenigingen. De kapitaallasten en het groot onderhoud blijven voor rekening van de gemeente. Het dagelijkse onderhoud overlaten aan verenigingen. Vervangingsinvesteringen voor basisvoorzieningen worden voor 50% op begrotingsbasis vergoed door de gemeente mits de vereniging de andere 50% inbrengt. Om hier naar toe te groeien wordt een overgangsregeling opgesteld

Resultaten	• Beleidskader sportvoorzieningen, sporten en bewegen (inclusief financiële consequenties)
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.4.2 Totaaloverzicht programma Economie & Sport

Zie blz. 88 - 92 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩Lasten	5.891	6.278	6.560	6.322	6.330	6.309
⇩Baten	2.753	2.737	2.954	2.954	3.154	3.153
Saldo	**3.138**	**3.541**	**3.606**	**3.368**	**3.177**	**3.156**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 98 - 99 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩economische ontwikkelingen en ambitie recreatie en toerisme € 100.000 (hoger)
- ⇩binnensport uitstel subsidie € 65.000 (hoger)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 79.000 op dit programma (lager)

§2.5 Programma Financiën & Vastgoed

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Mevr. M.C.H. (Miranda) de Ruiter- van Hoof en het programma bevat de volgende taken:

- Financiën
- Bouwgrondexploitatie
- Grondzaken en -aankopen
- Vastgoed
- Dorpsraden
- Peel 6.1

Doelen programma Financiën & Vastgoed

Dit programma kent zes doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Financiën & Vastgoed

- ⇩1: Feiten beter op een rij
- ⇩2: Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven
- ⇩3: Actief en creatief opstellen voor een passend aanbod van woningen
- ⇩4: Een meer passende exploitatie en beheer van voorzieningen
- ⇩5: De gemeentelijke lasten verlagen
- ⇩6: Meerjarenbegroting is sluitend en weerstandsvermogen wordt opgebouwd

2.5.1 Doelen

⇧Doel 1	**Feiten beter op een rij:** • **Intern voor de gemeente** • **Extern voor de wijkteams en inwoners**
Inspanningen	• Basis (gegevensbeheer) op orde
Resultaten	• Beheersysteem “groen” is gevuld • Beheersysteem “gebouwen” is gevuld
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven:** • **Beter vestigingsklimaat nieuwe bedrijven** • **Beter faciliteren van bestaande bedrijven** • **Ondernemersvriendelijke gemeente**
Inspanningen	• Aanwezigheid van voldoende uitgeefbare bedrijfskavels • Actievere verkoop van bedrijfskavels
Resultaten	• Direct uitgeefbare voorraad bedrijfskavels • Versnelde uitgifte van bedrijfskavels
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Gemert-Bakel stelt zich actief en creatief op voor een passend aanbod (wonen en werken) voor haar (toekomstige) inwoners en bedrijven**

Inspanningen	• Strategie opstellen t.b.v. vermarkten gronden (meer gerichte stimulatie).
	  ○ Woonkavels, m.n.:
	  ▪ Starters
	  ▪ Senioren
	  ▪ Mantelzorg
	  ○ Bedrijfskavels
	  ○ Landbouwgronden
	• Strategie opstellen t.b.v. de niet in exploitatie genomen gebieden (NIEGG’s)
	• Strategie opstellen t.b.v. herbestemming objecten
	• Strategie opstellen t.b.v. Ruimte voor Ruimte
	• Strategie opstellen t.b.v. grondprijzen:
	  ○ Grondprijzen concurrerend houden; vaststelling bij de programmabegroting
	• Aanpassen van de startersregeling met als doel de grondverkoop te stimuleren en jongeren aan het dorp te binden (huidige leeftijdsgrens intact)
	• Ontwikkelen van een vraaggericht aanbod:
	  ○ Flexibele bestemmingsplannen

	• Benoemen stimuleringsmaatregelen om verkoop van bouwgrond te bespoedigen. • Verbinden/netwerken: ○ Overleg met stakeholders, 1x per kwartaal op basis van een strategische agenda incl. uitvoeringsprogramma
Resultaten	• Marketingstrategie verkoop gronden (zowel woningbouw als bedrijventerrein) en inzet van daarbij behorende middelen • Beleid t.b.v. vraaggericht aanbieden, de niet in exploitatie genomen gebieden (NIEGG's), herbestemming • Geactualiseerd grondprijsbeleid • Geactualiseerde startersregeling • Grondexploitatiewet is verankerd in de structuurvisie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor eenmalige verlaging grondprijzen wordt in 2015 incidenteel € 34.000 ter beschikking gesteld.

⇧Doel 4	**Een meer passende exploitatie en beheer van voorzieningen, voor haar gebruikers**
Inspanningen	• Strategie opstellen t.b.v. gebouwenbeheer- en exploitatie • Onderzoek naar gewenste omvang van het (maatschappelijk)vastgoed. • Verbinden/netwerken: ○ Overleg met stakeholders
Resultaten	• Kadernota gebouwenbeheer • Visie maatschappelijk rendement t.o.v. vastgoedrendement
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**De gemeentelijke lasten voor de Inwoners en bedrijven worden verlaagd**
Inspanningen	• Starten van een onderzoek naar structurele besparingsmogelijkheden om verlaging van de gemeentelijke lasten mogelijk te maken
Resultaten	Per 1 januari 2015 willen we de OZB taakstellend met 10% verlagen op basis van het niveau in 2013. Streven naar een OZB niveau dat op het eind van deze raadsperiode gelijk is aan het gemiddelde niveau van de provincie Noord-Brabant. Op dit moment komt dit neer op een verlaging van zo'n 40%
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	In deze begroting is op OZB geen inflatiecorrectie toegepast.

⇧Doel 6	**Meerjarenbegroting is sluitend en weerstandsvermogen wordt opgebouwd**

Inspanningen	• Voortzetting voortdurende toets of uitgavennodig zijn (zero-budgeting)
	• De beschikbare budgetten voor de openeinderegelingen zijn als startpunt taakstellend:
	  ○ Bij overschrijding zo nodig aanpassing beleid,
	  ○ Extra budget aanwijzen binnen de begroting

Resultaten	• Sluitende meerjarenbegroting • Opbouw weerstandsvermogen

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	De post onvoorzien is in deze begroting verhoogd van € 70.000 naar € 220.000

2.5.2 Totaaloverzicht programma Financiën & Vastgoed

Zie blz. 88 - 92 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	20.899	16.389	14.138	11.027	11.159	9.674
⇩**Baten**	51.966	49.652	54.678	51.132	49.884	49.169
Saldo	**-31.067**	**-33.263**	**-40.540**	**-40.105**	**-38.725**	**-39.495**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 99 - 100 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩post onvoorzien verhoogd met € 150.000 (hoger)
- ⇩verlaging storting reserves € 132.000 (lager)

Baten

- ⇩verlaging grondprijzen € 34.000 (lager)
- ⇩effect meicirculaire en septembercirculaire 2014 per saldo € 333.000 (hoger)

Hoofdstuk 3: Paragrafen

Het is de taak van de raad om te sturen op hoofdlijnen door het stellen van kaders, waarbinnen het college wordt verzocht om de door de raad beoogde zaken te realiseren. Het sturen op programma's en het daarmee focussen op concrete speerpunten (beleidsaccenten) is daarbij een goede werkwijze. Door enkel te sturen op deze beleidsaccenten zou een aantal andere zaken mogelijk niet de vereiste aandacht krijgen. Om dit te voorkomen zijn, naast de gekozen programma's, een aantal paragrafen verplicht gesteld bij de programmabegroting.

In zo'n paragraaf wordt de begroting en het beleid vanuit een bepaalde invalshoek belicht. Het betreft hierbij niet een extra programma bovenop de zelf gekozen programma's, maar het gaat om onderwerpen die in principe dwars door alle programma's heen kunnen lopen. In de praktijk worden daarmee in deze paragrafen de beleidslijnen afgesproken van veelal beheersmatige zaken. Deze afspraken vormen daarmee het kader voor de verdere uitvoering door het college.

Concreet worden de volgende aandachtsvelden in de paragrafen toegelicht:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheer;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- bezuinigingen;
- investeringsplanning.

§3.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen – en daarmee meer inzicht- is van belang voor de raad. De aanduiding van de lokale lastendruk, ook afgezet tegen onze buurgemeenten, is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten.

Belastingopbrengst (x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Afvalstoffenheffing	2.295	1.774	1.833	2.043	2.043	2.243	2.243
Rioolheffingen	2.273	2.090	1.989	1.997	2.006	2.062	2.121
Toeristenbelasting	121	337	355	355	387	437	437
Totaal heffingen	**4.689**	**4.201**	**4.177**	**4.395**	**4.436**	**4.742**	**4.801**
OZB	4.790	8.234	7.600	7.600	7.754	7.910	8.068
Baatbelasting	1	1	1	1	1	1	1
Reclamebelasting	46	43	45	45	45	45	45
Hondenbelasting	142	161	150	150	150	150	150
Totaal belastingen	**4.979**	**8.439**	**7.796**	**7.796**	**7.950**	**8.106**	**8.264**
Totaal leges	**2.340**	**1.955**	**1.462**	**1.374**	**1.374**	**1.374**	**1.374**
Kwijtscheldingsbeleid	**-68**	**-128**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**
Saldo	**11.940**	**14.467**	**13.360**	**13.490**	**13.685**	**14.147**	**14.364**

Toelichting

In bijlage is per categorie aangegeven welke tarieven er gehanteerd worden.

Kostendekkendheid leges

Leges mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Om de kostendekkendheid te bepalen wordt de opbrengst afgezet tegen de kosten die de gemeente toerekent aan het betreffende dienst. Deze kostendekkendheid is volgens richtlijnen op titelniveau bepaald voor Titel 1 Algemene dienstverlening (o.a. burgerzaken en reisdocumenten), Titel 2 Fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning en Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn (horeca en evenementen) van de legesverordening.

Titel	Dienstverlening (x€1.000)	baten	lasten	dekking
⇩Titel 1	Algemeen (burgerzaken + overige)	447	581	76,9%
⇩Titel 2	Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning (bouwen, bestem. plan, overige)	879	995	88,4%
⇩Titel 3	Europese Dienstenrichtlijn (horeca, evenementen en overige)	48	163	29,6%
Totaal titel 1, 2 en 3		**1.374**	**1.739**	**79,0%**

Zie blz. 101 - 104 voor verdere specificatie

3.1.1 Wat merkt de burger ervan?

De raad stelt op 11 december 2014 de tarieven voor de gemeentelijke belastingen voor 2015 vast. Deze voorstellen luiden:

- De rioolheffing wordt met een inflatiecorrectie van 1,5% verhoogd.
- In 2014 is ten laste van de reserve afval € 410.000 onttrokken ter verlaging van afvalstoffenheffing. In zowel 2015 als 2016 zal een dergelijke onttrekking weer plaatsvinden voor een bedrag van € 200.000 per jaar.
- De OZB (onroerend zaakbelasting) blijft gelijk aan 2014. Er vindt geen indexering plaats.

Lokale lastendruk Eigen Woning	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Waarde woning	*€275.000*	*€261.250*	*€250.000*	*€239.000*			
OZB eigenaar	€260	€466	€443	€ 442			
Rioolheffing	€196	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€205	€163	€163	€ 183			
Totaal	**€661**	**€797**	**€777**	**€ 798**			
Lokale lastendruk niet-woningen	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Waarde niet-woningen	*€400.000*	*€380.000*	*€380.000*	*€374.000*			
OZB eigenaar	€568	€940	€931	€ 924			
OZB gebruiker	€418	€673	€712	€ 715			
Rioolheffing	€196	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€149	€149	€149	€ 149			
Totaal	**€1.331**	**€1.930**	**€1.963**	**€ 1.961**			
Lokale lastendruk huurwoningen	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Rioolheffing	€195	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€205	€163	€163	€ 183			
Totaal	**€400**	**€331**	**€334**	**€ 356**			
Overige	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Hondenbelasting	€50	€50	€50	€50			
Toeristenbelasting (per overnachting)	€1,25	€1,25	€1,25	€1,25			

§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat een inventarisatie van de risico's, weerstandsvermogen en het beleid daarover.

3.2.1 Risicomatrix

In totaal zijn er 23 risico's opgenomen in het risicoprofiel. Onderstaande risicomatrix geeft weer hoe deze risico's gespreid zijn voor wat betreft de inschatting van de kans op optreden en de maximale financiële gevolgen. Bijlage 2 geeft een specificatie op de risico's weer.

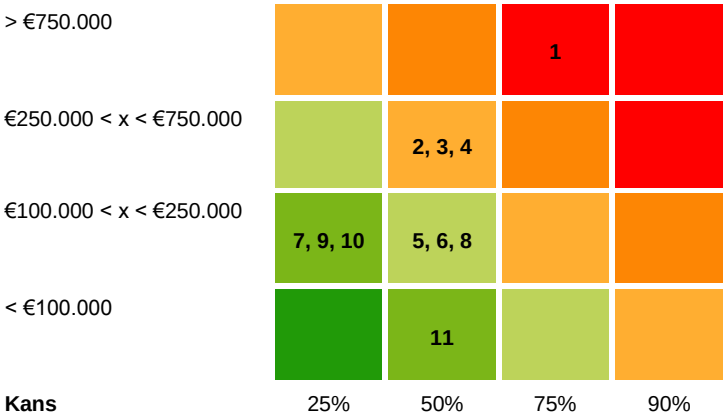

Belangrijkste financiële risico's Gemeente Gemert-Bakel

Nr.	Risico	Kans	Gevolg incidenteel	Gevolg structureel
1	⇩Projectrisico's bouwgrondexploitatie	75%	€ 2.815.000	
2	⇩Voorziening wethouders	50%	€ 555.000	-/- € 83.000
3	⇩Decentralisatie taken rijksoverheid	50%	€ 455.000	
4	⇩Het verkrijgen van minder financiële middelen uit het Gemeentefonds dan oorspronkelijk geraamd	50%		€ 371.000
5	⇩Toename van het aantal mensen, dat een WWB-uitkering krijgen toegewezen, minder inkomsten rijk	50%		€ 235.000
6	⇩De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)	50%	€ 200.000	
7	⇩Verstrekte geldleningen en hypotheken	25%	€ 187.000	
8	⇩Het overschrijden van het budget bij openeindregelingen	50%		€ 125.000
9	⇩Haalbaarheid bezuinigingen	25%		€ 125.000
10	⇩Aanleverplicht afval	25%	€ 100.000	
11	⇩Overige risico's	50%		€ 138.500
Totaal			**€ 4.312.000**	€ 911.500
Structureel (2015 - 2018)				**€ 3.646.000**
Benodigd weerstandsvermogen			**€ 7.958.000**	

Zie blz. 61 – 70 voor verdere toelichting

De genoemde percentages en bedragen zijn indicatief.

3.2.2 Inventarisatie weerstandcapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken. De weerstanscapaciteit bestaat uit:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Vrije begrotingsruimte
- Kostenreductie (bezuinigingen)

De inzet van de onderdelen in structurele of incidentele zin ziet er als volgt uit:

Bestanddeel weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Algemene Reserve	x	
Bestemmingsreserve	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x
Vrije begrotingsruimte	x	x
Kostenreductie		x

De algemene reserve zou een bedrag van € 7.958.000 moeten bevatten om alle risico's op te vangen. De gemeente heeft nu nog echter een negatieve reserve die binnen 10 jaar teruggebracht dient te worden naar € 0. Hiervan zijn nu twee jaren verstreken. In de 3e financiële rapportage 2014 is aangegeven dat de verwachting is dat de algemene reserve op 31-12-2014 een bedrag van € 8.291.604 negatief bedraagt.

Alle bestemmingsreserves zijn in 2014 opnieuw beoordeeld. Een deel hiervan kan vrijvallen, dit zal bij de jaarrekening 2014 gebeuren. Hiermee wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd, het draagt wel bij aan versneld inlopen van negatieve algemene reserve. In de reserve afval is nog een overschot aanwezig. Dit wordt niet overgedragen naar de algemene reserve. Het verwachte saldo per 31-12-2014 van € 617.000 dient ter afdekking van het risico aanleverplicht afval en verlaging van de tarieven afvalstoffenheffing in 2015 en 2016.

Gezien de afspraken binnen het collegeprogramma om de lokale lasten met 40% te laten dalen zal de onbenutte belastingcapaciteit enkel in theorie een oplossing bieden.

Tenslotte blijft over de mogelijkheden tot creëren van (incidentele) vrije begrotingsruimte en structurele kostenreductie. In 2013 en 2014 jaren zijn de zich voordoende risico's opgevangen binnen deze categorie opvangen. Door eenmalige meevallers zoals bijvoorbeeld het bedrijfsresultaat van Atlant en verkoop van reststroken (stille reserves). Anderzijds door kritisch om te gaan met de uitgaven in de begroting. Zero-budgeting is daar een goed voorbeeld van. Omdat een aantal zero-budgeting posten structureel worden afgeraamd in deze begroting en daarmee de weerstandscapaciteit verminderd, is de post onvoorzien verhoogd van € 70.000 naar € 220.000.

§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen komen de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen naar voren. Hier worden de beleidsuitgangspunten en systematiek ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen beschreven. Onderhoud van kapitaalgoederen vormt voor de burgers een belangrijk aspect. Hier wordt de gemeente het vaakst op aangesproken.

Zie blz. 71 – 75 voor verdere toelichting

Plannen	Stortingen (x€1.000)							Datum vastgesteld door raad	Niveau raming
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
1. ⇩Beheerplan groen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	21-11-2013	n.v.t.
2. ⇩Beheerplan riool	1.009	334	437	149	98	606	670	18-10-2012	100%
3. ⇩Beheerplan openbare verlichting	409	364	34	34	35	35	36	01-12-2011	100%
4. ⇩Beheerplan spelen	152	38	39	39	40	40	41	05-04-2012	100%
5. ⇩Beheerplan wegen	4.854	1.295	611	944	957	970	984	21-11-2013	75%
6. ⇩Beheerplan sport	211	168	79	108	113	118	123	11-02-2014	75%
7. ⇩Beheerplan MFA's	10	10	39	76	77	78	94	n.v.t.	75%
8. ⇩Beheerplan schoolgebouwen	289	303	93	15	15	15	15	27-06-2013	100%
9. ⇩Beheerplan welzijn en overige gebouwen	388	398	75	76	77	77	78	21-11-2013	75%

Toelichting 75% norm

In 2013 zijn de beheersplannen van sport, wegen en gebouwen op 75% geraamd. Dit is toegestaan omdat de gemeente onder preventief toezicht van de provincie valt. Deze 75% is afgeleid van artikel 12 gemeenten. Het beheersplan is een raming met vaste termijnen voor onderhoud. In de praktijk is gebleken dat gemeenten die het financieel zwaar hebben kritisch kijken of onderhoud niet een of meerdere jaren uitgesteld kan worden ten opzichte van het beheersplan.

Te actualiseren beheersplannen 2015-2018

In januari 2015 krijgt u als gemeenteraad een nieuw beheersplan openbare verlichting ter besluitvorming voorgelegd.

In deze collegeperiode worden verder de beheersplannen wegen, groen (inclusief bomen) en spelen geactualiseerd. Dit vanuit de wens om het dagelijks onderhoud en de daaraan verbonden budgetten te integreren in de beheersplannen. Verder zullen er verbindingen tussen de beheersplannen in de openbare ruimte worden gelegd. Bijvoorbeeld het bomenbeleid uit het beheersplan groen heeft invloed op de mate van worteldruk en daarmee het beheersplan wegen.

§3.4 Financiering

Ten aanzien van het Treasury-beleid zijn de volgende kaders van belang:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof);
- Treasury-statuut.

3.4.1 Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

Deze wet bevat strengere regels om ervoor te zorgen dat het Nederlandse overheidstekort beperkt wordt tot 3%. De maatstaf hiervoor is het EMU saldo. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het aandeel van de gemeenten in de Europese norm voor het maximale begrotingstekort van 3% is 0,35% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Voorts voorziet de wet in een sanctie voor die gemeenten die niet voldoen aan de norm maar daarover is afgesproken dat gedurende deze kabinetsperiode geen sancties worden opgelegd. Voor het EMU-saldo van de gemeente verwijzen wij naar ⇩bijlage 7.

3.4.2 Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet wet fido

De kasgeldlimiet geeft het maximaal bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd. Wettelijke toegestane omvang kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar 2015. Uitgaande van het begrotingstotaal van € 71 miljoen is dit voor 2015 € 6 miljoen. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet geldt een meldplicht aan de toezichthouder (uiterlijk) bij de derde overschrijding. Daarnaast geldt bij een overschrijding van drie kwartalen, dat een plan van aanpak om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor wordt gelegd aan de toezichthouder. Ontheffing van de overschrijding van de kasgeldlimiet was al mogelijk, maar in het nieuwe toezichtskader van de provincie zijn de voorwaarden om voor ontheffing in aanmerking te komen uitvoeriger uiteengezet.

Renterisiconorm

Getracht moet worden om de renterisico-momenten zoveel als mogelijk te spreiden waardoor de gemeente minder gevoelig wordt voor de (rente)ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Immers een negatieve ontwikkeling in het ene jaar zal worden gecompenseerd door een positieve ontwikkeling in het andere jaar. Elke gemeente loopt een financieel risico wanneer de rente onverwacht stijgt. Door te zorgen voor voldoende spreiding in de rente typische looptijden van de leningenportefeuille kunnen de effecten van een renteverandering worden afgevlakt. Een en ander wordt tot uitdrukking gebracht door het begrote renterisico. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen (renterisiconorm)[1]. Uitgaande van het begrotingstotaal van € 71 miljoen is dit voor 2015 € 14 miljoen. Het begrote renterisico 2015 valt binnen deze norm.

In onderstaand overzicht wordt de renterisiconorm en het renterisico uiteengezet.

Renterisiconorm (x € 1 miljoen)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Stand van het begrotingstotaal 2015	71	71	71	71
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	14	14	14	14
Renterisico op de vaste schuld*	10	9	9	8
Ruimte onder de renterisiconorm	**4**	**5**	**5**	**6**

*Renterisico op de vaste schuld is de som van de renteherzieningen en aflossingen op langlopende opgenomen geldleningen.

[1] Wet fido artikel 1 lid H.

Schatkistbankieren
Met ingang van 2014 dienen overtollige liquide middelen van de gemeente ondergebracht te worden in de schatkist bij het Rijk. Er zal in 2015 naar verwachting geen sprake zijn van overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 532.000.

Rentevisie
Een rentevisie is gebaseerd op het interpreteren van een aantal economische variabelen. De belangrijkste variabele daarbij is de inflatieverwachting. Wanneer men veel inflatie verwacht dan zal de Europese Centrale Bank (ECB) reageren door de korte termijn voorschotrente te verhogen. Op basis van deze voorschotrente worden de banktarieven berekend.

De situatie op de rentemarkt kan worden bezien op de lange en korte termijn. Als referentierente voor de korte markt wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor gebruikt. Op de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars staatslening als referentie.
De standen van de genoemde renteniveaus luidden:

- 3-maands Euribor: 0,08% (stand 12 september 2014)
- 10-jaars staatsobligatie: De huidige rentestand is 1,250% (stand 12 september 2014).

Financiering korte looptijd (geldmarkt)
De huidige rentepercentages voor financieringsmiddelen voor de korte termijn zijn veelal gekoppeld aan de Euribor en zijn momenteel extreem laag. Verwacht wordt dat deze tarieven de komende tijd nog steeds op een laag niveau zullen blijven gezien de verwacht lage inflatie en zwakke economische groei.

Financiering langere looptijd (kapitaalmarkt)
Door de onrust in diverse opkomende economieën en de aankondiging dat de ECB nieuwe stimuleringsmaatregelen gaat doorvoeren is de verwachting dat de tarieven voor de langere looptijden zich nog steeds op een laag niveau zullen handhaven. In de begroting is rekening gehouden met deze lagere rentes.

§3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 De Planning & Control-cyclus

Doelstelling van planning & control is het beheersen van de investeringen, beleidsvorming, de uitvoering van dit beleid en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. De gemeenteraad stelt kaders en doelen vast. De uitvoering hiervan wordt gedurende het jaar gevolgd. Indien noodzakelijk worden deze kaders en doelen bijgesteld op basis van tussentijdse evaluaties. Daarmee wordt het een cyclus en spreken we dan ook van de planning & control-cyclus. De planning & control-cyclus 2015 bestaat uit een viertal documenten. Deze zijn:

- Begrotingsnota en trendnota;
- Programmabegroting;
- Financiële rapportages (4 x per jaar);
- Jaarrekening.

Daarnaast worden voor intern organisatiegebruik nog concern- en teamplannen gemaakt. Verder verschijnt maandelijks een managementinformatie met daarin de resultaten van de belangrijkste dienstverleningsprocessen.

3.5.2 Vaststellen accountantsprotocol en normenkader jaarrekening 2015

Voorheen stelde de gemeenteraad via een apart raadsbesluit het accountantsprotocol voor de jaarrekening vast. Het laatst vastgestelde accountantsprotocol heeft betrekking op de jaarrekening 2014. Voorgesteld wordt om de daarin genoemde goedkeuring- en rapporteringtolerantie ongewijzigd voor het accountantsprotocol 2015 over te nemen.

Goedkeuringstolerantie

In lijn met voorafgaande jaarrekening stellen wij voor in 2016 wederom de wettelijk maximale toegestane goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden te hanteren.

Rapporteringtolerantie

Om te voorkomen dat kleine afwijkingen gerapporteerd moeten worden, stellen wij u voor gelijk aan 2014 de rapporteringtolerantie voor 2015 te bepalen op 10% van de goedkeuringstolerantie. Dit betekent dat 10% van 1%, oftewel 1 ‰ van de begrote lasten (primitieve begroting) vóór resultaatbestemming, gebruikt wordt als rapportagegrens. Met u is afgesproken dat de afwijking geldt op productgroepniveau en dat daarover zal worden gerapporteerd. Hierdoor krijgt u meer inzicht in de cijfers die onderdeel uitmaken van een programma.

In het kader van de Single Information en Single Audit (SiSa) zijn door het ministerie de volgende rapporteringtoleranties per specifieke uitkering voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij de specifieke uitkeringen:

- € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is;
- € 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

3.5.3 Preventief toezicht door provincie

Het financiële toezicht door de provincie op gemeenten is gebaseerd op de Gemeentewet. De provincies zien erop toe dat de financiële situatie van de gemeenten gezond is. Met ingang van 1 januari 2013 valt de gemeente Gemert-Bakel onder preventief toezicht van de provincie. Aanleiding hiervoor is de negatieve reservepositie welke in december 2012 is ontstaan. De planning is om deze negatieve reservepositie in (maximaal) 10 jaar in te lopen.

Preventief toezicht houdt in dat de gemeentebegroting en de begrotingswijzigingen ter goedkeuring aan gedeputeerde staten worden voorgelegd. In 2013 heeft de provincie naar aanleiding van dit preventief toezicht een verdiepingsonderzoek gehouden. Daarbij is de actuele financiële situatie van de gemeente Gemert-Bakel geanalyseerd aan de hand van de meest actuele informatie. Zowel de begrotingspositie als de financiële (vermogens)positie zijn hierbij aan de orde gekomen. De belangrijkste aanbevelingen van de provincie waren:

- actualiseren aantal beheersplannen;
- actualiseren kadernota's grondbeleid en risicomanagement;
- actualiseren financiële verordeningen;
- aantal inhoudelijke toevoegingen aan de begroting 2014 (niet financieel).

In december 2014 is een herziene kadernota risicomanagement afgerond. In januari 2015 volgt nog een geactualiseerd beheersplan openbare verlichting waarmee de afspraken met de provincie zijn afgerond.

3.5.4 Personele omvang

De afgelopen jaren is duidelijke afname in het aantal fte's te zien. De reorganisatie, waarbij de organisatie is overgegaan in een platte structuur in 2013 is de oorzaak van de afname van fte's. Door het aanbieden van de RVU regeling is de invulling van deze bezuiniging vervroegd. In 2015 bestaat de formatie uit 155 fte's.

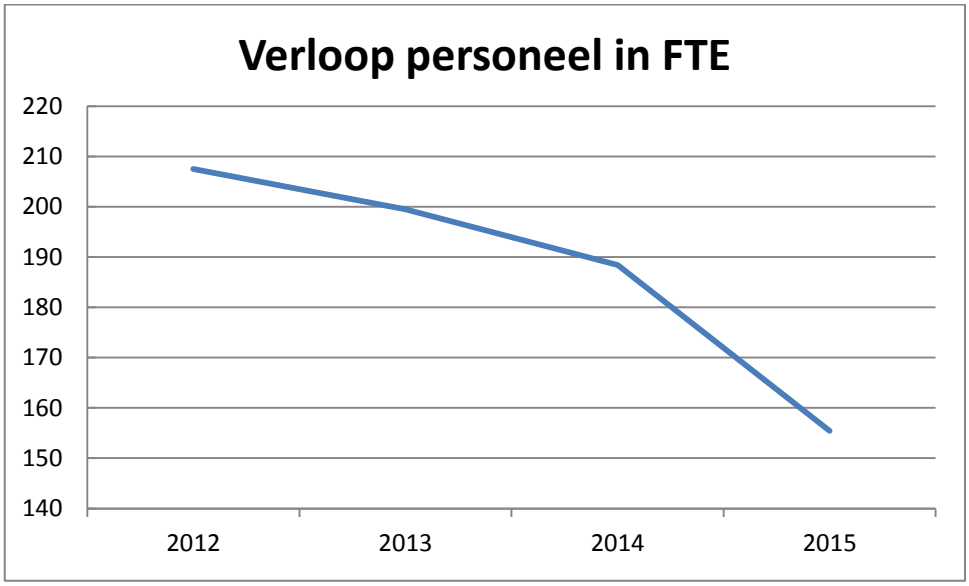

De personeelslasten zijn gedaald tot € 10.216.000 in 2015.

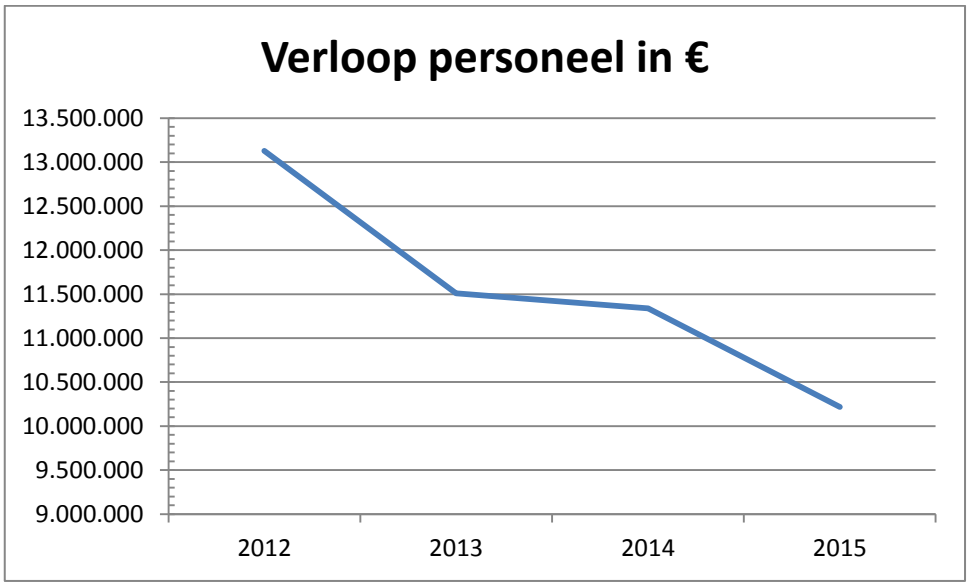

Verwacht wordt dat de overheadkosten kunnen dalen door verhuur dan wel verkoop van een vleugel van het gemeentehuis. Deze mogelijkheden worden op dit moment verkend en kunnen tot eenmalige en/of structurele besparingen en verhoging inkomsten leiden.

§3.6 Verbonden partijen

Deze begroting kent de programma's Algemene zaken, Sociaal Domein & Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer, Economie & Sport en Financiën & Vastgoed.

Een belangrijk vraagstuk dat binnen al deze programma's speelt, is de inrichting van het bestuur. Veel is in beweging. Onder andere heeft de gemeente Gemert-Bakel te maken met landelijke decentralisaties, het provinciale project Veerkrachtig Bestuur in Brabant, de transformatie van het SRE naar MRE, de opheffing van de WGR+ regio en het ontwikkelen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Peel 6.1.

Het collegeprogramma gaat uit van: "lokaal wat kan en regionaal wat moet". Gemert-Bakel werkt samen met een aantal verbonden partijen. Vanuit het programma Regionale samenwerking wordt het overzicht bewaakt en wordt integrale sturing gegeven aan de samenwerkingsafspraken die de gemeente maakt in regionaal verband. Dat gebeurt steeds meer vanuit een regierol, waarbij de gemeente opdrachtgever is en de verbonden partijen de uitvoering organiseren. De regionale samenwerking moet bijdragen aan de versterking van de lokale identiteit. De ambitie is om door samenwerking in de regio minder kwetsbaar te zijn, meer kwaliteit en kennisdeling te behalen en kostenbesparing en efficiency te bereiken. Vanuit deze ambitie is de gemeente deelnemer aan de gemeenschappelijke regelingen Atlant, Peel 6.1, SRE, Veiligheidsregio, GGD, ODZOB en coöperatie Dimpact. Daarnaast heeft de gemeente samenwerkingsovereenkomsten met Blink (afvalinzameling), gemeente Laarbeek, het Peelnetwerk en het Waterschap Aa en Maas. Gelet op het feit dat het met de regionaal verbonden partijen om totaalkosten gaat van zo'n € 25 miljoen is het van belang om vanuit het programma te sturen op de oorspronkelijke doelen en uitgangspunten van de regionale samenwerking.

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) staat voor ingrijpende veranderingen. In 2014 is het transformatieplan "van SRE naar MRE", na goedkeuring van alle gemeenteraden, uitgevoerd. Het streven is om het SRE te ontwikkelen tot een bestuurlijk platform Metropoolregio Eindhoven, waarbij vooral strategie wordt ontwikkeld op de thema's Economie en Ruimte en de inzet van regionale investerings- en stimuleringsfondsen. Dit heeft als gevolg dat een aantal taken wordt teruggelegd in de subregio Peel of bij de afzonderlijke gemeenten. Als gevolg van de transformatie wordt het aantal fte's van het SRE met ongeveer de helft verminderd en zal ook de inwonerbijdrage verlaagd worden. Dit betekent dat de gemeente minder hoeft bij te dragen aan het SRE. In 2015 zal de bijdrage aan het MRE (exclusief Brainport Development) € 234.484 zijn. Dat is een verlaging ten opzichte van de bijdrage in 2014.

Binnen de metropoolregio Eindhoven zal de gemeente zich primair richten op de GR Peel 6.1. Gestart is met de transities in het Sociaal Domein (zorg, jeugd en participatie). Daarnaast wordt ook samenwerking gezocht voor de onderwerpen cultuur, ruimte, water en economie. Daarnaast zal de gemeente ook inspelen op kansen als die zich voordoen in Brabant Noordoost en Noord-Limburg. De provincie is gestart met het proces "Veerkrachtig bestuur in Brabant". Aan de gemeenten in Brabant is gevraagd om hun visie op dit proces te geven. Gemert-Bakel zal deze visie in peelverband afstemmen en de Raad bij dit proces betrekken.

De paragraaf Verbonden partijen geeft de beleidsvoornemens en de doelstellingen tot het realiseren van beleidsdoelen omtrent verbonden partijen weer. Als er sprake is van bestuurlijke zeggenschap en een financieel belang bij zowel een privaatrechtelijke als publieksrechtelijke organisatie, is er sprake van een zogeheten verbonden partij. Zie onderstaand tabel voor alle verbonden partijen van Gemert-Bakel getoond, met daarbij de financiële bijdrage over de jaren 2012 t/m 2018.

Verbanden (x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dienstverleningsovereenkomsten							
1. ⇩Gemeente Laarbeek	9	52	10	10	10	10	10
2. ⇩Werkplein	n.v.t.	n.v.t.	584	584	584	584	584
Gemeenschappelijke regelingen							
3. ⇩Atlant	4.942	5.437	4.930	5.142	5.142	5.142	5.142
4. ⇩Blink	1.151	1.080	1.315	1.315	1.315	1.315	1.315
5. ⇩GGD	428	442	455	447	447	447	447
6. ⇩MRE	351	325	243	235	211	211	211
7. ⇩ODZOB	0	268	476	546	546	546	546
8. ⇩Peel 6.1	n.v.t.	n.v.t.	67	57	32	32	32
9. ⇩Veiligheidsregio	239	241	1.021	1.076	1.128	1.167	1.178
Jaarlijkse bijdrage privaatrechtelijke rechtspersonen							
10. ⇩Beheersstichting golfbaan Stippelberg	0	0	0	0	0	0	0
11. ⇩Brainport Development	28	59	59	59	59	59	59
12. ⇩Dimpact	6	6	6	6	6	6	6
13. ⇩BIZOB	59	60	68	68	68	68	68
14. ⇩Stichting Halt	12	10	10	9	9	9	9
15. ⇩Stichting Stimuleringsfonds volkshuisvesting	32	30	28	30	28	26	24
Jaarlijkse inkomsten privaatrechtelijke rechtspersonen							
16. ⇩Brabant Water	0	0	0	0	0	0	0
17. ⇩NV Bank van Nederlandse gemeenten	52	68	58	58	58	58	58

Zie blz. 76 – 82 voor verdere toelichting

Tot en met 2013 was er een samenwerking met gemeente Boekel op het gebied van werk en inkomen. Deze is komen te vervallen bij de overgang van werk en inkomen naar werkplein.

Meer informatie

In de bijlage zijn de aard van activiteiten, bestuurlijke betrokkenheid, risico's en omvang deelname per verbonden partij omschreven.

§3.7 Grondbeleid

3.7.1 Geïnvesteerd vermogen en verwachte resultaten

Zie blz. 83 – 84 voor verdere specificatie

De gemeente heeft in totaal voor €46.473.000 geïnvesteerd in de bouwgrondexploitatie. Hiervan dient € 7.086.000 nog in exploitatie te worden genomen. Voor de overige € 39.387.000 heeft de gemeenteraad plannen vastgesteld. Voor de verliesgevende plannen is een voorziening getroffen van € 10.888.000. Verder wordt op termijn een winst van € 11.069.000 verwacht. Deze winsten mogen pas worden ingeboekt op het moment dat ze ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd. In ⇩bijlage 5 is een specificatie te vinden van alle grondexploitaties en de financiële resultaten daarvan.

Een belangrijk risico blijft momenteel het marktrisico als gevolg van de economische crisis. Er is onzekerheid over de afzet van woningen en kavels, zowel in woningtype als in termijn van afzet. In de berekeningen is al rekening gehouden met een langere afzetperiode en afwaardering. Dit vertaalt zich in toename van de rentekosten voor de gemeente. Daarnaast geeft herontwikkeling naar een ander woningtype in de regel extra ontwikkelkosten met zich mee. Er is geen garantie dat er in de toekomst geen afwaarderingen meer nodig zijn. De mate waarin dit moet gebeuren is sterk afhankelijk van het economisch klimaat.

3.7.2 Bedrijventerreinen

De huidige economische bedrijvenmarkt is sterk veranderd, niet langer vragen de ondernemers, als vanzelf om grond (bouwkavel of locatie), maar is het aan de gemeente en partners om kandidaat ondernemers te verleiden. Het geïnvesteerde vermogen van Wolfsveld II is met € 7.504.000 duidelijk de hoogste van alle gemeentelijke exploitaties. Daarom wordt een plan ontwikkeld voor vermarkting van deze locatie. Verder is voor 2015 een incidentele verlaging van de grondprijzen voorgesteld.

3.7.3 Woningbouw

In ieder dorp zijn nog kavels of woningen te verkopen. Het college gaat op zoek naar methoden om deze kavels en woningen beter in de markt te zetten. Met name voor starters, senioren en mantelzorg. Daarbij wordt onder meer aansluiting gezocht bij de dorpsraden. Het in augustus 2014 gelopen Mortels woon-ommetje is hier een voorbeeld van. Verder is voor 2015 een incidentele verlaging van de grondprijzen voorgesteld.

Berekeningsgrondslagen

Basis voor iedere berekening zijn de parameters. De volgende parameters zijn gehanteerd bij de exploitatieberekeningen.

Door het college van B&W wordt aan de gemeenteraad het voorstel gedaan om voor 2015 een korting van 15% op de grondprijs voor woningbouw percelen toe te passen. In de praktijk is dit een korting van € 42 per m² in de kernen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel en Milheeze. Voor de kernen De Rips en Elsendorp is dit een korting van € 37,50. In de 2^{e} financiële bijstelling bouwgrondexploitatie is met deze korting voor 2015 geen rekening gehouden.

Het toepassen van een korting op de grondprijs heeft tot gevolg dat de opbrengsten uit de verkoop lager worden in 2015. Voor de exploitaties met een gecalculeerd positief eindresultaat heeft de korting een winstverdamping tot gevolg. Voor de exploitaties met een negatief eindresultaat heeft de korting een hoger negatief eindresultaat tot gevolg. Volgens de BBV richtlijn dient hierdoor ook de noodzakelijke voorziening aangevuld te worden.

In 2015 is er in het plan ‘Kalkhoven’ in Handel een verkoop van 800 m² bouwgrond geraamd. De verkoopopbrengst zal door het verstrekken van de korting op de grondprijs € 33.600 lager zijn indien de geraamde verkoop behaald zal gaan worden. Conform de BBV richtlijn dient er voor dit bedrag in 2015 een extra voorziening getroffen te worden. Dit bedrag is in deze begroting opgenomen.

BEREKENINGSGRONDSLAGEN

Omschrijving	Parameter
Rente	4%
Opbrengststijging	0%, 2015 korting
Inflatie kosten bouw- en woonrijpmaken	1%
Grondprijzen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel, Milheeze (excl. 21% btw)	€ 238 / starters-sociaal € 238 / halfvrijstaand € 238 / vrijstaand
Grondprijzen Elsendorp, De Rips (excl. 21% btw)	€ 212,50 / starters-sociaal € 212,50 / halfvrijstaand € 212,50 / vrijstaand
Grondprijzen bedrijventerrein Gemert-Bakel (excl. 21% btw)	€ 125 / normale ligging € 140 / goede ligging

De rentetoerekening is conform het uitgangspunt uit de visie herstelplan eigen vermogen en richtlijnen van de provincie. De opslagpercentages voor voorbereiding en toezicht zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent 19% van de kosten van bouw- en woonrijpmaken voor uitbreidingslocaties en 25% van de kosten van bouw- en woonrijpmaken voor inbreidingslocaties. Winsten worden genomen op het moment dat 90% van het plan gerealiseerd is voor een percentage van 80%.

Visie herstelplan eigen vermogen

De gemeente heeft een actieve grondpolitiek gevoerd in het verleden. Gronden zijn daarbij hoofdzakelijk in eigen beheer uitgegeven. De gemeente heeft daarbij gekozen voor de rol van ondernemer. In de huidige marksituatie wordt de gemeente echter nadrukkelijk geconfronteerd met de risico's die een dergelijke rol met zich meeneemt.

Voor de huidige grondvoorraad zal de gemeente deze actieve rol blijven vervullen om het geïnvesteerde vermogen van ruim € 46 miljoen terug te gaan verdienen. Voor toekomstige exploitaties zal de gemeente een sturende grondpolitiek gaan voeren. Dit betekent dat de uitvoering van grondexploitaties wordt overgelaten aan de markt. Via bestemmingsplannen kan de gemeente wel regie blijven houden. Het kostenverhaal loopt via het spoor van de GREX-wet.

Net zoals in 2013 en 2014 worden ook in deze begroting maximaal voor € 500.000 aan ambtelijke kosten doorberekend naar de exploitaties.

Reserves bouwgrondexploitatie en uitgangspunten waardering

Voor de exploitatiegebieden met een nadelig exploitatieresultaat wordt er voor het afdekken van de berekende verliezen een risicovoorziening op basis van contante waarde getroffen. Daarnaast is er een minimum stand van de algemene reserve bouwgrond om risico's binnen de bouwgrondexploitatie te kunnen opvangen. Hiervoor wordt gekeken naar risico's per complex en worden deze risico's gewaardeerd. Ieder complex wordt beoordeeld op markt-, waardering- en organisatierisico's.

De risico's per 31 december 2013 zijn gewaardeerd op € 2.815.000 overeenkomstig een met de accountant afgesproken systematiek. Per 31 december 2013 zijn er geen middelen aanwezig in de reserve bouwgrondexploitatie om deze risico's af te dekken. Bij de jaarrekening 2014 wordt deze berekening geactualiseerd.

§3.8 Investeringsparagraaf

De volgende investeringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2015-2018. De bijbehorende kapitaallasten gaan lopen het jaar na realisering van de investering.

Investeringen (x€1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Renovatie dakconstructie sporthal Molenbroek Gemert	250			
Grotere vervanging toplagen 4 tennisvelden TV ‘de Sprenk’	300			
Vervanging dakafwerking Sporthal de Beek Bakel		237		
Vervangen vloer Sporthal de Beek Bakel		170		
Vervanging toplaag semi-waterveld veld 2 HCG		172		
Vervanging toplagen 2 tennisvelden TV Elsendorp			38	
Vervanging toplaag atletiekbaan (GAC)				351
Saldo	**550**	**579**	**38**	**351**

Bovenstaande kosten sport bij ongewijzigd beleid. Mogelijk aanpassing op basis van uitkomst sportnota.

§3.9 Bezuinigingen

In deze paragraaf zijn de nog lopende en nieuwe bezuinigingen op een rij gezet. Allereerst sluit dit aan op de tussentijdse financiële rapportages waarin steeds een update wordt gegeven van de laatste stand van zaken. Daarnaast heeft de Provincie in zijn rol van toezichthouder alle gemeenten in Noord-Brabant hierom verzocht. Zij adviseren dit vanwege de economisch moeilijke tijden met grote bezuinigingsoperaties, taken, discussies en financiële onzekerheden zoals de decentralisaties van Rijkstaken.

LOPENDE BEZUINIGINGEN

Programma	Categorie	Stand van zaken	Bezuiniging in 2015
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Leerlingen-vervoer	Het begrote bedrag uitgave leerlingenvervoer voor 2015 bedraagt € 606.900. Over de periode 2010 t/m 2014 was er een totaaltaakstelling van € 260.000 geraamd. Deze is gerealiseerd. Voor 2015 en verder staan geen verdere bezuinigingen op leerlingenvervoer geraamd.	€ 0
Algemene zaken	Bedrijfsvoering	Voor 2015 was oorspronkelijk een bedrag ingeboekt voor bezuiniging op bedrijfsvoering van € 0,384 miljoen. Dit liep op tot € 1,2 miljoen in 2018. Op 19 december 2013 heeft de gemeenteraad geld ter beschikking gesteld voor de afkoopsommen in het kader van de regeling vervroegd uittreden (RVU). De taakstelling voor 2015 en is daarmee verhoogd naar 1,145 miljoen euro. De taakstelling in 2018 blijft ongewijzigd € 1,2 miljoen. Gezien de maatregelen die in 2013 zijn genomen wordt de taakstelling voor 2015 en verder gerealiseerd.	€ 0
Financiën & Vastgoed	Toeristen-belasting	Er heeft in 2014 een inventarisatie plaatsgevonden van bedrijven die mogelijk overnachting aanbieden aan seizoenarbeiders. Alle daarvoor in aanmerking komende bedrijven zijn aangeschreven, en steekproefsgewijs gecontroleerd. Op basis van deze inschattingen gaan wij er vanuit dat de taakstelling van € 255.000 extra inkomsten in 2015 en verder gerealiseerd kan worden.	€ 255.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Subsidie de Eendracht	Stichting De Eendracht heeft in 2014 een plan van aanpak opgesteld ten behoeve van uitvoering van de bezuiniging. Om vanaf 2015 structureel te kunnen voldoen aan de taakstelling is een eenmalige investering gevraagd. Zie ook de seperate raadsvoorstellen voor de vergaderingen van oktober en november 2014.	€ 25.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Subsidie De Lage Beemd	Door vestiging van de bibliotheek in De Eendracht kan vanaf 2015 de bezuiniging volledig gerealiseerd worden.	€ 40.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Kunstlokaal	De eerste structurele bezuiniging van € 50.000,- is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begrotingsnota 2015 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000,- uit te stellen naar uiterlijk 1-1-2018, waarbij het college de mogelijkheid heeft om jaarlijks te bezien of (een deel van) de bezuiniging al eerder kan worden doorgevoerd. Door dit uitstel krijgt KunstLokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan.	€ 0
Economie &	Binnensport	Voor sporthal De Beek geldt dat er in 2014 een nieuwe beheerder is aangetrokken. Gezien de bezettingsgraad van deze sporthal en leeftijd	€ 0

Sport		van de beheerders is niet gelukt over te gaan tot privatiseren maar tot het sluiten van een gebruiks-overeenkomst van jaar tot jaar. Daarbij is aangegeven dat verzelfstandiging in de toekomst nog steeds de wens is van de gemeente. Voor de kantine sporthal Molenbroek is in 2014 een vaststellingovereenkomst met de huidige pachtster afgesloten. De exploitatie van de kantine is op korte termijn door de verenigingen overgenomen. Er wordt gezocht naar een oplossing met een structureel karakter. Oorspronkelijk stond voor 2015 een taakstelling opgenomen van € 130.000. In deze begroting is de taakstelling voor 2015 komen te vervallen. Voor 2016 en verder blijft een taakstelling van € 130.000 in de begroting staan.	

In de paragraaf ⇩weerstandsvermogen is het niet halen van de bezuinigingen als risico opgenomen.

Hoofdstuk 4: Financieel Overzicht

§4.1 Begrotingsuitgangspunten

Deze begrotingsuitgangspunten maakten deel uit van de ⇨begrotingsnota 2015 zoals vastgesteld in de gemeenteraad van 10 juli 2014. Bij de loonkosten is afgeweken van deze uitgangspunten gezien de actuele CAO-ontwikkelingen. Ook voor de post onvoorzien is een ander bedrag opgenomen gezien het structureel verwerken van de zero-budgeting. Tenslotte is de OZB gelijk gehouden aan die van 2014 en wordt voor 2015 en 2016 € 200.000 onttrokken aan de reserve afval ter verlaging van de afvalstoffenheffing.

RICHTLIJNEN BEGROTING 2015

	Omschrijving	Bron
Algemeen	• Overschrijdingen van budgetten in de jaarrekening worden als 'incidenteel' beschouwd. • Als gevolg van het afwaarderen van gronden is de gemeente geconfronteerd met een negatieve reserve afwaardering gronden. Deze reserve moet in maximaal 10 jaar tijd weer worden aangevuld tot nul. Aan het herstel van het eigen vermogen kan worden gewerkt als de algemene reserve positief is. • Het beschikbare budget is leidend. Dit houdt in dat de financiën, of het gebrek daaraan, de inhoud van het beleid blijft bepalen.	Herstelplan eigen vermogen 2011-2025
Doelmatigheid en oud voor nieuw	Terugkerend onderdeel wordt de aandacht voor de doelmatigheid en de uitwisseling van oud beleid voor nieuw beleid. Het uitwisselen van oud beleid voor nieuw beleid dient middels een integrale afweging in de gemeenteraad plaats te vinden.	
Kerngegevens/ groei van de gemeente	In de begroting werd rekening gehouden met groei van de inwonersaantallen en het aantal woningen. Ten aanzien hiervan is bij de begrotingsnota 2015 uitgegaan van de volgende aantallen:	

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Inwonersaantal	29.192	29.267	29.342	29.417	29.492
Aantal woningen	11.495	11.545	11.595	11.645	11.695

Loonkosten-ontwikkeling	Ten opzichte van begrotingsnota 2015 zijn er nieuwe ontwikkelingen. In de begroting is nu met het volgende rekening gehouden: Op 2 oktober 2014 is er een nieuwe CAO voor gemeenten ondertekend. Deze CAO loopt van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2015. De salarismaatregelen die hieruit voortvloeien zijn meegenomen in de begrotingsopstelling voor 2015. Per 1 oktober 2014 zijn de salarissen met 1% verhoogd en per 1 april 2015 worden de salarissen met 50 euro verhoogd.	VNG
Prijsontwikkeling budgetten	Inflatie in 2013 is op 2,5% uitgekomen. In 2014 en 2015 wordt een stijging van 1,5% verwacht. Dit percentage wordt aan de batenkant gehanteerd. Voor de lastenkant wordt geen rekening gehouden met inflatie. Dit omdat de gemeente Gemert-Bakel onder zware druk staat.	CPB, CEP. MEV
Ontwikkeling	Vaak wordt bij budgetten de baten en lasten van vorig jaar als uitgangspunt van	

<table>
<tr><td>budgetten</td><td>de nieuwe raming genomen. Dit is bij budgetten met afhankelijkheid van derden niet altijd gewenst. Het moet hierbij wel gaan om substantiële bedragen. In dergelijke gevallen dienen meerdere scenario’s van dat budget gegeven te worden, indien mogelijk onderbouwd met kengetallen. Dit kan bijvoorbeeld van toepassing zijn voor de uitkeringen in het kader van de Wet Werk en Bijstand, de opbrengst bouwleges en de huishoudelijke verzorging. Daar wordt dan rekening mee gehouden.</td><td></td></tr>
<tr><td>Afschrijven</td><td>Voor de afschrijvingsmethodiek en de afschrijvingstermijnen wordt aansluiting gezocht bij de door de raad vastgestelde verordening naar aanleiding van artikel 212 van de Gemeentewet. Deze verordening is in december 2013 geactualiseerd.</td><td></td></tr>
<tr><td>Rente</td><td>De groei in Europa en Nederland blijft naar verwachting laag. Inflatie is vooralsnog ver te zoeken waardoor het huidige rentebeeld voorlopig niet zal wijzigen. De lange rentetarieven zullen vanwege voornoemde zwakke economische vooruitzichten niet sterk oplopen. Voor de berekende kapitaalmarktrente voor lang geld wordt uitgegaan van een rente van 4,25%

De rente voor het aantrekken van kort geld is nog steeds laag. De Europese Centrale Bank blijft de markt steunen met maatregelen en een stijging van de korte rente op korte termijn is niet waarschijnlijk. Voor 2015 wordt uitgegaan van een rente van 1,0%. Voor de berekening van rentetoerekening aan de in vesteringen alsmede voor de berekening van de bespaarde rente wordt uitgegaan van de rente voor ‘lang’ geld i.c. 4,25%. Bij de rentetoerekening voor de complexen wordt het tarief van ‘middellang geld’ van 4% gehanteerd.
<table>
<tr><th>Rentepercentages</th><th>2014</th><th>2015</th></tr>
<tr><td>Rente ‘lang’ geld</td><td>4,25</td><td>4,25</td></tr>
<tr><td>Rente ‘middellang’ geld</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rente ‘kort’ geld</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Toevoeging rente reserves</td><td>1,5</td><td>1,5</td></tr>
</table>
Rente ‘lang’ geld : langlopende geldleningen
Rente ‘middellang’ geld : rentetoerekening complexen (bouwgrondexploitatie)
Rente ‘kort’ geld : kasgeldleningen en rekening courantschulden
Toevoeging rente reserves : toevoeging van het verwachte inflatiecijfer om de koop- kracht te behouden.

In de meerjarenbegroting worden dezelfde percentages gehanteerd als voor 2014.</td><td></td></tr>
<tr><td>Algemene Reserve</td><td>De gemeente moet in staat zijn niet begrote kosten op te vangen zonder dat de begroting en het beleid hiervoor aangepast hoeft te worden. Om het niveau van dit weerstandsvermogen te bepalen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico’s die de gemeente loopt. In het herstelplan eigen vermogen is besloten voor 2013 te streven naar een weerstandsratio van 1,0. Dit betekent dat de benodigde weerstandscapaciteit beschikbaar is om de aanwezige risico’s af te dekken (100% dekking). De benodigde weerstandscapaciteit is voor de jaren 2015 tot en met 2018 berekend op € 7.958.000</td><td></td></tr>
<tr><td>Inflatietoevoeging reserves en voorzieningen</td><td>De toevoeging aan de (bestemmings-)reserves is in de begrotingsnota 2015 vastgesteld op het verwachte inflatiepercentage van 1,5%. In deze begroting is dat voor de jaren 2015 t/m 2018 weggelaten. Er wordt standaard al geen inflatiecorrectie toegevoegd aan de voorzieningen (met uitzondering van de</td><td></td></tr>
</table>

	voorziening IGP - Bakelse Plassen in verband met contractuele verplichtingen).	
Bespaarde rente	De bespaarde rente wordt bepaald op 4,25%, zijnde de marktrente voor 'lang' geld. De bespaarde rente wordt verantwoord ten gunste van de exploitatie.	
Gemeentelijke inkomsten	Ten aanzien van de tarieven van de gemeentelijke inkomsten worden, per belasting en rechten, het navolgende opgemerkt: • Onroerendezaakbelastingen Definitieve besluitvorming voor een eventuele aanpassing vindt plaats ten tijde van de begrotingsbehandeling en -besluitvorming. Bij de vaststelling dient met onderstaande rekening te worden gehouden. De taxatiewaarden worden jaarlijks bijgesteld. Bij de berekening van de OZB-opbrengst is uitgegaan van de volgende uitgangspunten: o Ongewijzigde opbrengst OZB in 2015 ten opzichte van 2014 o vanaf 2016 een jaarlijkse vermeerdering van de totale waarde door nieuw- en verbouw van zowel woningen als niet-woningen o vanaf 2016 een trendmatige verhoging met 1,5% • Afvalstoffenheffing Bij de vaststelling van de tarieven van de afvalstoffenheffing wordt normaliter uitgegaan van volledige kostendekking inclusief kapitaallasten en apparaatskosten. In de begrotingen 2013 en 2014 zijn de tarieven incidenteel verlaagd door onttrekking aan de reserve afvalstoffenheffing. Ook voor 2015 en 2016 wordt weer een onttrekking gedaan om de tarieven te drukken. Dit bedraagt € 200.000 voor zowel 2015 als 2016. • Rioolheffing Ook bij de vaststelling van de tarieven van de rioolheffing zal worden uitgegaan van volledige kostendekking inclusief kapitaallasten en apparaatskosten. • Sportaccommodaties De tarieven voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden gebaseerd op de verwachte prijsstijging voor overheidsconsumptie zijnde 1,5%. • Gemeentelijke gebouwen De huren voor de gemeentelijke gebouwen worden gebaseerd op de verwachte prijsstijging voor overheidsconsumptie zijnde 1,5%. • Bouwgrondexploitatie Door grondverkopen worden inkomsten gegenereerd. De grondprijzen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Basis voor vaststelling van de grondprijzen is de nota bouwgrondexploitatie. Uitgangspunt van deze nota is dat de bouwgrondexploitatie zelfvoorzienend is. Met andere woorden vanuit de algemene reserve van de gemeente vindt geen verdere aanzuivering van tekorten meer plaats. • Overige inkomsten Per inkomstensoort zal worden bezien of een tariefstijging, ter compensatie van de reguliere kostenstijging, wordt doorgevoerd. Uitgangspunt voor de vaststelling van de hoogte van leges en tarieven is dat deze kostendekkend zijn.	
Onvoorziene uitgaven	In deze begroting is de post onvoorzien opgehoogd van € 70.000 naar € 220.000. De reden hiervoor is dat de voordelen van zero-budgeting met een structureel bedrag van € 611.000 zijn ingeboekt in deze begroting. Gedurende een jaar zijn er daardoor minder mogelijkheden tegenvallers op te vangen binnen de normale bedrijfsvoering.	

§4.2 Overzicht van baten, lasten en dekkingsmiddelen

Het overzicht is een optelling van alle baten, lasten en het saldo per programma. Deze drie onderdelen tezamen vormen het resultaat voor bestemming. Vervolgens moet worden nagegaan welke bedragen voor welke programma's aan de reserves worden onttrokken of gestort. Na deze onttrekkingen en stortingen volgt het resultaat na bestemming.

Programma (x€1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Algemene zaken	7.309	885	**6.424**
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	35.088	11.775	**23.313**
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	10.432	3.244	**7.188**
Economie & Sport	6.560	2.954	**3.606**
Financiën & Vastgoed	10.670	51.128	**-40.458**
Resultaat voor bestemming	**70.059**	**69.986**	**73N**

Programma (x€1.000)	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
Algemene zaken	225	376	**-151**
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	1.015	1.226	**-211**
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	194	281	**-86**
Economie & Sport	76	360	**-284**
Financiën & Vastgoed	1.958	1.307	**650**
Totaal mutaties in reserves	**3.468**	**3.550**	**82V**

(x€1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat voor bestemming	70.059	69.986	**73N**
Totaal mutaties in reserves*	3.468	3.550	**82V**
Resultaat na bestemming	**73.527**	**73.536**	**9V**

* Opgenomen in totaaltelling programma Financiën & Vastgoed bladzijde 37

4.2.1 Verplichtingen BBV

Artikel 19 BBV lid d, verplicht een toevoeging, en de totstandkoming, van het ⇩EMU-saldo.
Ook verplicht het BBV een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Zie ⇩bijlage 6.

Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen

Tarieven

Lokale heffing	2012	2013	2014	2015
OZB woningen	0,094441%	0,178509%	0,177301%	0,185208%
OZB niet-woningen	0,246661%	0,244607%	0,245034%	0,247172%
Afvalstoffenheffing	€ 205	€ 163	€ 163	€ 183
Rioolheffing	€ 196	€ 168	€ 171	€ 173
Toeristenbelasting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting
Reclamebelasting	€ 375	€ 375	€ 375	€ 375
Hondenbelasting	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond

Bijlage 2: Specificatie risico's

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt gelet op de risico's die voor kunnen komen. Artikel 11 BBV geeft dan ook een financiële buffer te creëren om onvoorziene gebeurtenissen te dekken.

Risico	**1. ⇧Projectrisico's bouwgrondexploitatie**
Toelichting	Taakstellingen woningbouw en bedrijventerreinen: De taakstelling over het aantal te bouwen woningen is door de provincie voor de Peelgemeenten bepaald. Als één gemeente meer wil bouwen dan is toegestaan dan kan dit alleen als een andere gemeente minder bouwt. Omdat er nauwelijks financiële buffer is in de bouwgrondexploitatie zal een strakke sturing op het woningbouwprogramma noodzakelijk zijn om mogelijke verdere verliezen te voorkomen. Verder is op lange termijn onzekerheid over uitgifte van kavels bedrijventerreinen. In Zuidoost-Brabant wordt een groot overschot verwacht. Binnen de regio zijn verder afspraken gemaakt over de verdeling van het aantal m² bedrijventerrein per gemeente. Deze afspraken zijn verwerkt in de bouwgrondexploitatiecalculatie. In de huidige en zeer ruime woningmarkt bestaan risico's voor het vertraagd of onverkoopbaar zijn van gronden en woningen. Het risico hier ligt in renteverliezen, de herbestemming van gronden met de daaraan verbonden herwaarderingsverliezen en meer plankosten door de herontwikkeling. Op dit moment heeft de gemeente in alle kernen kavels beschikbaar. De gemeente is bereid zoveel mogelijk in te spelen op de wensen van de markt. We zien echter dat de woningmarkt op dit moment op slot staat. In heel Gemert-Bakel staan per 31-12-2013 631 woningen te koop. Dit aantal is de afgelopen jaren alleen maar gestegen. De kettingreactie in de wooncyclus blijft achterwege. Hiervoor zijn er meerdere redenen, bijvoorbeeld omdat het voor starters lastiger is geworden een hypotheek te verkrijgen vanwege strengere eisen van banken. Daarom heeft de gemeente in 2013 de starterslening heringevoerd. Hiervoor is in totaal € 800.000 beschikbaar. Verder zal deze collegeperiode veel aandacht besteed worden aan het vermarkten van de gemeentelijke woningbouwkavels en kavels bedrijventerreinen. Wolfsveld II (bedrijventerrein): Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico ook gezien het geïnvesteerde vermogen van 7,4 miljoen euro. Dit marktrisico geld voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar er is ook rekening gehouden met opbrengsten vanuit exploitatie kavels door derden. Nazareth: Een risico voor 'Nazareth' is de oplopende rentelasten wanneer herbestemming van het klooster en haar tuin uitblijft. Verder zal het geïnvesteerde vermogen terugverdiend moeten worden in een krappe woningmarkt. De ligging en uitstraling van het complex zijn een sterk pluspunt, er dient echter ook rekening gehouden te worden met de cultuurhistorische waarden van de gronden en het klooster. Tenslotte vormen beheer en onderhoud een risico. De belangrijkste huidige risico's zijn het verkoopresultaat aanbestedingsprocedure en tijdstip afname. Handel Kalkhoven: Er is sprake van een marktrisico gezien het geïnvesteerde vermogen van 2,2 miljoen euro. Eind 2012 is de fasering opgerekt naar 2019. Dit is nog steeds het uitgangspunt in de huidige exploitatieberekening.

	Kruiseind: Het voorste deel van Kruiseind is nog te ontwikkelen. Dit geeft een marktrisico. Keizersberg: In het kader van de pilot Reconstructie Zandgronden is een agrarisch bedrijf aan de Keizersberg aangekocht. Om ontwikkelingen mogelijk te maken zijn de betreffende percelen aangewezen als zoekgebied stedelijke ontwikkeling. De provincie is in principe akkoord dat er een woon-werk locatie wordt gerealiseerd. Het bestemmingsplan dient hier op te worden aangepast. Mortel Zuidrand: Door de huidige marktomstandigheden zijn er in 2011 tot en met 2014 geen kavels verkocht in het plangebied. Om het negatief exploitatieresultaat niet verder te laten oplopen moeten er maatregelen worden getroffen. Mogelijk worden kavels via collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) in de markt gezet. Hierover is gesproken met het dorpsoverleg De Mortel, en er is een woon-ommetje gemaakt. Dit heeft een aantal geïnteresseerden opgeleverd De eerste verkopen zijn begroot voor 2015 en de laatste voor 2025. Niet in exploitatie genomen gebieden algemeen (NIEGG): Een aantal aangekochte gronden zijn nog niet in exploitatie genomen. In de balans worden deze gewaardeerd tegen aankoopprijs of lagere marktwaarde. Dit heeft ook als gevolg dat niet zonder limiet rente kan worden bijgeschreven. Nieuwe BBV regels geven aan dat om een gebied als NIEGG te kunnen kenmerken er zicht moet zijn op ontwikkeling van het plan binnen redelijke termijn. Belangrijk is het daarom om de NIEGG binnen een termijn van vijf tot tien jaar in exploitatie te nemen. Zie ook de paragraaf grondbeleid. De Bloemerd (NIEGG): Voor het project 'De Bloemerd' is door de gemeente voor € 2.507.000 aan panden en gronden geïnvesteerd (per 31-12-2013). Bij de jaarrekening 2013 is rekening gehouden met een verlies van € 575.000 . De belangrijkste risico's voor dit plan zijn de planologische procedure van het plangebied en het afzettempo kavels-woningen op basis van de samenwerkingsovereenkomst. De Fuik (NIEGG): In de jaarrekening 2012 is dit plan afgewaardeerd met € 4.900.000 naar de actuele marktwaarde. Deze marktwaarde wordt ieder jaar opnieuw beoordeeld. Op dit moment is er geen aanleiding tot verdere afwaardering. Contracten bouwgrondexploitatie: Door de gemeente zijn contracten afgesloten met gebruikers en bewoners van nog te ontwikkelen gebieden. Bijvoorbeeld voor het verplaatsen van een bedrijf. De uitleg van contracten wordt mede door de verdere juridisering van de samenleving steeds vaker betwist. In de zaak gebroeders Verbakel heeft dit bijvoorbeeld in 2013 geleid tot een uitspraak van de rechtbank waarin de gemeente is veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 731.000. De gemeente is hier tegen in beroep gegaan, uit voorzichtigheidsprincipe is deze betaling meegenomen in de waardering van het complex De Mortel Westrand.
Kans	75%
Impact	€ 2.815.000 op basis van jaarrekening 2013

Risico	**2. ⇧Voorziening wethouders**
Toelichting	De gemeente Gemert-Bakel heeft een voorziening voor de toekomstige verplichting ten aanzien van wethouderspensioenen opgenomen. Jaarlijks stort de gemeente een

	vast bedrag in deze voorziening, zodat op het moment van uitkering van de pensioenen de voorziening toereikend is. Deze systematiek is volgens de boekhoudregels toegestaan, aangezien de gemeente Gemert-Bakel uitgaat van een jaarlijks gelijkblijvende personeelslast. Het ministerie en de accountant adviseren echter dringend volledig een voorziening te vormen, aangezien bij overlijden of pensioenoverdracht extra dotaties plaats moeten vinden. De kans is nadrukkelijk aanwezig dat dit in 2018 ook verplicht is. Dit zou tot een éénmalige last ter hoogte van € 1,1 miljoen leiden. Daar staat wel tegenover dat de jaarlijkse storting van € 165.690 vrijvalt. Het risico is ingeschat op 50%.
Kans	50%
Gevolg	€ 1.100.000 incidenteel (nadeel), € 166.000 structureel wegvallen kosten (voordeel)
Impact	€ 555.0000 incidenteel (nadeel), € 83.000 structureel (voordeel)

Risico	**3. ⇧Decentralisatie taken rijksoverheid**
Toelichting	In 2015 worden drie grote decentralisaties ingevoerd. Het gaat om de begeleiding/dagbesteding uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van de participatiewet. Voor alle drie de decentralisaties geldt dat het gaat om voor de gemeente nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. Voor de regelingen geldt dat zij worden doorgevoerd met een efficiencykorting en dat een structurele verandering binnen het uitvoeringsstelsel vereist is. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar gewenst. Soberheid en sociale innovatie staat voorop, niettemin zijn er wettelijke grenzen aan de mate van soberheid waarmee een gemeente deze regelingen kunnen inrichten. Voor de nieuwe WMO taken en jeugdzorg krijgt de gemeente in 2015 afgerond € 9.100.000. Onderstaand risico is gebaseerd op een overschrijding van 10% van het budget.
Kans	50%
Impact	5% van het totaal budget wordt als risico aangemerkt: € 455.000

Risico	**4. ⇧Het verkrijgen van minder financiële middelen uit het Gemeentefonds dan oorspronkelijk geraamd**
Toelichting	De gevolgen van het regeerakkoord uit oktober 2012 zijn via onder andere de septembercirculaire 2014 structureel verwerkt in de begroting 2015-2018. Niettemin kan een tegenvallende economie nog steeds leiden tot nieuwe bezuinigingen op rijksniveau en daarmee een lagere uitkering uit het Gemeentefonds. Het risico is geschat op 1% van de totale ontvangsten algemene uitkering. De herverdeling van het gemeentefonds heeft negatief uitgepakt voor de gemeente De gevolgen daarvan zijn verwerkt in deze begroting waarbij de rijksoverheid heeft gekozen voor een overgangsfase waarbij 50% van het effect in 2015 merkbaar zal zijn en met ingang van 2016 de volle 100%. De uitkering voor onderwijsuitgaven voor 2016 kan nog aangepast worden. De VNG heeft gezien de grote dynamiek in deze kostenpost gepleit voor een nader onderzoek. Hoe dit gaat uitpakken voor de gemeente is nog niet duidelijk.
Kans	50%
Impact	€ 371.000

Risico	5. ⇧Toename van het aantal mensen, dat een WWB-uitkering krijgen toegewezen
Toelichting	Risico's bevinden zich op het gebied van de werking van de arbeidsmarkt in tijden van een onzekere economie. Zo kiezen veel ondernemers in Gemert-Bakel ervoor om het werk door goedkope krachten uit de Oostbloklanden te laten uitvoeren, in plaats van door uitkeringsgerechtigden. Hierdoor wordt een snellere uitstroom van mensen uit de WWB belemmerd. Ook duurt de hersteltermijn voor de economische recessie langer dan gedacht. Begin 2014 is de gemeente Gemert-Bakel gestart met het project werk om de instroom van jongeren tegen te gaan. Dit project wordt ieder kwartaal gemonitord en heeft tot nu toe tot goede resultaten geleid waarbij het geïnvesteerde bedrag is terugverdiend door beperking van instroom. Een stijging van de werkeloosheid heeft uiteindelijk gevolgen voor het aantal WWB-uitkeringen. Als de stijging van uitkeringen boven de 10% komt ten opzichte de rijksbeschikking kan de gemeente een aanvullende uitkering van het ministerie aanvragen. Voor de toekenning van zo'n bijdrage dient de gemeente wel aan strenge eisen te voldoen, bijvoorbeeld op het gebied van rechtmatigheid. Voor de eerste 10% overschrijding blijft de gemeente wel zelf risicodrager. De rijksbijdrage voor 2015 is door het ministerie voorlopig op afgerond € 4.700.000 gesteld. De gemeente loopt dus risico voor een bedrag van maximaal € 470.000 aan de kostenkant mits zij voldoen aan de strenge eisen van het ministerie. De boven aangehaalde rijksbeschikking is een voorlopig bedrag. In 2014 is de rijksbeschikking een aantal malen naar boven en naar beneden bijgesteld. Dit geeft onzekerheid. Gezien de onzekerheid aan zowel de inkomsten als uitgavenkant is de kans ingeschat op 50%.
Kans	50%
Gevolg	€ 470.000
Impact	€ 235.000

Risico	6. ⇧De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)
Toelichting	In de loop der jaren hebben we veel gronden en panden verworven. Per 31-12-2013 heeft de gemeente Gemert-Bakel ruim € 46 miljoen geïnvesteerd in de bouwgrondexploitatie. Daarnaast zijn er panden en gronden aangekocht welke geen relatie hebben met de bouwgrondexploitatie. Het relatief veel gronden en panden in bezit hebben brengt risico's met zich mee. Aan herbestemming van gronden zijn herontwikkelingskosten en eventuele afwaarderingsverliezen verbonden. Wanneer afzet van de panden en gronden achterblijft, is de gemeente drager van de rentelasten. Zoals bekend is het aantal woningverkopen op dit moment laag als gevolg van de economische crisis. Bij iedere jaarrekening wordt gekeken naar de marktwaarde van de in bezit zijnde panden en 'Ruimte voor Ruimte' titels. Waar nodig is de boekwaarde verlaagd naar die marktwaarde. Van de voorraad woningen niet zijnde bouwgrond en gronden bijzondere bestemming is een risico opgenomen van 10% over de boekwaarde.
Impact	€200.000

Risico	7. ⇧Verstrekte geldleningen en hypotheken
Toelichting	De gemeente heeft diverse bedragen doorgeleend aan een woningbouwcoöperatie, zorginstelling en verenigingen. Verder zijn er in het verleden hypotheken verstrekt aan werknemers en enkele particulieren. Op zowel deze doorleningen als hypotheken loopt de gemeente risico, vergelijkbaar met de banken. De huidige economische situatie is hierop negatief van invloed. De gemeente heeft in totaal voor € 51.489.000 doorgeleend waarvan € 37.380.000 aan werknemers, particuliere personen en organisaties. De rest aan een woningbouwcoöperatie en een zorginstelling. Bij de impactbepaling is het risico op 0,5% gesteld over het aan werknemers, particuliere personen en organisaties verstrekte gedeelte.
Impact	€ 187.000

Risico	8. ⇧Het overschrijden van het budget bij openeindregelingen
Toelichting	Leerlingenvervoer: Vanaf 2010 zijn een aantal maatregelen genomen om een besparing op het leerlingenvervoer van in totaal € 260.000 te realiseren. De jaarschijf 2014 was het laatste jaar met een taakstelling. In de begroting 2015 is voor het leerlingenvervoer een bedrag van € 606.900 begroot gelijk aan die van 2014. Op basis van de nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer in 2014 is de verwachting dat dit bedrag toereikend zal zijn. De kosten van leerlingenvervoer blijft echter altijd afhankelijk van het aantal leerlingen. De kans op overschrijding is wel klein. WMO: Betreffen respectievelijk advies en cliëntondersteuning, bevorderen maatschappelijke deelname en individuele voorzieningen. Een risico is het niet adequaat kunnen invullen van de verhuisplicht bij duurdere woningaanpassingen door krapte op de woningmarkt als het gaat om aangepaste woningen of gemakkelijker aan te passen woningen. Het aantal verzoeken tot woningaanpassing is onvoorspelbaar. Op het gebied van zorg bestaat de mogelijkheid dat zorgaanbieders failliet gaan waardoor er voor een hogere prijs zorg ingekocht moet worden. In 2012 en 2013 zijn er diverse beleidsaanpassingen geweest, zoals het aanscherpen van de voorwaarden voor verstrekking van individuele voorzieningen, herdefiniëring van de doelgroep en herbeoordeling van algemeen gebruikelijke voorzieningen. Dit heeft geleid tot duidelijke besparingen. Ingeval een verdere versobering wordt gevraagd zullen de wettelijke grenzen die aan de zorg verbonden zijn in acht moeten worden genomen. Te noemen kansen zijn investering in informele netwerken, steunpunten en de introductie van de maatschappelijke stage. De gemeente zet hier doelbewust op in om de risico's in de zorgvraag van bewoners te kunnen inperken. Het beroep op huishoudelijke zorg is afgenomen mede door deze maatregel. Met de directe kortingen op het gemeentefonds is rekening gehouden in de begroting 2015-2018. Basis hiervoor is de septembercirculaire 2014. De uitgaven zijn daarbij op dezelfde hoogte gezet als de uitkering binnen het gemeentefonds voor WMO. Door samenwerking in de Peel en een efficiëntere bedrijfsvoering worden naar verwachting besparingen gerealiseerd. Daarnaast kunnen zaken lokaal in samenhang worden georganiseerd. Op basis van de aanbestedingsprocedure is de verwachting dat de uitgaven in 2015 binnen raming kunnen blijven. In 2016 is er een verder korting van € 185.000 opgenomen voor huishoudelijke hulp in de septembercirculaire. Onzeker is of dit kan worden opgevangen door middel van een verdere besparing op de kosten.

Kans	50%
Gevolg	€ 250.000
Impact	€ 125.000

Risico	**9. ⇧Haalbaarheid bezuinigingen**
Toelichting	Diverse omstandigheden kunnen ertoe leiden dat bezuinigingen niet, slechts deels of niet tijdig genoeg worden gerealiseerd. Bij het niet realiseren van bezuinigingen dienen aanvullende maatregelen te worden genomen om het financiële evenwicht wederom te herstellen. Op dit moment zijn de volgende bezuinigingen nog onderhanden: • Toeristenbelasting • Binnensport • Subsidies De Eendracht, Bibliotheek en Kunstlokaal Voor een totaal bedrag van € 500.000 Zie ook de paragraaf ⇧bezuinigingen
Kans	25%
Gevolg	€ 500.000
Impact	€ 125.000

Risico	**10. ⇧Aanleverplicht afval**
Toelichting	SRE en andere Brabantse gewesten hebben allen een contract met Attero voor het verwerken van gezamenlijk 510 kiloton (grof) restafval tot 1-2-2017. Deze 510 kiloton wordt niet gehaald omdat veel gemeenten de hoeveelheid restafval terugbrengen door het afval gescheiden in te zamelen. Sinds 2011 en 2012 is dit tekort opgelopen tot 35 kiloton voor Brabant. Gemert-Bakel heeft jaarlijks weinig restafval als gevolg van het gevoerde beleid. In juni 2014 heeft de regio Eindhoven een factuur gekregen met een naheffing van Attero, de hoogte van deze factuur is € 2.845.667 (excl. btw) over de periode 2011 t/m 2013. Attero brengt deze naheffing in rekening omdat de gezamenlijke gemeenten minder restafval hebben geleverd dan contractueel is afgesproken. Naar verwachting wordt de naheffing verdeeld naar rato van inwoner aantal. Een bestuurlijke en ambtelijke werkgroep is voor ons gewest (SRE) aan de slag gegaan om te kijken naar de mogelijke oplossingen om onder de naheffing uit te komen. Een van de opties was een soort schikking, door andere verdienmodellen toe te passen zodat de extra opbrengsten ten gunste zouden komen van Attero ter compensatie van de naheffing. Alle voorstellen om te komen tot een schikking hebben het niet gehaald. Als gevolg hiervan hebben de drie Brabantse gewesten begin oktober besloten om de naheffing niet te betalen en de juridische weg in te slaan. Voor deze optie is gekozen omdat het contract toch een opening biedt om onder de naheffing uit te komen omdat Attero het tekort had moeten aanvullen met ander brandbaar afval. Volgens de

	Vereniging van Contractanten is aantoonbaar voldoende ander brandbaar afval aanwezig geweest en is er daarom geen basis voor een naheffing. Vooralsnog biedt het hiervoor genoemde voldoende aanleiding om ervan uit te gaan dat de gewesten de naheffing niet of niet volledig hoeven te betalen.
Kans	25%
Gevolg	€ 400.000
Impact	€ 100.000

11. Overige risico's

Risico	**⇧Renteontwikkelingen/treasury**
Toelichting	De rentestand is momenteel laag. Dit biedt op dit moment de mogelijkheid relatief goedkoop kort vreemd vermogen aan te trekken. De lange rente is ook laag maar dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de hoge risico-opslagen die op de lange rente doorberekend worden in verband met de toegenomen economische onzekerheden. Rentestijgingen kunnen tot hogere lasten leiden. Als risico is 1% van de totale jaarlijkse rentebetalingen opgenomen.
Impact	€ 65.000

Risico	**⇧Planschadeclaims die worden ingediend**
Toelichting	Vanaf 1-9-2010 is de nieuwe wetgeving met betrekking tot planschade in alle gevallen van toepassing geworden. De invloed van het ingevoerde 2% maatschappelijk risico is duidelijk merkbaar; het heeft een remmend effect op de uit te keren planschade. Niettemin blijft een risico aanwezig. Zo zijn er in 2012 voor € 86.000 en in 2013 € 112.000 (uitkering + advies) aan kosten voor planschades geweest die niet uit een project betaald konden worden. Bijvoorbeeld omdat het al oudere, afgesloten plannen betroffen. Wij verwachten wel dat dit risico in de loop van de tijd zal afnemen.
Kans	50%
Gevolg	€ 99.000 (gemiddelde 2012 en 2013)
Impact	€ 48.500

Risico	**⇧Wet keten- en inlenersaansprakelijkheid**
Toelichting	De gemeente huurt aannemers en uitzendbureaus in. Als deze partijen hun loonbelasting niet afdragen kan de gemeente door de Belastingdienst hiervoor wettelijk aansprakelijk worden gesteld. Er zijn diverse administratieve maatregelen om de risico's hiervoor te beperken, die voornamelijk worden toegepast bij grotere opdrachten. Het risicobedrag is gebaseerd op een eerdere aanspraak.
Kans	50%
Gevolg	€ 50.000
Impact	€ 25.000

Niet gekwantificeerde risico's

Risico	⇧Daling legesopbrengsten omgevingsvergunning door vereenvoudiging regelgeving
Toelichting	Bewoners en bedrijven kunnen per 1 november 2014 eenvoudiger aan- of uitbouwen, bijgebouwen plaatsen of andere kleine bouwwerken aan de achterkant van een woning of ander hoofdgebouw neerzetten. Het vergunningvrij vergroten van het hoofdgebouw wordt bijvoorbeeld uitgebreid van 2,5 naar 4 meter en het wordt mogelijk om in het achtererf bij een woning een woongelegenheid voor mantelzorg te plaatsen. In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges onder andere door deze maatregel met € 200.000 structureel verlaagd naar € 700.000. Daarom is een reservering in het weerstandsvermogen niet noodzakelijk.

Risico	⇧IGP
Toelichting	IGP: Vanuit de driehoek gemeente, Waterschap en De Peelhorst zijn er in het convenant afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten. Er is een risico bij een eventueel faillissement en bij het achterblijven van de zandwinning, die via de jaarlijkse afdracht (maatschappelijke bijdrage) een belangrijke dekking vormt voor de forse investeringen in het IGP-project. Daarnaast is er het risico van subsidies die nog onzeker zijn.

Risico	⇧Golfbaan
Toelichting	De gemeente is een erfpachtovereenkomst aangegaan met en heeft een hypothecaire geldlening verstrekt aan de exploitant van de golfbaan, Beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Vanwege de slechte financiële resultaten heeft de gemeenteraad op 2 oktober 2014 besloten tot een set van maatregelen om zo de erfpacht en hypotheeklasten fors te verlagen. Het geïnvesteerde vermogen is weliswaar voor de gemeente met ruim 1,6 miljoen euro toegenomen maar het acute risico van een faillissement is afgewend door het raadsbesluit. Verder zal het toezicht van de gemeente geïntensiveerd worden. Op dit moment zijn wij geen bijzondere risico's, behalve dat over 5 jaar een nieuw nu nog onbekende rentepercentage gaat lopen. Daarom kan de bij de jaarrekening 2013 opgebouwde voorziening van € 600.000 bij de jaarrekening 2014 weer komen te vervallen.

Risico	⇧Verbonden partijen
Toelichting	De gemeente wil via verbonden partijen gemeentelijke doelstellingen realiseren, meestal met als doel efficiencyvoordelen en kennisdeling. In de paragraaf verbonden partijen is hiervan een overzicht weergegeven. De gemeente is daarbij financieel gebonden. Dit brengt risico's met zich mee. Bijvoorbeeld op het moment dat een dergelijke partij verliezen lijdt of fors moet inkrimpen.

Risico	⇧Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF)
Toelichting	De Wet Houdbare overheidsfinanciën bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Ook gemeenten, provincies en waterschappen vallen hieronder. De wet beoordeelt het begrotingstekort op kasbasis, namelijk de werkelijke uitgaven en inkomsten in een jaar. Dit staat haaks op de werkwijze van gemeenten die het stelsel van baten en lasten hanteren. Het kasstelsel kan in een bepaald jaar leiden tot een piek in werkelijke uitgaven.

	Deze 3% wordt op macroniveau beoordeeld. Iedere gemeente krijgt wel een individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort in een jaar. Europa kan Nederland bij herhaaldelijke overschrijding van de EMU-normen ook een sanctie opleggen. In de wet houdbare overheidsfinanciën is de mogelijkheid opgenomen om een Europese boete door te kunnen vertalen naar onder andere gemeenten. Dit na rato van de bijdrage van de gezamenlijke gemeenten aan het overschrijden de Europese normen. In dat geval vindt er inhouding van een deel van de algemene uitkering van het gemeentefonds plaats

Risico	**⇧Schatkistbankieren**
Toelichting	Overschotten van gemeenten moeten worden uitgezet bij de staat. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld administratief dalen. Daarnaast kunnen risico's zoals Icesave zich niet meer voordoen. De rentevergoeding van de staat zal wel lager zijn dan die op de reguliere markt. De gemeente Gemert-Bakel heeft geen overschotten op dit moment en wordt daarmee niet financieel geraakt. Mogelijke neveneffecten van schatkistbankieren zijn een lagere dividenduitkering van de BNG en een mogelijke stijging van de rente van de BNG in geval van een veranderde bankstatus. Deze mogelijke neveneffecten raken de gemeente wel.

Risico	**⇧Invoering vennootschapsbelasting overheidsbedrijven**
Toelichting	Tot op heden zijn overheidsondernemingen, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald, niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting (winstbelasting). Deze vrijstelling zal naar verwachting echter vervallen. Op 16 september 2014 (Prinsjesdag 2014) is het wetsvoorstel "Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen" ingediend bij de Tweede Kamer. Uitgangspunt van het wetsvoorstel is dat ondernemersactiviteiten van de overheid vanaf 1-1-2016 vennootschapsplichtig worden, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. De voorgenomen wetswijziging kan grote gevolgen hebben, zowel in financieel, administratief als juridisch opzicht. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd om te anticiperen op deze voorgenomen wijziging. Om de positie van de gemeente in relatie tot de vennootschapsbelasting te bepalen wordt begin 2015 geïnventariseerd welke effecten de invoering van vennootschapsbelasting heeft.

Risico	**⇧Liquidatiekosten SRE**
Toelichting	De transformatie van de SRE naar Metropoolregio Eindhoven (MRE) heeft bij het SRE frictiekosten tot gevolg. De personele formatie wordt teruggebracht (o.a. afbouw overhead en afbouw voormalige SRE Milieudienst). Er is zijn risico's op extra kosten voor de huidige deelnemers als de frictiekosten hoger uitvallen dan waar het SRE nu rekening mee houdt. Bij de huidige inschatting van de afbouwkosten gaat men ervan uit dat: - de gemeenten al het (productieve) personeel overnemen dat nu de taken uitvoert die aan de gemeenten worden overgedragen; - dat het overige personeelsbestand (afbouw overhead en afbouw SRE Milieudienst) geleidelijk in 5 jaar plaatsvindt en dat er geen wachtgeldverplichtingen resteren.

Risico	**⇧Peelsamenwerking**
Toelichting	In maart 2013 heeft de Stuurgroep Peelsamenwerking advies uitgebracht over verregaande samenwerking van de zes Peelgemeenten (Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren). Dit heeft geleid tot oprichting van een gemeenschappelijke regeling begin 2014 welke op 1 juli 2014 van start is gegaan. Als

	eerste taak wordt de WMO binnen peelverband uitgevoerd. Doel van de samenwerking is het verminderen van de kwetsbaarheid, het verlagen van kosten, leveren van meer kwaliteit en versterken van de positie naar andere organisaties toe. In de zienswijze op de eerste begroting van deze gemeenschappelijke regeling heeft de gemeenteraad dan ook gepleit voor het opnemen van bezuinigingstaakstellingen in de peelbegroting. In het eerder genoemde advies uit 2013 zijn een viertal risico's onderkend. Allereerst de fysieke afstand tussen diensten. Daarnaast het risico van verlies van mogelijkheden om eigen beleid te formuleren. Ten derde het verlies aan democratische betrokkenheid en tenslotte eiland-gedrag van samenwerkingsorganisaties.

Risico	**⇧Plattelandsontwikkeling**
Toelichting	Onderdeel van het beleidstraject plattelandsontwikkeling is een update van het bestemmingsplan 2006 (alleen digitaal herzien in 2010). De risico's op planschadeclaims zijn hierbij de grootste financiële bedreiging. Dit risico is voor de gemeente flink afgenomen, nu de provincie haar nieuwe verordening ruimte in 2014 heeft vastgesteld.

Bijlage 3: Onderhoud kapitaalgoederen

Beschrijving per categorie

De kapitaalgoederen vindt u hieronder per beheerplan weergegeven. Onder het kopje beleidskader wordt aangegeven welke beheer- en beleidsplannen zijn vastgesteld door de gemeenteraad. De digitale gebruikers kunnen dan ook doorklikken naar de betreffende stukken op de gemeentelijke website als het symbool ⇨ is weergegeven.

Daarna wordt een korte schets gegeven van de huidige stand van zaken. Tenslotte staan de jaarlijkse stortingen en onttrekkingen weergegeven. Voor verloop van de jaarlijkse storting is een verklaring gegeven. Voor de jaarlijkse onttrekkingen voor het grote onderhoud is dit niet gedaan omdat deze per definitie grillig verloopt afhankelijk voor de dat jaar geplande werkzaamheden.

BEHEERSPLANNEN KAPITAALGOEDEREN

Categorie	**⇧1. Groen**							
Beleidskader	- ⇨Groenbeheerplan 2013							
	De gemeenteraad heeft bij verschillende bezuinigingsrondes in 2010 tot en met 2013 besloten om structureel te bezuinigen op de budgetten voor onderhoud van het openbaar groen. Om te kunnen voldoen aan deze taakstellende bezuinigingen zijn beheersniveau's en –frequenties van een aantal beheergroepen en beheergebieden neerwaarts aangepast. Het vigerende groenbeheerplan Gemert-Bakel 2007 is daarmee op 21 november 2013 geactualiseerd. Daarbij is de volgende kwaliteit benoemd: Toepaste kwaliteit in Gemert-Bakel • Niveau B : Voldoende kwaliteit. Standaard functioneel, eenvoudig en degelijk, voldoende onderhouden, wel wat op aan te merken, redelijk netjes. Dit is de kwaliteit voor zowel centra, woongebieden en hoofdwegen. Er is geen voorziening groen daarom vindt er geen jaarlijkse storting plaats. Het groenonderhoud wordt betaald uit de reguliere budgetten binnen de begroting.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Jaarlijkse storting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verklaring verloop storting	n.v.t.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧2. Riool							
Beleidskader	- ⇨Ontwerp gemeentelijk watertakenplan 2013-2016							
	In 2012 is het Gemeentelijk Watertakenplan vastgesteld. Dit is het beleidsplan voor de periode 2013-2016. Dit plan is een integraal plan waarin opgenomen het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan en het Waterplan.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	174	131	142	0	0	0	0
	Jaarlijkse storting	1.009	334	437	149	98	606	670
Verklaring verloop storting	De jaarlijkse storting is afhankelijk van het saldo van de totale post riolering dat jaar. Dat kan fluctueren afhankelijk van de investeringen in dat jaar.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧3. Openbare verlichting							
Beleidskader	- ⇨ Aanpassingen Beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2014							
	Eind 2011 is het beleidsplan openbare verlichting bijgesteld in verband met de bezuinigingsopgave. Voor onderhoud is een voorziening gevormd en voor de vervanging van de lichtmasten en armaturen een reserve. In januari 2015 wordt een geactualiseerd beheersplan voorgelegd aan de gemeenteraad.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	139	296	31	31	31	31	31
	Jaarlijkse storting	409	364	34	34	35	35	36
Verklaring verloop storting	In 2013 is de voorziening openbare verlichting gesplitst in een voorziening en een reserve. Dit verklaart de verschillen in 2012 en 2013.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧4. Spelen							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan spelen 2012-2022							
	In september 2011 is de kadernota speelruimte 2012-2022 vastgesteld door de raad. De kadernota houdt een taakstellende bezuiniging in. De bezuiniging houdt concreet in dat gemiddeld genomen, via geleidelijk verloop, in 10 jaar tijd 165 toestellen overblijven op 55 speelplaatsen.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	1	2	32	32	32	32	32
	Jaarlijkse storting	152	38	39	39	40	40	41
Verklaring verloop storting	De jaarlijkse verhoging in de storting betreft inflatiecorrectie.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧5. Wegen
Beleidskader	- ⇨ Meerjarenplanning wegen Wegenplan 2013-2022 minimale variant taakstellend

Het wegbeheerplan is afgelopen jaren door de raad meerdere keren bijgesteld in verband met noodzakelijke bezuinigingen. Dit heeft geresulteerd in het kiezen van de kwaliteit 'basis' voor alle wegen en het schrappen van een groot deel van de geplande wegen uit de onderhoudsplanning. In het laatst vastgestelde wegbeheerplan uit november 2013 worden de consequenties en de risico's van de bezuinigingen nader uitgewerkt en onderbouwd en is aangegeven wat de mogelijkheden zijn om de negatieve consequenties op korte en langere termijn beheersbaar te houden.

De planning is voor de komende 10 jaar getoetst en bijgesteld aan de hand van inspecties en aanvullende deflectiemetingen (bepaling restlevensduur). Uitgangspunten daarbij zijn:

- Asfaltwegen: groot onderhoud
- Elementenverharding: klein onderhoud
- Alleen kwalitatief onderhoud - geen rehabilitatie, herinrichting of vervanging van materialen. Diverse projecten geschrapt.
- Meerkosten herinrichting/nieuwe materialen: indien gewenst opnemen als incidenteel nieuw beleid.
- Voldoet aan wet- en regelgeving op gebied van veiligheid.
- Voldoet deels aan verplichting tot verantwoord wegbeheer.
- In principe geen kapitaalvernietiging (door uitstel groot onderhoud balanceren op de grens – risico bestaat dat incidenteel kapitaalvernietiging optreedt).
- Op langere termijn golfbeweging in kosten als gevolg van uitstellen rehabilitatie.
- Hanteren artikel 12 norm van 75%.

In 2014 is de laatste weginspectie uitgevoerd.

De kwaliteit van de wegen in de onderstaande tabel is afgeleid van een tweetal CROW publicaties. De inspectie van de wegen is uitgevoerd conform publicatie 146. Op basis van publicatie 288 kan worden aangegeven per wegtype en schadebeeld welk inspectiecijfer van de globale visuele weginspectie hoort bij welk kwaliteitsbeeld.

Kwaliteit	**A+**	**A**	**B**	**C**	**D**
Omschrijving beeld	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Te slecht
Elementenverharding	61%	34%	3%	1%	1%
Asfaltverharding	57%	41%	2%	0%	1%
Betonverharding	95%	4%	0%	0%	1%
Totale oppervlakte	**60%**	**36%**	**3%**	**0%**	**1%**

Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	2.283	1.083	2.176	1.637	873	717	1.632
	Jaarlijkse storting	4.854	1.295	611	944	957	970	984

Verklaring verloop storting	Bij vaststelling van het nieuwe beheersplan eind 2013 heeft de gemeenteraad extra middelen ter beschikking gesteld voor wegenonderhoud.
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Categorie	⇧6. Sportgebouwen							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan sport versie 21-01-2014							
	De raad had op 12 december 2012 besloten om het saldo van exploitatiekosten, huur en subsidie voor de buitensportverenigingen af te bouwen naar nul in 2016. Dit besluit is bij het vaststellen van de meerjarenbegroting 2014-2017 in november 2013 teruggedraaid. In 2014 is daarom het beheersplan sport weer geactualiseerd met als uitgangspunt dat de gemeente weer voor vervangingen zorgt.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	104	17	169	45	62	92	168
	Jaarlijkse storting	211	168	79	108	113	118	123
Verklaring verloop storting	Levensduur verlengend onderhoud wordt met ingang van 2014 geactiveerd in plaats uit de voorziening betaald. Daarvoor zijn in deze begroting kapitaallasten opgenomen. Deze activeringen zijn opgenomen in de investeringsparagraaf. Daardoor wijken de stortingen voor 2014 en verder substantieel af van de begrote bedragen in 2012 en 2013.							
Programma	Economie & Sport							

Categorie	⇧7. MFA's							
Beleidskader	Voor de multifunctionele accommodaties (MFA) zijn beheersstichtingen in het leven geroepen, die verantwoordelijk zijn voor het beheer en exploitatie van de gebouwen. Voor alle gerealiseerde en nog te realiseren MFA's zijn beheersplannen vastgesteld. Bij MFA de Mortel is het onderhoud via een DCM constructie uitbesteed.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	0	0	58	66	72	65	75
	Jaarlijkse storting	10	10	39	76	77	78	94
Verklaring verloop storting	De stortingen zijn in de loop van de jaren toegenomen vanwege de realisatie van nieuwe MFA's.							
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting							

Categorie	⇧8. Schoolgebouwen							
Beleidskader	- ⇨Beheersplan schoolgebouwen 2013							
	Voor alle onderwijsgebouwen zijn onderhoudsrapportages aanwezig. Basisschool De Pandelaar is volledig in eigendom van de gemeente en is daarom meegenomen in de onderhoudsrapportages van de gemeentelijke gebouwen. Met ingang van 2015 gaat de verantwoordelijkheid en van buitenonderhoud schoolgebouwen echter over naar de scholen zelf. Ook de rijksmiddelen gaan daarmee over. Hiermee komt de voorziening te vervallen.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	195	25	2	15	15	15	15
	Jaarlijkse storting	289	303	93	15	15	15	15
Verklaring verloop storting	Met ingang van 2015 is de gemeente niet meer verantwoordelijk voor het buitenonderhoud. Daarmee komt deze voorziening en de jaarlijkse storting daarin te vervallen met uitzondering van De							

	Pandelaar. Omdat er in 2012 geen actuele onderliggende beheersplannen waren voor het groot onderhoud van de welzijns- en overige gemeentelijke gebouwen, is de voorziening destijds omgezet naar een reserve beheer gemeentelijke gebouwen. In de vergadering van november 2013 is een nieuwe actueel beheersplan vastgesteld. Hierdoor is het formeel weer een voorziening is geworden en zijn de middelen teruggestort in die voorziening. Dit verklaart de hoge uitschieter in stortingen in 2013.
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Categorie	**⇧9. Welzijn en overige gebouwen**							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan onderhoud gebouwen oktober 2013							
	Op 21 november 2013 is een geactualiseerd onderhoudsplan vastgesteld. In dit beheersplan is de artikel 12 norm van 75% gebruikt en is geen onderhoud gepland voor panden die in de verkoop staan.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	769	90	241	210	137	60	110
	Jaarlijkse storting	388	398	75	76	77	77	78
Verklaring verloop storting	Omdat er in 2012 geen actuele onderliggende beheersplannen waren voor het groot onderhoud van de welzijns- en overige gemeentelijke gebouwen, is de voorziening destijds omgezet naar een reserve beheer gemeentelijke gebouwen. In de vergadering van november 2013 is een nieuwe actueel beheersplan vastgesteld. Hierdoor is het formeel weer een voorziening is geworden en zijn de middelen teruggestort in die voorziening. Dit verklaart de hoge uitschieter in stortingen in 2013. Levensduur verlengend onderhoud wordt verder met ingang van 2014 geactiveerd in plaats uit de voorziening betaald. Daarvoor zijn in deze begroting kapitaallasten opgenomen. Deze activeringen zijn opgenomen in de investeringsparagraaf. De jaarlijkse verhoging betreft inflatiecorrectie.							
Programma	Financiën & vastgoed							

Bijlage 4: Verbonden partijen

De aangegeven reserves en voorzieningen betreffen van de verbonden partijen zelf.

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN

⇧1. Gemeente Laarbeek							
Aard activiteit	Intergemeentelijke ondersteunende diensten.						
Bestuurlijke betrokkenheid	n.v.t.						
Risico's	n.v.t.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	n.v.t.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	9	52	10	10	10	10	10

⇧2. Werkplein							
Aard activiteit	Het op professionele en toegankelijke manier samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Onder het motto 'werk boven uitkering' wordt gezorgd voor efficiënte en naadloos op elkaar aansluitende dienstverlening waarin de klant centraal staat.						
Bestuurlijke betrokkenheid	n.v.t.						
Risico's	De bijdrage is gebaseerd op het aantal bijstandsgerechtigden (met een bandbreedte). Door economische omstandigheden kan het aantal bijstandsgerechtigden buiten de bandbreedte komen en dan wordt de bijdrage van Gemert-Bakel herberekend.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	n.v.t.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	n.v.t.	n.v.t.	584	584	584	584	584

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

⇧3. Atlant groep	
Aard activiteit	Integrale uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), evenals activiteiten op het vlak van arbeidsreïntegratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand staan van de reguliere arbeidsmarkt. Financiering geschiedt door bijdragen van derden en gemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders één lid aan, die tevens lid is van het algemeen bestuur. Het lid van het algemeen bestuur is tevens lid van het dagelijks bestuur.
Risico's	Deelname in het exploitatieresultaat van Atlant. Er is een sterke afhankelijkheid van

	rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Met de wijziging van de WSW in 2008 is er meer beleids- en financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente komen te liggen. Het samenwerkingsverband met STAP (Stichting Arbeidsplaatsen) vraagt om transparante verhoudingen. Daarnaast is de omzet afhankelijk van economische ontwikkelingen.						
Eigen Vermogen	€ 22.620.883 bron: jaarverslag 2013 Atlant Groep Gezien de reserve-omvang is de gemeente kritisch op voorstellen van Atlant voor het verder aanvullen van de reserves.						
Omvang deelname	De bijdrage van de gemeente is gelijk aan de ontvangen rijksuitkering.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	4.942	5.437	4.930	5.142	5.142	5.142	5.142

⇧4. Blink							
Aard activiteit	Uitvoering afvalinzamelings- en reinigingstaken. Deelnemende gemeenten betalen een bijdrage, gebaseerd op de kosten van uitvoering van de werkzaamheden van deze gemeente.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Een daartoe door de raad aangewezen lid van B&W is lid van het algemeen bestuur.						
Risico's	Er zijn geen risico's voor de gemeente.						
Eigen Vermogen	€ 0						
Omvang deelname	Er vindt geen financiële deelname plaats in het aandelenkapitaal. De financiële bijdrage bestaat uit de door Blink (SITA) in rekening gebrachte kosten van de afvalstromen.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	1.151	1.080	1.315	1.315	1.315	1.315	1.315

⇧5. GGD Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare gezondheid(szorg), incl. jeugdgezondheidszorg. Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten en bijdragen particulieren.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor eventuele tekorten.						
Eigen Vermogen	€ 1.395.000						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 - voor het gezamenlijke takenpakket - aan deze regeling € 447.000 bij.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	428	442	455	447	447	447	447

⇧6. MRE							
Aard activiteit	Takenpakket is deels wettelijk verankerd in de WGR-plus (o.a. verkeer, vervoer en economische ontwikkeling), deels vrijwillig overgedragen (milieu) of dient als overlegplatform (o.a. welzijn en volwasseneneducatie).						
Bestuurlijke betrokkenheid	Eén lid wordt door de gemeenteraad uit zijn midden aangewezen als lid van de regioraad.						
Risico's	Beleidsverantwoordelijkheid openbaar vervoer. Daarnaast adequate besteding EU-middelen (Stimulus). Tenslotte wegvallende of tekortschietende derde geldstromen.						
Eigen Vermogen	€ 15.023.000						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 € 234.484 aan deze regeling bij. Dit betreft de algemene bijdrage en de bijdrage aan het Stimuleringsfonds, minus de bijdrage aan Brainport Development (wordt elders verantwoord).						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	351	325	243	235	211	211	211

⇧7. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Het, ten behoeve van de deelnemers, gemeenschappelijk uitvoeren van taken op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Zuidoost-Brabant.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor eventuele tekorten.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 - voor het gezamenlijke takenpakket - aan deze regeling € 545.432 bij. De verhoging van de bijdrage ten opzichte van 2014 heeft te maken met de overdracht van VTH taken (m.b.t. vvgb-bedrijven) van de Provincie, waarvoor de gemeente via het gemeentefonds een vergoeding ontvangt.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	268	476	546	546	546	546

⇧8. Peel 6.1							
Aard activiteit	Uitvoeringsorganisatie WMO en Jeugdzorg.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente wijst twee leden uit het college van burgemeester en wethouders aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	n.v.t.						
Eigen Vermogen	€ 0 bron: Begroting Peel 6.1 2015-2018						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 aan deze regeling €57.000 bij.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

	n.v.t.	n.v.t.	67	57	32	32	32

⇧9. Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Zorg voor een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening bij ongevallen en rampen en voor een integraal ambulance-zorgsysteem in Zuidoost Brabant. Financiering geschiedt op basis van tarieven COTG en eventueel door deelnemende gemeenten bij nadelig saldo (ambulancevervoer) en door rijk en deelnemende gemeenten (brandweer/rampenbestrijding).						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemeenteraad wijst de burgemeester aan. De vervanging is geregeld via artikel 77 van de Gemeentewet.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor tekorten op basis van aantal inwoners (50%) en aantal wooneenheden (50%) voor zover het de brandweertaken betreft en naar rato van aantal inwoners voor wat betreft het ambulancevervoer.						
Eigen Vermogen	€ 4.030.400						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 € 1.075.778 aan deze regeling bij waarbij rekening is gehouden met de Toekomstvisie en nadeelcompensatie (model Deurne). De nadelige saldi worden in de meerjarenraming 2015-2018 opgevangen door inzet van de reserve brandweer die geen functie meer heeft na de overdracht.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	239	241	1.021	1.076	1.128	1.167	1.178

JAARLIJKSE BIJDRAGE PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN

⇧10. Beheersstichting golfbaan Stippelberg	
Aard activiteit	Het realiseren en exploiteren van een golfbaan in Bakel-Milheeze.
Bestuurlijke betrokkenheid	PPS-constructie. College wijst een lid aan die deelneemt in het bestuur van de beheersstichting.
Risico's	De beheersstichting heeft de golfbaan in erfpacht verkregen van de gemeente. Risico met betrekking tot investeringen in de golfbaan en risico als kredietverstrekker met betrekking tot hypothecaire geldlening aan de beheersstichting voor de opstallen. Op 2 oktober 2014 heeft de gemeenteraad tot een pakket aan maatregelen besloten om de jaarlijkse exploitatielasten van de stichting te laten dalen. Daarbij is verder besloten dat het toezicht door de gemeente op de exploitatie van de golfbaan wordt geïntensiveerd en dat de gemeentelijke invloed op de begroting, jaarrekening en investeringen van de beheersstichting golfbaan Stippelberg wordt vergroot. Om dit te verwezenlijken en een duidelijke scheiding in de verantwoordelijkheden aan te brengen is in samenspraak met het bestuur van de beheersstichting een onderzoek ingesteld naar een mogelijk meer geëigende bestuursvorm, daarbij rekening houdend met juridische en fiscale consequenties. Ook de samenstelling van het bestuur van de beheersstichting maakt onderdeel uit van dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek inclusief mogelijke wijzigingsvoorstellen worden uiterlijk 1 december 2014 voorgelegd aan de gemeenteraad.
Eigen Vermogen	- € 463.069
Omvang deelname	n.v.t.

Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	0	0	0	0	0	0

⇧11. Brainport Development							
Aard activiteit	Versterken van de sociaal-economische structuur van de Regio Eindhoven, het exploiteren van bedrijvencentra en onroerend goed en het participeren in welke vorm dan ook in andere (rechts)personen. Financiering geschiedt door ondernemingsactiviteiten en jaarlijkse bijdragen van de aandeelhouders (MRE en gemeenten Eindhoven en Helmond). De financiële bijdrage is € 59.029, die wordt betaald via de bijdrage aan het MRE.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Indirect via MRE.						
Risico's	Eventueel een afbouwvergoeding bij een éénzijdige stopzetting van de gemeentelijke bijdrage.						
Eigen Vermogen	€ 3.615.669						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 59.029.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	28	59	59	59	59	59	59

⇧12. Dimpact							
Aard activiteit	Het leveren van een volledige oplossing voor gemeentelijke digitale dienstverlening aan haar leden.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Een collegelid is lid van het bestuur.						
Risico's	De gemeente is lid en daardoor verantwoordelijk voor Dimpact beslissingen. Ieder lid heeft evenveel inbreng.						
Eigen Vermogen	€ 526.459 bron: Financiële jaarstukken 2013 Coöperatie Dimpact U.A.						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 aan lidmaatschapskosten € 6.000, daarnaast is de gemeente aan Dimpact een bijdrage verschuldigd per inwoner van de gemeente per jaar voor het gebruik van het product. Voor 2013 bedraagt deze bijdrage € 3,30 per inwoner.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	6	6	6	6	6	6	6

⇧13. Stichting Bureau Inkoop Zuidoost Brabant							
Aard activiteit	Het begeleiden en ondersteunen in gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, al dan niet in gezamenlijkheid.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Twee zetels in het bestuur van de stichting BIZOB, statutair gevestigd in Deurne.						
Risico's	Exploitatierisico.						
Eigen Vermogen	€ 571.200						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 68.000.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

(x€1.000)	59	60	68	68	68	68	68

⇧14. Stichting Halt							
Aard activiteit	Vermindering en voorkomen van jeugdcriminaliteit en overlast van vuurwerk.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Niet van toepassing.						
Risico's	Eventueel een afbouwvergoeding bij een éénzijdige stopzetting van de gemeentelijke bijdrage.						
Eigen Vermogen	€ 445.009						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 9.382.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	12	10	10	9	9	9	9

⇧15. Stichting Stimuleringsfonds volkshuisvesting							
Aard activiteit	Het verstrekken van hypothecaire geldleningen ten behoeve van starters op de woningmarkt.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Niet van toepassing.						
Risico's	De gemeente draagt dezelfde risico's als een reguliere kredietverstrekker over de leningen zelf. De betaalde financiële bijdrage betreft 0,5% van de uitstaande leningen.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	De oorspronkelijke deelname bedraagt € 1.550.000. Bij raadsbesluit van 20 maart 2007 is de deelname met € 2.500.000, bij raadsbesluit van 3 juni 2009 is de deelname nog eens met € 2.000.000, bij raadsbesluit van 22/26 juli 2010 is de deelname nog eens met € 855.000 en bij raadsbesluit van 2 mei 2013 is de deelname nog eens met € 800.000 vermeerderd. In totaal: € 7.705.000. Het saldo van de versterkte startersleningen via SVN bedraagt per 1 januari 2014 € 5.534.000						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	32	30	28	30	28	26	24

JAARLIJKSE INKOMSTEN PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN

⇧16. Brabant Water							
Aard activiteit	Deelname in het aandelenkapitaal.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan algemene aandeelhoudersvergadering.						
Risico's	Waardevermindering aandelen.						
Eigen Vermogen	€ 437.700.000						
Omvang deelname	De gemeente neemt voor € 2.450 deel in het aandelenkapitaal.						
Inkomsten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	0	0	0	0	0	0

⇧17. NV Bank van Nederlandse gemeenten							
Aard activiteit	Deelname in het aandelenkapitaal.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan algemene aandeelhoudersvergadering.						
Risico's	Waardevermindering aandelen.						
Eigen Vermogen	€ 2.752.000.000						
Omvang deelname	De gemeente neemt voor een nominaal bedrag van € 113.685 deel in het aandelenkapitaal van de bank (45.474 aandelen x € 2,50). De gemeente ontvangt jaarlijks een dividend, in 2015 begroot op €58.000.						
Inkomsten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	52	68	58	58	58	58	58

Bijlage 5: Grondbeleid

⇧Complex (x€1.000)	Geïnvesteerd vermogen	Contante waarde van de Eindwaarde	
		positief	negatief
Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	287	195	
Gemert Gelind Pelikaan	741		510
Gemert Wolfsveld II	7.504	2.508	
Gemert Klooster Nazareth	3.425		970
Gemert Kruiseind	477		83
Gemert Doonheide Molenbroekse Loop	2.194	1.756	
Gemert Oudestraat-Bisonstraat	79	102	
Gemert Irenestraat	2.067		1.214
Gemert Teutonenhof	188		66
Gemert Deel	27	164	
Gemert Doonheide -Fielepien	-146	206	
Bakel Bedrijventerrein	1.733	814	
Bakel Neerakker	-262	3.659	
Milheeze Zuidrand	202	172	
Milheeze Bedrijventerrein	-60	590	
Milheeze Noord	1.510	263	
Handel Heerebosch	879	358	
Handel MFA	2.522		2.196
Handel Kalkhoven	2.259		1.751
De Mortel Zuidrand	4.668		2.018
De Mortel Westrand	2.237		42
De Mortel Centrumontwikkeling	925	98	
De Rips Korhoenstraat/Paterslaan	-24	53	
Elsendorp Keizersberg	4.475		2.039
Elsendorp Bedrijventerrein	799	63	
Elsendorp Bedrijventerrein	681	70	
Saldo	**39.387**	**11.069**	**10.888**

Niet in exploitatie genomen gebieden (x€1.000)	2015
Bakel Soersel-middengebied De Vocht	8
Gemert Bloemerd	2.508
Handel De Fuik	1.771
Ruimte voor Ruimte kavels	1.250
Handel Rooije Asch	403
Uitbreiding De Rips	1.146
Saldo	**7.086**

Totaal geïnvesteerd vermogen komt hiermee op €46.473.128 (39.387.199 + 7.085.929).

Bijlage 6: Incidentele baten en lasten

⇧Omschrijving (x€ 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Handhaving (last)	25	25	0	0	0
Totaal Algemene zaken	**25**	**25**	**0**	**0**	**0**
Project 'jeugd dat werkt' (last)	90	90	0	0	0
Pas vooruit (last)	15	15	0	0	0
Totaal Sociaal Domein & Volkshuisvesting	**105**	**105**	**0**	**0**	**0**
Plattelandsontwikkeling (last)	50	50	0	0	0
Totaal Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	**50**	**50**	**0**	**0**	**0**
Economische ontwikkeling en ambitie recreatie & toerisme (last)	90	100	0	0	0
Totaal Economie & Sport	**90**	**100**	**0**	**0**	**0**
Frictiekosten i.v.m. samenwerking peelgemeenten (last)	150	150	0	0	0
Verlaging grondprijzen (last)	0	34	0	0	0
Totaal Financiën & Vastgoed	**150**	**184**	**0**	**0**	**0**
Saldo	**420**	**464**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 7: EMU-saldo

In de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof) die per 1 januari 2014 ingaat, zijn afspraken gemaakt over het toegestane jaarlijkse tekort bij gemeenten, provincies en waterschappen. Het gaat hierbij met name om het aandeel van de decentrale overheden in het begrotingstekort (in kastermen) van de staat als geheel. Dit moet op macroniveau voldoen aan de Europese normstelling. Deze is momenteel maximaal 3% van het BBP. De indicator die hiervoor gebruikt wordt, is het EMU-saldo.

Jaarlijks wordt in de septembercirculaire Gemeentefonds per gemeente aangegeven wat de 'individuele referentiewaarde EMU-saldo' zal zijn voor het komende jaar. De referentiewaarde is een doorvertaling van de macronorm van het maximale aandeel in het EMU-tekort naar het individueel niveau van gemeenten, waterschappen en provincies op basis van de begrotingstotalen van deze individuele gemeenten, provincies en waterschappen. De individuele referentiewaarde is geen strikte norm, maar geeft de afzonderlijke gemeenten wel een indicatie van hun maximale aandeel in het toegestane EMU-tekort. De referentiewaarde van Gemert-Bakel voor 2015 is bepaald op € 2,9 mln. Dat betekent dus dat het EMU- saldo niet lager mag zijn dan € 2,9 mln. De gemeente Gemert-Bakel blijft daarmee binnen de norm.

⇧**Berekend EMU-saldo (x €1.000)**	**2015**
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-73
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.195
3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.705
4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-300
5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	n.v.t.
6. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	n.v.t.
7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	n.v.t.
8. Baten bouwgrondexploitatie voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	n.v.t.
9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	4.199
10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	n.v.t.
11. Verkoop van effecten	n.v.t.
Saldo	**1.926**

Bijlage 7: EMU-saldo

1. Exploitatiesaldo. Dit betreft het exploitatiesaldo vóór toevoeging en onttrekking aan reserves.

2. Afschrijvingen. Het exploitatiesaldo is een saldo in “baten-lasten” termen. Voor aansluiting op de EMU-saldo definitie dient te worden gecorrigeerd voor baten en lasten die geen EMU-effect hebben, maar wel deel uitmaken van het exploitatiesaldo. In verband hiermee moeten de posten m.b.t. afschrijvingen (2), en mutaties voorzieningen (3) ingevuld worden. Conform BBV maken de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geen deel uit van het exploitatiesaldo.

3. Bruto dotaties aan voorzieningen. Dit betreffen de dotaties aan de voorzieningen.

4. Investeringen in (im)materiële vaste activa. Dit zijn de investeringen in de materiele vaste activa. Hiervan zijn dus de investeringen in de financiële vaste activa en mutaties in de positie onderhanden werk gronden op uitgezonderd. Deze laatste worden bij aankoop van gronden (7) en baten gronden (8) verantwoord. Het betreft hier alleen de in het betreffende jaar geplande uitgaven voor de jaren, niet het totaal gevoteerde krediet. Deze post heeft een nadelig effect op het EMU-saldo.

5. Baten uit bijdragen van andere overheden. Dit betreft de baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4: desinvesteringen in materiele vaste activa. Voor Rotterdam is deze niet van toepassing.

6. Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa. Dit zijn de desinvesteringen in de materiele vaste activa.

7. Aankoop van gronden. Dit betreft de aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken, voor zover deze niet al op de exploitatie verantwoord zijn, zoals opgenomen in post 1.

8. Baten bouwgrondexploitatie. Net als bij post 7 worden hier alleen de baten uit bouwgrondexploitatie bedoeld voor zover die niet op de exploitatierekening staan. Het gaat hier overigens niet alleen om grondverkopen, maar ook om andere baten, zoals bijdragen derden.

9. Lasten op balanspost voorzieningen. Conform BBV wordt gedoteerd aan voorzieningen ten laste van het exploitatiesaldo en betaald ten laste van de voorzieningen. Deze lasten maken dus geen deel uit van het exploitatiesaldo zoals bedoeld in post 1.

10. Lasten i.v.m. transacties derden. Strikt genomen is deze post bij een juiste toepassing van het BBV overbodig. Desondanks blijft CBS deze post gezien de respons erop van andere gemeenten, in de berekening houden.

11. Verkoop van effecten. In het baten-lastenstelsel verhogen de eventuele boekwinsten die bij verkoop van financiële vaste activa gerealiseerd worden het exploitatiesaldo. Voor het EMU-saldo zijn mutaties in de financiële vaste activa en de daarmee eventueel gerealiseerde boekwinsten niet relevant. Om die reden wordt gecorrigeerd voor de boekwinsten.

Bijlage 8: Specificatie cijfers programma's

1. Algemene zaken

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Dwangsommen	0	3	3	3	3	3
Huurkosten	40	27	27	27	27	27
Inkomensoverdracht aan derden	491	1.182	1.269	1.297	1.336	1.348
Kosten bestuur en raad (inclusief storting in voorziening)	1.726	1.034	1.090	1.066	1.053	1.037
Nog te ontwikkelen beleid	0	0	108	83	83	83
Personeel en overhead	3.705	3.419	3.693	3.693	3.693	3.693
Rente en afschrijving	461	173	167	163	158	154
Salarissen overig	198	8	8	8	8	8
Overige stortingen reserves/voorzieningen	408	22	23	23	23	24
Subsidie vrijwilligers	2	4	6	6	6	6
Uitvoeringskosten	1.243	991	899	894	881	868
Zakelijke lasten inclusief energie	59	18	15	15	15	15
Totaal lasten	**8.333**	**6.881**	**7.308**	**7.280**	**7.289**	**7.266**
⇧**Baten**						
Bijdragen van derden	321	302	327	327	327	327
Huuropbrengsten	2	5	113	113	113	113
Legesinkomsten	454	430	445	445	445	445
Verkoop gronden en panden	235	0	0	0	0	0
Totaal baten	**1.013**	**738**	**885**	**885**	**885**	**885**

2. Sociaal Domein & Volkshuisvesting

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Dwangsommen	2	0	0	0	0	0
Huurkosten	15	0	0	0	0	0
Individuele trajecten	95	58	58	58	58	58
Inkomensondersteuning	5.465	5.563	5.622	5.644	5.639	5.630
Inkomensoverdracht aan derden	9.329	9.542	18.855	18.487	17.880	17.608
Nog te ontwikkelen beleid	0	0	205	92	106	106
Personeel en overhead	2.931	3.296	2.226	2.226	2.226	2.226
Rente en afschrijving	4.680	4.149	3.171	3.121	3.071	3.025
Storting reserves en voorzieningen	711	208	168	169	171	172
Subsidie vrijwilligers	362	384	385	385	385	385
Uitvoeringskosten	1.743	1.609	1.419	1.401	1.407	1.413
Verstrekte voorzieningen	3.159	3.281	2.695	2.327	2.296	2.296
Zakelijke lasten	293	281	283	282	282	282
Totaal lasten	**28.785**	**28.369**	**35.088**	**34.194**	**33.522**	**33.202**
⇧**Baten**						
Bijdragen van derden	567	310	35	35	35	35
Huuropbrengsten	254	229	284	285	285	285
Legesinkomsten	11	3	3	3	3	3
Ontvangen rente	38	36	3	2	34	32
Overgebrachte baten en lasten	36	13	13	13	13	13
Rente en/of aflossing lening	237	156	156	156	156	156
Rijksinkomensoverdracht	12.992	10.938	10.755	10.415	10.077	9.817
Terugvordering en verhaal	486	476	526	426	401	401
Verkoop grond	0	0	0	0	875	0
Verkoop gronden en panden	0	250	0	0	0	0
Totaal baten	**14.622**	**12.411**	**11.775**	**11.334**	**11.878**	**10.742**

3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Btw in tarief afval en riolering	199	159	168	181	103	103
Inkomensoverdracht aan derden	446	687	757	757	757	757
Nog te ontwikkelen beleid	0	50	50	0	0	0
Personeel en overhead	4.392	4.514	3.980	3.980	3.980	3.980
Planschade	113	86	3	3	3	3
Rente en afschrijving	2.205	1.194	803	798	685	652
Riolering (alle lasten)	1.832	1.763	1.801	1.797	1.931	1.989
Stortingen in reserves/voorzieningen	818	835	1.250	1.166	1.180	1.194
Subsidie vrijwilligers	20	20	10	10	10	10
Uitvoeringskosten	1.457	1.512	1.456	1.418	1.401	1.401
Zakelijke lasten	147	153	153	153	153	153
Totaal lasten	**11.631**	**10.974**	**10.431**	**10.262**	**10.204**	**10.243**
⇧**Baten**						
Belastingen en heffingen	2.090	1.989	1.997	2.006	2.062	2.121
Bijdragen van derden	373	267	261	261	261	261
Huuropbrengsten	5	0	0	0	0	0
Legesinkomsten	1.059	1.040	924	924	924	924
Ontvangen rente	3	4	4	4	4	4
Pacht	18	9	9	9	9	9
Rijksinkomensoverdrachten	57	44	44	44	44	44
Onttrekking reserves/voorzieningen	1.568	0	1	0	0	0
Overige inkomsten	12	0	3	3	3	3
Totaal baten	**5.186**	**3.353**	**3.244**	**3.251**	**3.307**	**3.365**

4. Economie & Sport

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧Lasten						
Afval (alle lasten)	2.591	2.738	2.725	2.718	2.716	2.715
Inkomensoverdracht aan derden	388	485	454	446	446	446
Nog te ontwikkelen beleid en in te vullen bezuinigingen	0	40	113	-109	-109	-109
Personeel en overhead	1.151	1.447	1.658	1.658	1.658	1.658
Rente en afschrijving	914	836	826	822	827	802
Overige stortingen reserves/voorzieningen	206	117	147	153	158	164
Subsidie vrijwilligers	125	95	121	121	121	121
Uitvoeringskosten	327	335	330	329	328	328
Zakelijke lasten inclusief energie	186	184	184	184	184	184
Totaal lasten	**5.891**	**6.278**	**6.560**	**6.322**	**6.330**	**6.309**
⇧Baten						
Belastingen en heffingen	1.774	1.832	2.042	2.042	2.242	2.242
Bijdragen van derden	636	561	561	561	561	561
Huuropbrengsten	331	333	340	340	340	340
Legesinkomsten	4	2	2	2	2	2
Ontvangen rente	2	2	2	2	1	1
Pacht	2	7	7	7	7	7
Rijksinkomsten overdracht	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	**2.753**	**2.737**	**2.953**	**2.953**	**3.153**	**3.153**

5. Financiën & Vastgoed

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧Lasten						
Bouwgrondexploitatie (alle lasten)	5.722	7.415	7.697	5.426	3.760	3.789
BTW in tarief afval en riolering	-387	-310	-324	-336	-259	-259
Huurkosten	2	2	2	2	2	2
Inkomstenoverdracht aan derden	7	7	3	3	3	3

Nog te ontwikkelen beleid	0	2	34	0	0	0
Onvoorziene uitgaven	0	70	220	220	220	220
Overgebrachte baten en lasten naar volgende dienstjaar	762	25	25	25	25	25
Personeel en overhead (inclusief saldi kostenplaats)	3.786	-193	704	461	376	341
Planschade	205	5	0	0	0	0
Rente en afschrijving	2.373	2.313	2.004	2.093	2.273	2.408
Saldo van rekening baten en lasten	0	31	0	0	0	0
Overige reserve/voorzieningen	7.668	5.677	3.469	2.842	4.478	2.874
Uitvoeringskosten	715	361	261	250	238	231
Zakelijke lasten	45	42	42	42	42	42
Zerobudgeting (nog niet besteed)	0	942	0	0	0	0
Totaal lasten	**20.899**	**16.389**	**14.138**	**11.027**	**11.158**	**9.674**
⇧Baten						
Belastingen en heffingen	8.774	8.151	8.151	8.337	8.543	8.702
Bijdrage van derden	618	432	476	474	471	469
Bouwgrondexploitatie	4.013	7.326	7.933	5.189	3.600	3.479
Dividend	68	58	58	58	58	58
Huuropbrengst	94	67	60	60	60	60
Ontvangen rente	1.952	1.929	1.879	1.846	1.822	1.796
Pacht	23	27	27	27	27	27
Rente en afschrijving (bespaarde rente)	1.209	1.105	998	957	1.020	1.021
Rijksinkomensoverdracht	24.682	24.951	31.494	31.464	31.147	30.944
Onttrekking reserves en voorzieningen	9.407	4.342	3.550	2.669	3.083	2.562
Verkoop grond en panden(niet bouwgrond)	1.121	1.263	51	51	51	51
Totaal baten	**51.963**	**49.652**	**54.677**	**51.132**	**49.883**	**49.169**

Bijlage 9: Toelichting verschillen

	⇧Handhaving
Bedrag	€ 25.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Door de Stichting Stadswacht Helmond wordt toezicht gehouden in de openbare ruimte. Afgelopen jaren is daarvoor steeds budget voor geweest. De stadswachten houden toezicht op het naleefgedrag en het aanpakken van kleine ergernissen. Daarnaast houden zij zich bezig met het afhandelen van klachten en meldingen in de openbare ruimte. Ook houden zij zich bezig met het bezorgen van brieven na woninginbraken en het toezicht bij evenementen. Om toch de diverse activiteiten te kunnen blijven uitvoeren is een budget benodigd van € 25.000.

	⇧Verlaging dwangsommen
Bedrag	€ 50.000 (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als baten afgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de begroting is een bedrag van € 75.000 opgenomen als opbrengst dwangsommen. In praktijk blijkt nu al enige jaren dat hier dit bedrag niet wordt gerealiseerd. Daarom is deze begrotingspost afgeraamd met € 50.000.

	⇧Wachtgelden wethouders
Bedrag	€ 31.000
I/S	Bedrag is incidenteel als last bijgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de begrotingsnota 2015 was rekening gehouden met een bedrag van € 78.000 wachtgelden wethouders in 2015 aflopend tot € 0 in 2018. Op deze wachtgelden wordt nu minder een beroep gedaan. In deze begroting kan daarom € 47.000 minder geraamd worden dan eerder voorzien

	⇧Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO)
Bedrag	€ 16.000, maar door onttrekking aan de reserve brandweer heeft dit per saldo geen effect
I/S	Lasten worden structureel bijgeraamd
Programma	Algemene Zaken

Toelichting	De bijdrage van de gemeente aan de Veiligheidsregio stijgt. Bij de bedragen is rekening gehouden met de bezuiniging uit de Toekomstvisie brandweerzorg en de tijdelijke nadeelcompensatie in de jaren 2015 tot en met 2017 volgens het 'model Deurne'. De netto lasten voor de begroting zijn wel beperkt doordat er elders in de begroting voordelen tegenover staan (lasten vervallen van materieel dat is overgenomen door de VRBZO en huurinkomsten stijgen door de verhuur van brandweerkazernes aan de VRBZO). Het hier aangegeven verschil betreft het netto verschil. In meerjarenperspectief stijgen de kosten als volgt 2016: € 68.000 , 2017: € 107.000 , 2018 e.v. : € 118.000. Dit wordt gecompenseerd door een jaarlijkse onttrekking uit de reserve brandweer. Deze heeft geen functie meer na de overdracht van taken aan de veiligheidsregio. De stand van deze reserve is ruim € 400.000 in 2014.

	⇧SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken
Bedrag	€ 8.000
I/S	Bedrag is structureel afgeraamd
Programma	Algemene Zaken
Toelichting	Ten opzichte van 2014 zijn de kosten van de algemene bijdrage aan SRE/MRE inclusief het budget voor over te dragen oud-SRE taken € 8.000 lager. De bijdrage SRE daalt met € 91.000. Daar tegenover staat dat er € 83.000 oud-SRE taken op een andere manier ingevuld zullen worden door samenwerking met Peel en of SRE gemeenten.

	⇧Pas vooruit
Bedrag	€ 15.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Het pasje is bedoeld voor minima die door allerlei omstandigheden zoveel vaste lasten hebben, dat ze van hun inkomen niet voldoende overhouden om normale boodschappen voor het gezin te kunnen doen. Het pasje kan gebruikt worden in alle supermarkten. Het gaat om verse producten uit de supermarkt, zoals groenten, fruit, vlees(beleg), brood en melkproducten. De hoogte van het bedrag op het pasje is afhankelijk van de gezinssituatie van € 75,00 tot € 125,00 per maand. Degenen die een pasje krijgen, moeten ook wat terug doen in de vorm van vrijwilligerswerk. De Atlant Groep kijkt samen met de pashouders wat een geschikte vrijwilligersplek is. Het werk moet wel passen bij de persoon en zijn/haar situatie. Maximaal 50 personen nemen deel aan Een Pas Vooruit. Om dit aantal te kunnen bekostigen hebben we € 62.500 nodig. Daarvan is € 30.000 een gift van het armenbestuur in 2015. We moeten zelf nog € 32.500 inleggen.

	⇧Jeugd dat werkt
Bedrag	€ 90.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Gemert-Bakel kent in vergelijking met de omliggende gemeenten een hoge

	werkloosheid onder jongeren. In 2014 is een project gestart voor extra zet om werkeloosheid onder jeugd in de leeftijdscategorie van 16 tot 27 jaar te bestrijden. De ambitie voor 2015 is: minimaal 7 jongeren vinden werk of gaan starten met een (rijksgefinancierde) scholing. Deze jongeren vragen geen uitkering aan, of stromen uit de uitkering. In 2014 zijn tot nu toe al 8 jongeren aan het werk of volgen een opleiding en vragen dus geen uitkering aan via dit project. De gemiddelde kosten voor een gemeente per uitkeringsgerechtigde is € 12.500. Deze investering 'verdient' zichzelf dus terug. Om dit project in 2015 voor te zetten is een bedrag van € 90.000 nodig.

	⇧Uitstel subsidie Kunstlokaal
Bedrag	€ 50.000 (begrotingsnota)
I/S	Bezuinigingstaakstelling is incidenteel voor 2015 afgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	De eerste structurele bezuiniging van € 50.000,- is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begrotingsnota 2015 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000,- uit te stellen naar uiterlijk 1-1-2018, waarbij het college de mogelijkheid heeft om jaarlijks te bezien of (een deel van) de bezuiniging al eerder kan worden doorgevoerd. Door dit uitstel krijgt KunstLokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan.

	⇧Drie decentralisaties Sociaal domein (participatiewet)
Bedrag	€ 10.448.812 voor taken Participatiewet
I/S	Baten en lasten zijn structureel geraamd. Uitgangspunt daarbij is de dat drie decentralisaties binnen de rijksmiddelen worden gerealiseerd en daarmee budgettair neutraal verlopen voor de gemeentelijke begroting.
Programma	Sociaal domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Het merendeel van het programma 'Sociaal Domein & Volkshuisvesting' wordt gefinancierd met rijksbijdragen. Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De Particpatiewet kent twee geldstromen. Een deel ontvangt de gemeente via de algemene uitkering en een deel wordt toegekend via een beschikking. De middelen worden afzonderlijk geraamd. • Er is een bedrag van € 5.684.593 beschikbaar voor de mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben en re-integratie (Werkdeel). • Er is een bedrag van € 4.764.219 beschikbaar voor de Gebundelde uitkering WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende zelfstandigen), de wet BUIG.

	⇧Drie decentralisatie Sociaal domein (WMO en Jeugdzorg)
Bedrag	€ 9.135.297 voor de nieuwe taken AWBZ en Jeugdzorg
I/S	Baten en lasten zijn structureel bijgeraamd. Uitgangspunt daarbij is de dat drie decentralisaties binnen de rijksmiddelen worden gerealiseerd en daarmee budgettair neutraal verlopen voor de gemeentelijke begroting
Programma	Sociaal domein & Volkshuisvesting

Toelichting	Het merendeel van het programma 'Sociaal Domein & Volkshuisvesting' wordt gefinancierd met rijksbijdragen. • Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De begroting bevat twee rijksbijdrage ten behoeve van WMO; € 1.966.403 als integratie uitkering WMO en € 3.515.879 uit de algemene uitkering ten behoeve van de nieuwe taken vanuit de AWBZ. • Er is een bedrag van € 5.619.418 beschikbaar voor transitie jeugdzorg; daarvan is voor de Inkooporganisatie Zuidoost Brabant € 2.874.200 voor de zorg met verblijf, voor Peel 6.1 € 1.912.300 voor de AWBZ zorg en tot slot een lokaalbudget van € 833.400.

	⇧Subsidie vrijwilligersorganisaties
Bedrag	Geen verschil ten opzichte van begrotingsjaar 2014. Ten opzichte van meerjarenraming 2014-2017 is in jaarschijf 2015 € 90.000 extra geraamd (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer en Algemene Zaken
Toelichting	Eind 2011 is het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld voor de jaren 2012-2014. In principe was er in totaal € 400.000 beschikbaar voor subsidie vrijwilligers en gemeenschapshuizen. Dit bleek niet toereikend te zijn binnen het nieuwe subsidiebeleid. Daarbij is toen een vangnet gecreëerd vanuit tijdelijke middelen wat afliep in 2014. Gezien het uitgangspunt dat de subsidie voor de vrijwilligersorganisaties op hetzelfde niveau blijven dient deze tijdelijke dekking omgezet tot worden in een structurele post. Indien dit niet gebeurd zijn verdere bezuinigingen op vrijwilligers noodzakelijk en dit is in strijd met het zonet aangehaalde uitgangspunt.

	⇧Plattelandsontwikkeling
Bedrag	€ 50.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer
Toelichting	Het buitengebied is en blijft van groot economisch belang doordat agrarische ondernemers in staat zijn om zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord te ondernemen zonder dat dit gepaard gaat met een te grote overbelasting voor de omgeving. Aandachtsgebieden in Gemert-Bakel worden door i.s.m. inwoners en bedrijven benoemd. De gemeente faciliteert het proces. De gemeente werkt samen met andere organisaties aan een zorgvuldige veehouderij in Gemert-Bakel. Hiervoor wordt een platform Zorgvuldige veehouderij opgezet. De gemeente zet actief in op instrumenten waardoor agrarische ondernemers hun imago kunnen verbeteren. Zo stimuleert de gemeente dat agrarische ondernemers de dialoog en BZV toepassen bij vergunningverlening. Tevens wordt ingezet op het werk maken van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) en een plan van aanpak voor de erfbeplanting. De gemeente zet ruimtelijke instrumenten in op weg naar een zorgvuldigere veehouderij.

	Hierom gaat zij haar structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied updaten. De gemeente toetst op gezondheid en veehouderij. Zij is vertegenwoordigd in de klankbordgroep gezondheidsonderzoek en de resultaten van het gezondheidsonderzoek worden vertaald naar beleid. Er wordt een draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij ontwikkeld. Verder wil Gemert-Bakel kunnen participeren in vernieuwende initiatieven die een zorgvuldigere veehouderij mogelijk maken zoals bijvoorbeeld in de ontwikkeling van een digitale geur-app , bijdragen aan het vinden van oplossingsmogelijkheden voor 'knelpuntbedrijven', het voorbereiden van lastige maar vernieuwende (juridische) trajecten in samenwerkingsverband etc.

	⇧Subsidie Molen De Volksvriend
Bedrag	€ 18.000 (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In 2014 heeft de gemeente Gemert-Bakel molen de Volksvriend gekocht en in erfpacht uitgegeven aan de molenstichting onder dezelfde condities als de drie overige molens. Voor de al in beheer zijnde molens krijgt de molenstichting een gemiddeld bedrag van € 18.000 per molen. Daarom wordt voor deze vierde molen ook een bijdrage van € 18.000 geraamd zoals besloten in de raadsvergadering van 2 oktober 2014.

	⇧VTH taken
Bedrag	€ 62.000
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer
Toelichting	De verhoging van de bijdrage ten opzichte van 2014 heeft te maken met de overdracht van VTH taken (met betrekking tot vvgb-bedrijven) van de Provincie, waarvoor de gemeente via het gemeentefonds een vergoeding ontvangt.

	⇧Leges omgevingsvergunning
Bedrag	€ 171.000
I/S	Bedrag is structureel als baten afgeraamd
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges € 200.000 structureel verlaagd van € 900.000 naar € 700.000. Dit op basis van de verwachte inkomsten in 2014. Verder kunnen bewoners en bedrijven kunnen per 1 november 2014 eenvoudiger aan- of uitbouwen, bijgebouwen plaatsen of andere kleine bouwwerken aan de achterkant van een woning of ander hoofdgebouw neerzetten. Het vergunningvrij vergroten van het hoofdgebouw wordt bijvoorbeeld uitgebreid van 2,5 naar 4 meter en het wordt mogelijk om in het achtererf bij een woning een woongelegenheid voor mantelzorg te plaatsen. Hierdoor dalen de legesinkomsten. Voor gedoogbeschikkingen/tijdelijke omgevingsvergunningen zijn de leges met een bedrag van € 29.000 opgehoogd. Per saldo bedraagt de verlaging daarmee € 171.000.

	⇧Leges bestemmingplan procedures
Bedrag	€ 39.000
I/S	Bedrag is structureel
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges bestemmingsplan procedures € 39.000 structureel verhoogd van € 111.000 naar € 150.000. Dit op basis van de verwachte inkomsten in 2014 en verder.

	⇧Economische ontwikkelingen en ambitie recreatie en toerisme
Bedrag	€ 100.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Economie & Sport
Toelichting	We willen een sterke gemeente zijn in de peelregio. Daarvoor zorgen we dat de basis op orde is en voeren we een cluster- en ketenonderzoek uit. In veel gevallen geldt dat bedrijven en ketens waarin zij zich bevinden veelal belangen hebben die de gemeentegrenzen overschrijden en daarmee buiten de gemeentelijke reikwijdte vallen. Om dit weg te nemen is schaalvergroting een oplossing, daarom gaan we op bovenlokaal niveau samenwerken aan economische ontwikkeling. We werken aan een doorontwikkeling van de bedrijventerreinen, met daarbij een actualisatie van de visie bedrijventerreinen, een goede bereikbaarheid, we creëren een gunstig ondernemersklimaat voor zowel bestaande als nieuwe ondernemers met daarbij invoering van parkmanagement. We kijken hoe we vraag en aanbod op elkaar aan kunnen laten sluiten en investeren in het vermarkten van deze gronden. Daarnaast stimuleren we werkgevers om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen. We stellen een dorpsvisie op voor Bakel om zo onze centra aantrekkelijk te houden, met daarnaast een detailhandelsvisie op zowel lokaal niveau als op niveau van de peel. Een centrummanager wordt aangesteld. Op het gebied van recreatie en toerisme worden nieuwe concepten ontwikkeld. Uitgegaan wordt van kansen, initiatieven en vragen uit de markt waarvoor flexibiliteit en ruimte dienen te worden gecreëerd.

	⇧Binnensport
Bedrag	€ 65.000
I/S	Bezuinigingstaakstelling is incidenteel voor 2015 afgeraamd
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Voor sporthal De Beek geldt dat er in 2014 een nieuwe beheerder is aangetrokken. Gezien de bezettingsgraad van deze sporthal en leeftijd van de beheerders is niet gelukt over te gaan tot privatiseren maar tot het sluiten van een gebruiks-overeenkomst van jaar tot jaar. Daarbij is aangegeven dat verzelfstandiging in de toekomst nog steeds de wens is van de gemeente. Voor de kantine sporthal Molenbroek is in 2014 een vaststellingovereenkomst met de huidige pachtster

	afgesloten. De exploitatie van de kantine is op korte termijn door de verenigingen overgenomen. Er wordt gezocht naar een oplossing met een structureel karakter. Oorspronkelijk stond voor 2015 een taakstelling opgenomen van € 130.000. In deze begroting is de taakstelling voor 2015 komen te vervallen. Voor 2016 en verder blijft een taakstelling van € 130.000 in de begroting staan. Omdat in de begroting een taakstelling opgenomen staat van € 65.000 is het verschil tussen de begroting 2014 en 2015 € 65.000.

	⇧Verlaging grondprijzen
Bedrag	€ 34.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	Door het college van B&W wordt aan de gemeenteraad het voorstel gedaan om voor 2015 een korting van 15% op de grondprijs voor woningbouw percelen toe te passen. In de praktijk is dit een korting van € 42 per m² in de kernen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel en Milheeze. Voor de kernen De Rips en Elsendorp is dit een korting van € 37,50. In de bouwgrondexploitatie is met deze korting voor 2015 geen rekening gehouden. Het toepassen van een korting op de grondprijs heeft tot gevolg dat de opbrengsten uit de verkoop lager worden in 2015. Voor de exploitaties met een gecalculeerd positief eindresultaat heeft de korting een winstverdamping tot gevolg. Voor de exploitaties met een negatief eindresultaat heeft de korting een hoger negatief eindresultaat tot gevolg. Volgens de BBV richtlijn dient hierdoor ook de noodzakelijke voorziening aangevuld te worden. In 2015 is er in het plan ‘Kalkhoven’ in Handel een verkoop van 800 m² bouwgrond geraamd. De verkoopopbrengst zal door het verstrekken van de korting op de grondprijs € 33.600 lager zijn indien de geraamde verkoop behaald zal gaan worden. Conform de BBV richtlijn dient er voor dit bedrag in 2015 een extra voorziening getroffen te worden.

	⇧Post onvoorzien
Bedrag	€ 150.000
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	In deze begroting is de post onvoorzien opgehoogd van € 70.000 naar € 220.000. De reden hiervoor is dat de voordelen van zero-budgeting met een structureel bedrag van € 611.000 zijn ingeboekt in deze begroting. Gedurende een jaar zijn er daardoor minder mogelijkheden tegenvallers op te vangen binnen de normale bedrijfsvoering.

	⇧Effect meicirculaire en septembercirculaire 2014
Bedrag	Per saldo is € 12.760.000 aan algemene uitkering bijgeraamd. Het deel participatiewet is nog gerubriceerd in het programma Sociaal domein & Volkshuisvesting.

	Het netto-effect op het begrotingssaldo 2015 is € 333.000 positief.
I/S	De algemene uitkering is voor de jaren 2015 t/m 2018 bijgesteld met ieder jaar het daarvoor gelden bedrag op basis van de mei- en septembercirculaire
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	De enorme stijging van de algemene uitkering wordt veroorzaak door de drie decentralisaties. Deze laten zijn 1 op 1 gekoppeld aan de ontvangen bijdragen. De uitkering voor de sociale werkvoorziening (WSW) was tot en met 2014 een aparte rijksuitkering. Met ingang van 2015 valt dit onder de participatiewet en is de rijksbijdrage opgenomen in de algemene uitkering. De septembercirculaire geeft een nettovoordeel van € 333.000 in 2015 oplopend tot € 667.000 in 2018. Bij bepaling van dit nettvoordeel is rekening gehouden met het verhogen en verlagen van budgeten, zoals verwoord in de raadsinformatienota's over de mei- en septembercirculaire. In de begrotingsnota 2015 was rekening gehouden met een structureel nadeel van € 244.000 in de algemene uitkering (herverdeeleffect). De herverdeling is in de septembercirculaire getrapt ingevoerd 50% in 2015 en de overige 50% in 2016. Dit is verwerkt in het nettovoordeel.

	⇧Zerobudgeting
Bedrag	€ 611.000
I/S	Budgetten zijn structureel afgeraamd
Programma	⇧Algemene zaken, ⇧Sociaal Domein & Volkshuisvesting, ⇧Economie & Sport, ⇧Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	Op basis van de gemiddelde uitgaven van de afgelopen drie jaren en actuele contracten zijn uitvoeringsbudgetten zoals advieskosten en onderhoudskosten structureel afgeraamd. In 2011 t/m 2014 is zerobudgeting mede gebruikt om eventuele tegenvallers op te vangen. Nu het voordeel structureel wordt ingeboekt valt deze mogelijkheid grotendeels weg. Daarom is gelijktijdig de post onvoorzien verhoogd met € 150.000 in deze begroting. De op de verschillende programma's afgeraamde bedragen voor zerobudgeting (stand 1 november 2014 € 942.000) staan voor 2014 verzameld op het programma financiën en vastgoed. Aan het einde van het jaar zal duidelijk worden wat de eindstand is en dat wordt vervolgens als voordeel in de jaarrekening 2014 geboekt.

	⇧Verlaging storting reserves
Bedrag	€ 132.000
I/S	Stortingen zijn structureel naar beneden bijgesteld
Programma	Financiën & Vastgoed/Alle programma's
Toelichting	De storting in de reserve automatisering wordt structureel met € 10.000 afgeraamd, vanwege het overschot in deze reserve. Verder is de reserve inventaris gemeentehuis opgeheven. Hierdoor kan de jaarlijkse storting van € 22.000 komen te vervallen. Tenslotte zijn voor de periode 2015-2018 de inflatietoevoegingen aan reserves komen te vervallen. Het voordeel hiervan bedraagt € 100.000. Dit is verantwoord gezien de aanbestedingsvoordelen die op dit moment behaald worden op investeringen die uit deze reserves worden gefinancierd.

Bijlage 10: Kostendekkendheid legesverordening

Kostenonderbouwing

Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor middels de legesverordening worden gevraagd.

De vereisten voor kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De 3 titels uit de legesverordening worden elk afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld, omdat onderlinge kruissubsidiëring tussen de titels niet is toegestaan;
- Bij Titel 3 geldt dat behalve als geheel, tevens per hoofdstuk de maximale 100% kostendekkend geldt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder;
    - Kosten van beleid;
    - Kosten van handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1e controle na oplevering) v.w.b. titel 2;
- De BTW die de gemeente gecompenseerd krijgt (BTW-compensatiefonds) wordt wel als kostenpost meegenomen.

⇧TITEL 1			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Reisdocumenten	€ 186.935	100%	€ 186.935
Basis Registratie Personen (BRP)	€ 389.694	32,14%	€ 125.248
Huwelijk	€ 38.479	86,26%	€ 33.192
Burgerlijke stand	€ 56.220	68,18%	€ 38.331
Nutsbedrijven	€ 20.021	100%	€ 20.021
Parkeervoorziening	€ 7.630	100%	€ 7.630
Leegstandwet	€ 2.489	100%	€ 2.489
Uitvoeringskosten			
Reisdocumenten	€ 1.000	100%	€ 1.000
Salariskosten Ambtenaar burgerlijke stand			
Huwelijk	€ 8.671	100%	€ 8.671

Huur			
Huwelijk	€ 500	100%	€ 500
Materiaalkosten			
Burgerlijke stand	€ 2.600	100%	€ 2.600
Eigen Verklaringen	€ 15.000	100%	€ 15.000
Afdracht leges			
Diverse reisdocumenten	€ 89.000	100%	€ 89.000
Rijbewijzen	€ 33.000	100%	€ 33.000
Nationaliteiten	€ 4.000	100%	€ 4.000
Verklaring Omtrent Gedrag	€ 16.000	100%	€ 16.000
Diensten door derden			
Nutsbedrijven	€ 2.500	100%	€ 2.500
Bijdrage door derden			
Nutsbedrijven	€ 5.116-	100%	€ 5.116-
Totaal toerekening titel 1			**€ 581.000**

Baten			**Opbrengsten**
Leges			
Publiekservice			€ 150
Reisdocumenten			€ 227.250
Rijbewijzen			€ 94.000
Basis Registratie Personen (BRP)			€ 13.000
Nationaliteiten			€ 5.000
Huwelijk			€ 35.531
Burgerlijke stand			€ 4.000
Gemeentearchief			€ 265
Eigen Verklaringen			€ 15.000
Verklaring Omtrent Gedrag			€ 21.210
Nutsbedrijven			€ 25.200
Parkeervoorziening			€ 1.500

Kinderopvang			€ 3.000
Leegstandwet			€ 1.380
Totaal baten titel 1			**€ 446.486**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 1			€ 581.000
Baten titel 1			€ 446.486
Mate van kostendekkendheid titel 1			**76,9%**

⇧TITEL 2			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Bestemmingsplan procedures	€ 435.703	100%	€ 435.703
Omgevingsvergunning	€ 362.016	100%	€ 362.016
Bouwtoezicht	€ 86.478	100%	€ 86.478
Advies en onderzoekskosten			
Omgevingsvergunning	€ 18.000	100%	€ 18.000
Monumentencommissie	€ 5.000	100%	€ 5.000
Bestemmingsplangebied	€ 58.577	20,09%	€ 11.770
Uitvoeringskosten			
Omgevingsvergunning	€ 373	100%	€ 373
Materiaalkosten			
Bouwtoezicht	€ 816	100%	€ 816
Inkomensoverdracht aan overheid			
Regionale brandweersamenwerking	€ 1.075.778	0,68%	€ 7.360
Personeel: lonen en salarissen	€ 60.000	100%	€ 60.000
Totaal toerekening titel 2			€ 987.516
Toerekening titel 2 incl. compensabele BTW (€ 7.317)			**€ 994.933**

Baten			Opbrengsten
Leges			
Bestemmingsplan procedures			€ 150.000
Omgevingsvergunning			€ 729.000
Totaal baten titel 2			**€ 879.000**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 2			**€ 994.933**
Baten titel 2			**€ 879.000**
Mate van kostendekkendheid titel 2			**88,4%**

⇧TITEL 3			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Horecabeleid	€ 98.686	32,70%	€ 37.965
Evenementenvergunningen	€ 181.342	68,84%	€ 124.836
Totaal toerekening titel 3			**€ 162.800**

Baten			Opbrengsten
Leges			
Horeca			€ 30.000
Evenementen			€ 18.250
Totaal baten titel 3			**€ 48.250**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 3			**€ 162.800**
Baten titel 3			**€ 48.250**
Mate van kostendekkendheid			**29,6%**

Bijlage 11: Kerngegevens

KERNGEGEVENS PER 1 JANUARI VAN HET BETREFFENDE JAAR

Sociale structuur	2012	2013	2014	2015
Aantal inwoners:	29.041	29.101	29.315	29.500
waarvan:				
van 0 t/m 19 jaar	6.938	6.872	6.852	6.750
van 20 t/m 49 jaar	11.210	11.014	10.942	10.910
van 50 t/m 59 jaar	4.523	4.578	4.633	4.715
van 60 t/m 64 jaar	1.943	1.971	2.014	2.065
van 65 jaar en ouder	4.427	4.666	4.874	5.060
Aantal periodiek bijstandsgerechtigden	383	372	355	354

Fysieke structuur	2012	2013	2014	2015
Oppervlakte gemeente:	12.336 ha	12.366 ha	12.366 ha	12.366 ha
waarvan:				
binnenwater:	101 ha	109 ha	109 ha	109 ha
historische dorpskern:	8 ha	8 ha	8 ha	8 ha
Oppervlakte groen buitengebied (excl. bosgrond):	308 ha	308 ha	308 ha	308 ha
Oppervlakte groen in woonomgeving:	114 ha	114 ha	114 ha	114 ha
Oppervlakte sportvelden:	312 ha	312 ha	312 ha	312 ha
Oppervlakte gemeentebossen:	410 ha	410 ha	410 ha	410 ha
Lengtes van wegen:				
- asfalt:	209 km	209 km	209 km	209 km
- klinkerwegen:	97 km	97 km	97 km	97 km
- betonwegen:	16 km	16 km	16 km	16 km
- overige (o.a. zandwegen en halfverharding):	90 km	90 km	90 km	90 km
Aantal woonruimten:	12.468	12.640	12.796	12.900

Financiële structuur (* € 1.000)	2012	2013	2014	2015
Opbrengst OZB	4.789	8.233	7.600	7.600
Opbrengst OZB per inwoner	0,16	0,28	0,26	0.26
Algemene uitkering gemeentefonds	24.798	24.267	25.090	37.179
Algemene uitkering per inwoner	0,86	0,83	0,86	1,26
Balanstotaal	207.525	187.069	182.495	Afhankelijk jaarrekening
Vaste geldleningen (exclusief woningbouw)	147.729	136.664	139.938	137.000

Vaste geldlening per inwoner	5,09	4,70	4,77	4,64
Algemene reserve (exclusief jaarrekeningresultaat)	0	-11.504	-11.675	Afhankelijk jaarrekening
Bestemmingsreserves	12.305	10.611	9.943	Afhankelijk jaarrekening
Voorzieningen (inclusief bouwgrondexploitatie)	19.720	26.355	25.577	Afhankelijk jaarrekening
Totaal reserves en voorzieningen	32.025	25.642	23.845	Afhankelijk jaarrekening
Totaal reserves en voorzieningen per inwoner	1,11	0,87	0,81	Afhankelijk jaarrekening

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 897330

Onderwerp: vaststellen programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de Gemeentewet, 189, 190 en 191 ;

Besluit

1. de programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Uitwerking / planning top 12 maatregelen werkgroep besparingen en inkomsten

Aan de, door de werkgroep besparingen en opbrengsten opgedragen lijst van 12 maatregelen, is een tijdplanning gekoppeld (zie onderstaand schema. Graag geven wij hiermee per maatregel een korte toelichting op de genoemde termijnen.

Nr	Besparing / Opbrengst	Totaal score	Eigenaar (afdeling / persoon)	Bespreking in commissie Inkomsten en besparingen
1	Zoveel als mogelijk de verpachte gronden en bosgrond verkopen	48	SPP/M. Emonds	december 2014
2	Debiteurenbeheer: minder renteverlies door beter en scherper debiteurenbeheer.	32	BV/E. Scheepens	jan / feb 2015
3	Inrichten van het openbare gebied versoberen.	32	SPP-OB/ projectleiders	2e bijstelling bouwgrondexpl./ december 2014
4	Alle bestemmingsplannen flexibel maken waardoor meer mogelijkheden ontstaan en minder tijd & geld nodig is voor inpassing.	24	V&T/M. van Berlo	
5	Bouwgrond uitgeven in erfpacht, koopgarant of nieuwe koopoplossingen.	24	SPP/M. Emonds	Nota grondprijsbeleid - december 2014
6	Gebruik gemeentelijke gebouwen tegen kosten onderhoud ipv huur (maatschappelijk nut) .	24	AO/T. Klomp	Na kadernota in te vullen.
7	Grondprijsbeleid aanpassen: bij het veilen van gronden en hoekkavels prijsdifferentiatie toepassen, minimum pachtprijs verhogen en werken met een ondergrens en/of grondprijs verlagen.	24	SPP/M. Emonds	Nota prijsbeleid -december 2014
8	Uitbesteden beheer en onderhoud van gemeentelijk vastgoed tegen lump sum.	24	AO/T. Klomp	Na kadernota in te vullen.
9	Professionaliseren van de verkoop van gemeentelijk vastgoed (gronden opstallen).	18	SPP/M. Emonds-R. Sleegers. S ter Burg	januari 2015
10	Bij elke ontwikkeling en overeenkomst exit scenario's opnemen.	16	SPP-A&O/M. Emonds-S. Gashi	december 2014
11	Door invoering van gedegen risicoanalyse en -management verminderen en vermijden van faalkosten, schadeplicht, tijdverlies en nevenschade.	16	SPP/ alle projectleiders	december 2014
12	Prioritering projecten, scherpe keuzen maken wat wel en wat niet wordt opgenomen.	16	SPP/ A. van Asten	december 2014

1. <u>Zoveel als mogelijk de verpachte gronden en bosgrond verkopen</u>
   Dit is een maatregel die direct is ingevoerd waarna er permanent uitvoering aan wordt gegeven. Gronden die al zijn verpacht worden te koop aangeboden aan de erfpachter. Daar waar mogelijk wordt bosgrond op aanvraag verkocht of zelfs actief door de gemeente te koop aangeboden. Als de mogelijkheid m.b.t. dit laatste zich voordoet zullen wij tijdig voor de besluitvorming overleggen met uw raad. De bevoegdheid tot besluitvorming zit echter bij het college.

2. <u>Debiteurenbeheer: minder renteverlies door beter en scherper debiteurenbeheer</u>
   Vanaf 1 juli 2014 is een werkgroep vanuit de clusters financiële administratie en belastingen actief, die de invorderingsachterstanden voor zowel Gemert-Bakel als Laarbeek gaan inlopen. Begin oktober 2014 zijn in totaal 3.000 aanmaningen en herinneringen verstuurd. Het proces is erop gericht om per 1 januari 2015 alle achterstanden te hebben ingelopen. Vanaf 1 januari 2015 worden alle invorderingsactiviteiten uitgevoerd conform de gestelde termijnen.

3. <u>Inrichten van het openbare gebied versoberen.</u>
   In Gemert-Bakel wordt over het algemeen gezien een relatief sobere inrichting toegepast. Aangezien de meeste projecten lopend zijn, zal een verdere versobering leiden tot het niet halen van het beloofde streefbeeld. Daarbij zal veel weerstand bij belanghebbenden ontstaan. Er zijn hier al voorbeelden van bekend. Voorgesteld wordt om over dit onderwerp, op basis van een discussienotitie, met de commissie Ruimte van gedachten te wisselen in het 1e kwartaal van 2015.

4. <u>Alle bestemmingsplannen zoveel mogelijk flexibel maken waardoor meer mogelijkheden ontstaan en minder tijd & geld nodig is voor inpassing.</u>
   Maatregel door de betreffende afdeling Vergunning en Toezicht per direct in te voeren bij alle volgende vast te stellen bestemmingsplannen. Met de betreffende specialist van de afdeling moet per geval worden bezien welke vrijheid mogelijk en wenselijk is zodat een optimale balans ontstaat tussen sturing door de gemeente en vrijheid voor

de (particuliere) ondernemer.

5. Bouwgrond uitgeven in erfpacht, koopgarant of nieuwe koopoplossingen.
   Team Vastgoed van afdeling Strategie, Programma en Projecten onderzoekt, samen met marktpartijen en makelaars, welke verkoop stimulerende maatregelen mogelijk zijn. Bouwgrond in erfpacht uitgeven en koopgarant zijn daarvan voorbeelden, anderen zijn huurkoop, uitgestelde betaling en leasing. In de nota grondprijsbeleid 2015 worden deze mogelijkheden nader uitgewerkt. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen.

6. Gebruik gemeentelijke gebouwen tegen kosten onderhoud i.p.v. huur (maatschappelijk nut).
   Team Bedrijfsvoering onderzoekt, mede in het licht van de Wet markt en overheid, welke mogelijkheden er zijn om het gebruik van gemeentelijk vastgoed te laten vergoeden op basis van kosten van onderhoud. Het voorstel hierover zal worden betrokken bij de kadernota gebouwenbeheer die in het 1e kwartaal 2015 in de raad komt.

7. Grondprijsbeleid aanpassen: bij het veilen van gronden en hoekkavels prijsdifferentiatie toepassen, minimum pachtprijs verhogen en werken met een ondergrens en/of grondprijs verlagen.
   Dit betreft een wijziging van het vastgestelde grondprijsbeleid en kan pas worden geeffectueerd door vaststelling van het beleid 2015. Na vaststelling zijn de maatregelen direct van kracht en zullen de gevolgen merkbaar zijn.

8. Uitbesteden beheer en onderhoud van gemeentelijk vastgoed tegen lumpsum
   Op dit ogenblik wordt het gemeentelijk vastgoed geïnventariseerd waarbij type vastgoed, staat van onderhoud, boek- en marktwaarde wordt beschreven. Vervolgens is het mogelijk om een aantal offertes op te vragen bij marktpartijen om de vastgoedportefeuille te beheren waarna tenslotte de vergelijking kan worden gemaakt met het zelf beheren. Naar verwachting zal in het 1e kwartaal 2015 helderheid ontstaan over de mogelijkheden.

9. Professionaliseren van de verkoop van gemeentelijk vastgoed (grond en opstallen).
   Dit betreft een maatregel die per direct is ingevoerd: de met de verkoop van gemeentelijk vastgoed belaste medewerkers onderzoeken samen met makelaars en collega gemeenten hoe de verkoop kan worden geprofessionaliseerd. Van de getroffen maatregelen wordt voor de eerste maal in januari 2015 verslag gedaan aan de commissie.

10. Bij elke ontwikkeling en overeenkomst exit scenario's opnemen.
    Betreft een maatregel die per direct is ingevoerd. Alle medewerkers die belast en betrokken zijn bij vastgoedontwikkeling en of het opstellen van (daarbij behorende) overeenkomsten zullen exit-scenario's (laten) opnemen. Uitgangspunt is dat de gemeente de ontwikkeling, of het staken ervan, actief stuurt.

11. Door invoering van gedegen risicoanalyse en -management verminderen en vermijden van faalkosten, schadeplicht, tijdverlies en nevenschade.
    De afdeling SPP heeft reeds een methode ingevoerd voor risicomanagement in projecten. Bij deze methode worden alle aan een ontwikkeling verbonden afdelingen betrokken, worden de risico's integraal afgewogen en worden beheersmaatregelen ingesteld. Hierbij zal ook de vraag van de toekomstige exploitatie betrokken worden. Een eenmaal gemaakte risicoanalyse wordt door de verantwoordelijke projectleider gemonitord, en zo nodig door een nieuwe zitting geactualiseerd. Alle projecten worden voorzien van een risicoanalyse, te beginnen met de projecten met de grootste risico's,

geïnvesteerd vermogen of waarbij het maatschappelijke en of politieke belang groot is.

12. Prioritering projecten, scherpe keuzen maken wat wel en wat niet wordt opgenomen.
    Is onderwerp van gesprek tussen ambtelijke organisatie en directie. Doel is om prioriteiten te stellen op basis van primair het coalitieakkoord/collegeprogramma die worden geaccordeerd door college en waarover de gemeenteraad wordt geïnformeerd. Derhalve direct ingevoerd en blijft onder de aandacht.

Algemeen punt met betrekking tot de te behalen resultaten
Bovenstaande maatregelen zullen op korte of langere termijn resultaat opleveren door het verlagen van kosten (faalkosten, rentenadeel, e.d.) of door het verhogen van de opbrengsten (directe opbrengsten, rentevoordeel, tijdwinst). Het staat vast dat elk van deze maatregelen in positieve zin effect zal sorteren, maar het is evenwel onmogelijk om er op dit moment al een concrete financiële vertaling aan te verbinden. Elk bedrag dat zou worden genoemd is arbitrair. Het is daarentegen bij sommige onderwerpen wel mogelijk om bijvoorbeeld aan het einde van het jaar 2015 terug te kijken en het resultaat van dat jaar te spiegelen aan voorgaande jaren. Bijvoorbeeld door te kijken naar het aantal verkochte kavels in een jaar of het verschil in aantal oninbare vorderingen.

Gemert, 4 november 2014.

Burgemeester en wethouders

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 897330

Onderwerp: vaststellen programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 december 2014;

gelet op de Gemeentewet, 189, 190 en 191 ;

Besluit

1. de programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 vast te stellen.
2. Via de 1e wijziging van de programmabegroting de onttrekking uit de reserve brandweer te laten vervallen vanaf dienstjaar 2016.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 897330

Onderwerp: Programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018

Aan de raad

Inleiding

De programmabegroting 2015-2018 is de eerste begroting die dit college aan uw raad aanbiedt. Een programmabegroting met een sluitende begroting voor 2015, positieve cijfers voor 2016 tot en met 2018 én het perspectief dat de lasten voor onze inwoners de komende jaren omlaag kunnen. Daarmee biedt deze begroting perspectief voor de toekomst van de gemeente Gemert-Bakel.

Het collegeprogramma, dat gebaseerd is op het coalitieakkoord, vormt de basis voor de programmabegroting. De komende 4 jaar gaan wij, samen met inwoners, het bedrijfsleven en de maatschappelijke partners aan de slag om de identiteit te versterken, de kwetsbaarheid te verminderen, meer kwaliteit te realiseren en kosten te besparen. Wij richten ons daarbij op 12 speerpunten. Belangrijk uitgangspunt is dat wij deze punten samen willen gaan realiseren, door het gesprek aan te gaan en de vraag vanuit de samenleving centraal te zetten. Wij bieden ruimte voor initiatieven en vragen commitment bij de uitvoering.

Beslispunten

1. Vaststellen programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Commissievergaderingen 19 en 20 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Begrotingsnota 2015, raadsvergadering van 10 juli 2014
Collegeprogramma 2015-2018

Beoogd effect
Het beoogde effect is te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Bij de begrotingsnota 2015 kon nog geen evenwichtig begrotingsbeeld gepresenteerd worden. Voor 2015 werd een tekort verwacht van € 1.887.000 aflopend tot een tekort van € 1.353.000 in 2018. Deze negatieve resultaten zijn betrokken bij de voorbereidingen van de begroting 2015-2018. Dit is mede vormgegeven door het instellen van een tijdelijke werkgroep “besparingen en inkomsten” met vertegenwoordigers van de fracties in de gemeenteraad. De resultaten van deze werkgroep zijn input geweest voor ons college om nu tot een sluitende meerjarenbegroting te komen.

Gekozen is voor vijf programma’s die aansluiten op de portefeuilleverdeling binnen ons college en de commissiestructuur. Deze vijf programma’s zijn:
1. Algemene zaken
2. Sociaal domein & Volkshuisvesting
3. Ruimtelijke ordening & Beheer
4. Economie & Sport
5. Financiën & Vastgoed

Collegeprogramma
Het collegeprogramma 2014-2018 is zowel beleidsmatig als financieel volledig vertaald in deze programmabegroting. Voor 2015 zijn in deze begroting eenmalig de volgende extra bedragen opgenomen:
- € 100.000 voor economische ontwikkelingen en ambitie recreatie & toerisme (o.a. om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren).
- € 90.000 voor Jeugd dat werkt (om werkloze jongeren sneller aan werk te helpen)
- € 50.000 voor plattelandsontwikkeling (verduurzaming veehouderij)
- € 34.000 voor een eenmalige verlaging van de grondprijzen in 2015
- € 25.000 voor handhaving
- € 15.000 voor Pas Vooruit (bankpas minima)

Drie decentralisaties
Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. Het volume van de begroting stijgt daardoor met ruim € 9 miljoen euro.

Voor alle drie de decentralisaties geldt dat het gaat om voor de gemeente nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. De rijksoverheid voert dit door met een efficiencykorting waardoor structurele veranderingen binnen het uitvoeringsstelsel vereist zijn. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar het moet. Soberheid en sociale innovatie staan voorop. Uitgangspunt is dat de uitgaven binnen de rijksbudgetten worden gedaan.

OZB
In deze begroting is dezelfde opbrengst aan OZB geraamd voor 2015 als in 2014. Dit betekent dat er geen rekening gehouden wordt met een inflatiepercentage of areaal uitbreiding. De verlaging van de OZB met € 250.000 naar aanleiding van het amendement uit de raadsvergadering van 19 december 2013 is structureel verwerkt in de begroting en meerjarenraming.

Sluitende begroting
Wij kunnen een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

Begrotingsjaar	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Saldo ingediende begroting (x€1.000)	9 V	469 V	604 V	620 V

Om dit te bereiken zijn de volgende structurele maatregelen genomen:

- Structureel inboeken zero-budgeting voor een bedrag van € 611.000
- Geen inflatiecorrectie reserves voor een jaarlijks bedrag van € 100.000 in de periode 2015-2018
- Laten vervallen storting reserve inrichting gemeentehuis voor € 22.000 per jaar
- Leges voor gedoogbeschikkingen € 29.000 per jaar
- Verlagen storting reserve automatisering met € 10.000 per jaar

Om tegenvallers te kunnen opvangen binnen de begroting wordt de post onvoorzien verhoogd met €150.000. Dit als compensatie voor het structureel inboeken van zero-budgeting.

Preventief toezicht
Omdat binnen de planperiode (2015-2018) nog een negatieve algemene reserve is valt de gemeente ook in 2015 onder preventief toezicht. De gemeente loopt volgens de huidige prognoses ruim € 500.000 voor op het met de provincie afgesproken aflossing schema. In deze begroting zijn voorstellen opgenomen om nog eens € 300.000 extra in te lopen door het laten vervallen van reserves en voorzieningen zonder dat dit een negatief effect heeft op de voorgenomen lastenverlichting in deze collegeperiode.

Duurzaamheid
n.v.t.

Uitvoering
19 en 20 november 2014: Commissievergaderingen
11 december 2014: Raadsvergadering

Ter inzage gelegde stukken
1. Programmabegroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018
2. Detailbegroting 2015
3. Nog openstaande onderwerpen werkgroep besparingen en inkomsten
4. Uitwerking planning top 12

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
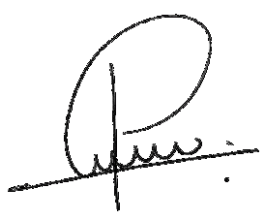	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Antwoord vragen programmabegroting 2015-2018 commissies 19 en 20 november 2014

Com.	Toezeggingen/vragen	Antwoord college van B&W
AZ&F	Wethouder De Ruiter zegt toe dat er een correctie van het college volgt voor de begrotingsbehandeling in verband met de reactie van de provincie. De provincie staat namelijk niet toe dat een reserve wordt gebruikt om kostenverhogingen te dekken (m.b.t. brandweerzorg / VRBZO)	Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld via de 1e wijziging van de begroting deze correctie uit te voeren. Deze 1e wijziging wordt ook op 11 december 2014 behandeld. Het is toegestaan voor 2015 wel nog een onttrekking te doen. Vanaf 2016 komt de onttrekking dan te vervallen. In 2016 daalt het begrotingsaldo daarmee met € 68.000 naar €401.000. In 2017 daalt het begrotingsaldo met € 107.000 naar € 497.000. Tenslotte daalt het begrotingsaldo in 2018 met € 118.000 naar € 502.000. In bijlage 1 is een nieuw raadsbesluit opgenomen. In bijlage 2 is weergegeven wat het nieuwe begrotingssaldo is. Eind 2015 kan de gemeenteraad besluiten de reserve brandweer op te heffen omdat deze geen functie meer heeft. Het resterende saldo zal dan € 393.000 bedragen.
AZ&F	Sheets van de wethouder (inleidende presentatie) worden aan de raadsleden voor de begrotingsbehandeling toegezonden.	Zie bijlage 2. Daarbij is de correctie reserve brandweer vanaf 2016 opgenomen.
AZ&F	Toeristenbelasting: Wethouder De Ruiter zegt toe dat er een RIN volgt voor de begrotingsbehandeling.	Deze RIN wordt voor de begrotingsbehandeling verstuurd
AZ&F	Starterslening: Wethouder De Ruiter zegt toe dat deze RIN wordt verzonden voor de begrotingsbehandeling.	Deze RIN wordt voor de begrotingsbehandeling verstuurd
AZ&F	Rekenrente: Wethouder De Ruiter zegt toe aan te geven hoe in de begroting is omgegaan met de rekenrente. (Stelpost meegenomen en nieuw af te sluiten leningen).	Zie bijlage 3

AZ&F	GRE MRE: De burgemeester zegt toe om na te gaan of de uittredingsscenario's concreet zijn weer te geven aan de raad	De financiële gevolgen van uittreding en de daaraan te stellen voorwaarden worden geregeld door het algemeen bestuur c.q. de Regioraad van het SRE. In de jurisprudentie zijn daarvoor twee methoden ontwikkeld waarop in voorkomend geval op teruggevallen kan worden. Het algemeen bestuur zal daarmee rekening hebben te houden. In verband met mogelijke veranderingen in de jurisprudentie is gekozen voor een algemene bepaling en is er niet gekozen voor een expliciete uitwerking die achterhaald kan raken. Bij de berekening van de financiële gevolgen bij uittreding dienen de niet afgedekte risico's te worden afgekocht. Voor de risico's uit reguliere bedrijfsvoering heeft het SRE een voldoende Algemene reserve. Nog geen rekening is gehouden met risico van vertraging in de afbouw, garantiesalarissen en evt. WW verplichtingen. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 in mei aanstaande zal er meer zicht zijn op deze risico's. Mede omdat dan de invulling van de nieuwe MRE organisatie bekend is. Deze kosten komen bovenop de frictiekosten spelregelkader
AZ&F	Grondprijzen verlagen: waarom doen? Wil graag dat er een prognose gemaakt wordt, wil dit graag door gerekend zien, ook voor de legesopdrachten	Eind 2012 heeft er een flinke afwaardering van de gemeentelijke bouwgrondexploitatie plaatsgevonden. In 2013 is er vervolgens naar de fasering van de verschillende bouwgrondexploitaties gekeken. In overleg met de accountant is toen besloten om, mede ingegeven door de economische ontwikkelingen, de uitgifte sterk uit te faseren. De looptijd van verschillende bouwgrondexploitaties is hierdoor met een aantal jaren verlengd. Ondanks deze uitfasering blijkt dat in 2014 de geprognotiseerde aantallen te verkopen m2 bouwgrond niet verkocht zijn. Voor woningbouwgronden is 84% van de raming verkocht en voor bedrijfsgronden slechts 39% van de raming. Consequentie hiervan is dat de rentelast voor de bouwgrondexploitatie hoger wordt en dat er minder legesinkomsten zijn voor de afgifte van omgevingsvergunningen. Om te voorkomen dat ook in 2015 de grondverkoop achterblijft ten opzichte van de raming is een aantal verkoop stimulerende maatregelen onderzocht. Door het college van B&W is vervolgens de keuze gemaakt om de grondprijs voor 2015 met 15% te verlagen voor woningbouw grond. Voor bedrijfsgrond is het voorstel om de grondprijs voor 2015 vast te stellen op € 125,-- per m2. Doelstelling van deze maatregel is om minimaal de geraamde verkopen voor 2015 te behalen. Om dit te bereiken dient er in 2015 1,5 maal zoveel woningbouwgrond en ruim 2,5 maal zoveel bedrijfsgrond verkocht te worden ten opzichte van 2014. Zoals in de Nota grondprijzen 2015 is opgenomen zal er, indien alle geraamde verkopen behaald worden, sprake zijn van een winstverdamping van ruim € 250.000,--. Daarnaast dient er een extra voorziening getroffen te worden van bijna € 34.000,--.

		Ondanks dat er in de markt positieve signalen hoorbaar zijn over het aantrekken van de economie zal het nog steeds een grote opgave zijn om onze verkoopprognoses te halen. Naast de voorgestelde verlaging van de grondprijs zijn we in samenspraak met diverse dorpsraden actief de woonwensen in de verschillende kernen in beeld aan het brengen. Voor de verkoop van bedrijfsgronden wordt, in samenspraak met andere grondeigenaren, gewerkt aan het opstellen van een marketing-pitch. Met name uit de eerste resultaten van de woonwens onderzoeken in de kernen, en ook het plan 'Bloemerd' in Gemert, blijkt dat er zeker nog vraag is naar bouwgrond. Tussen het aangeven van een woonwens en het daadwerkelijk aankopen van een bouwkavel zit tegenwoordig echter een groot verschil. Het rondkrijgen van de financiering blijkt soms problematisch te zijn. De voorgestelde grondprijsverlaging zal zeker een extra steuntje kunnen betekenen om de woonwens daadwerkelijk om te kunnen zetten in een aankoop. Het is natuurlijk moeilijk in te schatten of de geraamde verkoopprognoses ook behaald gaan worden zonder een verlaging van de grondprijs. Afgaande op de verkoopresultaten van de afgelopen 2 jaren is de verwachting dat dit niet zomaar zal gaan lukken. Indien ook in 2015 slechts een beperkt deel, zoals de voorgaande 2 jaren, van de geraamde verkopen behaald gaan worden zal er ongeveer € 2.000.000 aan verkoopopbrengst misgelopen worden in 2015. Voor de bouwgrondexploitatie betekent dit in 2015 een rentenadeel van € 80.000. Ook zullen de geraamde leges-inkomsten, gekoppeld aan de verkoopprognose 2015, niet geheel ontvangen worden. Van deze geraamde legesinkomsten zullen we minimaal € 25.000 minder ontvangen indien de geraamde verkoopprognose niet gehaald gaat worden. Naast het behalen van de doelstelling gaan we uit van een positief neveneffect voor woningbouwplannen in onze gemeente. Uitgaande van een positieve ontwikkeling van de diverse verkoop stimulerende maatregelen kunnen woningbouwplannen eerder in ontwikkeling (o.a. Bloemerd en Leijgraaf) genomen worden en kunnen bouwgrond-exploitaties sneller afgesloten worden dan geraamd. Eind 2015 zullen wij u over de werkelijke resultaten informeren en kan er een concreet inzicht gegeven worden in het financieel resultaat van de voorgestelde grondprijsverlaging.

E&S	Detailbegroting geen baten van de kermissen. De exploitanten betalen toch staangeld?	**Huidig organisatie kermissen** De kernen De Rips, Bakel en Milheeze, vertegenwoordigd door een kermiscomité (Dorpsoverleg de Rips), hebben tot en met dit jaar een contract met de fa Gebroeders Regter. Op dit moment wordt door het kermiscomité aan een nieuwe overeenkomst gewerkt. De kernen Handel, Elsendorp en de Mortel organiseren hun kermissen al veel langer zelf. In Gemert wordt de voorjaarskermis georganiseerd door de Stichting Meifeesten en voor de najaarskermis is een 2-jarig contract met de fa. Paashuis in de maak waarbij de gemeente ook weinig bemoeienissen heeft. **Betalingen** Door de fa Gebroeders Regter wordt aan de gemeente per jaar een bedrag over gemaakt van € 3000,- Dit geld wordt door de gemeente vervolgens verdeeld over de kernen Bakel (€1770,-) de Rips (€ 480,-) en Milheeze (€750,-) voor de organisatie en promotie. Alle kermisorganisaties betalen aan de gemeente een vergoeding voor de door de gemeente gemaakte kosten zoals de ureninzet van team Openbaar Beheer en het gebruik van de nutsvoorzieningen. De kermisexploitanten betalen aan de gemeente geen standgeld.
R&OB	Overgang SRE naar MRE. Er zal nog uitgezocht worden welke werkzaamheden binnen RO nu bij onze gemeente terecht komen, omdat het SRE overgaat in het MRE. En welke kosten/baten hieraan verbonden zijn.	Uit de informatie die nu beschikbaar is blijkt dat er op dit moment geen capaciteit nodig is voor de overdracht van SRE taken op het gebied van RO. Deze taken stoppen of al zijn overgedragen. Wel zal geld beschikbaar blijven voor frictiekosten voor de afbouw van personeel. Dat wordt nu ingeschat door het SRE op € 40.000. Binnen onze begroting is dekking hiervoor via de € 83.000 die apart gezet is voor de overgedragen taken. Mede gelet op de opmerkingen van de commissie is het standpunt van de gemeente Gemert-Bakel dat het SRE voor het dekken van deze frictiekosten in eerste instantie de eigen algemene reserve afroomt voordat een beroep gedaan wordt op gemeenten.
R&OB	De leges inkomsten zijn nu reëel geraamd. Hoe het nu zit met de inzet van ambtelijke uren? Betekenen lagere leges ook minder ambtelijke inzet? Kunnen evt. vrijkomende uren ingezet worden voor plattelandsontwikkeling? Vragen worden uitgezocht en voor de Begrotingsraad teruggekoppeld naar de raad. Voor gedoogbeschikkingen zullen nu wel leges voor in rekening gebracht worden. Dit zijn extra inkomsten.	De lagere opbrengst aan leges betekent niet minder ambtelijke inzet binnen de eigen organisatie. Het aantal aanvragen dat binnenkomt is namelijk groter dan we met de ‘eigen capaciteit’ kunnen afhandelen. Voor het deel dat we niet zelf kunnen oppakken wordt gebruik gemaakt van de ODZOB. Aangezien een groter deel van de bouwwerken vergunningsvrij wordt, betekent dat in eerste instantie minder uren worden afgenomen van de ODZOB op het terrein van vergunningverlening voor de activiteit bouw. De regelgeving rondom het vergunningsvrij bouwen is echter dermate complex geworden dat veel initiatiefnemers vooraf bij de gemeente komen informeren of hun beoogde bouwwerk wel of niet vergunningsvrij is. Er worden in dit soort gevallen veel bouwwerken getoetst waarbij geen vergunningaanvraag volgt en dus geen leges in rekening gebracht kunnen worden. Daarnaast hebben de aanvragen steeds meer betrekking op kleine(re) vergunningplichtige verbouwingen waarvoor relatief minder leges in rekening gebracht kunnen worden in vergelijking met grote bouwwerken. Het toetsingskader voor kleine(re) bouwwerken is niet heel veel minder dan grote bouwwerken dus, naast dat kleine(re) bouwwerken minder leges opbrengen, kosten kleine(re) bouwwerken relatief veel ambtelijke capaciteit. Er is dan ook geen sprake van vrijkomende uren uit de eigen organisatie die ingezet kunnen worden voor plattelandsontwikkeling.

R&OB	Erfbeplanting De realisatie en het behoud van de erfbeplanting is weg gezet bij ZLTO, in de hoop dat er niet gehandhaafd hoeft te worden. College hanteert hierbij ook het uitgangspunt afspraak is afspraak. Dit mogen de burgers van ons verwachten en verwachten wij dus ook van de burgers/ondernemers. Hoe het nu juridisch zit met de erfbeplanting (kan het juridisch afgedwongen worden) zal nog nader uitgezocht worden.	De oude erfbeplantingsplannen kunnen zonder een voorwaardelijke bepaling publiekrechtelijk niet afgedwongen worden. Nieuwe werkwijze: De handhaafbaarheid van de reeds ingediende erfbeplantingsplannen bij de bestemmingsplannen wordt naast de bestaande praktijk uitgebreid in het bestemmingsplan met een voorwaardelijke bepaling. Hiermee is de uitvoering zeker gesteld. De normale praktijk blijft hierbij hetzelfde, met dien verstande dat ook in het bestemmingsplan een planregel wordt opgenomen dat het erfbeplantingsplan moet worden uitgevoerd binnen 2 jaar. Indien dat niet is gebeurd mag men geen gebruik maken van de bestemming en handelt men in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Dit betreft een directe grondslag om tegen op te treden met een last onder dwangsom. De opname van de verplichting in de grondexploitatieovereenkomst blijft bestaan. De Raad van State eist indien erfbeplanting noodzakelijk is, dit als voorwaardelijke bepaling wordt opgenomen. Een overeenkomst is namelijk niet publiekrechtelijk door derden afdwingbaar. Een planregel is dat wel. In de halfjaarlijkse herziening wordt bij ontwikkelplannen nu al gewerkt volgens deze nieuwe werkwijze, dus met voorwaardelijke bepalingen. In de grondexploitatie overeenkomst wordt de afspraak bevestigd.
R&OB	Hoe het met de kostenraming rondom planschades (waarom niks geraamd) en subsidie (van 20 naar 10 in relatie tot burgerparticipatie) dit zal nog nader uitgezocht worden.	**Planschade** Bij het opstellen van de begroting 2013-2016 speelde deze discussie ook en toen is besloten geen bedrag in de begroting voor planschades op te nemen. Deze lijn is in de begrotingen van 2014 en 2015 voortgezet. Bij bestemmingsplannen die wij op initiatief van derden aanpassen wordt namelijk met ingang van 2010 standaard een planschadeverhaalsovereenkomst afgesloten. Daarmee is het geen kostenpost meer voor de gemeente. De planschades voor eigen woningbouwplannen of bedrijventerreinen worden gedekt uit de betreffende grondexploitatie. De enige planschades die nu nog ten laste kunnen komen van begroting zijn die uit oudere dossiers waarbij geen planschadeverhaalsovereenkomst is afgesloten. Omdat voor het indienen van een planschade een maximale termijn geld van vijf jaar na aanpassing bestemmingsplan achten wij de kans klein dat er in 2015 planschades komen die drukken op onze begroting.
		Subsidie Op 16 oktober 2012 heeft het college besloten om aan NEC De Specht voor de jaren 2012 tot en met 2014 een subsidie van maximaal € 10.000 per jaar toe te kennen. Met deze subsidie moest het NEC De Specht minimaal zorgen voor educatie en bewustwording van de gevolgen van (zwerf) afval in de natuur bij de jeugd en het opstellen van een plan om er voor te zorgen dat NEC de Specht vanaf 2015 financieel gezond is. In de begroting 2015 is deze subsidie conform B&W besluit weer komen te vervallen.

Van saldo begrotingnota 2015 naar saldo begroting 2015

	2015	2016	2017	2018
Saldo begrotingsnota 2015	**-1.887**	**-1.524**	**-1.565**	**-1.353**
Aanpassingen structureel 2015-2018				
Wijzigingen op posten uit begrotingsnota 2015				
Geen daling OZB ten opzichte van 2014	572	572	572	572
Lagere bijdrage aan VRBZO (Deurnese model + bezuinigingen toekomstvisie)	185	185	185	185
Ontrekking aan reserve brandweer ter compensatie hogere bijdrage VRBZO	16	68	107	118
*Correctie ontrekking reserve brandweer na vooroverleg provincie	0	-68	-107	-118
Minder beroep op wachtgelden wethouders dan verwacht in begrotingsnota	47	18	0	0
Voorstellen uit werkgroep besparingen en inkomsten				
Inboeken zerobudgeting	611	611	611	611
Verhogen post onvoorzien in verband met inboeken zerobudgeting	-150	-150	-150	-150
Geen inflatietoevoeging reserves	100	100	100	100
Geen storting reserve gemeentehuis	21	21	21	21
Verlaagde storting automatisering	10	10	10	10
Leges tijdelijke omgevingsvergunning	29	29	29	29
Overige bijstellingen na begrotingsnota				
Effect meicirculaire 2014 t.o.v. begrotingsnota 2015	745	827	864	531
Effect septembercirculaire 2014 t.o.v. meicirculaire 2014	-168	83	243	380
Rente (voordelen lagere rente, nadeel minder toeschrijving naar bouwgrond)	93	93	93	93
Leges omgevingsvergunning omlaag gezien dalende inkomsten	-200	-200	-200	-200
Leges bestemmingsplanprocedures omhoog op basis van 2014 en verwachtingen	39	39	39	39
Stijging salarissen op basis van nieuwe CAO	-186	-186	-186	-186
Van provincie overgedragen vergunning, toezicht en handhaving (VTH) taken	-62	-62	-62	-62
2e financiele rapportage structureel	-51	-51	-54	-54
Aansluiting op watertakenplan, minder uren naar riolering	-48	-48	-48	-48
Diverse kleinere verschillen	53	34	-5	-16

Aanpassingen incidenteel 2015				
Eenmalige ontrekking aan algemene reserve (na vrijval voorziening golfbaan en reserve gemeentehuis)	684	0	0	0
Ontrekking in 2015 en 2016 reserve afval	200	200	0	0
Verlaging opbrengsten afvalstoffenheffing voor 2015 en 2016	-200	-200	0	0
Jaar uitstel bezuininging binnensport	-130	0	0	0
Economische ontwikkelingen en ambitie recreatie & toerisme	-100	0	0	0
Jeugd dat werkt	-90	0	0	0
Plattelandsontwikkeling	-50	0	0	0
Eenmalige verlaging grondprijzen in 2015	-34	0	0	0
Handhaving centrum	-25	0	0	0
Pas vooruit	-15	0	0	0
Totaal aanpassingen structureel en incidenteel	**1.896**	**1.925**	**2.062**	**1.855**
Saldo begroting 2015-2018	**9**	**401**	**497**	**502**

* Correctie naar aanleiding van vooroverleg provincie, gemeld in commissie AZ&F 19 november 2014. Is opgenomen in 1e wijziging begroting

begroting 2015

BEREKENING RENTE-OMSLAG

Euro

BOEKWAARDEN per 1-1-2015

Investeringen, conform staat van activa				**111.571.647**	
Bouwgrondexploitatie				**46.473.128**	
Hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**26.223.004**	
Subtotaal					**184.267.779**
Aangegane langlopende geldleningen, rijksvoorschotten					
woningbouw, woonwagens en waarborgsommen:				**143.202.621**	
Reserves en voorzieningen:				**22.427.488**	
					165.630.109
Financierings**tekort** per 1-1-2015					**18.637.670**

Kasgeldlimiet	**8,5%**	van	**€ 71.347.000**	**6.064.495**	

Berekening rente-omslag percentage

Rentelasten

Geldleningen ter financiering van gemeentelijke investeringen				**4.939.977**	
Rente rijksvoorschotten woningbouw				**670.350**	
Overige rentelasten (bankkosten)				**25.000**	
Subtotaal				**5.635.327**	
Rente van kasgeld	**1,00%**	van	**6.064.495**	**60.645**	
Rente aan te trekken leningen	**4,25%**	van	**12.573.175**	**534.360**	
			18.637.670		
Bespaarde rente (zie staat reserves en voorzieningen)	**4,25%**			**958.939**	
Totaal rentelasten				**7.189.270**	

Bepaling rentepercentage:

a. Boekwaarde per 1 januari 2015					**184.267.779**
Boekwaarde per 1 januari 2014 van de investeringen,					
waaraan een **vast** rentepercentage dient te worden toegerekend				**53.603.216**	
boekwaarde bouwgrondexploitatie				**46.473.128**	
boekwaarde hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**26.223.004**	
					126.299.348
Boekwaarde per 1 januari 2015van de investeringer					
waaraan het rente-omslagpercentage dient te worden toegerekenc					**57.968.431**

b. Totale rentelasten					**7.189.270**
Rentelasten investeringen per 1 januari 2015					
waaraan een **vast** rentepercentage is toegerekend				**2.380.407**	
bouwgrondexploitatie				**1.808.925**	
rente hypothecaire geldleningen gemeentepersoneel				**927.378**	
					5.116.710
					2.072.560

Het **rente-omslagpercentage** bedraagt dan			**2.072.560**	**= afgerond**	**3,575%**
	1% van		**57.968.431**		

In de begroting is bij de berekening van de kapitaallasten rekening gehouden met een rentepercentage van 4,25% en is een bedrag van € 7.584.768 doorbelast. De totale werkelijke rentelasten bedragen € 7.189.270 Er wordt dus teveel doorbelast in de staat van kapitaallasten tot een bedrag van€ 395.498. Ter correctie is op programma 4 een stelpost in de exploitatie opgenomen onder saldi kostenplaatsen (6.960.110) tot een bedrag van€ 395.498 (voordelig).

Verder zijn in deze begroting de rentelasten van nog aan te trekken leningen structureel verlaagd met € 290.206 (6.922.110).
In bovenstaande berekening was voor die nieuwe leningen een rentepercentage opgenomen van 4,25%.
Dit is nu gesteld op afgerond 1,94%. Op 27-11-2014 bedragen de tarieven lager (dagkoers) met 1,42% voor 10 jaar fixe.

DETAILBEGROTING
2015

Detailbegroting 2015

Structuur naam: A.115 Programmabegroting

Structuur jaar: 2015

Gemeente Gemert-Bakel

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
111	Algemene Zaken	6001110	Raad	11400	U	Raadsvergoedingen	240.194		240.194
				11450	U	Onkosten-/beroepkostenvergoeding	56.728		56.728
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	419		419
				34368	U	Uitvoeringskosten	9.000		9.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	331.970		331.970
		6001110 - Totaal					**638.311**		**638.311**
		6001120	Raadscommissies	34338	U	Reis- en verblijfkosten	100		100
				34339	U	Presentiegelden	12.000		12.000
		6001120 - Totaal					**12.100**		**12.100**
		6001210	College van burgemeester en wethouders	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-47.000		-47.000
				11100	U	Salariskosten (incl.vergoeding)	379.994		379.994
				11300	U	Pensioenpremie	16.360		16.360
				11350	U	Sociale lasten	17.700		17.700
				11450	U	Onkosten-/beroepkostenvergoeding	10.414		10.414
				34004	U	Verplaatsings-/verhuiskosten	0		0
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	4.892		4.892
				34329	U	Overige personeelskosten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.392		1.392
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	6.212		6.212
				34341	U	Telecommunicatie	2.000		2.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.000		6.000
				34390	U	Verzekeringen	77		77
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	266.348		266.348
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	187.762		187.762
		6001210 - Totaal					**852.151**		**852.151**
		6001230	Onderscheiding en eretekens	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.925		24.925
		6001230 - Totaal					**24.925**		**24.925**
		6002100	Algemene beleidsadvisering	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	353		353
		6002100 - Totaal					**353**		**353**
		6002110	Ambtelijke ondersteuning bestuur	11200	U	Bruto loonkosten	0		0
				11300	U	Pensioenpremie	0		0
				11350	U	Sociale lasten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	596		596
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	56.512		56.512
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	10.960		10.960
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	551.275		551.275
		6002110 - Totaal					**619.343**		**619.343**
		6002112	Adm.organisatie en interne controle	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	70.823		70.823
		6002112 - Totaal					**70.823**		**70.823**
		6002114	Website trainees	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
		6002114 - Totaal					**0**		**0**
		6002120	Ondernemingsraad	34368	U	Uitvoeringskosten	6.300		6.300
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	110.115		110.115
		6002120 - Totaal					**116.415**		**116.415**
		6002175	Georganiseerd overleg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.098		20.098
		6002175 - Totaal					**20.098**		**20.098**
		6002181	Geoinformatie opdrachten kadaster	34345	U	Onderhoudskosten	2.373		2.373
				34950	I	Bijdrage van derden		5.000	-5.000
		6002181 - Totaal					**2.373**	**5.000**	**-2.627**
		6002190	Algemene juridische ondersteuning	34339	U	Presentiegelden	15.000		15.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	69.683		69.683
				34850	I	Leges		0	0
				42570	U	Dwangsommen	3.000		3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	226.926		226.926
		6002190 - Totaal					**314.609**	**0**	**314.609**
		6002200	Juridische kwaliteitszorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	87.587		87.587
		6002200 - Totaal					**87.587**		**87.587**
		6002220	Bezwaarschriftencommissies	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	125.982		125.982
		6002220 - Totaal					**125.982**		**125.982**
		6002230	Representatie bestuur	34334	U	Representatie	39.245		39.245
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.569		5.569
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	71.499		71.499
		6002230 - Totaal					**116.313**		**116.313**
		6002420	Huisvesting gemeentearchief/facilitair beheer	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	26.828	0	26.828
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.112		11.112
		6002420 - Totaal					**37.940**	**0**	**37.940**
		6002421	Huisvesting gemeentearchief/vastgoed beheer	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	4.655		4.655
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	90.130	0	90.130
		6002421 - Totaal					**94.785**	**0**	**94.785**
		6002430	Beheer gemeentearchief	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	241.726		241.726
		6002430 - Totaal					**241.726**		**241.726**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6003100	Lasten Publiekservice	34332	U	Diensten door derden	817		817
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	820		820
				34334	U	Representatie	18		18
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	321.639		321.639
		6003100 - Totaal					**323.294**		**323.294**
		6003102	Organisatie ondersteuning	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	153		153
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6003102 - Totaal					**153**		**153**
		6003110	Lasten Reisdocumenten (legesverord. T1)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	186.935		186.935
		6003110 - Totaal					**186.935**		**186.935**
		6003120	Lasten BRP c.a. (legesverord. T1)	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.235		1.235
				34368	U	Uitvoeringskosten	500		500
				34375	U	Druk- en kopieerwerk	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	389.694		389.694
		6003120 - Totaal					**391.929**		**391.929**
		6003130	Lasten Huwelijk (legesverord. T1)	11100	U	Salariskosten (incl.vergoeding)	7.000		7.000
				11300	U	Pensioenpremie	666		666
				11350	U	Sociale lasten	455		455
				30300	U	Personeel derden	350		350
				34320	U	Werkkleding	0		0
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	200		200
				34348	U	Huur	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.479		38.479
		6003130 - Totaal					**47.650**		**47.650**
		6003135	Lasten burgerlijke stand (legesverord. T1)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.600		2.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	56.220		56.220
		6003135 - Totaal					**58.820**		**58.820**
		6003140	Lasten Huisnummering en straatnaamgeving	34332	U	Diensten door derden	296		296
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	4.788		4.788
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.917		24.917
		6003140 - Totaal					**30.001**		**30.001**
		6003150	Lasten Eigen Verklaringen (legesverord. T1)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	15.000		15.000
		6003150 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6003210	Verkiezingen	34368	U	Uitvoeringskosten	62.000		62.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.274		15.274
		6003210 - Totaal					**77.274**		**77.274**
		6004100	Baten Publiekservice (legesverord. T1)	34850	I	Leges		150	-150
		6004100 - Totaal						**150**	**-150**
		6004110	Baten Reisdocumenten (legesverord. T1)	34850	I	Leges		227.250	-227.250

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				41120	U	Afdracht leges	89.000		89.000
		6004110 - Totaal					**89.000**	**227.250**	**-138.250**
		6004115	Baten Rijbewijzen (legesverord. T1)	34850	I	Leges		94.000	-94.000
				41120	U	Afdracht leges	33.000		33.000
		6004115 - Totaal					**33.000**	**94.000**	**-61.000**
		6004121	Baten BRP c.a. (legesverord. T1)	34850	I	Leges		13.000	-13.000
				41120	U	Afdracht leges	0		0
		6004121 - Totaal					**0**	**13.000**	**-13.000**
		6004125	Baten nationaliteiten (legesverord. T1)	34850	I	Leges		5.000	-5.000
				41120	U	Afdracht leges	4.000		4.000
		6004125 - Totaal					**4.000**	**5.000**	**-1.000**
		6004130	Baten Huwelijk (legesverord. T1)	34850	I	Leges		35.531	-35.531
		6004130 - Totaal						**35.531**	**-35.531**
		6004135	Baten burgerlijke stand (legesverord. T1)	34850	I	Leges		4.000	-4.000
		6004135 - Totaal						**4.000**	**-4.000**
		6004150	Baten Eigen Verklaringen (legesverord. T1)	34850	I	Leges		15.000	-15.000
		6004150 - Totaal						**15.000**	**-15.000**
		6004155	Baten Verklar. Omtrent Gedrag (legesverord. T1)	34850	I	Leges		21.210	-21.210
				41120	U	Afdracht leges	16.000		16.000
		6004155 - Totaal					**16.000**	**21.210**	**-5.210**
		6005100	Contributies, lidmaatschappen en bijdragen	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	39.736		39.736
		6005100 - Totaal					**39.736**		**39.736**
		6005120	SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	83.268		83.268
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	130.235		130.235
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	60.024		60.024
		6005120 - Totaal					**273.527**		**273.527**
		6006100	Commissiegriffie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.780		6.780
		6006100 - Totaal					**6.780**		**6.780**
		6006120	Raadsgriffie	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				34332	U	Diensten door derden	2.000		2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	19.020		19.020
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	136.600		136.600
		6006120 - Totaal					**157.620**		**157.620**
		6006130	Rekenkamercommissie	34339	U	Presentiegelden	7.500		7.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	11.912		11.912
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.611		11.611
		6006130 - Totaal					**31.023**		**31.023**
		6120110	Personeel gemeentelijke vrijwillige brandweer	11500	U	Lonen en salaris brandweer	0		0
				30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34320	U	Werkkleding	0		0
				34328	U	Opleidingen en studiedagen	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34338	U	Reis- en verblijfkosten	0		0
				34341	U	Telecommunicatie	0		0
				34373	U	Boeken en tijdschriften	0		0
				34374	U	Kerstattenties	0		0
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	0		0
				34388	U	Arbo-dienstverlening	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
				34391	U	Recreatie personeel	0		0
		6120110 - Totaal					**0**		**0**
		6120121	Huisv. VRBZO/vastgoedbeheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				32150	I	Verhuur		108.000	-108.000
				34120	U	Belastingen en rechten	2.785		2.785
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	22.890		22.890
				34390	U	Verzekeringen	1.590		1.590
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	18.117		18.117
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	50.333	0	50.333
		6120121 - Totaal					**95.715**	**108.000**	**-12.285**
		6120122	Huisv.gem.vrijw.brandweer/facilitair beheer	34341	U	Telecommunicatie	2.047		2.047
				34346	U	Schoonmaakkosten	2.800		2.800
		6120122 - Totaal					**4.847**		**4.847**
		6120140	Brandkranen en -putten	34345	U	Onderhoudskosten	2.645		2.645
				34348	U	Huur	26.600		26.600
		6120140 - Totaal					**29.245**		**29.245**
		6120210	Regionale brandweersamenwerking (VRBZO)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34348	U	Huur	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	1.075.778		1.075.778
				43220	I	Bijdragen van overige publiekrechterlijke lichamen		2.265	-2.265
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	36.332		36.332
		6120210 - Totaal					**1.112.110**	**2.265**	**1.109.845**
		6140120	Doodschouw	34332	U	Diensten door derden	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	7.000		7.000
		6140120 - Totaal					**7.000**		**7.000**
		6140130	Integraal veiligheidsbeleid	34368	U	Uitvoeringskosten	579		579
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	52.442		52.442
		6140130 - Totaal					**53.021**		**53.021**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6140132	RIEC (Reg.Info Expert Centrum)	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	15.000		15.000
		6140132 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6140140	Politie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	34.716		34.716
		6140140 - Totaal					**34.716**		**34.716**
		6140160	Horecabeleid (legesverord. T3)	34850	I	Leges		30.000	-30.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	98.686		98.686
		6140160 - Totaal					**98.686**	**30.000**	**68.686**
		6140170	Veiligheid en integrale handhaving	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	25.000		25.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	48.107		48.107
				34950	I	Bijdrage van derden		22.865	-22.865
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	62.213		62.213
		6140170 - Totaal					**135.320**	**22.865**	**112.455**
		6330110	Deelneming Brabant Water N.V.	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	104	0	104
		6330110 - Totaal					**104**	**0**	**104**
		6541420	Huisvesting gemeentearchief/facilitair beheer	32150	I	Verhuur		5.132	-5.132
				34120	U	Belastingen en rechten	606		606
				34345	U	Onderhoudskosten	2.504		2.504
				34346	U	Schoonmaakkosten	5.500		5.500
		6541420 - Totaal					**8.610**	**5.132**	**3.478**
		6541421	Huisvesting gemeentearchief/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	6.990		6.990
				34120	U	Belastingen en rechten	1.589		1.589
				34342	U	Water	355		355
				34345	U	Onderhoudskosten	29.393		29.393
				34390	U	Verzekeringen	1.140		1.140
		6541421 - Totaal					**39.467**		**39.467**
		6541430	Beheer gemeentearchief	33350	U	Overige leveranties/diensten	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.200		1.200
				34345	U	Onderhoudskosten	3.968		3.968
				34373	U	Boeken en tijdschriften	1.000		1.000
				34385	U	Beheerskosten	45.166		45.166
				34850	I	Leges		265	-265
		6541430 - Totaal					**51.334**	**265**	**51.069**
		6711110	Regionale hulpverlening en bevolkingszorg (VRBZO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	21.753		21.753
		6711110 - Totaal					**21.753**		**21.753**
		6714130	Openbare hygiene	34368	U	Uitvoeringskosten	5.637		5.637
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.205		1.205
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.635		5.635
		6714130 - Totaal					**12.477**		**12.477**
		6723410	Handhaving, bezwaar en beroep	34332	U	Diensten door derden	647		647

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	60		60
				34368	U	Uitvoeringskosten	5.023		5.023
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	39.832		39.832
		6723410 - Totaal					**45.562**		**45.562**
		6822410	Handhaving, bezwaar en beroep	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.322		3.322
				34368	U	Uitvoeringskosten	48.316		48.316
				34950	I	Bijdrage van derden		25.000	-25.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	53.088		53.088
		6822410 - Totaal					**104.726**	**25.000**	**79.726**
		6922165	Belastingsamenwerking Gemert-Bakel/Laarbeek	30300	U	Personeel derden	45.112		45.112
				34368	U	Uitvoeringskosten	70.000		70.000
		6922165 - Totaal					**115.112**		**115.112**
		6922166	ICT-samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek	34950	I	Bijdrage van derden		107.520	-107.520
		6922166 - Totaal						**107.520**	**-107.520**
		6922167	Samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek P O	34950	I	Bijdrage van derden		129.241	-129.241
		6922167 - Totaal						**129.241**	**-129.241**
		6922168	Samenwerking Laarbeek juridische zaken	34950	I	Bijdrage van derden		35.000	-35.000
		6922168 - Totaal						**35.000**	**-35.000**
		6922169	Samenwerking Laarbeek brandweer	34368	U	Uitvoeringskosten	52.500		52.500
		6922169 - Totaal					**52.500**		**52.500**
		6922170	Samenwerking Laarbeek financiele administratie	34368	U	Uitvoeringskosten	114.024		114.024
		6922170 - Totaal					**114.024**		**114.024**
111 - Totaal							**7.308.905**	**885.429**	**6.423.476**
112	Sociaal domein & Volkshuisvesting	6140131	Veiligheidshuis	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	11.000		11.000
		6140131 - Totaal					**11.000**		**11.000**
		6140150	Haltproject	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	9.382		9.382
		6140150 - Totaal					**9.382**		**9.382**
		6420410	BBO: gym	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.903		2.903
		6420410 - Totaal					**2.903**		**2.903**
		6420420	BBO: overige aangelegenheden (flankerende voorz.)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	830		830
		6420420 - Totaal					**830**		**830**
		6421000	OBO: huisvestingskosten	34120	U	Belastingen en rechten	11.498		11.498
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	1.824		1.824
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	3.648		3.648
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	15.000		15.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	181.456	0	181.456

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659
		6421000 - Totaal					**215.085**	**0**	**215.085**
		6421010	BBO: huisvestingskosten	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.583.160	0	1.583.160
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.977		4.977
		6421010 - Totaal					**1.588.137**	**0**	**1.588.137**
		6421020	Huisvesting Jenaplanschool	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	15.339		15.339
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6421020 - Totaal					**16.583**		**16.583**
		6422010	BBO: gym	34340	U	Vervoerskosten	10.000		10.000
		6422010 - Totaal					**10.000**		**10.000**
		6423000	BBO: huisvestingskosten	33150	I	Verkoop gronden		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	59.895		59.895
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	4.778		4.778
				34348	U	Huur	0		0
				34390	U	Verzekeringen	21.928		21.928
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	138.101		138.101
		6423000 - Totaal					**224.702**	**0**	**224.702**
		6423010	Huisvesting Jenaplanschool	34120	U	Belastingen en rechten	4.262		4.262
				34950	I	Bijdrage van derden		15.339	-15.339
		6423010 - Totaal					**4.262**	**15.339**	**-11.077**
		6431010	BSO: huisvestingskosten	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	104.310	0	104.310
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6431010 - Totaal					**105.554**	**0**	**105.554**
		6433000	BSO: huisvestingskosten	34120	U	Belastingen en rechten	7.126		7.126
				34345	U	Onderhoudskosten	1.680		1.680
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.537		1.537
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	19.630		19.630
		6433000 - Totaal					**29.973**		**29.973**
		6441010	Commanderij college	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	698.096	0	698.096
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6441010 - Totaal					**701.829**	**0**	**701.829**
		6443000	Commanderij college	34120	U	Belastingen en rechten	87.947		87.947
				34390	U	Verzekeringen	26.315		26.315
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
		6443000 - Totaal					**114.262**	**0**	**114.262**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6480110	Huisvesting algemeen	32150	I	Verhuur		12.738	-12.738
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.000		6.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.175		15.175
		6480110 - Totaal					**21.175**	**12.738**	**8.437**
		6480120	Leerlingenvervoer (LEA WMO)	34340	U	Vervoerskosten	606.900		606.900
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.504		3.504
				34950	I	Bijdrage van derden		3.000	-3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	76.860		76.860
		6480120 - Totaal					**687.264**	**3.000**	**684.264**
		6480130	PO: overige aangelegenh. (flank.voorz.) (LEA WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	77.920		77.920
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.244		1.244
		6480130 - Totaal					**79.164**		**79.164**
		6480170	Leerplicht (LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	8.688		8.688
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		16.734	-16.734
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	89.830		89.830
		6480170 - Totaal					**98.518**	**16.734**	**81.784**
		6480180	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid(LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	98.634		98.634
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		98.634	-98.634
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.977		4.977
		6480180 - Totaal					**103.611**	**98.634**	**4.977**
		6480181	Wet Ontw.kansen voor Kwalit. en Educatie (LEA WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	73.015		73.015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.523		5.523
		6480181 - Totaal					**78.538**		**78.538**
		6480200	Onderhoudsfonds schoolgebouwen	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	0		0
		6480200 - Totaal					**0**		**0**
		6480210	Onderhoudsfonds MFA's	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	76.264		76.264
		6480210 - Totaal					**76.264**		**76.264**
		6482010	Volwasseneneducatie algemeen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.893		7.893
		6482010 - Totaal					**7.893**		**7.893**
		6510110	Openbare bibliotheek	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-13.719		-13.719
				32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	1.606		1.606
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	391.637		391.637
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	2.391		2.391
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	13.719	0	13.719
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.841		8.841

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6510110 - Totaal					**404.475**	**0**	**404.475**
		6510112	Openbare bibliotheek/vastgoed beheer	34345	U	Onderhoudskosten	516		516
		6510112 - Totaal					**516**		**516**
		6511110	Kunstlokaal	32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	429.719		429.719
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	29.620		29.620
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.759		13.759
		6511110 - Totaal					**473.098**	**0**	**473.098**
		6511111	Cultuureducatie met Kwaliteit 2013 - 2016	42200	I	Inkomensoverdracht overheid		14.164	-14.164
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	14.164		14.164
		6511111 - Totaal					**14.164**	**14.164**	**0**
		6511112	Kunstlokaal/vastgoed beheer	32150	I	Verhuur		24.981	-24.981
				34120	U	Belastingen en rechten	1.970		1.970
				34345	U	Onderhoudskosten	29.620		29.620
				34390	U	Verzekeringen	480		480
				34950	I	Bijdrage van derden		16.500	-16.500
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	-29.620		-29.620
		6511112 - Totaal					**2.450**	**41.481**	**-39.031**
		6511210	Sociaal-culturele activiteiten volwassenen	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.359		4.359
		6511210 - Totaal					**4.359**		**4.359**
		6511220	Bewustwordings- en emancipatieactiviteiten	34332	U	Diensten door derden	129		129
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	421		421
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6511220 - Totaal					**4.698**		**4.698**
		6530440	Div. gymlokalen/sportzalen	34120	U	Belastingen en rechten	6.742		6.742
				34390	U	Verzekeringen	51		51
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	14.771	0	14.771
		6530440 - Totaal					**21.564**	**0**	**21.564**
		6530450	Gymlokaal De Rips	34120	U	Belastingen en rechten	50		50
				34390	U	Verzekeringen	507		507
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	29.292	0	29.292
		6530450 - Totaal					**29.849**	**0**	**29.849**
		6540110	Stimulering beeldende kunst/dorpsverfraaiing	34345	U	Onderhoudskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	5.246		5.246
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.954		9.954
		6540110 - Totaal					**15.200**		**15.200**
		6540120	Amateuristische kunstbeoefening	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	69.672		69.672
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6540120 - Totaal					**73.820**		**73.820**
		6540130	Creativiteitsruimte Gemerts Atelier	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
		6540130 - Totaal					**0**		**0**
		6560340	Subsidiëring volksfeesten	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6560340 - Totaal					**4.148**		**4.148**
		6580110	Locale Media	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	18.317		18.317
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6580110 - Totaal					**22.465**		**22.465**
		6610101	Algemeen beheer SZW	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	90.000		90.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34339	U	Presentiegelden	2.500		2.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	40.000		40.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	543.936		543.936
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		4.653.000	-4.653.000
				42570	U	Dwangsommen	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.305		32.305
		6610101 - Totaal					**708.741**	**4.653.000**	**-3.944.259**
		6610110	B.B.Z. gevestigd declarabel	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	47.500		47.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	30.000		30.000
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		217.235	-217.235
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		90.000	-90.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	80.000		80.000
				42225	U	Leenbijstand renteloos	58.350		58.350
				42230	U	Leenbijstand rentedragend	174.150		174.150
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.541		11.541
		6610110 - Totaal					**401.541**	**307.235**	**94.306**
		6610120	WWB Inkomen uitk. jonger dan 65 jr.	42100	I	Terugvordering en verhaal		95.000	-95.000
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		1.000	-1.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	4.518.000		4.518.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	157.160		157.160
		6610120 - Totaal					**4.675.160**	**96.000**	**4.579.160**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6610145	WWB Inkomen WIJ	42220	U	Levensonderhoud om niet	0		0
		6610145 - Totaal					**0**		**0**
		6610150	WWB Inkomen uitk. ouder dan 65 jr.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.303		8.303
		6610150 - Totaal					**8.303**		**8.303**
		6610155	BBZ starters en prestarters	42120	I	Rente en/of aflossing lening		20.000	-20.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	16.235		16.235
				42225	U	Leenbijstand renteloos	30.000		30.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.853		15.853
		6610155 - Totaal					**62.088**	**20.000**	**42.088**
		6610160	Wet I.O.A.Z.	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.002		1.002
				42220	U	Levensonderhoud om niet	55.940		55.940
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.130		10.130
		6610160 - Totaal					**67.072**		**67.072**
		6610165	Wet I.O.A.W.	42100	I	Terugvordering en verhaal		1.000	-1.000
				42220	U	Levensonderhoud om niet	154.060		154.060
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.469		8.469
		6610165 - Totaal					**162.529**	**1.000**	**161.529**
		6611500	Wet Sociale Werkvoorziening	34368	U	Uitvoeringskosten	20.650		20.650
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		5.150.000	-5.150.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	5.142.000		5.142.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	33.603		33.603
		6611500 - Totaal					**5.196.253**	**5.150.000**	**46.253**
		6614201	Algemeen beheer Minima	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	17.150		17.150
		6614201 - Totaal					**17.150**		**17.150**
		6614210	Bijzondere bijstand	42100	I	Terugvordering en verhaal		5.000	-5.000
				42120	I	Rente en/of aflossing lening		45.000	-45.000
				42235	U	Uitkering belast	60.000		60.000
				42240	U	Uitkering onbelast	41.462		41.462
				42245	U	Uitkering incidenteel	110.000		110.000
				42260	U	Langdurigheidstoeslag	66.000		66.000
				42325	U	Categoriale bbk chronische zieken	0		0
				42330	U	Categoriale bbk > 65 jr.	12.000		12.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.831		58.831
		6614210 - Totaal					**348.293**	**50.000**	**298.293**
		6614220	Minimabeleid: kwijtschelding belastingen	42255	U	Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	75.000		75.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.792		10.792

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6614220 - Totaal					**85.792**		**85.792**
		6614230	Minimabeleid: bijdragereg. welzijnsactiviteiten	42245	U	Uitkering incidenteel	120.000		120.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.059		7.059
		6614230 - Totaal					**127.059**		**127.059**
		6614231	Minimabeleid: regeling schoolkosten	42245	U	Uitkering incidenteel	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.406		3.406
		6614231 - Totaal					**3.406**		**3.406**
		6614232	Minimabeleid: steunfonds	42245	U	Uitkering incidenteel	15.000		15.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.406		3.406
		6614232 - Totaal					**18.406**		**18.406**
		6614233	Minimabeleid: Subs. St. Leergeld Gemert e.o.	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	20.000		20.000
		6614233 - Totaal					**20.000**		**20.000**
		6614234	Minimabeleid: Een Pas Vooruit	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	15.000		15.000
		6614234 - Totaal					**15.000**		**15.000**
		6614301	Minimabeleid: Super sociaal	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.991		2.991
		6614301 - Totaal					**12.991**		**12.991**
		6614304	Minimabeleid: Collect. ziektek. verz.	42315	U	Ziektekostenverzekering	35.550		35.550
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.320		4.320
		6614304 - Totaal					**39.870**		**39.870**
		6614400	Minimabeleid: schuldhulpverlening	34332	U	Diensten door derden	37.000		37.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.644		6.644
		6614400 - Totaal					**43.644**		**43.644**
		6614401	Minimabeleid: budgethulpverlening	34332	U	Diensten door derden	44.398		44.398
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.815		5.815
		6614401 - Totaal					**50.213**		**50.213**
		6614402	Minimabeleid: meldpunt schuldhulpverlening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.991		2.991
		6614402 - Totaal					**2.991**		**2.991**
		6620110	WMO PV 5: Alg. maatschappelijk werk LEV-gr.	34120	U	Belastingen en rechten	262		262
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	318.624		318.624
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	3.000		3.000
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.185		4.185
		6620110 - Totaal					**326.071**		**326.071**
		6620120	WMO PV 4: Steunp.vrijw.werk en mantelzorg LEVgroep	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	102.702		102.702
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6620120 - Totaal					**102.702**		**102.702**
		6620121	WMO PV 5: WMO-adviesraadskosten LEVgroep	34332	U	Diensten door derden	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34339	U	Presentiegelden	10.000		10.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	2.000		2.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	6.020		6.020
		6620121 - Totaal					**18.020**		**18.020**
		6620122	WMO PV 4: Maatschappelijke stages LEVgroep	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	30.825		30.825
		6620122 - Totaal					**30.825**		**30.825**
		6620123	WMO PV 4: Wijk- en dorpsondersteuning	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	255.367		255.367
		6620123 - Totaal					**255.367**		**255.367**
		6620126	WMO klanttevredenheidsonderzoek	34368	U	Uitvoeringskosten	3.370		3.370
		6620126 - Totaal					**3.370**		**3.370**
		6620127	LEVgroep vrijwilligersevenement	34368	U	Uitvoeringskosten	7.500		7.500
		6620127 - Totaal					**7.500**		**7.500**
		6620130	Bevordering leefbaarheid kernen	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	1.350		1.350
		6620130 - Totaal					**1.350**		**1.350**
		6620140	WMO PV 7,8,9:Meld- en coörd.punt huiselijk geweld	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	21.504		21.504
		6620140 - Totaal					**21.504**		**21.504**
		6620210	WMO PV 7,8,9: Maatsch. begeleiding minderheden	30300	U	Personeel derden	23.820		23.820
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6620210 - Totaal					**23.820**		**23.820**
		6620215	WMO PV 7: Maatschappelijke opvang	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	27.869		27.869
		6620215 - Totaal					**27.869**		**27.869**
		6620220	Ouderenwerk	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	2.088		2.088
		6620220 - Totaal					**2.088**		**2.088**
		6620250	Jeugd preventie project (CJG WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	13.859		13.859
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	14.302		14.302
		6620250 - Totaal					**28.161**		**28.161**
		6621110	WMO PV 7,8,9: Maatsch. begeleiding minderheden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.468		24.468
		6621110 - Totaal					**24.468**		**24.468**
		6621415	Huisvesting statushouders	32150	I	Verhuur		15.694	-15.694
				34120	U	Belastingen en rechten	2.562		2.562
				34390	U	Verzekeringen	632		632
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	141		141
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	19.074	0	19.074
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	31.238		31.238
		6621415 - Totaal					**53.647**	**15.694**	**37.953**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6622150	WMO Huishoudelijke verzorging	34332	U	Diensten door derden	10.000		10.000
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	15.000		15.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	61.154		61.154
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42100	I	Terugvordering en verhaal		400.000	-400.000
				42340	U	Huishoudelijke verzorging	1.136.018		1.136.018
				42345	U	Persoonsgebonden budgetten	450.000		450.000
				43275	I	Mutaties in overlopende passiva		0	0
		6622150 - Totaal					**1.672.172**	**400.000**	**1.272.172**
		6623100	WWB Reïntegratie onderdeel participatie	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		456.593	-456.593
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	456.593		456.593
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	22.098		22.098
		6623100 - Totaal					**478.691**	**456.593**	**22.098**
		6623101	WWB werk algemeen beheer	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.484		5.484
		6623101 - Totaal					**5.484**		**5.484**
		6623200	Wet inburgering middelen 2007 en 2008	42100	I	Terugvordering en verhaal		1.700	-1.700
				43275	I	Mutaties in overlopende passiva		13.310	-13.310
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.484		5.484
		6623200 - Totaal					**5.484**	**15.010**	**-9.526**
		6623201	Participatiebudget Inburgering	34631	U	Individuele trajecten	57.995		57.995
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		57.995	-57.995
				42100	I	Terugvordering en verhaal		13.000	-13.000
				43270	U	Mutaties in overlopende passiva	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.294		11.294
		6623201 - Totaal					**69.289**	**70.995**	**-1.706**
		6623300	Volwasseneneducatie algemeen	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		61.804	-61.804
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	61.804		61.804
		6623300 - Totaal					**61.804**	**61.804**	**0**
		6630100	Gemeenschapshuizen of Soc.cult.acc.	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	100.000		100.000
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		2.581	-2.581
				32150	I	Verhuur		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6630100 - Totaal					**100.000**	**2.581**	**97.419**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6630102	Gemeenschapshuizen/vastgoed beheer	32150	I	Verhuur		41.380	-41.380
				34120	U	Belastingen en rechten	13.324		13.324
				34345	U	Onderhoudskosten	2.000		2.000
				34390	U	Verzekeringen	8.822		8.822
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.476		1.476
		6630102 - Totaal					**25.622**	**41.380**	**-15.758**
		6630105	Subsidies gemeenschapshuizen en dorpsraden	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	227.238		227.238
		6630105 - Totaal					**227.238**		**227.238**
		6630106	Gemeenschapshuis De Eendracht: subsidie	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	207.009		207.009
		6630106 - Totaal					**207.009**		**207.009**
		6630210	WMO PV 5: LEVgroep	32150	I	Verhuur		10.332	-10.332
				34120	U	Belastingen en rechten	511		511
				34390	U	Verzekeringen	343		343
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	181.470		181.470
		6630210 - Totaal					**182.324**	**10.332**	**171.992**
		6630211	LEVgroep brede scholen, sport en cult. comb.funct.	34368	U	Uitvoeringskosten	50.880		50.880
		6630211 - Totaal					**50.880**		**50.880**
		6630310	Jeugdcentrum Bakel	34120	U	Belastingen en rechten	111		111
				34390	U	Verzekeringen	927		927
		6630310 - Totaal					**1.038**		**1.038**
		6630320	Vrijwilligersverzekering (LEVgroep)	34390	U	Verzekeringen	7.163		7.163
		6630320 - Totaal					**7.163**		**7.163**
		6630330	Subsidiëring jeugd- en jongerenwerk	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	11.250		11.250
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	40.397		40.397
		6630330 - Totaal					**51.647**		**51.647**
		6630350	BOS-regeling	34332	U	Diensten door derden	0		0
		6630350 - Totaal					**0**		**0**
		6650100	Peuterspeelzalen	32150	I	Verhuur		49.964	-49.964
				34120	U	Belastingen en rechten	1.002		1.002
				34348	U	Huur	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.454		1.454
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.707	0	3.707
		6650100 - Totaal					**6.163**	**49.964**	**-43.801**
		6650105	Peuterspeelzaalwerk (LEA WMO)	34120	U	Belastingen en rechten	532		532
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	145.439		145.439

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.108		5.108
		6650105 - Totaal					**151.079**		**151.079**
		6650210	Kinder- en buitenschoolse opvang (LEA WMO)	34390	U	Verzekeringen	390		390
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6650210 - Totaal					**936**		**936**
		6650215	Wet Kinderopvang	42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	20.605		20.605
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.158		2.158
		6650215 - Totaal					**22.763**		**22.763**
		6651110	Dagopvang gehandicapten	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.330		5.330
		6651110 - Totaal					**5.330**		**5.330**
		6652310	WMO Rolstoelvoorziening	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	2.000		2.000
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	167.162		167.162
		6652310 - Totaal					**169.162**	**0**	**169.162**
		6652322	WMO Vervoer scootmobiel	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.756		1.756
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	228.000		228.000
		6652322 - Totaal					**229.756**		**229.756**
		6652323	WMO Vervoer Driewielers en overige	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	1.000		1.000
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	54.548		54.548
		6652323 - Totaal					**55.548**		**55.548**
		6652330	WMO Mobitax wmo reizigers	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.640		3.640
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	343.163		343.163
		6652330 - Totaal					**346.803**		**346.803**
		6652331	Mobitax 65+ (WMO)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	10.000		10.000
		6652331 - Totaal					**10.000**		**10.000**
		6652332	Mobitax overige (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	500		500
				42350	U	Vervoersvoorzieningen	15.000		15.000
		6652332 - Totaal					**15.500**		**15.500**
		6652333	WMO Vervoer forfait verg. (geen cvv mogelijk)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	45.000		45.000
		6652333 - Totaal					**45.000**		**45.000**
		6652334	WMO Vervoer forfait eigen auto (sterfhuisconstr)	42350	U	Vervoersvoorzieningen	24.000		24.000
		6652334 - Totaal					**24.000**		**24.000**
		6652400	WMO Woonvoorziening	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	9.480		9.480
				42100	I	Terugvordering en verhaal		10.000	-10.000
				43806	U	Woonvoorz.: algemene verstrekkingen	150.000		150.000
				43808	U	Woonvoorz.: alg.verstr. woningaanp. > ¿ 20.420	43.200		43.200

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6652400 - Totaal					**202.680**	**10.000**	**192.680**
		6652401	Huisvesting gehandicapten geldelijke steun (WMO)	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		29.000	-29.000
				42360	U	Woningaanpassingen	29.000		29.000
		6652401 - Totaal					**29.000**	**29.000**	**0**
		6652500	Gehandicaptenparkeerkaart (WMO)	34332	U	Diensten door derden	3.000		3.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	504		504
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6652500 - Totaal					**3.504**	**0**	**3.504**
		6652600	Trans.kst.funktiebegeleid.v.AWBZ nr.WMO	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6652600 - Totaal					**0**		**0**
		6661010	WMO Rolstoelvoorziening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	76.013		76.013
		6661010 - Totaal					**76.013**		**76.013**
		6661020	WMO Vervoer scootmobiel	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	46.141		46.141
		6661020 - Totaal					**46.141**		**46.141**
		6661030	WMO Vervoer Driewielers en overige	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.812		24.812
		6661030 - Totaal					**24.812**		**24.812**
		6661040	WMO Woonvoorziening	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	167.795		167.795
		6661040 - Totaal					**167.795**		**167.795**
		6661110	Gehandicaptenparkeerkaart (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	42.847		42.847
		6661110 - Totaal					**42.847**		**42.847**
		6662010	WMO Huishoudelijke verzorging	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	3.515.800		3.515.800
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	240.607		240.607
		6662010 - Totaal					**3.756.407**		**3.756.407**
		6662110	WMO Mobitax wmo reizigers	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	68.045		68.045
		6662110 - Totaal					**68.045**		**68.045**
		6662120	Mobitax 65+ (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.198		12.198
		6662120 - Totaal					**12.198**		**12.198**
		6662130	Mobitax overige (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.700		11.700
		6662130 - Totaal					**11.700**		**11.700**
		6662140	WMO Vervoer forfait verg. (geen cvv mogelijk)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.743		1.743
		6662140 - Totaal					**1.743**		**1.743**
		6662150	WMO Vervoer forfait eigen auto (sterfhuisconstr)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	415		415
		6662150 - Totaal					**415**		**415**
		6662210	Huisvesting gehandicapten geldelijke steun (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.899		5.899
		6662210 - Totaal					**5.899**		**5.899**
		6663110	WMO PV 7,8,9:Meld- en coörd.punt huiselijk geweld	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.486		20.486
		6663110 - Totaal					**20.486**		**20.486**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6663130	WMO PV 7,8,9: Verslavingszorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	22.560		22.560
		6663130 - Totaal					**22.560**		**22.560**
		6670030	WMO PV 5: Alg. maatschappelijk werk LEV-gr.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	30.740		30.740
		6670030 - Totaal					**30.740**		**30.740**
		6670040	WMO PV 4: Steunp.vrijw.werk en mantelzorg LEVgroep	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.532		13.532
		6670040 - Totaal					**13.532**		**13.532**
		6670050	WMO PV 4: Wijk- en dorpsondersteuning	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	37.268		37.268
		6670050 - Totaal					**37.268**		**37.268**
		6670080	Bevordering leefbaarheid kernen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.350	0	1.350
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	111.806		111.806
		6670080 - Totaal					**113.156**	**0**	**113.156**
		6670090	WMO PV 4: Maatschappelijke stages LEVgroep	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.531		5.531
		6670090 - Totaal					**5.531**		**5.531**
		6670095	WMO klanttevredenheidsonderzoek	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.516		10.516
		6670095 - Totaal					**10.516**		**10.516**
		6670110	Ouderenwerk	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.734		8.734
		6670110 - Totaal					**8.734**		**8.734**
		6670120	Wonen, welzijn, zorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	72.944		72.944
		6670120 - Totaal					**72.944**		**72.944**
		6670130	Ontwikk.beleidsubsidies/vangnet vrijw. subsidies	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6670130 - Totaal					**546**		**546**
		6670200	Gemeenschapshuizen of Soc.cult.acc.	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	62.131		62.131
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	289.482	0	289.482
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.014		32.014
		6670200 - Totaal					**383.627**	**0**	**383.627**
		6670230	Subsidies gemeenschapshuizen en dorpsraden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.353		6.353
		6670230 - Totaal					**6.353**		**6.353**
		6670240	Gemeenschapshuis De Eendracht: subsidie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.636		6.636
		6670240 - Totaal					**6.636**		**6.636**
		6670320	LEVgroep brede scholen, sport en cult. comb.funct.	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.108		5.108
		6670320 - Totaal					**5.108**		**5.108**
		6670410	Jeugdcentrum Bakel	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.471	0	1.471
		6670410 - Totaal					**1.471**	**0**	**1.471**
		6670430	Subsidiëring jeugd- en jongerenwerk	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	20.531	0	20.531
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.609		15.609
		6670430 - Totaal					**36.140**	**0**	**36.140**
		6670440	Onderhoudsfonds welzijnsgebouwen	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	13.819		13.819

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6670440 - Totaal					**13.819**		**13.819**
		6670610	Trans.kst.funktiebegeleid.v.AWBZ nr.WMO	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	70.936		70.936
		6670610 - Totaal					**70.936**		**70.936**
		6671020	Centrum Jeugd en Gezin (WMO)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	28.052		28.052
		6671020 - Totaal					**28.052**		**28.052**
		6671030	WMO PV 2: coordinatie CJG	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.093		1.093
		6671030 - Totaal					**1.093**		**1.093**
		6682010	Jeugd preventie project (CJG WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	5.619.418		5.619.418
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.880		7.880
		6682010 - Totaal					**5.627.298**		**5.627.298**
		6714110	Lokaal gezondheidsbeleid (WMO)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	9.465		9.465
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	8.580		8.580
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.368		9.368
		6714110 - Totaal					**27.413**		**27.413**
		6714112	WMO PV 7,8,9: Collectieve preventie GGZ	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	15.245		15.245
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.140		4.140
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	961		961
		6714112 - Totaal					**20.346**		**20.346**
		6714113	WMO PV 2,7,8,9: Lokaal gezondheidsbeleid	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	2.421		2.421
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	546		546
		6714113 - Totaal					**2.967**		**2.967**
		6714120	Gewestelijke gezondheidsdienst (WMO)	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	446.816		446.816
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.232		13.232
		6714120 - Totaal					**460.048**		**460.048**
		6714121	GGD/Insp. Kinderopvang (LEA WMO) (legesverord. T1)	34850	I	Leges		3.000	-3.000
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	36.664		36.664
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	27.090		27.090
		6714121 - Totaal					**63.754**	**3.000**	**60.754**
		6715115	Centrum Jeugd en Gezin 0-4 jaar (CJG WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	800		800
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	375.545		375.545
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.241		5.241
		6715115 - Totaal					**381.586**	**0**	**381.586**
		6715120	Dig.dossier Jeugdgezondh.zorg (EKD) (tot 2014 WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
		6715120 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6715125	Invoeringskosten jeugdzorg (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.644		38.644
		6715125 - Totaal					**38.644**		**38.644**
		6716115	Centrum Jeugd en Gezin (WMO)	34368	U	Uitvoeringskosten	42.086		42.086
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	84.340		84.340
		6716115 - Totaal					**126.426**	**0**	**126.426**
		6716116	WMO PV 2: coordinatie CJG	42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	59.110		59.110
		6716116 - Totaal					**59.110**		**59.110**
		6810115	Stedebouwkundige adviezen; woningbouw	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	3.700		3.700
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
		6810115 - Totaal					**3.700**	**0**	**3.700**
		6820115	Woningbouwprogramma	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.828		58.828
		6820115 - Totaal					**58.828**		**58.828**
		6822600	Woonwagenlocaties	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				32150	I	Verhuur		128.860	-128.860
				34120	U	Belastingen en rechten	760		760
				34332	U	Diensten door derden	4.463		4.463
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	26.030		26.030
				34385	U	Beheerskosten	52.665		52.665
				34390	U	Verzekeringen	2.763		2.763
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	208.657	0	208.657
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	89.900		89.900
		6822600 - Totaal					**385.238**	**128.860**	**256.378**
		6822601	Woonwagens: 7 chalets	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	15.599	0	15.599
		6822601 - Totaal					**15.599**	**0**	**15.599**
		6922160	Samenwerking gemeente Boekel	30100	U	Inhuur personeel tot formatie	0		0
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6922160 - Totaal					**0**	**0**	**0**
112 - Totaal							**35.088.288**	**11.774.538**	**23.313.750**
113	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer	6002180	Geoinformatie	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	12.300		12.300
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	39.000		39.000

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34950	I	Bijdrage van derden		23.153	-23.153
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.323	0	3.323
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	120.232		120.232
		6002180 - Totaal					**174.855**	**23.153**	**151.702**
		6120310	Rampenplan	34328	U	Opleidingen en studiedagen	725		725
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	62		62
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.245		1.245
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	54.147		54.147
		6120310 - Totaal					**56.179**		**56.179**
		6140110	Dierenopvang en -bescherming	34332	U	Diensten door derden	42.000		42.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	646		646
		6140110 - Totaal					**42.646**		**42.646**
		6210115	Wegbeheersplan (GBI)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	171.560		171.560
		6210115 - Totaal					**171.560**		**171.560**
		6210120	Wegen buiten de bebouwde kom	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	9.400		9.400
				34345	U	Onderhoudskosten	184.489		184.489
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	944.063		944.063
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	151.909	0	151.909
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	273.879		273.879
		6210120 - Totaal					**1.563.740**	**0**	**1.563.740**
		6210130	Zand- en grintwegen	34120	U	Belastingen en rechten	1.122		1.122
				34345	U	Onderhoudskosten	6.522		6.522
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	614	0	614
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	37.724		37.724
		6210130 - Totaal					**45.982**	**0**	**45.982**
		6210140	Wegen binnen de bebouwde kom	34120	U	Belastingen en rechten	11.000		11.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34342	U	Water	194		194
				34345	U	Onderhoudskosten	154.638		154.638
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	361.813	0	361.813
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	120.356		120.356
		6210140 - Totaal					**648.001**	**0**	**648.001**
		6210150	Wegmarkeringen	34345	U	Onderhoudskosten	10.951		10.951
		6210150 - Totaal					**10.951**		**10.951**
		6210210	Aanleg inritten derden	34332	U	Diensten door derden	2.040		2.040
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	510		510

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34950	I	Bijdrage van derden		522	-522
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	338		338
		6210210 - Totaal					**2.888**	**522**	**2.366**
		6210220	Rioolaansluitingen gelegen buiten grondexploitatie	34332	U	Diensten door derden	6.200		6.200
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.020		1.020
				34950	I	Bijdrage van derden		5.436	-5.436
		6210220 - Totaal					**7.220**	**5.436**	**1.784**
		6210230	Werkzaamheden nutsbedrijven (legesverord. T1)	34332	U	Diensten door derden	2.500		2.500
				34850	I	Leges		25.200	-25.200
				34950	I	Bijdrage van derden		5.116	-5.116
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.021		20.021
		6210230 - Totaal					**22.521**	**30.316**	**-7.795**
		6210240	Werkzaamheden voor particulieren	34332	U	Diensten door derden	5.150		5.150
				34950	I	Bijdrage van derden		11.630	-11.630
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.480		6.480
		6210240 - Totaal					**11.630**	**11.630**	**0**
		6210310	Uitbreiding openbare verlichting	34332	U	Diensten door derden	23.000		23.000
				34385	U	Beheerskosten	11.200		11.200
				43250	U	Investeringsbijdrage aan anderen dan Rijk	500		500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	25.880		25.880
		6210310 - Totaal					**60.580**		**60.580**
		6210320	Onderhoud openbare verlichting	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				31015	U	Energie (gas/elektra)	110.050		110.050
				34345	U	Onderhoudskosten	161.250		161.250
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		4.281	-4.281
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	12.962		12.962
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	34.335		34.335
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.592		41.592
		6210320 - Totaal					**360.189**	**4.281**	**355.908**
		6210325	Schade openbare verlichting	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.127		1.127
		6210325 - Totaal					**1.127**		**1.127**
		6210410	Straatreiniging	34332	U	Diensten door derden	11.822		11.822
				34342	U	Water	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	84.525		84.525
		6210410 - Totaal					**96.347**		**96.347**
		6210420	Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	34332	U	Diensten door derden	11.730		11.730
				34345	U	Onderhoudskosten	2.010		2.010

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	16.855		16.855
				34390	U	Verzekeringen	295		295
				34950	I	Bijdrage van derden		4.040	-4.040
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.843	0	3.843
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	67.113		67.113
		6210420 - Totaal					**101.846**	**4.040**	**97.806**
		6210430	Straatmeubilair	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	6.489		6.489
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	10.398		10.398
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	3.767		3.767
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	40.121		40.121
		6210430 - Totaal					**60.775**	**0**	**60.775**
		6210440	Openbare tijdsaanduiding	34345	U	Onderhoudskosten	1.224		1.224
		6210440 - Totaal					**1.224**		**1.224**
		6210450	Buspaviljoen en abris	34345	U	Onderhoudskosten	2.140		2.140
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.366		3.366
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	620		620
		6210450 - Totaal					**6.126**	**0**	**6.126**
		6240110	Waterlossingen	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	36.947		36.947
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.172	0	1.172
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.737		20.737
		6240110 - Totaal					**58.856**	**0**	**58.856**
		6330210	Zendmast mob.tel. en opstalrecht	32200	I	Pacht		4.525	-4.525
		6330210 - Totaal						**4.525**	**-4.525**
		6341120	Plattelandsontwikkeling	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-1.350		-1.350
				00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	50.000		50.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	12.500		12.500
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	27.823	0	27.823
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	136.600		136.600
		6341120 - Totaal					**225.573**	**0**	**225.573**
		6341130	Jacht en visserij	32200	I	Pacht		4.470	-4.470
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6341130 - Totaal					**1.659**	**4.470**	**-2.811**
		6541100	Molens	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.905		1.905
				34950	I	Bijdrage van derden		1.905	-1.905
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	72.802		72.802
		6541100 - Totaal					**74.707**	**1.905**	**72.802**
		6541310	Monumentencommissie (legesverord. T2)	34339	U	Presentiegelden	1.500		1.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	5.000		5.000
		6541310 - Totaal					**6.500**		**6.500**
		6541320	Monumentenbeleid	21100	U	Werkelijk betaalde rente	280		280
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		3.564	-3.564
				34332	U	Diensten door derden	19.525		19.525
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	8.125		8.125
				34345	U	Onderhoudskosten	633		633
				34368	U	Uitvoeringskosten	475		475
				34385	U	Beheerskosten	3.757		3.757
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	74.088		74.088
		6541320 - Totaal					**106.883**	**3.564**	**103.319**
		6541330	Subsidiering monumentenzorg	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	5.280		5.280
		6541330 - Totaal					**5.280**		**5.280**
		6541341	Archeologisch onderzoek	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	8.600		8.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.853		13.853
		6541341 - Totaal					**22.453**		**22.453**
		6541360	Waarderingskaart archeologie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6541360 - Totaal					**3.733**		**3.733**
		6550120	Bossen	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		250	-250
				34120	U	Belastingen en rechten	15.360		15.360
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	450		450
				34368	U	Uitvoeringskosten	20.850		20.850
				34385	U	Beheerskosten	12.150		12.150
				34390	U	Verzekeringen	1.078		1.078
				34950	I	Bijdrage van derden		30.000	-30.000
				41100	I	Rijksinkomensoverdracht		5.200	-5.200
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	19.579	0	19.579

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6550120 - Totaal					**69.467**	**35.450**	**34.017**
		6550130	Subsidiering natuurbescherming	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	1.521		1.521
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6550130 - Totaal					**5.669**		**5.669**
		6550131	Natuurcentrum De Specht	30200	U	Inhuur personeel boven formatie	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	2.933		2.933
		6550131 - Totaal					**2.933**		**2.933**
		6550150	Nota Natuur en Landschap	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	13.224		13.224
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	29.645	0	29.645
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	79.610		79.610
		6550150 - Totaal					**122.479**	**0**	**122.479**
		6550151	Beheer vlinderweides en bloemenakkers	34332	U	Diensten door derden	2.985		2.985
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.453		8.453
		6550151 - Totaal					**11.438**		**11.438**
		6550154	Beheer houtwallen en singels	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	127.069		127.069
		6550154 - Totaal					**127.069**		**127.069**
		6550155	Natuur en Landschap Stika	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	4.500		4.500
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	25.000		25.000
		6550155 - Totaal					**29.500**		**29.500**
		6550160	Boomplantdag	34368	U	Uitvoeringskosten	1.100		1.100
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.073	0	3.073
		6550160 - Totaal					**4.173**	**0**	**4.173**
		6560110	Openbare groenvoorziening	30300	U	Personeel derden	-37.434		-37.434
				34120	U	Belastingen en rechten	120		120
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34342	U	Water	168		168
				34345	U	Onderhoudskosten	46.620		46.620
				34371	U	Detachering Atlant	352.065		352.065
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	10.000		10.000
				34950	I	Bijdrage van derden		6.000	-6.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	780.287		780.287
		6560110 - Totaal					**1.151.826**	**6.000**	**1.145.826**
		6560111	Aanleg hondenuitlaatplaatsen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.127	0	3.127
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.818		2.818
		6560111 - Totaal					**5.945**	**0**	**5.945**
		6560112	Onderhoud hondenuitlaatplaatsen	34332	U	Diensten door derden	26.000		26.000

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	630		630
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	6.199		6.199
		6560112 - Totaal					**32.829**		**32.829**
		6560114	Maaien openbaar plantsoen	34345	U	Onderhoudskosten	54.600		54.600
		6560114 - Totaal					**54.600**		**54.600**
		6560120	Renovatie openbaar groen	00721	U	Lasten extra investeringen	0		0
				34332	U	Diensten door derden	10.179		10.179
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	95.691	0	95.691
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	34.035		34.035
		6560120 - Totaal					**139.905**	**0**	**139.905**
		6560220	Visvijver	32200	I	Pacht		225	-225
				34120	U	Belastingen en rechten	6		6
				34390	U	Verzekeringen	14		14
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.702	0	3.702
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.930		2.930
		6560220 - Totaal					**6.652**	**225**	**6.427**
		6560221	Onderhoud visvijver	34345	U	Onderhoudskosten	1.326		1.326
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	282		282
		6560221 - Totaal					**1.608**		**1.608**
		6560230	De Rooye Plas	34225	U	Pacht	790		790
				34345	U	Onderhoudskosten	1.862		1.862
				34346	U	Schoonmaakkosten	0		0
				34850	I	Leges		500	-500
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845
		6560230 - Totaal					**3.497**	**500**	**2.997**
		6560231	Onderhoud De Rooye Plas	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	282		282
		6560231 - Totaal					**282**		**282**
		6560250	IGP Bakelse Plassen	42375	I	Inkomensoverdracht derden BBV		170.000	-170.000
				60500	I	Storting in/ontrekking uit voorzieningen		1.444	-1.444
					U	Storting in/onttrekking uit voorziening	267.699		267.699
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	0	0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	59.804		59.804
		6560250 - Totaal					**327.503**	**171.444**	**156.059**
		6560255	EVZ Ecologische verbindingszone	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	12.407	0	12.407
		6560255 - Totaal					**12.407**	**0**	**12.407**
		6722105	Lasten Rioolheffing	34368	U	Uitvoeringskosten	7.500		7.500

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.000		24.000
		6722105 - Totaal					**31.500**		**31.500**
		6722110	Beheer riolering	34332	U	Diensten door derden	3.000		3.000
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	3.500		3.500
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	20.000		20.000
				34389	U	Communicatie	5.000		5.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	39.138	0	39.138
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	162.000		162.000
		6722110 - Totaal					**232.638**	**0**	**232.638**
		6722120	Vrijvervalriolering	31015	U	Energie (gas/elektra)	25.000		25.000
				34345	U	Onderhoudskosten	200.000		200.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	449.634	0	449.634
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	62.000		62.000
		6722120 - Totaal					**736.634**	**0**	**736.634**
		6722130	Drukriolering	31015	U	Energie (gas/elektra)	60.000		60.000
				34341	U	Telecommunicatie	350		350
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	5.000		5.000
				34345	U	Onderhoudskosten	354.000		354.000
				43230	I	Overige investeringsbijdragen		3.000	-3.000
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	148.522		148.522
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	69.081	0	69.081
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	48.500		48.500
		6722130 - Totaal					**685.453**	**3.000**	**682.453**
		6722140	Molgoten vegen	34345	U	Onderhoudskosten	25.000		25.000
		6722140 - Totaal					**25.000**		**25.000**
		6722150	Te verhalen BTW riolering	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	168.473		168.473
		6722150 - Totaal					**168.473**		**168.473**
		6722160	Uitvoeringskosten riolering	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.000		3.000
		6722160 - Totaal					**3.000**		**3.000**
		6722170	Hemelwaterzorgplicht	34345	U	Onderhoudskosten	59.900		59.900
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.500		12.500
		6722170 - Totaal					**72.400**		**72.400**
		6722180	Grondwaterzorgplicht	34345	U	Onderhoudskosten	14.000		14.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	20.000		20.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	8.000		8.000
		6722180 - Totaal					**42.000**		**42.000**
		6723110	Kwaliteit Arbo en Milieuzorg	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	997		997
		6723110 - Totaal					**997**		**997**
		6723120	Milieucommunicatie en voorlichting	34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	950		950
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.018		6.018
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6723120 - Totaal					**6.968**		**6.968**
		6723130	Externe veiligheid	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	35.000		35.000
				42200	I	Inkomensoverdracht overheid		35.000	-35.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	23.724		23.724
		6723130 - Totaal					**58.724**	**35.000**	**23.724**
		6723135	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	546.874		546.874
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	60.558		60.558
		6723135 - Totaal					**607.432**		**607.432**
		6723210	Milieuvergunningen	34343	U	Advertentiekosten	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
		6723210 - Totaal					**0**	**0**	**0**
		6723310	Milieucontroles	31030	U	Brandstof	2.500		2.500
				34120	U	Belastingen en rechten	1.145		1.145
				34320	U	Werkkleding	976		976
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	1.762		1.762
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	600		600
				34345	U	Onderhoudskosten	2.058		2.058
				34348	U	Huur	0		0
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.605		2.605
				34390	U	Verzekeringen	789		789
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.885		24.885
		6723310 - Totaal					**37.320**		**37.320**
		6723320	Milieuklachten	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.738		20.738
		6723320 - Totaal					**20.738**		**20.738**
		6723510	Milieubeleid (diverse specifieke wetten)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	6.644		6.644
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	4.566	0	4.566
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	96.291		96.291
		6723510 - Totaal					**107.501**	**0**	**107.501**
		6723520	Wet bodembescherming	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.582		2.582

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6723520 - Totaal					**2.582**		**2.582**
		6726000	Baten Rioolheffing	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		199.710	-199.710
				40250	I	Gemeentelijke belasting op inkomen en gezinnen		1.797.388	-1.797.388
		6726000 - Totaal						**1.997.098**	**-1.997.098**
		6810110	Bestemmingsplanbeleid	30100	U	Inhuur personeel tot formatie			
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	27.032		27.032
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.000		1.000
				34950	I	Bijdrage van derden		3.000	-3.000
				43240	U	Planschade	3.000		3.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	195.029		195.029
		6810110 - Totaal					**226.061**	**3.000**	**223.061**
		6810112	Best.plan: planschade	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.970		9.970
		6810112 - Totaal					**9.970**		**9.970**
		6810140	Stedenbouwkundige adviezen: buitengebied	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
		6810140 - Totaal					**0**		**0**
		6810160	Procedure wijz.en herz.best.plan (legesverord. T2)	34850	I	Leges		150.000	-150.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	435.703		435.703
		6810160 - Totaal					**435.703**	**150.000**	**285.703**
		6820120	Leegstandwet (legesverord. T1)	34850	I	Leges		1.380	-1.380
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.489		2.489
		6820120 - Totaal					**2.489**	**1.380**	**1.109**
		6821110	Verdeling gelden Wet stads- en dorpsvernieuwing	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	57.419	0	57.419
		6821110 - Totaal					**57.419**	**0**	**57.419**
		6821210	Molens	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	8.006	0	8.006
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.733		3.733
		6821210 - Totaal					**11.739**	**0**	**11.739**
		6821410	Monumentencommissie	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.659		1.659
		6821410 - Totaal					**1.659**		**1.659**
		6821420	Monumentenbeleid	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	15.843	0	15.843
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.671		15.671
		6821420 - Totaal					**31.514**	**0**	**31.514**
		6821430	Subsidiering monumentenzorg	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6821430 - Totaal					**4.148**		**4.148**
		6822110	Duurzaam bouwen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.000	0	1.000
		6822110 - Totaal					**1.000**	**0**	**1.000**
		6822130	Commissie Beeldkwaliteit	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
		6822130 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6822210	Omg.verg.: bouw.en ov (leg.dnst) (legesverord.T2)	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	18.000		18.000
				34368	U	Uitvoeringskosten	373		373
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	362.016		362.016
		6822210 - Totaal					**380.389**		**380.389**
		6822215	Omgevingsvergunning, act.bouwen: vergunningsvrij	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	53.087		53.087
		6822215 - Totaal					**53.087**		**53.087**
		6822220	Evenementenvergunningen (legesverord. T3)	34850	I	Leges		18.250	-18.250
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	181.342		181.342
		6822220 - Totaal					**181.342**	**18.250**	**163.092**
		6822310	Bouwtoezicht (legesverord. T2)	34378	U	(Hulp)materiaalkosten	816		816
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	86.478		86.478
		6822310 - Totaal					**87.294**		**87.294**
		6822315	Bouwtoezicht (niet verhaalbaar)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	46.452		46.452
		6822315 - Totaal					**46.452**		**46.452**
		6823000	Omg.verg.: baten act.bouwen (ov.)(legesverord. T2)	34850	I	Leges		729.000	-729.000
		6823000 - Totaal						**729.000**	**-729.000**
113 - Totaal							**10.431.439**	**3.244.189**	**7.187.250**
114	Economie en Sport	6002300	Communicatie algemeen	34343	U	Advertentiekosten	41.700		41.700
				34368	U	Uitvoeringskosten	8.804		8.804
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.074	0	1.074
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	373.992		373.992
		6002300 - Totaal					**425.570**	**0**	**425.570**
		6210146	Vergoeding terrassen	32200	I	Pacht		5.000	-5.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.739		24.739
		6210146 - Totaal					**24.739**	**5.000**	**19.739**
		6210147	Reclamevoering wegen	32200	I	Pacht		2.100	-2.100
		6210147 - Totaal						**2.100**	**-2.100**
		6210510	Verkeersveiligheid	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	106.087	0	106.087
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.512		41.512
		6210510 - Totaal					**147.599**	**0**	**147.599**
		6210520	Verkeersborden, wegwijzers en plaatsnaamborden	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	55.054		55.054
		6210520 - Totaal					**55.054**		**55.054**
		6210540	Overige verkeersmaatregelen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	41.707		41.707
		6210540 - Totaal					**41.707**		**41.707**
		6211110	Verkeersveiligheid	34345	U	Onderhoudskosten	6.556		6.556
		6211110 - Totaal					**6.556**		**6.556**
		6211120	Verkeersborden, wegwijzers en plaatsnaamborden	34345	U	Onderhoudskosten	0		0

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	17.400		17.400
				42335	I	Vergoeding Schade		2.000	-2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
		6211120 - Totaal					**17.400**	**2.000**	**15.400**
		6211125	Schade verk.borden, wegwijzers en plaatsnaamborden	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42335	I	Vergoeding Schade		0	0
		6211125 - Totaal					**0**	**0**	**0**
		6211130	Overige verkeersmaatregelen	34368	U	Uitvoeringskosten	100		100
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	2.000		2.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	700		700
		6211130 - Totaal					**2.800**		**2.800**
		6212110	Buurtbusproject	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.600		1.600
		6212110 - Totaal					**1.600**		**1.600**
		6214110	Parkeervoorz. (parkeerverg.) (legesverord. T1)	34120	U	Belastingen en rechten	2.586		2.586
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	606		606
				34345	U	Onderhoudskosten	3.000		3.000
				34385	U	Beheerskosten	20.850		20.850
				34850	I	Leges		1.500	-1.500
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	133.558	0	133.558
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.630		7.630
		6214110 - Totaal					**168.230**	**1.500**	**166.730**
		6215110	Baten parkeerbelasting	34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		0	0
		6215110 - Totaal						**0**	**0**
		6310115	Straatmarkten	31015	U	Energie (gas/elektra)	2.000		2.000
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	1.000		1.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.850		20.850
		6310115 - Totaal					**23.850**		**23.850**
		6310225	Accommodaties handel / ambacht	34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34880	I	Staangeld markt/kermis		5.897	-5.897
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.148		4.148
		6310225 - Totaal					**4.148**	**5.897**	**-1.749**
		6310240	Economische ontwikkeling	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	100.000		100.000
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	10.518		10.518

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	163.278		163.278
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	38.378		38.378
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	529.520		529.520
		6310240 - Totaal					**841.694**		**841.694**
		6310320	Revitalisering Bedrijventerreinen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.190	0	7.190
		6310320 - Totaal					**7.190**	**0**	**7.190**
		6311010	Baten straatmarkten	34880	I	Staangeld markt/kermis		5.200	-5.200
				34950	I	Bijdrage van derden		2.300	-2.300
		6311010 - Totaal						**7.500**	**-7.500**
		6320130	Duurzame ontwikkeling bedrijventerreinen	34332	U	Diensten door derden	0		0
		6320130 - Totaal					**0**		**0**
		6530410	Sporthallen Gemert/facilitair beheer	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				30100	U	Inhuur personeel tot formatie	36.412		36.412
				32150	I	Verhuur		136.000	-136.000
				34328	U	Opleidingen en studiedagen			
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	150		150
				34341	U	Telecommunicatie	925		925
				34345	U	Onderhoudskosten	500		500
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.677		3.677
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	3.432		3.432
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	500		500
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	223.083	0	223.083
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	125.830		125.830
		6530410 - Totaal					**394.509**	**136.000**	**258.509**
		6530411	Kantine sporthal Gemert	32150	I	Verhuur		24.644	-24.644
				34950	I	Bijdrage van derden		8.241	-8.241
		6530411 - Totaal						**32.885**	**-32.885**
		6530412	Sporthal Gemert/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	78.000		78.000
				34120	U	Belastingen en rechten	19.735		19.735
				34342	U	Water	1.926		1.926
				34345	U	Onderhoudskosten	52.089		52.089
				34390	U	Verzekeringen	5.994		5.994
				34950	I	Bijdrage van derden		20.000	-20.000
		6530412 - Totaal					**157.744**	**20.000**	**137.744**
		6530420	Sporthallen Bakel/facilitair beheer	30100	U	Inhuur personeel tot formatie	7.000		7.000
				32150	I	Verhuur		42.500	-42.500
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	16		16
				34341	U	Telecommunicatie	802		802
				34345	U	Onderhoudskosten	1.034		1.034

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34346	U	Schoonmaakkosten	3.265		3.265
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	800		800
				34379	U	Koffie-, thee- en lunchvoorziening	497		497
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	80.955	0	80.955
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.850		24.850
		6530420 - Totaal					**119.219**	**42.500**	**76.719**
		6530422	Sporthal Bakel/vastgoed beheer	31015	U	Energie (gas/elektra)	25.000		25.000
				34120	U	Belastingen en rechten	7.390		7.390
				34342	U	Water	650		650
				34345	U	Onderhoudskosten	7.203		7.203
				34390	U	Verzekeringen	4.081		4.081
				34950	I	Bijdrage van derden		6.091	-6.091
		6530422 - Totaal					**44.324**	**6.091**	**38.233**
		6530490	Onderhoudsfonds sport	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	104.907		104.907
		6530490 - Totaal					**104.907**		**104.907**
		6530620	Binnensportverenigingen	42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	52.356		52.356
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	48.526		48.526
		6530620 - Totaal					**100.882**		**100.882**
		6530630	Buitensportverenigingen	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	64.177		64.177
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	58.496		58.496
		6530630 - Totaal					**122.673**		**122.673**
		6531110	Sportpark Gemert: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	9.586		9.586
				34345	U	Onderhoudskosten	2.305		2.305
				34390	U	Verzekeringen	3.393		3.393
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	158.563	0	158.563
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.297		4.297
		6531110 - Totaal					**178.144**	**0**	**178.144**
		6531113	Sportparken algemeen	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
		6531113 - Totaal					**0**		**0**
		6531115	Sportpark Gemert: terreinen	32150	I	Verhuur		50.767	-50.767
				34345	U	Onderhoudskosten	19.325		19.325
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	65.250		65.250
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	11.629		11.629
		6531115 - Totaal					**96.204**	**50.767**	**45.437**
		6531120	Sportpark Bakel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	3.282		3.282
				34345	U	Onderhoudskosten	1.572		1.572
				34390	U	Verzekeringen	1.665		1.665

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	55.882	0	55.882
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.882		3.882
		6531120 - Totaal					**66.283**	**0**	**66.283**
		6531125	Sportpark Bakel: terreinen	32150	I	Verhuur		38.986	-38.986
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.967		7.967
		6531125 - Totaal					**7.967**	**38.986**	**-31.019**
		6531126	Sportpark Bakel/terreinen: verhuur en OH-bijdrage	42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	31.592		31.592
		6531126 - Totaal					**31.592**		**31.592**
		6531130	Sportpark Milheeze: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.203		1.203
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	1.030		1.030
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.490	0	24.490
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531130 - Totaal					**27.287**	**0**	**27.287**
		6531135	Sportpark Milheeze/terreinen: verhuur en OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		13.469	-13.469
				34345	U	Onderhoudskosten	759		759
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	26.700		26.700
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.994		5.994
		6531135 - Totaal					**33.453**	**13.469**	**19.984**
		6531140	Sportpark Handel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	922		922
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	829		829
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	3.944	0	3.944
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845
		6531140 - Totaal					**6.799**	**0**	**6.799**
		6531145	Sportpark Handel/terreinen: verhuur en OH-bijdrage	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		1.800	-1.800
				32150	I	Verhuur		4.364	-4.364
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	29.524		29.524
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	3.174		3.174
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.600	0	1.600
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	5.994		5.994
		6531145 - Totaal					**40.292**	**6.164**	**34.128**
		6531150	Sportpark De Mortel: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	829		829
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	475		475
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	16.049	0	16.049
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	845		845

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6531150 - Totaal					**18.457**	**0**	**18.457**
		6531155	Sportpark De Mortel/terreinen: verhuur en OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		9.151	-9.151
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	21.960		21.960
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.121		7.121
		6531155 - Totaal					**29.081**	**9.151**	**19.930**
		6531160	Sportpark De Rips: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.193		1.193
				34345	U	Onderhoudskosten	259		259
				34390	U	Verzekeringen	567		567
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	5.746	0	5.746
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531160 - Totaal					**8.329**	**0**	**8.329**
		6531165	Sportpark De Rips: terreinen	32150	I	Verhuur		9.706	-9.706
				34345	U	Onderhoudskosten	19.333		19.333
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.685		7.685
		6531165 - Totaal					**27.018**	**9.706**	**17.312**
		6531170	Sportpark Elsendorp: opstallen	34120	U	Belastingen en rechten	1.670		1.670
				34345	U	Onderhoudskosten	0		0
				34390	U	Verzekeringen	316		316
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	5.607	0	5.607
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	564		564
		6531170 - Totaal					**8.157**	**0**	**8.157**
		6531175	Sportpark Elsendorp/terreinen: verhuur eo OH-Bijdr	32150	I	Verhuur		5.386	-5.386
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	18.164		18.164
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	7.121		7.121
		6531175 - Totaal					**25.285**	**5.386**	**19.899**
		6531190	Overige sportaccommodaties	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	1.380		1.380
				34342	U	Water	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	262		262
				34390	U	Verzekeringen	606		606
				34950	I	Bijdrage van derden		350	-350
		6531190 - Totaal					**2.248**	**350**	**1.898**
		6560210	Recreatieve fiets- en wandelpaden	34345	U	Onderhoudskosten	15.810		15.810
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.547	0	2.547
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	32.401		32.401
		6560210 - Totaal					**50.758**	**0**	**50.758**
		6560211	Picknickplaatsen	34332	U	Diensten door derden	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	586		586

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	20.342		20.342
		6560211 - Totaal					**20.928**		**20.928**
		6560310	Bevordering toerisme/recreatief beleid	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	13.067		13.067
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		0	0
				32150	I	Verhuur		1.366	-1.366
				34120	U	Belastingen en rechten	118		118
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	18.361		18.361
				34390	U	Verzekeringen	68		68
				42150	U	Subsidies marktproducenten en instellingen	53.500		53.500
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	94.063		94.063
		6560310 - Totaal					**179.177**	**1.366**	**177.811**
		6560320	Kermissen	31015	U	Energie (gas/elektra)	5.000		5.000
				34120	U	Belastingen en rechten	820		820
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	0		0
				34342	U	Water	600		600
				34368	U	Uitvoeringskosten	200		200
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.365		1.365
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	15.170		15.170
		6560320 - Totaal					**23.155**		**23.155**
		6560330	Volksfeesten	32150	I	Verhuur		3.500	-3.500
				34120	U	Belastingen en rechten	138		138
				34332	U	Diensten door derden	0		0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	1.061		1.061
				34950	I	Bijdrage van derden		157	-157
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.693		13.693
		6560330 - Totaal					**14.892**	**3.657**	**11.235**
		6560335	Evenemententerrein Milheeze	31015	U	Energie (gas/elektra)	0		0
				34120	U	Belastingen en rechten	83		83
				34332	U	Diensten door derden	510		510
				34342	U	Water	128		128
				34950	I	Bijdrage van derden		209	-209
		6560335 - Totaal					**721**	**209**	**512**
		6580120	Speeltuinen	34120	U	Belastingen en rechten	308		308

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				34390	U	Verzekeringen	127		127
				42520	U	Subsidie vrijwilligersorganisatie (cf subs.staat)	4.782		4.782
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	298	0	298
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	38.102		38.102
		6580120 - Totaal					**43.617**	**0**	**43.617**
		6580121	Onderhoud speelterreinen en speeltoestellen	34345	U	Onderhoudskosten	10.789		10.789
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	12.262		12.262
		6580121 - Totaal					**23.051**		**23.051**
		6580122	Uitvoering speelruimtebeleidsplan	34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	39.155		39.155
		6580122 - Totaal					**39.155**		**39.155**
		6714131	Legionellapreventie	34368	U	Uitvoeringskosten	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.970		9.970
		6714131 - Totaal					**19.970**		**19.970**
		6721100	Afval: algemeen	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	98.319		98.319
		6721100 - Totaal					**98.319**		**98.319**
		6721105	Lasten Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	34368	U	Uitvoeringskosten	10.000		10.000
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	24.056		24.056
		6721105 - Totaal					**34.056**		**34.056**
		6721111	Exploitatie milieustraat	31015	U	Energie (gas/elektra)	1.838		1.838
				34120	U	Belastingen en rechten	1.448		1.448
				34332	U	Diensten door derden	675.000		675.000
				34341	U	Telecommunicatie	510		510
				34342	U	Water	100		100
				34950	I	Bijdrage van derden		20.000	-20.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.019	0	7.019
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.732		2.732
		6721111 - Totaal					**688.647**	**20.000**	**668.647**
		6721140	Kosten diftar	34332	U	Diensten door derden	200.000		200.000
				34950	I	Bijdrage van derden		1.800	-1.800
		6721140 - Totaal					**200.000**	**1.800**	**198.200**
		6721145	Te verhalen BTW afval	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	155.861		155.861
		6721145 - Totaal					**155.861**		**155.861**
		6721160	Restafval	34386	U	Inzameling	155.000		155.000
				34387	U	Verwerken	274.980		274.980
		6721160 - Totaal					**429.980**		**429.980**
		6721161	Gft-afval	34386	U	Inzameling	236.290		236.290
				34387	U	Verwerken	275.085		275.085
		6721161 - Totaal					**511.375**		**511.375**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6721162	Oud papier	34386	U	Inzameling	142.900		142.900
				34950	I	Bijdrage van derden		196.000	-196.000
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	60.000		60.000
		6721162 - Totaal					**202.900**	**196.000**	**6.900**
		6721163	Glasafval	34386	U	Inzameling	35.700		35.700
				34950	I	Bijdrage van derden		51.400	-51.400
		6721163 - Totaal					**35.700**	**51.400**	**-15.700**
		6721164	Chemisch afval	34348	U	Huur	5.450		5.450
				34387	U	Verwerken	19.050		19.050
		6721164 - Totaal					**24.500**		**24.500**
		6721165	Luierafval en incontinentenmateriaal	34332	U	Diensten door derden	32.200		32.200
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	3.000		3.000
		6721165 - Totaal					**35.200**		**35.200**
		6721166	Zwerfvuil	34332	U	Diensten door derden	28.000		28.000
				34950	I	Bijdrage van derden		1.000	-1.000
		6721166 - Totaal					**28.000**	**1.000**	**27.000**
		6721167	Retourshop	34332	U	Diensten door derden	16.000		16.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	2.436		2.436
		6721167 - Totaal					**18.436**		**18.436**
		6721168	Plastic verpakkingsafval	34332	U	Diensten door derden	71.600		71.600
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	11.000		11.000
				34950	I	Bijdrage van derden		200.000	-200.000
		6721168 - Totaal					**82.600**	**200.000**	**-117.400**
		6721170	Overige kosten afval	34345	U	Onderhoudskosten	17.500		17.500
				34368	U	Uitvoeringskosten	6.000		6.000
				34378	U	(Hulp)materiaalkosten	8.900		8.900
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.886	0	24.886
		6721170 - Totaal					**57.286**	**0**	**57.286**
		6721220	Groenverwerkingsinrichting	31015	U	Energie (gas/elektra)	1.500		1.500
				31030	U	Brandstof	4.000		4.000
				34120	U	Belastingen en rechten	138		138
				34332	U	Diensten door derden	77.800		77.800
				34342	U	Water	153		153
				34345	U	Onderhoudskosten	11.200		11.200
				34390	U	Verzekeringen	65		65
				34950	I	Bijdrage van derden		40.000	-40.000
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	24.512	0	24.512
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	3.156		3.156
		6721220 - Totaal					**122.524**	**40.000**	**82.524**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6725000	Baten Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	34950	I	Bijdrage van derden		2.042.885	-2.042.885
		6725000 - Totaal						**2.042.885**	**-2.042.885**
114 - Totaal							**6.559.799**	**2.953.769**	**3.606.030**
115	Financien en Vastgoed	6002130	Productenrealisatie	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	69.878		69.878
				34368	U	Uitvoeringskosten	195		195
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	155.445		155.445
		6002130 - Totaal					**225.518**		**225.518**
		6002140	Productenraming	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	102.834		102.834
		6002140 - Totaal					**102.834**		**102.834**
		6003145	Commissie huisnummering en straatnaamgeving	34339	U	Presentiegelden	923		923
		6003145 - Totaal					**923**		**923**
		6006110	Programmarekening (jaarverslag)	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	31.252		31.252
		6006110 - Totaal					**31.252**		**31.252**
		6006140	Programmabegroting	34375	U	Druk- en kopieerwerk	300		300
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	141.327		141.327
		6006140 - Totaal					**141.627**		**141.627**
		6310210	Paviljoens Ridderplein 9	32150	I	Verhuur		13.016	-13.016
				33260	I	Verkoop overige onroerende zaken		0	0
				34120	U	Belastingen en rechten	971		971
				34345	U	Onderhoudskosten	1.500		1.500
				34390	U	Verzekeringen	536		536
		6310210 - Totaal					**3.007**	**13.016**	**-10.009**
		6310310	Bedrijfshallen industrieterreinen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.908	0	2.908
		6310310 - Totaal					**2.908**	**0**	**2.908**
		6320120	Bedrijfshallen industrieterreinen	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-3.021		-3.021
				32150	I	Verhuur		2.358	-2.358
				34120	U	Belastingen en rechten	380		380
				34345	U	Onderhoudskosten	164		164
				34390	U	Verzekeringen	233		233
		6320120 - Totaal					**-2.244**	**2.358**	**-4.602**
		6531410	Golfterrein Stippelberg	21400	I	Rente hypotheek		110.396	-110.396
				34950	I	Bijdrage van derden		419.986	-419.986
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	528.382	0	528.382
		6531410 - Totaal					**528.382**	**530.382**	**-2.000**
		6541220	Exploitatie kosterswoning	32150	I	Verhuur		918	-918
				34120	U	Belastingen en rechten	660		660
				34345	U	Onderhoudskosten	497		497
				34390	U	Verzekeringen	418		418
		6541220 - Totaal					**1.575**	**918**	**657**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6541335	Gerardustoren	34120	U	Belastingen en rechten	0		0
				34345	U	Onderhoudskosten	1.500		1.500
				34390	U	Verzekeringen	303		303
		6541335 - Totaal					**1.803**		**1.803**
		6724110	Gemeentelijke begraafplaats Gemert	34385	U	Beheerskosten	15.500		15.500
				34390	U	Verzekeringen	84		84
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	7.891	0	7.891
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	14.994		14.994
		6724110 - Totaal					**38.469**	**0**	**38.469**
		6724120	Gemeentelijke begraafplaats Bakel	31015	U	Energie (gas/elektra)	750		750
				34120	U	Belastingen en rechten	33		33
				34333	U	Contributie (en lidmaatschap)	200		200
				34342	U	Water	400		400
				34345	U	Onderhoudskosten	8.500		8.500
				34348	U	Huur	2.000		2.000
				34390	U	Verzekeringen	22		22
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	366	0	366
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	35.966		35.966
		6724120 - Totaal					**48.237**	**0**	**48.237**
		6724140	Uitvoering Wet op de Lijkbezorging	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	2.094		2.094
		6724140 - Totaal					**2.094**		**2.094**
		6732010	Baten gemeentelijke begraafplaats Gemert	34950	I	Bijdrage van derden		10.100	-10.100
		6732010 - Totaal						**10.100**	**-10.100**
		6732020	Baten gemeentelijke begraafplaats Bakel	34950	I	Bijdrage van derden		21.210	-21.210
		6732020 - Totaal						**21.210**	**-21.210**
		6820110	Woningexploitatie/ woningbouw	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		559.151	-559.151
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	561.151	0	561.151
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	1.412		1.412
		6820110 - Totaal					**562.563**	**559.151**	**3.412**
		6820210	Exploitatie gemeentelijke gronden	00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	34.000		34.000
				32150	I	Verhuur		12.500	-12.500
				32200	I	Pacht		26.897	-26.897
				33150	I	Verkoop gronden		51.157	-51.157
				34120	U	Belastingen en rechten	15.431		15.431
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	4.924		4.924
				34390	U	Verzekeringen	156		156
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	144.675	0	144.675

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	66.815		66.815
		6820210 - Totaal					**266.001**	**90.554**	**175.447**
		6820215	Verkoop groen- en reststroken (pilot)	33150	I	Verkoop gronden		0	0
				34344	U	Advies- en onderzoekskosten	0		0
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	10.369		10.369
		6820215 - Totaal					**10.369**	**0**	**10.369**
		6820220	Exploitatie gemeentelijke woningen	31015	U	Energie (gas/elektra)	500		500
				32150	I	Verhuur		31.145	-31.145
				34120	U	Belastingen en rechten	14.405		14.405
				34342	U	Water	500		500
				34345	U	Onderhoudskosten	9.226		9.226
				34390	U	Verzekeringen	5.892		5.892
				42440	U	Inkomensoverdracht aan overheid (niet Rijk)	1.330		1.330
				42500	U	Subsidie/bijdrage/overige inkomensoverdrachten	1.354		1.354
				60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	331		331
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	158.348	0	158.348
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	30.148		30.148
		6820220 - Totaal					**222.034**	**31.145**	**190.889**
		6820230	Gebouwenbeheer	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	146.342		146.342
		6820230 - Totaal					**146.342**		**146.342**
		6821310	Exploitatie kosterswoning	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	2.504	0	2.504
		6821310 - Totaal					**2.504**	**0**	**2.504**
		6821440	Gerardustoren	60500	U	Storting in/onttrekking uit voorziening	747		747
		6821440 - Totaal					**747**		**747**
		6822515	Startersleningen (via SVN)	21200	I	Werkelijk ontvangen rente		193.000	-193.000
				34385	U	Beheerskosten	29.710		29.710
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	236.340	0	236.340
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	9.954		9.954
		6822515 - Totaal					**276.004**	**193.000**	**83.004**
		6822811	Particuliere bouwgrondexploitatie	34950	I	Bijdrage van derden		0	0
		6822811 - Totaal						**0**	**0**
		6830110	Bouwgrondexploitatie	33150	I	Verkoop gronden		6.248.184	-6.248.184
				33250	U	Aankoop grond	3.656.452		3.656.452
				33370	U	Bouwrijp maken (bouwgrond)	1.109.798		1.109.798
				43230	I	Overige investeringsbijdragen		5.239.272	-5.239.272
				43296	I	Afsluiten complex pos. / winstneming		857.879	-857.879
				60500	I	Storting in/ontrekking uit voorzieningen		1.405.065	-1.405.065
					U	Storting in/onttrekking uit voorziening	622.012		622.012
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	1.808.925		1.808.925

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	500.000		500.000
		6830110 - Totaal					**7.697.187**	**13.750.400**	**-6.053.213**
		6830999	Neutraliseren bouwgrond	34998	I	Activering bouwgrond		-5.817.346	5.817.346
		6830999 - Totaal						**-5.817.346**	**5.817.346**
		6913110	Beleggingen	61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	4.385	0	4.385
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	914		914
		6913110 - Totaal					**5.299**	**0**	**5.299**
		6913111	Dividenduitkering	21300	I	Dividend op aandelen		57.820	-57.820
		6913111 - Totaal						**57.820**	**-57.820**
		6914110	Bespaarde rente	22100	I	Toegerekende rente		998.070	-998.070
		6914110 - Totaal						**998.070**	**-998.070**
		6914125	Rente hypothecaire leningen gemeentepersoneel	21400	I	Rente hypotheek		927.378	-927.378
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	927.378		927.378
		6914125 - Totaal					**927.378**	**927.378**	**0**
		6914130	Geldleningen gemeentelijke financiering	62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	4.818		4.818
		6914130 - Totaal					**4.818**		**4.818**
		6921110	Algemene uitkering gemeentefonds	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		19.438.615	-19.438.615
		6921110 - Totaal						**19.438.615**	**-19.438.615**
		6921120	Integratie-uitkeringen	41100	I	Rijksinkomensoverdracht		12.055.464	-12.055.464
		6921120 - Totaal						**12.055.464**	**-12.055.464**
		6922110	Algemene baten en lasten	00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	-290.206		-290.206
				00960	U	Onderuitputting personeel	0		0
				00970	U	Onderuitputting kapitaallasten	0		0
				00990	U	Stelpost looncompensatie	0		0
				00995	U	Nog te ontwikkelen beleid	0		0
				00996	I	Nader in te vullen bezuinigingen		0	0
					U	Nader in te vullen bezuinigingen	0		0
				21200	I	Werkelijk ontvangen rente		90.000	-90.000
				34000	U	Overige kosten	0		0
				34368	U	Uitvoeringskosten	0		0
				34950	I	Bijdrage van derden		0	0
				43270	U	Mutaties in overlopende passiva	25.000		25.000
		6922110 - Totaal					**-265.206**	**90.000**	**-355.206**
		6922140	BTW-compensatiefonds	34714	U	BTW in tarief afval en riolering	-324.334		-324.334
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	13.272		13.272
		6922140 - Totaal					**-311.062**		**-311.062**
		6922210	Nieuw beleid	00930	U	Nieuw beleid	0		0
				00940	U	Eenmalige middelen	0		0
		6922210 - Totaal					**0**		**0**

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
		6922310	Onvoorziene uitgaven	00950	U	Onvoorziene uitgaven	220.000		220.000
		6922310 - Totaal					**220.000**		**220.000**
		6930000	Wet waardering onroerende zaken	34344	U	Advies- en onderzoekskosten	67.175		67.175
				34368	U	Uitvoeringskosten	30.860		30.860
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	16.316		16.316
		6930000 - Totaal					**114.351**		**114.351**
		6931000	Baten OZB gebruikers	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		912.000	-912.000
		6931000 - Totaal						**912.000**	**-912.000**
		6932010	Baten OZB eigenaren woningen	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		5.016.000	-5.016.000
		6932010 - Totaal						**5.016.000**	**-5.016.000**
		6932020	Baten OZB eigenaren niet-woningen	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		1.672.001	-1.672.001
		6932020 - Totaal						**1.672.001**	**-1.672.001**
		6934000	Baten Baatbelasting	40310	I	Baatbelasting		584	-584
		6934000 - Totaal						**584**	**-584**
		6936000	Baten Toeristenbelasting	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		355.000	-355.000
		6936000 - Totaal						**355.000**	**-355.000**
		6937000	Baten hondenbelasting	40250	I	Gemeentelijke belasting op inkomen en gezinnen		150.000	-150.000
		6937000 - Totaal						**150.000**	**-150.000**
		6938000	Baten reclamebelasting	40150	I	Gemeentelijke belasting op producenten		45.000	-45.000
		6938000 - Totaal						**45.000**	**-45.000**
		6940110	Invordering belastingen	34332	U	Diensten door derden	9.275		9.275
				34950	I	Bijdrage van derden		24.938	-24.938
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	71.111		71.111
		6940110 - Totaal					**80.386**	**24.938**	**55.448**
		6940120	Lasten Hondenbelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	10.922		10.922
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	14.476		14.476
		6940120 - Totaal					**25.398**		**25.398**
		6940140	Lasten Toeristenbelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	194		194
		6940140 - Totaal					**194**		**194**
		6940170	Lasten reclamebelasting	34368	U	Uitvoeringskosten	300		300
		6940170 - Totaal					**300**		**300**
		6960110	Saldi kostenplaatsen	00721	U	Lasten extra investeringen	79.627		79.627
				00791	U	Stelpost nader in te vullen lasten	0		0
				61101	U	Doorbelasting vanuit kapitaallasten	39.129		39.129
				62101	U	Voorcalculatorisch renteresultaat	-395.498		-395.498
				62200	U	Doorbelasting overige kpl (expl/kpl)	-165.115		-165.115
		6960110 - Totaal					**-441.857**		**-441.857**
		6980011	Algemeen (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		427.828	-427.828

Progr.nr.	Progr.omschrijving	Grootboeknr.	Omschrijving grootboeknummer	Kostensoort	I / U	Omschrijving kostensoort	Begroot uitgaven 2015	Begroot inkomsten 2015	Begroot saldo 2015
			2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)		U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	225.400		225.400
		6980011 - Totaal					**225.400**	**427.828**	**-202.428**
		6980012	Mens (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		1.283.231	-1.283.231
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	1.015.000		1.015.000
		6980012 - Totaal					**1.015.000**	**1.283.231**	**-268.231**
		6980013	Ruimte (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		531.906	-531.906
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	224.877		224.877
		6980013 - Totaal					**224.877**	**531.906**	**-307.029**
		6980014	Economie (wordt om technische redenen pas in boekjaar 2015 omgezet naar nieuwe programmastructuur)	60100	I	Stortingen in/Ontrekkingen uit reserves		1.307.074	-1.307.074
					U	Stortingen in/ontrekkingen uit reserves	2.002.879		2.002.879
		6980014 - Totaal					**2.002.879**	**1.307.074**	**695.805**
		6990210	Saldo rekening van baten en lasten na bestemming	00905	U	Saldo rekening van baten en lasten	0		0
		6990210 - Totaal					**0**		**0**
115 - Totaal							**14.138.291**	**54.677.797**	**-40.539.506**
Geheel - Totaal							**73.526.722**	**73.535.722**	**-9.000**

Werkgroep besparingen en inkomsten

Onderwerp: nog openstaande onderwerpen

In het coalitieakkoord is aangegeven dat op korte termijn een onderzoek naar besparingspotentieel in de begroting wordt gestart. Dit geldt uiteraard ook voor de mogelijkheden om meer inkomsten te verkrijgen. Ook het herstel van het eigen vermogen is een belangrijk aandachtspunt.

In samenspraak met de fracties in de gemeenteraad is door het college ingestemd met de vorming van een tijdelijke werkgroep besparingen en inkomsten. Het resultaat van de werkgroep wordt u hierbij aangeboden.

De gemeente Gemert-Bakel bevindt zich momenteel op een rijdende trein qua ontwikkelingen. Na een forse ingreep in de organisatie qua structuur maar ook in personele omvang (vermindering ong. 80 fte en een totale bezuiniging van € 9,6 miljoen) staat de gemeente aan de vooravond van de regionale samenwerking in de Peel. Ook daarbij zijn wij genoodzaakt tot het nemen van maatregelen. Forse kortingen worden toegepast op de rijksmiddelen, als voorbeeld 40% korting op de hulp bij het huishouden.

De huidige organisatie is druk bezig zich om te vormen van een beleidsmatige en uitvoerende gemeente naar een regie gemeente. Momenteel wordt onderzocht of uitvoerende onderdelen kunnen worden uitbesteed of anderszins kunnen worden vormgeven (bijvoorbeeld voertuigen buitendienst en onderhoud gebouwen). Ook de samenwerking in de Peel dient op termijn zijn financiële vruchten af te werpen. Het spreekt voor zich dat deze thema's gebaseerd zijn op beïnvloedbare kosten en opbrengsten.

Alle fracties zijn uitgenodigd om met 1 à 2 personen actieve inbreng te leveren m.b.t. de thema's. Daar is ook gebruik van gemaakt. Namens het college nam wethouder De Ruiter-van Hoof deel. Daarnaast was ambtelijke ondersteuning aanwezig om inhoudelijk het proces te kunnen begeleiden; dus niet alleen financieel maar ook vakinhoudelijk.

Doelstelling van de werkgroep was om suggesties te benoemen zonder daarbij politiek te bedrijven. De werkgroep heeft in haar laatste overleg aangegeven dat de gedane suggesties door het college kunnen worden meegenomen bij het opstellen van de begroting.

In onderstaande tabel vindt u de openstaande onderwerpen incl. een reactie van het college.

Onderwerp	**Nog openstaande vraag**	**Reactie**
IGP	Welke keuzes zijn binnen IGP nog te maken? Agendapunt voor de commissie agenderen.	Nog voor de begrotingsbehandeling in de raad zal in de vorm van een B&W-info uw raad "breed" geïnformeerd worden m.b.t. het IGP
Fondsenwerving gemeente	Welke mogelijkheden zijn hierin	De mogelijkheden worden op dit moment geïnventariseerd en gelegd langs de projecten die op stapel staan. Begin 2015 wordt de raad hierover in de vorm van een notitie nader geïnformeerd.

Zero-budgeting	Voorstel voorleggen aan college. Daarbij bezien of het hele bedrag afgeraamd wordt of dat een deel afgezonderd wordt en toegevoegd aan bijvoorbeeld de post onvoorzien.	Voorgesteld wordt een bedrag af te ramen van € 611.000 onder gelijktijdige ophoging van de post onvoorzien met € 150.000.
Reserve rollend materieel	Wat is het effect als reserve wordt opgeheven en reserveringen te komen vervallen en afschrijving daarvoor in de plaats komen? Zou verantwoord kunnen zijn omdat toekomstige investeringen niet per definitie zullen worden gedaan	In de loop van 2015 zullen wij een notitie opstellen die antwoord geeft op de vraag: hoe moet het toekomstige calamiteitenteam er uit zien. Als er dan gereserveerde middelen vrij kunnen vallen zullen wij voorstellen dat te doen ingaande de begroting 2016.
Bomenbeleid	Inzicht verschaffen in dit onderwerp. Moet financieel plaatje bij, ook met de invloed die het kan hebben op andere onderwerpen zoals extra wegenonderhoud door boomwortels.	Binnen het groenbeheer is geen specifieke registratie bijgehouden over de kosten van het bomenbeheer. In 2015 gaan we het bomenbeleid opstellen met bijbehorend beheerplan. Op basis van dat beheerplan kunnen de kosten worden weergegeven.
Sloot en bermbeheer	Inzicht verschaffen in dit onderwerp	Er lopen gesprekken met de ZLTO over het leveren van slootafval aan de aanliggende grondeigenaren. De aanbesteding van het bestek vindt voor eind april 2015 plaats. Aansluitend zal de commissie via een notitie worden geïnformeerd.
Bezuinigingen op onderhoud openbare ruimte in relatie tot burgerparticipatie	Zowel ambtelijk als in de werkgroep wordt geconcludeerd dat de huidige werkwijze van burgerparticipatie in het onderhoud bureaucratisch is ingericht. Wat kan hierin veranderen? Hoe kan er weer een schwung gegeven worden aan dit onderwerp.	De huidige werkwijze inclusief de betaalde regeling dient te worden geëvalueerd en aangepast. Binnen het collegeprogramma wordt hier richting aangegeven. In de 2e helft van 2015 worden concrete voorstellen voorgelegd.
Gehandicapten parkeerkaart	Kan niet bespaard worden op de herkeuring? Het kan voorkomen dat	Wordt uitgevoerd in Helmond volgens

	iemand dan ten onrechte een gehandicaptenkaart blijft houden maar staat dit in verhouding tot de kosten die hiervoor gemaakt worden	uniforme uitvoering. Opgave aan Peel 6.1 is zo sober mogelijk. Er wordt nog slechts in uitzonderingsgevallen een medisch advies opgevraagd. De raming 2014 ad € 15.000 zal op basis van ervarings-cijfers in 2015 worden verlaagd naar € 4.000
Fondsenwerving verenigingen	Kan bijvoorbeeld de LEV groep verenigingen informeren over fondsen die ter beschikking worden gesteld	Praktijk is al zo, maar het zal nu ook worden opgenomen in het te sluiten contract met de LEV-groep.
Reserve inburgering	Kan de resterende € 100.000 vrijvallen?	We gaan er vooralsnog van uit dat het kan.
Afvalstoffenheffing	Reconstructie hoe verkoop aan Attero is gegaan. Afhankelijk daarvan kan met andere gemeenten een vuist richting provincie worden gemaakt	De 3 Brabantse gewesten hebben begin oktober besloten om de naheffing niet te betalen en de juridische weg in te slaan. Voor deze optie is gekozen omdat het contract toch een opening biedt om onder de naheffing uit te komen omdat Attero het tekort had moeten aanvullen met ander brandbaar afval. Volgens de Vereniging van Contractanten is aantoonbaar voldoende ander brandbaar afval aanwezig geweest en is er daarom geen basis voor een naheffing.
Vergunningen	Per vergunning een voorstel wat de mogelijkheden zijn tot een andere manier van werken. Dit in commissie behandelen. Brede notitie vergunningen	Gestart wordt met de Omgevingsvergunning. Bij die actualisatie zal vastgelegd worden welke niveau van toetsing per onderdeel van het Bouwbesluit uitgegaan wordt. Dit zal uiteenlopen van ‘constateren dat stukken er bij zitten’ tot het volledig doorrekenen van bijvoorbeeld constructiegegevens. Daarnaast zal ook bekeken worden of het

		mogelijk is om, ingeval met bijvoorbeeld geregistreerde architecten wordt gewerkt, het toets niveau nog verder kan dalen.
Gedoogbeschikkingen	Hierover is een voorstel gedaan. Gevraagd wordt te kijken naar tarieven die in verhouding staan tot wat de aanvrager krijgt en werk wat er aan vast zit	1. Leges tijdelijke gedoogbeschikking noodhuisvesting 1 jaar 350 euro op basis van beleid permanente bewoning 2004. 2. Leges voor overige gedoogbeschik-kingen bijvoorbeeld onbepaalde tijd of voor andere situaties 850 euro.
Reserve brandweer	Hoe wordt deze reserve ad € 408.000 aangewend?	College stelt voor deze vooralsnog te gebruiken voor het dekken van de hogere uitgaven voor de VRBZO in de komende jaren waardoor de begroting hierdoor niet wordt belast
Reserve inrichting gemeentehuis	De maximale besparing is € 69.500 incidenteel en € 21.500 structureel	College stelt voor de structurele besparing te verwerken in de begroting als voordeel. De incidentele besparing wordt voor € 19.000 benut voor toevoeging aan algemene reserve en voor € 50.500 voor sluitend maken begroting 2015
Inflatiecorrectie reserve	€ 100.000 structureel	College stelt voor dit voor 2015 t/m 2018 in de begroting door te voeren als voordeel. Of voor 2014 dat ook gebeurt zal worden beoordeeld bij het opstellen van de jaarrekening
Reserve kapitaalgoederen	Eenmalig € 3.775.049. Structureel € -/- 214.984	In de begroting 2016 bezien of er reden is dit bedrag eenmalig vrij te laten vallen ten gunste van de negatieve algemene reserve
Egalisatie bossen	Eenmalig € 24.000	De incidentele besparing

		wordt benut voor toevoeging aan algemene reserve

Gemert, 4 november 2014.

Burgemeester en wethouders

PROGRAMMABEGROTING

2015

“Samen verantwoordelijk”

Gemeente Gemert-Bakel

Tel 0492-378500
Fax 0492-366325

Ridderplein 1
5421 CV Gemert

www.gemert-bakel.nl
gemeente@gemert-bakel.nl

Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding 2
§1.1 Aanbieding 2
§1.2 Leeswijzer 4
Hoofdstuk 2: Programmaplan 6
§2.1 Programma Algemene zaken 7
§2.2 Programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting 12
§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer 20
§2.4 Programma Economie & Sport 27
§2.5 Programma Financiën & Vastgoed 34
Hoofdstuk 3: Paragrafen 38
§3.1 Lokale heffingen 39
§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 43
§3.4 Financiering 44
§3.5 Bedrijfsvoering 46
§3.6 Verbonden partijen 49
§3.7 Grondbeleid 51
§3.8 Investeringsparagraaf 53
§3.9 Bezuinigingen 54
Hoofdstuk 4: Financieel Overzicht 56
§4.1 Begrotingsuitgangspunten 56
§4.2 Overzicht van baten, lasten en dekkingsmiddelen 59
Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen 60
Bijlage 2: Specificatie risico's 61
Bijlage 3: Onderhoud kapitaalgoederen 71
Bijlage 4: Verbonden partijen 76
Bijlage 5: Grondbeleid 83
Bijlage 6: Incidentele baten en lasten 85
Bijlage 7: EMU-saldo 86
Bijlage 8: Specificatie cijfers programma's 88
Bijlage 9: Toelichting verschillen 93
Bijlage 10: Kostendekkendheid legesverordening 101
Bijlage 11: Kerngegevens 105

Hoofdstuk 1: Inleiding

§1.1 Aanbieding

De programmabegroting 2015-2018

Wij bieden uw raad hierbij de programmabegroting 2015-2018 aan. Dit is de eerste begroting die dit college aan uw raad voorlegt. De programmabegroting beschrijft wat uw raad de komende jaren wil bereiken en wat daarvan de kosten zijn. De programmabegroting is een kader waarop uw raad ons college kan aanspreken en controleren.

Begrotingsnota 2015

Conform de Planning- en Controlcyclus is met ingang van de werkzaamheden voor de begroting voor het dienstjaar 2015 aan uw raad een "Begrotingsnota" gepresenteerd. Deze nota is een strategisch meerjarig beleidsplan en wordt jaarlijks in het voorjaar voorbereid, door uw raad behandeld en vastgesteld. Na behandeling en vaststelling vormt de nota het algemeen beleidskader voor het opstellen van de programmabegroting en de meerjarenbegroting voor de komende vier kalenderjaren. De onderwerpen worden ingevuld met de kennis en inzichten van het moment van opstellen.

Het zwaartepunt van de beleidsbepaling komt, door de invoering van de begrotingsnota, meer richting het voorjaar te liggen. Dan gaat uw raad zich immers ook uitspreken over de invulling van de budgettaire ruimte. Het voordeel van behandeling van de begrotingsnota is dat vóór de zomervakantie de richting van de invulling van de budgettaire ruimte door uw raad al in grote lijnen wordt vastgesteld. Hierdoor ontstaat er voor uw raad meer ruimte om met het college een inhoudelijke discussie te kunnen voeren over deze invulling en de in te zetten financiële middelen.

In de Begrotingsnota heeft uw raad de uitgangspunten voor de programmabegroting 2015-2018 vastgesteld. Aan de lastenkant houden wij, evenals in 2014, geen rekening met inflatie. De financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel staat onder zware druk en laat dit niet toe. Gestreefd dient te worden naar een (verantwoorde) verlaging van de kosten of verhoging van de inkomsten. Om die reden vinden wij het verdedigbaar dat er een beperkt percentage voor inflatie van 1.5% wordt toegepast aan de batenkant. De OZB is hierop voor 2015 uitgezonderd. De opbrengsten zijn daarbij gelijk geschaard aan die van 2014. Vaak worden bij budgetten de baten en lasten van vorig jaar als uitgangspunt van de nieuwe raming genomen. Dit is bij budgetten met afhankelijkheid van derden niet altijd gewenst. Bijvoorbeeld door economische omstandigheden kunnen de uitkeringen en opbrengst bouwleges stijgen of dalen. Daar is rekening mee gehouden.

De begrotingsnota 2015 is door uw raad, in uw vergadering van 10 juli 2014, als uitgangspunt voor de begroting 2015-2018 vastgesteld. Deze begrotingsnota gaf in het meerjarenperspectief 2015-2018 het volgende beeld te zien.

V = voordelig; N = nadelig

Begrotingsjaar	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Saldo (x€1.000)	1.887 N	1.524 N	1.565 N	1.353 N

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, konden wij u toen nog geen evenwichtig begrotingsbeeld presenteren. Besloten werd deze negatieve resultaten te betrekken bij de voorbereidingen van de begroting 2015-2018. De begrotingsvoorbereiding is mede vormgegeven door het instellen van een tijdelijke werkgroep “besparingen en inkomsten” met vertegenwoordigers van de fracties in de gemeenteraad. Deze werkgroep bestaande uit (burger)raadsleden hebben ideeën aangeleverd voor besparingen van kosten en verhoging van inkomsten.

Meerjarige programmabegroting 2015-2018

Het college kan een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

V = voordelig; N = nadelig

Begrotingsjaar	2015	2016	2017	2018
Saldo ingediende begroting (x€1.000)	9 V	469 V	604 V	620 V

Begrotingstoezicht door Provincie

De gemeente heeft een negatieve algemene reserve. Omdat wij niet in staat zijn deze negatieve reserve binnen 4 jaar weg te werken, zijn wij in 2013 onder het preventieve toezicht van Gedeputeerde Staten komen te vallen. Met de provincie zijn wij een termijn overeengekomen van (maximaal) 10 jaar.

Omdat binnen de planperiode (2015-2018) nog een negatieve algemene reserve is valt de gemeente ook in 2015 onder preventief toezicht. De gemeente loopt volgens de huidige prognoses ruim € 500.000 voor op de met de provincie afgesproken aflossing schema. In deze begroting zijn voorstellen opgenomen om nog eens € 300.000 extra in te lopen door laten vervallen van reserves en voorzieningen zonder dat dit een negatief effect heeft op de voorgenomen lastenverlichting in deze collegeperiode.

Burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel

Gemert-Bakel, 4 november 2014

§1.2 Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de Programmabegroting 2015-2018 van de gemeente Gemert-Bakel. De subhoofdstukken zijn als volgt opgebouwd:

Digitaal gebruik programmabegroting
In deze begroting is de navigatie binnen de begroting vereenvoudigd:

⇩ Als u hierop klikt wordt u binnen de begroting zelf doorverwezen naar een verdere specificatie van dit onderwerp.

⇧ Hiermee keert u vanuit de specificatie terug naar de hoofdtekst.

⇨ Als u hierop klikt, wordt u doorverwezen naar een externe link (internetverbinding vereist). Bijvoorbeeld een raadsbesluit op de gemeentelijke website.

1.2.1 Hoofdstuk 2: Programmaplan

Dit hoofdstuk bestaat uit 5 subhoofdstukken verdeeld naar de portefeuilles. De benoemde doelen, inspanningen en resultaten zijn geformuleerd op basis van het ⇨Coalitieakkoord 2014-2018 “Samen verantwoordelijk”, te weten:

1. Algemene zaken
2. Sociaal Domein & Volkshuisvesting
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
4. Economie & Sport
5. Financiën & Vastgoed

Doel Elk programma begint met een inleidende tekst met daarin opgenomen een toelichting op taakvelden in het betreffende programma.

Inspanningen Per doel zijn de activiteiten opgenomen. De basis hiervoor is het coalitieakkoord.

Resultaten Per doel zijn de te behalen resultaten benoemd.

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten Per inspanning en resultaat is beoordeeld of dit binnen de bestaande middelen (budgetten en menskracht) gerealiseerd kan worden. Indien binnen de begroting extra middelen ter beschikking zijn gesteld, wordt dit aangegeven. Zo is er een duidelijkere koppeling tussen de doelen en middelen in de begroting.

1.2.2 Hoofdstuk 3: Paragrafen

Conform de verslaggevingsregels voor het opstellen van de Programmabegroting (⇨Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten BBV), is een 7-tal paragrafen opgenomen. Dit zijn:

- risicomanagement en weerstandsvermogen;
- verbonden partijen;
- financieringsparagraaf;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- grondbeleid;
- bedrijfsvoering;
- lokale heffingen.

In de paragrafen worden onderwerpen van belang voor het inzicht in de financiële positie, behandeld.

De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten. Naast de verplichte paragrafen is de paragraaf bezuinigingen toegevoegd. De provincie heeft, in zijn rol als toezichthouder, de gemeente hierom verzocht.

1.2.3 Hoofdstuk 4: Financieel overzicht

Dit hoofdstuk is de financiële vertaling van de Programmabegroting 2015-2018. Als eerste is er een meerjarenbegroting 2015-2018 opgenomen. Onderliggende informatie hierbij is het overzicht van incidentele baten en lasten en een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

1.2.4 Bijlagen

Als slot zijn er bijlagen opgenomen. Deze bijlagen zijn met name verdere specificaties van in de begroting opgenomen informatie.

Hoofdstuk 2: Programmaplan

Aan de hand van het coalitieakkoord 2014-2018, beschrijft dit hoofdstuk de belangrijkste ontwikkelingen voor 2015. Dit is de eerste begroting waarin coalitieprogramma “Samen verantwoordelijk” is verwerkt.

Het allerbelangrijkste is dat de beslissingen van vandaag, toekomstproof zijn. Het college ziet het blijven stimuleren van de economische groei en het woningbouwprogramma nog steeds als meest toekomstbestendig beleid. Daarnaast is goede zorg een belangrijk aandachtspunt.

Ambitie

“Iedereen doet mee, vanuit een sterke en groene plattelandsgemeente in de Peel met een goed woon- en leefklimaat en voorzieningenniveau, dat verder wordt versterkt waar nodig, vanuit de gedachte “lokaal wat kan en regionaal wat moet”.

Speerpunten

In het coalitieakkoord zijn een aantal belangrijke speerpunten benoemd die volgens het collegeprogramma de komende 4 jaar worden uitgewerkt:

1. Wij werken aan een gezond financieel beleid dat leidt tot een sluitende meerjarenbegroting. Wij richten ons daarbij op het realiseren van slimme investeringen, ombuigingen en sociale innovatie, ondanks onze moeilijke financiële situatie.
2. Wij verlagen waar mogelijk de lasten voor inwoners en bedrijven.
3. Wij versterken de economie met het accent op recreatie en toerisme en doorontwikkeling van de bedrijventerreinen.
4. Wij stimuleren de eigen kracht van inwoners en bieden een vangnet aan diegene die dat nodig hebben. Hierop baseren wij ons sociaal beleid.
5. Wij organiseren een zorgvuldige invoering en uitvoering van de nieuwe gemeentelijke taken t.a.v. de 3 transities; zorg, jeugd en werk & inkomen met aanzienlijk minder geld dan de rijksoverheid voorheen nodig had.
6. Wij gaan samen met inwoners, organisaties, maatschappelijke partners, bedrijven en verenigingen werken aan de leefbaarheid in alle kernen. De vraag vanuit de samenleving staat daarbij centraal.
7. Wij stimuleren iedereen om mee te doen in de samenleving. Belemmeringen om mee te doen nemen we weg of verminderen we.
8. Wij gaan voor behoud van onze goede voorzieningen in wijken en kernen door slimme samenwerkingen aan te gaan met alle betrokkenen.
9. Wij investeren waar nodig gericht in voorzieningen dicht bij de mensen. We geven de inwoners zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid in hun eigen wijken en kerkdorpen.
10. Wij realiseren een passend woonaanbod voor iedere generatie in een groene omgeving.
11. Wij streven naar een zorgvuldige veehouderij door voortdurend in dialoog met elkaar te gaan.
12. We nemen actief deel, waar mogelijk leidend, in Peel 6.1. Met name daar waar dit leidt tot betere kwaliteit, grotere continuïteit en kostenefficiëntie.

De vijf programma’s in deze begroting zijn:

1. ⇩Algemene zaken
2. ⇩Sociaal Domein & Volkshuisvesting
3. ⇩Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
4. ⇩Economie & Sport
5. ⇩Financiën & Vastgoed

De programma’s worden opgedeeld in doelen, inspanningen en resultaten. In deze begroting wordt voor het eerst met deze indeling gewerkt. Per doel wordt in tabelvorm aangegeven wat de inspanningen en resultaten zullen zijn. Daarbij wordt aangegeven of er in deze begroting extra middelen voor het doel en resultaat zijn toegekend ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting 2014-2017.

§2.1 Programma Algemene zaken

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. J. van Zomeren en het programma bevat de volgende taken:

- Coördinatie van het beleid
- Algemene en bestuurlijke zaken
- Personeel en organisatie
- Openbare orde
- Integraal veiligheidsbeleid
- Informatiebeleid
- Coördinatie van handhaving
- Evenementen en horecabeleid
- Gemeentearchief
- Publieksservice
- Regionale samenwerking
- Millennium

Doelen programma Algemene zaken

Dit programma kent vijf doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Algemene zaken

- **⇩1: Een consequentere, rechtvaardigere en voorspelbaardere handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering**
- **⇩2: Sturing houden op de taken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
- **⇩3: Sturing houden op de veiligheidstaken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
- **⇩4: Voor de dienstverlening aangescherpte servicenormen, actief gecommuniceerd en nageleefd**
- **⇩5: Versterken van de eigen rol, de toegankelijkheid en de interne en externe oriëntatie gemeenteraad**

2.1.1 Doelen

⇧Doel 1	**Een meer consequent, rechtvaardig en voorspelbaar handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering:** • **Duidelijke prioriteiten** • **Meer inzet aan het begin van het proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen** • **Procedures worden ingezet en afgemaakt**
Inspanningen	Beleid opstellen: • Opstellen van meerjarig beleidsplan “Handhaving” – met in het bijzonder aandacht voor de preventie en aanpak van overlast • Meerjarenperspectief schetsen • Prioriteiten stellen • Prioriteiten en beschikbare budget matchen • Politieke keuzes voorleggen, maken en vastleggen opdat de prioriteiten vastgesteld zijn • Opstellen van handhavings uitvoerings programma’s (HUP’s) • Terugkoppelen resultaten aan de politiek • Terugkoppelen resultaten aan inwoners en (agrarische) bedrijven
Resultaten	• Meerjarig beleidsplan “Handhaving”2015-2018 met prioriteiten • Integraal handhavingsbeleid • Duidelijke rol politiek en ambtelijk
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor handhaving wordt € 25.000 extra ter beschikking gesteld.

⇧Doel 1	**Een meer consequent, rechtvaardig en voorspelbaar handhavingsproces op basis van duidelijkere prioriteiten en bijbehorende uitvoering:** • **Duidelijke prioriteiten** • **Meer inzet aan het begin van het proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen** • **Procedures worden ingezet en afgemaakt**
Inspanningen	• Investeren in preventie en toezicht; duidelijk zijn aan voorkant bij producten, diensten, contacten • Bonus/Malus toepassen op alle doelgroepen (inclusief agrarisch); zij die van goede wil zijn en goed gedrag vertonen worden minder gecontroleerd • Eenduidig klantcontact; één aanspreekpunt die het proces stuurt en/of heldere informatie over het proces • Regie voeren op kwaliteit (proces): Preventie, Controle, Uitvoering, Handhaving. • Regie voeren op uitvoering: de aansturing organiseren over de werkterreinen heen en met externen • Terugkoppelen resultaten en (on)bedoelde effecten aan de politiek • Werken vanuit een procesaanpak: ○ Knelpunten aanpakken; Op voorhand meer begrip kweken en duidelijkheid scheppen en met omgeving en ondernemer/inwoner

	oplossingsmogelijkheden zoeken zolang dit constructief is. Hierbij kan eventueel mediation ingezet worden. Daarna juridisch ○ Goed registratiesysteem (ODZOB) ○ Handhaven als sluitstuk van een ingezet traject
Resultaten	• Uitvoering volgens het handhavingsuitvoeringsprogramma per jaar • Meer toezicht en minder handhaving oftewel meer efficiëntie door meer preventie en minder repressie • Meer inzet aan het begin van een proces; begrip kweken en duidelijkheid scheppen • Procedures worden ingezet en afgemaakt
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Sturing houden op de taken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen**
Inspanningen	Jaarlijks inzichtelijk maken bij welke verbonden partijen wij aangesloten zijn, welke afspraken daarmee gemaakt zijn en inzichtelijk maken wat de stand van zaken betreffende deze afspraken is
Resultaten	De raad kan gericht sturen, visie geven over de verschillende regionale samenwerkingsverbanden
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Sturing houden op de veiligheidstaken welke bij de verbonden partijen zijn belegd en de belangen van Gemert-Bakel daarin borgen. Denk hierbij aan de politie, brandweer (VRBZO) en ambulancezorg (GHOR)**
Inspanningen	Veiligheidsthema's die voor de inwoners van Gemert-Bakel van belang zijn uitdragen in de daarvoor aangewezen netwerken en zorgen dat deze geborgd worden in de betreffende uitvoeringsplannen. Denk hierbij aan de politie, brandweer (VRBZ) en ambulancezorg (GHOR) en ons eigen integraal veiligheidsplan
Resultaten	De inzet op voor Gemert-Bakel belangrijke veiligheidsthema's wordt geborgd
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	De discussie over het basistakenpakket en het eventuele pluspakket van de VRBZO moet nog gevoerd worden

⇧Doel 4	**Voor de dienstverlening aangescherpte servicenormen, actief gecommuniceerd en nageleefd. Afspraak = afspraak:** • **Antwoord: In 2015 handelt het KlantContactCentrum (KCC) 80% van de veel voorkomende vragen en producten af** • **Meten servicenormen en klanttevredenheid** • **Digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven verbeteren** • **Gebruiksvriendelijkheid gemeentelijke website verbeteren en de website de digitale ingang van de gemeente laten zijn**

<table>
<tr><td>Inspanningen</td><td colspan="2">Het KCC verder uitbouwen volgens de visie van de organisatieontwikkeling
Het medewerkersportaal en zaaksysteem verder inrichten
Sturen op digitale dienstverlening. De website en het digitaal loket staan hierin centraal.
Afspraken over servicenormen met uitvoeringsorganisaties Peel 6.1, Werkplein en ODZOB
Klant Tevredenheids Onderzoeken (KTO) uitvoeren door middel van enquêtes van de meest gevraagde diensten
Verkorten doorlooptijd van de dienstverlening
Digitale transacties voor burgers en bedrijven uitbreiden
Sturen op digitale dienstverlening
Uitvoering geven aan de web richtlijnen</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Resultaten</td><td colspan="2">Het KCC handelt 80% van de veel voorkomende vragen en producten af
Belangrijkste servicenormen worden per kwartaal gepubliceerd</td></tr>
<tr><td>Telefoon</td><td><5% hangt op na 20 sec.</td></tr>
<tr><td>Medewerkersportaal</td><td>80% belt terug binnen 1 dag</td></tr>
<tr><td>Balie</td><td>80% geholpen binnen 5 min.</td></tr>
<tr><td>Schriftelijk</td><td>80% aanvragen binnen servicenorm antwoord</td></tr>
<tr><td colspan="2">Dienstverleningsovereenkomsten waarin servicenormen zijn vastgelegd
KTO’s de dienstverlening scoort > 7
Digitale transacties voor betalingen, parkeerontheffing en leerlingenvervoer
Vernieuwde website ingericht volgens visie van top taken</td></tr>
<tr><td>Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten</td><td colspan="2">Geen</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>⇧Doel 5</td><td>Versterken van de eigen rol, de toegankelijkheid en de interne en externe oriëntatie gemeenteraad</td></tr>
<tr><td>Inspanningen</td><td>Verbeteren van directe uitwisselingen tussen inwoners/organisaties en gemeenteraad vooral door het versterken van inspreek- en meespreekmogelijkheden.
Verhelderen eigen rol en positie van gemeenteraad, college, burgemeester, en het vergroten van de toegankelijkheid van de raad en raadsleden via met name de gemeentelijke website.
Profileren van de raad als zodanig/volksvertegenwoordiging en profileren van de diverse opvattingen binnen de raad op de belangrijkste onderwerpen (kaders). Daarbij o.a. de mogelijkheden van gerichte actieve communicatie en sociale media benutten.
Verder ontwikkelen kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad alsmede in dat verband de publieke verantwoording door het college. Hiertoe preciezer bepalen welke informatie de raad nodig heeft en gegenereerd kan/moet worden.
Werkzaamheden van de raad en zijn fracties gericht ondersteunen (griffie, ambtelijke bijstand, fractiebudget, ICT-budget fracties).</td></tr>
<tr><td>Resultaten</td><td>Evaluatie onafhankelijke rekenkamercommissie en intergemeentelijke samenwerking beoordelen
Evaluatie raadscommissiestelsel</td></tr>
</table>

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.1.2 Totaaloverzicht programma Algemene zaken

Zie blz. 88 - 91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	8.333	6.881	7.309	7.280	7.289	7.266
⇩**Baten**	1.012	738	885	855	855	855
Saldo	**7.321**	**6.143**	**6.424**	**6.395**	**6.404**	**6.381**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 93 - 94 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩handhaving € 25.000 (hoger)
- ⇩wachtgelden wethouders € 31.000 (lager)
- ⇩veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO) € 16.000 (hoger)
- ⇩SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken € 8.000 (lager)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 190.000 op dit programma (lager)

Baten

- ⇩verlaging dwangsommen € 50.000 (lager)

§2.2 Programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. J.M.A. Bevers en het programma bevat de volgende taken:

- Jeugdzorg
- AWBZ / WMO
- Participatie
- Sociale zaken en werkgelegenheid
- Armoedebeleid
- Inburgering
- Sociale werkvoorziening
- Volkshuisvesting
- Welzijn
- Onderwijs
- Volksgezondheid
- Wijk- en buurtbeheer
- Cultuur

Doelen programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Dit programma kent tien doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Sociaal Domein & Volkshuisvesting

- ⇩1: Feiten op een rij
- ⇩2: Meer inwoners gaan voor elkaar zorgen
- ⇩3: Meer inwoners werken mee
- ⇩4: Meer samenleven
- ⇩5: Minder uitval op school, meer kans op werk
- ⇩6: Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen
- ⇩7: Beter luisteren naar inwoners door de gemeente
- ⇩8: Meer innovatie in het sociale domein
- ⇩9: Betere huisvesting doelgroepen
- ⇩10: Meer beleving van cultuur en cultuurhistorie

2.2.1 Doelen

Een belangrijk resultaat dat geldt voor meerdere doelen zoals hieronder genoemd, is één beleidskader Sociaal Domein met één totaal budget. Daarna wordt het bijbehorende uitvoeringsprogramma uitgewerkt samen met maatschappelijke partners. De speerpunten daarbij zijn:

- Interactie tussen de drie werkvelden zorg, werk en jeugd
- Het accent op preventie, advisering en vroeg signalering
- Een dorp en wijkgerichte uitvoering
- Zo min mogelijk regels en voorschriften
- Minder uitval op school, meer kans op werk

- Een sterke Samenleving
- Meer inwoners werken mee, minder armoede en meer zingeving
- Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen
- Inwoners betrekken bij het maken van plannen
- Flexibiliteit voor de besteding van de rijksbijdragen
- Meer innovatie in het sociale domein om betere ondersteuning tegen lagere kosten
- Een adequaat vangnet zodat niemand tussen wal en schip terecht komt

Bovendien worden naast het beleidskader de volgende resultaten opgeleverd:

- Een dashboard Sociaal Domein om de budgetten te kunnen bewaken
- Een nieuwe woonvisie met als uitgangspunt een betere huisvesting van doelgroepen
- Een beleidskader wet publieke gezondheid
- Een nieuw accommodatiebeleid:
  - efficiënt en effectief gebruik van het maatschappelijke vastgoed;
  - De kosten van het gebruik zo laag mogelijk houden;
  - maatschappelijk vastgoed inzetten in het kader van preventieve activiteiten in relatie tot de drie transities bijvoorbeeld voor activiteiten van dagbesteding.

⇧Doel 1	**Feiten op een rij**
Inspanningen	• Extra financiële middelen aantrekken voor feitenonderzoek en preventie op kosten van verzekeringsmaatschappij(en) • Vaststelling van de effectiviteit van beleid en kwaliteitscontrole van de hulp • Sociaaleconomisch feitenoverzicht van de gemeente per kleine kern en wijk (Smart City)
Resultaten	• Integrale rapportage resultaten lokaal jeugdbeleid • Klant-volgsysteem • Financieel overzicht regionale samenwerking en bewaking van de uitgangspunten • Een dashboard Sociaal Domein om de budgetten te kunnen bewaken
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Meer inwoners gaan voor elkaar zorgen** • Minder kosten 15- 40%; • Meer accent op preventie, advisering en vroegsignalering; • Meer interacties tussen de drie werkvelden zorg, werk en jeugd. • Meer kwaliteit van de specialistische hulpverlening
Inspanningen	• Samenwerking verbeteren jeugdwerk Bunker, Fuse en LEV-groep • Wijkgericht werken met o.a. dorpsondersteuner, opvoed ondersteuner en medewerker Centrum Jeugd en Gezin die zich richten op de sociale omgeving van de hulpvrager
Resultaten	• Flexibiliteit voor de besteding van de rijksbijdragen, alle inkomsten in één pot • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Meer inwoners werken mee** • **Meer werkgelegenheid** • **Meer zingeving** • **Minder armoede**

Inspanningen	• Sluitende aanpak voor jongeren zonder werk onder 27 jaar
	• Uitvoering armoedebeleid incl. kwijtschelding gem. belasting
	• Aanbieden van onderwijs bij taalachterstanden en laaggeletterdheid
	• Hulp bij (gedrags)problemen of sociale problematiek
	• Beleidsplan participatiewet:
	  ○ Instroom beperken bijvoorbeeld door direct Peelland@work in te zetten
	  ○ Samenhangende handhaving, met een menselijke maat met vroegtijdig informeren, signaleren, opsporen. Dit in de Keten Werk en Inkomen en met Sociale Recherche
	  ○ Rechtmatigheid: voldoen aan de wettelijke eisen van de SiSa (Single Audit en Single Information)
	  ○ Afspraken worden gemaakt en vastgelegd met mensen met een uitkering en met bedrijven voor plaatsing
	  ○ Iedereen die niet op eigen kracht kan gaan werken naar de Peelland@work en daarna in een traject naar werk
	• Lokale basisvoorziening voor mensen die nog niet aan het werk kunnen en begeleiding nodig hebben bij het ‘leren’ werken
	• Samenhangende aanpak werk en inkomen (Samenhangende aanpak bij schulddienst-verlening, integrale aandacht voor het gezin met schulden, toe leiden van jongeren naar werk, het Werkplein sluit aan bij het wijk en dorpsgericht werken, het minimabeleid sluit aan bij het wijk- en dorpsgericht werken)
	• Faciliteren van het combineren werk en zorg door middel van kinderopvang
	• Schuldhulp: binnen 4 maanden ligt er een plan van aanpak schulden, bij crisissituaties vindt er binnen 3 dagen een interventie plaats met een integrale benadering van andere problemen
	• Scholing die aansluit bij de arbeidsmarkt en het behalen van een startkwalificatie
	• Via de LEV-groep wordt het vrijwilligerswerk georganiseerd zodat mensen die potentieel wel zicht hebben op regulier werk in de running blijven
	• Oprichten van een of meerdere lokale of sub-regionale basisvoorzieningen om ongeveer 100 inwoners werkervaring op te laten doen, met als doel door te stromen naar een reguliere baan
	• Het samenwerkingsverband met Atlant Groep wordt gerespecteerd
	• Organiseren van stages voor jongeren bij lokale bedrijven.
	• Voortzetten ‘Jeugd dat werkt’

Resultaten	• Jaarlijks 15% duurzame uitstroom naar werk (contract met de Atlant Groep) • Lokaal sociaal knooppunt voor vrijwilligerswerk • Schriftelijke afspraken met onbemiddelbare mensen zonder werk • Armoedeconferentie in 2015 • Lokale basisvoorziening voor mensen die nog niet aan het werk kunnen en begeleiding nodig hebben bij het ‘leren werken’ • Sociaal economisch uitvoeringsprogramma • Actualisatie social-return beleid • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met

	Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor het project jeugd dat werkt wordt incidenteel € 90.000 ter beschikking gesteld. voor het project pas vooruit wordt incidenteel € 15.000 ter beschikking gesteld.

⇧Doel 4	**Meer samenleven**
Inspanningen	• De inwoners worden structureel geïnformeerd over inhoudelijke veranderingen als gevolg van 3 transities t.a.v. jeugd, zorg en werk • In totaal worden 9 wijkteams geformeerd • Er wordt wijk en dorpsgericht gewerkt met behulp van de leefbaarheidsagenda • Inburgering asielzoekers met een integrale benadering integratie inburgeraars • Een burgerpanel wordt samengesteld als gesprekspartner voor de gemeente • Alleen ondersteuning MFA's en verenigingen wanneer zij onderling samenwerken • Inwoners permanent informeren via leefbaarheidsagenda • Meer regie voeren op het samenwerken • Ondersteuning dorpsraden • Onderzoek naar gewenste omvang van het (maatschappelijk) vastgoed • Verbinden/netwerken: Overleg met stakeholders • Promotie uniform klein onderhoud maatschappelijke gebouwen en terreinen en uniforme regelingen maken voor groot onderhoud van maatschappelijke gebouwen en terreinen door gebruikers • Bij de gemeentelijke projecten wordt de participatieladder als instrument ingezet voor burgerparticipatie ingezet waarbij wordt gestreefd naar de meest participerende stijlen
Resultaten	• Leefbaarheidsagenda op het internet • Een ontmoetingsplek in elk kerkdorp of wijk • Subsidies voor bepaalde verenigingen en gemeenschapshuizen • Instandhouding onderwijs- en culturele accommodaties • Bewustwordingscampagne "Graag gedaan" die inwoners motiveert hulp te vragen • Schriftelijke afspraak klein-, groot- en gebouwonderhoud met kleine kernen en wijken • Prestatieafspraken met gebouwbeheerders t.b.v. sociale ontmoeting • Buurtplannen bij nieuwbouw of herinrichting • Visie maatschappelijk rendement t.o.v. vastgoedrendement • Een nieuw accommodatiebeleid • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**Minder uitval op school, meer kans op werk**
Inspanningen	• Leerplichtwet hanteren • Leerlingenvervoer • Coördinatie woonwagenzaken

	• Peelsamenwerking Jeugd en Onderwijs • Meer aandacht voor alle kinderen met taal- of ontwikkelachterstand • Aansluiting Passend Onderwijs en Jeugdzorg m.b.v. opvoedondersteuner • Brede school ontwikkeling en integrale kindcentra
Resultaten	• Peuterwerk en VVE voor alle kinderen 2 tot 4 jaar • Onderwijsintermediair voor Sinti • Lokaal Educatieve Agenda • Aanpak Voortijdige Schoolverlaters en thuiszitters • Gebouwonderhoud • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 6	**Problemen vaker voorkomen en sneller oplossen**
Inspanningen	• Gemeentelijke regie op de wijkteams om deze dicht bij de inwoners te laten werken • Inhoudelijke bijdragen leveren aan het onderzoek naar de gezondheidseffecten van veehouderij • Subsidie voor laat je niet flessen, beter eten en bewegen
Resultaten	• Lagere kosten zorg, jeugd en werk. Besteding conform begroting • Haalbaarheidsonderzoek ‘Aanpak overgewicht onder jongeren’ • Preventie alcoholgebruik door jongeren • Implementatie van het onderzoek naar de gezondheidseffecten van veehouderij in de sfeer van de vergunningverlening op grond van milieu en ruimtelijke ontwikkeling en volksgezondheidsbepalingen • Eén beleidskader Sociaal Domein waarin opgenomen duidelijke afspraken met Peel 6.1. De bestaande beleidsdocumenten voldoen. • Een nieuw beleidskader wet publieke gezondheid
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 7	**Beter luisteren naar inwoners door de gemeente**
Inspanningen	• Meer regie voeren op het samenwerken • Meer kleinschalig hulpvragen oplossen in wijkteams • Vraaggericht werken door de gemeentelijke organisatie • Projectmatig werken door de gemeentelijke organisatie waarbij de communicatie integraal is ingebed
Resultaten	• Leefbaarheidsagenda per dorp en wijk
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 8	**Meer innovatie in het sociale domein**
Inspanningen	• Platform ‘Ouders voor ouders’ organiseren • Sociaal innovatie café • Groepsbehandelingen organiseren • Benadrukken van de coachende rol van dorpsondersteuners • Benadrukken van de socialiserende normaliserende rol van de wijkteams, i.p.v. puur individuele hulp • Actief stimuleren van mantelzorginitiatieven • Basisvoorziening binnen Gemert-Bakel en/of De Peel. • Intensiveren van de samenwerking overheid-onderwijs-werkgevers door: samenwerking van de accountmanager bedrijven en economie van de gemeente Gemert-Bakel, de bedrijvencontactfunctionaris en re-integratieconsulenten van Atlant, job coaches en de LEV-groep (inzet vrijwilligerswerk) en onderwijsinstellingen. • Oprichten denktank t.b.v. innovatieve ideeën op het gebied van arbeidsparticipatie
Resultaten	• Dagopvang voor meerdere doelgroepen • Eén beleidskader Sociaal Domein met één totaal budget • Een overzicht van bestaande voorzieningen voor hulpverlening (op basis waarvan integratie, koppeling en vernieuwing mogelijk is) • Een nieuw beleidskader wet publieke gezondheid
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 9	**Betere huisvesting doelgroepen**
Inspanningen	• Meer afspraken in Peelverband • Meer samenwerken met Goed Wonen • Integratie binnen het gemeentelijke beleid van de nieuwe nationale woningwet • Bevordering van de leefbaarheid door jongeren en ouderen aan hun dorp te binden met passende huisvesting • Meer relaties leggen met innovatie van zorg en domotica • Stimuleren dat inwoners zelf initiatief nemen om te voorzien in de woonbehoefte
Resultaten	• Een nieuwe woonvisie met als uitgangspunt een betere huisvesting van doelgroepen • Prestatieafspraken met Goed Wonen
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 10	**Meer beleving van cultuur en cultuurhistorie:** • **Identiteit van de inwoners versterken** • **Meer podium voor passies van (Amateur)kunstenaars en cultuurgroepen** • **Meer evenwicht met de verzakelijking van de samenleving** • **Betere bewaking en realisatie van moderne en historische beeldkwaliteit van de gebouwde leefomgeving, landschap en de zichtbaar gemaakt archeologie** • **Instandhouding van een beperkt aantal goede culturele voorzieningen**
Inspanningen	• Meer samenwerken tussen culturele instellingen en verenigingen • Ondersteuning van De Bunker en Fuse • Combinatieregeling educatie en gemeentearchief • Werkgroep ‘Duitse Orde’ voor onderzoek en promotie en subsidieverwerving • Omgevingsplan (volgens nationale wetgeving) waarin opgenomen beeldkwaliteit, monumentenbeleid, archeologie en landschapsontwikkeling samen met OB en VH • Regionale samenwerking m.b.t. cultuurhistorie
Resultaten	• Goede culturele voorzieningen • Subsidies met subsidievoorwaarden • Omgevingsvisie en omgevingsplan waarin opgenomen beeldkwaliteitplan, (gemeentelijk) monumentenplan en archeologie • Lange termijn plan voor de educatie en (commerciële) presentatie van de geschiedenis van de ‘Duitse Orde’ met kasteel, kerk en school voor meerdere doelgroepen conform centrumvisie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.2.2 Totaaloverzicht programma Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Zie blz. 88-91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩Lasten	28.785	28.369	35.088	34.194	33.522	33.202
⇩Baten	14.622	12.411	11.775	11.334	11.878	10.741
Saldo	**14.163**	**15.958**	**23.313**	**22.860**	**21.644**	**22.460**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 94 - 96 voor verdere specificatie

Lasten

- ⇩pas vooruit € 15.000 (hoger)
- ⇩jeugd dat werkt € 90.000 (hoger)
- ⇩uitstel subsidie Kunstlokaal € 50.000 (hoger)
- ⇩uitkeringen en invoering participatiewet (neutraal)
- ⇩drie decentralisatie Sociaal domein (WMO en Jeugdzorg) € 9.135.297 (hoger)
- ⇩subsidie vrijwilligersorganisaties zelfde niveau als in 2014 gehouden (neutraal)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 85.000 op dit programma (lager)

§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Mevr. A.A.H.C.M. van Extel -van Katwijk en het programma bevat de volgende taken:

- Ruimtelijke ordening
- Reconstructie landelijk gebied
- Bouwen en milieu
- Monumenten
- Openbaar beheer
- Landschapsbeheer

Doelen programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Dit programma kent drie doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

- **⇩1: Een waardevollere groene openbare ruimte**
- **⇩2: Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied**
- **⇩3: Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij**

2.3.1 Doelen

⇧Doel 1	**Een waardevollere groene openbare ruimte:** • **Inwoners voelen zich meer betrokken bij het onderhoud van het groen in het eigen dorp of wijk** • **De gemeente laat los en faciliteert initiatieven van inwoners**

Inspanningen	• Opstellen integraal beleid “waardevolle groene openbare ruimte” samen met inwoners en bedrijven:
	  ○ Opstellen meerjarig beleid en aanscherpen/ombouwen handboek openbare ruimte (HOOR)
	  ○ Een ‘streefbeeld voor ‘waardevoller’, ‘De Peel’ herleiden uit bestaand beleid (Beeldkwaliteitsplan matchen met HOOR)
	  ○ Meerjarenperspectief schetsen (kwaliteit + €)
	  ○ Streefbeeld bespreken
	  ○ Prioriteiten stellen
	  ○ Beschikbare budget matchen
	  ○ Prioriteiten bepalen, voorleggen ter besluitvorming en vast laten stellen.
	• Ontwikkelen en uitvoering geven aan ‘’waardevol groen”:
	  ○ door bedrijven (rotondes, sloten, e.a.)
	  ○ door organisaties (speeltuinen, MFA’s, sportparken, ….)
	  ○ door inwoners (wijken, buurten, dorpen)
	  Via de route van de leefbaarheidsagenda’s op basis van participatie (de participatieladder)
	• Uitvoering:
	  ○ Regie voeren op kwaliteit (proces): ontwerp, aanleg, onderhoud
	  ○ Regie voeren op uitvoering :
	  ▪ De aansturing organiseren over de werkterreinen heen en met externen
	  ○ Communicatie t.b.v. het proces
	  ○ Terugkoppeling organiseren van resultaten aan de politiek
	  ○ Terugkoppeling organiseren van resultaten aan inwoners, bedrijven

Resultaten	• Afzonderlijk beleid is op orde en integraal opgezet volgens streefbeeld op basis van participatie. In 2015 staan de volgende beleidsdocumenten op de agenda
	  ○ Bomenbeleid
	  ○ Beleid inritten/uitwegen
	  ○ Geactualiseerd HOOR (Handleiding ontwerp openbare ruimte)
	• Meer “Waardevol groen” opgezet door bedrijven, organisaties en inwoners
	• Er zijn (wijk)plannen opgesteld

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied:** • **Inwoners en organisaties voelen zich meer betrokken bij het beheer van het landschap** • **Er wordt actief invulling gegeven aan erfbeplanting (gemaakte afspraken worden nagekomen)**
Inspanningen	• Updaten beeldkwaliteitsplan; ambities gebiedspaspoort Peelrand en Peelkern (Provincie) als leidraad in beeldkwaliteitsplan na blijven streven • Verankeren beeldkwaliteitsplan in update Structuurvisie plus

	• Beleid en uitvoering *beheer openbare ruimte afstemmen op landschapsontwikkeling* • *Ambitie delen met* organisaties gericht op historisch erfgoed opdat zij activiteiten/ projecten op kunnen zetten • Organisaties (vrijwilligers) actief betrekken bij het onderhoud van het landschap • Werken aan meer kwaliteit buitengebied door projecten (blauw, groen, beleving) • Projectontwikkeling op beleving van landschap Peelrand en Peelkern (*zoals herstel van beken, van sloten en projecten als 'breuken beleven', 'Tereijken' 'Cleefs wit' en 'natuurpoort Bakelse Plassen')* • Ontwikkelingen (landgoederen, nieuwe economische activiteiten) stimuleren
Resultaten	• Streefbeeld is bekend en verankerd in de structuurvisie • Organisaties gericht op het behouden en versterken van het landschap kennen het streefbeeld van de gemeente en de gemeente kent hun streefbeelden. Er is afstemming daar waar mogelijk • Meer betrokkenheid van vrijwilligers bij het onderhoud van het landschap • Zichtbare projecten • Meer waardevol groen/blauw in het buitengebied • Private ontwikkelingen vinden plaats
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Er ontstaat een waardevoller groen buitengebied:** • **Inwoners en organisaties voelen zich meer betrokken bij het beheer van het landschap** • **Er wordt actief invulling gegeven aan erfbeplanting (gemaakte afspraken worden nagekomen)**

Inspanningen	• Opstellen stimulerend VAB-beleid inclusief 'prikkels/stimulans' ("saldering"?)
	• Consortium van bedrijfsleven (agrarische ondernemers, makelaars, banken) /overheid (rijk, provincie, gemeente) om leegstand op platteland aan te pakken en omschakeling te bevorderen
	• In kaart brengen van afspraken erfbeplanting en wie deze niet/niet juist nageleefd heeft
	  ○ Afspraken maken met ZLTO; streefbeeld 'waardevol groen' (incl. erfbeplanting) vaststellen
	  ○ Verplichten van erfbeplanting: Gesprekken en handhavingstraject aangaan met ondernemers die niet voldoen

Resultaten	• Aangepast VAB beleid • Er wordt werk gemaakt van vrijkomende agrarische bebouwing • Plan van aanpak erfbeplanting van gemeente en ZLTO
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Aandachtsgebieden in G-B worden door i.s.m. inwoners en bedrijven benoemd: ○ Inzicht geven in de huidige situatie geur, fijn stof, klachten/meldingen/ inspraak ○ Inzet vragen en samenwerken urgentieteam (Brabant Beraad); ophalen ervaringen en aanpak uit relevante dorpen/aandachtsgebieden ○ Afstemming houden met provinciale aanpak; bij knelpunten wordt de samenwerking opgezocht met het urgentieteam/Provincie ○ Voor de financiering van een oplossing van een knelpunt gaan we een beroep doen op de ondernemer, de provincie, het rijk, de gemeente en maatschappelijke instellingen
Resultaten	• Een gemeente die het beleid van de provincie volgt • 2 aandachtsgebieden waarin belanghebbenden werken aan een zorgvuldigere veehouderij onder begeleiding van het urgentieteam
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet actief in op instrumenten waardoor agrarische ondernemers hun imago kunnen verbeteren : ○ Bij uitbreiding agr. bedrijf (nieuwe omgevingsvergunning) wordt de ondernemer gevraagd om een dialoog met de omgeving te voeren ○ Bij uitbreiding agr. bedrijf (nieuwe omgevingsvergunning) wordt een 7 of hoger gevraagd op de Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV) ○ In voorkomende gevallen wordt op vrijwillige basis aan agr. ondernemers gevraagd om een BZV op te stellen
Resultaten	• Agrarische ondernemers die de dialoog en BZV toepassen bij vergunningverlening
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar**

	• **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet ruimtelijke instrumenten in: o Aansluiten bij Provinciaal beleid (VR2014) o Een check of de structuurvisie + nog update is o Integrale herziening bestemmingsplan buitengebied ▪ Economische, duurzame en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken en waaronder 'kleinschalige zorgvoorzieningen op platteland' , 'bed & breakfast', grondgebonden veehouderij etc. o Opstellen MER-bestemmingsplan buitengebied o Nieuwe/innovatieve ontwikkelingen krijgen maatwerkaanpak (regels en procedures afstemmen op doel) o.a. met inzet van accountmanager bedrijven o Intrekken bouwvergunningen indien niet tijdig in gebruik genomen o Beleid mestbewerking actief volgen
Resultaten	• Een gemeente die ruimte voor agrarische ontwikkelingen begrenst / aangeeft waar nog zorgvuldige veehouderij mogelijk is: o Een gecheckte structuurvisie + (waarin o.a. zichtbaar is welke ruimte er is voor een zorgvuldigere veehouderij) o Een toekomst gericht herzien bestemmingsplan buitengebied + MER dat voldoet aan VR2014 en waarin zoveel als mogelijk is de bestemmingen overeenkomen met het werkelijke gebruik (en omgekeerd) en waaruit toekomstig gebruik 'te lezen' is o Nieuwe/innovatieve ontwikkelingen die mogelijk gemaakt zijn met maatwerkaanpak
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor plattelandsontwikkeling is incidenteel € 50.000 beschikbaar in 2015

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**
Inspanningen	• Gemeente zet milieu instrumenten in: o Intrekken milieuvergunningen indien geen agrarische activiteiten meer o Herijken regels en vergunningen; richten op doelvoorschriften o Beleid Provincie t.a.v. 'stilzitters' volgen o Integraliteit in beeld krijgen en bewaken van agrarische sector in relatie tot bodem, water, lucht (beleidskaders EU/NL/Provincie)
Resultaten	• Ongebruikte ruimte (vergunning) wordt ingenomen • Samen met 'stilzitters' worden oplossingen in beeld gebracht
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen, naast de eerder genoemde € 50.000 voor plattelandsontwikkeling

⇧Doel 3	**Een gezondere leefomgeving door een zorgvuldige veehouderij:** • **We volgen het beleid van de Provincie voor de zorgvuldige veehouderij** • **Er is begrip voor elkaar** • **Samen met agrarische ondernemers, organisaties en inwoners vormgeven aan het proces op weg naar 2020**

Inspanningen	• Gemeente zet instrumenten gezondheid in:
	  ○ Volgen van onderzoek gezondheid en veehouderij
	  ○ Opstellen gemeentelijk draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij

Resultaten	• Een gemeente die toetst op gezondheid en veehouderij:
	  ○ G-B is vertegenwoordigd in de klankbordgroep gezondheidsonderzoek
	  ○ Een draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen, naast de eerder genoemde € 50.000 voor plattelandsontwikkeling

2.3.2 Totaaloverzicht programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Zie blz. 88 - 91 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	11.631	10.974	10.432	10.263	10.204	10.244
⇩**Baten**	5.186	3.353	3.244	3.251	3.308	3.366
Saldo	**6.445**	**7.621**	**7.188**	**7.012**	**6.896**	**6.878**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 96 - 98 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩plattelandsontwikkeling € 50.000 (hoger)
- ⇩subsidie Molen de Volksvriend € 18.000 (hoger)
- ⇩VTH taken € 62.000 (hoger)
- ⇩subsidie vrijwilligersorganisaties op hetzelfde niveau als 2014 gehouden (neutraal)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 257.000 op dit programma (lager)

Baten

- ⇩leges omgevingsvergunning per saldo € 171.000 (lager)
- ⇩leges bestemmingplan procedures € 39.000 (hoger)

§2.4 Programma Economie & Sport

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Dhr. R.D. Hoppezak en het programma bevat de volgende taken:

- Economische zaken
- Toerisme en recreatie
- Kermissen en markten
- Verkeer en (openbaar) vervoer
- Afval
- Sport
- Communicatie
- Speelgelegenheden

Doelen programma Economie & Sport

Dit programma kent zeven doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Economie & Sport	⇩1: Feiten beter op een rij
	⇩2: Naar een knooppunt economische ontwikkeling in De Peel
	⇩3: Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven
	⇩4: Gemert-Bakel is beter bereikbaar
	⇩5: Meer vernieuwing binnen de sociaaleconomische agenda
	⇩6: Gemert-Bakel wordt meer cultuur hotspot in De Peel
	⇩7: Een duurzame visie op sportvoorzieningen, sporten en bewegen

2.4.1 Doelen

⇧Doel 1	**Feiten beter op een rij:** • **Intern voor de gemeente** • **Extern voor de wijkteams en inwoners**
Inspanningen	• Onderzoek naar feiten m.b.t. economie • Toekomstvisie
Resultaten	• Feitenoverzicht per bedrijventerrein • Feitenoverzicht arbeidsmarkt • Feitenoverzicht v.w.b. recreatieve aspecten
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Naar een knooppunt economische ontwikkeling in De Peel:** • **De Peel en dus ook Gemert-Bakel verkrijgen een duidelijke economische positie binnen Brainport 2020, waarbij leefbaarheid, bedrijvigheid en ruimte in balans zijn** • **Krachtig opereren vanuit de Peelregio** • **Het ontwikkelen van initiatieven op het gebied van economische ontwikkeling** • **Toename aantal arbeidsplaatsen**

Inspanningen	• (SWOT)Analyse van de huidige situatie en inventariseren bestaande economische ontwikkelingen:
	  ○ Onderzoeken subsidiemogelijkheden in relatie tot Europese programmaperiode 2020
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met Rijksbeleid
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met Agenda van Brabant (‘Nieuwste Brabant’)
	  ○ Onderzoeken raakvlakken MRE/bovenlokaal (21 gemeenten)
	  ○ Onderzoeken raakvlakken met De Peel
	  ○ Onderzoek lokaal: Wat zijn je economische dragers?
	• Opstellen uitvoeringsprogramma ‘economische ontwikkeling in De Peel’:
	  ○ Topsectorenbeleid vertalen naar Peel 6.1
	  ▪ Cluster en ketenonderzoek
	  ▪ Benoemen van projecten
	  • Voortzetten businesscase Agro en Food
	• Communicatiestrategie:
	  ▪ Gemert-Bakel met een unieke positie binnen De Peel
	  ▪ Vermarkten economie De Peel
	• Verbinden/netwerken:
	  ○ Voortzetten (bijdrage) Brainport Development
	  ○ Overleg met EPGB, 1x per kwartaal op basis van een strategische (sub)regionale agenda incl. uitvoeringsprogramma
	  ○ Budget beschikbaar stellen voor het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling
	  ○ Stimuleren dat er initiatieven komen ter bevordering van de economische ontwikkeling. Cofinanciering (50-50) is daarbij het uitgangspunt
	• Kennisdeling

Resultaten	• De economische visie is verankerd in de structuurvisie Gemert-Bakel en is daarin leidend • Krachtenveldanalyse • Een 'Knooppunt economische ontwikkeling in De Peel', zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau • Een (sub) regionaal uitvoeringsprogramma 'economische ontwikkeling in De Peel' 2015-2020 • Cluster en ketenonderzoek is afgerond • De communicatiemiddelen zijn benoemd in opzet en frequentie • De samenwerkingsovereenkomst met het Peelnetwerk tot 1 juli 2016 wordt gerespecteerd
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven:** • **Beter vestigingsklimaat nieuwe bedrijven** • **Beter faciliteren van bestaande bedrijven** • **Ondernemersvriendelijke gemeente**

Inspanningen	*Algemeen*
	• Analyse huidige situatie:
	  ○ Bevolking i.r.t. opleiding
	  ○ Vergrijzing en bijbehorend effect op de arbeidsmarkt
	  ○ Afnemend economisch belang en werkgelegenheid van de primaire agrarische sector
	• Ondernemers worden optimaal gefaciliteerd en ondersteund:
	  ○ Interactie tussen bedrijven onderling en bedrijf en gemeente, d.m.v. de accountmanager bedrijven en economie
	  ○ Verbeteren klantcontacten:
	  ▪ Ja, mits in plaats van nee, tenzij
	  ▪ Proactieve communicatie en integrale wijze van benaderen
	  ▪ Naar kwalitatieve marktvragen
	  ▪ Klantregistratiesysteem
	• Actualiseren visie bedrijventerreinen (25 november 2010): ruimtelijk-economische visie en uitvoering
	Ondernemen in het buitengebied
	• Inzetten van het VAB-beleid als een reëel alternatief voor een ondernemer om het stoppen aantrekkelijk te maken zonder dat dit concurreert met onze bedrijventerreinen
	Ondernemen in het centrum
	• Opstellen van een visie voor de centrumontwikkeling van Bakel samen met ondernemers en inwoners, incl. een uitvoeringsplan
	• Onderzoeken invoeren centrummanagement, op basis van cofinanciering
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma centrumontwikkeling Gemert.
	• Verbinden/netwerken
	  ○ Faciliteren netwerkorganisaties
	  ○ Overleg met EPGB, 1x per kwartaal op basis van een lokaal economisch actieprogramma
	  ○ Budget beschikbaar stellen voor het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de economische ontwikkeling

	○ Stimuleren dat er initiatieven komen ter bevordering van de economische ontwikkeling. Cofinanciering (50-50) is daarbij het uitgangspunt • Kennisdeling • Opzetten van een expertise klankbordgroep
Resultaten	• Een lokaal economisch actieprogramma, met daarbij 3 pijlers: 1. Ondernemen op bedrijventerreinen 2. Ondernemen in het buitengebied 3. Ondernemen in het centrum • Visie bedrijventerreinen • Visie detailhandel • Visie Bakel (Centrum, Zorgboogterrein, IGP) incl. uitvoeringsprogramma • Een handboek voor bedrijven • Servicenormen voor bedrijven • Nieuwsbrief voor ondernemers • Stimuleringsmaatregelen voor bedrijven • Een centrummanager
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Onder andere om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren wordt € 50.000 ter beschikking gesteld (samen met doel 6 in totaal € 100.000)

⇧Doel 4	**Gemert-Bakel is beter bereikbaar:** • **Samen zorgen we voor een robuust (regionaal) wegennet** • **Bereikbaarheid economische centra toekomstbestendig** • **Sluipverkeer en doorgaand verkeer in de dorpen verminderen**
Inspanningen	• Stimuleren provinciale initiatieven • Voortzetten van de ontwikkeling van de Noordoostcorridor ‘De Ruit’ (N279) ○ Kritische houding bij variantkeuze/alternatieven • Onderzoek naar extra ontsluiting Wolfsveld I.
Resultaten	• Inspanningen op het gebied van mobiliteit en de bijdrage van Gemert-Bakel daaraan zijn zichtbaar • Onderzoek naar consequenties ‘De Ruit’ voor Gemert-Bakel
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**Meer vernieuwing binnen de sociaaleconomische agenda**
Inspanningen	• Intensiveren van de samenwerking overheid-onderwijs-werkgevers door: samenwerking van de accountmanager bedrijven en economie van de gemeente Gemert-Bakel, de bedrijvencontactfunctionaris en re-integratieconsulenten van Atlant, job coaches en de LEV-groep (inzet vrijwilligerswerk) en onderwijsinstellingen • Stimuleren dat deze agenda initiatieven ondersteund ter bevordering van re-integratie, ter bevordering van arbeidsparticipatie. Cofinanciering tussen partijen is daarbij het uitgangspunt • Oprichten denktank t.b.v. innovatieve ideeën op het gebied van arbeidsparticipatie • Oprichten van een of meerdere lokale of sub-regionale basisvoorzieningen om ongeveer 100 inwoners werkervaring op te laten doen, met als doel door te

	stromen naar een reguliere baan • Actualisatie social-return beleid • Organiseren van stages voor jongeren bij lokale bedrijven • Voortzetten 'Jeugd dat werkt'
Resultaten	• Basisvoorziening binnen Gemert-Bakel en/of De Peel • Sociaaleconomisch uitvoeringsprogramma 2014-2018 plus uitvoeringsprogramma • Het samenwerkingsverband met Atlant Groep wordt gerespecteerd • Een sociaal economisch uitvoeringsprogramma
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 6	**Gemert-Bakel wordt meer cultuur hotspot in De Peel**

Inspanningen	• Analyse van de huidige en gewenste situatie
	• Beleid ontwikkelen met betrekking tot cultuurhistorisch erfgoed (gebouw en landschap):
	• Actief stimuleren van recreatie en toerisme
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma GBT-VVV 2014-2017
	• Faciliteren van het uitvoeringsprogramma centrumontwikkeling Gemert
	• Onderzoeken, meerwaarde versterken entrees dorpen en centra
	• Peelnetwerk:
	  ○ Professionaliseren en profileren vrijetijdssector
	  ○ Ontwikkelen peelidentiteit, t.b.v. wonen, werken en recreëren
	• Verbinden/netwerken
	• Overleg met GBT/VVV, 1x per kwartaal op basis van een strategische agenda incl. uitvoeringsprogramma

Resultaten	• Visie overnachtingsmogelijkheden • Visie recreatieparken • Beleid cultuurhistorisch erfgoed • Gezamenlijk uitvoeringsprogramma VVV/GBT en gemeente • VAB-beleid ingericht op economie • Identiteit i.r.t. vermarkten Gemert-Bakel in De Peel is bepaald • De communicatiemiddelen zijn benoemd in opzet en frequentie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Onder andere om samenwerking met ondernemers te kunnen co-financieren wordt € 50.000 ter beschikking gesteld (samen met doel 3 in totaal € 100.000)

⇧Doel 7	**Een duurzame visie op sportvoorzieningen, sporten en bewegen**

Inspanningen	• In gesprek met alle sportverenigingen
	• In kaart brengen van:
	  ○ de noodzakelijke omvang aan sportvoorzieningen
	  ○ de intensiteit van het gebruik
	  ○ de totale kosten van sporten (binnen- en buitensport) binnen de begroting
	  ○ de ontwikkeling van het aantal leden, zowel jeugd als volwassenen
	  ○ het toekomstperspectief voor de sportverenigingen
	  ○ de samenwerking die de club aangaat met andere sportclubs, maar ook

	met scholen en bijvoorbeeld zorginstellingen (maatschappelijke taak
	• Stimuleren dat (voor zover noodzakelijk):
	  ○ sporters meehelpen de club in stand te houden: financieel, organisatorisch en praktisch
	  ○ inwoners in staat worden gesteld te kunnen sporten voor hun lichamelijke en geestelijke gezondheid
	  ○ sport bijdraagt aan de sociale samenhang
	  ○ er uniformiteit komt in de wijze waarop verenigingen worden gesubsidieerd
	  ○ er meer wordt ingezet op breedtesport met als doel meer mensen te laten bewegen/sporten. Denk hierbij aan (kwetsbare) doelgroepen als, ouderen, gehandicapten
	• Uitwerken van:
	  ○ diverse toekomstscenario's voor het beheer van sportvoorzieningen
	• de mogelijkheden voor cofinanciering om buurportcoaches in te kunnen zetten (extra budget van het rijk indien deze cofinanciering wordt gevonden)
	• Visie op sport in samenspraak met buurtsportcoaches voor verschillende doelgroepen (o.a. jeugd, ouderen) waarin behalve meer bewegen, ook sociale doelen en bewustwording i.v.m. vergrijzing aan bod komen
	• Kadernota sport met doelgroepen, randvoorwaarden zoals ledenaantallen en doelgroepen en uniforme subsidiecriteria
	• Afspraken maken over verzelfstandiging van sportvelden en sporthallen met onderzoek naar de overdracht van het beheer van de sporthallen aan een beheersstichting vanuit de verenigingen. De kapitaallasten en het groot onderhoud blijven voor rekening van de gemeente. Het dagelijkse onderhoud overlaten aan verenigingen. Vervangingsinvesteringen voor basisvoorzieningen worden voor 50% op begrotingsbasis vergoed door de gemeente mits de vereniging de andere 50% inbrengt. Om hier naar toe te groeien wordt een overgangsregeling opgesteld

Resultaten	• Beleidskader sportvoorzieningen, sporten en bewegen (inclusief financiële consequenties)
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

2.4.2 Totaaloverzicht programma Economie & Sport

Zie blz. 88 - 92 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩Lasten	5.891	6.278	6.560	6.322	6.330	6.309
⇩Baten	2.753	2.737	2.954	2.954	3.154	3.153
Saldo	**3.138**	**3.541**	**3.606**	**3.368**	**3.177**	**3.156**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 98 - 99 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩economische ontwikkelingen en ambitie recreatie en toerisme € 100.000 (hoger)
- ⇩binnensport uitstel subsidie € 65.000 (hoger)
- ⇩zerobudgeting is in totaal € 611.000 afgeraamd, waarvan € 79.000 op dit programma (lager)

§2.5 Programma Financiën & Vastgoed

⇧Inleiding

De portefeuillehouder van dit programma is Mevr. M.C.H. (Miranda) de Ruiter- van Hoof en het programma bevat de volgende taken:

- Financiën
- Bouwgrondexploitatie
- Grondzaken en -aankopen
- Vastgoed
- Dorpsraden
- Peel 6.1

Doelen programma Financiën & Vastgoed

Dit programma kent zes doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de inspanningen en resultaten zijn voor 2015 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Financiën & Vastgoed

- ⇩1: Feiten beter op een rij
- ⇩2: Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven
- ⇩3: Actief en creatief opstellen voor een passend aanbod van woningen
- ⇩4: Een meer passende exploitatie en beheer van voorzieningen
- ⇩5: De gemeentelijke lasten verlagen
- ⇩6: Meerjarenbegroting is sluitend en weerstandsvermogen wordt opgebouwd

2.5.1 Doelen

⇧Doel 1	**Feiten beter op een rij:** • **Intern voor de gemeente** • **Extern voor de wijkteams en inwoners**
Inspanningen	• Basis (gegevensbeheer) op orde
Resultaten	• Beheersysteem “groen” is gevuld • Beheersysteem “gebouwen” is gevuld
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 2	**Een beter ondernemersklimaat voor bedrijven:** • **Beter vestigingsklimaat nieuwe bedrijven** • **Beter faciliteren van bestaande bedrijven** • **Ondernemersvriendelijke gemeente**
Inspanningen	• Aanwezigheid van voldoende uitgeefbare bedrijfskavels • Actievere verkoop van bedrijfskavels
Resultaten	• Direct uitgeefbare voorraad bedrijfskavels • Versnelde uitgifte van bedrijfskavels
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 3	**Gemert-Bakel stelt zich actief en creatief op voor een passend aanbod (wonen en werken) voor haar (toekomstige) inwoners en bedrijven**

Inspanningen	• Strategie opstellen t.b.v. vermarkten gronden (meer gerichte stimulatie).
	  ○ Woonkavels, m.n.:
	  ▪ Starters
	  ▪ Senioren
	  ▪ Mantelzorg
	  ○ Bedrijfskavels
	  ○ Landbouwgronden
	• Strategie opstellen t.b.v. de niet in exploitatie genomen gebieden (NIEGG’s)
	• Strategie opstellen t.b.v. herbestemming objecten
	• Strategie opstellen t.b.v. Ruimte voor Ruimte
	• Strategie opstellen t.b.v. grondprijzen:
	  ○ Grondprijzen concurrerend houden; vaststelling bij de programmabegroting
	• Aanpassen van de startersregeling met als doel de grondverkoop te stimuleren en jongeren aan het dorp te binden (huidige leeftijdsgrens intact)
	• Ontwikkelen van een vraaggericht aanbod:
	  ○ Flexibele bestemmingsplannen

	• Benoemen stimuleringsmaatregelen om verkoop van bouwgrond te bespoedigen. • Verbinden/netwerken: ○ Overleg met stakeholders, 1x per kwartaal op basis van een strategische agenda incl. uitvoeringsprogramma
Resultaten	• Marketingstrategie verkoop gronden (zowel woningbouw als bedrijventerrein) en inzet van daarbij behorende middelen • Beleid t.b.v. vraaggericht aanbieden, de niet in exploitatie genomen gebieden (NIEGG's), herbestemming • Geactualiseerd grondprijsbeleid • Geactualiseerde startersregeling • Grondexploitatiewet is verankerd in de structuurvisie
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Voor eenmalige verlaging grondprijzen wordt in 2015 incidenteel € 34.000 ter beschikking gesteld.

⇧Doel 4	**Een meer passende exploitatie en beheer van voorzieningen, voor haar gebruikers**
Inspanningen	• Strategie opstellen t.b.v. gebouwenbeheer- en exploitatie • Onderzoek naar gewenste omvang van het (maatschappelijk)vastgoed. • Verbinden/netwerken: ○ Overleg met stakeholders
Resultaten	• Kadernota gebouwenbeheer • Visie maatschappelijk rendement t.o.v. vastgoedrendement
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	Geen

⇧Doel 5	**De gemeentelijke lasten voor de Inwoners en bedrijven worden verlaagd**
Inspanningen	• Starten van een onderzoek naar structurele besparingsmogelijkheden om verlaging van de gemeentelijke lasten mogelijk te maken
Resultaten	Per 1 januari 2015 willen we de OZB taakstellend met 10% verlagen op basis van het niveau in 2013. Streven naar een OZB niveau dat op het eind van deze raadsperiode gelijk is aan het gemiddelde niveau van de provincie Noord-Brabant. Op dit moment komt dit neer op een verlaging van zo'n 40%
Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	In deze begroting is op OZB geen inflatiecorrectie toegepast.

⇧Doel 6	**Meerjarenbegroting is sluitend en weerstandsvermogen wordt opgebouwd**

Inspanningen	• Voortzetting voortdurende toets of uitgavennodig zijn (zero-budgeting)
	• De beschikbare budgetten voor de openeinderegelingen zijn als startpunt taakstellend:
	  ○ Bij overschrijding zo nodig aanpassing beleid,
	  ○ Extra budget aanwijzen binnen de begroting

Resultaten	• Sluitende meerjarenbegroting • Opbouw weerstandsvermogen

Extra middelen 2015 voor inspanningen en bereiken resultaten	De post onvoorzien is in deze begroting verhoogd van € 70.000 naar € 220.000

2.5.2 Totaaloverzicht programma Financiën & Vastgoed

Zie blz. 88 - 92 voor verdere specificatie

x (€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇩**Lasten**	20.899	16.389	14.138	11.027	11.159	9.674
⇩**Baten**	51.966	49.652	54.678	51.132	49.884	49.169
Saldo	**-31.067**	**-33.263**	**-40.540**	**-40.105**	**-38.725**	**-39.495**

In de bijlage zijn de verschillen per kostencategorie af te lezen.

Toelichting belangrijkste verschillen en beleidsintensiveringen (structureel/incidenteel) in 2015 ten opzichte van 2014

Zie blz. 99 - 100 voor verdere toelichting

Lasten

- ⇩post onvoorzien verhoogd met € 150.000 (hoger)
- ⇩verlaging storting reserves € 132.000 (lager)

Baten

- ⇩verlaging grondprijzen € 34.000 (lager)
- ⇩effect meicirculaire en septembercirculaire 2014 per saldo € 333.000 (hoger)

Hoofdstuk 3: Paragrafen

Het is de taak van de raad om te sturen op hoofdlijnen door het stellen van kaders, waarbinnen het college wordt verzocht om de door de raad beoogde zaken te realiseren. Het sturen op programma's en het daarmee focussen op concrete speerpunten (beleidsaccenten) is daarbij een goede werkwijze. Door enkel te sturen op deze beleidsaccenten zou een aantal andere zaken mogelijk niet de vereiste aandacht krijgen. Om dit te voorkomen zijn, naast de gekozen programma's, een aantal paragrafen verplicht gesteld bij de programmabegroting.

In zo'n paragraaf wordt de begroting en het beleid vanuit een bepaalde invalshoek belicht. Het betreft hierbij niet een extra programma bovenop de zelf gekozen programma's, maar het gaat om onderwerpen die in principe dwars door alle programma's heen kunnen lopen. In de praktijk worden daarmee in deze paragrafen de beleidslijnen afgesproken van veelal beheersmatige zaken. Deze afspraken vormen daarmee het kader voor de verdere uitvoering door het college.

Concreet worden de volgende aandachtsvelden in de paragrafen toegelicht:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheer;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- bezuinigingen;
- investeringsplanning.

§3.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen – en daarmee meer inzicht- is van belang voor de raad. De aanduiding van de lokale lastendruk, ook afgezet tegen onze buurgemeenten, is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten.

Belastingopbrengst (x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Afvalstoffenheffing	2.295	1.774	1.833	2.043	2.043	2.243	2.243
Rioolheffingen	2.273	2.090	1.989	1.997	2.006	2.062	2.121
Toeristenbelasting	121	337	355	355	387	437	437
Totaal heffingen	**4.689**	**4.201**	**4.177**	**4.395**	**4.436**	**4.742**	**4.801**
OZB	4.790	8.234	7.600	7.600	7.754	7.910	8.068
Baatbelasting	1	1	1	1	1	1	1
Reclamebelasting	46	43	45	45	45	45	45
Hondenbelasting	142	161	150	150	150	150	150
Totaal belastingen	**4.979**	**8.439**	**7.796**	**7.796**	**7.950**	**8.106**	**8.264**
Totaal leges	**2.340**	**1.955**	**1.462**	**1.374**	**1.374**	**1.374**	**1.374**
Kwijtscheldingsbeleid	**-68**	**-128**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**
Saldo	**11.940**	**14.467**	**13.360**	**13.490**	**13.685**	**14.147**	**14.364**

Toelichting

In bijlage is per categorie aangegeven welke tarieven er gehanteerd worden.

Kostendekkendheid leges

Leges mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Om de kostendekkendheid te bepalen wordt de opbrengst afgezet tegen de kosten die de gemeente toerekent aan het betreffende dienst. Deze kostendekkendheid is volgens richtlijnen op titelniveau bepaald voor Titel 1 Algemene dienstverlening (o.a. burgerzaken en reisdocumenten), Titel 2 Fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning en Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn (horeca en evenementen) van de legesverordening.

Titel	Dienstverlening (x€1.000)	baten	lasten	dekking
⇩Titel 1	Algemeen (burgerzaken + overige)	447	581	76,9%
⇩Titel 2	Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning (bouwen, bestem. plan, overige)	879	995	88,4%
⇩Titel 3	Europese Dienstenrichtlijn (horeca, evenementen en overige)	48	163	29,6%
Totaal titel 1, 2 en 3		**1.374**	**1.739**	**79,0%**

Zie blz. 101 - 104 voor verdere specificatie

3.1.1 Wat merkt de burger ervan?

De raad stelt op 11 december 2014 de tarieven voor de gemeentelijke belastingen voor 2015 vast. Deze voorstellen luiden:

- De rioolheffing wordt met een inflatiecorrectie van 1,5% verhoogd.
- In 2014 is ten laste van de reserve afval € 410.000 onttrokken ter verlaging van afvalstoffenheffing. In zowel 2015 als 2016 zal een dergelijke onttrekking weer plaatsvinden voor een bedrag van € 200.000 per jaar.
- De OZB (onroerend zaakbelasting) blijft gelijk aan 2014. Er vindt geen indexering plaats.

Lokale lastendruk Eigen Woning	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Waarde woning	*€275.000*	*€261.250*	*€250.000*	*€239.000*			
OZB eigenaar	€260	€466	€443	€ 442			
Rioolheffing	€196	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€205	€163	€163	€ 183			
Totaal	**€661**	**€797**	**€777**	**€ 798**			
Lokale lastendruk niet-woningen	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Waarde niet-woningen	*€400.000*	*€380.000*	*€380.000*	*€374.000*			
OZB eigenaar	€568	€940	€931	€ 924			
OZB gebruiker	€418	€673	€712	€ 715			
Rioolheffing	€196	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€149	€149	€149	€ 149			
Totaal	**€1.331**	**€1.930**	**€1.963**	**€ 1.961**			
Lokale lastendruk huurwoningen	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Rioolheffing	€195	€168	€171	€ 173			
Afvalstoffenheffing	€205	€163	€163	€ 183			
Totaal	**€400**	**€331**	**€334**	**€ 356**			
Overige	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**			
Hondenbelasting	€50	€50	€50	€50			
Toeristenbelasting (per overnachting)	€1,25	€1,25	€1,25	€1,25			

§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat een inventarisatie van de risico's, weerstandsvermogen en het beleid daarover.

3.2.1 Risicomatrix

In totaal zijn er 23 risico's opgenomen in het risicoprofiel. Onderstaande risicomatrix geeft weer hoe deze risico's gespreid zijn voor wat betreft de inschatting van de kans op optreden en de maximale financiële gevolgen. Bijlage 2 geeft een specificatie op de risico's weer.

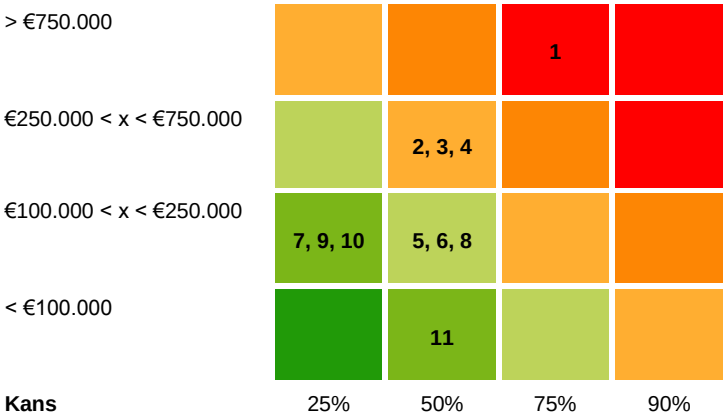

Belangrijkste financiële risico's Gemeente Gemert-Bakel

Nr.	Risico	Kans	Gevolg incidenteel	Gevolg structureel
1	⇩Projectrisico's bouwgrondexploitatie	75%	€ 2.815.000	
2	⇩Voorziening wethouders	50%	€ 555.000	-/- € 83.000
3	⇩Decentralisatie taken rijksoverheid	50%	€ 455.000	
4	⇩Het verkrijgen van minder financiële middelen uit het Gemeentefonds dan oorspronkelijk geraamd	50%		€ 371.000
5	⇩Toename van het aantal mensen, dat een WWB-uitkering krijgen toegewezen, minder inkomsten rijk	50%		€ 235.000
6	⇩De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)	50%	€ 200.000	
7	⇩Verstrekte geldleningen en hypotheken	25%	€ 187.000	
8	⇩Het overschrijden van het budget bij openeindregelingen	50%		€ 125.000
9	⇩Haalbaarheid bezuinigingen	25%		€ 125.000
10	⇩Aanleverplicht afval	25%	€ 100.000	
11	⇩Overige risico's	50%		€ 138.500
Totaal			**€ 4.312.000**	€ 911.500
Structureel (2015 - 2018)				**€ 3.646.000**
Benodigd weerstandsvermogen			**€ 7.958.000**	

Zie blz. 61 – 70 voor verdere toelichting

De genoemde percentages en bedragen zijn indicatief.

3.2.2 Inventarisatie weerstandcapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken. De weerstanscapaciteit bestaat uit:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Vrije begrotingsruimte
- Kostenreductie (bezuinigingen)

De inzet van de onderdelen in structurele of incidentele zin ziet er als volgt uit:

Bestanddeel weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Algemene Reserve	x	
Bestemmingsreserve	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x
Vrije begrotingsruimte	x	x
Kostenreductie		x

De algemene reserve zou een bedrag van € 7.958.000 moeten bevatten om alle risico's op te vangen. De gemeente heeft nu nog echter een negatieve reserve die binnen 10 jaar teruggebracht dient te worden naar € 0. Hiervan zijn nu twee jaren verstreken. In de 3e financiële rapportage 2014 is aangegeven dat de verwachting is dat de algemene reserve op 31-12-2014 een bedrag van € 8.291.604 negatief bedraagt.

Alle bestemmingsreserves zijn in 2014 opnieuw beoordeeld. Een deel hiervan kan vrijvallen, dit zal bij de jaarrekening 2014 gebeuren. Hiermee wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd, het draagt wel bij aan versneld inlopen van negatieve algemene reserve. In de reserve afval is nog een overschot aanwezig. Dit wordt niet overgedragen naar de algemene reserve. Het verwachte saldo per 31-12-2014 van € 617.000 dient ter afdekking van het risico aanleverplicht afval en verlaging van de tarieven afvalstoffenheffing in 2015 en 2016.

Gezien de afspraken binnen het collegeprogramma om de lokale lasten met 40% te laten dalen zal de onbenutte belastingcapaciteit enkel in theorie een oplossing bieden.

Tenslotte blijft over de mogelijkheden tot creëren van (incidentele) vrije begrotingsruimte en structurele kostenreductie. In 2013 en 2014 jaren zijn de zich voordoende risico's opgevangen binnen deze categorie opvangen. Door eenmalige meevallers zoals bijvoorbeeld het bedrijfsresultaat van Atlant en verkoop van reststroken (stille reserves). Anderzijds door kritisch om te gaan met de uitgaven in de begroting. Zero-budgeting is daar een goed voorbeeld van. Omdat een aantal zero-budgeting posten structureel worden afgeraamd in deze begroting en daarmee de weerstandscapaciteit verminderd, is de post onvoorzien verhoogd van € 70.000 naar € 220.000.

§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen komen de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen naar voren. Hier worden de beleidsuitgangspunten en systematiek ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen beschreven. Onderhoud van kapitaalgoederen vormt voor de burgers een belangrijk aspect. Hier wordt de gemeente het vaakst op aangesproken.

Zie blz. 71 – 75 voor verdere toelichting

Plannen	Stortingen (x€1.000)							Datum vastgesteld door raad	Niveau raming
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
1. ⇩Beheerplan groen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	21-11-2013	n.v.t.
2. ⇩Beheerplan riool	1.009	334	437	149	98	606	670	18-10-2012	100%
3. ⇩Beheerplan openbare verlichting	409	364	34	34	35	35	36	01-12-2011	100%
4. ⇩Beheerplan spelen	152	38	39	39	40	40	41	05-04-2012	100%
5. ⇩Beheerplan wegen	4.854	1.295	611	944	957	970	984	21-11-2013	75%
6. ⇩Beheerplan sport	211	168	79	108	113	118	123	11-02-2014	75%
7. ⇩Beheerplan MFA's	10	10	39	76	77	78	94	n.v.t.	75%
8. ⇩Beheerplan schoolgebouwen	289	303	93	15	15	15	15	27-06-2013	100%
9. ⇩Beheerplan welzijn en overige gebouwen	388	398	75	76	77	77	78	21-11-2013	75%

Toelichting 75% norm

In 2013 zijn de beheersplannen van sport, wegen en gebouwen op 75% geraamd. Dit is toegestaan omdat de gemeente onder preventief toezicht van de provincie valt. Deze 75% is afgeleid van artikel 12 gemeenten. Het beheersplan is een raming met vaste termijnen voor onderhoud. In de praktijk is gebleken dat gemeenten die het financieel zwaar hebben kritisch kijken of onderhoud niet een of meerdere jaren uitgesteld kan worden ten opzichte van het beheersplan.

Te actualiseren beheersplannen 2015-2018

In januari 2015 krijgt u als gemeenteraad een nieuw beheersplan openbare verlichting ter besluitvorming voorgelegd.

In deze collegeperiode worden verder de beheersplannen wegen, groen (inclusief bomen) en spelen geactualiseerd. Dit vanuit de wens om het dagelijks onderhoud en de daaraan verbonden budgetten te integreren in de beheersplannen. Verder zullen er verbindingen tussen de beheersplannen in de openbare ruimte worden gelegd. Bijvoorbeeld het bomenbeleid uit het beheersplan groen heeft invloed op de mate van worteldruk en daarmee het beheersplan wegen.

§3.4 Financiering

Ten aanzien van het Treasury-beleid zijn de volgende kaders van belang:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof);
- Treasury-statuut.

3.4.1 Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

Deze wet bevat strengere regels om ervoor te zorgen dat het Nederlandse overheidstekort beperkt wordt tot 3%. De maatstaf hiervoor is het EMU saldo. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het aandeel van de gemeenten in de Europese norm voor het maximale begrotingstekort van 3% is 0,35% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Voorts voorziet de wet in een sanctie voor die gemeenten die niet voldoen aan de norm maar daarover is afgesproken dat gedurende deze kabinetsperiode geen sancties worden opgelegd. Voor het EMU-saldo van de gemeente verwijzen wij naar ⇩bijlage 7.

3.4.2 Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet wet fido

De kasgeldlimiet geeft het maximaal bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd. Wettelijke toegestane omvang kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar 2015. Uitgaande van het begrotingstotaal van € 71 miljoen is dit voor 2015 € 6 miljoen. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet geldt een meldplicht aan de toezichthouder (uiterlijk) bij de derde overschrijding. Daarnaast geldt bij een overschrijding van drie kwartalen, dat een plan van aanpak om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor wordt gelegd aan de toezichthouder. Ontheffing van de overschrijding van de kasgeldlimiet was al mogelijk, maar in het nieuwe toezichtskader van de provincie zijn de voorwaarden om voor ontheffing in aanmerking te komen uitvoeriger uiteengezet.

Renterisiconorm

Getracht moet worden om de renterisico-momenten zoveel als mogelijk te spreiden waardoor de gemeente minder gevoelig wordt voor de (rente)ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Immers een negatieve ontwikkeling in het ene jaar zal worden gecompenseerd door een positieve ontwikkeling in het andere jaar. Elke gemeente loopt een financieel risico wanneer de rente onverwacht stijgt. Door te zorgen voor voldoende spreiding in de rente typische looptijden van de leningenportefeuille kunnen de effecten van een renteverandering worden afgevlakt. Een en ander wordt tot uitdrukking gebracht door het begrote renterisico. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen (renterisiconorm)[1]. Uitgaande van het begrotingstotaal van € 71 miljoen is dit voor 2015 € 14 miljoen. Het begrote renterisico 2015 valt binnen deze norm.

In onderstaand overzicht wordt de renterisiconorm en het renterisico uiteengezet.

Renterisiconorm (x € 1 miljoen)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Stand van het begrotingstotaal 2015	71	71	71	71
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	14	14	14	14
Renterisico op de vaste schuld*	10	9	9	8
Ruimte onder de renterisiconorm	**4**	**5**	**5**	**6**

*Renterisico op de vaste schuld is de som van de renteherzieningen en aflossingen op langlopende opgenomen geldleningen.

[1] Wet fido artikel 1 lid H.

Schatkistbankieren
Met ingang van 2014 dienen overtollige liquide middelen van de gemeente ondergebracht te worden in de schatkist bij het Rijk. Er zal in 2015 naar verwachting geen sprake zijn van overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 532.000.

Rentevisie
Een rentevisie is gebaseerd op het interpreteren van een aantal economische variabelen. De belangrijkste variabele daarbij is de inflatieverwachting. Wanneer men veel inflatie verwacht dan zal de Europese Centrale Bank (ECB) reageren door de korte termijn voorschotrente te verhogen. Op basis van deze voorschotrente worden de banktarieven berekend.

De situatie op de rentemarkt kan worden bezien op de lange en korte termijn. Als referentierente voor de korte markt wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor gebruikt. Op de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars staatslening als referentie.
De standen van de genoemde renteniveaus luidden:

- 3-maands Euribor: 0,08% (stand 12 september 2014)
- 10-jaars staatsobligatie: De huidige rentestand is 1,250% (stand 12 september 2014).

Financiering korte looptijd (geldmarkt)
De huidige rentepercentages voor financieringsmiddelen voor de korte termijn zijn veelal gekoppeld aan de Euribor en zijn momenteel extreem laag. Verwacht wordt dat deze tarieven de komende tijd nog steeds op een laag niveau zullen blijven gezien de verwacht lage inflatie en zwakke economische groei.

Financiering langere looptijd (kapitaalmarkt)
Door de onrust in diverse opkomende economieën en de aankondiging dat de ECB nieuwe stimuleringsmaatregelen gaat doorvoeren is de verwachting dat de tarieven voor de langere looptijden zich nog steeds op een laag niveau zullen handhaven. In de begroting is rekening gehouden met deze lagere rentes.

§3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 De Planning & Control-cyclus

Doelstelling van planning & control is het beheersen van de investeringen, beleidsvorming, de uitvoering van dit beleid en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. De gemeenteraad stelt kaders en doelen vast. De uitvoering hiervan wordt gedurende het jaar gevolgd. Indien noodzakelijk worden deze kaders en doelen bijgesteld op basis van tussentijdse evaluaties. Daarmee wordt het een cyclus en spreken we dan ook van de planning & control-cyclus. De planning & control-cyclus 2015 bestaat uit een viertal documenten. Deze zijn:

- Begrotingsnota en trendnota;
- Programmabegroting;
- Financiële rapportages (4 x per jaar);
- Jaarrekening.

Daarnaast worden voor intern organisatiegebruik nog concern- en teamplannen gemaakt. Verder verschijnt maandelijks een managementinformatie met daarin de resultaten van de belangrijkste dienstverleningsprocessen.

3.5.2 Vaststellen accountantsprotocol en normenkader jaarrekening 2015

Voorheen stelde de gemeenteraad via een apart raadsbesluit het accountantsprotocol voor de jaarrekening vast. Het laatst vastgestelde accountantsprotocol heeft betrekking op de jaarrekening 2014. Voorgesteld wordt om de daarin genoemde goedkeuring- en rapporteringtolerantie ongewijzigd voor het accountantsprotocol 2015 over te nemen.

Goedkeuringstolerantie

In lijn met voorafgaande jaarrekening stellen wij voor in 2016 wederom de wettelijk maximale toegestane goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden te hanteren.

Rapporteringtolerantie

Om te voorkomen dat kleine afwijkingen gerapporteerd moeten worden, stellen wij u voor gelijk aan 2014 de rapporteringtolerantie voor 2015 te bepalen op 10% van de goedkeuringstolerantie. Dit betekent dat 10% van 1%, oftewel 1 ‰ van de begrote lasten (primitieve begroting) vóór resultaatbestemming, gebruikt wordt als rapportagegrens. Met u is afgesproken dat de afwijking geldt op productgroepniveau en dat daarover zal worden gerapporteerd. Hierdoor krijgt u meer inzicht in de cijfers die onderdeel uitmaken van een programma.

In het kader van de Single Information en Single Audit (SiSa) zijn door het ministerie de volgende rapporteringtoleranties per specifieke uitkering voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij de specifieke uitkeringen:

- € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is;
- € 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

3.5.3 Preventief toezicht door provincie

Het financiële toezicht door de provincie op gemeenten is gebaseerd op de Gemeentewet. De provincies zien erop toe dat de financiële situatie van de gemeenten gezond is. Met ingang van 1 januari 2013 valt de gemeente Gemert-Bakel onder preventief toezicht van de provincie. Aanleiding hiervoor is de negatieve reservepositie welke in december 2012 is ontstaan. De planning is om deze negatieve reservepositie in (maximaal) 10 jaar in te lopen.

Preventief toezicht houdt in dat de gemeentebegroting en de begrotingswijzigingen ter goedkeuring aan gedeputeerde staten worden voorgelegd. In 2013 heeft de provincie naar aanleiding van dit preventief toezicht een verdiepingsonderzoek gehouden. Daarbij is de actuele financiële situatie van de gemeente Gemert-Bakel geanalyseerd aan de hand van de meest actuele informatie. Zowel de begrotingspositie als de financiële (vermogens)positie zijn hierbij aan de orde gekomen. De belangrijkste aanbevelingen van de provincie waren:

- actualiseren aantal beheersplannen;
- actualiseren kadernota's grondbeleid en risicomanagement;
- actualiseren financiële verordeningen;
- aantal inhoudelijke toevoegingen aan de begroting 2014 (niet financieel).

In december 2014 is een herziene kadernota risicomanagement afgerond. In januari 2015 volgt nog een geactualiseerd beheersplan openbare verlichting waarmee de afspraken met de provincie zijn afgerond.

3.5.4 Personele omvang

De afgelopen jaren is duidelijke afname in het aantal fte's te zien. De reorganisatie, waarbij de organisatie is overgegaan in een platte structuur in 2013 is de oorzaak van de afname van fte's. Door het aanbieden van de RVU regeling is de invulling van deze bezuiniging vervroegd. In 2015 bestaat de formatie uit 155 fte's.

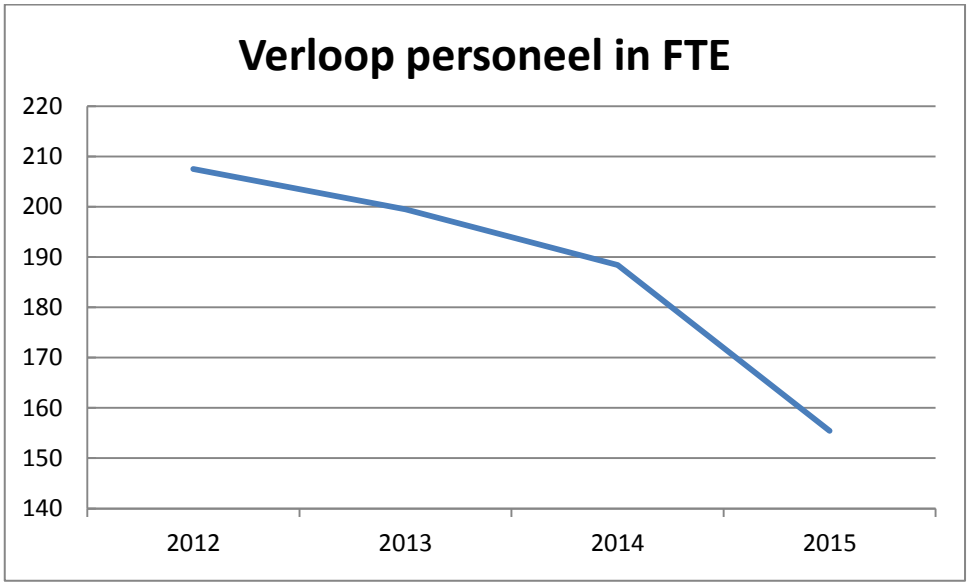

De personeelslasten zijn gedaald tot € 10.216.000 in 2015.

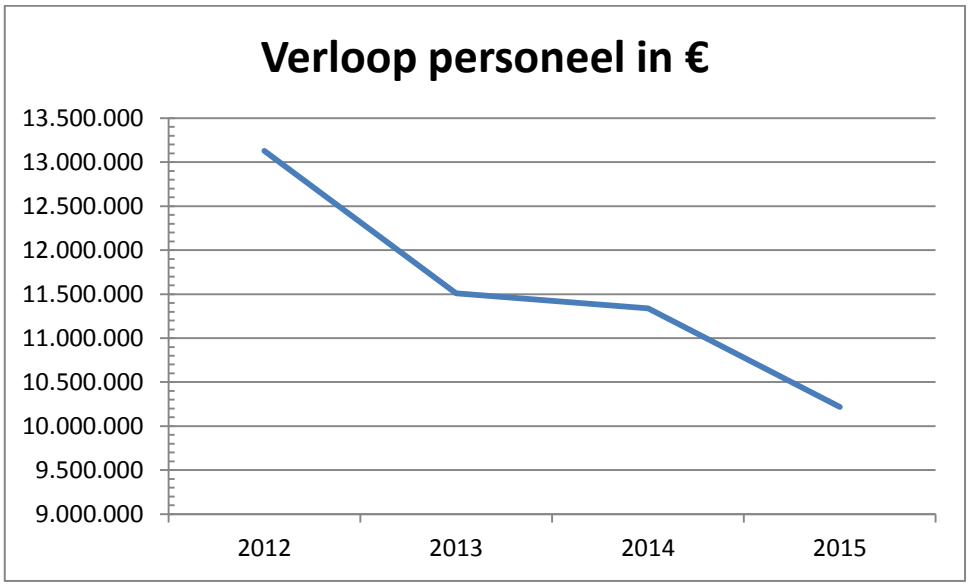

Verwacht wordt dat de overheadkosten kunnen dalen door verhuur dan wel verkoop van een vleugel van het gemeentehuis. Deze mogelijkheden worden op dit moment verkend en kunnen tot eenmalige en/of structurele besparingen en verhoging inkomsten leiden.

§3.6 Verbonden partijen

Deze begroting kent de programma's Algemene zaken, Sociaal Domein & Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer, Economie & Sport en Financiën & Vastgoed.

Een belangrijk vraagstuk dat binnen al deze programma's speelt, is de inrichting van het bestuur. Veel is in beweging. Onder andere heeft de gemeente Gemert-Bakel te maken met landelijke decentralisaties, het provinciale project Veerkrachtig Bestuur in Brabant, de transformatie van het SRE naar MRE, de opheffing van de WGR+ regio en het ontwikkelen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Peel 6.1.

Het collegeprogramma gaat uit van: "lokaal wat kan en regionaal wat moet". Gemert-Bakel werkt samen met een aantal verbonden partijen. Vanuit het programma Regionale samenwerking wordt het overzicht bewaakt en wordt integrale sturing gegeven aan de samenwerkingsafspraken die de gemeente maakt in regionaal verband. Dat gebeurt steeds meer vanuit een regierol, waarbij de gemeente opdrachtgever is en de verbonden partijen de uitvoering organiseren. De regionale samenwerking moet bijdragen aan de versterking van de lokale identiteit. De ambitie is om door samenwerking in de regio minder kwetsbaar te zijn, meer kwaliteit en kennisdeling te behalen en kostenbesparing en efficiency te bereiken. Vanuit deze ambitie is de gemeente deelnemer aan de gemeenschappelijke regelingen Atlant, Peel 6.1, SRE, Veiligheidsregio, GGD, ODZOB en coöperatie Dimpact. Daarnaast heeft de gemeente samenwerkingsovereenkomsten met Blink (afvalinzameling), gemeente Laarbeek, het Peelnetwerk en het Waterschap Aa en Maas. Gelet op het feit dat het met de regionaal verbonden partijen om totaalkosten gaat van zo'n € 25 miljoen is het van belang om vanuit het programma te sturen op de oorspronkelijke doelen en uitgangspunten van de regionale samenwerking.

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) staat voor ingrijpende veranderingen. In 2014 is het transformatieplan "van SRE naar MRE", na goedkeuring van alle gemeenteraden, uitgevoerd. Het streven is om het SRE te ontwikkelen tot een bestuurlijk platform Metropoolregio Eindhoven, waarbij vooral strategie wordt ontwikkeld op de thema's Economie en Ruimte en de inzet van regionale investerings- en stimuleringsfondsen. Dit heeft als gevolg dat een aantal taken wordt teruggelegd in de subregio Peel of bij de afzonderlijke gemeenten. Als gevolg van de transformatie wordt het aantal fte's van het SRE met ongeveer de helft verminderd en zal ook de inwonerbijdrage verlaagd worden. Dit betekent dat de gemeente minder hoeft bij te dragen aan het SRE. In 2015 zal de bijdrage aan het MRE (exclusief Brainport Development) € 234.484 zijn. Dat is een verlaging ten opzichte van de bijdrage in 2014.

Binnen de metropoolregio Eindhoven zal de gemeente zich primair richten op de GR Peel 6.1. Gestart is met de transities in het Sociaal Domein (zorg, jeugd en participatie). Daarnaast wordt ook samenwerking gezocht voor de onderwerpen cultuur, ruimte, water en economie. Daarnaast zal de gemeente ook inspelen op kansen als die zich voordoen in Brabant Noordoost en Noord-Limburg. De provincie is gestart met het proces "Veerkrachtig bestuur in Brabant". Aan de gemeenten in Brabant is gevraagd om hun visie op dit proces te geven. Gemert-Bakel zal deze visie in peelverband afstemmen en de Raad bij dit proces betrekken.

De paragraaf Verbonden partijen geeft de beleidsvoornemens en de doelstellingen tot het realiseren van beleidsdoelen omtrent verbonden partijen weer. Als er sprake is van bestuurlijke zeggenschap en een financieel belang bij zowel een privaatrechtelijke als publieksrechtelijke organisatie, is er sprake van een zogeheten verbonden partij. Zie onderstaand tabel voor alle verbonden partijen van Gemert-Bakel getoond, met daarbij de financiële bijdrage over de jaren 2012 t/m 2018.

Verbanden (x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dienstverleningsovereenkomsten							
1. ⇩Gemeente Laarbeek	9	52	10	10	10	10	10
2. ⇩Werkplein	n.v.t.	n.v.t.	584	584	584	584	584
Gemeenschappelijke regelingen							
3. ⇩Atlant	4.942	5.437	4.930	5.142	5.142	5.142	5.142
4. ⇩Blink	1.151	1.080	1.315	1.315	1.315	1.315	1.315
5. ⇩GGD	428	442	455	447	447	447	447
6. ⇩MRE	351	325	243	235	211	211	211
7. ⇩ODZOB	0	268	476	546	546	546	546
8. ⇩Peel 6.1	n.v.t.	n.v.t.	67	57	32	32	32
9. ⇩Veiligheidsregio	239	241	1.021	1.076	1.128	1.167	1.178
Jaarlijkse bijdrage privaatrechtelijke rechtspersonen							
10. ⇩Beheersstichting golfbaan Stippelberg	0	0	0	0	0	0	0
11. ⇩Brainport Development	28	59	59	59	59	59	59
12. ⇩Dimpact	6	6	6	6	6	6	6
13. ⇩BIZOB	59	60	68	68	68	68	68
14. ⇩Stichting Halt	12	10	10	9	9	9	9
15. ⇩Stichting Stimuleringsfonds volkshuisvesting	32	30	28	30	28	26	24
Jaarlijkse inkomsten privaatrechtelijke rechtspersonen							
16. ⇩Brabant Water	0	0	0	0	0	0	0
17. ⇩NV Bank van Nederlandse gemeenten	52	68	58	58	58	58	58

Zie blz. 76 – 82 voor verdere toelichting

Tot en met 2013 was er een samenwerking met gemeente Boekel op het gebied van werk en inkomen. Deze is komen te vervallen bij de overgang van werk en inkomen naar werkplein.

Meer informatie

In de bijlage zijn de aard van activiteiten, bestuurlijke betrokkenheid, risico's en omvang deelname per verbonden partij omschreven.

§3.7 Grondbeleid

3.7.1 Geïnvesteerd vermogen en verwachte resultaten

Zie blz. 83 – 84 voor verdere specificatie

De gemeente heeft in totaal voor €46.473.000 geïnvesteerd in de bouwgrondexploitatie. Hiervan dient € 7.086.000 nog in exploitatie te worden genomen. Voor de overige € 39.387.000 heeft de gemeenteraad plannen vastgesteld. Voor de verliesgevende plannen is een voorziening getroffen van € 10.888.000. Verder wordt op termijn een winst van € 11.069.000 verwacht. Deze winsten mogen pas worden ingeboekt op het moment dat ze ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd. In ⇩bijlage 5 is een specificatie te vinden van alle grondexploitaties en de financiële resultaten daarvan.

Een belangrijk risico blijft momenteel het marktrisico als gevolg van de economische crisis. Er is onzekerheid over de afzet van woningen en kavels, zowel in woningtype als in termijn van afzet. In de berekeningen is al rekening gehouden met een langere afzetperiode en afwaardering. Dit vertaalt zich in toename van de rentekosten voor de gemeente. Daarnaast geeft herontwikkeling naar een ander woningtype in de regel extra ontwikkelkosten met zich mee. Er is geen garantie dat er in de toekomst geen afwaarderingen meer nodig zijn. De mate waarin dit moet gebeuren is sterk afhankelijk van het economisch klimaat.

3.7.2 Bedrijventerreinen

De huidige economische bedrijvenmarkt is sterk veranderd, niet langer vragen de ondernemers, als vanzelf om grond (bouwkavel of locatie), maar is het aan de gemeente en partners om kandidaat ondernemers te verleiden. Het geïnvesteerde vermogen van Wolfsveld II is met € 7.504.000 duidelijk de hoogste van alle gemeentelijke exploitaties. Daarom wordt een plan ontwikkeld voor vermarkting van deze locatie. Verder is voor 2015 een incidentele verlaging van de grondprijzen voorgesteld.

3.7.3 Woningbouw

In ieder dorp zijn nog kavels of woningen te verkopen. Het college gaat op zoek naar methoden om deze kavels en woningen beter in de markt te zetten. Met name voor starters, senioren en mantelzorg. Daarbij wordt onder meer aansluiting gezocht bij de dorpsraden. Het in augustus 2014 gelopen Mortels woon-ommetje is hier een voorbeeld van. Verder is voor 2015 een incidentele verlaging van de grondprijzen voorgesteld.

Berekeningsgrondslagen

Basis voor iedere berekening zijn de parameters. De volgende parameters zijn gehanteerd bij de exploitatieberekeningen.

Door het college van B&W wordt aan de gemeenteraad het voorstel gedaan om voor 2015 een korting van 15% op de grondprijs voor woningbouw percelen toe te passen. In de praktijk is dit een korting van € 42 per m² in de kernen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel en Milheeze. Voor de kernen De Rips en Elsendorp is dit een korting van € 37,50. In de 2^{e} financiële bijstelling bouwgrondexploitatie is met deze korting voor 2015 geen rekening gehouden.

Het toepassen van een korting op de grondprijs heeft tot gevolg dat de opbrengsten uit de verkoop lager worden in 2015. Voor de exploitaties met een gecalculeerd positief eindresultaat heeft de korting een winstverdamping tot gevolg. Voor de exploitaties met een negatief eindresultaat heeft de korting een hoger negatief eindresultaat tot gevolg. Volgens de BBV richtlijn dient hierdoor ook de noodzakelijke voorziening aangevuld te worden.

In 2015 is er in het plan ‘Kalkhoven’ in Handel een verkoop van 800 m² bouwgrond geraamd. De verkoopopbrengst zal door het verstrekken van de korting op de grondprijs € 33.600 lager zijn indien de geraamde verkoop behaald zal gaan worden. Conform de BBV richtlijn dient er voor dit bedrag in 2015 een extra voorziening getroffen te worden. Dit bedrag is in deze begroting opgenomen.

BEREKENINGSGRONDSLAGEN

Omschrijving	Parameter
Rente	4%
Opbrengststijging	0%, 2015 korting
Inflatie kosten bouw- en woonrijpmaken	1%
Grondprijzen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel, Milheeze (excl. 21% btw)	€ 238 / starters-sociaal € 238 / halfvrijstaand € 238 / vrijstaand
Grondprijzen Elsendorp, De Rips (excl. 21% btw)	€ 212,50 / starters-sociaal € 212,50 / halfvrijstaand € 212,50 / vrijstaand
Grondprijzen bedrijventerrein Gemert-Bakel (excl. 21% btw)	€ 125 / normale ligging € 140 / goede ligging

De rentetoerekening is conform het uitgangspunt uit de visie herstelplan eigen vermogen en richtlijnen van de provincie. De opslagpercentages voor voorbereiding en toezicht zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent 19% van de kosten van bouw- en woonrijpmaken voor uitbreidingslocaties en 25% van de kosten van bouw- en woonrijpmaken voor inbreidingslocaties. Winsten worden genomen op het moment dat 90% van het plan gerealiseerd is voor een percentage van 80%.

Visie herstelplan eigen vermogen

De gemeente heeft een actieve grondpolitiek gevoerd in het verleden. Gronden zijn daarbij hoofdzakelijk in eigen beheer uitgegeven. De gemeente heeft daarbij gekozen voor de rol van ondernemer. In de huidige marksituatie wordt de gemeente echter nadrukkelijk geconfronteerd met de risico's die een dergelijke rol met zich meeneemt.

Voor de huidige grondvoorraad zal de gemeente deze actieve rol blijven vervullen om het geïnvesteerde vermogen van ruim € 46 miljoen terug te gaan verdienen. Voor toekomstige exploitaties zal de gemeente een sturende grondpolitiek gaan voeren. Dit betekent dat de uitvoering van grondexploitaties wordt overgelaten aan de markt. Via bestemmingsplannen kan de gemeente wel regie blijven houden. Het kostenverhaal loopt via het spoor van de GREX-wet.

Net zoals in 2013 en 2014 worden ook in deze begroting maximaal voor € 500.000 aan ambtelijke kosten doorberekend naar de exploitaties.

Reserves bouwgrondexploitatie en uitgangspunten waardering

Voor de exploitatiegebieden met een nadelig exploitatieresultaat wordt er voor het afdekken van de berekende verliezen een risicovoorziening op basis van contante waarde getroffen. Daarnaast is er een minimum stand van de algemene reserve bouwgrond om risico's binnen de bouwgrondexploitatie te kunnen opvangen. Hiervoor wordt gekeken naar risico's per complex en worden deze risico's gewaardeerd. Ieder complex wordt beoordeeld op markt-, waardering- en organisatierisico's.

De risico's per 31 december 2013 zijn gewaardeerd op € 2.815.000 overeenkomstig een met de accountant afgesproken systematiek. Per 31 december 2013 zijn er geen middelen aanwezig in de reserve bouwgrondexploitatie om deze risico's af te dekken. Bij de jaarrekening 2014 wordt deze berekening geactualiseerd.

§3.8 Investeringsparagraaf

De volgende investeringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2015-2018. De bijbehorende kapitaallasten gaan lopen het jaar na realisering van de investering.

Investeringen (x€1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Renovatie dakconstructie sporthal Molenbroek Gemert	250			
Grotere vervanging toplagen 4 tennisvelden TV ‘de Sprenk’	300			
Vervanging dakafwerking Sporthal de Beek Bakel		237		
Vervangen vloer Sporthal de Beek Bakel		170		
Vervanging toplaag semi-waterveld veld 2 HCG		172		
Vervanging toplagen 2 tennisvelden TV Elsendorp			38	
Vervanging toplaag atletiekbaan (GAC)				351
Saldo	**550**	**579**	**38**	**351**

Bovenstaande kosten sport bij ongewijzigd beleid. Mogelijk aanpassing op basis van uitkomst sportnota.

§3.9 Bezuinigingen

In deze paragraaf zijn de nog lopende en nieuwe bezuinigingen op een rij gezet. Allereerst sluit dit aan op de tussentijdse financiële rapportages waarin steeds een update wordt gegeven van de laatste stand van zaken. Daarnaast heeft de Provincie in zijn rol van toezichthouder alle gemeenten in Noord-Brabant hierom verzocht. Zij adviseren dit vanwege de economisch moeilijke tijden met grote bezuinigingsoperaties, taken, discussies en financiële onzekerheden zoals de decentralisaties van Rijkstaken.

LOPENDE BEZUINIGINGEN

Programma	Categorie	Stand van zaken	Bezuiniging in 2015
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Leerlingen-vervoer	Het begrote bedrag uitgave leerlingenvervoer voor 2015 bedraagt € 606.900. Over de periode 2010 t/m 2014 was er een totaaltaakstelling van € 260.000 geraamd. Deze is gerealiseerd. Voor 2015 en verder staan geen verdere bezuinigingen op leerlingenvervoer geraamd.	€ 0
Algemene zaken	Bedrijfsvoering	Voor 2015 was oorspronkelijk een bedrag ingeboekt voor bezuiniging op bedrijfsvoering van € 0,384 miljoen. Dit liep op tot € 1,2 miljoen in 2018. Op 19 december 2013 heeft de gemeenteraad geld ter beschikking gesteld voor de afkoopsommen in het kader van de regeling vervroegd uittreden (RVU). De taakstelling voor 2015 en is daarmee verhoogd naar 1,145 miljoen euro. De taakstelling in 2018 blijft ongewijzigd € 1,2 miljoen. Gezien de maatregelen die in 2013 zijn genomen wordt de taakstelling voor 2015 en verder gerealiseerd.	€ 0
Financiën & Vastgoed	Toeristen-belasting	Er heeft in 2014 een inventarisatie plaatsgevonden van bedrijven die mogelijk overnachting aanbieden aan seizoenarbeiders. Alle daarvoor in aanmerking komende bedrijven zijn aangeschreven, en steekproefsgewijs gecontroleerd. Op basis van deze inschattingen gaan wij er vanuit dat de taakstelling van € 255.000 extra inkomsten in 2015 en verder gerealiseerd kan worden.	€ 255.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Subsidie de Eendracht	Stichting De Eendracht heeft in 2014 een plan van aanpak opgesteld ten behoeve van uitvoering van de bezuiniging. Om vanaf 2015 structureel te kunnen voldoen aan de taakstelling is een eenmalige investering gevraagd. Zie ook de seperate raadsvoorstellen voor de vergaderingen van oktober en november 2014.	€ 25.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Subsidie De Lage Beemd	Door vestiging van de bibliotheek in De Eendracht kan vanaf 2015 de bezuiniging volledig gerealiseerd worden.	€ 40.000
Sociaal Domein & Volkshuis-vesting	Kunstlokaal	De eerste structurele bezuiniging van € 50.000,- is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begrotingsnota 2015 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000,- uit te stellen naar uiterlijk 1-1-2018, waarbij het college de mogelijkheid heeft om jaarlijks te bezien of (een deel van) de bezuiniging al eerder kan worden doorgevoerd. Door dit uitstel krijgt KunstLokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan.	€ 0
Economie &	Binnensport	Voor sporthal De Beek geldt dat er in 2014 een nieuwe beheerder is aangetrokken. Gezien de bezettingsgraad van deze sporthal en leeftijd	€ 0

Sport		van de beheerders is niet gelukt over te gaan tot privatiseren maar tot het sluiten van een gebruiks-overeenkomst van jaar tot jaar. Daarbij is aangegeven dat verzelfstandiging in de toekomst nog steeds de wens is van de gemeente. Voor de kantine sporthal Molenbroek is in 2014 een vaststellingovereenkomst met de huidige pachtster afgesloten. De exploitatie van de kantine is op korte termijn door de verenigingen overgenomen. Er wordt gezocht naar een oplossing met een structureel karakter. Oorspronkelijk stond voor 2015 een taakstelling opgenomen van € 130.000. In deze begroting is de taakstelling voor 2015 komen te vervallen. Voor 2016 en verder blijft een taakstelling van € 130.000 in de begroting staan.	

In de paragraaf ⇩weerstandsvermogen is het niet halen van de bezuinigingen als risico opgenomen.

Hoofdstuk 4: Financieel Overzicht

§4.1 Begrotingsuitgangspunten

Deze begrotingsuitgangspunten maakten deel uit van de ⇨begrotingsnota 2015 zoals vastgesteld in de gemeenteraad van 10 juli 2014. Bij de loonkosten is afgeweken van deze uitgangspunten gezien de actuele CAO-ontwikkelingen. Ook voor de post onvoorzien is een ander bedrag opgenomen gezien het structureel verwerken van de zero-budgeting. Tenslotte is de OZB gelijk gehouden aan die van 2014 en wordt voor 2015 en 2016 € 200.000 onttrokken aan de reserve afval ter verlaging van de afvalstoffenheffing.

RICHTLIJNEN BEGROTING 2015

	Omschrijving	Bron
Algemeen	• Overschrijdingen van budgetten in de jaarrekening worden als 'incidenteel' beschouwd. • Als gevolg van het afwaarderen van gronden is de gemeente geconfronteerd met een negatieve reserve afwaardering gronden. Deze reserve moet in maximaal 10 jaar tijd weer worden aangevuld tot nul. Aan het herstel van het eigen vermogen kan worden gewerkt als de algemene reserve positief is. • Het beschikbare budget is leidend. Dit houdt in dat de financiën, of het gebrek daaraan, de inhoud van het beleid blijft bepalen.	Herstelplan eigen vermogen 2011-2025
Doelmatigheid en oud voor nieuw	Terugkerend onderdeel wordt de aandacht voor de doelmatigheid en de uitwisseling van oud beleid voor nieuw beleid. Het uitwisselen van oud beleid voor nieuw beleid dient middels een integrale afweging in de gemeenteraad plaats te vinden.	
Kerngegevens/ groei van de gemeente	In de begroting werd rekening gehouden met groei van de inwonersaantallen en het aantal woningen. Ten aanzien hiervan is bij de begrotingsnota 2015 uitgegaan van de volgende aantallen:	

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Inwonersaantal	29.192	29.267	29.342	29.417	29.492
Aantal woningen	11.495	11.545	11.595	11.645	11.695

Loonkosten-ontwikkeling	Ten opzichte van begrotingsnota 2015 zijn er nieuwe ontwikkelingen. In de begroting is nu met het volgende rekening gehouden: Op 2 oktober 2014 is er een nieuwe CAO voor gemeenten ondertekend. Deze CAO loopt van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2015. De salarismaatregelen die hieruit voortvloeien zijn meegenomen in de begrotingsopstelling voor 2015. Per 1 oktober 2014 zijn de salarissen met 1% verhoogd en per 1 april 2015 worden de salarissen met 50 euro verhoogd.	VNG
Prijsontwikkeling budgetten	Inflatie in 2013 is op 2,5% uitgekomen. In 2014 en 2015 wordt een stijging van 1,5% verwacht. Dit percentage wordt aan de batenkant gehanteerd. Voor de lastenkant wordt geen rekening gehouden met inflatie. Dit omdat de gemeente Gemert-Bakel onder zware druk staat.	CPB, CEP. MEV
Ontwikkeling	Vaak wordt bij budgetten de baten en lasten van vorig jaar als uitgangspunt van	

<table>
<tr><td>budgetten</td><td>de nieuwe raming genomen. Dit is bij budgetten met afhankelijkheid van derden niet altijd gewenst. Het moet hierbij wel gaan om substantiële bedragen. In dergelijke gevallen dienen meerdere scenario’s van dat budget gegeven te worden, indien mogelijk onderbouwd met kengetallen. Dit kan bijvoorbeeld van toepassing zijn voor de uitkeringen in het kader van de Wet Werk en Bijstand, de opbrengst bouwleges en de huishoudelijke verzorging. Daar wordt dan rekening mee gehouden.</td><td></td></tr>
<tr><td>Afschrijven</td><td>Voor de afschrijvingsmethodiek en de afschrijvingstermijnen wordt aansluiting gezocht bij de door de raad vastgestelde verordening naar aanleiding van artikel 212 van de Gemeentewet. Deze verordening is in december 2013 geactualiseerd.</td><td></td></tr>
<tr><td>Rente</td><td>De groei in Europa en Nederland blijft naar verwachting laag. Inflatie is vooralsnog ver te zoeken waardoor het huidige rentebeeld voorlopig niet zal wijzigen. De lange rentetarieven zullen vanwege voornoemde zwakke economische vooruitzichten niet sterk oplopen. Voor de berekende kapitaalmarktrente voor lang geld wordt uitgegaan van een rente van 4,25%

De rente voor het aantrekken van kort geld is nog steeds laag. De Europese Centrale Bank blijft de markt steunen met maatregelen en een stijging van de korte rente op korte termijn is niet waarschijnlijk. Voor 2015 wordt uitgegaan van een rente van 1,0%. Voor de berekening van rentetoerekening aan de in vesteringen alsmede voor de berekening van de bespaarde rente wordt uitgegaan van de rente voor ‘lang’ geld i.c. 4,25%. Bij de rentetoerekening voor de complexen wordt het tarief van ‘middellang geld’ van 4% gehanteerd.
<table>
<tr><th>Rentepercentages</th><th>2014</th><th>2015</th></tr>
<tr><td>Rente ‘lang’ geld</td><td>4,25</td><td>4,25</td></tr>
<tr><td>Rente ‘middellang’ geld</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Rente ‘kort’ geld</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Toevoeging rente reserves</td><td>1,5</td><td>1,5</td></tr>
</table>
Rente ‘lang’ geld : langlopende geldleningen
Rente ‘middellang’ geld : rentetoerekening complexen (bouwgrondexploitatie)
Rente ‘kort’ geld : kasgeldleningen en rekening courantschulden
Toevoeging rente reserves : toevoeging van het verwachte inflatiecijfer om de koop- kracht te behouden.

In de meerjarenbegroting worden dezelfde percentages gehanteerd als voor 2014.</td><td></td></tr>
<tr><td>Algemene Reserve</td><td>De gemeente moet in staat zijn niet begrote kosten op te vangen zonder dat de begroting en het beleid hiervoor aangepast hoeft te worden. Om het niveau van dit weerstandsvermogen te bepalen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico’s die de gemeente loopt. In het herstelplan eigen vermogen is besloten voor 2013 te streven naar een weerstandsratio van 1,0. Dit betekent dat de benodigde weerstandscapaciteit beschikbaar is om de aanwezige risico’s af te dekken (100% dekking). De benodigde weerstandscapaciteit is voor de jaren 2015 tot en met 2018 berekend op € 7.958.000</td><td></td></tr>
<tr><td>Inflatietoevoeging reserves en voorzieningen</td><td>De toevoeging aan de (bestemmings-)reserves is in de begrotingsnota 2015 vastgesteld op het verwachte inflatiepercentage van 1,5%. In deze begroting is dat voor de jaren 2015 t/m 2018 weggelaten. Er wordt standaard al geen inflatiecorrectie toegevoegd aan de voorzieningen (met uitzondering van de</td><td></td></tr>
</table>

	voorziening IGP - Bakelse Plassen in verband met contractuele verplichtingen).	
Bespaarde rente	De bespaarde rente wordt bepaald op 4,25%, zijnde de marktrente voor 'lang' geld. De bespaarde rente wordt verantwoord ten gunste van de exploitatie.	
Gemeentelijke inkomsten	Ten aanzien van de tarieven van de gemeentelijke inkomsten worden, per belasting en rechten, het navolgende opgemerkt: • Onroerendezaakbelastingen Definitieve besluitvorming voor een eventuele aanpassing vindt plaats ten tijde van de begrotingsbehandeling en -besluitvorming. Bij de vaststelling dient met onderstaande rekening te worden gehouden. De taxatiewaarden worden jaarlijks bijgesteld. Bij de berekening van de OZB-opbrengst is uitgegaan van de volgende uitgangspunten: o Ongewijzigde opbrengst OZB in 2015 ten opzichte van 2014 o vanaf 2016 een jaarlijkse vermeerdering van de totale waarde door nieuw- en verbouw van zowel woningen als niet-woningen o vanaf 2016 een trendmatige verhoging met 1,5% • Afvalstoffenheffing Bij de vaststelling van de tarieven van de afvalstoffenheffing wordt normaliter uitgegaan van volledige kostendekking inclusief kapitaallasten en apparaatskosten. In de begrotingen 2013 en 2014 zijn de tarieven incidenteel verlaagd door onttrekking aan de reserve afvalstoffenheffing. Ook voor 2015 en 2016 wordt weer een onttrekking gedaan om de tarieven te drukken. Dit bedraagt € 200.000 voor zowel 2015 als 2016. • Rioolheffing Ook bij de vaststelling van de tarieven van de rioolheffing zal worden uitgegaan van volledige kostendekking inclusief kapitaallasten en apparaatskosten. • Sportaccommodaties De tarieven voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden gebaseerd op de verwachte prijsstijging voor overheidsconsumptie zijnde 1,5%. • Gemeentelijke gebouwen De huren voor de gemeentelijke gebouwen worden gebaseerd op de verwachte prijsstijging voor overheidsconsumptie zijnde 1,5%. • Bouwgrondexploitatie Door grondverkopen worden inkomsten gegenereerd. De grondprijzen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Basis voor vaststelling van de grondprijzen is de nota bouwgrondexploitatie. Uitgangspunt van deze nota is dat de bouwgrondexploitatie zelfvoorzienend is. Met andere woorden vanuit de algemene reserve van de gemeente vindt geen verdere aanzuivering van tekorten meer plaats. • Overige inkomsten Per inkomstensoort zal worden bezien of een tariefstijging, ter compensatie van de reguliere kostenstijging, wordt doorgevoerd. Uitgangspunt voor de vaststelling van de hoogte van leges en tarieven is dat deze kostendekkend zijn.	
Onvoorziene uitgaven	In deze begroting is de post onvoorzien opgehoogd van € 70.000 naar € 220.000. De reden hiervoor is dat de voordelen van zero-budgeting met een structureel bedrag van € 611.000 zijn ingeboekt in deze begroting. Gedurende een jaar zijn er daardoor minder mogelijkheden tegenvallers op te vangen binnen de normale bedrijfsvoering.	

§4.2 Overzicht van baten, lasten en dekkingsmiddelen

Het overzicht is een optelling van alle baten, lasten en het saldo per programma. Deze drie onderdelen tezamen vormen het resultaat voor bestemming. Vervolgens moet worden nagegaan welke bedragen voor welke programma's aan de reserves worden onttrokken of gestort. Na deze onttrekkingen en stortingen volgt het resultaat na bestemming.

Programma (x€1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Algemene zaken	7.309	885	**6.424**
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	35.088	11.775	**23.313**
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	10.432	3.244	**7.188**
Economie & Sport	6.560	2.954	**3.606**
Financiën & Vastgoed	10.670	51.128	**-40.458**
Resultaat voor bestemming	**70.059**	**69.986**	**73N**

Programma (x€1.000)	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
Algemene zaken	225	376	**-151**
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	1.015	1.226	**-211**
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	194	281	**-86**
Economie & Sport	76	360	**-284**
Financiën & Vastgoed	1.958	1.307	**650**
Totaal mutaties in reserves	**3.468**	**3.550**	**82V**

(x€1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat voor bestemming	70.059	69.986	**73N**
Totaal mutaties in reserves*	3.468	3.550	**82V**
Resultaat na bestemming	**73.527**	**73.536**	**9V**

* Opgenomen in totaaltelling programma Financiën & Vastgoed bladzijde 37

4.2.1 Verplichtingen BBV

Artikel 19 BBV lid d, verplicht een toevoeging, en de totstandkoming, van het ⇩EMU-saldo.
Ook verplicht het BBV een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Zie ⇩bijlage 6.

Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen

Tarieven

Lokale heffing	2012	2013	2014	2015
OZB woningen	0,094441%	0,178509%	0,177301%	0,185208%
OZB niet-woningen	0,246661%	0,244607%	0,245034%	0,247172%
Afvalstoffenheffing	€ 205	€ 163	€ 163	€ 183
Rioolheffing	€ 196	€ 168	€ 171	€ 173
Toeristenbelasting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting	€ 1,25 per overnachting
Reclamebelasting	€ 375	€ 375	€ 375	€ 375
Hondenbelasting	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond	€ 50 voor één hond

Bijlage 2: Specificatie risico's

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt gelet op de risico's die voor kunnen komen. Artikel 11 BBV geeft dan ook een financiële buffer te creëren om onvoorziene gebeurtenissen te dekken.

Risico	**1. ⇧Projectrisico's bouwgrondexploitatie**
Toelichting	Taakstellingen woningbouw en bedrijventerreinen: De taakstelling over het aantal te bouwen woningen is door de provincie voor de Peelgemeenten bepaald. Als één gemeente meer wil bouwen dan is toegestaan dan kan dit alleen als een andere gemeente minder bouwt. Omdat er nauwelijks financiële buffer is in de bouwgrondexploitatie zal een strakke sturing op het woningbouwprogramma noodzakelijk zijn om mogelijke verdere verliezen te voorkomen. Verder is op lange termijn onzekerheid over uitgifte van kavels bedrijventerreinen. In Zuidoost-Brabant wordt een groot overschot verwacht. Binnen de regio zijn verder afspraken gemaakt over de verdeling van het aantal m² bedrijventerrein per gemeente. Deze afspraken zijn verwerkt in de bouwgrondexploitatiecalculatie. In de huidige en zeer ruime woningmarkt bestaan risico's voor het vertraagd of onverkoopbaar zijn van gronden en woningen. Het risico hier ligt in renteverliezen, de herbestemming van gronden met de daaraan verbonden herwaarderingsverliezen en meer plankosten door de herontwikkeling. Op dit moment heeft de gemeente in alle kernen kavels beschikbaar. De gemeente is bereid zoveel mogelijk in te spelen op de wensen van de markt. We zien echter dat de woningmarkt op dit moment op slot staat. In heel Gemert-Bakel staan per 31-12-2013 631 woningen te koop. Dit aantal is de afgelopen jaren alleen maar gestegen. De kettingreactie in de wooncyclus blijft achterwege. Hiervoor zijn er meerdere redenen, bijvoorbeeld omdat het voor starters lastiger is geworden een hypotheek te verkrijgen vanwege strengere eisen van banken. Daarom heeft de gemeente in 2013 de starterslening heringevoerd. Hiervoor is in totaal € 800.000 beschikbaar. Verder zal deze collegeperiode veel aandacht besteed worden aan het vermarkten van de gemeentelijke woningbouwkavels en kavels bedrijventerreinen. Wolfsveld II (bedrijventerrein): Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico ook gezien het geïnvesteerde vermogen van 7,4 miljoen euro. Dit marktrisico geld voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar er is ook rekening gehouden met opbrengsten vanuit exploitatie kavels door derden. Nazareth: Een risico voor 'Nazareth' is de oplopende rentelasten wanneer herbestemming van het klooster en haar tuin uitblijft. Verder zal het geïnvesteerde vermogen terugverdiend moeten worden in een krappe woningmarkt. De ligging en uitstraling van het complex zijn een sterk pluspunt, er dient echter ook rekening gehouden te worden met de cultuurhistorische waarden van de gronden en het klooster. Tenslotte vormen beheer en onderhoud een risico. De belangrijkste huidige risico's zijn het verkoopresultaat aanbestedingsprocedure en tijdstip afname. Handel Kalkhoven: Er is sprake van een marktrisico gezien het geïnvesteerde vermogen van 2,2 miljoen euro. Eind 2012 is de fasering opgerekt naar 2019. Dit is nog steeds het uitgangspunt in de huidige exploitatieberekening.

	Kruiseind: Het voorste deel van Kruiseind is nog te ontwikkelen. Dit geeft een marktrisico. Keizersberg: In het kader van de pilot Reconstructie Zandgronden is een agrarisch bedrijf aan de Keizersberg aangekocht. Om ontwikkelingen mogelijk te maken zijn de betreffende percelen aangewezen als zoekgebied stedelijke ontwikkeling. De provincie is in principe akkoord dat er een woon-werk locatie wordt gerealiseerd. Het bestemmingsplan dient hier op te worden aangepast. Mortel Zuidrand: Door de huidige marktomstandigheden zijn er in 2011 tot en met 2014 geen kavels verkocht in het plangebied. Om het negatief exploitatieresultaat niet verder te laten oplopen moeten er maatregelen worden getroffen. Mogelijk worden kavels via collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) in de markt gezet. Hierover is gesproken met het dorpsoverleg De Mortel, en er is een woon-ommetje gemaakt. Dit heeft een aantal geïnteresseerden opgeleverd De eerste verkopen zijn begroot voor 2015 en de laatste voor 2025. Niet in exploitatie genomen gebieden algemeen (NIEGG): Een aantal aangekochte gronden zijn nog niet in exploitatie genomen. In de balans worden deze gewaardeerd tegen aankoopprijs of lagere marktwaarde. Dit heeft ook als gevolg dat niet zonder limiet rente kan worden bijgeschreven. Nieuwe BBV regels geven aan dat om een gebied als NIEGG te kunnen kenmerken er zicht moet zijn op ontwikkeling van het plan binnen redelijke termijn. Belangrijk is het daarom om de NIEGG binnen een termijn van vijf tot tien jaar in exploitatie te nemen. Zie ook de paragraaf grondbeleid. De Bloemerd (NIEGG): Voor het project 'De Bloemerd' is door de gemeente voor € 2.507.000 aan panden en gronden geïnvesteerd (per 31-12-2013). Bij de jaarrekening 2013 is rekening gehouden met een verlies van € 575.000 . De belangrijkste risico's voor dit plan zijn de planologische procedure van het plangebied en het afzettempo kavels-woningen op basis van de samenwerkingsovereenkomst. De Fuik (NIEGG): In de jaarrekening 2012 is dit plan afgewaardeerd met € 4.900.000 naar de actuele marktwaarde. Deze marktwaarde wordt ieder jaar opnieuw beoordeeld. Op dit moment is er geen aanleiding tot verdere afwaardering. Contracten bouwgrondexploitatie: Door de gemeente zijn contracten afgesloten met gebruikers en bewoners van nog te ontwikkelen gebieden. Bijvoorbeeld voor het verplaatsen van een bedrijf. De uitleg van contracten wordt mede door de verdere juridisering van de samenleving steeds vaker betwist. In de zaak gebroeders Verbakel heeft dit bijvoorbeeld in 2013 geleid tot een uitspraak van de rechtbank waarin de gemeente is veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 731.000. De gemeente is hier tegen in beroep gegaan, uit voorzichtigheidsprincipe is deze betaling meegenomen in de waardering van het complex De Mortel Westrand.
Kans	75%
Impact	€ 2.815.000 op basis van jaarrekening 2013

Risico	**2. ⇧Voorziening wethouders**
Toelichting	De gemeente Gemert-Bakel heeft een voorziening voor de toekomstige verplichting ten aanzien van wethouderspensioenen opgenomen. Jaarlijks stort de gemeente een

	vast bedrag in deze voorziening, zodat op het moment van uitkering van de pensioenen de voorziening toereikend is. Deze systematiek is volgens de boekhoudregels toegestaan, aangezien de gemeente Gemert-Bakel uitgaat van een jaarlijks gelijkblijvende personeelslast. Het ministerie en de accountant adviseren echter dringend volledig een voorziening te vormen, aangezien bij overlijden of pensioenoverdracht extra dotaties plaats moeten vinden. De kans is nadrukkelijk aanwezig dat dit in 2018 ook verplicht is. Dit zou tot een éénmalige last ter hoogte van € 1,1 miljoen leiden. Daar staat wel tegenover dat de jaarlijkse storting van € 165.690 vrijvalt. Het risico is ingeschat op 50%.
Kans	50%
Gevolg	€ 1.100.000 incidenteel (nadeel), € 166.000 structureel wegvallen kosten (voordeel)
Impact	€ 555.0000 incidenteel (nadeel), € 83.000 structureel (voordeel)

Risico	**3. ⇧Decentralisatie taken rijksoverheid**
Toelichting	In 2015 worden drie grote decentralisaties ingevoerd. Het gaat om de begeleiding/dagbesteding uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), de decentralisatie van de jeugdzorg en de invoering van de participatiewet. Voor alle drie de decentralisaties geldt dat het gaat om voor de gemeente nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. Voor de regelingen geldt dat zij worden doorgevoerd met een efficiencykorting en dat een structurele verandering binnen het uitvoeringsstelsel vereist is. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar gewenst. Soberheid en sociale innovatie staat voorop, niettemin zijn er wettelijke grenzen aan de mate van soberheid waarmee een gemeente deze regelingen kunnen inrichten. Voor de nieuwe WMO taken en jeugdzorg krijgt de gemeente in 2015 afgerond € 9.100.000. Onderstaand risico is gebaseerd op een overschrijding van 10% van het budget.
Kans	50%
Impact	5% van het totaal budget wordt als risico aangemerkt: € 455.000

Risico	**4. ⇧Het verkrijgen van minder financiële middelen uit het Gemeentefonds dan oorspronkelijk geraamd**
Toelichting	De gevolgen van het regeerakkoord uit oktober 2012 zijn via onder andere de septembercirculaire 2014 structureel verwerkt in de begroting 2015-2018. Niettemin kan een tegenvallende economie nog steeds leiden tot nieuwe bezuinigingen op rijksniveau en daarmee een lagere uitkering uit het Gemeentefonds. Het risico is geschat op 1% van de totale ontvangsten algemene uitkering. De herverdeling van het gemeentefonds heeft negatief uitgepakt voor de gemeente De gevolgen daarvan zijn verwerkt in deze begroting waarbij de rijksoverheid heeft gekozen voor een overgangsfase waarbij 50% van het effect in 2015 merkbaar zal zijn en met ingang van 2016 de volle 100%. De uitkering voor onderwijsuitgaven voor 2016 kan nog aangepast worden. De VNG heeft gezien de grote dynamiek in deze kostenpost gepleit voor een nader onderzoek. Hoe dit gaat uitpakken voor de gemeente is nog niet duidelijk.
Kans	50%
Impact	€ 371.000

Risico	5. ⇧Toename van het aantal mensen, dat een WWB-uitkering krijgen toegewezen
Toelichting	Risico's bevinden zich op het gebied van de werking van de arbeidsmarkt in tijden van een onzekere economie. Zo kiezen veel ondernemers in Gemert-Bakel ervoor om het werk door goedkope krachten uit de Oostbloklanden te laten uitvoeren, in plaats van door uitkeringsgerechtigden. Hierdoor wordt een snellere uitstroom van mensen uit de WWB belemmerd. Ook duurt de hersteltermijn voor de economische recessie langer dan gedacht. Begin 2014 is de gemeente Gemert-Bakel gestart met het project werk om de instroom van jongeren tegen te gaan. Dit project wordt ieder kwartaal gemonitord en heeft tot nu toe tot goede resultaten geleid waarbij het geïnvesteerde bedrag is terugverdiend door beperking van instroom. Een stijging van de werkeloosheid heeft uiteindelijk gevolgen voor het aantal WWB-uitkeringen. Als de stijging van uitkeringen boven de 10% komt ten opzichte de rijksbeschikking kan de gemeente een aanvullende uitkering van het ministerie aanvragen. Voor de toekenning van zo'n bijdrage dient de gemeente wel aan strenge eisen te voldoen, bijvoorbeeld op het gebied van rechtmatigheid. Voor de eerste 10% overschrijding blijft de gemeente wel zelf risicodrager. De rijksbijdrage voor 2015 is door het ministerie voorlopig op afgerond € 4.700.000 gesteld. De gemeente loopt dus risico voor een bedrag van maximaal € 470.000 aan de kostenkant mits zij voldoen aan de strenge eisen van het ministerie. De boven aangehaalde rijksbeschikking is een voorlopig bedrag. In 2014 is de rijksbeschikking een aantal malen naar boven en naar beneden bijgesteld. Dit geeft onzekerheid. Gezien de onzekerheid aan zowel de inkomsten als uitgavenkant is de kans ingeschat op 50%.
Kans	50%
Gevolg	€ 470.000
Impact	€ 235.000

Risico	6. ⇧De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)
Toelichting	In de loop der jaren hebben we veel gronden en panden verworven. Per 31-12-2013 heeft de gemeente Gemert-Bakel ruim € 46 miljoen geïnvesteerd in de bouwgrondexploitatie. Daarnaast zijn er panden en gronden aangekocht welke geen relatie hebben met de bouwgrondexploitatie. Het relatief veel gronden en panden in bezit hebben brengt risico's met zich mee. Aan herbestemming van gronden zijn herontwikkelingskosten en eventuele afwaarderingsverliezen verbonden. Wanneer afzet van de panden en gronden achterblijft, is de gemeente drager van de rentelasten. Zoals bekend is het aantal woningverkopen op dit moment laag als gevolg van de economische crisis. Bij iedere jaarrekening wordt gekeken naar de marktwaarde van de in bezit zijnde panden en 'Ruimte voor Ruimte' titels. Waar nodig is de boekwaarde verlaagd naar die marktwaarde. Van de voorraad woningen niet zijnde bouwgrond en gronden bijzondere bestemming is een risico opgenomen van 10% over de boekwaarde.
Impact	€200.000

Risico	7. ⇧Verstrekte geldleningen en hypotheken
Toelichting	De gemeente heeft diverse bedragen doorgeleend aan een woningbouwcoöperatie, zorginstelling en verenigingen. Verder zijn er in het verleden hypotheken verstrekt aan werknemers en enkele particulieren. Op zowel deze doorleningen als hypotheken loopt de gemeente risico, vergelijkbaar met de banken. De huidige economische situatie is hierop negatief van invloed. De gemeente heeft in totaal voor € 51.489.000 doorgeleend waarvan € 37.380.000 aan werknemers, particuliere personen en organisaties. De rest aan een woningbouwcoöperatie en een zorginstelling. Bij de impactbepaling is het risico op 0,5% gesteld over het aan werknemers, particuliere personen en organisaties verstrekte gedeelte.
Impact	€ 187.000

Risico	8. ⇧Het overschrijden van het budget bij openeindregelingen
Toelichting	Leerlingenvervoer: Vanaf 2010 zijn een aantal maatregelen genomen om een besparing op het leerlingenvervoer van in totaal € 260.000 te realiseren. De jaarschijf 2014 was het laatste jaar met een taakstelling. In de begroting 2015 is voor het leerlingenvervoer een bedrag van € 606.900 begroot gelijk aan die van 2014. Op basis van de nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer in 2014 is de verwachting dat dit bedrag toereikend zal zijn. De kosten van leerlingenvervoer blijft echter altijd afhankelijk van het aantal leerlingen. De kans op overschrijding is wel klein. WMO: Betreffen respectievelijk advies en cliëntondersteuning, bevorderen maatschappelijke deelname en individuele voorzieningen. Een risico is het niet adequaat kunnen invullen van de verhuisplicht bij duurdere woningaanpassingen door krapte op de woningmarkt als het gaat om aangepaste woningen of gemakkelijker aan te passen woningen. Het aantal verzoeken tot woningaanpassing is onvoorspelbaar. Op het gebied van zorg bestaat de mogelijkheid dat zorgaanbieders failliet gaan waardoor er voor een hogere prijs zorg ingekocht moet worden. In 2012 en 2013 zijn er diverse beleidsaanpassingen geweest, zoals het aanscherpen van de voorwaarden voor verstrekking van individuele voorzieningen, herdefiniëring van de doelgroep en herbeoordeling van algemeen gebruikelijke voorzieningen. Dit heeft geleid tot duidelijke besparingen. Ingeval een verdere versobering wordt gevraagd zullen de wettelijke grenzen die aan de zorg verbonden zijn in acht moeten worden genomen. Te noemen kansen zijn investering in informele netwerken, steunpunten en de introductie van de maatschappelijke stage. De gemeente zet hier doelbewust op in om de risico's in de zorgvraag van bewoners te kunnen inperken. Het beroep op huishoudelijke zorg is afgenomen mede door deze maatregel. Met de directe kortingen op het gemeentefonds is rekening gehouden in de begroting 2015-2018. Basis hiervoor is de septembercirculaire 2014. De uitgaven zijn daarbij op dezelfde hoogte gezet als de uitkering binnen het gemeentefonds voor WMO. Door samenwerking in de Peel en een efficiëntere bedrijfsvoering worden naar verwachting besparingen gerealiseerd. Daarnaast kunnen zaken lokaal in samenhang worden georganiseerd. Op basis van de aanbestedingsprocedure is de verwachting dat de uitgaven in 2015 binnen raming kunnen blijven. In 2016 is er een verder korting van € 185.000 opgenomen voor huishoudelijke hulp in de septembercirculaire. Onzeker is of dit kan worden opgevangen door middel van een verdere besparing op de kosten.

Kans	50%
Gevolg	€ 250.000
Impact	€ 125.000

Risico	**9. ⇧Haalbaarheid bezuinigingen**
Toelichting	Diverse omstandigheden kunnen ertoe leiden dat bezuinigingen niet, slechts deels of niet tijdig genoeg worden gerealiseerd. Bij het niet realiseren van bezuinigingen dienen aanvullende maatregelen te worden genomen om het financiële evenwicht wederom te herstellen. Op dit moment zijn de volgende bezuinigingen nog onderhanden: • Toeristenbelasting • Binnensport • Subsidies De Eendracht, Bibliotheek en Kunstlokaal Voor een totaal bedrag van € 500.000 Zie ook de paragraaf ⇧bezuinigingen
Kans	25%
Gevolg	€ 500.000
Impact	€ 125.000

Risico	**10. ⇧Aanleverplicht afval**
Toelichting	SRE en andere Brabantse gewesten hebben allen een contract met Attero voor het verwerken van gezamenlijk 510 kiloton (grof) restafval tot 1-2-2017. Deze 510 kiloton wordt niet gehaald omdat veel gemeenten de hoeveelheid restafval terugbrengen door het afval gescheiden in te zamelen. Sinds 2011 en 2012 is dit tekort opgelopen tot 35 kiloton voor Brabant. Gemert-Bakel heeft jaarlijks weinig restafval als gevolg van het gevoerde beleid. In juni 2014 heeft de regio Eindhoven een factuur gekregen met een naheffing van Attero, de hoogte van deze factuur is € 2.845.667 (excl. btw) over de periode 2011 t/m 2013. Attero brengt deze naheffing in rekening omdat de gezamenlijke gemeenten minder restafval hebben geleverd dan contractueel is afgesproken. Naar verwachting wordt de naheffing verdeeld naar rato van inwoner aantal. Een bestuurlijke en ambtelijke werkgroep is voor ons gewest (SRE) aan de slag gegaan om te kijken naar de mogelijke oplossingen om onder de naheffing uit te komen. Een van de opties was een soort schikking, door andere verdienmodellen toe te passen zodat de extra opbrengsten ten gunste zouden komen van Attero ter compensatie van de naheffing. Alle voorstellen om te komen tot een schikking hebben het niet gehaald. Als gevolg hiervan hebben de drie Brabantse gewesten begin oktober besloten om de naheffing niet te betalen en de juridische weg in te slaan. Voor deze optie is gekozen omdat het contract toch een opening biedt om onder de naheffing uit te komen omdat Attero het tekort had moeten aanvullen met ander brandbaar afval. Volgens de

	Vereniging van Contractanten is aantoonbaar voldoende ander brandbaar afval aanwezig geweest en is er daarom geen basis voor een naheffing. Vooralsnog biedt het hiervoor genoemde voldoende aanleiding om ervan uit te gaan dat de gewesten de naheffing niet of niet volledig hoeven te betalen.
Kans	25%
Gevolg	€ 400.000
Impact	€ 100.000

11. Overige risico's

Risico	**⇧Renteontwikkelingen/treasury**
Toelichting	De rentestand is momenteel laag. Dit biedt op dit moment de mogelijkheid relatief goedkoop kort vreemd vermogen aan te trekken. De lange rente is ook laag maar dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de hoge risico-opslagen die op de lange rente doorberekend worden in verband met de toegenomen economische onzekerheden. Rentestijgingen kunnen tot hogere lasten leiden. Als risico is 1% van de totale jaarlijkse rentebetalingen opgenomen.
Impact	€ 65.000

Risico	**⇧Planschadeclaims die worden ingediend**
Toelichting	Vanaf 1-9-2010 is de nieuwe wetgeving met betrekking tot planschade in alle gevallen van toepassing geworden. De invloed van het ingevoerde 2% maatschappelijk risico is duidelijk merkbaar; het heeft een remmend effect op de uit te keren planschade. Niettemin blijft een risico aanwezig. Zo zijn er in 2012 voor € 86.000 en in 2013 € 112.000 (uitkering + advies) aan kosten voor planschades geweest die niet uit een project betaald konden worden. Bijvoorbeeld omdat het al oudere, afgesloten plannen betroffen. Wij verwachten wel dat dit risico in de loop van de tijd zal afnemen.
Kans	50%
Gevolg	€ 99.000 (gemiddelde 2012 en 2013)
Impact	€ 48.500

Risico	**⇧Wet keten- en inlenersaansprakelijkheid**
Toelichting	De gemeente huurt aannemers en uitzendbureaus in. Als deze partijen hun loonbelasting niet afdragen kan de gemeente door de Belastingdienst hiervoor wettelijk aansprakelijk worden gesteld. Er zijn diverse administratieve maatregelen om de risico's hiervoor te beperken, die voornamelijk worden toegepast bij grotere opdrachten. Het risicobedrag is gebaseerd op een eerdere aanspraak.
Kans	50%
Gevolg	€ 50.000
Impact	€ 25.000

Niet gekwantificeerde risico's

Risico	⇧Daling legesopbrengsten omgevingsvergunning door vereenvoudiging regelgeving
Toelichting	Bewoners en bedrijven kunnen per 1 november 2014 eenvoudiger aan- of uitbouwen, bijgebouwen plaatsen of andere kleine bouwwerken aan de achterkant van een woning of ander hoofdgebouw neerzetten. Het vergunningvrij vergroten van het hoofdgebouw wordt bijvoorbeeld uitgebreid van 2,5 naar 4 meter en het wordt mogelijk om in het achtererf bij een woning een woongelegenheid voor mantelzorg te plaatsen. In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges onder andere door deze maatregel met € 200.000 structureel verlaagd naar € 700.000. Daarom is een reservering in het weerstandsvermogen niet noodzakelijk.

Risico	⇧IGP
Toelichting	IGP: Vanuit de driehoek gemeente, Waterschap en De Peelhorst zijn er in het convenant afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten. Er is een risico bij een eventueel faillissement en bij het achterblijven van de zandwinning, die via de jaarlijkse afdracht (maatschappelijke bijdrage) een belangrijke dekking vormt voor de forse investeringen in het IGP-project. Daarnaast is er het risico van subsidies die nog onzeker zijn.

Risico	⇧Golfbaan
Toelichting	De gemeente is een erfpachtovereenkomst aangegaan met en heeft een hypothecaire geldlening verstrekt aan de exploitant van de golfbaan, Beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Vanwege de slechte financiële resultaten heeft de gemeenteraad op 2 oktober 2014 besloten tot een set van maatregelen om zo de erfpacht en hypotheeklasten fors te verlagen. Het geïnvesteerde vermogen is weliswaar voor de gemeente met ruim 1,6 miljoen euro toegenomen maar het acute risico van een faillissement is afgewend door het raadsbesluit. Verder zal het toezicht van de gemeente geïntensiveerd worden. Op dit moment zijn wij geen bijzondere risico's, behalve dat over 5 jaar een nieuw nu nog onbekende rentepercentage gaat lopen. Daarom kan de bij de jaarrekening 2013 opgebouwde voorziening van € 600.000 bij de jaarrekening 2014 weer komen te vervallen.

Risico	⇧Verbonden partijen
Toelichting	De gemeente wil via verbonden partijen gemeentelijke doelstellingen realiseren, meestal met als doel efficiencyvoordelen en kennisdeling. In de paragraaf verbonden partijen is hiervan een overzicht weergegeven. De gemeente is daarbij financieel gebonden. Dit brengt risico's met zich mee. Bijvoorbeeld op het moment dat een dergelijke partij verliezen lijdt of fors moet inkrimpen.

Risico	⇧Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF)
Toelichting	De Wet Houdbare overheidsfinanciën bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Ook gemeenten, provincies en waterschappen vallen hieronder. De wet beoordeelt het begrotingstekort op kasbasis, namelijk de werkelijke uitgaven en inkomsten in een jaar. Dit staat haaks op de werkwijze van gemeenten die het stelsel van baten en lasten hanteren. Het kasstelsel kan in een bepaald jaar leiden tot een piek in werkelijke uitgaven.

	Deze 3% wordt op macroniveau beoordeeld. Iedere gemeente krijgt wel een individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort in een jaar. Europa kan Nederland bij herhaaldelijke overschrijding van de EMU-normen ook een sanctie opleggen. In de wet houdbare overheidsfinanciën is de mogelijkheid opgenomen om een Europese boete door te kunnen vertalen naar onder andere gemeenten. Dit na rato van de bijdrage van de gezamenlijke gemeenten aan het overschrijden de Europese normen. In dat geval vindt er inhouding van een deel van de algemene uitkering van het gemeentefonds plaats

Risico	**⇧Schatkistbankieren**
Toelichting	Overschotten van gemeenten moeten worden uitgezet bij de staat. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld administratief dalen. Daarnaast kunnen risico's zoals Icesave zich niet meer voordoen. De rentevergoeding van de staat zal wel lager zijn dan die op de reguliere markt. De gemeente Gemert-Bakel heeft geen overschotten op dit moment en wordt daarmee niet financieel geraakt. Mogelijke neveneffecten van schatkistbankieren zijn een lagere dividenduitkering van de BNG en een mogelijke stijging van de rente van de BNG in geval van een veranderde bankstatus. Deze mogelijke neveneffecten raken de gemeente wel.

Risico	**⇧Invoering vennootschapsbelasting overheidsbedrijven**
Toelichting	Tot op heden zijn overheidsondernemingen, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald, niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting (winstbelasting). Deze vrijstelling zal naar verwachting echter vervallen. Op 16 september 2014 (Prinsjesdag 2014) is het wetsvoorstel "Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen" ingediend bij de Tweede Kamer. Uitgangspunt van het wetsvoorstel is dat ondernemersactiviteiten van de overheid vanaf 1-1-2016 vennootschapsplichtig worden, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. De voorgenomen wetswijziging kan grote gevolgen hebben, zowel in financieel, administratief als juridisch opzicht. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd om te anticiperen op deze voorgenomen wijziging. Om de positie van de gemeente in relatie tot de vennootschapsbelasting te bepalen wordt begin 2015 geïnventariseerd welke effecten de invoering van vennootschapsbelasting heeft.

Risico	**⇧Liquidatiekosten SRE**
Toelichting	De transformatie van de SRE naar Metropoolregio Eindhoven (MRE) heeft bij het SRE frictiekosten tot gevolg. De personele formatie wordt teruggebracht (o.a. afbouw overhead en afbouw voormalige SRE Milieudienst). Er is zijn risico's op extra kosten voor de huidige deelnemers als de frictiekosten hoger uitvallen dan waar het SRE nu rekening mee houdt. Bij de huidige inschatting van de afbouwkosten gaat men ervan uit dat: - de gemeenten al het (productieve) personeel overnemen dat nu de taken uitvoert die aan de gemeenten worden overgedragen; - dat het overige personeelsbestand (afbouw overhead en afbouw SRE Milieudienst) geleidelijk in 5 jaar plaatsvindt en dat er geen wachtgeldverplichtingen resteren.

Risico	**⇧Peelsamenwerking**
Toelichting	In maart 2013 heeft de Stuurgroep Peelsamenwerking advies uitgebracht over verregaande samenwerking van de zes Peelgemeenten (Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren). Dit heeft geleid tot oprichting van een gemeenschappelijke regeling begin 2014 welke op 1 juli 2014 van start is gegaan. Als

	eerste taak wordt de WMO binnen peelverband uitgevoerd. Doel van de samenwerking is het verminderen van de kwetsbaarheid, het verlagen van kosten, leveren van meer kwaliteit en versterken van de positie naar andere organisaties toe. In de zienswijze op de eerste begroting van deze gemeenschappelijke regeling heeft de gemeenteraad dan ook gepleit voor het opnemen van bezuinigingstaakstellingen in de peelbegroting. In het eerder genoemde advies uit 2013 zijn een viertal risico's onderkend. Allereerst de fysieke afstand tussen diensten. Daarnaast het risico van verlies van mogelijkheden om eigen beleid te formuleren. Ten derde het verlies aan democratische betrokkenheid en tenslotte eiland-gedrag van samenwerkingsorganisaties.

Risico	**⇧Plattelandsontwikkeling**
Toelichting	Onderdeel van het beleidstraject plattelandsontwikkeling is een update van het bestemmingsplan 2006 (alleen digitaal herzien in 2010). De risico's op planschadeclaims zijn hierbij de grootste financiële bedreiging. Dit risico is voor de gemeente flink afgenomen, nu de provincie haar nieuwe verordening ruimte in 2014 heeft vastgesteld.

Bijlage 3: Onderhoud kapitaalgoederen

Beschrijving per categorie

De kapitaalgoederen vindt u hieronder per beheerplan weergegeven. Onder het kopje beleidskader wordt aangegeven welke beheer- en beleidsplannen zijn vastgesteld door de gemeenteraad. De digitale gebruikers kunnen dan ook doorklikken naar de betreffende stukken op de gemeentelijke website als het symbool ⇨ is weergegeven.

Daarna wordt een korte schets gegeven van de huidige stand van zaken. Tenslotte staan de jaarlijkse stortingen en onttrekkingen weergegeven. Voor verloop van de jaarlijkse storting is een verklaring gegeven. Voor de jaarlijkse onttrekkingen voor het grote onderhoud is dit niet gedaan omdat deze per definitie grillig verloopt afhankelijk voor de dat jaar geplande werkzaamheden.

BEHEERSPLANNEN KAPITAALGOEDEREN

Categorie	**⇧1. Groen**							
Beleidskader	- ⇨Groenbeheerplan 2013							
	De gemeenteraad heeft bij verschillende bezuinigingsrondes in 2010 tot en met 2013 besloten om structureel te bezuinigen op de budgetten voor onderhoud van het openbaar groen. Om te kunnen voldoen aan deze taakstellende bezuinigingen zijn beheersniveau's en –frequenties van een aantal beheergroepen en beheergebieden neerwaarts aangepast. Het vigerende groenbeheerplan Gemert-Bakel 2007 is daarmee op 21 november 2013 geactualiseerd. Daarbij is de volgende kwaliteit benoemd: Toepaste kwaliteit in Gemert-Bakel • Niveau B : Voldoende kwaliteit. Standaard functioneel, eenvoudig en degelijk, voldoende onderhouden, wel wat op aan te merken, redelijk netjes. Dit is de kwaliteit voor zowel centra, woongebieden en hoofdwegen. Er is geen voorziening groen daarom vindt er geen jaarlijkse storting plaats. Het groenonderhoud wordt betaald uit de reguliere budgetten binnen de begroting.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Jaarlijkse storting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verklaring verloop storting	n.v.t.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧2. Riool							
Beleidskader	- ⇨Ontwerp gemeentelijk watertakenplan 2013-2016							
	In 2012 is het Gemeentelijk Watertakenplan vastgesteld. Dit is het beleidsplan voor de periode 2013-2016. Dit plan is een integraal plan waarin opgenomen het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan en het Waterplan.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	174	131	142	0	0	0	0
	Jaarlijkse storting	1.009	334	437	149	98	606	670
Verklaring verloop storting	De jaarlijkse storting is afhankelijk van het saldo van de totale post riolering dat jaar. Dat kan fluctueren afhankelijk van de investeringen in dat jaar.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧3. Openbare verlichting							
Beleidskader	- ⇨ Aanpassingen Beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2014							
	Eind 2011 is het beleidsplan openbare verlichting bijgesteld in verband met de bezuinigingsopgave. Voor onderhoud is een voorziening gevormd en voor de vervanging van de lichtmasten en armaturen een reserve. In januari 2015 wordt een geactualiseerd beheersplan voorgelegd aan de gemeenteraad.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	139	296	31	31	31	31	31
	Jaarlijkse storting	409	364	34	34	35	35	36
Verklaring verloop storting	In 2013 is de voorziening openbare verlichting gesplitst in een voorziening en een reserve. Dit verklaart de verschillen in 2012 en 2013.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧4. Spelen							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan spelen 2012-2022							
	In september 2011 is de kadernota speelruimte 2012-2022 vastgesteld door de raad. De kadernota houdt een taakstellende bezuiniging in. De bezuiniging houdt concreet in dat gemiddeld genomen, via geleidelijk verloop, in 10 jaar tijd 165 toestellen overblijven op 55 speelplaatsen.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	1	2	32	32	32	32	32
	Jaarlijkse storting	152	38	39	39	40	40	41
Verklaring verloop storting	De jaarlijkse verhoging in de storting betreft inflatiecorrectie.							
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer							

Categorie	⇧5. Wegen
Beleidskader	- ⇨ Meerjarenplanning wegen Wegenplan 2013-2022 minimale variant taakstellend

Het wegbeheerplan is afgelopen jaren door de raad meerdere keren bijgesteld in verband met noodzakelijke bezuinigingen. Dit heeft geresulteerd in het kiezen van de kwaliteit 'basis' voor alle wegen en het schrappen van een groot deel van de geplande wegen uit de onderhoudsplanning. In het laatst vastgestelde wegbeheerplan uit november 2013 worden de consequenties en de risico's van de bezuinigingen nader uitgewerkt en onderbouwd en is aangegeven wat de mogelijkheden zijn om de negatieve consequenties op korte en langere termijn beheersbaar te houden.

De planning is voor de komende 10 jaar getoetst en bijgesteld aan de hand van inspecties en aanvullende deflectiemetingen (bepaling restlevensduur). Uitgangspunten daarbij zijn:

- Asfaltwegen: groot onderhoud
- Elementenverharding: klein onderhoud
- Alleen kwalitatief onderhoud - geen rehabilitatie, herinrichting of vervanging van materialen. Diverse projecten geschrapt.
- Meerkosten herinrichting/nieuwe materialen: indien gewenst opnemen als incidenteel nieuw beleid.
- Voldoet aan wet- en regelgeving op gebied van veiligheid.
- Voldoet deels aan verplichting tot verantwoord wegbeheer.
- In principe geen kapitaalvernietiging (door uitstel groot onderhoud balanceren op de grens – risico bestaat dat incidenteel kapitaalvernietiging optreedt).
- Op langere termijn golfbeweging in kosten als gevolg van uitstellen rehabilitatie.
- Hanteren artikel 12 norm van 75%.

In 2014 is de laatste weginspectie uitgevoerd.

De kwaliteit van de wegen in de onderstaande tabel is afgeleid van een tweetal CROW publicaties. De inspectie van de wegen is uitgevoerd conform publicatie 146. Op basis van publicatie 288 kan worden aangegeven per wegtype en schadebeeld welk inspectiecijfer van de globale visuele weginspectie hoort bij welk kwaliteitsbeeld.

Kwaliteit	**A+**	**A**	**B**	**C**	**D**
Omschrijving beeld	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Te slecht
Elementenverharding	61%	34%	3%	1%	1%
Asfaltverharding	57%	41%	2%	0%	1%
Betonverharding	95%	4%	0%	0%	1%
Totale oppervlakte	**60%**	**36%**	**3%**	**0%**	**1%**

Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	2.283	1.083	2.176	1.637	873	717	1.632
	Jaarlijkse storting	4.854	1.295	611	944	957	970	984

Verklaring verloop storting	Bij vaststelling van het nieuwe beheersplan eind 2013 heeft de gemeenteraad extra middelen ter beschikking gesteld voor wegenonderhoud.
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Categorie	⇧6. Sportgebouwen							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan sport versie 21-01-2014							
	De raad had op 12 december 2012 besloten om het saldo van exploitatiekosten, huur en subsidie voor de buitensportverenigingen af te bouwen naar nul in 2016. Dit besluit is bij het vaststellen van de meerjarenbegroting 2014-2017 in november 2013 teruggedraaid. In 2014 is daarom het beheersplan sport weer geactualiseerd met als uitgangspunt dat de gemeente weer voor vervangingen zorgt.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	104	17	169	45	62	92	168
	Jaarlijkse storting	211	168	79	108	113	118	123
Verklaring verloop storting	Levensduur verlengend onderhoud wordt met ingang van 2014 geactiveerd in plaats uit de voorziening betaald. Daarvoor zijn in deze begroting kapitaallasten opgenomen. Deze activeringen zijn opgenomen in de investeringsparagraaf. Daardoor wijken de stortingen voor 2014 en verder substantieel af van de begrote bedragen in 2012 en 2013.							
Programma	Economie & Sport							

Categorie	⇧7. MFA's							
Beleidskader	Voor de multifunctionele accommodaties (MFA) zijn beheersstichtingen in het leven geroepen, die verantwoordelijk zijn voor het beheer en exploitatie van de gebouwen. Voor alle gerealiseerde en nog te realiseren MFA's zijn beheersplannen vastgesteld. Bij MFA de Mortel is het onderhoud via een DCM constructie uitbesteed.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	0	0	58	66	72	65	75
	Jaarlijkse storting	10	10	39	76	77	78	94
Verklaring verloop storting	De stortingen zijn in de loop van de jaren toegenomen vanwege de realisatie van nieuwe MFA's.							
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting							

Categorie	⇧8. Schoolgebouwen							
Beleidskader	- ⇨Beheersplan schoolgebouwen 2013							
	Voor alle onderwijsgebouwen zijn onderhoudsrapportages aanwezig. Basisschool De Pandelaar is volledig in eigendom van de gemeente en is daarom meegenomen in de onderhoudsrapportages van de gemeentelijke gebouwen. Met ingang van 2015 gaat de verantwoordelijkheid en van buitenonderhoud schoolgebouwen echter over naar de scholen zelf. Ook de rijksmiddelen gaan daarmee over. Hiermee komt de voorziening te vervallen.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	195	25	2	15	15	15	15
	Jaarlijkse storting	289	303	93	15	15	15	15
Verklaring verloop storting	Met ingang van 2015 is de gemeente niet meer verantwoordelijk voor het buitenonderhoud. Daarmee komt deze voorziening en de jaarlijkse storting daarin te vervallen met uitzondering van De							

	Pandelaar. Omdat er in 2012 geen actuele onderliggende beheersplannen waren voor het groot onderhoud van de welzijns- en overige gemeentelijke gebouwen, is de voorziening destijds omgezet naar een reserve beheer gemeentelijke gebouwen. In de vergadering van november 2013 is een nieuwe actueel beheersplan vastgesteld. Hierdoor is het formeel weer een voorziening is geworden en zijn de middelen teruggestort in die voorziening. Dit verklaart de hoge uitschieter in stortingen in 2013.
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting

Categorie	**⇧9. Welzijn en overige gebouwen**							
Beleidskader	- ⇨Beheerplan onderhoud gebouwen oktober 2013							
	Op 21 november 2013 is een geactualiseerd onderhoudsplan vastgesteld. In dit beheersplan is de artikel 12 norm van 75% gebruikt en is geen onderhoud gepland voor panden die in de verkoop staan.							
Financiële consequenties	(x€1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Programmatisch onderhoud (onttrekking)	769	90	241	210	137	60	110
	Jaarlijkse storting	388	398	75	76	77	77	78
Verklaring verloop storting	Omdat er in 2012 geen actuele onderliggende beheersplannen waren voor het groot onderhoud van de welzijns- en overige gemeentelijke gebouwen, is de voorziening destijds omgezet naar een reserve beheer gemeentelijke gebouwen. In de vergadering van november 2013 is een nieuwe actueel beheersplan vastgesteld. Hierdoor is het formeel weer een voorziening is geworden en zijn de middelen teruggestort in die voorziening. Dit verklaart de hoge uitschieter in stortingen in 2013. Levensduur verlengend onderhoud wordt verder met ingang van 2014 geactiveerd in plaats uit de voorziening betaald. Daarvoor zijn in deze begroting kapitaallasten opgenomen. Deze activeringen zijn opgenomen in de investeringsparagraaf. De jaarlijkse verhoging betreft inflatiecorrectie.							
Programma	Financiën & vastgoed							

Bijlage 4: Verbonden partijen

De aangegeven reserves en voorzieningen betreffen van de verbonden partijen zelf.

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN

⇧1. Gemeente Laarbeek							
Aard activiteit	Intergemeentelijke ondersteunende diensten.						
Bestuurlijke betrokkenheid	n.v.t.						
Risico's	n.v.t.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	n.v.t.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	9	52	10	10	10	10	10

⇧2. Werkplein							
Aard activiteit	Het op professionele en toegankelijke manier samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Onder het motto 'werk boven uitkering' wordt gezorgd voor efficiënte en naadloos op elkaar aansluitende dienstverlening waarin de klant centraal staat.						
Bestuurlijke betrokkenheid	n.v.t.						
Risico's	De bijdrage is gebaseerd op het aantal bijstandsgerechtigden (met een bandbreedte). Door economische omstandigheden kan het aantal bijstandsgerechtigden buiten de bandbreedte komen en dan wordt de bijdrage van Gemert-Bakel herberekend.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	n.v.t.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	n.v.t.	n.v.t.	584	584	584	584	584

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

⇧3. Atlant groep	
Aard activiteit	Integrale uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), evenals activiteiten op het vlak van arbeidsreïntegratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand staan van de reguliere arbeidsmarkt. Financiering geschiedt door bijdragen van derden en gemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders één lid aan, die tevens lid is van het algemeen bestuur. Het lid van het algemeen bestuur is tevens lid van het dagelijks bestuur.
Risico's	Deelname in het exploitatieresultaat van Atlant. Er is een sterke afhankelijkheid van

	rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Met de wijziging van de WSW in 2008 is er meer beleids- en financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente komen te liggen. Het samenwerkingsverband met STAP (Stichting Arbeidsplaatsen) vraagt om transparante verhoudingen. Daarnaast is de omzet afhankelijk van economische ontwikkelingen.						
Eigen Vermogen	€ 22.620.883 bron: jaarverslag 2013 Atlant Groep Gezien de reserve-omvang is de gemeente kritisch op voorstellen van Atlant voor het verder aanvullen van de reserves.						
Omvang deelname	De bijdrage van de gemeente is gelijk aan de ontvangen rijksuitkering.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	4.942	5.437	4.930	5.142	5.142	5.142	5.142

⇧4. Blink							
Aard activiteit	Uitvoering afvalinzamelings- en reinigingstaken. Deelnemende gemeenten betalen een bijdrage, gebaseerd op de kosten van uitvoering van de werkzaamheden van deze gemeente.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Een daartoe door de raad aangewezen lid van B&W is lid van het algemeen bestuur.						
Risico's	Er zijn geen risico's voor de gemeente.						
Eigen Vermogen	€ 0						
Omvang deelname	Er vindt geen financiële deelname plaats in het aandelenkapitaal. De financiële bijdrage bestaat uit de door Blink (SITA) in rekening gebrachte kosten van de afvalstromen.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	1.151	1.080	1.315	1.315	1.315	1.315	1.315

⇧5. GGD Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare gezondheid(szorg), incl. jeugdgezondheidszorg. Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten en bijdragen particulieren.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor eventuele tekorten.						
Eigen Vermogen	€ 1.395.000						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 - voor het gezamenlijke takenpakket - aan deze regeling € 447.000 bij.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	428	442	455	447	447	447	447

⇧6. MRE							
Aard activiteit	Takenpakket is deels wettelijk verankerd in de WGR-plus (o.a. verkeer, vervoer en economische ontwikkeling), deels vrijwillig overgedragen (milieu) of dient als overlegplatform (o.a. welzijn en volwasseneneducatie).						
Bestuurlijke betrokkenheid	Eén lid wordt door de gemeenteraad uit zijn midden aangewezen als lid van de regioraad.						
Risico's	Beleidsverantwoordelijkheid openbaar vervoer. Daarnaast adequate besteding EU-middelen (Stimulus). Tenslotte wegvallende of tekortschietende derde geldstromen.						
Eigen Vermogen	€ 15.023.000						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 € 234.484 aan deze regeling bij. Dit betreft de algemene bijdrage en de bijdrage aan het Stimuleringsfonds, minus de bijdrage aan Brainport Development (wordt elders verantwoord).						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	351	325	243	235	211	211	211

⇧7. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Het, ten behoeve van de deelnemers, gemeenschappelijk uitvoeren van taken op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Zuidoost-Brabant.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor eventuele tekorten.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 - voor het gezamenlijke takenpakket - aan deze regeling € 545.432 bij. De verhoging van de bijdrage ten opzichte van 2014 heeft te maken met de overdracht van VTH taken (m.b.t. vvgb-bedrijven) van de Provincie, waarvoor de gemeente via het gemeentefonds een vergoeding ontvangt.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	268	476	546	546	546	546

⇧8. Peel 6.1							
Aard activiteit	Uitvoeringsorganisatie WMO en Jeugdzorg.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente wijst twee leden uit het college van burgemeester en wethouders aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen.						
Risico's	n.v.t.						
Eigen Vermogen	€ 0 bron: Begroting Peel 6.1 2015-2018						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 aan deze regeling €57.000 bij.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

	n.v.t.	n.v.t.	67	57	32	32	32

⇧9. Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant							
Aard activiteit	Zorg voor een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening bij ongevallen en rampen en voor een integraal ambulance-zorgsysteem in Zuidoost Brabant. Financiering geschiedt op basis van tarieven COTG en eventueel door deelnemende gemeenten bij nadelig saldo (ambulancevervoer) en door rijk en deelnemende gemeenten (brandweer/rampenbestrijding).						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemeenteraad wijst de burgemeester aan. De vervanging is geregeld via artikel 77 van de Gemeentewet.						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor tekorten op basis van aantal inwoners (50%) en aantal wooneenheden (50%) voor zover het de brandweertaken betreft en naar rato van aantal inwoners voor wat betreft het ambulancevervoer.						
Eigen Vermogen	€ 4.030.400						
Omvang deelname	De gemeente draagt in 2015 € 1.075.778 aan deze regeling bij waarbij rekening is gehouden met de Toekomstvisie en nadeelcompensatie (model Deurne). De nadelige saldi worden in de meerjarenraming 2015-2018 opgevangen door inzet van de reserve brandweer die geen functie meer heeft na de overdracht.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	239	241	1.021	1.076	1.128	1.167	1.178

JAARLIJKSE BIJDRAGE PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN

⇧10. Beheersstichting golfbaan Stippelberg	
Aard activiteit	Het realiseren en exploiteren van een golfbaan in Bakel-Milheeze.
Bestuurlijke betrokkenheid	PPS-constructie. College wijst een lid aan die deelneemt in het bestuur van de beheersstichting.
Risico's	De beheersstichting heeft de golfbaan in erfpacht verkregen van de gemeente. Risico met betrekking tot investeringen in de golfbaan en risico als kredietverstrekker met betrekking tot hypothecaire geldlening aan de beheersstichting voor de opstallen. Op 2 oktober 2014 heeft de gemeenteraad tot een pakket aan maatregelen besloten om de jaarlijkse exploitatielasten van de stichting te laten dalen. Daarbij is verder besloten dat het toezicht door de gemeente op de exploitatie van de golfbaan wordt geïntensiveerd en dat de gemeentelijke invloed op de begroting, jaarrekening en investeringen van de beheersstichting golfbaan Stippelberg wordt vergroot. Om dit te verwezenlijken en een duidelijke scheiding in de verantwoordelijkheden aan te brengen is in samenspraak met het bestuur van de beheersstichting een onderzoek ingesteld naar een mogelijk meer geëigende bestuursvorm, daarbij rekening houdend met juridische en fiscale consequenties. Ook de samenstelling van het bestuur van de beheersstichting maakt onderdeel uit van dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek inclusief mogelijke wijzigingsvoorstellen worden uiterlijk 1 december 2014 voorgelegd aan de gemeenteraad.
Eigen Vermogen	- € 463.069
Omvang deelname	n.v.t.

Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	0	0	0	0	0	0

⇧11. Brainport Development							
Aard activiteit	Versterken van de sociaal-economische structuur van de Regio Eindhoven, het exploiteren van bedrijvencentra en onroerend goed en het participeren in welke vorm dan ook in andere (rechts)personen. Financiering geschiedt door ondernemingsactiviteiten en jaarlijkse bijdragen van de aandeelhouders (MRE en gemeenten Eindhoven en Helmond). De financiële bijdrage is € 59.029, die wordt betaald via de bijdrage aan het MRE.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Indirect via MRE.						
Risico's	Eventueel een afbouwvergoeding bij een éénzijdige stopzetting van de gemeentelijke bijdrage.						
Eigen Vermogen	€ 3.615.669						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 59.029.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	28	59	59	59	59	59	59

⇧12. Dimpact							
Aard activiteit	Het leveren van een volledige oplossing voor gemeentelijke digitale dienstverlening aan haar leden.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Een collegelid is lid van het bestuur.						
Risico's	De gemeente is lid en daardoor verantwoordelijk voor Dimpact beslissingen. Ieder lid heeft evenveel inbreng.						
Eigen Vermogen	€ 526.459 bron: Financiële jaarstukken 2013 Coöperatie Dimpact U.A.						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 aan lidmaatschapskosten € 6.000, daarnaast is de gemeente aan Dimpact een bijdrage verschuldigd per inwoner van de gemeente per jaar voor het gebruik van het product. Voor 2013 bedraagt deze bijdrage € 3,30 per inwoner.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	6	6	6	6	6	6	6

⇧13. Stichting Bureau Inkoop Zuidoost Brabant							
Aard activiteit	Het begeleiden en ondersteunen in gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, al dan niet in gezamenlijkheid.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Twee zetels in het bestuur van de stichting BIZOB, statutair gevestigd in Deurne.						
Risico's	Exploitatierisico.						
Eigen Vermogen	€ 571.200						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 68.000.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

(x€1.000)	59	60	68	68	68	68	68

⇧14. Stichting Halt							
Aard activiteit	Vermindering en voorkomen van jeugdcriminaliteit en overlast van vuurwerk.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Niet van toepassing.						
Risico's	Eventueel een afbouwvergoeding bij een éénzijdige stopzetting van de gemeentelijke bijdrage.						
Eigen Vermogen	€ 445.009						
Omvang deelname	De gemeente betaalt in 2015 een bijdrage van € 9.382.						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	12	10	10	9	9	9	9

⇧15. Stichting Stimuleringsfonds volkshuisvesting							
Aard activiteit	Het verstrekken van hypothecaire geldleningen ten behoeve van starters op de woningmarkt.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Niet van toepassing.						
Risico's	De gemeente draagt dezelfde risico's als een reguliere kredietverstrekker over de leningen zelf. De betaalde financiële bijdrage betreft 0,5% van de uitstaande leningen.						
Eigen Vermogen	n.v.t.						
Omvang deelname	De oorspronkelijke deelname bedraagt € 1.550.000. Bij raadsbesluit van 20 maart 2007 is de deelname met € 2.500.000, bij raadsbesluit van 3 juni 2009 is de deelname nog eens met € 2.000.000, bij raadsbesluit van 22/26 juli 2010 is de deelname nog eens met € 855.000 en bij raadsbesluit van 2 mei 2013 is de deelname nog eens met € 800.000 vermeerderd. In totaal: € 7.705.000. Het saldo van de versterkte startersleningen via SVN bedraagt per 1 januari 2014 € 5.534.000						
Financiële bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	32	30	28	30	28	26	24

JAARLIJKSE INKOMSTEN PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSPERSONEN

⇧16. Brabant Water							
Aard activiteit	Deelname in het aandelenkapitaal.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan algemene aandeelhoudersvergadering.						
Risico's	Waardevermindering aandelen.						
Eigen Vermogen	€ 437.700.000						
Omvang deelname	De gemeente neemt voor € 2.450 deel in het aandelenkapitaal.						
Inkomsten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	0	0	0	0	0	0	0

⇧17. NV Bank van Nederlandse gemeenten							
Aard activiteit	Deelname in het aandelenkapitaal.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan algemene aandeelhoudersvergadering.						
Risico's	Waardevermindering aandelen.						
Eigen Vermogen	€ 2.752.000.000						
Omvang deelname	De gemeente neemt voor een nominaal bedrag van € 113.685 deel in het aandelenkapitaal van de bank (45.474 aandelen x € 2,50). De gemeente ontvangt jaarlijks een dividend, in 2015 begroot op €58.000.						
Inkomsten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
(x€1.000)	52	68	58	58	58	58	58

Bijlage 5: Grondbeleid

⇧Complex (x€1.000)	Geïnvesteerd vermogen	Contante waarde van de Eindwaarde	
		positief	negatief
Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	287	195	
Gemert Gelind Pelikaan	741		510
Gemert Wolfsveld II	7.504	2.508	
Gemert Klooster Nazareth	3.425		970
Gemert Kruiseind	477		83
Gemert Doonheide Molenbroekse Loop	2.194	1.756	
Gemert Oudestraat-Bisonstraat	79	102	
Gemert Irenestraat	2.067		1.214
Gemert Teutonenhof	188		66
Gemert Deel	27	164	
Gemert Doonheide -Fielepien	-146	206	
Bakel Bedrijventerrein	1.733	814	
Bakel Neerakker	-262	3.659	
Milheeze Zuidrand	202	172	
Milheeze Bedrijventerrein	-60	590	
Milheeze Noord	1.510	263	
Handel Heerebosch	879	358	
Handel MFA	2.522		2.196
Handel Kalkhoven	2.259		1.751
De Mortel Zuidrand	4.668		2.018
De Mortel Westrand	2.237		42
De Mortel Centrumontwikkeling	925	98	
De Rips Korhoenstraat/Paterslaan	-24	53	
Elsendorp Keizersberg	4.475		2.039
Elsendorp Bedrijventerrein	799	63	
Elsendorp Bedrijventerrein	681	70	
Saldo	**39.387**	**11.069**	**10.888**

Niet in exploitatie genomen gebieden (x€1.000)	2015
Bakel Soersel-middengebied De Vocht	8
Gemert Bloemerd	2.508
Handel De Fuik	1.771
Ruimte voor Ruimte kavels	1.250
Handel Rooije Asch	403
Uitbreiding De Rips	1.146
Saldo	**7.086**

Totaal geïnvesteerd vermogen komt hiermee op €46.473.128 (39.387.199 + 7.085.929).

Bijlage 6: Incidentele baten en lasten

⇧Omschrijving (x€ 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Handhaving (last)	25	25	0	0	0
Totaal Algemene zaken	**25**	**25**	**0**	**0**	**0**
Project 'jeugd dat werkt' (last)	90	90	0	0	0
Pas vooruit (last)	15	15	0	0	0
Totaal Sociaal Domein & Volkshuisvesting	**105**	**105**	**0**	**0**	**0**
Plattelandsontwikkeling (last)	50	50	0	0	0
Totaal Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	**50**	**50**	**0**	**0**	**0**
Economische ontwikkeling en ambitie recreatie & toerisme (last)	90	100	0	0	0
Totaal Economie & Sport	**90**	**100**	**0**	**0**	**0**
Frictiekosten i.v.m. samenwerking peelgemeenten (last)	150	150	0	0	0
Verlaging grondprijzen (last)	0	34	0	0	0
Totaal Financiën & Vastgoed	**150**	**184**	**0**	**0**	**0**
Saldo	**420**	**464**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 7: EMU-saldo

In de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof) die per 1 januari 2014 ingaat, zijn afspraken gemaakt over het toegestane jaarlijkse tekort bij gemeenten, provincies en waterschappen. Het gaat hierbij met name om het aandeel van de decentrale overheden in het begrotingstekort (in kastermen) van de staat als geheel. Dit moet op macroniveau voldoen aan de Europese normstelling. Deze is momenteel maximaal 3% van het BBP. De indicator die hiervoor gebruikt wordt, is het EMU-saldo.

Jaarlijks wordt in de septembercirculaire Gemeentefonds per gemeente aangegeven wat de 'individuele referentiewaarde EMU-saldo' zal zijn voor het komende jaar. De referentiewaarde is een doorvertaling van de macronorm van het maximale aandeel in het EMU-tekort naar het individueel niveau van gemeenten, waterschappen en provincies op basis van de begrotingstotalen van deze individuele gemeenten, provincies en waterschappen. De individuele referentiewaarde is geen strikte norm, maar geeft de afzonderlijke gemeenten wel een indicatie van hun maximale aandeel in het toegestane EMU-tekort. De referentiewaarde van Gemert-Bakel voor 2015 is bepaald op € 2,9 mln. Dat betekent dus dat het EMU- saldo niet lager mag zijn dan € 2,9 mln. De gemeente Gemert-Bakel blijft daarmee binnen de norm.

⇧**Berekend EMU-saldo (x €1.000)**	**2015**
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-73
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.195
3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.705
4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-300
5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	n.v.t.
6. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	n.v.t.
7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	n.v.t.
8. Baten bouwgrondexploitatie voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	n.v.t.
9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	4.199
10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	n.v.t.
11. Verkoop van effecten	n.v.t.
Saldo	**1.926**

Bijlage 7: EMU-saldo

1. Exploitatiesaldo. Dit betreft het exploitatiesaldo vóór toevoeging en onttrekking aan reserves.

2. Afschrijvingen. Het exploitatiesaldo is een saldo in “baten-lasten” termen. Voor aansluiting op de EMU-saldo definitie dient te worden gecorrigeerd voor baten en lasten die geen EMU-effect hebben, maar wel deel uitmaken van het exploitatiesaldo. In verband hiermee moeten de posten m.b.t. afschrijvingen (2), en mutaties voorzieningen (3) ingevuld worden. Conform BBV maken de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geen deel uit van het exploitatiesaldo.

3. Bruto dotaties aan voorzieningen. Dit betreffen de dotaties aan de voorzieningen.

4. Investeringen in (im)materiële vaste activa. Dit zijn de investeringen in de materiele vaste activa. Hiervan zijn dus de investeringen in de financiële vaste activa en mutaties in de positie onderhanden werk gronden op uitgezonderd. Deze laatste worden bij aankoop van gronden (7) en baten gronden (8) verantwoord. Het betreft hier alleen de in het betreffende jaar geplande uitgaven voor de jaren, niet het totaal gevoteerde krediet. Deze post heeft een nadelig effect op het EMU-saldo.

5. Baten uit bijdragen van andere overheden. Dit betreft de baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4: desinvesteringen in materiele vaste activa. Voor Rotterdam is deze niet van toepassing.

6. Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa. Dit zijn de desinvesteringen in de materiele vaste activa.

7. Aankoop van gronden. Dit betreft de aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken, voor zover deze niet al op de exploitatie verantwoord zijn, zoals opgenomen in post 1.

8. Baten bouwgrondexploitatie. Net als bij post 7 worden hier alleen de baten uit bouwgrondexploitatie bedoeld voor zover die niet op de exploitatierekening staan. Het gaat hier overigens niet alleen om grondverkopen, maar ook om andere baten, zoals bijdragen derden.

9. Lasten op balanspost voorzieningen. Conform BBV wordt gedoteerd aan voorzieningen ten laste van het exploitatiesaldo en betaald ten laste van de voorzieningen. Deze lasten maken dus geen deel uit van het exploitatiesaldo zoals bedoeld in post 1.

10. Lasten i.v.m. transacties derden. Strikt genomen is deze post bij een juiste toepassing van het BBV overbodig. Desondanks blijft CBS deze post gezien de respons erop van andere gemeenten, in de berekening houden.

11. Verkoop van effecten. In het baten-lastenstelsel verhogen de eventuele boekwinsten die bij verkoop van financiële vaste activa gerealiseerd worden het exploitatiesaldo. Voor het EMU-saldo zijn mutaties in de financiële vaste activa en de daarmee eventueel gerealiseerde boekwinsten niet relevant. Om die reden wordt gecorrigeerd voor de boekwinsten.

Bijlage 8: Specificatie cijfers programma's

1. Algemene zaken

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Dwangsommen	0	3	3	3	3	3
Huurkosten	40	27	27	27	27	27
Inkomensoverdracht aan derden	491	1.182	1.269	1.297	1.336	1.348
Kosten bestuur en raad (inclusief storting in voorziening)	1.726	1.034	1.090	1.066	1.053	1.037
Nog te ontwikkelen beleid	0	0	108	83	83	83
Personeel en overhead	3.705	3.419	3.693	3.693	3.693	3.693
Rente en afschrijving	461	173	167	163	158	154
Salarissen overig	198	8	8	8	8	8
Overige stortingen reserves/voorzieningen	408	22	23	23	23	24
Subsidie vrijwilligers	2	4	6	6	6	6
Uitvoeringskosten	1.243	991	899	894	881	868
Zakelijke lasten inclusief energie	59	18	15	15	15	15
Totaal lasten	**8.333**	**6.881**	**7.308**	**7.280**	**7.289**	**7.266**
⇧**Baten**						
Bijdragen van derden	321	302	327	327	327	327
Huuropbrengsten	2	5	113	113	113	113
Legesinkomsten	454	430	445	445	445	445
Verkoop gronden en panden	235	0	0	0	0	0
Totaal baten	**1.013**	**738**	**885**	**885**	**885**	**885**

2. Sociaal Domein & Volkshuisvesting

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Dwangsommen	2	0	0	0	0	0
Huurkosten	15	0	0	0	0	0
Individuele trajecten	95	58	58	58	58	58
Inkomensondersteuning	5.465	5.563	5.622	5.644	5.639	5.630
Inkomensoverdracht aan derden	9.329	9.542	18.855	18.487	17.880	17.608
Nog te ontwikkelen beleid	0	0	205	92	106	106
Personeel en overhead	2.931	3.296	2.226	2.226	2.226	2.226
Rente en afschrijving	4.680	4.149	3.171	3.121	3.071	3.025
Storting reserves en voorzieningen	711	208	168	169	171	172
Subsidie vrijwilligers	362	384	385	385	385	385
Uitvoeringskosten	1.743	1.609	1.419	1.401	1.407	1.413
Verstrekte voorzieningen	3.159	3.281	2.695	2.327	2.296	2.296
Zakelijke lasten	293	281	283	282	282	282
Totaal lasten	**28.785**	**28.369**	**35.088**	**34.194**	**33.522**	**33.202**
⇧**Baten**						
Bijdragen van derden	567	310	35	35	35	35
Huuropbrengsten	254	229	284	285	285	285
Legesinkomsten	11	3	3	3	3	3
Ontvangen rente	38	36	3	2	34	32
Overgebrachte baten en lasten	36	13	13	13	13	13
Rente en/of aflossing lening	237	156	156	156	156	156
Rijksinkomensoverdracht	12.992	10.938	10.755	10.415	10.077	9.817
Terugvordering en verhaal	486	476	526	426	401	401
Verkoop grond	0	0	0	0	875	0
Verkoop gronden en panden	0	250	0	0	0	0
Totaal baten	**14.622**	**12.411**	**11.775**	**11.334**	**11.878**	**10.742**

3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧**Lasten**						
Btw in tarief afval en riolering	199	159	168	181	103	103
Inkomensoverdracht aan derden	446	687	757	757	757	757
Nog te ontwikkelen beleid	0	50	50	0	0	0
Personeel en overhead	4.392	4.514	3.980	3.980	3.980	3.980
Planschade	113	86	3	3	3	3
Rente en afschrijving	2.205	1.194	803	798	685	652
Riolering (alle lasten)	1.832	1.763	1.801	1.797	1.931	1.989
Stortingen in reserves/voorzieningen	818	835	1.250	1.166	1.180	1.194
Subsidie vrijwilligers	20	20	10	10	10	10
Uitvoeringskosten	1.457	1.512	1.456	1.418	1.401	1.401
Zakelijke lasten	147	153	153	153	153	153
Totaal lasten	**11.631**	**10.974**	**10.431**	**10.262**	**10.204**	**10.243**
⇧**Baten**						
Belastingen en heffingen	2.090	1.989	1.997	2.006	2.062	2.121
Bijdragen van derden	373	267	261	261	261	261
Huuropbrengsten	5	0	0	0	0	0
Legesinkomsten	1.059	1.040	924	924	924	924
Ontvangen rente	3	4	4	4	4	4
Pacht	18	9	9	9	9	9
Rijksinkomensoverdrachten	57	44	44	44	44	44
Onttrekking reserves/voorzieningen	1.568	0	1	0	0	0
Overige inkomsten	12	0	3	3	3	3
Totaal baten	**5.186**	**3.353**	**3.244**	**3.251**	**3.307**	**3.365**

4. Economie & Sport

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧Lasten						
Afval (alle lasten)	2.591	2.738	2.725	2.718	2.716	2.715
Inkomensoverdracht aan derden	388	485	454	446	446	446
Nog te ontwikkelen beleid en in te vullen bezuinigingen	0	40	113	-109	-109	-109
Personeel en overhead	1.151	1.447	1.658	1.658	1.658	1.658
Rente en afschrijving	914	836	826	822	827	802
Overige stortingen reserves/voorzieningen	206	117	147	153	158	164
Subsidie vrijwilligers	125	95	121	121	121	121
Uitvoeringskosten	327	335	330	329	328	328
Zakelijke lasten inclusief energie	186	184	184	184	184	184
Totaal lasten	**5.891**	**6.278**	**6.560**	**6.322**	**6.330**	**6.309**
⇧Baten						
Belastingen en heffingen	1.774	1.832	2.042	2.042	2.242	2.242
Bijdragen van derden	636	561	561	561	561	561
Huuropbrengsten	331	333	340	340	340	340
Legesinkomsten	4	2	2	2	2	2
Ontvangen rente	2	2	2	2	1	1
Pacht	2	7	7	7	7	7
Rijksinkomsten overdracht	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	**2.753**	**2.737**	**2.953**	**2.953**	**3.153**	**3.153**

5. Financiën & Vastgoed

(Afgerond x€1.000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
⇧Lasten						
Bouwgrondexploitatie (alle lasten)	5.722	7.415	7.697	5.426	3.760	3.789
BTW in tarief afval en riolering	-387	-310	-324	-336	-259	-259
Huurkosten	2	2	2	2	2	2
Inkomstenoverdracht aan derden	7	7	3	3	3	3

Nog te ontwikkelen beleid	0	2	34	0	0	0
Onvoorziene uitgaven	0	70	220	220	220	220
Overgebrachte baten en lasten naar volgende dienstjaar	762	25	25	25	25	25
Personeel en overhead (inclusief saldi kostenplaats)	3.786	-193	704	461	376	341
Planschade	205	5	0	0	0	0
Rente en afschrijving	2.373	2.313	2.004	2.093	2.273	2.408
Saldo van rekening baten en lasten	0	31	0	0	0	0
Overige reserve/voorzieningen	7.668	5.677	3.469	2.842	4.478	2.874
Uitvoeringskosten	715	361	261	250	238	231
Zakelijke lasten	45	42	42	42	42	42
Zerobudgeting (nog niet besteed)	0	942	0	0	0	0
Totaal lasten	**20.899**	**16.389**	**14.138**	**11.027**	**11.158**	**9.674**
⇧Baten						
Belastingen en heffingen	8.774	8.151	8.151	8.337	8.543	8.702
Bijdrage van derden	618	432	476	474	471	469
Bouwgrondexploitatie	4.013	7.326	7.933	5.189	3.600	3.479
Dividend	68	58	58	58	58	58
Huuropbrengst	94	67	60	60	60	60
Ontvangen rente	1.952	1.929	1.879	1.846	1.822	1.796
Pacht	23	27	27	27	27	27
Rente en afschrijving (bespaarde rente)	1.209	1.105	998	957	1.020	1.021
Rijksinkomensoverdracht	24.682	24.951	31.494	31.464	31.147	30.944
Onttrekking reserves en voorzieningen	9.407	4.342	3.550	2.669	3.083	2.562
Verkoop grond en panden(niet bouwgrond)	1.121	1.263	51	51	51	51
Totaal baten	**51.963**	**49.652**	**54.677**	**51.132**	**49.883**	**49.169**

Bijlage 9: Toelichting verschillen

	⇧Handhaving
Bedrag	€ 25.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Door de Stichting Stadswacht Helmond wordt toezicht gehouden in de openbare ruimte. Afgelopen jaren is daarvoor steeds budget voor geweest. De stadswachten houden toezicht op het naleefgedrag en het aanpakken van kleine ergernissen. Daarnaast houden zij zich bezig met het afhandelen van klachten en meldingen in de openbare ruimte. Ook houden zij zich bezig met het bezorgen van brieven na woninginbraken en het toezicht bij evenementen. Om toch de diverse activiteiten te kunnen blijven uitvoeren is een budget benodigd van € 25.000.

	⇧Verlaging dwangsommen
Bedrag	€ 50.000 (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als baten afgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de begroting is een bedrag van € 75.000 opgenomen als opbrengst dwangsommen. In praktijk blijkt nu al enige jaren dat hier dit bedrag niet wordt gerealiseerd. Daarom is deze begrotingspost afgeraamd met € 50.000.

	⇧Wachtgelden wethouders
Bedrag	€ 31.000
I/S	Bedrag is incidenteel als last bijgeraamd
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de begrotingsnota 2015 was rekening gehouden met een bedrag van € 78.000 wachtgelden wethouders in 2015 aflopend tot € 0 in 2018. Op deze wachtgelden wordt nu minder een beroep gedaan. In deze begroting kan daarom € 47.000 minder geraamd worden dan eerder voorzien

	⇧Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO)
Bedrag	€ 16.000, maar door onttrekking aan de reserve brandweer heeft dit per saldo geen effect
I/S	Lasten worden structureel bijgeraamd
Programma	Algemene Zaken

Toelichting	De bijdrage van de gemeente aan de Veiligheidsregio stijgt. Bij de bedragen is rekening gehouden met de bezuiniging uit de Toekomstvisie brandweerzorg en de tijdelijke nadeelcompensatie in de jaren 2015 tot en met 2017 volgens het 'model Deurne'. De netto lasten voor de begroting zijn wel beperkt doordat er elders in de begroting voordelen tegenover staan (lasten vervallen van materieel dat is overgenomen door de VRBZO en huurinkomsten stijgen door de verhuur van brandweerkazernes aan de VRBZO). Het hier aangegeven verschil betreft het netto verschil. In meerjarenperspectief stijgen de kosten als volgt 2016: € 68.000 , 2017: € 107.000 , 2018 e.v. : € 118.000. Dit wordt gecompenseerd door een jaarlijkse onttrekking uit de reserve brandweer. Deze heeft geen functie meer na de overdracht van taken aan de veiligheidsregio. De stand van deze reserve is ruim € 400.000 in 2014.

	⇧SRE/MRE inclusief voormalige SRE taken
Bedrag	€ 8.000
I/S	Bedrag is structureel afgeraamd
Programma	Algemene Zaken
Toelichting	Ten opzichte van 2014 zijn de kosten van de algemene bijdrage aan SRE/MRE inclusief het budget voor over te dragen oud-SRE taken € 8.000 lager. De bijdrage SRE daalt met € 91.000. Daar tegenover staat dat er € 83.000 oud-SRE taken op een andere manier ingevuld zullen worden door samenwerking met Peel en of SRE gemeenten.

	⇧Pas vooruit
Bedrag	€ 15.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Het pasje is bedoeld voor minima die door allerlei omstandigheden zoveel vaste lasten hebben, dat ze van hun inkomen niet voldoende overhouden om normale boodschappen voor het gezin te kunnen doen. Het pasje kan gebruikt worden in alle supermarkten. Het gaat om verse producten uit de supermarkt, zoals groenten, fruit, vlees(beleg), brood en melkproducten. De hoogte van het bedrag op het pasje is afhankelijk van de gezinssituatie van € 75,00 tot € 125,00 per maand. Degenen die een pasje krijgen, moeten ook wat terug doen in de vorm van vrijwilligerswerk. De Atlant Groep kijkt samen met de pashouders wat een geschikte vrijwilligersplek is. Het werk moet wel passen bij de persoon en zijn/haar situatie. Maximaal 50 personen nemen deel aan Een Pas Vooruit. Om dit aantal te kunnen bekostigen hebben we € 62.500 nodig. Daarvan is € 30.000 een gift van het armenbestuur in 2015. We moeten zelf nog € 32.500 inleggen.

	⇧Jeugd dat werkt
Bedrag	€ 90.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015 als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Gemert-Bakel kent in vergelijking met de omliggende gemeenten een hoge

	werkloosheid onder jongeren. In 2014 is een project gestart voor extra zet om werkeloosheid onder jeugd in de leeftijdscategorie van 16 tot 27 jaar te bestrijden. De ambitie voor 2015 is: minimaal 7 jongeren vinden werk of gaan starten met een (rijksgefinancierde) scholing. Deze jongeren vragen geen uitkering aan, of stromen uit de uitkering. In 2014 zijn tot nu toe al 8 jongeren aan het werk of volgen een opleiding en vragen dus geen uitkering aan via dit project. De gemiddelde kosten voor een gemeente per uitkeringsgerechtigde is € 12.500. Deze investering 'verdient' zichzelf dus terug. Om dit project in 2015 voor te zetten is een bedrag van € 90.000 nodig.

	⇧Uitstel subsidie Kunstlokaal
Bedrag	€ 50.000 (begrotingsnota)
I/S	Bezuinigingstaakstelling is incidenteel voor 2015 afgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Toelichting	De eerste structurele bezuiniging van € 50.000,- is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begrotingsnota 2015 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000,- uit te stellen naar uiterlijk 1-1-2018, waarbij het college de mogelijkheid heeft om jaarlijks te bezien of (een deel van) de bezuiniging al eerder kan worden doorgevoerd. Door dit uitstel krijgt KunstLokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan.

	⇧Drie decentralisaties Sociaal domein (participatiewet)
Bedrag	€ 10.448.812 voor taken Participatiewet
I/S	Baten en lasten zijn structureel geraamd. Uitgangspunt daarbij is de dat drie decentralisaties binnen de rijksmiddelen worden gerealiseerd en daarmee budgettair neutraal verlopen voor de gemeentelijke begroting.
Programma	Sociaal domein & Volkshuisvesting
Toelichting	Het merendeel van het programma 'Sociaal Domein & Volkshuisvesting' wordt gefinancierd met rijksbijdragen. Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De Particpatiewet kent twee geldstromen. Een deel ontvangt de gemeente via de algemene uitkering en een deel wordt toegekend via een beschikking. De middelen worden afzonderlijk geraamd. • Er is een bedrag van € 5.684.593 beschikbaar voor de mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben en re-integratie (Werkdeel). • Er is een bedrag van € 4.764.219 beschikbaar voor de Gebundelde uitkering WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende zelfstandigen), de wet BUIG.

	⇧Drie decentralisatie Sociaal domein (WMO en Jeugdzorg)
Bedrag	€ 9.135.297 voor de nieuwe taken AWBZ en Jeugdzorg
I/S	Baten en lasten zijn structureel bijgeraamd. Uitgangspunt daarbij is de dat drie decentralisaties binnen de rijksmiddelen worden gerealiseerd en daarmee budgettair neutraal verlopen voor de gemeentelijke begroting
Programma	Sociaal domein & Volkshuisvesting

Toelichting	Het merendeel van het programma 'Sociaal Domein & Volkshuisvesting' wordt gefinancierd met rijksbijdragen. • Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De begroting bevat twee rijksbijdrage ten behoeve van WMO; € 1.966.403 als integratie uitkering WMO en € 3.515.879 uit de algemene uitkering ten behoeve van de nieuwe taken vanuit de AWBZ. • Er is een bedrag van € 5.619.418 beschikbaar voor transitie jeugdzorg; daarvan is voor de Inkooporganisatie Zuidoost Brabant € 2.874.200 voor de zorg met verblijf, voor Peel 6.1 € 1.912.300 voor de AWBZ zorg en tot slot een lokaalbudget van € 833.400.

	⇧Subsidie vrijwilligersorganisaties
Bedrag	Geen verschil ten opzichte van begrotingsjaar 2014. Ten opzichte van meerjarenraming 2014-2017 is in jaarschijf 2015 € 90.000 extra geraamd (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Sociaal Domein & Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer en Algemene Zaken
Toelichting	Eind 2011 is het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld voor de jaren 2012-2014. In principe was er in totaal € 400.000 beschikbaar voor subsidie vrijwilligers en gemeenschapshuizen. Dit bleek niet toereikend te zijn binnen het nieuwe subsidiebeleid. Daarbij is toen een vangnet gecreëerd vanuit tijdelijke middelen wat afliep in 2014. Gezien het uitgangspunt dat de subsidie voor de vrijwilligersorganisaties op hetzelfde niveau blijven dient deze tijdelijke dekking omgezet tot worden in een structurele post. Indien dit niet gebeurd zijn verdere bezuinigingen op vrijwilligers noodzakelijk en dit is in strijd met het zonet aangehaalde uitgangspunt.

	⇧Plattelandsontwikkeling
Bedrag	€ 50.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer
Toelichting	Het buitengebied is en blijft van groot economisch belang doordat agrarische ondernemers in staat zijn om zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord te ondernemen zonder dat dit gepaard gaat met een te grote overbelasting voor de omgeving. Aandachtsgebieden in Gemert-Bakel worden door i.s.m. inwoners en bedrijven benoemd. De gemeente faciliteert het proces. De gemeente werkt samen met andere organisaties aan een zorgvuldige veehouderij in Gemert-Bakel. Hiervoor wordt een platform Zorgvuldige veehouderij opgezet. De gemeente zet actief in op instrumenten waardoor agrarische ondernemers hun imago kunnen verbeteren. Zo stimuleert de gemeente dat agrarische ondernemers de dialoog en BZV toepassen bij vergunningverlening. Tevens wordt ingezet op het werk maken van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) en een plan van aanpak voor de erfbeplanting. De gemeente zet ruimtelijke instrumenten in op weg naar een zorgvuldigere veehouderij.

	Hierom gaat zij haar structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied updaten. De gemeente toetst op gezondheid en veehouderij. Zij is vertegenwoordigd in de klankbordgroep gezondheidsonderzoek en de resultaten van het gezondheidsonderzoek worden vertaald naar beleid. Er wordt een draaiboek calamiteiten gezondheid en veehouderij ontwikkeld. Verder wil Gemert-Bakel kunnen participeren in vernieuwende initiatieven die een zorgvuldigere veehouderij mogelijk maken zoals bijvoorbeeld in de ontwikkeling van een digitale geur-app , bijdragen aan het vinden van oplossingsmogelijkheden voor 'knelpuntbedrijven', het voorbereiden van lastige maar vernieuwende (juridische) trajecten in samenwerkingsverband etc.

	⇧Subsidie Molen De Volksvriend
Bedrag	€ 18.000 (begrotingsnota)
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In 2014 heeft de gemeente Gemert-Bakel molen de Volksvriend gekocht en in erfpacht uitgegeven aan de molenstichting onder dezelfde condities als de drie overige molens. Voor de al in beheer zijnde molens krijgt de molenstichting een gemiddeld bedrag van € 18.000 per molen. Daarom wordt voor deze vierde molen ook een bijdrage van € 18.000 geraamd zoals besloten in de raadsvergadering van 2 oktober 2014.

	⇧VTH taken
Bedrag	€ 62.000
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer
Toelichting	De verhoging van de bijdrage ten opzichte van 2014 heeft te maken met de overdracht van VTH taken (met betrekking tot vvgb-bedrijven) van de Provincie, waarvoor de gemeente via het gemeentefonds een vergoeding ontvangt.

	⇧Leges omgevingsvergunning
Bedrag	€ 171.000
I/S	Bedrag is structureel als baten afgeraamd
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges € 200.000 structureel verlaagd van € 900.000 naar € 700.000. Dit op basis van de verwachte inkomsten in 2014. Verder kunnen bewoners en bedrijven kunnen per 1 november 2014 eenvoudiger aan- of uitbouwen, bijgebouwen plaatsen of andere kleine bouwwerken aan de achterkant van een woning of ander hoofdgebouw neerzetten. Het vergunningvrij vergroten van het hoofdgebouw wordt bijvoorbeeld uitgebreid van 2,5 naar 4 meter en het wordt mogelijk om in het achtererf bij een woning een woongelegenheid voor mantelzorg te plaatsen. Hierdoor dalen de legesinkomsten. Voor gedoogbeschikkingen/tijdelijke omgevingsvergunningen zijn de leges met een bedrag van € 29.000 opgehoogd. Per saldo bedraagt de verlaging daarmee € 171.000.

	⇧Leges bestemmingplan procedures
Bedrag	€ 39.000
I/S	Bedrag is structureel
Programma	Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	In deze begroting 2015 zijn de inkomsten voor leges bestemmingsplan procedures € 39.000 structureel verhoogd van € 111.000 naar € 150.000. Dit op basis van de verwachte inkomsten in 2014 en verder.

	⇧Economische ontwikkelingen en ambitie recreatie en toerisme
Bedrag	€ 100.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Economie & Sport
Toelichting	We willen een sterke gemeente zijn in de peelregio. Daarvoor zorgen we dat de basis op orde is en voeren we een cluster- en ketenonderzoek uit. In veel gevallen geldt dat bedrijven en ketens waarin zij zich bevinden veelal belangen hebben die de gemeentegrenzen overschrijden en daarmee buiten de gemeentelijke reikwijdte vallen. Om dit weg te nemen is schaalvergroting een oplossing, daarom gaan we op bovenlokaal niveau samenwerken aan economische ontwikkeling. We werken aan een doorontwikkeling van de bedrijventerreinen, met daarbij een actualisatie van de visie bedrijventerreinen, een goede bereikbaarheid, we creëren een gunstig ondernemersklimaat voor zowel bestaande als nieuwe ondernemers met daarbij invoering van parkmanagement. We kijken hoe we vraag en aanbod op elkaar aan kunnen laten sluiten en investeren in het vermarkten van deze gronden. Daarnaast stimuleren we werkgevers om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen. We stellen een dorpsvisie op voor Bakel om zo onze centra aantrekkelijk te houden, met daarnaast een detailhandelsvisie op zowel lokaal niveau als op niveau van de peel. Een centrummanager wordt aangesteld. Op het gebied van recreatie en toerisme worden nieuwe concepten ontwikkeld. Uitgegaan wordt van kansen, initiatieven en vragen uit de markt waarvoor flexibiliteit en ruimte dienen te worden gecreëerd.

	⇧Binnensport
Bedrag	€ 65.000
I/S	Bezuinigingstaakstelling is incidenteel voor 2015 afgeraamd
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Voor sporthal De Beek geldt dat er in 2014 een nieuwe beheerder is aangetrokken. Gezien de bezettingsgraad van deze sporthal en leeftijd van de beheerders is niet gelukt over te gaan tot privatiseren maar tot het sluiten van een gebruiks-overeenkomst van jaar tot jaar. Daarbij is aangegeven dat verzelfstandiging in de toekomst nog steeds de wens is van de gemeente. Voor de kantine sporthal Molenbroek is in 2014 een vaststellingovereenkomst met de huidige pachtster

	afgesloten. De exploitatie van de kantine is op korte termijn door de verenigingen overgenomen. Er wordt gezocht naar een oplossing met een structureel karakter. Oorspronkelijk stond voor 2015 een taakstelling opgenomen van € 130.000. In deze begroting is de taakstelling voor 2015 komen te vervallen. Voor 2016 en verder blijft een taakstelling van € 130.000 in de begroting staan. Omdat in de begroting een taakstelling opgenomen staat van € 65.000 is het verschil tussen de begroting 2014 en 2015 € 65.000.

	⇧Verlaging grondprijzen
Bedrag	€ 34.000
I/S	Bedrag is incidenteel voor 2015
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	Door het college van B&W wordt aan de gemeenteraad het voorstel gedaan om voor 2015 een korting van 15% op de grondprijs voor woningbouw percelen toe te passen. In de praktijk is dit een korting van € 42 per m² in de kernen Gemert, Bakel, De Mortel, Handel en Milheeze. Voor de kernen De Rips en Elsendorp is dit een korting van € 37,50. In de bouwgrondexploitatie is met deze korting voor 2015 geen rekening gehouden. Het toepassen van een korting op de grondprijs heeft tot gevolg dat de opbrengsten uit de verkoop lager worden in 2015. Voor de exploitaties met een gecalculeerd positief eindresultaat heeft de korting een winstverdamping tot gevolg. Voor de exploitaties met een negatief eindresultaat heeft de korting een hoger negatief eindresultaat tot gevolg. Volgens de BBV richtlijn dient hierdoor ook de noodzakelijke voorziening aangevuld te worden. In 2015 is er in het plan ‘Kalkhoven’ in Handel een verkoop van 800 m² bouwgrond geraamd. De verkoopopbrengst zal door het verstrekken van de korting op de grondprijs € 33.600 lager zijn indien de geraamde verkoop behaald zal gaan worden. Conform de BBV richtlijn dient er voor dit bedrag in 2015 een extra voorziening getroffen te worden.

	⇧Post onvoorzien
Bedrag	€ 150.000
I/S	Bedrag is structureel als last bijgeraamd
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	In deze begroting is de post onvoorzien opgehoogd van € 70.000 naar € 220.000. De reden hiervoor is dat de voordelen van zero-budgeting met een structureel bedrag van € 611.000 zijn ingeboekt in deze begroting. Gedurende een jaar zijn er daardoor minder mogelijkheden tegenvallers op te vangen binnen de normale bedrijfsvoering.

	⇧Effect meicirculaire en septembercirculaire 2014
Bedrag	Per saldo is € 12.760.000 aan algemene uitkering bijgeraamd. Het deel participatiewet is nog gerubriceerd in het programma Sociaal domein & Volkshuisvesting.

	Het netto-effect op het begrotingssaldo 2015 is € 333.000 positief.
I/S	De algemene uitkering is voor de jaren 2015 t/m 2018 bijgesteld met ieder jaar het daarvoor gelden bedrag op basis van de mei- en septembercirculaire
Programma	Financiën & Vastgoed
Toelichting	De enorme stijging van de algemene uitkering wordt veroorzaak door de drie decentralisaties. Deze laten zijn 1 op 1 gekoppeld aan de ontvangen bijdragen. De uitkering voor de sociale werkvoorziening (WSW) was tot en met 2014 een aparte rijksuitkering. Met ingang van 2015 valt dit onder de participatiewet en is de rijksbijdrage opgenomen in de algemene uitkering. De septembercirculaire geeft een nettovoordeel van € 333.000 in 2015 oplopend tot € 667.000 in 2018. Bij bepaling van dit nettvoordeel is rekening gehouden met het verhogen en verlagen van budgeten, zoals verwoord in de raadsinformatienota's over de mei- en septembercirculaire. In de begrotingsnota 2015 was rekening gehouden met een structureel nadeel van € 244.000 in de algemene uitkering (herverdeeleffect). De herverdeling is in de septembercirculaire getrapt ingevoerd 50% in 2015 en de overige 50% in 2016. Dit is verwerkt in het nettovoordeel.

	⇧Zerobudgeting
Bedrag	€ 611.000
I/S	Budgetten zijn structureel afgeraamd
Programma	⇧Algemene zaken, ⇧Sociaal Domein & Volkshuisvesting, ⇧Economie & Sport, ⇧Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer
Toelichting	Op basis van de gemiddelde uitgaven van de afgelopen drie jaren en actuele contracten zijn uitvoeringsbudgetten zoals advieskosten en onderhoudskosten structureel afgeraamd. In 2011 t/m 2014 is zerobudgeting mede gebruikt om eventuele tegenvallers op te vangen. Nu het voordeel structureel wordt ingeboekt valt deze mogelijkheid grotendeels weg. Daarom is gelijktijdig de post onvoorzien verhoogd met € 150.000 in deze begroting. De op de verschillende programma's afgeraamde bedragen voor zerobudgeting (stand 1 november 2014 € 942.000) staan voor 2014 verzameld op het programma financiën en vastgoed. Aan het einde van het jaar zal duidelijk worden wat de eindstand is en dat wordt vervolgens als voordeel in de jaarrekening 2014 geboekt.

	⇧Verlaging storting reserves
Bedrag	€ 132.000
I/S	Stortingen zijn structureel naar beneden bijgesteld
Programma	Financiën & Vastgoed/Alle programma's
Toelichting	De storting in de reserve automatisering wordt structureel met € 10.000 afgeraamd, vanwege het overschot in deze reserve. Verder is de reserve inventaris gemeentehuis opgeheven. Hierdoor kan de jaarlijkse storting van € 22.000 komen te vervallen. Tenslotte zijn voor de periode 2015-2018 de inflatietoevoegingen aan reserves komen te vervallen. Het voordeel hiervan bedraagt € 100.000. Dit is verantwoord gezien de aanbestedingsvoordelen die op dit moment behaald worden op investeringen die uit deze reserves worden gefinancierd.

Bijlage 10: Kostendekkendheid legesverordening

Kostenonderbouwing

Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor middels de legesverordening worden gevraagd.

De vereisten voor kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De 3 titels uit de legesverordening worden elk afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld, omdat onderlinge kruissubsidiëring tussen de titels niet is toegestaan;
- Bij Titel 3 geldt dat behalve als geheel, tevens per hoofdstuk de maximale 100% kostendekkend geldt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder;
    - Kosten van beleid;
    - Kosten van handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1e controle na oplevering) v.w.b. titel 2;
- De BTW die de gemeente gecompenseerd krijgt (BTW-compensatiefonds) wordt wel als kostenpost meegenomen.

⇧TITEL 1			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Reisdocumenten	€ 186.935	100%	€ 186.935
Basis Registratie Personen (BRP)	€ 389.694	32,14%	€ 125.248
Huwelijk	€ 38.479	86,26%	€ 33.192
Burgerlijke stand	€ 56.220	68,18%	€ 38.331
Nutsbedrijven	€ 20.021	100%	€ 20.021
Parkeervoorziening	€ 7.630	100%	€ 7.630
Leegstandwet	€ 2.489	100%	€ 2.489
Uitvoeringskosten			
Reisdocumenten	€ 1.000	100%	€ 1.000
Salariskosten Ambtenaar burgerlijke stand			
Huwelijk	€ 8.671	100%	€ 8.671

Huur			
Huwelijk	€ 500	100%	€ 500
Materiaalkosten			
Burgerlijke stand	€ 2.600	100%	€ 2.600
Eigen Verklaringen	€ 15.000	100%	€ 15.000
Afdracht leges			
Diverse reisdocumenten	€ 89.000	100%	€ 89.000
Rijbewijzen	€ 33.000	100%	€ 33.000
Nationaliteiten	€ 4.000	100%	€ 4.000
Verklaring Omtrent Gedrag	€ 16.000	100%	€ 16.000
Diensten door derden			
Nutsbedrijven	€ 2.500	100%	€ 2.500
Bijdrage door derden			
Nutsbedrijven	€ 5.116-	100%	€ 5.116-
Totaal toerekening titel 1			**€ 581.000**

Baten			**Opbrengsten**
Leges			
Publiekservice			€ 150
Reisdocumenten			€ 227.250
Rijbewijzen			€ 94.000
Basis Registratie Personen (BRP)			€ 13.000
Nationaliteiten			€ 5.000
Huwelijk			€ 35.531
Burgerlijke stand			€ 4.000
Gemeentearchief			€ 265
Eigen Verklaringen			€ 15.000
Verklaring Omtrent Gedrag			€ 21.210
Nutsbedrijven			€ 25.200
Parkeervoorziening			€ 1.500

Kinderopvang			€ 3.000
Leegstandwet			€ 1.380
Totaal baten titel 1			**€ 446.486**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 1			€ 581.000
Baten titel 1			€ 446.486
Mate van kostendekkendheid titel 1			**76,9%**

⇧TITEL 2			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Bestemmingsplan procedures	€ 435.703	100%	€ 435.703
Omgevingsvergunning	€ 362.016	100%	€ 362.016
Bouwtoezicht	€ 86.478	100%	€ 86.478
Advies en onderzoekskosten			
Omgevingsvergunning	€ 18.000	100%	€ 18.000
Monumentencommissie	€ 5.000	100%	€ 5.000
Bestemmingsplangebied	€ 58.577	20,09%	€ 11.770
Uitvoeringskosten			
Omgevingsvergunning	€ 373	100%	€ 373
Materiaalkosten			
Bouwtoezicht	€ 816	100%	€ 816
Inkomensoverdracht aan overheid			
Regionale brandweersamenwerking	€ 1.075.778	0,68%	€ 7.360
Personeel: lonen en salarissen	€ 60.000	100%	€ 60.000
Totaal toerekening titel 2			€ 987.516
Toerekening titel 2 incl. compensabele BTW (€ 7.317)			**€ 994.933**

Baten			Opbrengsten
Leges			
Bestemmingsplan procedures			€ 150.000
Omgevingsvergunning			€ 729.000
Totaal baten titel 2			**€ 879.000**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 2			**€ 994.933**
Baten titel 2			**€ 879.000**
Mate van kostendekkendheid titel 2			**88,4%**

⇧TITEL 3			
Lasten	**Kosten**	**Toerekenings-percentage**	**Toegerekend**
Personeelslasten incl. overhead			
Horecabeleid	€ 98.686	32,70%	€ 37.965
Evenementenvergunningen	€ 181.342	68,84%	€ 124.836
Totaal toerekening titel 3			**€ 162.800**

Baten			Opbrengsten
Leges			
Horeca			€ 30.000
Evenementen			€ 18.250
Totaal baten titel 3			**€ 48.250**

Kostendekkendheid			
Totaal toerekening titel 3			**€ 162.800**
Baten titel 3			**€ 48.250**
Mate van kostendekkendheid			**29,6%**

Bijlage 11: Kerngegevens

KERNGEGEVENS PER 1 JANUARI VAN HET BETREFFENDE JAAR

Sociale structuur	2012	2013	2014	2015
Aantal inwoners:	29.041	29.101	29.315	29.500
waarvan:				
van 0 t/m 19 jaar	6.938	6.872	6.852	6.750
van 20 t/m 49 jaar	11.210	11.014	10.942	10.910
van 50 t/m 59 jaar	4.523	4.578	4.633	4.715
van 60 t/m 64 jaar	1.943	1.971	2.014	2.065
van 65 jaar en ouder	4.427	4.666	4.874	5.060
Aantal periodiek bijstandsgerechtigden	383	372	355	354

Fysieke structuur	2012	2013	2014	2015
Oppervlakte gemeente:	12.336 ha	12.366 ha	12.366 ha	12.366 ha
waarvan:				
binnenwater:	101 ha	109 ha	109 ha	109 ha
historische dorpskern:	8 ha	8 ha	8 ha	8 ha
Oppervlakte groen buitengebied (excl. bosgrond):	308 ha	308 ha	308 ha	308 ha
Oppervlakte groen in woonomgeving:	114 ha	114 ha	114 ha	114 ha
Oppervlakte sportvelden:	312 ha	312 ha	312 ha	312 ha
Oppervlakte gemeentebossen:	410 ha	410 ha	410 ha	410 ha
Lengtes van wegen:				
- asfalt:	209 km	209 km	209 km	209 km
- klinkerwegen:	97 km	97 km	97 km	97 km
- betonwegen:	16 km	16 km	16 km	16 km
- overige (o.a. zandwegen en halfverharding):	90 km	90 km	90 km	90 km
Aantal woonruimten:	12.468	12.640	12.796	12.900

Financiële structuur (* € 1.000)	2012	2013	2014	2015
Opbrengst OZB	4.789	8.233	7.600	7.600
Opbrengst OZB per inwoner	0,16	0,28	0,26	0.26
Algemene uitkering gemeentefonds	24.798	24.267	25.090	37.179
Algemene uitkering per inwoner	0,86	0,83	0,86	1,26
Balanstotaal	207.525	187.069	182.495	Afhankelijk jaarrekening
Vaste geldleningen (exclusief woningbouw)	147.729	136.664	139.938	137.000

Vaste geldlening per inwoner	5,09	4,70	4,77	4,64
Algemene reserve (exclusief jaarrekeningresultaat)	0	-11.504	-11.675	Afhankelijk jaarrekening
Bestemmingsreserves	12.305	10.611	9.943	Afhankelijk jaarrekening
Voorzieningen (inclusief bouwgrondexploitatie)	19.720	26.355	25.577	Afhankelijk jaarrekening
Totaal reserves en voorzieningen	32.025	25.642	23.845	Afhankelijk jaarrekening
Totaal reserves en voorzieningen per inwoner	1,11	0,87	0,81	Afhankelijk jaarrekening

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 897330

Onderwerp: vaststellen programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de Gemeentewet, 189, 190 en 191 ;

Besluit

1. de programmabegroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Uitwerking / planning top 12 maatregelen werkgroep besparingen en inkomsten

Aan de, door de werkgroep besparingen en opbrengsten opgedragen lijst van 12 maatregelen, is een tijdplanning gekoppeld (zie onderstaand schema. Graag geven wij hiermee per maatregel een korte toelichting op de genoemde termijnen.

Nr	Besparing / Opbrengst	Totaal score	Eigenaar (afdeling / persoon)	Bespreking in commissie Inkomsten en besparingen
1	Zoveel als mogelijk de verpachte gronden en bosgrond verkopen	48	SPP/M. Emonds	december 2014
2	Debiteurenbeheer: minder renteverlies door beter en scherper debiteurenbeheer.	32	BV/E. Scheepens	jan / feb 2015
3	Inrichten van het openbare gebied versoberen.	32	SPP-OB/ projectleiders	2e bijstelling bouwgrondexpl./ december 2014
4	Alle bestemmingsplannen flexibel maken waardoor meer mogelijkheden ontstaan en minder tijd & geld nodig is voor inpassing.	24	V&T/M. van Berlo	
5	Bouwgrond uitgeven in erfpacht, koopgarant of nieuwe koopoplossingen.	24	SPP/M. Emonds	Nota grondprijsbeleid - december 2014
6	Gebruik gemeentelijke gebouwen tegen kosten onderhoud ipv huur (maatschappelijk nut) .	24	AO/T. Klomp	Na kadernota in te vullen.
7	Grondprijsbeleid aanpassen: bij het veilen van gronden en hoekkavels prijsdifferentiatie toepassen, minimum pachtprijs verhogen en werken met een ondergrens en/of grondprijs verlagen.	24	SPP/M. Emonds	Nota prijsbeleid -december 2014
8	Uitbesteden beheer en onderhoud van gemeentelijk vastgoed tegen lump sum.	24	AO/T. Klomp	Na kadernota in te vullen.
9	Professionaliseren van de verkoop van gemeentelijk vastgoed (gronden opstallen).	18	SPP/M. Emonds-R. Sleegers. S ter Burg	januari 2015
10	Bij elke ontwikkeling en overeenkomst exit scenario's opnemen.	16	SPP-A&O/M. Emonds-S. Gashi	december 2014
11	Door invoering van gedegen risicoanalyse en -management verminderen en vermijden van faalkosten, schadeplicht, tijdverlies en nevenschade.	16	SPP/ alle projectleiders	december 2014
12	Prioritering projecten, scherpe keuzen maken wat wel en wat niet wordt opgenomen.	16	SPP/ A. van Asten	december 2014

1. <u>Zoveel als mogelijk de verpachte gronden en bosgrond verkopen</u>
   Dit is een maatregel die direct is ingevoerd waarna er permanent uitvoering aan wordt gegeven. Gronden die al zijn verpacht worden te koop aangeboden aan de erfpachter. Daar waar mogelijk wordt bosgrond op aanvraag verkocht of zelfs actief door de gemeente te koop aangeboden. Als de mogelijkheid m.b.t. dit laatste zich voordoet zullen wij tijdig voor de besluitvorming overleggen met uw raad. De bevoegdheid tot besluitvorming zit echter bij het college.

2. <u>Debiteurenbeheer: minder renteverlies door beter en scherper debiteurenbeheer</u>
   Vanaf 1 juli 2014 is een werkgroep vanuit de clusters financiële administratie en belastingen actief, die de invorderingsachterstanden voor zowel Gemert-Bakel als Laarbeek gaan inlopen. Begin oktober 2014 zijn in totaal 3.000 aanmaningen en herinneringen verstuurd. Het proces is erop gericht om per 1 januari 2015 alle achterstanden te hebben ingelopen. Vanaf 1 januari 2015 worden alle invorderingsactiviteiten uitgevoerd conform de gestelde termijnen.

3. <u>Inrichten van het openbare gebied versoberen.</u>
   In Gemert-Bakel wordt over het algemeen gezien een relatief sobere inrichting toegepast. Aangezien de meeste projecten lopend zijn, zal een verdere versobering leiden tot het niet halen van het beloofde streefbeeld. Daarbij zal veel weerstand bij belanghebbenden ontstaan. Er zijn hier al voorbeelden van bekend. Voorgesteld wordt om over dit onderwerp, op basis van een discussienotitie, met de commissie Ruimte van gedachten te wisselen in het 1e kwartaal van 2015.

4. <u>Alle bestemmingsplannen zoveel mogelijk flexibel maken waardoor meer mogelijkheden ontstaan en minder tijd & geld nodig is voor inpassing.</u>
   Maatregel door de betreffende afdeling Vergunning en Toezicht per direct in te voeren bij alle volgende vast te stellen bestemmingsplannen. Met de betreffende specialist van de afdeling moet per geval worden bezien welke vrijheid mogelijk en wenselijk is zodat een optimale balans ontstaat tussen sturing door de gemeente en vrijheid voor

de (particuliere) ondernemer.

5. Bouwgrond uitgeven in erfpacht, koopgarant of nieuwe koopoplossingen.
   Team Vastgoed van afdeling Strategie, Programma en Projecten onderzoekt, samen met marktpartijen en makelaars, welke verkoop stimulerende maatregelen mogelijk zijn. Bouwgrond in erfpacht uitgeven en koopgarant zijn daarvan voorbeelden, anderen zijn huurkoop, uitgestelde betaling en leasing. In de nota grondprijsbeleid 2015 worden deze mogelijkheden nader uitgewerkt. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen.

6. Gebruik gemeentelijke gebouwen tegen kosten onderhoud i.p.v. huur (maatschappelijk nut).
   Team Bedrijfsvoering onderzoekt, mede in het licht van de Wet markt en overheid, welke mogelijkheden er zijn om het gebruik van gemeentelijk vastgoed te laten vergoeden op basis van kosten van onderhoud. Het voorstel hierover zal worden betrokken bij de kadernota gebouwenbeheer die in het 1e kwartaal 2015 in de raad komt.

7. Grondprijsbeleid aanpassen: bij het veilen van gronden en hoekkavels prijsdifferentiatie toepassen, minimum pachtprijs verhogen en werken met een ondergrens en/of grondprijs verlagen.
   Dit betreft een wijziging van het vastgestelde grondprijsbeleid en kan pas worden geeffectueerd door vaststelling van het beleid 2015. Na vaststelling zijn de maatregelen direct van kracht en zullen de gevolgen merkbaar zijn.

8. Uitbesteden beheer en onderhoud van gemeentelijk vastgoed tegen lumpsum
   Op dit ogenblik wordt het gemeentelijk vastgoed geïnventariseerd waarbij type vastgoed, staat van onderhoud, boek- en marktwaarde wordt beschreven. Vervolgens is het mogelijk om een aantal offertes op te vragen bij marktpartijen om de vastgoedportefeuille te beheren waarna tenslotte de vergelijking kan worden gemaakt met het zelf beheren. Naar verwachting zal in het 1e kwartaal 2015 helderheid ontstaan over de mogelijkheden.

9. Professionaliseren van de verkoop van gemeentelijk vastgoed (grond en opstallen).
   Dit betreft een maatregel die per direct is ingevoerd: de met de verkoop van gemeentelijk vastgoed belaste medewerkers onderzoeken samen met makelaars en collega gemeenten hoe de verkoop kan worden geprofessionaliseerd. Van de getroffen maatregelen wordt voor de eerste maal in januari 2015 verslag gedaan aan de commissie.

10. Bij elke ontwikkeling en overeenkomst exit scenario's opnemen.
    Betreft een maatregel die per direct is ingevoerd. Alle medewerkers die belast en betrokken zijn bij vastgoedontwikkeling en of het opstellen van (daarbij behorende) overeenkomsten zullen exit-scenario's (laten) opnemen. Uitgangspunt is dat de gemeente de ontwikkeling, of het staken ervan, actief stuurt.

11. Door invoering van gedegen risicoanalyse en -management verminderen en vermijden van faalkosten, schadeplicht, tijdverlies en nevenschade.
    De afdeling SPP heeft reeds een methode ingevoerd voor risicomanagement in projecten. Bij deze methode worden alle aan een ontwikkeling verbonden afdelingen betrokken, worden de risico's integraal afgewogen en worden beheersmaatregelen ingesteld. Hierbij zal ook de vraag van de toekomstige exploitatie betrokken worden. Een eenmaal gemaakte risicoanalyse wordt door de verantwoordelijke projectleider gemonitord, en zo nodig door een nieuwe zitting geactualiseerd. Alle projecten worden voorzien van een risicoanalyse, te beginnen met de projecten met de grootste risico's,

geïnvesteerd vermogen of waarbij het maatschappelijke en of politieke belang groot is.

12. Prioritering projecten, scherpe keuzen maken wat wel en wat niet wordt opgenomen.
    Is onderwerp van gesprek tussen ambtelijke organisatie en directie. Doel is om prioriteiten te stellen op basis van primair het coalitieakkoord/collegeprogramma die worden geaccordeerd door college en waarover de gemeenteraad wordt geïnformeerd. Derhalve direct ingevoerd en blijft onder de aandacht.

Algemeen punt met betrekking tot de te behalen resultaten
Bovenstaande maatregelen zullen op korte of langere termijn resultaat opleveren door het verlagen van kosten (faalkosten, rentenadeel, e.d.) of door het verhogen van de opbrengsten (directe opbrengsten, rentevoordeel, tijdwinst). Het staat vast dat elk van deze maatregelen in positieve zin effect zal sorteren, maar het is evenwel onmogelijk om er op dit moment al een concrete financiële vertaling aan te verbinden. Elk bedrag dat zou worden genoemd is arbitrair. Het is daarentegen bij sommige onderwerpen wel mogelijk om bijvoorbeeld aan het einde van het jaar 2015 terug te kijken en het resultaat van dat jaar te spiegelen aan voorgaande jaren. Bijvoorbeeld door te kijken naar het aantal verkochte kavels in een jaar of het verschil in aantal oninbare vorderingen.

Gemert, 4 november 2014.

Burgemeester en wethouders

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SPP
Zaaknr. 966511

Onderwerp: Nota grondprijzen 2015

Aan de raad

Inleiding

Uit de analyse van de verkoopresultaten van bouwgrond in 2014 blijkt dat de verkoop achterblijft ten opzichte van de ramingen van verkopen. Dit heeft direct consequenties voor de bouwgrondexploitatie. In de Nota grondprijzen 2015 zijn een aantal verkoop stimulerende maatregelen onderzocht. Om de verkoop van bouwgronden te stimuleren is aan u het voorstel gedaan om, voor zowel de grondprijs van woningbouw als van bedrijfsgronden, in te stemmen met een verlaging van de huidige grondprijzen

Beslispunten

- instemmen met de Nota grondprijzen 2015
- instemmen met de grondprijzen 2015 (hoofdstuk 7)

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Commissie algemene zaken, financiën en vastgoed d.d. 19 november 2014

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Nota grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018 (raadsbesluit 6 februari 2014)

Beoogd effect

Om de stagnerende verkoop van onze uit te geven bouwgronden te stimuleren wil het college een prijsprikkel toepassen door de grondprijzen voor zowel woningbouw grond als bedrijfsgrond in 2015 te verlagen.

Duurzaamheid
..

Argumenten
- verkoop bouwgrond blijft achter ten opzichte van de raming
Uit de analyse van de verkoopresultaten van bouwgrond in 2014 blijkt dat de verkoop achterblijft ten opzichte van de ramingen van verkopen. Dit heeft direct consequenties voor de bouwgrondexploitatie.

- bevorderen van de continuïteit van de lokale woningmarkt
Door het verkopen van bouwgronden kan er een kettingreactie in de woningmarkt ontstaan. Een koper van bouwgrond verlaat mogelijk een huurwoning of verkoopt een koopwoning. Deze woning kan vervolgens weer gehuurd/verkocht worden aan bv. iemand die nog bij de ouders inwonend is.

- genereren van werkgelegenheid
Het verkopen van bouwgrond betekent in veel situaties ook direct een stimulans voor de lokale economie. Een koper van bouwgrond schakelt een aannemer in voor de bouw van zijn woning/bedrijf of, indien hij de werkzaamheden in eigen beheer uitvoert, koopt zelf bouwmaterialen. Lokale bedrijven zullen in de praktijk hiervan resultaten zien.

Kanttekeningen
- een prijsprikkel kan bijdragen aan de stimulering van de grondverkoop
Of het verlagen van de grondprijzen werkelijk zal leiden tot meer grondverkopen is niet in te schatten. In de Nota grondprijzen 2016 kunnen wij u informeren of de gekozen verkoop stimulerende maatregelen in de praktijk effect heeft gehad.

- verkoop bouwgronden is niet enkel afhankelijk van de grondprijs
De grondprijs is slechts een onderdeel is de totale afweging die een kandidaat-koper maakt. Ook spelen omgevingsfactoren een rol in de te maken keuze. Hierbij valt onder andere te denken aan de definitieve keuze van de Ruit om Eindhoven of de aanwezige openbaar vervoersverbindingen. Voor het versterken van de bereikbaarheid van Gemert-Bakel zijn de hierin te maken keuzes van groot belang voor de verkoop van bouwgrond. Ook de samenwerking tussen spelers in de markt zoals makelaars, projectontwikkelaars en grondeigenaren is van groot belang. In het kader van de professionalisering van de grondverkopen zoekt de gemeente samenwerking met marktpartijen op om bijvoorbeeld gebruik te maken van de elkaars kennis met betrekking tot het inzetten van marketinginstrumenten. Met de grondeigenaren binnen het exploitatiegebied ‘Wolfsveld’ wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een marketing pitch.

Vervallen “oude” regelgeving
--

Financiën
De financiële consequenties van de verschillende verkoop stimulerende maatregelen zijn verwerkt in de Nota grondprijzen 2015.

Uitvoering
Na uw instemming van de door het college voorgestelde verkoop stimulerende maatregel zal de grondprijs voor bouwgrond in 2015 aangepast worden conform de in de Nota grondprijzen 2015 opgenomen (hoofdstuk 7) grondprijstabel.

Bijlagen
1. Nota grondprijzen 2015

Ter inzage gelegde stukken
--

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
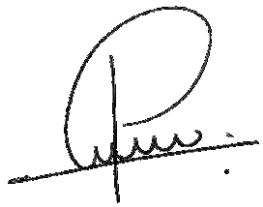	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Nota grondprijzen 2015
Gemeente Gemert-Bakel

Colofon

Opsteller	M. Emonds
Eigenaar	team SPP/Vastgoed
Zaaknummer	966511

versie	**vastgesteld op**	**vastgesteld door**
concept	4 november 2014	college van B&W
concept	11 december 2014	gemeenteraad

Nota Grondprijzen 2015

Inhoudsopgave Blz.

Samenvatting 3

1. Inleiding 3

2. Doelstelling 4

3. Verkoopanalyse 2014 4

4. Doorkijk verkopen 2015 – 2025 5

5. Uitgangspunten grondprijsbeleid 2015 7

6. Verkoop stimulerende maatregelen 8

7. Grondprijstabel 2015 12

Samenvatting

Uit de analyse van de verkoopresultaten van bouwgrond in 2014 blijkt dat de verkoop sterk achterblijft met de raming van verkopen. Het achterblijven van de inkomsten uit de grondverkoop heeft direct consequenties voor de bouwgrondexploitatie.

Om de consequenties voor de bouwgrondexploitatie zoveel als mogelijk te beperken en om de verkoop van bouwgrond in 2015 te stimuleren zijn een aantal verkoop stimulerende maatregelen geanalyseerd. Deze zijn;
- structureel verlagen van de grondprijzen;
- voor 2015 een korting op de grondprijs toepassen van 15%;
- bij verkoop bouwgrond in 2015 geen leges omgevingsvergunning in rekening brengen;
- bij verkoop bouwgrond in 2015 2 jaar uitstel van betaling verlenen;
- het toepassen van prijsdifferentiatie per kern en doelgroep.

Het college van B&W kiest voor 2015 de volgende verkoop stimulerende maatregelen te treffen;
* de grondprijs voor woningbouwgrond voor 2015 met 15% te verlagen, waarbij voor de kernen De Rips en Elsendorp de differentiatie per woningbouwcategorie komt te vervallen;
* de grondprijs voor bedrijfsgrond voor 2015 met € 12,50 per m2 in Gemert en € 2,50 per m2 in de kerkdorpen.

1. Inleiding

Voor u ligt de Nota Grondprijzen 2015 van de gemeente Gemert-Bakel. De prijzen die de gemeente hanteert bij uitgifte van gemeentegrond worden jaarlijks herzien. Voorheen gebeurde dit in de Nota Bouwgrondexploitatie. Na de vaststelling van de Nota Grondbeleid 2014-2018 door de gemeenteraad op 6 februari 2014 zal dit separaat gedaan worden middels in een Nota Grondprijzen.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de Nota Grondbeleid 2014-2018 gekozen om geen actief grondbeleid meer te voeren en te kiezen voor een faciliterend beleid of een mengvorm hiervan. Vanuit deze faciliterende rol zal de gemeente er alles aan doen om partijen te laten investeren in onze gemeente en geeft, waar mogelijk, ruimte aan bouwontwikkelingen. Als het echter nodig is om een voor de gemeente wenselijke ontwikkeling op gang te brengen, of te versnellen kan de gemeente besluiten om een rol in de ontwikkeling te nemen. Hierbij zal een afweging gemaakt worden tussen de daarmee te behalen voordelen en de kosten en risico's die de investering met zich meebrengen.

We zitten, ondanks dat er verbeteringen te signaleren zijn, nog steeds in roerige tijden met betrekking tot de ontwikkeling van zowel woningbouw- als bedrijfsgronden. Dit heeft voor een deel te maken met de te hanteren grondprijzen. Bij de controle van de jaarrekening 2013 heeft de accountant een onafhankelijk onderzoek gedaan naar de grondprijzen 2014 van de gemeente Gemert-Bakel. Hieruit is gebleken dat de grondprijzen die de gemeente hanteert marktconform zijn waarbij de opmerking is geplaatst dat met name de grondprijzen van de omliggende gemeente in de gaten gehouden moeten worden (comparatieve grondprijsmethode). Reden hiervoor is dat onze grondprijzen aan de bovenkant van de regio liggen.

Uit de analyse van de verkopen 2014 (hoofdstuk 3) blijkt dat de verkoop in 2014 sterk achterblijft ten opzichte van de ramingen. Om een impuls aan de grondverkopen te geven zijn een aantal verkoop stimulerende maatregelen onder de loep genomen (hoofdstuk 6). Reden voor het treffen van verkoop stimulerende maatregelen is het feit dat er binnen de bouwgrondexploitatie een groot afzetrisico aanwezig is. Vertraging van de geraamde verkopen (hoofdstuk 4) leidt tot winstverdamping bij een exploitatie met een positief eindresultaat en tot het treffen van extra voorzieningen bij een exploitatie met een nadelig eindresultaat. Na de beoordeling van deze verkoop stimulerende maatregelen is er door het college van burgemeester en wethouders een besluit genomen met betrekking tot de te hanteren grondprijzen 2015. Deze grondprijzen zijn verwerkt in de grondprijzentabel 2015 (hoofdstuk 7).

2. Doelstelling

Door toepassing van het grond(prijs)beleid streeft de gemeente een aantal doelen na;

- Optimaliseren van de grondopbrengsten en hierbij rekening houden met de draagkracht van de verschillende functies;
- bewaken van de marktconformiteit van de grondprijzen;
- Bevorderen van de continuïteit van de lokale woningmarkt;
- Genereren van werkgelegenheid en bedrijvigheid;
- Geven van openheid en transparantie over de grondprijsbepaling naar het bestuur, de organisatie, de markt en naar burgers.

3. Verkoopanalyse 2014

In overleg met de accountant is bij de vaststelling van de bouwgrondexploitatie 2012 besloten om de uitgifte van bouwgrond (woningbouw-bedrijventerrein) sterk uit te faseren. De uitgifte van bouwgronden is hierdoor uitgesmeerd over meerdere jaren. Uit de verkoopresultaten van 2014 blijkt dat dit besluit juist is geweest. Ondanks dat de uitgifte over meerdere jaren verdeeld is blijft de werkelijk gerealiseerde verkoop in 2014 achter ten opzichte van de ramingen in de bouwgrondexploitatie.

verkoop woningbouwgronden

Voor 2014 is een uitgifte van totaal 2.988 m2 bouwgrond voor zelfbouw geraamd. In totaal betreft dit 11 bouwkavels. De uitgifte is verdeeld over 5 woningbouwplannen. In werkelijkheid is er in de plannen ‘Doonheide-Molenbroekse Loop’ (Gemert) en ‘Kalkhoven’ (Handel) meer bouwgrond verkocht dan geraamd. In totaal is er 2.522 m2 bouwgrond (8 bouwkavels) verkocht in 2014. Dit is 84 % van de geraamde m2 in 2014. In onderstaande tabel is een overzicht van de verkopen in 2014 opgenomen.

tabel 1; overzicht uitgifte woningbouwgrond 2014

kern	***plan***	***raming in m2***	***verkocht***	***%***
Gemert	Molenbroekse loop	855	1600	187 %
Bakel	Neerakker	812	0	0 %
Handel	Kalkhoven	569	700	123 %
Milheeze	Zuidrand	530	0	0 %
De Rips	Korhoenstraat	222	222	100 %
	TOTAAL	**2.988**	**2.522**	**84 %**

Voor een zestal projecten zijn er met projectontwikkelaars afspraken gemaakt middels een gesloten exploitatieovereenkomst. Per verkochte kavel is een ontwikkelaar een exploitatiebijdrage verschuldigd aan de gemeente. De raming van de te verkopen projectkavels in 2014 sluit nagenoeg aan bij het aantal verkochte kavels. In het project ‘Doonheide-Molenbroekse Loop’ zijn in 2014 meer kavels verkocht dan geraamd terwijl ‘Neerakker’ (Bakel) en ‘Fielepien’ (Gemert) iets achter blijven. De verkoop van de kavels in de plannen ‘Oudestraat-Bisonstraat’ (Gemert) en ‘Deelvoort’ (Gemert) betreffen sociale huurwoningen voor Stichting Goed Wonen. In totaal zijn dit 35 woningen. In onderstaande tabel is een totaaloverzicht van de verkocht projectkavels opgenomen.

In Gemert-Bakel zijn in 2014 in totaal (zelfbouw en projectbouw) 66 bouwkavels verkocht.

Tabel 2; overzicht uitgifte projectbouwkavels 2014

kern	***plan***	***ontwikkelaar***	***raming in kavels***	***verkocht***	***%***
Gemert	Molenbroekse loop	Gebr. Van Wanrooy	12	16	133 %
	Fielepien (Dolce Villa)	BL Huisvesting	6	3	50 %
	Oudestraat-Bisonstraat	BL Huisvesting	17	17	100 %
	Deelvoort (De Deel)	Janssen-Readts	18	18	100 %
	Prinses Irenestraat	Raaymakers	2	2	100 %
Bakel	Neerakker	Vastgoed Ontwikkeling Zuid Nederland	4	2	50 %
	TOTAAL		**59**	**58**	**98 %**

verkoop bedrijfsgronden

Voor 2014 is een uitgifte van totaal 21.985 m2 bouwgrond voor bedrijventerrein geraamd.. De uitgifte is verdeeld over 5 bedrijventerreinen in 3 kernen. In de kernen De Mortel, Handel, De Rips en Elsendorp is geen bedrijfsgrond voorhanden. In werkelijkheid is er slechts in twee plannen 'Wolfsveld II' (Gemert) en 'Bolle Akker' (Bakel) bedrijfsgrond verkocht waarbij het aantal verkochte m2 sterk achterblijft met de raming. In totaal is er 8.555 m2 bedrijfsgrond verkocht in 2014. Dit is slechts 39 % van de geraamde m2 in 2014. In onderstaande tabel is een overzicht van de verkopen in 2014 opgenomen.

tabel 3; overzicht uitgifte bedrijfsbouwgrond 2014

kern	***plan***	***raming in m2***	***verkocht***	***%***
Gemert	Bedrijvenpark Wolfsveld	1.240	0	0 %
	Wolfsveld II	6.000	3.555	59 %
Bakel	Bolle Akker	7.100	5.000	70 %
Milheeze	Binnenveld	559	0	0 %
	Buitenveld (Milheeze-Noord)	7.086	0	0 %
	TOTAAL	**21.985**	**8.555**	**39 %**

4. Doorkijk verkopen 2015-2025

De gemeente Gemert-Bakel heeft in elke kern van haar gemeente bouwgrond voor zelfbouwers beschikbaar. In totaal heeft de gemeente 7,6 hectare bouwgrond op voorraad. Daarnaast zijn er in de kernen Gemert en Bakel ook in diverse plannen projectkavels beschikbaar.

In totaal heeft de gemeente 15,6 hectare bedrijfsgrond op voorraad. Deze bedrijfsgrond ligt grotendeels in de kern Gemert ('Wolfsveld').

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de beschikbare m2 en de raming van de in 2015 te verkopen m2.

tabel 4; overzicht beschikbare woningbouwgronden & raming uitgifte 2015

kern	***plan***	***beschikbaar in m2***	***raming uitgifte 2015***
Gemert	Molenbroekse Loop	1.240	700
Bakel	Neerakker	11.823	1.000
Handel	Kalkhoven Centrumplan (MFA-Bron) Heerebosch	1.856 2.400 10.000	352 450 0
Milheeze	Zuidrand Milheeze-Noord	3.188 2.000	600 0
De Mortel	Centrumplan Leijgraaf Zuidrand	2.000 10.000 10.000	0 0 0
De Rips	Korhoenstraat Mr. Hertsigstraat Paterslaan	400 800 8.400	400 0 0
Elsendorp	Noord	6.860	210
	TOTAAL	**76.068**	**3.712**

tabel 5; overzicht beschikbare bedrijfsgronden & raming uitgifte 2015

kern	***plan***	***beschikbaar in m2***	***raming uitgifte 2015***
Gemert	Bedrijvenpark Wolfsveld Wolfsveld II	5.200 114.514	1.200 7.500
Bakel	Bolle Akker	21.337	4.750
Milheeze	Binnenveld Buitenveld	2.598 12.721	1.650 7.086
	TOTAAL	**156.370**	**22.186**

5. Uitgangspunten grondprijsbeleid 2015

De volgende uitgangspunten gelden voor de in deze nota genoemde grondprijzen. Deze uitgangspunten kunnen gezien worden als nadere richtlijnen, die het college hanteert bij de uitwerking van het grondprijsbeleid, en passen binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders in de Nota 'Grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018'.

- *Grondprijzen zijn exclusief BTW*

Indien niet anders vermeld zijn alle grondprijzen, die in deze nota worden genoemd, exclusief BTW en kosten koper.

- *Vaste grondprijzen en afwijkingen*

Grondprijzen zijn niet onderhandelbaar. Het zijn vaste grondprijzen, die worden gebruikt als input voor de te actualiseren grondexploitaties. De grondprijzen zijn prijsvast voor het gehele kalenderjaar en uitgangspunt voor de te maken grondprijsafspraken. Om flexibel in te kunnen spelen op de (markt) ontwikkelingen en specifieke omstandigheden kan het eventueel in zeer uitzonderlijke gevallen nodig zijn om tussentijds bij te sturen.

Bij de vaststelling van de Nota 'Grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018' is aan het college van B&W mandaat gegeven om van de vaste grondprijs af te wijken in het geval dat;

- Een kavel een incourante ligging heeft;
- Een kavel een incourante vorm heeft;
- Meerdere kavels tegelijk afgenomen worden;
- Overhoeken/reststroken bij kavels aanwezig zijn;
- Een bedrijfskavel verkocht kan worden aan een bedrijf met een groot aantal arbeidsplaatsen;
- Concurrentieoverwegingen

- *Monitoren marktconformiteit*

Om de marktconformiteit van de hoogte van de grondprijzen te monitoren zullen jaarlijks de grondprijzen worden geëvalueerd en zo nodig worden bijgesteld. In de Nota 'Grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018' is besloten om hierbij uit te gaan van de comparatieve grondprijsmethode (vergelijkingsmethode).

- *Grondreservering, termijnbetaling en uitstel van betaling (maatwerk)*

Bij een grondreservering of optie wordt duidelijk aangegeven tegen welke condities (periode, optievergoeding etc.) dit geschiedt. Indien de afnemer van grond de gemeente verzoekt om termijnbetalingen van de koopsom of tot uitstel van betaling van de koopsom zal het college van B&W hierover een besluit nemen. Indien het college van B&W het verzoek honoreert dan zal over de periode van uitstel een rentepercentage in rekening worden gebracht zijnde wettelijke rente voor consumententransacties.

- *Gronduitgiftebeleid*

Aangezien dat de vraag naar bouwgrond in de huidige markt sterk is afgenomen is bij de vaststelling van de Nota 'Grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018' besloten geen specifiek uitgiftesysteem meer te hanteren. Geïnteresseerden voor bouwgrond kunnen zich direct bij de gemeente (Team SPP/Vastgoed) melden.

- *Professionalisering grondverkoop*

Om de verkoop van bouwgrond onder de aandacht van kandidaat-kopers te brengen zal er in 2015 extra aandacht gegeven worden aan een professionalisering van de grondverkoop. Hierbij valt onder andere te denken aan het inrichten van een digitaal kavelloket op de website, vervaardigen van reclamemateriaal, plaatsen bouwborden en het extra (bovenregionaal) adverteren.

6. Verkoop stimulerende maatregelen

Zoals uit de verkoopanalyse 2014 (hoofdstuk 3) is gebleken blijft de verkoop van bouwgronden sterk achter op de raming. Indien de geraamde verkoopopbrengsten niet worden gehaald heeft dit direct consequenties, winstverdamping of treffen van een extra voorziening) voor de bouwgrondexploitatie. Vanuit onze doelstelling om de woning/bedrijfsmarkt een impuls te geven, het minimaal verkopen van de gestelde raming en om te streven naar minimaal sluitende grondexploitaties hebben we een aantal verkoop stimulerende maatregelen onderzocht. Daarnaast zijn ook de financiële consequenties van de onderzochte verkoop stimulerende maatregelen in beeld gebracht op basis van de geraamde uitgifte in 2015 (tabel 4 & 5).

De volgende verkoop stimulerende maatregelen zijn voor 2015 onderzocht;
a. structureel verlagen van de grondprijzen;
b. voor 2015 een korting op de grondprijs toepassen van 15%;
c. bij verkoop bouwgrond in 2015 geen leges omgevingsvergunning in rekening brengen;
d. bij verkoop bouwgrond in 2015 2 jaar uitstel van betaling verlenen;
e. het toepassen van prijsdifferentiatie per kern en doelgroep

a) structureel verlagen van de grondprijzen;
Woningbouw
De grondprijs voor alle categorieën woningbouw in de kernen Gemert, Bakel, Handel, Milheeze en De Mortel bedraagt in 2014 € 280,-- per m2. Voor de kernen De Rips en Elsendorp bedraagt de grondprijs voor de categorie vrijstaand € 250,-- per m2 en € 235,-- per m2 voor half-vrijstaande woningbouw. Uit onderzoek van de accountant blijkt dat deze prijzen marktconform zijn maar in vergelijking met de prijzen van de omliggende gemeenten vrij hoog.

tabel 6; grondprijzen woningbouw 2014 omliggende gemeenten

Gemeente	prijs per m2
Veghel (kern Erp)	€ 252,-- *
Laarbeek	€ 260,--
Boekel	€ 260,--
Asten	€ 265,--
Someren	€ 265,--
Gemert	**€ 280,--**
Deurne	€ 285,--
Helmond	€ 322,50

*= prijs met 25% korting in 2014

Om een sterkere concurrentie te kunnen voeren met de grondprijzen uit omliggende gemeenten en om hiermee de verkoop te stimuleren kan als verkoop stimulerende maatregel de grondprijs structureel verlaagd worden. In de financiële consequenties is een grondprijsverlaging van € 5, € 10 en € 20 doorgerekend.

tabel 7; grondprijzen vrije sector woningbouw na prijsverlaging

kern	verlaging € 5	verlaging € 10	verlaging € 20
Gemert, Bakel, Handel, De Mortel & Milheeze	€ 275	€ 270	€ 260
De Rips & Elsendorp	€ 245	€ 240	€ 230

financiële consequenties voorstel
Op voorhand is het moeilijk in te schatten of het doorvoeren van een structurele grondprijsverlaging het gewenste effect sorteert. Het structureel verlagen van de grondprijs heeft voor de bouwgrondexploitatie als consequentie dat er bij winstgevende exploitaties sprake zal zijn van winstverdamping. Voor exploitaties met een negatief eindresultaat dient als gevolg van een structurele prijsverlaging direct een voorziening getroffen te worden. In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt.

tabel 8; financiële consequentie verlaging grondprijs woningbouw

	verlaging € 5	**Verlaging € 10**	**Verlaging € 20**
winstverdamping	€ 259.060	€ 777.180	€ 1.036.240
extra voorziening	€ 72.000	€ 216.000	€ 288.000

Bedrijfsgrond
De grondprijs voor bedrijfsgrond bedraagt in 2014 € 137,50 per m2 voor bedrijfsgronden in Gemert en € 127,50 per m2 in Bakel & Milheeze. Bepalende factoren voor de grondprijs van bedrijfsgrond zijn o.a. ligging, bereikbaarheid, aanwezige faciliteiten. Aangezien de gronden op het bedrijventerrein 'Wolfsveld' op deze factoren niet hoog scoren dient de grondprijs structureel sterk verlaagd te worden om te kunnen blijven concurreren met de omliggende gemeenten. In de praktijk wordt zeer vaak de vergelijking getrokken met bedrijventerrein 'Bemmer' in Laarbeek. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de grondprijzen van bedrijfsgronden in de omliggende gemeenten.

tabel 9; grondprijzen bedrijfsgrond 2014 omliggende gemeenten

Gemeente	**prijs per m2**
Laarbeek	€ 125,--
Bakel/Milheeze	€ 127,50
Asten	€ 130,--
Someren	€ 130,--
Boekel	€ 135,--
Gemert	**€ 137,50,--**
Deurne	€ 142,--
Helmond	€ 143,50

Om een sterkere concurrentie te kunnen voeren met de grondprijzen uit omliggende gemeenten en om hiermee de verkoop te stimuleren kan als verkoop stimulerende maatregel de grondprijs structureel verlaagd worden met € 12,50 per m2 voor de kern Gemert en met € 2,50 voor de kern Bakel en Milheeze. Door deze verlaging door te voeren komt de bedrijfsgrond in Gemert-Bakel op hetzelfde prijsniveau als Laarbeek.

financiële consequenties voorstel
Alle bouwgrondexploitaties van bedrijventerrein hebben een positief eindresultaat
In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt van een prijsverlaging van respectievelijk € 12,50 in Gemert en € 2,50 in Bakel en Milheeze.

tabel 10; financiële consequentie verlaging grondprijs bedrijfsgrond

kern	**Nog uitgeefbaar in m2**	**Winstverdamping (afgerond)**
Gemert	119.714	€ 1.500.000
Bakel	21.337	€ 53.000
Milheeze	15.319	€ 38.000
	TOTAAL	***€ 1.591.000***

b) voor 2015 een korting op de grondprijs toepassen van 15%;
Uit de berichtgeving van de diverse marktpartijen blijkt dat de woningmarkt zachtjes uit het dal aan het krabbelen is. Ook uit eigen ervaringen vernemen wij dat er meer vragen gesteld worden over bouwmogelijkheden. Om deze trend in 2015 een positieve impuls te geven is het mogelijk om voor bouwgrond welke in 2015 verkocht gaat worden een eenmalige korting te verstreken van 20%. Door de gemeente Veghel is deze maatregel (korting 25%)in 2014 met een zeer positief resultaat toegepast.

Door het toepassen van een eenmalige korting van 15% bedraagt de grondprijs in 2015 voor woningbouw in Gemert € 238,-- per m2 (verlaging € 42 ,-- per m2) en voor Elsendorp-De Rips € 212,50 (verlaging € 37,50). De grondprijs voor bedrijfsgrond in 2015 verlagen in Gemert met € 12,50 per m2 en in de kerkdorpen met € 2,50 per m2. De grondprijs voor bedrijfsgrond bedraagt na de verlaging in de gehele gemeente € 125,-- per m2.

financiële consequenties voorstel
De financiële consequenties van het toepassen van een eenmalige korting van 15% op de grondprijzen voor woningbouw in 2015 en de prijsverlaging voor bedrijfsgronden in 2015 zijn in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

tabel 11; financiële consequentie korting op grondprijs 2015

kern	Raming uit te geven in 2015	Winstverdamping (afgerond)	Treffen extra voorziening
Gemert	700	€ 29.400	
Bakel	1.000	€ 42.000	
Milheeze	600	€ 25.200	
Handel	800		€ 33.600
De Mortel	0	€ 0	
De Rips	400	€ 15.000	
Elsendorp	210	€ 8.820	
	TOTAAL	***€120.420***	***€ 33.600***

tabel 12; financiële consequentie verlaging grondprijs bedrijfsgrond in 2015

kern	plan	Raming uit te geven in 2015	Winstverdamping (afgerond)
Gemert	Bedrijvenpark Wolfsveld Wolfsveld II	1.200 7.500	€ 15.000 € 93.750
Bakel	Bolle Akker	4.750	€ 12.000
Milheeze	Binnenveld Buitenveld	1.650 7.068	€ 4.000 € 18.000
		TOTAAL	***€ 142.750***

c) bij verkoop bouwgrond in 2015 geen leges omgevingsvergunning in rekening brengen;
Een stimulerende maatregel voor het kopen van een bouwkavel in 2015 zou kunnen zijn het niet in rekening brengen van de leges omgevingsvergunning. De koper van een bouwkavel bespaart hierdoor bij de realisatie van een vrijstaande woning gemiddeld € 6.500 en bij de realisatie van een half-vrijstaande woning gemiddeld € 2.750.

financiële consequenties voorstel
Het treffen van deze maatregel heeft voor de bouwgrondexploitatie geen consequentie, de grondprijzen worden immers niet gewijzigd. Het verminderen van de legesinkomsten in 2015 heeft als consequentie een bijstelling van de begroting van ongeveer € 100.000.

d) bij verkoop bouwgrond in 2015 2 jaar uitstel van betaling verlenen;
Een stimulerende maatregel voor het kopen van een bouwkavel in 2015 zou kunnen zijn om de koper 2 jaar uitstel tot betaling te verlenen. De koper van een bouwkavel hoeft hierdoor gedurende de bouwtijd van zijn woning/bedrijf de grondcomponent niet te betalen. Naast een financieel (rente)voordeel is een bijkomend voordeel dat kandidaat-kopers de financiering makkelijker rond kunnen krijgen. Uit de praktijk blijkt nu dat met name starters op de woningmarkt en ZZP-ers in het bedrijfsleven erg lastig een financiering kunnen krijgen.

financiële consequenties voorstel
Volgens de raming zal er in 2015 3.712 m2 woningbouwgrond en 22.186 m2 bedrijfsgrond verkocht worden. De geraamde verkoopopbrengst hiervan bedraagt ongeveer € 4 miljoen. Door de kopers 2 jaar uitstel van betaling te verlenen ontstaat er voor de bouwgrondexploitatie 2 jaar renteverlies over de geraamde verkoopinkomsten. Uitgaande van een rekenrente van 4% zal de financiële consequentie van deze maatregel ongeveer € 320.000 bedragen voor de bouwgrondexploitatie.

e) het toepassen van prijsdifferentiatie per kern en doelgroep
Het huidige grondprijsbeleid van de gemeente kent slechts een differentiatie in grondprijzen voor de kernen Elsendorp en De Rips. De grondprijs is in deze kernen € 30,-- per m2 lager ten opzichte van de overige kernen. Daarnaast is er in deze kernen een differentiatie in de categorieën ‘starter/sociaal’, ‘halfvrijstaand’ en ‘vrijstaand’. Om de uitgifte van kleinere kavels te stimuleren zou deze differentiatie in diverse categorieën in de gehele gemeente van toepassing gemaakt moeten worden. Naast een differentiatie in grondprijzen per woningbouwcategorie kan er ook een extra differentiatie toegepast worden voor de grondprijzen in de kernen Handel, De Mortel en Milheeze. In onderstaande tabel is de prijsdifferentiatie in woningbouwcategorie en kern doorgevoerd in totaal ontstaan hierdoor 6 verschillende grondprijzen

tabel 13; grondprijstabel met toegepast diverse prijsdifferentiaties

kern	**‘starter/sociaal’ opp. < 180 m2**	**‘halfvrijstaand’ opp. max 350 m2**	**‘vrijstaand’ opp. > 300 m2**
Gemert Bakel	€ 240	€ 260	€ 280
Handel De Mortel Milheeze	€ 220	€ 240	€ 260
Elsendorp De Rips	€ 200	€ 220	€ 240

financiële consequenties voorstel
De financiële consequenties voor de bouwgrondexploitatie zijn hierbij iets lastiger in te schatten omdat er een prijsdifferentiatie per woningbouwcategorie toegepast gaat worden.

tabel 14; financiële consequentie voor 2015 met toepassing diverse prijsdifferentiaties

kern	**Raming uit te geven in 2015**	**Winstverdamping**	**Treffen extra voorziening**
Gemert	700	€ 10.000	
Bakel	1.000	€ 20.000	
Handel	800		€ 32.000
Milheeze	600	€ 24.000	
De Mortel	0	€ 0	
De Rips	400	€ 12.000	
Elsendorp	210	€ 3.000	
	TOTAAL	*€ 69.000*	*€ 32.000*

f) het toepassen van nieuwe verkoopconstructies

In de werkgroep Besparingen en Opbrengsten is gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken voor het toepassen van andere verkoopconstructies. Hierbij zijn als mogelijkheden erfpacht, kavelveiling, koopgarant genoemd. Op 29 september 2014 heeft er een overleg plaatsgevonden met de plaatselijke makelaars. In dit overleg is gesproken over de praktijkwerking van erfpacht-koopgarant. de ervaringen van de makelaars zijn hierover niet positief. Uit de praktijk blijkt dat kopers in onze regio geen gebruik maken van erfpacht en/of koopgarant. In het plan 'Doonheide-Molenbroekse Loop' is slechts 1 kavel op basis van koopgarant gekocht. Volgens de makelaars is het op dit moment zeker niet aantrekkelijk om erfpacht/koopgarant in te zetten omdat de hypotheekrente lager is dan de te hanteren erfpachtscanon. Ook het verkoopinstrument van het veilen van kavels is op dit moment geen aantrekkelijk verkoopmiddel. Reden hiervoor is dat er nog sprake is van een zeer beperkte vragersmarkt. Dit instrument kan financiële voordelen opleveren als er sprake is van een grote vraag naar bouwgrond, hiervan is nu geen sprake.

7. Grondprijstabel 2015

Om de verkoop van bouwgrond in de gemeente Gemet-Bakel een prikkel te geven zijn de in hoofdstuk 6 voorgestelde verkoop stimulerende maatregelen door het college van B&W in de vergadering van 4 november 2014 besproken.

Zoals eerder aangegeven is het zeer moeilijk in te schatten welke van de verkoop stimulerende maatregelen het meeste effect zal hebben. Bij het maken van een keuze dient zeer zeker ook de financiële stand van zaken van de bouwgrondexploitatie meegenomen te worden. Indien door het treffen van een stimulerende maatregel de raming voor verkopen in 2015 gehaald gaan worden, dan is er al sprake van een positief effect. Door het college van B&W is voor 2015 gekozen om de volgende verkoop stimulerende maatregelen te kiezen;

- de grondprijs voor woningbouwgrond voor 2015 met 15% te verlagen, waarbij voor de kernen De Rips en Elsendorp de differentiatie per woningbouwcatgorie komt te vervallen;
- de grondprijs voor bedrijfsgrond in 2015 verlagen met € 12,50 per m2 in Gemert en € 2,50 per m2 in de kerkdorpen.

De grondprijzen voor 2015 bedragen vervolgens ;

tabel 15; grondprijzen woningbouw Gemert-Bakel 2015

kern	'starter/sociaal' opp. < 180 m2	'halfvrijstaand' opp. max 350 m2	'vrijstaand' opp. > 300 m2
Gemert, Bakel, Handel, De Mortel, Milheeze	€ 238	€ 238	€ 238
Elsendorp, De Rips	€ 212,50	€ 212,50	€ 212,50

tabel 16; grondprijzen bedrijventerrein Gemert-Bakel 2015

kern	Prijs per m2
Gemert, Bakel, Milheeze	€ 125

financiële consequenties voorstel
De financiële consequenties van het toepassen van een eenmalige korting van 15% op de grondprijzen voor woningbouw in 2015 en de verlaging van de grondprijs voor bedrijventerrein in 2015 zijn in onderstaande tabellen inzichtelijk gemaakt. Hierbij is geen rekening gehouden met het eventueel behalen van rentevoordelen. Indien door het toepassen van de gekozen verkoop stimulerende maatregelen er meer bouwgrond verkocht gaat worden dan oorspronkelijk geraamd zal er een rentevoordeel in de bouwgrondexploitatie behaald worden.

tabel 17; financiële consequentie korting op grondprijs 2015

kern	Raming uit te geven in 2015	Winstverdamping (afgerond)	Treffen extra voorziening
Gemert	700	€ 29.400	
Bakel	1.000	€ 42.000	
Milheeze	600	€ 25.200	
Handel	800		€ 33.600
De Mortel	0	€ 0	
De Rips	400	€ 15.000	
Elsendorp	210	€ 8.820	
	TOTAAL	***€120.420***	***€ 33.600***

tabel 18; financiële consequentie verlaging grondprijs bedrijfsgrond in 2015

kern	plan	Raming uit te geven in 2015	Winstverdamping (afgerond)
Gemert	Bedrijvenpark Wolfsveld Wolfsveld II	1.200 7.500	€ 15.000 € 93.750
Bakel	Bolle Akker	4.750	€ 12.000
Milheeze	Binnenveld Buitenveld	1.650 7.068	€ 4.000 € 18.000
		TOTAAL	***€ 142.750***

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 966511

Onderwerp: Nota grondprijzen 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de ;

Besluit

1. instemmen met de Nota grondprijzen 2015

2. instemmen met de grondprijzen 2015 (hoofdstuk 7)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 972074

Onderwerp: notitie risicomanagement 2014

Aan de raad

Inleiding
De omgeving waarbinnen de gemeenten de komende jaren moet gaan opereren wordt steeds complexer. De decentralisaties van taken van het Rijk naar de gemeenten dwingen tot een groter risicobewustzijn. Het belang om zicht te hebben op de risico's die zich manifesteren bij de uitvoering van de gemeentelijke taken, oorzaken opsporen en passende maatregelen treffen wordt steeds groter.

Beslispunten

Vast stellen de kadernotitie risicomanagement 2014

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie algemene zaken, financiën en vastgoed d.d. 19 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Financiële verordening gemeente Gemert-Bakel 2014. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting.

Beoogd effect
Met deze notitie willen wij onze visie op risico management en weerstandsvermogen voorleggen aan uw raad Tevens wordt aangegeven hoe het risicomanagement uitvoering krijgt en geborgd wordt in de organisatie.

Duurzaamheid
Niet van Toepassing

Argumenten
Het doel van risicomanagement is continu risico's expliciet maken en beheersen, risicoalertheid creëren, proactief en bewust met risico's om gaan in plaats van reactief en bijbehorende beheersmaatregelen af te wegen.

Kanttekeningen
Risicomanagement moet aansluiten bij de bestaande werkwijze. Het volgt de zeggenschap en is de verantwoordelijkheid van iedere medewerker.

Vervallen "oude" regelgeving
--

Uitvoering
commissie algemene zaken, financiën en vastgoed 19 november 2014 en de raad van 11 december 2014 ter vaststelling.

Bijlagen
1. Notitie risicomanagement 2014

Ter inzage gelegde stukken
1. Notitie risicomanagement 2014

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
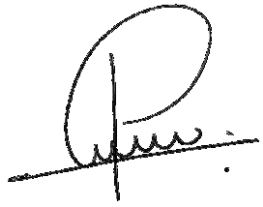	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Notitie risicomanagement Gemeente Gemert-Bakel 2014

Gemert, Oktober 2014

Inhoudsopgave

Inleiding 1
Aanleiding 1
Risico management gemeente Gemert-Bakel 2014 2
Huidig risicobeleid 2
Wat verstaan we onder risico en risicomanagement 3
Wat voegt risicomanagement toe? 3
Doel risicomanagement 3
Uitgangspunten risicomanagement 3
De stappen binnen risicomanagement 4
Weerstandscapaciteit en Weerstandsvermogen 7
Weerstandscapaciteit 7
Weerstandsvermogen 8
Wet en regelgeving: eisen in het kader van risicomanagement. 9
Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) 9
Rechtmatigheid 9
Verankering in de organisatie 10
Bijlagen 11

Inleiding

Aanleiding

De omgeving waarbinnen de gemeenten de komende jaren moet gaan opereren wordt steeds complexer. De decentralisaties van taken van het Rijk naar de gemeenten dwingen tot een groter risicobewustzijn. Het belang om zicht te hebben op de risico's die zich manifesteren bij de uitvoering van de gemeentelijke taken, oorzaken opsporen en passende maatregelen treffen wordt steeds groter.
Met het inwerking treden van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) per 1 januari 2004 zijn gemeenten verplicht om aandacht te besteden aan het risicoprofiel van de gemeente en dit te plaatsen in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen. Deze regelgeving met betrekking tot begroting en verantwoording verplicht gemeenten om een duidelijke koppeling te maken tussen de risico's die worden gelopen en het aanhouden van een financiële buffer (beschikbare weerstandscapaciteit)

Met deze nota willen wij onze visie op risico management en weerstandsvermogen voorleggen en de uitvoering daarvan. Achtereenvolgend zullen wij ingaan op:

- Het begrippenkader; de doelstellingen en reikwijdte van risicomanagement
- Het beleid ten aanzien van het gewenste weerstandsvermogen.
- Wet en regelgeving: eisen in het kader van risicomanagement.

Risicomanagement heeft ook een relatie met het weerstandsvermogen van een gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de organisatie in staat is financiële risico's van materiële betekenis op te kunnen vangen om taken te kunnen voortzetten.

In de financiële verordening van de gemeente Gemert-Bakel is opgenomen dat het college eens in de vier jaar de raad een notitie aanbiedt met de kaders voor het risicomanagement.

Risico management gemeente Gemert-Bakel 2014

Huidig risicobeleid

In 2009 heeft de raad de kadernota risicomanagement gemeente Gemert-Bakel 2009 vastgesteld. Daarbij is een aantal uitgangspunten vastgelegd.

- Er moet op een actieve manier met risico's worden omgegaan. Risico's kennen niet alleen negatieve gevolgen, ze bieden ook kansen.
- Risicomanagement moet zijn beheersen van risico's en benutten van kansen.
- Uitvoering van risicomanagement dient behapbaar en effectief te blijven. Daarom is voorgesteld het risicomanagement toe te passen op de toprisico's.

Als toprisico's, die van toepassing zijn op de gemeente Gemert-Bakel zijn in 2009 aangemerkt:

Toprisico's gemeente Gemert-Bakel 2009	
1.	Het krijgen van minder financiële middelen uit het Gemeentefonds dan oorspronkelijk geraamd.
2.	De aankoop van gronden en panden.
3.	De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt).
4.	Externe projectrisico's.
5.	Planschadeclaims die worden ingediend.
6.	Het overschrijden van het budget bij uitgaven aan openeindregelingen.
7.	Toename van het aantal mensen die een WWB-uitkering krijgen toegewezen.
8.	Renteontwikkelingen

De inschatting dat dit de toprisico's waren is niet geheel onjuist gebleken. Bij alle genoemde risico's kan geconstateerd worden dat ze zich in de afgelopen jaren in meerdere of mindere maten hebben gemanifesteerd.
De weerstandscapaciteit is geheel verdwenen als gevolg van het negatieve eigen vermogen en risicomanagement heeft zich toegespitst op de grondexploitatie.

Het college heeft de afgelopen jaren verdere uitwerking gegeven aan de kadernotitie risicomanagement gemeente Gemert-Bakel 2009.

- In de begroting en in de jaarrekening worden in de paragraaf weerstandsvermogen de uitkomst van risicoanalyses opgenomen. Op dit moment worden een drietal categorieën onderkent waarbinnen risico's zijn geïnventariseerd. Het betreft hier de grondexploitatie, risico's in samenhang met het collegeprogramma (2010-2014) en overige risico's.
- Van deze risico's is een financiële inschatting gemaakt en ze zijn gekwantificeerd. Dit heeft geleid tot de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen.
- De financiële kwartaalrapportages zijn voorzien van een risicoparagraaf.
- Grondexploitatie is één van de benoemde toprisico's. Binnen het team SPP is een workshop risicomanagement verzorgt, waarbij alle projectleiders getraind zijn met het werken met een project analyse formulier en de afspraak is gemaakt om voor alle projecten een dergelijk formulier op te stellen. Er wordt gebruik gemaakt van de risicomatrix van de Provincie.

Wat verstaan we onder risico en risicomanagement

Voor het woord risico worden talloze definities gebruikt. De definitie die wij hanteren is de volgende:

Een risico kan worden gezien als een onzekere of onverwachte gebeurtenis met een bepaalde kans die schade, een nadelig effect of zelfs een bedreiging kan vormen voor de te behalen doelstellingen waarbij de ernst of de impact ervan kan verschillen[1]

Deze doelstelling gaat uit van pro-actief handelen. Risicomanagement gaat over het in kaart brengen van risico's, het analyseren van de risico's om op basis daarvan te beslissen of beheersing al dan niet gewenst is. In die zin moet risicomanagement een continue proces zijn.
Overigens kan het pro-actief omgaan met risico's ook kansen aan het licht brengen. Bijvoorbeeld doordat een project sneller gerealiseerd wordt, doelstellingen beter gehaald worden en er achteraf minder kans op schade is.

Wat voegt risicomanagement toe?

Risicomanagement ondersteunt op een gestructureerde manier het behalen van doelstellingen en het opleveren van projectresultaten. Dit kan door risico's expliciet te maken, beheersmaatregelen aan risico's te koppelen en door deze beheersmaatregelen uit te voeren en te monitoren.

Doel risicomanagement

Het doel van risicomanagement is continu risico's expliciet maken en beheersen, risicoalertheid creëren, proactief en bewust met risico's om gaan in plaats van reactief en bijbehorende beheersmaatregelen af te wegen.

Uitgangspunten risicomanagement

Risicomanagement moet aansluiten bij de bestaande werkwijze. Het volgt de zeggenschap en is de verantwoordelijkheid van iedere medewerker.

- **Risicomanagement moet aansluiten bij de bestaande werkwijze**
  Risicomanagement dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande werkwijze binnen de organisatie of het project. Dit betekent in eerste instantie dat de risico's expliciet aan de orde moeten komen binnen de bestaande communicatie- en rapportagestructuur. De beheersing vindt plaats via de projectvoortgangsrapportage. Rapportage en verantwoording richting gemeenteraad vindt plaats in de begroting en BURAP (2x per jaar).
- **Risicomanagement volgt de zeggenschap**
  Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor een risico daar ligt waar ook de verantwoordelijkheid ligt van het werk waar het risico betrekking op kan hebben. Met andere woorden, iedereen is verantwoordelijk voor het signaleren en treffen van maatregelen voor de risico's die binnen diens verantwoordelijkheid vallen. De eindverantwoordelijkheid voor risico's ligt bij het management.
- **Risicomanagement wordt de verantwoordelijkheid van iedere medewerker**
  Belangrijk is dat de implementatie van risicomanagement gebaseerd is op het uitgangspunt, dat de medewerkers zelf hiervoor verantwoordelijk worden gemaakt. Risicomanagement kan dus niet geheel worden uitbesteed aan een derde partij. Wel kan een derde partij hierbij ondersteunen.

[1] (Van den Heuvel, Wondergem, Zweverink)

De stappen binnen risicomanagement

Risicomanagement bestaat uit het doorlopen van vijf stappen. Van een integrale risicoanalyse, via het vastleggen van beheersmaatregelen en het implementeren ervan, die vervolgens worden geëvalueerd en tenslotte het uitvoeren van een update van de risicoanalyse.

Stap 1: uitvoeren integrale risicoanalyse

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de stand van zaken op een bepaald moment. Dit gebeurt door het uitvoeren van een integrale risicoanalyse. Deze risicoanalyse kan worden uitgevoerd volgens de RISMAN-methode en bestaat uit een aantal stappen. Ook in 2009 zijn langs deze weg de risico's bepaald

[2]

Vaststellen doel

Door vast te stellen waar de risicoanalyse op gericht is (wat het doel is), wordt in de terminologie van de risicoanalyse de 'ongewenste topgebeurtenis' vastgesteld. Een 'ongewenste topgebeurtenis' is die situatie waarvan de projectleider of opdrachtgever niet wil dat deze zich voordoet.

In kaart brengen risico's

Bij de identificatie van de risico's gaat het om strategische, operationele, financiële en traditionele (schade) risico's.

[2] *Twynstra en Gudde kennisbank*

De koppeling naar de doelstellingen van de organisatie en bedrijfsonderdelen is essentieel. Bij het inventariseren van risico's kunnen verschillende invalshoeken worden gehanteerd zodat een compleet beeld van het risicoprofiel ontstaat.
voorbeelden van verschillende invalshoeken zijn:

- Juridisch
- Organisatorisch
- Technisch
- Ruimtelijk
- Financieel
- Maatschappelijk
- Politiek

Het hanteren van een risicoanalyseformulier is daarbij een effectief hulpmiddel. Als bijlage is toegevoegd het risicoanalyseformulier dat gehanteerd wordt door de provincie. De projectleiders van SPP hebben een workshop gevolgd waarin ze getraind zijn in het hanteren van dit formulier. In het kader van het Project *collega's trainen collega's* gaan we deze methode verder promoten binnen de organisatie en moet in 2015 deze werkwijze de standaard zijn..

Vaststellen belangrijkste of top risico's
In de vorige stap uit het risicomanagementproces zijn risico's geïdentificeerd. Resultaat hiervan is een lijst met goed omschreven risico's. Door deze risico's in een risico-matrix te plaatsen worden in een oogopslag de top risico's zichtbaar. Om meer inzicht in de risico's te krijgen, moeten deze risico's geanalyseerd worden. De analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt en wat daarvan de gevolgen zullen zijn. Ieder individueel risico wordt bepaald als kans x gevolg.

Uit ervaring blijkt dat er veel risico's worden geïdentificeerd die dan het beste kunnen worden geanalyseerd met een risicoscore.
De risicoscore wordt bepaald door kansen en gevolgen in klassen in te delen en deze met elkaar te vermenigvuldigen.

Voor de beoordeling van de kans dat een bepaald risico optreedt, kan men kijken naar:

- Het verleden: Heeft het risico zich al eerder voorgedaan?
- De vertrouwdheid: Hebben we de activiteiten al eerder gedaan?
- De omstandigheden: Onder welke condities treedt het op?
- De frequentie: Hoe vaak kan het voorkomen?
- De risicogevoeligheid in tijd: Is er sprake van een stijging of een daling?

Risicomatrix
Onderstaande risicomatrix geeft weer hoe deze risico's gespreid zijn voor wat betreft de inschatting van de kans op optreden en de maximale financiële gevolgen. In de paragraaf weerstandsvermogen worden deze risico's gespecificeerd.

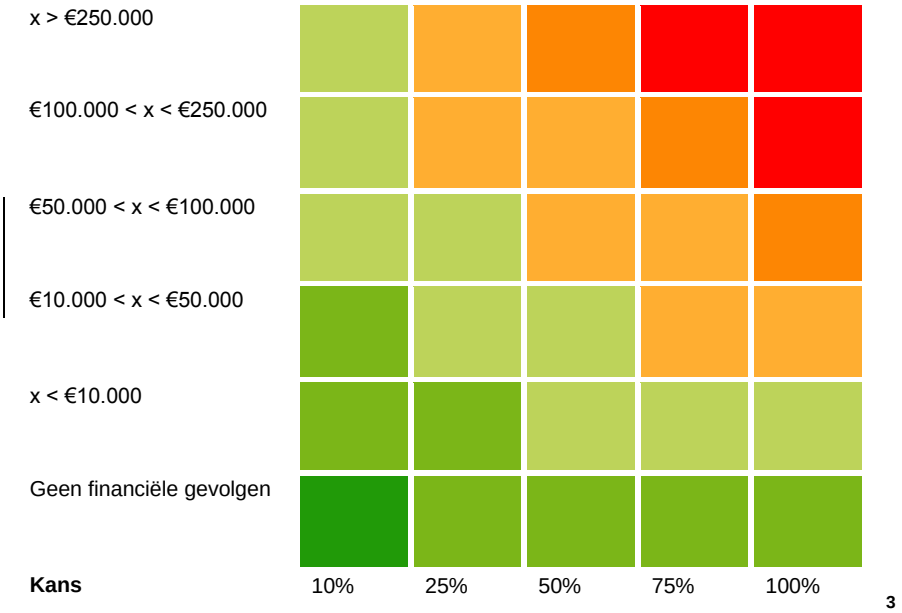

[3]

De getallen in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's die zich in het desbetreffende vak bevinden. Daarmee wordt direct inzichtelijk hoe de risico's verdeeld zijn over de groene, oranje en rode zone en welke risico's de continuïteit van de bedrijfsvoering kunnen aantasten.

Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft die in het oranje gebied zit, vraagt binnen drie maanden om aandacht. Het risico vormt dan nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de organisatie, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Het is dan ook aan te raden niet te lang te wachten met het nemen van beheersmaatregelen. Een risico in het rode gebied vereist binnen één maand aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd.

In kaart brengen beheersmaatregelen
In essentie is een aantal maatregelen mogelijk:

- Vermijden: hierbij wordt de kans/mogelijkheid van optreden van een bepaald risico opgeheven; het risico wordt vermeden. Je bouwt geen huizen in de uiterwaarden van

[3] RISMAN-methode

de rivier, zodat bij hoog water de huizen niet onderlopen. Vermijden is niet altijd mogelijk en zullen er andere maatregelen genomen moeten worden.
- Beheersen: Beheersmaatregelen zijn preventief, wanneer beoogd wordt de kans dat een risico optreedt wordt verkleind. Een voorbeeld van een preventieve maatregel is het onderhoud aan computerapparatuur. Als hardware goed onderhouden wordt en op tijd vervangen, vermindert dat het risico op computeruitval en dataverlies. Beheersmaatregelen zijn repressief, wanneer beoogd wordt de gevolgen te reduceren. Een voorbeeld van een repressieve maatregel is het voorhanden zijn van reservemateriaal, bijvoorbeeld een externe harde schijf als back-up.
- Overdragen: Overdragen van een risico leidt niet direct tot het wegnemen van het risico, maar wel tot een risicovermindering omdat verwacht of afgesproken wordt dat een andere partij in staat zal zijn het risico te managen of te dragen. Een voorbeeld hiervan is het sluiten van een verzekering.
- Accepteren: Er kan ook voor worden gekozen om een risico te accepteren. Vaak houdt dit in dat je hiervoor extra geld opneemt in je raming of dat je de planning aanpast.

Stap 2: vaststellen van beheersmaatregelen
Uit de risicoanalyse is voor de belangrijkste risico's een aantal mogelijke beheersmaatregelen naar voren gekomen. Het managementteam besluit welke maatregelen hiervan daadwerkelijk worden genomen. Dit gebeurt op basis van een inschatting van enerzijds het verwachte effect van de beheersmaatregel en anderzijds de kosten of inspanning die de beheersmaatregel vergt. Tevens wordt vastgesteld wie de beheersmaatregelen daadwerkelijk gaat uitvoeren en/of wie verantwoordelijk is voor de uitvoering.
Het resultaat is een lijstje met daarin achtereenvolgens opgenomen:
- het risico
- de vastgestelde beheersmaatregel
- inschatting van kans en impact
- de verantwoordelijke persoon.

Stap 3: implementeren van beheersmaatregelen
De verantwoordelijke personen zorgen er vervolgens voor dat de maatregelen daadwerkelijk worden genomen.

Stap 4: evalueren van beheersmaatregelen
Op regelmatige basis dient te worden gekeken of de beheersmaatregelen zijn uitgevoerd en of de maatregelen het gewenste effect hebben gehad.

Stap 5: uitvoeren update van de risicoanalyse
Na de evaluatie van de beheersmaatregelen moet een update worden gemaakt van de lijst met risico's, zoals die oorspronkelijk is voortgekomen uit de risicoanalyse. Dit houdt in dat wordt bekeken welke risico's nog steeds optreed baar zijn en welke niet. Ook worden mogelijke nieuwe risico's geïnventariseerd en toegevoegd aan de lijst.

Weerstandscapaciteit en Weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken. Hierbij zetten wij eerst onze weerstandscapaciteit in die geen tot minimale effecten heeft op onze begroting en ons beleid. Indien risico's van een zodanige omvang zich voordoen dat wij genoodzaakt zijn een groot deel van onze weerstandscapaciteit in te zetten, zullen wij

weerstandscapaciteit die wel invloed heeft op onze begroting en beleid, pas als laatste inzetten.

De weerstanscapaciteit bestaat uit:
- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Vrije begrotingsruimte
- Kostenreductie (bezuinigingen)

De inzet van de onderdelen in structurele of incidentele zin ziet er als volgt uit:

Bestanddeel weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Algemene reserve	x	
Bestemmingsreserves	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x
Vrije begrotingsruimte	x	x
Kostenreductie (bezuinigingen)		x

De mate waarin deze posten kunnen bijdragen aan de weerstandscapaciteit zal steeds opnieuw moeten worden bezien. Hierin wordt voorzien via de paragraaf weerstandsvermogen in begroting en jaarrekening.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de voor de afdekking van de risico's benodigde weerstandscapaciteit. Die benodigde capaciteit wordt bepaald door het risicoprofiel van de gemeente als geheel, waarbij de waarschijnlijkheid en de omvang van ieder risico afzonderlijk is gewaardeerd. Deze relatie wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal.
In het herstelplan eigen vermogen is als uitgangspunt opgenomen dat de ratio voor het weerstandsvermogen 1,0 moet zijn.

Wet en regelgeving: eisen in het kader van risicomanagement.

Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

Met het inwerking treden van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) per 1 januari 2004 zijn gemeenten verplicht om aandacht te besteden aan het risicoprofiel van de gemeente en dit te plaatsen in relatie tot het weerstandsvermogen. Deze regelgeving met betrekking tot begroting en verantwoording verplicht gemeenten om een duidelijke koppeling te maken tussen de risico's die worden gelopen en het aanhouden van een financiële buffer (beschikbare weerstandscapaciteit)

Conform artikel 11 BBV dient in de paragraaf weerstandsvermogen in ieder geval te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de (weerstands)capaciteit,
- een inventarisatie van de risico's en,
- het beleid omtrent de (weerstands)capaciteit en de risico's

Artikel 12 van de financiële verordening gemeente Gemert-Bakel 2014 schrijft voor dat:

- Het college eens in de vier jaar de raad een notitie aanbiedt met de kaders voor het risicomanagement. De raad stelt de notitie vast.
- In deze notitie ten minste de toprisico's alsmede de borging van het risicomanagement worden opgenomen.

Rechtmatigheid

Het voldoen aan de voorschriften betekent voldoen aan rechtmatigheid. Of de organisatie daadwerkelijk hieraan voldoet wordt gecontroleerd door de accountant. De bevindingen van zijn controle komen sinds 2004 expliciet tot uitdrukking in een accountantsverklaring. Door de veranderde regelgeving werkt de accountant nadrukkelijker in opdracht van de Raad en niet meer van het college. Op deze manier kan hij meer controlerende ondersteuning bieden aan de Raad en is de Raad ook direct opdrachtgever voor het uitvoeren van de accountantscontrole.

De accountantsverklaring betreffende rechtmatigheidsonderzoek beperkt zich tot de financiële rechtmatigheid. Dit betreft een controle via het toetsingskader op alle verordeningen met een financieel belang. Hierbij worden drie aspecten getoetst: recht, hoogte en duur. Het toetsingskader is afgeleid uit het normenkader waarin alle wet- en regelgeving is vastgelegd en bevat voornamelijk artikelen uit verordeningen met een financieel belang. De accountant neemt dus niet de taak van de jurist over. Het eindresultaat van de financiële rechtmatigheid betreft een accountantsverklaring. Door de toetsing aan de wet- en regelgeving wordt een deel van de juridische risico's weggenomen en dit zorgt ervoor dat rechtmatigheid deel uitmaakt van risicomanagement.

Verankering in de organisatie

- In de uitgangspunten is vastgelegd dat risicomanagement moet aansluiten bij de bestaande werkwijze, dat risicomanagement de zeggenschap volgt en dat risicomanagement de verantwoordelijkheid wordt van iedere medewerker. Dit alles onder de uiteindelijke eindverantwoordelijkheid van het management.
- Door binnen de planning en control cyclus structureel aandacht te besteden aan risico's willen wij het risicobewustzijn in de organisatie verder vergroten. Om het risicomanagement op een hoger plan te brengen is een belangrijke rol weggelegd voor de controllers. Zij moeten het voortouw nemen in het doorlopen van de 5 stappen in het risicoproces en daarover doormiddel van een risicorapportage het management informeren. De rapportage is een uitwerking met de (belangrijkste) risico's, de vastgestelde beheersmaatregelen, de inschatting van kans en impact en de verantwoordelijke persoon.
- De informatie wordt opgenomen in de kwartaalrapportages.
- Bij jaarrekening en begroting vindt een nieuwe beoordeling plaats van de paragraaf weerstandscapaciteit.
- In het kader van het Project *collega's trainen collega's* projectleiders van het team SPP deze methode verder in laten voeren binnen de organisatie. Hiermee in 2015 een begin te maken.

Bijlagen

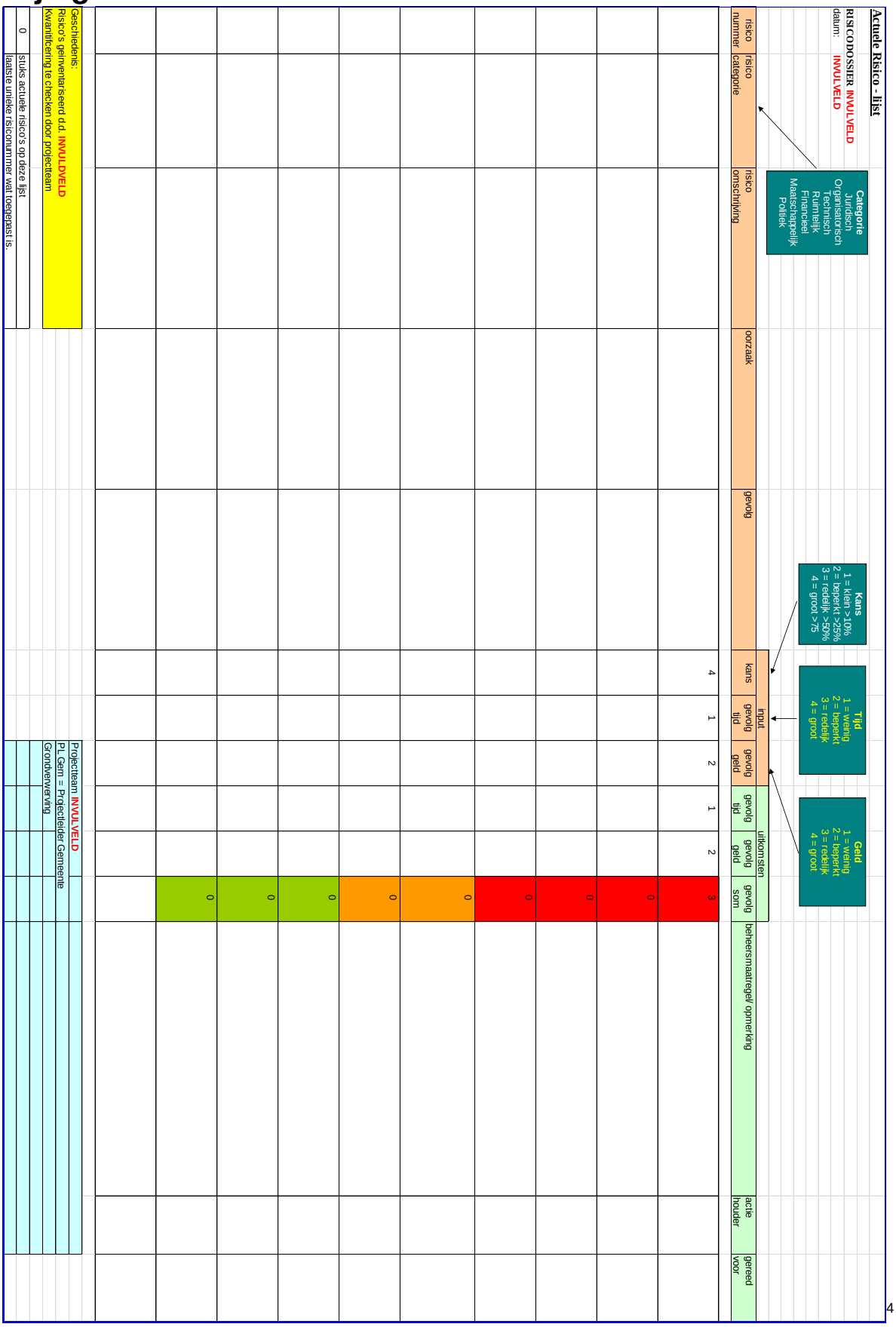

[4] Provincie Noord-Brabant

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 972074

Onderwerp: vaststellen notitie risicomanagement 2014

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op Artikel 12 van de financiële verordening gemeente Gemert-Bakel 2014;

Besluit

1. vast te stellen de notitie risicomanagement 2014

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: AO
Zaaknr. 928394

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan herziening bedrijventerrein Wolfsveld verbod mestbewerking

---

Aan de raad

Inleiding
Op 30 september 2010 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' vastgesteld. Voor een deel van het plangebied maakt het bestemmingsplan vestiging van bedrijven mogelijk tot en met de milieucategorie 3.2 en voor een ander deel tot maximaal categorie 4.2, voor zover deze voorkomen op de als bijlage bij de regels behorende 'Lijst van bedrijfsactiviteiten'. In deze 'Lijst van bedrijfsactiviteiten zijn ook bedrijfsactiviteiten in de vorm van mestbewerking en mestverwerking opgenomen. Het bestemmingsplan bevat verder een wijzigingsbevoegdheid waarmee burgemeester en wethouders de 'Lijst van bedrijfsactiviteiten' kunnen wijzigen indien wordt aangetoond dat technologische ontwikkelingen of vernieuwde inzichten daartoe aanleiding geven.

De bovengenoemde regeling in het geldende bestemmingsplan leidt ertoe dat aanvragen om vergunningen voor een initiatief voor mestverwerking mogelijk gehonoreerd moeten worden, terwijl de risico's voor de volksgezondheid en leefbaarheid niet voldoende in beeld zijn. Om die reden heeft de gemeenteraad op 27 juni 2013 een voorbereidingsbesluit genomen op basis van artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Inmiddels hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant op 7 februari 2014 de Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 vastgesteld en op 19 maart 2014 is deze in werking getreden. In de regels van de Verordening ruimte is in de artikelen 4.7 en 7.12 opgenomen dat een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied respectievelijk in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Van deze regel kan onder bepaalde voorwaarden worden afgeweken, zoals beschreven in artikel 4.7 lid 2 en in artikel 7.12, lid 3 van de regels van de Verordening ruimte.

De Verordening ruimte 2014 schrijft voor dat gemeenten vóór 1 maart 2016 hun bestemmingsplannen aangepast moeten hebben aan de regels van de verordening.

De gemeente Gemert-Bakel wenst het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' in overeenstemming te brengen met het beleid zoals dit is vastgesteld in de Verordening ruimte Noord-brabant 2014. In deze partiële herziening van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' wordt mestbewerking zoals bedoeld in de Verordening ruimte 2014 voor het plangebied uitgesloten.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijze op het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' (nota van zienswijzen zoals opgenomen in bijlage I);
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijze op het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' conform de nota van zienswijzen zoals opgenomen in bijlage I;
3. Het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' met planidentificatie NL.IMRO.1652.Wolfsveld2014-VG01 ongewijzigd vast te stellen;
4. Op basis van artikel 6.12, lid 2 Wro jo artikel 6.2.1.a Bro jo artikel 6.2.4 onderdelen b. tot en met f. geen exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn in het exploitatieplan Wolfsveld 2010, en er geen andere verhaalbare kosten zijn.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Raadsvergadering 11 december 2014.

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:
Commissie Ruimte 20 november 2014;

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Vaststelling bestemmingsplan Wolfsveld 2010;
- April 2012, Notitie mestverwerking in Gemert-Bakel in B en W,
- 26 juni 2012, Toetsingscriteria locatiekeuze mestverwerking vastgesteld door college van B en W;
- 21 mei 2013 Geactualiseerd Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel vastgesteld door B en W;
- 27 juni 2013, Gemeenteraad heeft kennis genomen van het Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel;
- 27 juni 2013, Gemeenteraad neemt voorbereidingsbesluit voor gedeelte van Wolfsveld;
- 10 juli 2014, Gemeenteraad maakt beleidskeuze Mestbewerking en besluit tot het ter inzage leggen van het bestemmingsplan Herziening bedrijventerrein Wolfsveld, verbod mestbewerking.

Beoogd effect

Het bestemmingsplan met bijbehorende bijlagen vast te stellen door de gemeenteraad. De gemeenteraad is bevoegd gezag voor het vaststelling van het bestemmingsplan op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening. Met de vaststelling van het bestemmingsplan komt er een digitaal ruimtelijk plan wat voldoet aan de IMRO standaarden. Het bewerken van mest in het plangebied Wolfsveld is hiermee planologisch uitgesloten.

Duurzaamheid

Door het verbod op mestbewerking in Wolfsveld ontstaat er een beter woon- werk en leefklimaat in de omgeving. Het bedrijventerrein Wolfveld zonder vormen van mestbewerking past beter binnen de visie bedrijventerreinen.

Argumenten

1.1 Op het ontwerpbestemmingsplan is 1 zienswijzen ingediend:

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 25 juni 2014 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze periode kon een ieder zijn of haar zienswijze(n) op het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad kenbaar maken. Na deze termijn is gewerkt aan het beantwoorden van de zienswijzen. Door de afdeling en een externe deskundige zijn de zienswijze inhoudelijk bekeken. Zie voor de beantwoording van de zienswijze Bijlage I: nota van zienswijzen.

1.2 Het bestemmingsplan voldoet aan de Verordening Ruimte

De Verordening Ruimte 2014 geeft in beginsel aan dat een bestemmingsplan een verbod op mestbewerking moet bevatten. De Verordening Ruimte stelt minimale regels verplicht over mestbewerking. Het oude bestemmingsplan Wolfsveld 2010 maakte vormen van mestverwerking mogelijk. Daarmee was het bestemmingsplan Wolfsveld 2010 in strijd met het provinciale beleid. Het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' voldoet aan de provinciale regels.

1.3 Het voorbereidingsbesluit Wolfsveld is met de vaststelling komen te vervallen

Op 27 juni 2013 heeft de gemeenteraad op grond van artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening besloten om een voorbereidingsbesluit voor een gedeelte van het bedrijventerrein Wolfsveld vast te stellen. In artikel 3.7 Wro is bepaald dat een voorbereidingsbesluit een looptijd kent van 1 jaar ter voorbereiding op de vaststelling van een bestemmingsplan. Met de ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan is voldaan om binnen 1 jaar een nieuw bestemmingsplan te hebben voorbereid. De beantwoording van de zienswijze en vervolgens de vaststelling van het bestemmingsplan is de volgende stap in de procedure.

3.3 De gemeenteraad is het bevoegde gezag:

De raad heeft op 10 juni 2014 besloten om het bestemmingsplan in procedure te brengen, hetgeen inhoudt dat er een ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. De vaststelling van het bestemmingsplan is op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening de bevoegdheid van de gemeenteraad.

3.4 Ter voorbereiding op de vaststelling van het bestemmingsplan zal het worden behandeld bij de commissie Ruimte

4.1 Het exploitatieplan Wolfsveld 2010 blijft van toepassing

In het kader van artikel 6.12 van de grondexploitatiewet is een exploitatieplan vastgesteld bij het bestemmingsplan Wolfsveld 2010. Hierin zijn alle kosten en opbrengsten van het plan verdisconteerd. Het plan is economisch uitvoerbaar. Dit plan haakt aan bij dit reeds vastgestelde exploitatieplan. Daarnaast is in artikel 6.12, lid 2 Wet ruimtelijke ordening bepaald dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen, in bij AMvB aangegeven gevallen. Dit is uitgewerkt in artikel 6.2.1.a van het Besluit ruimtelijke ordening. Er zijn geen verhaalbare kosten zoals bedoeld in artikel 6.2.4 onderdelen b. tot en met f. Die kosten zijn er niet als gevolg van deze partiële planherziening. Op basis daarvan is géén exploitatieplan nodig.

Het exploitatieplan Wolfsveld 2010 dient volgens artikel 6.15 Wro na inwerkingtreding tenminste eenmaal per jaar worden geactualiseerd. Bij de actualisatie van het exploitatieplan Wolfsveld 2010 kan deze partiële herziening worden verwerkt.

Kanttekeningen

1. *Nieuwe planontwikkelingen en wijzigingen kunnen leiden tot planschade (artikel 6.1 Wro)*

Het betreft een gemeentelijk bestemmingsplan. Er is bij de vaststelling van het bestemmingsplan geen planschade verhaalsovereenkomst gesloten. Belanghebbenden kunnen tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan planschade indienen. De gemeente draagt hierin het risico.

Kans op planschade Bestemmingsplan Wolfsveld
Vormen van mestverwerking zijn toegestaan in het oude bestemmingsplan Wolfsveld 2010. Het schrappen van deze vormen kan planschadegevoelig zijn. Dit kan alleen planschadegevoelig zijn op gronden waarvan de gemeente geen eigenaar is. Daarbij zal worden betrokken of een eigenaar al initiatieven heeft ontplooit om de bestemming te realiseren. Het stilzitten wordt passieve risico aanvaarding genoemd. Er zijn geen aanvragen tot een mestbewerkingsinstallatie bij de gemeente ingekomen door bestaande eigenaren. In een zienswijze wordt wel aangeven dat men al ver gevorderde plannen had voor een mestverwerkingsinstallatie. Het alleen stellen dat er ver gevorderde plannen zijn is niet voldoende voor passieve risico aanvaarding te onderbouwen. Of en hoeveel planschade er in de toekomst wellicht wordt aangevraagd en ook wordt toegekend is niet bekend.

2. *Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld start de beroepstermijn*

Belanghebbenden die tijdig hun zienswijze hebben kenbaar gemaakt kunnen beroep indienen bij de Raad van State. Tevens kan er een verzoek tot voorlopige voorziening worden ingediend om het plan te schorsen.

Vervallen “oude” regelgeving
Regels uit het Bestemmingsplan Wolfsveld 2010 met betrekking tot vormen van mestbewerking.

Uitvoering

- Op 11 december 2014 wordt het bestemmingsplan ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden;
- Na vaststelling door de raad zal het bestemmingsplan inclusief bijlagen gepubliceerd worden, waarmee de beroepstermijn van zes weken van start gaat. Na de beroepstermijn treedt het bestemmingsplan in werking.
- De bekendmaking zal op de gebruikelijke manier plaatsvinden (Gemerts nieuwsblad en Staatscourant). Indieners van de zienswijzen ontvangen het raadsbesluit en een antwoord op de ingediende zienswijzen.
- Het vastgestelde bestemmingsplan wordt gepubliceerd op de website www.ruimtelijkeplannen.nl

Bijlagen

1. Adviesnota voor de raad;
2. Raadsbesluit;
3. Bestemmingsplan (toelichting, planregels, verbeelding en bijlagen met exploitatieplan);
4. Bijlage I: nota van zienswijze;
5. Zienswijzen;
6. POHO-verslag;
7. Verslag bijeenkomst raad d.d. 20 november 2014.

Ter inzage te leggen stukken

1. Adviesnota voor de raad;
2. Raadsbesluit;
3. Bestemmingsplan (toelichting, regels, verbeelding en bijlagen en exploitatieplan);
4. Bijlage I: nota van zienswijze;

Gemert, 22 oktober 2014
het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
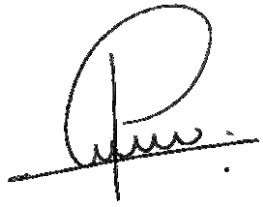	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Bestemmingsplan 'Partiële Herziening Bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - Verbod Mestbewerking'

Gemeente Gemert-Bakel

Ruimte om *in* te leven

Rapportnummer: 211x07130

Datum:

Contactpersoon opdrachtgever:

Projectteam BRO:

Trefwoorden:

Bron foto kaft: Hollandse Hoogte

Beknopte inhoud:

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Ruimte om *in* te leven

Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking

Inhoudsopgave Toelichting

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' 7
1.2 Situering en planbegrenzing 7
1.3 Opzet toelichting 8

Hoofdstuk 2 Beleidskader **9**
2.1 Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 9
2.2 Afwegingen gemeente 11

Hoofdstuk 3 Onderzoek **13**
3.1 Milieuhygiënische aspecten 13
3.2 Economische uitvoerbaarheid 18
3.3 Natuur en landschap 19
3.4 Flora en fauna 19
3.5 Waterhuishouding 19
3.6 Archeologie 19
3.7 Verkeer en parkeren 19

Hoofdstuk 4 Juridische opzet bestemmingsplan **21**

Hoofdstuk 5 Procedure **23**
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 23
5.2 Vooroverleg 23
5.3 Procedure bestemmingsplan 23

Bijlagen **25**
Bijlage 1 Adviesnota aan de raad inzake mogelijke scenario's mestbewerking 27
Bijlage 2 Notititie reactie zienswijze ontwerp bestemmingsplan 57

Inhoudsopgave Regels

Regels		**63**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**65**
Artikel 1	Begrippen	65
Artikel 2	Relatie bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - partiële herziening	66
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**67**
Artikel 3	Aanvullende regels	67
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**69**
Artikel 4	Anti-dubbeltelregel	69
Artikel 5	Algemene aanduidingsregels	70
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**71**
Artikel 6	Overgangsrecht	71
Artikel 7	Slotregel	72

Inhoudsopgave Bijlagen bij regels

Bijlagen bij regels **73**

Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten **75**

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010'

Op 30 september 2010 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' vastgesteld. Het bestemmingsplan voorziet in een actualisering van het eerder geldende bestemmingsplan en in een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein in oostelijke en zuidwestelijke richting. Voor een deel van het plangebied maakt het bestemmingsplan vestiging van bedrijven mogelijk tot en met de milieucategorie 3.2 en voor een ander deel tot maximaal categorie 4.2, voor zover deze voorkomen op de als bijlage bij de regels behorende 'Lijst van bedrijfsactiviteiten'. In deze 'Lijst van bedrijfsactiviteiten zijn ook bedrijfsactiviteiten in de vorm van mestbewerking en mestverwerking opgenomen. Het bestemmingsplan bevat verder een wijzigingsbevoegdheid waarmee burgemeester en wethouders de 'Lijst van bedrijfsactiviteiten' kunnen wijzigen indien wordt aangetoond dat technologische ontwikkelingen of vernieuwde inzichten daartoe aanleiding geven.

De bovengenoemde regeling in het geldende bestemmingsplan leidt ertoe dat aanvragen om vergunningen voor een initiatief voor mestverwerking mogelijk gehonoreerd zullen moeten worden, terwijl de risico's voor de volksgezondheid en leefbaarheid niet voldoende in beeld zijn. Om die reden heeft de gemeenteraad op 27 juni 2013 een voorbereidingsbesluit genomen op basis van artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Inmiddels hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant op 7 februari 2014 de Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 vastgesteld en op 19 maart 2014 is deze in werking getreden. In de regels van de Verordening ruimte is in de artikelen 4.7 en 7.12 opgenomen dat een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied respectievelijk in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Van deze regel kan onder bepaalde voorwaarden worden afgeweken, zoals beschreven in artikel 4.7 lid 2 en in artikel 7.12, lid 3 van de regels van de Verordening ruimte.

De Verordening ruimte 2014 schrijft voor dat gemeenten vóór 1 maart 2016 hun bestemmingsplannen aangepast moeten hebben aan de regels van de verordening.

De gemeente Gemert-Bakel wenst het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' in overeenstemming te brengen met het beleid zoals dit is vastgesteld in de Verordening ruimte Noord-brabant 2014, waarbij mestbewerking uitsluitend onder bepaalde voorwaarden is toegestaan. In deze partiële herziening van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' wordt mestbewerking zoals bedoeld in de Verordening ruimte 2014 voor het plangebied uitgesloten.

1.2 Situering en planbegrenzing

Op de onderstaande afbeelding is de plancontour van de voorliggende partiële herziening weergegeven. De begrenzing van het plangebied komt overeen met de begrenzing van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010'. is gebaseerd op de delen van het bedrijventerrein Wolfsveld waar volgens het vigerende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' bedrijfsactiviteiten van milieucategorie 3.2 en hoger zijn toegestaan. Op basis van het vigerende bestemmingsplan zijn bepaalde vormen van mestbewerking (onder voorwaarden) weliswaar niet in het gehele plangebied toegestaan, maar omdat het bestemmingsplan de hiervoor onder 1.1 genoemde wijzigingsbevoegdheid bevat en daarom niet bij voorbaat kan worden uitgesloten dat mestbewerking na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid ook gerealiseerd zou kunnen worden in de gedeelten van het plangebied waar bedrijfsactiviteiten in een lagere milieucategorie zijn toegestaan, is ervoor gekozen om het gehele plangebied deel te laten uitmaken van de partiële herziening.

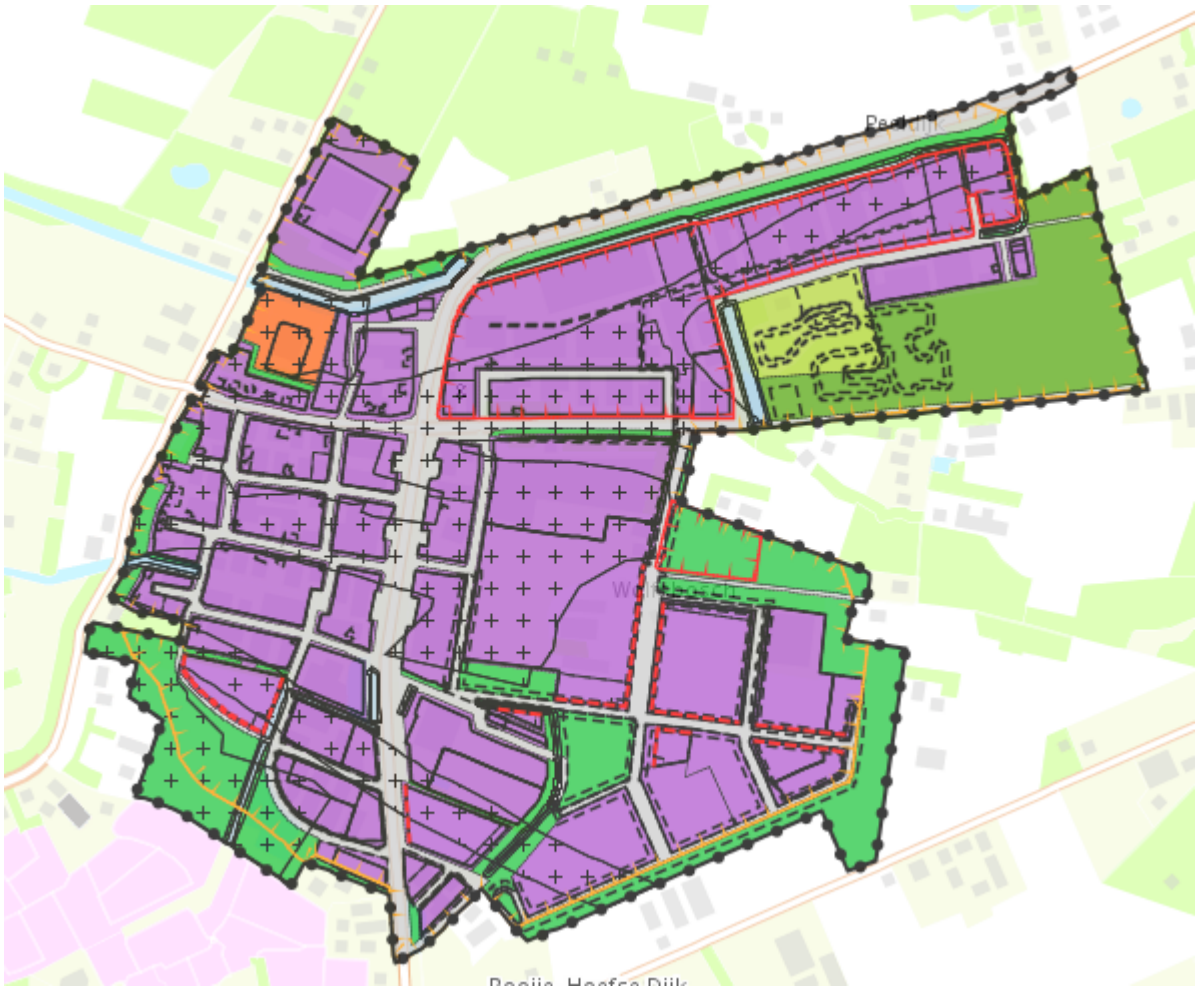

Afbeelding 1. Plangebied bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010', tevens grens plangebied partiële herziening.

1.3 Opzet toelichting

De toelichting van deze partiële herziening is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 heeft betrekking op het beleidskader. Hoofdstuk 3 gaat in op de onderzoeksaspecten. In hoofdstuk 4 komt de juridische opzet van het bestemmingsplan aan de orde en in hoofdstuk 5 wordt de procedure nader toegelicht.

Hoofdstuk 2 Beleidskader

Voor het algemene beleidskader op zowel Rijks-, provinciaal, regionaal als gemeentelijk niveau wordt verwezen naar de toelichting van het vigerende bestemmingsplan 'Wolfsveld 2010'. In aanvulling hierop wordt onderstaand ingegaan op de Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 en de regels die daarin ten aanzien van mestbewerking zijn opgenomen.

Veehouderij is een belangrijke bedrijfstak. Maar de dieren produceren ook mest. Er is onvoldoende grond om de mest uit te rijden. Daarom is er een mestoverschot. Steeds meer installaties voor verwerking van mest zijn nodig. Ze vallen onder het provinciale ruimtelijk beleid.

Het mestoverschot moet verwerkt worden. Per 1 januari 2014 is er daarom landelijk een mestverwerkingsplicht ingesteld. Een veehouder mag mest uitrijden op het eigen land. Daarvoor zijn landelijke gebruiksvoorschriften en gebruiksnormen opgesteld. Maar vaak heeft een veehouderij mest over. Sinds 1 januari 2014 geldt de verplichting om in Midden- en Oost-Brabant 30% van dat bedrijfsoverschot te (laten) verwerken. 70% mag onbewerkt worden afgezet op het land van bedrijven met een mesttekort. In de komende jaren zal naar verwachting het percentage te verwerken mest stijgen.

Mestbewerkingsbedrijven en mestbewerkingsinstallaties bij veehouderijen vallen onder het provinciale beleid dat de veehouderij moet verduurzamen. Een van de voorwaarden waaraan nieuwe bedrijven en installaties moeten voldoen, is dat het bedrijf de dialoog met haar omgeving aangaat. Bedrijven en installaties voor mestbewerking en mestverwerking moeten voldoen aan de eisen van de omgevingsvergunning. Dat zijn onder andere eisen die geur- en geluidoverlast voorkomen en eisen die gesteld worden aan de veiligheid.

2.1 Verordening ruimte Noord-Brabant 2014

Provinciale Staten hebben op 7 februari 2014 de Verordening ruimte Noord-Brabant 2014 (Vr2014) vastgesteld en op 19 maart 2014 is deze in werking getreden. Uit de bij de verordening behorende kaarten blijkt dat het onderhavige plangebied grotendeels is gelegen binnen bestaand stedelijk gebied. Een klein deel van het plangebied is gelegen binnen gemengd landelijk gebied. Dit betreft een kavel aan de Raam, ten zuiden van de bestaande bebouwing aan de Dommel, en een kavel in de noordwesthoek van het plangebied, gelegen aan de Handelseweg. Dit deel van het plangebied maakt echter, net als de overige gronden, deel uit van het bedrijventerrein en is in het geldende bestemmingsplan dan ook als zodanig bestemd. Hier is kennelijk sprake van een omissie in de Vr2014. Om die reden wordt er daarom vanuit gegaan dat voor dit deel van het plangebied dezelfde regels gelden als voor de overige gronden.

Ten aanzien van mestbewerking is in de Vr2014 het volgende opgenomen:

Artikel 4.7 Mestbewerking - Toelichting Verordening ruimte Noord-Brabant 2014

Vanuit landelijke regelgeving ontstaat de verplichting om te voorzien in voldoende capaciteit om het mestoverschot te verwerken. Hiervoor is in Brabant een uitbreiding van de mestbewerkingscapaciteit nodig. Het beleid is er daarbij op gericht dat Brabant voldoende capaciteit ontwikkelt om het eigen mestoverschot te verwerken op daarvoor geschikte locaties.

In de nationale regelgeving wordt gesproken over mestverwerking. In de verordening wordt aangesloten bij de definitie van mestverwerking uit de nationale regelgeving. Deze definitie is gericht op de beleidsmatige doelstelling die bereikt moet worden en niet op de activiteit zelf. Voor de verordening is het relevant om voorwaarden te bepalen voor de activiteit. Daarom wordt in de Vr2014 gesproken over mestbewerking.

De Verordening ruimte 2014 maakt onderscheid in mestbewerking en mestverwerking. Mestbewerking is het gebruiken van technieken om de aard, samenstelling en hoedanigheid van mest te wijzigen. Mestvergisting is ook een vorm van mestbewerking. Dat levert gas of elektriciteit op die te gebruiken is op het eigen bedrijf of aan het net geleverd kan worden. Mestverwerken is het bewerken van mest voor

de export. Dat kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door het te verwerken tot mestkorrels of het te verbranden. De verordening definieert mestbewerking als volgt:

"D*e toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygienisatie of indamping van mest.*"

Dit betekent dat ook vormen van (co)vergisting van mest onder de definitie van mestbewerking vallen.

Om een overaanbod aan mestbewerking tegen te gaan, is sturing op provinciaal niveau gewenst. Daarom zijn er in de verordening regels opgenomen over mestbewerking op bedrijventerreinen (artikel 4.7) en op locaties in het gemengd landelijk gebied (artikel 7.12). Hierin zijn de voorwaarden voor mestbewerking op bedrijventerreinen opgenomen. Hoofdregel is dat een bestemmingsplan de vestiging en uitbreiding van mestbewerking uitsluit.

Een uitzondering op dit verbod is mogelijk als een concreet initiatief aantoont dat het aan de gestelde randvoorwaarden voldoet. Een nadere toelichting op deze randvoorwaarden is bij artikel 7.12 opgenomen. Sluitstuk van de regeling voor mestbewerking is dat er rechtstreekse regels in artikel 33 zijn opgenomen die toegepast moeten worden bij omgevingsvergunningaanvragen zolang een bestemmingsplan nog niet is aangepast aan de regels uit de verordening. Die aanpassing moet conform artikel 4.1, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 40, lid 2 van de Vr2014, uiterlijk op 01-03-2016 zijn doorgevoerd.

Artikel 4.7 Mestbewerking - Regels Verordening ruimte Noord-Brabant 2014

a. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
b. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
    1. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
    2. de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
    3. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en coproducten;
    4. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
    5. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

Artikel 7.12 Afwijkende regels voor mestbewerking - Regels Vr2014

a. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
b. Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
c. In afwijking van het eerste lid en artikel 7.10, eerste lid, onder a en d, is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
    1. de locatie niet binnen een bebouwingsconcentratie ligt;
    2. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
    3. de mestbewerking vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
    4. de omvang van het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;
    5. er sprake is van een goede ontsluiting in verband met de te verwachten transportbewegingen;
    6. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
    7. de aanvoer van dikke fractie is uitgesloten, tenzij de aanvoer is bedoeld voor vergistings- en/of hygiënisatie doeleinden;
    8. de landschappelijke inpassing ten minste 15 % van de omvang van het bouwperceel bedraagt;

9. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en coproducten;
10. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

d. In afwijking van het derde lid, onder d, is een redelijke uitbreiding mogelijk van bestaande mestbewerking, onder overeenkomstige toepassing van artikel 7.10, tweede lid (redelijke uitbreiding).

Artikel 33 Mestbewerking (rechtstreekse werking) - Regels Vr2014

a. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met artikel 4.7 en artikel 7.12 (mestbewerking) in werking is getreden, geldt voor mestbewerking dat geen toename van de bebouwingsoppervlakte is toegestaan van de:
   1. bebouwing die op 1 maart 2014 legaal aanwezig of in uitvoering was; of
   2. bebouwing die mag worden gebouwd krachtens een verleende vergunning; of
   3. bebouwing die is gebaseerd op een vóór 1 maart 2014 ingediende volledige en ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.
b. In afwijking van het eerste lid kan het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid, sub c, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een omgevingsvergunning verlenen, onder overeenkomstige toepassing van artikel 4.7 of artikel 7.12 (mestbewerking).

In lijn met het bepaalde in de Vr2014 is voor het plangebied middels deze partiële herziening mestbewerking in principe uitgesloten. Met name vanwege het ontbreken van onderzoeken waaruit blijkt welke impact mestbewerkingsactiviteiten hebben op de omgeving van het plangebied, is in het onderhavige bestemmingsplan ook geen nieuwvestiging mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid in de planregels.

2.2 Afwegingen gemeente

Op 5 juni 2014 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel uit 4 geschetste scenario's gekozen voor scenario 3: Mestbewerking in gemengd landelijk gebied (Buitengebied). In dat scenario wordt lokaal een oplossing geboden voor het mestprobleem door (gesloten) mestbewerking in het buitengebied (meerdere locaties) toe te staan en mestbewerking op andere locaties uit te sluiten.

De keuze voor scenario 3 is gebaseerd op de volgende argumenten:

- De capaciteit voor mestbewerking wordt gespreid over meerdere locaties
- Meerdere agrarische ondernemers die nieuwe economische activiteiten kunnen ontplooien
- Verkeersbewegingen worden gespreid

De adviesnota aan de raad op basis waarvan de keuze voor scenario 3 tot stand is gekomen, is als afzonderlijke bijlage bij deze toelichting gevoegd.

Hoofdstuk 3 Onderzoek

3.1 Milieuhygiënische aspecten

3.1.1 Algemeen

In 2013 is door Wageningen UR Livestock Research op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) een inventarisatie uitgevoerd naar emissies en geluidsoverlast van mestbewerkingsinstalaties (Rapport 703: 'Inventarisatie emissies en geluidsoverlast van mestbewerkingsinstallaties en eventuele maatregelen). De navolgende informatie is afkomstig uit deze rapportage:

Mestbewerking biedt mogelijkheden om de mestoverschotproblematiek in Nederland aan te pakken. Echter, weinig is bekend over de milieueffecten (emissies van geur, ammoniak, fijn stof en geluid) van mobiele en vaste installaties voor mestbewerking. Dit maakt het voor vergunningsverleners moeilijk om aanvragen voor het plaatsen van deze installaties te beoordelen. Met deze achtergrond heeft Wageningen UR Livestock Research een inventarisatie gemaakt van de kennis die beschikbaar is met betrekking tot de emissies die op kunnen treden bij het toepassen van mestbewerkingstechnieken.

Achtereenvolgens worden in het rapport de volgende technieken besproken:

1. Mest- en digestaatscheiding
2. Mineralenconcentraten
3. Composteren
4. Hygiëniseren
5. Drogen en indikken
6. Nitrificatie/denitrificatie
7. Strippen en scrubben
8. Algen en kroos.

Al deze technieken lenen zich in principe voor toepassing op bedrijfsschaal in de vorm van een vaste installatie. Daarnaast is de inschatting dat techniek 1, 4 en 7 ook geschikt zijn voor toepassing in de vorm van een mobiele installatie en gedurende korte tijd (enkele weken) op een veehouderijbedrijf gebruikt kan worden om de aanwezige mest te behandelen. Dit is in dit bestemmingsplan niet aan de orde. In het algemeen kan gesteld worden dat wanneer er gewerkt wordt met mest, er altijd sprake zal zijn van enige emissie. Veel hangt echter af van de wijze waarop de mestbewerkingstechniek in de praktijk wordt toegepast (apparatuur kan zich bijvoorbeeld in de open lucht bevinden maar ook zijn opgesteld in een gesloten gebouw) en of emissiebeperkende technieken worden gebruikt (bijvoorbeeld een luchtwasser). Opgemerkt dient te worden dat emissiebeperkende maatregelen in de regel gericht zijn op het terugdringen van emissie van ammoniak en geur; dat betekent niet perse dat ook de emissie van andere componenten (zoals methaan of lachgas) wordt gereduceerd.

In het algemeen kan worden gesteld dat er relatief weinig bekend is over de emissies die optreden bij mestbewerkingsinstallaties. Verder valt op dat wanneer emissiedata bekend zijn, deze soms een grote spreiding vertonen. Desalniettemin kan een aantal technieken worden onderscheiden waarbij de kans relatief groot is dat er gasvormige emissies zullen optreden (Tabel A).

Tabel A Belangrijkste emissies die verwacht worden voor mestbewerkingstechnieken met een hoge kans op emissies

Mestbewerkingstechnieken	NH_3	Geur	Broeikasgassen	Stof / fijn stof
Composteren	x	x	x	x
Drogen en indikken	x	x		x
Nitrificatie/denitrificatie			x	
Strippen		x		

Met betrekking tot geluid kan onderscheid gemaakt worden tussen stationaire bronnen (bijv. machines

en pompen) en mobiele bronnen (bijv. vrachtwagens en tractoren). Het aantal transportbewegingen naar een mestbewerkingsinstallatie is rechtstreeks gerelateerd aan de schaalgrootte van de installatie. Wanneer er sprake is van bijvoorbeeld grootschalige mestbewerking op regionale schaal, zal er sprake zijn van een groot aantal transportbewegingen en mogelijk hierdoor veroorzaakte overlast.

3.1.2 Geluid

Wat betreft mogelijke geluidsoverlast kan gesteld worden dat er enerzijds overlast kan ontstaan als gevolg van geluidsproductie van de mestbewerkingsinstallaties zelf, anderzijds als gevolg van transportbewegingen.

Overlast van de geluidsproductie van de meeste onderdelen van de mestbewerkingsinstallaties (pompen, centrifuges, WKK, ventilatoren etc.) zal voor een groot deel kunnen worden voorkomen door gebruik te maken van geluidisolatie en het plaatsen van de apparaten in geluidsdichte ruimtes. Zowel voor vaste als mobiele installaties kan aangenomen worden dat op deze manier de meeste geluidsoverlast kan worden voorkomen.

Op 29 september 2005 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel een geluidszone vastgesteld voor het gezoneerde bedrijventerrein Wolfsveld. Met de vaststelling van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010', dat tevens voorzag in een uitbreiding van het bedrijventerrein en dus van het gezoneerde terrein, is een nieuwe grens voor het gezoneerde bedrijventerrein vastgesteld, mede op basis van een uitgevoerd zoneringsonderzoek.

De mogelijkheid tot vestiging van mestbewerkingsinstallaties binnen de volgens het geldende bestemmingsplan toegestane milieucategorieën is in beginsel niet van invloed op de grens van de geluidszone. In die geluidzone is immers al rekening gehouden met vestiging van bedrijven in de milieucategorie 3.2 en 4.2. Desondanks bestaat zonder nader onderzoek onvoldoende duidelijkheid of mestbewerking vanuit een goede leefomgeving inpasbaar is in de omgeving.

3.1.3 Luchtkwaliteit en geur

Uit het in paragraaf 3.1.2 genoemde rapport van Wageningen UR Livestock Research blijkt dat in het algemeen kan worden gesteld dat er relatief weinig bekend is over de emissies die optreden bij mestbewerkingsinstallaties. Op basis van de beschikbare kennis kan desalniettemin een aantal technieken worden onderscheiden die een groot risico voor het optreden van gasvormige emissies met zich meebrengen.

Met betrekking tot het optreden van emissies van ammoniak, fijnstof, geur en broeikasgassen kunnen de volgende technieken worden genoemd als potentiële hoofdbronnen:

- Composteren
- Drogen en indikken

Dit komt mede vanwege de steeds veelvuldiger en grootschaliger toepassing van deze technieken. Voor 'composteren' is het goed mogelijk om de emissies van ammoniak, fijnstof en in mindere mate geur tegen te gaan met behulp van bijvoorbeeld een chemische luchtwasser. Voor de reductie van broeikasgassen zijn geen technieken voorhanden. In principe is met een biologische luchtwasser een verdergaande geurverwijdering te bereiken; toepassing van een biologische luchtwasser voor de behandeling van ammoniakhoudende lucht zal wel enige lachgasemissie tot gevolg hebben.

Om de emissies uit het proces voor 'drogen en indikken' tegen te gaan zal een luchtreinigingsunit kunnen worden nageschakeld; ook hier ligt een chemische wasser voor de hand.

Daarnaast is er een mestbewerkingstechniek die vooral een risico met zich meebrengen voor het optreden van emissie van lachgas:

- Nitrificatie/denitrificatie

De emissie van lachgas kan beschouwd worden als een inherent onderdeel van een nitrificatie/denitrificatie systeem, ook al geeft de literatuur op dit gebied aan dat optimalisatie van het proces en de regeling ervan de hoeveelheid lachgas wel kan beïnvloeden. Er is echter geen nageschakelde techniek beschikbaar of haalbaar om deze emissie van lachgas tegen te gaan.

Ten slotte is er een mestbewerkingstechniek die vooral een risico met zich meebrengt voor het optreden van emissie van geur:

- Strippen en scrubben.

Wanneer er sprake is van een niet-gesloten systeem, zal een luchtreinigingsunit moeten worden nageschakeld om de geuremissie te beperken.

Behalve de genoemde emissiebeperkende maatregelen technieken zoals luchtwassers, geldt voor alle mestbewerkingstechnieken dat het afdekken en dichtmaken van opslagen voor mest en mestproducten en het gesloten maken van procesruimtes mogelijkheden bieden om emissies terug te dringen. Overigens is dit ook een van de voorwaarden in de Vr2014 om überhaupt medewerking te kunnen verlenen aan mestbewerkingsbedrijven. opslag en verwerking van tussenproducten mag niet in de openlucht plaatsvinden.

Voorafgaand aan het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat de luchtkwaliteitsnormen voor fijnstof PM_{10} en NO_2 niet worden overschreden, echter op basis van de aanname dat er geen luchtrelevante bedrijven op het bedrjventerrein zijn of worden gevestigd. Mestbewerkingsbedrijven zijn echter wel relevant voor de luchtkwaliteit.

Uit nader onderzoek (luchtkwaliteitsonderzoek en geuronderzoek) zal dan ook moeten blijken of door het bieden van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerkingsbedrijven het woon- en leefklimaat van nabijlegen woningen/woongebieden wordt aangetast en zo ja in welke mate en bij welke vormen van mestbewerking.

Omdat de consequenties voor de luchtkwaliteit en voor geur van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerkingsbedrijven op de omgeving onvoldoende duidelijk zijn is het wenselijk om eventuele vestigings-/gebruiksmogelijkheden voor dit soort bedrijven uit het geldende bestemmingsplan te schrappen.

3.1.4 Bodem

In het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' is aangegeven dat op basis van uitgevoerd bodemonderzoek geen restricties hoeven te worden gesteld aan de aan- of verkoop van kavels in het plangebied. Deze conclusie is onverkort ook van toepassing op de onderhavige partiële herziening.

3.1.5 Milieuzonering

De (indicatieve) lijst “Bedrijven en Milieuzonering 2009”, uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten, geeft weer wat de richtafstanden zijn voor milieubelastende activiteiten. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De richtafstanden gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Het is aan te bevelen deze afwijkingen te benoemen en te motiveren.

Op basis van de VNG zonering dienen voor mestbe-/verwerking de volgende afstanden aangehouden te worden:

Omschrijving	Afstanden in meters						
	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Verkeer	Grootste afstand	Categorie
Covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	100	50	100	30		100	3.2

RWZI's en gierverwerkingsinrichting, met afdekking voorbezinktanks:							
<100.000 i.e.	200	10	100	10		200	4.1
100.000 - 300.000 i.e.	300	10	200	10		300	4.2
Mestverwerking/korrelfabrieken	500	10	100	10	3	500	5.1

Het geldende bestemmingsplan staat vestiging van bedrijven toe tot en met de milieucategorie 3.2. Voor een deel van het plangebied is daarnaast ook vestiging van bedrijven toegestaan in de milieucategorie 4.1 en 4.2.

Mestbewerking in de milieucategorie 5.1 is niet wenselijk op het bedrijventerrein. Dit zou een ongewenste invloed hebben op de omgeving van het plangebied. Bovendien horen dit soort grootschalige bedrijven thuis op een (boven)regionaal bedrijventerrein.

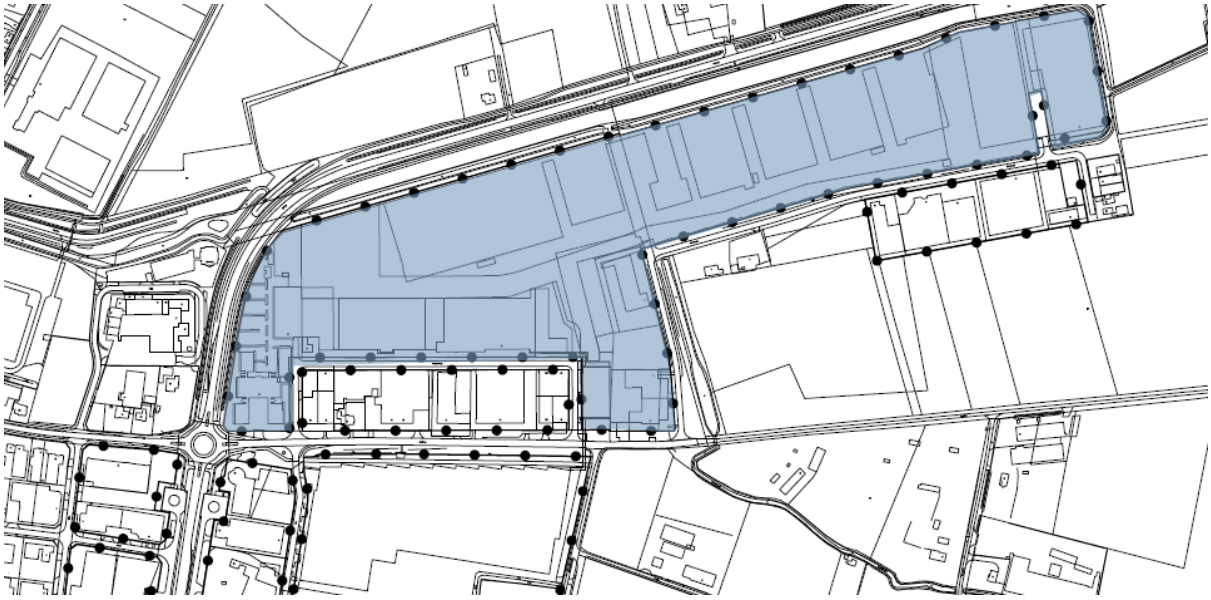

Afbeelding 3. Deel plangebied waarbinnen volgens vigerend bestemmingsplan milieucategorie 4.1 en 4.2 is toegestaan

In mei 2013 is de gemeentelijke notitie 'Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel' van juni 2012 geactualiseerd. In de notitie is een toetsings- en wegingskader voor mogelijke locaties voor mestverwerking opgenomen. 13 Locaties binnen de gemeente Gemert-Bakel zijn getoetst aan de genoemde criteria, waaronder ook een locatie op bedrijventerrein Wolfsveld. Voor wat betreft de relatie met de milieuzonering levert dit de volgende score op, waarbij 0 als onvoldoende wordt beschouwd, 20 als matig, 40 als goed en 60 als zeer goed:

Afstand tot bebouwde kom	Locatie op meer dan 2000 meter van grens woonkern	20
Afstand tot woningen	Dichtstbijgelegen woning op meer dan 100 meter	40
	≤3 burgerwoningen binnen 250 meter van bouwblokgrens locatie	40
	≤5 burgerwoningen binnen 250 meter van bouwblokgrens locatie	60
	≤6 burgerwoningen binnen 500 meter van bouwblokgrens locatie	0

Windrichting	Vanuit zuid-westelijke richting worden geen woonclusters of dorpen belast	20
Afstand tot recreatiebedrijven of recreatieterrein	Recreatiebedrijven >500 meter van bouwblokgrens	60
	Recreatieterrein >2000 meter van bouwblokgrens	0

De notitie betreft geen juridisch-/planologische analyse. Er is altijd nader onderzoek nodig naar een goede ruimtelijke ordening. De genoemde score geeft dan ook slechts een indicatie van de ligging van de beoogde vestigingslocatie ten opzichte van milieugevoelige functies. Het betrof echter slechts één concrete locatie op het bedrijventerrein. De tabel geeft onvoldoende inzicht in de consequenties van ruimere vestigingsmogelijkheden op grotere delen van het bedrijventerrein. Om die consequenties te kunnen bepalen zijn de in de paragrafen 3.1.2 en 3.1.3 genoemde onderzoeken naar geluid en geur noodzakelijk. Aangezien deze specifieke onderzoeken nog niet beschikbaar zijn en de consequenties van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerkingsbedrijven op de omgeving niet duidelijk zijn is het wenselijk om eventuele vestigings-/gebruiksmogelijkheden voor dit soort bedrijven uit het geldende bestemmingsplan te schrappen.

3.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de richtlijnen voor vervoer gevaarlijke stoffen (deze wordt op termijn vervangen door het 'Besluit transportroutes externe veiligheid'), vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op 2 maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermd individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, waarin de kans op overlijden van een bepaalde groep (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) wordt afgezet tegen de kans daarop. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als ijkpunt in de verantwoording (géén norm).

In het Bevi is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Er is sprake van een groepsrisico zodra het plan in het invloedsgebied ligt van een risicovolle activiteit. Vanuit de circulaire Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen geldt deze verantwoordingsplicht alleen bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde of bij een toename van het groepsrisico. Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren die bijdragen aan de hoogte van het groepsrisico (waaronder zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen, zijn afgewogen. Een belangrijk onderdeel van de verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

Co-vergisting is het proces waarbij een mengsel van mest met een organische reststroom (co-substraat) wordt vergist. Er ontstaat dan biogas dat gebruikt kan worden om elektriciteit en warmte op te wekken. Grootschalige productie van biogas uit mest kan veiligheidsrisico’s met zich meebrengen.

Biogas is een mengsel van gassen met brandbare eigenschappen door de aanwezigheid van methaan. Daarnaast heeft het ook giftige eigenschappen, doordat het een percentage zwavelwaterstof bevat.

Biogas wordt al als een giftige stof gezien, als het een zeer kleine concentratie zwavelwaterstof (0,2 vol %) bevat. Hierdoor valt bijna iedere mestvergistingsinstallatie volgens de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi, artikel 1b) al snel onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het ministerie onderzoekt momenteel of het Revi hierop aangepast moet worden. Tot die tijd wordt een mestvergistingsinstallatie met een inhoud van meer dan 1.000 liter en een concentratie van 0,2 vol% zwavelwaterstof behandeld als een Bevi-inrichting. Voor deze inrichtingen zijn geen zogenaamde vaste afstanden opgenomen.

Voor het bepalen van de PR 10^{-6} contour wordt geadviseerd om aan te sluiten bij het RIVM-rapport 'Veiligheid grootschalige productie van biogas' (RIVM, 2010). Voor biogasopslag tot 4.000 m^3 (met een zwavelwaterstofgehalte < 1%) is in normale omstandigheden een veiligheidsafstand van 50 meter voldoende, gerekend vanaf het midden van de biogasopslag. Een dergelijke afstand wordt ook geadviseerd bij zonering in het bestemmingsplan. Binnen deze afstand mogen geen (geprojecteerde) kwetsbare objecten in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen aanwezig zijn. Indien mogelijk moet ernaar gestreefd worden om binnen die afstand ook geen (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten mogelijk te maken, zeker bij oprichting van een nieuwe installatie.

Tot slot wordt aanbevolen ervoor te zorgen dat de PR 10^{-6} contour niet buiten de inrichtingsgrens komt te liggen.

Het biogasmengsel met een zwavelwaterstofgehalte vanaf 0,2 tot 1 vol% moet worden aangemerkt als toxisch (T) en vanaf 1 vol% als zeer toxisch (T+). Mestvergistingsinstallaties die zwavelwaterstofrijke (>1 vol%) biogas produceren en een gasopslag hebben van 4000-5000 m^3 komen regelmatig voor. In dergelijke gevallen wordt aangeraden om te controleren of de installatie onder de werkingssfeer van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) valt. Het BRZO is ook van toepassing als er meer dan 10 ton biogas aanwezig is.

Omdat de consequenties voor externe veiligheid van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerkingsbedrijven op de omgeving niet duidelijk zijn is het wenselijk om eventuele vestigings-/gebruiksmogelijkheden voor dit soort bedrijven uit het geldende bestemmingsplan te schrappen.

3.2 Economische uitvoerbaarheid

3.2.1 Kostenverhaal

In het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' heeft de gemeenteraad tevens een exploitateplan vastgesteld waarin de verhaalbare kosten zijn opgenomen. Met dit exploitatieplan kunnen de totale kosten worden verdeeld over alle grondeigenaren/exploitanten binnen het plangebied naar rato van de opbrengsten van de ontwikkelaar. Het toevoegen van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerkingsbedrijven heeft geen consequenties voor de kosten en voor de verdeling daarvan over de diverse grondeigenaren.

3.2.2 Planschade

Op grond van het bepaalde in artikel 6.1 Wro kennen burgemeester en wethouders aan degene die schade leidt als gevolg van de inwerkingtreding van onder andere een bestemmingsplan een tegemoetkoming toe voor zover de schade niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd.

In dit bestemmingsplan worden de directe vestigingsmogelijkheden voor bepaalde vormen van mestbewerking geschrapt. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat er in sommige gevallen sprake zal zijn van planologisch nadeel voor grondeigenaren. Eventuele tegemoetkomingen in planschade komen in dat geval voor rekening van de gemeente.

3.3 Natuur en landschap

Het schrappen van de eventuele mogelijkheid tot vestiging van mestbewerkingsbedrijven op het bedrijventerrein heeft ten opzichte van de bouw- en gebruiksmogelijkheden volgens het geldende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' geen nadelige consequenties voor aanwezige natuur en landschapswaarden.

3.4 Flora en fauna

Het schrappen van de mogelijkheid tot vestiging van mestbewerkingsbedrijven op het bedrijventerrein heeft ten opzichte van de bouw- en gebruiksmogelijkheden volgens het geldende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' geen nadelige consequenties voor eventueel aanwezige flora en fauna.

3.5 Waterhuishouding

In de toelichting bij het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' is zowel voor het destijds bestaande bedrijventerrein alsmede voor de op dat moment geplande uitbreiding daarvan een waterbergingsplan opgenomen, waaruit blijkt dat er voldoende bergingsvoorzieningen zijn of worden gerealiseerd om de wateropgave te kunnen opvangen. Vuilwaterafvoer van panden wordt aangesloten op het in de omgeving van het plangebied aanwezige gescheiden rioleringsstelsel. Het schrappen van de mogelijkheid tot vestiging van mestbewerkingsbedrijven leidt niet tot een andere wateropgave.

3.6 Archeologie

In het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' is aangegeven dat, gezien de resultaten van uitgevoerde onderzoeken, er voor wat betreft archeologie geen belemmeringen zijn, met dien verstande dat er wel een meldingsplicht conform artikel 53 van de Wet op de Archeologische monumentenzorg bestaat bij het bevoegd gezag indien bij werkzaamheden toch archeologische waarde worden aangetroffen. Deze conclusie is onverkort van toepassing op de onderhavige partiële herziening.

3.7 Verkeer en parkeren

3.7.1 Verkeer

In het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' is reeds aangegeven dat de destijds beoogde uitbreiding circa 4.540 motorvoertuigen per etmaal genereert, waarvan 20% vrachtwagens. Bij de inrichting van het plangebied is rekening gehouden met deze aantallen. Het schrappen van de mogelijkheid tot vestiging van mestbewerkingsbedrijven binnen het plangebied heeft geen nadelige consequenties voor de verkeersgeneratie.

3.7.2 Parkeren

Het in het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' gehanteerde uitgangspunt dat parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden blijft gehandhaafd. Dit bestemmingsplan heeft derhalve geen consequenties voor de vereiste parkeercapaciteit in het plan.

Hoofdstuk 4 Juridische opzet bestemmingsplan

Algemeen
Een bestemmingsplan bestaat uit de juridisch bindende regels en verbeelding en gaat vergezeld van een toelichting.

De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bouwwerken.

De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. Op de verbeelding worden de bestemmingen weergegeven, met daarbij de harde randvoorwaarden. De verbeelding vormt samen met de regels het voor de burgers bindende deel van het bestemmingsplan.

De toelichting heeft geen bindende werking; de toelichting maakt juridisch ook geen onderdeel uit van het bestemmingsplan, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van het plan en ook bij de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Verhouding met Verordening ruimte 2014

In de Vr2014 is vastgelegd dat gemeenten vóór 1 maart 2016 hun bestemmingsplannen in overeenstemming moeten brengen met de gewijzigde regels in de Vr2014. Omdat het geldende bestemmingsplan directe bouw- en gebruiksmogelijkheden bevat voor bepaalde vormen van mestbewerking dient dit bestemmingsplan te worden aangepast. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting volgens artikel 40, lid 2 Vr2014 in combinatie met artikel 4.1, lid 2 Wro. De rechtstreekse doorwerking van de regels in de Vr2014 met betrekking tot mestbewerking vervalt met ingang van de datum van inwerkingtreding van het onderhavige bestemmingspan.

De opzet van de herziening
Voorliggend bestemmingsplan betreft een gedeeltelijke herziening van het geldende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' (moederplan). Hierdoor is sprake van een afwijkende opzet in vergelijking met een 'regulier' bestemmingsplan.

Voor het inzichtelijk krijgen van de geldende situatie binnen het plangebied is het noodzakelijk om naast deze herziening ook het geldende bestemmingsplan (moederplan) te raadplegen; er ontstaat geen compleet overzicht van de nieuwe geldende situatie. Zo zijn in de regels en in de toelichting slechts die onderdelen opgenomen, die deel uitmaken van deze herziening. Zo geldt voor de regels: uitsluitend de bepalingen uit het moederplan die wijzigen dan wel worden aangevuld door onderhavige herziening zijn in de planregels opgenomen. Voor de verbeelding geldt dat deze ongewijzigd is gebleven, waardoor uitsluitend een plancontour is opgenomen, zodat duidelijk is waarvoor deze partiële herziening is opgesteld.

Na het onherroepelijk worden van voorliggende herziening kan overigens wel een geconsolideerde versie (geïntegreerde versie) van het moederplan en deze eerste herziening worden opgesteld, waardoor een compleet overzicht van de geldende situatie ontstaat.

Voor een onderbouwing van de herziene delen van het geldende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' wordt verwezen naar de voorgaande hoofdstukken.

Hoofdstuk 5 Procedure

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Gezien de aard van de voorliggende partiële herziening, wordt het plan direct als ontwerp ter inzage gelegd en wordt geen inspraakprocedure doorlopen.

Naar aanleiding van een eerder ingediende concrete aanvraag voor vestiging van een mestbewerkingsbedrijf op het bedrijventerrein is onrust ontstaan in de omgeving van het plangebied, welke heeft geleid tot een handtekeningenactie tegen de komst van het bedrijf. Dit heeft mede ten grondslag gelegen aan het schrappen van vestigingsmogelijkheden voor mestbewerking op het bedrijventerrein middels het onderhavige bestemmingsplan.

5.2 Vooroverleg

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is het concept bestemmingsplan voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant en aan het Waterschap Aa en Maas.

Op 11 juni 2014 heeft het Waterschap Aa en Maas per mail meegedeeld dat het concept bestemmingsplan een functionele wijziging betreft. De wijzing heeft geen gevolgen voor de wateraspecten binnen het plan. Het waterschap heeft dan ook geen op- of aanmerkingen.

Van de provincie Noord-Brabant is geen formele overlegreactie ontvangen. Die kon binnen het korte tijdsbestek niet tijdig worden toegezonden. Uit telefonisch overleg met de provincie is echter gebleken dat de provincie zich niet verzet tegen het ter visie leggen van het ontwerp bestemmingsplan zonder voorafgaand vooroverleg, aangezien dit bestemmingsplan juist is opgesteld om te voldoen aan de regels in de Verordening ruimte 2014.

5.3 Procedure bestemmingsplan

5.3.1 Procedure

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is in werking getreden met ingang van 1 juli 2008. De wettelijke procedure start met het moment van ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan.

De procedure ziet er als volgt uit:

- **Openbare kennisgeving** van het ontwerp bestemmingsplan;
- **Terinzagelegging** van het ontwerp en bijbehorende stukken gedurende 6 weken en toezending aan gedeputeerde staten en de betrokken rijksdiensten, waterschappen en gemeenten;
- Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen door een ieder schriftelijk of mondeling **zienswijzen** worden ingebracht;
- **Vaststelling** van het bestemmingsplan door de gemeenteraad binnen 12 weken indien zienswijzen zijn ingediend;
- Algemene **bekendmaking** van het bestemmingsplan door terinzagelegging met voorafgaande kennisgeving en toezending aan gedeputeerde staten en betrokken rijksdiensten, waterschappen en gemeenten: binnen 2 weken dan wel, indien gedeputeerde staten of de inspecteur zienswijzen hebben ingebracht of het bestemmingsplan gewijzigd is vastgesteld, 6 weken na vaststelling;
- Mogelijkheid tot **beroep** bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 weken na bekendmaking voor belanghebbenden;
- **Inwerkingtreding** op de dag na afloop van de beroepstermijn, zijnde 6 weken na de bekendmaking, tenzij binnen deze termijn een verzoek om een voorlopige voorziening is ingediend

bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

5.3.2 Ontwerp bestemmingsplan

Het ontwerp bestemmingsplan heeft overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening ter inzage gelegen van 25 juni tot en met 5 augustus 2014. Tijdens deze termijn is één zienswijze ingediend. Een samenvatting van de zienswijze en de inhoudelijke reactie daarop van de gemeente is opgenomen in de bijgevoegde notitie 'Reactie zienswijze ontwerp bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking" d.d. 14 oktober 2014. De zienswijze is ongegrond en geeft geen aanleiding tot het niet of gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan.

Bijlagen

Bijlage 1 Adviesnota aan de raad inzake mogelijke scenario's mestbewerking

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 3 juni 2014
Agendanummer:
Team: SPP
Zaaknr. 814738

Onderwerp: Wolfsveld & Mestbewerking

Aan de raad

Inleiding

Voorbereidingsbesluit Wolfsveld loopt af op 26 juni 2014
U heeft als gemeenteraad op 27 juni 2013 een voorbereidingsbesluit genomen om te onderzoeken of vormen van mestbewerking[1] schadelijk zijn voor de woon- en leefomgeving en hier het bestemmingsplan op aan te passen. Deze discussie is Brabant breed uitgebreid gevoerd en het resultaat hiervan is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014.

Verordening Ruimte 2014 is pas recent vastgesteld
De provincie heeft zeer recent, op 14 maart 2014, de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld. Hierin is de plicht opgenomen om in het bestemmingsplan een regeling op te nemen dat mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld) en gemengd landelijk gebied (buitengebied) moet worden uitgesloten. De provincie geeft u als gemeenteraad tot 1 maart 2016 de tijd om het bestemmingsplan hierop aan te passen.
U kunt de Verordening Ruimte 2014 vinden op de website van de Provincie Noord-Brabant.
http://www.brabant.nl/applicaties/regelingen/regeling-detail.aspx?r=951

Nu invulling geven aan de beleidsruimte van de gemeente t.a.v. mestbewerking
In de nieuwe Verordening Ruimte is er sprake van een rechtstreeks werkende regel voor dit onderdeel. Dit betekent dat de afwegingsruimte van de gemeente vergaand beperkt wordt door provinciale regels. De provincie heeft in de Verordening Ruimte voorwaarden opgenomen om *in afwijking van het verbod* om mestbewerking toe te staan ontheffingsregels opgenomen waaraan een eventueel initiatief moet voldoen. Het initiatief moet planologische aanvaardbaar zijn in de omgeving en mag geen schade toebrengen aan de goede leefomgeving. Daarbij moet het initiatief de ruimtelijke kwaliteit van het gebied bevorderen. Dit betekent dat de gemeente invulling kan geven aan haar eigen beleidsruimte door een duidelijk standpunt te kiezen, dan wel volgend te zijn aan de provincie.

Motivatie keuze College B&W
De voorkeur van het College van B&W gaat uit naar scenario 3. De Raad heeft eerder al aangegeven dat ‘een mestfabriek’ op Wolfsveld niet wenselijk is. Hiermee vervalt scenario 2 en scenario 0 omdat de komst van een mestfabriek in dit scenario niet uitgesloten is. Het College van B&W maakt de keuze om het provinciale beleid te volgen. Hiermee vervalt scenario 1.

Met het zicht op de deadline voor het voorbereidingsbesluit is het aan u om tot een overwogen beleidskeuze te komen ten aanzien van mestbewerking opdat daarna een aangepast bestemmingsplan Wolfsveld tijdig ter inzage gelegd kan worden.

---

[1] In de Verordening Ruimte 2014 wordt eigenlijk alleen nog maar gesproken over “mestbewerking”, vandaar dat in dit voorstel alleen gesproken wordt over mestbewerking.
1.52 mestbewerking: de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygiënisatie of indamping van mest; **1.53 mestverwerking:** het bewerken van mest ten behoeve van het exportwaardig maken daarvan;

Beslispunten

1. Een keuze te maken uit de scenario's voor mestbewerking in de gemeente Gemert-Bakel;
2. Op basis van het gekozen scenario te starten met de procedure tot vaststelling van het bestemmingsplan Bedrijventerrein Wolfsveld op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening, met als deadline om vóór 26 juni 2014 een ontwerp bestemmingsplan Wolfsveld ter inzage te leggen;
3. Op basis van het gekozen scenario voor 1 maart 2016 het bestemmingsplan buitengebied aangepast te hebben conform de Verordening Ruimte 2014.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Extra Raadscommissie d.d. 28 mei 2014 (wordt ingepland).
Gemeenteraad: 5 juni 2014.

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

- april 2012, Notitie mestverwerking in Gemert-Bakel in B en W, Besluit: notitie ter kennisgeving sturen aan raadsleden;
- 26 juni 2012, Toetsingscriteria locatiekeuze mestverwerking vastgesteld door college van B en W;
- 21 mei 2013 Geactualiseerd Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel vastgesteld door B en W;
- 27 juni 2013, Gemeenteraad heeft kennis genomen van het Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel;
- 27 juni 2013, Gemeenteraad neemt voorbereidingsbesluit voor gedeelte van Wolfsveld.

Beoogd effect
Besluit nemen over de wenselijkheid en planologische inpasbaarheid van initiatieven voor mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld) en gemengd landelijk gebied (Buitengebied).

Duurzaamheid
De gemeente moet zorgen dat een goed woon- en leefklimaat geborgd is. Daarnaast is het belangrijk dat er een gezond vestigingsklimaat is voor bedrijven.

Argumenten

1.1 De Verordening Ruimte geeft in beginsel aan dat een bestemmingsplan een verbod op mestbewerking moet bevatten. De Verordening Ruimte stelt minimale regels verplicht over mestbewerking
Er zijn drie hoofdscenario's voor mestbewerking in Gemert-Bakel uitgewerkt. Op basis van opgedane inzichten en de plaatselijke situatie zijn een aantal essentiële vragen benoemd. Deze vragen kunnen met ja of nee beantwoord worden. Zo ontstaan drie scenario's die op basis waarvan een keuze gemaakt kan worden zie: bijlage 3. Een keuze van een scenario is nodig om vóór 26 juni 2014 het bestemmingsplan Wolfsveld in procedure te brengen en te voldoen aan de Verordening Ruimte.

1.2 De gemeentelijke bestemmingsplannen voldoen niet aan de Verordening ruimte
Momenteel maakt het bestemmingsplan Wolfsveld 2010 vormen van mestverwerking mogelijk. Daarmee is het bestemmingsplan in strijd met het provinciale beleid. Het bestemmingsplan moet dan ook aangepast worden op de provinciale regels. Het bestemmingsplan moet voldoen aan artikel 4.7 Verordening Ruimte.
Voor het buitengebied geldt dat er voor 1 maart 2016 een vastgesteld bestemmingsplan moet zijn dat voldoet aan de Verordening Ruimte 2014. Het bestemmingsplan moet voor 1 maart 2016 voldoen aan artikel 7.12 van de Verordening Ruimte.

1.3 Provinciale Staten hebben op 14 maart 2014 de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld
In de Verordening Ruimte 2014 is het nieuwe provinciale beleid voor mestbewerking opgenomen. De scenario's zijn afgestemd op de Verordening Ruimte 2014. In de Verordening Ruimte 2014 is in ieder geval de ondergrens bepaald. De gemeenteraad kan strenger zijn door nadere voorwaarden stellen. Gemeenteraad kan er ook voor kiezen om het provinciale beleid te volgen.

1.4 Het voorbereidingsbesluit Wolfsveld kan afgerond worden door het ter inzage leggen van het bestemmingsplan, waarin het gekozen scenario verankerd is
Op d.d. 27 juni 2013 heeft de gemeenteraad op grond van artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening besloten om een voorbereidingsbesluit voor een gedeelte van het bedrijventerrein Wolfsveld vast te stellen. In artikel 3.7 Wro is bepaald dat een voorbereidingsbesluit een looptijd kent van 1 jaar ter voorbereiding op de vaststelling van een bestemmingsplan. De opgave was om eventueel niet-gewenste ruimtelijke ontwikkelingen uit te sluiten. In de periode van het voorbereidingsbesluit zou worden onderzocht wat de mogelijke gevolgen zijn op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, natuur, risico en gevaarzetting, volksgezondheid, geur en geluid en overige planologische aspecten op de omgeving. Deze aspecten zijn Brabant breed onderzocht en als regels opgenomen in de Verordening Ruimte 2014.

2.2 De Verordening Ruimte 2014 geeft regels voor mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld)
Bij de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan in Wolfsveld (stedelijk gebied) moet de Verordening Ruimte 2014 in acht worden genomen. Zolang er geen bestemmingsplan is vastgesteld gelden de rechtstreeks werkende regels uit de Verordening Ruimte 2014. Daarbij geldt dat artikel 4.7 van de Verordening Ruimte:

1. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
    a. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
    b. de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
    c. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst

van de mest en co-producten;
d. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
e. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

3.1 De regels voor mestbewerking in het gemengd landelijk gebied (buitengebied) zijn in artikel 7.12 Verordening Ruimte opgenomen.
Bij de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan Buitengebied (gemengd landelijk gebied) moet de Verordening Ruimte 2014 in acht worden genomen. Zolang er geen bestemmingsplan is vastgesteld gelden de rechtstreeks werkende regels uit de Verordening Ruimte 2014.

Kanttekeningen
3.1 Als er geen besluit genomen wordt tot vaststelling van het bestemmingsplan dan valt Gemert-Bakel terug op het vigerende bestemmingsplan en de nieuwe verordening ruimte 2014.
De Verordening Ruimte stelt regels, waar aan de gemeente zich moet houden en laat nog een kleine ruimte over voor beleidsruimte. Dit betekent dat de gemeente geen instrument heeft om haar beperkte beleidsvrijheid te benutten. De gemeente heeft dan geen mogelijkheid om te sturen op mestbewerking. Het beleid van de Provincie is leidend. Voor Wolfsveld geldt dat er moet worden voldaan aan de Verordening Ruimte 2014. Als er meer sturing gewenst is vanuit de gemeente op een dergelijk initiatief, kan het instrument bestemmingsplan hiervoor worden benut, door middel van nadere voorwaarden op te nemen, dan wel mestbewerking geheel uit te sluiten.

3.2 Als er geen besluit genomen wordt tot vaststelling van het bestemmingsplan worden de verwachtingen van inwoners en initiatiefnemers niet waargemaakt.
Het onderwerp is complex en veroorzaakt maatschappelijke onrust. Het niet komen tot een besluit en een ontwerp bestemmingsplan na één jaar voorbereiding zal tenminste als teleurstellend worden ervaren.

Vervallen "oude" regelgeving
Het voorbereidingsbesluit Wolfsveld vervalt. Het bestemmingsplan Wolfsveld dient aangepast te worden.

Juridische zaken
Rechtstreeks werkende regels verordening ruimte
Verordening ruimte kent rechtstreeks werkende regels, welke betrokken moeten worden bij vergunningverlening. Afhankelijk van het type regel heeft een gemeente meer/minder beleidsvrijheid. In het geval dat de provincie rechtstreeks werkende regels stelt, bestaat er geen beleidsvrijheid meer voor de gemeente een eigen afweging te maken die afwijkt. Wel kan een gemeente meer beperktere voorwaarden stellen dan de provincie. De provincie voorziet hierin met de regeling in artikel 4.7 en 7.12 Verordening ruimte. De provincie draagt de gemeenteraad op het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen met de Verordening Ruimte. Tot die tijd gelden de regels uit de Verordening Ruimte. Voor meer informatie zie: Bijlage 2.

Planschade
Het vigerende bestemmingsplan Wolfsveld 2010 bevat een uitgebreide lijst van bedrijfsactiviteiten. Gezien de maatschappelijke en sociale aandacht voor bepaalde milieugevoelige activiteiten waarin het vigerende bestemmingsplan voorziet, dient de ruimtelijke uitstraling nader te worden afgewogen. De Verordening Ruimte bepaalt daarnaast nog de reikwijdte van het te voeren ruimtelijke beleid. De Verordening Ruimte

legt de gemeente beperkingen op.

Voor sommige scenario's houdt dit in dat de gemeente planschade plichtig kan zijn. Dit met name op de woon- en leefomgeving en het bieden van een aantrekkelijk bedrijfsvestigingsklimaat. Artikel 6.8 Wet ruimtelijke ordening voorziet in het doorberekenen van planschades die zijn ontstaan uit beleidsopdrachten van hogere overheden. De gevolgen op het gebied van planschade zijn per scenario verschillend. Zie bijlage 1: Scenario's mestbewerking.

Uitvoering

- ***Besluitvorming***

In de raadsvergaderingen rondom het centrale thema mestverwerking is door de gemeenteraad unaniem uitgesproken, dat zij betrokken worden in het vervolgtraject. De verantwoordelijke wethouder heeft toegezegd aspecten rondom de mestverwerking dan ook altijd voor te leggen aan de gemeenteraad, zodat zij hun rol kunnen invullen. De gemeenteraad heeft immers de bevoegdheid om het bestemmingsplan op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.
Planning Besluitvorming:
15 mei 2014 Commissie Ruimte
5 juni 2014 Gemeenteraad

- ***Planning bestemmingsplan***

Omdat het voorbereidingsbesluit een einddatum kent (26 juni 2014) is worden de mogelijke aanpassingen van het bestemmingsplan Wolfsveld voorbereid (extern adviesbureau).
Er worden twee varianten voor de bestemmingsplanwijziging Wolfsveld opgesteld:

1. Gemeente wil géén medewerking verlenen aan vestiging mestbewerkingbedrijf op Wolfsveld
2. Gemeente wil wel medewerking verlenen aan vestiging mestbewerkingbedrijf op Wolfsveld

Afhankelijk van het gekozen scenario wordt variant 1 of 2 ter inzage gelegd.

Bijlagen
Bijlage 1: Scenario's mestbewerking
Bijlage 2: Relevante selectie uit Verordening Ruimte 2014
Bijlage 3: Lijst bedrijfsactiviteiten en toegestane milieucategorie Wolfsveld

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 20 mei 2014
het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
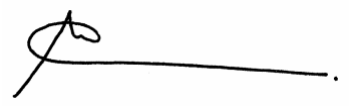	
A.A. van de Voort	Drs. J. van Zomeren

Bijlage 1: Scenario's Mestbewerking

0. Methode

De opbouw van de scenario's sluit aan bij de systematiek uit de Verordening Ruimte 2014. Op basis van opgedane inzichten (zie hieronder) zijn een aantal essentiële beleidsvragen benoemd. Deze vragen kunnen met ja of nee beantwoord worden. Op basis van het keuzeformulier en de beantwoording hiervan zijn drie scenario's gebouwd en beschreven.

Om te komen tot de opbouw van scenario's is gebruik gemaakt van:

1. Notitie "Toetsingscriteria locatiekeuze mestverwerking in Gemert-Bakel." Deze notitie is ter kennisname door het college op 27 juni 2013 voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze notitie is opgenomen in bijlage 4.

2. Geconsolideerde tekst Verordening Ruimte 2014 zoals vastgesteld op 7 februari 2014 en 13 maart 2014. Deze is publiekelijk beschikbaar sinds 18 maart 2014.

3. Eerdere adviezen en inzichten die ontstaan zijn in debat over 'mestverwerking' in Gemert-Bakel. Een overzicht hiervan is hieronder weergegeven:
   - april 2012, Notitie mestverwerking in Gemert-Bakel in B en W, Besluit: notitie ter kennisgeving sturen aan raadsleden;
   - 26 juni 2012, Toetsingscriteria locatiekeuze mestverwerking vastgesteld door college van B en W;
   - 21 mei 2013 Geactualiseerd Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel vastgesteld door B en W;
   - 27 juni 2013, Gemeenteraad heeft kennis genomen van het Toetsingskader locatiekeuze mestverwerking Gemert-Bakel;
   - 27 juni 2013, Gemeenteraad neemt voorbereidingsbesluit voor gedeelte van Wolfsveld.

Een keuze van een scenario is nodig om vóór 26 juni 2014 het bestemmingsplan Wolfsveld in procedure te brengen. De gemeente kan volstaan met het ter inzage leggen van een ontwerp bestemmingsplan. Neemt de Raad een ander besluit of geen besluit dan dient alsnog voor 1 maart 2016 de bestemmingsplannen aangepast te worden aan de Verordening Ruimte.

Planschade: per scenario is een inschatting gemaakt op het gebied van planschade. Dit wil echter niet zeggen dat de kans ook kan worden ingeschat qua hoogte en of er voor een individueel geval sprake kan zijn van planschade.

Scenario 0: Niets doen; voorbereidingsbesluit loopt af, alsnog voor 1 maart 2016 bestemmingsplan aanpassen

Nr.	Keuzevraag	Antwoord	?
1	Vindt de gemeente dat 'het mestprobleem' lokaal opgelost moet worden?	Geen keuze we volgen de provincie	
2	Wil de gemeente **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) toestaan op een industrieterrein in haar gemeente (=Wolfsveld) (stedelijk gebied artikel 4.7 VR 2014)	**Ja, we volgen de provincie**	nee
3	a. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij in het buitengebied. (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 2) b. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op één centraal bouwperceel in het buitengebied ('met aanvoer van externe mest') (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 3)?	**Ja, we volgen de provincie**	nee
4	Vindt de gemeente het beperken van mestbewerkingsmogelijkheden dermate belangrijk dat er ook planschade uit voort mag komen?	Geen keuze we volgen de provincie	

Scenario 0: Niets doen; voorbereidingsbesluit loopt af, alsnog voor 1 maart 2016 bestemmingsplan aanpassen

Een scenario 0, "niets doen waarbij het voorbereidingsbesluit afloopt" betekent dat er geen keuze gemaakt wordt voor bovenstaande vragen. Het betekent ook dat er pas besluitvorming plaats gaat vinden als er daadwerkelijk een initiatief voor mestbewerking ingediend wordt bij de gemeente. We volgen daarmee de provincie.

Mestbewerking valt onder een rechtstreeks werkende regel van de Provincie tot 1 maart 2016. Met het overnemen van een rechtstreekse regel wordt de afwegingsruimte van de gemeente vergaand bepaald door de provincie. Zie hieronder voor meer informatie over de Verordening Ruimte 2014. De kwaliteiten van het gebied bepalen de mate en hoeveelheid te verwerken mest in Gemert-Bakel.

Dit scenario kan niet langer dan tot 1 maart 2016 zijn werking doen. De gemeente heeft namelijk de plicht om het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen met het provinciale beleid uit de Verordening ruimte.

Argumenten:

- Mestbewerking is een maatschappelijk en politiek gevoelig onderwerp. Scenario 0 – nu geen gemeentelijk beleid vaststellen voor mestbewerking – betekent dat mogelijke onrust op de korte termijn vermeden wordt.
- De provincie is aan zet; dit kan uitkomst bieden;
- Een initiatief wordt beoordeeld aan de hand van de kwaliteiten van het gebied (kwetsbare objecten in de omgeving), zo wordt (door de Provincie) bepaald in welke vorm en maat mestbewerking in Gemert-Bakel kan plaatsvinden.

Kanttekeningen:

- De gemeente kan ‘strenger zijn’ dan de Verordening Ruimte 2014. In dit scenario geeft de gemeente geen invulling aan die mogelijkheid.

Uitvoering:

- Het bestemmingsplan Wolfsveld en buitengebied Gemert-Bakel voor 1 maart 2016 in overeenstemming brengen met de Verordening Ruimte 2014. Hiervoor zal een wijzigingsprocedure worden opgenomen in het bestemmingsplan.

Verordening Ruimte 2014:

Regels - Artikel 33 Rechtstreekse regels Mestbewerking

1. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met artikel 4.7 en artikel 7.12 (mestbewerking) in werking is getreden, geldt voor mestbewerking dat geen toename van de bebouwingsoppervlakte is toegestaan van de:
   a. bebouwing die op 1 maart 2014 legaal aanwezig of in uitvoering was; of
   b. bebouwing die mag worden gebouwd krachtens een verleende vergunning; of
   c. bebouwing die is gebaseerd op een vóór 1 maart 2014 ingediende volledige en ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.
2. In afwijking van het eerste lid kan het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid, sub c, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een omgevingsvergunning verlenen, onder overeenkomstige toepassing van artikel 4.7 of artikel 7.12 (mestbewerking).

Toelichting 6.1- Artikel 33 Rechtstreeks werkende regels

Om te voorkomen dat er in het landelijk gebied of op bedrijventerreinen initiatieven voor mestbewerking ontstaan zonder dat daarop sturing vanuit de provincie plaats heeft, is er voor gekozen rechtstreeks werkende regels op te nemen. De rechtstreeks werkende regel moet bij een aanvraag voor omgevingsvergunning betrokken worden. Met het opnemen van een rechtstreekse regel wordt de afwegingsruimte van de gemeente vergaand beperkt. Voordeel is echter dat het te voeren beleid met onmiddellijke ingang in werking treedt, nadat de Verordening in werking is getreden.
In het derde lid is echter de mogelijkheid opgenomen voor het college van B&W om, onder voorwaarden, een omgevingsvergunning af te geven, in afwijking van hetgeen in het eerste en tweede lid is bepaald. Hiervoor moet een verklaring van geen bedenkingen bij Gedeputeerde Staten worden verkregen.

Toelichting 8.3 - Artikel 40 Overgangsbepalingen

1. Ter voldoening van artikel 4.1, tweede lid, van de wet blijven de bepalingen van een eerder vastgestelde Verordening ruimte van toepassing op een bestemmingsplan dat binnen een jaar na inwerkingtreding van die verordening en met inachtneming van die verordening dient te worden vastgesteld.
2. In afwijking van artikel 4.1, tweede lid, van de wet eindigt de termijn waarbinnen een bestemmingsplan wordt vastgesteld in overeenstemming met de regels voor veehouderijen, als bedoeld in artikelen 4.11, 6.3 en 7.3, of de regels voor mestbewerking, als bedoeld in artikelen 4.7 en 7.12, **op 1 maart 2016**.
3. De bepalingen van artikelen 6.3, tweede lid, onder a, artikel 7.3, tweede lid, onder a, en artikel 34, eerste en vierde lid, zijn niet van toepassing op gevallen waarvoor Gedeputeerde Staten een ontheffing hebben verleend ingevolge een eerdere verordening, gedurende een periode van drie jaar gerekend vanaf de datum dat het besluit tot het verlenen van de ontheffing is genomen.
4. In afwijking van artikelen 5.6, 5.7 en 5.8 blijven de regels inzake natuurcompensatie uit een eerder vastgestelde Verordening ruimte van toepassing indien de gemeente reeds compensatiegronden als natuur heeft bestemd, maar deze gronden nog niet als ecologische hoofdstructuur zijn begrensd in de Verordening ruimte 2014, danwel ingeval de gemeente

reeds verworven gronden buiten de ecologische hoofdstructuur binnen 1 jaar na inwerkingtreding van deze verordening als natuur bestemd.

Planschade:
Kans op planschade Bestemmingsplan Wolfsveld
Het bestemmingsplan Wolfsveld maakt de vormen van mestverwerking reeds mogelijk vanuit het bestemmingsplan 2010. Directe planschade voor grondeigenaren die een concreet initiatief hebben, kunnen te maken krijgen met nieuwe regels van de provincie. Vanuit provinciaal beleid worden er nadere voorwaarden gekoppeld aan mestbewerking. Het bestemmingsplan is dan ook het planschade veroorzakende plan op basis van provinciaal beleid. De gemeente kan een verzoek doen op grond van 6.18 Wet ruimtelijke ordening om de planschade die ontstaat uit provinciale belangen over te hevelen naar de provincie. Het is niet zeker of de provincie deze eventuele planschade ook zal vergoeden. Dat hangt af van het geval en situatie. Indirecte planschade op naburige kavels kan niet ontstaan omdat vormen van mestbewerking reeds mogelijk zijn. Door een wijziging op te nemen in het bestemmingsplan, kan de eventuele planschade altijd worden overgeheveld naar de initiatiefnemer.

Conclusie: Als er een ruimere toepassing wordt gegeven aan mestbewerking voor de toekomst ten op zichtte van het vigerende bestemmingsplan, dan zal dit ook planschade veroorzakend kunnen zijn voor aangrenzende kavels (indirecte planschade). Deze kan worden verhaald op de initiatiefnemers. Indien er uit de Verordening ruimte beperkende maatregelen voortkomen kan dit planschade gevoelig zijn voor de grondeigenaren die een concreet voornemen tot het starten van een mestverwerkingsinitiatief hadden.

Bestemmingsplan Buitengebied
Op eigen locatie voor eigen bedrijf:
In artikel 5.1 bestemmingsplan Buitengebied is beschreven dat: Per bestemmingsvlak mag slechts één bedrijf worden uitgeoefend. Verder zijn op bedrijfsniveau voorzieningen toegestaan ten behoeve van een duurzame ontwikkeling en exploitatie van het desbetreffende bedrijf zoals mestverwerking, energie – opwekking en biovergisting.

De Verordening Ruimte 2014 geeft in artikel 7.12 eerste lid aan dat: Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Het tweede lid van artikel 7.12 VR 2014 geeft hierop een uitzondering: Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
Conclusie: Het blijft planologisch mogelijk, er is geen kans op planschade anders dan voorheen.

Op eenlocatie mestbewerking van andere veehouderijen, zoals bedoeld in artikel 7.12 derde lid Verordening Ruimte 2014:
Dit is niet (direct) toegestaan in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010. Het toevoegen van deze mogelijkheid is planschade gevoelig. Indirect planschade op naburige percelen in het buitengebied kan ontstaan. Om de planschade op voorhand bij een initiatiefnemer te leggen dient er gewerkt te worden met een ontheffing. Zo kan bij een concreet initiatief een planschadeverhaalsovereenkomst worden afgesloten met de initiatiefnemer.
Conclusie: planschade kan worden verhaald bij indirecte planologische mogelijkheid.

Ter info/extra achtergrond bij 7.12 Lid 3.
Afwijking van artikel 7.10 eerste lid a en d.

7.10 Niet-agrarische functies

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in gemengd landelijk gebied kan voorzien in een vestiging van een niet-agrarische functie, anders dan bepaald in de artikelen 7.7 tot en met artikel 7.9 (wonen, ruimte voor ruimte, landgoederen) mits:
    a. a. de totale omvang van het bouwperceel van de beoogde ontwikkeling ten hoogste 5.000 m^2 bedraagt;
    b. b. dit bijdraagt en past binnen de beoogde ontwikkeling van gemengd landelijk gebied als bedoeld in artikel 7.1;
    c. c. is verzekerd dat overtollige bebouwing wordt gesloopt;
    d. d. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een bedrijf, behorend tot de milieucategorie 3 of hoger;
    e. e. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot twee of meer zelfstandige bedrijven;
    f. f. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een al dan niet zelfstandige kantoorvoorziening met een baliefunctie;
    g. g. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot al dan niet zelfstandige detailhandelsvoorziening met een verkoopvloeroppervlakte van meer dan 200 $m^{2;}$
    h. h. is aangetoond dat de ruimtelijke ontwikkeling ook op langere termijn past binnen de toegestane omvang van 5000 m^2;
    i. i. de beoogde activiteit niet leidt tot een grootschalige ontwikkeling.

Schematische weergave planschade

Scenario 0: Niets doen; voorbereidingsbesluit loopt af, alsnog voor 1 maart 2016 bestemmingsplan aanpassen		
Bestemmingsplan	**Indirecte planschade**	**Directe planschade**
Wolfsveld	Ja, op initiatiefnemer te verhalen	Ja, indien meer beperkt dan onder het huidige bestemmingsplan. Vormen mestbewerking nu mogelijk. Straks mogelijk onder provinciale voorwaarden
Buitengebied eigen locatie	Nee, mestbewerking nu al mogelijk	Ja, indien meer beperkt dan onder het huidige bestemmingsplan. Vormen mestbewerking nu mogelijk. Straks mogelijk onder provinciale voorwaarden
Buitengebied externe mest	Ja, op initiatiefnemer	Ja, Straks mogelijk onder provinciale voorwaarden

Scenario 1: Geen mestbewerking in Gemert-Bakel (NIMBY)

Nr.	Keuzevraag	Antwoord	
1	Vindt de gemeente dat 'het mestprobleem' lokaal opgelost moet worden?	ja	**nee**
2	Wil de gemeente **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) toestaan op een industrieterrein in haar gemeente (=Wolfsveld) (stedelijk gebied artikel 4.7 VR 2014)	ja	**nee**
3	a. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij in het buitengebied. (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 2) b. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op één centraal bouwperceel in het buitengebied ('met aanvoer van externe mest') (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 3)?	ja	**nee**
4	Vindt de gemeente het beperken van mestbewerkingsmogelijkheden dermate belangrijk dat er ook planschade uit voort mag komen?	**ja**	nee

Scenario 1: Geen mestbewerking in Gemert-Bakel (NIMBY)
Géén lokale oplossing bieden voor het mestprobleem. Geen (groot- of kleinschalige) mestbewerking toestaan in de gemeente Gemert-Bakel; niet op een industrieterrein (stedelijk gebied) en niet in het buitengebied (gemengd landelijk gebied) omdat de gezondheidsrisico's niet bekend (genoeg) zijn en omdat er veel onrust is onder de inwoners van Gemert-Bakel.

Argumenten:
- Mestverwerking vindt elders plaats (in de regio) en is niet langer in beeld bij inwoners Gemert-Bakel.
- Mestverwerking vindt plaats op een locatie die hier het best geschikt voor is qua milieucategorie, infrastructuur en ligging t.o.v. andere bedrijven (industrieterrein met hogere milieu categorieën).
- Elders, dus er is geen overlast voor inwoners van Gemert-Bakel.

Kanttekeningen:
- "Eigen mestprobleem wordt verlegd naar elders" en kan op weerstand stuiten van de ontvangende gemeente.
- De agrarische ondernemers moeten de mest naar een locatie buiten de gemeentegrenzen transporteren dit levert extra kosten op; tijd, geld, milieubelasting.
- De gemeente biedt zelf geen mogelijkheid om het mestprobleem binnen de gemeentegrenzen op te lossen en laat het vinden van een oplossing over aan de Provincie.
-

Uitvoering:
- **Een regionale oplossing vinden**
  Standpunt kenbaar maken aan Provincie (rechtstreeks werkende regel)
- Bestemmingsplannen aanpassen: mestbewerking uitsluiten.

Verordening Ruimte 2014:

4.7 mestbewerking

1. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   b. de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   c. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   d. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   e. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

NB: In scenario 1 gaat de gemeente niet akkoord met 2 'mits, a,b,c,d,e'. Mestbewerking is uitgesloten.

7.12 Afwijkende regels voor mestbewerking (gemengd landelijk gebied)

1. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
3. In afwijking van het eerste lid en artikel 7.10, eerste lid, onder a en d, is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a. de locatie niet binnen een bebouwingsconcentratie ligt;
   b. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   c. de mestbewerking vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   d. de omvang van het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;
   e. er sprake is van een goede ontsluiting in verband met de te verwachten transportbewegingen;
   f. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   g. de aanvoer van dikke fractie is uitgesloten, tenzij de aanvoer is bedoeld voor vergistings en/of hygiënisatie doeleinden;
   h. de landschappelijke inpassing ten minste 15 % van de omvang van het bouwperceel bedraagt;
   i. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   j. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.
4. In afwijking van het derde lid, onder d, is een redelijke uitbreiding mogelijk van bestaande mestbewerking, onder overeenkomstige toepassing van artikel 7.10, tweede lid (redelijke uitbreiding).

NB: In scenario 1 gaat de gemeente niet akkoord met 2,3,4.

Planschade:
Kans op planschade Bestemmingsplan Wolfsveld
Vormen van mestverwerking zijn nu toegestaan in het bestemmingsplan Wolfsveld. Het schrappen van deze vormen kan planschadegevoelig zijn. Dit kan alleen planschadegevoelig zijn op gronden waarvan de gemeente geen eigenaar is. Daarbij zal worden betrokken of een eigenaar al initiatieven heeft ontplooit om de bestemming te realiseren. Het stilzitten wordt passieve risico aanvaarding genoemd.
Conclusie: Het uitvoeren van een planschade risicoanalyse door een deskundige is dan ook aan te raden.

Bestemmingsplan Buitengebied
Kans op planschade op eigen locatie voor eigen agrarisch bedrijf (niet voor mest van andere veehouderijen):
In artikel 5.1 bestemmingsplan Buitengebied is beschreven: Per bestemmingsvlak mag slechts één bedrijf worden uitgeoefend. Verder zijn op bedrijfsniveau voorzieningen toegestaan ten behoeve van een duurzame ontwikkeling en exploitatie van het desbetreffende bedrijf zoals mestverwerking, energie – opwekking en biovergisting.
De Verordening Ruimte 2014 geeft in artikel 7.12 eerste lid aan dat: Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Het tweede lid van artikel 7.12 VR 2014 geeft hierop een uitzondering: Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
*Conclusie: Het schrappen van deze mogelijkheid in het bestemmingsplan Buitengebied kan planschade gevoelig zijn***.**

Op een locatie mestbewerking van andere veehouderijen, zoals bedoeld in artikel 7.12 derde lid Verordening Ruimte 2014*:*
Mestbewerking voor andere bedrijven zoals bedoeld in artikel 7.12 derde lid Verordening Ruimte, is niet direct toegestaan in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010. Wel is de omzetting naar ander bedrijf mogelijk in dezelfde milieucategorie. Zie hiervoor artikel 30.24 Omschakeling bedrijfsvorm bedrijf van het bestemmingsplan Buitengebied. Bij mestverwerking verandert de ruimtelijke uitstraling van het gebied. Deze vorm van mestverwerking is in het bestemmingsplan nu ook al uitgesloten.
Conclusie: Dit is niet planschade gevoelig.

Schematische weergave planschade

Scenario 1: Geen mestbewerking in Gemert-Bakel (NIMBY)		
Bestemmingsplan	**Indirecte planschade**	**Directe planschade**
Wolfsveld	Nee, geen nadelige gevolgen	Ja, mogelijkheid tot mestbewerking wordt onmogelijk gemaakt. Nu zijn vormen van mestbewerking mogelijk.
Buitengebied eigen locatie	Nee, geen nadelige gevolgen	Ja, mogelijkheid tot mestbewerking wordt onmogelijk gemaakt. Nu zijn vormen van mestbewerking mogelijk.
Buitengebied externe mest	Nee, geen nadelige gevolgen	Nee, nu al niet mogelijk

Wat is het verschil tussen directe planschade en indirecte planschade?

Directe planschade heeft betrekking op schade die een eigenaar lijdt doordat de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden op zijn eigen perceel worden beperkt. Als voorbeeld kan genoemd worden een perceel met voorheen bouwmogelijkheden voor een woning die onder het nieuwe bestemmingsplan uitsluitend een tuinbestemming heeft gekregen, waarbij de woning bouw is uitgesloten.

Indirecte planschade heeft betrekking op schade die een eigenaar van een perceel lijdt doordat een bestemmingsplan ongunstige waardedrukkende ontwikkelingen in de naaste omgeving mogelijk maakt. Als voorbeeld kan genoemd worden een naastgelegen perceel met voorheen een agrarische bestemming zonder bebouwingsmogelijkheden die onder het nieuwe bestemmingsplan een woonbestemming met bebouwingsmogelijkheden heeft gekregen. Bij de beoordeling van de schade wordt rekening gehouden met het 'normaal maatschappelijk risico' (6.2 lid 1 Wro). Dit is schade die elke burger behoort te dragen. Deze schade is op in ieder geval 2% van de waarde van de onroerende zaak gesteld, dan wel op 2% van het inkomen ingeval van inkomensderving.
Door planschade verhaalsovereenkomsten te sluiten met de initiatiefnemer worden deze kosten verhaald op de initiatiefnemer. Dit kan alleen als er niet gewerkt wordt met directe bestemmingen, maar met indirecte bestemmingen, zoals bijvoorbeeld een wijzigingsprocedure op te nemen in het bestemmingsplan.

Scenario 2: Mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld)

Nr.	Keuzevraag	Antwoord	
1	Vindt de gemeente dat 'het mestprobleem' lokaal opgelost moet worden?	**ja**	nee
2	Wil de gemeente **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) toestaan op een industrieterrein in haar gemeente (=Wolfsveld) (stedelijk gebied artikel 4.7 VR 2014)	**ja**	nee
3	a. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij in het buitengebied. (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 2) b. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op één centraal bouwperceel in het buitengebied ('met aanvoer van externe mest') (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 3)?	ja	**nee**
4	Vindt de gemeente het beperken van mestbewerkingsmogelijkheden dermate belangrijk dat er ook planschade uit voort mag komen?	**ja**	nee

Scenario 2: Mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld)
Een lokale oplossing bieden door mestbewerking op een grotere centrale locatie, op bedrijfsterrein toe te staan mits deze voldoet aan de Verordening Ruimte 2014.

Argumenten:
- Lokale oplossing bieden voor de mest die in de gemeente geproduceerd wordt.
- Grootschalige aanpak levert meer investeringsmogelijkheden op b.v. in innovatie en best beschikbare technieken
- Mestbewerking past binnen de vigerende milieucategorieën op dit bedrijventerrein
- Goede logistieke infrastructuur is voorhanden; de wegen zijn erop berekend, er is een goede ontsluiting
- Risicobeheersing; centrale mestbewerking is beter controleerbaar en beter te monitoren (dan meerdere kleinere locaties)
- Externe Veiligheid is op één locatie, en op een industrieterrein, beter beheers- en controleerbaar.

Kanttekeningen:
- Andere bedrijven op dit bedrijventerrein staan terughoudend t.o.v. een mestverwerkingsinitiatief in hun omgeving. Zij voorzien schade voor hun bedrijfsvoering.
- In mei 2013 zijn er meer dan 3000 handtekeningen van omwonenden en bezorgde inwoners ingediend tegen de komst van een mestfabriek. Er is veel maatschappelijke onrust.

Uitvoering:
Het aanpassen van de planregels voor de definitie van mestbewerking conform de Verordening Ruimte 2014 voor het bestemmingsplan Wolfsveld en bestemmingsplan Buitengebied 2010.

Verordening Ruimte 2014:

4.7 mestbewerking

1. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a) de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   b) de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   c) een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   d) de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   e) de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

NB: In scenario 2 gaat de gemeente wel akkoord met 2 'mits, a,b,c,d,e'.
In aanvulling op de randvoorwaarden van artikel 4.7 VR 2014 vanuit de provincie, kan de gemeente extra ruimtelijke voorwaarden stellen. Dit kunnen voorwaarden zijn die de aspecten a tot en met e nader invullen, maar kunnen ook andere planologische belangen zijn.

7.12 Afwijkende regels voor mestbewerking (gemengd landelijk gebied)

1. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
3. In afwijking van het eerste lid en artikel 7.10, eerste lid, onder a en d, is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a) de locatie niet binnen een bebouwingsconcentratie ligt;
   b) de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   c) de mestbewerking vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1 derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   d) de omvang van het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;
   e) er sprake is van een goede ontsluiting in verband met de te verwachten transportbewegingen;
   f) de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   g) de aanvoer van dikke fractie is uitgesloten, tenzij de aanvoer is bedoeld voor vergistings en/of hygiënisatie doeleinden;
   h) de landschappelijke inpassing ten minste 15 % van de omvang van het bouwperceel bedraagt;
   i) een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   j) de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.
4. In afwijking van het derde lid, onder d, is een redelijke uitbreiding mogelijk van bestaande mestbewerking, onder overeenkomstige toepassing van artikel 7.10, tweede lid (redelijke uitbreiding).

NB: In scenario 2 gaat de gemeente niet akkoord met 2,3,4.

Planschade:
Kans op planschade Bestemmingsplan Wolfsveld
Het bestemmingsplan Wolfsveld maakt de vormen van mestverwerking reeds mogelijk vanuit het bestemmingsplan 2010. Dit bestemmingsplan is dan ook het planschade veroorzakende plan.
Conclusie: Als er een ruimere toepassing wordt gegeven aan mestbewerking voor de toekomst ten op zichtte van het vigerende bestemmingsplan, dan zal dit ook planschade veroorzakend kunnen zijn voor aangrenzende kavels (indirecte planschade).

Kans op planschade Bestemmingsplan Buitengebied
Op eigen locatie voor eigen bedrijf (niet voor mest van andere veehouderijen):
In artikel 5.1 van het bestemmingsplan Buitengebied 2010 is beschreven dat: Per bestemmingsvlak mag slechts één bedrijf worden uitgeoefend. Verder zijn op bedrijfsniveau voorzieningen toegestaan ten behoeve van een duurzame ontwikkeling en exploitatie van het desbetreffende bedrijf zoals mestverwerking, energie – opwekking en biovergisting.
De Verordening Ruimte 2014 geeft in artikel 7.12 eerste lid aan dat: Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Het tweede lid van artikel 7.12 VR 2014 geeft hierop een uitzondering: Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
Conclusie: Het schrappen van deze mogelijkheid in het bestemmingsplan Buitengebied kan planschade gevoelig zijn.

Opeen locatie mestbewerking van andere veehouderijen, zoals bedoeld in artikel 7.12 derde lid Verordening Ruimte 2014*:*
Dit is niet direct toegestaan in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010. Wel is de omzetting naar ander bedrijf mogelijk in dezelfde milieucategorie. Zie hiervoor artikel 30.24 Omschakeling bedrijfsvorm bedrijf bestemmingsplan Buitengebied 2010. Bij mestbewerking verandert de ruimtelijke uitstraling van het gebied. Deze vorm van mestverwerking is in het bestemmingsplan nu ook al uitgesloten.
Conclusie: Dit is dan ook niet planschade gevoelig.

Schematische weergave planschade

Scenario 2: Mestbewerking in stedelijk gebied (Wolfsveld)		
Bestemmingsplan	**Indirecte planschade**	**Directe planschade**
Wolfsveld	Nee, tenzij ruimere mogelijkheden. Indien Ja, dan verhalen op initiatiefnemer	Ja, indien meer beperkt dan onder het huidige bestemmingsplan. Vormen mestbewerking nu mogelijk. Straks mogelijk onder provinciale voorwaarden
Buitengebied eigen locatie	Nee, mestbewerking wordt op eigen locatie onmogelijk gemaakt	Ja, mogelijkheid tot mestbewerking wordt onmogelijk gemaakt. Nu zijn vormen van mestbewerking mogelijk.
Buitengebied externe mest	Nee, mestbewerking was nu ook al niet mogelijk	Nee, mestbewerking was nu ook al niet mogelijk

Scenario 3: Mestbewerking in gemengd landelijk gebied (Buitengebied)

Nr.	Keuzevraag	Antwoord	
1	Vindt de gemeente dat 'het mestprobleem' lokaal opgelost moet worden?	**ja**	nee
2	Wil de gemeente **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) toestaan op een industrieterrein in haar gemeente (=Wolfsveld) (stedelijk gebied artikel 4.7 VR 2014)	ja	**nee**
3	a. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij in het buitengebied. (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 2) b. Wil de gemeente dat **mestbewerking** (VR2014, Regels, 1.52 en 1.53) plaatsvindt op één centraal bouwperceel in het buitengebied ('met aanvoer van externe mest') (gemengd landelijk gebied, artikel 7.12-lid 3)?	**ja**	nee
4	Vindt de gemeente het beperken van mestbewerkingsmogelijkheden dermate belangrijk dat er ook planschade uit voort mag komen?	**ja**	nee

Scenario 3: Mestbewerking in gemengd landelijk gebied (Buitengebied)
Lokale oplossing bieden voor mestprobleem door (gesloten) mestbewerking in het buitengebied (meerdere locaties) toe te staan.

Argumenten:
- De capaciteit voor mestbewerking wordt gespreid over meerdere locaties
- Meerdere agrarische ondernemers die nieuwe economische activiteiten kunnen ontplooien
- Verkeersbewegingen worden gespreid

Kanttekeningen:
- Controle op de mestinstallaties is lastiger; meerdere kleinere locaties (afvalstromen, milieu)
- Indien er sprake zou zijn van gezondheidsrisico's dan geldt deze voor meerdere locaties

Uitvoering:
Bestemmingsplan Wolfsveld
Een nieuw bestemmingsplan maken voor Wolfsveld, omdat je daar elke vorm van mestbewerking wilt uitsluiten. Het is daarnaast planologisch niet meer noodzakelijk om alternatieve locatie op Wolfsveld aan te houden. De procedure van 3.8 Wro wijzigen bestemmingsplan dient dan gevolgd te worden. Elke vorm van mestbewerking wordt in het nieuwe bestemmingsplan uitgesloten.

Bestemmingsplan Buitengebied
Het bestemmingsplan Buitengebied moet gewijzigd worden. De regels van de Verordening Ruimte 2014 dienen in het bestemmingsplan te worden opgenomen voor 1 maart 2016. Voor een initiatief kan ook gekozen worden voor een postzegelbestemmingsplan op 1 locatie.

Verordening Ruimte 2014:

4.7 mestbewerking

1. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   b. de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   c. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   d. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   e. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

NB: In scenario 3 gaat de gemeente niet akkoord met 2 'mits, a,b,c,d,e'.

7.12 Afwijkende regels voor mestbewerking (gemengd landelijk gebied)

1. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
3. In afwijking van het eerste lid en artikel 7.10, eerste lid, onder a en d, is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   a. de locatie niet binnen een bebouwingsconcentratie ligt;
   b. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   c. de mestbewerking vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   d. de omvang van het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;
   e. er sprake is van een goede ontsluiting in verband met de te verwachten transportbewegingen;
   f. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   g. de aanvoer van dikke fractie is uitgesloten, tenzij de aanvoer is bedoeld voor vergistings en/of hygiënisatie doeleinden;
   h. de landschappelijke inpassing ten minste 15 % van de omvang van het bouwperceel bedraagt;
   i. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   j. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.
4. In afwijking van het derde lid, onder d, is een redelijke uitbreiding mogelijk van bestaande mestbewerking, onder overeenkomstige toepassing van artikel 7.10, tweede lid (redelijke uitbreiding).

Ter info/extra achtergrond bij 7.12 Lid 3.

Afwijking van artikel 7.10 eerste lid a en d.

7.10 Niet-agrarische functies

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in gemengd landelijk gebied kan voorzien in een vestiging van een niet-agrarische functie, anders dan bepaald in de artikelen 7.7 tot en met artikel 7.9 (wonen, ruimte voor ruimte, landgoederen) mits:
    a. de totale omvang van het bouwperceel van de beoogde ontwikkeling ten hoogste 5.000 m^2 bedraagt;
    b. dit bijdraagt en past binnen de beoogde ontwikkeling van gemengd landelijk gebied als bedoeld in artikel 7.1;
    c. is verzekerd dat overtollige bebouwing wordt gesloopt;
    d. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een bedrijf, behorend tot de milieucategorie 3 of hoger;
    e. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot twee of meer zelfstandige bedrijven;
    f. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een al dan niet zelfstandige kantoorvoorziening met een baliefunctie;
    g. de beoogde ontwikkeling niet leidt tot al dan niet zelfstandige detailhandelsvoorziening met een verkoopvloeroppervlakte van meer dan 200 $m^{2;}$
    h. is aangetoond dat de ruimtelijke ontwikkeling ook op langere termijn past binnen de toegestane omvang van 5000 m^2;
    i. de beoogde activiteit niet leidt tot een grootschalige ontwikkeling.

NB: In scenario 3 gaat de gemeente wel akkoord met 1,2,3,4.

In aanvulling op de randvoorwaarden van artikel 4.7 VR 2014 vanuit de provincie, kan de gemeente extra ruimtelijke voorwaarden stellen.
Dit kunnen voorwaarden zijn die de aspecten a tot en met j nader invullen, maar kunnen ook andere planologische belangen zijn.

Planschade:
Kans op planschade Bestemmingsplan Wolfsveld
Vormen van mestverwerking zijn toegestaan in het bestemmingsplan Wolfsveld. Het schrappen van deze vormen kan planschadegevoelig zijn. Dit kan alleen planschadegevoelig zijn op gronden waarvan de gemeente geen eigenaar is. Daarbij zal worden betrokken of een eigenaar al initiatieven heeft ontplooit om de bestemming te realiseren. Het stilzitten wordt passieve risico aanvaarding genoemd. Het uitvoeren van een planschade risicoanalyse door een deskundige is dan ook aan te raden.
Conclusie: planschade kan zich voordoen.

Bestemmingsplan Buitengebied
Op eigen locatie voor eigen bedrijf:
In artikel 5.1 bestemmingsplan Buitengebied is beschreven dat: Per bestemmingsvlak mag slechts één bedrijf worden uitgeoefend. Verder zijn op bedrijfsniveau voorzieningen toegestaan ten behoeve van een duurzame ontwikkeling en exploitatie van het desbetreffende bedrijf zoals mestverwerking, energie – opwekking en biovergisting.
De Verordening Ruimte 2014 geeft in artikel 7.12 eerste lid aan dat: Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten. Het tweede lid van artikel 7.12 VR 2014 geeft hierop een uitzondering: Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
Conclusie: Het blijft planologisch mogelijk, er is geen kans op planschade anders dan voorheen.

Op een locatie mestbewerking van andere veehouderijen, zoals bedoeld in artikel 7.12 derde lid Verordening Ruimte 2014*:*
Dit is niet (direct) toegestaan in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010. Het toevoegen van deze mogelijkheid is planschade gevoelig. Indirect planschade op naburige percelen in het buitengebied kan ontstaan. Om de planschade op voorhand bij een initiatiefnemer te leggen dient er gewerkt te worden met een ontheffing. Zo kan bij een concreet initiatief een planschadeverhaalsovereenkomst worden afgesloten met de initiatiefnemer.
Conclusie: planschade kan worden verhaald bij indirecte planologische mogelijkheid.

Schematische weergave planschade

Scenario 3: Mestbewerking in gemengd landelijk gebied (Buitengebied)		
Bestemmingsplan	**Indirecte planschade**	**Directe planschade**
Wolfsveld	Nee, geen nadelige gevolgen	Ja, je bestemt het weg
Buitengebied eigen locatie	Nee, nu al mogelijk, zo ja dan op initiatiefnemer	Ja, indien meer beperkt dan onder het huidige bestemmingsplan. Vormen mestbewerking nu mogelijk. Straks mogelijk onder provinciale voorwaarden
Buitengebied externe mest	Ja, nu nog niet mogelijk, maar kan worden verhaald op initiatiefnemer	Nee, maakt mestbewerking juist mogelijk

Bijlage 2: Relevante selectie uit Verordening Ruimte 2014

Regels

1.5 agrarisch verwant bedrijf
bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik gemaakt wordt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking;

1.26 dikke fractie
het rulle of vaste deel van dierlijke mest dat ontstaat bij scheiding van deze mest of van digestaat in een dik en een dun deel, bijvoorbeeld door mechanische scheiding, gescheiden opvang van mest en urine, bezinking of een strofilter;

1.52 mestbewerking
de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygiënisatie of indamping van mest;

1.53 mestverwerking
het bewerken van mest ten behoeve van het exportwaardig maken daarvan;

4.7 mestbewerking
1. Een bestemmingsplan gelegen in bestaand stedelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. In afwijking van het eerste lid is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   f. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   g. de mestbewerking vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   h. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   i. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   j. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

Toelichting 4.8 - Artikel 4.7 Mestbewerking (stedelijk gebied)
Vanuit landelijke regelgeving ontstaat de verplichting om te voorzien in voldoende capaciteit om het mestoverschot te verwerken. Hiervoor is in Brabant een uitbreiding van de mestbewerkingscapaciteit nodig. Het beleid is er daarbij op gericht dat Brabant voldoende capaciteit ontwikkelt om het eigen mestoverschot te verwerken op daarvoor geschikte locaties. In de nationale regelgeving wordt gesproken over mestverwerking. In deze verordening sluiten wij bij de definitie van mestverwerking uit de nationale regelgeving aan. Deze definitie is gericht op de beleidsmatige doelstelling die bereikt moet worden en niet op de activiteit zelf. Voor de verordening is het relevant om voorwaarden te bepalen voor de activiteit. Daarom wordt in de Vr2014 gesproken over mestbewerking.

De verordening definieert mestbewerking als volgt: de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygienisatie of indamping van mest. Dit betekent dat ook vormen van (co)vergisting van mest onder de definitie van mestbewerking vallen. Om een overaanbod aan mestbewerking tegen te gaan, is sturing op provinciaal niveau gewenst. Daarom zijn er in de verordening regels opgenomen over mestbewerking op

bedrijventerreinen (artikel 4.7) en op locaties in het gemengd landelijk gebied (artikel 7.12). In dit artikel zijn de voorwaarden voor mestbewerking op bedrijventerreinen opgenomen.
Hoofdregel is dat een bestemmingsplan de vestiging en uitbreiding van mestbewerking uitsluit. Een uitzondering op dit verbod is mogelijk als een concreet initiatief aantoont dat het aan de gestelde randvoorwaarden voldoet. Een nadere toelichting op deze randvoorwaarden is bij artikel 7.12 opgenomen. Sluitstuk van de regeling voor mestbewerking is dat er rechtstreekse regels in artikel 33 zijn opgenomen die toegepast moeten worden bij omgevingsvergunningaanvragen zolang een bestemmingsplan nog niet is aangepast aan de regels uit de verordening.

Regel

7.12 Afwijkende regels voor mestbewerking (gemengd landelijk gebied)

1. Een bestemmingsplan gelegen in gemengd landelijk gebied bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking zijn uitgesloten.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op mestbewerking ten behoeve van een op dezelfde locatie gevestigde veehouderij, mits dit vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.
3. In afwijking van het eerste lid en artikel 7.10, eerste lid, onder a en d, is de vestiging van, uitbreiding van of toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking mogelijk, mits:
   k. de locatie niet binnen een bebouwingsconcentratie ligt;
   l. de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant;
   m. de mestbewerking vanuit het oogpunt van een goede leefomgeving en gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving;
   n. de omvang van het bouwperceel ten hoogste 1,5 hectare bedraagt;
   o. er sprake is van een goede ontsluiting in verband met de te verwachten transportbewegingen;
   p. de opslag en verwerking van tussenproducten niet in de openlucht plaatsvindt;
   q. de aanvoer van dikke fractie is uitgesloten, tenzij de aanvoer is bedoeld voor vergistings en/of hygiënisatie doeleinden;
   r. de landschappelijke inpassing ten minste 15 % van de omvang van het bouwperceel bedraagt;
   s. een bedrijfsplan is opgesteld dat inzicht geeft in het aanbod en de afkomst van de mest en co-producten;
   t. de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording bevat dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.
4. In afwijking van het derde lid, onder d, is een redelijke uitbreiding mogelijk van bestaande mestbewerking, onder overeenkomstige toepassing van artikel 7.10, tweede lid (redelijke uitbreiding).

Toelichting 4.53 - Artikel 7.12 Afwijkende regels voor mestbewerkingsactiviteiten

Dit artikel bevat afwijkende regels voor mestbewerking ten opzichte van de bepalingen in artikel 7.10. Dit betekent dat alle overige bepalingen uit artikel 7.10 van toepassing blijven. Vanuit landelijke regelgeving ontstaat de verplichting om te voorzien in voldoende capaciteit om het mestoverschot te verwerken. Hiervoor is in Brabant een uitbreiding van de mestbewerkingscapaciteit nodig. Het beleid is er daarbij op gericht dat Brabant voldoende capaciteit ontwikkelt om het eigen mestoverschot te verwerken op daarvoor geschikte locaties. In de nationale regelgeving wordt gesproken over mest**ver**werking. In deze verordening sluiten wij bij de definitie van mestverwerking uit de nationale regelgeving aan. Deze definitie is gericht op de beleidsmatige doelstelling die bereikt moet worden en niet op de activiteit zelf. Voor de verordening is het relevant om voorwaarden te bepalen voor de activiteit. Daarom wordt in de Vr2014 gesproken over mest**be**werking.

De verordening definieert mestbewerking als volgt: *de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te*

wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygienisatie of indamping van mest. Dit betekent dat ook vormen van **(co)vergisting van mest** onder de definitie van mestbewerking vallen. Om een overaanbod aan mestbewerking tegen te gaan, is sturing op provinciaal niveau gewenst.
Daarom zijn er in de verordening regels opgenomen over mestbewerking op bedrijventerreinen (artikel 4.7) en op locaties in het gemengd landelijk gebied. De vestiging van mestbewerking in de groenblauwe mantel is niet gewenst. Hoofdregel is dat de vestiging en uitbreiding van mestbewerking niet zijn toegestaan. Een uitzondering op dit verbod is mogelijk als een concreet initiatief aantoont dat het aan de gestelde randvoorwaarden voldoet. Het ontplooien van mestbewerkingsactiviteiten is onder de voorwaarden zoals opgenomen in dit artikel mogelijk als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf of een agrarisch technisch hulpbedrijf maar ook als zelfstandige activiteit. Uiteraard binnen de kaders die elders in deze verordening voor die bedrijven zijn gesteld.

Sluitstuk van de regeling voor mestbewerking is dat er rechtstreekse regels in artikel 33 zijn opgenomen die toegepast moeten worden bij omgevingsvergunningaanvragen zolang een bestemmingsplan nog niet is aangepast aan de regels uit de verordening. De verwerking van eigen mest, van het **ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf** maakt deel uit van de agrarische bedrijfsvoering en is mogelijk binnen het bouwperceel dat op grond van deze verordening is toegestaan.

In het **derde lid** zijn de voorwaarden opgenomen voor het verwerken van mest van derden. De provincie wil daar sterk op sturen. Belangrijke randvoorwaarde is dat de mestbewerking geen overlast veroorzaakt naar de omgeving. De randvoorwaarden zoals geformuleerd onder a, d en f richten zich daar op. De sturing vanuit de provincie op mestbewerking is er op gericht dat er **geen overaanbod** van mest wordt verwerkt. Neveneffect daarvan kan zijn dat er daardoor ook een groei van de veestapel mogelijk is. Dat is gelet op de situatie in Brabant niet gewenst. In de regels is daarom bepaald dat de mestbewerking noodzakelijk moet zijn vanwege het mestoverschot in Brabant. Dit betekent dat er geen ruimte wordt geboden om mest van buiten Brabant te verwerken. Het is daarom nodig dat een initiatiefnemer een **bedrijfsplan** overlegt waaruit blijkt dat afkomst en aanbod van de mest voor een periode van vijf jaar is gegarandeerd. Vanuit ruimtelijke optiek vinden wij dat de bewerking van dikke fractie in beginsel thuishoort op een daartoe geschikt bedrijventerrein. daarom is de aanvoer van de dikke fractie uitgesloten, behoudens indien dit nodig is voor vergistings- of hygienisatie doelen. Doordat bij mestbewerking veel **vervoersbewegingen** aan de orde zijn, is specifiek aangegeven dat de locatie in het landelijk gebied op een goed ontsloten plek moet liggen. Voor een toelichting op de zorgvuldige dialoog wordt verwezen naar artikel 7.3. Mestopslag (en het roeren of verwijderen van vreemde objecten) valt niet onder de werking van dit artikel.

Artikel 25.1 Beperkingen veehouderij

1. In afwijking van artikel 5.1, eerste lid onder c (bescherming ecologische hoofdstructuur), artikel 6.3 en artikel 7.3 (veehouderij) bepaalt een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding 'Beperkingen veehouderij' dat:
   a. uitbreiding van, vestiging van en omschakeling naar een veehouderij niet zijn toegestaan;
   b. toename van de bestaande bebouwing, met uitzondering van de bestaande bedrijfswoning(en), niet is toegestaan.
2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing indien er sprake is van een grondgebonden veehouderij, waarop artikel 6.3 of artikel 7.3 van toepassing is.
3. In afwijking van artikel 2, derde lid, wordt onder bestaande bebouwing in het eerste lid verstaan de bebouwingsoppervlakte van de:
   a. bebouwing die op 21 september 2013 legaal aanwezig of in uitvoering was; of
   b. bebouwing die mag worden gebouwd krachtens een verleende vergunning; of
   c. bebouwing die is gebaseerd op een vóór 21 september 2013 ingediende volledige en ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.
4. Artikel 7.12, derde lid, (mestbewerking) is ter plaatse van de aanduiding Beperkingen

veehouderij niet van toepassing.
5. Artikel 3.3 (afwijking in geval van maatwerk), is alleen van toepassing indien er sprake is van een veehouderij die blijvend beschikt over voldoende grond voor een veebezetting van 2 GVE per hectare of minder.

<u>Regels</u> - Artikel 33 Rechtstreekse regels Mestbewerking

1. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met artikel 4.7 en artikel 7.12 (mestbewerking) in werking is getreden, geldt voor mestbewerking dat geen toename van de bebouwingsoppervlakte is toegestaan van de:
   a. bebouwing die op 1 maart 2014 legaal aanwezig of in uitvoering was; of
   b. bebouwing die mag worden gebouwd krachtens een verleende vergunning; of
   c. bebouwing die is gebaseerd op een vóór 1 maart 2014 ingediende volledige en ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.
2. In afwijking van het eerste lid kan het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid, sub c, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht een omgevingsvergunning verlenen, onder overeenkomstige toepassing van artikel 4.7 of artikel 7.12 (mestbewerking).

<u>Toelichting 6.1</u>- Artikel 33 Rechtstreeks werkende regels

Om te voorkomen dat er in het landelijk gebied of op bedrijventerreinen initiatieven voor mestbewerking ontstaan zonder dat daarop sturing vanuit de provincie plaats heeft, is er voor gekozen rechtstreeks werkende regels op te nemen. De rechtstreeks werkende regel moet bij een aanvraag voor omgevingsvergunning betrokken worden. Met het opnemen van een rechtstreekse regel wordt de afwegingsruimte van de gemeente vergaand beperkt. Voordeel is echter dat het te voeren beleid met onmiddellijke ingang in werking treedt, nadat de Verordening in werking is getreden.
In het derde lid is echter de mogelijkheid opgenomen voor het college van B&W om, onder voorwaarden, een omgevingsvergunning af te geven, in afwijking van hetgeen in het eerste en tweede lid is bepaald. Hiervoor moet een verklaring van geen bedenkingen bij Gedeputeerde Staten worden verkregen.

<u>Toelichting 8.3</u> - Artikel 40 Overgangsbepalingen

1. Ter voldoening van artikel 4.1, tweede lid, van de wet blijven de bepalingen van een eerder vastgestelde Verordening ruimte van toepassing op een bestemmingsplan dat binnen een jaar na inwerkingtreding van die verordening en met inachtneming van die verordening dient te worden vastgesteld.
2. In afwijking van artikel 4.1, tweede lid, van de wet eindigt de termijn waarbinnen een bestemmingsplan wordt vastgesteld in overeenstemming met de regels voor veehouderijen, als bedoeld in artikelen 4.11, 6.3 en 7.3, of de regels voor mestbewerking, als bedoeld in artikelen 4.7 en 7.12, **op 1 maart 2016**.
3. De bepalingen van artikelen 6.3, tweede lid, onder a, artikel 7.3, tweede lid, onder a, en artikel 34, eerste en vierde lid, zijn niet van toepassing op gevallen waarvoor Gedeputeerde Staten een ontheffing hebben verleend ingevolge een eerdere verordening, gedurende een periode van drie jaar gerekend vanaf de datum dat het besluit tot het verlenen van de ontheffing is genomen.
4. In afwijking van artikelen 5.6, 5.7 en 5.8 blijven de regels inzake natuurcompensatie uit een eerder vastgestelde Verordening ruimte van toepassing indien de gemeente reeds compensatiegronden als natuur heeft bestemd, maar deze gronden nog niet als ecologische hoofdstructuur zijn begrensd in de Verordening ruimte 2014, danwel ingeval de gemeente reeds verworven gronden buiten de ecologische hoofdstructuur binnen 1 jaar na inwerkingtreding van deze verordening als natuur bestemd.

Relevante selectie uit Verordening Ruimte 2014 Veeg ronde

Deze artikelen worden integraal overgenomen zoals opgenomen in de geconsolideerde versie Verordening Ruimte van 18 maart 2014.

Verbeelding: Gebied Wolfsveld: stedelijk gebied

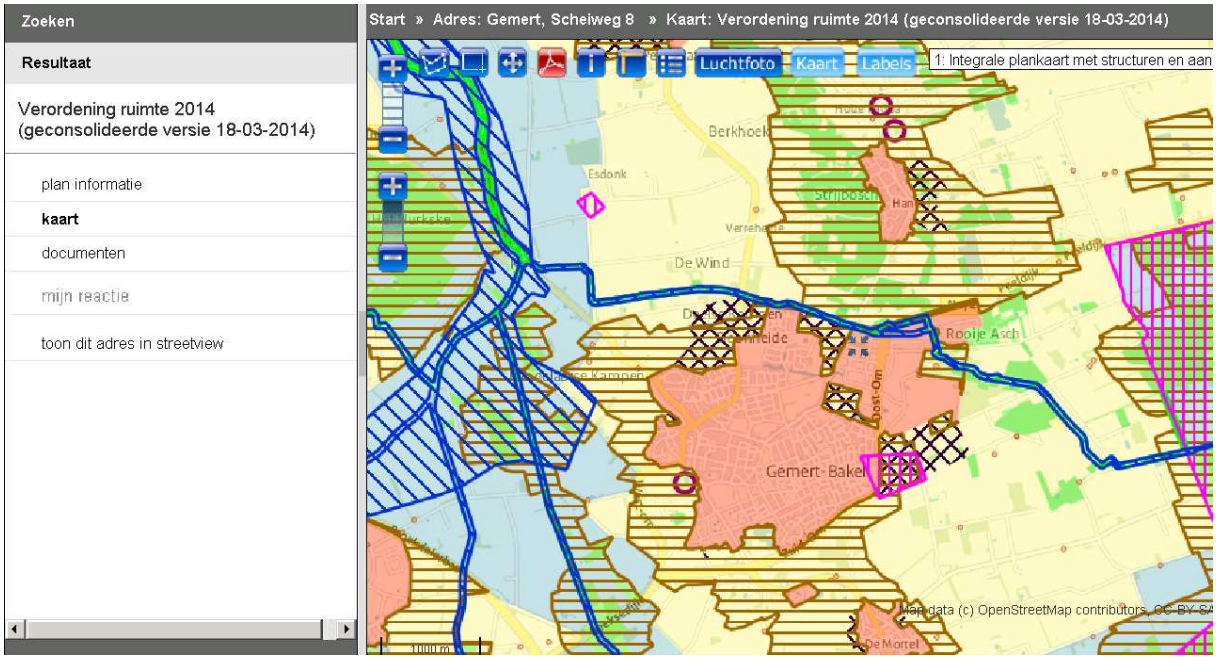

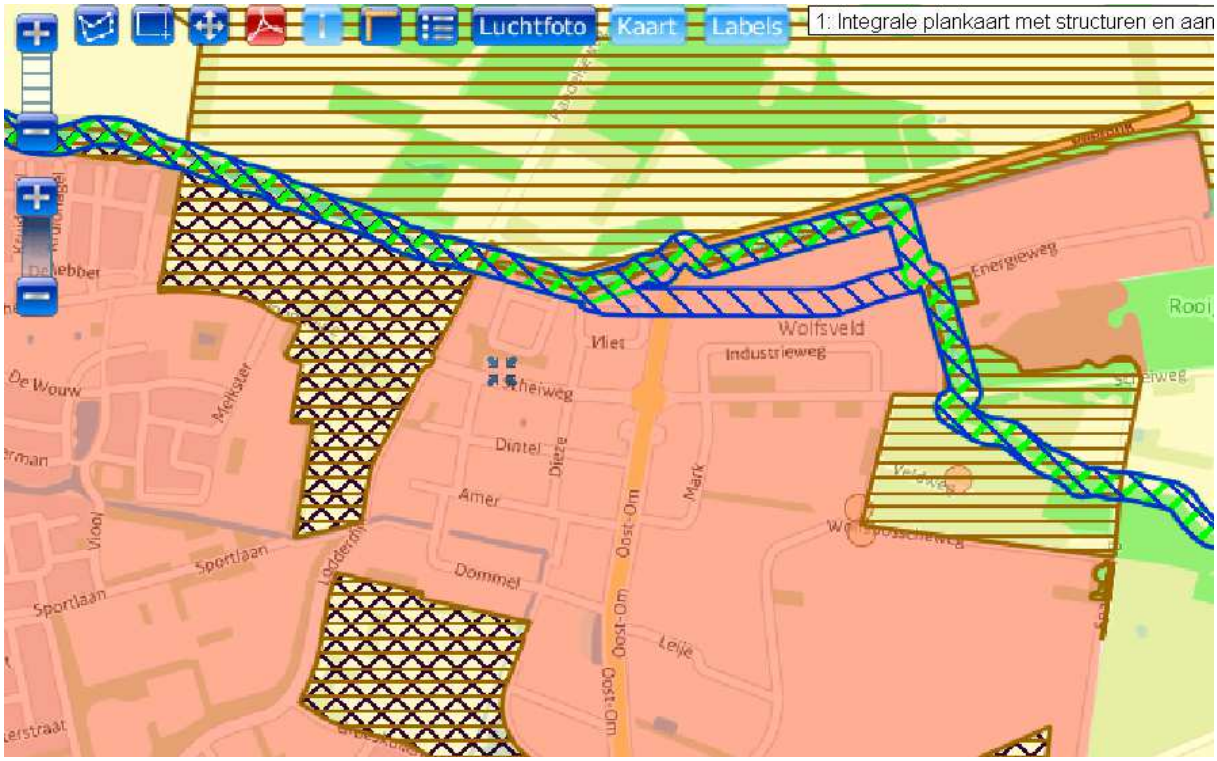

Op de Unidek locatie zijn de volgende besluitvlakken van toepassing:

Algemene regels voor bevordering ruimtelijke kwaliteit
3 Bevordering ruimtelijke kwaliteit
3.1 Artikel3Bevorderingruimtelijkekwaliteit
Algemene en rechtstreeks werkende regels voor veehouderijen
34 Veehouderijen rechtstreekse werking
6.2 Artikel34Rechtstreekseregelsveehouderijen
Algemene en rechtstreeks werkende regels voor mestbewerking
33 Mestbewerking rechtstreekse werking
6.1 Artikel33Rechtstreekseregelsmestbewerking
Structuur - Bestaand stedelijk gebied, kern in landelijk gebied
4 Bestaand stedelijk gebied
4.1 Artikel 4 Stedelijke structuur

Bijlage 3: Lijst bedrijfsactiviteiten en toegestane milieucategorie Wolfsveld

In deze bijlage wordt ingegaan op het bestemmingsplan in relatie tot de opgenomen lijst van bedrijfsactiviteiten en de toegestane milieucategorie in het bestemmingsplan.

1. Bestemmingsplan Wolfsveld, bestemming bedrijf b3

De voor 'Bedrijf - 3' aangewezen gronden zijn bestemd voor: “Industriële en ambachtelijke bedrijven/inrichtingen bedrijfsactiviteiten die genoemd staan in milieucategorie 2, 3.1 en 3.2, 4.1 en 4.2 van de Lijst van bedrijfsactiviteiten.” De totale lijst van toegestane bedrijfsactiviteiten is te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl bij het bestemmingsplan.
Hieronder zijn in de tabel een aantal relevante bedrijfsactiviteiten opgesomd die te maken hebben met mestverwerking en mestbewerking (covergisting, gierverwerking, en compostering):

-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER						
A0	Elektriciteitsproduktiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 MWe)						
B0	bio-energieinstallaties electrisch vermogen < 50 MWe:						
B1	- covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	100	50	100	30 R	100	3.2
B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	50	50	100	30 R	100	3.2
C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:						

-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING						
	Reinigingsbedrijven voor gebouwen	50	10	30	30	50 D	3.1
	Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30 C	10	30	2
	Veilingen voor landbouw- en visserijprodukten	50	30	200 C	50 R	200	4.1
-							
-	MILIEUDIENSTVERLENING						
A0	RWZI's en gierverwerkingsinricht., met afdekking voorbezinktanks:						
A1	- < 100.000 i.e.	200	10	100 C	10	200	4.1
A2	- 100.000 - 300.000 i.e.	300	10	200 C Z	10	300	4.2
B	rioolgemalen	30	0	10 C	0	30	2
A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	50	30	50	10	50	3.1
B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	30	30	50	30 R	50	3.1
C	Vuiloverslagstations	200	200	300	30	300	4.2
A0	Afvalverwerkingsbedrijven:						
A2	- kabelbranderijen	100	50	30	10	100	3.2
A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30	10	50	3.1
A5	- oplosmiddelterugwinning	100	0	10	30 R	100 D	3.2
A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300 C Z	50	300 D	4.2
A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	10	10	30	30 R	30	2

	OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
B	Vuilstortplaatsen	300	200	300	10	300	4.2
C0	Composteerbedrijven:						
C1	- niet-belucht v.c. < 5.000 ton/jr	300	100	50	10	300	4.2
C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr	100	100	100	10	100	3.2
C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr	200	200	100	30	200	4.1
C5	- GFT in gesloten gebouw	200	50	100	100 R	200	4.1

VNG Lijst: Mestverwerking/Korrelfabrieken
De lijst van bedrijfsactiviteiten wordt veelal afgeleid van de VNG lijst van bedrijfsactiviteiten. Op de VNG lijst staat onder de afvalverwerkingsbedrijf mestverwerking/korrelfabrieken ingedeeld in milieucategorie 5.1.

Nummer	Omschrijving	Categorie
A0	Afvalverwerkingsbedrijven:	
A1	- mestverwerking/korrelfabrieken	5.1

Lijst van bedrijfsactiviteiten toepassing van artikel 24 huidig Bestemmingsplan Wolfsveld
Mestverwerking is niet opgenomen in het bestemmingsplan.
Co-vergisting en gierverwerking alsmede ook vormen van compostering zijn opgenomen in het bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan Wolfsveld 2010 is een lijst van bedrijfsactiviteiten opgenomen die qua milieucategorie bestemmingsplanmatig zijn toegestaan. Omdat mestverwerking / korrelfabriek onder milieucategorie 5.1 valt is deze activiteit niet opgenomen in de lijst van bedrijfsactiviteiten in het bestemmingsplan Wolfsveld 2010.

Geen hogere milieu categorie mogelijk door
Je kan via deze wijzigingsprocedure geen hogere milieucategorie toestaan dan wat in het moeder bestemmingsplan is toegestaan (dus maximaal milieucategorie 4.2).

Samenvattend:

	Milieucategorie	Lijst bedr. activiteit	Toegestaan BP Wolfsveld Milieucategorie	Toegestaan op Wolfsveld
Mestverwerking/korrelfabriek	5.1	nee	4.2	nee
Co-vergisting	3.2	ja	3.2	ja
Co-vergisting en verwerking	Afhankelijk van aanvraag	nee	4.2	Nee, tenzij

Het is de vraag of de mogelijkheden uit de bovenstaande tabel planologisch nog wel actueel en wenselijk zijn. Daarbij gelden de regels van de Verordening Ruimte omtrent dit centrale thema.

Bijlage 2 Notititie reactie zienswijze ontwerp bestemmingsplan

Advies : **Reactie zienswijze ontwerp bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking'**

Datum : 29 oktober 2014
Opdrachtgever : Gemeente Gemert-Bakel
Ter attentie van : Marion van den Akker
Projectnummer : 211x07130

Opgesteld door : Pieter Maessen
i.a.a. :

Inleiding.
Met ingang van 25 juni 2014 tot en met 5 augustus 2014 heeft het ontwerp bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' ter inzage gelegen overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Tijdens deze termijn is één zienswijze tegen het ontwerp bestemmingsplan ingediend door mr. J.A.J.M. van Houtum (Achmea Rechtsbijstand) namens de heer en mevrouw Jans, Wolfsbosscheweg 29, 5421 ZV te Gemert.

Ontvankelijkheid.
De zienswijze is ingekomen op 28 juli 2014, derhalve ruimschoots vóór het verstrijken van de hiervoor genoemde termijn. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Samenvatting zienswijze.
Reclamant heeft bezwaar tegen het vervallen van de mogelijkheden voor mestverwerking binnen de bestaande varkenshouderij van reclamanten aan de Wolfsbosscheweg 29 op grond van de volgende argumenten:

1. In de notitie 'Toetsingskader Locatiekeuze Mestverwerking Gemert Bakel van mei 2013 is Wolfsveld benoemd als mogelijke vestigingslocatie. Het is daarom niet te begrijpen dat middels dit bestemmingsplan mestverwerking wordt uitgesloten;
2. Het ontwerp bestemmingsplan is in strijd met de Verordening Ruimte 2014 (hierna VR 2014) omdat het plangebied 100% wordt dichtgetimmerd voor mestverwerking;
3. Het beleid van de rijksoverheid dwingt ondernemers te investeren in mestbe- en verwerking. Het ontwerp bestemmingsplan staat haaks op de uitgangspunten van het rijksbeleid;
4. Met de herziening van het bestemmingsplan wordt de feitelijke bedrijfsvoering voor reclamanten onmogelijk gemaakt vanwege de wettelijke bepalingen gericht op mestverwerking, die ook gelden voor de varkenshouderij van reclamanten. Reclamanten willen een concreet initiatief uitwerken voor commerciële mestbewerking. In eerste instantie wordt gedacht aan een lokale opzet waarbij in aanvulling op mest van het eigen bedrijf ook mest van andere bedrijven in dit gebied wordt bewerkt;

5. Omdat op de locatie al sprake is van mestproductie is mestbewerking een logische vervolgstap die past binnen de sinds 1 januari 2014 geldende landelijke kaders en binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan;
6. Er zijn tot op heden niet of nauwelijks kavels op het bedrijventerrein uitgegeven. Kennelijk is er geen behoefte aan bedrijvenkavels en de aanduiding stedelijk gebied in de Verordening Ruimte hangt dus samen met iets wat er niet is.

Reactie.

Ad 1.

In de door reclamanten genoemde notitie zijn 13 potentiële vestigingslocaties, waaronder bedrijventerrein Wolfsveld, beoordeeld aan de hand van een aantal toetsingscriteria. Van deze 13 locaties had Wolfsveld op één locatie na de laagste score. Om die reden is juist wél te begrijpen dat mestverwerking wordt uitgesloten op dit bedrijfsterrein.

Ad 2.

In tegenstelling tot hetgeen reclamant beweert is het onderhavige bestemmingsplan volledig in lijn met de VR 2014. Hoofdregel daarin is dat een bestemmingsplan voor een bedrijventerrein de vestiging en uitbreiding van mestbewerking uitsluit. Die hoofdregel is vertaald naar dit bestemmingsplan door in de bij de regels behorende Lijst van bedrijfsactiviteiten de toegestane categorie met SBI-code 40, nr. B0 aan de toegestane activiteiten ‘covergisting, verbranding en vergassing van slib, GFT en reststromen voedingsindustrie’ toe te voegen ‘met uitzondering van mest’. Tevens is in de categorie met SBI-code 9001, nr. A0 de activiteit ‘gierverwerkingsinrichting’ geschrapt. Aan de bevoegdheid voor het college om de Lijst van bedrijfsactiviteiten te wijzigen indien nieuwe technologische ontwikkelingen of vernieuwde inzichten hiertoe aanleiding geven, is toegevoegd dat deze wijzigingsbevoegdheid niet kan worden toegepast voor bedrijfsactiviteiten in de vorm van mestbewerking. Hiermee wordt invulling gegeven aan de hiervoor genoemde hoofdregel volgens de VR 2014.
In de VR 2014 is vervolgens een uitzondering opgenomen op het hiervoor genoemde verbod tot vestiging of uitbreiding van mestbewerking op een bedrijventerrein (artikel 4.7). Daarvoor moet bij een concreet initiatief worden voldaan aan een vijftal voorwaarden.
Nog los van het feit dat in dit geval geen sprake is van een concreet onderbouwd initiatief, verplicht de genoemde uitzondering van het verbod zoals die is opgenomen in de VR 2014 de gemeente niet om die afwijkingsmogelijkheid óók op te nemen in een bestemmingsplan waarin het genoemde verbod wordt opgenomen.
Voor veehouderijen in gemengd landelijk gebied geldt dat verwerking van eigen mest, van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf, deel uitmaakt van de agrarische bedrijfsvoering en derhalve mogelijk is binnen het bouwperceel. Het bedrijf van reclamanten ligt echter niet in gemengd landelijk gebied maar in stedelijk gebied. Verwerking van eigen mest is daar volgens de VR 2014 niet toegestaan.

De gemeente Gemert-Bakel heeft ervoor gekozen om wel mestbewerking toe te staan op veehouderijen, gelegen in gemengd landelijk gebied. Daartoe zal het bestemmingsplan buitengebied worden aangepast danwel kan hieraan medewerking worden verleend middels afzonderlijke procedures naar aanleiding van concrete initiatieven. De verwachting is dat het bieden van deze mogelijkheden voldoende initiatieven/capaciteit oplevert om te kunnen voldoen aan de vraag naar mestbewerkingsbedrijven.

Het ontwerp bestemmingsplan is daarmee níet in strijd met de VR 2014.

Ad 3.
Het feit dat het beleid van de rijksoverheid ondernemers dwingt te investeren in mestbe- en verwerking betekent niet dat mestbe- en verwerking dan ook overal moet worden toegestaan. Zoals hiervoor reeds aangegeven is de verwachting dat er binnen gemengd landelijk gebied voldoende initiatieven ontplooid zullen worden om te komen tot mestbewerkingsbedrijven/-activiteiten om te kunnen voldoen aan de vraag vanuit de mestproducerende bedrijven om de mest te kunnen laten bewerken. Daarmee is het onderhavige ontwerp bestemmingsplan, in combinatie met het bieden van mogelijkheden in gemengd landelijk gebied, in overeenstemming met het rijksbeleid.

Ad 4.
Het bedrijf is reeds wegbestemd in het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010'. In het bij dat bestemmingsplan behorende exploitatieplan is voorzien om het bedrijf aan te kopen. Aankoop door de gemeente zal plaatsvinden zodra er plannen zijn om het bedrijf elders te vestigen of te beëindigen. Alsdan zal het bedrijf worden getaxeerd en aangekocht door de gemeente. Afhankelijk van concrete herstructureringsplannen van omliggende bedrijven worden de onderhandelingen over aankoop mogelijk gevoerd door derden.
Met de herziening van het bestemmingsplan wordt de feitelijke bedrijfsvoering voor reclamanten níet onmogelijk gemaakt. De veehouderij blijft ter plaatse toegestaan op basis van de overgangsregels in het geldende bestemmingsplan. Het bestaande gebruik mag alleen worden veranderd in een ander met het plan strijdig gebruik, als de afwijking van het bestemmingsplan wordt verkleind. Met een uitbreiding van de bestaande veehouderij met mestbewerkingsactiviteiten wordt de afwijking van het geldende bestemmingsplan groter. Die activiteiten zijn volgens het geldende bestemmingsplan dan ook niet toegestaan. Van een concreet plan van het bedrijf voor andere activiteiten dan opgenomen in de nu lopende aanvraag milieuvergunning is bij de gemeente niets bekend.

Ad 5.
Het feit dat ter plaatse reeds sprake is van mestproductie betekent niet dat hier dan ook mestbewerking zou moeten plaatsvinden. Reclamanten geven aan dat dit een logische vervolgstap zou zijn. Wellicht is dat wel zo als mest van eigen bedrijf wordt bewerkt maar een initiatief voor commerciële mestbewerking waarbij in aanvulling op mest van het eigen bedrijf ook mest van andere bedrijven in dit gebied wordt bewerkt is zeker geen tot de normale bedrijfsvoering van een veehouderij behorende activiteit. Niet ieder bedrijf kan zomaar deze activiteit gaan ontplooien. In de VR 2014 is reeds aangegeven dat de sturing van de provincie er op is gericht dat er geen overaanbod van mest wordt verwerkt. Daarnaast gaat indiener eraan voorbij dat het agrarisch bedrijf reeds is wegbestemd en uitbreidingsmogelijkheden ten behoeve van een mestbewerkingsinitiatief op dit bedrijf volgens de overgangsregels niet mogelijk is.

Ad 6.
De aanduiding stedelijk gebied in de VR 2014 hangt samen met de bedrijfsbestemmingen die voor dit gebied zijn opgenomen in het geldende bestemmingsplan. Het feit dat er slechts beperkt kavels zijn verkocht voor volgens het bestemmingsplan toegestane bedrijven kunnen worden gevestigd doet daar niets aan af. In de toelichting van het geldende bestemmingsplan is voldoende onderbouwd dat de 22 ha. binnen het plangebied nodig zijn om te kunnen voldoen aan de vraag naar bedrijventerreinen tot 2030.

Conclusie.

De zienswijze is ongegrond en geeft geen aanleiding tot het niet of gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.2 plan

het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' met identificatienummer 'NL.IMRO.1652.Wolfsveld2014-VA01' van de gemeente Gemert-Bakel;

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens

grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak;

1.6 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.7 mestbewerking

de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygienisatie of indamping van mest.

1.8 mestverwerking

het bewerken van mest ten behoeve van het exportwaardig maken daarvan.

Artikel 2 Relatie bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - partiële herziening

De regels behorende bij het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' zijn onverminderd van toepassing voor deze partiële herziening, tenzij in deze partiële herziening anders wordt bepaald.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Aanvullende regels

3.1 Algemene wijzigingsregels

Artikel 24 'Algemene wijzigingsregels' sub d. komt als volgt te luiden:

d. het wijzigen van de lijst van bedrijfsactiviteiten, indien technologische ontwikkelingen of vernieuwde inzichten hiertoe aanleiding geven, zulks met uitzondering van bedrijfsactiviteiten in de vorm van mestbewerking.

3.2 Lijst van bedrijfsactiviteiten

De als bijlage bij de regels van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' behorende Lijst van bedrijfsactiviteiten wordt vervangen door de als Bijlage 1 bij de regels van deze partiële herziening behorende 'Lijst van bedrijfsactiviteiten'.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Algemene aanduidingsregels

5.1 overig - verbod mestbewerking

Ter plaatse van de aanduiding 'overig - verbod mestbewerking' worden de regels zodanig herzien dat het vestigen van bedrijfsactiviteiten in de vorm van mestbewerking wordt uitgesloten.

Hoofdstuk 4 Overgangs-en slotregels

Artikel 6 Overgangsrecht

6.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;

c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

6.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

6.3 Hardheidsclausule

Voor zover toepassing van het overgangsrecht gebruik leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard voor een of meer natuurlijke personen, die op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan grond en opstallen gebruiken in strijd met het voordien geldende bestemmingsplan kan de gemeenteraad ten behoeve van die persoon of personen van dat overgangsrecht ontheffing verlenen.

Artikel 7 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking'.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN						
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:						
151	101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100 C	50 R	100 D	3.2
151	101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	300	0	100 C	50 R	300	4.2
151	101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m²	100	0	100 C	50 R	100	3.2
151	101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m²	50	0	50 C	30	50	3.1
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m²	30	0	50	10	50	3.1
151	101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50	10	50	3.1
151	108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m²	50	0	50	10	50	3.1
152	102	0	Visverwerkingsbedrijven:						
152	102	2	- conserveren	200	0	100 C	30	200	4.1
152	102	3	- roken	300	0	50 C	0	300	4.2
152	102	4	- verwerken anderszins: p.o.> 1000 m²	300	10	50 C	30	300 D	4.2
152	102	5	- verwerken anderszins: p.o. <= 1000 m²	100	10	50	30	100	3.2
152	102	6	- verwerken anderszins: p.o. <= 300 m²	50	10	30	10	50	3.1
1531	1031	0	Aardappelprodukten fabrieken:						
1531	1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten	300	30	200 C	50 R	300	4.2
1531	1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m²	50	10	50	50 R	50	3.1
1532, 1533	1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:						
1532, 1533	1032, 1039	1	- jam	50	10	100 C	10	100	3.2
1532, 1533	1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100 C	10	100	3.2
1532, 1533	1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100 C	10	100	3.2
1532, 1533	1032, 1039	4	- met drogerijen	300	10	200 C	30	300	4.2
1532, 1533	1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)	300	10	100 C	10	300	4.2
1541	104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:						
1541	104101	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	30	100 C	30 R	200	4.1
1541	104101	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	50	300 C Z	50 R	300	4.2
1542	104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:						
1542	104102	1	- p.c. < 250.000 t/j	200	10	100 C	100 R	200	4.1
1542	104102	2	- p.c. >= 250.000 t/j	300	10	300 C Z	200 R	300	4.2
1543	1042	0	Margarinefabrieken:						
1543	1042	1	- p.c. < 250.000 t/j	100	10	200 C	30 R	200	4.1
1543	1042	2	- p.c. >= 250.000 t/j	200	10	300 C Z	50 R	300	4.2
1551	1052	0	Zuivelprodukten fabrieken:						

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
1551	1051	3	- melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1551	1051	4	- melkprodukten fabrieken v.c. >= 55.000 t/j	100	0	300 C Z	50 R	300	4.2
1551	1051	5	- overige zuivelprodukten fabrieken	50	50	300 C	50 R	300	4.2
1552	1052	1	Consumptie-ijsfabrieken: p.o. > 200 m²	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1552	1052	2	- consumptie-ijsfabrieken: p.o. <= 200 m²	10	0	30	0	30	2
1561	1061	0	Meelfabrieken:						
1561	1061	1	- p.c. >= 500 t/u	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2
1561	1061	2	- p.c. < 500 t/u	100	50	200 C	50 R	200	4.1
1561	1061		Grutterswarenfabrieken	50	100	200 C	50	200 D	4.1
1562	1062	0	Zetmeelfabrieken:						
1562	1062	1	- p.c. < 10 t/u	200	50	200 C	30 R	200	4.1
1562	1062	2	- p.c. >= 10 t/u	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2
1571	1091	0	Veevoerfabrieken:						
1571	1091	3	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. < 10 t/u water	300	100	200 C	30	300	4.2
1571	1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 t/u	200	50	200 C	30	200	4.1
1571	1091	6	- mengvoeder, p.c. >= 100 t/u	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2
1572	1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren	200	100	200 C	30	200	4.1
1581	1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:						
1581	1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30 C	10	30	2
1581	1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week	100	30	100 C	30	100	3.2
1582	1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	100	10	100 C	30	100	3.2
1583	1081	0	Suikerfabrieken:						
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:						
1584	10821	2	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²	100	30	50	30	100	3.2
1584	10821	4	- Suikerwerkfabrieken met suiker branden	300	30	50	30 R	300	4.2
1584	10821	5	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden: p.o. > 200 m²	100	30	50	30 R	100	3.2
1585	1073		Deegwarenfabrieken	50	30	10	10	50	3.1
1586	1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:						
1586	1083	2	- theepakkerijen	100	10	30	10	100	3.2
1587	108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	200	30	50	10	200	4.1
1589	1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	200	30	50	30	200 D	4.1
1589.1	1089		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	200	50	50	50 R	200	4.1
1589.2	1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:						
1589.2	1089	1	- zonder poederdrogen	100	10	50	10	100	3.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
1589.2	1089	2	- met poederdrogen	300	50	50	50 R	300	4.2
1589.2	1089		Bakmeel- en puddingpoederfabrieken	200	50	50	30	200	4.1
1591	110101		Destilleerderijen en likeurstokerijen	300	30	200 C	30	300	4.2
1592	110102	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:						
1592	110102	1	- p.c. < 5.000 t/j	200	30	200 C	30 R	200	4.1
1592	110102	2	- p.c. >= 5.000 t/j	300	50	300 C	50 R	300	4.2
1596	1105		Bierbrouwerijen	300	30	100 C	50 R	300	4.2
1597	1106		Mouterijen	300	50	100 C	30	300	4.2
1598	1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100	50 R	100	3.2
16	12	-							
16	12	-	VERWERKING VAN TABAK						
160	120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50 C	30	200	4.1
17	13	-							
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL						
171	131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100	30	100	3.2
172	132	0	Weven van textiel:						
172	132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100	0	100	3.2
172	132	2	- aantal weefgetouwen >= 50	10	30	300 Z	50	300	4.2
173	133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50	10	50	3.1
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50	10	50	3.1
1751	1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	100	30	200	10	200	4.1
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50	10	50	3.1
18	14	-							
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT						
181	141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50	0	50	3.1
183	142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10	10	50	3.1
19	15	-							
19	15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)						
191	151, 152		Lederfabrieken	300	30	100	10	300	4.2
192	151		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	50	10	30	10	50 D	3.1
193	152		Schoenenfabrieken	50	10	50	10	50	3.1
20	16	-							
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.						
2010.1	16101		Houtzagerijen	0	50	100	50 R	100	3.2
2010.2	16102	0	Houtconserveringsbedrijven:						

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
2010.2	16102	1	- met creosootolie	200	30	50	10	200	4.1
2010.2	16102	2	- met zoutoplossingen	10	30	50	10	50	3.1
202	1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	100	30	100	10	100	3.2
203, 204, 205	162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	0	30	100	0	100	3.2
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m2	0	30	50	0	50	3.1
21	17	-							
21	17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN						
2111	1711		Vervaardiging van pulp	200	100	200 C	50 R	200	4.1
2112	1712	0	Papier- en kartonfabrieken:						
2112	1712	1	- p.c. < 3 t/u	50	30	50 C	30 R	50	3.1
2112	1712	2	- p.c. 3 - 15 t/u	100	50	200 C Z	50 R	200	4.1
2112	1712	3	- p.c. >= 15 t/u	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2
212	172		Papier- en kartonwarenfabrieken	30	30	100 C	30 R	100	3.2
2121.2	17212	0	Golfkartonfabrieken:						
2121.2	17212	1	- p.c. < 3 t/u	30	30	100 C	30 R	100	3.2
2121.2	17212	2	- p.c. >= 3 t/u	50	30	200 C Z	30 R	200	4.1
22	58	-							
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA						
2221	1811		Drukkerijen van dagbladen	30	0	100 C	10	100	3.2
2222	1812		Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	30	0	100	10	100	3.2
23	19	-							
23	19	-	AARDOLIE-/STEENKOOLVERWERK. IND.; BEWERKING SPLIJT-/KWEEKSTOFFEN						
2320.2	19202	A	Smeeroliën- en vettenfabrieken	50	0	100	30 R	100	3.2
2320.2	19202	B	Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie	300	0	100	50 R	300	4.2
2320.2	19202	C	Aardolieproduktenfabrieken n.e.g.	300	0	200	50 R	300 D	4.2
24	20	-							
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUKTEN						
2411	2011	0	Vervaardiging van industriële gassen:						
2412	2012		Kleur- en verfstoffenfabrieken	200	0	200 C	200 R	200 D	4.1
2413	2012	0	Anorg. chemische grondstoffenfabrieken:						
2413	2012	1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	100	30	300 C	300 R	300 D	4.2
2414.1	20141	A0	Organ. chemische grondstoffenfabrieken:						
2414.1	20141	A1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	300	10	200 C	300 R	300 D	4.2
2414.1	20141	B0	Methanolfabrieken:						
2414.1	20141	B1	- p.c. < 100.000 t/j	100	0	200 C	100 R	200	4.1

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
2414.1	20141	B2	- p.c. >= 100.000 t/j	200	0	300 C Z	200 R	300	4.2
2414.2	20149	0	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synth.):						
2414.2	20149	1	- p.c. < 50.000 t/j	300	0	200 C	100 R	300	4.2
242	202	0	Landbouwchemicaliënfabrieken:						
243	203		Verf, lak en vernisfabrieken	300	30	200 C	300 R	300 D	4.2
2441	2120	0	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:						
2441	2110	1	- p.c. < 1.000 t/j	200	10	200 C	300 R	300	4.2
2442	2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:						
2442	2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	50	10	50	50 R	50	3.1
2451	2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	300	100	200 C	100 R	300	4.2
2452	2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken	300	30	50 C	50 R	300	4.2
2462	2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:						
2462	2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen	100	10	100	50	100	3.2
2464	205902		Fotochemische produktenfabrieken	50	10	100	50 R	100	3.2
2466	205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	50	10	50	50 R	50	3.1
2466	205903	B	Overige chemische produktenfabrieken n.e.g.	200	30	100 C	200 R	200 D	4.1
247	2060		Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	300	30	300 C	200 R	300	4.2
25	22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUKTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF						
2511	221101		Rubberbandenfabrieken	300	50	300 C	100 R	300	4.2
2512	221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:						
2512	221102	1	- vloeropp. < 100 m2	50	10	30	30	50	3.1
2512	221102	2	- vloeropp. >= 100 m2	200	50	100	50 R	200	4.1
2513	2219		Rubber-artikelenfabrieken	100	10	50	50 R	100 D	3.2
252	222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:						
252	222	1	- zonder fenolharsen	200	50	100	100 R	200	4.1
252	222	2	- met fenolharsen	300	50	100	200 R	300	4.2
252	222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	50	30	50	30	50	3.1
26	23	-							
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUKTEN						
261	231	0	Glasfabrieken:						
261	231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j	30	30	100	30	100	3.2
261	231	2	- glas en glasprodukten, p.c. >= 5.000 t/j	30	100	300 C Z	50 R	300	4.2
261	231	3	- glaswol en glasvezels, p.c.< 5.000 t/j	300	100	100	30	300	4.2
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50	10	50	3.1

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:						
262, 263	232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100	30	100	3.2
264	233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200	30	200	4.1
264	233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200	100 R	200	4.1
2651	2351	0	Cementfabrieken:						
2652	235201	0	Kalkfabrieken:						
2652	235201	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1
2653	235202	0	Gipsfabrieken:						
2653	235202	1	- p.c. < 100.000 t/j	30	200	200	30 R	200	4.1
2661.1	23611	0	Betonwarenfabrieken:						
2661.1	23611	1	- zonder persen, triltafels en bekistingtrille	10	100	200	30	200	4.1
2661.1	23611	2	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. < 100 t/d	10	100	300	30	300	4.2
2661.2	23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:						
2661.2	23612	1	- p.c. < 100.000 t/j	10	50	100	30	100	3.2
2661.2	23612	2	- p.c. >= 100.000 t/j	30	200	300 Z	30	300	4.2
2662	2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100	30	100	3.2
2663, 2664	2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:						
2663, 2664	2363, 2364	1	- p.c. < 100 t/u	10	50	100	10	100	3.2
2663, 2664	2363, 2364	2	- p.c. >= 100 t/u	30	200	300 Z	10	300	4.2
2665, 2666	2365, 2369	0	Vervaardiging van produkten van beton, (vezel)cement en gips:						
2665, 2666	2365, 2369	1	- p.c. < 100 t/d	10	50	100	50 R	100	3.2
2665, 2666	2365, 2369	2	- p.c. >= 100 t/d	30	200	300 Z	200 R	300	4.2
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:						
267	237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100	0	100 D	3.2
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50	0	50	3.1
267	237	3	- met breken, zeven of drogen, v.c. < 100.000 t/j	10	100	300	10	300	4.2
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	10	30	50	10	50 D	3.1
2682	2399	A0	Bitumineuze materialenfabrieken:						
2682	2399	A1	- p.c. < 100 t/u	300	100	100	30	300	4.2
2682	2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (excl. glaswol):						
2682	2399	B1	- steenwol, p.c. >= 5.000 t/j	100	200	300 C Z	30	300	4.2
2682	2399	B2	- overige isolatiematerialen	200	100	100 C	50	200	4.1
2682	2399	C	Minerale produktenfabrieken n.e.g.	50	50	100	50	100 D	3.2
2682	2399	D0	Asfaltcentrales: p.c.< 100 ton/uur	100	50	200	30	200	4.1
2682	2399	D1	- asfaltcentrales, p.c. >= 100 ton/uur	200	100	300 Z	50	300	4.2

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
27	24	-							
27	24	-	VERVAARDIGING VAN METALEN						
272	241	0	IJzeren- en stalenbuizenfabrieken:						
273	243	0	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:						
273	243	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	300	30	300	4.2
274	244	A0	Non-ferro-metaalfabrieken:						
274	244	A1	- p.c. < 1.000 t/j	100	100	300	30 R	300	4.2
274	244	B0	Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen e.d.:						
2751, 2752	2451, 2452	0	IJzer- en staalgieterijen/ -smelterijen:						
2751, 2752	2451, 2452	1	- p.c. < 4.000 t/j	100	50	300 C	30 R	300	4.2
2753, 2754	2453, 2454	0	Non-ferro-metaalgieterijen/ -smelterijen:						
2753, 2754	2453, 2454	1	- p.c. < 4.000 t/j	100	50	300 C	30 R	300	4.2
28	25	-							
28	25, 31	-	VERVAARD. EN REPARATIE VAN PRODUKTEN VAN METAAL (EXCL. MACH./TRANSPORTMIDD.)						
281	251, 331	0	Constructiewerkplaatsen:						
281	251, 331	1	- gesloten gebouw	30	30	100	30	100	3.2
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m2	30	30	50	10	50	3.1
281	251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m2	30	50	200	30	200	4.1
281	251, 331	3	- in open lucht, p.o. >= 2.000 m2	50	200	300 Z	30	300	4.2
2821	2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:						
2821	2529, 3311	1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	300	30 R	300	4.2
2822, 2830	2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	30	30	200	30	200	4.1
284	255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	10	30	200	30	200	4.1
284	255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.	50	30	100	30	100 D	3.2
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d., p.o. < 200 m2	30	30	50	10	50 D	3.1
2851	2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:						
2851	2561, 3311	1	- algemeen	50	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	10	- stralen	30	200	200	30	200 D	4.1
2851	2561, 3311	11	- metaalharden	30	50	100	50	100 D	3.2
2851	2561, 3311	12	- lakspuiten en moffelen	100	30	100	50 R	100 D	3.2
2851	2561, 3311	2	- scoperen (opspuiten van zink)	50	50	100	30 R	100 D	3.2
2851	2561, 3311	3	- thermisch verzinken	100	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	4	- thermisch vertinnen	100	50	100	50	100	3.2
2851	2561, 3311	5	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	30	50	100	30	100	3.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
2851	2561,3311	6	- anodiseren, eloxeren	50	10	100	30	100	3.2
2851	2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling	50	10	100	30	100	3.2
2851	2561, 3311	8	- emailleren	100	50	100	50 R	100	3.2
2851	2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed)	30	30	100	50	100	3.2
2852	2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie	10	30	100	30	100 D	3.2
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. <200m2	10	30	50	10	50 D	3.1
287	259, 331	A0	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:						
287	259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m2	30	50	200	30	200	4.1
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	30	30	100	30	100	3.2
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. <200 m2	30	30	50	10	50	3.1
29	27, 28, 33								
29	27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN						
29	27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken incl. reparatie:						
29	27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m2	30	30	100	30	100 D	3.2
29	27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m2	50	30	200	30	200 D	4.1
29	28, 33	3	- met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300 Z	30	300 D	4.2
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS						
30	26, 28, 33	-							
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	30	10	30	10	30	2
31	26, 27, 33	-							
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.						
311	271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken incl. reparatie	200	30	30	50	200	4.1
312	271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30	50	200	4.1
313	273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200	100 R	200 D	4.1
314	272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken	100	30	100	50	100	3.2
315	274		Lampenfabrieken	200	30	30	300 R	300	4.2
32	26,33	-							
32	26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.						
321 t/m 323	261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d.	30	0	50	30	50 D	3.1
3210	2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50	30	50	3.1
33	26, 32, 33	-							
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN						
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	30	0	30	0	30	2
34	29	-							
34	29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS						

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
341	291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven						
341	291	1	- p.o. < 10.000 m2	100	10	200 C	30 R	200 D	4.1
341	291	2	- p.o. >= 10.000 m2	200	30	300 Z	50 R	300	4.2
3420.1	29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200	30 R	200	4.1
3420.2	29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200	30	200	4.1
343	293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100	30 R	100	3.2
35	30	-							
35	30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)						
351	301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:						
351	301, 3315	1	- houten schepen	30	30	50	10	50	3.1
351	301, 3315	2	- kunststof schepen	100	50	100	50 R	100	3.2
351	301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m	50	100	200	30	200	4.1
352	302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:						
352	302, 317	1	- algemeen	50	30	100	30	100	3.2
352	302, 317	2	- met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300 Z	30 R	300	4.2
353	303,3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:						
353	303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren	50	30	200	30	200	4.1
354	309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	30	10	100	30 R	100	3.2
355	3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.	30	30	100	30	100 D	3.2
36	31	-							
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.						
361	310	1	Meubelfabrieken	50	50	100	30	100 D	3.2
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	0	10	10	0	10	1
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	30	10	10	10	30	2
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30	10	30	2
364	323		Sportartikelenfabrieken	30	10	50	30	50	3.1
365	324		Speelgoedartikelenfabrieken	30	10	50	30	50	3.1
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30	0	30	2
3663.2	32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	30	10	50	30	50 D	3.1
37	38	-							
37	38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING						
372	383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:						
372	383202	A1	- v.c. < 100.000 t/j	30	100	300	10	300	4.2
372	383202	B	Rubberregeneratiebedrijven	300	50	100	50 R	300	4.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
372	383202	C	Afvalscheidingsinstallaties	200	200	300 C	50	300	4.2
40	35	-							
40	35	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER						
40	35	A0	Elektriciteitsproduktiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 MWe)						
40	35	B0	bio-energieinstallaties electrisch vermogen < 50 MWe:						
40	35	B1	- covergisting, verbranding en vergassing van slib, GFT en reststromen voedingsindustrie, met uitzondering van mest	100	50	100	30 R	100	3.2
40	35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa, met uitzondering van mest	50	50	100	30 R	100	3.2
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:						
40	35	C1	- < 10 MVA	0	0	30 C	10	30	2
40	35	C2	- 10 - 100 MVA	0	0	50 C	30	50	3.1
40	35	C3	- 100 - 200 MVA	0	0	100 C	50	100	3.2
40	35	C4	- 200 - 1000 MVA	0	0	300 C Z	50	300	4.2
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:						
40	35	D1	- gascompressorstations vermogen < 100 MW	0	0	300 C	100	300	4.2
40	35	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. D	0	0	50 C	50 R	50	3.1
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:						
40	35	E1	- stadsverwarming	30	10	100 C	50	100	3.2
41	36	-							
41	36	-	WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER						
41	36	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:						
41	36	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	10	0	50 C	30	50	3.1
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:						
41	36	B1	- < 1 MW	0	0	30 C	10	30	2
41	36	B2	- 1 - 15 MW	0	0	100 C	10	100	3.2
41	36	B3	- >= 15 MW	0	0	300 C	10	300	4.2
45	41, 42, 43	-							
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID						
45	41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m²	10	30	100	10	100	3.2
45	41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m²	10	30	50	10	50	3.1
45	41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m²	10	30	50	10	50	3.1
45	41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	0	10	30	10	30	2
50	45, 47	-							

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS						
501	451		Groothandel in vrachtauto's (incl. import)	10	10	100	10	100	3.2
5020.4	45204	A	Autoplaatwerkerijen	10	30	100	10	100	3.2
5020.4	45204	C	Autospuitinrichtingen	50	30	30	30 R	50	3.1
51	46	-							
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING						
5121	4621	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders	30	30	50	30 R	50	3.1
5121	4621	1	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit van 500 ton/uur of meer	100	100	300 Z	50 R	300	4.2
5122	4622		Grth in bloemen en planten	10	10	30	0	30	2
5123	4623		Grth in levende dieren	50	10	100 C	0	100	3.2
5124	4624		Grth in huiden, vellen en leder	50	0	30	0	50	3.1
5125, 5131	46217, 4631		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	30	10	30	50 R	50	3.1
5132, 5133	4632, 4633		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën	10	0	30	50 R	50	3.1
5134	4634		Grth in dranken	0	0	30	0	30	2
5135	4635		Grth in tabaksprodukten	10	0	30	0	30	2
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30	0	30	2
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30	0	30	2
5138, 5139	4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30	10	30	2
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	10	10	30	10	30	2
5148.7	46499	5	- munitie	0	0	30	30	30	2
5151.1	46711	0	Grth in vaste brandstoffen:						
5151.1	46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied	10	50	50	30	50	3.1
5151.2	46712	0	Grth in vloeibare en gasvormige brandstoffen:						
5151.2	46712	1	- vloeistoffen, o.c. < 100.000 m3	50	0	50	200 R	200 D	4.1
5151.2	46712	3	- tot vloeistof verdichte gassen	50	0	50	300 R	300 D	4.2
5151.3	46713		Grth minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)	100	0	30	50	100	3.2
5152.1	46721	0	Grth in metaalertsen:						
5152.1	46721	1	- opslag opp. < 2.000 m2	30	300	300	10	300	4.2
5152.2 /.3	46722, 46723		Grth in metalen en -halffabrikaten	0	10	100	10	100	3.2
5153	4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:						
5153	4673	1	- algemeen: b.o. > 2000 m²	0	10	50	10	50	3.1
5153	4673	2	- algemeen: b.o. <= 2000 m²	0	10	30	10	30	2
5153.4	46735	4	zand en grind:						
5153.4	46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²	0	30	100	0	100	3.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
5153.4	46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²	0	10	30	0	30	2
5154	4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:						
5154	4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	0	0	50	10	50	3.1
5154	4674	2	- algemeen: b.o. < = 2.000 m²	0	0	30	0	30	2
5155.1	46751		Grth in chemische produkten	50	10	30	100 R	100 D	3.2
5155.2	46752		Grth in kunstmeststoffen	30	30	30	30 R	30	2
5156	4676		Grth in overige intermediaire goederen	10	10	30	10	30	2
5157	4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1000 m²	10	30	100	30	100	3.2
5157	4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1
5157.2/3	4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1000 m²	10	30	100	10	100 D	3.2
5157.2/3	4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1000 m²	10	10	50	10	50	3.1
518	466	0	Grth in machines en apparaten:						
518	466	1	- machines voor de bouwnijverheid	0	10	100	10	100	3.2
518	466	2	- overige	0	10	50	0	50	3.1
519	466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.	0	0	30	0	30	2
60	47	-							
60	49	-	VERVOER OVER LAND						
6021.1	493		Bus-, tram- en metrostations en -remises	0	10	100 C	0	100 D	3.2
6023	493		Touringcarbedrijven	10	0	100 C	0	100	3.2
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m²	0	0	100 C	30	100	3.2
6024	494	1	- Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²	0	0	50 C	30	50	3.1
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	0	0	30 C	10	30 D	2
63	52	-							
63	52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER						
6311.1	52241	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen:						
6311.1	52241	2	- stukgoederen	0	30	300 C	100 R	300 D	4.2
6311.1	52241	7	- tankercleaning	300	10	100 C	200 R	300	4.2
6311.2	52242	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart:						
6311.2	52241	1	- containers	0	10	300	50 R	300	4.2
6311.2	52242	10	- tankercleaning	300	10	100	200 R	300	4.2
6311.2	52242	2	- stukgoederen	0	10	100	50 R	100 D	3.2
6311.2	52242	3	- ertsen, mineralen, e.d., opslagopp. < 2.000 m²	30	200	300	30	300	4.2
6311.2	52242	5	- granen of meelsoorten , v.c. < 500 t/u	50	300	200	50 R	300	4.2
6311.2	52242	7	- steenkool, opslagopp. < 2.000 m2	50	300	300	50	300	4.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
6312	52102, 52109	A	Distributiecentra, koelhuizen	30	10	50 C	50 R	50 D	3.1
6312	52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	0	0	30 C	10	30	2
6321	5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	10	0	100 C	30	100	3.2
64	53	-							
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE						
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30 C	0	30	2
642	61	A	Telecommunicatiebedrijven	0	0	10 C	0	10	1
71	77	-							
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN						
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	10	0	50	10	50 D	3.1
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	10	0	50	10	50 D	3.1
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	10	10	30	10	30 D	2
72	62								
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE						
72	58, 63	B	Datacentra	0	0	30 C	0	30	2
74	63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-							
74	63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING						
747	812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen	50	10	30	30	50 D	3.1
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30 C	10	30	2
7484.3	82991		Veilingen voor landbouw- en visserijprodukten	50	30	200 C	50 R	200	4.1
90	37, 38, 39	-							
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING						
9001	3700	A0	RWZI's, met afdekking voorbezinktanks:						
9001	3700	A1	- < 100.000 i.e.	200	10	100 C	10	200	4.1
9001	3700	A2	- 100.000 - 300.000 i.e.	300	10	200 C Z	10	300	4.2
9001	3700	B	rioolgemalen	30	0	10 C	0	30	2
9002.1	381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	50	30	50	10	50	3.1
9002.1	381	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	30	30	50	30 R	50	3.1
9002.1	381	C	Vuiloverslagstations	200	200	300	30	300	4.2
9002.2	382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:						
9002.2	382	A2	- kabelbranderijen	100	50	30	10	100	3.2

Lijst van bedrijfsactiviteiten

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					
		nummer		GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE
9002.2	382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30	10	50	3.1
9002.2	382	A5	- oplosmiddelterugwinning	100	0	10	30 R	100 D	3.2
9002.2	382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300 C Z	50	300 D	4.2
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	10	10	30	30 R	30	2
9002.2	382	B	Vuilstortplaatsen	300	200	300	10	300	4.2
9002.2	382	C0	Composteerbedrijven:						
9002.2	382	C1	- niet-belucht v.c. < 5.000 ton/jr	300	100	50	10	300	4.2
9002.2	382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr	100	100	100	10	100	3.2
9002.2	382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr	200	200	100	30	200	4.1
9002.2	382	C5	- GFT in gesloten gebouw	200	50	100	100 R	200	4.1
93	96	-							
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING						
9301.1	96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	30	0	50 C	30	50	3.1
9301.1	96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	30	0	50	30	50	3.1
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30	30 R	30	2
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30	0	30	2

achmea

ONTVANGEN
30 JULI 2014

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 10100
5000 JC Tilburg

Dr. Hub van Doorneweg 195
Tilburg

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

AANTEKENEN R208972547
Gemeenteraad van Gemert-Bakel
Postbus 10000
5420 DA GEMERT

Per fax vooruit: 0492 – 366 325

Datum	*Ons zaaknummer*	*Behandeld door*
28 juli 2014	R208972547	mr. J.A.J.M. van Houtum

Onderwerp
Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Met ingang van 25 juni 2014 ligt ter inzage het ontwerpbestemmingsplan Partiële Herziening Bestemminsplan Bedrijventerrein Wolfsveld. De heer J. Jans en mevrouw J. Jans - Egelmeers, Wolfsbosscheweg 29, 5421 ZV in GEMERT hebben mij gevraagd om tijdig een zienswijze in te dienen. Ik doe dat met deze brief.

Bezwaren
Uw gemeenteraad heeft op 30 september 2010 vastgesteld het bestemmingsplan Bedrijventerrein Wolfsveld 2010. Dit plan voorziet in de realisatie en uitbreiding van een grootschalig bedrijventerrein ten noordoosten van Gemert.

Voor cliënten heeft het plan vergaande consequenties gehad.
De varkenshouderij van de familie Jans is totaal weg bestemd. De agrarische bestemming en het bouwvlak intensieve veehouderij gelden niet meer, rondom is nu alles bestemd als bedrijventerrein Wolfsveld.

Aanpassingen en noodzakelijke bedrijfsontwikkeling is onmogelijk. In 2010 is gesteld dat het bedrijf van de familie Jans moest wijken en voorstellen zouden worden gedaan voor aankoop en sanering. Op 28 november 2012 is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 201011530 uitspraak gedaan.

Nu komt uw gemeente met een ontwerp partiële herziening.
Beweerdelijk gaat het om een technische aanpassing vanwege de Verordening Ruimte.

Vervolg op de brief van	*Bestemd voor*	*Bladnummer*
28 juli 2014		2

De partiële herziening richt zich op het uitsluiten van de mogelijkheid van mestbewerking.

Cliënten exploiteren op Wolfsbosscheweg 29 een varkenshouderij en op een modern bedrijf is mestbewerking een wezenlijk onderdeel van de bedrijfsvoering.

Het lijkt alsof met de partiële herziening de gemeente Gemert de bedrijfsvoering van de familie Jans nog verder wil beperken. Terwijl de gemeente juist aangeeft te willen koersen op mestverwerking op bedrijfsniveau.

Ik wijs hier op de notitie Toetsingskader Locatiekeuze Mestverwerking Gemert Bakel van mei 2013 waarin Wolfsveld is benoemd als mogelijke vestigingslocatie. Niet valt te begrijpen dat vervolgens met een partiële herziening mestverwerking wordt uitgesloten.

Op Wolfsveld is bewust ook ruimte gelaten voor bedrijven in een hoge/zware milieucategorie.
Nu wordt enkel en alleen voor mestbewerking een uitsluiting opgenomen. Beweerdelijk is dat vanwege de Verordening Ruimte, maar de Verordening Ruimte omvat juist de mogelijkheid van een uitzondering als aan bepaalde randvoorwaarden wordt voldaan.

Het ontwerpplan is in strijd met de Verordening Ruimte omdat u het plangebied 100 % dichttimmert voor mestverwerking. Dit is onaanvaardbaar, temeer omdat het beleid van de rijksoverheid de ondernemers dwingt om te investeren in mestbe- en verwerking. Uw gemeente zou juist meer ruimte moeten bieden om mestbe/verwerking mogelijk te maken. Het ontwerpbestemmingsplan staat haaks op de uitgangspunten van het rijksbeleid.

Juist bedrijventerreinen waar ruimte is gereserveerd voor bedrijven in een hoge/zware milieu-categorie komen bij voorkeur in aanmerking voor vestiging van mestfabrieken. Uiteraard zal elk initiatief moeten voldoen aan geldende eisen, met name op het punt van milieubelasting in de ruimste zin van het woord.

Het ontwerpplan is met name ook voor cliënten onaanvaardbaar.
Jaarlijks produceert het bedrijf een substantiële hoeveelheid mest en de wettelijke bepalingen gericht op mestverwerking gelden ook voor de familie Jans. Het kan niet zo zijn dat u via een partiële herziening de feitelijke bedrijfsvoering onmogelijk maakt.

De gang van zaken is voor cliënten onacceptabel.

Zij willen vasthouden aan de mogelijkheden die Bestemmingsplan Bedrijventerrein Wolfsveld 2010 biedt in combinatie met de varkenshouderij; een concreet initiatief wordt uitgewerkt voor commerciële mestbewerking. Cliënten denken in eerste instantie aan een lokale opzet waarbij in aanvulling op mest van het eigen bedrijf ook mest van andere bedrijven in dit gebied verder wordt bewerkt.
Juist omdat er op deze locatie al sprake is van mestproductie is mestbewerking een logische vervolgstap die past binnen de kaders die sinds 1 januari 2014 landelijk gelden.
Mestbewerking past ook binnen de geldende planologische kaders van Bestemmingsplan Bedrijventerrein Wolfsveld. En het onderhavig plangebied is door uw gemeente in 2013 aangewezen als mogelijke locatie voor mestverwerking.

Op het bedrijf van cliënten is al luchtbehandeling aanwezig. De combinatie met mestscheiding is ideaal. Er zijn vergevorderde plannen om dit in een nieuw te bouwen loods vorm te gaan geven; dit in verband met wettelijke verplichting van de overheid.

Gegeven het rijksbeleid en de geringe belangstelling voor de kavels op Wolfsveld zou het andersom moeten worden benaderd. In plaats van een uitsluiting zou uw gemeente op Wolfsveld juist meer ruimte moeten creëren voor mestbewerking en mestfabrieken. Het plangebied ligt centraal in het concentratiegebied en het is goed bereikbaar. Hoe dan ook zal mestbewerking steeds moeten voldoen aan de strengste eisen opdat geen milieubelasting hoeft te worden gevreesd. Niet valt te begrijpen dat u Wolfsveld planologisch dichttimmert terwijl er juist dringend behoefte is aan geschikte locaties. De veronderstelde strijd met de Verordening Ruimte is er niet nu de aanduiding stedelijk gebied samenhangt met iets wat er niet is. In 2010 is het bestemmingsplan vastgesteld maar tot o heden zijn niet of nauwelijks kavels uitgegeven. Kennelijk is er geen behoefte aan bedrijvenkavels. Aan locaties voor mestverwerking des te meer.

Verzoek
Namens cliënt vraag ik u het ontwerpbestemmingsplan niet in procedure te brengen of het plan aan te passen tegemoetkomend aan deze zienswijze. Cliënten wensen hoe dan ook vast te houden aan de mogelijkheid van mestbewerking.

Hebt u nog vragen?
Belt u dan gerust. U kunt mij bereiken via onze Klantenservice op telefoonnummer 088 462 3700. Mailen kan natuurlijk ook: klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Ik wil u vragen altijd ons zaaknummer R208972547 te vermelden.

Met vriendelijke groet,

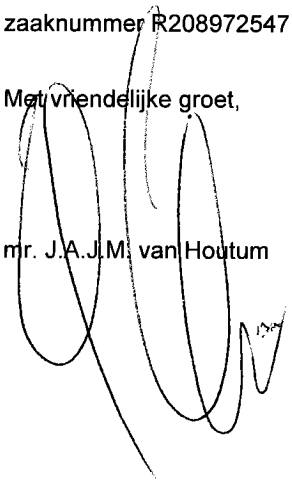

mr. J.A.J.M. van Houtum

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 928394

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan herziening bedrijventerrein Wolfsveld verbod mestbewerking

---

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening;

Besluit

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijze op het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' (nota van zienswijzen zoals opgenomen in bijlage 2);
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijze op het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' conform de nota van zienswijzen zoals opgenomen in bijlage I;
3. Het bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Wolfsveld 2010' - verbod mestbewerking' met planidentificatie NL.IMRO.1652.Wolfsveld2014-VG01 ongewijzigd vast te stellen;
4. Op basis van artikel 6.12, lid 2 Wro jo artikel 6.2.1.a Bro jo artikel 6.2.4 onderdelen b. tot en met f. geen exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn in het exploitatieplan Wolfsveld 2010, en geen andere verhaalbare kosten zijn.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

ADVISERING OP DE OP 15 SEPTEMBER 2014 TER OPINIËRING DOOR DE PROJECTSTAF PARTICIPATIEWET 2015 AAN DE CLIËNTENVERTEGENWOORDIGING WERKPLEIN REGIO HELMOND AANGEBODEN CONCEPT-VERORDENINGEN EN CONCEPT-DOCUMENTEN PARTICIPATIEWET 2015.

Datum: 15 oktober 2014

Opmerkingen vooraf / Voorbehoud.

1. De hieronder volgende gebundelde samenvatting is ontleend aan de **concept**-verslagen van de vergaderingen van de Cliëntenvertegenwoordiging Werkplein Regio Helmond (CVW WP) van 25 september en 1 oktober 2014.
   Deze verslagen moeten nog definitief worden vastgesteld in de CVW WP-vergadering van 21 oktober 2014.
2. Op 9 oktober j.l. heeft de VNG, samen met haar Ledenbrief d.d. 09/10-2014, haar definitieve modelverordeningen voor de uitvoering van de Participatiewet gepubliceerd, t.w.:
   - de modelverordening Loonkostensubsidie Participatiewet;
   - de modelverordening Individuele Inkomenstoeslag;
   - de modelverordening Cliëntenparticipatie Participatiewet;
   - de model-Reïntegratieverordening Participatiewet;
   - de model-Afstemmingsverordening Participatiewet IOAW en IOAZ.
3. Bij de vaststelling van deze gebundelde samenvatting is ervan uitgegaan
   - dat de inhoud van de ter opiniëring voorgelegde verordeningen, gebaseerd op o.a. de VNG-concept-modelverordeningen van mei 2014, ambtelijk is getoetst aan de inhoud van de hierboven onder 2 genoemde definitieve VNG-definitieve verordeningen en dat deze ambtelijke toetsing niet heeft geleid heeft, c.q. zou moeten leiden, tot inhoudelijke wijziging van de ter opiniëring voorgelegde concept-verordeningen en concept-documenten. Mocht inhoudelijke wijziging a.g.v. deze ambtelijke toetsing wel noodzakelijk zijn, dan wordt hierover per omgaande bericht verwacht;
   - dat uitvoering van de ter opiniëring voorgelegde verordeningen nader concreet wordt uitgewerkt in door de Colleges van B&W op te stellen beleidsregels die op zo kort mogelijke termijn eveneens ter opiniëring zullen worden voorgelegd aan de Cliëntenvertegenwoordiging Werkplein regio Helmond.

A. Convenant Regionaal Cliëntenplatform a.g.v. mandatering van de bevoegdheden Beleid en Verordeningen vanuit de gemeentelijke CVW's naar de CVW Werkplein regio Helmond.

Na toelichting door de voorzitter en de secretaris gaat de vergadering akkoord met alle in het pre-advies in het "dik en rood" aangegeven voorstellen tot wijziging, c.q. aanvulling.
M.b.t. het onderwerp "Onkostenvergoeding" wordt unaniem gekozen voor de volgende formulering
"De vertegenwoordigers en hun plaatsvervangers van de gemeentelijke Cliëntenraden ontvangen voor elke van de onder artikel 4.3 genoemde vergaderingen waaraan zij deelnemen een forfaitaire en fiscaalneutrale onkostenvergoeding gelijk aan de commissievergoeding van de gemeente Helmond.
De vertegenwoordiger en zijn plaatsvervanger van de UWV-Cliëntenraad district Midden en Oost-Brabant zijn voor hun onkostenvergoeding aangewezen op de regeling "Cliëntenparticipatie UWV"

De secretaris verwerkt alle wijzigingen en aanvullingen in een definitief advies en zendt dit advies z.s.m. naar de Projectstaf in de personen van mw Sylvia Conijn, dhr. Harry Woltring, dhr. Marcel Lammers en dhr. Gerrit Wunderink en naar alle leden van de CVW WP Helmond.

B. De verordening Cliëntenparticipatie 2015.

Uit mededeling van dhr. Harry Woltring is gebleken dat het POHO Sociaal Domein in zijn laatste overleg heeft besloten tot terugname van de verordening Cliëntenparticipatie 2015 van de centrale overlegtafel naar het niveau van de eigen gemeente.
De voorzitter spreekt zijn verbazing uit over dit besluit, omdat dit z.i. conflicteert met het reeds genomen besluit tot inrichting van een regionaal Cliëntenplatform Participatiewet met mandatering van de bevoegdheden i.z. beleid en verordeningen vanuit de gemeentelijke CVW's en stelt voor dit standpunt schriftelijk onder de aandacht te brengen van het POHO Sociaal Domein. M.u.v. van de vertegenwoordigers van de Cliëntenraad Deurne gaat de vergadering akkoord met dit voorstel. Het advies van de Cliëntenraad Deurne op dit onderwerp is als bijlage bij dit document toegevoegd
De secretaris stelt i.o.m. de voorzitter een schriftelijke reactie op, zorgt ervoor dat deze z.s.m. wordt verzonden en zorgt voor agendering van dit onderwerp voor de CVW WP-vergadering van 21-10-2014.

C. <u>Afstemmingsverordening Participatiewet IOAW en IOAZ 2015.</u>

Na toelichting. c.q. uitleg van dhr. Harry Woltring, projectleider Participatiewet, hierbij ondersteund door dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, gaat de vergadering unaniem akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.

D. <u>Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij Recidive 2015</u>

Na toelichting, c.q. uitleg van dhr. Harry Woltring, projectleider Participatiewet, hierbij ondersteund door dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, adviseert de vergadering unaniem in Hoofd-stuk 2 "Bescherming beslagvrije voet bij verrekening recidive", onder artikel 2 "De uitoefening van de bevoegdheid tot verrekening" toe te voegen, dat m.i.v. de vierde maand de ongekorte beslagvrije voet weer volledig van toepassing wordt, en dit ook te vermelden in de toelichting bij dit artikel.
Verder gaat de vergadering unaniem akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.

E. <u>Verordening individuele inkomenstoeslag Helmond 2015 A + B</u>

Na toelichting. c.q. uitleg van dhr. Harry Woltring, projectleider Participatiewet, hierbij ondersteund door dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, adviseert de vergadering, m.u.v. de vertegenwoordigers van de Cllëntenraad Deurne, dringend tot vaststelling van de referteperiode in artikel 1 op drie jaar en van de inkomensgrens in artikel 3.1 op 120% van de toepasselijke bijstandsnorm.
M.u.v. de vertegenwoordigers van de Cliëntenraad Deurne, gaat de vergadering verder akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.
Het advies van de Cliëntenraad Deurne op dit onderwerp is als bijlage aan dit verslag toegevoegd.

F. Re-integratie verordening Participatiewet 2015

Na toelichting, c.q. uitleg van dhr. Tim Feijen, beleidsmedewerker gemeente Helmond, hierbij ondersteund door dhr. Marcel Lammers, beleidsmedewerker gemeente Someren en dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, gaat de vergadering unaniem akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.

G. Verordening loonkostensubsidie participatiewet 2015

Na toelichting, c.q. uitleg van dhr. Tim Feijen, beleidsmedewerker gemeente Helmond, hierbij ondersteund door dhr. Marcel Lammers, beleidsmedewerker gemeente Someren en dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, gaat de vergadering unaniem akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.

H. Verordening individuele studietoeslag 2015.

Na toelichting, c.q. uitleg van dhr. Marcel Lammers, beleidsmedewerker gemeente Someren, hierbij ondersteund door dhr. Tim Feijen, beleidsmedewerker gemeente Helmond, en dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, gaat de vergadering unaniem akkoord met de ter opiniëring voorgelegde tekst.

I. Visie op Werkbedrijf regio Helmond De Peel.

Na toelichting, c.q. uitleg van dhr. Tim Feijen, beleidsmedewerker gemeente Helmond, hierbij ondersteund door dhr. Marcel Lammers, beleidsmedewerker gemeente Someren en dhr. René Wilbers, juridisch adviseur van de gemeente Helmond, is besloten deze eerste versie van dit visiedocument te kennisneming aan te nemen, dit uitdrukkelijk op voorwaarde dat de Cliëntenvertegenwoordiging Werkplein regio Helmond betrokken wordt bij de verdere visie-ontwikkeling en bij de concrete uitvoering ervan binnen het Werkbedrijf.

Omdat dhr. Harry Woltring tijdens de vergadering van 01-10-2014 niet in de gelegenheid was in te gaan op de over dit onderwerp gestelde schriftelijke vragen is toegezegd, dat beantwoording door dhr. Harry Woltring op zo kort mogelijke termijn schriftelijk zal plaatsvinden. Dhr. Harry Woltring heeft deze toezegging reeds op 01-10-2014 gestand gedaan.

Beek en Donk, 15 oktober 2014,

Namens de Cliëntenvertegenwoordiging Werkplein regio Helmond,

Martien Kusters, onafhankelijk voorzitter
Tel: 0492-331510
E-mail: riaenmartien@kpnmail.nl

Ad Rovers, secretaris
Tel: 0492-461965
E-mail: adrovers@onsmail.nl

AFSTEMMINGSVERORDENING PARTICIPATIEWET, IOAW EN IOAZ GEMERT-BAKEL 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 4 november 2014

gelet op de artikelen 8, eerste lid, aanhef en de onderdelen a en e, 8b, en 9a, twaalfde lid, van de Participatiewet, artikel 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

Besluit:
I. vast te stellen de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2015
II. in te trekken de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Gemert-Bakel
III. in te trekken de Maatregelenverordening IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:
a. benadelingsbedrag: netto-uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt of is gedaan ten gevolge van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan;
b. bijstandsnorm:
   1. toepasselijke bijstandsnorm als bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de Participatiewet, of
   2. grondslag van de uitkering als bedoeld in artikel 5 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) of artikel 5 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) voor zover sprake is van een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ;
c. uitkering: algemene bijstand op grond van de Participatiewet of een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
d. hoogwaardige handhaving: het stelsel van preventieve en repressieve maatregelen gericht op het voorkomen, ontmoedigen en bestrijden van oneigenlijk gebruik of misbruik van uitkering en van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling tezamen met het beleid over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkering;
e. fraude: het ten onrechte geheel of gedeeltelijk ontvangen van uitkering door het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen aan het college;
f. misbruik: het ontvangen van uitkering in strijd met de wettelijke voorschriften, waarbij het ten onrechte ontvangen aan de belanghebbende te wijten is;
g. oneigenlijk gebruik: het ontvangen van uitkering conform de regels, maar in strijd met of tegen de bedoeling van die regels.

Artikel 2 Het besluit tot opleggen van een verlaging

In het besluit tot het opleggen van een verlaging van de uitkering als bedoeld in de artikelen 9a, twaalfde lid, en 18, tweede, vijfde en zesde lid, van de Participatiewet, de artikelen 20 en 38, twaalfde lid, van de IOAW en de artikelen 20 en 38, twaalfde lid, van de IOAZ worden in ieder geval vermeld:
a. de reden van de verlaging;
b. de duur van de verlaging;
c. het bedrag of percentage waarmee de uitkering wordt verlaagd, en
d. indien van toepassing, de reden om af te wijken van de standaardverlaging.

Artikel 3 Horen van belanghebbende

1. Voordat een verlaging van de uitkering wordt toegepast, wordt een belanghebbende in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
2. Het horen van een belanghebbende kan achterwege blijven als:
   a. de vereiste spoed zich daartegen verzet;
   b. belanghebbende al eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
   c. belanghebbende aangeeft hiervan geen gebruik te willen maken.

Artikel 4 Afzien van verlaging

1. Het college ziet af van een verlaging als:
   a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, of
   b. de gedraging meer dan een jaar voor constatering daarvan door het college heeft plaatsgevonden.
2. Het college kan afzien van een verlaging als het daarvoor dringende redenen aanwezig acht.
3. Als het college afziet van een verlaging op grond van dringende redenen, wordt een belanghebbende hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 5 Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

1. Een verlaging wordt toegepast op de uitkering of bijzondere bijstand die is verleend met toepassing van artikel 12 van de Participatiewet over de kalendermaand volgend op de maand waarin het besluit tot het opleggen van de verlaging aan een belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de op dat tijdstip voor die belanghebbende geldende bijstandsnorm.
2. Bij een aanvraag om uitkering wordt een verlaging met ingang van de ingangsdatum van de uitkering toegepast.
3. In afwijking van het eerste lid, kan een verlaging met terugwerkende kracht worden toegepast, voor zover de uitkering of de individuele inkomenstoeslag nog niet is uitbetaald.
4. Een verlaging kan met terugwerkende kracht worden toegepast op de uitkering over de periode waarop de gedraging betrekking heeft gehad of over de periode waarin de gedraging heeft plaatsgevonden als een verlaging overeenkomstig het eerste lid niet mogelijk is omdat de uitkering is beëindigd of ingetrokken.
5. Als een verlaging niet of niet geheel ten uitvoer kan worden gelegd als gevolg van de beëindiging of intrekking van de uitkering, wordt opnieuw beoordeeld of de verlaging of dat deel van de verlaging dat nog niet is uitgevoerd, alsnog kan worden toegepast als belanghebbende binnen de termijn, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, opnieuw een uitkering ontvangt.

Artikel 6 Berekeningsgrondslag

1. Een verlaging wordt berekend over de bijstandsnorm.
2. In afwijking van het eerste lid kan een verlaging worden toegepast op de bijzondere bijstand als:
   a. aan belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de Participatiewet, of
   b. de verwijtbare gedraging van belanghebbende in relatie met zijn recht op bijzondere bijstand daartoe aanleiding geeft.
3. Bij toepassing van het tweede lid, onderdeel a, moet in de hoofdstukken 2, 3 en 4 ‘bijstandsnorm’ worden gelezen als ‘bijstandsnorm inclusief de op grond van artikel 12 van de Participatiewet verleende bijzondere bijstand’.
4. Bij toepassing van het tweede lid, onderdeel b, moet in de hoofdstukken 2, 3 en 4 ‘bijstandsnorm’ worden gelezen als ‘de verleende bijzondere bijstand’.

Hoofdstuk 2 Niet nakomen van de niet geüniformeerde verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling

Artikel 7 Gedragingen Participatiewet

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 9, 9a, 10a, 41, 44a en 55 van de Participatiewet niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie: het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
2. Tweede categorie:
   a. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet;
   b. het niet of in onvoldoende mate gebruik maken van door het college aangeboden onbeloonde additionele werkzaamheden als bedoeld in artikel 10a van de Participatiewet;
   c. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken verplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder, bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet.
3. Derde categorie:
   a. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet;
   b. het onvoldoende nakomen van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, of 55 van de Participatiewet, voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar, gedurende vier weken na een melding als bedoeld in artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet;
   c. het niet naar vermogen trachten de mogelijkheden van door het Rijk bekostigd onderwijs te onderzoeken gedurende de termijn, genoemd in artikel 41, vierde lid, van de Participatiewet, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet;
   d. het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen, voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.

Artikel 8 Gedragingen IOAW en IOAZ

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 37 en 38 van de IOAW of de artikelen 37 en 38 van de IOAZ, niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie: het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
2. Tweede categorie:
   a. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onderdeel f, van de IOAW of artikel 37, eerste lid, onderdeel f, van de IOAZ;
   b. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken de verplichtingen als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAW of artikel 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAZ niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van de IOAW of artikel 38, eerste lid, van de IOAZ;
   c. het niet of onvoldoende gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening als bedoeld in de artikelen 36, eerste lid, en 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAW of de artikelen 36, eerste lid, en artikel 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAZ, zonder dat dit heeft geleid tot het geen doorgang vinden of tot voortijdige beëindiging van die voorziening.
3. Derde categorie:
   a. het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
   b. het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen;
   c. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid;
   d. het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid als bedoeld in artikel 20, eerste lid, onder a of b, van de IOAW of artikel 20, tweede lid, onder a of b, van de IOAZ;

e. het niet of onvoldoende gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in de artikelen 36, eerste lid, en 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAW en de artikelen 36, eerste lid, en 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAZ, waarbij dit heeft geleid tot het geen doorgang vinden of tot voortijdige beëindiging van die voorziening.

Artikel 9 Hoogte en duur van de verlaging

De verlaging, bij gedragingen als bedoeld in de artikelen 7 en 8, wordt vastgesteld op:

a. tien procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de eerste categorie;
b. vijftig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de tweede categorie;
c. honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de derde categorie.

Hoofdstuk 3 Niet nakomen van de geüniformeerde verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling

Artikel 10 Duur verlaging bij schending geüniformeerde arbeidsverplichting

Als een belanghebbende een verplichting als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet niet of onvoldoende nakomt, bedraagt de verlaging 100 procent van de bijstandsnorm gedurende een maand.

Hoofdstuk 4 Overige gedragingen die leiden tot een verlaging

Artikel 11 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

1. Indien een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet, wordt een verlaging toegepast die wordt afgestemd op de periode dat de belanghebbende als gevolg van zijn gedraging eerder of langer recht heeft op bijstand.
2. De verlaging als bedoeld in het eerste lid wordt op de volgende wijze vastgesteld:
   a. bij een periode tot 3 maanden: twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand;
   b. bij een periode van 3 tot 6 maanden: twintig procent van de bijstandsnorm gedurende drie maanden;
   c. bij een periode van 6 maanden en langer: twintig procent van de bijstandsnorm gedurende zes maanden.
3. Indien geen benadelingsperiode kan worden vastgesteld, bedraagt de verlaging twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand.
4. Bij een combinatie van algemene en bijzondere bijstand wordt de verlaging toegepast op de algemene bijstand.
5. In afwijking van het eerste lid geldt, dat bij het onverantwoord interen van het eigen vermogen een verlaging wordt toegepast van twintig procent over een zodanige periode dat het bedrag van de verlaging gelijk is aan de bijstand die als gevolg van het te snel interen extra is verstrekt, doch maximaal vijf jaar.
6. Onder onverantwoord interen van het eigen vermogen wordt verstaan een besteding aan algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, welke omgerekend per maand meer bedraagt dan 1,5 maal de van toepassing zijnde bijstandsnorm, zo nodig aangevuld met een bedrag voor de ziektekostenverzekering.
7. In afwijking van de voorgaande leden kan de bijzondere bijstand of de individuele inkomenstoeslag worden geweigerd, indien het beroep op bijzondere bijstand dan wel de individuele inkomenstoeslag het gevolg is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Artikel 12 Verlaging bij verlies van een passende en toereikende voorliggende voorziening door toepassing van een bestuurlijke boete

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 11 wordt, indien een belanghebbende geen beroep meer kan doen op een passende en toereikende voorliggende voorziening, omdat deze volledig wordt verrekend met een bestuurlijke boete in het kader van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht, gedurende een tijdvak van drie maanden gerekend vanaf de start van de verrekening, in de eerste maand een verlaging toegepast van 100% van de bijstandsnorm.
2. In de tweede en derde maand van het tijdvak van drie maanden als bedoeld in het eerste lid, wordt de verlaging gematigd tot 20% van de bijstandsnorm.
   Artikel 2, vierde lid, van de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13 Zeer ernstige misdragingen

Als een belanghebbende zich zeer ernstig misdraagt tegenover personen en instanties die zijn belast met de uitvoering van de Participatiewet als bedoeld in artikel 9, zesde lid, van die wet, tegenover personen en instanties die zijn belast met de uitvoering van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onder g, van die wet of tegenover personen en instanties die zijn belast met de uitvoering van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onder g, van die wet, wordt een verlaging opgelegd van:

a. honderd procent van de bijstandsnorm gedurende twee maanden, bij het uitoefenen van fysiek geweld tegen de genoemde personen;
b. honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een maand, bij het uitoefenen van fysiek geweld tegen materiële zaken en bij mondelinge of schriftelijke bedreigingen gericht tegen de genoemde personen.

Artikel 14 Niet nakomen van overige verplichtingen

Als een belanghebbende een door het college opgelegde verplichting als bedoeld in artikel 55 van de Participatiewet niet of onvoldoende nakomt, wordt een verlaging toegepast van twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand.

Hoofdstuk 5 Samenloop en recidive

Artikel 15 Samenloop van gedragingen

1. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van meerdere in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichtingen, wordt één verlaging opgelegd. Voor het bepalen van de hoogte en duur van de verlaging wordt uitgegaan van de gedraging waarop de hoogste verlaging is gesteld.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van één of meerdere in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichtingen, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig opgelegd, tenzij dit gelet op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de belanghebbende niet verantwoord is.
3. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting als een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, wordt geen verlaging opgelegd, voor zover voor die schending een bestuurlijke boete wordt opgelegd.
4. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van zowel een in deze verordening of artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichting als een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet genoemde verplichting, waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd, tenzij dit gelet op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de belanghebbende niet verantwoord is.

Artikel 16 Recidive

1. Als een belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarmee een verlaging is toegepast vanwege een gedraging als bedoeld in de artikelen 7, tweede of derde lid, 8, tweede of derde lid, 11, eerste lid, 13, of 14 opnieuw schuldig maakt aan eenzelfde verwijtbare gedraging, wordt telkens de duur van de oorspronkelijke verlaging verdubbeld.
2. Als een belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarmee een verlaging is toegepast vanwege een gedraging als bedoeld in de artikelen 7, eerste lid, of 8, eerste lid opnieuw schuldig maakt aan eenzelfde verwijtbare gedraging, wordt telkens de hoogte van de oorspronkelijke verlaging verdubbeld.
3. Als een belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarmee een verlaging is toegepast vanwege een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet, bedraagt de verlaging honderd procent van de bijstandsnorm gedurende twee maanden.

Hoofdstuk 6 Blijvende of tijdelijke weigering IOAW/IOAZ

Artikel 17 Samenloop bij weigeren uitkering IOAW/IOAZ

Als het college de uitkering op grond van artikel 20, eerste lid, van de IOAW of artikel 20, tweede lid, van de IOAZ blijvend of tijdelijk weigert en de gedraging die tot deze weigering heeft geleid tevens op grond van deze verordening tot een verlaging zou kunnen leiden, blijft een verlaging ter zake van die gedraging achterwege.

Artikel 18 Blijvend en tijdelijk weigeren IOAW- of IOAZ-uitkering

1. Het college kan de uitkering tijdelijk weigeren naar de mate waarin de belanghebbende inkomen als bedoeld in of op grond van artikel 8 van de IOAW of de IOAZ zou hebben kunnen verwerven, als:
   a. aan de beëindiging van zijn dienstbetrekking een dringende reden ten grondslag ligt in de zin van artikel 678 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en een persoon ter zake een verwijt kan worden gemaakt, of
   b. de dienstbetrekking is beëindigd door of op verzoek van een persoon zonder dat aan de voortzetting ervan zodanige bezwaren waren verbonden, dat deze voortzetting redelijkerwijs niet van hem zou kunnen worden gevergd.
2. Het college kan de uitkering blijvend weigeren naar de mate waarin de belanghebbende inkomen als bedoeld in of op grond van artikel 8 van de IOAW van de IOAZ zou hebben kunnen verwerven, als een persoon:
   a. nalaat algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden, of
   b. door eigen toedoen geen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgt.

Hoofdstuk 7 Regels bestrijding misbruik

Artikel 19 Het handhavingsbeleid

1. Het college zorgt voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ, waaronder de bestrijding van fraude en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ.
2. Het college stelt ter nadere uitvoering van het eerste lid een beleidsplan vast, waarin aandacht wordt besteed aan hoogwaardige handhaving. Onderdeel daarvan is de wijze waarop het college belanghebbenden informeert over de rechten en plichten die aan het ontvangen van uitkering zijn verbonden, en over de consequenties van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarnaast beschrijft het college in het beleidsplan ten minste de wijze van controle bij de aanvraag, de handelwijze bij inconsistenties in de aanvraag, en het gebruik van signaal- en risicosturing bij de beoordeling van de aanvraag.
3. Het college voert onderzoeken en bestandsvergelijkingen uit waarbij actuele gegevens worden gecontroleerd. Op grond hiervan kan de uitkering na verificatie aan veranderde omstandigheden worden aangepast.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 20 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Toelichting
Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2015

Algemeen

Rechten en plichten in de Participatiewet

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid met betrekking tot de invulling van de rechten en plichten van bijstandsgerechtigden. Mede gelet op de rechtszekerheid van een bijstandsgerechtigde moet het gemeentelijk beleid vastgelegd worden in een verordening. Rechten en plichten zijn echter twee kanten van één medaille. Het recht op algemene bijstand is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om weer onafhankelijk te worden van de uitkering.

Artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet spreekt over het afstemmen van de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van een belanghebbende. In deze bepaling wordt benadrukt dat het vaststellen van de hoogte van de uitkering en de daaraan verbonden verplichtingen voor bijstandsgerechtigden maatwerk is. Daarbij moet recht worden gedaan aan de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van bijstandsgerechtigden. Artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet legt een directe koppeling tussen de rechten en plichten van uitkeringsgerechtigden: het recht op een uitkering is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om weer onafhankelijk te worden van de uitkering. Dit betekent dat de vaststelling van de hoogte van de uitkering niet alleen afhangt van de toepasselijke uitkeringsnorm en de beschikbare middelen van de bijstandsgerechtigde, maar ook van de mate waarin de verplichtingen worden nagekomen. De inspanningen die van de bijstandsgerechtigde naar vermogen kunnen worden verwacht, spelen ook een rol.

Wanneer het college tot het oordeel komt dat een bijstandsgerechtigde zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate nakomt, verlaagt het de uitkering. Er is dus geen sprake van een bevoegdheid, maar van een verplichting. Alleen wanneer iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, ziet het college af van een dergelijke verlaging. Het college moet niettemin bij de vaststelling van de verlaging rekening houden met de persoonlijke omstandigheden en de individueel vastgestelde verplichtingen. Het college kan dan ook van een verlaging afzien als het college daartoe zeer dringende reden aanwezig acht.

Met ingang van 1 januari 2015 zijn in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet geüniformeerde arbeidsverplichtingen opgenomen. Voor schending van deze verplichting geldt dat de bijstand in beginsel moet worden verlaagd met honderd procent gedurende één tot drie maanden. In de verordening moet de duur van de verlaging worden vastgelegd (artikel 18, vijfde lid, van de Participatiewet).

Is afgezien van een verlaging wegens het ontbreken van elke vorm van verwijtbaarheid, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van bepalingen ten aanzien van recidive deze gedraging mee te tellen. Is vanwege de afstemming op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet of vanwege dringende redenen afgezien van het opleggen van een verlaging, dan is daarin geen reden gelegen om de betreffende gedraging buiten beschouwing te laten in geval van recidive.

Het college beoordeelt uiterlijk drie maanden na de datum van de beschikking of de omstandigheden en het gedrag van belanghebbende aanleiding geven de beslissing te herzien (artikel 18, derde lid, van de Participatiewet). Bij een dergelijke herbeoordeling hoeft niet opnieuw een besluit te worden genomen, waarbij alle feiten en omstandigheden opnieuw tegen het licht worden gehouden. Het heeft slechts als doel vast te stellen of belanghebbende tussentijds (binnen de periode waarover de verlaging zich uitstrekt) blijk heeft gegeven van een zodanige gedragsverandering of dat sprake is van een zodanige wijziging van omstandigheden, dat aanleiding bestaat de eerder opgelegde verlaging in zwaarte of duur bij te stellen.[1] Artikel 18, derde lid, van de Participatiewet is naar oordeel van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet van toepassing als sprake is van schending van een van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen (artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet). Ten aanzien van geüniformeerde arbeidsverplichtingen is artikel 18, elfde lid, van de Participatiewet van toepassing. Verschil tussen artikel 18, derde lid, en artikel 18, elfde lid, van de Participatiewet is dat artikel 18, elfde lid, pas wordt toegepast als belanghebbende daarom vraagt.

[1] CRvB 19-04-2011, nr. 10/4882 WWB, ECLI:NL:CRVB:2011:BQ3002.

Een verlaging krachtens de afstemmingsverordening is een punitieve sanctie voor zover de verlaging wordt opgelegd omdat belanghebbende zich zeer ernstig heeft misdragen.[2] Als een betreffende gedraging ook een strafbaar feit oplevert, kan belanghebbende hier strafrechtelijk voor worden vervolgd. Deze verlaging en de strafvervolging kunnen alleen naast elkaar bestaan als sprake is van juridisch te onderscheiden feiten. Bijvoorbeeld: belanghebbende beledigt opzettelijk een ambtenaar. Strafrechtelijk bezien kan een geldboete worden opgelegd of een gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden. Daarnaast is sprake van zich zeer ernstig misdragen zoals bedoeld in artikel 9, zesde lid, van de Participatiewet op grond waarvan de bijstand kan worden verlaagd.

In andere gevallen waarin een verlaging wordt opgelegd krachtens de afstemmingsverordening is sprake van een reparatoire sanctie (bijvoorbeeld bij schending arbeidsverplichting). Als een betreffende gedraging ook een strafbaar feit oplevert, kan belanghebbende hier strafrechtelijk voor worden vervolgd. De verlaging en de strafvervolging kunnen naast elkaar bestaan omdat het hier gaat om een reparatoire maatregel en een punitieve sanctie.

Afstemmen in de IOAW en de IOAZ
Sinds 1 juli 2010 heeft het college de mogelijkheid een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW) of Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ) te verlagen of te weigeren als een belanghebbende de aan het recht op uitkering verbonden verplichtingen niet of onvoldoende nakomt (artikel 20 van de IOAW en artikel van de 20 IOAZ). Het gemeentelijk beleid moet vastgelegd worden in een verordening (artikel van de 35 IOAW en artikel 35 van de IOAZ).

De verlaging van de uitkering komt in de plaats van het boeten- en maatregelenregime, waarbij moet worden opgemerkt dat de mogelijkheid om een boete op te leggen al per 1 januari 2010 was vervallen.

Niet verlenen van medewerking
Het niet meewerken aan de zogenaamde medewerkingsplicht zal niet snel aanleiding geven tot verlaging van de bijstand. De medewerkingsplicht ligt in het verlengde van de inlichtingenplicht en luidt als volgt: "De belanghebbende verleent het college desgevraagd de medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet, waaronder in ieder geval wordt verstaan het verlenen van medewerking aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met zijn arbeidsinschakeling". Deze verplichting is dus ook van een andere orde als de arbeidsverplichtingen. Het belangrijkste voorbeeld van de medewerkingsplicht is het toestaan van een huisbezoek. In de praktijk zal het niet toestaan van een huisbezoek echter leiden tot beëindiging of intrekking van het recht op bijstand omdat het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld. Het verlagen van de bijstand is in dat geval niet aan de orde.

Schenden van de inlichtingenplicht
De bestuurlijke boete is per 1 januari 2013 opnieuw ingevoerd in de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) (thans: Participatiewet), IOAW en IOAZ. Deze moet worden opgelegd bij een schending van de inlichtingenplicht en komt in de plaats van de verlaging van de bijstand.

Verrekening bestuurlijke boete bij recidive
De Participatiewet verplicht in een verordening nadere regels te stellen over de bevoegdheid de beslagvrije voet tijdelijk buiten werking te stellen bij verrekening van de recidiveboete. Gemeenten hebben daarmee de ruimte een afweging te maken van situaties of omstandigheden waarin het buiten werking stellen van de beslagvrije voet niet proportioneel wordt geacht. Het is mogelijk deze regels onder te brengen in de afstemmingsverordening. De gemeenteraad heeft er echter voor gekozen deze regels niet in deze verordening op te nemen omdat deze verordening een gecombineerde Participatiewet, IOAW en IOAZ afstemmingsverordening is. De regels over de bevoegdheid om de beslagvrije voet tijdelijk buiten werking te stellen bij verrekening van de recidiveboete zijn neergelegd in de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel.

[2] CRvB 31-12-2007, nrs. 06/4510 WWB, ECLI:NL:CRVB:2007:BC1811, CRvB 29-07-2008, nrs. 07/2262 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2008:BD9023, CRvB 19-08-2008, nrs. 07/2416 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2008:BE8919 en CRvB 19-01-2010, nr. 08/1012 WWB, ECLI:NL:CRVB:2010:BL0052.

Artikelsgewijze toelichting
Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hier behandeld.

Artikel 1 Begrippen
Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Bijstandsnorm
Onder de 'bijstandsnorm' wordt in deze verordening verstaan de in de situatie van belanghebbende geldende bijstandsnorm. Dit is de toepasselijke norm verminderd met verlagingen, alles inclusief vakantietoeslag. Voor zover sprake is van een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ wordt onder bijstandsnorm verstaan de toepasselijke grondslag zoals bedoeld in artikel 5 van de IOAW en artikel 5 van de IOAZ.

Benadelingsbedrag
Het benadelingsbedrag is de netto-uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt of is gedaan ten gevolge van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Voor het bepalen van het benadelingsbedrag wordt uitgegaan van het nettobedrag van de uitkering, zoals ook het geval is bij het benadelingsbedrag in het kader van de bestuurlijke boete.[3]

Hoogwaardige handhaving
Met het begrip "handhaving" wordt gedoeld op alle activiteiten van de overheid gericht op het doen naleven van wet- en regelgeving ter bevordering van het juist benutten en toepassen van wetten en regelingen in overeenstemming met hun doel en strekking.

"Hoogwaardige handhaving" als basisconcept van het handhavingsbeleid is erop gericht de bereidheid tot naleving van de Participatiewet door de klanten te verhogen door maatregelen op het gebied van voorlichting, controle, dienstverlening en afdoening. Het hoogwaardige karakter van het handhavingsbeleid stoelt op de gedachte dat het gelijktijdig doorvoeren van zowel preventieve als repressieve aanpassingen in de uitvoering leidt tot verbeterde handhaving. Het leidt tot een toename van het aantal klanten dat bereid is de regelgeving min of meer spontaan na te leven.

Met het begrip "preventieve maatregelen" wordt gedoeld op maatregelen ter voorkoming en ontmoediging van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkering en voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling. In het kader van hoogwaardige handhaving wordt ervoor gekozen de preventieve maatregelen mede te richten op het vroegtijdig informeren van (toekomstige) klanten en het optimaliseren van de dienstverlening.

Met het begrip "repressieve maatregelen" wordt gedoeld op maatregelen ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkering en voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling.
In het kader van hoogwaardige handhaving wordt ervoor gekozen repressieve maatregelen mede te richten op het vroegtijdig constateren en afhandelen van fraude alsmede op het daadwerkelijk sanctioneren van geconstateerde fraude.

Het sanctioneren van de geconstateerde fraude wordt nader uitgewerkt in de gemeentelijke Afstemmingsverordening alsmede in de beleidsregels inzake terugvordering en verhaal. Hierbij wordt opgemerkt dat de raad directe invloed heeft op het beleid van het college waar het gaat om de Afstemmingsverordening. De Afstemmingsverordening vormt één van de repressieve middelen op niet-nakoming van verplichtingen door een belanghebbende.

Echter, de wetgever heeft het handhavingsbeleid in de Participatiewet, vanuit oogpunt van de dualistische verhouding tussen de raad en het college binnen de Gemeentewet, niet consequent uitgewerkt. Immers, de bepalingen over terugvordering en verhaal van uitkering in de Participatiewet en in de IOAW/IOAZ zijn geformuleerd als bevoegdheden van het college. De raad heeft hier geen directe invloed op middels het stellen van regels; het college kan het gebruik van deze bevoegdheden zelf nader bepalen in de Beleidsregels terugvordering Participatiewet, IOAW en IOAZ en de Beleidsregels verhaal Participatiewet. Bepalingen in een Afstemmingsverordening die de raad op

[3] Kamerstukken II 2011/12, 33 207, nr. 3, blz. 43.

deze onderdelen wel een sturende invloed gaven, zijn door de Centrale Raad van Beroep onverbindend verklaard, zie CRvB d.d. 30 januari 2007 LJN-nr. AZ8022.

De sturing van de raad is meer indirect van aard. Enerzijds op kaderstellend niveau middels het opnemen van hoogwaardige handhaving in de Afstemmingsverordening (de gemeenteraad moet een verordening opstellen die de handhaving of fraudebestrijding regelt, artikel 8b Participatiewet en artikel 35, eerste lid, onderdeel c, IOAW/IOAZ, deze verordening mag onderdeel zijn van de Afstemmingsverordening) en anderzijds middels het ter beschikking stellen van financiële middelen specifiek ten behoeve van het handhavingsbeleid, bijvoorbeeld door het gebruik van hoogwaardige handhavingsinstrumenten hierdoor mogelijk te maken.

Vanuit oogpunt van de bevoegdheden van het college worden de preventieve en de repressieve maatregelen nader uitgewerkt in het Beleidsplan hoogwaardige handhaving en de Beleidsregels terugvordering Participatiewet, IOAW en IOAZ en de Beleidsregels verhaal Participatiewet.

Artikel 2 Het besluit tot opleggen van een verlaging
Het verlagen van een uitkering op grond van deze verordening vindt plaats door middel van een besluit. Tegen dit besluit kan een belanghebbende bezwaar en beroep indienen. In dit artikel is aangegeven wat in het besluit in ieder geval moet worden vermeld. Deze eisen vloeien rechtstreeks voort uit de Awb en dan vooral uit het motiveringsvereiste. Het motiveringsvereiste houdt onder andere in dat een besluit kenbaar is en van een deugdelijke motivering is voorzien.

Artikel 3 Horen van belanghebbende
Op grond van afdeling 4.1.2. van de Awb is in een aantal gevallen het horen van de belanghebbende verplicht bij de voorbereiding van beschikkingen. Deze hoorplicht geldt echter niet bij de voorbereiding van beschikkingen die betrekking hebben op een financiële aanspraak (artikel 4:12).
In dit artikel wordt het horen van de belanghebbende voordat een afstemming wordt toegepast in beginsel voorgeschreven.
Het tweede lid bevat een aantal uitzonderingen op deze hoorplicht. De onderdelen a en b. staan ook genoemd in artikel 4:11 van de Awb.

Artikel 4 Afzien van verlaging
Afzien van verlagen
Het afzien van het opleggen van een verlaging “indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt", is overgenomen uit artikel 18, negende lid, van de Participatiewet, respectievelijk artikel 20, derde lid, van de IOAW en artikel 20, derde lid, van de IOAZ. Aangenomen moet worden dat hiervan uitsluitend sprake is bij evidente afwezigheid van verwijtbaarheid.[4] Het is aan het college te beoordelen of elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt aan het betreffende gedrag. Is vanwege de afwezigheid van elke vorm van verwijtbaarheid afgezien van een verlaging, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van recidive deze gedraging mee te tellen (zie artikel 16 van deze verordening). Is vanwege de afstemming op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet van een verlaging afgezien dan is daarin geen reden gelegen om de betreffende gedraging buiten beschouwing te laten in geval van recidive.

Een andere reden om af te zien van het opleggen van een verlaging is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit (“lik op stuk”) is het nodig dat een verlaging spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd.

Om deze reden regelt artikel 4, eerste lid, onderdeel b, van deze verordening dat het college geen verlagingen oplegt voor gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden. Dit heeft tevens als voordeel dat een uitkeringsgerechtigde niet te lang in onzekerheid wordt gehouden over de vraag of het college overgaat tot het opleggen van een verlaging.

Afzien van verlagen in verband met dringende redenen
In het tweede lid is geregeld dat kan worden afgezien van het opleggen van een verlaging als daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. De verordening stelt een algemene verplichting tot het opleggen van een verlaging voorop. Uitzonderingen moeten echter mogelijk zijn als voor de belanghebbende onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets heel bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van het algemene

[4] CRvB 24-07-2001, nr. 99/1857 NABW, ECLI:NL:CRVB:2001:AD4887.

principe gerechtvaardigd zijn. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie en kan dus niet op voorhand worden vastgelegd. Er kan worden gedacht aan enerzijds een mindere mate van verwijtbaarheid ten aanzien van de gedraging en anderzijds aan de financiële of sociale gevolgen voor belanghebbende of diens gezin. Daarbij moet worden opgemerkt dat ernstige financiële gevolgen op zichzelf geen reden zijn om van een verlaging af te zien, omdat dit inherent is aan het verlagen van een uitkering.

Afzien verlagen ook mogelijk bij geüniformeerde arbeidsverplichtingen
De Participatiewet schrijft bij overtreding van een geüniformeerde arbeidsverplichting een afstemming voor van honderd procent van de bijstand gedurende één tot drie maanden. Op grond van artikel 18, tiende lid, van de Participatiewet moet het college een toe te passen verlaging of een toegepaste verlaging afstemmen op de omstandigheden van een belanghebbende en diens mogelijkheden om middelen te verwerven. Dit als - volgens het college - dringende redenen daartoe noodzaken, gelet op bijzondere omstandigheden. Op grond van bijzondere omstandigheden kan het college besluiten de verlaging op een lager niveau, voor een kortere duur of op nul vast te stellen.

Schriftelijke mededeling in verband met recidive
Het doen van een schriftelijke mededeling in een beschikking dat het college afziet van het opleggen van een verlaging wegens dringende redenen is van belang in verband met eventuele recidive (artikel 4, derde lid). Het opleggen van een verlaging bij recidive is geregeld in artikel 16.

Artikel 5 Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging
Het verlagen van de uitkering die in de nabije toekomst wordt verstrekt, is de gemakkelijkste methode van het opleggen van een verlaging. Dan hoeft niet te worden overgegaan tot herziening van de uitkering en terugvordering van het te veel betaalde bedrag. In de praktijk zal dit meestal inhouden dat een verlaging wordt opgelegd met ingang van de eerste dag van de kalendermaand, die volgt op de kalendermaand waarin het besluit bekend is gemaakt. Voor de berekening van de hoogte van de verlaging moet worden uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Tweede lid
Bij een aanvraag om uitkering wordt vanaf de eerste uitkeringsdag de afstemming toegepast, tenzij de verwijtbare gedraging op een later tijdstip heeft plaatsgevonden.

Derde lid
Wanneer een uitkeringsbedrag nog niet (volledig) aan de uitkeringsgerechtigde is uitbetaald, kan het praktisch zijn om de afstemming van de uitkering te verrekenen met het bedrag dat nog moet worden uitbetaald. In dat geval moet de uitkering wel worden herzien en teruggevorderd.

Verlagen met terugwerkende kracht (vierde lid)
Het is niet altijd mogelijk om een lopende uitkering af te stemmen. In die gevallen kan de verlaging met terugwerkende kracht worden toegepast. Het afstemmingsbesluit dat in dat geval wordt genomen, is een bijzondere vorm van herziening van de uitkering. Het besluit leidt namelijk tot te veel verstrekte uitkering. De uitkering die op grond van het afstemmingsbesluit te veel is verstrekt kan met toepassing van artikel 58, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet, respectievelijk artikel 25, tweede lid, van de IOAW en van de IOAZ, worden teruggevorderd. Afstemming met terugwerkende kracht is echter niet altijd mogelijk. Als alle uitkering over de betreffende periode is ingetrokken en teruggevorderd, resteert er niets meer om af te stemmen. Is geen duidelijke datum te koppelen aan de gedraging van een belanghebbende of is de verlaging het gevolg van een gedraging voorafgaande aan de aanvraag, dan is verlagen met terugwerkende kracht evenmin mogelijk en kan de verlaging uitsluitend naar de toekomst toe worden toegepast. Denk bijvoorbeeld aan het nalaten om voldoende te solliciteren.

Verlaging uitvoeren op nieuwe uitkering (vijfde lid)
Een verlaging kan niet los worden gezien van het recht op uitkering. Het opleggen van een verlaging is niet mogelijk als een belanghebbende geen recht op uitkering (meer) heeft.[5] Als een verlaging niet of niet geheel ten uitvoer kan worden gelegd als gevolg van de beëindiging of intrekking van de uitkering, is het ook mogelijk om de verlaging of dat deel van de verlaging dat nog niet is uitgevoerd, alsnog op te leggen als belanghebbende binnen een bepaalde termijn na beëindiging van de uitkering opnieuw een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt. Het college moet wel rekening

[5] CRvB 07-08-2012, nr. 10/3435 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BX3978.

houden met de vervaltermijn voor het opleggen van een verlaging zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b.

Een dergelijke verlaging kan vanwege de samenhang met het recht op uitkering niet bij voorbaat worden opgelegd. Het college moet bij het opnieuw toekennen van het recht op uitkering beoordelen in hoeverre er nog aanleiding bestaat om een verlaging toe te passen. Pas dan is sprake van een afstemmingsbesluit en staat de mogelijkheid van bezwaar tegen de afstemming open.[6]

Artikel 6 Berekeningsgrondslag

Bijstandsnorm

In het eerste lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een verlaging wordt berekend over de bijstandsnorm. Onder de bijstandsnorm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke verlaging en inclusief vakantietoeslag. Bij een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ wordt gekeken naar de grondslag als bedoeld in artikel 5 van de IOAW respectievelijk van de IOAZ.

Bijzondere bijstand

In het tweede lid is bepaald dat een verlaging ook kan worden toegepast op de bijzondere bijstand als aan een belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de Participatiewet. Personen tussen de 18 en 21 jaar ontvangen een lage jongerennorm, die indien noodzakelijk wordt aangevuld door middel van aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van levensonderhoud. Als een verlaging uitsluitend op de lage jongerennorm wordt opgelegd, zou dit leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de 21-jarigen. Daarom is in het tweede lid, onderdeel a, geregeld dat de berekeningsgrondslag in dat geval bestaat uit de bijstandsnorm inclusief de verleende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Op grond van het tweede lid, onderdeel b, is het mogelijk dat het college in incidentele gevallen een verlaging oplegt over de bijzondere bijstand. Er moet dan wel een verband bestaan tussen de gedraging van een belanghebbende en zijn recht op bijzondere bijstand. Een verlaging kan uitsluitend worden opgelegd als daadwerkelijk bijzondere bijstand is verstrekt.

De verordening biedt geen ruimte om een verlaging toe te passen op een individuele inkomenstoeslag.

Artikel 7 Gedragingen Participatiewet

De artikelen 7 en 9 moeten in onderlinge samenhang worden gelezen. In artikel 7 worden schendingen van verplichtingen uit de Participatiewet geformuleerd. De verwijtbare gedragingen die zijn genoemd in artikel 7 zijn ondergebracht in categorieën. Aan die categorieën wordt in artikel 9 een gewicht toegekend in de vorm van een verlagingspercentage. De categorieën zijn gerangschikt naar toenemende zwaarte. Een gedraging wordt ernstiger geacht naarmate de gedraging meer concrete gevolgen heeft voor het niet verkrijgen van betaalde arbeid.

Niet of onvoldoende nakomen van verplichtingen

De verwijtbare gedragingen omvatten zowel het niet als het onvoldoende nakomen van diverse verplichtingen. Artikel 18, tweede lid, van de WWB zoals dat luidde vóór 1 januari 2015 bepaalt dat het college moest afstemmen als een belanghebbende de verplichtingen "niet of onvoldoende nakomt". Met het huidige artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet wordt dit gewijzigd in "het niet nakomen van de verplichtingen". Het woord "onvoldoende" valt hiermee weg. Gemeend wordt dat de wetgever hiermee echter geen inhoudelijke wijziging heeft beoogd en dat dit moet worden gelezen als het niet of onvoldoende nakomen van verplichtingen. Om onduidelijkheid hierover te voorkomen is daarom in artikel 7 neergelegd dat sprake is van een verwijtbare gedraging bij het niet of onvoldoende nakomen van de verplichtingen.

Het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen (derde categorie, onderdeel d)

Deze verwijtbare gedraging is niet aan de orde voor zover het gaat om het niet naar vermogen proberen te verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid als dit het gevolg is van een gedraging zoals bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet. In artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet staan de geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Voor schending van een

[6] CRvB 08-09-2009, nrs. 07/6337 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2009:BJ7732 en CRvB 07-12-2010, nr. 09/1094 WWB, ECLI:NL:CRVB:2010:BO6721.

geüniformeerde arbeidsverplichting geldt een apart afstemmingsregime: verlaging van de bijstand met honderd procent gedurende een in de afstemmingsverordening vastgelegde duur van ten minste een maand en ten hoogste drie maanden (artikel 18, vijfde lid, van de Participatiewet). In deze verordening is de duur vastgelegd in artikel 10.

Inspanningen in eerste vier weken na de melding
De plicht tot arbeidsinschakeling geldt vanaf datum melding (zie artikel 9, eerste lid, van de Participatiewet). Specifiek voor personen jonger dan 27 jaar geldt dat zij worden beoordeeld op hun inspanningen in de eerste vier weken na de melding (artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet). Is geen enkele inspanning verricht, dan bestaat op grond van artikel 13, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet geen recht op bijstand. Zijn er wel inspanningen verricht, maar naar het oordeel van het college onvoldoende, dan verlaagt het college de uitkering. De verlaging kan in principe al worden toegepast op basis van de grondslagen zoals genoemd in artikel 7 van deze verordening. Een aparte grondslag is strikt genomen niet noodzakelijk. Het zou wellicht zelfs tot verwarring kunnen leiden als het bijvoorbeeld gaat om een belanghebbende die in de vijfde of zesde week na de melding de fout in gaat. Desalniettemin is het niet of onvoldoende verrichten van inspanningen vanwege de herkenbaarheid toch als aparte gedraging genoemd opgenomen in de afstemmingsverordening (zie artikel 7, derde lid, onderdeel b en c).

Artikel 8 Gedragingen IOAW en IOAZ
De artikelen 8 en 9 moeten in onderlinge samenhang worden gelezen. In artikel 8 worden schendingen van verplichtingen uit de IOAW en IOAZ geformuleerd. De verwijtbare gedragingen die zijn genoemd in artikel 8, zijn ondergebracht in categorieën. Aan die categorieën wordt in artikel 9 een gewicht toegekend in de vorm van een verlagingspercentage. De categorieën zijn gerangschikt naar toenemende zwaarte. Een gedraging wordt ernstiger geacht naarmate de gedraging meer concrete gevolgen heeft voor het niet aanvaarden of verkrijgen van betaalde arbeid.

Artikel 9 Hoogte en duur van de verlaging
Zie voor de verlagingswaardige gedragingen de toelichting bij de artikelen 7 en 8.

Met de Wet Maatregelen WWB zijn geüniformeerde arbeidsverplichtingen en bijbehorende maatregelen geïntroduceerd. Zie artikel 18, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet. Er is voor gekozen bij de zwaarte van de afstemming aan te sluiten bij de forse maatregelen voor het schenden van geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Dit omwille van eenvoud en duidelijkheid. Bovendien zijn diverse geüniformeerde arbeidsverplichtingen verwant aan de gedragingen als bedoeld in de artikelen 7 en 8 van deze verordening.

Artikel 10 Duur verlaging bij schending geüniformeerde arbeidsverplichting
De eerste keer dat het college een verwijtbaar niet naleven van een geüniformeerde arbeidsverplichting vaststelt, bedraagt de verlaging honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een bij deze verordening vastgestelde periode (artikel 18, vijfde lid, eerste volzin, van de Participatiewet).

Voor overtredingen (overtreding van de in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet genoemde verplichtingen) bedraagt de duur een maand.

Artikel 11 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid
Aan de Participatiewet ligt het beginsel ten grondslag dat iedereen in eerste instantie in zijn eigen bestaan (bestaanskosten) dient te voorzien. Pas wanneer dat niet mogelijk is, kan men een beroep doen op bijstand. Hoofdregel is dus dat iedereen alles zal moeten doen en nalaten om een beroep op bijstand te voorkomen. Leidt een gedraging ertoe dat belanghebbende eerder, langer of voor een hoger bedrag is aangewezen op bijstand, dan is veelal sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Hiervan is in ieder geval sprake bij de volgende gedragingen (als die er toe leiden dat belanghebbende eerder, langer of voor een hoger bedrag is aangewezen op bijstand):
- het te snel interen van vermogen;
- het door eigen schuld verliezen van het recht op een uitkering;
- het door eigen schuld te laat aanvragen van een voorliggende voorziening.

Het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid moet worden aangemerkt als een geüniformeerde arbeidsverplichting (zie de artikelen 9, eerste lid, onderdeel a, en 18, vierde lid, onderdeel g, van de Participatiewet). Is sprake van het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, dan moet afstemming plaatsvinden volgens de regels van artikel 18 van de Participatiewet en artikel 10 en 16, derde lid, van deze verordening.

Op grond van artikel 11 van deze verordening kan een verlaging worden opgelegd wegens het betonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is in dit geval het gedeelte van de uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt gedaan.

Bijstand in de vorm van een geldlening
Als sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan het college tevens besluiten de bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken. Dit volgt uit artikel 48, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet. Als het college besluit beide instrumenten te gebruiken (leenbijstand én verlaging) moet het wel voldoende acht slaan op het totale effect hiervan voor de bijstandsgerechtigde.[7]

Tweede en derde lid
Er is hier voor gekozen om voor de hoogte van de verlaging een standaardpercentage toe te passen en de ernst van de gedraging uit te drukken in de duur van de verlaging.
Bij de vaststelling van de duur van de verlaging dient beoordeeld te worden hoe lang betrokkene onafhankelijk van bijstand zou zijn gebleven, indien hij wel voldoende besef van verantwoordelijkheid had getoond. Hier worden richtlijnen gegeven ten aanzien van de duur. Dit laat onverlet de mogelijkheid om af te wijken van duur of hoogte op basis van de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende.

In tegenstelling van de verplichtingen ten aanzien van arbeidsinschakeling, welke alleen betrekking hebben op de algemene bijstand, kan ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid ook bij bijzondere bijstand voorkomen. Een voorbeeld is het hebben van schulden als gevolg van het niet meewerken aan derdenbetalingen. Behoudens de in deze verordening expliciet uitgewerkte gedragingen, dient de maatregel individueel te worden vastgesteld rekening houdend met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Als richtlijn kan bij periodieke bijzondere bijstand wel hetzelfde percentage gehanteerd worden als bij algemene bijstand, namelijk 20% procent.

Vierde lid
Indien belanghebbende zowel algemene als bijzondere bijstand ontvangt, bijvoorbeeld levensonderhoud en woonkostentoeslag, wordt de maatregel in principe enkel toegepast op de algemene bijstand. Hierbij dient het causaal verband beoordeeld te worden tussen de gedraging en de verlaging. Heeft de overtreding alleen betrekking op de bijzondere bijstand, bijvoorbeeld niet aanvullend verzekerd zijn voor ziektekosten, dan kan de verlaging alleen worden toegepast op de bijzondere bijstand.

Vijfde en zesde lid
Bij het te snel interen van vermogen is het uitgangspunt dat er een verlaging wordt toegepast van 20% over een zodanige periode dat het bedrag van de verlaging gelijk is aan de bijstand die als gevolg van het te snel interen extra is verstrekt, doch maximaal 5 jaar.

Zevende lid
In lid 7 is vastgelegd dat de bijzondere bijstand en de individuele inkomenstoeslag worden geweigerd bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Vaststaan moet dan wel dat er een causaal verband is tussen beroep op deze voorzieningen en de gedraging die uiting geeft aan tekortschietend verantwoordelijkheidsbesef.

[7] CRvB 20-03-2007, nrs. 06/515 NABW e.a., ECLI:NL:CRVB:2007:BA2344.

Artikel 12 Verlaging bij verlies van een passende en toereikende voorliggende voorziening door toepassing van een bestuurlijke boete

Deze bepaling houdt verband met het wegvallen van rechten op passende en toereikende voorliggende voorzieningen (denk bijv. aan de WW) zodra aldaar een bestuurlijke boete wordt opgelegd vanwege het herhaaldelijk schenden van de inlichtingenplicht.
Door de “Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving” wordt ook het sanctieregime in de overige sociale zekerheidswetten aangescherpt. In wezen wordt een vergelijkbaar boeteregime ingevoerd (boete ter hoogte van de te veel ontvangen uitkering en bij recidive 150% daarvan) zij het dat de uitvoeringsorganisaties (UWV, SVB en Gemeente (voor wat betreft de IOAW en IOAZ)) het uitstaande boetebedrag voor een termijn van vijf jaren in beginsel dienen te verrekenen zonder rekening te houden met de beslagvrije voet. Dit houdt in dat belanghebbenden zodra de verrekening wordt geëffectueerd in beginsel geen beschikking hebben over hun uitkering en indien andere middelen ontbreken, zullen zij dan een beroep moeten doen op de bijstand.

In beginsel wordt het feit dat het recht op een passende en toereikende voorliggende voorziening teloor is gegaan, aangemerkt als tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Een en ander levert daarom afstemmingswaardig gedrag op, op basis waarvan de bijstand kan worden verlaagd. In de afstemmingsverordening is hiermee een bepaling opgenomen die is toegesneden op deze situatie. Het artikel is daarbij zo geredigeerd dat belanghebbende in beginsel in een feitelijk met de recidiverende bijstandsgerechtigde vergelijkbare situatie terecht komt.

Specifiek is voor de effectuering van de verrekening en niet voor de datum van oplegging van de boete gekozen als startpunt van de drie maandentermijn. Een en ander houdt verband met het feit dat de verrekeningstermijn in deze vijf jaren bedraagt. Ook wanneer de boete wordt opgelegd op een tijdstip dat hij niet afhankelijk is van enige uitkering is de kans dat hij vanwege de verrekening op een bepaald moment rechten niet te gelde kan maken reëel.

Opgemerkt zij nog dat de bepaling in welke situaties worden benoemd op basis waarvan de verrekening enkel met in acht name van de beslagvrije voet wordt toegepast (artikel 3 van de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel), niet van overeenkomstige toepassing is verklaard. Dit houdt verband met het feit dat het hier niet om verrekenen maar om het verlagen van de bijstand gaat. Bij verlaging van de bijstand is artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet van toepassing. Dat houdt in dat de verlaging zal moeten worden afgestemd op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van belanghebbende. In dat kader kan ook rekening worden gehouden met situaties die om een beperktere verlaging vragen.

Artikel 13 Zeer ernstige misdragingen

Onder de term 'zeer ernstige misdraging' dient in elk geval te worden verstaan: elke vorm van ongewenst en agressief fysiek contact met een persoon of het ondernemen van pogingen daartoe. Hieronder valt bijvoorbeeld schoppen, slaan of het (dreigen met) gooien van voorwerpen naar een persoon. Ook het toebrengen van schade aan een gebouw of inventarisonderdeel, evenals het ondernemen van pogingen daartoe in enige vorm wordt als zeer ernstige misdraging gezien. Handelingen die door hun grote en mogelijk blijvende impact op de desbetreffende persoon of personen grote invloed hebben zoals het opzetten van gerichte lastercampagnes, seksuele intimidatie, het tonen van steek en/of vuurwapens evenals (pogingen tot) opsluiting in een ruimte zijn eveneens als zeer ernstige misdraging te beschouwen.[8] Ook verbaal geweld valt onder de noemer 'zeer ernstige misdraging'.[9]
Het gaat dus om alle vormen van zeer ernstige misdragingen tegenover de met de uitvoering van de Participatiewet belaste personen en instanties (college, SVB en re-integratiebedrijven) tijdens het verrichten van hun werkzaamheden.[10] Met de zinsnede 'tijdens het verrichten van de werkzaamheden' wordt aangegeven dat de misdraging dient plaats te vinden in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. Dat is anders als betrokkenen elkaar buiten werktijd tegen komen: dan is alleen het strafrecht van toepassing.[11]

[8] Kamerstukken II 2013/14, 33 801, nr. 3, blz. 24.
[9] CRvB 19-08-2008, nrs. 07/2416 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2008:BE8919.
[10] Kamerstukken II 2013/14, 33 801, nr. 3, blz. 55.
[11] Kamerstukken II 2013/14, 33 801, nr. 3, blz. 25-26.

Met ingang van 1 januari 2015 is de verplichting om zich te onthouden van zeer ernstige misdragingen een zelfstandige verplichting. Deze verplichting staat dus op zichzelf. Vóór 1 januari 2015 was dit een onzelfstandige verplichting. Om een belanghebbende te sanctioneren wegens zeer ernstige misdragingen, moest sprake zijn van een samenhang tussen de zeer ernstige misdragingen met het niet nakomen van een of meer verplichtingen die voortvloeien uit de toenmalige WWB, IOAW of IOAZ.[12]

Artikel 14 Niet nakomen van overige verplichtingen
De Participatiewet geeft het college de bevoegdheid om personen verplichtingen op te leggen die volledig individueel bepaald zijn. Artikel 55 van de Participatiewet biedt daartoe de mogelijkheid. Dat artikel bepaalt dat naast de in hoofdstuk 2 van de Participatiewet opgenomen verplichtingen die aan het recht op bijstand verbonden zijn of kunnen worden, er bepaalde andere verplichtingen opgelegd kunnen worden die strekken tot arbeidsinschakeling of vermindering dan wel beëindiging van de bijstand. De verplichting om zich onder medische behandeling te stellen, is expliciet opgenomen in het artikel. Een ander voorbeeld is de verplichting om zich als woningzoekende in te schrijven indien er woonkostentoeslag wordt verstrekt voor een te hoge huur.

Artikel 15 Samenloop van gedragingen
Samenloop bij één gedraging waardoor meerdere verplichtingen worden geschonden
Het eerste lid regelt samenloop als sprake is van één gedraging die schending oplevert van meerdere verplichtingen, die zijn genoemd in deze verordening, artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet of in beide regelingen. In dat geval wordt één verlaging opgelegd. Voor het bepalen van de hoogte en de duur van de verlaging wordt uitgegaan van de gedraging waarop de hoogste verlaging is gesteld.

Samenloop bij meerdere gedraging waardoor één of meerdere verplichtingen worden geschonden
Het tweede regelt samenloop als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van één of meerdere verplichtingen, die zijn genoemd in deze verordening, artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet of in beide regelingen. Dit wordt 'meerdaadse samenloop' genoemd. In dat geval wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging toegepast. Deze verlagingen worden in principe gelijktijdig opgelegd. Dit is anders als dit niet verantwoord is. Hierbij spelen factoren zoals de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van een belanghebbende een rol. Daarvoor moet altijd gekeken worden naar de individuele omstandigheden. De verlaging wordt dan over meerdere maanden uitgesmeerd.

Samenloop met een bestuurlijke boete
Het derde en vierde lid regelen in hoeverre een verlaging kan worden opgelegd als sprake is van een verlagingswaardige gedraging die tevens een boetewaardige gedraging is.

Als sprake is van één gedraging die zowel schending van een in deze verordening opgenomen verplichting als schending van de inlichtingenplicht oplevert, kan de schending van deze verplichtingen niet gezamenlijk worden afgedaan, omdat schending van de inlichtingenplicht (wettelijk) is geregeld in de vorm van een bestuurlijke boete. In het geval zich de situatie voordoet dat er sprake is van samenloop tussen de bestuurlijke boete en afstemming dient het college in het individuele geval te beoordelen welke sanctie wordt opgelegd. Bij eendaadse samenloop ligt het voor de hand één sanctie op te leggen. Het college bepaalt of al dan niet een boete wordt opgelegd. Is dit het geval, dan wordt geen verlaging meer opgelegd (derde lid).

Bij meerdaadse samenloop ligt het voor de hand de gedraging te sanctioneren door het opleggen van een bestuurlijke boete voor zover sprake is van een gedraging waarin ook een beboetbare gedraging zit. Daarnaast kan het college in dit geval nog een of meer afstemmingen opleggen, waarbij bij de hoogte van de afstemming zo nodig rekening kan worden gehouden met de boete en de eventuele andere maatregelen (vierde lid).

Als sprake is van één gedraging die zowel schending van een in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet benoemde verplichting als schending van de inlichtingenplicht oplevert, is het voorgaande ook van toepassing.

[12] CRvB 06-07-2010, nr. 08/2025 WWB, ECLI:NL:CRVB:2010:BN0660.

Artikel 16 Recidive

Verdubbeling duur verlaging

Als binnen twaalf maanden na een eerste verwijtbare gedraging wederom sprake is van een verwijtbare gedraging waarmee dezelfde verplichting wordt geschonden, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de hoogte of duur van de verlaging. Een verlaging kan nooit hoger zijn dan honderd procent. Daarom is bij gedragingen waar relatief zware verlagingen voor gelden, gekozen voor een verdubbeling van de duur van de verlaging in plaats van de hoogte. Met de eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging bedoeld die aanleiding is geweest tot een verlaging, ook als wegens dringende redenen – op grond van artikel 4, tweede lid, van deze verordening en eventueel 18, tiende lid, van de Participatiewet – is afgezien van het opleggen van een verlaging. Dit geldt ook als van afstemming op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet is afgezien van het opleggen van een verlaging. Is vanwege de afwezigheid van elke vorm van verwijtbaarheid afgezien van een verlaging, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van recidive deze gedraging mee te tellen. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van twaalf maanden, geldt het tijdstip waarop het besluit waarmee de verlaging is opgelegd, is verzonden.

Verdubbeling hoogte verlaging

Als binnen twaalf maanden na een eerste verwijtbare gedraging wederom sprake is van een verwijtbare gedraging waarmee dezelfde verplichting wordt geschonden, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de hoogte of duur van de verlaging. Voor lichte verlagingen is gekozen voor een verdubbeling van de hoogte van de verlaging.

Recidive op recidive bij niet geüniformeerde arbeidsverplichtingen

Ook in het geval dat een belanghebbende voor een derde of volgende keer een niet geüniformeerde arbeidsverplichting schendt, is de recidivebepaling van artikel 16, eerste of tweede lid, van deze verordening van toepassing. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door het woord "telkens" in de recidivebepaling. Voor toepassing van de recidivebepaling is vereist dat het opnieuw schenden van dezelfde verplichting plaatsvindt binnen twaalf maanden na bekendmaking van het vorige besluit waarmee een verlaging is toegepast.

Is sprake van een derde of volgende schending, dan geldt – evenals bij de eerste keer recidive – dat ofwel de hoogte ofwel de duur van de oorspronkelijke verlaging wordt verdubbeld. Bij lichte gedragingen geldt een verdubbeling van de hoogte van de verlaging. Bij zware gedragingen geldt een verdubbeling van de duur van de verlaging.

Telkens wordt de hoogte of de duur van de oorspronkelijke verlaging verdubbeld. Dit is de verlaging die geldt bij een eerste schending van de verplichting. Er is expliciet niet voor gekozen de hoogte of de duur van de vorige verlaging te verdubbelen. Uitgangspunt is verdubbeling van de hoogte of de duur van de oorspronkelijke verlaging. Hiermee wordt stapeling van verdubbeling van de verlaging voorkomen.

Eenzelfde gedraging vereist voor recidive

Voor recidive als bedoeld in het eerste en tweede lid is vereist dat sprake moet zijn van "eenzelfde verwijtbare gedraging" als de gedraging waarvoor de eerste verlaging is opgelegd. Voorwaarde is dus dat dezelfde verplichting wordt geschonden. Is dit niet het geval, dan moet de verwijtbare gedraging worden aangemerkt als een eerste schending van een verplichting. Heeft een persoon zich zeer ernstig misdragen (artikel 13) binnen twaalf maanden nadat een verlaging is opgelegd wegens het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (artikel 7, eerste lid), dan is geen sprake van recidive aangezien het niet "eenzelfde gedraging" betreft. Evenmin is sprake van recidive als een belanghebbende niet of in onvoldoende mate gebruik maakt van een door het college aangeboden participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de Participatiewet (artikel 7, tweede lid, onderdeel b) en vervolgens een opgedragen tegenprestatie niet verricht (artikel 7, tweede lid, onderdeel a). Ook dan is geen sprake van eenzelfde gedraging aangezien twee verschillende verplichtingen zijn geschonden.

Recidive schending geüniformeerde arbeidsverplichting

Is sprake van het niet of onvoldoende nakomen van een geüniformeerde arbeidsverplichting binnen twaalf maanden nadat aan een belanghebbende een eerste maatregel is opgelegd wegens schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting, dan bedraagt de verlaging honderd procent gedurende twee maanden. Dit valt binnen de in artikel 18, zesde lid, van de Participatiewet gegeven marges.

Bij een derde, vierde en volgende schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting, telkens binnen twaalf maanden na oplegging van de vorige maatregel, bedraagt de verlaging honderd procent gedurende drie maanden (artikel 18, zevende en achtste lid, van de Participatiewet).

Artikel 17 Samenloop bij weigeren uitkering IOAW/IOAZ

Het college is op grond van artikel 20 van de IOAW en artikel 20 van de IOAZ bevoegd de uitkering blijvend of tijdelijk te weigeren als een belanghebbende, kort gezegd, inkomen uit arbeid had kunnen verwerven, maar dit nalaat. Dit is een discretionaire bevoegdheid van het college. De vraag of een verlaging moet worden toegepast, zal pas aan de orde komen als het college zich een oordeel heeft gevormd over de eventuele weigering van de uitkering. Deze beoordeling gaat in beginsel voor. Pas als het college concludeert dat van een weigering geen sprake is, kan op grond van deze verordening een verlaging worden toegepast. Artikel 17 van deze verordening is derhalve bedoeld om samenloop te voorkomen.

Artikel 18 Blijvend en tijdelijk weigeren IOAW- of IOAZ-uitkering

Artikel 20, eerste lid, van de IOAW en artikel 20, tweede lid, van de IOAZ geeft het college de bevoegdheid om de uitkering tijdelijk of blijvend te weigeren naar de mate waarin de belanghebbende inkomen als bedoeld in of op grond van artikel 8 van de IOAW of de IOAZ zou hebben kunnen verwerven, indien:

a. aan de beëindiging van zijn dienstbetrekking een dringende reden ten grondslag ligt in de zin van artikel 678 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de belanghebbende ter zake een verwijt kan worden gemaakt;
b. de dienstbetrekking is beëindigd door of op verzoek van de belanghebbende zonder dat aan de voortzetting ervan zodanige bezwaren waren verbonden, dat deze voortzetting redelijkerwijs niet van hem zou kunnen worden gevergd;
c. de belanghebbende nalaat algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden; of
d. de belanghebbende door eigen toedoen geen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgt.

Als sprake is van een situatie die valt onder a of b dan kan het college de uitkering tijdelijk weigeren. Beide situaties spelen zich af voorafgaand aan de aanvraag van de uitkering. Als sprake is van een situatie die valt onder c of d dan kan het college de uitkering blijvend weigeren. Beide situaties spelen zich af tijdens de uitkering.

Artikel 19 Het handhavingsbeleid

Met deze bepaling wordt invulling gegeven aan de in artikel 8b van de Participatiewet en artikel 35, eerste lid, onderdeel c, IOAW/IOAZ, gegeven opdracht om regels te stellen met betrekking tot het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van deze wetten.
Het behoort tot de gemeentelijke beleidsvrijheid om daarin eigen beleidskeuzes te maken.
De gemeenteraad stelt op hoofdlijnen het beleid rondom handhaving vast door middel van deze bepaling en geeft daarmee de gelegenheid om er nadere invulling aan te geven in de vorm van beleidsregels.

Een nadere uitwerking van deze beleidsvrijheid vindt plaats in het Beleidsplan hoogwaardige handhaving. In dit plan wordt omschreven op welke wijze het college omgaat met controle aan de poort van de bijstand (zoals welke gegevens noodzakelijk zijn voor de beoordeling van een aanvraag om uitkering of een aanvraag voor een voorziening gericht op arbeidsinschakeling; afstemming met het UWV WERKbedrijf is op dit punt noodzakelijk), de controle van de verplichtingen van de klant in verband met de beoordeling van de noodzaak tot voortzetting van de uitkering en de gegevenscontrole. Doel is het vaststellen van de rechtmatigheid van de uitkering en de voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling.

Uit het Beleidsplan volgt dat bij de beoordeling van de rechtmatigheid van uitkering en voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling er gegevenscontrole dient plaats te vinden.
De wijze waarop deze gegevens gecontroleerd worden op hun geldigheid en juistheid wordt nader uitgewerkt in het Beleidsplan.

De keuze om verificatie en validatie van overgelegde gegevens door een klant in een plan vast te leggen volgt uit het concept Hoogwaardige Handhaving. Op grond hiervan wordt belang gehecht aan een systematische en planmatige benadering van gegevenscontrole. In verband hiermee is de Wet

eenmalige gegevensuitvraag en het daarop gebaseerde digitaal klantdossier (het DKD) van groot belang.

Eerste lid
Doel van het handhavingsbeleid is te streven dat alleen diegenen die daadwerkelijk recht op uitkering hebben, deze ontvangen in overeenstemming met de wet en regelgeving.

Tweede lid
Het college streeft naar het zo vroeg mogelijk ontdekken van fraude (door onder andere signaalsturing, risicosturing en themacontroles). Het bestrijden van fraude verlegt zich meer en meer naar het moment waarop de potentiële klant een beroep doet op uitkering. Een goede controle op de aanvraag voorkomt dat mensen ten onrechte aanspraak maken op uitkering. De controle wordt voorafgegaan door voorlichting en heldere communicatie over het fraudebeleid van de gemeente. In het genoemde beleidsplan wordt nadere invulling gegeven aan het concept hoogwaardige handhaving, zoals de te hanteren controlesystematiek (signaal- en/of risicosturing) en de controlemiddelen om de rechtmatigheid van de uitkering te controleren. Deze systematiek kan worden toegepast bij de aanvraag, tijdens en na beëindiging van de uitkering.
Het handhavingsbeleid wordt niet uitputtend in deze bepaling vastgelegd. Er wordt ook gebruik gemaakt van beleidsplannen (of -nota's).

Derde lid
Aan controle op de rechtmatigheid van de verstrekking van uitkering wordt onder andere vorm gegeven door huisbezoeken en het gebruik van het Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI)-net en het Inlichtingenbureau, waarin actuele gegevens staan van (potentiële) belanghebbenden met betrekking tot inkomen uit loon of uitkering.

Artikel 20 Inwerkingtreding
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Verslag van de vergadering Commissie Sociaal Domein en Volkshuisvesting 16 oktober 2014

Aanwezig

Voorzitter:	Harrie Verkampen
Commissiegriffier:	Nienke Verhagen
Commissieleden	14
CDA	Anita Relou, Toos van den Hurk, Huub Janssen
Lokale Realisten	Bas Geerts, Dini Methorst, Tess van Schijndel
Dorpspartij	Bart van Oort, Henk van Eck
D66	Ad van Veldhoven, Lisa van Gaal
OPA	Frans Faeles, Wijnand van den Berg
PVDA	Jan Boot

Collegeleden
Jan Bevers (wethouder)

Ambtelijke vertegenwoordiging namens college
Remco Groenendal (teammanager Sociaal Domein), Tim van den Nieuwelaar, Mea de Laat.

---

0. Presentatie: Nadere toelichting effecten beleid urgentiegebieden
Presentatie gezamenlijk met de commissie Ruimte en Openbaar Beheer door Marco Peeters van het urgentieteam van de Peelhorst.

1. Algemene mogelijkheid tot inspreken
Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

2. Openen commissievergadering en vaststellen van de agenda
De vergadering wordt geopend en de agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Vaststellen verslag commissie Sociaal Domein en Volkshuisvesting d.d. 11-09-2014
Lokale Realisten vragen wederom aandacht voor een lijst met acties en besluiten. Dit is al een aantal keer gevraagd en wederom ontbreekt die lijst.
Wat spreken we af over de vragen die we hebben over de stukken? Er zijn nu zoveel stukken en vragen en dan wordt deze vergadering een vragenuurtje in plaats van opinievormend. Er wordt opgemerkt dat afhankelijk van de vragen mondeling of schriftelijk gereageerd kan worden.
D66 merkt op dat e-mails niet aankomen bij sommige commissie leden.
Er zou een overleg komen met de fractievoorzitters over het aanleveren van stukken, de website en communicatie richting raads- en commissieleden. Dat is nog niet ingepland.
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

VOORBEREIDEN RAADSADVIES

4. Dagbesteding (initiatief raadsvoorstel Dorpspartij)
De vergadering vindt het stuk duidelijk en steunt het breed.

Procesconclusie
Besluitvorming / finale behandeling raad is door de raadscommissie voldoende voorbereid. Onderwerp in handen stellen raad. Voorgestelde wijze van behandeling: Bespreekstuk.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen n.a.v. de raadscommissiebehandeling.
Geen.

5. Beleidsverslag werk en inkomen
Er wordt een aantal inhoudelijke vragen gesteld en beantwoord. De vergadering vindt het stuk duidelijk.

Procesconclusie
Besluitvorming / finale behandeling raad is door de raadscommissie voldoende voorbereid.
Onderwerp in handen stellen raad. Voorgestelde wijze van behandeling:
Hamerstuk.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen n.a.v. de raadscommissiebehandeling.
Geen.

6. Beleidsplan jeugdhulp Peel 6.1
7. Verordening jeugdhulp
Agendapunt 6 en 7 worden tegelijkertijd behandeld.
Er wordt een aantal inhoudelijke vragen gesteld en beantwoord. De vergadering vindt het stuk duidelijk.

Procesconclusie
Besluitvorming / finale behandeling raad is door de raadscommissie voldoende voorbereid.
Onderwerp in handen stellen raad. Voorgestelde wijze van behandeling:
Bespreekstuk.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen n.a.v. de raadscommissiebehandeling.
- Beslispunt 4, over de uitwerking van PGB in uitvoeringsregels wordt naar de gemeenteraad gestuurd ter consultatie.
- Als het CAK gebeld wordt en zij verwijzen door naar de gemeente, hoe worden mensen dan geholpen? Waar dat heen gaat (regio of gemeente) wordt uitgezocht en de raad wordt hierover geïnformeerd.
- Kunnen de antwoorden op de vragen van de Wmo-raad Gemert-Bakel aan de raad beschikbaar worden gesteld? Daar wordt voor gezorgd.

INFORMEREN

8. Decentralisaties (vast agendapunt)
Er wordt een presentatie gegeven door Tim van den Nieuwelaar. Deze presentatie is beschikbaar gesteld.

9. RIN: Verantwoording Werk en Inkomen
10. RIN: Tussenevaluaties Jeugd dat Werkt en Een Pas Vooruit
De commissie concludeert dat zij over de onderwerpen 9 en 10 voldoende is geïnformeerd.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen n.a.v. de raadscommissiebehandeling.
Geen.

11. Vragen commissieleden niet geagendeerde onderwerpen
D66 meldt dat er in het Eindhovens Dagblad een artikel over huishoudelijke hulp stond, waaruit bleek dat gemeenten voor 1-12 een aanvraag in kunnen dienen. Heeft Gemert-Bakel al gedetailleerde plannen?
Wethouder Bevers laat weten dat er een aanvraag ingediend is door Peel 6.1. Deze regeling Is vooral bedoeld om werkgelegenheid te genereren. Het is nu afwachten of de aanvraag gehonoreerd wordt.

12. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 22.26 uur.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen

- Lokale Realisten vragen wederom aandacht voor een lijst met acties en besluiten. Dit is al een aantal keer gevraagd en wederom ontbreekt die lijst.
- Er zou een overleg komen met de fractievoorzitters over het aanleveren van stukken, de website en communicatie richting raads- en commissieleden. Dat is nog niet ingepland.
- De uitwerking van PGB in uitvoeringsregels wordt naar de gemeenteraad gestuurd ter consultatie.
- Als het CAK gebeld wordt en zij verwijzen door naar de gemeente, hoe worden mensen dan geholpen? Waar dat heen gaat (regio of gemeente) wordt uitgezocht en de raad wordt hierover geïnformeerd.
- Kunnen de antwoorden op de vragen van de Wmo-raad Gemert-Bakel aan de raad beschikbaar worden gesteld? Daar wordt voor gezorgd.

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr. 966251

Onderwerp: Verordeningen Participatiewet

Aan de raad

Inleiding

Op 1 januari 2015 treden de Participatiewet en Wet Maatregelen WWB in werking, en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) wordt afgesloten. De nieuwe wetgeving heeft forse gevolgen voor beleid, organisatie en uitvoering van de gemeenten in Helmond/Peel 6.1, de Atlant Groep en Werkplein. Voor een succesvolle implementatie van deze wetten is het project Participatiewet opgezet met een eigen projectstructuur. Beleidsonderzoek en –ontwikkeling van verordeningen, beleidsregels en –richtlijnen nemen in dit project een belangrijke plaats in. Aangezien de nieuwe wetten en de op te leveren beleidsproducten dezelfde wettelijke grondslagen hebben, worden deze tegelijkertijd in besluitvorming gebracht.
In de Werkgroep Wetgeving, bestaande uit medewerkers van de Peelgemeenten, Geldrop-Mierlo en de Atlant Groep, zijn de verordeningen en beleidsnotities vergeleken en onderzocht. De voorstellen van de concepten die nu voorliggen zijn dus in regionaal verband opgesteld. Wij hebben deze verordeningen gebundeld tot één raadsvoorstel, vanwege de samenhang tussen deze verordeningen.

Op de bijlage worden de verordeningen in het kort toegelicht.

Beslispunten

1. WWB verordeningen in te trekken:
   a. De Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel;
   b. De Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel;
   c. De Maatregelenverordening Wet werk en bijstand Gemert-Bakel;
   d. De Maatregelenverordening IOAW en IOAZ Helmond Gemert-Bakel;

2. Wsw verordeningen in te trekken:
   a. De Verordening volgorde plaatsing wachtlijst;
   b. De Verordening Persoonsgebonden Budget Wsw;
   c. De Verordening cliëntenparticipatie Wsw.

3. Verordeningen Participatiewet vast te stellen:
   a. De Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2015;
   b. De Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2015;
   c. De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemert-Bakel 2015;
   d. De Verordening individuele studietoeslag Gemert-Bakel 2015;
   e. De Verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015;
   f. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2015;

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Commissie Sociaal Domein en Volkshuisvesting dd. 20-11-2014

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Beleidskader Sociaal Domein 2015 – 2017 (Wmo, Jeugdzorg en Participatie in samenhang).

Beoogd effect
Het reguleren en aanbieden van Inkomens- en reintegratievoorzieningen aan inwoners zonder werk met het oogmerk dat zoveel mogelijk inwoners een bijdrage naar vermogen leveren aan de gemeenschap in de vorm van werk of vrijwilligerswerk.

Duurzaamheid
nvt

Argumenten

1.1 t/m 3.1 We zijn wettelijk verplicht om deze verordeningen op 1-1-2015 vast te stellen
en uit te voeren
De Participatiewet draagt gemeenten op om in medebewind deze verordeningen vast te stellen en uit te voeren. De deadline van inwerkingtreding is 1-1-2015.

1.2 t/m 3.2 Er is draagvlak voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de
Peelregio
Het samenwerken in een Werkbedrijf vereist dat wij regelingen afstemmen met de andere deelnemende gemeenten. Dit levert een groot efficiëntievoordeel op. Ook creëren wij hierdoor mogelijkheden om een kwaliteitsslag te maken.
Alle gemeenteraden van de Peelgemeenten krijgen dezelfde verordeningen voorgelegd, behoudens de verordening individuele inkomenstoeslag (3e; zie argument hieronder).

1.3 t/m 3.3 De regionale cliëntenraad Werk en Inkomen heeft een positief advies uitgebracht.
Het lokale cliëntenplatform Werk en Inkomen heeft haar adviserende bevoegdheid gemandateerd aan het regionaal cliëntenplatform. De verordeningen zijn dan ook

ter advisering aan het regionaal cliëntenplatform voorgelegd. Verder zijn alle verordeningen ook mondeling besproken en toegelicht.
Het cliëntenplatform heeft zich positief uitgesproken over de verordeningen (zie bijlage).

3e.1 Verhoging van de inkomensgrens individuele inkomenstoeslag (110%>110%) sluit aan bij het lokale minimabeleid.
Het Rijk heeft in de wetgeving het begrip langdurigheidstoeslag vervangen door individuele inkomenstoeslag.
De verordeningen langdurigheidstoeslag/inkomenstoeslag in de gemeenten in de Peelregio wijken onderling af. De verschillen zitten in de referteperiode (3 jaar of 5 jaar) en in de inkomensgrens (100% of 110%). Er is sprake van samenhang met het minimabeleid, waar iedere Peelgemeenten in het verleden eigen keuzes heeft gemaakt. Gemeenten kunnen ook nu hierin verschillende keuzes maken. Om die reden zijn er twee verschillende verordeningen door de werkgroep opgesteld.
Een verordening met een referte-eis van 3 jaar en een inkomensgrens van 110% van het netto sociaal minimum sluit het beste aan bij onze lokale minimaregelingen. Dit betekent dat we van 100% naar 110% gaan, een verruiming dus.
Overigens bedroeg de inkomensgrens van de langdurigheidstoeslag in de jaren voorafgaand aan 2014 ook al 110%. In 2014 hebben we de langdurigheidstoeslag afgestemd op die van gemeente Helmond en ging het percentage naar 100%.
Onder het kopje financiën staan de financiële gevolgen verwoord.

Kanttekeningen
1.1 t/m 3.1 De verordeningen zijn onder hoge tijdsdruk tot stand gekomen.
De voorliggende verordeningen zijn met zorg opgezet, op basis van de huidige inzichten en de op dit moment bekende wet- en regelgeving. Op basis van voortschrijdend inzicht en nadere uitwerking van bepaalde regelgeving is het niet onwaarschijnlijk dat we in 2015 nog een keer bij uw raad terugkomen met wijzigingsvoorstellen op de verordeningen.

1.2 t/m 3.2 De verordening cliëntenparticipatie wordt lokaal vastgesteld
Voor een efficiënte werkwijze is het van belang dat er op regionaal niveau een advies wordt gevraagd aan de cliënten raden van de Peelgemeenten. In verband hiermee is een convenant opgesteld waarin de vertegenwoordiging en bevoegdheden van lokale cliënten- raden in de regionale cliëntenraad is geregeld. Bovendien zijn hierin procesafspraken gemaakt over de wijze van communicatie en advisering.
De eerste opzet was om één verordening cliëntenparticipatie op te stellen die door alle Peelgemeenten lokaal zou worden vastgesteld. Daar is later op teruggekomen omdat de meerwaarde van een verordening cliëntenparticipatie enkel nog de faciliteiten van de cliëntenraad betreft. De faciliteiten (overleg, ruimte, kopiëren, vergoedingen) willen we lokaal blijven aanbieden. Lokale verschillen moeten daarbij mogelijk zijn, ook al gelet op de samenhang van de cliëntenraad met de WMO adviesraad.
In Gemert-Bakel kijken we in overleg met de lokale cliëntenraad hoe we de aansluiting bij de WMO adviesraad en de lokale faciliteiten goed organiseren.

1.3 t/m 3.3 De verordening tegenprestatie is nog niet gereed.
Deze verordening ontbreekt nog. In tegenstelling tot de overige verordeningen Participatiewet (ingangsdatum 1-1-2015, moet de verordening tegenprestatie uiterlijk
1-7-2015 zijn vastgesteld. Gelet op het belang van een zorgvuldige voorbereiding, regionale afstemming en afstemming met de lokale uitvoering, nemen we meer tijd om deze verordening regionaal voor te bereiden.

Vervallen "oude" regelgeving
Zie in de beslispunten onder 1. en 2.

Financiën
De kosten voor de uitvoering van de Participatiewet en verordeningen Werk en Inkomen worden gedekt binnen de bestaande BUIG-middelen en Participatiemiddelen. De verdeling en inzet van deze middelen worden uitgewerkt in de begroting voor het nieuwe werkbedrijf en zal separaat aan uw raad worden voorgelegd.

Individuele inkomenstoeslag.
De financiële gevolgen van de verordening individuele inkomenstoeslag zijn in beeld gebracht (zie bijlage). De meerkosten ten opzichte van 2014 bedragen naar verwachting € 48.168 (het verschil tussen € 110.920 bij 110% - € 62.752 bij 100%). Deze hogere kosten moeten binnen het budget bijzondere bijstand worden opgevangen.

Individuele studietoeslag
De individuele studietoeslag is een nieuwe voorziening die we verplicht zijn aan te bieden (open einde regeling). Het is niet duidelijk hoeveel aanvragen we krijgen in 2015. We krijgen middelen van het Rijk, in 2015 een bedrag van € 4.756 (algemene uitkering/meicirculaire). De verwachte uitgaven over 2015 bedragen € 6.367,92 op basis van een raming van 13 verstrekkingen in 2015. We monitoren de kosten in 2015.
De kosten zullen moeten worden voldaan uit het budget bijzondere bijstand.

Juridisch
De Participatiewet geeft gemeenten de opdracht om verordeningen op te stellen. Doordat gemeenten hun verordende bevoegdheden niet overdragen naar een nieuwe entiteit dienen zij deze verordeningen zelf vast te stellen. Deze worden allen door het Werkplein/Werkbedrijf uitgevoerd en zijn dan ook allen geüniformeerd. Voor regionale cliëntenparticipatie is het nodig om een convenant af te sluiten, zodat UWV en eventueel andere partijen hier ook aan kunnen deelnemen. De verordeningen Participatiewet zijn getoetst en goed bevonden door de juridische afdeling van de gemeente Helmond.

Communicatie
De verordeningen zullen na vaststelling op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd in het gemeenteblad en op het internet. In de communicatie met betrekking tot de samen-werking op het Werkplein Helmond zal aan dit onderdeel ook aandacht worden besteed.

Uitvoering
De uitvoering van de Participatiewet ligt bij de nieuw op te richten regionale organisatie/het Werkbedrijf.

Bijlagen
1. Concept-verordeningen:
    a. De Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2015;
    b. De Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2015;
    c. De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemert-Bakel 2015;
    d. De Verordening individuele studietoeslag Gemert-Bakel 2015;
    e. De Verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015;

f. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2015;

2. Algemene toelichting bij de verordeningen.

3. Advisering – gebundeld- verordeningen/documenten Participatiewet – advies regionale
cliëntenraad.

4. Raming uitgaven individuele studietoeslag.

5. Raming uitgaven individuele inkomenstoeslag.

Ter inzage gelegde stukken
--

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

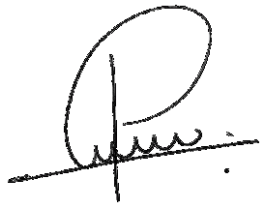

A.A.T.G. Jansen MBA Drs. J. van Zomeren

Prognose uitgaven inkomenstoeslag bij verschillende omvang doelgroep

Gemeente	Aantal huishoudens 100% ML	Aantal 110%	Aantal 120%
Asten	360	620	900
Deurne	650	1090	1590
Gemert Bakel	660	1170	1620
Helmond	3200	5300	6930
Laarbeek	450	780	1110
Someren	430	720	1070

Gegevens uit minimascan Stimulansz mei 2014

Gemeente	Uitgaven LDV 2013	Norm 2013	Aantal	Gemiddeld bedrag	% bereik	100%	110%	120%
Asten	€ 25.629	110%	69	€ 371,43	11,10%	€ 14.842	€ 25.629	€ 37.106
Deurne	€ 68.492	110%	151	€ 453,59	13,90%	€ 40.982	€ 68.492	€ 100.248
Gemert Bakel	€ 62.752	101%	186	€ 337,38	28,10%	€ 62.752	€ 110.920	€ 153.582
Helmond*	€ 528.000	100%	1326	€ 397,78	41,40%	€ 550.685	€ 912.072	€ 1.192.577
Laarbeek	€ 26.370	100%	67	€ 393,58	14,90%	€ 26.370	€ 45.742	€ 65.094
Someren	€ 56.808	110%	134	€ 423,94	19%	€ 34.636	€ 56.808	€ 86.187

- Voor Helmond is 2014 als uitgangspunt genomen en is geen rekening gehouden met vrijlatingsregeling.
- Er is geen rekening gehouden met stijging arme huishoudens in 2015.

Gehanteerde systematiek
Het % bereikte huishoudens in 2013 gedeeld door het aantal huishoudens per inkomensgroep vermenigvuldigd maal het gemiddeld uitkeringsbedrag in 2013.

Raming uitgaven individuele studietoeslag

Onderstaande tabel is gebaseerd op gegevensset UWV aantal lopende uitkeringsrechten nieuwe wajong per ultimo 2

163,28

	aantal uwv	uitgaven brut	2015	2016	2017	2018
Helmond	52	101886,72	€ 25.471,68	€ 50.943,36	€ 76.415,04	€ 101.886,72
Asten	3	5878,08	€ 1.469,52	€ 2.939,04	€ 4.408,56	€ 5.878,08
Someren	7	13715,52	€ 3.428,88	€ 6.857,76	€ 10.286,64	€ 13.715,52
Deurne	14	27431,04	€ 6.857,76	€ 13.715,52	€ 20.573,28	€ 27.431,04
Laarbeek	15	29390,40	€ 7.347,60	€ 14.695,20	€ 22.042,80	€ 29.390,40
Gemert Bakel	13	25471,68	€ 6.367,92	€ 12.735,84	€ 19.103,76	€ 25.471,68

De uitgaven bruto is gebaseerd op het aantal in de gegevensset UWV. Echter de regeling is nieuw per 1-1-2015 en z
Het eeste jaar 2015 gaan we uit van 25% vervolgens ieder jaar zal het bedrag oplopen met 25% tot 2018.

De vergoedingen genoemd in de meicirculaire zijn ter compensatie van de uitvoeringskosten en niet ter financiering
studietoeslag.
De toeslag zal betaald moeten worden uit de post bijzondere bijstand.

CLIËNTENRAAD DEURNE
Wwb – Wsw

Cliëntenraad Deurne

Gemeente Deurne

Gemeente Deurne
t.a.v. College van B&W
Markt 1
5750 AA Deurne

Deurne 12 september 2014
Kenmerk : 14.09
Betreft : Advies concept verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Deurne 2015
Bijlage : Geen

Geacht college,

De Cliëntenraad Deurne heeft via het Regionaal Cliëntenplatform Werkplein het concept, verordening cliëntenparticipatie Participatiewet gekregen. De Cliëntenraad merkt op dat het grootste gedeelte van de verordening een één op één afgeleide van de modelverordening van de VNG is. Daarnaast wordt, met deze concept verordening mede in het licht gezien met het concept convenant Regionaal Cliëntenplatform, inhoudelijk duidelijk dat hier sprake is van een zuiver gemeentelijke verordening. Eventuele aanpassingen veroorzaken geen afstemming- of werkproblemen met andere samenwerkende gemeenten of die met het Regionaal Cliëntenplatform Werkplein.
De Cliëntenraad heeft met onderstaande adviezen dan ook gemeend om van een gemeentelijke verordening uit te gaan.

Hoofdstuk 1.

Artikel 2:
lid 2: Het is onwenselijk dat het college kandidaten kan voordragen die daarna door haar zelf worden benoemd. ***Advies: Schrappen woorden; voordracht college.***
Lid 3: In dit lid worden cliënten die geen lid zijn van een belangenorganisatie uitgesloten. Dit kan niet de bedoeling zijn. In lid 1 wordt cryptisch omschreven dat cliënten wel lid kunnen zijn dit wordt toegelicht in de bijgevoegde toelichting. De leden van Cliëntenraad Deurne vinden echter dat duidelijkheid voorop dient te staan. ***Advies: Opnemen: 'en cliënten'.***
Lid 5 en 6: Door de koppeling te maken met de zittingsduur van de gemeenteraad wordt de Cliëntenraad een politiek instrument. Als een lid zich de afgelopen jaren bijvoorbeeld 'te' kritisch heeft opgesteld kan dit bij herbenoeming problemen oproepen. ***Advies: Voorzitter en leden worden voor onbepaalde tijd benoemd. Om de twee jaar houdt de Cliëntenraad interne evaluatiegesprekken waaruit een voorstel tot aftreden kan volgen.***
Lid 7: Aantal van 4 keer is te gering. In het concept is regelmatig sprake van een bepaalde tijdslimiet waarbinnen een Cliëntenraad dient te reageren. Met vier vergaderingen per jaar, hoewel daar minimaal genoemd staat, kan men niet voor adequate advisering zorg dragen.
Advies: Optrekken naar minimaal 10.
Lid 9: Toegevoegd lid. Het is voor een Cliëntenraad belangrijk dat de mogelijkheid van twee kwaliteitsleden zonder cliënt te zijn of een achterban vertegenwoordiging aanwezig is.
Advies: Lid 9 : De Cliëntenraad kan twee leden vanuit de gemeenschap voordragen die een waardevolle (kennis)bijdrage aan het werk van de Cliëntenraad toevoegen.

Artikel 3:
Lid 1: ***Advies: Toevoegen behoudens de leden op de twee kwaliteitszetels.***
Lid 3: ***Advies: Schrappen.***
Lid 4: Als een lid uit eigen beweging af wil treden kan deze niet gehouden worden om de vergaderingen bij te wonen totdat er een plaatsvervanger is gekozen. In geval van de omstandigheden in het eerste lid dient een tijdslimiet ingebouwd worden. ***Advies: Schrappen de woorden; 'en tweede' en 'totdat in de vacature is voorzien'. Opnemen achter het woord waarnemen; 'Voor maximaal 6 maanden'. (i.p.v. totdat in de vacature is voorzien.)***

Artikel 4:
In de toelichting wordt aangegeven dat het opnemen van een ambtelijk secretaris in de wet beschreven is. Echter er staat niet meer dan dat het college de Cliëntenraad dient te ondersteunen in de effectieve uitvoering van haar taak. De manier van ondersteuning wordt in de memorie van toelichting van de participatiewet volledig opengelaten. Artikel 47 lid b is dan ook voor velerlei uitleg vatbaar.
De Cliëntenraad wordt regelmatig vergeleken als de luis in de pels. Het zou het college en de gemeenteraad dan ook sieren dat zij zoveel vertrouwen in de Cliëntenraad stelt dat deze zelfstandig kan waarborgen dat haar taken naar behoren worden vervult. Het college en de Gemeenteraad kunnen dit telkenmale, naast het jaarverslag, controleren doormiddel van de adviezen die de Cliëntenraad uitbrengt. De Cliëntenraad Deurne heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij uitermate goed in staat is om haar taak naar behoren uit te voeren. Veel van haar expertise is buiten de ambtelijke inbreng verworven. ***Advies: Artikel volledig schrappen.***

Hoofdstuk 2 (***Advies: In koptekst woorden; ambtelijk secretaris schrappen)***

Artikel 5:
Lid 1: ***Advies: Schrappen ambtelijk secretaris.***
Lid 2: Prachtig initiatief maar is gespeend van elke werkelijkheid. De afgelopen 10 jaar is het maar enkele keren voorgekomen dat de genoemde vier weken gehaald is. Normaliter is het zo dat er nog meer tijdsdruk op de advisering wordt gelegd dan het vergaderschema van de Cliëntenraad (afgelopen 5 jaar heeft de Cliëntenraad Deurne jaarlijks gemiddeld 15 keer een vergadering belegd) toelaat.
Dit artikel leidt tot onwerkbare situatie. Of het college geeft aan de gemeenteraad aan dat er geen advies is ontvangen. Of de Gemeenteraad stelt zich zodanig op dat een beleidsvoornemen niet wordt behandeld als er geen advies van de Cliëntenraad is toegevoegd. ***Advies tekst vervangen door: Het college stelt alles in het werk om de Cliëntenraad, in tijd, zo optimaal mogelijk van beleidsstukken te voorzien en draagt daardoor zorg dat advisering adequaat kan geschieden.***
Lid 3: Iedereen heeft het druk maar minimaal één keer is wel erg 'pretentieus'. ***Advies: Aan tekst toevoegen: en minimaal één maal per maand overleg met een delegatie uit de Cliëntenraad.***
Artikel 6: Graag een nummering i.p.v. de letters. Artikel gaat over de ondersteuning vanuit het college.
Lid b: Is te ruim en tevens te beperkt. Als alle leden onbeperkt toegang tot printer en kopieermachine krijgen dient hier welhaast een aparte ruimte voor beschikbaar gesteld te worden. ***Advies: Geeft een lid van de Cliëntenraad toegang tot kopieermachine en stelt, naar behoefte vergaderruimte ter beschikking.***
Lid c: Het college kan dit nooit garanderen. ***Advies: Schrappen.***
Lid g: ***Advies: De woorden: 'indien van toepassing', schrappen.***

Artikel 7:
Leden 1 en 2 zijn niet in overeenstemming met elkaar. Lid 1 gaat over uitvoering, lid 2 over beleid behalve dan als in lid 1 met uitvoering de invoering van beleid bedoeld wordt.
Lid 2: Met het tijdsbestek van 10 dagen kan het college zich behoorlijk in de vingers snijden. Wat als dit niet gehaald wordt? Stelt het college de invoering van beleid dan 6 weken uit?
Daarnaast stelt het een Cliëntenraad voor een enorme uitdaging gezien het aantal gewenst vergaderingen. (zie artikel 2 lid 7) ***Advies: Schrappen van de 10 dagen termijn en veranderen in; concept wordt zo snel mogelijk aan de Cliëntenraad voor advisering beschikbaar gesteld.***
Lid 4: ***Advies: Schrappen; de tweede zin van dit lid.***

Lid 5: ***Advies: Schrappen; 'ambtelijk secretaris' en veranderen in beleidsambtenaar. Opnemen;… 'lopen via voorzitter en aangewezen lid van de Cliëntenraad'.***
Lid 7: Nieuw lid toevoegen; ***Advies: De Cliëntenraad is zowel betrokken bij de advisering over nieuwe en of hernieuwde beleidsstukken alsmede kan zij gevraagd en ongevraagd adviseren over de uitvoering van dit beleid.***

Artikel 8:

Lid 1: ***Advies: De woorden; Het is de cliëntenraad toegestaan te.. veranderen in; De Cliëntenraad onderhoud contact….***
Lid 3: ***Advies: Samenvoegen met lid 1.***

Artikel 9:
De Cliëntenraad is van mening dat zij op een onafhankelijke basis haar werk moet kunnen doen. De vermeende wettelijke ondersteuning kan ook vorm gegeven worden via de leden in artikel 10. ***Advies: Artikel 9 volledig schrappen.***

Artikel 10:
Lid 1: De tekst in lid 1 is een dubbeling van die in lid 3. ***Advies: Lid 1 schrappen en/of samenvoegen met lid 3.***
Lid 4: Het laatste gedeelte van de tekst haalt het gestelde in lid 3 onderuit. ***Advies: De woorden; 'een eventueel' schrappen en vervangen door 'het'.***

Artikel 13:
Toevoegen: ***intrekking bestaande verordening Cliëntenparticipatie.***

De Cliëntenraad ziet de inrichting van de aangeboden conceptverordening als een plaatselijke verordening waarbij een overlap naar buurgemeenten niet of nauwelijks in de verordening is opgenomen. De inrichting van deze verordening heeft geen invloed op de ambtelijke uitvoering op het Werkplein. De Cliëntenraad adviseert het college van B&W en de gemeenteraad derhalve bij deze verordening gebruik te maken van de 'Couleur Locale' en bovenstaande advisering van de huidige Cliëntenraad over te nemen.
Daar, waar in de verordening 'Helmond' staat heeft de Cliëntenraad 'Deurne' gelezen.

De Cliëntenraad Deurne heeft met bovenstaande beoogd om een zo goed mogelijke samenwerking tussen college, gemeenteraad en MT werkplein te creëren. Gezien een aantal wenselijkheden, zoals budgetbegroting (voor de komende raadsbegroting?) de vergaderplanning of inrichting werkwijze verzoekt de Cliëntenraad om een zo spoedig mogelijk overleg met beleidsambtenaar van de gemeente Deurne.

Hoogachtend,
Namens de Cliëntenraad Wwb – Wsw Deurne

Tonko Salet
Secretaris

Cliëntenraad Deurne

CLIËNTENRAAD DEURNE
Wwb – Wsw

Gemeente Deurne

Leden regionaal Cliëntenplatform

Deurne 22 september 2014
Kenmerk : 14.13
Betreft : Advies Verordening individuele inkomenstoeslag 100% en 110%/120%
Bijlage : Geen
Onze documenten 14.075, 14.076 en 14.093

Geachte collegae,

Bijgaand de opmerkingen en aanbevelingen van de Cliëntenraad Deurne.

Hoofdverschillen tussen concept A 110/120% en concept B 100% zijn:

	Concept A 110/120%	Concept B 100%
Referentieperiode	3 jaar	5 jaar
Bijstandsnorm	110% of 120% Keuze dient nog gemaakt te worden. Verwezen wordt naar Nibud.	100%
Bijverdienste	overschrijding mag bij 120% niet groter zijn dan € 5,- p.m.	Tot maximaal € 3.820,- netto gedurende de afgelopen 5 jaar.

De Cliëntenraad Deurne geeft de voorkeur aan Concept A met een keuze van 120%.
Opvallend tussen beide concepten is dat concept A uitgaat van de cliënt en concept B de gemeente als eerste waarde beschouwd.
In concept A wordt halverwege de 110% losgelaten en gaat men alleen verder over 120%
Artikel 5:
In artikel 5 wordt gesteld dat het college in een uitvoeringsbesluit nadere regels kan stellen over de zorgvuldige uitvoering, het geen de Cliëntenraad Deurne zal toejuichen.
Daarnaast wordt in het artikel vermeld dat er beleidsregels rondom bekwaamheden en inspanningsverplichting om te komen tot inkomensverbetering.
De vraag is: Wordt dit bij mandaat geregeld of wordt er een besluit van de gemeenteraad gevraagd. In de toelichting wordt op artikel 5 en 6 niet nader ingegaan.
De Cliëntenraad gaat er zonder meer vanuit dat beide besluiten vooraf aan de Cliëntenraad worden voorgelegd.

Hoogachtend
Namens de Cliëntenraad Wwb – Wsw Deurne

Tonko Salet secretaris

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr.

Onderwerp: Intrekken verordeningen Participatiewet

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;
gelet op de invoering van de Participatiewet op 01-01-2015;

Besluit

De volgende verordeningen, met ingang van 1-1-2015 in te trekken:
1. WWB verordeningen:
a. De Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel;
b. De Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel;
c. De Maatregelenverordening Wet werk en bijstand Gemert-Bakel;
d. De Maatregelenverordening IOAW en IOAZ Gemert-Bakel;

2. Wsw verordeningen:
a. De Verordening volgorde plaatsing wachtlijst;
b. De Verordening Persoonsgebonden Budget Wsw;
c. De Verordening cliëntenparticipatie Wsw.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel d.d. 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de griffier,

Handtekening Handtekening

RE-INTEGRATIEVERORDENING PARTICIPATIEWET GEMERT-BAKEL 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 4 november 2014
gelet op de artikelen 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e, en tweede lid, en 10b, vierde lid, van de Participatiewet

Besluit:
vast te stellen de Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2015.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begrippen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet;
   b. mantelzorg: langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Artikel 2 Opdracht college

1. Ingevolge artikel 7 van de Participatiewet biedt het college ondersteuning aan leden van de doelgroep en zorgt voor een voldoende gevarieerd aanbod van voorzieningen. Het college houdt daarbij rekening met de aard en de omvang van de verschillende binnen de doelgroep te onderscheiden groepen en de voorzieningen die het meest geschiktst zijn voor de leden van die groepen.
2. Bij de keuze van de mogelijkheden van ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen wordt door het college een afweging gemaakt, waarbij gekeken wordt of de ondersteuning of de voorziening, gelet op de mogelijkheden en capaciteiten van de persoon, het meest doelmatig is bij de ondersteuning in de arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.
3. Het college kan bij het bepalen van het aanbod van voorzieningen prioriteiten stellen in verband met de financiële mogelijkheden dan wel de maatschappelijke, economische of conjuncturele ontwikkelingen.

Hoofdstuk 2 Beleid en financiën

Artikel 3 Evenwichtige verdeling en financiering

1. Het college biedt aan een persoon uit de doelgroep ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en voor zover het college dat noodzakelijk acht een voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
2. Bij de keuze van de mogelijkheden van ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen, biedt het college maatwerk. Daarbij wordt door het college een afweging gemaakt, waarbij gekeken wordt of de voorziening, gelet op de mogelijkheden, capaciteiten van de belanghebbende, het meest doelmatig is met het oog op inschakeling in de arbeid.
3. Het college draagt zorg voor voldoende diversiteit in het aanbod aan ondersteuning en voorzieningen.
4. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
   a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar, en
   b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.

Artikel 4 Budgetplafonds

1. Het college kan budgetplafonds vaststellen.
2. Het college kan een plafond instellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening.

Hoofdstuk 3 Voorzieningen

Artikel 5 Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Het college kan ter nadere uitvoering van deze verordening nadere regels vaststellen waarin wordt vastgelegd welke voorzieningen, waaronder ondersteunende voorzieningen, het college in ieder geval kan aanbieden en de voorwaarden die daarbij gelden voor zover daarover in deze verordening geen nadere bepalingen zijn opgenomen.
2. Het college kan een voorziening beëindigen als:
   a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichting als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de Participatiewet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) niet nakomt;
   b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
   c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2, van de Participatiewet;
   d. naar het oordeel van het college de voorziening onvoldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
   e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
   f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening;
   g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

Artikel 6 Werkstage

1. Het college kan een persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
   a. behoort tot de doelgroep, en
   b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft.
2. De werkstage heeft een maximale duur van 6 maanden.
3. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring en vakvaardigheden en/of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
4. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
5. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
   a. het doel van de werkstage en
   b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.

Artikel 7 Sociale activering

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening.
2. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.

Artikel 8 Detacheringsbaan

1. Het college kan zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 9 Scholing

1. Het college kan, op basis van een individuele beoordeling, als onderdeel van een re-integratietraject, de kosten van scholing vergoeden.
2. Deze kosten worden alleen vergoed nadat door het college toestemming is verleend tot het volgen van de scholing.
3. Het college stelt de vergoeding voor scholing beschikbaar indien wordt voldaan aan in het toekenningsbesluit op te nemen voorwaarden, zoals regels met betrekking tot de duur en de maximale kosten van de scholing en eventuele specifieke voorwaarden.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet.

Artikel 10 Participatieplaats en scholing in combinatie met participatieplaats

1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de Participatiewet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.
2. De premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet bedraagt € 365,00 per zes maanden, mits in die zes maanden voldoende is meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.
3. De hoogte van de premie bedoeld in het tweede lid is afhankelijk van het gemiddeld aantal gewerkte uren per week in de voorafgaande zes maanden en bedraagt
   a. bij een gemiddelde uren inzet tot 16 uur per week 50% van het in het tweede lid genoemde bedrag;
   b. bij een gemiddelde uren inzet vanaf 16 uur per week 100% van het in het tweede lid genoemde bedrag.
4. Het recht op een premie als bedoeld in het tweede lid wordt na elke zes maanden beoordeeld.
5. De premie als bedoeld in het tweede lid wordt geweigerd indien bij de beoordeling blijkt dat de belanghebbende de aan de onbeloonde additionele werkzaamheden verbonden verplichtingen in de voorgaande zes maanden heeft geschonden.
6. Voor zover degene die additionele werkzaamheden verricht niet beschikt over een startkwalificatie wordt zes maanden na aanvang van de onbeloonde additionele werkzaamheden door het college bekeken in hoeverre scholing of opleiding kan bijdragen aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.
7. Het college betrekt bij deze beoordeling
   a. het oordeel van degene in wiens opdracht de belanghebbende de werkzaamheden uitvoert; en
   b. de scholingsbehoefte van de belanghebbende.

Artikel 11 Participatievoorziening beschut werk

1. Het college kan de voorziening beschut werk aanbieden aan een persoon uit de doelgroep die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft dat van een reguliere werkgever redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij deze persoon in dienst neemt.
2. Het college maakt uit de personen uit de doelgroep een voorselectie en wint bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen advies in voor de beoordeling of zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Het college selecteert voor deze beoordeling uitsluitend personen met een minimum loonwaarde van 30% van het wettelijk minimumloon. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken zet het college de volgende ondersteunende voorzieningen in: fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving, uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
3. Het college bepaalt de omvang van het aanbod beschut werk. In verband hiermee overlegt het college met het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, aan de gemeente gelieerde bedrijven en andere reguliere werkgevers.

Artikel 12 Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:

a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Artikel 13 Persoonlijke ondersteuning

Aan een persoon die behoort tot de doelgroep kan het college persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van de aan die persoon opgedragen taken aanbieden in de vorm van structurele begeleiding als hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de aan hem opgedragen taken te verrichten.

Artikel 14 No-riskpolis

1. Een werkgever komt in aanmerking voor een no-riskpolis als:
   a. de werkgever voor ten minste de duur van zes maanden een arbeidsovereenkomst aangaat met een werknemer;
   b. de werknemer voorafgaande aan de aanvang van de arbeid behoort tot de doelgroep;
   c. de werknemer een structurele functionele of andere beperking heeft, of
      de werkgever ten behoeve van de werknemer een loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet ontvangt;
   d. artikel 29b van de Ziektewet niet van toepassing is, en
   e. de werknemer zijn woonplaats heeft binnen de gemeente.
2. De no-riskpolis vergoedt:
   a. het loon van de werknemer tot 120 procent van het minimumloon, en
   b. 15 procent boven de dekking voor extra werkgeverslasten.
3. Om de werkgever een no-riskpolis te kunnen verstrekken, sluit de gemeente een verzekering af met een verzekeringsmaatschappij en treedt op als verzekeringnemer. De begunstigde is de werkgever.
4. Het college verstrekt de no-riskpolis tot maximaal 24 maanden na indiensttreding van de werknemer bij de werkgever.

Artikel 15 Stimuleringspremie

1. Het college kan een premie verstrekken aan een werkgever die met:
   a. een persoon die algemene bijstand ontvangt ingevolge de Participatiewet of een uitkering ingevolge de IOAW of de IOAZ;
   b. een persoon met een nabestaanden- of halfwezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet die ingeschreven is bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen; of
   c. een niet-uitkeringsgerechtigde als bedoeld in artikel 6, onderdeel a, van de Participatiewet;

   een arbeidsovereenkomst sluit gericht op arbeidsinschakeling dan wel participatie.
2. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de duur van de premie, de hoogte, en de verplichtingen die aan de premie worden verbonden.

Artikel 16 Overige vergoedingen

1. Het college kan op basis van een individuele beoordeling een vergoeding verstrekken voor de (overige) noodzakelijke kosten in het kader van een re-integratietraject.
2. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de kosten bedoeld in het eerste lid, de hoogte en duur van de vergoeding en de voorwaarden waaronder een vergoeding kan worden verstrekt.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 17 Intrekking verordening en overgangsrecht

De Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 wordt ingetrokken met dien verstande dat:

1. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010, die moet worden beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 voor de duur:
   a. van 12 maanden, gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening, of
   b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.
2. Het college kan na afloop van de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening wordt voortgezet.
3. De Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 18 Hardheidsclausule

Het college kan ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze verordening, indien de toepassing hiervan leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 19 Situaties waarin deze verordening niet voorziet

In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 20 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Toelichting
Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2015

Algemeen
Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is helemaal afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak op ondersteuning hebben bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de re-integratieverordening. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college in ieder geval kan aanbieden.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:
- persoonlijke ondersteuning (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel a, en 10, eerste lid, van de Participatiewet);
- scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- participatievoorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, vierde lid, van de Participatiewet), en
- no riskpolis (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet).

Artikelsgewijze toelichting
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1 Begrippen
Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep
De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Het betreft:
- die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en
- 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (hierna: ANW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ);
- personen zonder uitkering; en
- die voor de arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Mantelzorg
Deze begripsbepaling is gebaseerd op het begrip zoals dat wordt gehanteerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (zie artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet maatschappelijke ondersteuning).

Artikel 2 Opdracht college

Lid 1
De Participatiewet geeft aan het college de verantwoordelijkheid voor het bieden van ondersteuning en een voldoende gevarieerd aanbod van voorzieningen aan de doelgroep. De leden van de doelgroep moeten in Gemert-Bakel woonachtig zijn. Hoewel leden van de doelgroep aanspraak kunnen maken op ondersteuning is er geen afdwingbaar recht op ondersteuning op de manier zoals belanghebbende het zich bij voorkeur zou wensen.

Lid 2
In dit lid is opgenomen dat het college bij de keuze van de mogelijkheden van ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen, een afweging maakt, waarbij bezien wordt of de ondersteuning of de voorziening, gelet op de mogelijkheden en capaciteiten van de persoon, het meest doelmatig is bij de ondersteuning in de arbeidsinschakeling.

Lid 3
Het college kan bij het bepalen van het aanbod van voorzieningen prioriteiten stellen in verband met de financiële mogelijkheden en met maatschappelijke, economische en conjuncturele ontwikkelingen.

Artikel 3 Evenwichtige verdeling en financiering
Het college biedt voorzieningen en ondersteuning zoals o.a. bedoeld in deze verordening aan personen aan die behoren tot de doelgroep.

Maatwerk
Gemeenten krijgen met de Participatiewet de ruimte om maatwerk te bieden. Zij hebben de vrijheid om te bepalen welke ondersteuning mensen nodig hebben[1].
Het college draagt zorg voor voldoende diversiteit in het aanbod aan ondersteuning en voorzieningen en biedt maatwerk. Daarbij wordt door het college een afweging gemaakt, waarbij gekeken wordt of de voorziening, gelet op de mogelijkheden, capaciteiten en wensen van de belanghebbende, het meest doelmatig is met het oog op inschakeling in de arbeid. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Rekening houden met omstandigheden, beperkingen en kansen
Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over personen opnemen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid.

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. Daarnaast wil het college naar de kansen en mogelijkheden van de personen kijken. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Artikel 4 Budgetplafonds
De gemeente kan, om de financiële risico's te beheersen, een verdeling maken van de middelen over de verschillende voorzieningen. Dit kan eventueel in de nadere beleidsregels gebeuren. De gemeente moet naar aanleiding van een aanspraak op ondersteuning altijd een individuele afweging maken of zij die aanspraak wil en kan honoreren. Het ontbreken van financiële middelen kan echter niet de reden zijn om de aanspraak op ondersteuning in het algemeen af te wijzen. Wel kan per voorziening een plafond worden ingebouwd. De gemeente dient dan na te gaan welke andere, goedkopere alternatieven er beschikbaar zijn. Aan de andere kant is het uitdrukkelijk

[1] Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 113, blz. 22

aan de gemeente om te beoordelen of er überhaupt ondersteuning noodzakelijk is en welke vorm die moet krijgen, gelet op het te bereiken doel van arbeidsinschakeling, al dan niet op langere termijn.

Artikel 5 Algemene bepalingen over voorzieningen

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van een isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

In het eerste lid is ook opgenomen dat het college de algemene bevoegdheid heeft om voor voorzieningen nadere regels te stellen. Dit heeft met name tot doel om bij subsidieverstrekking de uitvoering zoveel mogelijk aan het college over te laten.
Het college kan, om de financiële risico's te beheersen, een verdeling maken van de middelen over de verschillende voorzieningen. Dit kan in de Nadere regels gebeuren.

Beëindigingsgronden

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen het dat kan doen. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 5, tweede lid, van deze verordening. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon zoals bedoeld in artikel 34a, vijfde lid, onderdelen b , 35, vierde lid, onderdelen b en en 36, derde lid, onderdelen b, van de WIA. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd.[2] Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 6 Werkstage

Werkstage is gericht op uitbreiden kennis en ervaring

Een werkstage onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij werkstages weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een werkstage in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte stagevergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

[2] Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540

Doelgroep aanbieden werkstage
Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. In dat geval is het college bevoegd hem een werkstage aan te bieden.

Duur werkstage
Het tweede lid geeft de maximale duur van de werkstage aan. Hierbij wordt uitgegaan van een maximale termijn van 6 maanden.

Doel van de werkstage
Het derde lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkstage, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt.
De werkstage kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde ‘snuffelstage’, waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkstage kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega’s.

Geen verdringing
In het vierde lid is bepaald dat de werkstage uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing van de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:
- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of
- gewettigd ontslag om dringende redenen.

Opstellen schriftelijke overeenkomst
In het vijfde lid is bepaald dat voor de werkstage een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de stage worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een werkstage niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Artikel 7 Sociale activering
Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Begrip sociale activering
Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.[3]

Doelgroep sociale activering
Het college kan aan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening.

Voor de verplichting om op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering, is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet

[3] Kamerstukken II 2002/03 28870, nr. 3, blz. 35.

mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering.[4]

College stemt duur activiteiten af op de persoon
Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn.

Geen verdringing
Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 6.

Artikel 8 Detacheringsbaan
De Participatiewet biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep een dienstverband aan te bieden om op detacheringsbasis werkervaring op te doen.
Het college zorgt ervoor dat een persoon een dienstverband krijgt aangeboden door een derde, de werkgever. Die derde kan bijvoorbeeld een detacheringsbedrijf zijn. In het tweede lid wordt bepaald dat het gaat om detachering.

Voor het tweede lid wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 6 over werkstages.

Artikel 9 Scholing
Startkwalificatie
Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee. Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Vergoeding scholingskosten
Het college kan als onderdeel van een re-integratietraject scholingskosten vergoeden. Deze scholing dient een onderdeel te zijn van een traject dat is gericht op arbeidsinschakeling van de persoon die tot de doelgroep behoort, naar algemeen geaccepteerde arbeid. De kortste weg naar duurzaam regulier werk dient hierbij uitgangspunt te zijn. Een individuele beoordeling ligt ten grondslag aan de noodzaak tot toekenning van de vergoeding.

Scholing alleenstaande ouders
Voor de groep alleenstaande ouders is optimaal maatwerk van belang. Daarmee kan voorkomen worden dat de afstand tot de arbeidsmarkt toeneemt door een te lange afwezigheid uit het arbeidsproces. De verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden geldt voor de alleenstaande ouders met kinderen tot 12 jaar slechts nadat is vastgesteld dat passende kinderopvang beschikbaar is, dat voldoende scholing is toegepast en dat de belastbaarheid van de belanghebbende in aanmerking is genomen (artikel 9 lid 4 Participatiewet).

Tevens kan een alleenstaande ouder die de volledige zorg heeft voor een tot zijn last komend kind tot vijf jaar een verzoek indienen tot ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling (artikel 9a Participatiewet). Deze ontheffing wordt éénmalig verleend en heeft een maximale duur van vijf jaar. Op de van de arbeidsplicht ontheven belanghebbende blijft de re-integratieplicht van toepassing. Dit wil zeggen dat de scholingsplicht gehandhaafd blijft, om de aansluiting met de arbeidsmarkt niet te verliezen.

Ontheffing van de arbeidsplicht betekent voor de ouder dat er een scholingsplicht op hem rust wanneer hij niet de vereiste startkwalificatie heeft. Voor deze doelgroep dient ook binnen 6 maanden na het verzoek tot ontheffing een plan van aanpak te worden opgesteld.
Wanneer de ouder wel de vereiste startkwalificatie heeft, kan op verzoek een aanvullende scholing worden aangeboden.

[4] CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400.

In het derde lid wordt geduid op de beleidsregels met betrekking tot de duur en de maximale kosten voor de vergoeding tot scholing en andere voorwaarden welke in een beschikking worden vastgelegd.

Jongeren
Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet). Dit is voor de volledigheid opgenomen in het vierde lid.

Artikel 10 Participatieplaats en scholing in combinatie met participatieplaats
Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, achtste lid, van de Participatiewet en het eerste lid van artikel 10 van deze verordening). Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden
Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de Participatiewet). Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de Participatiewet).

Premie
De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken.[5] Bij de parlementaire behandeling van artikel 10a WWB heeft de staatssecretaris SZW in dezen een bedrag genoemd van € 600,00 per jaar (Tweede Kamer, Handelingen 2008 – 2009, 31577, nr.21, p. 1700).
De premie is in artikel 10 vastgesteld op een bedrag van € 365,00 per 6 maanden, zijnde een premie ter hoogte van de helft van het maximum bedrag op jaarbasis zoals genoemd in artikel 7 onderdeel h van de Regeling WWB, de zgn. lage vrijwilligersvergoeding, zoals deze gold tot 1 januari 2006.

Scholing of opleiding participatieplaats
Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet gericht zijn op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel

[5] Kamerstukken II 2007/08 31 577, nr. 3, blz. 12.

scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.

Artikel 11 Participatievoorziening beschut werk

Het college kan de voorziening beschut werk aanbieden aan een persoon uit de doelgroep die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft dat van een reguliere werkgever redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij deze in dienst neemt (eerste lid).

Stap 1: voorselectie

Ten behoeve van de participatievoorziening beschut werk voert de gemeente een voorselectie uit. Tijdens de voorselectie bepaalt het college welke mensen in aanmerking kunnen komen voor beschut werk, en op welk moment. In de verordening moet vastgelegd worden hoe zij deze voorselectie uitvoeren.[6] Daarom is in het tweede lid bepaald dat het college uitsluitend personen met een minimum loonwaarde van 30% van WML selecteert voor de beoordeling of zij uitsluitend in een beschutte omgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Voor dit criterium is gekozen omdat personen met een minimum loonwaarde van 30% van WML veelal niet uitsluitend in een beschutte omgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Onder de personen met een minimum loonwaarde van 30% van WML is het aannemelijk dat daartoe personen behoren die uitsluitend in een beschutte omgeving kunnen werken.

Het college kan ambtshalve vaststellen of een persoon uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Hiervoor is dus geen aanvraag van een persoon nodig. Het college maakt uit de personen uit de doelgroep een voorselectie. Het college moet bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen advies inwinnen voor de beoordeling of de geselecteerde personen uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben.

Stap 2: advies Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon tot de doelgroep beschut werk behoort. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen voert op basis van landelijke criteria een beoordeling uit (artikel 10b, tweede lid, van de Participatiewet).

Stap 3: besluit gemeente

Op basis van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen beslist de gemeente of iemand tot de doelgroep 'beschut werk' behoort. Alleen als sprake is van een onzorgvuldige totstandkoming van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, kan de gemeente besluiten het advies niet te volgen.[7]

Stap 4: dienstbetrekking 'beschut werk'

Nadat is vastgesteld dat iemand tot de doelgroep 'beschut werk' behoort, zorgt de gemeente ervoor dat deze persoon in een dienstbetrekking onder beschutte omstandigheden aan de slag gaat (artikel 10b, derde lid, van de Participatiewet). Het kan dan gaan om een privaatrechtelijke of een publiekrechtelijke dienstbetrekking (artikel 6, eerste lid, onderdeel f, van de Participatiewet). Hoe de dienstbetrekking wordt georganiseerd, behoort tot de beleidsvrijheid van gemeenten. Een dienstbetrekking kan bijvoorbeeld worden georganiseerd via een gemeentelijke dienst, NV, BV of stichting. Ook kunnen personen (via detachering) in een beschutte omgeving bij reguliere werkgevers werken.[8]

Naast het bepalen van wie in aanmerking kan komen voor beschut werk zijn in deze verordening vastgelegd welke voorzieningen voor arbeidsinschakeling ingezet worden om deze dienstbetrekking mogelijk te maken (derde lid). Tevens is in deze verordening vastgelegd op welke wijze de gemeente de omvang van het aanbod van beschut werk vaststelt. Gemeenten kunnen het werk zelf organiseren via bijvoorbeeld een aan de gemeente gelieerd bedrijf zoals een SW-bedrijf. Ook kunnen zij afspraken

[6] Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 113, blz. 3.
[7] Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 113.
[8] Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 107, blz. 66.

maken met andere reguliere werkgevers over de voorwaarden waarop zij deze mensen een dergelijke dienstbetrekking aanbieden.[9]

Omvang beschut werk
Het college bepaalt de omvang van het aanbod beschut werk. Het aanbod is mede afhankelijk van het aantal geschikte en beschikbare plaatsen bij werkgevers en is aldus niet taakstellend. Daarom moet het college overleg voeren met partners om de omvang van het aanbod te kunnen bepalen (vierde lid).

Artikel 12 Ondersteuning bij leer-werktraject
Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en de ondersteuning nodig moet zijn voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 12 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet.

Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:
- van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van 16 of 17 jaar oud die dreigen uit te vallen op school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van 18 tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt.[10] In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan 18 jaar en aan personen van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.

Artikel 13 Persoonlijke ondersteuning
In artikel 13 wordt de voorziening persoonlijke ondersteuning nader geduid. Het gaat dan om een voorziening zoals een jobcoach, die op vaste tijden en gedurende een langere periode de werknemer met beperkingen bij het verrichten van zijn taken ondersteunt. Het moet dan ook gaan om een systematische ondersteuning. Daarnaast moet de ondersteuning noodzakelijk zijn in die zin, dat de werknemer zonder die ondersteuning in redelijkheid niet zijn werkzaamheden zou kunnen verrichten. Persoonlijke ondersteuning heeft tot doel dat een werknemer wordt begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding via een dergelijke voorziening bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn.[11]

[9] Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 107, blz. 115-116.
[10] Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, blz. 49.
[11] Kamerstukken II 2013-2014, 33 161, nr. 107, blz. 115.

Artikel 14 No-riskpolis

De no-riskpolis kan worden ingezet als ondersteuning bij de arbeidsinschakeling (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet). De no-riskpolis is een belangrijk instrument om aarzelingen bij werkgevers weg te nemen om mensen met arbeidsbeperkingen in dienst te nemen. De no-riskpolis zorgt ervoor dat de werkgever compensatie ontvangt voor de loonkosten, wanneer een werknemer met arbeidsbeperkingen ziek wordt. Een werkgever komt niet in aanmerking voor een no-risk polis als artikel 29b van de Ziektewet van toepassing is (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b van de Participatiewet).

De no-riskpolis is een verzekering waarbij de werkgever bij ziekte van de werknemer die een structurele functionele of andere beperking heeft of ten behoeve van wie die werkgever een loonkostensubsidie ontvangt, in aanmerking komt voor de no-riskpolis.

Voorwaarden

In het eerste lid is opgenomen wanneer een werkgever in aanmerking komt voor een no-riskpolis. Er is voor gekozen om de mogelijkheid tot inzet van een no-riskpolis te beperken voor arbeidsovereenkomsten die minimaal zes maanden duren.
Voorts is voor inzet van de no-riskpolis vereist dat de werknemer behoort tot de doelgroep (zie artikel 1 van deze verordening) en hij een structurele functionele of andere beperking heeft of ten behoeve van hem de werkgever een loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet ontvangt. Ook ligt voor de hand dat de werknemer zijn woonplaats moet hebben binnen de gemeente.

Hoogte vergoeding

De no-riskpolis vergoedt:
- het loon van de werknemer tot 120 procent van het minimumloon;
- 15 procent boven de dekking voor extra werkgeverslasten.

Contract met verzekeraar

De gemeente moet ten behoeve van het verstrekken van een no-riskpolis een verzekering afsluiten met een verzekeringsmaatschappij. De gemeente treedt op als verzekeringsnemer. De werkgever is de begunstigde (derde lid).

Duur no-riskpolis

Het college vergoedt de no-riskpolis tot maximaal 24 maanden na indiensttreding van de werknemer bij de werkgever.

Na twee jaar is het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verantwoordelijk

De no-riskpolis kan maximaal voor de duur van twee jaar worden ingezet. Nadat betrokkene twee jaar zelfstandig het minimumloon heeft verdiend, dus zonder loonkostensubsidie, gaat de verantwoordelijkheid voor de no-riskpolis over naar Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en kan artikel 29b van de Ziektewet van toepassing zijn.

Artikel 15 Stimuleringspremie

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Participatiewet is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen.

Compensatie

Het doel van de stimuleringspremie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een premie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen.[12] In het eerste lid is de doelgroep opgenomen en in het tweede lid is opgenomen dat het college nadere regels stelt ten aanzien van de duur van de premie, de hoogte, en de verplichtingen die aan de premie worden verbonden.

[12] Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125.

Geen verdringing
Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 6.

De in artikel 15 van deze verordening geregelde stimuleringspremie moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Participatiewet. De loonkostensubsidie is geïntroduceerd in de Participatiewet door de Invoeringswet Participatiewet en is specifiek bedoeld voor personen met een arbeidsbeperking. De in artikel 15 opgenomen stimuleringspremie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen die kwetsbaar of uiterst kwetsbaar zijn.
Het gaat hier dus niet om de loonkostensubsidie die verstrekt kan worden aan personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van een wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet). Vandaar dat voor een andere benaming, stimuleringspremie, is gekozen.

Artikel 16 Overige vergoedingen
Het college kan als onderdeel van een re-integratietraject aan de doelgroep naast scholing (zie artikel 9) een vergoeding verstrekken voor andere voorzieningen (zoals o.a. reiskosten, verwervingskosten, etc.). Het doel van het verstrekken van vergoedingen is het wegnemen van financiële belemmeringen met betrekking tot het deelnemen aan een re-integratietraject. Een individuele beoordeling dient ten grondslag te liggen aan de noodzaak tot toekenning van de vergoeding.
In het tweede lid van dit artikel is opgenomen dat het college nadere regels stelt ten aanzien van de soort kosten, de hoogte en de duur van de vergoeding en de voorwaarden waaronder een vergoeding kan worden verstrekt.

Artikel 17 Intrekking verordening en overgangsrecht
In artikel 17 is onder andere het overgangsrecht neergelegd. Het kan voorkomen dat personen een voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de oude re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de oude re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de oude re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 4, tweede lid, van deze verordening moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 17, eerste lid, geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor een bepaalde duur. Een dergelijke voorziening wordt behouden voor ten hoogste de duur van 12 maanden of - als dit eerder is - voor de duur dat deze is verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een belanghebbende geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. De periode van 12 maanden begint te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Voortzetten toegekende voorzieningen
Toegekende voorzieningen op grond van de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 worden dus in beginsel behouden tot 12 maanden na inwerkingtreding van deze verordening. Na afloop van die periode kan het college besluiten of een voorziening wordt voortgezet (artikel 17, tweede lid). Hierbij kan het college rekening houden met al gesloten overeenkomsten. Voortzetting van een voorziening ligt bijvoorbeeld voor de hand als het college is gehouden de kosten van een dergelijke voorziening te voldoen, ongeacht of een persoon nog gebruik maakt van de voorziening. Lopende re-integratievoorzieningen kunnen in beginsel ná inwerkingtreding van deze verordening worden afgerond conform de overeenkomst.

Voortzetting is niet mogelijk
Voortzetting van een toegekende voorziening na 12 maanden is niet mogelijk als de voorziening binnen die periode is beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de voorwaarden voor die voorziening op grond van de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 of als de voorziening is toegekend voor een kortere duur dan 12 maanden na inwerkingtreding van de verordening. Een voorziening dient immers niet langer te worden voortgezet dan de duur van de oorspronkelijke toekenning.

Ten aanzien van die voorziening blijft de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2010 van toepassing (artikel 17, derde lid, van deze verordening).

Artikel 18 Hardheidsclausule
Dit artikel geeft de mogelijkheid tot individualiserend handelen als strikte toepassing van de verordening tot onbillijkheden leidt. Bij het afwijken van de bepalingen kunnen de rechten van belanghebbenden op basis van deze verordening niet worden aangetast.

Artikel 19 Situaties waarin de verordening niet voorziet
Mocht zich een situatie voordoen waarin deze verordening niet voorziet, dan beslist het college met inachtneming van het doel en de overwegingen die aan deze verordening ten grondslag liggen.

Artikel 20 Inwerkingtreding
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Toelichtende tekst op de verordening Participatiewet
Werkgroep wetgeving
21-10-2014

Vanuit verschillende kanten is gevraagd om een korte toelichting te geven op de verordeningen die zijn gemaakt in het kader van de voorbereiding van de invoering van de Participatiewet. In deze notitie wordt een korte toelichting gegeven op de verordeningen. De belangrijkste wijzigingen zijn daarin ook opgenomen.

1. Re-integratieverordening Participatiewet Helmond 2015

In de re-integratieverordening zijn de instrumenten en voorzieningen op hoofdlijnen beschreven, die de gemeente kan inzetten. Nieuwe instrumenten zijn beschut werk, begeleid werken en persoonlijke ondersteuning.Ook de No Risk-polis is als instrument opgenomen. Verder is de oude vorm van loonkoststensubsidie gehandhaafd onder de naam Stimuleringspremie. De stimuleringspremie wordt betaald uit de re-integratiemiddelen. Voor de nieuwe vorm van loonkostensubsidie is een aparte verordening gemaakt. De toegang is voor mensen met een arbeidsbeperking en de loonkostensubsidie wordt gefinancierd uit het inkomendeel. Nadere uitwerking vindt plaats in beleidsregels.

2. Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Helmond 2015

Om het voor werkgevers aantrekkelijker te maken om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen, krijgt de gemeente vanaf 2015 de mogelijkheid om loonkostensubsidie te verstrekken. Gemeenten hebben beleidsvrijheid en bepalen op basis van maatwerk wat iemand aan ondersteuning nodig heeft. In de verordening dient de gemeente regels te stellen over de wijze van vaststelling van de doelgroep loonkostensubsidie en de vaststelling van de loonwaarde. De regering heeft een algemene maatregel van bestuur (AMvB) in voorbereiding evenals een ministeriele regeling waarin minimumeisen worden opgenomen die landelijk moeten gaan gelden (in de AMvB) en minimumeisen die gelden zolang in de werkbedrijven nog geen afspraken zijn gemaakt over minimumeisen.

3. Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Helmond 2015

De grondslagen voor deze verordening zijn gewijzigd. Geüniformeerde verplichtingen met een bepaalde maatregel voor een bepaalde duur (100% gedurende 1 tot 3 maanden) met betrekking tot arbeidsinschakeling zijn landelijk bepaald en staan in de wet. Verder komt de nieuwe verordening inhoudelijk grotendeels overeen met de huidige verordening.

Enkele bijzonderheden:

- WWB en IOAW/-Z zijn samengevoegd; gedragingen zijn apart beschreven en worden op dezelfde manier gesanctioneerd als voorheen;
- In verband met de geüniformeerde verplichtingen zijn enkele wijzigingen in oorspronkelijk artikel aangebracht, waarin gedragingen worden benoemd (verplaatst);
- Ernstige misdragingen zijn als eigenstandige gedraging strafbaar. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen ernstige misdragingen (2 maanden) jegens personen en ernstige misdragingen jegens materialen (1 maand);
- Voor de geüniformeerde verplichtingen met betrekking tot arbeidsinschakeling is de verlaging op 100% gedurende één maand vastgesteld, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende gedragingen;

- Het niet nakomen van overige verplichtingen wordt gesanctioneerd met een verlaging van 20%;
- Artikel over beleidsplan Hoogwaardig handhaven gehandhaafd, zodat er iedere vier jaar een beleidsplan wordt opgesteld i.p.v. een handhavingsverordening.

4. Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Helmond 2015

De grondslagen voor deze verordening zijn gewijzigd. De term “WWB” is vervangen door “Participatiewet”. Inhoudelijk komt de nieuwe verordening overeen met de huidige verordening.

5. Verordening individuele inkomenstoeslag Helmond 2015

Door de invoering van de wet Maatregelen WWB komt de langdurigheidstoeslag te vervallen. In plaats hiervan worden de mogelijkheden om individuele bijzondere bijstand te verstrekken verruimd. Hiervoor dient een nieuwe verordening te worden opgesteld. De langdurigheidtoeslag moest een college verlenen als aan de voorwaarden werd voldaan. Onder de participatiewet kan het college een individuele inkomenstoeslag verlenen. Het toekennen van een individuele inkomenstoeslag is daarmee een bevoegdheid geworden en geen verplichting. Aan de langdurigheidtoeslag ligt de volgende overweging ten grondslag. De bijstandsnorm wordt toereikend geacht om te voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van bestaan. Toch kan de financiële situatie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. In de nieuwe verordening individuele inkomenstoeslag dient de gemeenteraad vast te stellen wat onder langdurig een laag inkomen beschouwd moet worden. Uit het feit dat de minimumleeftijd voor het recht op de individuele inkomenstoeslag is verlaagd van 23 jaar naar 21 jaar kan echter worden afgeleid dat onder langdurig ten minste drie jaar moet worden begrepen. Kiest de gemeenteraad voor een referteperiode van 5 jaar dan heeft dit tot gevolg dat personen jonger dan 23 jaar niet in aanmerking kunnen komen voor een individuele inkomenstoeslag. Bij de keuze kan ook meespelen dat volgens het Nibud de reservering voor bijstandscliënten na een periode van 3 jaar op is.
Naast de referteperiode dient de raad ook aan te geven wat onder een laag inkomen verstaan dient te worden. In variant A wordt een inkomensgrens gehanteerd van 110% en in variant B 100%.
Ten slotte is in deze verordening een praktische oplossing gevonden voor het gegeven dat de norm voor een alleenstaande ouder per 1-1-2015 komt te vervallen.

6. Verordening individuele studietoeslag 2015

De Invoeringswet Participatiewet introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoeslag. De toeslag wordt aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand. Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning voor bepaalde groepen studerenden. Het verlenen van een individuele studietoeslag is een discretionaire bevoegdheid van het college is bedoeld voor arbeidsgehandicapte studenten. De gemeenteraad dient in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoeslag. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoeslag.
Doel is het verbeteren positie arbeidsmarkt arbeidsgehandicapten. De gedachte achter de individuele studietoeslag is dat het vooral voor mensen met een arbeidshandicap van belang is de positie op de arbeidsmarkt te verbeteren middels het behalen van een diploma. Als studenten door een handicap/ beperking geen bijbaantje kunnen nemen, is het redelijk een financiële compensatie te bieden. Voor het bepalen van de doelgroep kan aangesloten worden bij de doelgroep bepaling van het instrument loonkostensubsidie.

7. Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Helmond 2015

In het kader van cliëntenparticipatie Participatiewet is gekeken naar een gewenst toekomstmodel en naar specifieke organisatieaspecten, die in de verordening verwerkt moeten worden. Vanuit het idee van de decentralisaties en het gegeven dat gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond en Peelgemeenten steeds intensiever gaan samenwerken, gezamenlijk beleid ontwikkelen en door één uitvoeringsorganisatie laten uitvoeren ligt het in de rede om ook een enkele cliëntenraad voor het gehele sociale domein in te richten. Voor 2015 is één geïntegreerd orgaan voor het hele sociaal domein echter nog een brug te ver. De belangrijkste argumenten die hieraan ten grondslag liggen zijn: (1) gemeenten dragen hun verordende bevoegdheden (nog) niet over naar een nieuwe entiteit (werkbedrijf) en (2) behoud van lokale cliëntenraden en de mandatering van adviesbevoegdheden naar een regionaal cliëntenplatform brengt de representativiteit van cliëntenparticipatie niet in gevaar. Het regionaal cliëntenplatform – dat in 2013 al is opgezet – wordt daarom wel voortgezet, en volledig gemandateerd door lokale raden voor advisering over beleid en dienstverlening.

Voor wat betreft de opzet van de verordening is ervoor gekozen om op een aantal onderdelen wijzigingen voor te stellen. Enerzijds gaat het hierbij om zaken als onkostenvergoeding en facilitering van de cliëntenraad, in relatie tot het regionaal cliëntenplatform (dezelfde onkostenvergoeding op regionaal niveau). Anderzijds betreffen de wijzigingen zaken als onafhankelijk voorzitterschap, werkwijze en benoemingsduur voor een goed functionerende lokale cliëntenraad, die voldoende representatief is en een goede bijdrage kan leveren aan het regionaal cliënten platform.

8. Tegenprestatie naar vermogen

De verordening tegenprestatie naar vermogen dient op basis van het overgangsrecht uiterlijk 1 juli 2015 te zijn vastgesteld (artikel 78z lid 7 Participatiewet). Gemeenten hebben nog tot 1 juli 2015 voor de concrete invulling van de tegenprestatie naar vermogen en om nadere afspraken te maken. Indien gemeenten de termijn 1 januari 2015 niet redden, betekent dit voor de uitvoeringspraktijk dat gemeenten de tegenprestatie naar vermogen ook nog niet kunt opleggen op grond van de nieuwe (nog vast te stellen) verordening. Dit is voor ons het geval. Wij redden het namelijk niet om de verordening op 1 januari 2015 gereed te hebben, vanwege de complexiteit van de te maken keuzes en de financiële gevolgen die daaraan ten grondslag liggen. Binnen onze arbeidsmarktregio moeten hierover nog fundamentele keuzes worden gemaakt.

Verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2014;
gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, van de Participatiewet;

besluit :

I. vast te stellen de verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015:
II. in te trekken verordening langdurigheidstoeslag Gemert-Bakel 2013.

Artikel 1. Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. inkomen: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet, en de algemene bijstand;
b. peildatum: datum waartegen een persoon individuele inkomenstoeslag aanvraagt;
c. referteperiode: periode van drie jaar voorafgaand aan de peildatum.

Artikel 2. Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 3. Langdurig laag inkomen

1. Een persoon heeft een langdurig laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm.
2. De toepasselijke bijstandsnorm bedraagt voor toepassing van lid 1;
    a. voor gehuwden de norm genoemd in artikel 21 onder b van de wet (exclusief de vakantietoeslag);
    b. voor alleenstaande ouder 90% van de norm genoemd in artikel 21 onder b van de wet (exclusief de vakantietoeslag);
    c. voor alleenstaande 70% van de norm genoemd in artikel 21 onder b van de wet (exclusief de vakantietoeslag).

Artikel 4. Hoogte individuele inkomenstoeslag

1. De individuele inkomenstoeslag wordt gebaseerd op de bijstandsnorm per 1 januari van het betreffende kalenderjaar en bedraagt afgerond op hele euro's:
    a. Voor gehuwden; 38% van de bijstandsnorm genoemd in artikel 21 onder b van de wet;
    b. Voor een alleenstaande ouder: 38% van 90% van de bijstandsnorm genoemd in artikel 21 onder b van de wet;
    c. Voor een alleenstaande: 38% van 70% van bijstandsnorm genoemd in artikel 21 onder b van de wet:
2. Als één van de gehuwden is uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoeslag ingevolge de artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet, komt de rechthebbende echtgenoot in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.
3. Voor toepassing van het eerste en tweede lid is de situatie op de peildatum bepalend.

Artikel 5. Nadere uitvoeringsregels

Het college kan bij uitvoeringsbesluit nadere regels stellen in het belang van een zorgvuldige uitvoering van deze verordening.
Het college stelt in ieder geval beleidsregels vast die aangeven wanneer sprake is van "geen uitzicht op inkomensverbetering" waarbij rekening gehouden wordt met de krachten en bekwaamheden van de persoon en de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Artikel 6. Hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening indien strikte toepassing daarvan leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2014.

de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Toelichting

Verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015

Algemeen
Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van een component reservering, in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) in 2004 de langdurigheidstoeslag in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoeslag gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoeslag sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoeslag de langdurigheidstoeslag. Sindsdien is het verlenen van de toeslag geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het college een individuele inkomenstoeslag kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor. Het college kan in beleidsregels aangeven welke groepen niet in aanmerking komen voor individuele inkomenstoeslag en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan personen aan wie in de referteperiode een maatregel is opgelegd wegens een schending van een arbeidsverplichting of een re-integratieverplichting of aan personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen.

Vast te leggen regels in verordening
De individuele inkomenstoeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet). Bij verordening moeten regels vastgesteld worden over het verlenen van een individuele inkomenstoeslag als bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen ‘langdurig’ en ‘laag inkomen’. Op grond van deze verordening is geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarnaast moet bij verordening de hoogte van de individuele inkomenstoeslag bepaald worden. Het college kan in (wetsinterpreterende) beleidsregels aangeven wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Gelet op de tekst van artikel 8, tweede lid, van de Participatiewet hoeft dit criterium niet te worden vastgelegd in de verordening. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:
- de krachten en bekwaamheden van de persoon, en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Overgangsrecht
Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoeslag de langdurigheidstoeslag. Het is niet nodig om in deze verordening overgangsrecht op te nemen met betrekking tot eerder verstrekte langdurigheidstoeslagen, omdat artikel 78z van de Participatiewet voorziet in algemeen overgangsrecht met betrekking tot de wijzigingen in de Participatiewet als gevolg van de inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet en de Wet maatregelen WWB op 1 januari 2015. De individuele inkomenstoeslag en voorheen de langdurigheidstoeslag worden immers toegekend tegen een peildatum. Zaken die na de peildatum gebeuren hebben geen betekenis voor het recht op een dergelijke toeslag. Wie op een datum gelegen vóór 1 januari 2015 op basis van de toepasselijke verordening recht had op langdurigheidstoeslag, behoudt dat onverkort, ongeacht of hij voldoet aan de voorwaarden die per 1 januari 2015 zijn gesteld in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening. Toekenning van het recht op individuele inkomenstoeslag tegen een datum gelegen op of ná 1 januari 2015 is uitsluitend mogelijk als wordt voldaan aan de in artikel 36 van de Participatiewet en deze verordening opgenomen voorwaarden.

Wijziging leefvorm
De leefvorm (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwd) van een persoon kan wijzigen binnen de referteperiode. Dit is bijvoorbeeld het geval indien gehuwden individuele inkomenstoeslag aanvragen, maar zij over een gedeelte van de referteperiode als alleenstaande moeten worden aangemerkt.

Personen moeten dan ook over dat deel van de referteperiode aan de voorwaarden voldoen om voor individuele inkomenstoeslag in aanmerking te komen. Gehuwden moeten immers zowel gezamenlijk als afzonderlijk aan de voorwaarden voldoen.

Artikelsgewijze toelichting
Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hier behandeld.

Artikel 1. Begrippen
Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Inkomen
Met inkomen wordt bedoeld het inkomen zoals bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet. In afwijking hiervan wordt algemene bijstand voor de beoordeling van het recht op individuele inkomenstoeslag ook in aanmerking genomen als inkomen. Bijzondere bijstand kan niet als inkomen in aanmerking worden genomen. Aangezien individuele inkomenstoeslag een vorm van bijzondere bijstand is, is het niet nodig expliciet te bepalen dat een eerder verstrekte individuele inkomenstoeslag buiten beschouwing moet worden gelaten bij de vaststelling van het inkomen. Het wordt niet wenselijk geacht een eerder verstrekte individuele inkomenstoeslag in aanmerking te nemen als inkomen, omdat dit het ongewenst effect kan hebben dat een persoon geen recht op een individuele inkomenstoeslag heeft omdat hij een te hoog inkomen heeft gehad in de referteperiode vanwege een eerder verstrekte toeslag. Wat voor een eerder verstrekte individuele inkomenstoeslag geldt, dat geldt ook voor een eerder verstrekte langdurigheidstoeslag op grond van de WWB zoals die luidde vóór 1 januari 2015.

Peildatum
De peildatum is de datum waartegen een persoon individuele inkomenstoeslag aanvraagt (artikel 1 van deze verordening). Het gaat om de datum waarop een persoon langdurig een laag inkomen heeft, geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet en, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. De peildatum komt meestal overeen met de meldingsdatum. De peildatum kan in beginsel niet liggen vóór de dag waarop een persoon zich heeft gemeld om individuele inkomenstoeslag aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de Participatiewet en de jurisprudentie rondom artikel 44 van de Participatiewet.

Referteperiode
Verder is bepaald wat onder de referteperiode moet worden verstaan: een periode van 36 maanden (3 jaar) voorafgaand aan de peildatum. Zie ook de toelichting bij artikel 3 onder ‘Langdurig’.

Artikel 2. Indienen verzoek
De Wet maatregelen WWB heeft artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet dusdanig gewijzigd dat een persoon een verzoek tot verlening van individuele inkomenstoeslag kan indienen. Voorheen was de langdurigheidstoeslag alleen op aanvraag verkrijgbaar. Onder aanvraag wordt verstaan: een verzoek van een persoon, een besluit te nemen (artikel 1:3, derde lid, van de Awb). Een aanvraag dient in beginsel schriftelijk te worden ingediend (artikel 4:1 Awb).

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het college vastgesteld formulier. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomenstoeslag zoals bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet.

Artikel 3. Langdurig laag inkomen
Van belang bij het bepalen wat een langdurig laag inkomen is, is wat onder 'langdurig' en onder 'laag' wordt verstaan.

Langdurig
De door de gemeenteraad vastgestelde langdurige periode voorafgaand aan de peildatum, wordt aangeduid als referteperiode. De referteperiode is vastgesteld in artikel 1 van deze verordening.
De referteperiode bedroeg tot 1 januari 2009 vijf jaar. Vanaf deze datum hebben de gemeente de vrijheid de duur van de referteperiode zelf vast te stellen. Uitgegaan wordt van een periode van 3 jaar. Uit het feit dat de minimumleeftijd voor het recht op langdurigheidstoeslag met ingang van 1-1-2009 is verlaagd van 23 naar 21 jaar kan worden afgeleid dat onder langdurig tenminste 3 jaar moet worden begrepen. Ook het Nibud geeft aan dat de reserveringsmogelijkheden bij een periode van 3 jaar minimaal worden.

Laag inkomen
Een inkomen is laag als het niet hoger is dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm.
Om twee redenen is er voor gekozen om de toepasselijke bijstandsnorm vast te leggen gerelateerd aan de drie begrippen ; gezin, alleenstaande ouder en alleenstaande (artikel 4 a, b en c van de wet) met daarbij een aan het begrip gerelateerde norm.
Eerste reden is dat met ingang van 1-1-2015 de alleenstaande ouder norm te vervallen. Het inkomen alleenstaande ouders in de bijstand bestaat uit de norm alleenstaande plus een kindgebonden budget. Het kindgebonden budget wordt door de belastingdienst uitgekeerd. Laag inkomen sec uitdrukken in toepasselijke bijstandsnorm zou tot uitsluiting van de individuele inkomenstoeslag van alleenstaande ouders leiden.
De twee reden is de uitvoerbaarheid.
Met ingang van 1-1-2015 wordt de systematiek van de kostendelersnorm ingevoerd. De kostendelersnorm is van toepassing op de bijstandsgerechtigde die met een of meerdere personen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft. De kostendelersnorm wordt berekend middels een formule:

$$\frac{(40\% + A \times 30\%)}{A} \times B$$

A: het totaal aantal personen dat in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft en meetellen voor de kostendelersnorm.
B de rekensom, ofwel de toepasselijke gehuwdennorm.
Uitvoering van deze systematiek voor het bepalen van een laag inkomen is administratief belastend voor de uitvoering.
Gelet op deze twee redenen is voor het benoemen van de toepasselijke bijstandsnorm gekozen.

De vraag of het inkomen van een persoon gedurende de referteperiode niet hoger is dan het langdurig lage inkomen van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm, zal niet al te rigide mogen worden beoordeeld. Een marginale overschrijding van dit lage inkomen moet worden genegeerd.[1] Gaat het inkomen van een persoon gedurende (een deel van) de referteperiode de toepasselijke bijstandsnorm maandelijks met ongeveer € 5 of meer te boven, dan is geen sprake meer van een marginale overschrijding van de bijstandsnorm die niet aan toekenning van een individuele inkomenstoeslag in de weg staat. Er is immers geen sprake van een incidentele geringe overschrijding van de bijstandsnorm of van te verwaarlozen bedragen van enkele eurocenten.[2]

Door de inkomensgrens op 110% van de toepasselijke bijstandsnorm te stellen wordt een armoedeval bij het aanvaarden van werk voorkomen.

[1] CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2008:BE8918 en CRvB 15-02-2011, nr. 08/5141 WWB, ECLI:NL:CRVB:2011:BP5532.
[2] (CRvB 27-03-2012, nr. 10/2488 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW0068 en CRvB 31-07-2012, nr. 12/1825 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BX7178.

Artikel 4. Hoogte individuele inkomenstoeslag
Bij de hoogte van de individuele inkomenstoeslag wordt onderscheid gemaakt tussen een alleenstaande, een alleenstaande ouder en gehuwden.

Gehuwden
Bij gehuwden moet in het oog worden gehouden dat het recht op individuele inkomenstoeslag de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden personen op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet. Voldoet één van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomenstoeslag.[3]
Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoeslag, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomenstoeslag, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden. Dat is geregeld in het tweede lid.

Door de individuele inkomenstoeslag af te leiden van de bijstandsnormen is indexering niet aan de orde. Door de wijziging van de normsystematiek is er geen norm alleenstaande ouder meer. De 20% toeslag in verband met het niet kunnen delen van kosten wordt opgenomen in de basisnormen: de norm voor alleenstaande wordt 70% (i.p.v. 50%) , die voor alleenstaande ouder 90% (ipv 70%). (Tk 2013-2014. 33 801, nr 3 p 58 (memorie van toelichting)

Individuele inkomenstoeslag (peildatum normen 1-1-2014)		
Toepasselijke bijstandsnorm		38%
Gehuwden	€ 1354,54	€ 515,--
Alleenstaande ouders	90% € 1354,54	€ 463,--
Alleenstaande	70% € 1354,54	€ 360,--

[3] CRvB 13-07-2010, nr. 08/2345 WWB, ECLI:NL:CRVB:2010:BN2529.

VERORDENING INDIVIDUELE STUDIETOESLAG Gemert-Bakel 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2014

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel c, derde lid, van de Participatiewet;

besluit vast te stellen de Verordening individuele studietoeslag Gemert-Bakel 2015

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:
a. de wet: de Participatiewet 2015;
b. college: het college van burgemeester en wethouders;
c. wet studiefinanciering: de wet studiefinanciering 2000 of de daaropvolgende wettelijke regeling.

Artikel 2 Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36b, eerste lid van de Participatiewet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier.

HOOFDSTUK 2 INDIVIDUELE STUDIETOESLAG

Artikel 3 Doelgroep studietoeslag

1. Een belanghebbende die behoort tot de doelgroep voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan een aanvraag indienen voor een individuele studietoeslag. Om hiervoor in aanmerking te komen is het vereist dat belanghebbende op de datum van de aanvraag aan de volgende voorwaarden voldoet, belanghebbende:
   a. is 18 jaar of ouder;
   b. heeft recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering of heeft recht op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
   c. heeft geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de wet, en
   d. is een persoon van wie is vastgesteld dat hij wegens met een arbeidshandicap of langdurige medische beperkingen niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.
2. Er wordt geen studietoelage verstrekt als er sprake is van andere inkomsten naast de studiefinanciering.

Artikel 4 De hoogte en duur van de toeslag

1. De hoogte van de toeslag bedraagt 10% van het Wettelijk minimumloon dat voor hen geldt, afgerond op hele euro's.
2. De toeslag als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt, zolang de belanghebbende recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten, gedurende maximaal vier jaar.

Artikel 5 De frequentie van de betaling

Uitbetaling van de toeslag vindt maandelijks plaats.

HOOFDSTUK 3 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 6. Nadere uitvoeringsregels

Het college kan bij uitvoeringsbesluit nadere regels stellen in het belang van een zorgvuldige uitvoering van deze verordening.

Artikel 7 Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald, indien strikte toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 8 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Toelichting individuele studietoeslag

Algemeen
De Invoeringswet Participatiewet introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoeslag. De toeslag wordt aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5 onderdeel d Participatiewet). Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning voor bepaalde groepen studerenden. Het verlenen van een individuele studietoeslag is een discretionaire bevoegdheid van het college (dit volgt uit artikel 36b lid 1 Participatiewet)en is bedoeld voor arbeidsgehandicapte studenten.
De gemeenteraad dient in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoeslag (artikel 8 lid 1 onderdeel c Participatiewet). Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoeslag.

Verbeteren positie arbeidsmarkt arbeidsgehandicapten
De gedachte achter de individuele studietoeslag is dat het vooral voor mensen met een arbeidshandicap van belang is de positie op de arbeidsmarkt te verbeteren middels het behalen van een diploma. Werkgevers zijn volgens de wetgever vaak huiverig om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen. De wetgever verwacht dat de drempel om een contract aan te bieden lager is als een werkgever ziet dat iemand met succes een studie heeft afgerond. Met het verstrekken van een individuele studietoeslag krijgen mensen met een arbeidshandicap een extra steun in de rug. Een studieregeling stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

Uit de Memorie van Antwoord1 blijkt het volgende. Een vereiste voor de individuele studietoeslag is dat een student niet in staat is met voltijdse arbeid het Wettelijk minimumloon (WML) te verdienen. Dit leidt ertoe dat studenten die per uur wel het WML kunnen verdienen hier niet voor in aanmerking komen. Doel van de studietoeslag is om studenten met een beperking een bron van inkomsten te geven ter vervanging van inkomsten uit een bijbaan.

Achtergrond
Als studenten door een handicap/beperking geen bijbaantje kunnen nemen, is het redelijk een financiële compensatie te bieden. Om deze reden is ervoor gekozen dat mensen met alleen een medische urenbeperking niet voor een studietoeslag in aanmerking komen. Verder speelt nog mee dat de huidige bepaling aansluit bij de doelgroepbepaling van het instrument loonkostensubsidie. Het is daarom voor gemeenten mogelijk gemaakt om als is vastgesteld dat iemand tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, deze vaststelling ook te gebruiken om te bepalen of iemand op basis van dit vereiste in aanmerking komt voor de studietoeslag. Dit zorgt ervoor dat gemeenten geen apart beoordelingsinstrumentarium hoeven te ontwikkelen. Dit draagt in grote mate bij aan de uitvoerbaarheid van deze studietoeslag.

Prognose aantallen aanvragen
Het is niet goed te voorspellen hoeveel mensen uiteindelijk gebruik zullen gaan maken van deze regeling omdat het een nieuwe regeling betreft. Het is daarom verstandig om jaarlijks een inschatting te maken van het aantal mensen dat van deze regeling gebruik van gaat maken in het komende jaar. Verder kan jaarlijks beoordeeld worden welk effect deze maatregel heeft. Blijven mensen die dit hebben ontvangen inderdaad vaker uit de bijstand of stromen ze allemaal toch volledig in zonder uitzicht op werk? De verordening kan worden aangepast als het budget (ernstig) overschreden wordt.

Vast te leggen regels in beleidsregels
In beleidsregels kan het college nadere regels stellen aan wie een individuele studietoeslag kan worden verstrekt. In de beleidsregels kunnen ook groepen worden uitgesloten van het recht op individuele studietoeslag.

[1] Eerste Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 161, E, pagina 29

De voorwaarden dat een belanghebbende recht moet hebben op studiefinanciering of een WTOS-tegemoetkoming, moet niet zodanig worden geïnterpreteerd dat belanghebbende ook daadwerkelijk studiefinanciering of een tegemoetkoming moet ontvangen. Het is voldoende dat hij recht heeft op studiefinanciering of een tegemoetkoming. Of recht hierop bestaat is afhankelijk van de gekozen opleiding, de leeftijd en het inkomen van een belanghebbende.

De artikelen 12, 43, 49 en 52 Participatiewet zijn niet van toepassing bij verlening van de individuele inkomenstoeslag (artikel 36b lid 2 Participatiewet). Een individuele studietoeslag wordt op aanvraag verleend (artikel 36b lid 1 Participatiewet). Artikel 43 Participatiewet is daarbij niet van toepassing (artikel 36b lid 2 Participatiewet). De aanvraag moet worden ingediend bij het college. Een individuele studietoeslag kan niet als lening worden verstrekt als belanghebbende met de toeslag schulden wil aflossen. Artikel 49 Participatiewet is namelijk niet van toepassing op de individuele studietoeslag. Ook artikel 52 Participatiewet is niet van toepassing op de individuele studietoeslag. Dit maakt dat de individuele studietoeslag niet kan worden verstrekt in de vorm van een voorschot.

Artikelsgewijze toelichting
Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hier behandeld.

Artikel 1. Begrippen
Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Artikel 2. Indienen verzoek
Door personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a van de Participatiewet kan een verzoek om een individuele studietoeslag schriftelijk worden ingediend. Onder aanvraag wordt verstaan: een verzoek van een persoon, een besluit te nemen (artikel 1:3, derde lid, van de Awb). Een aanvraag dient in beginsel schriftelijk te worden ingediend (artikel 4:1 Awb).

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het college vastgesteld formulier. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om een individuele studietoeslag zoals bedoeld in artikel 36b van de Participatiewet.

Artikel 3. Doelgroep studietoeslag
Een belanghebbende die behoort tot de doelgroep voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan een aanvraag indienen voor een individuele studietoeslag. Artikel 36b lid 1 Participatiewet spreekt overigens zowel over verzoek als aanvraag. Het college kan op een dergelijk verzoek – gelet op de individuele omstandigheden van een belanghebbende - individuele inkomenstoeslag verlenen. Hiervoor is vereist dat belanghebbende op de datum van de aanvraag:

- 18 jaar of ouder is;
- recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet;
- en een persoon is van wie is vastgesteld dat hij wegens medische beperkingen niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Er wordt geen studietoelage verstrekt als er sprake is van andere inkomsten naast de studiefinanciering. In het tweede lid wordt aangegeven dat geen studietoeslag wordt verstrekt als de belanghebbende op grond van een andere studieregeling aanspraak kan maken op een financiële tegemoetkoming. Ook het UWV heeft een studieregeling. Dit is een voorliggende voorziening van de studietoeslag zoals bedoeld in deze verordening.

Artikel 4. De hoogte en duur van de toeslag
In dit artikel is de hoogte van de toeslag opgenomen. Aan een persoon die voldoet aan de voorwaarden voor een individuele toeslag wordt deze toegekend.
De toeslag bedraagt 10% van het wettelijk minimumloon dat voor de leeftijd van belanghebbende van toepassing is. Dat staat ongeveer gelijk aan één dag per week werken in een bijbaan. Hoe hoger de leeftijd, hoe hoger het bedrag dat betrokkenen ontvangen.

Bij de studieregeling jonggehandicapten, zoals deze onder de Wajong gold, is de toeslag gebaseerd op 25% van het wettelijk minimumloon (bruto). Gelet op de aard van de verstrekking dient de periodieke bijzondere bijstand belast te worden. Om die reden moet het percentage van het bruto loon altijd lager vastgesteld worden dan de 25%. De lasten per persoon per maand voor de gemeenten staan in de laatste kolom.

Bedragen minimumloon (bruto) per 1 juli 2014			
leeftijd	per maand	Netto klant 10%	Bruto gemeente
23 jaar en ouder	€ 1.495,20	€ 150	€ 235,50
22 jaar	€ 1.270,90	€ 127	€ 199,39
21 jaar	€ 1.084,00	€ 108	€ 169,56
20 jaar	€ 919,55	€ 92	€ 144,44
19 jaar	€ 785,00	€ 79	€ 124,03
18 jaar	€ 680,30	€ 68	€ 106,76

VERORDENING LOONKOSTENSUBSIDIE PARTICIPATIEWET GEMERT-BAKEL 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders van 4 november 2014
gelet op artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet

Besluit:
vast te stellen de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemert-Bakel 2015.

Artikel 1 Vaststelling wie tot doelgroep loonkostensubsidie behoort

1. Het college stelt vast of een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie.
2. Hierbij neemt het college de volgende criteria in acht:
   a. een persoon moet behoren tot de doelgroep zoals omschreven in artikel 7, eerste lid, onderdeel a van de Participatiewet;
   b. die persoon is niet in staat met voltijdse arbeid het wettelijk minimumloon te verdienen, en
   c. die persoon heeft mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.
3. Het college kan een advies vragen aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen met betrekking tot het oordeel of een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen neemt daarbij de in het tweede lid neergelegde criteria in acht.

Artikel 2 Vaststelling loonwaarde

1. Het college gebruikt de in de bijlage omschreven wijze om de loonwaarde van een persoon vast te stellen.
2. Het college maakt gebruik van de “werkwijze vaststelling loonwaarde Dariuz” om de loonwaarde van een persoon te bepalen.

Artikel 3 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2014

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel d, van de Participatiewet

besluit:

I. vast te stellen de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2015
II. in te trekken de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2013

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1 – Begrippen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. Wet: Participatiewet;
   b. College: het college van burgemeester en wethouders;
   c. Beslagvrije voet: beslagvrije voet als bedoeld in de artikelen 475c tot en met 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
   d. Recidiveboete: bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 18a, vijfde lid, van de Participatiewet;
   e. Verrekenen: verrekening als bedoeld in artikel 60, vierde lid, Participatiewet.

Hoofdstuk 2 – Bescherming beslagvrije voet bij verrekening wegens recidive

Artikel 2 – De uitoefening van de bevoegdheid tot verrekening

1. Het college verrekent de recidiveboete gedurende een tijdvak van drie maanden vanaf het moment van de dagtekening waarop de bestuurlijke boete is opgelegd.
2. De verrekening als bedoeld in het eerste lid geschiedt gedurende de eerste maand zonder inachtneming van de beslagvrije voet.
3. Aansluitend op verrekening als bedoeld in het tweede lid, verrekent het college de recidiveboete in de daarop volgende twee maanden op een dusdanige wijze dat belanghebbende blijft beschikken over een inkomen ter hoogte van 80% van de toepasselijke bijstandsnorm.
4. Tot het inkomen, bedoeld in het derde lid, worden ook middelen gerekend als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdelen n en r, van de Participatiewet.

Artikel 3 – Verrekenen met inachtneming beslagvrije voet

In afwijking van artikel 2 kan het college de recidiveboete met inachtneming van de beslagvrije voet verrekenen indien:

a. aannemelijk is dat verrekening op de wijze, bedoeld in artikel 2, zou leiden tot huisuitzetting van belanghebbende en diens gezin; of
b. anderszins sprake is van dringende redenen.

Artikel 4 – Eerder opgelegde bestuurlijke boetes

De artikelen 2 en 3 zijn van overeenkomstige toepassing op de verrekening van de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 18a, eerste lid, Participatiewet, indien en voor zover deze boete nog niet is betaald op het moment van verrekening van de recidiveboete.

Hoofdstuk 3 – Slotbepalingen

Artikel 5 – Inwerkingtreding
Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2015.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive
Toelichting

Middels de inwerkingtreding op 1 januari 2013 van de "Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving" is voorheen in de Wet werk en bijstand (WWB) en nu in de Participatiewet de bestuurlijke boete bij een schending van de inlichtingenplicht opgenomen. De hoogte van de boete is daarbij in beginsel gelijk aan het bedrag dat belanghebbende te veel aan bijstand heeft ontvangen. Is sprake van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht (recidive) dan wordt deze boete in beginsel verhoogd tot 150% van het te veel ontvangen bedrag. Het college van burgemeester en wethouders is verplicht de bestuurlijke boete met de lopende uitkering te verrekenen. In beginsel moet bij deze verrekening de bescherming van de beslagvrije voet in acht genomen worden. Is echter sprake van een bestuurlijke boete wegens recidive, dan kan het college besluiten gedurende maximaal drie maanden met de beslagvrije voet te verrekenen.

In eerste instantie had de wetgever voorzien in een *plicht* tot volledige verrekening van de boetevordering. Bij amendement is deze verplichting echter omgezet in een bevoegdheid, zodat de gemeente de mogelijkheid heeft om daar waar volledige verrekening onwenselijke effecten heeft (denk bijv. aan hogere maatschappelijke kosten vanwege uithuisplaatsing) de verrekening aan te passen, dan wel bij de verrekening de beslagvrije voet volledig te respecteren.
De Participatiewet verplicht de gemeenteraad in een verordening nadere regels te stellen over de bevoegdheid de beslagvrije voet tijdelijk buiten werking te stellen bij verrekening van de recidiveboete. Gemeenten krijgen daarmee de ruimte een afweging te maken van situaties of omstandigheden waarin het buiten werking stellen van de beslagvrije voet niet proportioneel wordt geacht.

De bevoegdheid van de gemeenteraad strekt zich slechts uit over het al dan niet in acht nemen van de beslagvrije voet bij verrekening van de recidiveboete.

In het kader van pseudoverrekening kunnen gemeenten te maken krijgen met verzoeken van andere gemeenten om een door hen opgelegde recidiveboete te verrekenen. Het college dat de boete heeft opgelegd zal in dat geval aangeven in hoeverre het de beslagvrije voet in acht wil nemen (volgens de regels van zijn gemeentelijke verordening). De gemeente die de uitkering verstrekt, moet in beginsel gehoor geven aan dit verzoek. Mocht de beslagvrije voet niet gerespecteerd worden, dan kan de belanghebbende het college waarvan hij uitkering ontvangt, verzoeken de beslagvrije voet toch in acht te nemen. In artikel 60b, tweede lid, van de Participatiewet is geregeld dat het college die de uitkering verstrekt, de bevoegdheid heeft aan dit verzoek van belanghebbende tegemoet te komen. Het ligt voor de hand dat het college bij de beslissing op dat verzoek handelt analoog aan de regels die in de eigen gemeentelijke verordening zijn vastgelegd. Dit wordt neergelegd in een door het college vast te stellen beleidsregel.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 – Begrippen
Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Awb of het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening.

In het tweede lid van dit artikel zijn een aantal begrippen nader omschreven. De meeste behoeven geen nadere toelichting.
Voor verrekenen geldt dat de Participatiewet een ruimer begrip van verrekenen kent dan het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Voor de duidelijkheid is daarom een aparte begripsbepaling opgenomen in de verordening.

Artikel 2 – De uitoefening van de bevoegdheid tot verrekening
Gedurende het tijdvak van drie maanden vanaf het moment van de dagtekening waarop de bestuurlijke boete is opgelegd, verrekent het college de eerste maand zonder inachtneming van de beslagvrije voet. Voor de overige twee maanden vindt weliswaar verrekening met de beslagvrije voet plaats, maar niet volledig. Belanghebbende blijft beschikken over een inkomen ter hoogte van 80% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Voor het percentage van 80% is aansluiting gezocht bij de invorderingsmogelijkheden die de Belastingdienst heeft bij notoire wanbetalers. Onder omstandigheden kan deze de beslagvrije voet (90% van de toepasselijke bijstandsnorm) verlagen met 10% op grond van artikel 19, eerste lid, van de Invorderingswet 1990.

Met de gekozen opzet wordt enerzijds uiting gegeven aan het principe dat fraude niet mag lonen. Het gaat hier immers om belanghebbenden die herhaaldelijk hun inlichtingenplicht hebben geschonden. Daar mag een duidelijk signaal tegenover staan. Anderzijds wordt rekening gehouden met de zorgplicht van gemeenten. Het volledig buiten werking stellen van de beslagvrije voet gedurende drie maanden kan kwalijke maatschappelijke consequenties hebben. Dat moet voorkomen worden, nu de regeling daarmee zijn doel voorbij zou schieten.
Een maand zonder inkomsten zou, ook bij het ontbreken van vermogen, in de meeste gevallen te overbruggen moeten zijn (denk bv. aan de 100% afstemming in verband met schending arbeidsverplichting). Na deze maand blijft een belanghebbende voor de daarop volgende twee maanden in ieder geval over voldoende middelen beschikken om bepaalde vaste lasten te kunnen voldoen.

Een belanghebbende kan inkomsten uit arbeid hebben die op grond van artikel 31, tweede lid, onderdelen n of r, van de Participatiewet worden vrijgelaten voor de algemene bijstand. Bij verrekening van een recidiveboete tot 80% van de bijstandsnorm, tellen deze inkomsten echter gewoon mee. Het college laat deze inkomsten dus niet buiten beschouwing bij de beoordeling van de vraag of een belanghebbende nog over voldoende inkomen beschikt. Dat is geregeld in lid 4.

Artikel 3 – Verrekenen met inachtneming beslagvrije voet
Hoewel het hier gaat om een herhaaldelijke schending van de inlichtingenplicht, zijn situaties denkbaar waarin volledige of gedeeltelijke verrekening met de beslagvrije voet niet aanvaardbaar wordt geacht. Die situaties komen aan de orde in artikel 3. Het gaat daarbij altijd om individuele omstandigheden waaraan het college zal moeten toetsen.

In onderdeel a is geregeld dat het college kan besluiten in afwijking van artikel 2 toch de beslagvrije voet te respecteren wanneer volledige verrekening gedurende een maand en verrekening met 20% gedurende twee maanden waarschijnlijk leidt tot huisuitzetting van belanghebbende en diens gezin. Voorkomen moet worden dat een belanghebbende door die verrekening op straat komt te staan, nu dit de problematiek alleen maar verergert, met alle maatschappelijke kosten van dien.

Een dreigende huisuitzetting wordt in deze verordening gezien als een dringende reden om van verrekening met de beslagvrije voet af te zien. Dat volgt uit het woord 'anderszins' in onderdeel b. Ook bij aanwezigheid van andere dringende redenen dan een dreigende huisuitzetting, kan het college rekening houden met de bescherming van de beslagvrije voet. Van dringende redenen is niet snel sprake. Het moet gaan om zeer bijzondere omstandigheden, waarbij de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende en diens gezinsleden verkeren op geen enkele andere wijze te verhelpen zijn. Het enkele feit dat het belanghebbende door de verrekening aan middelen ontbreekt om in het bestaan te voorzien, is op zich geen voldoende voorwaarde om te kunnen spreken van dringende redenen. Bij toepassing van dringende redenen kan bijv. gedacht worden dat toepassing van artikel 2 onaanvaardbare consequenties heeft voor de eventuele minderjarige belanghebbende(n) of dat de gezondheidstoestand van (een van de) belanghebbende(n) naar het oordeel van het college ernstig wordt bedreigd doordat mogelijkheden ontbreken om de noodzakelijke medicatie of behandeling te financieren. Dit zijn situaties die ook tijdens de parlementaire behandeling expliciet zijn benoemd.

Artikel 4 – Eerder opgelegde bestuurlijke boetes
In artikel 60b, derde lid, van de Participatiewet is bepaald dat de bevoegdheid om te verrekenen met de beslagvrije voet ook van toepassing is op eerder opgelegde bestuurlijke boetes voor zover op het moment van verrekening van de recidiveboete, die eerdere boetes nog niet zijn betaald. Mocht het college die eerdere, nog openstaande boetes gaan verrekenen, dan regelt artikel 4 dat de bepalingen in deze verordening van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel 5 – Inwerkingtreding
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr. 927253

Onderwerp: Vaststelling herziene verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

---

Aan de raad

Inleiding

De aanleiding voor de herziening is de Wet tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet primair onderwijs BES in verband met de overheveling van taak en budget voor aanpassingen in de onderwijshuisvesting van gemeente naar school. Deze wet is op 6 mei 2014 door de Eerste Kamer aangenomen en treedt in werking met ingang van 1 januari 2015. De wetswijzing betekent voor de gemeenten dat de zorgplicht voor onderhoud en aanpassing van schoolgebouwen vervalt. Vanaf 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen de hiervoor benodigde vergoeding rechtstreeks van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In relatie met de herziening is besloten de verordening tekstueel te herzien en waar mogelijk te dereguleren en vereenvoudigen.

Beslispunten

1. De herziene verordening voorzieningen huisvesting onderwijs vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie sociaal domein en volkshuisvesting d.d. 20 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:
n.v.t.

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

n.v.t.

Beoogd effect
De verordening voorzieningen huisvesting onderwijs herzien, zodat deze aansluit op de wetswijziging overheveling buitenonderhoud per 1 januari 2015.

Duurzaamheid
n.v.t.

Argumenten
1.1 Herziene verordening sluit aan op de wetswijziging overheveling buitenonderhoud

Wijzigingen ten opzichte van "oude" verordening
Wijzigingen als gevolg van de wetswijziging
De wetswijziging betekent dat in de modelverordening de bepalingen vervallen die betrekking hebben op onderhoud en aanpassen van schoolgebouwen en lokalen bewegingsonderwijs. Dit betreft de volgende bepalingen uit de "oude" verordening:

- Artikel 2, onderdelen b en c;
- Artikel 7, lid 2, onder c.2;
- Bijlage I, deel A, onder 1.9, 1.10, 2.9 en 2.10;
- Bijlage I, deel B, onder 1.9, 1.10, 2.9 en 2.10;
- Bijlage V, onder 1, 2.2 en 2.3.

Algehele herziening verordening
Voor de algehele herziening van de verordening is uitgangspunt dat de verordening wordt beperkt tot die zaken die in de onderwijswetten worden gevraagd. Als gevolg hiervan is onder andere het artikel dat de mogelijkheid bood om een krediet 'Bouwvoorbereiding' aan te vragen niet meer in de verordening opgenomen. In plaats daarvan is nu in artikel 3 van de verordening de mogelijkheid opgenomen dat een schoolbestuur een voorbereidingskrediet aanvraagt. Daarnaast zijn de bijlagen van de verordening herzien. De bijlagen waren tot op heden per onderwijssector opgesteld. Nu vanaf 1 januari 2015 geen onderscheid meer bestaat tussen de voorzieningen die een bevoegd gezag van een school voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs bij de gemeente kan aanvragen zijn in de nu aangeboden verordening de bijlagen I, III en IV opgesteld op basis van de voorzieningen. Voor zover de criteria die van toepassing zijn voor het beoordelen en vaststellen van de noodzaak van de voorziening niet gelijk zijn, zijn de verschillen tussen de voorzieningen opgenomen. Tot slot is gekozen voor een algehele tekstuele herziening van de "oude" verordening.

De voorgestelde wijzigingen zijn door de VNG besproken met de PO-raad en VO-raad. Beide organisaties hebben meegedeeld te kunnen instemmen met de voorgenomen wijzigingen.

1.2 Vaststelling verordening is een raadsbevoegdheid

Kanttekeningen
n.v.t.

Vervallen “oude” regelgeving
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel

Financiën
n.v.t.

Uitvoering

Bijlagen
1. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 28 oktober 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
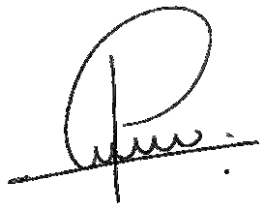	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 927253

Onderwerp: Vaststelling herziene verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

---

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 oktober 2014;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs;

Besluit

1. De herziene verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel

De raad van de gemeente Gemert-Bakel;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2014 **en nummer**;
gelezen het verslag van het gevoerde op overeenstemming gerichte overleg met de vertegenwoordigers van de bevoegde gezagsorganen;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs;
gezien het advies van de Commissie Sociaal Domein en Volkshuisvesting;
besluit vast te stellen de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:
- aanvraag: verzoek om het bekostigen van een voorziening of om het bekostigen van een voorbereidingskrediet;
- aanvrager: het bevoegd gezag dat een aanvraag indient;
- advies Onderwijsraad: advies van de Onderwijsraad als bedoeld in artikel 95, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs, of artikel 76f, negende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- bevoegd gezag: bevoegd gezag van een volgens de Wet op het primair onderwijs, of de Wet op het voortgezet onderwijs bekostigde openbare of bijzondere school die geheel of gedeeltelijk gehuisvest is in een gebouw dat zich bevindt op het grondgebied van de gemeente;
- lokaal bewegingsonderwijs: ruimte die geschikt is voor het bewegingsonderwijs;
- minister: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- nevenvestiging: deel van een school dat door de minister op grond van artikel 85 van de Wet op het primair onderwijs, of artikel 16, tweede en derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs voor bekostiging in aanmerking is gebracht;
- overzicht: overzicht als bedoeld in artikel 13;
- permanent gebouw: ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren;
- programma: programma als bedoeld in artikel 12;
- school:
    1°. school voor basisonderwijs: basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs;
    2°. school voor voortgezet onderwijs: school of scholengemeenschap voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 5 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- tijdelijk gebouw: al dan niet verplaatsbare ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen minstens 15 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren;
- tijdelijke nevenvestiging: een tijdelijke nevenvestiging als bedoeld in artikel 16, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- verhuur: gebruik van een onderwijsgebouw door derden, niet zijnde onderwijsgebruik of gebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden;
- voor blijvend gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II minimaal 15 jaar noodzakelijk is;
- voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II maximaal 15 jaar noodzakelijk is;

- voorziening: voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 2.

Artikel 2. Omschrijving voorzieningen in de huisvesting

Bij het toepassen van deze verordening worden de volgende voorzieningen onderscheiden:

a. voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:
   1°. nieuwbouw voor een school die voor het eerst door het rijk voor bekostiging in aanmerking is gebracht, of nieuwbouw om een gebouw waarin een school is gehuisvest geheel of gedeeltelijk te vervangen, al dan niet op dezelfde locatie;
   2°. uitbreiding van een gebouw waarin een school is gehuisvest;
   3°. het geheel of gedeeltelijk in gebruik nemen van een bestaand gebouw voor het huisvesten van een school;
   4°. verplaatsing van een of meer bestaande tijdelijke gebouwen voor het huisvesten van een school;
   5°. terrein voor zover nodig voor het realiseren van een voorziening als bedoeld in 1° tot en met 4°;
   6°. inrichting met onderwijsleerpakket voor zover deze nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd;
   7°. inrichting met meubilair voor zover dit nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd;
   8°. medegebruik van een ruimte voor het onderwijs in een gebouw dat al bij een andere school in gebruik is of van een lokaal bewegingsonderwijs;

b. herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;

c. herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakket of meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden;

d. huur van een sportterrein, dat niet in eigendom is van een bevoegd gezag, voor een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.

Artikel 3. Voorbereidingskrediet

Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° en 2°, kan een aanvraag voor het bekostigen van de kosten voor het opstellen van een aanbestedingsgereed bouwplan worden ingediend.

Artikel 4. Vaststellen vergoeding voorzieningen

1. Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° en 2°, wordt de vergoeding vastgesteld overeenkomstig de in bijlage IV opgenomen normbedragen.
2. Voor andere voorzieningen dan bedoeld in het eerste lid wordt de vergoeding vastgesteld op de feitelijke kosten.
3. De vergoeding voor een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3 wordt vastgesteld op 8 procent van het geraamde investeringsbedrag.

Artikel 5. Informatieverstrekking

Het bevoegd gezag verstrekt aan het college de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het bepaalde in deze verordening. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.

Hoofdstuk 2. Programma en overzicht

Paragraaf 2.1 Aanvragen programma

Artikel 6. Indienen aanvraag

1. Een aanvraag om opname van een voorziening op het programma wordt door het bevoegd gezag bij het college ingediend en moet uiterlijk 31 januari van het jaar waarin van het betreffende programma wordt vastgesteld zijn ontvangen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.
2. Aanvragen die na deze datum worden ontvangen neemt het college niet in behandeling.

Artikel 7. Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

1. Een aanvraag vermeldt in ieder geval:
   a. de naam en het adres van de aanvrager;
   b. de dagtekening;
   c. de naam van de school en, als dit van toepassing is, het gebouw waarvoor de voorziening is bestemd;
   d. de voorziening die wordt aangevraagd;
   e. de onderbouwing van de noodzaak en de omvang van de gewenste voorziening, bestaande uit:
      1°. een prognose van het te verwachten aantal leerlingen van de school voor basisonderwijs, de speciale school voor basisonderwijs, of de school voor voortgezet onderwijs, als het betreft een aanvraag voor een voorziening als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, 2°, 3°, 6°, 7° of 8°, onder de voorwaarde dat de prognose overeenkomstig bijlage II is vastgesteld;
      2°. als de aanvraag betrekking heeft op het geheel of gedeeltelijk bekostigen van vervangende nieuwbouw van een gebouw als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, of herstel van een constructiefout als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, een bouwkundige rapportage die voldoet aan de eisen NEN 2767, zodat de noodzaak van de gevraagde voorziening kan worden vastgesteld;
      3°. als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten, een begroting van de noodzakelijke kosten voor het bekostigen van de voorziening of, als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3, een kostenbegroting.
   f. de geplande aanvangsdatum van uitvoering van de voorziening, en
   g. als het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 5°, de aanduiding van de gewenste plaats waar de voorziening moet worden gerealiseerd.
2. Het college stelt de aanvrager voor 15 februari schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste of tweede lid ontbreken. De aanvrager heeft tot 15 maart (de hersteldatum) de gelegenheid de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.
3. Als een door het college in behandeling genomen aanvraag mede is gebaseerd op het aantal leerlingen van de betrokken school op 1 oktober van het jaar waarin het programma wordt vastgesteld, is de aanvrager verplicht dat aantal voor 15 oktober te registeren in de Basisregistratie Onderwijs bij de Dienst Uitvoering Onderwijs. Heeft aanvrager de registratie niet binnen de gestelde termijn gerealiseerd, dan deelt het college dit schriftelijk mede aan de aanvrager en heeft de aanvrager de gelegenheid dit alsnog te doen binnen drie dagen na de datum van ontvangst van de mededeling. Als de registratie niet alsnog binnen drie dagen is verstrekt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.

Artikel 8. Opgave ingediende aanvragen

Het college verstrekt aan de bevoegde gezagsorganen voor 15 mei een opgave van de aanvragen die overeenkomstig artikel 6 zijn ingediend en geeft daarbij aan welke niet in

behandeling worden genomen.

Paragraaf 2.2 Overleg voorafgaand aan vaststellen programma en overzicht

Artikel 9. Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting
1. Het college of een aanvrager kan verzoeken een aanvraag nader toe te lichten. Dit overleg vindt plaats binnen 2 maanden na de hersteldatum, bedoeld in artikel 7, derde lid.
2. Het college treedt in overleg met de aanvrager als de aanvraag betrekking heeft op een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten en het college van oordeel is dat de door de aanvrager overgelegde kostenbegroting moet worden aangepast.
3. Het college vermeldt in het voorstel tot het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht, bedoeld in paragraaf 2.3:
   a. de hoogte van het geraamde bedrag, waarvan voor de aangevraagde voorziening wordt uitgegaan, en
   b. als dit van toepassing is, de redenen waarom in het overleg geen overeenstemming is bereikt over de hoogte van het geraamde bedrag.

Artikel 10. Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad
1. Voordat het college het programma en het overzicht vaststelt, worden de bevoegde gezagsorganen in een overleg in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de voorgenomen inhoud van dat voorstel naar voren te brengen.
2. Dit overleg vindt plaats uiterlijk 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop het vast te stellen programma betrekking heeft. De bevoegde gezagsorganen worden ten minste 2 weken voor de door het college vastgestelde datum schriftelijk in kennis gesteld van het tijdstip van het overleg en de voorgenomen inhoud van het voorstel.
3. De bevoegde gezagsorganen die niet deelnemen aan het overleg kunnen voor het overleg hun zienswijzen schriftelijk kenbaar maken aan het college. Het college stelt de deelnemers aan het overleg van deze zienswijzen in kennis.
4. Het college maakt een verslag van de in het overleg door de bevoegde gezagsorganen naar voren gebrachte zienswijzen. De overeenkomstig het vorige lid ingediende zienswijzen en de reactie van het college hierop worden opgenomen in het verslag. Het verslag wordt binnen een maand na het overleg toegezonden aan alle bevoegde gezagsorganen.
5. Een bevoegd gezag en het college kunnen de Onderwijsraad verzoeken een advies uit te brengen over het conceptprogramma. Het verzoek bevat een schriftelijk gemotiveerde omschrijving van de onderwerpen waarover advies wordt verwacht. Het advies dient betrekking te hebben op de relatie tussen de voorgenomen inhoud van het programma en de vrijheid van richting en inrichting. Het verzoek en de daarover naar voren gebrachte zienswijzen worden opgenomen in het verslag, bedoeld in het vierde lid.
6. Het college is belast met het indienen van een verzoek om advies bij de Onderwijsraad. Het college zorgt ervoor dat de Onderwijsraad alle stukken ontvangt die nodig zijn voor het beoordelen van het verzoek, waaronder het verslag, bedoeld in het vierde lid.
7. Een afschrift van het door de Onderwijsraad uitgebrachte advies wordt zo spoedig mogelijk door het college toegezonden aan de bevoegde gezagsorganen. Als het advies zou leiden tot één of meer inhoudelijke bijstellingen van de voorgenomen inhoud van het programma worden de bevoegde gezagsorganen door het college bij het toezenden van het afschrift van het advies uitgenodigd voor een nader overleg. In alle andere gevallen beoordeelt het college of nader bestuurlijk overleg over het advies van de Onderwijsraad noodzakelijk is. Het college geeft dit aan bij het toezenden van het afschrift van het advies.
8. Nader overleg als bedoeld in het vorige lid vindt plaats binnen 2 weken nadat het advies van de Onderwijsraad aan de bevoegde gezagsorganen is gezonden. Het college maakt van dit overleg een verslag en voegt dit toe aan het verslag, bedoeld in het vierde lid.

Paragraaf 2.3 Vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Artikel 11. Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond

1. Het college stelt het bekostigingsplafond vast voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden naar onderwijssoort of per voorziening.
2. Het programma en het overzicht worden vastgesteld op uiterlijk 31 december voorafgaande aan het jaar waarop het programma betrekking heeft.

Artikel 12. Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

1. De besluiten tot het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht worden door het college binnen 2 weken na de datum waarop het besluit is genomen bekend gemaakt door het toezenden of uitreiken van het besluit aan de aanvragers. Gelijktijdig stelt het college de overige bevoegde gezagsorganen schriftelijk in kennis van de genomen besluiten.
2. De besluiten worden gelijktijdig met de bekendmaking ter inzage gelegd.

Paragraaf 2.4 Uitvoeren programma

Artikel 13. Overleg wijze van uitvoering

1. Binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld treedt het college in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de op het programma geplaatste voorziening wordt uitgevoerd. In dit overleg wordt alle informatie verstrekt die nodig is voor het uitvoeren van de voorziening en worden, voor zover van toepassing, afspraken gemaakt over:
    a. het bouwheerschap, bedoeld in artikel 103 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 76n van de Wet op het voortgezet onderwijs;
    b. het tijdstip waarop het bouwplan en de begroting door de aanvrager worden ingediend;
    c. als dit van toepassing is, een andere wijze waarop de toegekende voorziening wordt uitgevoerd, met inachtneming van het beschikbaar te stellen bedrag;
    d. de wijze waarop het college het bouwplan en de begroting toetst, en of het naar het oordeel van het college noodzakelijk is bij het toetsen van het bouwplan en de begroting rekening te houden met feiten en omstandigheden die gewijzigd zijn ten opzichte van het moment waarop het programma is vastgesteld, waardoor het eerder genomen besluit kan worden herzien;
    e. de controle op en het afleggen van verantwoording over het besteden van de beschikbaar te stellen middelen;
    f. de wijze waarop de aanbesteding plaatsvindt;
    g. de mogelijkheid om vooruitlopend op het aanvragen van het totale investeringskrediet een bedrag aan te vragen voor de kosten van voorbereiding van het bouwplan tot 8 procent van het geraamde investeringsbedrag.
2. De inhoud van de afspraken of het feit dat het overleg niet tot overeenstemming heeft geleid legt het college schriftelijk vast in een verslag. De aanvrager ontvangt het verslag binnen 4 weken na het overleg. Als de aanvrager niet binnen twee weken nadat het verslag is ontvangen schriftelijk reageert, wordt, afhankelijk van de inhoud van het vastgestelde verslag, geacht overeenstemming of geen overeenstemming te zijn bereikt.
3. Bij het toepassen van artikel 14, vierde lid, neemt het college binnen 4 weken nadat overeenstemming is bereikt een beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging aanvangt. Het bepaalde in artikel 17 is daarbij van overeenkomstige toepassing.
4. Als in het overleg geen overeenstemming is bereikt, deelt het college dit binnen 4 weken nadat het verslag is vastgesteld schriftelijk mede aan de aanvrager en vermeldt gelijktijdig dat het bekostigen van de uitvoering van de voorziening wordt opgeschort.

Artikel 14. Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes

1. Nadat overeenstemming als bedoeld in artikel 13, tweede lid, is bereikt dient het bevoegd gezag het bouwplan en, als de voorziening wordt bekostigd op basis van de feitelijke kosten, de bijbehorende begroting in bij het college. Het bevoegd gezag houdt daarbij rekening met de hierover gemaakte afspraken, bedoeld in artikel 13, eerste lid. Gelijktijdig vermeldt het bevoegd gezag het tijdstip waarop de bekostiging kan starten. Het college moet instemmen met het bouwplan en de begroting voordat een bouwopdracht wordt verleend.
2. Het college beslist binnen 6 weken nadat de stukken zijn ontvangen over de bouwplannen, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start. Het college kan, onder mededeling daarvan aan de aanvrager, deze termijn verlengen met 3 weken. Als niet binnen de gestelde termijn is besloten, wordt geacht instemming te zijn verleend met de bouwplannen en de begroting en start de bekostiging op het door de aanvrager aangegeven tijdstip. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum van de beslissing over het bouwplan, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start respectievelijk na de datum waarop de instemming geacht wordt te zijn verleend hiervan schriftelijk in kennis.
3. De vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt vastgesteld op basis van de economisch meest voordelige aanbieding.

Artikel 15. Aanvang bekostiging

Het college kan bij de beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging start bepalen dat de gelden in termijnen betaald worden. Het betalen van de gelden vindt telkens plaats op een zodanig tijdstip dat de aanvrager kan voldoen aan de financiële verplichtingen die voortkomen uit het realiseren van de op het programma geplaatste voorziening.

Artikel 16. Vervallen aanspraak op bekostiging

1. Voor 1 oktober van het jaar waarop het programma betrekking heeft geeft de aanvrager een bouwopdracht of sluit hij een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst af. Hiervan zendt hij voor 15 oktober een afschrift aan het college. De aanspraak op bekostiging vervalt als niet aan deze verplichtingen wordt voldaan.
2. De in het eerste lid bedoelde:
   a. bouwopdrachten en overeenkomsten zijn onherroepelijk;
   b. bouwopdrachten vermelden de aanvangsdatum van het werk en de termijn, uitgedrukt in het aantal werkbare dagen, waarbinnen het werk wordt opgeleverd;
   c. huur- of erfpachtovereenkomsten vermelden de datum van inwerkingtreding, alsmede de duur van de overeenkomst;
   d. koopovereenkomsten vermelden de datum van aankoop.
3. De aanspraak op bekostiging vervalt niet als het overschrijden van de in het eerste lid bedoelde termijn veroorzaakt wordt door:
   a. bijzondere omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen, en
   b. de aanvrager voor 1 september een schriftelijk gemotiveerd verzoek tot het verlengen van de termijn heeft ingediend bij het college.
4. Het college beslist voor 15 september op een verzoek tot het verlengen van de termijn. Bij inwilliging van het verzoek wordt in het besluit aangegeven tot welke datum de termijn wordt verlengd.

Hoofdstuk 3. Aanvragen met spoedeisend karakter

Paragraaf 3.1 Aanvraag

Artikel 17. Indienen aanvraag
Een aanvraag tot het bekostigen van een voorziening die gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden, wordt binnen 2 weken na het ontstaan van de calamiteit ingediend bij het college. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 18. Inhoud aanvraag
1. Een aanvraag als bedoeld in artikel 17 vermeldt naast de gegevens genoemd in artikel 7, eerste lid, de omstandigheden waarom de voorziening spoedeisend wordt geacht.
2. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum waarop de aanvraag is ingediend schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste ontbreken. De aanvrager heeft vervolgens 2 weken om de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.

Paragraaf 3.2 Beoordelen aanvraag; uitvoeren besluit

Artikel 19. Tijdstip beslissing
1. Het college beslist binnen 4 weken nadat de aanvraag is ontvangen of, binnen 4 weken nadat de aanvullende gegevens zijn verstrekt of hadden moeten zijn verstrekt.
2. Als een beschikking niet binnen de gestelde termijn kan worden gegeven, deelt het college dit aan de aanvrager schriftelijk mede en noemt daarbij een redelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien.
3. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum van de beslissing schriftelijk van de beslissing in kennis.

Artikel 20. Vervallen aanspraak op bekostiging
De aanspraak op bekostiging van een voorziening vervalt, indien niet binnen drie maanden na de beschikking, bedoeld in het eerste lid, met betrekking tot de voorziening een bouwopdracht is gegeven dan wel een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst is gesloten.

Artikel 21. Uitvoeren beslissing
Na het bekendmaken van een beslissing als bedoeld in artikel 20 waarbij een vergoeding is toegewezen, treedt het college zo spoedig mogelijk in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de voorziening wordt uitgevoerd. Het bepaalde in de artikelen 13, 14, 15 en 16 is daarbij van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van de termijn, bedoeld in artikel 14, tweede lid, eerste volzin, een termijn van 3 weken geldt.

Hoofdstuk 4. Medegebruik en verhuur

Paragraaf 4.1 Medegebruik voor onderwijs of educatie

Artikel 22. Aanduiden omstandigheden

Het college kan overgaan tot het vorderen van een gedeelte van een voor een school bestemd gebouw of terrein als:

a. door medegebruik aan de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien van een school waarbij overeenkomstig bijlage III, deel C, een aanvullende ruimtebehoefte is vastgesteld en het bevoegd gezag van die school een aanvraag als bedoeld in de artikelen 6 of 19 heeft ingediend;

b. leegstand is vastgesteld in een lesgebouw van een school;

c. leegstand is vastgesteld in een lokaal bewegingsonderwijs van een school.

Artikel 23. Omschrijving leegstand

1. Er is sprake van leegstand in een schoolgebouw als overeenkomstig bijlage III, deel C, is vastgesteld dat de vastgestelde capaciteit van het gebouw groter is dan de vastgestelde ruimtebehoefte.
2. Er is sprake van leegstand in een lokaal bewegingsonderwijs als:

a. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en de som van het aantal klokuren gebruik dat door het college is vastgesteld minder is dan 40 klokuren;

b. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor voortgezet onderwijs en uit de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte blijkt dat het lokaal minder dan 40 lesuren wordt gebruikt, tenzij het bevoegd gezag op basis van het lesrooster of de lesroosters voor het lopende of eerstkomende schooljaar aantoont dat dit niet het geval is;

c. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs of voortgezet onderwijs, en de som van de berekeningswijzen, bedoeld onder a en b, minder is dan 40 klokuren.

Artikel 24. Nalaten vorderen

Het college vordert geen medegebruik als het bevoegd gezag de leegstand van het gebouw waarin het beoogde medegebruik moet plaatsvinden, in gebruik heeft gegeven aan een andere school of scholen voor het onderwijs aan die school of scholen, tenzij dat gebruik kan plaatsvinden in de voor die scholen al beschikbare huisvestingscapaciteit.

Artikel 25. Overleg en mededeling

1. Voordat het college overgaat tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 6 overlegt het daarover met de betrokken bevoegde gezagsorganen tijdens het overleg als bedoeld in artikel 10.
2. Voordat het college overgaat tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 19, overlegt het daarover zo spoedig mogelijk met de betrokken bevoegde gezagsorganen.
3. Binnen 4 weken nadat het programma is vastgesteld of binnen 1 week na het overleg, bedoeld in het vorige lid, deelt het college het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt schriftelijk mede dat gevorderd wordt.
4. De schriftelijke mededeling van het college bevat in ieder geval:

a. de naam van de school en het bevoegd gezag waarvoor wordt gevorderd;

b. een aanduiding van het aantal leerlingen waarvoor gevorderd wordt of, als het betreft het bewegingsonderwijsonderwijs, het aantal klokuren dat gevorderd wordt;

c. het gebouw waarop de vordering betrekking heeft;

d. het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlakte dat gevorderd wordt;

e. de periode waarvoor gevorderd wordt, en

f. de ingangsdatum van het medegebruik.

Artikel 26. Vergoeding
De betrokken bevoegde gezagsorganen stellen in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik vast. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen dat de vergoeding kostendekkend dient te zijn.

Paragraaf 4.2 Medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden

Artikel 27. Overleg en mededeling
1. Voordat het college overgaat tot vorderen overlegt het college met het bevoegd gezag.
2. In het overleg komt in ieder geval aan de orde:
   a. voor welke activiteit of activiteiten gevorderd wordt;
   b. of die activiteit of activiteiten zich verdragen met het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school;
   c. of maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school hinder van het medegebruik ondervindt;
   d. wat naar oordeel van het college en het bevoegd gezag een redelijke vergoeding voor het medegebruik is;
   e. de datum waarop het medegebruik redelijkerwijs aanvang kan nemen.
3. Binnen 4 weken na het overleg deelt het college het bevoegd gezag waarvan medegebruik gevorderd wordt schriftelijk mede dat gevorderd wordt. Als het overleg heeft geleid tot afspraken, worden ook deze opgenomen in de schriftelijke mededeling. Als het overleg niet tot volledige overeenstemming heeft geleid, dan bevat de mededeling de beslissing van het college over de punten waarover geen overeenstemming was bereikt.

Paragraaf 4.3 Verhuur

Artikel 28. Verzoek toestemming college
1. Het bevoegd gezag verzoekt het college schriftelijk om toestemming als bedoeld in artikel 108, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs of artikel 76s, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs voordat een huurovereenkomst wordt gesloten.
2. Het verzoek bevat een aanduiding van de huurder en van de bestemming van de te verhuren ruimte.
3. Het college kan aan de toestemming de voorwaarde verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd.

Hoofdstuk 5. Einde gebruik gebouwen en terreinen

Artikel 29. Staat van onderhoud

1. Als het bevoegd gezag aan het college schriftelijk meldt dat een gebouw of terrein niet meer nodig is voor het huisvesten van een school stelt het college vast of er mogelijk sprake is van achterstallig onderhoud aan het gebouw of terrein.
2. Als het college vaststelt dat er sprake is van achterstallig onderhoud wordt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt een staat van onderhoud opgemaakt.
3. De staat van onderhoud wordt na overleg met het bevoegd gezag opgemaakt in opdracht van het college.
4. Over de staat van onderhoud wordt overleg gevoerd met het bevoegd gezag.
5. Als uit de staat van onderhoud blijkt dat sprake is van achterstallig onderhoud wordt in het overleg vastgesteld welk deel hiervan voor rekening van het bevoegd gezag komt en of het bevoegd gezag opdracht verstrekt voor het uitvoeren van de werkzaamheden, of dat het bevoegd gezag een in overleg vast te stellen bedrag aan het college betaalt. Als geen overeenstemming wordt bereikt, stellen partijen vast welke handelwijze verder gevolgd wordt.
6. Het opmaken van een staat van onderhoud blijft achterwege als dit naar het oordeel van het college niet nodig is.

Hoofdstuk 6. Gebruik lokaal bewegingsonderwijs door (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs

Artikel 30. Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit, inroosteren en gebruik

1. Het college stelt jaarlijks voor 15 december voorlopig vast het aantal klokuren bewegingsonderwijs waarop een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs in het daaropvolgende schooljaar aanspraak maakt.
2. Grondslag voor het berekenen van het aantal klokuren is het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het lopende schooljaar op de school staat ingeschreven.
3. Op basis van het aantal klokuren stelt het college voor 31 december een rooster op voor het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs, waarbij het college rekening houdt met de volgende uitgangspunten:
    a. de afstanden in relatie tot de omvang van het onderwijsgebruik van een lokaal bewegingsonderwijs, bedoeld in bijlage I, deel B;
    b. een school waarvan het bevoegd gezag eigenaar is van het lokaal bewegingsonderwijs wordt voor de school als eerste ingeroosterd voor het lokaal bewegingsonderwijs, en
    c. het bewegingsonderwijs van een school wordt zoveel mogelijk ingeroosterd in één lokaal bewegingsonderwijs.
4. Het college stelt het bevoegd gezag, nadat het rooster voorlopig is vastgesteld, voor 15 januari in kennis van het rooster. Hierbij worden per school de volgende gegevens vermeld:
    a. het aantal klokuren waarvoor de school wordt ingeroosterd;
    b. het lokaal bewegingsonderwijs dat voor het bewegingsonderwijs is toegewezen, en
    c. de lestijden gedurende welke het onderwijsgebruik plaatsvindt.
5. De bevoegde gezagsorganen kunnen tot 1 maart reageren op het voorstel.
6. Op verzoek van de bevoegde gezagsorganen kan het college een overleg over het voorstel plannen. Dit overleg vindt plaats voor 15 februari. In het overleg kunnen de vertegenwoordigers van de bevoegde gezagsorganen reageren op het voorstel.
7. Het college stelt het rooster voor 15 maart definitief vast en houdt hierbij rekening met de reacties van de bevoegde gezagsorganen.
8. Het bevoegd gezag kan het college verzoeken meer klokuren in te roosteren dan het aantal klokuren dat door het college is vastgesteld.
9. Het college neemt een verzoek als bedoeld in het vorige lid uitsluitend in behandeling als daarvoor nog capaciteit beschikbaar is. Het aantal klokuren dat door het college extra wordt ingeroosterd komt voor rekening van het bevoegd gezag van de school.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 31. Beslissing college in gevallen waarin de verordening niet voorziet
In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze verordening niet voorziet beslist het college.

Artikel 32. Indexering
Het college stelt jaarlijks de in het kader van deze verordening gehanteerde normbedragen voor de vergoeding van voorzieningen bij op basis van de in bijlage IV opgenomen systematiek van prijsbijstelling.

Artikel 33. Intrekken oude verordening
De nog op dit moment geldende Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel wordt ingetrokken.

Artikel 34. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 december 2014.

De voorzitter,
De griffier,

Bijlage I – Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

Deel A - Lesgebouwen

De voorzieningen genoemd onder A.2 (vervangende bouw), A.3.1 (uitbreiding met één of meer leslokalen) en A.3.2 (uitbreiding met een speellokaal) worden niet noodzakelijk geacht voor dislocaties met een permanente bouwaard. Slechts in bijzondere omstandigheden kan dit, na overleg met het bevoegd gezag en ter beoordeling van het college plaatsvinden.

A.1 Nieuwbouw

Noodzaak van nieuwbouw is aanwezig als:

a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;

b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:

1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 15 jaar kunnen worden verwacht, of

2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 4 jaar kunnen worden verwacht, en

c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en

d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.2 Vervangende bouw

De noodzaak van vervangende bouw is aanwezig als:

a. op grond van een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat onderhoud of renovatie niet zal leiden tot de gewenste levensduurverlenging;

b. dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie;

c. dit het gevolg is van ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening en:

1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende ten minste 15 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, of

2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende ten minste 4 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, en

e. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en

f. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.3 Uitbreiding

A.3.1 Uitbreiding schoolgebouw

De noodzaak van het uitbreiden van een schoolgebouw is aanwezig als:

a. de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit van een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs kleiner is dan de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte en het verschil tussen de capaciteit en de ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs, gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en

b. daarnaast:

1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens vijftien jaar kunnen worden verwacht,
2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens vier jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, of
3°. de prognose op basis van de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag aantoont dat het aantal leerlingen dat aanwezig is niet voor ten hoogste vier jaar binnen het gebouw of de gebouwen kunnen worden gehuisvest, en

c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en
d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.3.2 Uitbreiding met een speellokaal

De noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal is aanwezig als:
a. tot een speciale school voor basisonderwijs minstens twaalf kinderen jonger dan zes jaar worden toegelaten;
b. de school volgens een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de school minstens vijftien jaar zal blijven bestaan;
c. in het schoolgebouw geen speellokaal aanwezig is;
d. medegebruik van een speellokaal of lokaal bewegingsonderwijs binnen 300 meter hemelsbreed onmogelijk is, en
e. het naar oordeel van het college onmogelijk is om tegen redelijke kosten inpandig een speellokaal te realiseren door gebruik te maken van een bestaand verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte.]

A.4 In gebruik nemen van een bestaand gebouw

De noodzaak van het in gebruik nemen van een gebouw is aanwezig als:
a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt of als het huidige gebouw moet worden vervangen of uitgebreid;
b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:
1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens vijftien jaar kunnen worden verwacht, of
2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens vier jaar kunnen worden verwacht, en

c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren, en
e. de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw of uitbreiding.

A.5 Verplaatsen tijdelijk gebouw

De noodzaak van het verplaatsen van een tijdelijk gebouw is aanwezig als:
a. er op basis van een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose een tijdelijke behoefte aan huisvesting voor minstens vier jaar is, waarin een beschikbaar leeg of leegkomend tijdelijk gebouw kan voorzien;
b. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
c. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren, en

d. de kosten van het verplaatsen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van een nieuwe tijdelijke voorziening voor hetzelfde aantal leerlingen en voor dezelfde tijdsduur.

A.6 Terrein
De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als het college heeft ingestemd met een voorziening als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 4°, en de oppervlakte van het bestaande terrein niet voldoende is om deze voorziening te realiseren. De oppervlakte van het terrein moet voldoen aan de minimumnormen, bedoeld in bijlage III, deel D.

A.7 Eerste inrichting
1. De noodzaak van de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair ontstaat wanneer een voorziening wordt toegekend die uitbreiding van de totale huisvestingscapaciteit van de school tot gevolg heeft en deze niet voor 1 januari 2015 is bekostigd.
2. De noodzaak van eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair van een speellokaal is aanwezig als een speciale school voor basisonderwijs wordt uitgebreid met een speellokaal.
3. Bij fusie van scholen wordt uitsluitend uitbreiding van eerste aanschaf van onderwijsleerpakket, meubilair toegekend als het aantal leerlingen na de fusie groter is dan het totaal aantal leerlingen van de afzonderlijk aan de fusie deelnemende scholen.

A.8 Medegebruik
1. De noodzaak van medegebruik van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, is aanwezig als het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte:
   a. gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en
   b. een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte voor minimaal vier jaar noodzakelijk is.
2. Bepalend bij het beoordelen van de beschikbaarheid van een gebouw of ruimte voor medegebruik is een afstand van 2 km, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.

A.9 Herstel van constructiefouten
De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten die hersteld moeten worden.

A.10 Vervangen of herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden
De noodzaak van vervangen of herstel van een gebouw, onderwijsleerpakket of meubilair als gevolg van schade daaraan is aanwezig als door de opgetreden bijzondere omstandigheid het onderwijs in het desbetreffende gebouw wordt gehinderd.

Deel B - Voorzieningen voor lichamelijke oefening

B.1 Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming.

De noodzaak van:

a. nieuwbouw is aanwezig als de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;

b. vervangende nieuwbouw is aanwezig op grond van een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat onderhoud of renovatie niet zal leiden tot de gewenste levensduurverlenging of dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie;

c. uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als de oppervlakte van de zaal kleiner is dan 140 vierkante meters en het effectief gebruik van het lokaal daardoor belemmerd wordt, of

d. het in gebruik nemen van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als:

1°. de minister de school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;

2°. het huidige gebouw overeenkomstig onderdeel b voor vervanging in aanmerking komt; of

3°. de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw, en

e. het onmogelijk is gebruik te maken van één of meer lokalen bewegingsonderwijs of van binnen een redelijke termijn beschikbaar komende lokalen bewegingsonderwijs voor:

1°. een school voor basisonderwijs of speciaal basisonderwijs, bij noodzakelijk gebruik van:

a. ten minste 20 klokuren binnen 1 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg;

b. ten minste 15 klokuren binnen 3,5 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg , of

c. ten minste 10 klokuren binnen 7,5 km, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg of

2°. een school voor voortgezet onderwijs binnen 2 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg, en een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat gedurende ten minste vijftien jaar de groepen leerlingen waarvoor het door het college vastgestelde aantal klokuren noodzakelijk is, aanwezig zijn of verwacht kunnen worden.

B.2 Terrein

De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als voor het realiseren van de nieuwbouw of de uitbreiding geen of onvoldoende terrein aanwezig is.

B.3 Eerste inrichting

De noodzaak van eerste inrichting bewegingsonderwijs is aanwezig als:

a. nieuwbouw, uitbreiding of ingebruikneming bestaand lokaal bewegingsonderwijs voor de school is goedgekeurd, en

b. voor de desbetreffende groepen leerlingen van het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt of voor de desbetreffende leerlingen van het voortgezet onderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt.

B.4 Huur van een sportterrein school voor voortgezet onderwijs

De noodzaak van huur van een sportveld is aanwezig als het lesrooster buitensport vermeldt, het bevoegd gezag niet beschikt over een eigen sportveld en medegebruik van een sportveld van een ander bevoegd gezag onmogelijk is.

B.5 Medegebruik
De noodzaak van medegebruik is aanwezig als het door de gemeente vastgestelde aantal klokuren bewegingsonderwijs zodanig is dat daarvoor binnen de op dat moment in gebruik zijnde lokalen bewegingsonderwijs geen plaats is.

B.6 Herstel constructiefouten
De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten die hersteld moeten worden.

B.7 Herstel of vervanging van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden
De noodzaak van vervangen of herstel van een gebouw, onderwijsleerpakket of meubilair als gevolg van schade daaraan is aanwezig als door de opgetreden bijzondere omstandigheid het onderwijs in het desbetreffende gebouw wordt gehinderd.

Bijlage II – Prognosecriteria

A. Algemeen

1. Een prognose van het aantal te verwachten leerlingen van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of voor voortgezet onderwijs wordt gemaakt voor een periode van minstens vijftien jaar, met als eerste jaar het jaar waarin de start van de bekostiging wordt gewenst (de prognoseperiode).
2. De prognose omvat gegevens voor minstens een periode van zes jaar (de analyseperiode) met als laatste jaar het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag. De prognose is niet meer dan twee jaar oud. Als basis voor de prognose mag gebruik gemaakt worden van de omvang van de basisgeneratie voor het basisonderwijs zoals het meest recent berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek of het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
3. Een prognose wordt schriftelijk aangeleverd en bevat in ieder geval de relevante gegevens en berekeningen over de analyse- en prognoseperiode, een beschrijving van de gebruikte programmatuur en een onderbouwing van de aannames waarop de prognose is gebaseerd.

B. Voedingsgebied

1. Het voedingsgebied van een school omvat het gebied waaruit het overgrote deel van de leerlingen afkomstig is of zal zijn.
2. De prognose voor een basisschool bevat in ieder geval een beschrijving van het voedingsgebied op wijkniveau. Bij een speciale school voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs kan, als het voedingsgebied zich over de gemeentegrens uitstrekt, worden volstaan met een opsomming van de gemeenten die tot het voedingsgebied worden gerekend.
3.Voor zover het voedingsgebied kleiner is dan de hele gemeente wordt beredeneerd aangegeven welke berekeningen op de basisgeneratie zijn toegepast.

C. Prognose school voor basisonderwijs

De prognose van een school voor basisonderwijs geeft per jaar inzicht in het te verwachten aantal leerlingen van de school of nevenvestiging waarbij rekening wordt gehouden met:

a. het voedingsgebied;
b. de bevolking in het voedingsgebied, verdeeld in relevante leeftijdsgroepen;
c. de woningvoorraad en wijzigingen daarin, inclusief een eventuele wijziging van het voedingsgebied;
d. veranderingen als gevolg van migratie, sterfte en geboorte in de leeftijdsgroepen, bedoeld onder b;
e. veranderingen in de bevolking als gevolg van wijzigingen in de woningvoorraad;
f. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool, en
g. het onderwijs dat wordt gegeven.

D. Prognose speciale school voor basisonderwijs

De prognose van een speciale school voor basisonderwijs moet inzicht geven in:

a. het voedingsgebied;
b. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven;
c. de voorgestelde datum van ingang van bekostiging, en
d. als het een school voor meervoudig gehandicapte kinderen betreft, de handicaps van de leerlingen waarvoor de school bestemd is.

E. Prognose school voor voortgezet onderwijs

De prognose van een school voor voortgezet onderwijs moet inzicht geven in:

a. de gemeente van herkomst van de leerlingen
b. het voedingsgebied;
c. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool;
d. de basisgeneratie 4 tot en met 11 jaar + 30 procent van de 12 jarigen, en
e. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven.

Bijlage III – Criteria vaststellen capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

Deel A – Vaststellen capaciteit

A.1 Uitgangspunten

De capaciteit van gebouwen wordt op basis van onderstaande methodiek vastgesteld. Het college kan in overeenstemming met het bevoegd gezag van een school besluiten tot het verminderen van de met onderstaande methodiek vastgestelde capaciteit, als de hiertoe beschikbaar komende ruimten worden ingezet voor onderwijskundige, culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Als een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

A.1.1 School voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs

1. De capaciteit van een gebouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs wordt vastgelegd in de bruto vloeroppervlakte van het gebouw en bepaald overeenkomstig bijlage III, deel E. De capaciteit van ieder gebouw wordt afzonderlijk vastgesteld.
2. Voor een speciale school voor basisonderwijs geldt dat een eventueel aanwezig speellokaal niet in de capaciteitsbepaling wordt meegenomen. Als een speellokaal aanwezig is en de noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal, bedoeld in bijlage I, onder A.3.2, aanwezig is, wordt op de bruto vloeroppervlakte 90 vierkante meter in mindering gebracht.
3. De capaciteit van een schoolgebouw wordt verminderd met 90 vierkante meter als een ruimte in het schoolgebouw is verhuurd voor het huisvesten van een peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang of kinderopvang en het college voor deze verhuur vooraf toestemming heeft verleend.
4. De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw van het voortgezet onderwijs wordt vermeerderd met de bruto vloeroppervlakte van de lokalen bewegingsonderwijs.
5. Als sprake is van een schoolgebouw met een bruto-netto-verhouding in de oppervlakte die sterk afwijkt van de sinds 1 januari 1997 gerealiseerde schoolgebouwen, kan het schoolbestuur een verzoek indienen tot vaststelling van een fictieve bruto vloeroppervlakte als grondslag voor de capaciteitsbepaling.

A.1.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

De capaciteit van dislocaties wordt overeenkomstig bijlage III, deel E, vastgesteld.

A.1.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

Als een schoolbestuur voornemens is een hoofdvestiging, nevenvestiging of dislocatie af te stoten, wordt in overleg met het college vastgesteld welk gebouw wordt afgestoten.

A.1.4 Terrein

Het terrein omvat het kadastraal perceel of de kadastrale percelen waarop het schoolgebouw met toebehoren zich bevindt. De terreinoppervlakte is gelijk aan de grootte in de kadastrale registratie van het Kadaster. Als de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein wordt het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5 Inventaris

Voor de inventaris geldt als uitgangspunt dat op 1 januari 2015 alle scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, en voortgezet onderwijs in de gemeente zijn voorzien van voldoende onderwijsleerpakket en meubilair. De bruto vloeroppervlakte van de school is de basis voor het vaststellen van de omvang van de aanwezige inventaris.

A.1.6 Lokalen bewegingsonderwijs

A.1.6.1 Lokalen bewegingsonderwijs.
De capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs bedraagt 40 klokuren.

A.1.6.2 Terrein
De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande lokalen bewegingsonderwijs gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

A.1.6.3 Inventaris
De inventaris aanwezig op 1 januari 2015 wordt geacht voldoende te zijn.

Deel B – Vaststellen ruimtebehoefte

B.1 Lesgebouwen

B.1.1 School voor basisonderwijs
1. De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. De ruimtebehoefte is opgebouwd uit een basisruimtebehoefte en een toeslag in verband met de gewichtensom.
2. De basisruimtebehoefte wordt berekend met de formule:
B = 200 + 5,03 * L, waarbij:
B = Basisruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.
3. De toeslag wordt berekend met de formule:
T = 1,40 * G, waarbij:
T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
G = Gecorrigeerde gewichtensom, welke als volgt wordt bepaald:
1°. bepaal de (ongecorrigeerde) gewichtensom (= het totaal van alle gewichten van alle ingeschreven leerlingen);
2°. verminder de ongecorrigeerde gewichtensom met een getal ter grootte van 6 procent van het aantal ingeschreven leerlingen, waarbij de gewichtensom niet kleiner dan 0 mag worden. De uitkomst wordt afgerond op een geheel getal;
3°. als de dan verkregen gewichtensom meer bedraagt dan 80 procent van het aantal ingeschreven leerlingen wordt de gewichtensom vastgesteld op 80 procent van het aantal ingeschreven leerlingen.

B.1.2 Speciale school voor basisonderwijs
1. De ruimtebehoefte voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:
R = 250 + 7,35 * L, waarbij
R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

2. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.

B.1.4 School voor voortgezet onderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel. De totale ruimtebehoefte van een instelling voor voortgezet onderwijs is het totaal van twee componenten, te weten:
   a. een leerlinggebonden component, en
   b. een vaste voet.
2. De leerlinggebonden component wordt berekend door de in tabel 2.a opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs, de leerweg of de sector die de leerling volgt.
3. De vaste voet is opgenomen in tabel 2.b. De vaste voet voor de hoofdvestiging van de instelling is 980 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak geldt een afzonderlijke vaste voet van 550 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Een tijdelijke nevenvestiging komt niet in aanmerking voor een vaste voet. Naast de vaste voet per instelling wordt per instelling een vaste voet toegekend op de vestiging voor die sectoren waar de beroepsgerichte leerweg(en) wordt aangeboden. Tevens geldt een vaste voet voor die vestiging waar praktijkonderwijs aanwezig is.
4. De ruimtebehoefte is de som van:
   a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met de bijbehorende normoppervlakten;
   b. de vaste voet per instelling, en
   c. als dit van toepassing is, een vaste voet per sector, uitgedrukt in bruto vierkante meter.
5. Als dit noodzakelijk is voor het bepalen van de omvang van de toekenning, kan op basis van deze normering de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald. Het ruimtebehoeftemodel kent een afzonderlijke normering voor het praktijkonderwijs. Het ruimtebehoeftemodel kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum.

Tabel 2.a – Berekening leerlingafhankelijke ruimtebehoefte voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Leerweg[1]	Ruimtetype	BVO/leerling
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	-	Algemeen	6,18
Bovenbouw AVO/VWO	-	Algemeen	5,85
Bovenbouw theoretische leerweg	TLW	Algemeen	6,41
-	LWOO	Algemeen	7,07
Bovenbouw techniek	GLW	Algemeen	5,98
-	-	Specifiek	5,47
-	BLW	Algemeen	4,69
-	-	Specifiek	8,99
-	LWOO	Algemeen	4,44

[1] *TLW = theoretische leerweg*
LWOO = leerwegondersteunend onderwijs
GLW = gemengde leerweg
BLW = beroepsgerichte leerweg (basis- of kader-)

-	-	Specifiek	12,72
Bovenbouw economie	GLW	Algemeen	5,95
-	-	Specifiek	0,89
-	BLW	Algemeen	5,56
-	-	Specifiek	2,25
-	LWOO	Algemeen	5,85
		Specifiek	3,06
Bovenbouw zorg/welzijn	GLW	Algemeen	5,33
		Specifiek	2,10
	BLW	Algemeen	4,71
		Specifiek	4,22
	LWOO	Algemeen	4,85
		Specifiek	5,53
Bovenbouw landbouw	GLW	Algemeen	5,94
		Specifiek	0,78
	BLW	Algemeen	5,37
		Specifiek	2,34
	LWOO	Algemeen	5,03
		Specifiek	4,69
Praktijkonderwijs		Algemeen	4,41
		Specifiek	7,72

Tabel 2.b – Vaste voet per instelling voor het berekenen van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Ruimtetype	Vaste voet
Hoofdvestiging	Algemeen	980
Nevenvestiging met spreidingsnoodzaak	Algemeen	550
Tijdelijke nevenvestiging		0
VMBO-techniek BLW	Specifiek	299
VMBO-economie BLW	Specifiek	196
VMBO-zorg/welzijn BLW	Specifiek	168
VMBO-landbouw BLW	Specifiek	117
Praktijkonderwijs	Algemeen	306]

B.2 Lokalen bewegingsonderwijs

1. De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld:
   a. voor een school voor basisonderwijs, op 1,5 klokuur per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder;

b. voor een speciale school voor basisonderwijs op 2,25 klokuur per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder, en
c. als het schoolgebouw niet beschikt over een speellokaal, op 3,75 klokuur per week voor de leerlingen 4 en 5 jaar.

2. Bij een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald op basis van het aantal lestijden bewegingsonderwijs. Hiervoor geldt als maximum het aantal lesuren dat overeenkomstig tabel 3 van het ruimtebehoeftemodel is berekend. Deze berekening is als volgt: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 460. Voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 322.

Tabel 3 – Uitgangspunten vaststellen ruimtebehoefte lokaal bewegingsonderwijs voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Leerweg	BVO per leerling
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	-	1,66
Bovenbouw AVO/VWO	-	0,78
Bovenbouw theoretische leerweg	TLW	1,11
-	LWOO	1,26
Bovenbouw techniek	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw economie	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw zorg/welzijn	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw landbouw	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Praktijkonderwijs	-	1,99]

Deel C – Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

C.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen
Er is sprake van een voorziening voor blijvend gebruik als de overeenkomstig deel C vastgestelde ruimtebehoefte gedurende minstens vijftien jaar blijft bestaan.

C.1.1 Nieuwbouw, of vervangende nieuwbouw
De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw of vervangende nieuwbouw wordt overeenkomstig deel B vastgesteld.

C.1.2 Overige voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

1. Uitbreiding, uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, ingebruikneming of medegebruik wordt voor een:

a. school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan de drempelwaarde van:

1°. 55 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening basisonderwijs;

2°. 50 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening speciaal basisonderwijs;

b. school voor voortgezet onderwijs wordt vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan tien procent van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 vierkante meter. Medegebruik wordt vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte en de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit verhoogd met 10%.

2. Voor een speciale school voor basisonderwijs bedraagt de bruto vloeroppervlakte van een speellokaal, in aanvulling op het aantal meters bruto vloeroppervlakte bedoelt in het eerste lid, 90 vierkante meter.

C.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De ruimtebehoefte van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt op dezelfde wijze vastgesteld als de ruimtebehoefte voor een voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. Een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening is voor minstens vier jaar en maximaal vijftien jaar noodzakelijk. Voor het vaststellen van de omvang van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening moet het verschil*:*

a. bij een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs ten minste 40 vierkante meter bruto vloeroppervlakte bedragen*,* en

b. bij een school voor voortgezet onderwijs voldoen aan het gestelde onder C.1.2, eerste lid, onder b.

C.3 Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van een goedgekeurde voorziening:

a. voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en de minimumnormen, bedoeld in deel D.

b. eerste aanschaf van:

1°. onderwijsleerpakket en meubilair, of uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair voor een school basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, en

2°. meubilair, of uitbreiding van de eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair voor een school voor voortgezet onderwijs,

is gekoppeld aan de omvang van de toegekende voorziening.

c. tegemoetkoming in eerste inrichting meubilair voor een school voor voortgezet onderwijs als gevolg van een inpandige aanpassing waarbij algemene of specifieke ruimte wordt omgezet in specifieke of werkplaatsruimte bedraagt het verschil tussen de vergoeding voor eerste inrichting van de bestaande ruimte en de vergoeding voor eerste inrichting van de te creëren ruimte.

d. herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket, en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

C.4 Lokalen bewegingsonderwijs

1. De omvang van de goedgekeurde voorziening nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs wordt:
   a. voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en het overeenkomstig B.2, eerste lid, vastgestelde ruimtebehoefte, en
   b. voor een school voor voortgezet onderwijs vastgesteld op de overeenkomstig B.2, tweede lid, vastgestelde ruimtebehoefte als de uitbreiding groter of gelijk is dan tien procent van de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit.

2. De omvang van de goedgekeurde voorziening aanpassen van een lokaal bewegingsonderwijs van een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke aanvullende vloeroppervlakte om te kunnen voldoen aan de minimumnormen, bedoeld in deel D, onder D.3.

4. De omvang van de goedgekeurde voorziening terrein, of uitbreiding van het terrein, voor een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het lokaal, of de uitbreiding van het lokaal te realiseren.

5. De omvang van de goedgekeurde voorziening aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair wordt overeenkomstig bijlage IV bepaald als een lokaal bewegingsonderwijs in gebruik wordt genomen door andere leerlingen dan waarvoor het lokaal oorspronkelijk is bedoeld of wordt uitgebreid.

6. De omvang van de goedgekeurde voorziening herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de feitelijke kosten voor de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

Deel D – Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

D.1 Terreinoppervlakte

Voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs geldt voor het verharde gedeelte (speelplaats) een minimum terreinoppervlakte van 3 vierkante meter per leerling, met een minimum van 300 vierkant meter netto. Vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 vierkante meter netto.

D.2 Speellokaal

Een speellokaal heeft een minimum van 90 vierkante meter netto.

D.3 Lokaal bewegingsonderwijs

1. De netto vloeroppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is minstens 252 vierkante meter netto en de hoogte minstens 5 meter.

2. Een lokaal bewegingsonderwijs bevat minstens twee kleedruimten met een was- of douchegelegenheid.

Deel E – Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen

E.1 Meetinstructie voor schoolgebouwen

De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw wordt vastgesteld volgens NEN 2580.

E.2 Aanvulling op de meetinstructie voor de schoolgebouwen

E.2.1 (Speciaal) basisonderwijs

1. De in- en aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar
zijn, worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend.

2. De oppervlakte van verbindende ruimten tussen in- of aanpandige lokalen

bewegingsonderwijs wordt toegekend aan het lesgebouw.
3. Bij scheidingswanden tussen lesgebouwen en in- of aanpandige lokalen bewegingsonderwijs wordt de bruto vloeroppervlakte gerekend tot het hart van de scheidingsconstructie.

E.2.2 Voortgezet onderwijs

De bruto oppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakte van alle tot het gebouw behorende beloopbare binnenruimten. De bruto vloeroppervlakte wordt gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande buitenconstructies die de ruimten omhullen. Tot de bruto oppervlakte behoren eveneens:

a. de oppervlakte van trapgaten, liftschachten, en leidingschachten op elk vloerniveau, en
b. de oppervlakte van vrijstaande uitwendige kolommen, voor zover groter dan 0,5 vierkante meter.

E.2.3 Uitzonderingen

1. De oppervlakten van overdekte niet door vaste buitenbegrenzingen omsloten ruimten worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend, ongeacht de vloerconstructie of wijze van verharding. Dit betreft in ieder geval luifels, dakoverstekken, de ruimte onder op kolommen staande verdiepingen, fietsenstallingen.
2. Open brand-of vluchttrappen aan de buitenzijde van een gebouw worden bij de bepaling van de bruto oppervlakte niet meegerekend.
3. Niet beloopbare kelders en zolders worden niet meegerekend.

Bijlage IV – Normbedragen voor vergoeding en indexering

Deel A – Indexering
De normbedragen in deel B worden jaarlijks aangepast in overeenstemming met de onderstaande systematiek van prijsbijstelling:

A.1 Nieuwbouw en uitbreiding

1	*	Prijsindexcijfer van de bouwkosten van nieuwe woningen, jaar t, tweede kwartaal (bron: CBS, kerncijfers, bouwnijverheid, inclusief btw)	*	MEV, jaar t+1, bruto investeringen door bedrijven in woningen (bron: CPB, Middelen en bestedingen)
MEV, jaar t, bruto investeringen door bedrijven in woningen (bron: CPB, Middelen en bestedingen)		Prijsindexcijfer van de bouwkosten van nieuwe woningen, jaar t-1, tweede kwartaal (bron: CBS, kerncijfers, bouwnijverheid, inclusief btw)		1

A.2 Eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair

1	*	Consumentenprijsindex, alle huishoudens, jaar t, per 1 juli (bron: CBS, Kerncijfers, cijfer van de maand juni jaar t)	*	MEV, jaar t+1 prijsmutatie netto materiële overheidsconsumptie (bron: CPB, Kerngegevens collectieve sector)
MEV, jaar t, prijsmutatie netto materiële overheidsconsumptie (bron: CPB, Kerngegevens collectieve sector)		Consumentenprijsindex, alle huishoudens, jaar t-1, per 1 juli (bron: CBS, Kerncijfers, cijfer van de maand juni jaar t-1)		1

Deel B – Normbedragen

Alle in dit deel genoemde bedragen zijn inclusief BTW.

A. Nieuwbouw met permanente bouwaard

A.1 Kostencomponenten nieuwbouw
1. De financiële normering voor nieuwbouw valt uiteen in de volgende kostencomponenten:
   a. kosten voor terrein;
   b. bouwkosten;
   c. toeslag voor het herstel van terrein en verhuiskosten bij vervangende bouw;
   d. als het een school voor voortgezet onderwijs betreft, toeslag paalfundering;
   e. als het een speciale school voor basisonderwijs betreft een toeslag voor het realiseren van een afzonderlijk speellokaal.

2. Als vervangende nieuwbouw wordt gecombineerd met het uitbreiden van een gebouw ter vervanging van een ander gebouw, gelden de bedragen bedoeld in paragraaf B.

A.2 Kosten voor terreinen

Het benodigde bouwrijpe terrein wordt door de gemeente, eventueel na aankoop, om niet aan het schoolbestuur beschikbaar gesteld en het juridisch eigendom wordt aan hen overgedragen. De kosten van een terrein worden opgenomen op het programma, zowel bij aankoop van een terrein als in de situatie dat de gemeente een terrein beschikbaar stelt. De kosten voor het terrein worden bepaald op de in de gemeente gangbare wijze van waardevaststelling van terreinen. Bij vervangende nieuwbouw op dezelfde plaats als het oude gebouw behoren de kosten voor het slopen van het oude gebouw tot de kosten voor terreinen.

A.3.1 Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:
   a. de bouwkosten van het gebouw, inclusief fundering, en
   b. de kosten van de aanleg en inrichting van het schoolterrein.
2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Met deze vergoedingsbedragen moet de in overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

A.3.2 Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 350 m^2 bvo[2]	€ 666.689,57
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 1.140,89

A.3.3 Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 670 m^2 bvo, waarin niet	€ 1.080.237,73
Voor elke volgende m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 1.194,66
Toeslag voor elk speellokaal	€ 102.495,11]

A.3.5 Bouwkosten school voor voortgezet onderwijs

1. Er is geen onderscheid in de normbedragen tussen nieuwbouw en uitbreiding.
2. De sectieafhankelijke kosten bestaan voor projecten vanaf 460 vierkante meter bruto vloeroppervlak uit een vast bedrag per voorziening en een vast bedrag per sectie.
3. Voor projecten kleiner dan 460 vierkante meter bruto vloeroppervlakte worden geen sectieafhankelijke kosten per project toegekend. Deze kosten zijn namelijk opgenomen in de bedragen voor de ruimteafhankelijke kosten per vierkante meter bruto vloeroppervlakte.
4. De bedragen zijn opgenomen in de tabel met vaste bedragen per vierkante meter bruto vloeroppervlakte en vaste bedragen per voorziening.
5. Voor het berekenen van de vergoeding voor de:
   a. ruimteafhankelijke kosten wordt het overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aantal vierkante meter per type ruimte van de voorziening, vermenigvuldigd met onderstaande bedragen per ruimtesoort:

[2] Onder m^2 bvo wordt hier en verder verstaan: vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

	< 460 m^2	> 460 <2.500 m^2	≥ 2.500 m^2
Algemene en specifieke ruimte	€ 1.784,94	€ 1.059,30	€ 1.033,93
Werkplaatsen	€ 1.743,37	€ 1.410,24	€ 1.410,24
Werkplaatsen consumptief	€ 2.116,98	€ 1.783,86	€ 1.783,86

b. sectieafhankelijke kosten wordt de vergoeding voor de algemene vaste voet of de vaste voet voor de algemene sectie of de werkplaatssectie, afhankelijk van de secties waaruit de overeenkomstig bijlage III, deel C, toegekende voorziening bestaat, verhoogd met de onderstaande bedragen:

	<460m2	> 460 <2.500 m^2	≥ 2.500 m^2
Algemene en specifieke ruimte	€ 0,00	€ 112.625,40	
Werkplaatsen, exclusief consumptief	€ 0,00	€ 236.747,86	€ 330.554,17
Werkplaatsen consumptief	€ 0,00	€ 40.877,53	

6. Tot de algemene en specifieke ruimte behoren:
   a. (uiterlijke) verzorging/mode en commercie: huishoudkunde, gezondheidskunde, uiterlijke verzorging, mode en commercie, en
   b. handel/verkoop/administratie: verkooppraktijk, kantoorpraktijk, etaleren.
7. Tot de werkplaatsen behoren:
   a. techniek algemeen:
      1°. Bouwtechniek;
      2°. Machinale houtbewerking;
      3°. Meten;
      4°. Elektrotechniek;
      5°. Installatietechniek;
      6°. Lasserij;
      7°. Metaal;
      8°. Motorvoertuigentechniek, en
      9°. Mechanische techniek;
   b. consumptief: werkplaats consumptieve techniek;
   c. grafische techniek: werkplaats grafische techniek, en
   d. landbouw: groen-praktijk.
8. De overige ruimten behoren tot de categorie algemene ruimte.

A.3.6 Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs

1. Voor de school voor voortgezet onderwijs is het bedrag van de normkosten gebaseerd op een standaardlocatie. Voor de volgende aanvullende investeringskosten wordt, indien noodzakelijk, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld:
   a. paalfundering, en
   b. bemaling.
2. De aanvullende vergoeding is afhankelijk van de benodigde paallengte in relatie met de omvang van de bouw in bruto vloeroppervlakte en wordt bepaald op basis van de volgende formules:

Nieuwbouw en uitbreiding > 1000 m^2			
Paallengte 1 tot 15 meter	€ 3.283,18	+	(€ 17,23 * A)
Paallengte 15 tot 20 meter	€ 3.495,36	+	(€ 29,24 * A)
Paallengte 20 meter of langer	€ 3.902,46	+	(€ 52,14 * A)
Uitbreiding <= 1000 m^2			
Paallengte 1 tot 15 meter	€ 4.009,36	+	(€ 6,03 * A)
Paallengte 15 tot 20 meter	€ 5.229,55	+	(€ 15,66 * A)
Paallengte 20 meter of langer	€ 7.941,51	+	(€ 31,66 * A)

3. Als de grondwaterstand minder dan 1 meter onder het maaiveld ligt, is bemaling noodzakelijk en wordt een aanvullend bedrag per vierkante meter goedgekeurde terreinoppervlakte toegekend. De vergoeding bedraagt € 11,18 per vierkante meter terrein.

A.3.7 Toeslag voor herstel van terrein en verhuiskosten bij vervangende bouw school voor primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs.

1. Als de vervangende nieuwbouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs plaatsvindt op dezelfde plaats, moet het desbetreffende terrein, nadat de bouw is afgerond, worden hersteld en moeten de leerlingen verhuizen naar een tijdelijke, vervangende locatie. De genormeerde vergoeding voor deze kosten is gebaseerd op een vast bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte.
2. De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Permanente bouw per m^2 bvo	€ 46,25
Tijdelijke bouw per m^2 bvo	€ 31,74

B. Uitbreiding met permanente bouwaard

B.1 Reikwijdte

Deze paragraaf is van toepassing op de uitbreiding van de huisvesting in permanente bouwaard van een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs tot 1035 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Op overige uitbreidingen is paragraaf A overeenkomstig van toepassing.

B.2 Kosten terrein

Als uitbreiding van het terrein noodzakelijk is, is het bepaalde in A.2 overeenkomstig van toepassing op het vaststellen van de kosten voor het voor uitbreiding benodigde terrein.

B.3.1 Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:
   a. de bouwkosten van het gebouw, en
   b. kosten voor extra aanleg en inrichting van een deel van het schoolterrein.
2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter. Met deze vergoedingsbedragen moet de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

B.3.2 Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 115 m^2 bvo of groter	€ 97.630,04
Startbedrag bij uitbreidingen van 55 tot 115 m^2 bvo	€ 65.086,70
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 1.300,53

B.3.3 Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 105 m^2 bvo of groter	€ 100.399,24
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 105 m^2 bvo	€ 66.932,83
Voor elke volgende m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 1.326,45
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school	€ 117.048,33
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal, zonder gelijktijdige uitbreiding van de school	€ 215.200,42]

B.3.5 Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs

Het bepaalde in A.3.6 is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de omvang van de vergoeding voor paalfundering en bemaling bij uitbreiding.

B.3.6 Toeslag voor het herstel van het terrein en verhuiskosten bij vervangende bouw op dezelfde plaats

Het bepaalde in A.3.7 is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de omvang van de vergoeding voor het herstel van terrein en verhuizing bij uitbreiding.

C. Tijdelijke voorziening

C.1 Vergoedingsbedragen tijdelijke voorzieningen

1. De vergoedingsbedragen voor tijdelijke voorzieningen zijn afgestemd op de investeringslasten van voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen:
   a. nieuwbouw van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw als hoofdlocatie;
   b. uitbreiding van een permanente hoofdlocatie met een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw, en
   c. uitbreiding van bestaande voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen.
2. In aanvulling op het eerste lid wordt rekening gehouden met het bekostigen van een tijdelijke voorziening door middel van huur van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw.

C.2 Kosten voor terreinen

Als een tijdelijke voorziening niet gerealiseerd kan worden op het aanwezige terrein, worden de kosten voor het benodigde terrein bepaald overeenkomstig A.2.

C.3.1 Nieuwbouw als hoofdlocatie/uitbreiding van permanente hoofdlocatie

De vergoeding voor een tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten, de kosten van herstel en inrichting van terreinen, de kosten van paalfundering en de eenmalige aansluitkosten op nutsvoorzieningen.

C.3.2 Vergoeding basisschool en speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m^2 bvo of groter	€ 37.966,88
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 25.311,26
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 933,03

C.3.4 Vergoeding school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de vergoedingsformule € 567,99 * A + € 39.049,94, waarbij A het overeenkomstig bijlage III, deel C, bepaalde aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte aan tijdelijke huisvesting is.

C.4.1 Uitbreiding van bestaande tijdelijke voorzieningen primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

1. De vergoeding voor uitbreiding bestaande tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten, de toeslag voor paalfundering en de toeslag voor herstel en inrichting van terreinen.
2. Paragraaf A is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor sloopkosten van het oude gebouw, herstel en inrichting van terreinen en voor tijdelijke verhuizing van de leerlingen.

C.4.2 Vergoeding basisschool en speciale school voor basisonderwijs
De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreiding van 80 m^2 bvo of groter	€ 21.341,49
Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 14.227,66
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 977,65

C.5 Huur van voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen
Huur van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening en huur van een bestaand gebouw worden vergoed op basis van de werkelijke kosten.

D. Eerste inrichting

D.1.1 Uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair
Bij uitbreiding met onderwijsleerpakket en meubilair wordt het uit te keren bedrag van de vergoeding bepaald aan de hand van het verschil tussen de al toegekende investeringsbedragen en de nieuw berekende vergoeding.

D.1.2 Vergoeding basisschool
De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag	€ 38.300,32
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 133,98

D.1.3 Vergoeding speciale school voor basisonderwijs
De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag	€ 81.259,53
Naast het startbedrag voor elke volgende m^2 bvo	€ 138,61

D.1.5 Vergoeding speellokaal speciale school voor basisonderwijs
De vergoeding voor onderwijsleerpakket en meubilair voor de inrichting van een speellokaal voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs bedraagt € 7.415,30.

D.2 School voor voortgezet onderwijs
1. De vergoeding voor eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair is gekoppeld aan de toe te kennen voorziening nieuwbouw, niet zijnde vervangende nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming, niet zijnde ingebruikneming ter vervanging van een bestaand gebouw. Aanspraak op deze vergoeding bestaat als de eerste inrichting nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd. De hoogte van de vergoeding wordt berekend door vast te stellen het verschil tussen de al toegekende vergoeding en de vergoeding die is vastgesteld op basis van de te realiseren bruto vloeroppervlakte per ruimtetype. De hoogte van de vergoeding per ruimtetype wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Ruimtetype	Functie	m2
Algemeen		€ 158,06
Specifiek	(Uiterlijke) verzorging/mode en commercie Handel/verkoop/administratie Praktijkonderwijs	€ 369,42 € 225,99 € 303,42
Werkplaatsen	Techniek algemeen Consumptief Grafische techniek Landbouw	€ 387,57 € 750,55 € 1.434,94 € 0,00

2. Als in plaats van uitbreiding van het schoolgebouw medegebruik van een voor een school bestemd gebouw wordt gevorderd, wordt inventaris slechts toegekend als de inventaris in de voor medegebruik aangewezen ruimte ontbreekt of niet geschikt is.

E. Lokalen bewegingsonderwijs

E.1 Bouwkosten nieuwbouw

1. De vergoeding van de bouwkosten voor nieuwbouw van een lokaal bewegingsonderwijs met een netto speeloppervlakte van 252 vierkante meters bedraagt € 700.859,23 als deze op het schoolterrein gerealiseerd kan worden, of € 715.034,52 als deze op een afzonderlijk terrein gerealiseerd wordt. In deze vergoeding zijn opgenomen de kosten van fundering op staal en inrichting van het terrein.
2. Als paalfundering noodzakelijk is wordt een toeslag gegeven op basis van de volgende bedragen:

Paallengte	Vergoeding	Vergoeding bij ruimten LG en MG
1<15m	€ 14.097,01	€ 17.774,32
15<20m	€ 19.433,46	€ 4.616,04
≥20m	€ 27.293,44	€ 5.426,62

E.2 Uitbreiding

Het bepaalde in E.1, eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs. Bij lokalen bewegingsonderwijs met een oefenvloer van 140 vierkante meter netto speeloppervlakte of minder, kan de oefenvloer worden uitgebreid tot een oppervlakte van 252 vierkante meter. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Uitbreiding	Normbedrag	Paallengte		
		1 < 15 meter	15 < 20 meter	≥ 20 meter
112 t/m 120 m^2	€ 162.835,79	€ 6.310,99	€ 10.930,99	€ 17.870,96
121 t/m 150 m^2	€ 197.949,27	€ 7.891,30	€ 13.660,22	€ 22.338,70

E.3.2 OLP/meubilair school voor basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs bedraagt € 51.310,54.

E.3.4 Meubilair/leer- en hulpmiddelen school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting meubilair of leer- en hulpmiddelen voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

	Meubilair	**Leer- en hulpmiddelen**	**Totaal**
Eerste lokaal	€ 1.083,67	€ 64.621,30	€ 65.704,97
Tweede lokaal	€ 1.083,67	€ 50.409,52	€ 51.393,19
Derde lokaal	€ 1.083,67	€ 21.915,70	€ 22.999,37
Oefenplaats 1	€ 0,00	€ 14.271,50	€ 14.271,50
Oefenplaats 2	€ 0,00	€ 1.647,45	€ 1.647,45

E.4 Medegebruik/huur van een niet-eigen voorziening

Naast bewegingsonderwijs in een eigen lokaal van de school is ook bewegingsonderwijs mogelijk in een bestaand lokaal bewegingsonderwijs door middel van:

a. medegebruik van een gebouw van een andere school of de gemeente, of
b. huur van een gebouw van een commerciële exploitant.

F. Vergoeding feitelijke kosten
De vergoeding van de feitelijke kosten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, wordt gebaseerd op de door het college goedgekeurde offerte en verhoogd met 8 procent voor de kosten van technische advisering, voor zover het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, onder b en c.

G. Huur sportvelden
1. Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van de huur van een sportveld voor maximaal 8 weken per jaar. De vergoeding voor deze kosten bedraagt voor de periode van 8 weken € 20,94 per klokuur.
2. Aanspraak op vergoeding als bedoeld in het eerste lid bestaat uitsluitend als de school voor voortgezet onderwijs niet beschikt over een eigen sportveld en geen gebruik maakt van een sportveld dat door de gemeente is gefinancierd.

Bijlage V – Criteria voor het vaststellen van de prioriteit van de aangevraagde voorziening

1. Algemeen
Prioriteiten worden vastgesteld als het overeenkomstig artikel 11 vastgestelde bekostigingsplafond onvoldoende is om alle aangevraagde voorzieningen die in aanmerking komen om te worden opgenomen op het programma te honoreren. Op basis van de gestelde prioriteiten wordt een rangorde vastgesteld van de voorzieningen waarvan is vastgesteld dat die voor bekostiging in aanmerking komen. Daarna wordt vastgesteld voor welke voorzieningen het bekostigingsplafond voldoende is en deze voorzieningen worden opgenomen op het programma. De voorzieningen die niet worden opgenomen op het programma worden op het overzicht geplaatst.

2. Onderscheid voorzieningen
1. Bij het stellen van de prioriteiten wordt onderscheid gemaakt in voorzieningen die noodzakelijk zijn:
   a. om capaciteitstekorten op te heffen, en
   b. om een adequaat niveau te handhaven.
2. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder a, vallen onder hoofdprioriteit 1. Het betreft de volgende voorzieningen:
   a. nieuwbouw, inclusief terrein;
   b. uitbreiding, indien van toepassing, inclusief terrein;
   c. in gebruik nemen bestaand gebouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
   d. verplaatsen tijdelijke gebouwen;
   e. eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair;
   f. uitbreiding eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair, en
   g. medegebruik.
3. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder b, vallen onder hoofdprioriteit 2. Het betreft de volgende voorzieningen:
   a. vervangende nieuwbouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
   b. herstel van een constructiefout, en
   c. herstel en vervanging in verband met schade.
4. De onder hoofdprioriteit 2 opgenomen voorziening vervangende nieuwbouw valt onder hoofdprioriteit 1 op het moment dat deze voorziening gecombineerd wordt met een uitbreiding van de capaciteit en de vervangende nieuwbouw noodzakelijk is omdat wordt voldaan aan het criterium genoemd onder in bijlage I, deel A, onder A.2.

3. Hoofd- en subprioriteit
1. Om te komen tot het vaststellen van de prioriteit wordt een onderverdeling gemaakt in hoofdprioriteit en sub-prioriteit.
2. Voor het vaststellen van de prioriteiten wordt voor de onder 2, eerste lid, onder a, genoemde voorzieningen de ruimtebehoefte vastgesteld overeenkomstig bijlage III, deel C. Deze voorzieningen omvatten zowel de schoolgebouwen als de lokalen bewegingsonderwijs.
3. Nadat de onderverdeling naar hoofdprioriteiten heeft plaatsgevonden moet worden vastgesteld welke voorzieningen in aanmerking komen om op het programma te worden geplaatst. Dit vindt plaats op basis van het vaststellen van de sub-prioriteit. Bij hoofdprioriteit 1 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd om vast te stellen welke voorzieningen voor het plaatsen op het programma in aanmerking komen:
   a. als eerste die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie met herschikking van schoolgebouwen;
   b. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie zonder herschikking van schoolgebouwen, en
   c. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort aan lokalen bewegingsonderwijs en sportterreinen opheft.

Toelichting

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen
De begripsomschrijving ‘bevoegd gezag’ en ‘aanvrager’ omvatten alle bevoegde gezagsorganen die een volgens de wet bekostigde voorziening onderwijshuisvesting in stand houden die geheel of gedeeltelijk staat op het grondgebied van de gemeente (hoofdvestiging, nevenvestiging, tijdelijke nevenvestiging, dislocatie).

Artikel 2. Omschrijving voorzieningen in de huisvesting
Artikel 2 vermeldt de voorzieningen onderwijshuisvesting die op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO) en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) door het bevoegd gezag bij het college kunnen worden aangevraagd. Deze hebben een limitatief karakter. Dit betekent dat het college deze niet kan inperken. Niet alleen voor de schoolgebouwen, maar ook voor de lokalen bewegingsonderwijs kan een voorziening huisvesting onderwijs worden aangevraagd. Voorzieningen die een bevoegd gezag wenst, maar die niet in de onderwijswetten zijn opgenomen, dus geen voorziening in de onderwijshuisvesting zijn, vallen buiten het bereik van deze verordening. Dit gaat om voorzieningen waarvoor het bevoegd gezag een vergoeding van de minister van OCW ontvangt via de rijksvergoeding materiële instandhouding (bijv. onderhoud, aanpassingen, vervangen cv-ketel, meubilair). Het college wijst een dergelijk aangevraagde voorziening af op grond van artikel 100, eerste lid, onder a, van de WPO, artikel 76k, onder a, van de WVO.

In het kader van lokaal maatwerk heeft het college de vrijheid om aanvullende voorzieningen te bekostigen. Daarbij geldt dat de gemeenten geen uitgaven mogen doen voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan op grond van de wet (artikel 6 van de WPO en artikel 77 van de WVO). Voor het bekostigen van de voorzieningen die geen onderdeel uitmaken van de voorzieningen onderwijshuisvesting moet zodoende een andere juridische basis worden vastgesteld. Voor het bekostigen van deze voorzieningen geldt de [**citeertitel verordening materiële financiële gelijkstelling**].

Onderdeel a. De voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen
1° Het begrip nieuwbouw omvat tevens het begrip vervangende nieuwbouw.
2° Uitbreiding is het gevolg van een toename van het aantal leerlingen op de school. Het bevoegd gezag komt voor het bekostigen van uitbreiding in aanmerking als wordt voldaan aan de in bijlage I opgenomen criteria (noodzaak van de voorziening) en de gevraagde uitbreiding gelijk of groter is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde.
3° Ingebruikgeving kan plaatsvinden als een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is ontvangen en het college een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan beschikbaar heeft. Het kan gaan om een onderwijsgebouw dat geheel leeg staat en nog een onderwijsbestemming heeft, maar ook om een niet-onderwijsgebouw. Bij ingebruikgeving van een onderwijsgebouw of een niet-onderwijsgebouw moet het gebouw geschikt zijn of geschikt gemaakt worden voor het onderwijs van de betreffende school. Een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs is bijv. niet automatisch geschikt voor het huisvesten van een speciale school voor basisonderwijs. Het in gebruik geven van een gebouw moet worden onderscheiden van medegebruik, zie 8°.
4° Verplaatsing is alleen mogelijk van die lokalen die gelet op de bouwaard van het gebouw verplaatst kunnen worden. Dit betreft over het algemeen tijdelijke huisvesting die in semipermanente gebouwen is gerealiseerd.
5° Terrein is noodzakelijk voor het realiseren van nieuwbouw en kan noodzakelijk zijn bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Of bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding terrein noodzakelijk is, is afhankelijk van de situering van de voorgenomen investering en

de oppervlakte van het terrein.

6°/7° Onderwijsleerpakket en meubilair wordt in principe alleen toegekend op het moment dat ook nieuwbouw (eerste voorziening) en uitbreiding van een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs wordt toegekend. Een uitzondering is de situatie dat het college een school heeft gehuisvest in een schoolgebouw dat een grotere capaciteit heeft dan de ruimtebehoefte en de toekenning van de eerste inrichting is gebaseerd op het werkelijk aantal leerlingen vanaf de start van de school. In die situatie heeft het bevoegd gezag nog aanspraak op bekostiging van eerste inrichting bij toename van het aantal leerlingen als wordt voldaan aan de drempelwaarde genoemd in bijlage III, deel C. Bij vervangende nieuwbouw wordt geen eerste inrichting toegekend omdat het bevoegd gezag in het verleden al bekostiging voor de eerste inrichting heeft ontvangen. Zie verder de toelichting in bijlage III, deel C.

8° Medegebruik is het gebruik van ruimte in een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs die het bevoegd gezag, dat juridisch eigenaar is, niet nodig heeft voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven. Er is dan sprake van ‘leegstand’. Medegebruik is uitsluitend mogelijk als de leegstand hoger is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde resp. het lokaal bewegingsonderwijs niet volledig is ingeroosterd.

Onderdeel b. Herstel van constructiefouten

Voor de omschrijving van het begrip ‘constructiefouten’ is aangesloten bij een ‘definitie’ die in het verleden door middel van jurisprudentie tot stand is gekomen. Als een constructiefout de voortgang van het onderwijs belemmert kan voor het herstel van de constructiefout de spoedprocedure (artikel 19 e.v.) worden gevolgd. Is er geen sprake van een bedreiging voor de voortgang van het onderwijs, dan kan het herstel worden aangevraagd op grond van de reguliere procedure. Dit betekent dat een constructiefout dan wordt opgenomen op het programma of overzicht, afhankelijk van het feit of deze voorziening past binnen het door het college vastgestelde bekostigingsplafond.

Onderdeel c. Herstel in verband met schade

In de onderwijswetten is als voorziening huisvesting onderwijs het begrip ‘bijzondere omstandigheden’ opgenomen. Dit begrip is in de verordening niet verder uitgewerkt, omdat ‘bijzondere’ omstandigheden zich niet uitputtend laten beschrijven. Voor het bekostigen van ‘herstel en vervanging in verband met schade aan een gebouw’ geldt de aanvraagprocedure van het programma, of de aanvraagprocedure in het kader van spoedeisendheid (de voortgang van het onderwijs wordt belemmerd door bijv. schade door inbraak of brand). Het college kan zich voor deze zaken verzekeren. Heeft het college geen verzekering afgesloten, dan is sprake van ‘eigen risico’ voor het college.

Onderdeel d. Huur van een sportterrein

Deze voorziening is noodzakelijk als in de gemeente een school voor voortgezet onderwijs is gevestigd. Onder de voorwaarden genoemd in bijlage I, deel B, onder B.4 en bijlage IV, onder F kan een schoolbestuur in het voortgezet onderwijs aanspraak maken op een vergoeding voor het huren van een sportterrein voor buitensportactiviteiten. Voorwaarde is dat het schoolbestuur niet beschikt over een eigen sportterrein en geen gebruik kan maken van een met gemeentelijke middelen gerealiseerd sportterrein.

Artikel 3. Voorbereidingskrediet

Het voorbereidingskrediet kan worden aangevraagd voor zowel de situatie dat de investering wordt bekostigd op basis van de normbedragen als op basis van de feitelijke kosten. Doelstelling van het voorbereidingskrediet is dat het bevoegd gezag vroegtijdig kan starten met de voorbereiding van een bouwplan. Uitgangspunt van het voorbereidingskrediet is dat er een principebesluit ligt dat de voorziening, waarvoor het voorbereidingskrediet wordt aangevraagd, na het indienen van de aanvraag voor het bekostigen van de voorziening op het eerstvolgende programma wordt opgenomen. Het voorbereidingskrediet stelt het bevoegd

gezag in de gelegenheid om een voor aanbesteding gereed bouwplan te ontwikkelen resp. een aanbesteding te laten plaatsvinden. Uitsluitend als de investering wordt bekostigd op basis van de feitelijke kosten wordt de op basis van het bouwplan opgestelde kostenraming resp. de uitkomst van de aanbesteding opgenomen op het programma. Heeft voorafgaande aan het vaststellen van het programma nog geen aanbesteding plaatsgevonden, dan kan de aanbesteding of het vragen van offertes plaatsvinden nadat het programma is vastgesteld. Door te werken met een voorbereidingskrediet kan het realiseren van een bouwplan worden bespoedigd. Het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet maakt onderdeel uit van het totale investeringsbedrag en wordt in mindering gebracht op het totaal vastgestelde investeringskrediet.

Artikel 4. Vaststellen vergoeding voorzieningen
Dit artikel bepaalt op welke wijze de voorzieningen huisvesting onderwijs worden bekostigd. Dit kan op basis van normbedragen (normatieve kosten) of op basis van feitelijke kosten. De normbedragen voor de diverse voorzieningen die op basis daarvan worden bekostigd zijn opgenomen in bijlage IV, deel B.

Wordt het normbedrag beschikbaar gesteld, dan heeft het bevoegd gezag aanspraak op het beschikbaar stellen van het volledige normbedrag, onafhankelijk van de werkelijke kosten. Dit betekent dat als de werkelijke kosten hoger of lager zijn dan het normbedrag (= uitkomst aanbesteding) in de ene situatie het schoolbestuur een financieel voordeel heeft en in de andere situatie een financieel nadeel. Bij een financieel voordeel moet het schoolbestuur de beschikbare middelen wel inzetten voor het doel waarvoor het is verstrekt: investeren in de voorziening huisvesting onderwijs.

Het bedrag van de bekostiging, gebaseerd op de feitelijke kosten, wordt vastgesteld op basis van ontvangen offertes (de zgn. offertelijn, zie ook artikel 13, eerste lid).

Artikel 5. Informatieverstrekking
Dit artikel verplicht het bevoegd gezag aan het college alle informatie te verstrekken die noodzakelijk is om de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs op een verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren (zie artikel 112 van de WPO en artikel 76w van de WVO). Deze informatie staat los van de informatie die wordt gevraagd als onderdeel van een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening. Het betreft de actuele gegevens, zoals:
- gegevens van het bevoegd gezag (o.a. naam en adres voorzitter en secretaris en bankrekeningnummer);
- gegevens van de school (o.a. naam school, naam directeur, adres school, telefoonnummer);
- bruto vloeroppervlakte schoolgebouw;
- naam contactpersoon;
- medegebruik/verhuur.

Om deze informatie op een eenduidige wijze te ontvangen stelt het college een formulier vast. Dit formulier wordt aan de bevoegde gezagsorganen toegezonden. Het college kan in dit formulier opnemen de gegevens die al bij het college bekend zijn. Het bevoegd gezag kan zich dan beperken tot het vermelden van de wijzigingen. Beschikt het college over digitale informatievoorziening, dan kan van deze digitale informatievoorziening gebruik worden gemaakt.

Artikel 6. Indienen aanvraag
Artikel 6 bepaalt dat een aanvraag voor het programma wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld aanvraagformulier. Door te werken met een standaardformulier worden de gegevens die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag (zie ook artikel 7) op een eenduidige wijze ontvangen. Dit vergroot de onderlinge vergelijkbaarheid van aanvragen. Voor het overzicht wordt geen aanvraag ingediend. De reden is dat op het overzicht worden opgenomen de aanvragen die zijn ingediend voor het programma, maar niet

worden gehonoreerd (zie artikel 96 van de WPO en 76c van de WVO) en toelichting bij artikel 13).

Ook in de situatie dat de gemeenteraad in overleg met de bevoegde gezagsorganen een meerjarig huisvestingsbeleid (Integraal Huisvestingsplan, (IHP)) heeft vastgesteld (het zgn. 'consensusmodel') moet een aanvraag wordt ingediend. De reden is dat een IHP geen juridische status heeft.

Is het college of een bestuurscommissie ex artikel 82 van de Gemeentewet bevoegd gezag van een openbare school (= integraal bestuur) dan gelden dezelfde procedures en termijnen als voor een bestuur van een bijzondere school. In de bestuurspraktijk is het geen unieke situatie dat een college bij het eigen orgaan een verzoek indient (voor het realiseren van een gemeentelijk project - bijv. stadhuis - moet het college bij zichzelf een verzoek om een bouwvergunning indienen). Dit betekent dat het college altijd moet kunnen aantonen dat men de 'eigen' aanvragen ook daadwerkelijk in alle opzichten gelijk behandelt ten opzichte van de andere aanvragen.

Artikel 7. Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

Lid 1

Dit lid bepaalt welke gegevens het bevoegd gezag moet aanleveren wil het college de aanvraag in behandeling kunnen nemen. Naast de gegevens van bevoegd gezag en school moet de aanvraag voor de onderbouwing van de benoemde voorzieningen huisvesting onderwijs worden onderbouwd met een leerlingenprognose en/of een bouwkundige rapportage. Uitgangspunt is dat het bevoegd gezag bij de aanvraag een leerlingenprognose indient.

Lid 2

Het tweede lid bepaalt dat het college het bevoegd gezag in staat moet stellen, als de ontvangen aanvraag niet volledig is, deze ontbrekende gegevens binnen de in dit lid gestelde termijn aan te vullen. Is de ontvangen aanvraag ook op de hersteldatum niet volledig dan besluit het college de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Lid 3

Voor het vaststellen van de noodzaak van o.a. de voorzieningen (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding is het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven van wezenlijk belang. Schoolbesturen zijn verplicht deze gegevens aan te leveren via de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Omdat de ingediende aanvraag is gebaseerd op het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag (bijv. bij de aanvraag voor programma 2016 is opgenomen het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2014), moet het college tijdig beschikken over het werkelijk aantal ingeschreven leerlingen op de wettelijke teldatum van 1 oktober, voorafgaande aan het jaar waarvoor het programma wordt vastgesteld. Met de gegevens van de laatste teldatum kan worden vastgesteld of de eerder aangevraagde voorziening, die mogelijk wordt toegekend omdat aan de in bijlage I tot en met III gestelde criteria is voldaan, op basis van de laatste gegevens ook daadwerkelijk noodzakelijk is. De in het derde lid opgenomen termijn is een fatale termijn. Dit betekent dat als de gevraagde gegevens niet tijdig zijn ontvangen het college besluit om de aanvraag niet te behandelen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Artikel 8. Opgave ingediende aanvragen

Dit artikel verplicht het college om alle bevoegde gezagsorganen een overzicht beschikbaar te stellen van alle ingediende aanvragen. Met dit overzicht hebben alle bevoegde gezagsorganen inzicht in wat er aan aanvragen, zowel vanuit het bijzonder als het openbaar

onderwijs is ontvangen en of deze aanvragen al of niet in behandeling worden genomen. Dit betreft algemene informatie en gaat vooraf aan het beoordelen van de aanvragen.

Artikel 9. Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting
Lid 1
De mogelijkheid om een nadere toelichting/verduidelijking te vragen of te geven is bedoeld om mogelijke onduidelijkheden over de op zich complete aanvragen te bespreken voordat het programma wordt voorgelegd aan het bestuurlijk overleg (artikel 10). Door een nadere toelichting wordt voorkomen dat het bestuurlijk overleg onnodig belast wordt door allerlei vragen over onduidelijkheden in de aanvragen.

Lid 2
Voor een voorziening waarvan de vergoeding wordt gebaseerd op de feitelijke kosten wordt bij de aanvraag een kostenraming ingediend. Is het college na het beoordelen van de ontvangen kostenraming van oordeel dat de kostenraming op een of meer onderdelen moet worden bijgesteld dan vindt hierover overleg plaats met het bevoegd gezag. Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de kostenraming bepaalt het college de hoogte van de geraamde kosten die in het kader van het vast te stellen programma worden toegekend. Het college moet in de beschikking wel motiveren waarom op het programma is afgeweken van het bedrag dat door het bevoegd gezag bij de aanvraag is overlegd.

Artikel 10. Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad
Lid 1-4
Het college is verplicht, voordat het programma en overzicht wordt vastgesteld, overleg te voeren met het onderwijsveld over het voorgenomen besluit. In afwijking van het wettelijke verplichte overleg over het vaststellen of wijzigen van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (artikel 102 van de WPO en artikel 76m van de WVO) is dit overleg geen ‘op overeenstemming gericht overleg’. Uitgangspunt is dat het bedoelde overleg plaatsvindt met alle bevoegde gezagsorganen. In plaats van een overleg met alle bevoegde gezagsorganen kan het college besluiten het overleg in te richten per onderwijssector (primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs). Het overleg over de voorzieningen huisvesting onderwijs kan ook ingebed worden in een breder gestructureerd overleg in het kader van het lokaal onderwijsbeleid, de zgn. lokaal educatieve agenda. Het staat de aanvrager die niet aan het overleg deelneemt vrij om zijn standpunten schriftelijk kenbaar te maken. Degenen die wel aan het overleg deelnemen, moeten voorafgaande aan het overleg op de hoogte zijn van de schriftelijke ingebrachte standpunten, zodat ze daar in het overleg eventueel op kunnen reageren.

Lid 5-8
De leden 5-8 zijn gebaseerd op artikel 102, zesde lid, van de WPO en artikel 76m van de WVO. Zowel een bevoegd gezag als het college kan de Onderwijsraad advies vragen over het voornemen tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs. De leden 5 t/m 8 vermelden de procedure die moet worden gevolgd voor het vragen van dit advies. De adviesaanvraag moet betrekking hebben op de relatie tussen het voorgenomen besluit tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs en de aspecten van vrijheid van richting en vrijheid van inrichting. Het college is in alle gevallen verplicht het verzoek om advies in te dienen bij de Onderwijsraad en dit verzoek goed te documenteren. Daarnaast moet het verzoek vergezeld gaan van alle stukken die relevant (kunnen) zijn voor de adviseur (artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). De Onderwijsraad stelt zich namelijk op het standpunt dat de adviestermijn van vier weken start vanaf het moment dat de Onderwijsraad beschikt over de stukken die hij relevant acht voor de advisering. Als de Onderwijsraad om advies wordt gevraagd is het van belang dat het college goed in de gaten houdt dat hierdoor de besluitvorming geen ernstige vertraging oploopt.

De Onderwijsraad brengt binnen vier weken, nadat de Onderwijsraad alle noodzakelijke informatie heeft ontvangen, zijn advies uit. Het college zendt het advies van de Onderwijsraad daarna zo spoedig mogelijk aan de bevoegde gezagsorganen. Afhankelijk van het ontvangen advies wordt een nieuw bestuurlijk overleg vastgesteld. Op de wijze waarop de Onderwijsraad adviseert is van toepassing wat in algemene zin over het verstrekken van adviezen is geregeld in de Awb. In dit verband is vooral het bepaalde in artikel 3:6, tweede lid, artikel 3:7 en artikel 3:50 van belang. Zo kan op grond van artikel 3:6, tweede lid, het college het programma voorzieningen huisvesting onderwijs vaststellen als de Onderwijsraad het advies niet binnen vier weken nadat de adviesaanvraag volledig is, uitbrengt. Op grond van artikel 3:7 is het college gehouden, al dan niet op verzoek, de gegevens beschikbaar te stellen die de Onderwijsraad nodig heeft voor het uitbrengen van advies. Wanneer het college afwijkt van het advies van de Onderwijsraad worden op grond van artikel 3:50 van de Awb de redenen daarvan vermeld in de motivering. Het vijfde lid bepaalt dat alle deelnemers aan het overleg in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze te geven over de inhoud van een (voorgenomen) verzoek om advies aan de Onderwijsraad. Dit omdat iedereen erbij gebaat is dat duidelijkheid bestaat over de beweegredenen bij een, meer of alle partijen om zich tot de Onderwijsraad te wenden. Dit laat uiteraard onverlet het recht van een individueel schoolbestuur of van het college om de Onderwijsraad in te schakelen als de andere overlegpartners daaraan geen behoefte hebben. De zienswijzen van de schoolbesturen moeten schriftelijk worden vastgelegd omdat de Onderwijsraad bij het vormen van zijn oordeel over een verzoek om advies ook afwijkende meningen zal willen betrekken.

Van een eventueel overleg, nadat het advies van de Onderwijsraad wordt ontvangen, wordt een afzonderlijk verslag gemaakt dat wordt toegevoegd aan de stukken die moeten leiden tot een besluit van het college.

Artikel 11. Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond

Lid 1

Het college is verplicht het bekostigingsplafond dat beschikbaar is voor het honoreren van de aangevraagde voorzieningen vast te stellen. Het vaststellen van het bekostigingsplafond is een afzonderlijk collegebesluit, maar kan in dezelfde vergadering worden genomen als het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht.[3] Het bekostigingsplafond staat los van het totaal van het investeringsbedrag van de aangevraagde voorzieningen. Het bekostigingsplafond is uitsluitend bepalend voor de vraag of alle aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs ook kunnen worden gehonoreerd. Het college kan een bekostigingsplafond per onderwijssector of per voorziening vaststellen. Achtergrond van deze mogelijkheid is te voorkomen dat één onderwijssector of één bepaalde voorziening structureel voor bekostiging in aanmerking komt, waardoor andere gewenste investeringen niet kunnen worden gehonoreerd. Het onderverdelen van het beschikbare investeringsbedrag voor een specifieke categorie van voorzieningen is een instrument om bepaalde accenten te leggen in de uitvoering van de zorgplicht. Deze onderverdeling kan uitsluitend plaatsvinden op basis van een door de gemeenteraad vastgesteld meerjareninvesteringsplan.

Lid 2

Uitgangspunt van de verordening is dat het programma en, als dit noodzakelijk is, het overzicht worden vastgesteld voor 31 december van het lopende kalenderjaar. De datum van 31 december is geen fatale termijn. Wordt het programma en overzicht niet voor 31 december vastgesteld dan betekent dit niet dat alle aangevraagde voorzieningen automatisch voor bekostiging in aanmerking komen. Op grond van Artikel 6:2 van de Awb heeft het bevoegd gezag, omdat het college niet tijdig een besluit heeft genomen, de mogelijkheid om in deze situatie de procedure van bezwaar en beroep te volgen. De overschrijding van de termijn heeft dus geen (financiële) gevolgen voor het college.

[3] LJN BG8296, Raad van State, 200803033/1.

Artikel 12. Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht
Artikel 95 van de WPO en 76f van de WVO vermelden de criteria die het college moet hanteren bij het vaststellen van het programma voorziening huisvesting onderwijs. Het uitgangspunt voor het overzicht voorziening huisvesting onderwijs is opgenomen in artikel 96 van de WPO en 76g van de WVO. In dit artikel wordt bepaald op welke wijze het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht aan de bevoegde gezagsorganen wordt bekendgemaakt.

Lid 1
Het programma en overzicht zijn een bundel beschikkingen. De aanvragers ontvangen deze beschikkingen binnen een termijn van twee weken nadat het programma en overzicht zijn vastgesteld. Voor deze termijn is gekozen omdat de onderwijswetten bepalen (zie toelichting artikel 13, eerste lid) dat binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld overleg over de uitvoering van de voorziening moet plaatsvinden met het college. Op grond van artikel 3:43 van de Awb moet het college het besluit meedelen aan degenen die bij de voorbereiding van het besluit hun zienswijze naar voren hebben gebracht. Omdat het programma en overzicht onderdeel uitmaken van het bestuurlijk overleg dat vooraf gaat aan het vaststellen van het programma is in de modelverordening opgenomen dat het besluit aan alle schoolbesturen wordt verzonden.

Lid 2
De onderwijswetten bepalen alleen iets over het ter inzage leggen van het overzicht. Vanwege de samenhang tussen bekostigingsplafond, programma en overzicht is in de verordening opgenomen dat zowel het programma als overzicht ter inzage wordt gelegd.

Artikel 13. Overleg wijze van uitvoering
Dit artikel geeft een nadere invulling aan het wettelijk voorgeschreven overleg over het maken van afspraken over de zaken die van belang zijn om te komen tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor de voorziening die op het programma is opgenomen. Door het maken van deze afspraken voorafgaande aan de start van de uitvoering van het project worden onduidelijkheden en misverstanden in het verdere uitvoeringstraject voorkomen.

Lid 1
In artikel 95, achtste lid, van de WPO en artikel 76n van de WVO is opgenomen dat het college binnen vier weken met het betrokken bevoegd gezag in overleg treedt over de uitvoering van het programma. De in dit overleg gemaakte afspraken moeten in een verslag worden vastgelegd. De passage ‘voor zover van toepassing’ betekent dat niet alle onderwerpen die in dit lid zijn opgenomen betrekking hebben op alle voorzieningen die op het programma zijn opgenomen (voor bijv. de voorziening eerste inrichting is geen bouwplan noodzakelijk) en het college daarnaast van mening is dat het indienen van het bouwplan en de desbetreffende begroting voor een op het programma opgenomen voorziening achterwege kan blijven. De onderwerpen die besproken moeten worden zijn o.a.:
- het bouwheerschap (onderdeel a), met als uitgangspunt dat het bevoegd gezag optreedt als bouwheer, conform het bepaalde in artikel 103, eerste lid, van de WPO en artikel 76n, eerste lid, van de WVO. Het alternatief is dat het college de voorziening tot stand brengt (artikel 103, tweede lid, van de WPO en artikel 76n, tweede lid, van de WVO). In het overleg moet worden vastgesteld of van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Daarnaast kan besproken worden de mogelijkheid dat de bouw van een multifunctionele accommodatie wordt gerealiseerd door een derde partij;
- het bouwplan, dat moet worden getoetst aan de uitgangspunten zoals die op het vastgestelde programma zijn opgenomen (bijv. aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte);
- het feit dat het college in de periode die is verlopen tussen het moment van het vaststellen van het programma en het aanvragen van de goedkeuring van het bouwplan en de

kostenraming kan toetsen of zich nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan of voordoen, waardoor het eerder genomen besluit moet worden herzien. In het overleg wordt vastgelegd of het college gebruik maakt van deze mogelijkheid, zodat het college, na ontvangst tot goedkeuring van het bouwplan en de kostenbegroting kan besluiten om de toegekende vergoeding te herzien;
- de wijze waarop de controle en het afleggen van verantwoording over de besteding van de middelen plaatsvindt. De wijze van verantwoording is grotendeels afhankelijk van de omvang het project (zie ook toelichting artikel 15);
- de afspraak over de wijze van aanbesteding. Voor toegekende voorzieningen is de aanvrager verplicht een aanbestedingsprocedure te volgen. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de genormeerde vergoeding dan is de uitkomst van de aanbesteding voor het college feitelijk niet relevant, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de feitelijke kosten dan is de uitkomst van de aanbesteding wel relevant voor het bepalen voor de hoogte van het definitieve investeringsbedrag. Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het bepaalde in de Aanbestedingswet 2012 en in relevante Europese regelgeving.[4] Daarnaast is van toepassing wat de gemeenteraad heeft vastgesteld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid over het opvragen van offertes als er geen Europese regelgeving van toepassing is.

Onderstaand is een tabel opgenomen met een onderscheid naar datgene dat in het gemeentelijke aanbestedingsbeleid is opgenomen voor het opvragen van offertes en wat is opgenomen in de Europese richtlijnen. Bij aanbestedingen van opdrachten onder het Europese drempelbedrag[5] kan het college op verzoek van het bevoegd gezag besluiten van het bepaalde in de tabel af te wijken.

Type opdracht	**Uitgangspunten aanbestedingsprocedure (genoemde bedragen zijn exclusief BTW)**			
	Nationaal			Europees
	Onderhandse procedures (offerte-traject)		Openbare procedure of niet-openbare procedure met voorafgaande selectie	Europees verplichte procedures
	Enkelvoudig	Meervoudig		

[4] Enkele relevante begrippen zijn werken, diensten en leveringen. Onder de definitie ‘werken’ vallen bouwactiviteiten, zoals nieuwbouw, uitbreiding en dergelijke. Bijlage 1 van richtlijn 2004/18/EG is hierbij beslissend. Onder de definitie ‘diensten’ vallen de door opdrachtnemers uit te voeren werkzaamheden als onderhoud en reparatie, vervoer, boekhouding en dergelijke, waarbij een eventuele levering van fysieke producten van bijkomende orde is ten opzichte van de omvang van de uit te voeren werkzaamheden. Bijlage 2 van richtlijn 2004/18/EG is hierbij beslissend. Onder de definitie ‘leveringen’ vallen de door leveranciers te leveren prestaties bij de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van fysieke producten, zoals meubilair of onderwijsleerpakket en dergelijke. Het gaat daarbij per definitie om activiteiten of werkzaamheden die niet zijn opgenomen in Bijlage 1 en/of Bijlage 2 van richtlijn 2004/18/EG.

[5] In de richtlijn 2004/18/EG zijn drempelbedragen opgenomen. Deze drempelbedragen worden eenmaal in de twee jaar opnieuw vastgesteld door de Europese Commissie. Is de geraamde waarde van de opdracht exclusief BTW gelijk aan of hoger dan het vastgestelde drempelbedrag dan moet Europees worden aanbesteed. De drempelbedragen voor de jaren 2014 en 2015 zijn vastgesteld en opgenomen in de tabel.

Werken	t/m € […]	vanaf € […] t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel	vanaf € 5.186.000,00
Leveringen	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		vanaf € 207.000,00
A-diensten	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		vanaf € 207.000,00
B-diensten	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		alléén indien de opdracht grensoverschrijdend is

Als sprake is van huur moet de huurovereenkomst met daarin onder meer de overeengekomen huurprijs vooraf aan het college ter goedkeuring worden voorgelegd.

Lid 2
Om te voorkomen dat in een later stadium misverstanden ontstaan over de afspraken die gemaakt zijn over de uitvoering van de voorziening is bepaald dat de afspraken schriftelijk worden vastgelegd en ter instemming aan de aanvrager worden voorgelegd. Als de aanvrager zijn instemming schriftelijk heeft verleend, dan is daarmee direct vastgelegd dat er overeenstemming bestaat over de wijze van uitvoering van de voorziening. Stemt de aanvrager niet in met het verslag, dan is nader overleg noodzakelijk met als doel alsnog overeenstemming te bereiken. Blijken partijen het ook dan niet eens te kunnen worden over de uitvoering van de voorziening dan wordt dit ook schriftelijk door beide partijen vastgelegd.

Lid 3
Het college kan in het gevoerde overleg meedelen dat het indienen van een bouwplan en begroting achterwege kan blijven, of dat er geen nadere toetsing aan wettelijke voorschriften of gewijzigde omstandigheden zal plaatsvinden. Over het algemeen betreft het voorzieningen waarvoor in een eerder stadium al een offerte is overgelegd en die weinig of geen voorbereidingstijd meer vergt. Heeft het overleg tot overeenstemming geleid, dan ontvangt de aanvrager binnen vier weken bericht over het moment waarop de bekostiging een aanvang neemt.

Lid 4
Als blijkt dat in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de wijze van uitvoering van de voorziening en dit in het vastgestelde verslag is opgenomen dan is het college de instantie die een definitief besluit neemt. Dit besluit deelt het college mee aan het bevoegd gezag. In het besluit zijn opgenomen de overwegingen om niet in te stemmen met de door de aanvrager gewenste wijze van uitvoering van de voorziening. Deze mededeling is een besluit in de zin van de Awb, waartegen dan ook voor aanvrager de mogelijkheid van bezwaar en beroep openstaat.

Artikel 14. Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes
De aanvrager kan in principe niet eerder tot aanbesteding overgaan dan nadat het college heeft ingestemd met het bouwplan. Uitsluitend als een dergelijk plan naar het oordeel van college gezien de aard van de voorziening niet vereist is kan de aanvrager voorafgaande aan het goedkeuren van het bouwplan de procedure van aanbesteding volgen (zie ook artikel 13, derde lid).

Nadat het college de uitkomst van de aanbesteding heeft ontvangen besluit het college tot het vaststellen van het definitieve bedrag van de bekostiging. Basis voor dit bedrag zijn de overgelegde offertes.

Is geen aanvraag voor een voorbereidingskrediet ontvangen dan kan in het overleg deze mogelijkheid alsnog worden besproken.

Lid 1
Dit artikel betreft de nadere uitwerking van artikel 103 van de WPO en artikel 76n van de WVO en heeft een relatie met artikel 13, eerste en tweede lid. Op basis van de daar gemaakte afspraken wordt het bouwplan en de kostenbegroting ingediend. Het college toetst, voordat het bouwplan wordt goedgekeurd, aan mogelijk nieuwe ontwikkelingen en stelt het bedrag van de bekostiging vast.

- Het goedkeuren van het bouwplan zoals dat in dit artikel wordt bedoeld staat los van de goedkeuring van het bouwplan op grond van de bouwverordening, dus het verlenen van de omgevingsvergunning. Op grond van dit artikel wordt het bouwplan getoetst aan de afgegeven beschikking (toegekend investeringsbedrag bij feitelijke kosten en toegekende bvo).
- De wijze waarop de begroting die is ontvangen wordt getoetst is afhankelijk van de wijze waarop de voorziening wordt bekostigd. Maakt het bevoegd gezag aanspraak op:
    - de genormeerde vergoeding dan wordt de begroting marginaal getoetst, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag en het college geen hoger bedrag dan het normbedrag beschikbaar stelt;
    - de vergoeding op basis van de feitelijke kosten dan vindt een inhoudelijke toetsing van de begroting plaats om het definitieve bedrag van de vergoeding te kunnen vaststellen. De kostenbegroting die was ingediend bij de aanvraag voor het programma was namelijk een raming van de kosten. Deze begroting had toen als functie te komen tot het vaststellen van een bedrag als onderdeel voor het vaststellen van het programma. Gelet op het tijdsverloop tussen het ontvangen van de aanvraag en het besluit tot het vaststellen van het programma kan het definitieve bedrag van de bekostiging afwijken van de begroting die is ontvangen als onderdeel van de ingediende aanvraag voor het programma. Bij de uitvoering van een voorziening die volgens de offertelijn wordt gerealiseerd, nemen de offertes de rol over van de begroting.

Bij het indienen van de stukken vermeldt het bevoegd gezag tevens op welk moment het bevoegd gezag de werkzaamheden wil starten en in relatie daarmee de bekostiging.

Lid 2
De in dit lid opgenomen termijnen zijn fatale termijnen. Als het college niet binnen de gestelde termijnen beslist, wordt geacht de gevraagde goedkeuring te zijn verleend en vindt de bekostiging plaats op de wijze en het tijdstip zoals door de aanvrager is aangegeven. De aanvrager kan daarna de procedure voor het aanvragen van de omgevingsvergunning starten. De fatale termijn is noodzakelijk met het oog op een goede voortgang van de uitvoering van de voorziening en de duidelijkheid richting aanvrager. Gelijktijdig met het goedkeuren van het bouwplan en begroting stelt het college het tijdstip vast waarop de bekostiging een aanvang neemt, conform het bepaalde in artikel 99, eerste lid van de WPO en artikel 76j van de WVO.

Lid 3
Derde lid bepaalt dat voor het vaststellen van de vergoeding niet de laagste prijs maar de economisch meest voordelige aanbieding bepalend is.

Artikel 15. Aanvang bekostiging

Dit artikel is de uitwerking van artikel 102, vierde lid, van de WPO en artikel 76m van de WVO. Het geeft het college de vrijheid om per voorziening te besluiten op welke wijze het bedrag van de bekostiging beschikbaar wordt gesteld. Deze keuze is sterk afhankelijk van de concrete omstandigheden (o.a. grootte van de opdracht, hoogte van het investeringsbedrag). Uitgangspunt is dat de aanvrager tijdig aan zijn financiële verplichtingen moet kunnen voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat wordt overeengekomen dat de:

- vergoeding eerste inrichting als normbedrag in één keer wordt uitbetaald;
- vergoedingen voor bouwkundige werkzaamheden in termijnen worden uitbetaald, waarbij wordt aangesloten bij de termijnbetalingen aan de aannemer op basis van de door de aannemer ingediende termijnstaat (automatische verwerking met valutadata in financiële administratie), en
- vergoeding op declaratiebasis wordt betaald na ontvangst van de nota's van het bevoegd gezag.

De vergoeding wordt rechtstreeks beschikbaar gesteld aan de opdrachtgever, tenzij in het overleg als bedoeld in artikel 13 wordt overeengekomen dat de vergoeding door het college rechtstreeks aan de opdrachtnemer wordt verstrekt. Op grond van de onderwijswetten bestaat er uitsluitend een relatie tussen college en bevoegd gezag. Vanuit dit uitgangspunt is de formele lijn dat het college het bedrag aan het bevoegd gezag betaalt en het bevoegd gezag het bedrag aan de opdrachtnemer. Op deze wijze kan het bevoegd gezag ook verantwoording van de ontvangen middelen afleggen. Gedacht kan worden aan een gespecificeerde verantwoording met als bijlagen alle rekeningen die op het project betrekking hebben, of een accountantsverklaring.

Artikel 16. Vervallen aanspraak op bekostiging

Lid 1

De data van 1 en 15 oktober zijn gekozen met het oog op het moment dat de gemeentebegroting wordt vastgesteld. Vanuit financieel perspectief is het noodzakelijk om te weten of een via het programma toegekende voorziening in het jaar van toekenning ook daadwerkelijk in dat jaar wordt gerealiseerd, of dat de realisatie in dat jaar door omstandigheden niet mogelijk is. Wordt vastgesteld dat realisatie niet mogelijk is:

- in het toegekende programmajaar maar wel in een volgend begrotingsjaar, dan blijft het beschikbaar gestelde krediet gehandhaafd, en
- ook niet in een van de volgende begrotingsjaren dan kan het beschikbaar gestelde krediet worden ingetrokken; het gevolg van dit besluit is dat de aangevraagde voorziening te zijner tijd opnieuw moet worden aangevraagd.

De bepaling over het toezenden van onder meer de bouwopdracht is van belang voor het college, omdat het college na de genoemde data actie in de richting van de aanvrager kan ondernemen. De term 'door de aanvrager' betekent dat, als het college optreedt als bouwheer en de termijn wordt overschreden, het recht op bekostiging niet vervalt. De aanvrager heeft dan immers recht op een voorziening.

Lid 3

Het kan voorkomen dat het bevoegd gezag niet aan de gestelde termijnen kan voldoen. De overschrijding van de termijn kan het gevolg zijn van diverse omstandigheden die buiten de schuld van de aanvrager liggen. Bijvoorbeeld:

- planologische en stedenbouwkundige ontwikkelingen;
- procedures in het kader van de ruimtelijke ordening;
- vervuilde grond.

Het is dan aan de aanvrager om bij het college een verzoek in te dienen om de gestelde termijnen te verlengen.

Lid 4
De datum in dit lid heeft een relatie met de data in het eerste lid. Als het verzoek van de aanvrager wordt afgewezen moet een zodanige datum worden gekozen dat de aanvrager in de gelegenheid is om alsnog voor de in het eerste lid genoemde datum een bouwopdracht et cetera te overleggen. Als het college dus niet tijdig beslist is voor de aanvrager de in het eerste lid genoemde datum niet haalbaar.

Artikelen 17-21. Aanvragen met spoedeisend karakter
Er kan zich een calamiteit voordoen waardoor de voortgang van het onderwijs wordt belemmerd. Het bevoegd gezag kan dan op grond van deze artikelen een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs indienen. Het moet duidelijk zijn dat het een calamiteit is die op korte termijn moet worden opgelost en niet kan wachten op de reguliere aanvraagprocedure. Het spoedeisende karakter moet dus duidelijk naar voren komen in de omschrijving van aanvraag. Bij aanvragen met een spoedeisend karakter valt te denken aan:
- brand- en stormschade, waardoor het onderwijsproces (tijdelijk) in een andere accommodatie moet plaatsvinden;
- herstel van schade als gevolg van constructiefouten (verwijderen asbest), of
- overige schades (vandalisme, glasbreuk, inbraak).

De spoedprocedure kan niet worden gebruikt als een soort ‘ontsnappingsroute’ voor de reguliere procedure, zoals een situatie:
- dat een bevoegd gezag verzuimd heeft tijdig – op grond van artikel 6 van de verordening – een aanvraag in te dienen voor het programma, of
- dat een aangevraagde voorziening niet op het programma is geplaatst wegens het toepassen van de financiële weigeringsgrond omdat het bekostigingsplafond niet toereikend is.

Artikel 17. Indienen aanvraag
Een aanvraag op basis van de spoedprocedure kan gedurende het hele jaar worden ingediend, omdat het moment waarop de calamiteit zich voordoet niet bij voorbaat bekend is. De calamiteit moet zo spoedig mogelijk (telefonisch) worden gemeld en de noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen. Na de melding moet de aanvrager binnen de gestelde termijn de aanvraag indienen.

Artikel 18. Inhoud aanvraag
Lid 1
Naast de gegevens die noodzakelijk zijn bij het indienen van een aanvraag op grond van de reguliere procedure (artikel 7, eerste lid) is het bevoegd gezag verplicht te motiveren waarom deze voorziening spoedeisend is. Uit de aanvraag moet onomstotelijk blijken dat de aanvraag betrekking heeft op een calamiteit die niet voorzienbaar was en dat het treffen van een voorziening geen uitstel kan lijden, omdat anders het onderwijsproces geen doorgang meer kan vinden.

Lid 2
Gelet op het spoedeisende karakter van de aanvraag zijn de termijnen voor het aanleveren van aanvullende gegevens kort gehouden.

Artikel 19. Tijdstip beslissing
Omdat de aanvraag een spoedeisend karakter heeft, wordt ook voor de beslistermijn een korte periode aangehouden.

Artikel 21. Uitvoeren beslissing
Voor het beoordelen en toekennen van de op grond van de spoedprocedure aangevraagde voorziening gelden de criteria die zijn opgenomen in de bijlagen I tot en met III van de

verordening. Als extra toets geldt het element van de spoedeisendheid: het treffen van de voorziening kan geen uitstel lijden in verband met de voortgang van het onderwijs. In tegenstelling tot de reguliere procedure kan het college bij de spoedprocedure geen financiële weigeringsgrond hanteren. Dit blijkt uit de relatie tussen artikel 98, tweede lid, van de WPO en artikel 100, eerste lid, van de WPO en artikel 76i, tweede lid, van de WVO en artikel 76k, eerste lid, van de WVO.

Op de uitvoering van de beschikking zijn de artikelen 13 tot en met 16 van toepassing.

Artikelen 22-28. Medegebruik en verhuur
De artikelen 22-28 zijn een nadere uitwerking van artikel 102 van de WPO en artikel 76m van de WVO. Op grond hiervan moet de gemeenteraad bij verordening een procedure vaststellen voor het medegebruik en de verhuur. Bij medegebruik en verhuur gaat het nadrukkelijk om delen van lesgebouwen die niet noodzakelijk zijn voor het gebruik door de eigen school.

De artikelen 22 t/m 27 worden door het college toegepast als het college een aanvraag van een bevoegd gezag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs heeft ontvangen. Het college kan besluiten dat de aangevraagde voorziening huisvesting wordt afgewezen omdat door middel van medegebruik in de noodzakelijke huisvestingsbehoefte kan worden voorzien.

Artikel 22. Aanduiden omstandigheden
Onderdelen a en c
Deze bepalingen geven het college de mogelijkheid om leegstand te vorderen op het moment dat het college op grond van artikel 6 of 19 een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of uitbreiding voor een school heeft ontvangen. Het college moet twee zaken vaststellen, te weten dat:
- de school die de aanvraag heeft ingediend ook daadwerkelijk een tekort aan capaciteit heeft, en
- er leegstand binnen een ander schoolgebouw aanwezig is.

Het vorderingsrecht op grond van dit artikel heeft betrekking op medegebruik door een school. Dit medegebruik betekent dat het doel van het vorderen (ruimte voor het geven van onderwijs) in principe in overeenstemming is met de bestemming van het schoolgebouw en aanpassingen niet noodzakelijk zijn.

Artikel 23. Omschrijving leegstand
Lid 1
De leegstand is gekoppeld aan het criterium ‘bruto vierkante meters’. De leegstand wordt vastgesteld op basis van het saldo tussen de vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A) en de berekende ruimtebehoefte (bijlage III, deel B). Bij het vaststellen van de leegstand wordt geen rekening gehouden met de drempelwaarde. Bij het vorderen wordt geen onderscheid gemaakt in leegstand bij een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs. Dit betekent dat het college kan besluiten leegstand die wordt vastgesteld in een school voor basisonderwijs toe te wijzen aan een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs.

Bij het vaststellen van leegstand worden ook betrokken de zgn. eigendoms- en huurscholen, omdat deze schoolgebouwen behoren tot de voorzieningen huisvesting onderwijs en zodoende vallen onder het vorderingsrecht. Het vorderingsrecht kan ook worden toegepast op de leegstaande capaciteit waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming (bijvoorbeeld mediatheek, overblijflokaal) heeft gegeven. Genormeerde leegstand waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming heeft gegeven moet wijken voor noodzakelijk onderwijsgebruik.

Lid 2
Een lokaal bewegingsonderwijs kan maximaal 40 klokuren per week voor bewegingsonderwijs in gebruik worden gegeven. Een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs kan op basis van het lesrooster per week maximaal 26 klokuren worden ingeroosterd. Hierdoor wordt voorkomen dat deze scholen buiten hun reguliere lestijden voor het bewegingsonderwijs worden verwezen naar een lokaal bewegingsonderwijs dat nog geen 40 klokuren in gebruik is.
Voor scholen voor het voortgezet onderwijs wordt voor het inroosteren uitgegaan van minimaal 32 lesuren[6] en maximaal 40 lesuren, omdat voor het voortgezet onderwijs het aantal van 40 lesuren, gelet op de schooltijden voor het voortgezet onderwijs, de maximumgrens vormt. Dit betekent dat als in een lokaal bewegingsonderwijs:

- voor een school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs] minder dan 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een andere school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs] voor het verschil tussen 26 klokuren en het aantal ingeroosterde klokuren;
- voor een school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs] minder dan 26 klokuren of 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een school voor voortgezet onderwijs voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren;
- voor een school voortgezet minder dan 40 klokuren ingeroosterd zijn medegebruik mogelijk is door:
    - een school voor basisonderwijs, [(een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs mogelijk als de klokuren medegebruik passen binnen de 26 klokuren, en
    - een school voor voortgezet onderwijs mogelijk voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren.

Medegebruik kan alleen plaatsvinden binnen de voor de betreffende onderwijssector geldende reële schooltijden.

Artikel 24. Nalaten vorderen
Dit artikel geeft de bevoegde gezagsorganen de ruimte in onderling overleg medegebruik te regelen. Als de bevoegde gezagsorganen een onderlinge regeling hebben getroffen is er voor het college geen reden om dat te doorkruisen, tenzij het college heeft vastgesteld dat de school die medegebruiker is in de eigen accommodatie voldoende capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Als bevoegde gezagsorganen medegebruik onderling hebben geregeld moet het college hiervan in kennis worden gesteld. Het college moet vaststellen of door het medegebruik de (meest) optimale situatie is gecreëerd.

Op het moment dat een school is gehuisvest in meerdere schoolgebouwen wordt in onderling overleg vastgesteld in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd. Wordt geen overeenstemming bereikt, dan besluit het college zelfstandig in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd.

Artikel 25. Overleg en mededeling
Lid 1
Onderdeel van het vaststellen van het programma is het besluit tot het vorderen voor en toekennen van medegebruik in plaats van het toekennen van bijv. een aangevraagde

[6] In het voortgezet onderwijs wordt gehanteerd het begrip lesuren. Hierbij wordt uitgegaan van een lesuur van 50 minuten, met daarnaast 10 minuten voor het omkleden c.a. van de leerlingen. Voor het vaststellen van de capaciteit en de ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs wordt zodoende gerekend met een klokuur.

voorziening 'uitbreiding'. Om deze reden maakt het vorderen voor medegebruik onderdeel uit van het wettelijk verplichte overleg over het programma. Voor beide bevoegde gezagsorganen die betrokken zijn bij het voorgenomen besluit tot medegebruik in het kader van het programma bestaat de mogelijkheid een advies van de Onderwijsraad te vragen. Op het programma wordt niet vermeld het besluit tot vordering, dit is een afzonderlijk besluit van het college.

Lid 2
Voor het vorderen van leegstand als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening op grond van de spoedprocedure is ontvangen is geen termijn voor het overleg opgenomen. De aard van de aanvragen kan namelijk met zich meebrengen dat een en ander op zeer korte termijn geregeld moet worden. Uiteraard moet ook hier het 'ontvangende' bevoegde gezag redelijkerwijs de gelegenheid hebben om de nodige maatregelen te treffen.

Lid 3
Een bevoegd gezag waarvan leegstand gevorderd wordt moet de gelegenheid hebben tijdig eventuele (organisatorische) maatregelen te nemen. Daarom is de termijn waarop het besluit tot vorderen bekend moet worden gemaakt zo kort mogelijk gehouden. Voordat het college het besluit tot vorderen heeft genomen heeft over dit besluit over het algemeen al overleg plaatsgevonden met het bevoegd gezag. Dit betekent dat het bevoegd gezag in principe al in de gelegenheid geweest om zich voor te bereiden op het medegebruik.

Lid 4
Het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt moet weten waar het aan toe is. Om deze reden moeten de in het vierde lid opgenomen elementen in de beschikking worden opgenomen, waarvan vooral de onder ‘e’ genoemde periode gedurende welke de leegstand wordt gevorderd van belang is. De periode kan bijv. worden gebaseerd op de uitkomst van de leerlingenprognose. Het kan wenselijk zijn om in het besluit tot het vorderen van medegebruik op te nemen dat het vorderen voor medegebruik in ieder geval eindigt als de leegstand voor de eigen school noodzakelijk is. Dit is niet strikt noodzakelijk, omdat uitgangspunt van de verordening is dat eigen gebruik voor medegebruik gaat.

Artikel 26. Vergoeding
Bij medegebruik heeft het bevoegd gezag dat ruimte in medegebruik geeft te maken met exploitatiekosten als gevolg van dit medegebruik. De bevoegde gezagsorganen moeten in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik overeenkomen. Uitgangspunt is dat de werkelijke exploitatiekosten worden vergoedt. Dit is redelijk omdat het bevoegd gezag dat medegebruiker is ook bij het gebruik van de eigen accommodatie de werkelijke kosten moet betalen. Deze werkelijke kosten zijn onafhankelijk van de rijksvergoeding materiële instandhouding die het schoolbestuur ontvangt. Worden de werkelijke kosten niet doorberekend, dan is sprake van een indirecte subsidiëring van de medegebruiker en zet het bevoegd gezag dat een gedeelte van de school in medegebruik heeft geven de ontvangen rijksvergoeding niet in voor het doel waarvoor deze wordt ontvangen. De hoogte van de vergoeding is ook afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt over de activiteiten die voor rekening van de school en de medegebruiker komen.

Artikel 27. Overleg en mededeling
Artikel 27 heeft betrekking op het vorderen voor medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Dit vorderen kan plaatsvinden zowel tijdens als na de schooltijden. Medegebruik voor de genoemde activiteiten kan in overeenstemming zijn met de bestemming van het schoolgebouw (eisen bestemmingsplan), of met het onderwijs dat in het gebouw wordt gegeven, maar dat is niet strikt noodzakelijk. Is het medegebruik niet in overeenstemming met de bestemming van het schoolgebouw, dan betekent dit dat het medegebruik niet eerder kan plaatsvinden dan nadat een wijziging van het bestemmingsplan is vastgesteld. Is medegebruik niet in overeenstemming met het onderwijs van de school dan

is het noodzakelijk dat het bevoegd gezag in het overleg met het college de gelegenheid krijgt om specifieke wensen aangaande het medegebruik naar voren te brengen. Voor het bevoegd gezag kan daarbij de vrijheid van richting en inrichting een rol spelen.

Lid 2 vermeldt de onderwerpen die in het overleg tussen college en bevoegd gezag minimaal moeten worden besproken als medegebruik door een niet onderwijsinstelling aan de orde is. Het bevoegd gezag moet, voordat het instemt met het medegebruik, in het overleg in de gelegenheid gesteld worden zich een oordeel te vormen over de aard van de activiteit en de invloed van die activiteit op het onderwijsproces. Afhankelijk van de uitkomst van het overleg en de activiteiten waarvoor het medegebruik noodzakelijk is, kan het noodzakelijk zijn dat besloten moet worden om bepaalde bouwkundige maatregelen te nemen om hinder te voorkomen. Artikel 26 (bedrag van de vergoeding 'medegebruik') is niet van toepassing op medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Het staat het bevoegd gezag vrij om een ander tarief in rekening te brengen, maar ook aan te sluiten bij de systematiek die is opgenomen in artikel 26.

Verondersteld wordt dat de beoogde organisatie die medegebruiker wordt in het overleg tussen college en bevoegd gezag wordt vertegenwoordigd door het college. Het is aan het college om te besluiten of de beoogde medegebruiker al of niet deelneemt aan het overleg. Het bevoegd gezag, college en de medegebruiker moeten voor de aanvang van het medegebruik schriftelijk een aantal (praktische) afspraken vastleggen. Het kader voor die afspraken wordt gevormd door het besluit tot vordering door college.

Lid 3
Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt, neemt het college een beslissing inzake de openstaande punten. Hiervoor is gekozen om te voorkomen dat door een verschil van mening het vorderingsrecht niet geëffectueerd kan worden.

Artikel 28. Verzoek toestemming college
Verhuur van een gedeelte van een schoolgebouw kan uitsluitend plaatsvinden door de juridisch eigenaar. Dit betekent dat het college een schoolgebouw waarvan het bevoegd gezag juridisch eigenaar is niet kan vorderen voor verhuur. De afweging om een ruimte te verhuren is uitsluitend de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet, als het (een gedeelte van) het schoolgebouw wil verhuren, vooraf aan het college toestemming voor de verhuur vragen. Zonder toestemming van het college is een huurovereenkomst strijdig met de wet en dus nietig. Bij het aanvragen van de toestemming voor de verhuur moet het bevoegd gezag het college inzicht geven in de huurder, de te verhuren ruimte, de activiteiten die in de te verhuren ruimte plaatsvinden, de periode van verhuur en de in de komende jaren te verwachten ruimtebehoefte van de school. Daarnaast betrekt het college bij het verlenen van de toestemming ook de te verwachten ruimtebehoefte van de overige scholen. Dit om te voorkomen dat het college toestemming voor de verhuur verleent, maar binnen de verhuurtermijn een aanvraag wordt ontvangen voor bijvoorbeeld uitbreiding van een schoolgebouw.

Met de door het bevoegd gezag verstrekte informatie toets het college het verzoek aan wet- en regelgeving. Op grond van artikel 108, eerste lid, van de WPO en artikel 76s van de WVO is het niet toegestaan om een onderwijsgebouw of -terrein te verhuren als:
- woon- of bedrijfsruimte als bedoeld in artikel 1623a, tweede lid, en 1624, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, of
- de bestemming zich niet verdraagt met het onderwijs aan de school.

Het college neemt bij het verlenen van de toestemming in ieder geval de voorwaarde op dat als de te verhuren ruimte op (korte) termijn nodig is voor het onderwijs, dat het college deze ruimte dan vordert. De wet bepaalt dat de risico's voor verhuur en de eventuele schadeplicht die ontstaat bij het voortijdig opzeggen van het huurcontract door het bevoegd gezag, omdat

het college gebruik maakt van hun vorderingsrecht, liggen bij het bevoegd gezag.
Bij verhuur moet een huurovereenkomst worden afgesloten en een huurprijs bepaald worden. Onderscheid moet worden gemaakt in de vergoeding voor de exploitatiekosten (= gebruiksvergoeding) en de vergoeding in de investeringslasten (= huurvergoeding). Het schoolbestuur stelt de hoogte van de component 'exploitatiekosten' (beheer en onderhoud van het schoolgebouw) vast. In het derde lid is opgenomen de mogelijkheid voor het college om aan de toestemming tot verhuur de voorwaarde te verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd, waarvan de hoogte door het college wordt vastgesteld. Dit lid is een aanvulling op wat in de onderwijswetten is opgenomen. Deze huurvergoeding is wat anders dan de gebruiksvergoeding waarvan de hoogte door het bevoegd gezag wordt vastgesteld en waar het bevoegd gezag aanspraak op maakt. De huurcomponent moet worden afgedragen aan het college als bijdrage in de investeringslasten van het schoolgebouw. Aan het verbinden van de voorwaarde tot het betalen van een huurvergoeding zijn voorwaarden verbonden:

1. het college moet kunnen aantonen dat door het niet doorbereken van de huur de gemeente een financieel nadeel leidt;
2. de huurprijs moet gerelateerd zijn aan de extra kosten of het verlies aan inkomsten door de gemeente en
3. de ontvangen huurvergoeding moet rechtstreeks ten goede komen aan onderwijshuisvesting.[7]

Artikel 29. Staat van onderhoud

In artikel 110 van de WPO en artikel 76u van de WVO is geregeld in welke situatie en hoe moet worden omgegaan met de overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en -terrein aan het college. Over het algemeen is de overdracht van het hele schoolgebouw en -terrein gekoppeld aan het beëindigen van de bekostiging (bijzonder onderwijs) of het opheffen van de school (openbaar onderwijs) door de minister van OCW. Overdracht door het bevoegd gezag van een schoolgebouw en -terrein aan de gemeente vindt uitsluitend plaats als het bevoegd gezag (bijzonder onderwijs, of verzelfstandigd openbaar onderwijs in bijv. een stichting) juridisch eigenaar is van het schoolgebouw. Is de gemeente juridisch eigenaar van het schoolgebouw en -terrein dan vindt geen overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en -terrein plaats. Een overdracht kan ook plaatsvinden als vervangende nieuwbouw op een andere locatie is gerealiseerd. Als dit noodzakelijk is wordt in de door het college en bevoegd gezag gezamenlijk opgestelde en ondertekende acte opgenomen een termijn waarin het schoolgebouw nog kan worden gebruikt. Bij het einde van het gebruik wordt geen onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen en dislocaties, omdat dit onderscheid bij het einde van het gebruik niet relevant is. Voor alle gebouwen moet duidelijk zijn op welk moment het gebruik uiterlijk beëindigd moet worden.

De procedure voor het opmaken van een staat van onderhoud bij het beëindigen van het gebruik is gekoppeld aan het beëindigen van het gebruik van een gebouw door het bevoegd gezag. Is sprake van integraal bestuur dan blijft het opmaken van een staat onderhoud achterwege. Vanuit het oogpunt van gelijke behandeling van het openbaar en bijzonder onderwijs kan in materiële zin gekozen worden voor een gelijke handelwijze.

Met 'achterstallig onderhoud' wordt bedoeld het onderhoud dat het bevoegd gezag, met het oog op de onderhoudsplicht, had moeten uitvoeren. Het gaat er dus niet om dat een gebouw nog een extra opknapbeurt moet krijgen voordat het buiten gebruik wordt gesteld.
De staat van het onderhoud wordt opgemaakt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt, omdat alleen voor die tijd nog eenduidig kan worden vastgesteld aan wie het eventueel achterstallig onderhoud is toe te rekenen. De staat van onderhoud maakt ook onderdeel uit van de op te maken akte van overdracht.

[7] LJN BK0803, Raad van State, 200901067/1/H2 en 201308827/1/A2.

Lid 3
Het college geeft de opdracht voor het opstellen van het rapport met daarin een beschrijving van de staat van onderhoud. Deze opdracht wordt, vanuit het oogpunt van objectiviteit, verstrekt aan een onafhankelijke derde, zoals een bouwkundig adviesbureau. Voordat de opdracht wordt verstrekt heeft het college overleg met het betrokken bevoegd gezag over de inhoud van de opdracht en over de instantie die deze opdracht uitvoert. Hiermee wordt voorkomen dat achteraf onnodige discussies c.q. meningsverschillen ontstaan over de inhoud van de opdracht en over de keuze van de uitvoerder. Op grond van artikel 5 kunnen bepaalde inlichtingen van het bevoegd gezag gevraagd worden (bijv. beschikbaar stellen meerjarenonderhoudsplan en/of bewijsstukken dat er geregeld onderhoud is uitgevoerd).

Lid 5
Als uit de rapportage van de staat van onderhoud blijkt dat bij het opmaken van de rapportage achterstallig onderhoud is geconstateerd en het bevoegd gezag met deze constatering instemt, kan in het overleg overeengekomen worden dat het bevoegd gezag:
- alsnog opdracht verstrekt tot het uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud, of
- het bedrag dat gemoeid is met het achterstallig onderhoud aan het college betaalt, waarna het college de opdracht verstrekt.

Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de uitkomst van de rapportage wordt in het overleg besproken hoe de vervolgprocedure zal zijn. Er kan worden overeengekomen dat arbitrage plaatsvindt, waarbij beide partijen afspreken zich te zullen neerleggen bij de uitkomst daarvan. Alternatief is dat het college zicht wendt tot de burgerlijke rechter, op grond van het feit dat het bevoegd gezag een onrechtmatige daad heeft gepleegd door zich niet te houden aan de wettelijke opdracht om een gebouw behoorlijk te gebruiken of te onderhouden.

Lid 6
Deze bepaling is opgenomen voor de situatie dat er geen enkele aanleiding is om te veronderstellen dat sprake is van achterstallig onderhoud, of een vermoeden over achterstallig onderhoud bestaat, maar er geen reden is om dit nog te laten vastleggen in een rapport. Dit laatste kan zich voordoen als het voornemen bestaat het schoolgebouw dat buiten gebruik wordt gesteld op termijn bijv. te verbouwen voor een andere bestemming of te slopen.

Artikel 30. Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit; inroosteren en gebruik
Lokalen bewegingsonderwijs zijn een voorziening huisvesting onderwijs en kunnen juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag of een derde. In het kader van de ruimtebehoefte van de lokalen bewegingsonderwijs is het de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om de criteria vast te stellen voor het vaststellen van de ruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. Deze criteria zijn opgenomen in bijlage III, deel B. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van het college om een rooster bewegingsonderwijs vast te stellen. De omvang van het gebruik door een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs van lokalen bewegingsonderwijs wordt uitgedrukt in het aantal klokuren. Het aantal klokuren is afhankelijk is van het aantal gymgroepen. Omdat het aantal gymgroepen afhankelijk is van het aantal formatieplaatsen en het aantal formatieplaatsen afhankelijk van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven fluctueert het aantal klokuren jaarlijks als gevolg van mutaties in het aantal leerlingen. Voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties is de jaarlijkse procedure tot aanvragen in het kader van het programma en de spoedprocedure niet het geëigende middel. Beide procedures zijn te zwaar en te omslachtig voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties in het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs. Dit geldt in ieder geval als het aantal klokuren binnen de bestaande capaciteit kan worden opgevangen en dus niet leidt tot een uitbreiding of nieuwbouw van lokalen bewegingsonderwijs.
Tegen deze achtergrond is in artikel 30 een afzonderlijke procedure opgenomen.

Uitgangspunt van deze procedure is dat het college op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen en daarmee het aantal klokuren bewegingsonderwijs vaststelt en op basis van het aantal klokuren het conceptrooster bewegingsonderwijs kan vaststellen. Stelt het college vast dat er te weinig capaciteit is, of dat een lokaal bewegingsonderwijs moet worden vervangen, dan kan het college de procedure voor het aanvragen van bekostiging van een huisvestingsvoorziening starten. Door deze procedure heeft het college, als lokale overheid, tijdig zicht heeft op:

- de accommodaties die geschikt zijn voor bewegingsonderwijs, inclusief de accommodaties die op grond van de onderwijswijswetgeving behoren tot de zgn. ‘eigendomsscholen’;
- de capaciteit van de accommodaties bewegingsonderwijs;
- het gebruik van de accommodatie bewegingsonderwijs (welke school geeft bewegingsonderwijs in welk gebouw);
- de tijdstippen en het aantal uren dat het lokaal bewegingsonderwijs gebruikt wordt, en
- het gebruik, waarbij moet worden vastgesteld of het een genormeerd gebruik is of dat het gebruik gebaseerd is op feitelijk gebruik.

De verordening kent zodoende de volgende stappen:

1. het college stelt voor 15 december op basis van de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen vast op de datum 1 augustus (start schooljaar);
2. het college stelt voor 31 december daaropvolgend een conceptrooster op; als basis kan dienen het rooster bewegingsonderwijs van het lopende schooljaar en daarin worden de mutaties als gevolg van mutaties in het aantal gymgroepen verwerkt;
3. het college stelt de bevoegde gezagsorganen voor 15 januari daaropvolgend in kennis van het voorlopig vastgestelde rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar;
4. de bevoegde gezagsorganen reageren voor 1 maart op het aangeboden conceptrooster;
5. het bevoegd gezag kan het college vragen om voor de datum van 1 maart een overleg over het conceptrooster te beleggen;
6. het college stelt het rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar vast voor 15 maart.

De verordening geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om meer klokuren bewegingsonderwijs aan te vragen dan door het college genormeerd is vastgesteld. Het college kan dit verzoek honoreren als binnen de bestaande accommodaties daarvoor ruimte beschikbaar is. Aan het bevoegd gezag worden dan de kosten van deze extra klokuren doorberekend.

Artikel 32. Indexering

De in bijlage IV, deel B, opgenomen genormeerde vergoedingen moeten jaarlijks worden aangepast aan de prijsontwikkeling. Omdat bijlage IV integraal onderdeel is van de verordening moet op grond van de onderwijswetten een wijziging van de verordening worden vastgesteld door de gemeenteraad. Om deze zware procedure voor uitsluitend het aanpassen van de normbedragen te voorkomen bepaalt dit artikel dat het jaarlijks aanpassen van de normbedragen wordt gedelegeerd aan het college. De uitgangspunten voor de indexering zijn opgenomen in bijlage IV, deel A. Het wettelijk verplichte overleg met het onderwijsveld dat voor een wijziging van de verordening noodzakelijk is, kan plaatsvinden door het toezenden van de voorgenomen prijsbijstellingen en het bieden van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Bijlage I – Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

In bijlage I zijn opgenomen de criteria die van belang zijn voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening. De bijlage is onderverdeeld in deel A – Lesgebouwen en deel B – Lokalen bewegingsonderwijs.

Deel A –Lesgebouwen

Algemeen

Per voorziening onderwijshuisvesting zijn de criteria voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening beschreven.

Een school kan gehuisvest zijn in een hoofdvestiging of een dislocatie. De dislocatie is bedoeld als tijdelijke huisvesting, voor de situatie dat de hoofdvestiging te weinig capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Is het aantal leerlingen zodanig afgenomen dat alle leerlingen weer op de hoofdvestiging kunnen worden gehuisvest, dan wordt de dislocatie afgestoten. Ontvangt het college een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening voor een dislocatie, dan stelt het college, voordat het besluit deze aanvraag te honoreren, vast of:

- de dislocatie, gelet op het aantal leerlingen, nog als aanvullende huisvesting voor de school noodzakelijk is;
- dat het mogelijk is alle leerlingen in de hoofdvestiging te huisvesten, eventueel met een bouwkundige aanpassing, of
- dat er een andere geschikte of geschikt te maken locatie beschikbaar is.

Of het bekostigen van de voorziening in/aan de dislocatie wordt toegekend is op basis van het voorgaande een financiële afweging van het college.

Om de beoordelingscriteria van bijlage I te kunnen toepassen moet het college beschikken over minimaal de volgende gegevens:

- het aantal leerlingen dat op de teldatum op de school staat ingeschreven;
- het aantal leerlingen dat op lange termijn wordt verwacht;
- het verschil tussen de bestaande capaciteit (= brutovloeroppervlakte) van het gebouw of de gebouwen die door de school worden gebruikt en de gewenste ruimtebehoefte, en
- zo nodig, de bouwkundige staat van het gebouw of de gebouwen.

Het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is, is nodig om desinvesteringen te voorkomen. Is de (aanvullende) voorziening onderwijshuisvesting voor een korte periode noodzakelijk, dan wordt gekozen voor een ‘voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening’ tenzij een ‘voor blijvend gebruik bestemde voorziening’ voor de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is beschikbaar is. De periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is wordt herleid uit de leerlingenprognose. De leerlingenprognose geeft antwoord op de vraag of het aantal leerlingen op de teldatum voorafgaande aan de datum waarop de aanvraag is ingediend ook de komende jaren nog wordt verwacht. Is de uitkomst van de leerlingenprognose dat het aantal leerlingen waarvoor de aangevraagde voorziening huisvesting onderwijs is bedoeld ook de komende jaren aanwezig is en noodzakelijk is voor een periode van:

- drie jaar, dan wordt geen voorziening onderwijshuisvesting toegekend omdat wordt verondersteld dat de school de extra ruimtebehoefte voor deze beperkte periode binnen de eigen school kan opvangen. Alleen als wordt vastgesteld dat dit onmogelijk is, wordt een andere voorziening goedgekeurd;
- minimaal vier tot maximaal veertien jaar, dan wordt een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening toegekend en

- minimaal vijftien jaar, dan wordt een voor blijvend gebruik bestemde voorziening onderwijshuisvesting toegekend

De genoemde termijnen gelden niet voor aanvragen die zijn ontvangen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs constructiefouten en vervanging of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden.

Bij het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding speelt, onafhankelijk van de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, een rol de mogelijkheid van medegebruik of ingebruikname van een bestaand gebouw.

A.1 Nieuwbouw

Nieuwbouw is noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuw instituut of een nieuwe afdeling en heeft dus betrekking op een onderwijsvoorziening die nog niet in de gemeente is gevestigd en voor deze nieuwe voorziening ook geen bestaande accommodatie beschikbaar is.

A.2 Vervangende bouw

Vervangende nieuwbouw kan het gevolg zijn van een tweetal situaties. Ten eerste vanwege de slechte conditie (bouwkundige staat) van een gebouw. Voor het vaststellen van de bouwkundige staat van het gebouw en om verschillen in de bouwkundige staat tussen verschillende gebouwen in een volgorde te kunnen plaatsen wordt voor de bouwkundige rapportage als eis gesteld een rapportage op grond van NEN 2767. Uitgangspunt van deze methode is dat de onderhoudsscenario's op basis van verschillende keuzes en bevindingen worden doorgerekend en bij het bepalen van de keuzes een afweging plaatsvindt tussen kwaliteit, kosten en risico's. Bij het maken van keuzes met betrekking tot onderhoud is inzicht in de aanwezige en de te bereiken kwaliteit (en de daaraan verbonden kosten) essentieel. Uitgangspunt van de methode van conditiemeting NEN 2767 is dat voor alle bouwkundige elementen een conditie wordt toegekend. Bij het vaststellen van de condities wordt ook rekening gehouden met de noodzaak van het onderhoud binnen een vooraf vastgestelde periode (in principe 3 jaar). Voor het antwoord op de vraag of activiteiten binnen de periode van 3 jaar voor het onderhoud in aanmerking komen wordt de ernst, de omvang en de intensiteit van het gebrek vastgesteld. De ernst van het gebrek wordt uitgedrukt in een score, de zgn. 'conditie voor'. Met de 'conditie voor' wordt dus eigenlijk de kwaliteit van het totale schoolgebouw vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden onderverdeeld in de volgende conditieschalen:

Conditie 1 Nieuwbouwkwaliteit of met nieuwbouw vergelijkbare kwaliteit;
Conditie 2 Een bouw- of installatiedeel vertoont kenmerken van een beginnende veroudering;
Conditie 3 Het verouderingsproces is duidelijk op gang gekomen;
Conditie 4 Het verouderingsproces is duidelijk zichtbaar;
Conditie 5 Het verouderingsproces is niet meer te keren;
Conditie 6 De bouwkundige staat is zo slecht dat deze niet meer onder conditie 5 kan worden gerangschikt.

Op basis van de vermelde condities wordt inzicht verkregen in de bouwkundige staat en kan worden vastgesteld of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is.

Vervangende nieuwbouw kan ten tweede het gevolg zijn een herschikkingsoperatie. Dit kan zich in meerdere gevallen voordoen:

- bevoegde gezagsorganen kunnen overeenkomen om schoolgebouwen te ruilen omdat is vastgesteld dat er voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen beschikbaar is, maar dat het ene schoolgebouw een overmaat aan capaciteit heeft en het andere schoolgebouw een tekort aan capaciteit. Door

onderlinge ruil, eventueel met een beperkte bouwkundige aanpassing of uitbreiding bij een bestaand schoolgebouw of in relatie met vervangende nieuwbouw voor een bestaand schoolgebouw kan een efficiënte bezetting van de schoolgebouwen worden gerealiseerd en kan mogelijk een schoolgebouw worden afgestoten;
- fusies van scholen kunnen aanleiding zijn voor een herschikkingsoperatie omdat een fusie op schoolniveau ook gevolgen heeft voor de leerlingenstromen, waardoor mogelijk door een beperkte uitbreiding (= vervangende bouw) van het ene schoolgebouw het andere schoolgebouw kan worden afgestoten;
- vervangende nieuwbouw kan verband houden met ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening, als gevolg van bijv. stadsvernieuwing, of het herinrichten van een wijk, waarvoor het noodzakelijk is dat het bestaande schoolgebouw of de bestaande schoolgebouwen vervangen wordt/worden.

Uitgangspunt van investeringen die het gevolg zijn van een herschikkingsplan is dat een grotere doelmatigheid in het gebruik van de schoolgebouwen wordt bereikt en dat het voor het college een budgettair neutrale investering is, dus voor de gemeente geen extra investeringslasten ontstaan. De budgettaire neutraliteit kan uitsluitend worden gerealiseerd als de investering van de vervangende nieuwbouw kan worden gefinancierd uit de (grond)opbrengst van de verkoop van de bestaande (te vervangen) locatie. Eventueel kunnen, nadat hierover overeenstemming is bereikt met het aanvragende schoolbestuur, gelden die het bevoegd gezag van het rijk ontvangt voor het bekostigen van de exploitatie, het onderhoud, en de aanpassingen schoolbestuur als medefinanciering worden ingezet.

A.3 Uitbreiding

Uitbreiding wordt toegekend als de bestaande capaciteit van het schoolgebouw of de schoolgebouwen niet voldoende is voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven: de ruimtebehoefte is dan groter dan de beschikbare huisvestingscapaciteit (zie ook bijlage III). Het is aan het college te bepalen op welke wijze de gevraagde extra capaciteit beschikbaar wordt gesteld. Bij het besluit kan het college rekening houden met de eventueel beschikbare capaciteit bij andere schoolgebouwen en als dat mogelijk is in plaats van de gevraagde uitbreiding van het schoolgebouw bijv. medegebruik toekennen.

A.4 In gebruik nemen van een bestaand gebouw

In gebruik nemen van een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan is afhankelijk van de volgende factoren:
- het aspect afstand en bereikbaarheid, waarbij het aspect afstand alleen een rol speelt als het gebouw een dislocatie wordt van een bestaande hoofdvestiging; is het gebouw noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuwe school dan is de ligging niet relevant;
- de omvang van het gebouw is van belang om vast te stellen of en zo ja welke in- of uitpandige investeringen noodzakelijk zijn om te zorgen voor voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen.
- de bouwkundige en onderwijskundige kwaliteit van het gebouw is van belang om vast te stellen welke bouwkundige investeringen noodzakelijk zijn om het gebouw bouwkundig en onderwijskundig geschikt te maken als kwalitatief geschikte huisvesting. Het college kan besluiten tot het bekostigen van vervangende nieuwbouw als de investeringskosten om het gebouw voor het onderwijs geschikt te maken, zoals aanpassing, uitbreiding en onderhoud, vermeerderd met (eventuele) kosten van verwerving hoger zijn dan de kosten van volledige nieuwbouw.

In gebruik nemen is ook mogelijk:
- als vervanging van een bestaand gebouw aan de orde is en ingebruikgeving per saldo geen meerkosten met zich meebrengt;
- bij een herschikkingsoperatie;

- als gevolg ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening;
- als uitbreiding van het huidige schoolgebouw aan de orde is.

A.5 Verplaatsen tijdelijk gebouw
Verplaatsen van een tijdelijk gebouw kan alleen als het gebouw niet aard en nagelvast aan de grond is verbonden. Bij het verplaatsen van een tijdelijk gebouw moet rekening worden gehouden met de kosten van verplaatsen (verwijderen en opnieuw plaatsen) en het op termijn opnieuw verwijderen. Op dit punt kan het college een afweging maken tussen het verplaatsen en het bekostigen van een nieuwe voorziening.

A.6 Terrein
Terrein is een voorziening huisvesting onderwijs die niet automatisch wordt toegekend. Vervangende nieuwbouw of uitbreiding van het schoolgebouw kan bijv. op het bestaande schoolterrein worden gerealiseerd. Als voor het realiseren van de genoemde voorzieningen terrein noodzakelijk is, wordt daar bij de eventuele toestemming voor de huisvestingsvoorziening rekening mee gehouden, deze voorziening wordt opgenomen op het programma.

A.7 Eerste inrichting
Eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair wordt bekostigd aan een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs. Eerste inrichting leer- en hulpmiddelen wordt bekostigd aan een school voor voortgezet onderwijs. Voor alle onderwijssectoren is de bekostiging van de eerste inrichting gekoppeld aan het aantal m^2 bruto vloeroppervlakte waarvoor de voorziening nieuwbouw of uitbreiding wordt toegekend.

Bij fusie van scholen worden twee of meer scholen samengevoegd tot één school. In principe hebben de afzonderlijke scholen tot het moment van fusie ieder voor zich bekostiging voor eerste inrichting ontvangen. Dit betekent dat bij fusie van voorheen afzonderlijke scholen geen aanspraak bestaat op bekostiging van eerste inrichting als de bruto vloeroppervlakte van de gefuseerde scholen minder of gelijk is aan de bruto vloeroppervlakte van de voor de fusie afzonderlijke scholen. Uitbreiding eerste inrichting wordt uitsluitend toegekend in combinatie met uitbreiding van het schoolgebouw. Bij een fusie wordt voor de gefuseerde school geregistreerd de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen van de voorheen aan de afzonderlijke scholen is toegekend.

A.8 Medegebruik
Medegebruik is een belangrijk instrument als het gaat om het realiseren van het doelmatig gebruik van schoolgebouwen en de efficiënte inzet van middelen.
Voordat het college besluit tot medegebruik is het noodzakelijk om inzicht te hebben:
- in de periode waarvoor medegebruik noodzakelijk is (door middel van de leerlingenprognose), en
- de periode van medegebruik in het schoolgebouw waar de leegstand is vastgesteld (wordt op korte termijn een toename van het aantal leerlingen verwacht dan is het de vraag of medegebruik zinvol is).

De verordening kent geen beperking in het aantal locaties waarnaar bij medegebruik van leegstand kan worden verwezen. Wel hanteert de verordening bij medegebruik een afstandscriterium tussen de hoofdvestiging en de ruimte die in aanmerking komt voor het medegebruik, de zgn. verwijsafstand). In de verordening is als verwijsafstand opgenomen het criterium ‘voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg’. Dit criterium sluit aan bij de verordening leerlingenvervoer gemeente Gemert-Bakel.

De verordening maakt geen onderscheid tussen leegstand in een schoolgebouw van scholen van verschillende onderwijssectoren. De leegstand wordt vastgesteld op basis

van het verschil tussen de vastgestelde capaciteit (bruto vloeroppervlakte) op grond van bijlage III, deel A, en de voor de school vastgestelde ruimtebehoefte op grond van bijlage III, deel B. Of de berekende genormeerde leegstand ook als leegstaande ruimte geschikt is voor medegebruik wordt afzonderlijk vastgesteld.

- Feitelijke leegstand in een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor voortgezet onderwijs is per definitie geschikt voor medegebruik.
- Ruimten, die een bevoegd gezag met eigen middelen heeft bekostigd, maar waarvoor het college een vergoeding verstrekt (zogenaamde eigendoms- en huurscholen) maken onderdeel uit van de voorzieningen huisvesting onderwijs en komen in aanmerking voor medegebruik.
- Ruimten die een bevoegd gezag volledig met eigen middelen heeft gerealiseerd en waarvoor geen vergoeding van de overheid is ontvangen kunnen niet in medegebruik worden gegeven omdat deze ruimte geen onderdeel uitmaken van de voor het schoolgebouw vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A).

A.4 en A.8 Investeringskosten bij geschikt maken voor nieuwe bewoner

In de situatie van het in gebruik nemen van een bestaand gebouw (A.4) en medegebruik (A.8) kan het noodzakelijk zijn dat bouwkundige voorzieningen moeten worden getroffen om het betreffende (school)gebouw geschikt te maken voor de nieuwe bewoner. De investeringskosten van deze investering komen voor rekening van de gemeente.

A.9 Herstel van constructiefouten

Herstel van constructiefouten is een voorziening huisvesting onderwijs. Voordat bekostiging voor een constructiefout wordt toegekend is het van belang vast te stellen dat het daadwerkelijk gaat om een constructiefout en wie verantwoordelijk is voor het ontstaan van de constructiefout. Als sprake is van een ontwerpfout o.i.d. kan de veroorzaker van de constructiefout aansprakelijk worden gesteld voor het herstel. In dit verband speelt ook het moment waarop bekostiging voor een constructiefout wordt aangevraagd een rol. In dit verband heeft de Raad van State uitgesproken dat herstel van riolering waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk was (onder schoolterrein) niet als een constructiefout kan worden aangemerkt maar als regulier onderhoud moet worden gezien. Tussen het moment van het aanleggen van de riolering en het aanvragen van bekostiging lag een periode van 28 jaar. De Raad van State was van oordeel dat, gelet op de levensduur, er op dat moment geen sprake meer kan zijn van een constructiefout, maar dat sprake is van regulier onderhoud.[8] Het herstel van een constructiefout is eveneens geen voorziening huisvesting onderwijs en komt voor rekening van het bevoegd gezag als de constructiefout het gevolg is van nalatigheid van het bevoegd gezag (artikel 100, tweede lid, van de WPO en artikel 76k, tweede lid, van de WVO].[9]

A.10 Vervangen of herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden

Het bekostigen van vervangen of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden is van toepassing als het bevoegd gezag geconfronteerd wordt met schade als gevolg van bijv. vandalisme, ruitbreuk, storm, inbraak, brand etc. en deze schade niet is te verhalen op een derde (daderaansprakelijkheid). Bij het bepalen van de omvang van de bekostiging wordt rekening gehouden met de situatie van de school. Bij vervanging na brand kan bijvoorbeeld een totaal afgebrande school worden vervangen door een schoolgebouw met minder bruto vloeroppervlakte als de leerlingenprognose daartoe aanleiding geeft. Ook kan het college in plaats van nieuwbouw een ander schoolgebouw toewijzen. Hiervoor geldt eveneens dat als de schade veroorzaakt wordt door

[8] LJN BJ7202, Raad van State, 200809152/1/H2.

[9] BX8979, Raad van State, 201200195/1/A2.

nalatigheid van het bevoegd gezag (bijv. inbraak was mogelijk doordat een raam niet was afgesloten) de kosten voor rekening van het bevoegd gezag komen.

Deel B – Voorzieningen voor lichamelijke oefening

Tot een ruimte voor bewegingsonderwijs wordt niet alleen gerekend het traditionele lokaal bewegingsonderwijs (= gymnastiekruimten), maar ook het gebruik van de (gemeentelijke) sporthal. Een lokaal bewegingsonderwijs kan juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag, of een derde.

B.1 Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding of ingebruikgeving

Voor het vaststellen van de noodzaak van een van de gevraagde voorzieningen is een relatie gelegd tussen het aantal klokuren dat moet worden ingeroosterd en de afstand tussen het schoolgebouw dat van het lokaal bewegingsonderwijs gebruik moet maken.

Als vervoer naar een verder weg gelegen lokaal bewegingsonderwijs voor de gemeente financieel een goed alternatief is kan het college besluiten in plaats van een voorziening het vervoer naar het lokaal bewegingsonderwijs te vergoeden. Voordat hierover een besluit wordt genomen voert het college overleg met het bevoegd gezag.

B.3 Eerste inrichting

Aanvullend meubilair voor het inrichten van het lokaal bewegingsonderwijs kan als eerste inrichting worden verstrekt als een bestaand lokaal:

- met een te kleine oefenzaal wordt uitgebreid waarbij de oefenzaal wordt vergroot, of
- vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd met een groter lokaal bewegingsonderwijs.

In deze situaties is de eerste inrichting in het verleden bekostigd voor de toen gerealiseerde oppervlakte en voldoet de bestaande eerste inrichting naar verwachting niet aan de gestelde eisen, respectievelijk is voor deze vernieuwde lokalen bewegingsonderwijs niet eerder de volledige bekostiging eerste inrichting verstrekt.

B.5 Medegebruik

De mogelijkheid van medegebruik in een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op basis van het rooster bewegingsonderwijs dat het college heeft vastgesteld voor de scholen voor primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs en het rooster bewegingsonderwijs dat het bevoegd gezag van de school voor het voortgezet onderwijs heeft vastgesteld voor de school voor voortgezet onderwijs.

Bijlage II – Prognosecriteria

Op grond van de artikelen 7, tweede lid, onder a, en 20, eerste lid, onder c, is het bevoegd gezag verplicht een leerlingenprognose te overleggen als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding gebouw, eerste inrichting, in gebruik nemen, verplaatsen, terrein en medegebruik wordt ingediend. De leerlingenprognose is de basis voor het beoordelen van de noodzaak van de door de bevoegde gezagsorganen aangevraagde voorziening en van belang voor het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is.

Bijlage III – Beoordelingscriteria capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

In bijlage III wordt evenals in bijlage I een onderverdeling per voorziening huisvesting onderwijs gehanteerd. Op verschillen tussen de onderwijssectoren wordt bij de sectoren afzonderlijk ingegaan.

Bij het vaststellen van de onderwijscapaciteit van het schoolgebouw die wordt geregistreerd wordt geen rekening gehouden met de m^2 bruto vloeroppervlakte die een bevoegd gezag voor eigen rekening heeft gerealiseerd, waar dus geen (rijks)vergoeding voor is verstrekt. Deze capaciteit wordt wel geregistreerd.

Deel A – Vaststellen capaciteit

De capaciteit van een (school)gebouw wordt vastgesteld in m^2 bruto vloeroppervlakte.
Op basis van de vastgestelde capaciteit kan worden beoordeeld of het (school)gebouw:
a. te maken heeft met leegstand, of
b. moet worden uitgebreid omdat er een tekort aan capaciteit is (aanvullende ruimtebehoefte, deel C).

De bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw wordt door het college opgenomen in de gemeentelijke administratie, omdat dit gegeven van wezenlijk belang is voor het uitvoeren van de verordening. Mutaties die plaatsvinden (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding etc.) moeten op grond van artikel 5 van de verordening door de bevoegde gezagsorganen aan het college worden doorgegeven. Door het vastleggen van deze mutaties in de gemeentelijke administratie beschikt het college over de meest actuele bruto vloeroppervlakte van de (school)gebouwen. De bruto vloeroppervlakte is een gegeven dat wordt bepaald aan de hand van deel E, de meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen.
Bij het vaststellen van de capaciteit kan vastgesteld worden dat als gevolg van de indeling van het schoolgebouw de vastgestelde capaciteit niet volledig geschikt is voor medegebruik (bijv. een gangenschool). Het schoolgebouw is dan ‘overgedimensioneerd’ als gevolg van een onevenwichtige indeling van het schoolgebouw. Op dat moment kan het bevoegd gezag het college vragen om de capaciteit lager vast te stellen. Het college neemt over dit verzoek een besluit. Besluit het college aan het verzoek van het bevoegd gezag te voldoen, dan registreert het college zowel de totale bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw en de bruto vloeroppervlakte die geschikt is als op minder onderwijscapaciteit. Op het moment dat het college een aanvraag voor het bekostigen van uitbreiding van het schoolgebouw ontvangt stelt het college vast of het mogelijk is de gevraagde uitbreiding geheel of gedeeltelijk inpandig te realiseren waardoor de ‘overdimensionering’ van het schoolgebouw wordt verminderd.

A.1.2 en A.1.3 Dislocaties
Als de school is gehuisvest in meerdere gebouwen wordt gesproken van huisvesting in een hoofdgebouw en een of meer dislocaties. Daalt het aantal leerlingen zodanig dat het gebruik van een van de locaties kan worden beëindigd, dan is het in eerste instantie aan het bevoegd gezag een besluit te nemen over de locatie die buiten gebruik wordt gesteld en wordt overgedragen aan het college, tenzij een van de locaties een gebouw is waarvoor het college een huurvergoeding betaalt. Een schoolgebouw waarvoor het college een huurvergoeding betaalt wordt als eerste buiten gebruik gesteld. Als het college van mening is dat het buiten gebruik stellen van een ander schoolgebouw de voorkeur heeft, dan vindt overleg plaats tussen het bevoegd gezag en het college.

A.1.4 Terrein
De terreinoppervlakte waarop het schoolgebouw staat is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Het kan voorkomen dat de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein. Oorzaak is vaak dat de terreinoppervlakte van het openbaar groen en eventueel andere openbare gebouwen samen met het schoolterrein als een geheel is geregistreerd. In die situatie wordt voor het schoolgebouw het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5 Inventaris
Het vaststellen van het aantal leerlingen waarvoor eerste inrichting is bekostigd is noodzakelijk voor het beoordelen van een aanvraag voor het bekostigen uitbreiding van eerste inrichting. Evenals geldt voor het schoolgebouw is de uitbreiding van de eerste inrichting gekoppeld aan de uitbreiding met het aantal m^2 bruto vloeroppervlakte. Uitgangspunt is dat op 1 januari 2015 de eerste inrichting is bekostigd waarop het bevoegd gezag tot die datum aanspraak maakte.

A.1.6 Lokalen bewegingsonderwijs
Het vaststellen van de capaciteit van het lokaal bewegingsonderwijs is van belang om te kunnen vaststellen of het aantal klokuren voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of het aantal lesuren voor een school voor voortgezet onderwijs kan worden ingeroosterd.

A.1.6.2 Terrein
De terreinoppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Of de terreinoppervlakte van het lokaal bewegingsonderwijs afzonderlijk wordt geregistreerd is afhankelijk van de ligging van het lokaal bewegingsonderwijs. Als het lokaal bewegingsonderwijs:
- inpandig in het schoolgebouw is gerealiseerd maakt het onderdeel uit van de terreinoppervlakte van het schoolgebouw;
- als aanbouw van het schoolgebouw, of als afzonderlijk gebouw is gerealiseerd op het terrein van het bevoegd gezag wordt het afzonderlijk geregistreerd;
- ligt op een afzonderlijk terrein wordt het afzonderlijk geregistreerd.

A.1.6.3 Inventaris
De eerste inrichting van het lokaal bewegingsonderwijs die bekostigd is wordt geacht voldoende te zijn om te voldoen aan de gesteld eisen van het bewegingsonderwijs.

Deel B – Vaststellen ruimtebehoefte

Voor het vaststellen van de ruimtebehoefte is bepalend het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober voorafgaande aan het indienen van de aanvraag op de school aanwezig is. Op basis van het aantal leerlingen wordt de bruto vloeroppervlakte (= ruimtebehoefte) vastgesteld. Op basis van de uitkomst van de leerlingenprognose wordt vastgesteld voor welke periode deze ruimtebehoefte noodzakelijk is.

B.1 Lesgebouwen
De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor voortgezet onderwijs wordt gebaseerd op het aantal leerlingen vermenigvuldigd met een m^2 bruto vloeroppervlakte per leerling. Een school voor voortgezet onderwijs maakt daarnaast aanspraak op een vaste voet, die afhankelijk is van:
- de aard van de vestiging, te weten een hoofd- of een nevenvestiging met

spreidingsnoodzaak, en
- de leerweg van de school voor vmbo of praktijkschool.

B.1.1 School voor basisonderwijs

De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs is opgebouwd uit de basisruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit de vaste voet (200 m^2) en de som van het aantal ongewogen leerlingen dat op de school voor basisonderwijs is ingeschreven vermenigvuldigd met 5,03 m^2 per leerling. Op aanvullende ruimtebehoefte bestaat aanspraak als op de school 'gewichtenleerlingen' staan ingeschreven. De aanvullende ruimtebehoefte is afhankelijk van de 'gewichtensom'. De som van de basisruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte is de totale ruimtebehoefte.

B.1.2 Speciale school voor basisonderwijs

De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet (250 m^2) en de som van het aantal leerlingen dat op de speciale school voor basisonderwijs is ingeschreven, vermenigvuldigd met 7,35 m^2 per leerling. Heeft de speciale school voor basisonderwijs aanspraak op een speellokaal, dan wordt de ruimtebehoefte verhoogd met 90 m^2.

B.1.4 School voor voortgezet onderwijs

Een school voor voortgezet onderwijs kent uitsluitend de basisruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet, vermeerderd met de som van het aantal leerlingen vermenigvuldigd met de m^2 bruto vloeroppervlakte per leerling, die geldt voor de onderwijsrichting waarop de leerling staat ingeschreven. De vaste voet wordt toegekend voor de hoofdvestiging van de school voor voortgezet onderwijs en de nevenvestiging met spreidingsnoodzaak. Daarnaast wordt een vaste voet toegekend voor de afzonderlijke leerwegen in het vmbo. Of sprake is van een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak wordt vastgesteld op basis van de door de minister van OCW aan het bevoegd gezag afgegeven beschikking.

Leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo) of de gemengde leerweg kan de school voor voortgezet onderwijs uitsluitend aanbieden in relatie met de beroepsgerichte leerweg van een bepaalde afdeling of sector en kan uitsluitend worden aangeboden als de minister van OCW hiervoor toestemming heeft verleend. De school voor voortgezet onderwijs beschikt dan over de betreffende licenties.

B.2 Lokalen bewegingsonderwijs

De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs is afhankelijk van het totaal aantal klokuren of lesuren dat in het lokaal bewegingsonderwijs is ingeroosterd. De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs is afhankelijk van het aantal gymgroepen. Het aantal gymgroepen voor de school voor basisonderwijs is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen. Om het aantal formatieplaatsen te bepalen wordt de splitsingstabel gehanteerd die het college hanteert bij het vaststellen van de materiele vergoeding. Beschikt de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs niet over een speellokaal, dan bestaat aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de leerlingen in de leeftijd van 4 en 5 jaar. Hierop bestaat geen aanspraak als de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal heeft gerealiseerd.

Deel C – Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

De aanvullende ruimtebehoefte wordt in de volgende stappen vastgesteld:
- stap 1 vastgestelde capaciteit (deel A)
- stap 2 vastgestelde ruimtebehoefte (deel B)
- stap 3 vaststellen aanvullende ruimtebehoefte = saldo capaciteit – vastgestelde ruimtebehoefte
- stap 4 vaststellen of saldo van stap 3 gelijk of groter is dan de drempelwaarde[10]
- stap 5 is de uitkomst van stap 4:
    - lager dan de drempelwaarde, dan bestaat geen aanspraak op bekostigen voorziening,
    - gelijk of groter dan de drempelwaarde, dan bestaat aanspraak op het bekostigen van een voorziening op basis van de uitkomst van stap 3.

Een school voor basisonderwijs maakt geen aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal, omdat deze bruto vloeroppervlakte is geïntegreerd in de vaste voet en bruto vloeroppervlakte per leerling. Heeft de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal gerealiseerd dan bestaat geen aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 wegens het ontbreken van een speellokaal. In deze situatie kan de school voor basisonderwijs een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 alleen gebruiken als het college hiervoor toestemming verleend, binnen het lokaal bewegingsonderwijs de noodzakelijke capaciteit beschikbaar is en het bevoegd gezag bereid is een huurvergoeding te betalen. Een speciale school voor basisonderwijs maakt aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal als deze scholen worden bezocht door leerlingen in de leeftijd tot zes jaar.

Bij een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening onderwijshuisvesting uitbreiding wordt vastgesteld of gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om de capaciteit van het schoolgebouw lager vast te stellen dan de feitelijke bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw (zie toelichting deel A). Heeft deze situatie zich voorgedaan, dan wordt in de berekening voor het vaststellen van het aantal m^2 uitbreiding van het schoolgebouw bekeken of het verschil tussen de feitelijk aanwezige capaciteit en de geregistreerde capaciteit kan worden opgeheven resp. verminderd. Doet deze situatie zich voor, dan geldt als uitgangspunt voor het ontwerpen van een bouwplan dat de toegekende uitbreiding in eerste instantie moet leiden tot het verminderen van de zgn. verschiloppervlakte. Dit kan leiden tot het toekennen van een interne aanpassing of beperkte uitbreiding in combinatie met een interne aanpassing van het schoolgebouw. De definitieve keuze is afhankelijk van de investeringskosten die moeten blijken uit een vergelijking tussen de investeringskosten van uitsluitend de aanpassing en de investeringskosten van een combinatie van aanpassing met een eventuele (beperkte) uitbreiding. Op het moment dat wordt vastgesteld dat de investeringskosten van de aanpassing hoger zijn dan de investeringskosten van een (beperkte) uitbreiding van het gebouw kan worden besloten het gebouw uit te breiden.

---

[10] Drempelwaarde:
- 55 m2 bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening school voor basisonderwijs;
- 50 m2 bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening speciale school voor basisonderwijs of voor een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs;
- 40 m2 bruto vloeroppervlakte voor een tijdelijke voorziening voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs, en
- 10% van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 m2 voor een school voor voortgezet onderwijs.

In het voortgezet onderwijs bestaat pas aanspraak op bekostiging van de voorziening uitbreiding van het schoolgebouw als de gevraagde ruimtebehoefte minimaal tien procent hoger is dan de bruto vloeroppervlakte van de bestaande capaciteit. De wijze waarop de ruimtebehoefte wordt vastgesteld is afhankelijk van de onderwijssoort. Bij het toekennen van de voorziening uitbreiding wordt onderscheid gemaakt in de 'voor blijvend' en de 'voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening'. Wordt toegekend:

- de voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend de totaal berekende aanvullende ruimtebehoefte, er wordt dus geen rekening gehouden met de drempel van 10%;
- de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend het aantal m^2 dat de 10% overschrijdt, de aanvullende ruimtebehoefte tot 10% moet het schoolbestuur binnen de bestaande capaciteit opvangen[11].

C.1 en C.2 Voor blijvend en tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen
Bij het toekennen van ruimtebehoefte wordt onderscheid gemaakt in voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen en voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. De keuze tussen voor tijdelijk of permanent is afhankelijk van de verwachte periode dat de voorziening noodzakelijk is. Bij een periode van:

- korter dan 4 jaar, dan in principe geen toekenning;
- 4 jaar tot 15 jaar, dan toekennen van voor tijdelijk gebruik bestemde huisvesting;
- langer dan 15 jaar, dan toekennen van voor blijvend gebruik bestemde huisvesting.

C.3 Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen
De mogelijkheid van ingebruikneming is afhankelijk van de vastgestelde ruimtebehoefte in relatie tot de capaciteit van het schoolgebouw. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De mogelijkheid van medegebruik is afhankelijk van de vastgestelde leegstand in het schoolgebouw en in relatie tot de vastgestelde ruimtebehoefte en de afstand tussen de hoofdvestiging en de vestiging waar het medegebruik kan worden gerealiseerd.

De omvang van het terrein heeft betrekking op zowel de ondergrond van het schoolgebouw als het aangrenzende speelterrein. De minimaal noodzakelijke oppervlakte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs is opgenomen in deel D. Tot het terrein behoren niet de eventueel noodzakelijke parkeerplaatsen, of de ruimte voor een kiss-en-ride-strook.

De omvang van de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket of de uitbreiding is gekoppeld aan de voorziening nieuwbouw of uitbreiding. Wordt een van deze voorzieningen toegekend, of een alternatief (bijv. ingebruikgeving, medegebruik), dan ontstaat aanspraak op bekostiging van deze voorziening.

C.4 Lokalen bewegingsonderwijs
De bepalingen rond de verschillende voorzieningen huisvesting onderwijs die betrekking hebben op het lokaal bewegingsonderwijs zijn gelijk aan de bepalingen die van toepassing zijn op het toekennen van voorzieningen voor schoolgebouwen.

[11] LJN BW5954, Raad van State, 201107376/1/A2.

Deel D – Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

In de verordening zijn uitsluitend minimumnormen opgenomen. Het is aan het bevoegd gezag om de ruimten en indeling van het schoolgebouw te bepalen. Daarbij moet het bevoegd gezag wel voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit.

Bijlage IV – Normbedragen voor vergoeding en indexering

Algemeen
Artikel 102, derde lid, van de WPO en artikel 76m, derde lid, van de WVO verplichten de gemeenteraad normen vast te stellen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs die worden toegekend. Bijlage IV is de uitwerking van deze artikelen en deze bijlage heeft een relatie met artikel 4 van de verordening, waarin is opgenomen welke voorzieningen worden bekostigd op basis van normbedragen

Naast het bekostigen van de genoemde voorzieningen onderwijshuisvesting is de gemeente verantwoordelijk voor het bekostigen van de onroerend zaak belasting (artikel 133 van de WPO en artikel 96c.1 van de WVO. Het bedrag dat de gemeente voor de OZB moet bekostigen is gelijk aan het bedrag van de opgelegde aanslag.

Deel A – Indexering

De normbedragen moeten jaarlijks worden aangepast aan het dan geldende prijspeil. Met het bijstellen aan de hand van een indexcijfer wordt het normbedrag op een actueel prijspeil gebracht. De verordening hanteert het MEV-prijsindexcijfer dat jaarlijks, gelijktijdig met de miljoenennota, wordt gepubliceerd. Het vaststellen van de nieuwe normbedragen is door de gemeenteraad gedelegeerd aan het college (artikel 32 van de verordening).

Deel B – Normbedragen

Vergoeding voorbereidingskrediet
In de artikelen 3, 4, 7 en 15 van de verordening is de mogelijkheid opgenomen om een voorbereidingskrediet aan te vragen en toe te kennen. Het voorbereidingskrediet wordt gebaseerd op een [**percentage**] van het normbedrag zoals opgenomen in deze bijlage, of op [**percentage**] van het geraamde bedrag van de feitelijke kosten. Nadat het definitieve bedrag van de bekostiging is vastgesteld wordt bij het beschikbaar stellen van de vergoeding het al beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet in mindering gebracht op het bedrag van de vastgestelde bekostiging.

A en B. Nieuwbouw en uitbreiding met permanente bouwaard
De opgenomen normbedragen omvatten alle bijkomende kosten, zoals eventuele kosten voor fundering, aansluitkosten, terreininrichting en dergelijke en zijn incl. BTW.
De hoogte van de normvergoeding is voor:
- een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs opgebouwd uit een:
  1) startbedrag, inclusief een aantal m2 bruto vloeroppervlakte en
  2) bedrag per m2 bruto vloeroppervlakte.
- een school voor voortgezet onderwijs opgebouwd uit een:
  1) vaste voet (hoofdvestiging en nevenvestiging met spreidingsnoodzaak)
  2) bedrag per m2 bruto vloeroppervlakte, afhankelijk van de toegekende bruto vloeroppervlakte en toegekende ruimtesoort (lokaal specifiek en sectie specifiek).

De normvergoeding ‘uitbreiding’ voor een school voor voortgezet onderwijs wordt als volgt vastgesteld:
a. per ruimtesoort bepalen het verschil tussen bestaande capaciteit bruto vloeroppervlakte en toegekende uitbreiding bruto vloeroppervlakte;
b. per ruimtesoort berekenen de vergoeding op basis van het onder a vastgestelde verschil in capaciteit, en

c. vaststellen de hoogte van de vergoeding.
Deze berekening is noodzakelijk omdat een uitbreiding van een school voor voortgezet onderwijs enerzijds bestaande ruimten in het schoolgebouw moeten worden uitgebreid en anderzijds mogelijk bestaande ruimten in bruto vloeroppervlakte kunnen worden teruggebracht.

Naast de genoemde normbedragen voor de stichtingskosten kunnen, afhankelijk van de toe te kennen voorziening, aanvullende vergoedingen worden toegekend voor bijv. fundering, inrichting van het terrein, het realiseren van een speellokaal en sloopkosten. Kosten voor de verwerving van een terrein zijn niet opgenomen, aangezien deze kosten afhankelijk van de ligging sterk kunnen variëren.

A.2 Kosten voor terreinen
De gemeente moet de grond bouw- en woonrijp opleveren. Dit betekent dat alle kosten die verband houden met het bouw- en woonrijp maken (aankoop, aanleggen riolering, schoongrond verklaring, bestrating et cetera) voor rekening van de gemeente komen

C. Tijdelijke voorziening
Een tijdelijk gebouw kan worden gerealiseerd in de vorm van nieuwbouw, of door middel van huur van een tijdelijke voorziening of bestaande huisvesting (een tijdelijke accommodatie kan ook betrekking hebben op een semipermanent gebouw). De keuze tussen aankoop en huur van tijdelijke huisvesting is afhankelijk van aspecten als de verwachte gebruiksduur, verwerving van eigendom en multifunctioneel gebruik. Tijdelijke lokalen kunnen noodzakelijk zijn:
- als eerste voorziening (nieuwbouw);
- voor het uitbreiden van een permanent hoofdgebouw, en
- voor het uitbreiden van een bestaande accommodatie.

De keuze tussen huur of koop van tijdelijke huisvesting in plaats van het realiseren van permanente huisvesting wordt gebaseerd op de uitkomst van een vergelijking tussen de kosten van:
- tijdelijke huisvesting in relatie tot de kosten van een permanente voorziening, en
- aankoop van tijdelijke huisvesting in relatie met de kosten van huur van tijdelijke huisvesting,

waarbij in beide vergelijkingen rekening moet worden gehouden met de kosten van het plaatsen en het in de toekomst verwijderen van de te huren resp. aan te kopen lokalen.

Afhankelijk van de uitkomst van de berekening kan de conclusie zijn dat gelet op de:
- kosten van de tijdelijke huisvesting in vergelijking met de kosten van de permanente huisvesting alsnog bekostiging voor permanente bouw wordt toegekend (dit speelt vooral als de tijdelijke huisvesting naar verwachting voor lange termijn noodzakelijk is);
- korte periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is een huurvergoeding wordt toegekend, of
- periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, wordt overgegaan tot koop van een tijdelijk gebouw omdat dit goedkoper is dan huur.

D. Eerste inrichting
De vergoeding voor de eerste inrichting van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs bestaat uit een basisbedrag en een bedrag per m^2.

Voor het voortgezet onderwijs wordt bij (vervangende) nieuwbouw het bedrag van de bekostiging eerste inrichting waarop de school voor voortgezet onderwijs aanspraak maakt op gelijke wijze berekend als de berekening van vergoeding bouwkosten

(vervangende) nieuwbouw. Aanvullende bekostiging eerste inrichting leer- en hulpmiddelen is niet in alle gevallen noodzakelijk:

- als een school goedkope ruimte (bijv. algemene ruimte) moet ombouwen voor dure ruimte (bijv. werkplaats of specifieke ruimte) wordt het verschil in inventariskosten gecompenseerd;
- als een school een werkplaats of specifieke ruimte ombouwt tot algemene ruimte ontstaat de omgekeerde situatie, in principe wordt de school gekort op het bedrag voor inventaris. Als deze situatie zich voordoet wordt vastgesteld dat de school een hoger bedrag aan bekostiging heeft ontvangen dan waarop het volgens de verordening aanspraak maakt. Dit verschil wordt geregistreerd.

E. Lokalen bewegingsonderwijs

De normbedragen voor de lokalen bewegingsonderwijs zijn onderverdeeld in bedragen voor:

- nieuwbouw;
- uitbreiding, en
- eerste inrichting met onderwijsleerpakket/meubilair.

F. Vergoeding feitelijke kosten

Voor het vaststellen van de vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt onderscheid gemaakt in de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder a, en de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder b en c. In de kostenbegroting van de eerstgenoemde voorzieningen zijn opgenomen de kosten van de architect en het bouwkundig toezicht. Deze kosten maken geen onderdeel uit van de ontvangen offertes voor het herstel als gevolg van een constructiefout of andere schade. Ook bij het vaststellen van deze niet genormeerde kosten moet rekening worden gehouden met de kosten van technische advisering.[12]

G. Huur sportvelden

Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van het college voor het gebruik van een sportveld. Op deze vergoeding bestaat uitsluitend aanspraak als het sportveld niet is gerealiseerd met gemeentelijke middelen. De huurvergoeding is een vergoeding in de investeringskosten. Naast de vergoeding voor de investeringskosten die voor rekening van de gemeente komt kan de verhuurder aan de school voor voortgezet onderwijs in rekening brengen een vergoeding voor de exploitatiekosten. De hoogte van de exploitatiekosten wordt vastgesteld door degene die het sportveld beschikbaar stelt en deze kosten komen volledig voor rekening van het bevoegd gezag.

De gemeentelijke vergoeding is gebaseerd op de periode van 8 weken en wordt alleen vermenigvuldigd met het aantal lesuren dat de school voor voortgezet onderwijs van het sportveld gebruik maakt.

[12] BD3606 Raad van State, 200705694/1.

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SPP
Zaaknr. 966289

Onderwerp: rapportage 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014

Aan de raad

Inleiding
Drie keer per jaar wordt de voortgang van de bouwgrondexploitatie aan u gerapporteerd. In uw vergadering van 10 juli 2014 heeft u besloten om in te stemmen met de afsluiting van de bouwgrondexploitatie 2014 en de 1e actualisatie bouwgrondexploitatie 2014. Hierbij treft u de actuele stand van zaken in de bouwgrondexploitatie per oktober 2014 aan.

Beslispunten

1. instemmen met het totaaloverzicht 2e financiële bijstelling van de bouwgrondexploitatie;
2. resultaten 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014 voor kennisgeving aannemen;
3. instemmen met het afsluiten van de exploitatie 'Teutonenhof';
4. noodzakelijke voorzieningsniveau negatieve exploitaties bij de afsluiting bouwgrondexploitatie 2014 aanpassen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Algemene Zaken, Financiën en Vastgoed d.d. 19 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
- Raadsbesluit 10 juli 2014 ‘afsluiting bouwgrondexploitatie 2013/1e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014’

Beoogd effect
U te informeren over de stand van zaken van de bouwgrondexploitaties en u op de hoogte te brengen of de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) noodzakelijke voorzieningsniveau toereikend is om de nadelige resultaten af te dekken.

Duurzaamheid
--

Argumenten

1. Financiële voortgangsrapportage afwijking/correctie bouwgrondexploitatie ten opzichte van de 1e actualisatie bouwgrondexploitatie 2014 (raad juli 2014).

Met u is de afspraak gemaakt om afwijking in de bouwgrondexploitatie groter dan € 50.000 te rapporteren. De geconstateerde afwijking betreft het verschil tussen de 1e financiële bijstelling 2014 en de stand van de bouwgrondexploitatie per oktober 2014. In onderstaand overzicht wordt de afwijking aangegeven en de reden hiervan.

exploitatie	afwijking	reden
Bedrijvenpark Wolfsveld	€ 79.747 (positief)	- kavel Leije (voormalig gemeenteopslag) in exploitatie opgenomen
Wolfsveld II	€ 89.462 (negatief)	- minder grond verkocht dan geraamd hierdoor schuiven de geraamde inkomsten op en nemen de rentelasten toe.
Nazareth	€ 58.347 (negatief)	- meer kosten voor ambtelijke uren in verband procesbegeleiding samenwerking Van Schijndel/BL Huisvesting. Afhankelijk van het nieuwe plan (incl. verkoopvoorwaarden) zal duidelijk worden of de huidige bijstelling kan volstaan of dat een hogere bijstelling nodig is. - hogere rentelast
Doonheide - Molenbroekse Loop	€ 130.297 (positief)	- kosten woonrijpmaken 1e fase zijn lager dan geraamd - meer bouwgrond verkocht in 2014 dan geraamd
Teutonenhof	€ 40.465 (negatief)	- exploitatie dit jaar afsluiten. Opgenomen exploitatiebijdrage nog niet ontvangen waardoor deze overgeboekt moet worden naar openstaande debiteuren.
Bolle Akker Bakel	€ 56.156 (negatief)	- minder grond verkocht dan geraamd hierdoor schuiven de geraamde inkomsten op en nemen de rentelasten toe.
Milheeze-Noord	€ 80.930 (negatief)	- minder grond verkocht dan geraamd hierdoor schuiven de geraamde inkomsten op en nemen de rentelasten toe. -verder uitfasering verkoopopbrengsten in tijd.

2. Stand van zaken bouwgrondexploitatie 2014

- Af te sluiten exploitaties
In 2014 kan één exploitatie (Teutonenhof) afgesloten worden. Voor het negatieve resultaat van deze exploitatie (€ 66.161) is bij de 1e actualisatie bouwgrondexploitatie een voorziening getroffen van € 25.696. Om de exploitatie nu te kunnen afsluiten dient er een aanvullende voorziening getroffen worden van € 40.465.

exploitatie	positief	negatief
Teutonenhof		€ 66.161

- Winstneming exploitaties
In 2014 komen er geen exploitaties in aanmerking voor het doen van een winstneming. Voorwaarde voor het doen van een winstneming is dat 90% van het plan gerealiseerd is. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt vervolgens een winstneming gedaan van 80%.

- Risicovoorziening bouwgrond
Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de negatieve exploitaties afgedekt te worden door een risicovoorziening. De Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) dienen marktconform gewaardeerd te worden. De bijstorting van de risicovoorziening bouwgrond bedraagt bij de 2e actualisatie totaal € 115.887. Deze bijstorting is benodigd voor de volgende exploitaties; Nazareth, Teutonenhof, Centrumplan Handel en Keizersberg. Bij de 1e actualisatie is er voor NIEGG een voorziening getroffen van € 552.242 ten behoeve van het complex 'Bloemerd – Gemert'. Deze voorziening volstaat nog waardoor er bij het in exploitatie nemen in 2015 reeds een voorziening getroffen is voor het negatieve resultaat van dit complex.

Correctie risicovoorziening bouwgrond t.o.v. 1e bijstelling 2014	
Stand risicovoorziening bouwgrond per 1-10-2014	€ 10.772.534
Benodigde risicovoorziening bouwgrond per 1-10-2014	€ 10.888.421

Totale bijstorting risicovoorziening bouwgrond t.o.v. 1e financiële bijstelling 2014	€ 115.887

Verdeling bijstorting risicovoorziening bouwgrond	
Benodigde risicovoorziening af te sluiten complexen 2014	€ 40.465
Bijstorting risicovoorziening bouwgrond 2014	€ 75.422

Kanttekeningen

1. Risico's bouwgrondexploitatie
Ondanks dat er in 2012-2013 een flinke afwaardering op de bouwgrondexploitatie is doorgevoerd en de huidige risicovoorziening nagenoeg toereikend is, blijven er grote risico's schuil gaan in de bouwgrondexploitatie. Deze risico's zijn met name ingegeven door de huidige marktomstandigheden. Vooral het stagneren van de gronduitgifte in exploitaties met een nu al negatief eindresultaat leidt direct tot grotere tekorten. Ook door onze accountant is bij het opstellen van de jaarrekening aandacht gevraagd voor deze risico's. In onderstaande tabel zijn de 10 grootste risico complexen aangegeven met de hierin aanwezig risico's benoemd.

exploitatie	boekwaarde	Risico's
GEMERT		
Wolfsveld	€ 7.504.255	- grote voorraad gronden - afzettempo kavels
Nazareth	€ 3.425.357	- verkoopresultaat aanbestedingsprocedure - tijdstip afname
Bloemerd	€ 2.660.900	- planologische procedure plangebied - afzettempo kavels-woningen
BAKEL		
Bedrijventerrein	€ 1.732.801	- afzettempo kavels - bijbetalingen verkoopcontracten
MILHEEZE		
Milheeze-Noord	€ 1.510.124	- afzettempo kavels - bijbetalingen verkoopcontracten
HANDEL		
Kalkhoven	€ 2.258.533	- planologische procedure plangebied - verkoopresultaat gronden - afzettempo kavels-woningen
Centrumplan Handel	€ 2.521.809	- planologische procedure plangebied 'Bron' - afzettempo kavels-woningen
DE MORTEL		
Zuidrand	€ 4.668.628	- verkoopresultaat gronden - afzettempo kavels-woningen
Centrumplan De Mortel	€ 924.745	- afzettempo kavels-woningen
ELSENDORP		
Keizersberg	€ 4.475.104	- afzettempo kavels - bijbetalingen verkoopcontracten

2. Structureel voeren van risicomanagement
Risicomanagement ondersteunt op een gestructureerde manier het behalen van doelstellingen en het opleveren van projectresultaten. Dit kan door risico's expliciet te maken, beheersmaatregelen aan risico's te koppelen en deze beheersmaatregelen uit te voeren en te monitoren. Tot op heden is het risicomanagement binnen de verschillende exploitaties onvoldoende toegepast.

Doel van het voeren van risicomanagement is het meer grip krijgen op de in een exploitatie aanwezige risico's en het proactief en bewust met risico's om gaan waardoor grotere tegenvallers voorkomen kunnen worden. Om hier een invulling aan te geven heeft er onlangs een workshop 'het voeren van risicomanagement' plaatsgevonden bij het team SPP (Strategie, Programma's & Projecten). Door de projectleiders van de hierboven genoemde tien meest risicovolle exploitaties wordt dit jaar een risicodossier opgesteld. Dit risicodossier zal tweemaal per geactualiseerd worden en bij het opstellen van de jaarrekening met onze accountant besproken worden.

3. Invoering vennootschapsplicht bouwgrondexploitatie
De vennootschapsplicht voor de bouwgrondexploitatie gaat in per 1 januari 2016. Hiervoor zal het wetsvoorstel in december 2014 door de Tweede Kamer worden behandeld en in het eerste kwartaal 2015 door de Eerste Kamer.

Hoe de noodzakelijke risicovoorziening zich verhoudt tot de invoering / betaling van de vennootschapsbelasting is nu nog niet bekend. Voor de vennootschapsplicht worden de gronden gewaardeerd voor de fiscale openingsbalans per 1-1-2016, deze openingsbalans is de 'fiscale' startpositie van de gemeente voor de vennootschapsbelasting. De fiscale waarderingsregels volgens de vennootschapsbelasting zijn anders dan die vanuit de BBV.

Om de positie van de gemeente (incl. grondexploitatie) in relatie tot de vennootschapsbelasting te bepalen wordt begin 2015 een inventarisatiefase doorlopen. Hierna zal blijken welke effecten de invoering van vennootschapsbelasting heeft en of wij vennootschapsbelasting moeten gaan betalen bij de grondexploitatie.

Financiën

De risicovoorziening bouwgrond dient volgens de BBV richtlijn verhoogd te worden met een bedrag van € 115.887. Omdat onduidelijk is wat de invoering van de vennootschapsplicht voor consequenties heeft voor de bouwgrondexploitatie brengen wij u deze 2e financiële bijstelling enkel ter kennisname. De eventueel noodzakelijke bijstelling van de risicovoorziening zal, na verwerking van de jaarrekening en consequenties invoering vennootschapsbelasting, begin 2015 ter vaststelling aan u worden voorgelegd.

Uitvoering
Na verwerking van alle resultaten in de jaarrekening 2014 zal er met de accountant een overleg plaatsvinden over de stand van zaken in de bouwgrondexploitatie. Zowel de verwerkte resultaten uit de jaarrekening, consequenties invoering vennootschapsbelasting als de bevindingen van de accountant worden vervolgens verwerkt in de afsluiting van de bouwgrondexploitatie 2014.

Bijlagen
1. Totaaloverzicht Nota bouwgrondexploitatie 2014

Ter inzage gelegde stukken
--

Gemert, 28 oktober 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
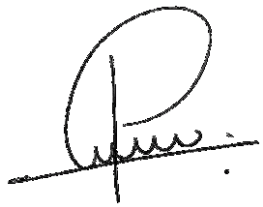	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 966289

Onderwerp: 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de ;

Besluit

1. in te stemmen met het totaaloverzicht 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014;
2. resultaten 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014 voor kennisgeving aannemen;
3. in te stemmen met het afsluiten van de exploitatie 'Teutonenhof - Gemert';
4. noodzakelijke voorzieningsniveau negatieve exploitaties bij de afsluiting bouwgrondexploitatie 2014 aanpassen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Nota bouwgrondexploitatie 2014

(versie 2-10- 2014)

nr.	Complex	Geinvesteerd vermogen 1-1-2014	1e actualisatie juli 2014 Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2013 Positief	1e actualisatie juli 2014 Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2013 Negatief	2e actualisatie november 2014 Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2014 Positief	2e actualisatie november 2014 Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2014 Negatief	verschil Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2014 Positief	verschil Contante waarde van de Eindwaarde per 1-1-2014 Negatief
1	Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	287.108	114.856		194.603		79.747	
2	Gemert Gelind Pelikaan	741.006		512.160		510.285	1.875	
3	Gemert Wolfsveld II	7.504.255	2.597.097		2.507.635			89.462
4	Gemert Klooster Nazareth	3.425.357		911.657		970.004		58.347
5	Gemert Kruiseind	476.967		83.637		83.387	250	
6	Gemert Doonheide Molenbroekse Loop	2.194.134	1.626.123		1.756.420		130.297	
7	Gemert Oudestraat-Bisonstraat	78.889	104.898		101.735			3.163
8	Gemert Irenestraat	2.066.985		1.215.424		1.213.982	1.442	
9	Gemert Teutonenhof	187.928		25.696		66.161		40.465
10	Gemert Deel	27.423	163.769		163.480			288
11	Gemert Doonheide -Fielepien	145.578-	207.762		205.688			2.074
12	Bakel Bedrijventerrein	1.732.801	869.970		813.814			56.156
13	Bakel Neerakker	262.446-	3.768.528		3.659.284			109.244
14	Milheeze Zuidrand	202.284	188.921		172.316			16.605
15	Milheeze Bedrijventerrein	60.182-	596.002		590.050			5.951
16	Milheeze Noord	1.510.124	344.001		263.071			80.930
17	Handel Heerebosch	878.941	357.941		357.941		0	
18	Handel MFA	2.521.809		2.181.861		2.195.494		13.633
19	Handel Kalkhoven	2.258.533		1.756.235		1.750.859	5.376	
20	De Mortel Zuidrand	4.668.628		2.016.054		2.017.793		1.739
21	De Mortel Westrand	2.237.388		41.971		41.566	405	
22	De Mortel Centrumontwikkeling	924.745	98.611		98.097			514
23	De Rips Korhoenstraat/Paterslaan	24.536-	24.470		52.482		28.012	
24	Elsendorp Keizersberg	4.475.104		2.027.838		2.038.890		11.052
25	Elsendorp Noord	798.545	46.597		62.725		16.128	
26	Elsendorp Bedrijventerrein	680.989	70.080		70.080		0	
	Totalen	39.387.199	11.179.626	10.772.533	11.069.421	10.888.421	263.531	489.623
			407.092		181.001			226.092

geen exploitatieberekening vastgesteld (NIEGG)

nr	complex	1-1-2014
1	Bakel Soersel-middengebied De Vocht	7.773
2	Gemert Bloemerd	2.507.738
3	Handel De Fuik	1.771.169
4	Ruimte voor Ruimte kavels	1.250.000
5	Handel Rooije Asch	403.131
6	Uitbreiding De Rips	1.146.118
	Totalen	7.085.929

Totaal geinvesteerd vermogen 1-1-2014 46.473.128

Overzicht reserves/voorzieningen bouwgrondexploitatie 2014		
stand Algemene reserve bouwgrond per 1-10-2014	€	-
stand risicovoorziening bouwgrond per 1-10-2014	€	10.772.534
benodigde risicovoorziening bouwgrond per 1-10-2014	€	10.888.421
bijstorting risicovoorziening 2e actualisatie bouwgrondexploitatie	€	115.887

Verzoek ter voorbereiding besluitvorming in de raadscommissievergadering

Naam raadscommissie	:	Algemene Zaken, Financiën en Vastgoed
Datum raadscommissievergadering	:	19 november 2014
Zaaknummer	:	966289
Naam indiener voorstel	:	Maurice Emonds
Team indiener	:	team Strategie, Programma en Projecten
Telefoonnummer indiener	:	378 589
Onderwerp	:	2e actualisatie bouwgrondexploitatie 2014
Doel bespreking	:	Voorbereiden besluitvorming of andere finale behandeling door de gemeenteraad
Voorgestelde wijze van behandeling	:	Bespreekstuk

Korte samenvatting

Drie keer per jaar wordt de voortgang van de bouwgrondexploitatie aan u gerapporteerd. In uw vergadering van 10 juli 2014 heeft u besloten om in te stemmen met de afsluiting van de bouwgrondexploitatie 2014 en de 1e actualisatie bouwgrondexploitatie 2014. Hierbij treft u de actuele stand van zaken in de bouwgrondexploitatie per oktober 2014 aan.

Voorgestelde beslispunten

1. instemmen met het totaaloverzicht 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014;
2. de resultaten 2e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie 2014 voor kennisgeving aannemen;
3. instemmen met het afsluiten van de exploitatie 'Teutonenhof';
3. noodzakelijke voorzieningsniveau negatieve exploitaties bij de afsluiting bouwgrondexploitatie 2014 aanpassen.

Opmerkingen / aandachtspunten

--

Resultaat behandeling in raadscommissie (in te vullen door raadscommissiegriffier)

Insprekers / deelnemers beraadslaging

Samenvatting

Procesconclusie

☐ Besluitvorming / finale behandeling raad is door de raadscommissie voldoende voorbereid. Onderwerp in handen stellen raad. Voorgestelde wijze van behandeling: Bespreekstuk

☐ Besluitvorming / finale behandeling raad is niet voldoende voorbereid. De raadscommissie heeft het onderwerp opnieuw geagendeerd voor haar vergadering d.d.

☐ Besluitvorming / finale behandeling raad is niet voldoende voorbereid vanwege nieuwe feiten of ontoereikende onderbouwing. De raadscommissie geeft het onderwerp in handen van de agendacommissie met de overweging het college aanvullend te laten adviseren / rapporteren.

Opmerkingen, toezeggingen, afspraken en vragen n.a.v. de raadscommissiebehandeling.

3e financiele rapportage 2014

Gemeente Gemert-Bakel
Oktober 2014

Rapportageperiode: oktober 2014

1. Afwijkingen per programma 2014

Introductie

De voormalige financiële bijstellingen en financiële maandrapportage zijn samengevoegd in een rapportage welke vier maal per jaar ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

In de 3e financiële rapportage 2014 zijn opgenomen:

1. Afwijkingen per programma
2. Administratieve wijzigingen
3. Stand van zaken bezuinigingen
4. Overzicht begrotingswijzigingen 2014
5. Kansen en risico's niet als afwijking meegenomen in 3e financiële rapportage 2014

Financiën totaal

Programma 1 Algemeen	-€ 10.559
Programma 2 Mensen	-€ 95.592
Programma 3 Ruimte	-€ 57.343
Programma 4 Economie	€ 163.494

Totaal 3e financiële rapportage 2014	**€ 0**

Programma 1 Algemeen

Verhoging storting wachtgelden wethouders				**S**
Stand 24-10-2014	€ 428.237	Prognose 2014	€ 949.545	
Begroot 2014 primitief	€ 896.909	Begroot 2014	€ 896.909	
		Verschil	-€ 52.636	

Zoals all eerder gemeld bij de begroitngsnota moet de voorziening wachtgeld worden aangevuld. Er zijn een tweetal wethouders die gekozen hebben voor deeltijdwethouderschap, van één wethouder is afscheid genomen. Voor 2014 is dit in totaliteit € 52.636. Voor 2015 e.v. respectievelijk € 77,516, € 48.459 en € 17.375 deze bedragen worden bij de begrotingsbehandeling 2015 ingebracht.

Lagere kosten voor uitvoering Oud-SRE taken in 2014				**I**
Stand 24-10-2014	€ 139.830	Prognose 2014	€ 179.830	
Begroot 2014 primitief	€ 221.907	Begroot 2014	€ 221.907	
		Verschil	€ 42.077	

Gedeelte van het budget dat gereserveerd is voor naar de gemeenten overgedragen SRE taken wordt dit jaar niet benut. Hierdoor ontstaat een voordeel voor de begroting.

Programma 2 Mensen

Beëindiging exploitatieovereenkomst sportcafé Molenbroek				I
Stand 24-10-2014	€ 19.393	Prognose 2014	€ 19.393	
Begroot 2014 primitief	€ 32.885	Begroot 2014	€ 32.885	
		Verschil	-€ 13.492	

Gemeente heeft de huidige exploitatieovereenkomst beëindigd . Aanleiding is de oplopende huurachterstand en de gebrekkige exploitatie van het sportcafé.
Vanaf 1 augustus 2014 worden geen huurinkomsten meer ontvangen. Dit is een nadeel van €13.492.

Overname inventaris bij beeindigingsovereenkomst sportcafé Molenbroek				I
Stand 24-10-2014	€ 0	Prognose 2014	€ 17.100	
Begroot 2014 primitief	€ 0	Begroot 2014	€ 0	
		Verschil	-€ 17.100	

Gemeente heeft de huidige exploitatieovereenkomst beëindigd. Aanleiding is de oplopende huurachterstand en de gebrekkige exploitatie van het sportcafé. in de beeindigingsovereenkomst
is overeengekomen dat de inventaris wordt overgenomen voor de getaxeerde waarde van €17.100 waarmee een gedeelte van de openstaande debiteurensaldo wordt verrekend.

Gebundelde uitkering 2014 definitief				I
Stand 24-10-2014	€ 4.082.899	Prognose 2014	€ 4.622.064	
Begroot 2014 primitief	€ 4.456.485	Begroot 2014	€ 5.017.439	
		Verschil	-€ 395.375	

In Het Rijk heeft de definitieve beschikking over 2014 toegestuurd van de Gebundelde uitkering WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (BIG). De beschikking bedraagd € 4.622.064.

Huishoudelijk zorg WMO				I
Stand 24-10-2014	€ 711.981	Prognose 2014	€ 1.281.117	
Begroot 2014 primitief	€ 1.676.492	Begroot 2014	€ 1.676.492	
		Verschil	€ 395.375	

In 2014 verwachten we dat de gemeente minder verstrekkingen huishoudelijke zorg uit gaat keren dan begroot. Het voordeel wordt op dit moment ingeschat op € 440.000. In de decembercirculaire is definitief bekend welk bedrag de gemeente ontvangt voor huishoudelijke hulp. Daarna zal het defintieve resultaat bekend zijn. In deze rapportage wordt een deel van de besparing ingezet om, binnen het prgramma mensen het nadeel op de gebundelde uitkering op te vangen.

Binnensport				I
Stand 24-10-2014	€ 0	Prognose 2014	€ 0	
Begroot 2014 primitief	-€ 65.000	Begroot 2014	-€ 65.000	
		Verschil	-€ 65.000	

De bezuiniging betreft sporthal Molenbroek en sporthal De Beek. Allereerst is er voor gekozen de ontstane ontwikkelingen rond de sportkantines aan te pakken en daarna verder in te zetten voor de privatisering van het totale complex.
Voor sporthal De Beek geldt dat er inmiddels een nieuwe beheerder is aangetrokken. Gezien de bezettingsgraad van deze sporthal en de leeftijd van de beheerders is het niet gelukt over te gaan tot privatiseren maar tot het sluiten van een gebruiksovereenkomst van jaar tot jaar. Daarbij is aangegeven dat privatisering in de toekomst nog steeds de wens is van de gemeente. Voor de kantine sporthal Molenbroek is een vaststellingovereenkomst met de huidige pachtster gesloten. De financiele consequenties zijn in in hfdst 1 binnen het programma Mensen opgenomen. Voor de exploitatie van de kantine wordt daarna naar een oplossing voor de korte termijn en een oplossing met een structureel karakter gezocht.
De taakstelling voor 2014 van € 65.000 zal niet worden gerealiseerd en zal in deze rapportage worden afgeraamd.

Programma 3 Ruimte

Kosten Kadaster				**S**
Stand 24-10-2014	€ 74.237	Prognose 2014	€ 141.779	
Begroot 2014 primitief	€ 147.779	Begroot 2014	€ 147.779	
		Verschil	€ 6.000	

In 2014 stuurt kadaster geen facturen meer naar de gemeenten ivm met electronische raadpleging. Kosten geo informatie kunnen in 2014 incidenteel met € 6.000 afgeraamd worden. In de begroting 2015 is hier structureel rekening mee gehouden.

2e begrotingswijziging VRBZO				**S**
Stand 24-10-2014	€ 737.122	Prognose 2014	€ 895.900	
Begroot 2014 primitief	€ 894.850	Begroot 2014	€ 894.850	
		Verschil	-€ 1.050	

De voorstellen die worden gedaan zijn enkele technische aanpassingen. De financiële consequenties bedragen €1.050,- structureel.

Overdracht VTH milieutaken m.b.t. VVGB-bedrijven				**S**
Stand 24-10-2014	€ 253.565	Prognose 2014	€ 538.988	
Begroot 2014 primitief	€ 476.695	Begroot 2014	€ 476.695	
		Verschil	-€ 62.293	

De provincie had de uitvoering van de VTH milieutaken (deels verplicht) uitbesteed aan de ODZOB. Nu wordt door de ODZOB voor deze VTH milieutaken budget van de gemeenten gevraagd (via een begrotingswijziging ODZOB), met verwijzing naar de middelen die de gemeenten hiervoor in hun Algemene Uitkering ontvangen sinds 1-1-2014. Ze vragen deze middelen bij de gemeenten op omdat ze deze als gevolg van de wijziging van budget en verantwoordelijkheid nu niet meer van de Provincie krijgen.
Kosten voor Gemert-Bakel zijn € 62.293. Deze kosten zijn in de begroting 2015 - 2019 al structureel meegenomen.

Programma 4 Economie

Algemene uitkering				**S**
Stand 24-10-2014	€ 0	Prognose 2014	€ 24.982.000	
Begroot 2014 primitief	€ 24.419.000	Begroot 2014	€ 25.017.000	
		Verschil	-€ 35.000	

Zoals aangegeven in de raadsinformatienota over de septembercirculaire, valt de algemene uitkering ten opzichte van de meiciculaire € 73.000 hoger uit. Te oormerken is het bedrag ten behoeve van de koopkracht tegemoetkoming minima van € 91.000 en een bijraming van het budget CJG met € 4.000 en een bijraming van het budget WMO met € 17.000. Dit betekent dat per saldo de algemene uitkering ten opzichte van de mei circulaire afneemt.

aanpassing mengpercentages indirecte kosten				**I**
Stand 24-10-2014	€ 8.250	Prognose 2014	€ 8.250	
Begroot 2014 primitief	€ 0	Begroot 2014	€ 0	
		Verschil	-€ 8.250	

Met adviesbureau Step zijn afspraken gemaakt om de supletieaangifte over de afgelopen jaren te onderzoeken en in te dienen bij de belastingdienst. Ook is onderzocht of de door de gemeente gehanteerde mengpercentages nog up-to-date zijn. De kosten met betrekking tot de aanpassing van de suppletieaangifte en mengpercentages zijn niet begroot. Dit is een uitvloeisel van de terugontvangst op BTW over de periode 2008-2012. Het voordeel van € 398.000 hiervan diende bij de jaarrekening 2013 al te worden ingeboekt.

Verkoop van de woning Schutsveld 28 Gemert				**I**
Stand 24-10-2014	-€ 12.658	Prognose 2014	€ 157.167	
Begroot 2014 primitief	€ 176.877	Begroot 2014	€ 176.877	
		Verschil	-€ 19.710	

Sinds 2012 staat de woning Schutsveld 28 in Gemert te koop. Er is een realistisch bod uitgebracht. Door de verkoop ontstaat een boekverlies van € 16.260. Courtage bedraagt € 3.450. Meerjarig ontstaat door de verkoop een voordeel in de exploitatie van € 9.434 vanwege vervallen eigenaarslasten en rente.

Vervallen opbrengst verkoop Bolle Akker 5a				**I**
Stand 24-10-2014	€ 0	Prognose 2014	€ 0	
Begroot 2014 primitief	€ 0	Begroot 2014	€ 115.000	
		Verschil	-€ 115.000	

De bij de 2e financiele rapportage gemelde geraamde incidentele boekwinst op pand Bolle Akker 5a in Bakel gaat niet door omdat de koper de financiering niet rond krijgt en de koopovereenkomst op deze grond heeft ontbonden.

Zero budgetting				**I**
Stand 24-10-2014	€ 942.115	Prognose 2014	€ 600.661	
Begroot 2014 primitief	€ 0	Begroot 2014	€ 942.115	
		Verschil	€ 341.454	

In maart is wederom gestart met zerobudgeting. De stand per 1 november 2014 is € 942.115. Het nadeel bij deze rapportage bedraagt € 341.454. Om dit nadeel op te vangen wordt nu € 341.454 van het gerealiseerde zerobudget ingezet. Dit betekent dat er in 2014 tot € 600.661 een beroep kan worden gedaan op extra budget.
In 2011 heeft deze werkwijze incidenteel € 750.000 bespaard, in 2012 incidenteel € 730.000 en in 2013 incidenteel € 650.000. Daarnaast zijn op basis van zerobudgeting structureel bedragen ingeboekt van € 350.000 in de begroting 2013 en € 100.000 in de begroting 2014.
In de jaarrekening zal stand van het voordeel op zerobudgeting 2014 worden gerapporteerd.

2. Administratieve wijzigingen 2014

Programma 2 Mensen	
Boekhoudkundige verwerking overdracht De Wilg	De overname van De Wilg door de gemeente wordt verrekend met de huur voor MFA De Sprank, dit moet boekhoudkundig verwerkt worden. Begrotingsneutraal.

Programma 3 Ruimte	
Legeskosten bij molen De Volksvriend	Bij het raadsbesluit Molen de Volksvriend van 2 oktober is besloten de legeskosten te vergoeden voor de Molenstichting aangezien zij de molen van de gemeente hebben overgenomen. Bij besluit heeft geen begrotingswijzing gezeten.
Beheer IGP	Beheer van IGP wordt door het waterschap in rekening gebracht aan de gemeente die dit conform beheerovereenkomst met de Peelhorst verrekend. Budgettair neutraal.
huurinkomsten brandweerkazernes van VRBZO	Met de overheveling van de budgetten is beschikbaar € 923.000. Dit bedrag moet nog worden verhoogd naar € 1.021.000, dit is het vastgestelde bijdragebedrag voor 2014. Deze bijraming wordt gedekt door de huurinkomsten die we gaan ontvangen van de VRBZO voor de kazernes. Naar verwachting een bedrag van € 98.000. Over de opname van de huur is in eerdere rapportage al melding gemaakt.in het onderdeel kansen en risico's. Deze bijstelling verloopt budgetair neutraal

3. Stand van zaken bezuinigingen 2014

Bezuinigingen onderhanden

Leerlingenvervoer Bezuiniging 2014 € 86.700 Begroot 2014 primitief € 606.900	Voor 2014 is er, net als in 2013 en 2012, in de begroting een bezuinigingstaakstelling voor het leerlingenvervoer opgenomen. Het begrote bedrag voor 2014 bedraagt € 606.900. Ten opzichte van 2013 is een bedrag van €86.700 afgeraamd. Dit is de laatste tranche in de bezuinigingstaakstelling van in totaal € 260.100 over de periode 2010 t/m 2014. Op basis van de facturen eerste half jaar 2014 zullen de kosten in 2014 voor het leerlingenvervoer op ongeveer hetzelfde niveau uitkomen als in 2013. Echter heeft er een nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer plaatsgevonden die gezamenlijk is opgepakt met de gemeenten Laarbeek en Deurne. Hierdoor gaan met ingang van 1 augustus 2014 er nieuwe lagere tarieven gaan gelden. Wat de nieuwe raming voor 2014 wordt is afhankelijk van het aantal leerlingen. Er is tot op heden één factuur ontvangen van de nieuwe exploitant. Deze is lager dan gemiddeld over 2014.
Bedrijfsvoering Bezuiniging 2014 € 0	Op 19 december heeft de gemeenteraad geld ter beschikking gesteld voor de afkoopsommen in het kader van de regeling vervroegd uittreden (RVU). Daardoor kan de totale bezuiniging van 1,2 miljoen euro vervroegd gerealiseerd worden.
Toeristenbelasting Bezuiniging 2014 € 255.000 Begroot 2014 primitief € 355.000	Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van bedrijven die mogelijk overnachting aanbieden aan seizoenarbeiders. Alle daarvoor in aanmerking komende bedrijven zijn aangeschreven en er heeft steeksproef gewijze controle plaatsgevonden. Op dit moment is nog geen inschatting welk deel van de hogere opbrengst van € 255.000,- gerealiseerd gaat worden. Eventuele verschillen over zowel 2013 als 2014 komen ten laste of gunste van 2015. In de jaarrekening 2013 is namelijk een nog te ontvangen bedrag van € 255.000 opgenomen.
Subsidie De Eendracht Bezuiniging 2014 € 25.000 Begroot 2014 primitief € 230.000	De bezuiniging wordt gerealiseerd. Stichting De Eendracht heeft in 2014 een plan van aanpak opgesteld ten behoeve van uitvoering van de bezuiniging. Om vanaf 2015 structureel te kunnen voldoen aan de taakstelling is een eenmalige investering gevraagd. Zie ook de seperate raadsvoorstellen voor de vergaderingen van oktober en november 2014.

Subsidie Kunstlokaal Bezuiniging 2014 € 50.000 Begroot 2014 primitief € 430.000	De eerste structurele bezuiniging van € 50.000,- is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begrotingsnota 2015 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000,- uit te stellen naar uiterlijk 1-1-2018, waarbij het college de mogelijkheid heeft om jaarlijks te bezien of (een deel van) de bezuiniging al eerder kan worden doorgevoerd. Door dit uitstel krijgt KunstLokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan
Subsidie Bibliotheek De Lage Beemd Bezuiniging 2014 € 40.000 Begroot 2014 primitief € 405.000	Hierover is een apart raadsvoorstel opgesteld. Zie raadsvoorstel voor de vergadering van 2 oktober 2014. Door vestiging van de bibliotheek in De Eendracht kan ingaande 2015 de bezuiniging volledig gerealiseerd worden.

4. Overzicht begrotingswijzigingen 2014

Nummer begrotingswijziging	Datum gemeenteraad	Onderwerp	Storting algemene reserve	Onttrekking algemene reserve	Goedkeuring provincie
1	19-12-2013	Structurele doorwerking 2e financiële bijstelling 2013	€ 20.236	€ -	Goedgekeurd
2	19-12-2013	Regeling vervroegd uittreden (RVU)	€ 995.520	€ -	Goedgekeurd
3	15-5-2014	Vervanging 5 bedrijfsauto's	€ -	€ -	Goedgekeurd
5	5-6-2014	1e financiële rapportage 2014	€ 860.340	€ -	Goedgekeurd
6	2-10-2014	2e financiële rapportage 2014	€ 107.300		Ter goedkeuring verstuurd provincie
7	2-10-2014	beheersstichting Golfbaan Stippelberg	€ -	€ -	Goedgekeurd
8	11-12-2014	3e financiële rapportage 2014		€ -	Wordt verstuurd na raadsbesluit
		Totaal	**€ 1.983.396**	**€ -**	

Stand algemene reserve na jaarrekening 2013	**-€ 11.375.000**
Saldo storting en onttrekking algemene reserve 2014 op basis van begrotingswijzigingen 1 t/m 5 2014	**€ 1.983.396**
Regulier storting	**€ 1.100.000**
Verwachte stand algemene reserve per 31-12-2014	**-€ 8.291.604**

In de weerstandsparagraaf van de programmabegroting 2014 is de inschatting gemaakt dat de gemeente voor € 9.865.000 aan risico's loopt. De algemene reserve dient normaal als buffer voor deze risico's . Een dergelijke buffer heeft de gemeente Gemert-Bakel echter niet, de algemene reserve was na de jaarrekening € 11.375.000 negatief. Dit betekent dat op het moment een risico zich voortdoet deze moet worden opgevangen door financiële meevallers in dat jaar. Hiermee worden dan nieuwe bezuinigingen voorkomen.

Volgens het aflossingsschema zou de verwachte stand van de algemene reserve € 8.800.000 negatief moeten bedragen. Daar loopt de gemeente nu op voor in deze prognose.

5. Kansen en risico's niet als afwijking meegenomen in 3e financiële rapportage

Kansen en risico's	
OZB	Voor de OZB zijn er voor € 242.000 meer aanslagen opgelegd dan begroot. Dit heeft te maken met een inhaalslag in het verwerken van de bouwvergunningen. Door verbouwingen stijgt de WOZ waarde van een woning. Zoals gemeld in de tweede rapportage (programma 4) zijn er nog de nodige bezwaarprocedures af te handelen. Op het moment dat bezwaarmakers in het gelijk worden gesteld zal dit leiden tot verlagen van aanslagen. Het mogelijke nadeel hiervan is nog niet bekend. Daarom zal de afwijking op OZB pas in de jaarrekening worden verwerkt.
Leges omgevingsvergunningen	Van 1 januari tot en met 22 oktober 2014 is er voor een bedrag van € 613.000 aan leges omgevingsvergunningen gerealiseerd. Voor 2014 is een opbrengst begroot van € 900.000. De kans bestaat dat het begrote bedrag niet volledig wordt gerealiseerd. Op dit moment wordt een opbrengst van €746.000 geprognosticeerd. De nog binnenkomende bouwplannen van de komende vier maanden zullen de definitieve opbrengst bepalen. Bij de jaarrekening is er meer inzicht in een eventuele afwijking.
WWB uitkeringen en rijkinkomsten daarvan	In de begroting staat een bedrag van bijna 4,6 miljoen aan uitkeringen WWB, IOAW en IOAZ begroot. Op basis van de huidige stand denken we in 2014 op ongeveer 5,0 miljoen euro aan kosten uit te komen. De definitieve beschikking rijksbudget dd 24 september 2014 bedraagt € 4.622.064. Indien het definitieve rijksbudget met meer dan 10% wordt overschreden dan kan de gemeente onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering. De begroting ging nog uit van een raming van € 5.017.000. De begroting is op de definitieve beschikking aangepast.

Privatisering tennis	Het college heeft hiertoe besloten in februari 2014. Dit zou structureel een nadeel in de begroting van € 26.000 betekenen. Dit is nog niet meegenomen in deze kwartaalrapportage omdat de gesprekken met de verenigingen gaande zijn en er nog geen overeenkomsten zijn getekend.
Hoger beroep rechtszaak gebroeders Verbakel	In een vonnis op 13 februari 2013 heeft de rechtbank een vordering van € 731.199 toegewezen aan de gebroeders Verbakel. Dit verlies is verwerkt in de bouwgrondexploitatie 2013. De gemeente is hier tegen in beroep gegaan, deze zaak loopt nog. Op het moment dat de gemeente daarbij in hun gelijk wordt gesteld kan de voorziening bouwgrondexploitatie worden verlaagd ten gunste van de algemene reserve.
Diverse lopende bezuinigingen	Het is onzeker of de lopende bezuinigingen gerealiseerd worden. Zie hiervoor hoofdstuk 3 stand van zaken bezuinigingen.

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 860683

Onderwerp: 3e financiële rapportage 2014

Aan de raad

Inleiding
Vier maal per jaar wordt de raad geïnformeerd over de financiële stand van zaken van dat begrotingsjaar. Daarnaast wordt de begroting aangepast via een begrotingswijziging.

Beslispunten

1. Kennis nemen van het resultaat van de 3e financiële rapportage 2014.
2. De 13e begrotingswijziging 2014 vaststellen waarmee de 3e financiële rapportage 2014 wordt verwerkt in de begroting 2014 - 2017

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Programmabegroting 2014 zoals vastgesteld in november 2013

Beoogd effect
De 3e financiële rapportage van de programmabegroting 2014 - 2017 is de derde tussentijdse evaluatie en geeft uw raad inzicht in de ontwikkeling van de financiële cijfers over het jaar 2014

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Argumenten
Door middel van vier rapportages krijgt de gemeenteraad een actueel inzicht in de financiële stand van zaken. Vanuit rechtmatigheid dient de gemeenteraad begrotingswijzigingen goed te keuren. Vervolgens worden deze in het kader van preventief toezicht ter goedkeuring aan de provincie verstuurd.

Kanttekeningen
In de 3e financiële rapportage zijn een aantal kansen en risico's benoemd die nog niet tot een bijstelling hebben geleid.

Vervallen “oude” regelgeving
--

Uitvoering
Commissie Algemene zaken, Financiën en Vastgoed 19 november, besluitvorming gemeenteraad 11 december 2014

Bijlagen
1. 3e financiële rapportage 2014
2. Begrotingswijziging 3e financiële rapportage 2014

Ter inzage gelegde stukken
1. 3e financiële rapportage
1. begrotingswijziging 3e financiële rapportage

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
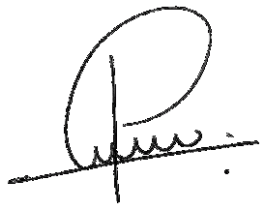	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Wijziging productbegroting

Gemeente Gemert-Bakel

Portefeuillehouder: *Wethouder M. de Ruiter*
Team: *BV*
Budgethouder: *T. Klomp*
Behandeling in: *Raad 11-12-2014*

Begrotingswijziging 13-2014 3e financiële rapportage 2014.

LASTEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
exploitatie			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
6001210	60500	Aanvulling voorziening opbouwen pensioenrechten wethouders	52.636	0	0	0	0
6005120	42440	onbenut deel gereserveerd budget voor voormalig SRE-taken	-42.077	0	0	0	0
6530410	61102	overname inventaris	17.100	0	0	0	0
6622150	42340	minder verstrekking huishoudelijke zorg	-395.375	0	0	0	0
6530410	00995	niet realiseren bezuiniging sporthal molenbroek	65.000	0	0	0	0
6002180	34378	geen kosten kadaster	-6.000	0	0	0	0
6120210	42440	technische aanpassingen begroting VRBZO	1.050	0	0	0	0
6723135	42440	vth taken naar ODZOB	62.293	0	0	0	0
6614232	00995	Éénmalige bijdrage armoedebestrijding	91.000	0	0	0	0
6715115	42440	septembercirculaire CJG	4.000	0	0	0	0
6622150	42340	septembercirculaire HHV	13.000	0	0	0	0
6922110	34368	kosten aanpaasen mengtarieven	8.250	0	0	0	0
6920220	61102	verkoop woning schutsveld 28	16.260	0	0	0	0
6820220	33260	verkoop woning schutsveld 28	3.450	0	0	0	0
6922411	00791	Zerobudgeting progr.11(K)	-29.433	0	0	0	0
6922412	00791	Zerobudgeting progr.12(K)	-63.153	0	0	0	0
6922413	00791	Zerobudgeting progr.13(K)	-140.857	0	0	0	0
6922414	00791	Zerobudgeting progr.14(K)	-108.011	0	0	0	0
totaal			-450.867	0	0	0	0

BATEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
exploitatie			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
6610101	41100	O.b.v. definitieve beschikking Min. SZW verlaging gebundelde uitkering.	-395.375	0	0	0	0
6921110	41100	septembercirculaire 2014	73.000	0	0	0	0
6320120	33.260	Verkoop act.368 Loods bedr.terr. B. Akker 5a	-115.000	0	0	0	0
6530411	62103	Beëindiging exploitatieovereenkomst kantine huur nadeel	-13.492	0	0	0	0
6320120	32.150	Verv. huur ivm verkoop Bolle Akker 5a	0	6.677	6.677	6.677	6.677
6980014	60100	stortimg aan AR a.g.v. saldo 1e fin.rapp. 2014 (7971001)	0	-6.677	-6.677	-6.677	-6.677
totaal			-450.867	0	0	0	0

LASTEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
kostenverdeelstaat			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
5101050	23100	Afschrijving ineens inventaris kantine sporthal Molenbroek	17.100	0	0	0	0
5101050	23100	verkoop woning schutsveld 28	16.260	0	0	0	0
totaal			33.360	0	0	0	0

BATEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
kostenverdeelstaat			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
5101099	61102	Afschrijving ineens inventaris kantine sporthal Molenbroek	17.100	0	0	0	0
5101099	61102	verkoop woning schutsveld 28	16.260	0	0	0	0
totaal			33.360	0	0	0	0

LASTEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
balans			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
7999999	00100	In evenwicht brengen op rubr. 7 (6980014/7971001)	68.896	0	0	0	0
totaal			68.896	0	0	0	0

BATEN							
grootboeknr.	EC	omschrijving	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -	verhoging + verlaging -
balans			*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*
7974001	60500	aanvulling wachtgeld wethouders	52.636	0	0	0	0
7820271	23100	verkoop woning schutsveld 28	16.260	0	0	0	0
7999999	00100	In evenwicht brengen op rubr. 7 (6980014/7971001)					

totaal			68.896	0	0	0	0

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit wijziging begroting

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 854613

Onderwerp: Begrotingswijziging 13 – 2014, 3e financiële rapportage 2014

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014

Besluit

vast te stellen de:

13e begrotingswijziging m.b.t. de 3e financiële rapportage van de begroting 2014. Het totaal van deze wijziging is budgettair neutraal

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Algemene Zaken, Financiën en vastgoed d.d. 19 november 2014
Raadsvergadering d.d. 11 december 2014

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Nummer agenda	Nummer wijziging	Omschrijving
	13 - 2014	3e financiële rapportage 2014

Financiële consequenties

Om aansluiting te houden bij het autorisatieniveau van de raad zoals geregeld in het Besluit Begroting en Verantwoording worden de wijzigingen uiteindelijk in de totaalbudgetten per programma gepresenteerd. Verschuivingen tussen budgetten van een programma leiden niet tot een wijziging aangezien het totaal van het programma niet wijzigt.

Na vaststelling van dit agendapunt zijn daarmee tevens de nieuwe programmabudgetten geautoriseerd. De gevolgen van de diverse (begrotings)wijzigingen worden in meerjarig perspectief gepresenteerd, zodat consequenties voor de meerjarige saldi ook steeds in beeld blijven.

Budgetautorisatie

nr	programma	Lasten				Baten			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
1	Algemeen	10.559							
2	Mensen	-313.275				-408.867			
3	Ruimte	57.343							
4	Economie	-205.494				-42.000	0	0	0
	saldo	-450.867	0	0	0	-450.867	0	0	0

	mutaties in Reserves	stand 2014	storting	Onttrekking	saldo
	Saldo	0	0	0	0

	mutaties investeringen	Aanschaf	Lasten		
	Saldo	0	0	0	0

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,

Handtekeninggriffier

Handtekeningvoorzitter

wmo
ADVIESRAAD GEMERT-BAKEL

Aan het College van B & W en de
Gemeenteraad van de Gemeente Gemert-Bakel

Gemert, 16 oktober 2014

Betreft: advies Peelverordening 2015

Geacht college,

Wij kunnen instemmen met de regionale (concept)WMO verordening, rekening houden met onderstaande opmerkingen en aanvullingen onzerzijds.

Omwille van de toepassing van deze verordening gaan we er van uit dat de hele regio instemt met **dezelfde** verordening.

Omwille van de leesbaarheid en controle vragen wij u voor het uitvoeringsplan en het (bredere) beleidskader sociaal domein aan te sluiten bij de artikelsgewijze indeling van de verordening.

Van essentieel belang is het uitvoeringsplan. We gaan er van uit dat dit plan zowel regionaal als lokaal met ons besproken zal worden.

We zien in dat plan graag een duidelijke omschrijving van de geëiste kwaliteit en de manier hoe u de geleverde kwaliteit gaat controleren. (Uivoering door externe professionals maar zeker ook de uitvoering van "uw eigen" medewerkers binnen 6.1). Wij pleiten ,naast de klachtenprocedure van de aanbieders voor een onafhankelijk meldpunt voor knelpunten en verbeterpunten waarbij koppeling van klachten en knelpunten zal leiden tot verbetering van de geleverde zorg.

Gemert-Bakel heeft de buurt- en wijkgerichte aanpak hoog in het vaandel staan. Eén van de peilers vormen de zogenaamde dorpsondersteuners. Wij zien graag een definitie van het begrip dorpsondersteuner en we zien graag zijn rol en verantwoordelijkheid beschreven inclusief de kwaliteits- en opleidingseisen. (In de verordening zijn in het kader van de AWB de begrippen *melding* en *aanvraag* en de termijnen die daar mee samenhangen helder omschreven. De dorpsondersteuner vormt namens de gemeente een belangrijke schakel in deze keten.)

In hoofdstuk 5 PGB zouden we willen toevoegen:
Het PGB mag worden gebruikt voor het betalen van zorg die wordt verleend door het sociale netwerk als redelijkerwijs aantoonbaar is dat dit tot betere en effectiever ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. (Vaak zijn deze mensen al langdurig op zoek geweest naar passende zorg)

Hoofdstuk 7 art. 7.1 aanvullen als volgt:
b. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt **en het aansluiten bij de informele zorg.**
c. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg, **waaronder de informele zorg.**

Wij vragen uw aandacht voor de verplichte integraliteit van werken en dan vooral met de zorgverzekeraar. *(WMO wet. Artikel 2.1.2 lid 4b: De samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet met het oog op een zo integraal mogelijke dienstverlening)*
Het is al een gemiste kans dat u niet samen met de zorgverzekeraars een gezamenlijk voorlichtingscampagne voert. We zien in het uitvoeringsplan heldere voorstellen tegemoet hoe u vorm geeft aan die samenwerking ten einde de al eerder gewenste synergie te bereiken.

Verontrustend vinden wij uw plan om toe te werken naar een Algemene Voorziening m.b.t. het maken van broodmaaltijden en in de magnetron zetten van koelverse-diepvriesmaaltijden. U treft daarmee de meest kwetsbare mensen uit onze samenleving. Door uw voorstel zal het "leger" van hulpverleners nog groter worden. Naast de huishoudelijke verzorging en de persoonlijke verzorging/verpleging komt er een derde groep van al dan niet vrijwilligers de maaltijden verzorgen. Wij adviseren u dringend de oplossing te zoeken in samenwerking met de zorgverzekeraar. (De zuster die de steunkousen aandoet kan ook een boterhammetje maken!)

Met vriendelijke groeten,

P/o

Betsy van de Mortel-van den Crommenacker
Voorzitter WMO-adviesraad

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr. 966041

Onderwerp: Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015

Aan de raad

Inleiding

Uw raad heeft op 6 februari 2014 de Verordening maatschappelijke Peelgemeente Gemert-Bakel 2014 vastgesteld. Uitgangspunt daarbij was uniformering van beleid rondom de Wmo binnen de zes Peelgemeenten. Per 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo in werking en dient ook Verordening daarop te zijn aangepast. Omdat het vaststellen van de Verordening een verantwoordelijkheid van de gemeenteraden is, ligt de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeenten 2015 (inclusief de Toelichting) ter vaststelling aan u voor.

Beslispunten

1) Vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015;
2) Bepalen dat de verordening genoemd onder 1 in werking treedt op 1 januari 2015 en op de dag van inwerkingtreding van de verordening genoemd onder 1, de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014 gelijktijdig wordt ingetrokken

Dit onderwerp komt aan de orde in: Raadsvergadering op 11 december 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in: vergadering van de commissie Mensen op 20 november 2014

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Besluit d.d. 12 september 2013, instemming met vormgeving van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie voor prestatieveld 6 van de Wmo, zoals beschreven in het document "Uitvoeringsorganisatie Peelsamenwerking Wmo Prestatieveld 6".
- Besluit d.d. 6 februari 2014, vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015.

Beoogd effect
1.Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 per 1 januari 2015 dienen gemeenten een nieuwe verordening gereed te hebben. Met de vaststelling van deze verordening wordt voldaan aan de verordeningsplicht en worden lokale regels afgestemd op de wetgeving per 1 januari 2015.

2.In de andere 5 Peelgemeenten ligt dezelfde verordening voor ter besluitvorming. Met het hanteren van 1 verordening voor de 6 Peelgemeenten wordt uniformiteit van de uitvoering gecontinueerd.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Argumenten
De verordening is gebaseerd op de modelverordeningen (versie 15 mei en 16 september 2014) van de VNG en op de huidige (uniforme) verordening van de 6 Peelgemeenten. De verordening is kaderstellend. Middels door het college vast te stellen Nadere regels, zal een aantal thema's nader worden ingekleurd. Deze systematiek is gelijk aan de huidige systematiek. De inhoudelijke wijzigingen van de verordening t.o.v. 2014 houden rechtstreeks verband met wetswijzigingen per 1 januari aanstaande.

1. Compensatieplicht / zorgvuldig proces
De term compensatieplicht komt niet meer voor in de nieuwe wet (en verordening) evenals de compensatiedomeinen uit het huidige artikel 4 Wmo. Daarvoor in de plaats wordt in de Wmo (en dus de verordening) de term maatwerkvoorziening geïntroduceerd. De nadruk ligt op het ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie (naast het bieden van beschermd wonen en opvang indien nodig) in plaats van op het compenseren van beperkingen. De wetgever legt in de nieuwe wet de nadruk op een zorgvuldige toegangsprocedure.

2. Toegangsprocedure
De wetgever legt in de nieuwe wet de nadruk op een zorgvuldige toegangsprocedure.
In hoofdstuk 2 van de verordening is de toegangsprocedure uitgebreid beschreven.
Het proces zoals beschreven is een weergave van de uitgebreide wettelijke bepalingen omtrent melding / aanvraag. In die zin gaat het niet om inhoudelijke keuzes.

Wat betreft het proces is een belangrijk verschil te benoemen t.o.v. de huidige verordening. In de huidige verordening is in artikel 5.1, tweede lid bepaald dat in geval van een bouwkundige voorziening een beslistermijn van 16 weken heeft te gelden in plaats van 8 weken. In de nieuwe verordening komt deze afwijkende bepaling niet meer voor. Dit omdat de wet die mogelijkheid tot verruiming niet meer biedt. Uitgangspunt zijn de termijnen zoals opgenomen in de Wmo 2015. Indien nodig kan de gemeente evenwel met een beroep op artikel 4:14, eerste lid, Awb, in individuele gevallen een afwijkende termijn stellen.

3. Financiële tegemoetkoming
Via artikel 2.10 is in de verordening de mogelijkheid opgenomen om ook na 2014 mensen een financiële tegemoetkoming te kunnen blijven verstrekken. Lange tijd was de heersende mening dat die ruimte er niet meer zou zijn na 2014 en dat vanaf 1 januari alleen de verstrekking van een maatwerkvoorziening (in de vorm van zorg in natura danwel een persoonsgebonden budget (pgb) aan de orde zou kunnen zijn. Onder druk van vele

gemeenten is de VNG met dit onderwerp aan de gang gegaan. Gevolg (na afstemming daartoe met het ministerie): een nieuw artikel in de modelverordening dat ruimte biedt voor een financiële tegemoetkoming na 2014. De Peelgemeenten hebben de keuze gemaakt om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening. Voor een uitgebreide toelichting op dit thema wordt verwezen naar de toelichting in de verordening.

4. Bijdrage voor voorzieningen – hdsk.3 verordening. Nieuw in de wet (artikel 2.1.5) is ook de mogelijkheid om een bijdrage op te leggen aan de ouders in geval van een woningaanpassing ten behoeve van een minderjarig kind. Ingevolge artikel 3.1, tweede lid van de verordening wordt van deze bevoegdheid gebruik gemaakt.
Nieuw in de wet (en dus de verordening: artikel 3.1, derde lid) is ook de mogelijkheid van het heffen van een (eigen) bijdrage voor *algemene* voorzieningen (niet zijnde cliëntondersteuning). Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage voor (bepaalde of alle) algemene voorzieningen een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot een door het college aan te wijze groep van personen. Middels de verordening is het aan het college om daar eventueel via de Nadere regels concrete invulling aan te geven.
Tot slot kan bij verordening worden bepaald dat de bijdrage voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt geïnd (artikel 2.1.4, zevende lid, Wmo 2015). Ingevolge artikel 3.1, vijfde lid, van de verordening wordt de keuze gemaakt om de (eigen) bijdrage voor alle maatwerkvoorzieningen te laten vaststellen en innen door het CAK.

5. Inhoud beschikkingen
Regels zijn neergelegd in hoofdstuk 4 van de verordening. Qua inhoud / strekking: geen verschillen ten opzichte van de huidige verordening.

6. Persoonsgebonden budget (pgb)
Hoofdstuk 5 van de verordening handelt over het pgb. Artikel 5.2 gaat over de pgb in relatie tot de inzet van het sociaal netwerk bij een pgb. Via artikel 5.2 wordt het principiele uitgangspunt neergelegd dat een lager tarief heeft te gelden bij de inzet van het sociale netwerk. De wetgever geeft geen ruimte om het sociaal netwerk (of delen daarvan) volledig uit te sluiten bij de inzet van pgb's.

7. Wijziging, intrekking en terugvordering
Bepalingen hieromtrent zijn neergelegd in hoofdstuk 6 van de verordening. Qua strekking geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening.

8. Kwaliteit maatschappelijke ondersteuning
Dit is een nieuw onderwerp voor in de verordening (maar niet voor de gemeenten als zodanig ingevolge eerdere regelgeving en aanbestedingstrajecten). Ingevolge de wet dienen in de verordening expliciet bepalingen opgenomen te worden inzake: kwaliteitseisen aanbieders, kwaliteit pgb, verhouding prijs-kwaliteit, klachtregeling aanbieders en medezeggenschap bij aanbieders. De in de verordening opgenomen bepalingen zijn algemeen van aard en daarmee kaderstellend en bieden vervolgens ruimte om op collegeniveau (Nadere regels en / of sluiten van inkoopcontracten) een nadere invulling te geven aan de thema's. Voor wat betreft dit thema is ook gekeken naar het model basisset kwaliteitseisen Wmo-ondersteuning van de VNG.

9. Mantelzorg en betrekken van ingezetenen
Ingevolge artikel 2.1.6 Wmo 2015 moeten gemeenten regelen op welke wijze het college zorgdraagt voor een jaarlijkse bijdrage voor mantelzorgers van cliënten. Via artikel 8.1 van de verordening is het aan het college om hierover nadere regels te stellen.
Middels artikel 8.2 wordt in de verordening invulling gegeven aan de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2.1.3, derde lid: betrekken van ingezetenen bij de uitvoering van de wet.

10. Slotbepalingen
Geen inhoudelijke veranderingen t.o.v. de huidige verordening.

Kanttekeningen
Ingevolge de modelverordening is in de verordening artikel 2.10 opgenomen: voortzetting van de mogelijkheid tot verstrekken van een financiële tegemoetkoming. De VNG heeft deze nieuwe bepaling afgestemd met het ministerie. Het ministerie is akkoord, zij het dat het ministerie heeft aangegeven dat het uiteindelijk aan de rechter is om te bepalen of de Wmo 2015 ruimte biedt voor het ook na 2014 verstrekken van forfaitaire tegemoetkomingen voor meerkosten. In die zin bestaat er een risico: de vraag naar de juridische houdbaarheid zal beantwoord dienen te worden door de rechter.

De wet treedt in werking per 1 januari 2015. Op genoemde datum dient de verordening in werking te treden. Het tijdspad is dus krap.

Vervallen "oude" regelgeving
Met de inwerkingtreding van de nieuwe verordening per 1 januari 2015 wordt de huidige Verordening ingetrokken.

Juridische zaken

- Bij de toetsing door Juridische Zaken wordt aangegeven dat in de Verordening, in navolging van de door de VNG ter beschikking gestelde Modelverordening, tal van wettelijke bepalingen overgenomen en herschreven zijn. Op basis hiervan is de juridische houdbaarheid discutabel. Dit gegeven is door Juridische Zaken ook aangekaart bij de VNG. Ondanks deze juridische onvolkomenheden, wordt in het licht van de uniformiteit en de inwerkingtreding van de nieuwe Wmo per 1 januari 2015 voorgesteld om de Verordening, zoals deze nu voorligt, vast te stellen. De kans is groot dat de Verordening in de loop van 2015 nog zal moeten worden aangepast vanwege allerlei kinderziektes. De bedoelde juridische onvolkomenheden kunnen op dat moment ook worden weggenomen.

- De Wmo 2015 betekent op een aantal vlakken een wijziging ten opzichte van de huidige wet. Juridische consequenties zijn, daar waar er een verordeningsplicht ligt, vertaald in de verordening.

- Voor wat betreft huidige klanten, lopende aanvragen / bezwaarschriften per 1 januari 2015 heeft overgangsrecht te gelden (artikel 9, tweede en derde lid van de verordening).

- Zie reeds eerder onder het kopje "kanttekeningen" (tegemoetkoming voor meerkosten).

Uitvoering
De verordening zal – na vaststelling door de gemeenteraad in december – per 1 januari 2015 in werking treden. Dit heeft eveneens te gelden voor de nog op te stellen Nadere regels (besluitvorming college eveneens in december).

Communicatie
Onderhavige verordening is ter advisering voorgelegd aan Wmo-raden van de Peel. In september is een conceptversie besproken met de Wmo-raden waarna een aantal wijzigingen is aangebracht. De door de Wmo-raden uitgebrachte adviezen zijn gebundeld in een document en voorzien van een gezamenlijke reactie. Zie daartoe de bijlage.

Financiën
Verordening behelst geen koerswijziging (ook niet in financiële zin) ten opzichte van

verordening 2014. De verordening als zodanig heeft dan ook geen of nauwelijks benoembare financiële consequenties. De uitwerking van een aantal artikelen vindt plaats in de uitwerking van de “nadere regels” door de individuele gemeenten.
Enkele positieve effecten kunnen gevonden worden in de aanpassing van eigen bijdrage i.g.v. woningaanpassing minderjarige kinderen (artikel 3.1 tweede lid), heffen van een eigen bijdrage voor algemene voorzieningen en tariefstelling in geval van inzet van sociaal netwerk bij pgb (art. 5.2).

Uitgangspunt blijft voor wat betreft verstrekken van individuele maatwerkvoorzieningen Wmo dat de beschikbare budgetten leidend zijn.

Bijlagen
1. Raadsbesluit Verordening Maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015
2. Advies Wmo-raad Gemert-Bakel
3. Gebundelde adviezen van de Peel-Wmo-raden inclusief beantwoording

Ter inzage gelegde stukken
n.v.t.

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
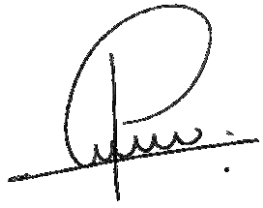	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

gemeente Gemert-Bakel

De drie transities

En de wijze waarop daaraan per 1 januari 2015 in onze gemeente en regio invulling wordt gegeven

Programma

- Wmo
- Jeugd
- Participatie
- Communicatie

Wat hebben we goed geregeld

- We hebben 9 wijkteams georganiseerd
- Herkenbare gezichten bij de regionale uitvoeringsorganisatie
- De opvoedondersteuners zijn geselecteerd
- De noodzakelijke besluitvorming is voor alle zaken voor 1 januari 2015 afgerond (verordeningen, beleidsregels en beleid)
- Onze strategische partners werken goed samen (verankerd in uitvoeringsprogramma sociaal domein)
- Ondersteuning voor inwoners die vastlopen in de regionale uitvoeringsorganisatie is georganiseerd

Waar moeten we alert voor zijn

- Niemand mag buiten de boot vallen
- Inzichten in de uitgaven
- Zo weinig mogelijk regels en protocollen ontwikkelen
- Ruimte voor sociale innovatie en burgerinitiatieven bieden
- Ieder vraag serieus blijven nemen
- Ongewenste/ onbedoelde effecten in beeld brengen

Wat kunnen we niet veranderen

- Het is rijksbeleid. De gemeenten moeten de bezuinigingsoperatie van het rijk uitvoeren.
- Ondanks de goede afspraken kunnen er incidenten voorkomen.

Overzicht doelgroepen

Participatiewet	
Wajong	Alle jonggehandicapten met loonwaarde
WSW geïndiceerden	Wsw wachtlijst
Beschut werk	Nieuwe doelgroep. Beschut werk
Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)	
AWBZ	Huidige geïndiceerden AWBZ begeleiding, beschermd wonen en kort verblijf
Wmo	Wmo-geïndiceerden
WTCG en CER	Chronisch zieken en gehandicapten
Alfacheque	Mensen met een indicatie voor HO met alfacheque
Mantelzorg-compliment	Mantelzorgers
Jeugd	
AWBZ	Huidige geïndiceerden AWBZ Jeugd (Licht verstandelijk beperkten)
ZVW	Jeugdigen die nu in het kader van ZVW hulp krijgen (Geestelijke Gezondheidszorg)
Provinciale jeugdzorg	Huidige geïndiceerden provinciale jeugdzorg
AWBZ	Nieuwe cliënten per 1 januari 2015
ZVW	Idem
Provinciaal	Idem

Stand van zaken transitie Wmo

Zorg in Nederland verandert in 2015

gemeente Gemert-Bakel

- Gemeenten betalen en regelen vrijwel alle ondersteuning aan thuiswonende hulpbehoevenden.
- Verpleging thuis blijft bij de zorgverzekeraars
- Wet Langdurige zorg alleen nog voor mensen die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen (24-uurs zorg)

Waarom verandert de zorg?

gemeente Gemert-Bakel

- **Dichtbij inwoners**
- **Maatwerk**
- **Minder kosten**

Zodat iedereen kan meedoen en zo lang mogelijk zelfstandig kan **wonen**

Wat verandert niet?

Er blijft goede zorg, hulp en ondersteuning voor iedereen die dat echt nodig heeft

Wat verandert er voor mensen die ondersteuning (nodig) hebben?

Huishoudelijke ondersteuning: een schoon en leefbaar huis

- **Niet meer**: aantal vaste uren hulp per week
- **Wel**:
  - Een schoon en leefbaar huis
  - Wat kunnen mensen zelf en welke ondersteuning kunnen zij krijgen van bijvoorbeeld familie, vrienden of mantelzorgers?
  - De zorgaanbieder bekijkt samen wat er nodig is

Wat betekent dat voor mevrouw de Wit?

Persoonsgebonden Budget (Pgb)

- Mogelijkheid Pgb blijft
- Mensen met een Pgb bepalen zelf wie wanneer zorg aan hen verleent
- Sociale binding
- Regels veranderen
- Trekkingsrecht: Sociale Verzekeringsbank (SVB) gaat budget beheren en betaalt rekeningen

Huishoudelijke Hulp Toelage

gemeente Gemert-Bakel

- Werkgelegenheidsmaatregel
- Aanvraag ingediend en inmiddels gehonoreerd
- € 273.300,- via decentralisatie-uitkering (verantwoording via college aan raad, niet aan ministerie)
- Middelen beschikbaar voor 2015 en 2016. Vervolg geen garantie
- Voorwaarden:
  - behoud volwaardige werkgelegenheid (in loondienst/cao betaald), via gecontracteerde aanbieders
  - Niet inzetbaar in kader van de maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning (dus ook niet via PGB)
  - deel uurprijs wordt bekostigd uit HHT, rest wordt betaald door de klant of derde

Huishoudelijke Hulp Toelage

- Gemeentelijke bijdrage uit HHT is € 12,50 per uur
- Doelgroepen HHT:
  - Mantelzorgers
  - 70+ zonder Wmo indicatie HO
  - Pluspakketten voor Wmo geindiceerden
- Beoogd resultaat voor Peel 6.1:

  behoud van werkgelegenheid van 100 fte
- Praktijk: start HHT-regeling per 1-1-2015
  - Ontwikkelen PR en communicatie ligt bij zorgaanbieders (gemeenten zullen wel faciliteren)

Begeleiding en dagbesteding

- Wordt onderdeel van Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Dat geldt ook voor beschermd wonen en kort verblijf
- Ondersteuning is maatwerk
- Gesprek als indicatie afloopt:
  - Welke ondersteuning is nodig?
  - Wat kunt u zelf en welke ondersteuning kunt u krijgen van familie, vrienden of mantelzorgers?
  - Zijn er voorzieningen of activiteiten in de buurt die aansluiten?
- Zodoende budget beschikbaar voor de ondersteuning die echt nodig is!

Wat betekent dit voor het echtpaar Kanters

2015 is overgangsjaar

- Contracten zijn getekend
- Mensen met indicatie houden recht op zorg tot einddatum indicatie, maar uiterlijk tot 1 januari 2016
- Peel 6.1 neemt tijdig contact op voordat indicatie afloopt
- Alle mensen zijn in beeld

Nieuwe vragen

- Mensen kunnen met hun hulpvraag terecht bij de dorpsondersteuners.
- Zij zoeken samen naar een oplossing, waar mogelijk in het informeel netwerk en waar nodig met professionele inzet vanuit het wijkteam.
- We overvragen niet; aandacht voor mantelzorgondersteuning
- Ook Wmo-consulenten maken deel uit van de wijkteams. Zij indiceren een maatwerkvoorziening als dat nodig is
- Rechtstreeks contact met Peel 6.1 via T14 0492

Cliëntondersteuning 2015

- Diverse partijen (waaronder ook zorgaanbieders) bieden vormen van cliëntondersteuning
- MEE Zuidoost Brabant biedt cliëntondersteuning aan kwetsbare burgers met een beperking
- Per 2015 zijn gemeenten verplicht om onafhankelijke cliëntondersteuning als kosteloze algemene voorziening te organiseren voor alle burgers.
- Definitie cliëntondersteuning:
  ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van integrale dienstverlening

Overgangsjaar 2015

- Budget voor cliëntondersteuning dat nu naar de MEE-organisatie gaat > gemeenten
- Budget voor G-B: €370.952
- Bestuurlijke afspraken met MEE ZOB (collegebesluit 1 juli 2014)
- Eenjarige subsidieverlening aan MEE ZOB tbv (collegebesluit 28 oktober 2014)
  - continuïteit cliënten
  - transformatie in gang te kunnen zetten
  - zorgvuldig proces

Proces richting 2016

- 1 april 2015: helderheid stip op de horizon
- Visie geformuleerd met duidelijke ambitie verankerd in regionaal beleidsplan
- Inventarisatie huidige praktijk (wie doet wat, via werksessies met lokale sleutelfiguren) (sept - nov 2014)
- Aansluiting bij 3 decentralisaties (jeugd, werk, wmo)
- Vaststellen welke expertise op welk niveau (lokaal, Peel en ZOB-niveau) nodig is (dec 2014 - maart 2015)
- Bijeenkomst Wmo-Raden en cliëntraden (advisering jan 2015)
- Vertaling naar voorstel > opdrachtverlening 2016 aan organisatie (besluitvorming maart 2015)

Stand van zaken transitie jeugdzorg

Regionale: basis is geregeld en ingekocht

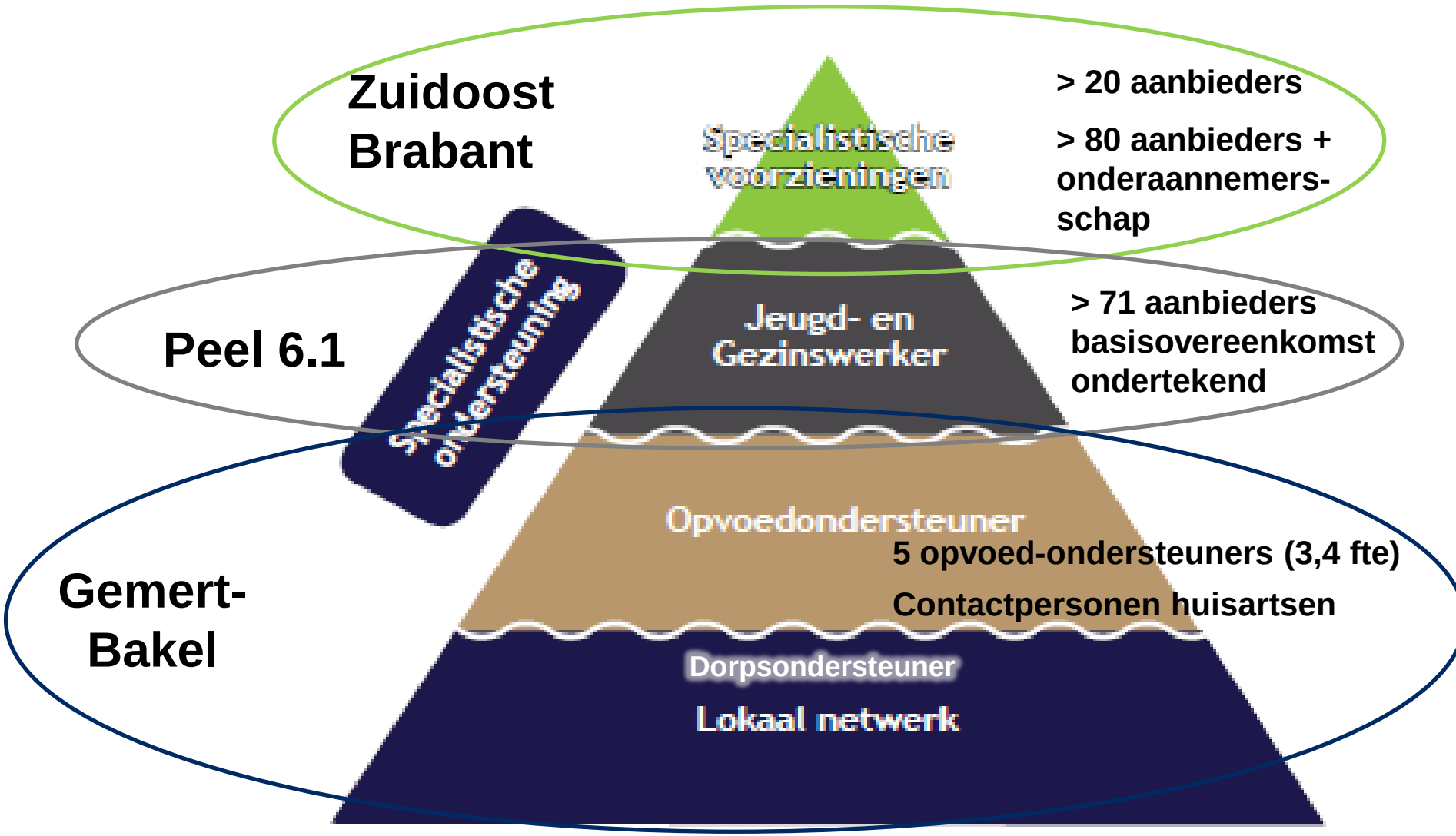

centrum voor jeugd en gezin

gemeente Gemert-Bakel

Waar kunt u in Gemert-Bakel terecht?

Casus Jeugdhulp

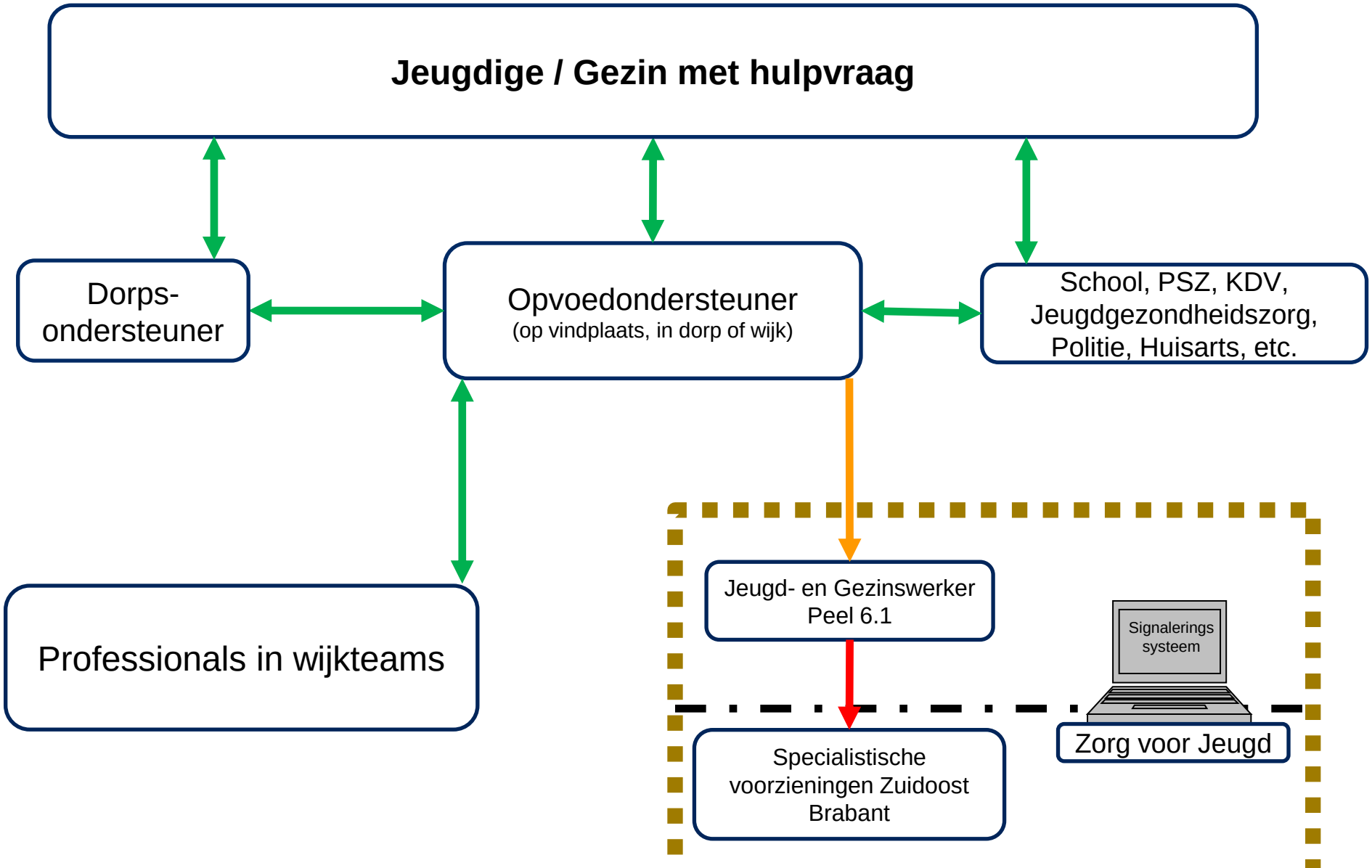

Communicatie

- 1e brief aan alle (ouders) van jeugdigen tot 18 jaar (6 november)
- Informatieavonden voor ouders/verzorgers (12 t/m 25 november)
- 2e brief aan (ouders van) jeugdigen die al jeugdhulp ontvangen (z.s.m. na 1 december) en eerste contact met opvoedondersteuners
- Doorlopend artikelen in gemeenterubriek
- Vraag en antwoord website www.cjggemert-bakel.nl en www.peel6-1.nl
- Brieven van aanbieders, CAK, CIZ, SVB, etc.
- Diverse folders
- Klankbord ‘Ouders door ouders’

Stand van zaken transitie participatie

Werk en inkomen

gemeente Gemert-Bakel

Onderwerpen:

- Re-integratie
- Uitkeringen
- Minimaregelingen
- Schulden

Uitgangspunten :

- ➢ Niemand valt buiten de boot
- ➢ Maatwerk
- ➢ Aansluiting lokaal – regionaal

Re-integratie en uitkeringen

gemeente Gemert-Bakel

Regionale uitvoering

➢ Toekomstig Werkbedrijf (Wgr)

Uitgangspunten uitvoering Participatiewet:

- Maatwerk
- Een klantbegeleider voor het hele traject

2015 overgangsjaar:

- Samengaan Werkplein en de Atlant Groep
- Harmonisering van beleid
- Beleid en uitvoering van de tegenprestatie

Casus

Nieuwe doelgroep:
De jongeren met een arbeidsbeperking (voorheen Wajong)
Casus (jongere met arbeidsbeperkingen - garantiebaan)

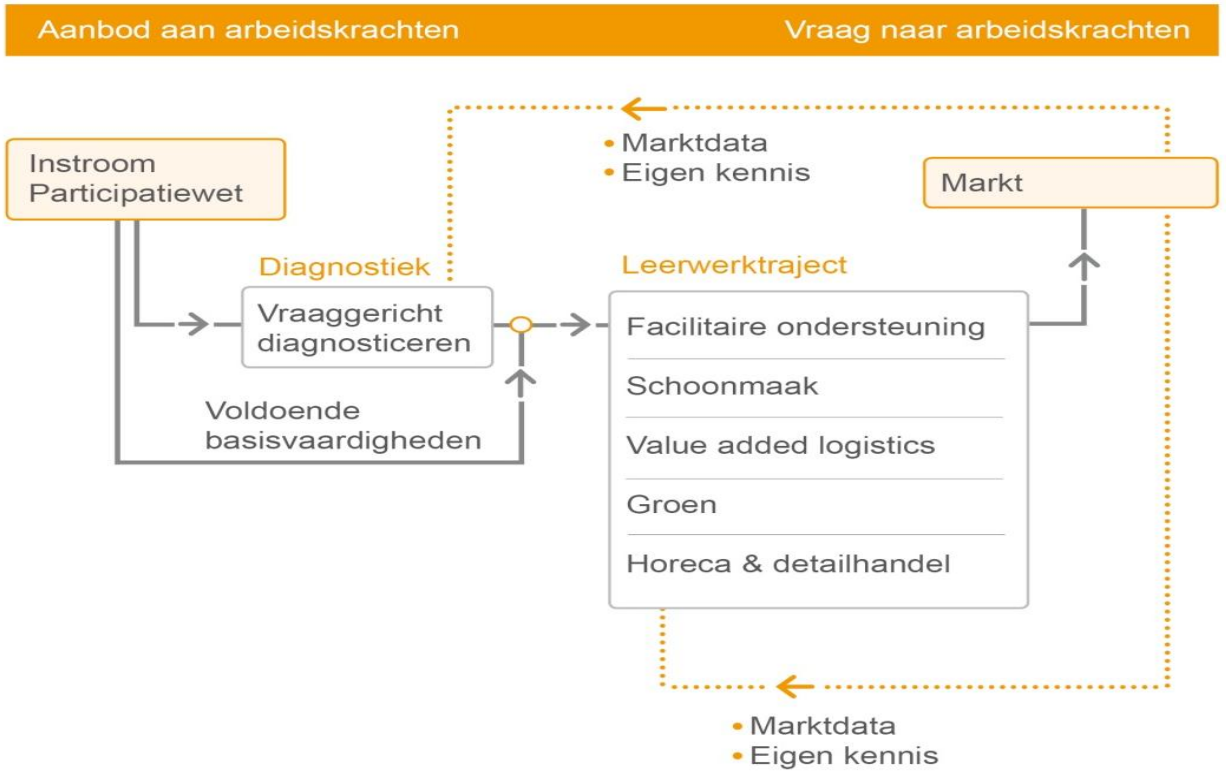

Re-integratie en uitkeringen

gemeente Gemert-Bakel

Lokale uitvoering

- Team werk van de Atlant Groep

Wat:

- Re-integratie, activering, vrijwilligerswerk, zorg, tegenprestatie: het lokale netwerk
- Jeugd dat Werkt
- Basisvoorziening (synergy health)

Minimaregelingen

Welke regelingen:

- Bijzondere bijstand
- Langdurigheidstoeslag (ind. inkomenstoeslag)
- Maatwerkregeling chronisch zieken en gehandicapten
- Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering
- Bijdrage maatschappelijke participatie
- Schulddienstverlening

Minimaregelingen

Regionale uitvoering:

- Peel 6.1 (Wgr) Zorg & Ondersteuning

Lokale uitvoering

- Lev groep: Raadsliedenwerk, wijkteams
- Stichting Leergeld

➢ Bestaande regelingen. Geen nieuwe doelgroepen

Schulddienstverlening

gemeente Gemert-Bakel

Regionale uitvoering

- Peel 6.1 (Wgr) Zorg en ondersteuning
  - Specialistische dienstverlening

Lokale uitvoering

- Lev groep
  - Intakekompas (schulden)
  - Eenvoudige schulddienstverlening
  - Een Pas Vooruit

➢ Bestaande regeling. Geen nieuwe doelgroepen

Minimaregelingen en schulddienstverlening

gemeente Gemert-Bakel

2015:

- Harmonisering van het regionale beleid
- Afstemming lokale en regionale uitvoering

Communicatie

Communicatie 3D's

De communicatieboodschap is tweeledig:

1. **Het gedachtegoed van de transities** (vanuit de gemeente én strategische partners): zowel in richting van inwoners als van professionals
2. **De communicatie over de inhoud:** welke veranderingen zijn er op het gebied van zorg, welzijn, gezondheid en werk (mn 3 transities) en welke gevolgen heeft dit voor de inwoners algemeen en voor de (individuele) voorzieningen in het bijzonder (vanuit de gemeente, Peel 6.1 én strategische partners)

Hoe gedachtengoed uitdragen?

- **Bewustwordingscampagne:**
  Motto: “Graag gedaan, vanzelfsprekend!”: folders, posters, testimonials (wekelijks terugkerend interview artikel GN)

- **Verbeteren bestaande en ontwikkelen virtuele mogelijkheden**
  (website, implementatie Guido Gemert-Bakel): livegang Guido Gemert-Bakel op 1 januari 2015

- **Continue afstemming met projecten uit het uitvoeringsprogramma**
  (continue: wijkteamoverleg, leefbaarheidsagenda’s)

- **Professionals moeten meebewegen**
  Met de professionals uit het sociale domein wordt structureel besproken op welke wijze zij moeten kantelen binnen het beleidskader sociaal domein “Samen verder” (werkconferentie, continue: evaluaties, bcf-contracten en tussentijdse afspraken)

Hoe communicatie over de inhoud ?

- Wekelijkse informatie via vaste kolom,1/2 pagina in het Gemerts-Nieuwsblad, websites (gemeente, CJG, Peel 6.1), Facebook, Twitter e.a.

- In overleg partners: thema-uitgaven (bijv. Nieuwsbrief Goed Wonen, Zorgboogkrant)

- Presentaties / informatieavonden in overleg met het maatschappelijk middenveld

(in een communicatiekalender staat wanneer, wat, hoe plaatsvindt –inclusief regionaal Peel 6.1)

Contactgegevens

- Website gemeente (dorpsondersteuners):
  www.gemert-bakel.nl/onze-dorpen-en-wijken

- Peel 6.1, tel. 14 0492 of www.peel6-1.nl
  De organisatie Peel 6.1 is nog in ontwikkeling, tot die tijd voert gemeente Helmond uit.
  De planning is dat de hosting door Helmond volgens de informatie die nu beschikbaar is in januari de commissie wordt geagendeerd en dat besluitvorming door de raad is gepland in februari.

- Opvoeden en opgroeien, tel. 0800-5566555 of www.cjgpeellland.nl/CJG-gemert-bakel

- Guido Gemert-Bakel

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 966041

Onderwerp: Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de Gemeentewet artikel 149, alsmede gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

Besluit

1. vast te stellen de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015
2. In te trekken de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen
In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. Aanvraag:
een verzoek aan het college om in aanmerking te komen voor een maatwerkvoorziening;

b. Algemene voorziening;
aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;

c. Algemeen gebruikelijke voorziening:
voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten;

d. Beperkingen:
moeilijkheden die een cliënt heeft met het uitvoeren van activiteiten;

e. Bijdrage:
bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid, van de wet;

f. Cliëntondersteuning:
onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke onder- steuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;

g. College:
college van burgemeester en wethouders;

h. Diensten:

maatwerkvoorziening niet zijnde hulpmiddelen of woningaanpassingen;

i. Gebruikelijke hulp:
hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten;

j. Huisgenoot:
iedere persoon met wie cliënt gemeenschappelijk een woning bewoont;

k. Hulpvraag:
behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;

l. Ingezetene van een gemeente:
inwoner van een gemeente waarbij de feitelijke plek / plaats waar iemand verblijft of woont bepalend is;

m. Klacht jegens een aanbieder:
iedere uiting van onvrede over een handeling, of het nalaten daarvan, dat gevolgen heeft voor een cliënt, door de aanbieder of door een persoon die voor een aanbieder werkzaam is;

n. Maatschappelijke ondersteuning:
1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychoso- ciale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
3°. bieden van beschermd wonen en opvang;

o. Maatwerkvoorziening:
op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
1°. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
2°. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
3°. ten behoeve van beschermd wonen en opvang;

p. Mantelzorg:
hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzeke-ringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;

q. Melding:
melding aan het college als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;

r. Pgb:
persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;

s. Sociaal netwerk:
personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;

t. Voorliggende voorziening:
algemene voorziening of andere voorziening dan in het kader van de Wmo 2015 waarmee aan de hulpvraag wordt tegemoet gekomen;

u. Voorziening in natura:
een voorziening die in eigendom, in bruikleen, in huur of in de vorm van persoonlijke dienstverlening wordt verstrekt;

v. Wet:
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

HOOFDSTUK 2 PROCEDURE EN CRITERIA MAATWERKVOORZIENING EN TEGEMOETKOMING VOOR MEERKOSTEN

Artikel 2.1 De melding en het onderzoek

1. De melding van een hulpvraag kan schriftelijk, telefonisch, mondeling of elektronisch door of namens een cliënt bij het college worden ingediend. Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk.

2. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Artikel 2.2. Cliëntondersteuning

1. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op kostenloze cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is.

2. Het college wijst de cliënt en zijn mantelzorger voor het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning.

Artikel 2.3 Vooronderzoek

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de cliënt en zijn situatie en maakt zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.

2. Voor het gesprek verschaft de cliënt het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. De cliënt verstrekt in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.

3. Als de cliënt genoegzaam bekend is bij de gemeente, kan het college in overeenstemming met de cliënt afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.

4. Het college brengt de cliënt op de hoogte van de mogelijkheid om een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet op te stellen en stelt hem gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te ontvangen.

Artikel 2.4 Gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundige(n) (namens het college) en degene door of namens wie de melding is gedaan, dan wel diens vertegenwoordiger en waar mogelijk met de mantelzorger(s) en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:
   a. de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt;
   b. het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning;
   c. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
   d. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
   e. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
   f. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
   g. de mogelijkheden om door middel van voorliggende voorzieningen of de samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te

komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
h. de mogelijkheid om een maatwerkvoorziening te verstrekken;
i. de bijdrage in de kosten die de cliënt met toepassing van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.4 van de wet verschuldigd zal zijn, en
j. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de cliënt in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de gevolgen van die keuze.

2. Als de cliënt een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3, vierde lid, aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dat plan bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.

3. Het college informeert de cliënt over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure en vraagt de cliënt toestemming om zijn persoonsgegevens te verwerken.

4. Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college onverminderd het bepaalde in artikel 2.3.2 van de wet, in overleg met de cliënt afzien van een gesprek.

Artikel 2.5 Verslag

1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek.

2. Na het gesprek bevestigt het college aan de cliënt schriftelijk de uitkomsten van het onderzoek.

3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de cliënt worden meegenomen in het schrijven zoals bedoeld in lid 2 .

Artikel 2.6 De aanvraag

Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening kan schriftelijk, telefonisch, mondeling of elektronisch door of namens de cliënt bij het college worden ingediend.

Artikel 2.7 Criteria voor een maatwerkvoorziening

1. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt. De maatwerkvoorziening levert een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van de problemen bij het zich handhaven in de samenleving van de cliënt met psychische of psychosociale problemen en de cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld. De maatwerkvoorziening levert, een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

3. Een cliënt komt voor een maatwerkvoorziening zoals genoemd in de leden 1 en 2 in aanmerking indien en voor zover de beperkingen of problemen niet verminderd of weggenomen kunnen worden middels:
   a. inzet van eigen kracht van de aanvrager; en/of
   b. inzet van gebruikelijke hulp; en/of
   c. inzet van mantelzorg; en/of
   d. inzet van hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk; en/of
   e. mogelijkheden tot gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen; en/of
   f. mogelijkheden tot inzet van voorliggende voorzieningen.

4. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening als deze langdurig noodzakelijk is om de beperkingen genoemd in lid 1 en problemen genoemd in lid 2 op te heffen of te verminderen. Uitzondering hierop is de maatwerkvoorziening voor diensten die voor korte duur kan worden geindiceerd.

5. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate voorziening.

Artikel 2.8 Weigeringsgronden maatwerkvoorziening

Een gevraagde voorziening wordt niet toegekend of een gevraagde voorziening wordt afgewezen:

a. indien de een cliënt niet aan het bepaalde in het voorgaande artikel 2.7 leden 1 tot en met 4 voldoet;
b. indien cliënt geen ingezetene is conform artikel 2.3.5 eerste lid van de wet en de begripsbepaling “ingezetene” van artikel 1.1 van deze verordening;
c. voor zover er aan de zijde van de cliënt geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen of psychische of psychosociale problemen waarvoor de maatwerkvoorziening wordt aangevraagd;
d. voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de persoon met beperkingen of problemen voorafgaand aan het moment van beschikken op de aanvraag heeft gemaakt, tenzij het college vooraf uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft gegeven, of het college de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de voorziening en de gemaakte kosten achteraf nog kan beoordelen;
e. indien een voorziening reeds eerder krachtens deze, of een eerdere Verordening maatschappelijke ondersteuning is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of versterkte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
f. indien cliënt niet voldoet aan de in artikel 2.9 van deze verordening gestelde voorwaarden en verplichtingen;
g. indien:
    1º: de noodzaak tot ondersteuning ten behoeve van zelfredzaamheid en participatie voor de cliënt redelijkerwijs vermijdbaar was; en
    2º: van de cliënt redelijkerwijs verwacht had mogen worden dat hij maatregelen zou hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt.

Artikel 2.9 Advisering en medewerking

1. Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang kan zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening, de cliënt of bij gebruikelijke hulp zijn relevante huisgenoten:
    a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te bevragen.
    b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen bevragen of onderzoeken als dit van belang wordt geacht voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.

2. Client alsook diens relevante huisgenoten in het kader van gebruikelijke hulp, hebben de verplichting mee te werken aan de oproep en bevraagd /of onderzocht te worden. Deze medewerkingsplicht behelst ook de verplichting om aan het college, gevraagd en ongevraagd, mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op de voorziening.

Artikel 2.10 Tegemoetkoming voor meerkosten

Het college kan bij nadere regeling bepalen in welke gevallen en in welke mate en onder welke voorwaarden een financiele tegemoetkoming voor meerkosten kan worden verstrekt als alternatief voor een maatwerkvoorziening.

HOOFDSTUK 3 BIJDRAGE VOOR VOORZIENINGEN

Artikel 3.1 Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd:
    a. voor het gebruik van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning; en
    b. voor een maatwerkvoorziening dan wel pgb, zolang hij van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt, overeenkomstig het Besluit maatschappelijke ondersteuning, en afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot.

2. Een bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is afgewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

3. Het college kan bij nadere regeling bepalen:
   a. voor welke algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, de cliënt een bijdrage is verschuldigd;
   b. dat voor een nader te omschrijven groep van personen op de bijdrage voor één of meerdere algemene voorzieningen een korting kan gelden; en
   c. wat per soort algemene voorziening de hoogte van deze bijdrage is en de eventuele hoogte van de korting zoals genoemd onder sub b.

4. Het college bepaalt bij nadere regeling op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening en pgb wordt bepaald.

5. Het college bepaalt bij nadere regeling door welke andere instantie dan het CAK in de gevallen bedoeld in artikel 2.1.4, zevende lid, van de wet, de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb wordt vastgesteld en geïnd.

HOOFDSTUK 4 INHOUD BESCHIKKING

Artikel 4.1 Verstrekking in natura

1. Bij het treffen van een maatwerkvoorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
   a. wat de te treffen voorziening is en voor welk resultaat de verstrekking in natura verstrekt wordt;
   b. de eventuele duur en eventuele omvang van de verstrekking;
   c. hoe de voorziening in natura verstrekt wordt; en
   d. of er sprake is van een overeenkomst waarin deze verstrekking is geregeld.

2. Als er sprake is van een bijdrage wordt cliënt daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 4.2 Verstrekking als pgb

1. Bij het treffen van een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
   a. voor welk resultaat het pgb gebruikt moet worden, eventueel aangevuld met een Programma van Eisen waaraan bij de besteding voldaan moet worden;
   b. wat de omvang van het pgb is en hoe deze omvang tot stand is gekomen;
   c. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb bedoeld is en
   d. welke regels gelden ten aanzien van verantwoording van de besteding van het pgb.

2. Als er sprake is van een bijdrage wordt cliënt daarover in de beschikking geïnformeerd.

HOOFDSTUK 5 HET PGB

Artikel 5.1 Regels voor pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet.

2. Het pgb wordt zo vastgesteld dat de cliënt daarmee een voorziening kan kopen, huren of betrekken die gelijkwaardig is aan een voorziening in natura. In de regel is het pgb gelijk aan de werkelijke kosten van de door de aanvrager aan te schaffen, te huren of te betrekken voorziening. Maximumbedrag van het pgb is het bedrag dat het college aan haar leverancier of aanbieder betaalt voor de goedkoopst adequate voorziening inclusief, - in geval van hulpmiddelen -, de kosten van onderhoud, reparatie en eventuele kosten verbonden aan een verplichte WA-

verzekering. Voor wat betreft de looptijd dan wel de afschrijvingsduur van een pgb voor hulpmiddelen wordt in beginsel aansluiting gezocht bij de afschrijvingstermijn zoals die wordt gehanteerd door de leveranciers met wie de gemeente een contract heeft.

3. Het college kan nadere regels stellen over de hoogte van pgb-tarieven en de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

Artikel 5.2 Voorwaarden pgb door personen uit sociaal netwerk

Het college bepaalt bij nadere regeling onder welke voorwaarden betreffende het tarief, een cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot het sociaal netwerk. Daarbij heeft in ieder geval als uitgangspunt te gelden dat bij de inzet van het sociaal netwerk een lager tarief heeft te gelden dan bij de inzet van een professionele derde.

HOOFDSTUK 6 PROCEDURELE BEPALINGEN ROND WIJZIGING, INTREKKING EN TERUGVORDERING

Artikel 6.1 Wijziging situatie

Degene aan wie krachtens deze verordening een maatwerkvoorziening is verstrekt, is verplicht zo spoedig mogelijk en uit eigen beweging aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Artikel 6.2 Intrekking en beëindigen

1. Het college kan onverminderd artikel 2.3.10 van de wet een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken of het verleende recht beëindigen indien:
   a. niet of niet langer is voldaan aan de voorwaarden of verplichtingen gesteld bij of krachtens deze verordening waaronder gestelde voorwaarden en verplichtingen in de toekenningsbeschikking begrepen;
   b. op grond van gegevens een besluit is genomen en gebleken is dat de gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
   c. de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening of het pgb is aangewezen;
   d. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
   e. de cliënt de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.

2. Een besluit tot het verlenen van een maatwerkvoorziening of pgb wordt ingetrokken als blijkt dat de cliënt niet langer ingezetene is conform artikel 2.4 onder b van deze verordening.

3. Een besluit tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken indien blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling van het geldbedrag niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 6.3 Terugvordering en invordering

1. Ingeval de aanspraak op een maatwerkvoorziening of pgb is ingetrokken of beëindigd kan een op basis daarvan reeds uitbetaalde pgb dan wel een verstrekte maatwerkvoorziening in natura al dan niet in geldswaarde geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd.

2. Bij de invordering van de ten onrechte verleende geldsom maakt het college, indien mogelijk, gebruik van haar bevoegdheid tot verrekening met in de toekomst uit te betalen pgb.

HOOFDSTUK 7 KWALITEIT MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Artikel 7.1 Kwaliteitseisen aanbieders

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door in ieder geval:
   a. de voorziening veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht te verstrekken;
   b. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;

c. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
d. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard, zoals geldend in hun branche.

2. Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de gestelde kwaliteitseisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 7.2 Kwaliteit pgb

Het college kan, uit het oogpunt van beoordeling kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, onderzoek doen naar de bestedingen van pgb's.

Artikel 7.3 Verhouding prijs en kwaliteit levering maatwerkvoorziening door derden

1. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren maatwerkvoorzieningen, in ieder geval rekening met:
   a. het brutoloon en de overige arbeidsvoorwaarden, conform de in de branche van toepassing zijnde cao;
   b. de aard en eventuele omvang van de te verrichten taken;
   c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
   d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
   e. kosten voor bijscholing van het personeel; en
   f. de marktprijs van de voorziening.

Artikel 7.4 Klachtregeling aanbieders

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van de door hen, krachtens deze verordening, geleverde maatwerkvoorzieningen;

2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 7.5 Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders van diensten stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn.

2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

HOOFDSTUK 8 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

1. Mantelzorgers van clienten in de gemeente ontvangen jaarlijks een blijk van waardering voor hun inzet.
2. Het college bepaalt bij nadere regeling waaruit de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten in de gemeente bestaat.

Artikel 8.2 Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Krachtens de Verordening WMO-Adviesraad betrekt het college, ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid

betreffende maatschappelijke ondersteuning, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9.1 Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze regels, indien toepassing van het besluit tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 9.2 Besluitvorming en nadere regels
1. Voor zover in deze verordening geen beperkingen zijn opgelegd is het college bevoegd tot alle besluiten ter uitvoering van deze verordening en de wet.

2. Het college stelt nadere regels vast.

Artikel 9.3 Intrekking oude verordening en overgangsrecht
1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014 wordt ingetrokken per 1 januari 2015.

2. Besluiten, genomen krachtens de eerdere Verordeningen maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel en die gelden op het moment van inwerkingtreding van deze Verordening blijven van kracht tot aan het moment dat zij van rechtswege vervallen, worden ingetrokken of beëindigd.

3. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van onderhavige verordening, worden afgehandeld krachtens de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014

4. Op een aanhangig bezwaar- of beroepschrift tegen een besluit dat is genomen voor de inwerkingtreding van deze verordening, wordt beslist met inachtneming van het bepaalde in de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014.

Artikel 9.4 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015

Algemeen

Achtergrond

Voor u ligt de Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2015. Gelet op de Peelsamenwerking 6.1 is deze Verordening, evenals de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2014, uniform voor de 6 Peelgemeenten opgesteld.

Als basis voor deze verordening zijn de modelverordeningen maatschappelijke ondersteuning 2015 van de VNG genomen. Tevens is gebruik gemaakt van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2014.

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015). De Wmo 2015 maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ). Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning. Hierbij wordt deels voortgeborduurd op de weg die met die wet al was ingezet. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt en zijn sociaal netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een voorliggende of andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 valt. In de Wmo 2015 ligt deze toegangsprocedure daarom (in hoofdlijnen) vast. Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige procedure daartegenover gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning waar ondersteuning nodig is.
Indien de cliënt van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang of beschermd wonen ten onrechte wordt onthouden, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

Wat de gemeente bij verordening dient te bepalen, maar ook kan bepalen is vastgelegd in de Wmo 2015. Zie de artikelen 2.1.3 tot en met 2.1.7, artikel 2.3.6 en artikel 2.6.6 van de Wmo 2015. Evenals de verordening 2014, legt de verordening 2015 een bevoegdheid bij het college van burgemeester en wethouders tot het bepalen van nadere regels. De verordening is in die zin een verordening op hoofdlijnen (kaderstellend).

Artikelsgewijze toelichting

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1. 1 Begripsbepalingen

De Wmo 2015 kent een flink aantal definities (artikel 1.1.1). Deze zijn bindend voor deze verordening. Ook definitiebepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn voor deze verordening van belang. Voor de duidelijkheid is een aantal definities zoals genoemd in deze wetten herhaald. Daarnaast is een aantal definities, zoals niet benoemd in de wet, in dit artikel gedefinieerd, te weten:
- algemeen gebruikelijke voorziening;
- beperkingen;
- bijdrage;
- huisgenoot;
- hulpvraag;
- ingezetene;
- klacht;
- melding;
- voorliggende voorziening en
- voorziening in natura.

Een aantal definities nader toegelicht:

b. Algemene voorziening
Volgens de wettelijke definitie gaat het bij een ‘algemene voorziening’ om het aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning. Hoewel deze voorzieningen niet specifiek bestemd zijn voor, noch te gebruiken zijn door alle inwoners, zijn ze anderzijds door iedereen waarvoor ze wel bedoeld zijn op eenvoudige wijze, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken.

Voorbeelden – in algemene zin -zijn:
- Was- en strijkservice;
- Dagrecreatie voor ouderen;
- Algemeen maatschappelijk werk;
- Sociale alarmering;
- De boodschappenbus, de supermarktservice, de vrijwillige boodschappenhulp;
- Maaltijdservice en het eetcafé;
- Klusjesdiensten om kleine woningaanpassingen te realiseren zoals de buurtconciërge, klussendienst, 55+service, thuiszorgservice;
- (Ramen)wasservice;
- Rolstoel-pools en scootmobiel-pools;
- Kortdurende huishoudelijke hulp;
- Kinderopvang in al zijn verschijningsvormen.

Een algemene voorziening is dus per definitie geen maatwerkvoorziening (individueel verstrekt middels beschikking). Hiervoor kan ook met toepassing van de Wmo-regels een eigen bijdrage gelden. Vaak gaat het om voorzieningen waarbij de inzet van vrijwilligers een grote rol speelt.

c. Algemeen gebruikelijke voorziening:
Volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een voorziening, met name producten, algemeen gebruikelijk als het gaat om een voorziening die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking, zodat de voorziening ook op grote schaal door niet-gehandicapten wordt gebruikt, die gewoon in een normale winkel te koop is en dus niet speciaal in de revalidatie-vakhandel of soortgelijke winkels en die qua prijs niet (aanzienlijk) duurder is dan vergelijkbare producten (bijvoorbeeld een elektrische fiets). De Centrale Raad heeft aangegeven dat, als het gaat om vervanging van een zaak die (nog lang) niet afgeschreven is en als het gaat om een persoon die een inkomen heeft dat door onvermijdbare kosten op grond van de handicap onder de bijstandsnorm komt, wellicht een uitzondering op dit principe gemaakt moet worden.

l. Ingezetene van een gemeente:
Ingevolge artikel 2.3.5, eerste lid onder a van de Wmo 2015, dient de aanvraag voor een maatwerkvoorziening ten behoeve van zelfredzaamheid en participatie te worden gedaan bij de gemeente alwaar men ingezetene is. Omdat dit in de praktijk niet altijd geheel duidelijk is wordt voor het begrip ingezetene aansluiting gezocht bij het woonplaatsbegrip als bedoeld in artikel 40 eerste lid van de Participatiewet 2015. Van welke gemeente iemand ingezetene is en dus de vraag waar iemand zijn woonadres heeft, moet worden beantwoord aan de hand van concrete feiten en omstandigheden. Aan de inschrijving in het GBA komt daardoor geen doorslaggevende betekenis toe, aldus de CRvB. De CRvB is verder van oordeel dat iemand niet in meerdere gemeenten tegelijkertijd woonplaats kan hebben. Bij de bepaling van de vraag van welke gemeente iemand ingezetene is, kan ook de intentie van belanghebbende een rol spelen: waar speelt iemands centrale leven zich af (de omvang van het sociale leven ter plaatse (waar iemand zijn vrienden ontvangt) en het gebruik van diverse (maatschappelijke) voorzieningen ter plaatse).

Zie overigens ook artikel 2.3.5 eerste lid onder b van de Wmo 2015. Als het gaat om een aanvraag voor een maatwerkvoorziening voor opvang en beschermd wonen heeft als criterium te gelden dat men ingezetene van Nederland dient te zijn.

HOOFDSTUK 2 PROCEDURE EN CRITERIA MAATWERKVOORZIENING EN TEGEMOETKOMING VOOR MEERKOSTEN

Artikel 2.1 – 2.6 De melding en de aanvraag

In de artikelen 2.3.1 tot en met 2.3.5 van de wet zijn regels neergelegd inzake het proces tot verstrekking van een maatwerkvoorziening. De artikelen 2.1 tot en met 2.6 in deze verordening vormen een uitwerking van deze wettelijke bepalingen.

De afhandelingstermijnen voor melding en aanvraag liggen verankerd in de Wmo 2015. Ingevolge artikel 2.3.2, eerste lid Wmo 2015 dient een onderzoek naar aanleiding van een melding uitgevoerd te worden binnen een termijn van zes weken. Op een beslissing op een aanvraag (volgend op de fase van melding) dient de gemeente te beslissen binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag. Met inachtneming van artikel 4:14, eerste lid, Awb, kan in individuele gevallen door de gemeente een afwijkende termijn worden gesteld.

Keukentafelgesprek:
Kern van dit hoofdstuk is het gesprek zoals uitgewerkt in artikel 2.4: het zogenaamde keukentafelgesprek. Een keukentafelgesprek is het gesprek dat burgers samen met de gemeente voeren om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit de gemeente. Burgers kunnen zich daarbij laten ondersteunen door anderen. Doel van het gesprek is om voor iedere individuele burger tot passende oplossingen te komen. Oplossingen die bijdragen tot het participeren aan de maatschappij. Tijdens het keukentafelgesprek komt de specifieke situatie van de burger uitgebreid aan bod: hoe ziet zijn leven eruit, wat is precies zijn vraag, wat wil hij daarmee bereiken. Eerst wordt de vraag van de burger verhelderd, voordat er over maatwerk en oplossingen gesproken wordt. Het gesprek is een wederzijds proces. Het bepalen van de ondersteuningsbehoefte van de burger is niet een eenzijdige actie van (of namens) de gemeente, vergelijkbaar met het doorlopen van een beslisboom. Het is een dialoog waarbij burger en gemeente in gezamenlijkheid de situatie van de burger in kaart brengen om zo vast te stellen op welke onderdelen ondersteuning nodig is om te participeren. Zie de onderdelen van het gesprek uitgewerkt in artikel 2.4. Zoals de term “keukentafelgesprek” suggereert is het uitgangspunt dat gesprekken lokaal bij de mensen thuis plaatsvinden. Dit behoeft evenwel niet altijd het geval te zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie dat het gaat om behoefte aan beschermd wonen.

Artikel 2.7 Criteria voor een maatwerkvoorziening

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt.
In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en

de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

De tweede volzin van de leden 1 en 2 (rechtstreeks ontleend aan artikel 2.3.5 Wmo 2015) stelt enkele inhoudelijke eisen aan de aard en omvang van de te verstrekken maatwerkvoorziening.
De volzin in het eerste lid formuleert allereerst de eis dat de te verstrekken maatwerkvoorziening een passende bijdrage moet leveren aan het bereiken van een situatie waarin de cliënt in staat is tot zelfredzaamheid en participatie. In het tweede lid is de eis dat de te verstrekken maatwerkvoorziening een passende bijdrage moet leveren aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en het bereiken van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te kunnen handhaven in de samenleving.

De beoordeling of een maatwerkvoorziening een passende bijdrage is, hangt uiteraard af van de individuele feiten en omstandigheden (maatwerk). De verplichting om een maatwerkvoorziening te verstrekken, gaat niet zo ver dat de aanvrager in een betere positie wordt gebracht dan waarin hij verkeerde voor hij de ondersteuning nodig had. Een maatwerkvoorziening kan in die zin ook gericht zijn op stabiisatie van een situatie (voorkomen teruguitgang) of ondersteuning van een situatie van teruguitgang.

Bij de beoordeling voor een maatwerkvoorziening wordt, ingevolge het derde lid, eerst bepaald of beperkingen of problemen niet langs een andere weg dan de inzet van een gemeentelijke maatwerkvoorziening, kunnen worden verminderd of weggenomen. Het gaat dan primair om de vraag wat mensen zelf of met behulp van hun omgeving kunnen bewerkstelligen. Hierbij dient altijd de toets van de redelijkheid te worden ingezet: wat mag redelijkerwijs aan ondersteuning van anderen verwacht worden. Hierbij wordt de feitelijke situatie van een aanvrager en zijn omgeving gewogen. Ten aanzien van mantelzorg betekent dit, - afgezien van het gegeven dat mantelzorg nooit dwingend kan worden opgelegd -, dat een mogelijk gevaar voor overbelasting van de mantelzorger in ogenschouw wordt genomen.

Middels lid 4 wordt bepaald dat een voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn. Op deze regel bestaat, een expliciete uitzondering: maatwerkvoorziening voor diensten. Wat een maatwerkvoorziening voor diensten is, staat geformuleerd in artikel 1.1. Uit de definitiebepaling volgt dat een maatwerkvoorziening collectief vraagafhankelijk vervoer ook een dienst betreft.

Langdurig wil zeggen dat degene die beperkingen ondervindt voor langere tijd aangewezen moet zijn op de desbetreffende voorziening. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijk beperkingen ondervindt, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vaststaat dat de aard van de beperking van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in aanmerking komt.
Wat langdurig noodzakelijk is hangt geheel af van de situatie. In ieder geval dient een voorziening voor een cliënt die terminaal is, gerekend te worden tot langdurig noodzakelijk. De maatwerkvoorziening zal immers iemand gehele verdere leven noodzakelijk zijn.

Onder lid 5 wordt bepaald dat de voorziening als de goedkoopst adequate voorziening aangemerkt moet kunnen worden. Het gaat daarbij op de eerste plaats om een voorziening die adequaat is voor de ondervonden problemen. Maar wanneer dan meerdere voorzieningen adequaat blijken te zijn mag volstaan worden met de goedkoopste adequate voorziening.

Artikel 2.8 Weigeringsgronden maatwerkvoorziening
In dit artikel worden de zogenaamde afwijzingsgronden benoemd.

Onder a. wordt bepaald dat geen voorziening wordt toegekend c.q. een gevraagde voorziening wordt afgewezen indien niet aan het bepaalde van artikel 2.7 leden een tot en met vier is voldaan.

Onder b. wordt bepaald dat geen voorziening wordt toegekend indien de belanghebbende niet als ingezetene van een gemeente (in geval van aanvraag maatwerkvoorziening ten behoeve van zelfredzaamheid en participatie) dan wel Nederland (in geval van aanvraag ten behoeve van opvang

en beschermd wonen) kan worden aangemerkt. Zie het begrip ingezetene reeds eerder toegelicht bij artikel 1.1.

Onder c. wordt bepaald dat geen voorziening wordt toegekend indien de gevraagde voorziening, voor de persoon van de aanvrager, niet in een directe relatie staat met beperkingen van belanghebbende. Denk hierbij bijv. aan de situatie dat belanghebbende al vele jaren een hulp in het huishouden heeft. Op het moment dat belanghebbende beperkingen gaat ondervinden en op die grond een geldelijke vergoeding wil ontvangen ter dekking van de kosten voor hulp in het huishouden, dan volgt in beginsel een afwijzing. Het gaat immers niet om meerkosten ten opzichte van de situatie vóór het intreden van de beperkingen. Beoordeeld wordt of de situatie van de klant als zodanig veranderd is.

Onder d. wordt bepaald dat een voorziening niet wordt toegekend als niet meer is na te gaan of de voorziening noodzakelijk was en of wel sprake was van een goedkoopst adequate voorziening, bijvoorbeeld omdat de voorziening door de betrokkene al aangeschaft is.

Onder e. wordt de situatie benoemd dat belanghebbende een aanvraag doet voor een voorziening terwijl de afschrijvingsduur van een eerder verstrekte voorziening nog niet is verstreken. Een afwijzing is het gevolg tenzij het belanghebbende niet kan worden aangerekend. Zie ook Rb Breda 10-01-2011 (LJN BP1517): in redelijkheid kon de gemeente de aanvraag ingevolge de Wmo om de kosten van reparatie van een op vakantie beschadigd geraakte handbike te vergoeden, weigeren. Het was aan belanghebbende geweest om te zorgen voor een (reis-) verzekering die eventuele schade afdoende zou dekken. Als een dergelijke verzekering niet mogelijk of onbetaalbaar was, had belanghebbende ervoor kunnen kiezen om de handbike niet mee te nemen naar het buitenland.

Onder f. wordt de situatie bedoeld dat cliënt geen medewerking verleent aan een onderzoek ter beoordeling van het recht op een maatwerkvoorziening. Zie ook de toelichting onder 2.9

Tot slot wordt, met de eigen verantwoordelijkheid als uitgangspunt, onder sub g gesteld dat de aanvraag voor een maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid en participatie (dus niet in geval van opvang en beschermd wonen) dient te worden afgewezen indien cliënt zich (verwijtbaar) in een situatie heeft gebracht die aanleiding is voor de hulpvraag aan de gemeente.

Artikel 2.9 Advisering en medewerking

Het kan noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de gevraagde voorziening een beroep te doen op een (medisch) adviseur. Als daar aanleiding voor is biedt artikel 2.5 eerste en tweede lid daartoe de mogelijkheid.

Geregeld is dat het college twee mogelijkheden heeft. Het college kan allereerst iemand oproepen op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen en daar die vragen te beantwoorden die nodig zijn om tot een zorgvuldig besluit te komen. De tweede mogelijkheid is uitgebreider: deze biedt ook de gelegenheid tot onderzoek, bijvoorbeeld door een arts. De gemeente zal, zoveel als mogelijk, de gevraagde inzet tot bevraging en onderzoek (laten) verrichten in de gemeente zelf.

Het zal duidelijk zijn dat er van deze mogelijkheden alleen maar gebruik kan worden gemaakt als dit noodzakelijk is, dat wil zeggen als zonder dit onderzoek een zorgvuldige besluitvorming niet mogelijk is. In principe mag van de aanvrager en diens huisgenoten in het kader van gebruikelijke hulp verwacht worden mee te werken. Is de aanvrager niet bereid tot medewerking, dan zal het college moeten beoordelen of zonder deze medewerking een zorgvuldig besluit te nemen is. Is dat niet mogelijk dan zal het college de aanvraag buiten behandeling kunnen stellen. Is wel een zorgvuldig besluit mogelijk dan zal dat besluit genomen moeten worden. Indien huisgenoten niet voldoen aan de medewerkingsverplichting (in het kader van beoordeling gebruikelijke hulp) dan kan hun niet-medewerking niet leiden tot buiten behandeling stelling van de aanvraag, maar tot afwijzing ervan omdat de noodzaak niet kan worden vastgesteld. De niet medewerking van een huisgenoot wordt dus toegerekend aan de aanvrager / belanghebbende. Deze komt in bewijsnood omdat hij / zij de noodzaak niet kan aantonen van de aanvraag. Omdat de huisgenoot geen belanghebbende is, kan zijn / haar niet-medewerking niet leiden tot een buiten behandelingstelling van een aanvraag. Zie hiertoe CRvB 25-07-2011.

Wat betreft de term gebruikelijke hulp zoals gebezigd in dit artikel: zie ook de definitie zoals neergelegd in artikel 1.1. Bij gebruikelijke hulp gaat het om de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders,inwonende kinderen of andere huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.

Daarbij kunnen in ieder geval de volgende aspecten van belang zijn:
- (dreigende) overbelasting van huisgenoten;
- fysieke aan- en afwezigheid van huisgenoten;
- aanleren van huishoudelijke taken aan huisgenoten;
- bijdrage van kinderen waarbij rekening kan worden gehouden met hun leeftijd en psychosociaal functioneren.

Artikel 2.10 Tegemoetkoming voor meerkosten

Dit artikel geeft ruimte aan de gemeente om bestaande financiele tegemoetkomingen (zoals expliciet benoemd in de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014) te kunnen handhaven. De maatwerkvoorziening kan volgens de Wmo 2015 alleen in de vorm van zorg in natura of een pgb worden verstrekt. Via dit artikel kan de tegemoetkoming (een subsidie waarvoor een beschikking moet worden afgegeven) een alternatief voor een maatwerkvoorziening zijn. Als de klant instemt met de tegemoetkoming krijgt hij het geld op zijn rekening. Het trekkingsrecht is namelijk alleen van toepassing bij een maatwerkvoorziening. Het betalen van een eigen bijdrage is ook niet aan de orde in geval van een tegemoetkoming. Indien de aanvrager geen prijs stelt op de (forfaitaire) tegemoetkoming, dient de gemeente te beoordelen of de aanvrager in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening.

Dit artikel is geënt op artikel 2.1.7 Wmo 2015. Artikel 2.1.7 was oorspronkelijk bedoeld om gemeenten ruimte te geven om lokaal Wmo-regels te kunnen stellen met het oog op de afschaffing van een aantal (landelijke) tegemoetkomingen voor chronisch zieken en gehandicapten (waarvoor de gemeente een aanvullend budget ontvangt). Omdat de Peelgemeenten de keuze hebben gemaakt om deze extra gelden voor chronisch zieken en gehandicapten in te zetten via inkomensondersteunende maatregelen (een gerichtere ondersteuning om te zorgen dat de gelden terecht komen bij de mensen die het nodig hebben) en niet via de Wmo, was in het oorspronkelijke concept van deze verordening artikel 2.10 niet opgenomen.

Medio september 2014 heeft de VNG evenwel via een bijgestelde modelverordening geconcludeerd dat artikel 2.1.7 ook de basis kan vormen voor handhaving van bestaande financiele tegemoetkomingen. Om lokaal ruimte te behouden om bestaande financiele tegemoetkomingen te handhaven na 2014 is door de gemeente de keuze gemaakt om alsnog artikel 2.10 op te nemen. Dit artikel is in die zin niet bestemd voor de inzet van de budgetten zoals overgekomen vanwege de afschaffing van een aantal landelijke regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten. Die gelden zullen de Peelgemeenten, zoals gesteld, inzetten via inkomensondersteunende maatregelen.

De reden dat de VNG (na afstemming met het ministerie van VWS) alsnog in de modelverordening een bepaling heeft opgenomen tot handhaving van de tegemoetkoming hangt samen met de last die zowel een gemeente als een burger kunnen ondervinden na 2014 indien de verstrekking van een financiële tegemoetkoming naast een maatwerkvoorziening niet meer mogelijk zou kunnen zijn. Een maatwerkvoorziening dient altijd zowel in natura als in de vorm van een pgb verstrekt te kunnen worden en dat kan in de praktijk voor problemen zorgen. Een duidelijk voorbeeld is een vervoerskostenvergoeding (die in de huidige praktijk wordt verstrekt in de vorm van een financiële tegemoetkoming indien het collectief vraagafhankelijk vervoer voor een burger geen adequate voorziening is). Dit zou in de praktijk betekenen dat de gemeente voor vervoerskostenvergoedingen een zorg in natura-constructie zou moeten maken (als tegenhanger van het pgb).Dat wordt lastig. Moet de gemeente dan een constructie maken waarbij gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld een tankpas? En is een tankpas wel compenserend, aangezien alleen de brandstofkosten vergoed worden en bijvoorbeeld de afschrijvingskosten daarin niet verdisconteerd zijn? Kortom, omwille van de uitvoeringspraktijk blijft het mogelijk om ook na 2014 de tegemoetkoming te handhaven.

HOOFDSTUK 3 BIJDRAGE VOOR VOORZIENINGEN

Artikel 3.1 Regels voor bijdrage in de kosten maatwerkvoorziening en algemene voorziening

Deze bepaling geeft uitvoering aan de artikelen 2.1.4, eerste tot en met derde en zevende lid, en 2.1.5, eerste lid van de wet.

De wet maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en dit mag kostendekkend zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 95) staat hierover dat de regering gemeenten beleidsruimte geeft door hen de mogelijkheid te bieden om in de verordening te bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening uit zal sluiten van eigen bijdragen. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt. In lid 1, onder a, dient in die zin gelezen te worden in combinatie met lid 3: het uitgangspunt van het heffen van een bijdrage in geval van algemene voorzieningen, betekent niet dat ook daadwerkelijk een bijdrage is verschuldigd voor het gebruik van algemene voorzieningen. De mogelijkheid daartoe wordt evenwel via lid 1 (zie ook artikel 2.1.4, eerste lid, Wmo 2015) geschapen.

Overigens dient voor wat betreft de terminologie in lid 1 “cliënt en zijn echtgenoot” verwezen te worden naar artikel 1.1.2 van de Wmo. Met een echtgenoot wordt, naast de geregistreerde partner, gelijksteld de meerderjarige persoon met wie een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd (met uitzondering van een bloedverwant in de eerste graad).

In lid twee is bepaald dat een bijdrage wordt opgelegd aan ouders in geval van een verstrekking van een maatwerkvoorziening tot woningaanpassing ten behoeve van een minderjarige. Op deze wijze geeft de gemeente invulling aan de bevoegdheid daartoe ingevolge artikel 2.1.5 eerste lid van de wet.

Het derde lid geeft het college de bevoegdheid nadere regels vast te stellen over de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen. Hieronder valt ook de bevoegdheid van het college om aan nader te duiden groepen van personen een korting te geven op de bijdrage voor één of meerdere algemene voorzieningen. De wettelijke basis hiervoor is gelegen in artikel 2.1.4, tweede lid, onder a van de wet.

De bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen zijn gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan de kostprijs van de voorziening (artikel 2.1.4, derde lid, eerste zin, van de wet) en in het Besluit maatschappelijke ondersteuning worden regels vastgesteld met betrekking tot deze bijdragen (artikel 2.1.4, vierde lid, van de wet). De bijdrageregels in de verordening moeten passen binnen de kaders die het Besluit maatschappelijke ondersteuning stelt. Zie omtrent lid 4 ook artikel 2.1.4 derde lid van de wet.

Ingevolge artikel 2.1.4, zesde lid van de wet wordt de bijdrage voor een maatwerkvoorziening vastgesteld en voor de gemeente geïnd via het CAK. Een uitzondering hierop betreft de maatwerkvoorziening voor opvang: vaststelling en inning door CAK is geen verplichting. Zie daartoe ook artikel 2.1.4, zevende lid, van de wet. Via artikel 3.1, vijfde lid, van de verordening maakt de gemeente gebruik van die keuzemogelijkheid. Dat wil zeggen: via het vijfde lid van artikel 3.1 wordt bepaald dat het college bij Nadere regels de instantie (anders dan het CAK) voor vaststelling en inning bijdrage voor opvang zal bepalen. Uitgangspunt is dat de vaststelling en inning van de bijdrage door het college zal worden opgedragen aan de instantie(s) die de opvang realiseert/realiseren.

Het is logisch om de instellingen die de opvang verzorgen ook de vastelling en inning van de bijdrage te laten uitvoeren. Zij beschikken over alle relevante informatie om de bijdragen te bepalen en zij staan in direct contact met de client. Het betreft een groep mensen die veelal kampt met verslavings- en schuldenproblematiek en niet zelfredzaam kan worden geacht. De systematiek van het CAK, namelijk eigen bijdragenheffing achteraf, draagt het grote risico in zich dat cliënten deze bijdrage niet gaan betalen, omdat zij hun middelen al anderszins hebben besteed. Momenteel is het gangbaar binnen de maatschappelijke opvang dat mensen uitsluitend een zak- en kleedgeldregeling krijgen

waarbij de verschuldigde bijdrage wordt ingehouden. Als deze systematiek wordt gewijzigd in een eigen bijdrageheffing achteraf (CAK), loopt de centrumgemeente daarmee een fors financieel risico. Bovendien is een snelle afhandeling van de inning van de bijdrage in het belang van de cliënten (voorkoming (extra) schuldenlast).

Overigens hanteren ook de andere B5-gemeenten deze lijn: vaststelling en inning bijdrage voor opvang via de instanties belast met de opvang en niet via het CAK.

HOOFDSTUK 4 INHOUD BESCHIKKING

Artikel 4.1 Verstrekking in natura

Dit artikel bepaalt in het eerste lid welke aspecten bij het verstrekken van een voorziening in natura in ieder geval in de beschikking vastgelegd moeten worden.
Het gaat er daarbij uiteraard allereerst om welke voorziening(en) aan de orde zijn. Dit uiteraard in relatie tot de te bereiken resultaten. Vervolgens wordt aangegeven wat de duur van de voorziening is: voor hoe lang wordt iets toegekend of hoe lang moet men in principe de bepaalde voorziening kunnen gebruiken om het resultaat te bereiken. Vervolgens is van belang te vermelden op welke wijze de voorziening in natura verstrekt wordt. Als er sprake is van een overeenkomst wordt deze overeenkomst vermeld.

Het tweede lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 3.1 en artikel 2.14, zesde en zevende lid, van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

Artikel 4.2 verstrekking als pgb

Het eerste lid bepaalt wat er bij het verstrekken van een pgb in ieder geval vastgelegd moet worden in de beschikking. Het gaat daarbij allereerst om de formulering van het te bereiken resultaat zodat helder is waarvoor het pgb gebruikt moet worden. Als er een programma van eisen wordt verstrekt (waar is het geld voor bedoeld, aan welke eisen moet voldaan zijn) wordt dat ook in de beschikking vastgelegd onder bijvoeging van het program van eisen. Een programma van eisen kan aan de orde zijn in geval van verstrekkingen voor hulpmiddelen en woningaanpassingen en wordt toegevoegd aan een beschikking in die situaties dat nadere technische specificaties van belang zijn voor het kunnen aanschaffen / vervaardigen van een adequate voorziening door de budgethouder.

Vervolgens kan in de beschikking worden vastgelegd wat de omvang van het pgb is, welk bedrag men ontvangt, met vermelding hoe dat bedrag tot stand is gekomen. Tot slot moet voor wat betreft de verantwoording ook in de beschikking worden vastgelegd wat van degene tot wie de beschikking is gericht in dit opzicht wordt verwacht**.**

Het tweede lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 3.1 en artikel 2.14, zesde en zevende lid, van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

HOOFDSTUK 5 HET PGB

Artikel 5.1 Regels voor pgb

Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de wet een pgb verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b).

In het tweede lid is bepaald dat de hoogte van een pgb toereikend moet zijn waarbij in ieder uitgangspunt is dat het pgb niet hoger is dan de kosten van een voorziening in natura (artikel 2.3.6,

vijfde lid, onder a, van de wet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod in natura van het college betekent niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod in natura. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopt met een pgb.

Lid 3
Gemeenten kunnen ook na 2014 verschillende tarieven blijven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens bepaalde kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.). Via nadere regels zal de gemeente invulling geven aan deze bevoegdheid.

Artikel 5.2 Voorwaarden pgb door personen uit sociaal netwerk
Zoals reeds geduid bij de toelichting op artikel 5.1 derde lid, kan de gemeente een differentiatie aanbrengen binnen de pgb-tarieven. Ter nadere invulling wordt in dit artikel specifiek en principieel, ter nadere uitwerking aan het college, een standpunt ingenomen over de inzet van het sociaal netwerk met behulp van een pgb: uitgangspunt is dat een lager tarief heeft te gelden dan wanneer de inzet plaatsvindt door een professionele derde (waarmee overigens niet gesteld is dat een persoon die behoort tot het netwerk geen professional zou kunnen zijn). In artikel 5.2 is bewust de term "uitgangspunt" gesteld. Dit geeft in de uitvoeringspraktijk ruimte om, in specifieke situaties, bij de inzet van het sociaal netwerk met hogere tarieven te kunnen werken. Het college kan daartoe bepalingen opnemen in de Nadere regels.

Ten aanzien van dit artikel is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is.
Voor de volledigheid is het nog van belang te vermelden dat het de gemeente niet toegestaan is om het sociale netwerk (of specifieke groepen binnen het sociale netwerk) volledig uit te sluiten bij de inzet van pgb.

HOOFDSTUK 6 PROCEDURE BEPALINGEN ROND WIJZIGING, INTREKKING, BEEINDIGING EN TERUGVORDERING, INVORDERING

Artikel 6.1 Wijziging situatie
Dit artikel betreft, evenals de artikelen 6.2 en 6.3., een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Bij een gewijzigde situatie bestaat de plicht het college hiervan op de hoogte te stellen als men kan vermoeden dat dit invloed kan hebben op de verstrekte voorziening. Zo zal bij overlijden de voorziening stopgezet kunnen worden en dienen de erven dit zo snel mogelijk te melden. Uiteraard kan de gemeente in deze situatie ook via het GBA kennis hebben van deze gewijzigde omstandigheid. Maar andere omstandigheden zijn minder gemakkelijk kenbaar door de gemeente. In die situatie kan men op basis van dit artikel verwachten dat wijzigingen worden doorgegeven.

Artikel 6.2 Intrekking en beëindiging
Het eerste en tweede lid betreft de mogelijkheid een besluit tot toekenning van een voorziening, in bepaalde omstandigheden geheel of gedeeltelijk in te trekken of te beëindigen.

Van beëindiging is sprake indien de aanspraak op een Wmo-voorziening wordt aangetast met ingang

van het heden of naar de toekomst toe. Het ongedaan maken van de aanspraak op een Wmo voorziening over een periode in het verleden, wordt intrekken genoemd. Beëindiging heeft dus, in tegenstelling tot intrekking, geen terugwerkende kracht.

Het derde lid is een 'kan'-bepaling. Een pgb wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft het college de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het tweede lid, onder e (dat tevens op maatwerkvoorzieningen (in natura) ziet).

Artikel 6.3 Terugvordering en invordering

Gezien de nauwe verwevenheid van een terugvorderingsbesluit met een intrekkingsbesluit, moet een besluit tot intrekking van een aanspraak in alle gevallen genomen worden voorafgaand aan of uiterlijk tegelijk met het besluit tot terugvordering. Het is voor de gemeente wel zaak dat het teruggevorderde ook daadwerkelijk wordt verkregen. Daartoe zijn verschillende mogelijkheden zoals terugbetaling door belanghebbende, verrekening en gerechtelijke invordering.

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de wet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerkvoorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerkvoorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt.

HOOFDSTUK 8 KWALITEIT MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Artikel 7.1 Kwaliteitseisen aanbieders

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet. In de verordening dient in ieder geval te worden bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen. De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen.
In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt.

In het tweede lid is de bevoegdheid van het college geregeld om eisen te stellen die betrekking hebben op de kwaliteit van voorzieningen waaronder de deskundigheid van het in te schakelen personeel begrepen. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn.
De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.
Het in het derde lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet. De door mensen ervaren kwaliteit, is zoals vermeld in de memorie van toelichting is van groot belang voor het bepalen van de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 7.2 Kwaliteit pgb

Dit artikel ziet toe op het belang voor zowel de gemeente als ook de cliënt om, onder meer met betrekking tot de inzet van informele hulp, onderzoek te doen naar de besteding van de pgb middelen. Dit kan al dan niet steekproefsgewijs. Van belang is dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden ingezet (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen,

woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

De budgethouder (cliënt) krijgt zelf regie over de ondersteuning die hij met het persoonsgebonden budget contracteert. Hij krijgt hiermee de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de geleverde ondersteuning en kan hierin zo nodig bijsturen. Het college zal, al dan niet steekproefsgewijs, onderzoek doen naar de bestedingen van pgb's. Aandachtspunten hierbij zijn de invulling door de budgethouder van het persoonlijk budgetplan, de inkoop van de ondersteuning, op welke manier deze ondersteuning bijdraagt aan zijn participatie en zelfredzaamheid en hoe de kwaliteit van de ondersteuning is gewaarborgd. De college kan hieraan invulling geven door periodiek in gesprek te gaan met de budgethouder over de behaalde resultaten met het persoonsgebonden budget of (steekproefsgewijs) toezicht houden op de daaraan verbonden voorwaarden, waaronder de vraag of de ingekochte ondersteuning aan de kwaliteitseisen voldoet.

De Sociale verzekeringsbank biedt verder via het Servicecentrum PGB budgethouders ondersteuning aan bij het regelen van hun zorg. De SVB biedt hulp met persoonlijk advies over alles wat komt kijken bij een PGB en de bijbehorende administratie. Verder biedt de SVB gratis hulp bij salarisadministratie, geeft de SVB een vergoeding als een zorgverlener ziek is door vergoeding van de loonkosten en bieden ze hulp bij schade en conflict.

Artikel 7.3 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening derden

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet).
Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.
Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering van de bijvoorbeeld diensten wordt in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 7.4 Klachtregeling aanbieders

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Daar waar een klacht betrekking heeft op de geleverde voorzieningen door aanbieders is in het eerste lid een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist. De gemeente heeft hierbij bepaald dat in geval van alle voorzieningen (diensten en hulpmiddelen) een klachtenregeling is vereist. De aanbieder is verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet).

Dat de gemeente aanbieders verplicht tot het hebben van een klachtregeling is niet nieuw. Nieuw is dat het thans een grondslag krijgt in de verordening. In de inkoopcontracten zoals de gemeente die sluit met aanbieders is het gewoon om met aanbieders afspraken te maken over het hebben van een klachtenregeling waaronder begrepen het verstrekken van informatie over ingediende klachten en de wijze van afhandeling.

Zie overigens in artikel 1.1. wat onder een klacht wordt verstaan door de gemeente.

Artikel 7.5 Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de wet, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor

medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.
In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.
In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders van diensten (niet zijnde hulpmiddelen of woningaanpassingen waaronder mede begrepen eventuele diensten gekoppeld aan hulpmiddelen of woningaanpassingen (bijv. plegen van onderhoud aan een traplift)) een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. Deze aanbieders zijn verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet).

In het tweede lid is een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

HOOFDSTUK 7 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.6 van de wet. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 8.2 Betrekken van ingezetenen bij beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet.
De wetgever heeft het van groot belang geacht dat burgers betrokken worden bij het bepalen van het gemeentelijke beleid. Langs die weg kan worden gewaarborgd dat het beleid voldoende aansluit bij de werkelijke ondersteuningsbehoefte. Artikel 150 van de Gemeentewet draagt de gemeenteraad op een verordening te maken waarin regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken. In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening.Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo-beleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

In artikel 2.1.3 derde 3 Wmo is in aanvulling daarop een aantal zaken nader benoemd (uitgewerkt in de leden 2 en 3 van artikel 8.2) waarop een op te maken verordening betrekking moet hebben. Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9.1 Hardheidsclausule

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.
Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is, immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als ondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet.

Artikel 9.2 besluitvorming en nadere regels

Nu de Wmo 2015 geen expliciete maatstaven bevat voor de beoordeling of delegatie is toegestaan, geldt de maatstaf van artikel 156 Gemeentewet: delegatie mag tenzij dit in strijd zou zijn met de aard van de bevoegdheid. Bij de totstandkoming van deze verordening is enerzijds voor wat betreft de toets aan artikel 156 Gemeentewet gekeken naar de modelverordening van de VNG (varianten tot delegatie in de modelverordening zijn tot stand gekomen na overleg daartoe met ministeries van BZK en VWS), anderzijds is ook gekeken naar de huidige regels (verordening en nadere regels). Een 100% zekerheid is niet te bieden; de toets aan artikel 156 Gemeentewet is uiteindelijk een rechterlijke toets.

Artikel 9.3 Intrekking oude verordening en overgangsrecht
In het tweede lid is overgangsrecht opgenomen voor lopende voorzieningen op basis van de oude verordening. De voor 1 januari 2015 genomen besluiten blijven van toepassing tot het moment dat zij van rechtswege vervallen, worden beëindigd of ingetrokken. Dit betekent in de praktijk dat, voor wat betreft in het verleden gedane toekenningen die gelden na datum inwerkingtreding (die niet van rechtswege vervallen na 1 januari), bij een eventuele herbeoordeling gelegen op een moment na inwerkingtreding van onderhavige verordening, een nieuw besluit genomen dient te worden met toepassing van onderhavige verordening. Hierbij dient eventueel, gelet op algemene beginselen van behoorlijk bestuur, overgangsrecht in acht genomen te worden.

In het derde lid is bepaald dat aanvragen die voor de inwerkingtreding van deze nieuwe verordening zijn ingediend maar waarop bij de inwerkingtreding nog niet is beslist, worden afgedaan op grond van de verordening 2014. In het vierde lid is voor lopende bezwaar- en beroepschriften eveneens bepaald dat deze volgens de verordening 2014 worden afgedaan.

Daarnaast bevat de wet nog overgangsrecht voor AWBZ cliënten die overgaan naar de Wmo en voor de doelgroep beschermd wonen (zie de artikelen 8.1 tot en met 8.4 van de wet).

Artikel 9.4 Inwerkingtreding
Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze verordening. Gelijktijdig vervalt Verordening maatschappelijke ondersteuning Peelgemeente Gemert-Bakel 2014.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

Samenvattend overzicht van de advisering door de (Wmo-)adviesraden van de Peelgemeenten over de Verordening Wmo Peelgemeenten 2015 en de reactie daarop namens de Colleges van Burgemeester en Wethouders

	Inhoud advisering :	**Reactie :**
Asten	*De Participatieraad Asten merkt ten eerste op dat zonder meer getracht is de gezamenlijke WMO-raden in de Peelgemeenten van zoveel mogelijk informatie te voorzien. Ook de snelheid waarmee de voorstellen van individuele leden van WMO raden zijn verwerkt, verdient een compliment.* 1. In het in de begripsbepalingen toegevoegde lid h wordt gesproken over 'hulp (..) van (…) andere huisgenoten" . Deze toevoeging kan leiden tot grote misverstanden. Immers, dienen kamerhuurders en gasten ook gebruikelijke hulp te verlenen? Advies: specificeer het begrip 'huisgenoten', van wie deze activiteit verwacht mag worden of verwijder deze term. 2. In de aanhef van Hoofdstuk 2 : Procedure en criteria maatwerkvoorziening is nu toegevoegd "tegemoetkoming voor meerkosten". Deze toevoeging is onduidelijk. Advies: toevoeging verwijderen of expliciet toelichten. 3. In de aangepaste verordening is nu de procedure uitvoerig beschreven. Dit ter uitvoering van de wet. Wij missen de ontvangstbevestiging van een melding van een hulpvraag in de procedure. Zorgvragers willen weten of hun melding is ontvangen. Advies: opnemen 'versturen ontvangstbevestiging' in de	1) De term huisgenoot (artikel 1.1, onder i) dient geplaats te worden in de context van de definitie van gebruikelijke hulp (artikel 1.1 onder h) waarbij, voor wat betreft de eventueel te verwachte inzet van de huisgenoot, gekeken dient te worden naar "hetgeen naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de huisgenoot". Dat dient van geval tot geval beoordeeld te worden (maatwerk). Helder is dat indien tussen een burger en een kamerbewoner louter een commerciële relatie bestaat, er geen sprake kan zijn van inzet op basis van gebruikelijke hulp. 2) Hoofdstuk 2 ziet niet alleen toe op de maatwerkvoorziening maar ook op de tegemoetkoming voor meerkosten (is geen maatwerkvoorziening): artikel 2:10. Vandaar de aanhef. In de definitieve tekst verordening is het woordje "en" opgenomen in de naamgeving van hoofdstuk 2. Dit ontbrak per abuis. 3) Uw advies wordt overgenomen. Het versturen van de ontvangstbevestiging maakt al onderdeel uit van de procedure en wordt opgenomen in de verordening.

	procedure.	
	4. De criteria voor een maatwerkvoorziening worden in artikel 2.7. sub 3 redelijk objectief vermeld. In lid 4 staat dat alleen aanspraak bestaat op een maatwerkvoorziening als de beperking langdurig is. Alhoewel er in datzelfde onderdeel wel uitzonderingen worden genoemd, verdient deze beperking nadere toelichting. Immers, er van uitgaande dat een maatwerkvoorziening maatwerk is ongeacht de duur, dient ons inziens dit onderdeel anders geformuleerd, dan wel verwijderd te worden. De mate van beperking bepaalt de noodzaak tot een maatwerkvoorziening, niet de duur er van. Advies: art. 2.7 lid 4 schrappen.	4) De tekst van artikel 2.7, vierde lid is aangepast waardoor de betreffende tekst duidelijker is geworden. Een Wmo voorziening dient langdurig noodzakelijk te zijn, onder meer gelet op het feit dat voor korte duur aanspraak kan worden gemaakt op de uitleen van hulpmiddelen in het kader van de zorgverzekeringswet. Overigens staat een soortgelijke bepaling ook in de huidige verordening opgenomen (artikel 5.2, eerste lid, onder b).
	5. Grote bezwaren heeft de Participatieraad tegen artikel 2.8 lid c. Door dit artikel kan een grote rechts-ongelijkheid ontstaan tussen burgers, hetgeen kan leiden tot het dalen van het vertrouwen in de overheid. Immers, mensen met een zelfde beperking in dezelfde omstandigheden worden ongelijk behandeld, alleen omdat men eerder kort of lang zelf voor een maatwerkvoorziening heeft gezorgd. Advies: art. 2.8 lid c schrappen.	5) Ook in de huidige verordening staat een soortgelijke bepaling opgenomen (artikel 5.2 tweede lid, onder c). De reden van deze bepaling is gelegen in het aanwezig zijn van een causaal verband: een verband tussen de beperking en het verzoek om een maatwerkvoorziening ingevolge de Wmo. Zie ook artikel 1.2.1 Wmo 2015.
	6. In datzelfde artikel onder g wordt gesproken over de “verwijtbaarheid en de vermijdbaarheid”. Ook tegen dit artikel heeft de Participatieraad zeer grote bezwaren. In dit verband wordt verwezen naar de toelichting op artikel 8 van de modelverordening van de VNG, waarin duidelijk gewezen wordt op de risico’s die deze formulering, gelet op de jurisprudentie, met zich meebrengt. Advies: art. 2.8 lid g schrappen.	6) Ook in de huidige verordening ligt deze bepaling besloten (definitie van compensatieplicht in combinatie met artikel 3.1 en artikel 5.2, eerste lid, onder a). De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat voorop. In de ledenbrief van de VNG d.d. 15 mei ’14 geeft de VNG aan dat de bepaling facultatief is (keuze aan de gemeente) nu de bepaling niet noodzakelijk is en het criterium “voorzienbaarheid” in de jurisprudentie nog niet geheel duidelijk is. De gemeente heeft de keuze gemaakt om gebruik te maken van de door de VNG aangereikte bepaling. Dit vanuit het basisprincipe van eigen verantwoordelijkheid.

		Indien evident is dat een burger zich in een positie heeft gebracht die hij redelijkerwijs had kunnen voorkomen, dan staat de eigen verantwoordelijkheid voorop en wil de gemeente graag de mogelijkheid hebben om tot een afwijzing van een aanvraag te kunnen komen.
	7. Door artikel 2.9 wordt het college bevoegd een hulpvrager op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats. Dit is voor de Participatieraad in strijd met het uitgangspunt dat gesprekken aan de „keukentafel" plaats vinden en verdient op zijn minst nuancering of nog liever aanpassing. Advies: aangeven onder welke (exceptionele) omstandigheden of situaties het college van deze bevoegdheid gebruik zal maken.	7) Zie daartoe de toelichting op artikel 2.1 – 2.6. In de toelichting is ten aanzien van het begrip keukentafel in de definitieve versie expliciet toegevoegd dat een gesprek bij de mensen thuis uitgangspunt is. In een situatie van een hulpvraag beschermd wonen is dat (meestal) niet mogelijk. Zie ook de toelichting bij artikel 2.9: uitgangspunt is lokaal. De situatie is evenwel denkbaar (denk bijvoorbeeld aan een medisch onderzoek) dat een onderzoek niet thuis kan plaatsvinden vanwege het ontbreken van benodigde faciliteiten.
	8. Een cliënt (zorgvrager zou een betere aanduiding zijn) is voor een voorziening een bijdrage in de kosten verschuldigd, aldus hoofdstuk 3. In art. 3.1. lid 3 en 4 zijn aan het college uitgebreide bevoegdheden gegeven. Vraag: voor welke algemene voorzieningen een bijdrage is verschuldigd? Ook de wijze waarop de kostprijs van een voorziening en pgb worden bepaald, is gedelegeerd aan het college. Dit acht de Participatieraad uit een oogpunt van democratische legitimatie onjuist, de gemeenteraad dient dergelijke regelingen vast te stellen. Advies: art. 3.1 lid 3 en 4 wijzigen door het college te vervangen door de gemeenteraad.	8) Het onderwerp algemene voorzieningen is volop in ontwikkeling. Adequaat beleid dient gemaakt te worden. Het gaat dan zowel om het (door)ontwikkelen algemene voorzieningen als het stellen van voorwaarden met betrekking tot de toegang, waaronder mede begrepen het besluit tot het al dan niet heffen van een eigen bijdrage. Dit onderwerp vergt – zowel in het licht van de burger (laagdrempeligheid) als in het licht van de gemeente (waaronder mede begrepen de uitvoerbaarheid) – nader onderzoek. Het thans definitief vastleggen van uitgangspunten in de verordening past daar niet bij. Om die reden is de keuze gemaakt tot delegatie waarbij volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de modelverordening van de VNG (door de VNG afgestemd met het ministerie) de keuze tot delegatie mogelijk maakt.
	9. In de verordening ontbreekt de Meldingsregeling calamiteiten en geweld. Deze regeling was in het oorspronkelijke wetsontwerp voorgeschreven. De VNG adviseert deze wel in de verordening op te nemen. De WMO Participatieraad Asten ondersteunt dit advies. Advies: Meldingsregeling Calamiteiten en	9) Ingevolge artikel 6.1 van de WMO 2015 is de gemeente verplicht om een toezichthouder aan te wijzen. Deze toezichthoudende ambtenaar heeft ingevolge artikel 3.4 Wmo 2015 een belangrijke rol bij de melding van calamiteiten en geweld. Een toezichthoudende ambtenaar zal worden aangesteld door de gemeente (in gezamenlijkheid met de andere

	Geweld opnemen in de verordening.	Peelgemeenten). De gemeente behoeft in aanvulling op het wettelijke kader geen nadere regels op te stellen bij verordening. In de contracten met aanbieders is kwaliteit een belangrijk thema waaronder mede begrepen klachtenregelingen en de melding van calamiteiten en geweld.
	10. De Participatieraad juicht toe dat nu in artikel 8.1. een jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorg is opgenomen, naar haar mening dient daaraan toegevoegd te worden dat de voorkeur uit gaat naar een geldbedrag en dat de WMO Participatieraad over de wijze van uitvoering advies wordt gevraagd. Advies: Als blijk van waardering een geldbedrag opnemen, dat jaarlijks wordt vastgesteld. Tevens opnemen dat over de wijze van uitvoering advies wordt gevraagd aan de WMO Participatieraad.	10) De jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorger is een lokaal thema waaraan de zes Peelgemeenten afzonderlijk jaarlijks invulling geven. Om die reden wordt in de Peelverordening, in het verlengde van het wettelijke kader (artikel 2.1.6 Wmo 2015) de hoofdregel neergelegd. Dit geeft vervolgens de benodigde ruimte om lokaal deze regel in te kleuren. Het is vervolgens ook aan de afzonderlijke colleges om advies te vragen aan de Wmo-raden.
	11. In de slotbepalingen ontbreekt een voorschrift om binnen een bepaalde tijd een evaluatie te houden. Dit is volgens de Participatieraad essentieel met het oog op de onzekerheid of de maatschappelijke verandering, waarin meer nadruk ligt op de zelfredzaamheid en de hulp van mantelzorgers en vrijwilligers én de korte termijn waarin de regelgeving wordt gewijzigd, voldoende gestalte krijgt om mensen met een beperking afdoende materieel en immaterieel bij te staan. Advies: evaluatie opnemen in de verordening.	11) Het college is van mening dat een moment van evaluatie gekoppeld dient te worden aan het beleidsplan en niet aan de verordening. Immers de Wmo-verordening ligt in het verlengde van het beleidsplan en staat niet op zich zelf.
	12. In de toelichting op artikel 1 wordt de kortdurende huishoudelijke hulp als een algemene voorziening aangeduid. De Participatieraad gaat ervan uit dat dit een vergissing is, want elders in de verordening wordt dit steeds als een maatwerkvoorziening opgenomen. Advies: wijzigen toelichting op artikel 1.	12) Hetgeen is opgenomen in de toelichting bij artikel 1.1 betreffen voorbeelden van algemene aard (om uitleg te geven aan het begrip algemene voorziening) en behelzen dus geen specifieke beleidsvoornemens van de gemeente.

	13. Tot slot merkt de Participatieraad op dat het onduidelijk is wat de invloed van het Uitvoeringsbesluit WMO 2015 is geweest op deze concept-verordening. Immers, sommige rechten van zorgvragers worden mede bepaald door de inhoud van dit besluit. In dit verband wordt gewezen op de brief van de Minister van VWS van 18 juli 2014, waarin het voornemen wordt vermeld om voor jeugdigen tot 18 jaar zowel de rolstoelen als overige hulpmiddelen vrij te stellen van het betalen van een eigen bijdrage. Voor cliënten van 18 jaar en ouder geldt dan de vrijstelling alleen voor rolstoelen. Wij stellen voor bij communicatie over de WMO-verordening in te gaan op dit punt.	13) De Verordening gaat over de lokaal te maken keuzen als aanvulling op het landelijke kader (wet en nadere besluiten) De gemeente is bij de uitvoering van de Wmo gebonden aan het landelijk kader waaronder mede begrepen het landelijk Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. In de verordening (of Nadere regels door het college vast te stellen), worden geen regels vastgelegd die landelijke wetgeving doorkruisen.
Deurne	De Participatieraad Deurne ziet de geleverde inbreng tijdens de ambtelijke voorbereidingsbijeenkomst voldoende terug in de verordening en zal derhalve geen inhoudelijk advies meer uitbrengen.	
Gemert-Bakel		
	De Wmo-raad Gemert-Bakel stemt in met de regionale (concept)WMO verordening, rekening houdend met onderstaande opmerkingen en aanvullingen: 1. De WMO-raad gaat er van uit dat de hele regio instemt met dezelfde verordening. 2. Omwille van de leesbaarheid en contrôle wordt gevraagd voor het uitvoeringsplan en het (bredere) beleidskader sociaal domein aan te sluiten bij de artikelsgewijze indeling van de verordening.	1) De besluitvorming ligt bij de zes gemeenteraden afzonderlijk. De huidige verordening 2014 is op een gelijke wijze als de verordening 2015 uniform voorbereid binnen de Peel. Vanuit het oogpunt van een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering van de regionale uitvoeringsorganisatie, maar ook vanuit de optiek van de Peelburger (duidelijkheid / eenduidigheid), wordt één uniforme verordening voor de zes Peelgemeenten wenselijk geacht. 2) Voor wat betreft het uitvoeringsplan (Nadere regels 2015) kan uw verzoek worden ingewilligd. Voor wat betreft het beleidskader / beleidsplan ligt dat anders. Het beleidsplan betreft in de basis een ander stuk (beschrijving van visie / uitgangs- en actiepunten over

		een breder terrein dan een verordening) wat maakt dat de opbouw een andere is.
	3. De Wmo-raad gaat er van uit dat het uitvoeringsplan zowel regionaal als lokaal met de Wmoraden besproken zal worden. Daarin ziet men graag een duidelijke omschrijving van de geëiste kwaliteit en controle daarop. (zowel externe professionals als de eigen medewerkers binnen 6.1).	3) Voor wat betreft de opmaak van het uitvoeringsplan (Nadere regels 2015) zullen, gelijk de huidige Nadere regels, de raden een nadrukkelijke rol hebben zoals reeds met de Wmo-raden gecommuniceerd. Het thema kwaliteit (hoofdstuk 7 van de verordening) zal ook aan de orde komen. Het thema “kwaliteit” is een thema dat volop in ontwikkeling is, ook in 2015. Zo zijn in de contracten voor de nieuwe taken met aanbieders afspraken gemaakt over kwaliteit en de te stellen kwaliteitseisen door de gemeente waaronder mede begrepen de afspraak dat kwaliteit in 2015 als thema verder doorontwikkeld dient te worden. Mede gelet op de veranderde zienswijzen (klanttevredenheid als een belangrijk ijkmoment voor kwaliteit) alsook (dwingende) regelgeving in ontwikkeling vanuit het Rijk op dit punt, is kwaliteit geen statisch thema.
	4. De Wmo-raad pleit, naast de klachtenprocedure van de aanbieders, voor een onafhankelijk meldpunt voor knelpunten en verbeterpunten.	4) Verwezen wordt naar artikel 3.4 Wmo 2015 en artikel 6.1 Wmo 2015: de gemeente dient een toezichthoudende ambtenaar aan te stellen (in relatie tot calamiteiten en geweldsincidenten). Dit toezicht (met de nodige waarborgen omkleed) wordt door de zes Peelgemeenten gezamenlijk georganiseerd. Voor wat betreft het omgaan met knel- en verbeterpunten (in algemene zin), dient te worden vermeld dat de bestuurlijke overlegtafels met de aanbieders (inkoop huishoudelijke ondersteuning en nieuwe taken vanuit AWBZ) daarvoor een belangrijk podium zijn. Signalen vanuit de gemeentelijke uitvoering / vanuit burgers kunnen ter overleg (en oplossing) aan deze tafels worden besproken en kunnen leiden tot aanpassing van gemaakte afspraken.
	5. De Wmo-raad ziet graag een definitie van het begrip dorpsondersteuner en daarbij de rol en verantwoordelijkheid beschreven inclusief de kwaliteits- en opleidingseisen. (dit vanwege zijn rol in de keten van melding en aanvraag).	5) De dorpsondersteuner is een specifiek fenomeen voor de gemeenten die het betreft, waaraan zij op lokaal niveau een eigen invulling geven. In algemene zin (mede gelet op het door u gestelde onder 1) voor alle Peelgemeenten een definitie opnemen is dan ook niet aan de orde. In hoofdstuk 2 van de verordening wordt dan ook, met het uitgebreide wettelijke kader als

		uitgangspunt, een beschrijving gegeven van het proces van melding / aanvraag door een burger zonder daarbij per Peelgemeente specifiek in te gaan op eventuele partners die vanuit het lokale een rol (kunnen) hebben in het proces (met name in de aanloop naar de melding).
	6. In hoofdstuk 5 PGB toevoegen: Het PGB mag worden gebruikt voor het betalen van zorg die wordt verleend door het sociale netwerk als redelijkerwijs aantoonbaar is dat dit tot betere en effectiever ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is.	6) Het kader voor verstrekking van het pgb ligt omlijnd vast in de wet: artikel 2.3.6, tweede – vierde lid. De tekstuele suggestie van uw Wmo-raad past daar niet (geheel) bij en kan in de praktijk leiden tot een inperking voor burgers van een keuzevrijheid tot pgb. Uw suggestie wordt dan ook niet overgenomen.
	7. Hoofdstuk 7 art. 7.1 aanvullen als volgt: b. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt en het **aansluiten bij de informele zorg**. c. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg, **waaronder de informele zorg**.	7) In artikel 7.1, eerste lid, worden op hoofdlijnen een aantal aanwijzingen gegeven aan aanbieders waar zij bij de inzet van een maatwerkvoorziening aan gehouden zijn. Ingevolge het tweede lid, kan het college aanvullende nadere regels stellen. In relatie tot dat laatste, maar zeker ook in relatie tot de inhoud van de contracten met aanbieders, wordt in uw tekstsuggestie voorzien.
	8. De Wmo-raad vraagt aandacht voor de wettelijk verplichte integraliteit van werken, vooral met de zorgverzekeraars. Men vindt het een gemiste kans dat er niet een gezamenlijke voorlichtingscampagne wordt gevoerd. Men ziet in het uitvoeringsplan heldere voorstellen tegemoet waarmee vorm wordt gegeven aan deze samenwerking met het oog op de gewenste synergie.	8) In het kader van de Hervorming van de Langdurige Zorg zijn op landelijk niveau afspraken gemaakt tussen het Rijk, de VNG, de koepelorganisaties van zorgverzekeraars, zorgaanbieders en de cliëntenorganisaties om een gezamenlijke “Transitie-agenda” op te stellen. Deze agenda bevat de belangrijkste punten waar partijen met elkaar gezamenlijk aan willen gaan werken. Voor de uitwerking hiervan is voor iedere regio (ook voor de Peelregio) een “Transitiesecretaris” aangesteld, die momenteel met de verschillende partijen in gesprek is over de onderwerpen waarop men in de regio wil samenwerken. Het eerste onderwerp dat ter hand is genomen is de positionering van de wijkverpleegkundige binnen de wijkaanpak van gemeenten. Dit is met name het onderwerp waar de in de wet opgenomen verplichting tot samenwerking als eerste betrekking op heeft. In de afgelopen periode is hierover in de Peelregio overleg gevoerd met CZ (die hierin afstemming realiseert met VGZ). Afspraak is dat waar nodig ook op andere onderwerpen overleg wordt gevoerd, deze kans

		zullen de gemeenten in de Peelregio zeker benutten om de gewenste synergie op een aantal onderdelen te bereiken. De brede voorlichtingscampagne is door het rijk geregisseerd. Op landelijk niveau wordt zoveel mogelijk naar afstemming gezocht. Via een werkgroep van de VNG levert een communicatieadviseur van de Peelregio inbreng, waarbij wij steeds inzetten op afstemming, zowel op inhoud als het tijdspad. Gezien de hoeveelheid partijen die hierbij zijn betrokken is dit een complex proces, waar wij niet volledige invloed op hebben. Wij blijven hier zeker onze bijdrage aan leveren.
	9. De Wmo-raad is verontrust door het plan om toe te werken naar een Algemene Voorziening m.b.t. het maken van broodmaaltijden en in de magneton zetten van koelvers-diepvries-maaltijden. Hierdoor zal het aantal hulpverleners voor de groep meest kwetsbare burgers nog groter worden. Dringend wordt geadviseerd de oplossing te zoeken in samenwerking met de zorgverzekeraar (de wijkverpleging kan ook een maaltijd klaarzetten)	9) U wijst op de toelichting bij artikel 1.1. Daar worden voorbeelden genoemd van algemene voorzieningen. Dit zijn, zoals geduid, voorbeelden in algemene zin. Daarmee is niet gezegd dat de gemeente ook daadwerkelijk de intentie heeft om alle genoemde voorbeelden lokaal te vermaken tot algemene voorzieningen. Bij de doorontwikkeling van algemene voorzieningen zal het risico zoals door u geschetst zeker behoren tot het afwegingskader. Overigens zijn de prestatieafspraken van een wijkverpleegkundige nauwkeurig beschreven in het landelijk Inkoopdocument dat de Zorgverzekeraar hanteert.
Helmond (SR, GOH)		
Seniorenraad	*De Seniorenraad waardeert de wijze waarop de voorbereiding heeft plaatsgevonden met de Wmo-adviseurs van de Peelgemeenten.* 1. De Raad is blij dat naast de ondersteuning van de cliënt, ook de draagkracht en beschikbaarheid van de mantelzorger en overige huisgenoten mee worden genomen bij de beoordeling van de noodzakelijke ondersteuning van de burger. De Raad adviseert dat er bij het maatwerk wordt uitgegaan van een goede balans tussen zorgvraag, de beschikbare informele zorg en de inzet van beroepskrachten.	Fijn om te lezen dat de wijze waarop we u en de andere Wmo-raden hebben meegenomen in het proces wordt gewaardeerd. Dank daarvoor. Het proces als geheel vraagt de nodige coulance van u als het gaat om de veelheid van stukken alsook het tempo. Wij realiseren ons dat terdege en waarderen de opstelling van de 7 Wmo-raden daarin. 1) Eigen kracht staat voorop in de nieuwe wet. Wij realiseren ons echter zeer goed dat er grenzen zijn aan de inzet van huisgenoten en het sociaal netwerk. Overbelasting en ondersteuning van mantelzorgers is en blijft een belangrijk thema / aandachtspunt. Ook na 2014. Ook bij de inrichting van de contracten voor de nieuwe taken (die overkomen uit de AWBZ) vormt de ondersteuning van mantelzorgers een belangrijk resultaat.

	2. De Seniorenraad adviseert in de uitvoeringsbesluiten die gekoppeld zijn aan de Peelverordening maatschappelijke ondersteuning, aanvullende maatregelen op te nemen voor de zeer kwetsbare groep hoogbejaarde ouderen. Eén van de gevolgen van de invoering van de Wet langdurige zorg is het verdwijnen van zorg in verzorgingstehuizen. Daardoor zal de groep hoogbejaarde ouderen langer thuis blijven wonen. Een belangrijk kenmerk van deze groep is de in betrekkelijk korte tijd (twee tot vier jaar) toenemende zorgvraag van beperkte ondersteuning naar grote afhankelijkheid. De Seniorenraad vindt het van groot belang dat de hierboven beschreven groep kwetsbare burgers, met een voorspelbare toenemende zorgvraag, met flexibiliteit wordt benaderd. Dit betekent dat, na de inventarisatie bij de eerste aanvraag, duidelijk moet zijn wat de sociale omgeving al dan niet kan bieden en dat iedere volgende zorgvraag op basis van die eerste inventarisatie wordt beoordeeld en aangepast. Voor dit doel dient de gemeente, naar de mening van de Seniorenraad, hecht samen te werken met wijkteams en cliëntondersteuners.	2) De wetgever heeft in de Wmo 2015 veel aandacht geschonken aan het proces van toegang tot de Wmo. In hoofdstuk 2 van de verordening ziet u dat terug. Met daarbij een centrale rol voor het zogenaamde keukentafelgesprek: artikel 2.4. In dit artikel wordt de balans, zoals door u benoemd in uw advies, heel expliciet weergegeven. De door u geschetste situatie wordt onderkend. Met de stelselwijziging zal de gemeente zich niet alleen geconfronteerd zien met nieuwe doelgroepen maar ook met reeds bekende doelgroepen die langer dan voorheen een beroep zullen doen op de Wmo. Doordat de toegang tot de Wmo laagdrempelig en dichtbij huis is vormgegeven, wordt bewerkstelligd dat een uitvraag naar gegevens / situatie zo volledig mogelijk plaatsvindt en dat mensen worden bezien in hun sociale context. Dit maakt dat bij vervolgcontacten niet meer uitvraag behoeft te worden gedaan dan strikt nodig gelet op de hulpvraag. Samenwerking met andere partners is daarbij - met inachtneming van privacywetgeving -, van belang onder wie de in artikel 2.2 beschreven (kosteloze) cliëntondersteuner. In de Nadere regels 2015 zullen regels worden gesteld ter uitwerking van regels zoals vastgelegd in de verordening. Specifieke regels inzake de door u benoemde „ kwetsbare groep hoogbejaarde ouderen” zullen als zodanig niet aan de orde zijn. Dit houdt verband met het algemene karakter van verordening en nadere regels. Regels worden niet geschreven vanuit te onderscheiden doelgroepen maar vanuit het Wmo-basisprincipe van maatwerk. De individuele, persoonlijke omstandigheden van de cliënt met een hulpvraag maken nadrukkelijk onderdeel uit van het onderzoek.
Gehandicapten Overleg Helmond	*Het GOH heeft waardering voor het constructieve ambtelijke voorbereidingsoverleg en komt tot het volgende advies:* 1. Evaluatie De gemeenteraad delegeert via de verordening in	Onze dank voor uw waardering. Zie ook hetgeen in de aanhef bij het advies van de Seniorenraad Helmond is opgenomen. 1) Evaluatie van uitvoering van de wet zal onder meer periodiek gebeuren aan de hand van het beleidsplan. Indien nodig kan dit

	grote mate bevoegdheden aan het college van burgemeester en wethouders. Met het oog op de belangrijke veranderingen en de daarmee gemoeide onzekerheden, acht het GOH het noodzakelijk om het gevoerde beleid regelmatig te evalueren. Deze evaluaties kunnen gebruikt worden om de verantwoording door het college aan de gemeenteraad te toetsen en eventueel tot bijstelling over te gaan.	tot bijstelling van de Verordening leiden. Verder zal op basis van de resultaten van klanttevredenheidsonderzoeken van zowel de gemeente als de zorgaanbieders monitoring plaatsvinden van de uitvoering van het gevoerde beleid.
	2. Belang van communicatie Het GOH onderstreept nogmaals het belang van heldere en tijdige communicatie naar de burgers. Geef daarin duidelijk termijnen aan.	2) We zijn ons terdege bewust van het grote belang van communicatie. Voor Peel 6.1 is een communicatieplan opgesteld, met inzet van verschillende instrumenten voor de communicatie richting de burgers. Het belang van heldere communicatie, ook over termijnen, is evident.
	3. Informele zorg Het GOH begrijpt dat de Peelverordening de procedure regelt voor aanspraken op een maatwerkvoorziening door burgers. Men vraagt of en hoe het “voorliggend veld“ (de informele zorg) wordt ondersteund en gefaciliteerd?	3) De beschikbaarheid van het “voorliggend veld“ (de informele zorg) en de draagkracht en draaglast hiervan wordt meegenomen in het onderzoek naar de noodzakelijke ondersteuning van de cliënt. Zie verder ook antwoord 1 van ‘Seniorenraad Helmond’.
	4. Persoonlijk gesprek De uitgangspunten van het regeringsbeleid zijn participatie en zelfredzaamheid. De gekantelde werkwijze dient te worden voortgezet. Een goed (persoonlijk) gesprek en een goede en deskundige beoordeling bij de toegang tot ondersteuning zijn belangrijk.	4) Rekening houdende met hetgeen in de Wet is bepaald is in hoofdstuk 2 van de Verordening de gehele toegangsprocedure beschreven. De procedure wordt zorgvuldig en deskundig doorlopen teneinde vast te stellen wat de hulpvraag van de cliënt is. Hierbij zal gelet op de eigen kracht van de cliënt en zijn omgeving worden beoordeeld wat er aan ondersteuning, al dan niet vanuit de Wmo, noodzakelijk is.
	5. Aanvang zorg/spoed Het GOH wil in de verordening een artikel/lid opgenomen zien met daarin vermeld dat de mogelijk bestaat dat er binnen 24 uur zorg geregeld zal worden indien dit noodzakelijk blijkt. Hier zou eventueel ook standaard voor kunnen worden	5) In artikel 2.3.3 van de wet is een regeling getroffen voor situaties waarbij sprake is van spoed. Het college is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke (maatwerk)voorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding. De gemeente hoeft, gelet op de wet, als zodanig geen nadere regels

	gekozen in spoedsituaties. 6. Waken voor overbelasting Het GOH verzoekt een artikel te wijden aan het waken voor overbelasting van mantelzorgers.	op te stellen. Wellicht ten overvloede zij vermeld dat in de contractafspraken met aanbieders en leveranciers dit reeds is ingeregeld. 6) Zie antwoord 1 aan 'Seniorenraad Helmond'.
Laarbeek		
	De Wmo-raad maakt vooraf de opmerking dat een sluitende beoordeling van de voorliggende verordening vanuit het Cliëntenbelang vraagt om een vastgesteld WMO-beleidsplan en WMO-besluit. Beide documenten waren op het moment van advisering niet beschikbaar. 1. Algemeen aandachtspunt. De Wmo-raad beveelt aan om de tekst van de verordening en toelichting gericht te (laten) herbeoordelen op toegankelijkheid en begrijpbaarheid voor de Cliënt en de mensen daaromheen, om misverstanden en verschillende interpretaties te voorkomen. 2. Vervolgens geeft de Wmo-raad de volgende aanbevelingen voor tekstuele aanvullingen en wijzigingen: 2a. -Inleiding, pagina 1. Onder "De raad van de gemeente …..".Eerste alinea: "gezien" te vervangen door "*gelezen*", zoals in de VNG-modelverordening, 2b - "Art. 2.1.7.": wordt wel vermeld in de VNGmodelverordening: *"Bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee*	1) De Verordening is door diverse gremia gelezen en beoordeeld op toegankelijkheid en begrijpelijkheid. Dit laat onverlet dat een Verordening als zijnde een juridisch document niet breed toegankelijk te maken is. 2a) De opgenomen tekst in de verordening sluit aan bij hetgeen algemeen gebruikelijk is binnen de Peelgemeenten. Het betreft een woordkeuze zonder enig feitelijk verschil. 2b) Graag willen we hierbij verwijzen naar hetgeen is opgenomen in de toelichting bij artikel 2.10 van de Verordening. De reden voor het niet opnemen van de genoemde bepaling houdt verband met de keuze van de Peelgemeenten om de genoemde

	verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie". Het verdient naar het inzicht van de Wmo-raad sterke aanbeveling dit artikel te vermelden.	tegemoetkoming niet onder te brengen in de Wmo. Het opnemen van de bepaling heeft dan ook geen meerwaarde en zou in de praktijk voor verwarring kunnen zorgen.
	2c -Tweede alinea. Onderstaande tekst staat wel vermeld in de VNG-modelverordening, hier ook opnemen: *"overwegende dat burgers een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven; dat van burgers verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan; dat burgers die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen; dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang, en dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving".*	2c). Het past in de Peelgemeenten binnen de opbouw van verordeningen niet om beleidsoverwegingen op te nemen in de aanhef van de verordening. Vandaar dat de door u aangehaalde tekst niet is overgenomen. Dat neemt niet weg dat de strekking van de door u aangehaalde tekst uitgebreid aan de orde komt in de verordening en overigens eveneens ten grondslag ligt aan de beleidsplannen, waardoor deze overwegingen beleidsmatig zijn geborgd. Zie in dat verband bijvoorbeeld de algemene inleidende toelichting bij de verordening maar ook bijvoorbeeld de toelichting bij artikel 2.7
	2d - Artikel 1.1. Begripsbepalingen. De Wmo-raad beveelt aan om nauwgezet te (laten) controleren: - of alle in de Peelverordening en bijbehorende Toelichting voorkomende begrippen daadwerkelijk zijn	2d) Zoals door u verzocht tijdens de regionale sessie met de Wmo- raden op 23 september j.l. is in de Verordening (artikel 1.1) alsnog een aantal definities opgenomen welke bij Wet reeds zijn gedefinieerd. Uiteraard komen de definities in de Verordening overeen met de definities in de wet.

	opgenomen in het vermelde overzicht; - of de begrippen die ook in de wetstekst WMO 2015 voorkomen daadwerkelijk letterlijk zijn overgenomen; - of alle overige in de Peelverordening en bijbehorende Toelichting voorkomende begrippen eenduidig en transparant zijn geformuleerd en gedefinieerd.	
	2e Gebruikelijke hulp. De gebruikte formulering geeft volgens de Wmo-raad aanleiding tot interpretatieverschillen en misverstanden. Herformulering wordt dringend aanbevolen, met de “Richtlijn indicatie-advisering Hulp bij het Huishouden”, d.d. januari 2011, als mogelijk richtinggevend uitgangpunt, waarbij het vanzelfsprekend lijkt dat Verpleging en Verzorging aan het lijf op voorhand uitgesloten zou moeten worden.	2e) De term gebruikelijke hulp is rechtstreeks ontleend aan de wet. Herformulering is om die reden niet aan de orde. Wat gebruikelijke hulp is zal per individuele situatie worden bepaald (maatwerk).
	2f Huisgenoot. Het verdient sterke aanbeveling de gebruikte formulering te vervangen door “Iedere persoon met wie Cliënt een gemeenschappelijk huishouden voert”	2f) Zie antwoord 1 aan ‘Participatieraad Asten’. De term huisgenoot moet overigens niet verward worden met de term echtgenoot.
	2g - Aan artikel 2.1. De melding en het onderzoek, toe te voegen: lid 2. Het College bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk.	2g) Zie antwoord 3 aan ‘Participatieraad Asten’.
	2h - Artikel 2.4.1.: achter “familie” toe te voegen *“en Cliëntondersteuner”*	2h) Gelet op Artikel 2.2 van de Verordening in combinatie met artikel 2.3.2 van de Wmo 2015 is de genoemde toevoeging overbodig.
	2i - Artikel 2.4.1.f.: achter “algemene voorziening” toe te voegen *“zoals opgenomen in het beleidsplan, bedoeld in art. 2.1.2 van de wet”.*	2i) Zie artikel 2.3.2 derde lid onder e. Het genoemde artikel in de verordening is een letterlijke verwijzing naar de wetsbepaling.
	2j - Artikel 2.5. Verslag. In zijn geheel te vervangen door:	2j) Uw suggestie wordt niet overgenomen. Het door u voorgestelde behoort ons inziens niet thuis in een verordening.

	1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek. 2. Binnen […] werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de Cliënt een verslag van de uitkomsten van het onderzoek. 3. De Cliënt tekent het verslag voor gezien of akkoord en zorgt ervoor dat een getekend exemplaar binnen […] werkdagen wordt geretourneerd aan de contactpersoon waarmee hij het gesprek heeft gevoerd. 4. Als de Cliënt tekent voor gezien, kan hij daarbij tevens aangeven wat de reden is waarom hij niet akkoord is. 5. Als de Cliënt van mening is dat hij in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, kan hij dit aangeven op het door hem ondertekende verslag	Het betreft hier uitvoeringsaspecten die geregeld dienen te worden binnen de uitvoeringsorganisatie (werkprocessen).
	2k - Artikel 2.6. De Aanvraag. In zijn geheel te vervangen door: 1. Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening kan schriftelijk, telefonisch, mondeling of elektronisch door of namens de Cliënt bij het college worden ingediend. 2. Het college kan een ondertekend verslag van het gesprek aanmerken als aanvraag als de Cliënt dat op het verslag heeft aangegeven.	2k) Voor wat betreft de door u voorgestelde toevoeging van het 2e lid bij artikel 2.6 verwijzen we kortheidshalve naar het voorgaande antwoord onder 2.j.
	2l - Artikel 2.7. Criteria voor een maatwerkvoorziening. Toevoegen als lid 1, met doornummering van de overige leden. 1. Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.	2l) Voor wat betreft de door u voorgestelde toevoeging aan het eerste lid 1 bij artikel 2.7 verwijzen we kortheidshalve naar het voorgaande antwoord onder 2.j. Bovendien ziet artikel 2.7 enkel toe op de criteria en niet op het proces c.q onderliggende stukken.
	2m - Artikel 2.8. Weigeringsgronden maatwerkvoorziening. Artikel 2.8.c. voor zover er aan de zijde van de Cliënt geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand	2m) Zie antwoord 5 aan ‘Participatieraad Asten’.

	aan het optreden van de beper-kingen of psychische of psychosociale problemen waarvoor de maatwerkvoorziening wordt aangevraagd. Volgens de Wmo-raad maakt dit artikel het mogelijk verschil te maken tussen twee groepen belanghebbenden op basis van toevallige omstandigheden. Hierdoor ontstaat volgens de Wmo-raad onacceptabele rechtsongelijkheid. Het enige selectieve criterium dat binnen dit kader van toepassing gemaakt zou kunnen worden is het begrip “Algemeen gebruikelijk”, maar dit ontbreekt in zijn geheel. 2n Artikel 3.1. Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen In tegenstelling met de artikelen 2.1 t/m 2.6 wordt in dit artikel gekozen voor delegatie door de Raad aan het College van de bevoegdheid om de hoogte van de bijdragen bij nadere regeling vast te stellen voor algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen en PGB’s. Geredeneerd vanuit het belang van Cliënten verdient het volgens de Wmo-raad sterke aanbeveling ook m.b.t. het onderwerp “Bijdrage voor Voorzieningen” deze bevoegdheid bij de Raad te laten, dit vooral gezien het belang van continuïteit en transparantie. In geval van delegatie van deze bevoegdheid naar het College is het van wezenlijk belang dat de nadere regeling van de “Bijdrage voor Voorzieningen” tot stand komt in nauwe betrokkenheid van het WMO-Platform, waarbij zonder meer als een van de standpunten vanuit het Cliëntenbelang moet worden ingebracht, dat ook de bijdrage voor algemene voorzieningen behoort mee te tellen bij de vaststelling van de maximale Eigen Bijdrage binnen het kader van het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning. Ook zal gegarandeerd moeten worden, dat het totaal van de per voorziening te betalen bijdrage nooit de kostprijs van de voorziening voor de gemeente te boven gaat.	2n) Zie antwoord 8 aan ‘Participatieraad Asten’. De inbreng van het WMO-platform is bij de vaststelling van de Nadere Regels geregeld. Voor wat betreft uw opmerking ten aanzien van de cumulatie van bijdragen voor algemene voorzieningen en bijdrage voor Maatwerkvoorzieningen hebben we helaas moeten constateren dat het niet mogelijk is om de eventuele inning van een algemene voorziening via het CAK in te regelen. Dit vraagt om nog meer terughoudendheid van het college bij het bepalen van een eventuele eigen bijdrage voor een algemene voorziening.

	2o) Artikel 5.1. Regels voor PGB. Dit artikel verwijst naar artikel 2.3.6 van de Wet. Onder lid 2 a t/m c staat vermeld onder welke voorwaarden een belanghebbende aanspraak kan maken op een PGB i.p.v. Zorg in Natura (ZIN). Door de in de wet gekozen formulering dreigen m.n. belanghebbenden met (zware) geestelijke beperkingen uitgesloten te worden van de principiële keuzevrijheid tussen PGB en ZIN. Net zoals het geval bij artikel 2.8.c dreigt ook hier een onacceptabele rechtsongelijkheid en zullen er garanties gecreëerd moeten worden voor reparatie hiervan d.m.v. een z.g. nadere regeling.	2o) In de nadere regels zal het beleid ten aanzien van het PGB verder uitgewerkt worden. Het beleid zal tot stand komen in samenspraak met diverse gremia waaronder de Wmo-raden.
	2p) Artikel 5.2. Voorwaarden pgb door personen uit sociaal netwerk. Dit artikel waardeert volgens de Wmo-raad zonder verdere sluitende onderbouwing de inzet van iemand uit het sociale netwerk in geld lager dan die van een professionele derde. Geredeneerd vanuit het Cliëntenbelang is dit voor de Wmoraad onacceptabel. Bepalend behoort te zijn de kwaliteit van de dienstverlening, niet de achtergrond van de dienstverlener. In de keuze tussen ZIN en PGB behoort aan de Cliënt principieel een volledig gelijkwaardige en beslissende positie te worden toegekend.	2p) Conform de wet hebben Gemeenten de *mogelijkheid* om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende typen hulpverleners. En ze kunnen bij het vaststellen van tarieven onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.). Overigens wordt in artikel 5.2 nadrukkelijk de term "uitgangspunt" gehanteerd waarmee een verlaagd tarief voor het sociale netwerk geen absoluut gegeven is. Zie daartoe ook de toelichting bij artikel 5.2 van de verordening.
	2q) Artikel 6.2.1.d. Het college kan onverminderd artikel 2.3.10 van de wet een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken of het verleende recht beëindigen indien de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten. Dit lid behoeft noodzakelijk aanvulling met wanneer precies de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten en wat er dan verder met de Cliënt die dit overkomt gaat gebeuren.	2q) Deze bepaling ziet toe op de situatie dat een eerder toegekende maatwerkvoorziening niet meer toereikend is als gevolg van gewijzigde omstandigheden. Hierdoor is er aanleiding om een andere passende maatwerkvoorziening te treffen, waarvoor een nieuw besluit genomen wordt. Het betreft hier maatwerk: ieder geval is anders. Een nadere duiding in algemene zin is dan ook op voorhand niet te beschrijven in het genoemde artikellid.

	2r) 6.2.2. Een besluit tot het verlenen van een maatwerkvoorziening of pgb wordt ingetrokken als blijkt dat de cliënt niet langer ingezetene is conform artikel 2.4 onder b van deze verordening. Het zou een samenwerkingsverband als Peel 6.1. volgens de Wmo-raad sieren als afgesproken en vastgelegd wordt, dat na verhuizing naar een van de andere Peel 6.1 gemeenten de toegekende maatwerkvoorziening of pgb door de cliënt meegenomen kan worden naar de gemeente van zijn nieuwe adres. 2s) Artikel 7.4.1.Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van de door hen, krachtens deze verordening, geleverde maatwerkvoorzieningen. Artikel 7.4.2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek. Dit artikel kent volgens de Wmoraad een te bepalende positie toe aan de eigen klachtenregeling van de aanbieders en behoeft dringend aanvulling vanuit de positie van de Cliënt, b.v. door inrichting van een onafhankelijk meldpunt voor WMO-klachten waar ook klachten betreffende de uitvoering door de gemeente, het CAK en de SVB gemeld kunnen worden.	2r) Uw suggestie wordt niet overgenomen. Het door u voorgestelde sluit aan bij de huidige uitvoeringspraktijk, maar behoort ons inziens niet thuis in een Verordening. Het betreft hier uitvoeringsaspecten die geregeld dienen te worden binnen de uitvoeringsorganisatie (werkprocessen). 2s) zie antwoord 4 bij Wmo-raad Gemert-Bakel.
Someren		
	De Wmo-raad Someren stemt in met de veranderingen, zoals deze verwerkt zijn in het voorliggende concept, de daar geleverde inbreng is goed verwerkt, met oog en hart voor de burger. 1. De Wmo-raad stelt voor dat de looptijd van deze verordening een tijdsspanne van één jaar omvat. Gedurende deze periode zullen de verschillende	1) De looptijd van de verordening is voor onbepaalde tijd (tot het moment dat de gemeenteraad expliciet een besluit neemt tot intrekking en vaststelling van een nieuwe (bijgestelde)

	taken en zaken goed gemonitord worden, zodat opgedane ervaringen aan de basis kunnen liggen van eventueel noodzakelijke bijstellingen in 2015.	verordening). De visie van de Wmo-raad wordt onderschreven in de zin dat een goede monitoring nodig is en indien nodig, bijstelling dient plaats te vinden. Op voorhand evenwel de looptijd bepalen op één jaar wordt niet wenselijk geacht. Een processuele gang tot vaststelling van een nieuwe verordening dient in gang gezet indien nodig.
	2. Ten aanzien van artikel 8.2 “Betrekken van de ingezetenen bij het beleid” kan bij het eerste aandachtspunt doorverwezen worden naar de “Verordening Burgerparticipatie Wmo-platform Someren”	2)In de concept-verordening zoals aangeboden vanuit de ambtelijke Peelwerkgroep is een aantal aspecten, ter nadere lokale invulling, opengelaten waaronder de te noemen verordening in artikel 8.2 eerste lid.
	3. De Wmo-raad Someren ziet het zwaartepunt van advisering in het Wmo-beleid met inbegrip van beleidsplan en eventueel nader op te stellen (uitvoerings)regels. Wij hebben er vertrouwen in dat het belang van de burger in zijn kwetsbaarheid en welbevinden op het moment dat er een beroep gedaan moet worden op de Wmo, primair staat.	3) Terecht benoemt u dat de verordening niet op zichzelf staat maar dient te worden bezien in de context van een groter geheel, waaronder het Wmo-beleidsplan en de Nadere regels die ter uitwerking van deze verordening zullen worden vastgesteld door het college. Maar bijvoorbeeld ook de contracten die momenteel gesloten worden met aanbieders (huishoudelijke ondersteuning en nieuwe taken) zijn van groot belang. Het komende jaar maar ook de jaren daarna zal in het teken staan van de transformatie. Hierbij is ook de financiële ontwikkeling van de budgetten (na 2015) een onzeker gegeven.

Nadere beantwoording vragen en opmerkingen beleidsplan jeugdhulp aan Wmo-adviesraad

Eerder heeft het college gereageerd op de vragen en opmerkingen van de Wmo-adviesraad in haar advies over het beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015-2016 en de verordening. De Wmo-adviesraad heeft hierop gereageerd en aangegeven dat eerder ambtelijk toegezegd is dat de onderdelen die door de regio niet van een reactie voorzien is, puntsgewijs zou worden beantwoord. In de brief van 30 september 2014 is dit niet gebeurd. Ook in de raadscommissie is verzocht om deze onderdelen alsnog van een reactie te voorzien. In onderstaande tabel zijn de openstaande vragen en opmerkingen opgenomen en van een korte reactie voorzien.

Vragen opmerkingen Wmo-adviesraad	**Reactie gemeente Gemert-Bakel**
Ontwikkeling lokaal netwerk Het fundament onder het hele beleid is een goed opgezet en functionerend lokaal netwerk dat feilloos aansluit op de faciliteiten die binnen het beleidsplan op regionaal niveau wordt aangeboden. Op het moment dat het lokale netwerk onvoldoende is ontwikkeld en ingericht, zal ook het beleid regionaal onvoldoende kunnen functioneren. Dit is een belangrijk zorgpunt voor de WMO Raad.	Wij hebben kennisgenomen van uw opmerking. Wij onderschrijven het belang van een goed opgezet en functionerend lokaal netwerk. Wij werken dit uit in het beleidskader Sociaal Domein 2015-2017. U bent bij de invulling van dit beleidskader reeds betrokken. Belangrijke aspecten voor het lokaal netwerk jeugdhulp in Gemert-Bakel zijn het dorps- en wijkgericht werken, de sociale wijkteams en de invulling van de functie opvoedondersteuner (4 Fte).
De lokale beleidsplannen zijn nog niet klaar. Is het lokale netwerk al ingericht? Hoe regelen we dan dat de aansluiting met de regio zonder haperingen in de hulp gaat verlopen?	Zie antwoord hierboven. De wijze waarop we de aansluiting met de regio realiseren is eveneens uitgewerkt in het concept beleidskader Sociaal Domein. Voor jeugdhulp loopt die verbinding enerzijds via de opvoedondersteuners, onder procesregie van de CJG-coördinator en anderzijds bewaakt de regisseur Jeugd het totaal.
Wat is beleid van de Gemeente Gemert Bakel hierin en wat is de relatie tot de andere vormen van zorg?	Zie antwoord hierboven. De gemeente Gemert-Bakel kiest bewust niet voor drie aparte beleidsplannen binnen het Sociaal Domein, maar voor een integraal beleidskader.
Blz. 13: De focus ligt op het inzetten van preventieve en eerstelijnszorg. In dit beleidsplan is niets over deze focus terug te vinden. Graag willen wij zo snel als mogelijk met de gemeente Gemert Bakel hierover in gesprek. Wat is de visie van de gemeente Gemert Bakel en welk beleidsplan hoort hierbij?	De Peelregio ziet preventie en eerstelijnszorg primair als een lokale verantwoordelijk. De gemeente Gemert-Bakel besteed hier dan ook aandacht aan in het beleidskader Sociaal Domein. Daarnaast wordt er in de eerste helft van 2015 een nieuw beleidsplan Publieke Gezondheid (lokaal gezondheidsbeleid) opgesteld. Ook hierin wordt uw raad vanuit haar adviserende rol betrokken.

Vragen opmerkingen Wmo-adviesraad	Reactie gemeente Gemert-Bakel
Op blz. 31 staat: “De komende jaren wordt het lokale budget steeds groter als de transformatie zijn beslag krijgt”. In het beleidsplan is hierover niets terug te vinden en dit hangt 1:1 samen met de ontwikkeling van het lokale netwerk. De WMO Raad mist in het beleidsplan juist de plannen om via ontwikkeling & innovatie te komen tot de gewenste transformatie, zowel op lokaal als regionaal niveau.	Binnen het basismodel zoals opgenomen in het beleidsplan (piramide), zetten we in op een neerwaartse beweging van geld, expertise, beslissingsbevoegdheid en zorgzwaarte. Deze beweging voeden we zoveel mogelijk van onderaf op. Ofwel, door zoveel mogelijk expertise en beslissingsbevoegdheid in de brede basis van de piramide neer te leggen, proberen we bottum-up te bereiken dat er zo min mogelijk geld en zorg in de (veelal duurdere) top ingezet wordt. De plannen om via ontwikkeling en innovatie te komen tot deze gewenste transformatie, beschrijft de gemeente Gemert-Bakel zoveel mogelijk in ons eigen beleidskader Sociaal Domein.
Hoe wordt bewaakt dat er daadwerkelijke een verschuiving komt van zwaardere naar lichtere zorg? (pag. 38)	Door voorgaande zo goed mogelijk te borgen in het beleid en de uitvoering. Daarnaast positioneren we de opvoedondersteuners onder directe aansturing van de gemeente, zodat we ook rechtstreeks kunnen sturen op de toegang tot en de coördinatie van hulp. Daarnaast ontwikkelen we een monitoringsinstrument dat ons informatie verschaft over de vraagafhandeling binnen het hele Sociale Domein, inclusief jeugdhulp, en ons in staat moet stellen rechtstreeks en vraaggericht te kunnen sturen op de inzet van hulp en ondersteuning. De ontwikkeling van dit instrument zijn we reeds binnen het uitvoeringsprogramma Wmo 2014 gestart, met het project ‘transparante resultaten: dashboard Sociaal Domein’.
Blz. 20: “De mogelijkheden om regionale samenwerking te optimaliseren, verhouden zich evenredig met de mate van uniformiteit in de lokale processen”. Welke actieplannen zijn er om deze lokale processen te uniformeren? Dit is niet terug te vinden, sterker nog, de WMO Raad krijgt zeker ook vanuit de gemeente Gemert Bakel de indruk dat zij zelfstandig en zonder regionale afstemming haar lokale processen wil inrichten.	Enerzijds zit de mate van uniformiteit opgesloten in het hanteren van hetzelfde basismodel. Belangrijke verbindingen worden gelegd tussen de opvoedondersteuner en de inzet van Jeugd- en Gezinswerkers en Specialistische Ondersteuning. De verdere uitwerking hiervan is zoals u terecht aangeeft, onderwerp van de implementatieplannen voor o.a. de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1, en betreft uitvoering dat naar onze bescheiden mening niet in het beleidsplan opgenomen hoeft te worden. Belangrijk aspect hierbij is het technisch beschrijven van de verschillende cliëntprocessen. Inmiddels zijn er 12 van deze processen geïdentificeerd.

Vragen opmerkingen Wmo-adviesraad	Reactie gemeente Gemert-Bakel
Het budget op Peelniveau bedraag 34 % en het lokale niveau slechts 6% van het totale budget. De O&O'ers moeten wel veel lokaal oplossen om te zorgen dat er niet teveel wordt doorverwezen. Is dat budget wel voldoende om gekwalificeerde mensen met voldoende uren op die posten te hebben? Hoeveel fte O&O'ers staan binnen Gemert Bakel straks ter beschikking?	Zoals aangegeven zijn wij 4 Fte opvoedondersteuners aan het werven. Daarbij gaan we uit van minimaal 24 uur per medewerker en dus 5 of 6 medewerkers, die volledig inzetbaar zijn voor de toegang tot jeugdhulp en casemanagement. Of dit voldoende is zal in 2015 uit de praktijk moeten blijken. Wij verwachten dat we voor onze gemeentegrootte daarmee meer dan genoeg ruimte creëren.
Pag. 29.: "Vormen van zorg die mensen zelf betalen worden buiten beschouwing gelaten." Kan dit in een later stadium tot aansluitingsproblemen leiden? In deze alinea valt de J&G'er binnen de vrij toegankelijke zorg.	Wij nemen kennis van uw opmerking en verwachten geen aansluitingsproblemen. In 2015 zal op basis van evaluatie en monitoring moeten blijken of dit ook daadwerkelijk zo is.
Hoe worden de financiën verdeeld en welke budget wordt vrijgemaakt voor de ontwikkeling van het lokale beleid?	In de definitieve versie is inmiddels in de financiële paragraaf een tabel met daarin de budgetverdeling opgenomen. Wij hebben onze raad geadviseerd om deze tabel naar de bijlagen te verwijzen. De gemeenteraad zal het budget en de verdeling namelijk vaststellen bij de begrotingsbehandeling. Binnen het beleidsplan moeten we de budgetverdeling als indicatief zien en niet als definitief.
Komen er ook binnen de Jeugdzorg zogenaamde "keukentafelgesprekken" met de zorgverleners in het gezin?	Van de opvoedondersteuners wordt verwacht dat zij naast het gezin gaan staan. Afhankelijk van dat wat ouders of jeugdigen prettig vinden, vinden gesprekken dan ook zoveel mogelijk thuis bij het gezin aan de keukentafel of op de bank plaats. Wat er via het gesprek in ieder geval aan bod moet komen is beschreven in de verordening. We gaan dit echter niet verder protocolleren.
Wij vragen aandacht voor het in realistisch perspectief zien van eigen kracht en het doen van een beroep op het sociale netwerk door burgers. De aangeboden Jeugdhulp kan enkel dan in de juiste relatie staan tot de hulpvraag, de eigen kracht en het sociale netwerk.	Wij nemen kennis van uw opmerking.

WMO
ADVIESRAAD GEMERT-BAKEL

ONTVANGEN
21 OKT. 2014

Aan het College van B & W en de
Gemeenteraad van de Gemeente Gemert-Bakel

Gemert, 18 oktober 2014

Betreft: advies Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017

Geacht college,

Voor u ligt het advies van de WMO Adviesraad Gemert Bakel inzake het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017. De WMO Adviesraad is tijdens de totstandkoming van de concepten betrokken geweest en een aantal van de adviezen van de WMO Adviesraad zijn al opgenomen in het voorliggende beleidskader.
Het Beleidskader is in prettig leesbare stijl geschreven, waarvoor onze complimenten. Ook de integrale aanpak is positief ontvangen.
"Beleid" is volgens de Dikke van Dale: gedragslijn voor de verwezenlijking van bepaalde doelstellingen. Duidelijk is dat daardoor er nog altijd op een behoorlijk abstract niveau binnen het Beleidskader wordt gesproken over de invulling van alle taken op het WMO gebied. Voor de WMO Adviesraad Gemert Bakel zijn de uitvoeringsplannen nog veel belangrijker omdat dan pas duidelijk wordt wat de consequenties zijn van het gekozen beleid en de uitwerking daarvan voor onze burgers. Wij willen daarom graag vroegtijdig, in de conceptfasen, betrokken worden bij de vertaling van het Beleidskader naar de Uitvoeringsplannen. Wij hebben een uitvoerig advies uitgebracht bij het Beleidskader Jeugd. Voor het onderdeel Jeugd verwijzen wij naar dit advies.

Inhoudelijk heeft de WMO Adviesraad de volgende opmerkingen en vragen:

1. Wij vragen dringend de aandacht voor het gebiedsgericht werken van de WMO consulenten in relatie tot de regionale uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. Op dit moment zien wij dat er onvoldoende daadwerkelijke aanwezigheid is van de WMO consulenten in de wijken en gebieden waarvoor zij werken. Zij worden "opgeslokt" door de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. en tegelijkertijd weet de Uitvoeringsorganisatie niet welke WMO consulenten aan welke gemeenten/wijken/dorpen gekoppeld zijn. Dit leidt tot veel onrust en onvrede bij de burgers. Om de doelstellingen uit het Beleidskader te kunnen realiseren is gebiedsgerichte aanwezigheid en werken van de WMO Consulenten

essentieel en de WMO Adviesraad Gemert-Bakel adviseert dan ook met klem een zodanige formulering op te nemen in onderhavige Beleidskader dat dit ook daadwerkelijk zo uitgevoerd wordt in de praktijk.

2. In het Beleidskader wordt in de inleiding gesproken over wat de drie decentralisaties betekenen voor de samenleving en de gewenste transformatie naar een zorgzame samenleving. Het antwoord op de vraag op welke manier de Gemeente deze transformatie gaat faciliteren blijft onderbelicht in het Beleidskader. Er wordt vooral gewerkt en gedacht vanuit de huidige samenleving en mogelijke oplossingen voor de vragen van nu. Om op lange termijn deze transformatie succesvol te kunnen realiseren, vraagt om een visie die veel verder gaat dan de huidige vragen, het zorgstelsel, burgers met specifieke kenmerken en wetten/regels/richtlijnen anno 2014. De WMO Adviesraad is van mening dat de totstandkoming van een visie op een zorgzame samenleving en de daarbij betrokken partijen niet mag ontbreken in dit Beleidskader en adviseert deze op te nemen in het Beleidskader.

3. Er ontstaat een veelheid aan rollen en functies binnen het Sociaal Domein, soms onder al bestaande namen met nieuwe inhoud en soms zijn het ook volledig nieuwe functies. De WMO Adviesraad merkt op dat de Dorpsondersteuners een centrale spil vormen binnen Gemert Bakel en ondersteunt het uitgangspunt van wijk- en gebiedsgericht werken. Tegelijkertijd bemerkt de WMO Adviesraad dat aan de Dorpsondersteuners en ook andere rollen steeds meer taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden toegeschreven. Om onduidelijkheden en overlap te voorkomen, verzoeken wij het College om de functieomschrijvingen en taakafbakening integraal op te nemen in het beleidskader. Niet alleen voor de WMO Adviesraad maar vooral voor onze burgers zal het dan veel duidelijker zijn met welke vraag je bij wie terecht kunt.

4. Onderstaande onderwerpen worden onvoldoende uitgewerkt in het Beleidskader:
    a. Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties: Binnen de hoofdstukken Preventie en Mantelzorg wordt nauwelijks ingegaan op vrijwilligersorganisaties zoals sportverenigingen, ouderenbonden, Houvast, Zonnebloem en vrouwenorganisaties. Juist deze organisaties maken een essentieel deel uit van het lokale netwerk. De WMO Adviesraad adviseert daarom om separaat beleid te ontwikkelen ten aanzien van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

b. Mantelzorg: Op welke wijze wordt de waardering van de Mantelzorgers geregeld en op welke manier worden zij betrokken in dit proces? Door de bezuinigingen neemt de druk op de Mantelzorgers alleen maar toe. Zowel de Gemeente als Verzekeraars hebben er belang bij dat Mantelzorgers "overeind" blijven, gesteund worden. Hoe wordt dit opgepakt vanuit zowel menselijk als financieel oogpunt? Hierover is onvoldoende terug te vinden in het Beleidskader. Daarom het verzoek om aan te geven in het Beleidskader hoe de Gemeente hiermee om zal gaan c.q. wat het beleid hierin is.
c. Cliëntondersteuning: 1 Van de wettelijke eisen is dat er een onafhankelijke, voor iedereen goed bereikbare en kosteloze Cliëntondersteuning wordt ingeregeld. Wat is de visie hierop van de Gemeente Gemert Bakel en hoe worden de verschillende onderdelen opgenomen in het Beleidskader?
d. De WMO Adviesraad mist het onafhankelijk toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de zorg en adviseert om dit op te nemen in het Beleidskader.

5. De WMO Adviesraad is net zoals de Gemeente niet voor een uitgebreid registratiesysteem. Wel is het wenselijk dat er op zowel cliënt- als aanbiedersniveau voldoende geregistreerd wordt zodat beleid ontwikkeld kan worden ten aanzien van noodzakelijke algemene voorzieningen, preventief beleid ontwikkeld kan worden en
beleid ook tijdig bijgesteld kan worden. Waarbij onafhankelijke beeldvorming kan worden gewaarborgd, dat wil zeggen niet afhankelijk van toevallige aanwezigheid van personen/partijen. De contouren van deze monitoring vanuit zowel klantperspectief als aanbiedersperspectief zijn onvoldoende duidelijk. De WMO Adviesraad wil graag betrokken worden en in de gelegenheid gesteld worden om advies uit te brengen bij deze monitoring, zowel de opzet, eventuele toekomstige wijzigingen en de resultaten van gevoerde monitoring

6. Op pagina 14 staat dat de Schuldhulpverlening en Minimaregelingen uitgevoerd worden door de Unit Zorg en Ondersteuning van de Gemeente Helmond. De WMO Adviesraad adviseert dit onder te brengen bij Peel 6.1., mede vanuit het oogpunt van integrale beleidsuitvoering.

7. In hoofdstuk 6 zien wij graag opgenomen dat in de Denktank Sociale Innovatie ook ervaringsdeskundigen worden opgenomen zoals vertegenwoordigers van de Seniorenraad of Houvast.

8. Hetgeen aangegeven bij punt 7 hierboven, geldt ook voor het mede vormgeven van de nulde lijn. Van de genoemde ketenpartners verwachten wij dat ze ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers betrekken bij de vormgeving van de nulde lijn.

9. De WMO Adviesraad heeft op 21 november 2012 advies uitgebracht over het WMO Beleidsplan 2012-2015. Een belangrijk aantal van de onderwerpen opgenomen in het advies zijn ook nu nog van kracht. Vandaar dat wij dit advies in de bijlage hebben toegevoegd.

Natuurlijk zijn wij graag bereid dit advies nader toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

Betsy van de Mortel-van den Crommenacker
Voorzitter WMO-adviesraad

Bijlage: Advies WMO Adviesraad 21-11-2012 WMO Beleidsplan 2012-2015

WMO
ADVIESRAAD GEMERT-BAKEL

21 november 2012.

Aan het college van B&W en de gemeenteraad
Van Gemert-Bakel.

Geachte raad en college,

De leden van de WMO-adviesraad hebben zich met veel energie gebogen over het conceptbeleidsplan zoals u dat ons heeft aangeboden. Het is besproken in werkgroepen die ieder op hun terrein een advies formuleerden, dit is gebundeld tot een algemeen advies. In de vergadering van 20 november 2012 is het onderstaand advies door de WMO raad vastgesteld. Wij bieden u dit advies aan.

Advies WMO beleidsplan 2012-2015

Algemeen.

Het beleidsplan geeft algemene kaders aan en zet in op integraal beleid gezien de toekomstige ontwikkelingen. Wij kunnen ons vinden in de werkwijze om zo integraal mogelijk te werken bij het vormgeven van de decentralisaties. Mede daarom adviseren wij u sterker in te zetten en te sturen op preventie.

Eerst een beroep op eigen kracht en hun omgeving en pas in de laatste plaats bij de gemeente aankloppen als het niet anders kan.

Wij vinden dat de gemeente de eigen verantwoordelijkheid steeds in relatie moet plaatsen tot de draagkracht van mensen. De eigen verantwoordelijkheid kan nooit verder reiken dan de lichamelijke en/of psychische draagkracht van burgers. Dit geldt zowel voor burgers die ondersteuning nodig hebben als voor mensen die anderen ondersteunen als mantelzorger of vrijwilliger.
Verder kost het ons enige moeite dit plan los te zien van het huidige beleid. De uitvoering op dit moment laat veel te wensen over. Mensen worden geconfronteerd met herziening van regels en de communicatie hierover is beslist niet in de lijn van het beleidsplan. Mensen worden niet of nauwelijks te woord gestaan en de maatregelen worden zonder goede uitleg aan de mensen opgedrongen. Wanneer de bedoelingen van het plan niet omgezet worden in concreet handelen op de werkvloer en de mensen niet bereikt is het een papieren illusie

Een Intensieve samenwerking in de regio met andere gemeentes, instellingen en organisaties zullen voordeel moeten gaan opleveren voor de inwoners.

Op weg naar uitvoering:

Heel veel beleidsvoornemens moeten worden omgezet in uitvoeringsplannen

- Wij adviseren u deze uitvoeringsplannen te voorzien van een tijdsplanning en aan te geven wie/welke organisatie de eindverantwoordelijkheid draagt voor in- en uitvoering: dus een concreet jaarwerkplan. We beseffen dat de planning dan van tijd tot tijd aangepast moet worden, maar door een tijdsplanning kan in de gaten gehouden worden of we op koers blijven. Graag willen we als WMO adviesraad geïnformeerd worden over deze rapportages en evt. bijstellingen.
- Wij adviseren u sterk in de zetten op scholing en training van voldoende medewerkers om dit integrale beleid uit te kunnen voeren. We verwachting van hen kennis en vaardigheden om de burger goed te kunnen adviseren. Wij interpreteren uw integrale benadering vanuit het cliëntperspectief. Dat impliceert kennis van

verwante regelgeving (belastingdienst, zorgverzekeraars, SVB, CAK, UWV etc.) en de vaardigheid naar hen te verwijzen.

Communicatie:

"Voor het welslagen van het nieuwe gekantelde beleid is een intensieve, open, gerichte communicatie van essentieel belang." (Citaat uit de samenvatting)

- Wij adviseren u met klem in te zetten op goede en uitgebreide informatievoorziening over de WMO en dan m.n. op het gebied van Zorg en Welzijn. Wij denken dan aan potentiële kwetsbare burgers, maar zeker ook aan hun familieleden/naasten. Dit geldt zeker ook als nieuwe regels van kracht worden.
- Wij adviseren om het WMO beleidsplan concreet kort samen te vatten in een brochure met de uitvoeringsregels, ambities, acties en de beoogde effecten hierin duidelijk voor iedere burger omschreven.
- Wij adviseren u in te zetten op een goede communicatie met belangenorganisaties. Dit om te zorgen dat zij voorzien worden van goede informatie en tools zodat zij op hun beurt hun achterban goed kunnen informeren waarbij wij er van uitgaan dat de gemeente, indien daarom verzocht, daar ook aan meewerkt. Dit geldt zeker ook als nieuwe regels van kracht worden
- Wij adviseren u om meer gebruik te maken van en te investeren in "social media", website, face-boek, e-panel, etc. zeker met de uitbreiding in de jongere doelgroepen.
- Wij adviseren u meer gebruik te maken van de kennis en kunde van MEE en andere professionele organisaties en instellingen om zo de goede en juiste informatie bij de cliënt te verzorgen.

De WMO adviesraad ziet uw communicatieplan graag tegemoet.

Compensatiebeginsel leidend in plaats van het budget

"Tenslotte wordt in de beleidsnota verwoord dat het financiële kader voor de toekomst bepaald wordt, door het bestaande omgebogen budget zoals dat in de programmabegroting 2013 is opgenomen. Eventuele nieuwe vragen en innovaties moeten binnen dit budget opgevangen worden" (citaat uit de samenvatting)

In de hele beleidsnota schrijft u dat budgetten bepalend zijn voor de uitvoering. De WMO adviesraad houdt zich liever aan de wet waarin staat :

Artikel 4
1. Ter compensatie van de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4°, 5° en 6°, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen
a. een huishouden te voeren
b. zich te verplaatsen in en om de woning;
c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.
2. Bij het bepalen van de voorzieningen houdt het college van burgemeester en wethouders rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.

M.a.w. de gemeente heeft de verplichting in voldoende mate te compenseren. De WMO adviesraad pleit er dan ook voor niet het budget maar het compensatiebeginsel leidend te laten zijn in uw beleidsnota. Het is evident dat binnen de mogelijkheid van compensatie gekozen wordt voor de goedkoopst adequate compensatie.

Leefbaarheid.

- Ons inziens is sociale samenhang de voorwaarde om mensen te stimuleren hun talenten te ontwikkelen en in te zetten ten behoeve van de samenleving. Van belang daarbij zijn o.a. de leefbaarheid van de woonomgeving, zoals goede voorzieningen in de buurt, veiligheid, passende woningvoorraad en vervoer. Het bevorderen van sociale samenhang is vooral succesvol als de gemeente zowel aansluit bij buurt- en wijkinitiatieven door bewoners als bij hun behoeftes en brede burgerparticipatie mee organiseert. Hier is volgens ons ook voor ondernemers en bedrijven in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen een rol weggelegd.
- Wij zien uw beleid burgerparticipatie dan ook graag z.s.m. tegemoet. Het is wenselijk dat de gemeente burgers nadrukkelijk uitnodigt om met burgerinitiatieven te komen en deze waar mogelijk ondersteunt met menskracht en middelen, zodat gemeente en burgers samenwerken aan verbeteringen.

Opgroeien en opvoeden.

- Wij adviseren om de verschillende mfa's te gebruiken als een fysieke ontmoetingsplek voor ouders.
- Wij adviseren in te zetten op een werkwijze die inhoudt dat gezinnen, die problemen ervaren, goed geholpen worden maar ook preventief ondersteund worden door te werken met kleine reeds bestaande multidisciplinaire teams.
- Wij vragen betreffende de transitie Jeugdzorg extra aandacht voor het goed organiseren van de zware jeugdzorg zodat daar niet een te groot deel van het beschikbare budget naar toe gaat. Ook hier is investeren in preventie van groot belang zodat het beroep op zware zorg vermindert.

Het gesprek.

- Wij adviseren bijzondere aandacht te besteden aan de deskundigheid, competenties en onafhankelijkheid van medewerkers die een rol spelen bij het tafelgesprek, de aanvraag- en indicatiestelling.
- Wij adviseren de rol van het WMO loket van de gemeente aan te passen en dit te integreren met het loket Werk en Inkomen. De rol van de dorpsondersteuners wordt steeds prominenter. Zij zullen daarvoor gefaciliteerd moeten worden in tijd en scholing.
- Graag willen we dat u het functioneren van dorpsondersteuners en gemeenteambtenaren in relatie tot "het gesprek" en in relatie tot elkaar na een jaar evalueert en ons de resultaten voorlegt.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk.

- Wij adviseren bijzondere aandacht te geven aan respijtzorg voor mantelzorgers die overbelast dreigen te raken.
- Wij adviseren respijtzorg te organiseren tot een voorliggende voorziening
- Wij adviseren u de vrijwillige inzet onder jongeren te stimuleren door specifieke aandacht voor jonge vrijwilligers en een actieve inzet op het beschikbaar stellen van maatschappelijke stages, ook nu deze niet meer verplicht zijn.

Maatschappelijke preventie ,zorg en opvang.

- Wij adviseren duidelijker in te zetten op preventie bij de verschillende doelgroepen.
- Wij adviseren vooral aandacht te vestigen op de doelgroepen, welke meer nodig hebben dan alleen de steun van de naaste omgeving om vooruit te kunnen komen.

We denken we hierbij ook aan het belang van de professionele ondersteuning richting de directe naasten. Het is enorm zwaar om continu in contact te staan met deze groep kwetsbare burgers. Deze ondersteuning is van belang om zelf er niet aan onderdoor te gaan.

- Het betreft overigens niet alleen het voorkomen van sociaal isolement, maar zeker ook het doorbreken ervan wat een hot-item hoort te zijn voor de gemeente.
- Wij adviseren een paragraaf op te nemen waarin duidelijk wordt hoe de gemeente de vluchtelingenopvang regelt.

Individuele voorzieningen.

- Wij adviseren in de uitvoering van uw beleid uit te blijven gaan van het principe van maatwerk. Dat houdt o.i. in dat u altijd individuele toetsing moet plaatsvinden en niet mag uitgaan van generieke maatregelen. Uw maatregelen moeten uiteraard ook passen binnen de wettelijke kaders. Wij vragen u dan ook uw besluiten van 10 juli aan te passen, daar waar die in strijd zijn met de wet. (Vermogenstoets bij woningaanpassing, inkomensgrens bij cvv).
- Verder adviseren wij, in het kader van maatwerk, juist niet alles dicht te timmeren met regels en protocollen. Wij vragen u samen met burgers te zoeken naar creatieve oplossingen die aansluiten bij de uitgangspunten van de kanteling en dus bij de zelfredzaamheid van burgers en passen in deze tijd.
- Wij adviseren en pleiten ervoor, dat burgers die zelf hun problemen willen oplossen, gebruik kunnen blijven maken van een Pgb.
- Wij adviseren u ook de klant actief voor te lichten over de hoogte van de eigen bijdragen. Het is dan aan de klant om de afweging te maken om de aanvraag door te zetten of in te trekken.
- Wij adviseren u duidelijke kwaliteitscriteria te beschrijven voor alle aanbieders zodat daarop geëvalueerd kan worden.

Zoals uit bovenstaand advies blijkt kunnen wij in algemene zin instemmen met de hoofdlijnen zoals die in het WMO beleidsplan zijn aangegeven, zij het met de nodige adviezen die nog tot verbetering zouden kunnen leiden.
Wij zien wel dat het beleid op veel punten beschreven is vanuit het oogpunt van een gemeentelijke organisatie en niet vanuit het oogpunt van de inwoners, de cliënten.
Grote zorgen maken wij ons om de uitvoering van dit beleid. Wij krijgen regelmatig signalen dat de kantelgedachte, adequate gesprekstechniek en brede informatie onvoldoende aanwezig zijn bij degenen die dit beleid moeten uitvoeren. Daardoor is er geen sprake van oplossingsgericht maatwerk en een samenhangende aanpak in de uitvoering.
Essentieel is dat er een duidelijk jaarwerkplan komt met tijdsindicatie, taakverdeling, resultaatverwachting en een communicatieplan.

Wij vertrouwen er op dat dit advies een bijdrage levert aan de discussie bij de vaststelling van het WMO beleidsplan 2012-2015.

Met vriendelijke groeten,

Betsy van de Mortel- van den Crommenacker
Voorzitter van de WMO adviesraad Gemert-Bakel

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr. 966974

Onderwerp: Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 'Samen Verder'

Aan de raad

Inleiding

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is vastgelegd dat de gemeente periodiek een beleidsplan dient vast te stellen met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. Bij besluit van 12 december 2012 heeft uw raad het beleidsplan Wmo/Lgb 2012-2015 vastgesteld. Per 1 januari 2015 treedt echter de nieuwe Wmo in werking en zal op basis daarvan ook een nieuw beleidsplan Wmo vastgesteld moeten zijn.
Er verandert echter meer dan alleen de Wmo. Gemeenten worden met de nieuwe Jeugdwet verantwoordelijk voor jeugdzorg. Met de Participatiewet vinden veranderingen plaats op gebied van werk en inkomen. Alle drie zijn de wetten gebaseerd op het uitgangspunt dat gemeenten het best in staat zijn om mensen te helpen bij de ondersteuning die ze nodig hebben. De gemeenten krijgen hierover dus de regie.

Vanwege de sterke relaties tussen deze drie transities en een integrale benadering van het Sociaal Domein ligt nu het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’ ter vaststelling aan u voor. De gemeente beschrijft in dit document hoe zij de ondersteuning regelt van haar inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en mee te doen in de samenleving. Hierin hebben zowel de decentralisaties AWBZ/Wmo, Jeugd en Participatie een plek. De drie genoemde decentralisaties leiden tot een grote verandering in het sociaal domein. Een transformatie naar een zorgzame samenleving in Gemert-Bakel. Dit lukt niet met uitgebreide beleidsplannen maar door te ‘doen’. We bouwen met het Beleidskader dat nu voor u ligt daarom voort op huidig beleid, zoals geformuleerd in het beleidsplan Wmo/Lgb 2012-2015 en geven op hoofdlijnen aan hoe de drie transities in de gemeente Gemert-Bakel zullen worden vormgegeven.

Beslispunten

1. Het beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’ vast te stellen inclusief bijlagen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:
Raadsvergadering d.d. 22 december 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:
Vergadering Commissie Mensen 20 november 2014

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
Het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’ is gebaseerd en bouwt voort op het eerder door uw raad vastgesteld beleidsplan Wmo/Lgb 2012-2015.
Ook is het gebaseerd op het stuk “De drie decentralisaties in Gemert-Bakel”, dat in januari 2014 in de Commissie Mensen is behandeld.

Beoogd effect
Het Beleidskader beschrijft de uitgangspunten die de gemeente Gemert-Bakel hanteert om de nieuwe taken en verantwoordelijkheden die samenhangen met de drie decentralisaties en daarmee de nieuwe Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet in samenhang uit te kunnen voeren.

Duurzaamheid
n.v.t.

Argumenten
1.1 Het beleidskader vormt een integraal kader voor het Sociaal Domein.
In het beleidskader zijn doelstellingen beschreven die betrekking hebben op zowel de terreinen Wmo, Jeugd en Participatie. Daarnaast biedt het beleidskader een brede basis voor het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein dat jaarlijks in samenwerking met de kernpartners door het college wordt opgesteld.

1.2 Met het beleidskader wordt voldaan aan de wettelijke plicht om een beleidsplan voor de Wmo vast te stellen.

1.3 Het beleidskader geeft vervolg aan het beleidsplan Wm/Lgb 2012-2015

1.4 Het beleidskader vormt een duidelijk kader voor de uitvoering van de transities AWBZ, Jeugd en Participatie.
De drie transities vragen om een transformatie binnen het gehele sociale domein naar een zorgzame samenleving. Met de beschreven doelstellingen willen we in Gemert-Bakel vorm geven aan deze transformatie. Bovendien wordt per transitie beschreven hoe de uitvoering (lokaal en regionaal) en dienstverlening worden vormgegeven.

1.5 Het beleidskader zet in op de doorontwikkeling van het dorps-en wijkgericht werken, zoals deze in eerder vastgestelde beleidskaders beschreven is.

1.6 Het beleidskader geeft de aansluiting tussen de lokale en regionale uitvoering weer.

1.7 Het ‘integraal beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017’ maakt als bijlage onderdeel uit van dit beleidskader.
Vanuit de Peelsamenwerking Peel 6.1 wordt de uitvoering van de drie decentralisaties op regionaal niveau ingericht. Op welke terreinen en hoe deze regionale uitvoering binnen Peel 6.1 wordt opgepakt is, in overeenstemming met de zes Peelgemeenten, in het ‘integraal beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017’ opgenomen.

1.8 In het beleidskader neemt de dienstverlening vanuit de gemeente Gemert-Bakel aan haar inwoners een belangrijke plek in.
De gemeente Gemert-Bakel vindt het belangrijk dat uiteindelijk elke inwoner met een hulpvraag een antwoord krijgt. Hierop is de dienstverlening binnen het sociaal domein ingericht.

1.9 Het beleidskader biedt ruimte voor innovatie
Om een transformatie binnen het sociaal domein mogelijk te maken is innovatie noodzakelijk. In het beleidskader worden burgers en organisaties uitgedaagd om nieuwe initiatieven te ontwikkelen en worden hiervoor randvoorwaarden gecreëerd.

1.10 In het beleidskader wordt grote waarde gehecht aan een zorgvuldige communicatie om zowel inwoners als professionals mee te nemen in de transformatie.

1.11 In de definitieve versie van het beleidskader zijn op basis van informele en formele advisering alle noodzakelijke wijzigingen doorgevoerd.
LEVgroep, Goed Wonen, Atlant Groep, De Zorgboog, GGD, de cliëntenraad en de Wmo-raad zijn bij de totstandkoming van dit Beleidskader in een vroeg stadium betrokken en om advies gevraagd. De adviezen en reacties hebben geleid tot enkele inhoudelijke aanpassingen van het concept beleidskader. In het kader van hun formeel adviesrecht, heeft de Wmo-raad op het definitieve concept beleidskader vervolgens nog een advies aan het college uitgebracht. Dit advies heeft niet geleid tot verdere inhoudelijke aanpassingen.

1.12 De vaststelling van het beleidskader Sociaal Domein 'Samen verder' betreft een bevoegdheid van de gemeenteraad

Kanttekeningen
Gemeenten zijn wettelijk verplicht om voor 1 november 2014 het beleidsplan Wmo vast te stellen. Gezien het late tijdstip van vaststelling van de nieuwe Wmo 2015 op 18 juli 2014 is november niet haalbaar. Er zijn geen problemen te verwachten, mits het Beleidskader Sociaal Domein voor 1 januari 2015 is vastgesteld.

Vervallen "oude" regelgeving
n.v.t.

Financiën
In het financieel kader van het Beleidskader wordt verwezen naar de conceptprogrammabegroting 2015. Uitgangspunt is dat de financiering van het Beleidskader binnen de programmabegroting onder één post Sociaal domein wordt uitgevoerd. De beschikbare middelen zullen binnen deze post voor besteding binnen het Sociaal Domein gereserveerd blijven.

Een deel van de middelen zal worden ingezet voor innovatie om zodoende de druk op duurdere, individuele voorzieningen te voorkomen.

Uitvoering
Na vaststelling van het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’ wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin concrete projecten en activiteiten om de gestelde doelen te behalen. Het vormt tevens uitgangspunt voor de bcf-contracten met onze partners in de uitvoering.

Bijlagen
1. Schema’s
2. Toelichting op dienstverleningsconcept Jeugd
3. Integraal beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017
4. Beleidsplan Jeugdhulp Peelregio 2015-2016
5. Financieel kader
6. Advies Wmo-raad
7. Reactie college op advies Wmo-raad

Ter inzage gelegde stukken
n.v.t.

Gemert, 20 oktober 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
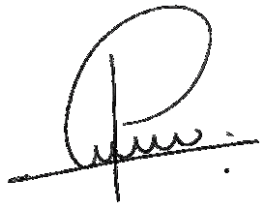	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Samen verder

Beleidskader Sociaal Domein 2015 - 2017

Wmo, Jeugdzorg en Participatie in samenhang

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk	**1**	**Inleiding**	2
Hoofdstuk	**2**	**Doelstellingen**	2
	2.1	Dienstverlening staat voorop	2
	2.2	Vraaggericht	3
	2.3	Preventie en vroegsignalering	3
	2.4	Dorps-en wijkgerichte aanpak	3
	2.5	Lokale borging	4
	2.6	Samenhang	5
	2.7	Ondersteuning van mantelzorg	5
	2.8	Regionale samenwerking	5
Hoofdstuk	**3**	**Transformatie Wmo/AWBZ**	6
	3.1	Situatiebeschrijving	6
	3.2	Uitvoering in Gemert-Bakel	7
	3.3	Regionale uitvoering	7
	3.4	Huishoudelijke ondersteuning	8
	3.5	Dienstverlening Wmo	8
Hoofdstuk	**4**	**Transformatie Jeugd**	9
	4.1	Situatiebeschrijving	10
	4.2	Uitvoering in Gemert-Bakel	10
	4.3	Regionale uitvoering	11
	4.4	Passend onderwijs	12
Hoofdstuk	**5**	**Transformatie Participatiewet**	13
	5.1	Situatiebeschrijving	13
	5.2	Uitvoering in Gemert-Bakel	13
	5.3	Regionale uitvoering	14
Hoofdstuk	**6**	**Sociale innovatie**	14
Hoofdstuk	**7**	**Communicatie**	15
Hoofdstuk	**8**	**Monitoring en Effecten**	15
	8.1	Klantervaringsonderzoek	16
	8.2	Aanbieders	16
Hoofdstuk	**9**	**Burgerparticipatie**	17
Hoofdstuk	**10**	**Financieel kader**	17
	10.1	Integratie-uitkering	17
	10.2	Wmo/AWBZ	17
	10.3	Jeugd	17
	10.4	Participatiewet	18
	10.5	Gemert-Bakel	18
Bijlagen			19

1. Inleiding

Voor u ligt het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 van de gemeente Gemert-Bakel. De gemeente beschrijft in dit document hoe zij de ondersteuning regelt van haar inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en mee te doen in de samenleving. Hierin hebben zowel de decentralisaties AWBZ/Wmo, Jeugd en Participatie een plek.

De gemeenteraad van Gemert-Bakel heeft in januari 2013 het beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)/Lokaal Gezondheidsbeleid (LGB) 2012-2015 vastgesteld. Inhoudelijk blijft dit beleidsplan onverkort van kracht. Dit Beleidskader geeft aan hoe Gemert-Bakel de drie decentralisaties uitvoert.

Na vaststelling van het Beleidskader wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin concrete projecten en activiteiten om de gestelde doelen te behalen. Het vormt tevens uitgangspunt voor de bcf-contracten met onze partners in de uitvoering.

De drie genoemde decentralisaties leiden tot een grote verandering in het sociaal domein. Een transformatie naar een zorgzame samenleving in Gemert-Bakel, waarin het vanzelfsprekend is dat we verantwoordelijkheid nemen voor ons eigen leven, we zoveel mogelijk zelf de touwtjes in handen (kunnen) houden en we ook graag iets voor elkaar willen betekenen. Een samenleving waarin we mensen ondersteunen voor wie dit niet vanzelfsprekend is en zorg kunnen blijven bieden aan de meest kwetsbare mensen in onze gemeente. Dit vraagt om een omslag op verschillende niveaus. Alle inwoners, niet alleen de inwoners met een ondersteuningsvraag maar ook de inwoners die hulp kunnen bieden, het informele netwerk, de overheid en de professionals zullen anders moeten gaan denken en handelen. Dit lukt niet met uitgebreide beleidsplannen maar door te 'doen'. Centraal bij de transformatie staat de burger die zich in een dorp/wijk bevindt met mensen en netwerken om zich heen.

2. Doelstellingen

Bij de uitvoering van deze transities gelden daarom de volgende doelen.

2.1 Dienstverlening staat voorop

Ons streven is om alle vragen van inwoners op te pakken en op te lossen. We richten hier geen uitgebreid registratiesysteem voor in maar reageren adequaat op signalen om te voorkomen dat er vragen tussen de wal en het schip (dreigen te) vallen. Signalen worden direct en los van de soort problematiek opgepakt, ook als dit betekent dat professionals over de grenzen van hun eigen werk en organisatie moeten kijken. Professionals worden geacht zich verantwoordelijk te voelen voor de gehele situatie van deze inwoner.

Voorbeeld
Een wijkverpleegkundige die bij een gezin binnenkomt omdat moeder verpleging nodig heeft na haar ontslag uit het ziekenhuis ziet dat het kind (7 jaar) zich terugtrekt en vaak alleen op zijn kamer zit. Vader heeft op dit moment geen baan, heeft alleen oog voor de televisie en maakt een depressieve indruk . De wijkverpleegkundige maakt deze signalen kenbaar bij de dorpsondersteuner, de opvoedondersteuner en de reïntegratieconsulent. Het gezin kan er vervolgens op rekenen dat deze professionals samen actie ondernemen om met de gezinsleden tot een integrale en structurele oplossing voor dit gezin te komen Hierbij worden de mogelijkheden binnen het eigen netwerk van het gezin optimaal benut en is de casusregie in deze belegd bij de opvoedondersteuner

Wij verwachten dat zij binnen hun organisatie hiervoor de ruimte krijgen. Ook is het belangrijk dat zij het vertrouwen in elkaar (kunnen) hebben om met elkaar, vanuit ieders verantwoordelijkheid, voor een oplossing te zorgen. Hierbij is het soms nodig dat een vraag wordt 'opgeschaald', maar als het mogelijk is ook weer wordt 'afgeschaald' zodat met zo min mogelijk mensen integraal wordt gewerkt en verkokering wordt voorkomen.

2.2 Vraaggericht

We richten als gemeente vanuit de vraag van onze inwoners onze dienstverlening in. Het gaat hier niet zozeer om de eerste vraag die gesteld wordt maar om de zogenaamde 'vraag achter de vraag' die de daadwerkelijke behoefte aan zelfregie en zelfredzaamheid van de inwoner aangeeft. Inwoners weten vaak zelf het beste wat een mogelijke oplossing is voor hun probleem. Daarnaast zorgt het vraaggericht werken ook voor een gerichte effectieve aanpak. Doordat vragen en mogelijke oplossingen van onderop komen, worden deze ook gedragen door de inwoners en de betrokken organisaties. De komende periode heeft het organiseren van deze vraaggerichte benadering hoge prioriteit,.

2.3 Preventie en vroegsignalering

Wij vinden het belangrijk om te investeren in collectieve preventie om te voorkomen dat een daadwerkelijke hulpvraag ontstaat. Daarvoor is het nodig om op basis van monitorcijfers een beeld te krijgen van de situatie per wijk: hoe ziet de samenstelling van de wijk er uit, waar ligt de kracht van een wijk en waar liggen knelpunten/problemen (zoals bijvoorbeeld eenzaamheid en laaggeletterdheid). Aan de hand van deze zogenaamde 'wijkscan' kan per wijk bepaald wat er nodig is aan collectieve preventie. Naast de thema's en doelstellingen die in relatie tot publieke gezondheid reeds in het beleidsplan Wmo-Lgb 2012-2015 zijn opgenomen, kunnen op basis van de wijkscans nieuwe thema's of doelstellingen geformuleerd worden. Thema's waar bijvoorbeeld aan gedacht kan worden zijn een campagne voor gezonde voeding om overgewicht te voorkomen, het versterken van weerbaarheid van jongeren of een programma gericht op het voorkomen van problemen door alcoholgebruik. Deze activiteiten worden zoveel mogelijk op basis van de vraag uit de wijk en samen met de inwoners, de wijkteams, de eerstelijnsgezondheidszorg en andere lokale partijen georganiseerd.

Daarnaast is de methode van dorps- en wijkgericht werken zelf een belangrijk instrument voor de investering in en versterking van preventie en vroegsignalering .

2.4 Dorps- en wijkgerichte aanpak

In Gemert-Bakel werken we gebiedsgericht op de terreinen: wonen, welzijn, zorg en werken, verdeeld over 6 dorpen en 3 wijken binnen Gemert. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat de uitvoering veel effectiever is als de vraag van inwoners om ondersteuning dicht bij de burger en kleinschalig wordt opgepakt. Daarnaast is dan veel minder ambtelijke en bestuurlijke bemoeienis nodig.

Dorpsondersteuners

Door de inzet van de dorpsondersteuners willen we lokale oplossingen creëren in het informele netwerk. De dorpsondersteuners zijn de coördinerende en ondersteunende sleutelfiguren uit de/het betreffende wijk/dorp. Ze gaan in gesprek met de inwoner die een ondersteuningsvraag heeft en samen zoeken zij naar een oplossing in de buurt. Ook hebben zij een makelaarsfunctie in het leggen van verbindingen binnen het persoonlijk sociaal netwerk, tussen vrijwilligersorganisaties en wijzen zij inwoners op collectieve voorzieningen. Wanneer er in een bepaalde straat of buurt vergelijkbare

problemen spelen kunnen zij ervoor zorgen dat er een informeel netwerkje wordt opgezet om het probleem aan te pakken.

Wijkteams

Wanneer de dorpsondersteuners niet kunnen voorzien in een oplossing worden zij ondersteund door andere professionals in de wijkteams. Andersom kunnen professionals via de wijkteams ook de samenwerking met het informele netwerk zoeken. Door uit te gaan van de informele ondersteuning (mantelzorg en vrijwilligers) sluit je als professional aan bij wat er in de omgeving van de burger allang gebeurt, namelijk bij de zorg en ondersteuning van mensen onderling. De professional beschouwt de mantelzorger/vrijwilliger als gelijkwaardige partner bij de zorg en zorgt voor rugdekking en ondersteuning als dat nodig is.

Sluitend netwerk van dienstverlening

Er zijn 9 wijkteams ingericht waarbinnen preventie en vroeg signalering routine moet worden en de ondersteuning in samenhang moet worden gerealiseerd. We hebben gezorgd voor herkenbare aanspreekpunten voor de partners die samenwerken en we investeren de komende periode in de samenwerking binnen de dorp- en wijkteams zodat er een sluitend netwerk van maatschappelijke dienstverlening is. De drie decentralisaties hebben daarbij ieder hun eigen dynamiek en vindplaatsen van de ondersteuningsvraag, maar komen samen in de wijkteams. Vooral samen zorgen voor een eenvoudige en integrale uitvoering met zo min mogelijk overlegtafels is daarbij het uitgangspunt. Ondersteuningsvragen horen niet op de overlegtafels thuis. Hierover vindt direct en ‘op maat’ overleg en afstemming tussen dorpsondersteuners en professionals plaats. Uitgangspunt hierbij is dat dit met toestemming van de hulpvrager en zoveel mogelijk in zijn of haar bijzijn plaatsvindt. Professionals zijn bij deze informatie-uitwisseling uiteraard gehouden aan de wettelijke privacyregelingen die binnen hun beroepsgroep gelden.

Verantwoordelijkheid

De dorpsondersteuners, de opvoedondersteuners, de Wmo-consulenten en de reïntegratieconsulenten zitten in de wijkteams en hebben de regie op de uitvoering. Zij zijn er verantwoordelijk voor dat alle vragen in beeld zijn en daadwerkelijk worden opgepakt. Oplossingen worden waar mogelijk in het informele netwerk en waar nodig in het informeel netwerk gevonden. De samenwerkende partijen in de wijkteams zorgen gezamenlijk voor een goed op elkaar afgestemde uitvoering. De managers van de deelnemende organisaties worden geacht hun medewerkers zodanig aan te sturen dat zij maximaal gebruik maken van de regelruimte in deze uitvoering.
Signalen en knelpunten in de samenwerking tussen partijen worden direct opgepakt door de deelnemers zelf. Komen zij er niet uit, dan wordt naar de overlegtafel met kernpartners opgeschaald. De gemeente is eindverantwoordelijk voor een passende oplossing van de hulpvraag en het beleid om een adequate en integrale dienstverlening mogelijk te maken. Gemeentelijke regisseurs sluiten in beginsel structureel aan bij de overlegtafels van de wijkteams om dit proces te kunnen volgen.

2.5 Lokale borging

In alle contracten die we afsluiten en samenwerkingsovereenkomsten die we aangaan, is het dorps- en wijkgericht werken verankerd. Dat geldt dus ook voor alle regionale afspraken ten aanzien van de participatiewet, de jeugdwet en de Wmo. Ook hebben we tot dusver in alle stukken de aansluiting bij onze lokale beleidskeuzes een plek kunnen geven. Het Wmo/Lgb-beleidsplan(vastgesteld op 10 januari 2013), het integrale jeugdbeleid (vastgesteld 6 oktober 2011)en het beleidskader sociale zaken (vastgesteld dd. 1-2-2011 en verlengd met een jaar dd. 8-10-2013) waren daarvoor een stevige basis.

2.6 Samenhang

In Gemert-Bakel hebben we de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van drie decentralisaties ambtelijk ondergebracht in het team Sociaal Domein om daarmee ook de lokale uitvoering in samenhang te organiseren. De uitvoering van alle drie de transities vindt plaats in de 9 wijkteams. Daarin zijn lokale verschillen mogelijk en wordt nadrukkelijk geen blauwdruk opgelegd. Voor alle 9 teams geldt wel dat zij verantwoordelijk zijn voor alle vragen die uit het betreffende gebied moeten worden opgepakt.

Wanneer het nu gaat om wonen, welzijn, zorg of werk, we pakken het in samenhang op. We vinden het belangrijk om samen met onze partners te blijven investeren in het voorkomen van problemen en het voorzien in lokale oplossingen.
Dit vraagt ook om een goede samenwerking en afstemming met de Zorgverzekeraars. Zij zijn immers verantwoordelijk voor de uitvoering van de verpleging en verzorging van onze inwoners. Een belangrijke spil in deze samenwerking is de wijkverpleegkundige. Vanaf 2015 voert deze wijkverpleegkundige collectieve (wijk)taken uit zoals het signaleren en aangaan en onderhouden van contacten met het wijkteam. Daarnaast vormt zij een belangrijke schakel met de huisarts en heeft zij ook een duidelijke functie in het 'voorkomen van onnodige instroom in de professionele zorg'. Deze functie vervult zij in samenhang met de 9 wijkteams.

We kijken daarnaast of we vragen zien die in meerdere wijken ontstaan. Wanneer dit aan de orde is kunnen we gericht zorgen voor extra inzet zodat ook de andere gebieden daar van kunnen profiteren. We zien ook kansen wanneer het gaat om het herkennen van problemen in een vroeg stadium. Wanneer er op diverse plaatsen vergelijkbare problemen zichtbaar worden kunnen we deze ook in samenhang aanpakken. Hiermee willen we voorkomen dat we niet telkens opnieuw het wiel uit hoeven te vinden.

2.7 Ondersteuning van mantelzorg

Als gevolg van de transformatie in het Sociaal Domein neemt de druk op mantelzorgers steeds verder toe. Met name de hulpvrager, maar zeker ook de gemeente en de Zorgverzekeraar hebben er groot belang bij dat de mantelzorger overeind blijft en dat de nodige ondersteuning wordt geboden om zodoende overbelasting te voorkomen. Elke hulpvraag, elke situatie is anders en vergt vanaf stap één afstemming met zowel de hulpvrager als de mantelzorger en ondersteuning op maat. Hierbij is het belangrijk deze ondersteuning zoveel mogelijk afhankelijk van de behoefte te organiseren, via algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen. Gemert-Bakel beschikt over een steunpunt mantelzorg en vrijwilligerswerk, deels ondergebracht bij LEV-groep.
Daarnaast voelen mantelzorgers een blijk van waardering als steun in de rug. Het is aan de gemeente om vanaf 2015 een alternatief te bieden voor het 'oude' mantelzorgcompliment en in samenspraak met mantelzorgers of vertegenwoordigers invulling te geven aan een regeling voor een passende waardering voor mantelzorgers.

2.8 Regionale samenwerking

De drie decentralisaties zijn drie grote operaties. Vanuit de Peelsamenwerking 6.1 wordt de uitvoering ervan op regionaal niveau ingericht. De genoemde operaties zijn complex vanwege de omvang van het aantal inwoners die er mee te maken gaan krijgen, de enorme budgetten die er mee gemoeid zijn en tenslotte het inrichten van een uitvoeringsorganisatie voor zes gemeenten.

Vanuit de drie decentralisaties zijn herkenbare gezichten in de wijkteams aanwezig die de verbinding kunnen maken met de regionale uitvoering. Hiermee kunnen we een goede aansluiting realiseren tussen de lokale verantwoordelijkheid en de zaken die we in de regio in gezamenlijkheid uitvoeren. Omdat regionale beleidskeuzes gevolgen kunnen hebben voor lokale mogelijkheden en andersom, zorgen we daarnaast voor korte lijnen met de regionale uitvoeringsorganisatie en de gemeentelijke organisatie van Gemert-Bakel. Uitgangspunt daarbij is dat de regionale samenwerking, de lokale uitvoering maximaal faciliteert en andersom dat de lokale uitvoering optimaal aansluit bij de regionale uitvoeringsorganisatie.

Onderstaand schema geeft de aansluiting weer tussen de lokale en regionale uitvoering binnen de drie transities.

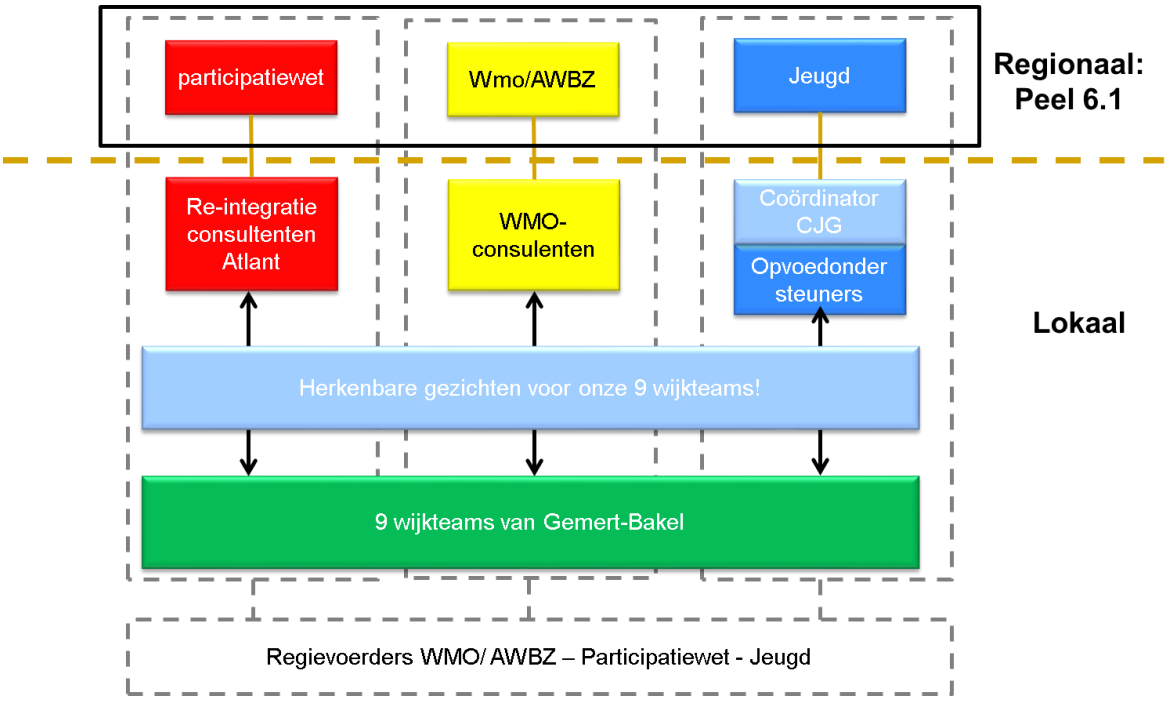

Binnen de gemeente zorgen regievoerders voor een goede afstemming tussen de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 en de lokale dorps- en wijkgerichte aanpak. Alle drie de decentralisaties worden volgens dat concept uitgevoerd.

3. Transformatie Wmo/AWBZ

3.1 Situatiebeschrijving

Sinds 2007 voert de gemeente de Wmo uit om maatschappelijke participatie en goede zorg voor mensen met een beperking mogelijk te maken. In dat kader is zij nu al verantwoordelijk voor de uitvoering van de hulp bij het huishouden, het collectief vraagafhankelijk vervoer, het aanpassen van woningen en de verstrekking van hulpmiddelen. Vanaf 1 januari 2015 krijgt de gemeente daarnaast de taak om mensen te ondersteunen die momenteel zijn aangewezen op de AWBZ . Het gaat daarbij om kortdurend verblijf (respijtzorg) en het bijbehorende vervoer, persoonlijke verzorging die in het verlengde wordt geboden van begeleiding (5% van het totale budget in de AWBZ), beschermd wonen (GGZ-C), de inloopfunctie GGZ en cliëntondersteuning.

De gemeenten in de Peelregio zijn vanaf medio 2011 samen opgetrokken in de voorbereiding op de decentralisatie van de AWBZ-taken naar de Wmo. Inmiddels is voor de individuele voorzieningen binnen de Wmo per 1 juli 2015 een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van start gegaan. Ook de uitvoering van de toekomstige taken vanuit de AWBZ zal daarbij aansluiten. Verder krijgt de gemeente uit de AWBZ ook taken ten aanzien van jeugd overgeheveld. Deze komen te vallen onder de jeugdwet en worden in deze notitie meegenomen in het hoofdstuk over de decentralisatie jeugd.

3.2 Uitvoering in Gemert-Bakel

Uitvoeringsorganisatie Peelsamenwerking Wmo Individuele Voorzieningen
Bij de vorming van de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie is afgesproken dat vaste Wmo-consulenten gebiedsgericht blijven werken en dus 'op locatie dicht bij de bevolking' werkzaam zijn , hun lokaal netwerk kennen en dat de samenwerking met de dorpsondersteuners zoals die nu is, in tact blijft.

Decentralisatie AWBZ-taken naar de Wmo
Als het gaat om de taken die vanwege de decentralisatie vanuit de AWBZ naar de gemeente komen is de inzet van de gemeente Gemert-Bakel om de behoefte aan ondersteuning van de toekomstige Wmo- cliënten zoveel als mogelijk te compenseren in hun eigen omgeving.. Hierbij ligt de focus op preventie en vroegsignalering via het dorps-en wijkgericht werken en wordt gebruik gemaakt van bestaande (kleinschalige) faciliteiten en vrijwillige inzet, met alleen professionele inzet daar waar het hoognodig is. Om dit te kunnen realiseren worden de bestaande wijkteams daar waar noodzakelijk toegerust om ook deze nieuwe doelgroepen zoveel mogelijk te kunnen ondersteunen en elke hulpvraag van de burger op het gebied van de Wmo te kunnen beantwoorden. Onze inzet is het mogelijk te maken dat onze inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Enerzijds door het bieden van passende ondersteuning maar ook door op zoek te gaan naar vernieuwende mogelijkheden. Het schema in bijlage 1A geeft weer hoe deze vraag via het dorps- en wijkgericht werken wordt opgepakt.

3.3 Regionale uitvoering

Uitvoeringsorganisatie Peelsamenwerking Wmo Individuele voorzieningen
Binnen de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie 'Peel 6.1 Zorg en Ondersteuning' vindt de uitvoering van de individuele voorzieningen (maatwerkvoorzieningen onder de nieuwe Wmo) plaats. De uitgangspunten daarbij zijn vastgelegd in het document 'Uitvoeringsorganisatie Peelsamenwerking Wmo-Prestatieveld 6 (collegebesluit d.d. 11 juni 2013)
Op dit moment vindt binnen Peel 6.1 de voorbereiding plaats van de taken die ook per 1 januari vanuit de decentralisatie AWBZ door de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie zullen worden uitgevoerd.

Integraal beleidskader Wmo in de Peelregio
Ook op andere terreinen binnen de Wmo waaronder de maatschappelijke opvang, beschermd wonen en huiselijk geweld vindt regionale samenwerking plaats. Op welke terreinen en hoe de regionale uitvoering van de Wmo binnen Peel 6.1 wordt opgepakt kunt u uitgebreid lezen in het 'Integraal beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017'. Hiervoor verwijs ik u naar bijlage 3. Aparte vermelding verdient de cliëntondersteuning aan mensen met een beperking waarvoor gemeenten per 1 januari 2015 verantwoordelijk worden. Ook de werkwijze om tot een zorgvuldige lokale/(sub)regionale inbedding hiervan te komen, staat in het regionaal beleidskader beschreven.

Het beleidskader Wmo in de Peelregio sluit aan bij de uitgangspunten van dit lokaal beleidskader Sociaal Domein .

3.4 Huishoudelijke ondersteuning

Per 1 januari 2015 wordt de gemeente geconfronteerd met een fikse korting op het budget voor de hulp bij het huishouden. Om deze bezuiniging te kunnen realiseren willen we in Gemert-Bakel het gebruik van een persoonsgebonden budget (pgb) voor de hulp bij het huishouden stimuleren. Een pgb heeft veel voordelen. Met een lager pgb-tarief kunnen mensen met eenzelfde budget meer hulp uit het informeel netwerk inzetten dan via de zorgaanbieder het geval zal zijn. Ook houden zij zelf de regie over de hulp en de werkzaamheden en voert de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de betaling en verantwoording van het pgb uit, zodat de administratieve lasten minimaal zijn. Als gevolg van deze laatste wettelijke verplichting van uitbetaling door de SVB, zal het lokale instrument 'de alfacheque' per 1 januari 2015 ook opgaan in het pgb.
Daarnaast is in de Peelregio inmiddels gestart met de resultaatgerichte inkoop van de hulp bij het huishouden per 1 januari 2015. De gemeente komt daarbij met de zorgaanbieders (in de regio) een vast bedrag per cliënt overeen om het resultaat "een schoon huis' te realiseren. De gemeente bepaalt straks alleen nog of een cliënt hulp nodig heeft. De zorgaanbieder bespreekt vervolgens met de cliënt wat er nodig is om het huis schoon en prettig leefbaar te houden.

Vanuit het Rijk zijn per 1 januari 2015 gedurende twee jaar en onder strikte randvoorwaarden extra middelen beschikbaar gesteld, bedoeld om werkgelegenheidsproblemen als gevolg van de forse bezuinigingen op de Wmo op te vangen. Om aanspraak te kunnen maken op deze middelen is ook vanuit Peel 6.1, in overleg met betrokken zorgaanbieders, een plan bij het ministerie ingediend. Afhankelijk van de reactie vanuit het ministerie zal vanuit Peel 6.1 uitvoering aan het plan worden gegeven.

3.5 Dienstverlening Wmo

De gemeente Gemert-Bakel vindt het belangrijk dat uiteindelijk elke burger met een hulpvraag binnen de Wmo (ongeacht bestaande of nieuwe taken) een antwoord krijgt. Haar ambitie is dat via het dorps- en wijkgericht werken 80% van de vragen lokaal kunnen worden opgelost; samen en dichtbij de burger, in het informeel netwerk en alleen professionele inzet waar nodig. Lukt het niet om binnen het lokale veld of netwerk oplossingen te vinden, dan hebben we een regionaal netwerk (peel 6.1) dat als vangnet dient voor de overige 20% van de (meest complexe) vragen. Hierbij zal eveneens het uitgangspunt zijn dat zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij het lokale netwerk.

Onderstaand schema geeft weer hoe de gemeente haar dienstverlening voor de Wmo (bestaande en nieuwe taken) heeft ingericht.

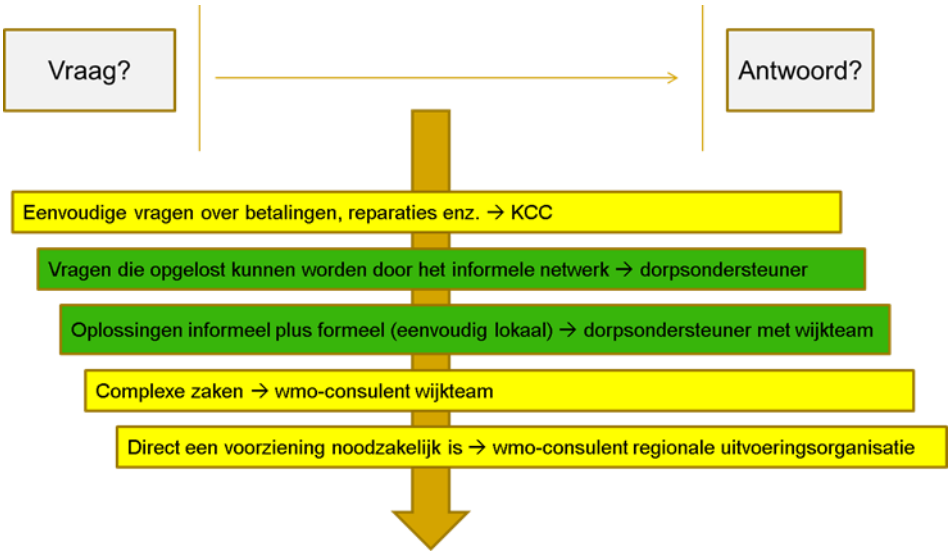

Groen: lokaal
Geel: Peelregio

Toelichting:
In de wijkteams vormen de dorpsondersteuners en alle andere betrokken professionals een sluitend netwerk van maatschappelijke dienstverlening. De wijkteams hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om problemen rondom participatie en zelfredzaamheid in een vroeg stadium te herkennen, signaleren en door te verwijzen. De dorpsondersteuners zoeken bij eenvoudige vragen in eerste instantie naar een oplossing in het informeel netwerk. Als er daarnaast ondersteuning vanuit het formele netwerk nodig is zijn zij samen met het wijkteam verantwoordelijk voor een goed op elkaar afgestemde uitvoering. Ook Wmo-consulenten maken deel uit van deze wijkteams en hebben samen met de dorpsondersteuners de regie op de uitvoering rondom de Wmo. Bij complexe problematiek pakt de Wmo-consulent dit vanuit het wijkteam verder op zodat de noodzakelijke voorzieningen ingezet kunnen worden. Wanneer er direct een voorziening nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis of als men vragen heeft over een voorziening die al is aangevraagd/toegekend kan men daarvoor rechtstreeks bij de regionale uitvoeringsorganisatie terecht.
.

4. Transformatie Jeugd

De jeugdzorg in Nederland wordt gedecentraliseerd naar gemeenten. Wij worden hiermee per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp (jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg, lichtverstandelijk gehandicapten), Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK), jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp.
We hebben bij het opstellen van de kadernotitie integraal jeugdbeleid 2011-2014, de lokaal educatieve agenda 2012-2014 en het beleidsplan Wmo-Lgb 2012-2015 al in voldoende mate beleid ontwikkeld en geborgd in de uitvoering om zo voldoende voorbereid te zijn op de transitie jeugdzorg. De algemene visie op het integraal jeugdbeleid, thema's en doelstellingen binnen het lokaal jeugdbeleid, zoals beschreven in de zojuist genoemde notities zijn volledig voor de komende vier jaar.

4.1 Situatiebeschrijving

De reeds bestaande gemeentelijke taken voor opvoed- en opgroeiondersteuning (Wmo-functies Centrum voor Jeugd en Gezin) zijn ondergebracht bij de wijkteams. Het gaat dan om informatie en advies, signalering, het bieden van licht pedagogische hulp, toeleiding naar hulp en zorgcoördinatie. De bestaande kernpartners geven hier uitvoering aan. De opvoedondersteuners hebben de regie op de uitvoering van deze taken.

We hebben een doorgaande lijn en dekkend aanbod voor al onze inwoners, van 0 tot 100 jaar. De aandacht van jeugdprofessionals voor een jeugdige houdt niet op, op de dag dat deze 18 wordt, maar een uitloop kent tot een maximale leeftijd van 23 jaar. In die periode wordt de hulp en ondersteuning overgedragen naar professionals die binnen het wettelijk kader van de Wmo werken of aan professionals die binnen het kader van de Wlz of Zvw werken.

We hebben de inrichting van het lokale veld voor de transitie jeugdzorg voorbereid met de kernpartners uit het CJG-netwerk en onderwijsveld :

- LEVgroep
- De Zorgboog
- GGD Brabant Zuidoost
- Stg. Peuterspeelzaalwerk Gemert-Bakel
- Commanderij College
- Samenwerkingsverband WSNS (Primair Onderwijs)
- Bureau Jeugdzorg
- MEE Zuidoost Brabant

Dit is echter geen limitatieve lijst van kernpartners die binnen het lokale veld betrokken zijn bij opvoed- en opgroeiondersteuning, en het bieden van jeugdhulp.

Regionale samenwerking

In het kader van de jeugdwet zijn we verplicht om regionaal samen te werken met de 21 gemeenten binnen de regio Zuidoost Brabant. Door de veelheid aan en complexiteit van taken en verantwoordelijkheden ontkomen we daar ook niet aan. Daarnaast hebben we er zoals aangegeven voor gekozen om ook voor de transitie jeugdzorg binnen de subregio Peel 6.1 samen te werken. In het kader van de provinciale versnelling 2014 (enkelvoudige ambulante hulpverlening onder verantwoordelijkheid van de gemeenten) zijn we bij wijze van pilot in Gemert-Bakel gestart met de inzet van opvoedondersteuners en binnen Peel 6.1 met de inzet van Jeugd- & Gezinswerkers. Deze situatiebeschrijving wordt weergegeven in het schema in bijlage 1B

4.2 Uitvoering in Gemert-Bakel

In onze visie op de transitie jeugdzorg is het noodzakelijk om het lokale veld voor opvoed- en opgroeiondersteuning en jeugdhulp te versterken en verder uit te bouwen. Aan de bestaande functies van het CJG wordt al uitvoering gegeven door de verschillende netwerkpartners van het CJG. Deze functies worden in overleg met de kernpartners de komende jaren versterkt en uitgebreid.

In het kader van de nieuwe taken voor jeugdhulp worden aan het lokale veld nieuwe functies toegevoegd. Dit zijn in ieder geval de lokale toegang tot jeugdhulp en de zorgcoördinatie of casusregie als er sprake is van jeugdhulp. Voor Gemert-Bakel kiezen we ervoor de opvoedondersteuner als nieuwe functie te introduceren, die verantwoordelijk is voor de lokale toegang tot jeugdhulp en casusregie heeft binnen gezinnen waar jeugdhulp aan de orde is. In

principe blijft de opvoedondersteuner verantwoordelijk voor de casusregie in het gezin, tenzij bepaald is dat de casusregie of –verantwoordelijkheid belegd is bij een regionale voorziening (Peel 6.1 of Zuidoost Brabant).Deze professionals worden opgenomen in de negen wijkteams, worden gepositioneerd op en werken nauw samen met de zogenaamde vindplaatsen in de dorpen en wijken.

In situaties waar dorpsondersteuners of professionals op de vindplaatsen en basisvoorzieningen de inschatting maken dat er geen jeugdhulp aan de orde is, hoeft de opvoedondersteuner in eerste instantie ook niet betrokken te worden. De dorpsondersteuners of deze professionals worden dan geacht om voor opvoed- of opgroeivragen binnen hun eigen mogelijkheden en reguliere processen naar oplossingen te zoeken en te voldoen aan de vraag van onze inwoners.

Hiermee organiseren we een sluitend en alles omvattend netwerk gericht op jeugd en gezinnen, waarbinnen eventuele risico's bij het opvoeden of opgroeien van onze jeugdige inwoners vroegtijdig gesignaleerd worden, en snel en adequat van passende acties voorzien worden. Hierdoor kunnen we in een vroeg stadium werken aan verantwoorde oplossingen in de eigen leefomgeving en wanneer dit noodzakelijk is snel opschalen naar vormen van zwaardere vormen van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Vertrekpunt dient altijd de vraag van de jeugdige en/of ouder te zijn. Daarop baseren we ons dienstverleningsconcept jeugd, dat er dan op hoofdlijnen als volgt uit ziet :

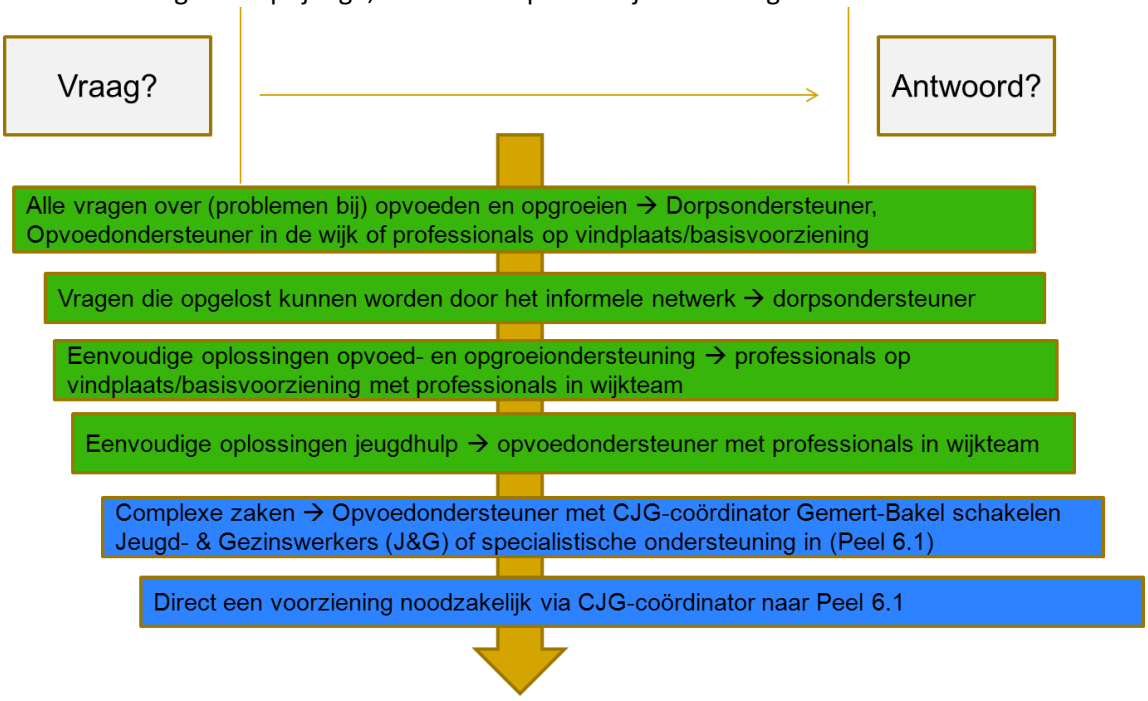

Groen = lokaal, Blauw = Peel 6.1
Voor een toelichting zie bijlage 2

4.3 Regionale uitvoering

Zoals uit voorgaande blijkt werken we ten aanzien van de uitvoering van de jeugdwet op twee niveaus regionaal samen. Ook hebben het Rijk en de VNG op landelijk niveau een aantal afspraken gemaakt.

Beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015-2016

Op alle terreinen van de jeugdwet vindt regionale samenwerking plaats. Op welke terreinen en hoe de regionale uitvoering van jeugdhulp binnen Peel 6.1 en de regio Zuidoost Brabant wordt opgepakt is beschreven in het 'Beleidsplan Peelregio 2015-2016'. Ook staat daarin beschreven met welke zaken door het Rijk en VNG op landelijk niveau geregeld zijn. Hiervoor verwijzen we u naar bijlage 4 Het beleidsplan Jeugdhulp Peelregio sluit aan bij de uitgangspunten van dit lokaal beleidskader Sociaal Domein .

4.4 Passend Onderwijs

Parallel aan de transformatie jeugdhulp lopen de ontwikkelingen in het passend onderwijs. De Wet Passend Onderwijs laat zich samenvatten in het streven om alle kinderen zo thuis-nabij mogelijk onderwijs te bieden. Hierbij staat de onderwijsbehoefte van het kind centraal. Scholen stellen een ondersteuningsprofiel op waarmee ze duidelijk maken welke vormen van ondersteuning zij kunnen bieden. Een school die niet in staat is een kind passend onderwijs te bieden, heeft de verantwoordelijkheid voor het vinden van een school die dat wel kan. Passend Onderwijs en de transitie Jeugdzorg zijn gescheiden verantwoordelijkheden die verbinding krijgen in de zorg voor kinderen die dit nodig hebben.

Zowel binnen de jeugdwet als de wet Passend Onderwijs worden gemeenten en onderwijs verplicht gesteld regionaal samen te werken en binnen de regio samenwerkingsafspraken te maken over de aansluiting en afstemming tussen (passend) onderwijs en jeugdzorg zijn binnen. De Peelgemeenten hebben hier toe afspraken gemaakt met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs Helmond-Peelland VO-VSO en Passend Onderwijs Helmond-Peelland PO. Afgesproken is dat de verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg tenminste eruit bestaat dat tenminste één jeugdzorgprofessional van de externe zorgstructuur, aansluit bij de interne zorgstructuur van het onderwijs , die tenminste bestaat uit de zorgcoördinator of internbegeleider van de betreffende school. De wijze waarop deze aansluiting concreet wordt ingevuld, wordt vastgesteld in lokaal overleg tussen betreffende gemeente(n) en scholen/schoolbestuur/schoolbesturen. In Gemert-Bakel hebben we afgesproken dat de betreffende jeugdzorgprofessional tenminste de opvoedondersteuner is, die op of nabij de vindplaats gepositioneerd wordt.

5. Transformatie Participatiewet

5.1 Situatiebeschrijving

Vanaf 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Het doel van de wet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. De gemeente wordt vanaf die datum verantwoordelijk voor alle mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. Deze mensen zitten nu in de WWB, Wsw en Wajong. De gemeente heeft voor de nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk het bieden van ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling. Voor de re-integratieondersteuning krijgt de gemeente een gebundeld re-integratiebudget en meer instrumenten tot haar beschikking. Gemeenten bepalen op basis van maatwerk wie voor welke vorm van ondersteuning in aanmerking komt.
Wanneer inwoners er niet in slagen om te werken, hebben ze inkomensondersteuning nodig. Hieronder valt het verstrekken van een bijstandsuitkering, het minimabeleid en de schulddienstverlening. De financiële zelfredzaamheid van onze inwoners is een randvoorwaarde voor de zelfredzaamheid op het gebied van werk, zorg en jeugd/gezin. Een stevige verankering in en samenhang met de lokale en regionale uitvoering is van belang.
De wet gemeentelijke Schulddienstverlening is op 1-7-2013 in werking getreden. Op grond van deze wet rust op gemeenten de verplichting om een samenhangende dienstverlening te organiseren, waarbij niet enkel de schulden worden aangepakt, maar ook de samenhangende (gezins) problemen aandacht krijgen. Een gezonde financiële gezinssituatie zorgt ervoor dat alle gezinsleden op de alle terreinen volop mee kunnen doen.

5.2 Uitvoering in Gemert-Bakel

De uitvoering van de reintegratietaken, nu nog ondergebracht bij de Atlant Groep, wordt met ingang van 1-1-2015 de verantwoordelijkheid van het Werkbedrijf. De dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden en werkgevers en de bijbehorende werkprocessen worden regionaal ingericht. De doelstelling is om zoveel mogelijk mensen aan het werk te houden en te krijgen.

De samenhang tussen de lokale en regionale uitvoering re-integratie wordt als volgt weergegeven:

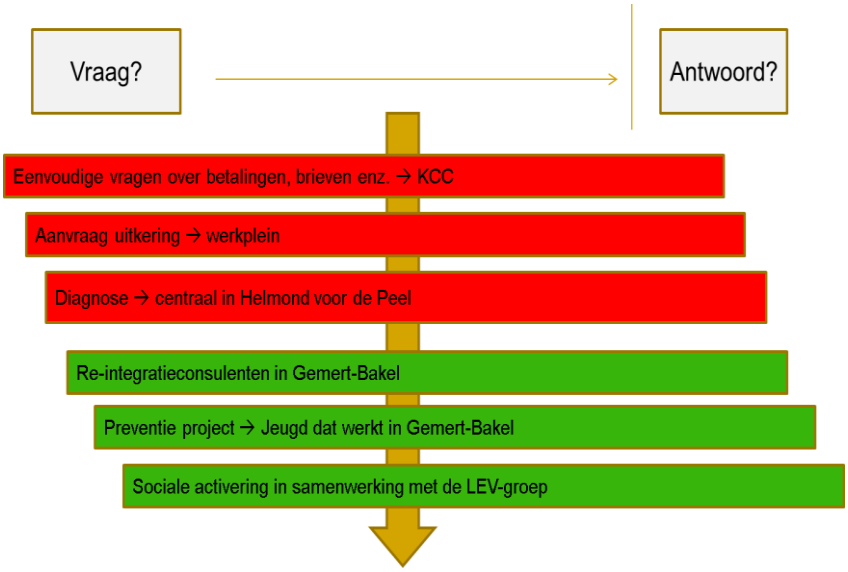

Toelichting schema:
De klantbegeleiders werk werken vanuit de regionale uitvoeringsorganisatie, maar op lokaal niveau. De klantbegeleiders werk zijn zichtbaar aanwezig in het lokale netwerk. Ze werken samen met de klantbegeleiders inkomen in het toekomstige Werkbedrijf en met de sociale wijkteams.

Daarnaast blijven we werken aan een sluitende aanpak van jongeren. Een van de instrumenten daarvoor is het lokale projecten gericht op de reintegratie van jongeren (Jeugd dat Werkt). De basisvoorziening die we in Gemert-Bakel gaan oprichten is bovendien een lokale voorziening voor sociale activering van alle kwetsbare inwoners die ondersteuning in de vorm van structuur en begeleiding nodig hebben.

De uitvoering van het minimabeleid en de schulddienstverlening ziet er als volgt uit:

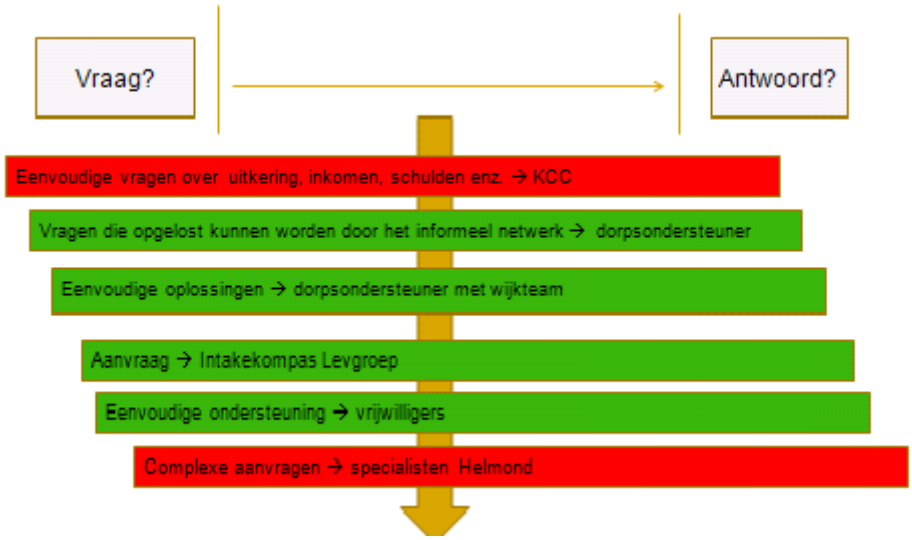

Toelichting schema
(Inkomens)ondersteuning aan minima levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van schulden. Daarom is het van belang om in een vroeg stadium problematische situaties te herkennen en binnen het informele netwerk op te lossen, zodat schulden worden voorkomen. De dorpsondersteuners, wijkteams en professionals hebben een verantwoordelijkheid om financiële problemen in een vroeg stadium te herkennen, signaleren en door te verwijzen.
Bij de Lev groep is de toegang tot schulddienstverlening ondergebracht. Via het intakekompas wordt beoordeeld of het om een eenvoudige of complexe financiële problematiek gaat. Afhankelijk van de uitkomst worden lokale of regionale instrumenten ingezet en of er sprake is van andere problematiek die aandacht nodig heeft. Wanneer de schuldenproblematiek complex is, wordt doorverwezen naar de specialisten in Helmond.
Bij complexe financiële problemen en samenhangende problemen op andere gebieden is een werkwijze volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur noodzakelijk. Alleen dan is een samenhangende en op het gezin afgestemde ondersteuning effectief en duurzaam.

5.3 Regionale samenwerking

De Participatiewet wordt door de 6 gemeenten in gezamenlijkheid aangepakt. De regionale kadernotitie Participatiewet Peelregio is inmiddels vastgesteld.
Er zullen regionaal diverse instrumenten worden ingezet om mensen aan het werk te helpen. Veel van die instrumenten kennen we nu ook al (stage, werken met behoud van uitkering, matchingsunit, Peelland@work enz.) De loonkostensubsidie is een nieuw instrument. De loonwaarde van uitkeringsgerechtigde wordt gemeten. Een werkgever die een uitkeringsgerechtigde in dienst neemt, betaalt de vastgestelde loonwaarde plus de loonkostensubsidie die hij van de gemeente ontvangt, ter hoogte van het verschil tussen het bruto minimumloon en de loonwaarde. De loonkostensubsidie bedraagt maximaal 70 procent van het Wettelijk minimumloon (WML), vermeerderd met een vergoeding voor de werkgeverslasten.
De specialistische schulddienstverlening is ondergebracht bij de regionale samenwerking Peel 6.1.

Deze taak wordt uitgevoerd door de Unit Zorg en Ondersteuning Peel 6.1. Dit geldt ook voor de uitvoering van de diverse minimaregelingen zoals de bijdrage regeling maatschappelijke participatie, de langdurigheidstoeslag en de bijzondere bijstand.

6. Sociale innovatie

Om de transformatie binnen het sociaal domein vorm te kunnen geven, is innovatie noodzakelijk. Dezelfde taken, op dezelfde manier uitvoeren en met minder budget is geen optie. Dit betekent dat we burgers en lokale partners uitdagen en uitnodigen om samen nieuwe initiatieven te ontwikkelen en daarin te investeren. Lokale initiatieven die bijvoorbeeld bijdragen aan het versterken van het informeel netwerk, het behoud van de eigen regie van inwoners van Gemert-Bakel en het opzetten van algemene voorzieningen; kortom initiatieven die de druk op de duurdere vormen van ondersteuning verminderen. Om dergelijke initiatieven mogelijk te maken, zal van het beschikbare budget voor het sociaal domein een deel hiervoor gereserveerd worden. Ook wordt gedacht aan het inrichten van een 'denktank' met mensen uit diverse geledingen van de samenleving binnen Gemert-Bakel (zoals het bedrijfsleven, de zorg en de techniek) om dergelijke initiatieven te stimuleren, op te halen, te bundelen en te beoordelen op hun haalbaarheid.

7. Communicatie

Om iedereen –inwoners en professionals- mee te nemen in de transformatie is een zorgvuldige en uitgebreide communicatie van groot belang. De nieuwe wet- en regelgeving in het sociale domein staan in het teken van 'de kanteling'. Hiermee wordt beoogd dat burgers zoveel mogelijk meedoen vanuit hun eigen kracht en mogelijkheden en niet meer automatisch terugvallen op de gemeente en/of andere instellingen. Dit vraagt van de overheid, maatschappelijke en professionele organisaties en burgers een transformatie op het gebied van betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking. Alleen dan blijft de zorg betaalbaar en komt deze terecht bij de mensen die deze ook echt nodig hebben.
Deze transformatie kan alleen een succes worden als alle betrokkenen meegenomen worden in dit proces en optimaal geïnformeerd zijn over dit beleid . Hiervoor is een structurele, open en intensieve communicatie nodig.
De communicatiedoelstelling is tweeledig:

- Het 'kantelen' van onze samenleving: zowel inwoners als professionals
- Iedereen informeren over de inhoud: welke veranderingen zijn er op het gebied van zorg, welzijn, gezondheid en werk (m.n. 3 transities) en welke gevolgen heeft dit voor de inwoners algemeen en voor de (individuele) voorzieningen in het bijzonder.

Van wezenlijk belang is dat deze communicatie in begrijpelijke taal en afgestemd op de doelgroep plaatsvindt. De gemeente heeft hiervoor een burgerpanel ingericht dat alle communicatie over de drie transities vanuit de gemeente naar haar inwoners hierop toetst.
Om deze communicatie vervolgens structureel in te bedden, zal van het beschikbare budget voor het sociaal domein een deel hiervoor gereserveerd worden.

8. Monitoring en Effecten

We vinden het belangrijk dat monitoring van resultaten binnen het Sociaal Domein zowel vanuit klantperspectief gebeurt als vanuit de aanbieders.

8.1 Klantervaringsonderzoek

Gemeenten worden met de Wmo 2015 in het kader van de 'horizontale verantwoording' verplicht om jaarlijks een klantervaringsonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek is bedoeld om te meten hoe

burgers/cliënten de aan hen geboden maatschappelijke ondersteuning beoordelen en geeft gemeenten input voor de lokale beleidscyclus. Er zal gewerkt worden met een standaard vragenlijst voor het onderzoek zodat benchmarking door gemeenten mogelijk is. De vragenlijst zal in gezamenlijk opdrachtgeverschap van VWS en VNG worden ontwikkeld en cliëntorganisaties worden hierbij betrokken.
Naast dit verplicht klantervaringsonderzoek vanuit de gemeente worden mensen geconfronteerd met andere verplichte onderzoeken door de Zorgverzekeraars en diverse zorgaanbieders. Wij vinden het belangrijk om hier zoveel mogelijk samen in op te trekken , aan te sluiten en te combineren waar mogelijk om mensen niet te overvragen.

8.2 Aanbieders

We stellen ons zelf ten doel om gezamenlijk met de kernpartners resultaten Sociaal Domein transparant inzichtelijk te maken. We zien daarvoor een gezamenlijke opdracht aan gemeente en kernpartners:

"Samenwerkende instellingen moeten in integrale rapportages laten zien wat het effect is van hun inspanning op het Wmo-beleid. De instellingen krijgen binnen vastgestelde kaders en resultaatafspraken handelingsvrijheid om de uitvoering rondom de (informele) nuldelijn in te richten, omdat zij de expertise hebben om op de juiste wijze de dienstverlening in te richten rondom onze inwoners en goed in staat zijn om aan te geven welke informatie sturingsrelevant is. De gemeente moet zich naast sturen op het eigen beperkte budget ook verantwoorden over de beleidsdoelstellingen binnen het Sociaal Domein aan het Rijk. Op basis van periodieke rapportages laten we samen zien de uitvoering op adequate wijze te hebben ingericht en dat we doen wat we met elkaar afgesproken hebben."

Uitgangspunt daarbij is dat we de rapportage- en verantwoordingsdruk zo beperkt mogelijk houden, maar tegelijkertijd resultaten en effecten van beleid voldoende monitoren en hierover aan elkaar, de gemeenteraad en het Rijk rapporteren.

Samen met de kernpartners ontwikkelen we een systeem van monitoring en rapportage, waardoor er periodiek adequate beleids- en sturingsinformatie over het sociaal domein beschikbaar is, de kernpartners kunnen voldoen aan hun verantwoordingsverplichting in het kader van de verstrekte subsidies en prestatieafspraken, en de gemeente kan voldoen aan haar verantwoordingsverplichting aan het Rijk.

De monitoringsgegevens worden daarbij zoveel mogelijk in zo eenvoudig mogelijke integrale (management-)rapportages, door kernpartners in een gezamenlijk document en/of systeem aangeleverd.

In 2013 en 2014 hebben we ten aanzien van het lokaal jeugdbeleid al een eerste stap gezet om te komen tot een integrale inhoudelijke rapportage over de resultaten binnen het lokaal jeugdbeleid. Daarnaast zijn we in 2014 gestart met het ontwikkelen van een monitor over de resultaten van de vraagafhandeling via het dorps- en wijkgericht werken. In 2015 en verdere jaren borduren we hierop zoveel mogelijk voort en breiden we e.e.a. uit naar de volledige breedte van het sociaal domein. Sleutelwoorden daarin blijven eenvoudig, simpel en volledig.

De Wmo-raad zal op de hoogte worden gehouden van de resultaten van de monitoring. Immers deze informatie vormt samen met de uitvoeringsprogramma's de basis voor evaluatie en eventuele bijstelling van beleid.

9. Burgerparticipatie

Omdat we met dit beleidskader voortbouwen op bestaand beleid en hebben we niet gekozen voor een brede inspraak van burgers maar voor een zorgvuldige afstemming met onze kernpartners, de Wmo-raad en de cliëntenraad. Naast de formele advisering aan het college is de Wmo-raad in een vroeg stadium in de gelegenheid gesteld te reageren op het concept beleidskader. De opmerkingen en aanvullingen van de Wmo-raad en ook die van de kernpartners zijn nog zoveel mogelijk verwerkt voordat het definitief concept beleidskader aan college en raad zijn voorgelegd.

Jaarlijks wordt samen met de kernpartners een uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin concrete projecten en activiteiten om de gestelde doelen uit het beleidskader te behalen. Hierbij is het streven om ook de inwoners zoveel mogelijk een plek te geven om samen met hen de uitvoering vorm te geven.

10. Financieel kader

10.1 Integratie-uitkering Sociaal Domein

Met ingang van 2015 worden gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De decentralisaties gaan in 2015 gepaard met een toevoeging van € 10,4 miljard aan het gemeentefonds. In eerste instantie was het de bedoeling dat hiervoor een apart deelfonds sociaal domein in het leven zou worden geroepen, zodat gemeenten deze middelen alleen zouden kunnen besteden binnen het sociaal domein. Het kabinet heeft inmiddels besloten deze bestedingsvoorwaarde te laten vervallen en de middelen per 2015 via een integratie-uitkering sociaal domein binnen het gemeentefonds aan gemeenten te verstrekken.

10.2 Wmo/AWBZ

Bij de overgang van begeleiding naar de nieuwe Wmo heeft het kabinet in het regeerakkoord aangegeven dat er 25% op de nieuwe taken bezuinigd zou moeten worden. In het begrotingsakkoord van 2014 heeft het kabinet landelijk 195 miljoen euro beschikbaar gesteld om in 2015 de ‘landing’ draaglijker te maken. Op basis daarvan gaf het ministerie van VWS aan dat er voor 2015 niet 25% maar ‘slechts’ 11% bezuinigd zou moeten worden. Het feit dat het pgb voor de overgangscliënten in 2015 niet zomaar gekort mag worden was daarin niet meegenomen. VWS heeft aangegeven dat de algehele korting voor 2015 daarmee uitkomt op 14,2%. Dit percentage is gebaseerd op de uitgaven in 2013. Volgens de septembercirculaire is er voor de gemeente Gemert-Bakel een bedrag van € 3.515.879,- beschikbaar voor de nieuwe taken vanuit de AWBZ . Vanaf 2016 wordt gefaseerd een objectief verdeelmodel ingevoerd. De eerste inzichten in de betekenis daarvan voor de beschikbare budgetten zullen pas in de septembercirculaire komen.
Daarnaast zal de integratie-uitkering Wmo voor 2015 worden verlaagd naar € 1.966.403 (ten opzichte van een bedrag ad € 2.669.292 in 2014). Dit heeft te maken met de genoemde taakstelling voor de hulp bij het huishouden.

10.3 Jeugd.

Volgens de septembercirculaire is er in 2015 via het Sociaal Deelfonds voor de gemeente Gemert-Bakel een bedrag van € 5.619.418,- beschikbaar voor transitie jeugdzorg. Het totale macrobudget voor jeugdzorg is volgens de meicirculaire met 3% t.o.v. het macrobudget in 2014 gekort. In 2017 zal deze rijkskorting op lopen tot 15% t.o.v. 2014.

Het macrobudget is voor 2015 verdeeld op basis van historisch gebruik. Vanaf 2016 zal het macrobudget verdeeld worden op basis van een objectieve verdeelsleutel. Een meerjarenperspectief voor het budget jeugdhulp is daarom nog niet te geven.

Binnen Peel 6.1 heeft een werkgroep in de eerste helft van 2014 per gemeente een inschatting van de verdeling van het macrobudget naar verschillende zorgvormen. Dit overzicht is opgenomen in het beleidsplan jeugdhulp Peelregio 2015-2016 en vormt de basis waarop de gemeentelijke begroting 2015 opgesteld is. Op basis van dit overzicht zijn ook de inkoopbudgetten voor de inkooporganisatie Peel 6.1 en Eindhovense inkooporganisatie jeugdzorg Zuidoost Brabant

Naast het bedrag voor jeugdhulp dat de gemeente ontvangt via de Integratie-uitkering, ontvangt de gemeente zeker nog tot 2019 een Brede Doeluitkering voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook deze uitkering zetten we in voor de inrichting en uitvoering van het lokale veld voor opvoed- en opgroeiondersteuning, en jeugdhulp. In 2015 ontvangt de gemeente Gemert-Bakel hiervoor een bedrag van € 593.065,-. Jaarlijks wordt in de mei- of septembercirculaire bekend gemaakt wat de hoogte van deze brede doeluitkering in het daaropvolgende jaar exact zal zijn.

10.4 Participatie

Het voorlopige budget Participatiebudget bestaat uit het klassieke budget voor reintegratie (Werkdeel) en het budget voor de uitvoering WSW. Uit de septembercirculaire blijkt dat het voor Gemert-Bakel in totaal gaat om een budget van € 5.684.593,- in 2015.

De Educatiemiddelen die tot 1-1-2015 deel uitmaken van het Participatiebudget worden vanaf die datum uitbetaald aan de centrumgemeente (Helmond). De educatievoorzieningen worden regionaal ingekocht en uitgevoerd.

10.5 Gemert-Bakel

In Gemert-Bakel werken we binnen het Sociaal Domein conform de programmabegroting die gelijktijdig met dit Beleidskader ter vaststelling naar de gemeenteraad wordt gebracht. Pas dan wordt het financieel kader definitief.
Omdat de decentralisaties gepaard gaan met fikse kortingen op het budget en nieuwe taken voor de gemeenten met zich meebrengen, wordt binnen de programmabegroting voorgesteld de middelen binnen de begroting onder één post Sociaal Domein onder te brengen om ontschotting mogelijk te maken en deze middelen voor besteding binnen het Sociaal Domein te reserveren. Regelmatig vindt er monitoring van de uitgaven binnen het Sociaal Domein plaats waarbij tevens gekeken wordt naar alternatieven om besparing te kunnen realiseren.
Een deel van deze middelen zal worden ingezet voor innovatie om zodoende de druk op duurdere, individuele voorzieningen te voorkomen . Hieronder vallen ook de middelen die nodig zijn voor het creëren van randvoorwaarden om dergelijke initiatieven mogelijk te maken. We denken hierbij aan kosten van communicatie, de huur van accommodatie en personeel, waarbij gestreefd wordt naar het hanteren van een verdienmodel, bijvoorbeeld via een eigen bijdrage of sponsoring.

Wmo/AWBZ	Jeugd	Participatie	Totaal Sociaal Domein
€ 5.482.282	€ 6.212.483	€ 5.684.593,-	€ 17.379.358

BIJLAGEN

Bijlage 1: Schema's

Bijlage 2: Toelichting op dienstverleningsconcept Jeugd

Bijlage 3: Integraal beleidskader Wmo in de Peelregio 2015-2017

Bijlage 4: Beleidsplan Jeugdhulp Peelregio 2015-2016

Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’

Bijlage 1: Schema’s

1A: Dorps- en wijkgericht werken Sociaal Domein

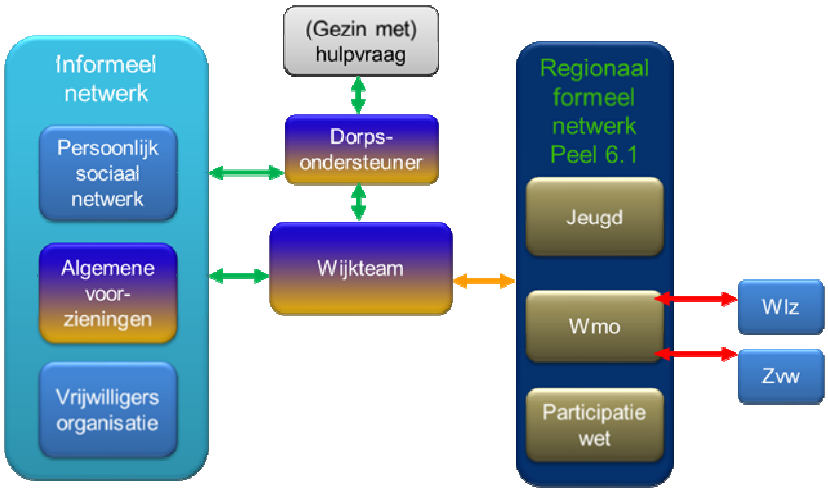

1B: Dorps- en wijkgericht werken bij jeugdhulp

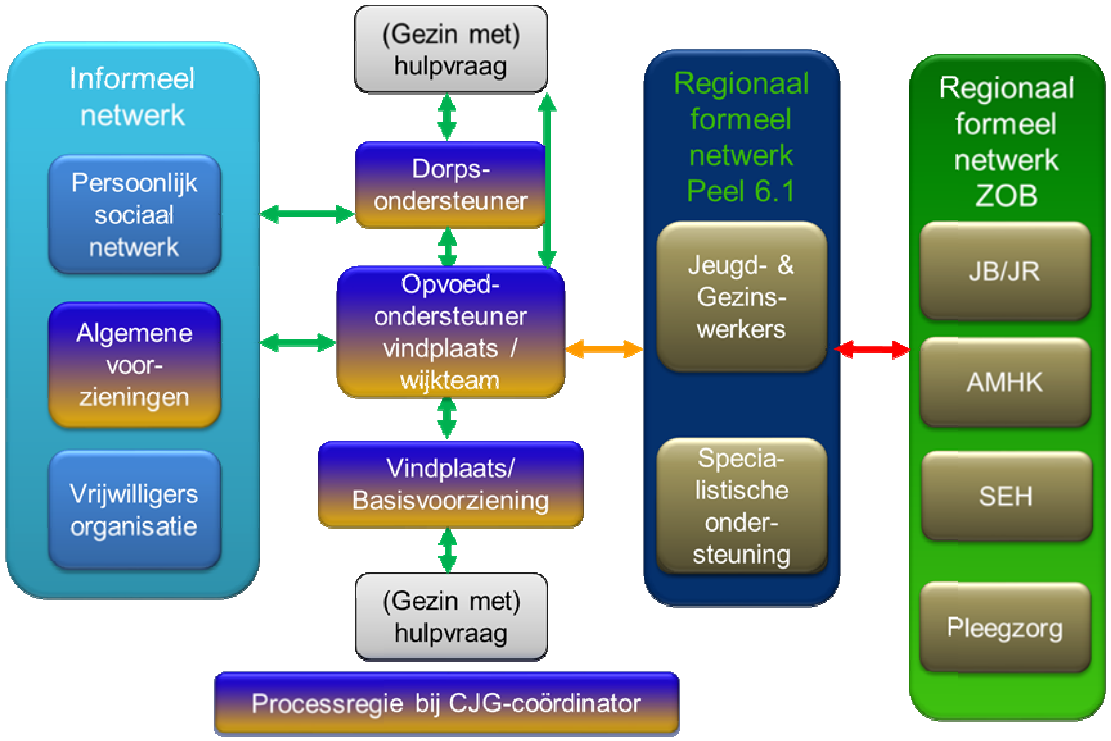

1C: Lokale veld opvoed- en opgroeiondersteuning

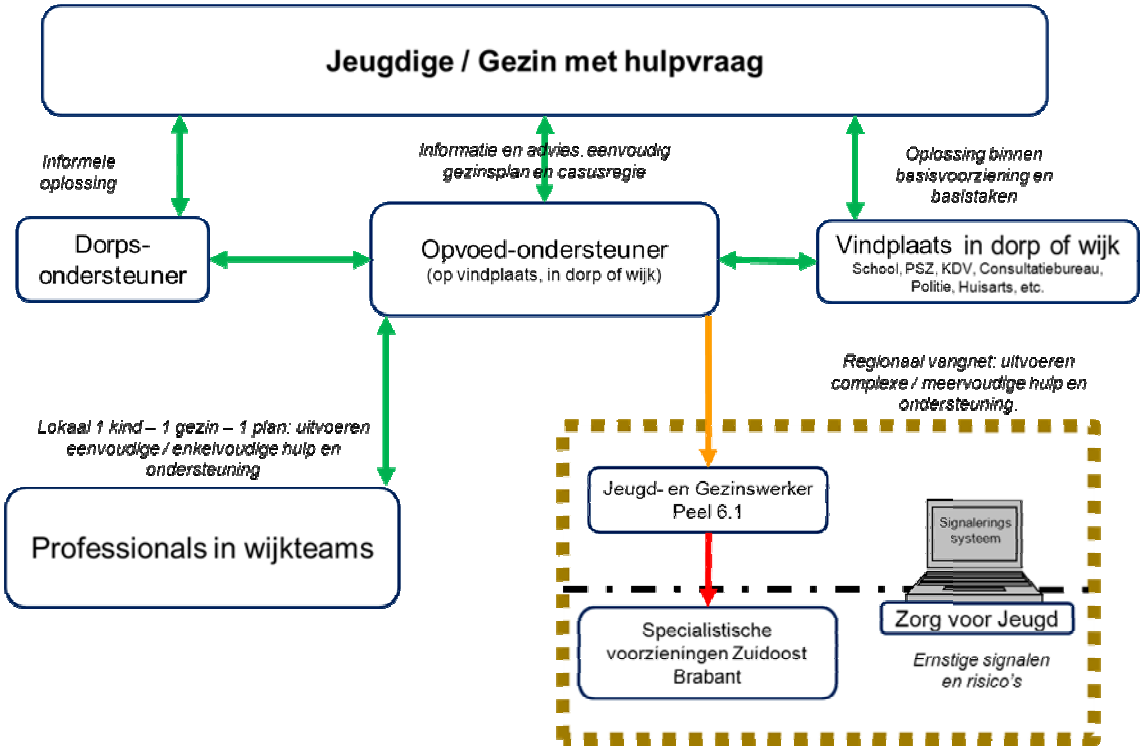

Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 ‘Samen Verder’

Bijlage 2: Toelichting op dienstverleningsconcept Jeugd

Binnen het lokale veld voor jeugdhulp hebben verschillende actoren een specifieke rol en positie. In onderstaande paragraven worden de belangrijkste kort toegelicht.

1 De dorpsondersteuner
Voor de rol en positie van de dorpsondersteuner wordt kortheidshalve verwezen naar paragraaf 2.2 Dorps- en wijkgerichte aanpak. Voor de dorpsondersteuner zal snel duidelijk zijn of hij/zij een jeugdige, ouder en/of het gezin van een voldoende adequate oplossing kan voorzien. Kan de dorpsondersteuner dit niet of onvoldoende, dan schakelt de dorpsondersteuner de opvoedondersteuner in.

2 De vindplaatsen
De vindplaats is een basisvoorziening waar jeugdige en ouders in het dagelijks leven logischerwijze regelmatig komen. De belangrijkste vindplaatsen zijn de (brede) scholen (primair en voortgezet onderwijs), peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, het consultatiebureau, het verpleegkundig onderzoek jeugdgezondheidszorg van de GGD, politie en huisartsen. Deze basisvoorzieningen bieden de jeugdige en/of ouders de dienstverlening zoals op basis van andere wet- en regelgeving dan de jeugdwet (bijv. wet op het primair onderwijs, wet op het voortgezet onderwijs, wet Passend Onderwijs, wet Kinderopvang, Wet ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie, wet Maatschappelijke Ondersteuning en wet publieke gezondheid) in hun basistakenpakket opgenomen is. Als blijkt dat de vindplaats de jeugdige en/of ouders niet of onvoldoende van een adequate oplossing kan voorzien, dan schakelt de vindplaats de opvoedondersteuner die dichtbij of op de vindplaats gepositioneerd is.

3 De opvoedondersteuner
In het kader van de jeugdwet is de opvoedondersteuner te omschrijven als een vrij toegankelijke voorziening en vormt tevens de toegang tot de niet vrij toegankelijke voorzieningen voor jeugdhulp. Als jeugdige en/of ouder daarvoor kiest, dan kunnen zij daarom ook rechtstreeks terecht bij de opvoedondersteuner, zonder tussenkomst van een dorpsondersteuner, of professional op de vindplaatsen of uit de wijkteams.
De opvoedondersteuner bespreekt samen met de jeugdige en/of ouder welke vraag naar hulp en ondersteuning er precies is. Vervolgens bespreekt de opvoedondersteuner wat de jeugdige en/of ouder zelf kunnen doen, wat het informele netwerk kan doen, wat professionals op de vindplaats en in de wijkteams kunnen doen en welke vormen van specialistische ondersteuning (zie beleidsplan jeugdhulp Peelregio) er eventueel nodig is. De opvoedondersteuner legt dit samen met de jeugdige en/of ouder vast in een eenvoudig gezinsplan en regelt conform de methodiek van wrap arround care, samen met de jeugdige en/of ouder dat de noodzakelijke professionals ingezet worden. Als de opvoedondersteuner tot het oordeel komt dat er bij de jeugdige en/of ouder sprake is van onvoldoende zelfregie en/of er sprake is van problemen op meerdere levensgebieden tegelijk, dan is de opvoedondersteuner bevoegd om door te verwijzen de Jeugd- en Gezinswerker, specialistische ondersteuning en/of specialistische voorzieningen.

4 Jeugd- & Gezinswerkers, specialistische ondersteuning en specialistische voorzieningen
De inzet van Jeugd- & Gezinswerkers en specialistische ondersteuning hebben we regionaal georganiseerd binnen Peel 6.1. De inzet van specialistische voorzieningen hebben we in samenspraak tussen Peel 6.1 en de regio Zuidoost Brabant georganiseerd. Voor de inzet van specialistische ondersteuning en specialistische voorzieningen is een beschikking noodzakelijk. Voor de inzet van Jeugd- & Gezinswerkers kan om een beschikking gevraagd worden. Ook al worden de inzet voorzieningen binnen Peel 6.1 en/of Zuidoost Brabant georganiseerd, de daadwerkelijke uitvoering,

ofwel het bieden van hulp en ondersteuning vindt zoveel mogelijk in de thuissituatie, thuisnabij, de eigen leefomgeving, het dorp of de wijk plaats.

5 Rol en positie huisarts, medisch specialist en jeugdarts

In de jeugdwet is onomstotelijk opgenomen dat de huisarts, medisch specialist en jeugdarts een directe verwijzende bevoegdheid heeft naar de voorzieningen voor jeugdhulp. Onomstotelijk omdat de jeugdwet het niet toelaat dat gemeenten nadere voorwaarden aan een verwijzing door deze beroepsgroepen. Het is dus van belang dat er samenwerkingsafspraken gemaakt worden met deze beroepsgroepen. Met medisch specialisten en jeugdartsen maken we op regionaal niveau samenwerkingsafspraken. Met de huisartsen maken we zoveel mogelijk binnen het lokale veld samenwerkingsafspraken over de wijze waarop aansluiting gevonden wordt bij het dorps- en wijkgericht werken. Tegelijkertijd ontkomen we er voor deze beroepsgroep niet aan om ook op regionaal niveau samenwerkingsafspraken te maken. Ook hier geldt dat we van onderaf, dus vanuit het lokale veld redeneren. Daarvoor zijn we in 2014 reeds gesprekken gestart met vertegenwoordigers van de huisartsen(-praktijken) uit de 7 dorpskernen.

Bijlage 3:

Beleidskader

Wmo in de Peelregio 2015 – 2017

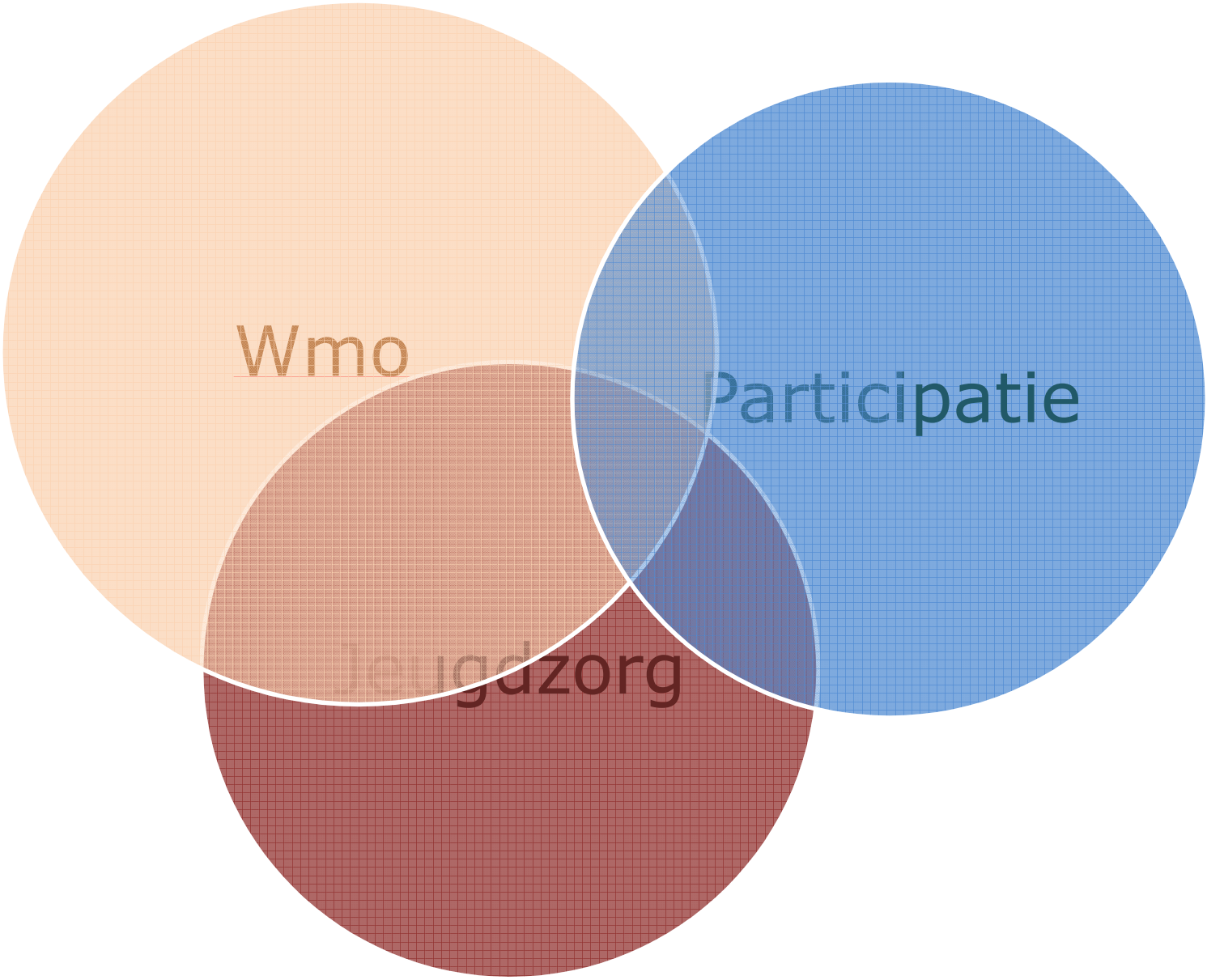

Inhoudsopgave

Samenvatting ... 4

Leeswijzer ... 6

Hoofdstuk 1 ... 7

Wmo beleidskader ... 7

1.1. Inleiding ... 7

1.2. Doelen en resultaten ... 7

1.3. Visie ... 8

1.3.1. Lokaal en Peelregionaal ... 8

1.3.2. Verantwoordelijkheden lokaal netwerk ... 9

1.3.3. Proeftuin informele zorg ... 11

1.4. Toegang ... 11

1.5. Samenhang en verbinding met andere taken in het sociaal domein ... 12

1.5.1. Jeugdbeleid ... 12

1.5.3. Veiligheidsbeleid ... 17

1.5.4. Cliëntondersteuning ... 19

1.5.5. Gezondheidsbeleid ... 21

Hoofdstuk 2 ... 24

Maatwerkvoorzieningen Wmo ... 24

2.1. Maatwerkvoorzieningen ... 24

2.1.1. Inleiding ... 24

2.1.2. Doelen en resultaten ... 25

2.1.3. Werkwijze ... 25

2.1.4. Financiering ... 26

2.2. Opvang en beschermd wonen ... 26

2.2.1 Inleiding ... 26

2.2.2. Doelen en resultaten ... 26

2.2.3. Werkwijze ... 27

2.2.4. Financiering ... 28

2.3. Huiselijk geweld en kindermishandeling ... 29

2.3.1 Inleiding ... 29

2.3.2. Doelen en resultaten ... 29

2.3.3. Werkwijze ... 30

2.3.4 Financiering ... 30

Hoofdstuk 3 ... 32

Financieel kader ... 32

3.1. Inleiding ... 32

3.2. Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Peel 6.1 ... 32

3.3. Bekostigingsmodel regionale uitvoeringsorganisatie 32
3.4. Exploitatiebegroting GR 33
3.5. Integratie-uitkering 33
3.6. Planning en control 34
3.7. Toezicht en sturing 34
3.7.1. Inleiding 34
3.7.2. Sturing middels inkoop en subsidie 34
3.7.3. Cliëntenparticipatie 35
3.7.4. Kwaliteitseisen 35
3.7.5. Delen van gegevens en waarborg privacy van cliënten 36

Samenvatting

Mensen willen zoveel mogelijk de regie (kunnen) nemen over het leven en zo min mogelijk afhankelijk zijn van anderen. Voor de overheid is het van belang om deze zelfredzaamheid te bevorderen, onder meer om de kosten van de sociale voorzieningen betaalbaar te houden. Vanaf 1 januari 2015 treedt een nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) die regelt dat mensen ondersteuning krijgen in hun leefomgeving als ze dat nodig hebben. Ook worden nieuwe taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) aan de Wmo toegevoegd.

Veranderingen in het sociale domein

Maar er verandert meer dan alleen de Wmo. Gemeenten worden met de nieuwe Jeugdwet verantwoordelijk voor jeugdzorg. Met de Participatiewet vinden veranderingen plaats op gebied van werk en inkomen. Alle drie zijn de wetten gebaseerd op het uitgangspunt dat gemeenten het best in staat zijn om mensen te helpen bij de ondersteuning die ze nodig hebben. De gemeenten krijgen hierover dus de regie. De Peelgemeenten trekken samen op in de voorbereidingen op de drie nieuwe wetten. Zo is op 1 juli 2014 de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 gestart die de uitvoering van de Wmo voor de zes Peelgemeenten regelt. In de toekomst worden meer uitvoeringstaken in Peel 6.1 ondergebracht. Ook een deel van de beleidsvoorbereiding doen de gemeenten samen. Dat geldt ook voor het Integraal Beleidskader Wmo Peel 6.1 2015-2017.

Visie Peelgemeenten

De visie van de Peelgemeenten is dat inwoners zo lang mogelijk kunnen functioneren in de eigen leefomgeving, door gebruik te maken van de eigen kracht en sociale netwerken, zoals hulp van familie, vrienden, buren of vrijwilligers(organisaties). Door dat lokale netwerk te ondersteunen en faciliteren is meer mogelijk en hoeft minder snel een beroep te worden gedaan op relatief dure professionele voorzieningen. Het ondersteunen van het lokale netwerk is een taak van elke gemeente afzonderlijk. Tussen gemeenten, dorpen, wijken en buurten kunnen grote verschillen zitten, maatwerk is nodig. Als de hulp van het eigen sociale netwerk en de lokale voorzieningen niet afdoende zijn, is een vangnet nodig. Dat kan bestaan uit collectieve voorzieningen of maatwerkvoorzieningen. Maatwerk impliceert verschillen tussen inwoners. Het uitgangspunt is altijd een kwalitatieve oplossing voor de hulpvraag.

Samenhang

De (nieuwe) taken in het sociale domein moeten in samenhang worden opgepakt. Met elkaar, maar ook met andere (bestaande) gemeentelijke beleidsterreinen. Zo kunnen problemen bij het vinden van betaald werk samenhangen met problemen binnen het gezin, gezondheids- of huisvestingsproblemen of schulden. Ook een goede verbinding tussen zorg en veiligheid is van belang, denk bijvoorbeeld aan de aanpak van jongerenoverlast, multi probleemgezinnen, huiselijk geweld en kindermishandeling.

De gemeenten zijn vanaf 2015 ook verplicht om cliëntondersteuning te organiseren voor al hun inwoners. Dat houdt in dat inwoners een beroep kunnen doen op een organisatie waar vanuit een onafhankelijke positie informatie, advies en algemene ondersteuning geboden wordt op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, (preventieve) zorg, jeugdzorg, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen. Gemeenten boden al cliëntondersteuning voor een aantal doelgroepen, die taak wordt dus ruimer. Ook het gemeentelijk gezondheidsbeleid hangt samen met de beoogde veranderingen. Een gezonde leefstijl is belangrijk voor mensen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen deelnemen aan de samenleving. Hoe de afzonderlijke Peelgemeenten gezondheidsbevordering invullen staat hen voor een belangrijk

deel vrij. In Peelverband verwachten we van de organisaties die door ons gefinancierd worden dat zij oog hebben voor de gezondheidssituatie van onze inwoners.

Maatwerkvoorzieningen

Een maatwerkvoorziening is een op de persoon afgestemd aanbod van individuele maatregelen, die iemand kunnen helpen om zelfstandig te kunnen blijven wonen en mee te doen aan de samenleving. Tot nu toe had je recht op ondersteuning als je iets niet kon; dat is de compensatieplicht. Dat verandert in de resultaatverplichting: het uitgangspunt is wat je wel kunt en wat je in je eigen netwerk kunt organiseren. En met wat er lokaal aan voorzieningen beschikbaar is. De Wmo-consulenten werken daarom gebiedsgericht en zijn goed bekend met het lokale professionele en informele netwerk en de sociale netwerken van hulpvragers en in de wijk. Doel is om de lokale infrastructuur zodanig vorm te geven dat er sprake is van een zorgzame samenleving, waarin zo min mogelijk een beroep hoeft te worden gedaan op de (duurdere) maatwerkvoorzieningen. Mensen kunnen blijven rekenen op maatwerkvoorzieningen als ze niet zonder kunnen. De voorzieningen die nodig zijn kopen we als Peelgemeenten gezamenlijk in. In nauwe samenspraak met de zorgaanbieders zijn we bezig met slim inkopen en willen we mogelijkheden voor innovatie benutten.

Opvang en beschermd wonen

Het is een taak van de centrumgemeente Helmond om passende maatwerkvoorzieningen te bieden aan inwoners van de regio die niet in staat zijn om op eigen kracht zelfstandig te leven, en beschermd wonen of opvang behoeven. Bijvoorbeeld vanwege psychische of psychosociale problemen. Of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet vanwege huiselijk geweld. Het doel is dat inwoners die gebruik maken van maatschappelijke opvang en/of vrouwenopvang zo snel mogelijk weer op eigen benen kunnen staan. Daarvoor krijgt iedere klant een maatwerktraject aangeboden. Met behulp van preventie en het versterken van het lokale netwerk willen de gemeenten de instroom in beschermd wonen en opvang terugdringen. Verbinding naar het lokale beleid van de zes Peelgemeenten is daarom van belang. Op termijn is de intentie om deze taak te beleggen bij Peel 6.1., om de gezamenlijke verantwoordelijkheid hiervoor te verankeren.

Inwoners die beschermd wonen hebben overgangsrecht van vijf jaar (of minder als de indicatie eerder afloopt). In samenspraak tussen de inwoner en de gemeente kan de ondersteuning wel op een andere manier worden geleverd. Voor de periode van het overgangsrecht wordt de samenwerking met de huidige aanbieders gecontinueerd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de preventie en aanpak van huiselijk geweld. Nieuw is dat de gemeenten verantwoordelijk worden voor het jeugddomein, waardoor de aanpak van huiselijk geweld in combinatie met de aanpak van kindermishandeling wordt opgepakt. Zo gaan het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) in 2015 nauw samenwerken, met het doel tot een organisatie te komen.

De aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld bestaat uit vier elementen: het zoveel mogelijk voorkomen van kindermishandeling en huiselijk geweld, het vroeg signaleren van geweld, adequaat handelen waardoor het geweld stopt. En goede nazorg, die mede moet voorkomen dat het opnieuw kan gebeuren. Preventie, vroeg signalering en nazorg kunnen het beste worden uitgevoerd in het lokale netwerk, mits daar de juiste deskundigheid over huiselijk geweld en kindermishandeling aanwezig is. In situaties van geweld is een krachtige snelle aanpak, in afstemming met politie en justitie nodig.

Leeswijzer

Net als nu het geval is, zijn gemeenten wettelijk verplicht hun beleid te formuleren in een Wmo beleidsplan, vast te stellen door de gemeenteraad. Voor de lokale Wmo beleidsplannen zijn de zes gemeenteraden dan ook aan zet.

Dit Wmo beleidskader beschrijft een uniform Peelregionaal kader (het Wmo beleidskader), dat onderdeel is van de lokale Wmo beleidsplannen die per gemeente verschillen. Het is uiteraard aan ieder van de gemeenten zelf om de vorm en de wijze te bepalen waarop het kader wordt opgenomen in het lokale Wmo beleidsplan.

In het beleidskader gaan we onder meer in op de visie, doelen en resultaten, de toegang tot maatwerkvoorzieningen en de samenhang en verbinding met nieuwe gedecentraliseerde taken en overige taken, te weten het jeugdbeleid, werk en inkomen, veiligheidsbeleid, cliëntondersteuning en gezondheidsbeleid.

Vervolgens scheppen we het beleidskader voor de Wmo maatwerkvoorzieningen, de opgaven binnen de Wmo voor het bieden van opvang en beschermd wonen en de gemeentelijke verantwoordelijkheden op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Tenslotte gaan we in het financieel kader onder meer in op de Gemeenschappelijke regeling Peel 6.1, het bekostigingsmodel van de regionale uitvoeringsorganisatie en het Sociaal Deelfonds. Tevens komen hier onderwerpen aan de orde als het sturen op uitkomsten, het waarborgen van de privacy van cliënten en cliëntenparticipatie.

Hoofdstuk 1

Wmo beleidskader

1.1. Inleiding

Het voorliggende beleidskader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) beschrijft de ondersteuning van inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en mee te doen in de samenleving. Inwoners staan daarbij centraal. De kracht van inwoners, maar ook een (tijdelijke) behoefte aan ondersteuning, maken het noodzakelijk om lokale kansen te zien en te benutten. Het versterken van het lokale netwerk vormt de basis van de Wmo. Dit vraagt aansluiting bij de lokale situatie en lokaal maatwerk.

Daarnaast werken de Peelgemeenten vanuit efficiencyoogmerk op een deel van het Wmo beleid samen. Een regionale uitvoeringsorganisatie draagt bijvoorbeeld zorg voor maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden en begeleiding.

1.2. Doelen en resultaten

De volgende doelen en resultaten vallen onder de Wmo (zie landelijke wettekst Wmo 2015):

a. bevorderen van sociale samenhang, toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, bevorderen van veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;

b. ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers[1];

c. vroegtijdig vaststellen of ingezetenen maatschappelijke ondersteuning behoeven;

d. voorkomen dat ingezetenen op maatschappelijke ondersteuning aangewezen zijn;

e. algemene voorzieningen bieden aan ingezetenen die maatschappelijke ondersteuning behoeven;

f. maatwerkvoorzieningen bieden om zelfredzaamheid te ondersteunen en participatie bieden aan inwoners van de gemeente die daartoe op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit hun sociale netwerk niet of onvoldoende in staat zijn;

g. maatwerkvoorzieningen bieden aan personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven in verband met psychische of psychosociale problemen of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

[1] De letterlijke wettekst luidt 'andere vrijwilligers'. In de optiek van de Peelregio is mantelzorg géén vorm van vrijwilligerswerk, vandaar dat het woord 'andere' is weggelaten.

1.3. Visie

Het Wmo beleid is erop gericht om inwoners zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te laten functioneren en mee te laten doen in de samenleving. Inwoners die beschermd wonen of opvang ontvangen, worden zo spoedig mogelijk in staat gesteld zich op eigen kracht te handhaven. Inwoners zijn zelfredzaam en maken zoveel als mogelijk gebruik van de eigen kracht en sociale netwerken.

Indien nodig zijn collectieve en algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen beschikbaar. De dienstverlening kenmerkt zich door een integrale oplossingsgerichte benadering waarbij de vraag centraal staat. Het aanbod is bij voorkeur dicht bij inwoners georganiseerd. Daarvoor is samenhang tussen de beleidsvelden in het sociale domein gewenst. Naast de Wmo gaat het om het jeugdbeleid, werk en inkomen (armoedebeleid), veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid.

Inwoners functioneren zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving door gebruik te maken van de eigen kracht en sociale netwerken. Collectieve dienstverlening of maatwerkvoorzieningen zijn indien noodzakelijk aanwezig en deze kenmerken zich door integraliteit en oplossingsgerichtheid.

Door de decentralisatie van taken naar gemeenten, komen er betere mogelijkheden beschikbaar om die verbinding en samenhang daadwerkelijk te realiseren. Zowel binnen het brede beleid van het sociaal domein, als op het niveau van de individuele inwoner. De komende jaren zullen we deze slag naar integraliteit en samenhang steeds beter kunnen leggen.

1.3.1. Lokaal en Peelregionaal

Een sterk ontwikkeld lokaal netwerk (inclusief de nuldelijn) draagt ertoe bij dat inwoners minder afhankelijk worden en/of zijn van individuele ondersteuning vanuit de regionale uitvoeringsorganisatie. Het is van groot belang om de lokale uniciteit en de lokale behoeften en kansen als uitgangspunt te nemen. Dit vraagt niet alleen ruimte voor lokaal maatwerk in beleid, maar eveneens in de uitvoering. Maatwerk impliceert verschillen tussen inwoners, waarbij het uitgangspunt altijd blijft om een kwalitatieve oplossing te bieden voor de hulpvraag.

Het Wmo beleid is gericht op het versterken van lokale netwerken (inclusief de nuldelijn) en toegesneden op de lokale vraag en de lokale kansen.

Informele ondersteuning van inwoners, zoals mantelzorg, vrijwilligerswerk en burenhulp en initiatieven van inwoners zijn de kracht binnen het lokale netwerk. We streven ernaar om dit lokaal netwerk ruimte te geven en indien nodig optimaal te ondersteunen. Dit netwerk levert een wezenlijke bijdrage in het bevorderen van het welzijn van onze inwoners. Het biedt inwoners autonomie en de kans om in de eigen omgeving oud te worden. Daarnaast voorkomt het regelmatig noodzakelijke inzet van (duurdere) zorgvoorzieningen. Ook collectieve en algemene voorzieningen bieden we (voor een belangrijk deel) lokaal aan. Kenmerkend voor

het lokale netwerk is de vrije toegankelijkheid. Het biedt oplossingen voor eenvoudige en vaak enkelvoudige hulpvragen op het vlak van welzijn en wonen.

Bij meervoudige en complexere of gespecialiseerde ondersteuningsvragen is opschaling gewenst. Maatwerkvoorzieningen en de inzet van specialisten bieden dan een oplossing, zoals jeugdzorg, gespecialiseerde ondersteuning of maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Op dit vlak zien we een meerwaarde in samenwerking tussen de Peelgemeenten. Dit geldt eveneens voor maatwerkvoorzieningen als de huishoudelijke verzorging en de begeleiding, waarbij niet altijd sprake is van een meervoudig en complex karakter.

Voor maatwerkvoorzieningen is een aanbod van professionele en Peelregionaal georganiseerde dienstverlening beschikbaar.

De Wet publieke gezondheid (Wpg) heeft ten doel de gezondheid van inwoners te bevorderen en te beschermen. De Wmo richt zich op zelfredzaamheid en participatie. Wmo en gezondheid zijn daarmee onlosmakelijk verbonden: mensen die deelnemen aan de samenleving voelen zich gezonder en gezond voelen maakt mensen zelfredzamer en heeft een positief effect op participatie. Dit draagt bij aan een krachtige samenleving.

1.3.2. Verantwoordelijkheden lokaal netwerk

De wijze waarop de afzonderlijke gemeenten de versterking van het lokale netwerk vormgeven is beschreven in het Wmo beleidsplan. In onderstaande paragraaf staan we stil bij de algemene kader stellende uitgangspunten voor de maatwerkvoorzieningen binnen de Peelregio.

Voor de Peelgemeenten staat de vraag van de inwoner of cliënt centraal; dat is het startpunt. Deze vraag pakken we integraal op voor het gehele sociale domein: Wmo, jeugd en participatie. Denken vanuit de integrale vraag zorgt voor een duurzame oplossing.

De toegang voor mensen met een ondersteuningsvraag is in iedere gemeente ingericht naar de eigen lokale wensen en afhankelijk van de lokale situatie. Inwoners komen nu langs verschillende routes bij de ondersteuning die zij nodig hebben. Bijvoorbeeld via de dorpsondersteuner, het maatschappelijk werk en/of de Wmo consulent. Ook in de toekomst is het voor cliënten mogelijk om eenvoudig vanuit de dagelijkse gang van het leven de toegang naar ondersteuning te vinden die zij écht nodig hebben. De regionale uitvoeringsorganisatie voor de Wmo maatwerkvoorzieningen sluit hier op aan met het gebiedsgericht werken: consulenten opereren in het lokaal sociaal netwerk. Het is van belang dat de consulenten bekend zijn met de lokale situatie en de mogelijkheden ervan optimaal benutten. De vormgeving van de lokale structuur en lokale voorzieningen blijft een verantwoordelijkheid van iedere gemeente. Het uitgangpunt is dat inwoners ervan verzekerd zijn dat de vraag wordt opgepakt, ongeacht hoe de uitvoering daarachter is georganiseerd.

Bij de toegang worden met inwoners met een hulpvraag achtereenvolgens de volgende vragen doorgenomen:
1. Wat kunnen ik en mijn naasten zelf doen? (eigen kracht en mantelzorg)
2. Wat kan mijn directe omgeving doen? (vrijwilligers, burenhulp, informele netwerk)
3. Wat zijn algemene en collectieve/professionele mogelijkheden?
4. Wat moet er met individueel/professioneel maatwerk? (maatwerkvoorziening of specialist)

Het lokale netwerk is georganiseerd op gebiedsniveau, zoals het dorps-, wijk- of buurtniveau. Dit lokale netwerk bestaat uit zowel vrijwilligersorganisaties, vrijwilligers die aangestuurd worden door welzijnsorganisaties als betaalde professionals. De samenstelling is zowel formeel

als informeel. De inrichting, structuur, benaming, samenstelling, samenhang, werkwijze en overlegfrequentie van dit lokale netwerk varieert per wijk/dorp/buurt en per gemeente. Belangrijk voor het lokale netwerk is dat het zichtbaar en toegankelijk is en dat zowel informele verbanden als formele/professionele organisaties onderdeel uitmaken van het netwerk.

Hulpvragen van inwoners pakken we integraal en dicht bij de klant op in het lokale netwerk bestaande uit informele en formele ondersteuning. De aanpak is oplossingsgericht, waarbij we achtereenvolgens kijken naar mogelijkheden vanuit de eigen kracht, algemene/collectieve voorzieningen en maatwerkvoorzieningen.

In de volgende figuur is deze visie weergegeven.

Het lokale netwerk levert het volgende resultaat op:
- primaire gerichtheid op welzijn en op preventie;
- optimaal benutten van eigen kracht en sociaal netwerk;
- signalering en bereik van kwetsbare inwoners (zorgmijders, vraagverlegenheid);
- kennis van drijfveren van vrijwilligers en mantelzorgers en waardering voor de inzet van deze inwoners;
- onconventionele wegen die los staat van het bestaande dienstenaanbod. Daarbij kijken ze eerst naar een informele oplossing, daarna naar formele oplossingen.

Het proces en de organisatie van lokale netwerken kenmerkt zich door:
- integrale verheldering van de vraag van inwoners/cliënten;
- het leggen van de vraag bij de juiste partij (eerst informeel, dan formeel) via inzet netwerk en verzorgen van een warme overdracht door een beeld te schetsen van de problematiek, beperkingen en voorgestelde oplossingen;
- identificatie van blinde vlekken die zij niet of onvoldoende kunnen oppakken;
- Signalering naar en communicatie via vaste aanspreekpunten binnen de gemeente over wat het lokale netwerk nodig heeft om beter te functioneren en vragen op te pakken;

- vaste aanspreekpunten voor organisaties die duidelijk gecommuniceerd zijn;
- inzicht in de expertise en het aanbod van verschillende organisaties en zo in staat zijn om de inwoner met de vraag door te verwijzen naar de juiste organisatie in het netwerk;
- toegang tot collectieve diensten en/of maatwerkvoorzieningen via Wmo-consulenten;
- een zelf corrigerende werkwijze en een evenwichtige samenstelling en afstemming.

1.3.3. Proeftuin informele zorg

We streven ernaar om inwoners te ondersteunen bij deelname aan de samenleving en hen de kans te geven om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Daarbij staat de kanteling centraal. Samen met inwoners kijken we in de eerste plaats naar oplossingen voor hulpvragen door het beter benutten van de eigen kracht en inzet van sociale netwerken en informele ondersteuning. Naast of in plaats van individuele, persoonlijke ondersteuning van inwoners is er behoefte aan mogelijkheden om ondersteuning via zelfregie in te vullen. De Peelgemeenten stellen vanuit de proeftuin informele zorg verschillende hulpmiddelen beschikbaar om inwoners hierbij te ondersteunen.
Het betreffen drie digitale hulpmiddelen die ondersteunen bij zelfregie, zelf- en samen redzaamheid:

1. De digitale sociale kaart Guido faciliteert inwoners om zelf antwoorden te zoeken op vragen en oplossingen te vinden bij problemen. Ook professionals maken gebruik van deze kaart;

2. De Zorgsite is een besloten website waarmee iemand die voor een ander zorgt, of iemand die zelf zorg nodig heeft, de taken kan verdelen en iedereen die helpt op de hoogte kan houden van het laatste nieuws.

3. Zorg voor Elkaar Zorg richt zich op het matchen van vraag en aanbod van hulpvragers met vrijwilligers, actieve inwoners en professionals uit de buurt. Het instrument kan door de hulpvragers zelf gebruikt worden (of zijn of haar mantelzorger), maar ook door een professionele organisatie als het gaat om een kwetsbare inwoner.

1.4. Toegang

Bij de drie decentralisaties van het rijk naar de gemeente, verandert de rol van de gemeente aanzienlijk. Waar voorheen de gemeente een centrale rol had in de uitvoering van de Wmo, komt de gemeente meer in de regierol en zorgt voor ontschotting van het sociale domein.

Vanuit de nieuwe Wmo-optiek staan de afzonderlijke maatwerkvoorzieningen niet op zichzelf maar moeten in onderlinge samenhang en ook in samenhang met het zelf oplossend vermogen van mensen worden bezien.

Vanuit deze visie kiezen de gemeenten in de Peelregio ervoor het lokale sociale netwerk te ondersteunen en te faciliteren. De inzet is er op gericht dat de mogelijkheden van lokale (sociale) netwerk zoveel mogelijk benut worden. Het bepalen wie er voor welke maatwerkvoorziening in aanmerking komt, hangt immers sterk samen met het (algemene) voorzieningenniveau binnen een gemeente en de aanwezige formele en informele ondersteuningsstructuren. Regionaal wordt er samengewerkt in de uitvoeringsorganisatie Wmo waarbij het uitgangspunt gebiedsgericht werken is. Vanuit dit oogpunt kan de "toegangsfunctie" ook regionaal plaatsvinden maar wordt hierbij de lokale situatie in ogenschouw genomen.

De sociale samenhang binnen een stad, dorp, wijk of kern vertoont een grote mate van diversiteit en vraagt vaak om een gerichte en specifieke aanpak. Het faciliteren en het pakken

van de regie op de verantwoordelijkheden en de rol van het lokale netwerk zijn bij uitstek taken van de individuele gemeenten in de regio, welke zij neerleggen in hun beleidsplannen Wmo 2015 en verder.

De lokale diversiteit betekent niet dat een gezamenlijke aanpak van zaken met betrekking tot de toegang en indicatiestelling voor maatwerkvoorzieningen niet gewenst is. Integendeel: de Peelregio kiest voor een goede inbedding in de lokale sociale netwerken van toegang en indicatiestelling van maatwerkvoorzieningen.

Eén van de uitgangspunten met betrekking tot de toegang tot maatwerkvoorzieningen van de regionale uitvoeringsorganisatie (die is opgestart op 1 juli 2014) is het gebiedsgericht werken onder aansturing van de centrale organisatie. Op basis van dit uitgangspunt komen Wmo-consulenten uit de regio in dienst van de organisatie en zijn zij actief in de lokale setting, binnen het lokale sociale netwerk en dicht bij de inwoner.

De voor deze aanpak noodzakelijke efficiënte inzet van communicatiekanalen voor informatie en elektronische dienstverlening en het opzetten van een regiesysteem wordt binnen het samenwerkingsverband Peel 6.1 vormgegeven.

1.5. Samenhang en verbinding met andere taken in het sociaal domein

1.5.1. Jeugdbeleid

Inleiding

De rijksoverheid geeft gemeenten een grotere rol in het jeugdbeleid door de transitie jeugdzorg. Het betreft enerzijds een overgang van middelen en verantwoordelijkheden. Anderzijds streven we vooral naar een verandering, naar een verbetering van de dienstverlening aan onze kinderen en ouders die op enig moment in het leven ondersteuning nodig hebben.

Deze zogenoemde transformatie is erop gericht dat ieder kind gezond en veilig opgroeit en zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan het maatschappelijk leven, rekening houdend met zijn of haar ontwikkelingsniveau. Ouders zijn hiervoor het eerst verantwoordelijk. Als dit niet vanzelf gaat, komt de overheid in beeld. Dan moet het jeugdstelsel snel, goed en op maat functioneren. We willen hierbij een vloeiende lijn vormgeven voor kinderen van - 9 maanden tot 18 jaar (met uitloop naar 23 jaar). In het eerder door de gemeenteraden vastgestelde beleidskader Jeugdhulp in de Peelregio 2015-2016 (februari 2014) zijn de uitgangspunten voor de transformatie opgenomen.

Doelen en resultaten

Onze inhoudelijke ambitie is dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen.

De volgende resultaten zijn hiermee verbonden:
- kinderen groeien gezond en veilig op;
- jongeren (12-23 jaar) zijn met zo passend mogelijke ondersteuning in staat om hun leven in goede banen te leiden;
- opvoeders zijn met zo passend mogelijke ondersteuning in staat om opvoeding en huishouden in goede banen te leiden;
- kinderen maken een goede start;

- jongeren hebben een startkwalificatie of hebben (begeleid) werk (voor minstens 24 uur per week).

Werkwijze

De transformatie van het stelsel is te vatten in een basismodel jeugdhulp. Dit is vergelijkbaar met de figuur op pagina 2. De lokale kracht vormt de basis en die benutten we optimaal. Opvoedondersteuning is beschikbaar als collectieve voorziening. Jeugd en gezinswerkers zijn beschikbaar als maatwerkvoorziening indien sprake is van meervoudige en complexe problematiek. Daarnaast kan het nodig zijn om specialisten op het vlak van jeugdzorg in te zetten. Tot slot hebben gemeenten een rol in het gedwongen kader van de jeugdzorg en in de spoedeisende hulp. In onderstaande werken we deze rollen verder uit.

Binnen de verschillende rollen (en de inkoop hiervan) is nadrukkelijk aandacht voor de overgang van jeugdigen naar de Wmo.

Lokaal netwerk
De dagelijkse zorg voor jeugd is de primaire verantwoordelijkheid van ouders. Ouders geven zelf invulling aan hun gezinsleven. Als zij niet in staat zijn om in de dagelijkse zorg te voorzien, doen zij een beroep op hun eigen netwerk (bestaande uit familie, vrienden, buren, maar ook verenigingen en vrijwilligerswerk). We gaan uit van de eigen kracht die aanwezig is in de samenleving om problemen op te lossen. Dit vraagt echter ook om een cultuuromslag gelijk aan de kanteling van de Wmo: iedereen die dat kan, neemt verantwoordelijkheid voor zijn of haar eigen leven en omgeving.

Het lokale netwerk betreft tevens de basisvoorzieningen; die voorzieningen waar vrijwel alle jeugd en ouders met regelmaat komen, zoals de scholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, het consultatiebureau, de huisarts etc. Ouders en kinderen stellen daar vaak hun vragen, anderzijds signaleren de basisvoorzieningen zorgen omtrent het kind en het gezin. Professionals in het lokale netwerk moeten er op gericht zijn om een gezin te versterken, zodat het zelf de regie kan behouden of oppakken.

Opvoedondersteuner
De opvoedondersteuner zit dicht op de basisvoorzieningen. De persoon die deze taak heeft, is het gezicht in die wijk/gebied als het gaat om vragen en signalen over opvoeden en opgroeien. De opvoedondersteuner normaliseert, zet het gezin en het netwerk in haar eigen kracht en biedt ondersteuning waar nodig. De opvoedondersteuner is daarbij de toegangspoort naar zwaardere zorg. Als blijkt dat een probleem niet in het netwerk kan worden opgelost, schakelt de opvoedondersteuner een jeugd- en gezinswerker of specialist in. Belangrijk is dan ook dat deze professionals de situatie goed kunnen analyseren, hun eigen grenzen kennen en weten wat nodig is.

Jeugd- en gezinswerker
De jeugd- en gezinswerkers zijn de jeugdhulpprofessionals in het gezin. Zij zijn de vertaling van het uitgangspunt ‘1 gezin, 1 plan, 1 regisseur’. Zij verlenen op basis van een gezinsplan zelf zoveel mogelijk hulp. Als gespecialiseerde hulp nodig is, vliegen zij deze in. De specialisten nemen het werk niet over, maar springen bij, zoveel mogelijk in de gezinssituatie (bij de mensen thuis). Het gezin blijft samen met de jeugd- en gezinswerker de regie houden over het gezinsplan.

In tegenstelling tot de huidige situatie waarin Bureau Jeugdzorg de centrale toegangspoort vormt, kiezen wij voor decentrale toeleiding. De opvoedondersteuner kan doorverwijzen naar de jeugd- en gezinswerker en de opvoedondersteuner en de jeugd- en gezinswerker kunnen beiden specialistische ondersteuning inzetten.

Specialistische voorzieningen
De opvoedondersteuner en de jeugd -en gezinswerker werken met het gezin aan het oplossen van problemen. Voor een aantal gezinnen blijft het nodig om specialistische voorzieningen in te

zetten. Onze ambitie is om de specialistische jeugdhulp de komende jaren zo beperkt mogelijk in te zetten. Echter, als deze zwaardere hulp nodig is, moet ze zo snel mogelijk worden ingezet. Specialistische voorzieningen, zoals zorg met verblijf en dagbehandeling, worden georganiseerd, ingekocht, via Eindhoven met alle 21 gemeenten in Zuidoost Brabant.

Het gedwongen kader
Jeugdbescherming en Jeugdreclassering zijn bijzondere vormen van specialistische ondersteuning. Een rechterlijke maatregel ligt altijd ten grondslag aan deze jeugdhulp. De inzet van jeugdhulp in een gezin is dan niet meer vrijblijvend, maar 'gedwongen'. In de nieuwe manier van werken voeren we ook vernieuwingen door in het gedwongen kader.
De jeugdbeschermer/-reclasseerder legt contact met de jeugd- en gezinswerker die betrokken is bij het gezin. Zij werken samen als een tandem. Het plan van aanpak van de jeugdbeschermer/-reclasseerder wordt afgestemd met het gezinsplan en vice versa. Hierbij worden tevens afspraken gemaakt over de uitvoering van de werkzaamheden en verdeling hiervan tussen jeugdbeschermer/- reclasseerder en jeugd en gezinswerker.

Alleen een door het ministerie van Justitie gecertificeerde instelling mag jeugdbescherming en jeugdreclassering aanbieden. De regio Zuidoost-Brabant heeft voor 2015 en 2016 afspraken hierover gemaakt met het huidige bureau Jeugdzorg (vanaf 1 januari 2015 gecertificeerde instelling).

Spoedeisende zorg
De spoedeisende zorg (SEZ) biedt acute, niet medische hulp voor kinderen en gezinnen gedurende 24 uur per dag, zeven dagen per week. De SEZ biedt tevens 24 uur bereikbaarheid t.b.v. jeugdbescherming, jeugdreclassering en AMK. Tevens voert het SWZ voorlopige Onder Toezichtstellingen en Voorlopige voogdijmaatregelen uit.

In 2015 is sprake van een gezamenlijk SEZ van Noordoost- en Zuidoost-Brabant. In 2015 wordt bekeken hoe een brede regionale crisisdienst voor alle doelgroepen en leeftijden eruit kan zien.

Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
Gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid om de loketten van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) te verenigen tot een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Hoofdstuk 4 van dit beleidskader gaat nader in op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

1.5.2. Werk en inkomen

Inleiding

Per 1-1-2015 treedt de nieuwe Participatiewet in werking waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn. Het doel van de wet is om meer mensen, en met name mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Tot de doelgroep van de wet behoren de mensen die nu in de Wet Werk en Bijstand (WWB) en de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) zitten.

De Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) is per 1 januari 2015 alleen toegankelijk voor jonggehandicapten die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Mensen die nu een Wajong uitkering hebben, behouden deze uitkering en blijven onder de verantwoordelijkheid van het UWV vallen.

Gemeenten richten samen met UWV, werkgevers en werknemers een regionaal Werkbedrijf in om mensen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen te plaatsen op de banen die werkgevers beschikbaar stellen.

Doelen en resultaten

De gezamenlijk gekozen missie voor de uitvoering van de Participatiewet in de Peelregio luidt als volgt:

Samen met onze partners willen we in de Peelregio de uitvoering van de Participatiewet tot een succes maken. We kiezen daarbij het vertrekpunt: iedereen doet mee naar vermogen. Dat meedoen is niet vrijblijvend, centraal staat dat dit moet gebeuren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen. In de uitvoering kiezen we voor een integrale (sociaal domein brede) aanpak.

De missie in onderdelen:

Samen met onze partners:
Hoewel de gemeenten op basis van de wetgeving de regie hebben op de uitvoering kan dit alleen een succes worden als we dit samen met onze partners, de werkgevers in de Peel, UWV, ons SW-bedrijf Atlant Groep, Onderwijs- en zorgorganisaties en de cliëntenorganisaties oppakken. Ook van de werkzoekenden wordt daarin een bijdrage verwacht.

De uitvoering tot een succes maken:
We definiëren als succes 2 kernpunten: een optimale beantwoording van de (arbeids-)vraag van werkgevers en meer mensen aan het werk.

Iedereen doet mee naar vermogen:
Ieder mens heeft talenten. Wij gaan er vanuit dat die talenten worden ingezet om zo goed mogelijk zelfstandig in het bestaan te kunnen voorzien. We stellen de mogelijkheden van mensen als uitgangspunt voor de uitvoering.

Niet vrijblijvend:
De inspanning om mee te doen is niet vrijblijvend en gericht op een zo kort en minimaal mogelijke ondersteuning. Inwoners die zich onttrekken aan deze inspanning moeten rekening houden met een sanctie.

Eigen kracht en verantwoordelijkheid:
Iedere inwoner draagt en neemt naar vermogen verantwoordelijkheid voor het vinden van oplossingen voor de problemen die hij/zij in het leven tegenkomt.

Integrale aanpak:
Problemen rond het vinden en behouden van (betaald) werk hangen regelmatig samen met problemen op andere leefgebieden (gezondheid, huisvesting, schulden, etc). Bij de ondersteuning die vanuit de Participatiewet geboden kan worden is samenwerking en optimale afstemming met de andere disciplines binnen het sociaal domein een vereiste. We sluiten daarbij aan bij de aanpak van problemen van inwoners op alle leefgebieden.

Werkwijze

Daar waar een vraag is binnen het domein Werk & Inkomen (Participatiewet) wordt de inwoner doorverwezen dan wel overgedragen naar het Werkplein Regio Helmond (de uitvoeringsorganisatie die vorm geeft aan de Participatiewet) voor zijn werkvraag en een eerste diagnose. Uitgangspunt is dat werk gaat voor uitkering. De aanvraag voor een uitkering is altijd digitaal via Werk.nl en kan lokaal ondersteunend georganiseerd zijn, maar onder eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.

De mate van inzet op re-integratie wordt bepaald op basis van de mate waarin een inwoner nog kans heeft om zelf zijn loon te verdienen (zijn loonwaarde).
Re-integratietrajecten kunnen zowel lokaal als centraal georganiseerd worden. Voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt er bij voorkeur gekozen voor een traject dichtbij huis (social jobs/tegenprestatie), terwijl iemand die dichtbij de arbeidsmarkt staat wat

gemakkelijker naar een andere gemeente reist voor zijn traject. Dit sluit aan bij de vraag van de arbeidsmarkt.

Schematisch ziet het er als volgt uit:

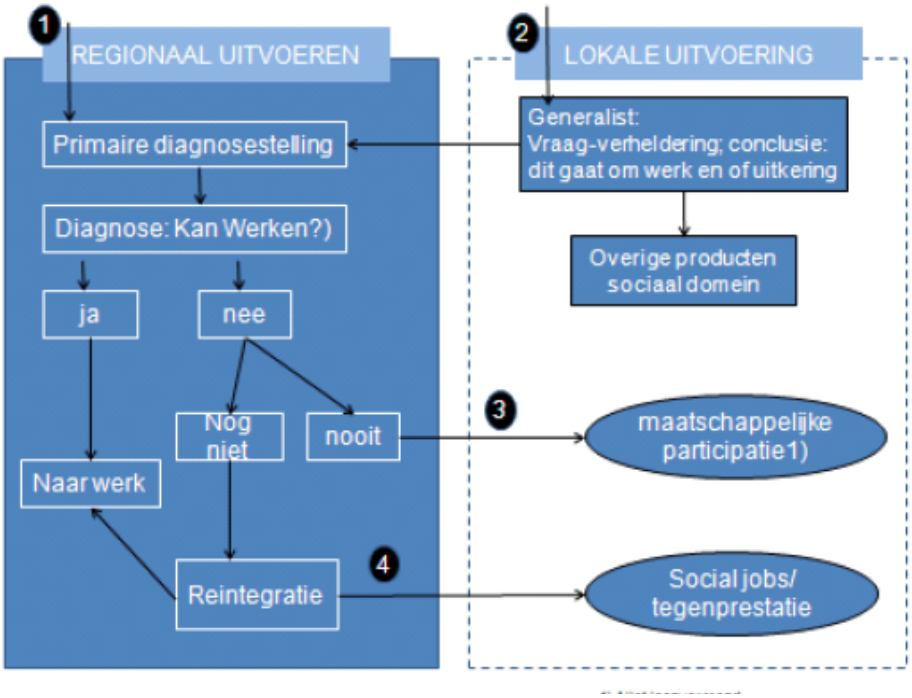

De cijfers in bovenstaande figuur horen bij een aantal processtappen:

1. Vragen die alleen met werk en/of uitkering te maken hebben komen rechtstreeks binnen bij de regionale uitvoeringsorganisatie. In de praktijk betreft meer dan 80% van de ondersteuningsvragen op het gebied van werk en inkomen alleen deze dimensie en is er geen directe relatie met andere ondersteuningsbehoeften bijvoorbeeld op het gebied van zorg.

2. In de lokale situatie worden ondersteuningsvragen van inwoners onder andere gesignaleerd in een zogenaamd "keukentafelgesprek" of komen ze binnen bij een lokaal sociaal netwerk, een welzijnsorganisatie, de woningstichting, het gemeentelijk KCC, etc. Wanneer de professional die binnen het sociaal domein in het kader van het gebiedsgericht werken lokaal actief is, bij doorvragen ontdekt dat er (ook) een vraagstuk rond werk/uitkering speelt, wordt de vraag (voor dat onderdeel) direct doorverwezen naar de regionale dienstverlening participatiewet

3. Nadat uit de diagnosestelling door de regionale uitvoeringsorganisatie werk en inkomen wordt vastgesteld dat iemand nooit loonvormende arbeid zal kunnen verrichten wordt verwezen naar activiteiten op het gebied van maatschappelijke participatie die op lokaal niveau (Wmo, dagbesteding/opvang) worden uitgevoerd. Hierbij moet gezorgd worden voor een 'warme' overdracht om zo effectief mogelijk in te kunnen spelen op het inzetten van de dienstverlening. Overigens geldt deze 'warme' overdracht ook voor de omgekeerde route: wanneer blijkt dat loonvormende arbeid toch aan de orde zou kunnen zijn

4. Voor een werkzoekende die nog niet kan werken worden re-integratie-instrumenten ingezet. Deze kunnen bijvoorbeeld bestaan uit vrijwilligerswerk, social jobs of activiteiten die worden uitgevoerd in de lokale omgeving van betrokkene. Deze werkwijze hangt samen met het beleid rondom de tegenprestatie voor het verkrijgen van een uitkering.

Schulddienstverlening
Bij een vraag omtrent schulden, wordt er lokaal een intake gedaan om in beeld te krijgen of het een zware of lichte schuldenproblematiek betreft. Bij een lichte schuldenproblematiek worden er lokaal producten ingezet om de thuisadministratie op orde te brengen. Bij een zware schuldenproblematiek wordt voor een budgettering of schuldenregeling, c.q. -sanering 'Schulddienstverlening Helmond' ingeschakeld.

Een sterk lokaal netwerk is ook bij het domein Werk en Inkomen van belang en verlaagt de druk op de uitvoeringsorganisatie. We zien lokaal ook al initiatieven op dit gebied ontstaan, waarbij mensen elkaar helpen en motiveren op zoek naar werk. Dit gaat van het delen van ervaringen tot het concreet samen zoeken naar vacatures en het organiseren van workshops en trainingen.

Afschaffing Wtcg en CER
Naast het beleid voor minima, waaronder de individuele bijzondere bijstand en de schulddienstverlening, zijn ook de inkomensondersteunende regelingen voor de meerkosten als gevolg van chronische ziekte en/of beperking onderdeel geworden van de decentralisaties.

Het betreft hier het afschaffen van de landelijke Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER). De regering wil van een ongerichte compensatie via de Wtcg en CER naar een vorm van ondersteuning die beter is toegesneden op de persoonlijke situatie van inwoners. De uitvoering hiervan is aan de gemeenten. De afschaffing gaat gepaard met een korting op het budget.

Uitgangspunten voor het te vormen beleid inzake de gemeentelijke maatwerkregeling zijn:

a. gericht op de doelgroep "personen met een chronische ziekte en/of beperking";
b. uitvoeren binnen het beschikbare budget, regeling moet beheersbaar zijn;
c. afstemmen op aanverwante regelingen (m.n. kostensoorten), waarbij de fiscale regeling als voorliggend wordt beschouwd;
d. hanteren van een inkomensgrens;
e. regelarm inrichten, waardoor uitvoeringskosten zo laag mogelijk zijn.

In 2014 is gekozen voor een overgangsperiode met een tegemoetkoming aan de inwoners die van deze regelingen gebruik maken.

Met ingang van 2015 geven we het gemeentelijke financieel maatwerk voor personen met een chronische ziekte en/of beperking definitief vorm. In 2014 is een drietal scenario's uitgewerkt en separaat ter besluitvorming aangeboden.

Financiering

De bestaande re-integratiebudgetten en huidige Wsw-subsidie worden samengevoegd in één Participatiebudget. Het Participatiebudget maakt onderdeel uit van 'het sociaal deelfonds', waarin ook de budgeten voor de jeugdzorg en Wmo terechtkomen. Met het fonds kunnen gemeenten in de jaren 2015 tot en met 2017 hun sociale beleid vormgeven zonder financiële 'schotten'.

1.5.3. Veiligheidsbeleid

Inleiding

Veiligheid en het sociaal domein worden veelal als gescheiden velden beschouwd. Toch komt het in praktijk vaak voor dat zorg en veiligheid elkaar raken. Het gaat onder meer om de aanpak van criminele jeugdgroepen, multi probleemgezinnen, huiselijk geweld, kindermishandeling, overlastbestrijding en het bevorderen van een betere en veilige

leefomgeving. Voor een adequate aanpak van deze problematiek is een goede verbinding tussen zorg en veiligheid essentieel. Hierom streven we ernaar om de monitoring op het gebied van veiligheid en gezondheid/sociaal domein op elkaar af te stemmen om op basis daarvan beleidskeuzes te kunnen maken.

De ontwikkelingen binnen het sociaal domein hebben daarom ook effect op het huidige en toekomstige integrale veiligheidsbeleid. In combinatie met de regie op het veiligheidsbeleid biedt dit kansen en mogelijkheden om de afstemming tussen zorg en veiligheid te optimaliseren en de problematiek effectief en zo dicht mogelijk bij de inwoner aan te pakken.

Doelen en resultaten

De Peelgemeenten werken samen met (regionale) partners aan een Integraal Veiligheidsbeleid Peelland. De visie richt zich op de volgende punten:

- het behouden en waar mogelijk verbeteren van de leefbaarheid en de veiligheid in al haar facetten;
- een zo hoog mogelijke veiligheidsbeleving van de inwoners;
- zo laag mogelijke criminaliteitscijfers;
- eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de inwoners.

Het begrip veiligheid(-beleving) gaat zowel over veiligheid in de justitiële zin als over veiligheid in de betekenis van de Wmo: er moet voor iedereen in de thuissituatie of elders een veilige plek zijn. Door intensieve samenwerking tussen de zorg- en justitiële keten, door met elkaar mee te denken, elkaars expertise en interventiemogelijkheden te benutten en waar nodig op te schalen, kunnen zowel de zorgketen en de veiligheid keten effectief voor dit doel worden ingezet.

Werkwijze

De gemeente voert de regie over het lokale veiligheidsbeleid, met de coördinator Integrale Veiligheid als eerste aanspreekpunt. Naast de gemeenten hebben inwoners, organisaties, ondernemingen en andere overheidsinstellingen elk hun eigen verantwoordelijkheid en leveren als zodanig een bijdrage aan de veiligheid in de gemeenten. Samen met alle partijen worden veiligheidsthema's op regionaal, gemeentelijk of casusniveau opgepakt. De lokale activiteiten worden opgenomen in het actieprogramma van de afzonderlijke gemeenten.

Overlast
Overlast betekent een aantasting van de leefbaarheid of het veiligheidsgevoel in de leefomgeving, bijvoorbeeld door botsende levensstijlen of hangjongeren. Bij het tegengaan van overlastproblematiek ligt de nadruk op het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten. Op lokaal niveau werken gemeenten met instrumenten als buurtbemiddeling, het JIB-protocol, het Platform Leefbaarheid en het Platform Sociale cohesie. Welke instrument worden ingezet verschilt per gemeente. Structurele afstemming met verschillende partijen als politie, woningcorporaties en welzijnsorganisaties is daarbij van belang. Ook de inwoner speelt een actieve rol.

Risicojongeren
De problematiek rond risicojongeren uit (multi)probleemgezinnen heeft meerdere dimensies, oorzaken en uitingsvormen, zoals gedragsproblemen thuis, geweld in de openbare ruimte, werkloosheid, schulden en gebruik van verslavende middelen. Risicojongeren zijn vaak gebaat bij een integrale aanpak. De problemen zijn niet vanuit één sector op te lossen, maar vergen samenwerking tussen gemeenten, zorg- en adviesteams, politie, justitie en het Veiligheidshuis. Dit is met name van belang bij specialistische ondersteuning in het 'gedwongen kader'. Zie daarover ook paragraaf 1.5.1. van dit beleidskader over jeugdbeleid.

Arbeidsmigranten
Een gemeente heeft zorg voor al haar inwoners. Daarbij horen ook de arbeidsmigranten in de gemeente. Rond arbeidsmigranten spelen diverse thema's als veilig wonen, arbeidsuitbuiting

en mensenhandel. De aanpak van deze problematiek vraagt om keten overstijgende samenwerking tussen gemeenten en partijen als de politie, de arbeidsinspectie en de Belastingdienst. In enkele Peelgemeenten is deze problematiek al een prioriteit in het actieprogramma. Momenteel wordt gewerkt aan een integrale aanpak op Peelniveau.

Huiselijk geweld
In 2015 worden de Steunpunten Huiselijk Geweld en de Algemene Meldpunten Kindermishandeling samengevoegd tot één meldpunt, het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Paragraaf 2.3 van dit beleidskader gaat nader in op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Nazorg ex-gedetineerden
Ook het proces nazorg ex-gedetineerden wordt anders ingericht. De gemeente voert de regie op de ketensamenwerking met justitie en maatschappelijke organisaties. De nadruk ligt enerzijds op het vergroten van re-integratiekansen en anderzijds op het waarborgen van de veiligheid. De nazorg wordt op Peelniveau opgepakt. De regie ligt bij een regionaal opererende trajectregisseur. Bij een complexe casus (code rood) wordt opgeschaald naar het Veiligheidshuis.

Veiligheidshuis
Wanneer meer expertise nodig is, kan worden opgeschaald naar het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is een netwerksamenwerking tussen straf-, zorg- en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een organisatie- of keten overstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden en de leefsituatie van de betrokkenen te normaliseren. Het resultaat van de samenwerking is een integrale probleemanalyse met een persoons-, systeem- of gebiedsgericht plan van aanpak. De expertise van het Veiligheidshuis wordt specifiek ingezet bij complexe casuïstiek waarvoor binnen de reguliere werkwijze geen adequate oplossing gevonden kan worden. Het Veiligheidshuis kan dienen als informatie- en adviespunt, maar kan ook coördinatie en tijdelijke regievoering verzorgen.

De regie op de Veiligheidshuizen ligt sinds 2013 bij de gemeenten. De gemeenten kunnen vanuit hun regierol sturen op de samenwerking tussen de partners, met een goede borging van het Veiligheidshuis in de lokale structuur. Afstemming met lokale organisaties en overlegtafels is fundamenteel voor een goede en sluitende aanpak op lokaal en regionaal niveau. Vanuit het Veiligheidshuis wordt daarom actief de verbinding gezocht met de decentralisaties en de lokale netwerken die daarbinnen opereren.

Financiering

Het veiligheidsbeleid wordt gefinancierd uit de reguliere budgetten van de gemeente. Bij de inzet van lokale instrumenten voor overlastbestrijding kunnen ook andere partijen bijdragen in de kosten, zoals woningcorporaties. Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost wordt gefinancierd uit een bijdrage van het Rijk en uit een bijdrage van de 21 deelnemende gemeenten.

1.5.4. Cliëntondersteuning

Inleiding

Op grond van de nieuwe Wmo zijn gemeenten verplicht om cliëntondersteuning als kosteloze algemene voorziening te organiseren voor alle inwoners. Het begrip cliëntondersteuning wordt in de wet als volgt gedefinieerd: ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdzorg, onderwijs, welzijn, wonen, werk en

inkomen. Cliëntondersteuning is dus bij uitstek een onderwerp dat alle drie de transities raakt: een zogenaamd '3D-onderwerp'.

Doelen en resultaten

Cliëntondersteuning heeft op individueel niveau de regieversterking van de cliënt (en zijn omgeving) tot doel, ten einde de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Hierdoor draagt cliëntondersteuning bij aan de versterking van de inclusieve samenleving.

De volgende resultaten zijn hiermee verbonden:
- cliënten weten de weg (naar informatie en hulp) te vinden;
- cliënten hebben het gevoel dat hun belang gediend wordt;
- cliënten worden ondersteund in hun zelfredzaamheid en het inzetten van hun sociale netwerk;
- cliënten hebben zicht op de diverse keuzemogelijkheden en worden ondersteund bij het maken van een keuze op de leefgebieden:
  - leren en werken
  - regelgeving en geldzaken
  - opvoeding en ontwikkeling
  - wonen en samenleven

Werkwijze

Gemeenten bieden momenteel al cliëntondersteuning aan diverse doelgroepen. Denk hierbij aan de dorpsondersteuners, de ouderenadviseurs en de opvoedondersteuners. Zelfhulp en lotgenotencontact zijn eveneens vormen van cliëntondersteuning, die momenteel door een vanuit de gemeente gesubsidieerde organisatie worden gefaciliteerd.

Per 1-1-2015 worden gemeenten ook verantwoordelijk voor cliëntondersteuning aan mensen met een beperking (verstandelijk, lichamelijk, zintuiglijk, autisme, niet aangeboren hersenletsel). Op dit moment voert MEE Zuidoost Brabant de cliëntondersteuning voor deze doelgroep uit. Daarnaast is in de Wmo 2015 opgenomen dat gemeenten ervoor zorgdragen dat 'op ieder moment van de dag telefonisch of elektronisch anoniem een luisterend oor en advies beschikbaar is' (anonieme hulp op afstand).

Het terrein van cliëntondersteuning dient opnieuw te worden ingericht en zo te worden vormgegeven dat het belang van de cliënt uitgangspunt is, integraal en domein overstijgend. Een gedegen samenwerking tussen (informele) ondersteuners, voorkomt onzorgvuldige (en koude) doorverwijzingen. Ten dienste van onze inwoners, zijn er bepaalde vormen van specialismen nodig die bij de uitvoering kunnen ondersteunen en ingezet kunnen worden bij complexere problematiek en ook toegankelijk zijn voor intermediairs. Dit wordt georganiseerd op schaal van de Peelregio dan wel Zuidoost Brabant.

Het jaar 2015 wordt gebruikt als overgangsjaar. Dit overgangsjaar geeft gemeenten de mogelijkheid om de transformatie op zorgvuldige wijze, passend bij de lokale wensen, integraal invulling te geven en ervaring op te doen met de nieuwe doelgroepen. Het borgen van cliëntondersteuning op een kwalitatief goede manier staat steeds centraal. In dit jaar wordt toegewerkt naar de gewenste inrichting van cliëntondersteuning per 2016.

Voor 2015 maken gemeenten in aanvulling op andere subsidieafspraken, 1-jarige subsidieafspraken met MEE Zuidoost Brabant. Per 1 april 2015 bestaat er duidelijkheid over 'de stip aan de horizon': hoe wordt de kwaliteit van de cliëntondersteuning vanaf 2016 op lokaal/sub regionaal niveau geborgd, welke taken/functies moeten (sub)regionaal georganiseerd worden door welke organisatie?

Anonieme hulp op afstand
Het beoogde effect van anonieme hulp op afstand is dat de doelgroep zich gehoord voelt, minder dure ondersteuning of zorg nodig heeft en zelfredzamer wordt. In 2015 beleggen we deze functie zo dicht mogelijk bij de inwoners. Naast het bieden van vrijblijvende en anonieme aandacht, kan een duurzame en nabije oplossing voor de hulpvraag besproken en gerealiseerd worden, indien hulpvragers hiervoor open staan. Het biedt de kans om de eigen kracht van inwoners en sociale netwerken te benutten.

Inloop GGZ
Per 1 januari 2015 wordt ook de inloopfunctie GGZ overgeheveld van de AWBZ naar de Wmo. De inloopfunctie in de GGZ is bedoeld voor personen met een (langdurige) psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen (zoals een beperkte sociale redzaamheid). De inloop GGZ heeft meerdere functies: een vorm van ontmoeting (en daarmee dag invulling), een plek voor ondersteuning en een signaalfunctie naar behandelaren, casemanagers en verwijzers van bezoekers.

Binnen de Peelgemeenten is, voor zover nu bekend, de GGZ Oost-Brabant de enige die de inloopfunctie GGZ vervult.

Ook hier wordt 2015 als een overgangsjaar gezien, waarbij er ingezet wordt op gezamenlijke subsidiëring met als doel het beschikbaar houden van de inloopfunctie voor de Peelgemeenten in 2015. In 2015 dient dan gezamenlijk met de doorontwikkeling van de andere vormen van cliëntondersteuning bekeken te worden hoe deze functie het beste ingevuld kan worden passend binnen de Wmo.

Financiering

Gemeenten hebben reeds een subsidierelatie met organisaties die op lokaal niveau een rol in cliëntondersteuning invullen. Dit is een lokale aangelegenheid. Daarnaast krijgen gemeenten per 2015 ook de beschikking over de middelen die tot 2015 via een landelijke AWBZ subsidieregeling aan de MEE organisatie(s) werden verstrekt voor de ondersteuning van van mensen met een beperking. Voor 2015 verlenen alle gemeenten in de regio Zuidoost Brabant voor de periode van één jaar een subsidie aan de MEE organiatie van 86% van het budget dat MEE in 2014 ontvangt. Voor de Peelregio gaat het om een bedrag van € 2.819.890,-. Dit zijn ook de financiele kaders voor 2016 en verder. Richting 2016 wordt er kritisch gekeken naar de inrichting van cliëntondersteuning en bijbehorende formatie.

De middelen voor de inloopfunctie zitten versleuteld in de middelen van het sociaal deelfonds en worden verdeeld over alle Peelgemeenten. Om de functie beschikbaar te houden in 2015, zullen deze middelen hier per gemeente voor vrijgemaakt dienen te worden.

1.5.5. Gezondheidsbeleid

Inleiding

Bij gezondheid gaat het niet slechts om de afwezigheid van ziekte. Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Dit wil dus zeggen dat mensen die goed leren omgaan met hun ziekte, toch nog behoorlijk gezond in het leven kunnen staan. Ook de inzet van onze professionals moet hierop gericht zijn.

Gezondheid wordt beïnvloed door verschillende factoren zoals leefstijl en de fysieke- en sociale omgeving. Het model van Lalonde laat dit zien:

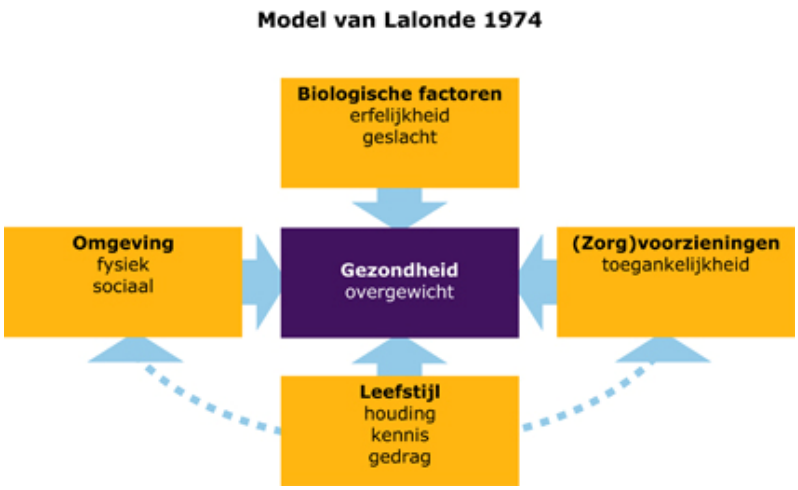

Figuur 1: Het model van Lalonde

Dit model maakt duidelijk dat het voor effectief gezondheidsbeleid nodig is om in te spelen op meerdere factoren die de gezondheid beïnvloeden.
Vanuit de gemeente kan men invloed uitoefenen op de leefstijl van mensen (bv. bewegen, gebruik van genotsmiddelen), de toegankelijkheid van voorzieningen (bv. samenwerking huisarts en de welzijnsorganisatie) en de fysieke (bv. de inrichting van de woonomgeving) en sociale omgeving (bv. gezin, buurt- en leeftijdgenoten).

Insteken op een positief gezondheidsbeleid legt de verantwoordelijkheid voor gezondheid allereerst bij de inwoner. De gezondheid wordt beïnvloed door de leefstijl. Leefstijl is in steeds grotere mate een eigen keuze. Om een gezonde leefstijl te stimuleren zullen we bevorderen dat ondersteuning en bewegen in de eigen omgeving mogelijk is, een omgeving die tevens veilig en leefbaar is. Deze factoren zijn niet enkel factoren als het gaat om preventie van ziekte en het bevorderen van gezonde leefstijlkeuzes, het zijn ook factoren die deelname aan de maatschappij bevorderen. Een gezonde leefstijl is evenzeer positief als het gaat om het voorkomen van het niet meer zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Omgekeerd geldt qua visie hetzelfde: gezondheid is niet de afwezigheid van ziekte, maar staat ook voor mentaal en sociaal welzijn. Het gezondheidsbeleid verlegt daarmee het accent van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid.

Wettelijk kader
Vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg) zijn gemeenten bestuurlijk verantwoordelijk voor de volgende taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg:

- algemene bevorderingstaken, zoals de afstemming van de publieke gezondheidszorg met de curatieve gezondheidszorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering en medische milieukunde;
- jeugdgezondheidszorg tot 19 jaar;
- ouderengezondheidszorg vanaf 65 jaar;
- infectieziektebestrijding.

De beleidsvrijheid die de gemeente hierbij heeft, verschilt per taak. Op het gebied van jeugdgezondheidszorg (basistakenpakket) en infectieziektebestrijding zijn de taken van de gemeente duidelijk omschreven en laat de Wpg weinig ruimte voor eigen beleid. Bij de invulling van gezondheidsbevordering en de ouderengezondheidszorg hebben gemeenten echter veel ruimte voor eigen keuzes. Eveneens is de gemeente vanuit deze wet verplicht om een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden.

Landelijk kader
De hoofdlijnen van het landelijke volksgezondheidsbeleid presenteert VWS jaarlijks in de Beleidsagenda en in haar begroting. Afzonderlijke beleidsnota's en beleidsbrieven gaan in op

specifieke onderdelen van het gezondheidsbeleid. In de meest recente landelijke preventienota 'Gezondheid dichtbij' uit 2011 (VWS, 2011) staan drie thema's hierin centraal: zelf beslissen over leefstijl, vertrouwen in gezondheidsbescherming en zorg en sport in de buurt. Daarnaast blijven de vijf beleidsspeerpunten van de preventienota uit 2006 (VWS, 2006l) van kracht: drie leefstijlfactoren (roken, overgewicht en schadelijk alcoholgebruik) en twee ziektes (diabetes en depressie).

Eind 2013 boden de minister en staatssecretaris van VWS mede namens 5 andere ministeries het Nationaal Programma Preventie 2014-2016 (NPP) aan. Dit gezamenlijke programma heeft als doel de volksgezondheid duurzaam te beschermen tegen bedreigingen en waar dat kan verder te verbeteren. Een prominentere plek voor preventie in de gezondheidszorg is één van de primaire doelen van het NPP. Andere doelen zijn: het bevorderen van vitale mensen via een gezonde omgeving en het op peil houden van de gezondheidsbescherming. Lokaal beleid is de verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten kunnen hiervoor landelijke speerpunten als uitgangspunt nemen, maar zijn dit niet verplicht. De focus ligt hierbij vooral op gezondheidsbevordering.

Doelen en resultaten

Doel van het gezondheidsbeleid is dat het aantal inwoners afneemt dat de gezondheid ervaart als 'gaat wel' tot 'slecht'.

In dit doel zit de inzet op gezondheid vooral in het gezondheidsbeleid (leefstijlkeuzes) maar de ervaring van de eigen gezondheid en het hiermee omgaan, zit vooral in de Wmo. (zelfredzaamheid, eigen regie). Middels de gezondheidsmonitor kan de nulmeting per gemeente bepaald worden. Het is een lokale keuze om te bepalen op welke specifieke thema's dan wel doelgroepen wordt ingezet.

Werkwijze

Voor een groot deel van de wettelijke taken hebben de 21 gemeenten een gemeenschappelijke regeling getroffen en vanuit daar worden de taken door de GGD uitgevoerd. Hierbij moet gedacht worden aan infectieziektebestrijding, technische hygiënezorg en de jeugdgezondheidszorg (van 4 tot 19 jaar). De gezondheidszorg van 0-4 jaar is belegd bij de Zorgboog.

Zoals het uit model van Lalonde duidelijk wordt is een integrale benadering van groot belang. Hierbij moet er naar meerdere leefdomeinen worden gekeken, zoals dagbesteding, lichamelijke en geestelijke gezondheid en maatschappelijke participatie. Dit betekent dat organisaties die door de gemeente gefinancierd dan wel gesubsidieerd worden ook oog moeten hebben voor de gezondheidssituatie van onze inwoners.

De verdere invulling van het gezondheidsbeleid is een lokale keuze en een eigen verantwoordelijkheid van iedere gemeente.

Financiering

De taken die belegd zijn bij de GGD worden gefinancierd via een gemeentelijke bijdrage per inwoner betaald door de 21 gemeenten van de MRE. In het gemeenschappelijk takenpakket van de GGD is er echter ook een onderdeel genaamd 'lokaal maatwerk' waarbij iedere gemeente afspraken maakt over de inzet van de GGD. Op dit moment gaat dit vooral over de gezondheid bevorderende taken maar er wordt gewerkt naar uitbreiding naar de jeugdgezondheid. De taken voor de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar zijn opgenomen in de lokale subsidieafspraken met de Zorgboog.

De wijze van financiering van de lokale inzet op de gezondheidsbevordering, buiten het gemeenschappelijk takenpakket, is een lokale keuze.

Hoofdstuk 2

Maatwerkvoorzieningen Wmo

2.1. Maatwerkvoorzieningen

2.1.1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 gaat de 'nieuwe Wmo' in werking. Hierin is het begrip maatwerkvoorziening opgenomen. Dit is vervangend voor een individuele voorziening. Bij maatwerkvoorziening gaat het om een op maat van de persoon afgestemd geheel van maatregelen (een arrangement).

De gemeenten hebben nu een resultaatverplichting in plaats van een compensatieplicht (Wmo tot 2015). Het gaat om maatwerk, resultaat en eigen verantwoordelijkheid. Nog meer dan in het recente verleden wordt de vraag van een inwoner in een brede context bezien. Het proces om te komen tot een vorm van ondersteuning, indien nodig, komt steeds meer centraal te staan.

Zelfredzaamheid en participatie zijn op de eerste plaats verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Er wordt een groter beroep op de eigen mogelijkheden van inwoners en op hulp van hun sociale omgeving gedaan, alvorens de gemeente via de Wmo ondersteuning gaat bieden.

Ook de verantwoordelijkheid van de begeleiding, de instructie bij de persoonlijke verzorging (gericht op algemene dagelijkse levensverrichtingen), kortdurend verblijf en beschermd wonen (ggz-c) zijn ondergebracht bij gemeenten. Dit zijn taken die tot 2015 op basis van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) werden uitgevoerd. Daarnaast krijgen gemeenten per 2015 de opdracht om "op elk moment van de dag telefonisch of elektronisch, anoniem, een luisterend oor en advies beschikbaar te stellen". Deze dienstverlening, hulp op afstand, voert Sensoor, een landelijk werkende organisatie, tot 1 januari 2015 uit.

De nieuwe verantwoordelijkheden worden ingepast in de Wmo waarin de kanteling een prominente plek heeft. Logischerwijs zullen de (deels) nieuwe doelgroepen ook volgens het gedachtegoed van de kanteling worden benaderd: vraaggericht in plaats van aanbodgericht (loslaten van de verzekeringsgedachte ingevolge de AWBZ).

In de unit Zorg en Ondersteuning van Peel 6.1 is de beoordeling belegd tot de maatwerkvoorzieningen, waarbij er gebiedsgericht gewerkt wordt. Dit betekent ook dat de inkoop van de maatwerkvoorzieningen zoveel mogelijk op Peelniveau plaatsvindt.
Het is belangrijk dat er een goede aansluiting bestaat tussen deze lokale infrastructuur en de maatwerkvoorzieningen die worden ingezet vanuit de unit zorg en ondersteuning zodat inwoners snel toegang krijgen tot de ondersteuning die ze nodig hebben (lokaal en/of regionaal).

2.1.2. Doelen en resultaten

Gezamenlijk willen we het volgende resultaat bereiken:

Een zorgzame samenleving waarbij er een goede balans is, ook in financiële zin, tussen eigen verantwoordelijkheid van inwoners (waaronder ook vrijwillige inzet) en de inzet van professionele maatwerkvoorzieningen

We stellen hiervoor de volgende doelen:

- De kosten van de inzet van maatwerkvoorzieningen dalen op termijn als gevolg van de inzet van en nadruk op eigen kracht, het eigen netwerk, preventieve en algemene (lokale) voorzieningen.

- Doorontwikkeling regionale uitvoeringsorganisatie:
  - Verder gaan op de reeds ingeslagen weg naar een gekantelde werkwijze waarbij eigen kracht, inzet van het informeel netwerk, wederkerigheid, zelfredzaamheid en participatie leidend zijn.
  - De regionale uitvoeringsorganisatie vormt het sluitstuk van de ondersteuning vanuit de lokale infrastructuur. Dit vraagt om concrete afspraken over afstemming, samenwerking en ieders rollen en verantwoordelijkheden vanuit zowel het lokale als het regionale.
  - Ontschotting binnen het sociale domein in de werkwijze van de regionale uitvoeringsorganisatie.

- Doorontwikkeling van nieuwe manier van inkopen (zowel in proces als in resultaat) van maatwerkvoorzieningen.
  - Qua proces wordt ingestoken, middels bestuurlijk aanbesteden, op overleg waarin ruimte is voor innovatie en alternatieven.
  - Qua resultaat wordt ingestoken op resultaatgerichte financiering waarbij het product niet centraal staat maar het bereikte resultaat. Dit betekent ook een nieuwe manier van contractbeheer (continue proces van overleg, afstemming en indien nodig bijstelling gemaakte afspraken en werkwijze).
  - Vanuit de gedachte 'een gezin, een plan, een regisseur' wordt toegewerkt naar de inkoop van ontschotte arrangementen binnen het sociale domein (participatiewet, Jeugd en Wmo).

2.1.3. Werkwijze

De werkwijze met betrekking tot de maatwerkvoorzieningen, is vastgelegd middels de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning. Een verdere uitwerking is terug te vinden in de Nadere Regels Maatschappelijke Ondersteuning.
Daarnaast zijn er (deel)overeenkomsten gesloten ter uitvoering van de maatwerkvoorzieningen (zoals begeleiding en beschermd wonen), zie hier voor ook de toelichting bij het hoofdstuk handhaving en toezicht.
Naast bovengenoemde (deel)overeenkomsten op Peelniveau, is er vanuit het ministerie van VWS en de VNG besloten om landelijke inkoopafspraken te maken voor specialistische begeleiding voor zintuiglijk gehandicapten (ZG), omdat het om een zeer beperkt aantal mensen per gemeente gaat, het gaat om begeleiding vanuit specifieke expertise en deze begeleiding voor het grootste deel geleverd wordt door een beperkt aantal landelijke opererende ZG-aanbieders. Voor deze groep zullen we zoveel mogelijk gebruik maken van de

landelijke raamovereenkomst, waarbij we zelf wel verantwoordelijk blijven voor de toegang en bekostiging tot deze vorm van ondersteuning.

Voor de taak 'hulp op afstand' is in Peelverband afgesproken om deze taak per 1 januari 2015 middels een subsidie te beleggen bij de LEV Groep, omdat hier een relevante verbinding gemaakt kan worden met andere taken die door de LEV Groep worden uitgevoerd.

2.1.4. Financiering

De financiering is uitgewerkt in Hoofdstuk 3.

2.2. Opvang en beschermd wonen

2.2.1 Inleiding

Een van de gemeentelijke opgaven binnen de Wmo is het bieden van opvang, waaronder maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen[2]. Primair is het een verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Helmond om passende maatwerkvoorzieningen te bieden aan ingezetenen van de regio die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven in verband met psychische of psychosociale problemen of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

Voorbeelden zijn mensen met psychosociale, verslavings- of psychische problematiek en slachtoffers huiselijk geweld. Zij ontvangen, al dan niet tijdelijk, ondersteuning bij het zo zelfstandig mogelijk wonen, het vinden van een dagbesteding, werk, financiële zaken en/of opbouw en onderhoud van een sociaal netwerk.

Naast deze centrum gemeentelijke verantwoordelijkheid is iedere gemeente verantwoordelijk voor het voorkomen van de inzet van maatwerkvoorzieningen als beschermd wonen en opvang. Daarnaast is iedere gemeente verantwoordelijk voor de nazorg voor inwoners die terugkeren naar de gemeente na verblijf in een regionale maatwerkvoorziening.

2.2.2. Doelen en resultaten

De ondersteuning richt zich op het versterken van participatie en begeleiden bij het wonen van kwetsbare inwoners. Zorg en behandeling staan daarbij in dienst van het (weer) kunnen participeren in de samenleving en/of het stabiliseren van de leefsituatie.
De aansluiting bij lichtere nuldelijnsvoorzieningen en ondersteuning vanuit de lokale netwerken zijn van groot belang.

[2] Het gaat hierbij om beschermd wonen met de grondslag psychiatrie, de huidige ZZP GGZ categorie C; een groot deel van deze doelgroep woont nu in (regionale) instellingen voor beschermd wonen, waarbij er geen sprake meer is van behandeling gekoppeld aan de woonomgeving.

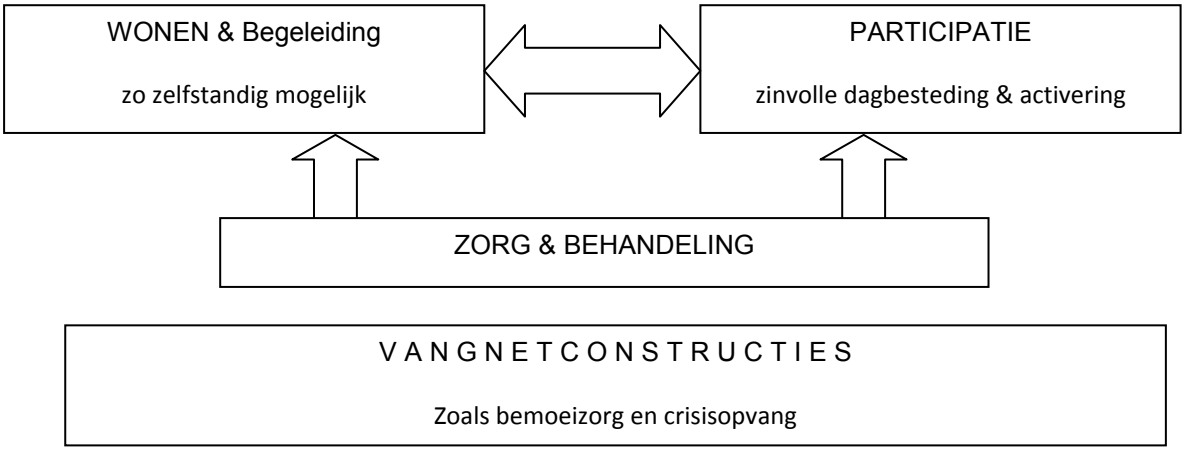

De doelen en resultaten op dit beleidsveld zijn:

- inwoners die beschermd wonen of gebruik maken van de maatschappelijke opvang en/of vrouwenopvang wonen zo snel mogelijk weer zelfstandig of functioneren zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving met zo licht mogelijke ondersteuning en maximale benutting van eigen kracht en informele ondersteuning. Hiertoe krijgt iedere klant een maatwerktraject aangeboden (één inwoner/gezin - één plan - één regisseur) zoals dit nu al gebeurt in de kader van de maatschappelijke opvang;

- overlast en risicovolle situaties (o.a. veiligheid) kunnen worden beperkt door o.a. het inzetten van drang- en dwangtrajecten, georganiseerd in samenwerking met politie, justitie en uitkeringsinstanties;

- het beperken tot maximaal 90 uithuiszettingen per jaar in de Peel (waarvan 70 in Helmond) als gevolg van huurachterstanden en/of overlast;

- een adequaat vangnet voor inwoners, die het tijdelijk niet redden om zelfstandig te wonen of die nog onvoldoende in staat zijn een traject te (willen) volgen, dat in aard en omvang aansluit bij de vraag en dat binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd kan worden;

- beperking van de instroom in de (individuele) maatwerkvoorzieningen gericht op beschermd wonen en opvang middels lokale inzet op preventie, versterking van het lokale netwerk en het adequaat organiseren van algemene voorzieningen;

- in het tweede kwartaal 2015 vaststellen welke diensten binnen de maatschappelijke opvang per 2016 middels bestuurlijke aanbesteding worden aangekocht;

- vaststellen hoe de toegang tot maatwerkvoorzieningen voor complexe doelgroepen wordt georganiseerd.

- in 2015 vaststellen of (en hoe) het beleidsterrein van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 2016 ingevoegd gaat worden in de GR Peel 6.1.

2.2.3. Werkwijze

Overgangsrecht beschermd wonen
Inwoners die op 1 januari 2015 een geldige indicatie op grond van de AWBZ hebben voor een ZZP C, behouden hun aanspraken tot 2020 (of korter als de indicatie geen vijf jaar meer

loopt). Dit betekent echter niet dat er een garantie is dat inwoners recht hebben op precies dezelfde zorg en ondersteuning van hun huidige aanbieder. In samenspraak tussen inwoners en gemeente kan de ondersteuning op een andere manier worden geleverd.

Inkoop versus subsidiëring
Beschermd wonen valt onder de nieuwe, gedecentraliseerde taken en wordt op basis hiervan middels bestuurlijke aanbesteding ingekocht, waarbij dit voor de periode van het overgangsrecht neerkomt op een continuering van de samenwerking met huidige aanbieders.

Binnen de Maatschappelijke Opvang kennen we verschillende diensten, zoals ambulante woonbegeleiding, intramurale begeleiding en crisisopvang. in 2015 zal bekeken worden in welke mate dit mee kan binnen het traject van bestuurlijke aanbesteding.

Regierol gemeente
Ondanks het feit dat de centrumgemeente primair verantwoordelijk is voor maatschappelijke opvang/vrouwenopvang en beschermd wonen hebben álle gemeenten een taak en verantwoordelijkheid op basis van onze Wmo-visie.

De regierol van de centrumgemeente bij beschermd wonen en de maatschappelijke opvang richt zich op de volgende zaken:

- procesregie op de maatwerktrajecten;

- ronde-tafel-gesprekken organiseren voor complexe casussen waarin partners niet zelfstandig tot oplossingen kunnen komen;

- beleidsregie:
  - maken van prestatieafspraken met maatschappelijke partners en deze monitoren;
  - afspraken met belangrijke ketenpartners zoals het zorgkantoor, woningcorporaties etc.

Toegang
De toegang tot de maatwerkvoorziening, waaronder Beschermd Wonen, verloopt via de regionale uitvoeringsorganisatie (zie paragraaf maatwerkvoorzieningen).
De toegang tot de maatschappelijke opvang verloopt nu via de huidige aanbieder. De financiering van de huidige taken rondom maatschappelijke opvang wordt opnieuw bezien, dit geldt dus ook voor het onderdeel toegang.

2.2.4. Financiering

Maatschappelijke Opvang & Vrouwenopvang

Voor de bekostiging van de Maatschappelijke Opvang en de Vrouwenopvang blijven de decentralisatie uitkeringen beschikbaar, vooralsnog zonder korting. Deze worden beschikbaar gesteld aan de centrumgemeenten (Helmond).

Beschermd wonen

Het budget voor beschermd wonen wordt per 1-1-2015 zonder korting gedecentraliseerd naar de centrumgemeenten.

2.3. Huiselijk geweld en kindermishandeling

2.3.1 Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de preventie en aanpak van huiselijk geweld. Tot huiselijk geweld behoort o.a. (ex-)partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, mishandeling van ouders, waarbij de mishandeling fysiek, seksueel, psychisch en materieel/financieel van aard kan zijn.
Dit beleidsterrein is echter breder dan de Wmo. Ook op het gebied van de Veiligheid is er een rol voor gemeenten. Zo wordt bijv. het huisverbod op grond van de Wet tijdelijk huisverbod door de burgemeester opgelegd om een 'time-out' te creëren in een situatie van geweld. Nieuw is dat gemeenten verantwoordelijk worden voor het Jeugddomein, waardoor de verbinding met de aanpak van kindermishandeling nadrukkelijker vorm kan worden gegeven.

Voor een goede en effectieve aanpak van geweld in huiselijke kring is gezamenlijk regionaal beleid nodig. Weliswaar loopt de financiering van de opvang via de centrumgemeenten, de ketenaanpak van geweld in huiselijke kring betreft (juist) ook preventie, vroeg signalering en nazorg. Voor deze taken zijn ook de regiogemeenten verantwoordelijk. Uiterlijk 1 januari 2015 is er op niveau van de regio Zuidoost Brabant een regiovisie huiselijk geweld & kindermishandeling opgesteld, waarin we de visie, doelen en resultaten van dit beleidsthema naar een concrete aanpak vertalen en de verbinding in de keten leggen.

Per element wordt in de regiovisie vastgelegd of gemeenten de verantwoordelijkheid daarvoor met elkaar nemen, of dat ze die ieder voor zich nemen.
Hierbij moet er sprake zijn van een wisselwerking, dat wil zeggen dat de regionale samenwerking daar waar noodzakelijk het lokale deel maximaal faciliteert, en andersom dat het lokale deel optimaal aansluit op het regionaal deel.

2.3.2. Doelen en resultaten

Alle inwoners, volwassenen en kinderen hebben het recht om in veiligheid te leven en op te groeien.
Een effectieve aanpak bestaat uit vier hoofdelementen: preventie, vroeg signalering, adequaat opereren na een incident en nazorg. Een effectieve aanpak op huiselijk geweld en kindermishandeling is nodig om ervoor te zorgen dat:

- huiselijk geweld en kindermishandeling wordt voorkomen (preventie en vroeg signalering);
- het geweld stopt (melding, interventie en nazorg);
- recidive van zowel slachtofferschap én daderschap wordt voorkomen.

Deze aanpak moet zich vertalen in de volgende doelen en resultaten:

- het moet voor inwoners buitengewoon eenvoudig zijn om met eerstelijns professionals uit gezondheidszorg, onderwijs en welzijn vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling te bespreken.
- Alle instellingen en zelfstandigen in zorg en welzijn werken met een meldcode.
- Alle meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling worden binnen de vastgestelde termijnen adequaat opgepakt.
- Het percentage recidive huiselijk geweld en kindermishandeling neemt af.
- Voor alle incidenten waarbij meervoudige problematiek wordt vastgesteld wordt een casusregisseur aangesteld.
- Er zijn voldoende plekken in de regio beschikbaarheid voor adequate en veilige opvang.
- Landelijk worden bovenregionale afspraken gemaakt t.a.v. de opvang van bijzondere doelgroepen.
- T.a.v. preventie, vroeg signalering en nazorg dient iedere gemeente aanvullende resultaten te formuleren.

2.3.3. Werkwijze

Voor het realiseren van de beleidsdoelen en resultaten op het thema huiselijk geweld en kindermishandeling zijn met name een goede samenwerking tussen organisaties en adequate regievoering van groot belang. De beleidsregie ligt bij de gemeenten.

Gemeenten staan voor de opgaaf om regiovisies te maken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Die opdracht hebben ze gekregen in de Kamerbrief van de Staatssecretaris van VWS van 14 december 2011.
In samenspraak met regiogemeenten stellen de centrumgemeenten Helmond en Eindhoven in 2014 een regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling op.
De keten van de aanpak van huiselijk geweld bestaat uit preventie, vroeg signalering, adequaat opereren na een incident en nazorg. Het AMHK neemt in deze keten een belangrijke plek in. Per 1 januari gaan de medewerkers van de huidige Steunpunten Huiselijk Geweld en het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling als één team functioneren.
Het jaar 2015 wordt gezien als overgangsjaar. Per 1 januari 2016 moet het nieuwe AMHK functioneren. Dat betekent dat voor 1 juli 2015 besluitvorming omtrent de nieuwe organisatie AMHK gereed moet zijn.

De onderdelen preventie, vroeg signalering en nazorg kunnen het best worden uitgevoerd binnen de lokale sociale infrastructuur, mits daaraan deskundigheid op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling is toegevoegd of beschikbaar is op de achtergrond. Dat is de infrastructuur die gemeenten nu aan het ontwikkelen zijn voor alle taken die zij in het kader van de decentralisaties gaan overnemen van het rijk.

In situaties van (acute) dreiging en escalerende onveiligheid, is een krachtige en snelle aanpak in nauwe afstemming met Politie en Justitie vereist. In dit soort situaties beschikt de burgemeester bovendien over twee instrumenten.
Ten eerste kan de burgemeester een tijdelijk huisverbod opleggen (op basis van de Wet Tijdelijk Huisverbod).
Indien er voor een kind een onveilige situatie dreigt, kunnen burgemeesters in de tweede plaats de Raad voor de Kinderbescherming verzoeken een maatregel tot verplichte opvoedingsondersteuning op te leggen. Het gaat dan om situaties waarin opvoedingsondersteuning voor de ontwikkeling van het kind noodzakelijk is, maar waarin deze niet vrijwillig wordt aanvaard. De verplichte opvoedingsondersteuning is een vorm van ondertoezichtstelling.
Als de Raad voor de Kinderbescherming en een burgemeester het met elkaar oneens zijn over de noodzaak van verplichte opvoedingsondersteuning, kan de burgemeester de Raad voor de Kinderbescherming dwingen de zaak aan de kinderrechter voor te leggen.
In beide gevallen zijn snelheid van handelen, het onmiddellijk kunnen inzetten van hooggespecialiseerde professionals en nauwe afstemming met Politie en Justitie van belang. Het ligt voor de hand om de verantwoordelijkheid voor dit deel van het proces neer te leggen op het regionale niveau.

2.3.4 Financiering

De financiering van het beleidsveld huiselijk geweld en kindermishandeling kent verschillende financieringsbronnen:

Middelen AMK
Binnen de transitie jeugdzorgmiddelen die naar de gemeenten komen, wordt een budget geraamd voor het AMK. Inkoop van het AMK gebeurt centraal door de gemeente Eindhoven.

Doeluitkering Vrouwenopvang

Als centrumgemeente ontvangt Helmond via de doeluitkering Vrouwenopvang jaarlijks een bedrag van het rijk. Dit bedrag is bedoeld voor de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling voor de hele Peelregio, inclusief de opvangvoorziening.
Het nieuwe verdeelmodel voor deze doeluitkering, dat ingaat per 1-1-2015, heeft naar verwachting geen negatieve financiële consequenties. Tevens ontvangt Helmond gemeentelijke bijdragen van de regiogemeenten in het kader van een gemeenschappelijke regeling.

Rijksmiddelen voor opvang bijzondere doelgroepen
Per 2015 wordt een deel van de rijksmiddelen Vrouwenopvang bestemd voor de specialistische opvang, die door enkele landelijke instellingen wordt geboden (o.a. mannenopvang, eerwraak en lover boy slachtoffers.

Hoofdstuk 3

Financieel kader

3.1. Inleiding

In het financieel kader gaat het erom op hoofdlijnen de verbinding te leggen tussen de beleidskeuzes , de bekostiging van het programma van de regionale uitvoeringsorganisatie, de bekostiging van de regievoering op het lokale sociale netwerk en de financiële risico's die de decentralisatie met zich meebrengt.

Alvorens te verwijzen naar de exploitatiebegroting van de uitvoeringsorganisatie en de link tussen deze begroting en de begrotingen van de deelnemende gemeenten, worden ter verduidelijking op hoofdlijnen enkele reeds genomen besluiten vermeld die de nodige bepalingen bevatten omtrent uitvoeringskosten en programmakosten.

3.2. Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Peel 6.1

In de gemeenschappelijke regeling zijn financiële bepalingen opgenomen inzake de begroting van het openbaar lichaam. De begroting geeft inzicht in de operationele kosten en de te ontvangen inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten. Daarnaast geeft het jaarwerkplan inzicht in de programmakosten per deelnemende gemeente, zodanig dat deelnemende gemeenten deze kosten in hun eigen begroting kunnen opnemen.

3.3. Bekostigingsmodel regionale uitvoeringsorganisatie

Voorgaande gemeenschappelijke regeling plus aanvullende kaders die zijn vastgelegd in de besluiten 'gastheerschap', 'verdeelsleutels' en 'solidariteit' bevatten heldere bepalingen omtrent de uitvoeringskosten en de programmakosten.

In het bestek van dit beleidskader zijn met name de programmakosten en de met de gemeenten te maken afspraken hieromtrent van belang. De systematiek van afrekening van de programmakosten legt immers een direct verband tussen de kosten van uitvoering van regionale beleidskeuzen inzake maatwerkvoorzieningen en die van lokale uitvoering van meer algemene voorzieningen in de "nuldelijn".

In dit beleidskader Wmo worden de doelgroepen en de beoogde (regionaal uit te voeren) maatwerkvoorzieningen benoemd, in de lokale beleidsplannen Wmo wordt de inzet op de voorzieningen in de "nuldelijn" vormgegeven. Deze beleidskeuzen vormen de onderbouwing van de financiële ramingen in de exploitatiebegroting van de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie en de begrotingen van de deelnemende gemeenten.

3.4. Exploitatiebegroting GR

De financiële ramingen die met de beleidskeuzen samenhangen worden opgenomen in een exploitatiebegroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), vanuit welke begroting vervolgens een link gemaakt moet worden naar de begrotingen van de deelnemende gemeenten.

In algemene zin bestaan de kosten van de regionale uitvoeringsorganisatie uit programmakosten voor het treffen van maatwerkvoorzieningen op grond van bestaande taken (historisch) en nieuwe taken (budgettair neutraal). De programmakosten per deelnemende gemeente worden gemaakt op basis van gezamenlijke keuzen in inkoop en bekostiging van regionale taken en afspraken per gemeente op basis van de geraamde afname van maatwerkvoorzieningen.

De opbrengsten van de regionale uitvoeringsorganisatie bestaan vervolgens uit de uitvoerings- en beheerskosten GR per deelnemende gemeente op basis van de verdeelsleutel.

De eerste exploitatiebegroting voor 2014 en 2015 is opgesteld.

Programma 1 betreft de uitvoering van de Wmo. Deze is van start gegaan per 1-7-2014.
In dit programma wordt naast een inhoudelijke toelichting aangegeven wat de kosten zijn (exploitatiebegroting). Ook zijn er enkele kengetallen opgenomen.

Programma 2 'Jeugdzorg' en programma 3 'Participatiewet' en de bijbehorende begrotingen zullen in de loop van 2014 worden gevuld.

Uiteraard is het van belang zicht te krijgen op de uitgaven, zowel op lokaal niveau als op Peelregio niveau en op het niveau van de Metropoolregio Eindhoven. Dit inzicht wordt meer helder op het moment waarop de resultaten van de inkooptrajecten bekend zijn.

Bij gelegenheid van de vaststelling van de begroting 2015 stellen de gemeenteraden de budgetten voor de uitvoerings- en beheerskosten van de GR en de lokale nuldelijn beschikbaar. De (in de meeste gemeenten jaarlijkse) uitvoeringsprogramma's die volgen uit de beleidsplannen Wmo geven vervolgens een meer gedetailleerd beeld van de kostenplaatsen en kostensoorten van de uitvoering van de Wmo en het lokale sociaal domein.

De visie op de plaats, omvang en inhoud van het sociaal domein in de lokale (programma-)begroting van de deelnemende gemeenten zal per gemeente verschillen.

3.5. Integratie-uitkering

Het Rijk heeft afgesproken gemeenten ruime beleidsvrijheid te geven in de te decentraliseren taken. De middelen hiervoor zullen vanaf 2015 voor drie jaar worden verstrekt via één integratie-uitkering in de zin van artikel 5, tweede lid, van de Financiële verhoudingswet, en blijven apart zichtbaar op de gemeentefondsbegroting. Er zal daarmee dus niet langer sprake zijn van een deelfonds sociaal domein, maar van een integratie-uitkering Sociaal domein.

3.6. Planning en control

De periode 2015-2017 staat in het teken van de transformatie en het opdoen van ervaringen. Daarnaast is het van belang om de effecten van het beleid in beeld te brengen.

Gaat bijvoorbeeld het 'sociaal netwerk nuldelijn' of de 'dorpsondersteuning' er echt voor zorgen dat mensen minder vaak een beroep doen op specialistische hulp? Is er echt sprake van een passend zorgaanbod? Werkt de preventie?

De gebruikelijke planning- & control-instrumenten kunnen in deze periode leiden tot bijstellingen in beleid en uitvoering op basis van ervaringen, in lijn met het tijdelijke karakter van het sociaal deelfonds en de hierin opgenomen egalisatiemogelijkheden.
Vanaf 2018 maken de nieuwe verantwoordelijkheden naar verwachting deel uit van de gemeentelijke planning & control cyclus.

3.7. Toezicht en sturing

3.7.1. Inleiding

Voor het toezicht in de Wmo, vormt sturing een belangrijk middel. Deze sturing wordt op verschillende wijzen vorm gegeven. Hieronder komen we terug op de sturing middels inkoop en subsidie, waarbij met de betrokken partijen niet alleen afspraken worden gemaakt over de inhoud van de taak, maar ook over de wijze van monitoring door de gemeente en o.a. de kwaliteitseisen en cliëntenparticipatie.

Een belangrijk element in het toezicht is het correct gebruik van gegevens, daarom staan we even kort stil bij het delen van cliëntgegevens en de waarborg van de privacy.

3.7.2. Sturing middels inkoop en subsidie

De gemeenten in de Peelregio sloten, na gezamenlijk te hebben gekozen voor een traject van bestuurlijk aanbesteden, op 23 januari 2014 een Basisovereenkomst Sociaal Domein Wmo. Op basis van deze overeenkomst gaan zij de wetgeving op het gebied van het sociaal domein binnen het daarvoor beschikbare budget uitvoeren. Zij hanteren daarbij de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in het beleidskader begeleiding in de Wmo "Met beleid vernieuwen" (mei 2012) en de nota "Uitvoeringsorganisatie Peelsamenwerking Wmo" (juni 2013). Onderhavig regionaal beleidskader vormt een update van deze uitgangspunten, daar waar de nieuwe Wmo 2015 hier aanleiding voor geeft.

De basisovereenkomst werd opengesteld voor dienstverleners, en leidt tot een concept voor een Deelovereenkomsten voor het leveren van Maatwerkvoorzieningen Begeleiding, Beschermd Wonen en kortdurend verblijf. Daar waar vervoer nadrukkelijk deel uit maakt van de maatwerkvoorzieningen, vormt dit onderdeel van de Deelovereenkomsten.
Dienstverleners die deze overeenkomsten ondertekenen gaan akkoord met een inspannings- en resultaatfinanciering op basis van het principe van vernieuwingen in het aanbod, waarvoor er gewerkt wordt met een ontwikkelagenda.

Binnen de overeenkomsten is tevens vastgelegd hoe de monitoring op de afspraken wordt vormgegeven. O.a. is gesteld dat we toe zien op de naleving van de gestelde kwaliteitseisen

via periodieke overleggen met Dienstverleners, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek en het zo nodig in overleg met de Inwoner ter plaatse controleren van de geleverde Individuele Maatwerkvoorziening .

Lokaal wordt invulling gegeven aan sturing op uitkomsten via de subsidies. De instellingen en organisaties die worden gesubsidieerd vormen samen het aanbod en dragen actief bij aan het behouden en versterken van de sociale cohesie. Middels (herijking van) het subsidiebeleid kunnen zij gestimuleerd worden om hun activiteiten meer nadrukkelijk te richten op preventie, zelfredzaamheid en participatie van inwoners, zodat iedereen kan meedoen aan de samenleving.
Bij een meerwaarde voor de afzonderlijke Peelgemeenten, kan sprake zijn van regionale subsidies, bijvoorbeeld bij een gedeeld belang of efficiencywinst.

Onderdeel van de eerder genoemde ontwikkelagenda is de relatie tussen welzijn en zorg voor wat betreft de samenwerking en ook de financiering. Over het algemeen is dit tot 2016 nog strikt gescheiden waarbij welzijn over het algemeen middels subsidie wordt gefinancierd en de zorg middels inkoop.

3.7.3. Cliëntenparticipatie

Bij cliëntenparticipatie kan het zowel gaan om participatie bij het opstellen van beleid als om cliëntenparticipatie bij de uitvoering van beleid.
Reden om de cliënten/doelgroepen te betrekken betreffen vaak hun input om te komen tot goed en verantwoord beleid en passende dienstverlening. Hierbij zijn de cliënten ervaringsdeskundigen en belanghebbenden.

Bij het opstellen van het beleid zijn voor de transities de Wmo-raden, de cliëntenraden WWB/WSW en de cliëntenraad Werkplein de officiële adviesorganen. Zij hebben wettelijk het recht om te adviseren. Hun werkwijze is geënt op de ambtelijke/bestuurlijke routing van gemeenten. Hierbij zijn de cliëntenraden WWB/WSW en Werkplein gekoppeld aan de Participatiewet en de Wmo-raden aan Wmo en Jeugd.
Overigens bestaan er per gemeente grote verschillen in benaming, plaats en functie van deze adviesorganen.

Onderwerp van bespreking met de Wmo-raden is een proces waarlangs op termijn 3D-breed cliëntenparticipatie plaatsvindt. Dat betekent onder meer afstemming over: planning, de plaats van cliëntenparticipatie, de plaats en positie van de participatie en de wijze waarop de participatie wordt ingebed in het lokale proces.
Ook moet er overeenstemming met de bestaande participatieorganen gevonden worden over de wijze waarop de nieuwe doelgroepen worden ingebed in de bestaande organen.

De adviesorganen vormen ook een deel van de monitoring op afspraken. Zij vormen in die zin in luisterend oor in de samenleving en krijgen vanuit daar signalen over de uitvoering van het beleid. Deze signalen vormen input voor de gesprekken met de aanbieders.
Zoals hierboven al kort benoemd, wordt er ook vorm gegeven aan cliëntenparticipatie middels een jaarlijks cliënt-ervaringsonderzoek. De ervaringen die hieruit naar voren komen, vormen input voor het beleid en daarmee ook voor de afspraken die we met onze aanbieders maken.

3.7.4. Kwaliteitseisen

In de wetsvoorstellen met betrekking tot de decentralisaties zijn ten aanzien van de verschillende kwaliteitsdimensies en het te organiseren toezicht eisen opgenomen. Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van gemeenten om zaken te regelen als klachtrecht, medezeggenschap, het stellen van kwaliteitseisen aan het aanbod en het organiseren van toezicht.

Binnen de Wmo, wordt dit opgepakt binnen enerzijds de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en daarnaast middels de verschillende (deel)overeenkomsten met de uitvoerders van de Wmo.

3.7.5. Delen van gegevens en waarborg privacy van cliënten

De decentralisaties en de beoogde integrale werkwijze brengt met zich mee dat wij, meer dan voorheen, persoonsgegevens van inwoners zullen verwerken. Hierbij is de Wbp is leidend. Dit wil zeggen dat bij gegevensuitwisseling altijd overwogen moet worden:

- Welke gegevens worden in welke situaties tussen welke professionals uitgewisseld?
- Wat is het doel van die uitwisseling?
- Waarom is de uitwisseling noodzakelijk ? Zijn er geen minder ingrijpende alternatieven?
- Hoe worden de grondrechten van betrokkenen (inwoners en professionals) geborgd?
- Wat zijn de rechten (en eventueel plichten) van de betrokken inwoners hierin?

De ruimte voor gegevensdeling en uitvraag moet zijn ingebed in een zorgvuldig proces om bovenmatige en onnodige gegevensdeling en uitvraag te voorkomen.

De inwoner moet erop kunnen vertrouwen, dat de gemeente en samenwerkingspartners niet onnodig of bovenmatig persoonsgegevens verwerken (delen of uitvragen). Om dat te kunnen borgen is een zorgvuldig en transparant proces noodzakelijk, waarin steeds bij elke volgende stap in het proces de afweging wordt gemaakt welke gegevens relevant en noodzakelijk zijn.

Naast de eigen verantwoordelijkheid van partners in het netwerk is de gemeente (eind)verantwoordelijk voor de regie over, en de zorgvuldigheid van de gegevensuitwisseling en maakt daarover afspraken met andere partijen. Deze verantwoordelijkheid betekent dat het college van burgemeester en wethouders verantwoording verschuldigd is aan de raad over het proces van gegevensuitwisseling en privacy en beveiliging.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de gemeente professionals kan *overrulen*, als deze vanuit hun beroepsgeheim of ethiek, uitwisseling niet gewenst vinden.

Concept beleidsplan

Jeugdhulp in de Peelregio 2015-2016

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Jeugdhulp in de Peelregio 2015 – 2016. Dit is een plan van de 6 Peelgemeenten en gaat over de wijze waarop wij, op Peelniveau, gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de verantwoordelijkheden die ons met de nieuwe Jeugdwet zijn toebedeeld.

Naast deze gezamenlijke aanpak van jeugdhulp hebben we als gemeenten ook ieder onze eigen verantwoordelijkheid. Deze ligt in het lokale veld, bij onze gemeenschap, onze jeugd en hun ouders. Daar vindt ook veelal de uitvoering van de jeugdhulp plaats. We willen hierbij zoveel mogelijk gebruik maken van onze lokale samenleving, en de kracht die daar zit. Daar ligt voor ons de basis! Hoe we dit uitvoeren per gemeente, staat beschreven in de lokale beleidsplannen en is terug te zien in de manier hoe wij met onze burgers samen optrekken.

Om de nieuwe taken op het gebied van jeugdhulp ook in dit lokale veld te borgen, werken we samen.
Samen staan we sterker. Naast onze burgers en buurgemeenten, werken we ook intensief samen met de partijen in het veld. Dankzij hun inzet en betrokkenheid hebben we het volste vertrouwen in de toekomst.

Inhoud

Voorwoord 2

Samenvatting 5

1. Inleiding 11
Aanleiding – Peelsamenwerking - Betrokkenen - Afstemming met onderwijs – Doorlooptijd

2. Huidige situatie Peelgemeenten 17
Startfoto cliëntaantallen – Peelsamenwerking - Samenhang sociaal domein -
Relatie met Passend Onderwijs

3. Wat willen we bereiken 23
Visie – Ambitie - Doelstellingen en resultaten

4. De organisatie van de Peelregionale zorg voor jeugd 27
De toegang – De toegang tot de verschillende vormen van zorg vanaf 2015 –
Persoonsgebonden Budget (PGB) – Wat doen we lokaal, Peelregionaal en binnen de regio Zuidoost Brabant

5. Hoe gaan we de kwaliteit van de zorg voor de jeugd bewaken 35
Landelijk – Kwaliteitseisen – Kwaliteitsbewaking - Inspectie Jeugdzorg – Cliëntparticipatie –
Klachtrecht – Vertrouwenspersoon - Privacy

6. Financiering en inkoop 41

7. Monitoring en verantwoording 47

8. Tot slot 51

Bijlagen:
1.Vastgestelde uitgangspunten voor andere jeugdzorg 57
(uit notitie "Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief")
2.Uitgangspunten Wrap Around Care 61
3.Afspraken uit OOGO onderwijs-gemeenten 63
4.Stappenplan bepaling verantwoordelijke gemeente 65
5.Handreiking Communicatieprotocol gemeente(n) bij calamiteiten 67
6.Reacties Wmo raden Peelgemeenten 69
7. Reacties instellingen 87

Samenvatting

Samenvatting

Met de komst van de nieuwe Jeugdwet zijn de gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. Het gaat hierbij om preventie, ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedings-problemen en psychische problemen en stoornissen, kinderbescherming en jeugdreclassering. Het beleidsplan Jeugdhulp Peel 6.1 geeft aan hoe de Peelgemeenten de jeugdhulp vanaf 2015 gaan organiseren.

Visie op jeugdhulp

Alle kinderen en jongeren uit de Peelgemeenten kunnen gezond en veilig opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Ouders zijn eerst verantwoordelijk en zijn dus in staat voor een goede opvoeding te zorgen. Als dat niet vanzelf gaat, moet er een goed stelsel van jeugdhulp zijn dat – op maat - ondersteuning biedt volgens het Wrap Around Care model:

- Zonder onnodige doorverwijzing wordt passende hulp ingezet, licht waar mogelijk, zwaar waar nodig.
- Wanneer er sprake is van jeugdigen en gezinnen met meervoudige problematiek, wordt gewerkt met een integrale, ontschotte gezinsaanpak.
- Een 'generalist' (specialist in het normale leven), staat naast de jeugdige en hun ouders. Samen voeren zij de regie over de uitvoering van een integraal gezinsplan met realistische doelen op weg naar herstel van het normale leven.

De Peelgemeenten verbeteren, door hun krachten te bundelen, het stelsel van jeugdhulp. Dat is niet op 1 januari 2015 klaar. We zorgen dat er continuïteit van zorg is voor de mensen die dat nodig hebben. En intussen werken we stapsgewijs door aan de verdere ontwikkeling en verbetering van de jeugdhulp. Daarbij sluiten we aan bij andere ontwikkelingen in het sociale domein. Denk aan de decentralisaties op het terrein van de AWBZ, de Participatiewet en het Passend Onderwijs. Vaak gaat het immers om dezelfde inwoners, gezinnen en kinderen die tijdelijk of voor langere tijd extra ondersteuning nodig hebben.

Hoe wordt de jeugdhulp georganiseerd?

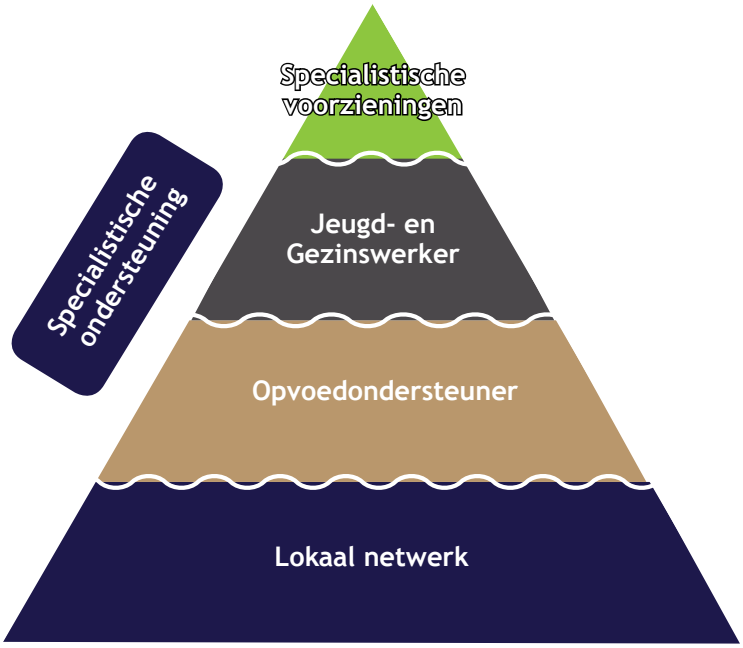

De transformatie van het jeugdstelsel laat zich goed uitleggen met het basismodel jeugdhulp, zoals hierboven afgebeeld.

Lokaal netwerk en opvoedondersteuners

De meeste ouders zijn prima in staat de verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding van hun kinderen. Het lokale netwerk van voorzieningen zoals speelruimten, sportfaciliteiten, gemeenschapshuizen en het verenigingsleven geven daarbij ondersteuning. Bij basisvoorzieningen als scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven zijn opvoedondersteuners beschikbaar voor vragen van ouders en jongeren over opvoeden en opgroeien. In veel gevallen volstaat een of enkele gesprekken om de ouders en jongeren weer verder te helpen. Als er grotere of meerdere problemen zijn in een gezin schakelt de opvoedondersteuner extra ondersteuning in, zoals een jeugd- en gezinswerker.

Jeugd en gezinswerkers

Jeugd- en gezinswerkers werken gebiedsgericht, in de wijken en dorpen in de Peelgemeenten. Zij bieden ondersteuning in het gezin, vanuit de gedachte: ' 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Zij verlenen op basis van een gezinsplan zoveel mogelijk zelf hulp. Als gespecialiseerde hulp nodig is, vliegen zij deze in.

Specialistische zorg en voorzieningen

De opvoedondersteuners, jeugd- en gezinswerkers, maar ook huis- en jeugdartsen en medisch specialisten verwijzen zelfstandig door naar lichte vormen van specialistische zorg. Een beschikking van de gemeente is daarbij niet nodig. Denk bijvoorbeeld aan vormen van autismebegeleiding.

Voor zware en dure vormen van zorg is wel een beschikking van de gemeente nodig. Dat geldt bijvoorbeeld voor zorg met verblijf, dagbehandeling en langdurige begeleiding van bijvoorbeeld verstandelijk beperkten. De Peelgemeenten maken niet zelf de afweging of deze zorg nodig is, maar leggen deze bevoegdheid bij een 'expertpool' van gedragswetenschappers en andere professionele jeugdzorgspecialisten. Jeugdbescherming, jeugdreclassering, en meestal ook pleegzorg worden ingezet na een uitspraak van de kinderrechter.

PGB

Het blijft mogelijk voor ouders om te kiezen voor een persoonsgebonden budget, waarmee zij zelf zorg inkopen. Het PGB wordt vanaf 2015 beheerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De SVB betaalt uit dit budget de rekeningen die de cliënt indient voor de geleverde ondersteuning.

Cliëntparticipatie

De mogelijkheid die ouders en jeugdigen hebben om zelf regie te voeren over hun ondersteuningsproces staat voorop. Dat is een leidend principe van de nieuwe Jeugdwet. De Peelgemeenten zorgen ervoor dat de professionals hun cliënten betrekken bij en invloed geven op het ondersteuningsproces.

De Wmo-raden zorgen voor de brede vertegenwoordiging van cliënten als het gaat om beleid over de inrichting van de jeugdhulp. Daarnaast hebben jeugdhulpaanbieders een klachtenregeling en is er een onafhankelijke vertrouwenspersoon beschikbaar.

Kwaliteit

De nieuwe Jeugdwet stelt verschillende kwaliteitseisen aan de gemeenten, maar ook aan de jeugdhulpaanbieders. De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg houden daar toezicht op. De Peelgemeenten bewaken de kwaliteit door goede contract- en subsidieafspraken met aanbieders te maken en door de klanttevredenheid te onderzoeken.

Peelsamenwerking

De Peelgemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren werken samen in Peel 6.1 bij het inrichten en uitvoeren van het nieuwe regionale jeugdhulpstelsel. De zorg voor een goed functionerend lokaal netwerk ligt bij de afzonderlijke gemeenten. Het spreekt voor zich dat het lokale netwerk goed moet aansluiten op het regionale stelsel en andersom. Hoe beter deze aansluiting functioneert, hoe beter en sneller mensen geholpen worden. En hoe lager op termijn de kosten zullen zijn.

Inkoop en financiën

Ook op het gebied van inkoop werken de Peelgemeenten samen. De zwaardere en duurdere vormen van zorg kopen we samen in met de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Dat geldt ook voor de spoedeisende zorg (crisisidienst) en het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK).

De jeugdhulp wordt ingericht binnen het budget dat het Rijk aan de gemeenten ter beschikking stelt. De Peel-gemeenten leggen verantwoording af over de jeugdzorgtaken aan de inwoners, de zes gemeenteraden en aan het Rijk.

1. Inleiding

1. Inleiding

Aanleiding

De jeugdzorg in Nederland wordt gedecentraliseerd naar gemeenten. Wij worden hiermee per 1 januari 2015 bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp, het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK), jeugdbescherming en jeugdreclassering.
Wij zijn al verantwoordelijk voor de preventieve en welzijnsfuncties jeugd in het kader van de Wmo.

De verantwoordelijkheid van gemeenten voor jeugdigen en gezinnen is in de wet vormgegeven als jeugdhulpplicht. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor:

- het opstellen van een beleidsplan voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen en psychische problemen en stoornissen en de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
- het treffen van een voorziening op het gebied van jeugdhulp, als jeugdigen en hun ouders het niet op eigen kracht redden;
- de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
- het voorzien in maatregelen ter voorkoming van kindermishandeling;
- de regie over de gehele jeugdketen en de afstemming met overige diensten op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen, sport en veiligheid.

Naast deze bestuurlijke en financiële decentralisatie, die gepaard gaat met een forse bezuiniging, streven we naar een omslag, een transformatie van de jeugdzorg. De eigen kracht van jeugdigen, hun gezin en netwerk nemen daar een belangrijke rol in. De focus ligt op het inzetten van preventie en eerstelijnszorg. Voor de Peel betekent het een transformatie naar jeugdhulp die *dichtbij, in samenhang en effectief* moet zijn.

Parallel aan de transformatie jeugdhulp lopen de ontwikkelingen in het passend onderwijs, transities op het gebied van AWBZ begeleiding/persoonlijke verzorging en de invoering van de Participatiewet. Afstemming hiermee is belangrijk omdat het in alle transities voor een deel gaat over dezelfde doelgroep(en). Deze afstemming doen we zowel lokaal, als op de Peelschaal, op het terrein van het cliëntproces en bij de beleidsvorming en opstellen van verordeningen.

In dit beleidsplan herhalen we deels wat we al beschreven hebben in het beleidskader van december 2013. Deze herhalingen zijn omkaderd. Daarnaast vullen we de onderdelen aan die we toen nog niet scherp hebben omschreven, en de onderdelen die met de vaststelling van de Jeugdwet duidelijk zijn geworden. We gaan in op de afspraken die we in de Peelregio gemaakt hebben, zowel inhoudelijk als organisatorisch. Daarnaast blijft iedere gemeente zelf verantwoordelijk voor een goed functionerend lokaal netwerk en de daarbij behorende preventieve inzet, ook op het gebied van opvoeden en opgroeien. De uitvoering daarvan is niet meegenomen in dit beleidsplan. Waar we spreken over ouders, bedoelen we ouder(s), opvoeder(s) en verzorger(s).

Peelsamenwerking

Als zes Peelgemeenten geven we, ook met dit beleidsplan jeugd, een positief signaal. Door onze krachten te bundelen en actief samen te werken, slagen we erin een nieuw, verbeterd stelsel voor jeugdhulp neer te zetten. Om dit signaal kracht bij te zetten schrijven we dit beleidsplan in de wij-vorm. Wij, de zes gemeenten van de Peelregio.

Betrokkenen

Bij het opstellen van dit beleidsplan is uitgegaan van de kaders zoals weergegeven in de Jeugdwet en bijbehorende Memorie van toelichting. Dit regionale beleidsplan is tot stand gekomen door de inspanning van velen: de leden van diverse werkgroepen, de Peelprojectleider transitie Jeugdzorg, Stuurgroep en wethouders. Het proces is afgestemd met de projectleiders van de transitie AWBZ en Participatie. Daarnaast zijn Wmo-raden en diverse betrokkenen uit het veld geconsulteerd.

Afstemming met onderwijs

Met het primair en voortgezet onderwijs is bestuurlijk afstemming gezocht middels een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). In de nieuwe Jeugdwet staat dat gemeenten met het onderwijs een OOGO moeten voeren over de jeugdplannen 'voor zover deze gaan over de aansluiting met het onderwijs'. Dit overleg is door de Peelgemeenten geïnitieerd. Tijdens dit overleg is het voorliggende concept beleidsplan besproken.

Doorlooptijd

Het beleidsplan bevat samenwerkingsafspraken voor de periode 2015-2016, met de mogelijkheid tot een verlenging van 2 jaar. De ontwikkeling en innovatie van een nieuw stelsel voor zorg voor jeugd kost tijd en inspanning vanuit de samenwerkende gemeenten. Het beleidsplan heeft een redelijke tijdspanne nodig om de vastgestelde afspraken waar te kunnen maken, maar ook om bij te sturen.

De transitie van de Jeugdzorg staat gepland voor 1 januari 2015. Dat wil niet zeggen dat het "nieuwe" stelsel dan klaar staat. Veel bouwstenen staan nog aan het begin of moeten nog worden ontwikkeld.
Bij de doorontwikkeling van de functie van Jeugd&Gezinswerker en de aansluiting op het lokale veld is al sprake van een transformatie. Hiermee zijn we in 2014 gestart. De decentralisatie van de overige vormen van zorg (bijvoorbeeld de Jeugd GGZ, de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en de intramurale jeugdzorg) staat in 2015 vooral in het teken van een transitie, onder andere omwille van het Regionaal Transitie Arrangement (RTA). Dit RTA laat ons relatief weinig beleidsruimte. De transformatie, het op gang brengen van de gewenste veranderingen, zal voor deze zaken met name na 2015 zijn beslag krijgen.

Dat betekent voor het beleidsplan: tijd om samen na te denken over een nieuwe vormgeving én tegelijkertijd in de beginjaren nog gedeeltelijk doorgaan met "oude" systemen. De continuering van de zorg voor kinderen en jongeren staat hierin centraal.

Het regionale beleidsplan wordt na twee jaar geactualiseerd. Dit doen we omdat sommige zaken gefaseerd worden doorgevoerd. Daarbij zijn de jeugdhulptaken voor gemeenten nieuw, net als de verdergaande onderlinge samenwerking. Ook heeft het rijk nog diverse verplichtingen opgelegd voor 2015, waardoor we als gemeenten nog beperkte vrijheid hebben om tot een volledige transformatie te komen.

We realiseren ons dat deze transitie, de voorbereiding daarvan, onduidelijkheid en onzekerheid met zich meebrengt. Dit geldt voor gezinnen die nu en in de nabije toekomst zorg en ondersteuning hebben en niet precies weten hoe ze die gaan ontvangen. En dit geldt ook voor professionals in de jeugdhulp die hun werk of werkplek zien veranderen of zelfs vrees hebben voor het verdwijnen ervan. Wij realiseren ons dat we een groot beroep doen op deze betrokkenen met de vraag om niet alleen de winkel open te houden, maar ook nog mee te helpen om de verbouwing te realiseren.

Jeugdwet

Huidige *situatie*

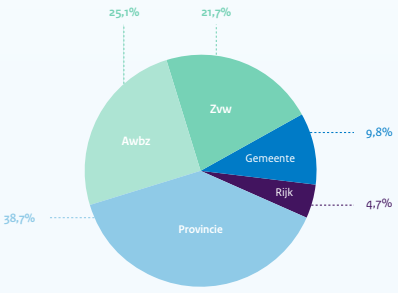

- Jeugd geestelijke gezondheidszorg (jeugd-ggz)
- Zorg voor jeugd met verstandelijke beperkingen, Jeugd geestelijke gezondheidszorg (jeugd-ggz)
- Preventie, opgroei- en opvoedondersteuning
- Gesloten jeugdzorg
- Jeugdzorg, jeugdbescherming en jeugdreclassering

Vanaf *januari 2015*

- Preventie, jeugdhulp (opvoed - en opgroeiondersteuning, gespecialiseerde zorg (j-lvb, j-ggz)), jeugdbescherming en jeugdreclassering

Huidige *situatie*

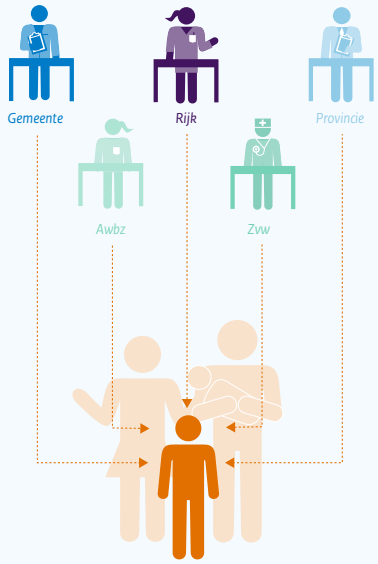

Vanaf *januari 2015*

1 gezin, 1 plan, 1 regisseur

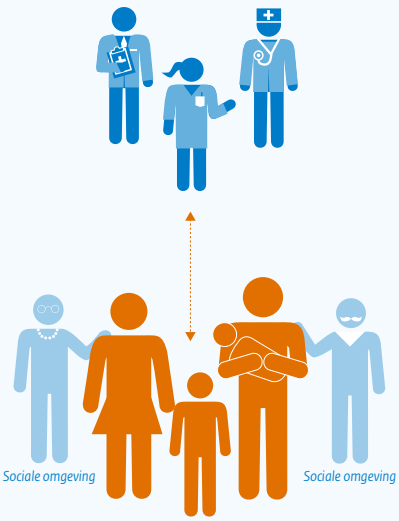

** Circa 3,5 mld + 400 mln decentralisatie-uitkering centra voor jeugd en gezin.*

2. Huidige situatie Peelgemeenten

2. Huidige situatie Peelgemeenten

Startfoto cliëntaantallen

In tabel 1 staan de aantallen jongeren in zorg in 2012. Deze cijfers zijn niet volledig betrouwbaar, er zitten nog dubbelingen in. Voor 2014 is er geen volledig zuiver overzicht van het aantal jongeren in zorg. Daarom zijn onderstaande aantallen op dit moment richtinggevend voor dit beleidsplan.

zorgvormen	Peel	Asten (RTA)	Deurne (RTA)	Gemert-Bakel (RTA)	Helmond (RTA)	Laarbeek (RTA)	Someren (RTA)
Totaal AWBZ-jeugdzorg	1415	105	190	200	675	125	120
- zorg aan jeugd zonder verblijf	1335	100	185	185	625	120	120
- zorg aan jeugd met verblijf	90	5	10	10	50	10	5
Totaal Zvw-jeugd	3290	280	480	455	1465	305	305
- jeugd-ggz eerste lijn	675	50	40	125	310	75	75
- jeugd-ggz tweede lijn zonder verblijf	2725	235	450	355	1200	245	240
- jeugd-ggz tweede lijn met verblijf	30	0	5	5	10	5	5
Totaal Provinciaal-gefinanc. jeugdzorg	1115	65	140	120	665	75	50
- Totaal Jeugd en opvoedhulp	820	45	105	90	480	60	40
alleen ambulante zorg (J&O)	485	30	55	60	280	35	25
verblijf deel/voltijd (J&O)	170	5	20	20	105	15	5
verblijf pleegzorg (J&O)	155	5	25	10	95	10	10
- jeugdbescherming	470	35	60	45	280	30	20
- jeugdreclassering	130	5	15	15	85	5	5
- geaccepteerde aanmelding bjz	850	65	110	135	405	75	60
- gemelde kinderen AMK	225	15	15	20	150	10	15
Jeugdzorgplus (gesloten jeugdzorg)	10	0	0	0	10	0	0
Totalen	5820	450	810	775	2815	505	475

Tabel 1: aantallen jongeren in zorg in 2012

[*] *In de laatste kolom is een uitsplitsing gemaakt naar het niveau waarop deze zorgvorm vorm wordt gegeven met ingang van 2015.*

Peelsamenwerking

De colleges en gemeenteraden van de zes Peelgemeenten hebben het advies van de stuurgroep Peelsamenwerking vastgesteld. Hiermee is een basis gelegd voor de samenwerking en wordt richting gegeven aan de wijze waarop dit gaat plaatsvinden. In de intentieverklaring 'Peelsamenwerking op de terreinen van Wmo, Jeugd(zorg) en werk & inkomen' zijn de randvoorwaarden vastgelegd voor de samenwerking op en integratie van de uitvoering van de taken op het terrein van Wmo en Jeugd (en in een latere fase Werk & Inkomen).

Terugkerende vraag bij de Peelsamenwerking is de verhouding, dan wel afbakening tussen lokaal en regionaal. In deze geldt: het één kan niet zonder het ander. De mogelijkheden om regionale samen-werking te optimaliseren verhouden zich evenredig met de mate van uniformiteit in de lokale processen. Intensieve vormen van regionale samenwerking, waar in het advies Peel 6.1 voor gekozen is, vragen om een overeenkomstige mate van uniformiteit in de lokale processen, zodat aansluiting vanuit de regio mogelijk is. In de wijze waarop deze aansluiting uitgevoerd wordt is ruimte voor verschil omdat ook de startsituatie van de zes Peelgemeenten verschillend is, met name wat betreft de inrichting van de netwerken.

We zeggen expliciet dat de regionale samenwerking daar waar noodzakelijk de lokale netwerken maximaal faciliteert, en andersom dat de lokale netwerken onder lokale verantwoordelijkheid ingericht worden op zodanige manier dat optimale aansluiting op het regionale netwerk mogelijk is.

Bij Peelregionale inzet van jeugdhulp kiezen we voor een gebiedsgerichte inzet. Ondersteuning wordt dichtbij de woon- en leefomgeving geboden. De afgelopen jaren hebben de afzonderlijke Peelgemeenten al geïnvesteerd in lokale zorgstructuren en gebiedsnetwerken. Dorpskernen en wijken zijn in toenemende mate belangrijke domeinen.
De organisatie van de jeugdhulp gaat uit van en sluit aan bij de kracht van deze lokale netwerken.

Iedere gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor een goed functionerend lokaal netwerk en de daarbij behorende preventieve inzet, ook op het gebied van opvoeden en opgroeien. Een goede investering in het lokale veld werkt door in de kosten van dure jeugdhulpvoorzieningen. Om deze verantwoordelijkheid goed te kunnen nemen, blijft dat iedere gemeente verantwoordelijk is voor zijn eigen jeugdhulp budget. Het realiseren van een goede afstemming tussen het lokale veld en de regionale uitvoeringsorganisatie is een randvoorwaarde die noodzakelijk is voor de drie transities en vraagt om sturing vanuit dit perspectief.

Samenhang sociaal domein

Binnen het sociaal domein vinden drie decentralisaties plaats die we vooral niet los maar juist in samenhang met elkaar zien: de participatiewet, transitie AWBZ en de Jeugdwet. Het gaat om ingrijpende veranderingen van het sociale beleid en de uitvoering ervan. Deze drie decentralisaties worden doorgevoerd per 1 januari 2015. Hiernaast is er sprake van een, vooral aan de jeugdwet, parallelle ontwikkeling: Passend Onderwijs.

Gezien de impact van deze decentralisaties is het van belang om in de volle breedte te kijken naar de ontwikkelingen die zich in de komende periode aan ons voordoen. We hebben het immers vaak over dezelfde inwoners, gezinnen en kinderen, die gedurende een kortere of langere periode extra begeleiding, hulp of zorg nodig hebben. Een integrale aanpak, zowel inhoudelijk als organisatorisch, levert veel winst op. Dit doen we zowel lokaal als op Peelniveau in de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. De taken die we daarin onderbrengen, komen terug in hoofdstuk 4. Samen met de Wmo borgen we de continuïteit van zorg voor jongeren die op grond van het bereiken van de leeftijd van 18 jaar (of, in bepaalde gevallen, 23 jaar) niet langer in aanmerking komen voor zorg op basis van de Jeugdwet.

Relatie met Passend Onderwijs

De Wet Passend Onderwijs laat zich samenvatten in het streven om alle kinderen zo thuis-nabij mogelijk onderwijs te bieden. Hierbij staat de onderwijsbehoefte van het kind centraal. Scholen stellen een ondersteuningsprofiel op waarmee ze duidelijk maken welke vormen van ondersteuning zij kunnen bieden. Een school die niet in staat is een kind passend onderwijs te bieden, heeft de verantwoordelijkheid voor het vinden van een school die dat wel kan. Passend Onderwijs en de transitie Jeugdzorg zijn gescheiden verantwoordelijkheden die verbinding krijgen in de zorg voor kinderen die dit nodig hebben.

Op initiatief van zeven gemeenten (Deurne, Asten, Someren, Geldrop-Mierlo, Helmond, Laar-beek en Gemert-Bakel) is eind 2011 gestart met een ambtelijk afstemmingsoverleg. Aan dit overleg nemen de beleidsmedewerkers onderwijs van alle gemeenten in de Samenwerkingsverbanden van het primair en voortgezet onderwijs (incl. Heeze-Leende, Nuenen en Boekel), de coördinator van het samenwerkingsverband VO-VSO en de coördinatoren van WSNS Deurne, Asten Someren, WSNS Helmond-Mierlo en WSNS Gemert-Laarbeek deel. De genoemde WSNS-verbanden worden per 1 augustus 2014 opgeheven en gaan op in het samenwerkingsverband primair onderwijs. Binnen dit ambtelijk afstemmingsoverleg vindt informatie-uitwisseling en beleidsvoorbereidend overleg plaats ten aanzien van de diverse ontwikkelingen met betrekking tot Passend Onderwijs en de transitie jeugdzorg. In dit overleg is ook het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voorbereid. Afgelopen periode hebben OOGO's plaatsgevonden over de ondersteuningsplannen die opgesteld zijn door de samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs. In reactie op de ondersteuningsplannen is een bestuurlijke opdracht opgesteld die de komende periode verder uitgewerkt gaat worden. In deze bestuurlijke opdracht wordt aandacht besteed aan de thema's: 1) aansluiting onderwijs en jeugdzorg; 2). Doorgaande lijn voorschools- po-vo-mbo-arbeidsmarkt. 3) onderwijshuisvesting; 4) leerlingenvervoer en 5) leerplicht en thuiszitters. De uitwerking van de bestuurlijke opdracht vindt binnen, dan wel vanuit het Ambtelijk Regionaal overleg Passend Onderwijs (ARPO) plaats. Hiermee wordt ook in het kader van dit beleidsplan, tenminste vooralsnog voldoende vorm en inhoud gegeven aan de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten. Deze bestaat eruit dat tenminste één jeugdzorgprofessional van de externe zorgstructuur, aansluit bij de interne zorgstructuur van het onderwijs , die tenminste bestaat uit de zorgcoördinator van de betreffende school. De wijze waarop deze aansluiting concreet wordt ingevuld, wordt vastgesteld in lokaal overleg tussen betreffende gemeente(n) en scholen/ schoolbestuur/schoolbesturen.

3. Wat willen we bereiken

3. Wat willen we bereiken

Visie

De transformatie is erop gericht dat ieder kind gezond en veilig opgroeit en zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan het maatschappelijk leven, rekening houdend met zijn of haar ontwikkelingsniveau. Ouders zijn hiervoor het eerst verantwoordelijk. Als dit niet vanzelf gaat, komt de overheid in beeld. Dan moet het jeugdstelsel snel, goed en op maat functioneren. We willen hierbij een vloeiende lijn vormgeven voor kinderen vanaf -9 maanden tot 18 jaar (met uitloop naar 23 jaar). In bijlage 1 zijn de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de transformatie opgenomen.

In de Peelregio groeien kinderen en jongeren gezond en veilig op tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers.

Ambitie

Onze inhoudelijke ambitie is:

Concreter gezegd:

- Kinderen groeien gezond en veilig op
- Jongeren (12-23 jaar) zijn in staat om hun leven in goede banen te leiden
- Opvoeders zijn in staat om opvoeding en huishouden in goede banen te leiden
- Kinderen maken een goede start
- Jongeren hebben een startkwalificatie of hebben (begeleid) werk (voor minstens 24 uur per week)

De verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen ligt allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf. Wanneer zij er zelf of met hulp van hun familie, buren en vrienden niet uitkomen, wordt ondersteuning geboden. Belangrijk is dat dan meteen passende ondersteuning wordt ingezet, licht waar mogelijk, zwaar waar nodig.
Wanneer er sprake is van jeugdigen en gezinnen met meervoudige problematiek, werken we met een integrale, ontschotte gezinsaanpak. Bij deze werkwijze staat een ‘generalist’ (specialist in het normale leven), naast de jeugdige en hun ouders. Samen voeren zij de regie over de uitvoering van een integraal gezinsplan met realistische doelen op weg naar herstel van het normale leven. Dit is het zogenaamde WrapAround Care model. Succesfactor bij de uitvoering hiervan zien wij in de samenwerking met het onderwijs. Gezamenlijk belang zit in het streven kinderen zo dicht mogelijk bij huis onderwijs te bieden én de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben.

4. De organisatie van de Peelregionale zorg voor jeugd

4. De organisatie van de Peelregionale zorg voor jeugd

In het beleidskader is vastgesteld dat de Peelgemeenten geen uitvoering van jeugdzorg op zich nemen. De uitvoering blijft in de Peel een taak van de instellingen. In het beleidskader is eveneens vastgesteld dat 'de focus van de Peelregionale samenwerking in het kader van de transitie jeugdzorg vooralsnog gericht is op de gezamenlijke organisatie van vormen van jeugdhulp die nodig zijn als lokaal rondom de nulde lijn niet in een passend aanbod voorzien kan worden'. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de organisatie van jeugdhulp in de Peelregio er uit ziet.
De inrichting van lokale netwerken is een lokale verantwoordelijkheid. Aansluiting op deze netwerken wordt georganiseerd door de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. De lokale netwerken worden geborgd in de lokale beleidsplannen. Echter, omdat het lokale netwerk en de aansluiting van regionale samenwerking daarop een belangrijke succesfactor is, wordt er in dit beleidsplan op hoofdlijnen iets van gezegd.

De toegang

De professional bij wie een vraag of een signaal terecht komt, kijkt eerst of de oplossing in het lokale netwerk of rondom de nulde lijn geboden kan worden. Als dat niet mogelijk is, wordt professionele hulp ingezet. Uit dit moment van afweging bestaat de eerste toegang tot jeugdhulp. Het wettelijk onderscheid tussen wel en niet vrij toegankelijke vormen van zorg maakt dat het toegangsvraagstuk meerdere keren aan de orde is.

Wat verstaan we onder wel en niet vrij toegankelijke vormen van zorg?

In de wet is opgenomen dat voor alle niet vrij toegankelijke vormen van zorg een verleningsbeschikking moet worden afgegeven. Dit leidt tot de volgende onderverdeling.

Vrij toegankelijke vormen van zorg

Hieronder vallen die vormen van zorg waar cliënten kosteloos en rechtstreeks terecht kunnen zonder tussenkomst van een professional. Het lokale (preventieve) aanbod, bestaande uit het maatschappelijk werk, het welzijnswerk, de jeugdgezondheidszorg, de GGD en de opvoedondersteuner is vrij toegankelijk. Vormen van zorg die mensen zelf betalen laten we buiten beschouwing.

Niet vrij toegankelijke vormen van zorg

Hieronder vallen zorgvormen waar een verleningsbeschikking voor moet worden afgegeven, ook wel individuele voorzieningen genoemd. Dit zijn:

- Jeugd en Gezinswerkers.
- Specialistische voorzieningen, bestaande uit: zorg met verblijf, pleegzorg, JB en JR. Deze zijn niet vrij toegankelijk want de toegang loopt via de expertpool of civiel-/strafrecht. (De Crisisdienst en AMHK zijn geen vormen van zorg).
- Dagbehandeling, onafhankelijk van waar deze uitgevoerd wordt (Peelregio of Zuidoost Brabant).
- Langdurige begeleiding en ondersteuning van verstandelijk beperkten of chronisch zieken.
- Zorg gefinancierd met een PersoonsGebonden Budgetten (PGB).

De toegang tot de verschillende vormen van zorg vanaf 2015

Voor alle vrij toegankelijke vormen van zorg geldt dat de burger zich hier rechtstreeks toe kan wenden.
Er is geen verwijzing nodig of een besluit van de gemeente.

Daarnaast kan de opvoedondersteuner jeugdigen en hun ouders met een hulpvraag verwijzen naar een passende, niet vrij toegankelijke, vorm van zorg. Dit geldt ook voor de huisarts, kinderarts of medisch specialist.

Voor de toegang van sommige niet vrij toegankelijke voorzieningen vragen we advies van een expertpool. Zij geven advies op basis van hun inhoudelijke expertise. Het advies van de expertpool wordt in de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 procedureel verwerkt, waarna de betreffende voorziening geëffectueerd kan worden. De taken van de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 worden beschreven op pagina 32. De rol van de expertpool wordt nader beschreven op pagina 33.

Persoonsgebonden Budget (PGB)

Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige en zijn ouders een voorziening 'in natura' krijgen.
De mogelijkheid voor het toekennen van een persoonsgebonden budget bestaat indien de jeugdige en ouders dit wensen en zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. De cliënt moet zelfstandig (dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk, van een curator, bewindvoerder, mentor of gemachtigde) een redelijke waardering kunnen maken van zijn belangen ten aanzien van de zorgvraag en moet de aan het PGB verbonden taken op een verantwoorde wijze kunnen uitvoeren.
2. De cliënt moet beargumenteren waarom de individuele voorziening die wordt geleverd door een aanbieder voor hem niet passend is.
3. Naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de individuele voorziening behoren en die de cliënt van het budget wil betrekken van goede kwaliteit zijn.

Indien wordt voldaan aan de voorwaarden wordt een budget toegekend waarmee de jeugdige en ouders zelf te bepalen bij wie ze de jeugdhulp (individuele voorziening) inkopen. Het trekkingsrecht wordt via de Sociale Verzekeringsbank (SVB) beschikbaar gesteld. De SVB betaalt uit dit budget de rekeningen die de cliënt indient voor de geleverde ondersteuning.

Voor de huidige AWBZ-PGB-budgethouders geldt dat zij de AWBZ-indicatie behouden (als deze in 2015 doorloopt) tot uiterlijk 1 januari 2016, tenzij de indicatie eerder stopt. We beschouwen een benodigde herindicatie als een nieuwe aanvraag. Aanvullend hierop geldt voor de Jeugdwet dat een zittende cliënt recht heeft op continuïteit van zorg bij de huidige aanbieder, indien dit redelijkerwijs mogelijk is.

De gemeenten gaan in 2015 met alle cliënten die een PGB ontvangen in gesprek over hun ondersteuningsbehoefte.
Alle personen waarbij het onderzoek uitwijst dat ondersteuning vanuit de Jeugdwet noodzakelijk is, en zij deze in de vorm van een PGB wensen, krijgen uiterlijk op 01-01-2016 een nieuwe verleningsbeschikking voor ondersteuning of begeleiding. Hierbij hanteren we het uitgangspunt dat we bij chronische beperkingen, waarbij de ondersteuningsbehoefte structureel is, de beschikkingstermijn hierop aanpassen.

In de verordening en aanvullende beleidsregels stellen we vast hoe we omgaan met het PGB. Uitgangspunt hierbij is dat de verordening aansluit bij de uitgangspuntennotitie "Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief ", het beleidskader jeugdhulp Peel 6.1. en dit beleidsplan. Daarnaast zal de verordening Jeugdhulp waar mogelijk gelijk zijn aan de Wmo verordening.

Wmo voorzieningen Jeugd

De voorzieningen en hulpmiddelen voor jeugdigen die nu onder de Wmo verstrekkingen vallen, blijven onderdeel van de Wmo. Denk hierbij aan woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. De Wmo consulenten van de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 blijven deze voorzieningen en hulpmiddelen indiceren en beschikken.

Wat doen we lokaal, Peelregionaal, en binnen de regio Zuidoost Brabant?

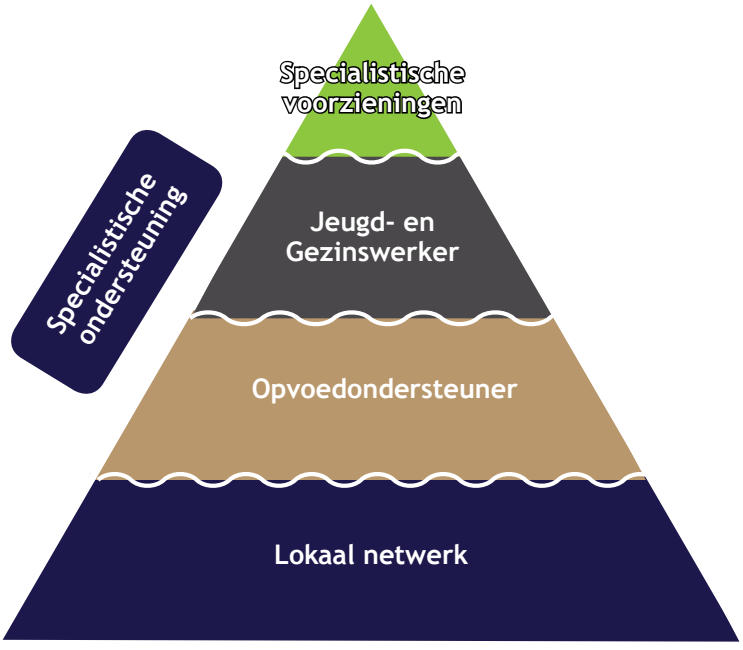

Zuidoost brabant
€ 26 milj. = 60 %

peelniveau
€ 15 milj. = 34 %

Lokaal
€ 3 milj. = 6 %

Totaal
€ 44 miljoen

Basismodel stelsel jeugdhulp Peelregio

De komende jaren wordt het lokale budget steeds groter als de transformatie zijn beslag krijgt.

De transformatie van het stelsel is te vatten in het basismodel jeugdhulp, zoals hierboven weergegeven. De kracht van het stelsel zit in het lokaal netwerk. De bovenliggende lagen zijn hier ondersteunend aan. De lokale netwerken zijn dan ook in fysieke zin de plaats waar zoveel mogelijk van de uitvoering van hulp plaatsvindt.

Lokaal

Het grootste deel van het lokale netwerk bestaat uit minder of meer gestructureerde verbanden waarin mensen samen wonen, leven, elkaar ontmoeten en samen iets doen. Denk hierbij aan gezinnen, families, maar ook aan alle soorten verenigingen en lossere verbanden en de betekenis die daar van uitgaat. Opvoeden is in eerste instantie een privéaangelegenheid en een verantwoordelijkheid van ouders. De invloed van de gemeente op de opvoeding is meestal indirect: door te investeren in de culturele en fysieke leefomgeving van kinderen, van speelruimte tot verenigingen voor sport en ontspanning. Zo is het verenigingsleven een belangrijke partner van gemeenten als het gaat om het vorm en inhoud geven aan lokaal jeugdbeleid.

Als ouders hulp nodig hebben bij het opvoeden van hun kinderen, wordt de gemeente langs een andere weg betrokken bij de opvoeding, namelijk via de basisvoorzieningen. Dit zijn de voorzieningen waar vrijwel alle kinderen met hun ouders regelmatig komen, zoals het consultatiebureau, de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, de huisarts en de basisscholen. De professionals die bij de basisvoorzieningen werken, zien veel kinderen en zij zien hoe het gaat met de kinderen en hun ouders. Als de professional zich zorgen maakt over het kind en het gezin, dan bespreekt hij/zij dit met de ouder(s). Als de professional zich zorgen blijft maken, overlegt hij/zij met collega's of en zo ja welke vorm van hulp het meest passend is. Professionals in het lokale netwerk zijn er op gericht om een gezin te versterken, zodat het zelf de regie kan behouden of oppakt.

De opvoedondersteuner

De opvoedondersteuner werkt in of dicht op de basisvoorzieningen. De meest onderscheidende taak van een opvoedondersteuner ten opzichte van andere professionals werkzaam bij de basisvoorzieningen, is het toeleiden naar zwaardere vormen van zorg. De opvoedondersteuner is de toegang tot deze zwaardere vormen van zorg. Naar verwachting ontwikkelt de opvoedondersteuner zich op termijn steeds meer als een functie. Dan is het een professional die normaliseert en ondersteunt waar nodig is, waarbij het gezin en het netwerk daaromheen zoveel mogelijk aangesproken wordt op hun eigen kracht.

Peelregionaal

Waar lokaal de uitvoering centraal staat, gaat het op de peelregionaal niveau vooral om het samen organiseren, met in het kielzog daarvan ontwikkelen en innoveren. In de voorwaarden scheppende sfeer, bijvoorbeeld inkoop, is wel sprake van gezamenlijke uitvoering. Dit samen organiseren heeft tot nu toe vooral betekenis gehad voor de samenwerking tussen de Peelgemeenten onderling. De komende periode wordt, met het oog op de transformatie, het samen organiseren verbreed naar de zorgaanbieders in de regio, wat zich vertaalt in de inhoud en organisatie van het Peelregionale aanbod.

Uitvoeringsorganisatie Peel 6.1

De uitvoering van de jeugdhulp wordt door diverse organisaties in het veld gedaan. Daarnaast zijn er nog een aantal taken die we onderbrengen bij de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. Het gaat hierbij concreet om:

- Het opstellen van beschikkingen;
- Het afhandelen van procedurele klachten
- Het afhandelen van bezwaar en beroep;
- De inkoop en contractbeheer van Peelregionale jeugdhulp;
- Het uitvoeringsbeleid Jeugdhulp, inclusief de verordening en beleids- en uitvoeringsregels;
- De communicatie over de Peelregionale jeugdhulp;
- De informatie en automatisering rondom de Peelregionale jeugdhulp.
- De Kwaliteitsbewaking (monitoring)
- De financiën (o.a. facturering en kostenbeheersing).

Door deze taken onder te brengen bij de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 wordt samenhang in het sociale domein aangebracht. Daarnaast is het voor de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 mogelijk om managementinformatie te genereren op Peelniveau.

Gebiedsgericht werken

Als het lokale netwerk, waaronder de opvoedondersteuners, omwille van de zwaarte van de problematiek geen passend aanbod heeft, wordt in eerste instantie doorverwezen naar vormen van ambulante zorg die we binnen de Peelregio organiseren. Een van de eerste stappen die we hierin zetten, is het realiseren van een goede aansluiting op de lokale netwerken. Dit doen we door gebiedsgericht te werken. Binnen de Peelregio stellen we gebieden vast en vervolgens wijzen we jeugd- en gezinswerkers toe aan elk gebied. De concrete aansluiting tussen opvoedondersteuners en jeugd- en gezinswerkers krijgt vorm op basis van een match tussen de lokale vraag en de regionale mogelijkheden om hierin te voorzien.

De jeugd- en gezinswerker

De organisatie van de jeugd- en gezinswerkers vindt plaats vanuit de Peelregio. In het kader van de Versnelling is vanaf januari 2014 een start gemaakt met dit proces. De komende periode krijgt de verdere inrichting zijn beslag.
De uitgangspunten hiervoor zijn benoemd in de Peelnotitie 'Jeugdzorg effectief en dichtbij' .

De jeugd- en gezinswerkers zijn de jeugdhulpprofessionals in het gezin. Zij zijn de vertaling van het uitgangspunt '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'. Zij verlenen op basis van een gezinsplan zelf zoveel mogelijk hulp. Als gespecialiseerde hulp nodig is, vliegen zij deze in. De specialisten nemen het werk niet over, maar springen bij, zoveel mogelijk in de gezinssituatie (bij de mensen thuis). Het gezin blijft samen met de jeugd- en gezinswerker de regie houden over het gezinsplan.

De expertpool

De expertpool heeft als functie 'het bieden van consultatie en advies' en bestaat uit gedragswetenschappers en andere specialisten die werkzaam zijn bij de zorgaanbieders/ specialistische voorzieningen. De expertpool geeft advies op casusniveau aan de opvoedondersteuners en jeugd- en gezinswerkers. Voldoende aanwezigheid en beschikbaarheid van kennis dichtbij het triagemoment is een vereiste. Hoe deze kennis ter beschikking komt van professionals in het lokale veld werken we de komende periode uit. Tevens geeft de expertpool op casusniveau advies over de toegang tot niet vrij toegankelijke vormen van zorg. Hieronder vallen de Jeugd en Gezinswerker, zorg met verblijf, vormen van dagbehandeling en langdurige begeleiding. De expertpool geeft voor deze vormen van zorg een inhoudelijk advies aan de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1. Hier wordt zorggedragen voor een procedurele afhandeling. Bij de doorontwikkeling van de expertpool kijken we ook naar vergelijkbare gremia op andere terreinen om te zien waar mogelijkheden tot samenwerking zitten, om zo overlap te voorkomen. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan samenwerking met het ACT (AdviesCommissie Toewijzingen), zoals dat binnen het onderwijs vorm en inhoud krijgt.

Zuidoost-Brabant

Specialistische voorzieningen zoals zorg met verblijf en dagbehandeling en jeugd GGZ worden georganiseerd binnen de regio Zuidoost Brabant.

Zorg met verblijf

Onder zorg met verblijf vallen alle vormen van 24-uurs zorg. Pleegzorg is één van deze vormen. Hierbij is het mogelijk ook te kijken naar het eigen netwerk van gezinnen, de zogenaamde netwerkplaatsingen. Indien mogelijk en verantwoord gaat de voorkeur naar uit naar een netwerkplaatsing pleegzorg boven reguliere pleegzorg, en verblijf in een instelling.

Het gedwongen kader

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering zijn bijzondere vormen van specialistische ondersteuning. Een uitspraak van de kinderrechter ligt ten grondslag aan deze vorm van jeugdhulp. De inzet van jeugdhulp in een gezin is dan niet meer vrijblijvend, maar 'gedwongen'. Wanneer transformatie aan de orde is wordt een andere manieren van werken in de toeleiding naar en uitvoering van het gedwongen kader. Dit doen we door bijvoorbeeld raadsonderzoekers en gezinsvoogden nauwer aan te laten sluiten bij het werk van de jeugd- en gezinswerkers en de lokale netwerken.

Alleen een door het ministerie van Justitie gecertificeerde instelling mag jeugdbescherming en jeugdreclassering aanbieden. Voor de regio Zuidoost Brabant streven we naar één gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming en -reclassering. Deze instelling werkt gebiedsgericht, zodat er vaste contactpersonen zijn.

Spoedeisende zorg

24 uur per dag moet er een crisisdienst paraat staan om bij acute problemen direct naar het gezin te gaan en maatregelen te nemen, waar nodig in overleg met de Burgemeester en de Raad voor de Kinder-bescherming. De hulp die wordt ingezet door de crisisdienst voldoet aan de kaders voor specialistische jeugdhulp die hierboven zijn gedefinieerd. Uitgangspunt is dat de ambulante hulp zo snel mogelijk wordt ondergebracht bij een jeugd- en gezinswerker. Vanaf 2015 komt er één crisisdienst die 24 uur per dag paraat staat om direct in (niet medische) noodsituaties bij gezinnen uit te kunnen rukken.

Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid om de loketten van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) te verenigen tot een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Inwoners en professionals kunnen op deze plek terecht als zij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling hebben. Het AMHK onderzoekt de melding en brengt zo nodig hulpverlening op gang of geleidt de zaak door naar de Raad voor de Kinderbescherming.

De aansluiting van het AMHK op de lokale netwerken wordt goed geborgd. Dit betekent dat het AMHK goed bekend is bij inwoners en dat er korte lijnen zijn met de jeugd- en gezinswerkers, de opvoedondersteuner, de politie en andere professionals in de dorpen en wijken. Het AMHK wordt een kwalitatief hoogwaardig meldpunt onder regie van de samenwerkende gemeenten.

Raad voor de Kinderbescherming

In de regio Zuidoost Brabant is een protocol opgesteld waarin is uitgewerkt hoe we de samenwerking tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de 21 gemeenten vorm en inhoud geven. Hierin beschrijven we hoe functie, rol en positie van de raad aansluiten bij de verantwoordelijkheden van gemeenten in het kader van de Jeugdwet.

Boven regionaal / landelijk

Voor wat betreft een aantal gespecialiseerde zorgvormen worden bovenregionale of landelijke afspraken gemaakt. Hieronder valt de Zuid-Nederlandse samenwerking rondom de zorgvorm jeugdzorg plus en het aanbod van Fier Fryslân, een instelling die zich gespecialiseerd heeft in loverboy problematiek. Het is de verwachting dat de komende periode meer duidelijkheid ontstaat over wat wel niet op landelijk niveau geregeld en ingevuld gaat worden. Relevante wijzigingen en aanvullingen nemen we mee bij de verdere uitwerking van ons beleid.

Tot slot

Voor specifieke groepen is extra aandacht nodig. Bijvoorbeeld voor kwetsbare jongeren met een structurele beperking. Maar ook voor moeilijk bereikbare groepen die vanwege hun culturele, sociale of religieuze achtergrond niet of minder bereid zijn om hulp te vragen of die te accepteren of niet inzien dat ze hulp nodig hebben.
In het totaalaanbod is de expertise beschikbaar om deze groepen te bereiken.

5. Hoe gaan we de kwaliteit van de zorg voor jeugd bewaken?

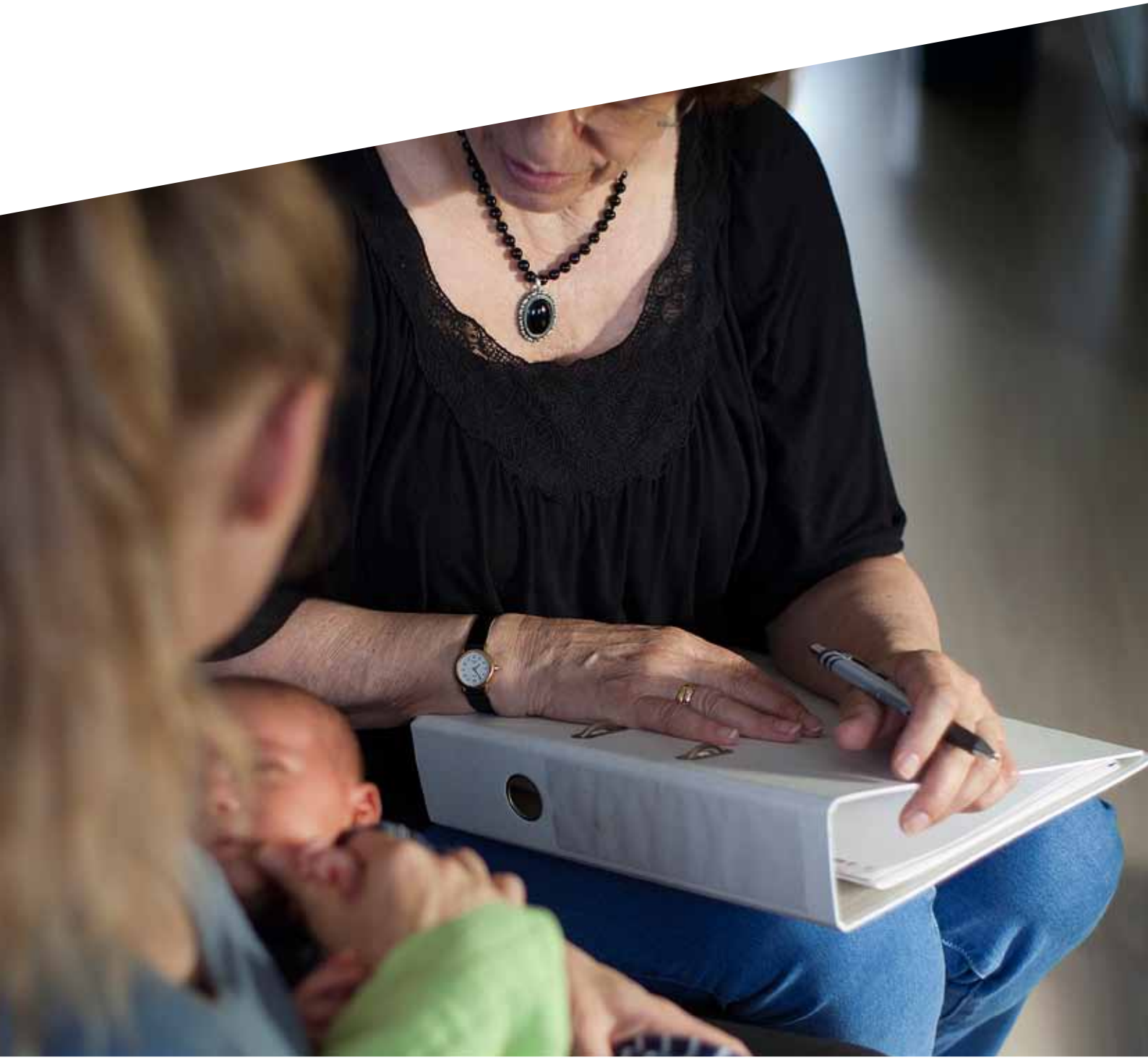

5. Hoe gaan we de kwaliteit van de zorg voor jeugd bewaken?

Landelijk

Het uitgangspunt van de stelselwijziging jeugd is dat jeugdhulp beter, efficiënter en effectiever op lokaal niveau geregeld kan worden. Gemeenten zijn op grond van dit wetvoorstel verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen.

In de Jeugdwet zijn kwaliteitseisen vastgelegd. Het gaat hier om:

- de norm van verantwoorde hulp, inclusief de verplichting geregistreerde professionals in te zetten;
- gebruik van een hulpverleningsplan of plan van aanpak als onderdeel van verantwoorde hulp;
- systematische kwaliteitsbewaking door de jeugdhulpaanbieder;
- verklaring omtrent het gedrag voor alle medewerkers van een jeugdhulpaanbieder, voor uitvoerders van kinderbeschermingsmaatregelen en van jeugdreclassering;
- de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- de meldplicht calamiteiten en geweld;
- verplichting om de vertrouwenspersoon in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen;
- hanteren van de privacy;
- verantwoorde werktoedeling.

In relatie tot de Wmo geldt op basis van de Jeugdwet een zwaarder kwaliteitsregime. Reden is dat het begrip jeugdhulp het brede spectrum omvat van lichtere vormen van jeugdhulp tot aan zware vormen van geestelijke gezondheidszorg en jeugdhulp die ingezet wordt in het kader van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De kwaliteitseisen voor de aanbieder van jeugdhulp en de gecertificeerde instellingen sluiten aan bij de kwaliteitswetgeving zoals van toepassing op de zorg.

Hiermee is geregeld dat aanbieders die zowel op het jeugd- als op het volwassenendomein acteren met dezelfde kwaliteitseisen worden geconfronteerd. Het gaat dan om eisen met betrekking tot verantwoorde zorg, verklaring omtrent het gedrag, hulpverleningsplan, systematische kwaliteitsbewaking, klachtrecht en medezeggenschap en inhoudelijke eisen aan de vertrouwenspersoon. Voor preventie ligt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit bij de gemeente.

Daarnaast heeft het Rijk aangegeven middels algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) nog nadere regels te stellen over zaken als deskundigheid van jeugdhulpaanbieders. Bij het opstellen van dit beleidsplan waren deze echter nog niet beschikbaar.

Kwaliteitseisen

De kwaliteitseisen die wij op Peelniveau toevoegen vertalen zich met name in de profielen van de opvoedondersteuner en jeugd- en gezinswerker om de kwaliteit van de uitvoering te borgen. Ook de doorlooptijd die wij afspreken bij het inschakelen van een jeugd- en gezinswerker, specialistische ondersteuning en verwijzing naar specialistische voorziening beschouwen wij als een belangrijk kwaliteitsaspect. Bij de inkoop zijn deze kwaliteitscriteria aangegeven. Daarnaast sluiten wij voor een deel van de jeugdhulp aan bij het klanttevredenheidsonderzoek in het kader van de Wmo (zover dit wettelijk past).

Wij stellen geen extra eisen in het kader van normeringen van instellingen (ISO, HKZ, etc). Het voldoen aan en behouden van deze normeringen vraagt namelijk veel administratieve inzet van instellingen. Ook gaan hier inspecties mee gemoeid. Naar onze mening maken we de zorg hiermee onnodig duurder en bureaucratischer. In de contract/subsidie-afspraken met de instellingen worden de afspraken gemaakt over kwaliteit, effectiviteit en resultaten.

Kwaliteitsbewaking

Om de kwaliteit te bewaken, zetten we in de Peel meerdere instrumenten in:

- In de contract/subsidieafspraken met de instellingen worden afspraken gemaakt over kwaliteit, effectiviteit en resultaten.
- Onderzoeken klanttevredenheid: hoe tevreden zijn mensen, is de hulp voor hen effectief geweest, wat is de inhoud van klachten? Ook horizontale verantwoording tussen hulpverlener en cliënt kan hier onderdeel van zijn.
- Verschuiving van zware/complexe zorg naar lichte(re) zorg.

De Inspectie Jeugdzorg (IJZ)

Met de komst van de Jeugdwet wijzigt ook het toezicht en de samenwerking in het jeugddomein.
In de Jeugdwet heeft de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) als taak het onderzoeken van de kwaliteit van de jeugdhulp in algemene zin. Daarnaast houdt zij met de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) toezicht op de naleving van de wet door de jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen. In het landelijk opgestelde afsprakenkader zijn de afspraken vastgelegd met betrekking tot:

- het geprogrammeerde toezicht (risicogebaseerd toezicht en thematisch toezicht);
- het niet-geprogrammeerde toezicht (calamiteiten en geweldstoezicht);
- handhaving;
- verstrekking of gebruik van lokale informatie;
- het melden en beoordelen van nieuwe toetreders jeugdhulp.

In aanvulling hierop is de "Handreiking Communicatieprotocol Gemeente(n) bij Calamiteiten Jeugd opgesteld.

Incidenten zijn niet te voorkomen. Wij zijn ons ervan bewust dat er altijd bepaalde risico's blijven bestaan. Uiteraard is onze inzet gericht op het beperken van deze risico's. Dichtregelen is echter geen optie of oplossing. In de Peel stellen we protocollen op hoe wordt omgegaan met incidenten.

Cliëntparticipatie

In de Jeugdwet staat dat ouders en jeugdigen betrokken dienen te zijn bij hun eigen ondersteuningsproces en er door hulpverleners uit wordt gegaan van de mogelijkheden van ouders en jeugdigen om zelf de regie te houden. Dit is een leidend principe voor alle professionals, zowel in de preventie als de jeugdhulp.

Het vormgeven van cliëntparticipatie vinden wij nadrukkelijk een verantwoordelijkheid van de organisaties waar de professionals in dienst zijn. Op deze wijze kunnen cliënten rechtstreeks invloed uitoefenen. Daarbij bepalen cliënten zelf op welke wijze zij hun zeggenschap en bijdrage het beste kunnen leveren.

Daarnaast vertrouwen wij erop dat onze Wmo-raden zorgen voor een brede vertegenwoordiging waardoor zij ook met praktijkkennis kunnen adviseren over (beleids)plannen over de inrichting en vormgeving van de jeugdhulp met name in het lokale veld. Bestuurlijk willen we ook in gesprek zijn en blijven met ouders en jeugd die met jeugdhulp in aanraking komen.

Klachtrecht

Op basis van de wet is het klachtrecht een verantwoordelijkheid van de organisaties. De jeugdhulp-aanbieder en de gecertificeerde instelling hebben een regeling voor de behandeling van klachten over hen of bij hen werkzame personen.

Vertrouwenspersoon

Op basis van de wet zijn gemeenten per 1 januari 2015 ook verantwoordelijk voor onafhankelijk vertrouwenswerk (vertrouwenspersoon). Besloten is om het onafhankelijk vertrouwenswerk vanaf 2015 landelijk in te kopen voor een periode van drie jaar, maar dicht bij de cliënt (zoveel mogelijk lokaal) uit te voeren. Dit besluit zorgt ervoor dat de vijf landelijke organisaties van het huidige vertrouwenswerk en gemeenten komen tot meer uniforme kwaliteit, geënt op de nieuwe situatie: één gezicht voor de burger en eenduidige en vergelijkbare signalering en rapportages.

Privacy

Privacy is een belangrijk onderwerp daar waar het gaat om jeugdigen. De wetgever heeft dan ook vastgelegd dat bij informatie-uitwisseling over een kind ouders altijd toestemming moeten geven. Ouders zijn immers verantwoordelijk voor het kind. Uitzondering hierop is als er sprake is van – of vermoedens zijn van – bedreiging van de persoonlijke levenssfeer en veiligheid van het kind én bij zorgen dat toestemming regelen de situatie kan compliceren of de ernst kan vergroten.

Naast het recht op privacy hechten wij aan het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind, waarin in artikel 3 lid 1 is opgenomen: 'Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging'.

6. Financiering en inkoop

6. Financiering en inkoop

Met de meicirculaire zijn de definitieve budgetten die per gemeente te besteden zijn aan de decentralisatie Jeugdzorg bekend. Deze zijn in onderstaande tabel verwerkt. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in budgetten voor inkoop op het niveau van de regio Zuidoost Brabant, en op het niveau van de Peel.

Zorgvormen	Inkoop DVO Eind-hoven	Inkoop Peel 6.1	Inkoop lokaal	Asten	Deurne	Gemert-Bakel	Helmond	Laarbeek	Someren	Totaal
Totaal AWBZ-jeugdzorg										
zorg aan jeugd zonder verblijf		11.415.900		775.200	1.788.500	1.732.700	5.573.200	892.100	654.300	11.416.000
zorg aan jeugd met verblijf	4.183.100			222.300	284.300	537.100	2.556.800	426.300	156.300	4.183.100
Totaal Zvw-jeugd										
jeugd-ggz eerste lijn	243.400			17.000	11.500	37.200	120.800	27.300	29.700	243.500
jeugd-ggz tweede lijn zonder verblijf	9.048.500			747.300	1.208.600	988.900	4.378.600	836.400	888.700	9.048.500
jeugd-ggz tweede lijn met verblijf	1.736.700			53.800	227.300	235.800	617.600	288.900	313.400	1.736.800
Budget per Zorgvorm Totaal Provinciaal naar onderdelen										
Jeugd en Opvoedhulp Ambulant		1.936.200		119.800	219.600	239.500	1.117.800	139.700	99.800	1.936.200
Jeugd en Opvoedhulp verblijf deel/Voltijd**	5.710.200			107.000	896.400	473.000	3.661.800	416.200	155.800	5.710.200
Jeugd en Opvoedhulp verblijf pleegzorg*	2.908.100			58.000	607.200	128.200	1.795.500	150.400	168.900	2.908.200
Jeugdbescherming	3.178.100			151.400	543.600	215.100	1.973.800	168.200	126.000	3.178.100
Jeugdreclassering	616.000			15.000	94.300	49.700	415.600	19.500	21.800	615.900
Geaccepteerde aanmelding bjz (Toegangsfunctie)			2.935.300	148.000	524.500	339.700	1.502.700	221.400	198.900	2.935.200
Gemelde kinderen AMK	367.600			15.900	33.200	23.400	258.400	13.700	23.100	367.700
Jeugdzorgplus (gesloten jeugdzorg)	972.100			50.700	205.400	99.100	446.900	86.500	83.500	972.100
Totaal zorgkosten	28.963.800	13.352.100	2.935.300	2.481.400	6.644.400	5.099.400	24.419.500	3.686.600	2.920.200	45.251.500
Uitvoeringskosten inkoop DVO Eindhoven	579.300			28.800	82.200	55.700	324.500	48.700	39.300	579.300
Uitvoeringskosten en inkoop Peel		267.000		17.900	40.200	39.400	133.800	20.600	15.100	267.000
Uitvoeringskosten lokaal			1.166.700	64.700	168.100	131.900	631.800	95.600	74.700	1.166.700
Totaal uitvoeringskosten (4,3%)	579.300	267.000	1.166.700	111.400	290.500	227.000	1.090.100	164.900	129.100	2.013.000
Transformatieruimte RTA			2.486.400	145.900	344.900	293.500	1.344.300	205.100	152.800	2.486.400
Totaal budget jeugd	29.543.100	13.619.100	6.588.400	2.738.700	7.279.800	5.619.900	26.853.900	4.056.600	3.202.100	49.750.900

Totaal budget lokaal				Asten	Deurne	Gemert-Bakel	Helmond	Laarbeek	Someren	Totaal
Geaccepteerde aanmeldingen bjz (Toegangsfunctie)				148.000	524.500	339.700	1.502.700	221.400	198.900	2.935.200
Uitvoeringskosten lokaal				64.700	168.100	131.900	631.800	95.600	74.700	1.166.700
Transformatieruimte RTA				145.900	344.900	293.500	1.344.300	205.100	152.800	2.486.400
Totaal budget lokaal				358.600	1.037.500	765.100	3.478.800	522.100	426.400	6.588.300

Tabel 2: Budget per zorgvorm en verdeling naar lokaal, Peel 6.1 en Zuidoost Brabant op basis van meicirculaire 2014.
Cijfers onder voorbehoud.

Aan de hand van voorgaande tabel wordt op de volgende wijze duidelijk gemaakt wat we als Peelgemeenten waar inkopen:

Zuidoost Brabant:

- Uit de AWBZ gefinancierde jeugdzorg:
  - zorg aan jeugd met verblijf
- De Totale zorg die nu gefinancierd wordt uit de ZorgVerzekeringsWet, zijnde:
  - Jeugd GGZ eerste lijn
  - Jeugd GGZ tweede lijn zonder verblijf
  - Jeugd GGZ tweede lijn met verblijf
- Uit de provinciaal gefinancierde jeugdzorg:
  - Verblijf deeltijd/voltijd
  - Verblijf pleegzorg
  - Jeugdbescherming
  - Jeugdreclassering
  - AMHK
  - Crisisdienst
  - Jeugdzorgplus

Peelregionaal

- Uit de AWBZ gefinancierde jeugdzorg:
  - Zorg aan jeugd zonder verblijf
- Uit de provinciaal gefinancierde jeugdzorg:
  - Ambulante zorg

Voor het inkoopproces is een Peelregionale werkgroep Inkoop opgericht. Deze werkgroep heeft zich de volgende opdrachten gesteld:

- Organisatie van inkoopproces fase 1 om te komen tot een adequaat pakket aan voorzieningen, diensten en producten voor het eerste uitvoeringsjaar 2015.
- Het inkoopproces verankeren in de uitvoeringsorganisatie Peel6.1.
- Realiseren van een solide financiële basis voor de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet.
- Voor 2016 en volgende jaren (fase 2) resultaatafspraken maken met zorgaanbieders (en uitvoeringsorganisatie Peel6.1) waarmee de transformatiedoelen bereikt worden.

De financiële verantwoordelijkheid start op 1 januari 2015 en het inkoopproces fase 1 is daarop gericht. Volgende mijlpalen

zijn 2016 en 2017, omdat er dan veel meer beleids- cq. transformatieruimte is, ondanks het hoger kortingspercentage van het rijk. Het is belangrijk om zowel specificaties, alsook kansen en bedreigingen mee geven aan de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 om die transformatieruimte adequaat in te vullen.

Risico's open einde regelingen

De Jeugdhulp kent een aantal regelingen en voorzieningen waarbij we als gemeenten een leverplicht hebben. Het gaat hierbij om:

- De doorverwijzing van huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten naar vormen van jeugdhulp;
- Voorzieningen op basis van een rechterlijke uitspraak.

Ten aanzien van het eerste punt worden procesafspraken gemaakt met de betrokkenen in de Peelregio, om hen te faciliteren met deskundige contactpersonen (opvoedondersteuners), stroomschema's en, na het inkoopproces, een lijst met gecontracteerde instellingen. Ten aanzien van het tweede punt wordt zowel lokaal als Peelregionaal ingezet op tijdige signalering en ondersteuning, ter voorkoming van de inzet van zwaardere zorg. Voorzieningen op basis van een rechterlijke uitspraak zijn de top van de piramide, en worden enkel ingezet wanneer de inzet vanuit het voorliggende veld niet toereikend is of niet veilig is voor het kind. De voorzieningen op basis van een rechterlijke uitspraak zijn met name op de schaal van Zuidoost Brabant georganiseerd. In het document "21 voor de jeugd" is uitgesproken dat een vorm van risicospreiding bij financieel risicovolle zorgvormen (laag volume, hoge kosten) regionaal wordt nagestreefd. Deze samenwerking kan bestaan uit gezamenlijke prijs/product afspraken en gezamenlijke bekostiging, waar al dan niet een vorm van risicospreiding voor geldt.

Daarnaast is het aan iedere gemeente om al dan niet een reserve op te nemen voor deze zogenaamde "open einde" regelingen.

7. Monitoring en verantwoording

7. Monitoring en verantwoording

Monitoring doelstellingen

We monitoren de jeugdhulp structureel vanaf 2015. Daarbij kijken we of de aanpak gewenst verloopt (het proces), wat de opbrengsten zijn en of deze voldoen aan de verwachtingen (output) en/of de beoogde effecten worden bereikt (outcome). Hierbij is de uitdaging om datgene te vragen om goed te kunnen sturen, met zo min mogelijk bureaucratie.
Monitoring vindt plaats op de onderdelen kwaliteit, kosten en cliënt. De resultaatafspraken die we met instellingen maken (lokaal, peelregionaal en regionaal), monitoren we , zodat we kunnen bijsturen als en wanneer dat nodig is.

Kwaliteit
Deze indicatoren moeten de stappen van verandering naar het gewenste resultaat (maatschappelijke doelstellingen in relatie tot de visie) in beeld brengen. Daarnaast zijn indicatoren over de kwaliteit en het behaalde resultaat op hulpverleningsniveau nodig (o.a. cliënttevredenheid).

Kosten
Deze indicatoren moeten inzicht bieden in de verhouding tussen de daadwerkelijke uitgaven en het verkregen budget (inclusief de kortingen) en welke besparingen waar zijn gerealiseerd.

Cliënt
Deze indicatoren moeten inzicht bieden hoeveel en welke jongeren/opvoeders gebruik maken van welke vormen van jeugdzorg, en of de cliënt zelfredzamer wordt en meer participeert.

Wij zien de monitoring en informatievoorziening in 2015 en 2016 vooral in het licht van de meerjarige transformatie, de overgangsafspraken en het bijbehorende proces van leren en ontwikkelen (dialoog). De beoogde maatstaven worden daarom nog niet genormeerd en worden op een later moment vertaald naar meer afrekenbare resultaatafspraken.
Structurele monitoring zorgt dat we kunnen anticiperen op situaties die daarom vragen.

Beheersing van de kosten

Naast de monitoring op doelstellingen willen we ook de kosten van de jeugdhulp beheersen. Zoals hierboven al aangegeven, monitoren we ook op het gebruik van de verschillende zorgvormen. Dit doen we zodat we ook de mogelijkheid hebben om tijdig bij te sturen wanneer de praktijk dat vraagt.

De set aan managementgegevens die nodig zijn om het cliëntproces en de kosten te monitoren, wordt in samenspraak met de instellingen opgesteld. Dit doen we in samenspraak om te komen tot maximale sturingsmogelijkheden met een minimum aan registratie-eisen.
Een eerste start wordt gemaakt bij het inkooptraject, en zal de komende jaren doorontwikkeld worden vanuit de uitvoerings-organisatie Peel 6.1.

Verantwoording

Bij de verantwoording gaat het niet alleen over de uitvoering van het beleid maar vooral ook over de resultaten van het beleid.

Verantwoording richting cliënten

Dit is vooral een taak van de uitvoerende instellingen. Zij leveren jaarverslagen over hun inzet en behaalde doelen en resultaten. Deze jaarverslagen zijn openbaar en zullen centraal gepubliceerd worden op de website Peel6.1.

Verantwoording richting raad en samenleving

Jaarlijks vindt zowel inhoudelijke als financiële verantwoording plaats richting de raad. Tevens wordt 2 maal per jaar een raadsinformatiebrief beschikbaar gesteld waarin we de voortgang beschrijven middels kwantitatieve en kwalitatieve cijfers.

Verantwoording richting rijk

Gemeenten leggen jaarlijks verantwoording af aan het Rijk. Hiervoor wordt door het Rijk een verantwoordingsinstrument aangeleverd bij gemeenten. Dit is een kader en is nog niet beschikbaar. Wanneer dit document opgeleverd wordt, zullen we beoordelen of we nog onderdelen willen toevoegen.

8. Tot slot

8. Tot slot

Het vormgeven van dit nieuwe stelsel en het uitoefenen van deze nieuwe taken doen we als gemeenten samen met de samenleving en de instellingen. Hierbij geven we nu de kaders en moeten we onszelf de ruimte geven om te leren door te doen, en bij te stellen waar nodig. Dit betekent dat we niet alles al tot in detail vastleggen.

Transformeren vraagt om standvastigheid én beweeglijkheid tegelijk. Wij in de Peel zijn ons daar van bewust, wij scheppen voor onze mensen een veilige omgeving om te leren en te innoveren.

Bijlage

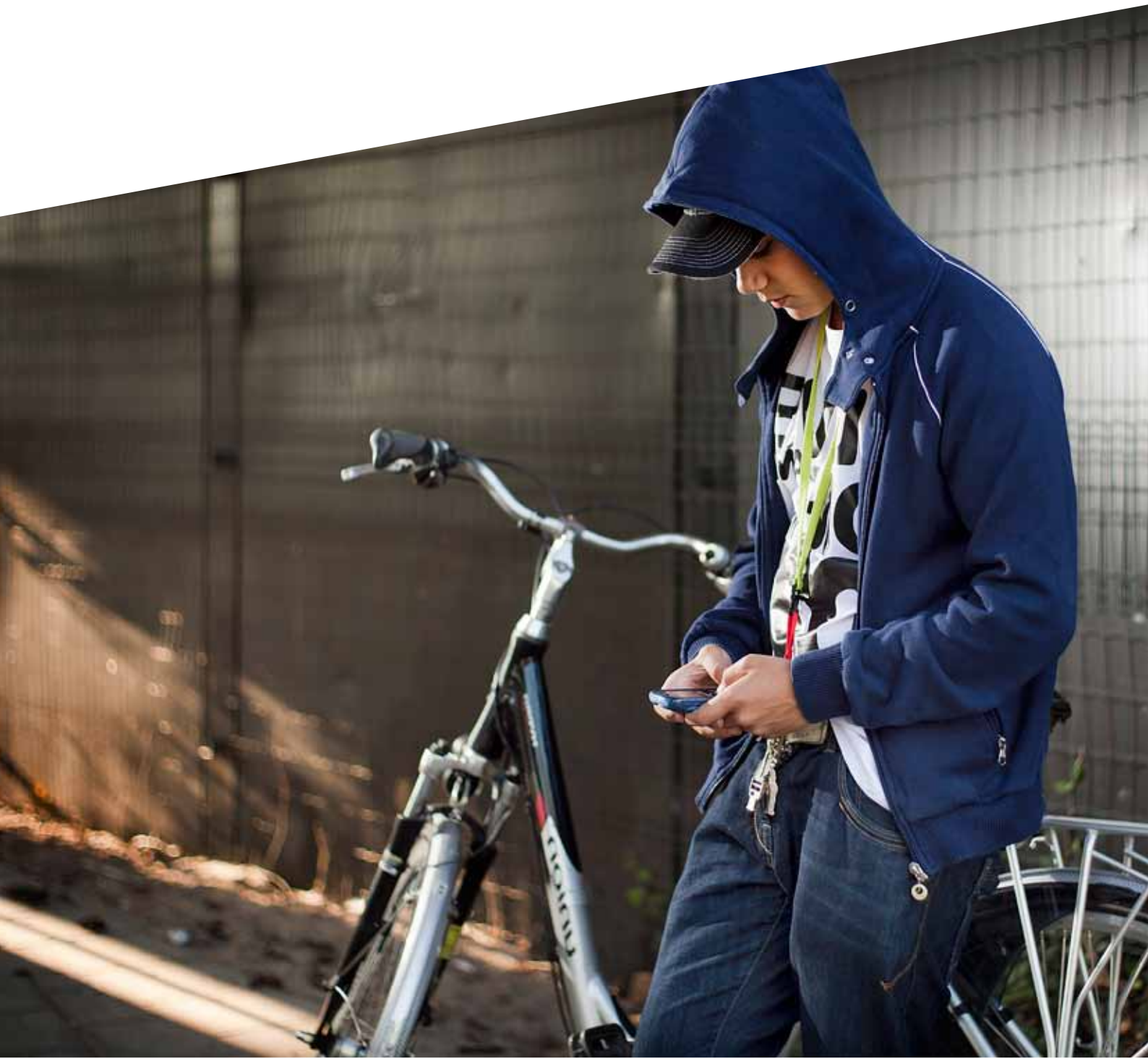

Bijlage 1

Vastgestelde uitgangspunten voor andere jeugdzorg
(hoofdstuk 2 notitie "Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief)

De transformatie van de jeugdzorg dient één centrale missie: er voor zorgen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien. Dit is in het belang van de jeugdigen en ouders én in het belang van onze samenleving. We willen immers dat jeugdigen opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Burgers die actief deel uitmaken van de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Concreet: meer jongeren aan het werk, meer jongeren op school, minder jongeren in detentie, minder jongeren in residentiële opvangvoorzieningen etcetera. De jeugdzorg dient aan deze doelstelling een bijdrage te leveren.

Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 vraagt de decentralisatie om een transformatie van het stelsel. Dit hoofdstuk geeft de uitgangspunten waarop we het nieuwe stelsel willen schoeien. Deze uitgangspunten geven richting aan de inrichting van de jeugdzorg op lokaal en bovenlokaal niveau. Ze zijn bedoeld als ijkpunten om de voorbereiding en invoering voortdurend aan te toetsen. We onderscheiden inhoudelijke, professionele, organisatorische en bestuurlijke uitgangspunten.

2.1 Inhoudelijke uitgangspunten

Inhoudelijke uitgangspunten gaan over de rollen en verantwoordelijkheden van jeugdigen en de ouders, de sociale omgeving, de jeugdzorgprofessionals en de gemeente(n). In het nieuwe stelsel staat niet langer het recht op zorg centraal, maar de plicht om kinderen te ondersteunen en te stimuleren bij het opgroeien en hun ontwikkeling. Daarbij worden de mogelijkheden van eigen kracht, sociale netwerken en algemene voorzieningen benut voordat professionele inzet aan de orde is (analoog aan de kantelingsgedachte binnen de WMO).

- Ouders/verzorgers zijn en blijven primair verantwoordelijk voor het opvoeden en opgroeien. Zij zijn de eerst verantwoordelijken en aangewezen personen voor de opvoeding van hun kinderen. Is ondersteuning nodig, dan voeren zij zoveel als mogelijk en verantwoord (mee) de regie op deze ondersteuning.
- Iedereen die betrokken is bij een kind of jongere, als familielid, buurtbewoner, vrijwilliger of beroepskracht levert zijn bijdrage door zelf kinderen en ouders aan te spreken, te corrigeren, te ondersteunen. Bij ernstige zorgen heeft en neemt ieder de verantwoordelijkheid om te signaleren en actie te ondernemen.
- Gemeenten zijn ervoor verantwoordelijk om lokale voorzieningen voor jeugdigen te ondersteunen bij hun preventieve en pedagogische taak (als mede-opvoeder) en te voorzien in een toegankelijk en effectief ondersteuningsaanbod, zodat goed kan worden ingespeeld op de vraag van ouders en jeugdigen.
- Jeugdzorgprofessionals zijn er verantwoordelijk voor om de opvoeding door ouders en de ontwikkeling van jeugdigen te ondersteunen (in plaats van over te nemen). Zij hebben de plicht om actie te ondernemen als de veiligheid, gezondheid en/of cognitieve ontwikkeling van het kind in het gedrang komt.
- De overheid grijpt in wanneer ouders niet in staat en/of bereid zijn hun rol als opvoeder goed (genoeg) te vervullen en de veiligheid van het kind(systeem) in het geding is. De overheid treft dan passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

2.2 Professionele uitgangspunten

Professionele uitgangspunten gaan over de vakinhoud ('de professie') van de jeugdzorg, van preventief tot curatief. Om de spiraal van signaleren, problematiseren, professionaliseren en exporteren van problemen naar instellingen, die het huidige stelsel kenmerkt te doorbreken is het nodig de jeugdzorg (van licht tot zwaar) inhoudelijk te schoeien op de volgende uitgangspunten[1]:

- Ondersteuning normaliseert het gedrag van kinderen en jongeren in plaats van deze te problematiseren. De ontwikkeling van het kind wordt altijd bezien in de context van de leeftijd, het gezin en het sociale netwerk van de jeugdige.
- Via (collectieve) preventie en preventieve ondersteuning in een vroegtijdig stadium wordt voorkomen dat kleine vragen, grote vragen of problemen worden.
- Ondersteuning is vraaggericht, activeert en versterkt de eigen (oplos)kracht van jeugdigen en/of hun verzorgers en die van hun sociale netwerken, waarbij de lokale, algemene voorzieningen benut worden. Jeugdigen en hun verzorgers worden actief betrokken bij de ondersteuning.
- Ondersteuning is gericht op blijvende verbetering en herstel van het normale leven. Zij dient er voor te zorgen dat de jeugdige en/of hun ouders grip hebben op het leven en de problemen weer 'de baas' zijn (hanteerbaar). Ondersteuning heeft niet primair tot doel persoonlijke stoornissen en tekorten op te lossen.
- Ondersteuning wordt ingeroepen dichtbij en/of in de natuurlijke leefomgeving van de jeugdige. Dit wil zeggen in het gezin, op school, op straat. In plaats van de jeugdige of ouders door te verwijzen naar instellingen,'schuiven' ondersteuners 'aan' bij het gezin en/of op school.
- Ondersteuning is in principe gezinsgericht en integraal. De ondersteuning beperkt zich niet tot de jeugdige, maar betreft ook de andere leden van het gezin en omvat alle relevante leefgebieden die de participatie bevorderen (bijv. financiën, wonen, onderwijs, werk/dagbesteding, vrije tijd, zorg).
- Professionals handelen vanuit hun eigen kennis en kunde en benutten hun handelingsruimte. Zij kennen hun grenzen en schalen op, zonder daarbij de eigen verantwoordelijkheid uit de weg te gaan.

[1] *Kortweg in het huidige stelsel maken we van een signaal te snel een probleem, dat door professionals (vs. eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht), in instellingen (vs. in de sociale context) moet worden opgelost.*

2.3 Organisatorische uitgangspunten

Organisatorische uitgangspunten hebben betrekking op de organisatie van de uitvoering van de jeugdzorg en toegang tot deze zorg.

- De cliëntroute start op vindplaatsen en basisvoorzieningen waar opvoeders en opgroeiers al van nature komen zoals het consultatiebureau, de scholen (PO, VO, MBO), de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf.
- De route naar jeugdzorg kent geen overbodige schakels en kent minimale wachttijden. Een integrale intake (keukentafelgesprek) aan de voorkant, zorgt ervoor dat meteen de juiste ondersteuning kan worden ingezet: licht waar mogelijk, zwaar waar nodig.
- Ondersteuning is zo ingericht om met minder professionals meer problemen aan te pakken. Het reduceren van overlap en gezichten voor jeugdige en gezin,vraagt om meer generalistische functies in het voorveld.
- Eén kind, één gezin, één plan, één gezicht. Voor elke jongere en/of gezin met complexe, meervoudige problemen is er één generalist die samen met het gezin verantwoordelijk is voor een integraal gezinsplan, inclusief de inzet van specialisten en de coördinatie van zorg.
- Jeugdzorgprofessionals werken gebiedsgericht, in beginsel dorps- of wijkgericht. Ze zijn verbonden aan vaste werkgebieden en goed ingevoerd in lokale netwerken, structuren en lokale voorzieningen.
- Jeugdzorgprofessionals hebben optimale professionele handelingsruimteom datgene te doen wat nodig is en – indien nodig – snel en adequaat te handelen (doorpakken) om met het gezin de grip op het normale leven te herstellen.

2.4 Bestuurlijke uitgangspunten

Bestuurlijke uitgangspunten hebben betrekking op de bovenlokale samenwerking, financiële kaderstelling en aansturing van het stelsel.

- Bovenlokale samenwerking wordt aangegaan bij vormen van jeugdzorg waarvoor het rijk deze vereist én waar deze financieel en/of inhoudelijk meerwaarde heeft en leidt tot betere zorg (efficiëntie en effectiviteit).
- Bovenlokale samenwerking voor specialistische jeugdzorgtaken heeft gevolgen voor de (organisatie van) de lokale jeugdzorg. Het vraagt een zekere uniformiteit op lokaal niveau, bijvoorbeeld voor opschaling naar zeer specialistische zorg.
- Verantwoordelijkheden en budgetten worden in principe zo lokaal mogelijk belegd. De verantwoordelijkheid voor hulp aan jeugdigen en gezinnen (en voor mogelijke gevolgen vantekortschietende hulp) ligt bij het bestuur van de woongemeente.
- Er zijn voldoende sturingsmogelijkheden op de allocatie van schaarse middelen, opdat gezinnen die het meest ondersteuning nodig hebben deze ontvangen. Dit betekent directe invloed op de inzet van ingrijpende en dure vormen van zorg.
- Hoewel nog geen informatie bekend is over de omvang van de jeugdzorgmiddelen, geldt dat de uitkering vanuit het rijk taakstellend zal zijn voor de uitvoering van de jeugdzorg. Daarbij is versterking van de voorkant uitgangspunt.
- Gemeenten zijn zich bewust dat altijd bepaalde risico's blijven bestaan en nemen hiervoor de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Risico's kunnen wel worden beperkt, maar niet ten alle tijden voorkomen. Het dicht regelen is geen optie.

Integrale gezinsgerichte aanpak met generalist

Veel van de genoemde uitgangspunten komen samen in een integrale, ontschotte gezinsaanpak voor jeugdigen en gezinnen met meervoudige problematiek. Bij deze werkwijze gaat een 'generalist' (specialist in het normale leven), naast de jeugdige en hun ouders staan. Samen voeren zij de regie over de uitvoering van een integraal gezinsplan met realistische doelen op weg naar herstel van het normale leven. De 'generalist' combineert opvoed&opgroeibegeleiding in de thuissituatie met praktische ondersteuning daar waar nodig en coördineert de noodzakelijke zorg. De generalist activeert de eigen kracht en het sociale netwerk van het gezin en benut lokale algemene voorzieningen. Specialisten die worden ingezet committeren zich aan het gezinsplan. Bron: WrapAround Care Model (WAC), Jo Hermanns.

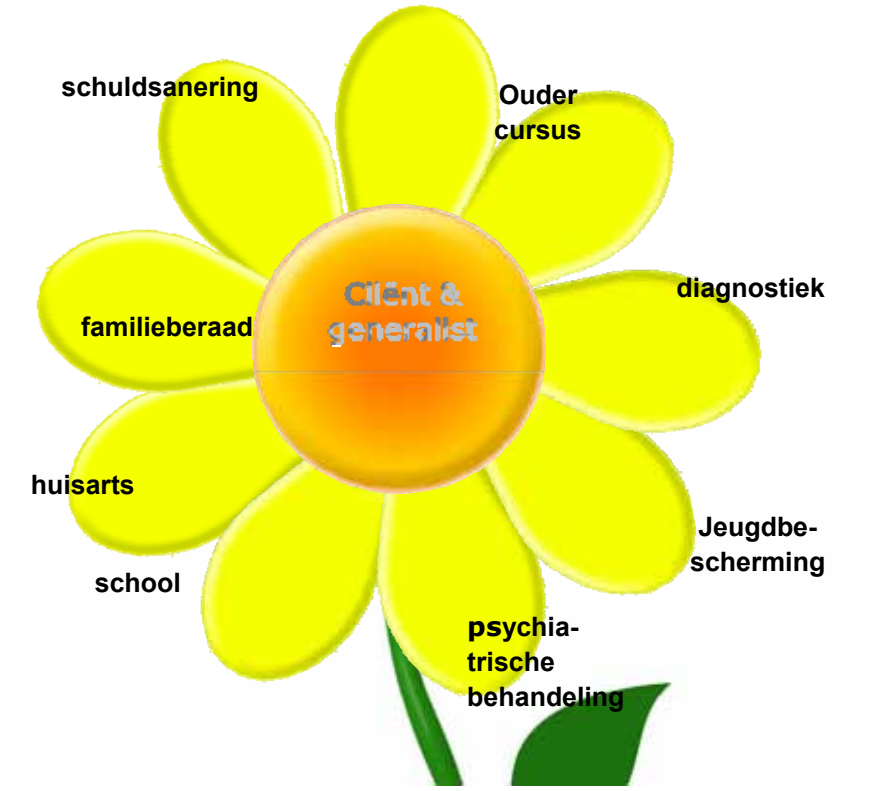

Bijlage 2:

Uitgangspunten Wrap Around Care

Wrap Around Care (WAC) is oorspronkelijk ontworpen om hulp aan complexe gezinnen beter te organiseren. Wraparound care slaat een brug tussen zorgcoördinatie en gezinsbegeleiding. Het model werkt met een 'professional friend' die samen met het gezin een toekomstgericht plan maakt en gezinsleden helpt om de regie daarover te voeren. WAC is geen gestandaardiseerde methodiek maar uitgangspunten waarbij de zelfregulatie wordt hersteld. Hierbij is de persoon van de gezinswerker een belangrijk succesfactor.

Principes van WAC

1. Veiligheid

In de gezinnen met meervoudige problemen is het risico van onveiligheid relatief groot. Veiligheid is geen sluitpost maar een aspect dat vanaf de start van het proces aandacht nodig heeft. Veiligheid dient voortdurend gemonitord worden door de gezinswerker (WAC'er) Agenderen van onveiligheid is een vak apart. Handelingsverlegenheid en gekleurde waarnemingen zijn valkuilen die hierbij op de loer liggen.

2. Gezin spreekt zich uit en kiest

Het perspectief van het gezin staat centraal en niet die van de professional en diens diagnose. De gezinswerker is geen deskundige met de juiste adviezen maar een coach van het gezin, die gezinsleden ondersteunt bij het behalen van de doelen die ze zelf stellen of die door anderen zijn opgelegd (gedwongen kader bijv.) De perspectieven en ideeën van ouders en hun kinderen worden dan ook achterhaald en geprioriteerd. Deze perspectieven staan centraal in alle fasen van de begeleiding.

3. Cultureel bekwaam

Het gaat om het perspectief, de waarden en normen en de belangen van het gezin. Zo zijn er in NL bijv. grote verschillen in opvattingen over hygiëne. Het kunnen relativeren is hierbij van belang. Dit neemt niet weg dat er kaders zijn die moeten worden gerespecteerd. De wet vormt een dergelijk kader evenals de veiligheid van kinderen en anderen. Het begeleidings-proces demonstreert daarmee dan ook respect voor en bouwt op waarden, voorkeur, geloof, cultuur en identiteit van het kind, het gezin en hun buurt/omgeving. Intervisie en werkbegeleiding kunnen helpen in de bewustwording rondom interculturaliteit.

4. Eigen kracht als basis

Door WAC wordt een empowermentproces nagestreefd. Begeleiding start vanuit het vertrouwen in de eigen kracht van het gezin. Daarnaast wordt het gezin gestimuleerd om gebruik te maken van hulpbronnen in hun directe sociale en professionele omgeving. Begeleidingsproces en het plan identificeren, bouwen op en vergroten de bekwaamheid, kennis, vaardigheden en eigen kracht van het kind en het gezin, en hun netwerk.

5. In de eigen leefsituatie

Het gaat erom dat de hulp in de directe leefwereld van het gezin en de kinderen wordt aangeboden. Dus thuis, op school of in het publieke domein. Het gezin importeert de oplossingen in plaats van dat problemen geëxporteerd worden naar instituties. Bereikbaarheid en laagdrempeligheid zijn belangrijke ingrediënten De J&G zorgt voor implementatie van begeleidings- en zorginterventies die zo volledig, benaderbaar en toegankelijk mogelijk zijn met zo weinig mogelijk beperkingen en die op een veilige wijze integratie van het kind en het gezin in huis en in de buurt bevorderen.

6. Samenwerking

Samenwerking binnen het sociale netwerk van het gezin en tussen gezin en gezinswerker (WAC).
Om doelen van gezinnen te realiseren is vaak ook samenwerking met verschillende professionals nodig. Het realiseren van een zo goed mogelijke afstemming tussen verschillende professionals is onderdeel van de regievoering van de WAC'er. Valkuil is dat door de samenwerking het empowerment en de regie van het gezin op de situatie wordt verkleind. Het plan reflecteert een samensmelting van de perspectieven, mandaten en (financiële) middelen van de verschillende partners. Het plan stuurt het werk van elke partner richting het halen van de doelen van het gezin.

7.Netwerkondersteuning

Gezinswerkers (WAC'ers) blijken in de praktijk vaak eerst de "echte grote" problemen op willen / moeten lossen. Ze zien het sociale netwerk als iets vanzelfsprekends of een aspect met een lagere prioriteit. Dit is niet het geval; wil het gezin na de professionele ondersteuning het gewone leven "duurzaam" behouden. WAC'ers dienen netwerkbronnen aan te boren en te (her)activeren. Deze zoeken en motiveren actief de volledige participatie van allerlei betrokkenen en relaties in het netwerk van het gezin. In het gezinsplan zijn dan ook activiteiten en interventies opgenomen om aanwezige bronnen van ondersteuning in het netwerk aan te trekken.

8. Op maat

Professionele dienstverlening is altijd maatwerk binnen WAC. De interventies zijn dienstbaar aan de doelen van het gezin. Een belangrijk instrument is het gezinsplan, een document van het gezin met hun doelen en handelingen. Het eigenaarschap is die van het gezin. Het is hún plan op hún keukentafel en geen behandelplan in een archief.

9. Resultaatgericht

De betrokkenheid van de WAC is praktisch en doelgericht. Het hulpverleningsproces is geen vrijblijvend proces. Er wordt gewerkt aan verandering (programmeren van succes). De gezinswerker zoekt de juiste balans tussen geduld en resultaatgerichtheid. De J&G-er verbindt doelen en strategieën van het begeleidingsplan aan waarneembare of meetbare indicatoren van succes, monitort de voortgang van deze indicatoren en stelt aan de hand daarvan het plan zo nodig bij. Wanneer er echter in max. 6 maanden tijd er geen stappen zijn gezet op weg naar de gestelde doelen, dan moet worden overwogen worden om te stoppen.

Bijlage 3:

Bestuurlijke opdracht

(bron: ondersteuningplan pagina 11-12)

Op overeenstemming gericht overleg (OOGO)

Het SWV voert overleg met het SWV primair onderwijs en OOGO met de gemeentebesturen in het SWV. Het OOGO is vanuit deze optiek een sluitstuk van een continu proces. Vertegenwoordigers van het SWV, gemeenten en het SWV primair onderwijs bereiden het OOGO voor. De ambtelijke regiowerkgroep passend onderwijs (ARPO)[6] heeft van de deelnemende bestuurders aan het OOGO op 17 april 2013 een bestuurlijke opdracht gekregen met het verzoek uitwerking te geven aan de thema's: jeugdzorg, doorlopende leerlijnen, maatschappelijk werk, leerlingenvervoer en toeleiding naar arbeid. De opdracht is aanzet geweest voor een aangescherpte opdracht zoals die in 2013 door het ARPO is geformuleerd en is vastgesteld in het oogo van 15 januari 2014. Hieronder treft u de bijgestelde opdracht per thema aan. Deze opdracht komt in jaarlijks actieplannen tot uitwerking. De voortgang en resultaten zijn onderwerpen van het jaarlijkse OOGO.

1. Doorlopende leer-/ondersteuningslijnen en jeugdzorg

Voor een goede aansluiting onderwijs- jeugdzorg zijn het SWV en de gemeenten samen verantwoordelijk. Er worden op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeenten en onderwijs om tot een optimale aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp te komen. Het onderwijs heeft daarbij een primaire verantwoordelijkheid voor de interne ondersteuningsstructuur en de gemeenten voor de externe ondersteuningsstructuur (inclusief het speciaal onderwijs). Het is zinvol eerst (in woord en beeld) te inventariseren welke beschikbare databases er zijn vanuit het onderwijs en de jeugdzorg en daarna inzichtelijk te maken welke gegevens nu al (tussen welke partijen) worden uitgewisseld. Maak aanbevelingen voor het vervolg. Inventariseer in woord en beeld welke feitelijke jeugdzorg en onderwijsondersteuning er beschikbaar is en kom met aanbevelingen om te komen tot de afstemming van de geboden jeugdzorg en onderwijsondersteuning vanuit de diverse domeinen.
Stand van zaken: in twee sessies hebben gemeenteambtenaren en coördinatoren WSNS en het SWV Helmond-Peelland VO in een brainstormsessie inzicht gegeven in wat er al beschikbaar is. De aanbevelingen worden in de nieuwe ondersteuningsplanperiode (tot 1 augustus 2018) nader uitgewerkt.

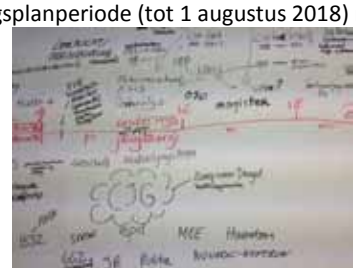

2. Voortijdig schoolverlaten en thuiszitters

Neem de resultaten over zoals door de VSV-werkgroep opgesteld en beschrijf hoe het project vanuit de VSV-middelen moet bijdragen aan het bereiken van deze resultaten. Benoem welke zaken structureel ingebed zullen worden en op welke manier.
De stuurgroep VSV heeft de projectopdracht "Onderwijsondersteuningslijnen" goedgekeurd. Een externe projectleider inventariseert met mensen van de werkvloer (VO en MBO) welke onderwijsondersteuning er nodig is. *Thuiszitten* kent vele oorzaken. Soms gaat het bijvoorbeeld om kinderen die om medische redenen niet naar school gaan maar *thuiszitten* kan bijvoorbeeld ook worden veroorzaakt doordat scholen niet de juiste handelingsantwoorden op gedrags- of onderwijsvragen kunnen bieden. Het VSV-project concentreert zich op kinderen die niet naar school gaan ten gevolge van bijvoorbeeld wachttijden, procedures en op de thuiszitters die wel zijn ingeschreven maar niet naar school gaan. Naar aanleiding van de inventarisatie en het benoemen van de (ervaren) hiaten in de onderwijsondersteuning, komt er in deze ondersteuningsplanperiode oplossing.

3. Aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt

Inventariseer in alle gemeenten welke initiatieven er op dit onderdeel worden verricht (zowel initiatieven vanuit gemeenten als vanuit onderwijs). Geef per activiteit aan wie de opdrachtgever is van het overleg/de activiteit en welke resultaatverplichtingen er liggen. Deze inventarisatie draait met name om de volgende

[6] Hierin zitten beleidsmedewerkers van de tien gemeenten en de coördinatoren van de SWV'en PO/SO en VO/VSO.

vraag: "*Welke initiatieven (overleggen/activiteiten) zijn er in de gemeente om de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te verbeteren*?" De antwoorden op deze vraag dienen als basis voor het ARPO om deze opdracht verder uit te werken. NB: Bij dit onderwerp wordt verbinding gerealiseerd met het netwerk Arbeidstoeleiding van het SWV.

4. Leerlingenvervoer

Maak inzichtelijk waar het omslagpunt ligt ten aanzien van specialisatie/differentiatie. Het gaat hier om de vraag wat spreiding van ondersteuningsarrangementen over de scholen in het SWV betekent voor het leerlingenvervoer van de verschillende gemeenten in het SWV. De ondersteuningsprofielen van de scholen en SWV spelen hierbij een belangrijke rol. Beschrijf en maak inzichtelijk voor de extra en zware ondersteuning (bij voorkeur per arrangement) waar het omslagpunt ligt. Hoeveel leerlingen moeten gebruikmaken van de extra of zware ondersteuning die een school biedt, zonder dat de school er (veel) geld op moet toeleggen, zonder dat de kwaliteit, veiligheid, enzovoort in gedrang komen. Maak ook duidelijk waarop keuzes voor de plaatsbepaling van extra en zware ondersteuning in het SWV gebaseerd zijn. Formuleer de bevindingen in uitgangspunten.

Gemeente	Totaal aantal leerlingen dat vervoerd wordt, van wie naar buiten de gemeente (tweede kolom).		Totaalbedrag (afgerond op 1.000 euro) leerlingenvervoer per jaar	Contract leerlingenvervoer loopt af d.d.
Asten	67	67	301.000	31-7-2016
Boekel	65	65	170.000	31-7-2015
Deurne	135	61	700.000	31-7-2014 *
Geldrop-Mierlo	221	204	550.000	31-7-2014
Gemert-Bakel	57	56	700.000	31-7-2014 *
Heeze-Leende	22	7	179.000	31-7-2014
Helmond	191	136	500.000	31-7-2015
Laarbeek	111	111	439.000	31-7-2014 *
Someren	105	90	410.000	31-7-2016
Totaal	974	797	3.949.000	

* Op 12 november hebben deze gemeenten besloten tot gezamenlijke aanbesteding over te gaan in de toekomst.

Bovenstaand overzicht geeft inzicht in het totaal aantal leerlingen dat vervoerd wordt en de totale kosten die daarmee zijn gemoeid. De vraag waar het omslagpunt ligt, ofwel: bij welk percentage besparing op de totaalkosten leerlingenvervoer gemeenten geïnteresseerd zijn in het zoeken naar andere passende oplossingen samen met onderwijspartners blijft vooralsnog onbeantwoord. Gemeenten geven aan dat dit ondoenlijk is. Wel geven de meeste gemeenten aan een positieve grondhouding te hebben als het gaat om het (incidenteel) inzetten van middelen leerlingenvervoer voor passend onderwijs.
Overigens is het van belang te weten dat de aanspraak op leerlingenvervoer voor leerlingen van het VSO wordt aangepast. VSO wordt gelijkgesteld aan het regulier VO. Leerlingen in het VSO komen alleen nog in aanmerking voor leerlingenvervoer als zij gezien hun handicap niet in staat zijn zelfstandig naar school te gaan. Een indicatie voor het VSO geeft niet langer zonder meer recht op leerlingenvervoer. Voor VSO-leerlingen met het profiel arbeidstoeleiding gelden dezelfde regels ten aanzien van het vervoer naar hun stageadres.

Waar gaan de VSO-leerlingen uit het SWV Helmond-Peelland VO naar school?

Bijlage 4

Stappenplan bepaling verantwoordelijke gemeente

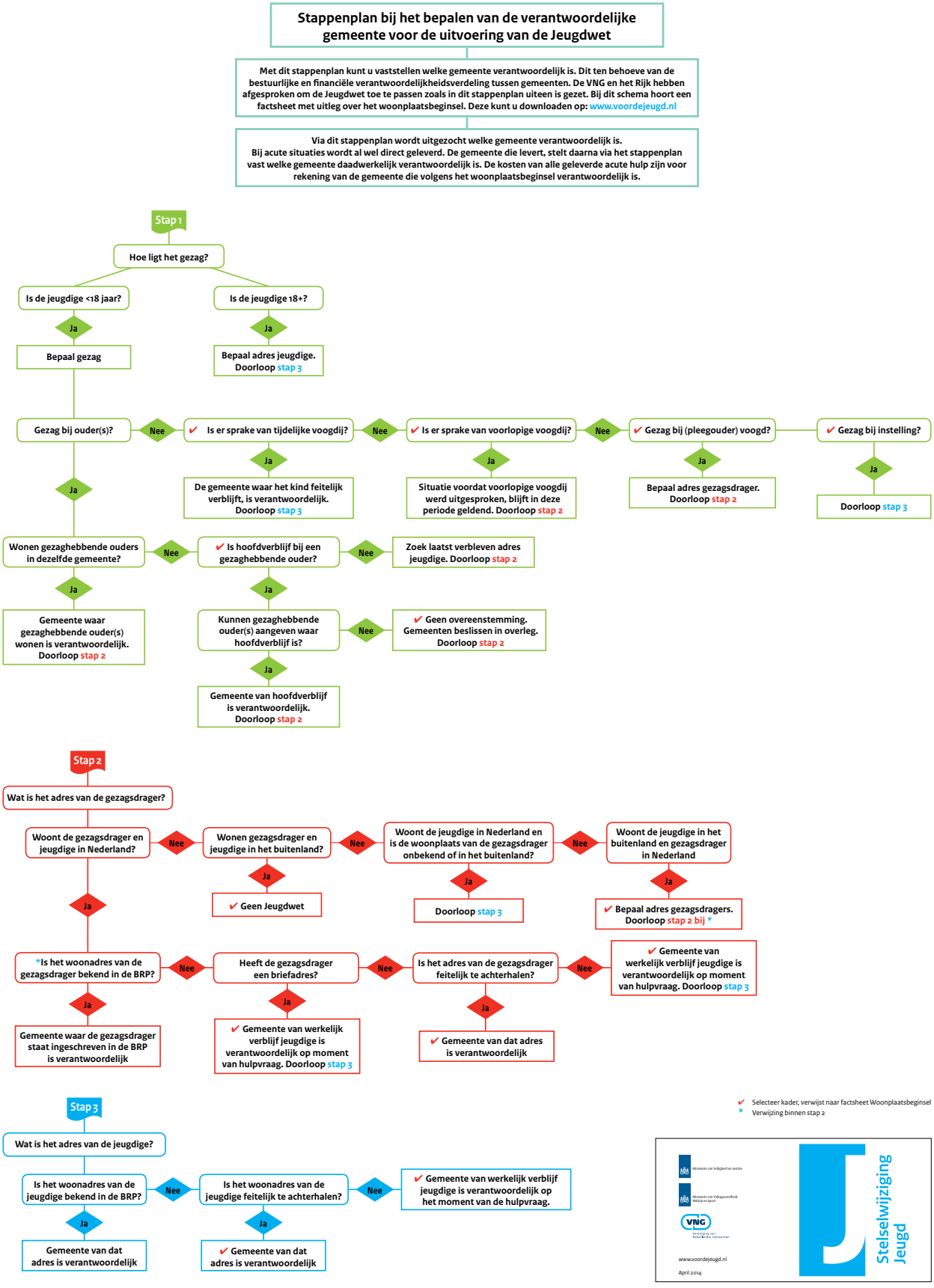

Bijlage 5:
Handreiking voor communicatie bij calamiteiten Jeugdhulp

Ondanks een goede werkwijze, kunnen (en zullen) ook in de toekomst helaas calamiteiten plaatsvinden rond een gezin of een jeugdige. Met het overhevelen van de jeugdhulp naar de gemeenten, kan voortaan de wethouder jeugdhulp van een gemeente ter verantwoording worden geroepen als zich zo'n situatie voordoet.

Dat geeft een extra dimensie aan de transitie Jeugdzorg voor gemeenten. Niet eerder was er in dergelijke situaties immers een voor de buitenwereld zo zichtbare eindverantwoordelijke aan te merken. Dat vraagt dan ook om gedegen voorbereiding en goede afspraken over communicatie. In een calamiteitenprotocol, onderdeel van de bestuursovereenkomst Eerste Stap Transitie Jeugdzorg Zuidoost-Brabant, is vastgelegd hoe communicatielijnen tussen de organisaties lopen. Daarnaast is het belangrijk om als gemeenten een heldere werkwijze voor interne en externe communicatie te hanteren wanneer zich een calamiteit voordoet.

Deze handreiking geeft de gemeenten in de Peel een aantal aanbevelingen voor hoe te handelen. Tegelijkertijd moeten wij onderkennen dat alleen ervaring deze handelwijze verder kan aanscherpen. Nadat een calamiteit heeft plaatsgevonden, is het dan ook zaak de (communicatie)activiteiten grondig te evalueren en bevindingen te delen met de Peelgemeenten.
Op basis daarvan kan deze handreiking worden aangepast en gedeeld. Ook van andere gemeenten waar incidenten plaatsvinden na de transitie Jeugdzorg kan lering worden getrokken.

Proces communicatie bij crisisbeheersing en rampenbestrijding als basis

Een goede werkwijze voor communicatie bij calamiteiten is er al. De communicatieafdelingen van de Peelgemeenten zijn door middel van draaiboeken, regelingen, opleiding en oefening toegerust voor werkzaamheden in het kader van crisis-beheersing en rampenbestrijding. Wanneer zich een incident met een jeugdige of een gezin (bijvoorbeeld een gezinsdrama) voordoet, is niet per definitie een GRIP-situatie aan de orde. Wel hebben dergelijke gebeurtenissen vaak een enorme impact op de omgeving. Bij gebeurtenissen met een grote maatschappelijke impact is het daarom verstandig om volgens het proces crisisbeheersing en rampenbestrijding te werk te gaan, ook als er geen GRIP-situatie is. Alle facetten zijn hierbij aan de orde, denk aan bestuurs- en managementadvisering, publieks- en persinformatie, mediawatching en interne communicatie. Communicatieafdelingen beschikken in het kader van crisiscommunicatie over lijsten met contactgegevens van gemeenten in de regio, zodat zo nodig snel communicatieondersteuning bij de naburige gemeenten kan worden ingeschakeld.

Rollen burgemeester en portefeuillehouder

Berichtgeving over ernstige calamiteiten bij een gezin (dat bekend is bij hulpverleners) zal in principe via twee sporen bij de gemeente binnenkomen: via een melding van de politie aan de burgemeester (in zijn/haar rol als korpsbeheerder), en via een melding van de betrokken zorg verlenende organisatie aan de gemeente (conform het calamiteitenprotocol).
De burgemeester en de portefeuillehouder jeugdhulp zijn twee belangrijke boegbeelden in de communicatie.
Hierbij is de rol van de burgemeester, naast de coördinerende rol, vooral een rol van maatschappelijke betekenis is (burgervaderrol). Denk aan het bezoeken van getroffenen, duiding geven, ruimte geven voor verdriet en emoties.
De focus van de portefeuillehouder ligt meer op de inhoud van de zaak; wat is er gebeurd, hoe heeft dat kunnen gebeuren en wat zijn de gevolgen.

Calamiteitenprotocol

PROTOCOL CALAMITEITEN
EX ARTIKEL 8, eerste lid, BESTUURSOVEREENKOMST
EERSTE STAP TRANSITIE JEUGDZORG
ZUIDOOST-BRABANT

Partijen bij dit protocol zijn de partijen genoemd in het opschrift van de bestuursovereenkomst 'Eerste Stap transitie jeugdzorg Zuidoost-Brabant'. Hierna te noemen 'de bestuursovereenkomst'.
In artikel 8, eerste lid, van de bestuursovereenkomst is voorzien in een protocol calamiteiten. Door aanhechting aan de bestuursovereenkomst maakt dit protocol daarvan deel uit.Onder calamiteit wordt in dit protocol verstaan:
Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdzorg en die tot ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of een ouder heeft geleid. Ingeval van een calamiteit waarbij een jeugdige of ouder, als bedoeld in de Wet op de jeugdzorg, is betrokken, afkomstig uit een van de Gemeenten, worden de volgende procedures gevolgd:

A. De gemeente uit welke de jeugdige of de ouder afkomstig is wordt direct geïnformeerd door de jeugdzorgaanbieder via de beleidsmedewerker Jeugd van de gemeente. De gemeente informeert Gedeputeerde Staten over de calamiteit.

B. Indien er sprake is van een jeugdige aan wie zorg wordt verleend door een van de twee jeugdzorgaanbieders genoemd in de bestuursovereenkomst (artikel 2:1), gelden de regelingen die in en voor die instellingen zijn vastgesteld met betrekking tot calamiteiten.

C. De volgende procedure wordt gevolgd:
   1. Directe melding van de calamiteit door de gemeente bij Gedeputeerde Staten (via de Programmamanager jeugd van de provincie) en bij Bureau Jeugdzorg (via de directeur van de vestiging Zuidoost);
   2. De gemeente poogt actief de zaak zelf op te lossen;
   3. De gemeente aarzelt niet de hulp van Gedeputeerde Staten in te roepen (via de Programmamanager jeugd provincie);
   4. Gemeenten en Gedeputeerde Staten staan elkaar bestuurlijk en ambtelijk bij om de zaak op te lossen;
   5. Gemeenten en Gedeputeerde Staten spreken onderling af hoe wordt omgegaan met de communicatie over de kwestie.

D. Indien de calamiteit is opgelost wordt er in het vier-partijenoverleg geëvalueerd en vastgelegd wat er van is geleerd. Deze informatie wordt gedeeld met alle betrokkenen.In alle gevallen van calamiteiten wordt er een zodanige rapportage opgemaakt dat de Inspectie voor de Jeugdzorg, naast de melding van de calamiteit ook kennis kan nemen van de wijze waarop de calamiteit is aangepakt. Voor de rapportage wordt uitgegaan van de thans daarvoor geldende voorschriften en formulieren.

E. In gevallen waarin dit protocol niet voorziet wordt bestuurlijk en ambtelijk naar bevind van zaken gehandeld.

F. Indien daartoe aanleiding wordt gevonden op grond van opgedane ervaring kan dit protocol worden aangepast zonder dat aanpassing van de bestuursovereenkomst nodig is.

G. Indien op grond van de uitvoering van dit protocol geschillen ontstaan is de geschillenregeling van de bestuursovereenkomst van toepassing.

Bijlage 6: reacties Wmo Raden

Participatieraad Asten	
Reactie	**Antwoord**
Het is onduidelijk hoe de opschaling plaats vindt, op welke wijze ouders daarbij betrokken worden en wat de rechten en plichten van de ouder zijn. Wat gebeurt er als de ouders niet tevreden zijn met de opvoedondersteuner en/of de jeugdwerker en gezinswerker?	De toegang tot zorg is beschreven in de verordening jeugdhulp. De doorverwijzing tussen zorgvormen wordt uitgewerkt in werkprocessen. Doorverwijzing is altijd in overleg met ouders en/of jeugdige. Wanneer ouders niet tevreden zijn met de hulpverlener vindt overleg plaats. Elke instelling kent een klachtenprocedure waar gebruik van kan worden gemaakt. Daarnaast komt er een vertrouwenspersoon voor jeugdhulp.
Veel hangt af van de keuze of sprake is van een algemene voorziening, die vrij toegankelijk is. Als sprake is van een noodzakelijke beschikking en/of indicatie, dan moet deze snel en zonder ingewikkelde regels plaats vinden.	Hier is aandacht voor.
Extra aandacht vragen wij voor een van het bestuur onafhankelijke indicatiestelling, zodat de noodzaak tot ondersteuning en hulp centraal staat en niet de financiële keuzes van het bestuur.	De huidige vorm van indicatiestelling komt te vervallen. We nemen dit onderdeel mee in onze inkoopprocedure.
Wat betreft het Persoons Gebonden Budget (PGB) het volgende. Naar de opvatting van de Participatieraad dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van het middel PGB. Dat sluit immers nauw aan bij het uitgangspunt dat de ouders zoveel mogelijk zelf de regie moeten blijven houden. Voor de jeugdige en de ouders dient er een vrije keuze van aanbieders in de regio en plaats van inkopen van de PGB's te zijn.	Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige en zijn ouders een voorziening in natura krijgen. Met een PGB bestaat de mogelijkheid om hiervan af te wijken. Wij zullen hierop nog nadere regels vaststellen, en nemen daarin uw standpunt mee bij de overwegingen.
Op blz. 30 wordt gesproken over de toekenning van Persoons Gebonden Budgetten en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden. De burger moet hierbij beargumenteren waarom de individuele voorziening, die wordt geleverd door een aanbieder voor hem niet passend is. Een simpele zin die echter heel veel vraagt van de mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van de jeugdige en zijn/haar ouders. Welke ondersteuning kunnen ouders/jeugdigen verwachten als zij deze competenties onvoldoende ontwikkeld hebben?	Ook hierbij geldt dat de wet voorzieningen in natura als uitgangspunt neemt. Wanneer ouders dit niet wensen, streven we naar maatwerk om te komen tot een passende vorm van zorg.
Overigens vinden wij dat er geen nadere regels behoeven te worden gesteld aan de verstrekking van een PGB.	Wij nemen uw standpunt mee bij de uitwerking van de nadere regels omtrent het PGB.
Over de vraag welke bevoegdheden het college mandateert aan professionals in het veld (bijvoorbeeld het voeren van het gesprek uit artikel 3.2 van de Verordening) vinden wij op de eerste plaats dat alle bevoegdheden dienen te worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het college. De gesprekken hier bedoeld dienen niet bij voorbaat aan het veld gemandateerd te worden. Immers deze dienen te worden gevoerd door diegenen die geen belang kunnen hebben bij de uitkomsten van een dergelijke gesprek.	Wij nemen kennis van uw standpunt.

Participatieraad Asten	
Reactie	**Antwoord**
De Transitie Jeugd brengt voor alle partijen (cliënt, burger, Gemeente, zorgaanbieders etc.) veel veranderingen met zich mee en zal zonder een goed communicatieplan kunnen leiden tot onduidelijkheden. Een goed initiatief in dit verband is de door de gemeente Asten en Someren georganiseerde bijeenkomsten voor ouders. De Participatieraad adviseert om deze bijeenkomsten in de toekomst te herhalen, ook nadat de transitie heeft plaatsgevonden. Ouders willen de mogelijkheid blijven behouden om met elkaar en de bestuurlijk verantwoordelijke van gedachten te wisselen. Zodra dit mogelijk is, zullen de ouders persoonlijk voor dergelijke bijeenkomsten benaderd moeten worden.	Wij nemen kennis van uw voorstel. We zullen gemeenten in de Peel adviseren om op een vergelijkbare wijze het gesprek met ouders aan te gaan.
Participatieraad Deurne	
Reactie	**Antwoord**
De Participatieraad vemeemt graag de volgende informatie: • Op welke manier wordt het lokale netwerk ingericht in Deume? • Wie heeft daarin welke rollen? • Hoe worden de relaties gelegd met de andere 3 grote transities? • Hoe wordt ervoor gezorgd dat er geen burgers "buiten de boot" vallen? Dit dient immers vooraliokaa1 ingeregeld te worden. • Hoe wordt lokaal beleid afgestemd op het regionale beleidsplan en op welke manier wordt zorg gedragen voor de uniformering van de procedures die als randvoorwaarde voor succes worden benoemd in het beleidsplan Jeugdhulp in de Peelregio? • Welk beleidsplan ligt hieraan ten grondslag?	De vragen over de lokale situatie laten wij graag voor beantwoording aan de gemeente Deurne.
In het beleidsstuk wordt gesproken over lichte en zware problematiek. De Participatieraad krijgt graag meer zicht op deze categorieën (wanneer behoort een cliënt tot welke categorie) en welke zorgpakketten bij de verschillende categorieën horen.	In ons beleid stellen we de situatie van de vrager centraal. Bij de hulp en ondersteuning sluiten we hierbij aan. Dit heeft tot gevolg dat we geen definities hanteren van "licht" en "zwaar" . Daarnaast wordt vooralsnog niet gewerkt met zorgpakketen, maar bieden wat nodig is.
Met de aanbieders moeten afspraken gemaakt worden over ondersteuning dicht bij de cliënt, Deze ondersteuning kan niet meer plaats vinden tussen 8 en 5 uur. De professionals zullen bereid moeten zijn om op de spitsuren in een gezin ondersteuning te bieden en dat is meestal op andere tijdstippen.	Wij nemen kennis van uw standpunt.
Als voor de inzet van de J&G'er een beschikking nodig is, hoe wordt dan geregeld dat er snel hulp wordt ingezet zonder bureaucratie? Wie gaat die beschikking afgeven en binnen welke tijd? Hoe wordt dan geregeld dat de O&O-er advies kan vragen bij de J&G'er?	Dit wordt verder uitgewerkt in werkprocessen.

Participatieraad Deurne	
Reactie	**Antwoord**
De Participatieraad maakt zich zorgen, zeker gezien de centrale rol van de gemeente inzake de indicatiestelling voor niet vrij-toegankelijke zorg dat doorlooptijden/wachttijden voor cliënten erg lang worden. De wettelijke termijnen zouden we graag ter discussie stellen. Omdat dit wellicht niet mogelijk is, willen we graag een duidelijke maximale termijn afspreken tussen het eerste gesprek, de afgifte van de indicatie en het moment waarop de zorg aan de client daadwerkelijk start. Dat is namelijk aan partijen. De Participatieraad pleit hierin voor maximaal 4 weken afhankelijk van de zorgvraag.	De gemeente vraagt zorginhoudelijk advies bij de Expertpool, en zal dit advies verwerken in een beschikking. Bij de inkoop wordt gestreefd vraag en aanbod in de juiste mate op elkaar af te stemmen, zodat de doorlooptijden en wachttijden zo beperkt mogelijk zijn.
Op blz. 30 wordt gesproken over de toekenning van PersoonsGebonden Budgetten en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden. De burger moet hierbij beargumenteren waarom de individuele voorziening die wordt geleverd door een aanbieder voor hem niet passend is. Een simpele zin die echter heel veel vraagt van de mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van de jeugdige en zijn/haar ouders. Welke ondersteuning k:unnen ouders/jeugdigen verwachten als zij deze competenties onvoldoende ontwikkeld hebben?	Ook hierbij geldt dat de wet voorzieningen in natura als uitgangspunt neemt. Wanneer ouders dit niet wensen, streven we naar maatwerk om te komen tot een passende vorm van zorg.
Wat is de rol van de J&G'er bij de toekenning van PGB's?	De Jeugd en Gezinswerker heeft geen expliciete rol bij de toekenning van een PGB.
Wie indiceert de PGB's?	De Expertpool geeft een zorginhoudelijk advies.
Is er voor de jeugdige en de ouders een vrije keuze van aanbieders in de regio en de plaats van inkopen van de PGB's?	Ja, mits de aanbieder voldoet aan de richtlijnen die opgesteld worden in de nadere regels.
Pag. 31: "De gemeenten gaan in 2015 met alle cliënten die een PGB ontvangen in gesprek". Wie gaat dit doen? Is er voldoende deskundigheid om de ondersteuningsbehoefte te bepalen?	Deze opdracht wordt belegd bij professionals met de benodigde kennis en kunde.
Transitie Jeugdzorg wordt per gemeente een lokale regeling. Passend onderwijs is een regeling die Gemeente-overstijgend is. Hoe wordt hierin gezorgd voor 1 coördinatiepunt?	De bestuurlijke coördinatie en afstemming vindt plaats in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg). Ambtelijk wordt dit geborgd in het ARPO (ambtelijk regionaal overleg passend onderwijs). Op uitvoeringsniveau worden afspraken gemaakt tussen de gemeente en de scholen die in die gemeente gevestigd zijn.
De relatie met Passend Onderwijs moet duidelijk en goed geregeld zijn. In het Passend Onderwijs zitten veel kinderen met problemen. Een aantal van hen zal zeker een beroep doen op Jeugdhulp. Zowel lokaal als regionaal (met de samenwerkingsverbanden) moeten hier afspraken gemaakt worden om te zorgen dat er geen kinderen buiten de boot vallen of thuis komen te zitten.	Zie hierboven.

Participatieraad Deurne	
Reactie	**Antwoord**
Wat zijn concreet de kwaliteitseisen c.q. indicatoren waaraan zorgaanbiedersmoeten voldoen? Wat is de norm?	Dit staat in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet beschreven en is per zorgvorm geregeld.
Kwaliteitsbewaking is een punt van zorg. Zijn de profielen van de O&O'ers en de J&G'ers al bekend? Voldoen de ingezette medewerkers aan dit profiel? Hoe worden zij geschoold?	De taakomschrijving en competenties zijn eind 2013 door de Peelgemeenten vastgesteld in het kader van de Versnelling. In 2014 is gezamenlijk geïnvesteerd op scholing. Vanaf 2015 is het leveren van goed geschoolde medewerkers een verantwoordelijkheid van de werkgever
Op welke manier legt de zorgverlener verantwoording af aan de gemeente ten aanzien van zowel klachten en de afhandeling daarvan als verantwoording van de geleverde zorg aan de client?	In een jaarverslag.
Gemeenten leggen jaarlijks verantwoording af aan het Rijk (blz.49). De Participatieraad ontvangt graag jaarlijks een kopie van deze verantwoording.	Wij geven dit door aan uw gemeente.
De Participatieraad is van mening dat de Gemeente zelf dient te zorgen voor kwaliteitsbewaking en dit niet over kan laten aan de aanbieders zelf. Voorkomen moet worden dan "eigen vlees" gekeurd moet worden.	Wij nemen uw advies mee.
In het voorliggende beleidsplan heeft met name de Expertpool in belangrijke mate de beslissende bevoegdheid over inzet van financiële middelen en zorg. Onafhankelijkheid is hierin voor de Participatieraad een belangrijk criterium. Op basis van de huidige inrichting is deze onafhankelijkheid niet gewaarborgd. Daarom pleit de Participatieraad ervoor om functionarissen die onafhankelijk dienen te kunnen acteren onder te brengen in een onafhankelijke, separate organisatie. Dit betekent een niet-zorgverlenende organisatie. In deze organisatie kunnen ook andere rollen zoals de dorpsondersteuners, cliëntondersteuners, O&O'er en J&G'er ondergebracht worden waardoor er met korte lijnen geschakeld kan worden. Tevens kan binnen dit kader de afstemming lokaal en regionaal ingeregeld worden.	Wij nemen kennis van uw standpunt.
De Transitie Jeugd brengt voor alle partijen (cliënt, burger, gemeente, zorgaanbieders etc.) veel veranderingen met zich mee en zal zonder een goed communicatieplan kunnen leiden tot onduidelijkheden. Daarom ziet de Participatieraad graag dat een uitgewerkt communicatieplan integraal wordt opgenomen in het beleidsplan en/of separaat voor Deurne wordt opgesteld. Vooral wie, wat, wanneer communiceert is momenteel niet overzichtelijk in het hele WMO speelveld en een belangrijk punt van aandacht.	De communicatie over alle veranderingen in het sociale domein wordt vanuit Peel 6.1 opgepakt. Dit ligt vast in een communicatieplan. Meer informatie over de veranderingen in het sociale domein is terug te lezen op de peelwebsite www.peel6-1.nl

WMO Raad Laarbeek	
Reactie	**Antwoord**
Dit beleidsplan richt zich op de uitvoering van de jeugdzorg op het tussenniveau van de zes gemeenten in de sub-regio: boven het lokale niveau en onder het regionale niveau van de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant. Zonder inzicht in wat gebeurt op het onderliggende en bovenliggende niveau is het moeilijk om over het voorliggend beleidsplan een degelijk gefundeerd advies te geven.	U stelt dat voorliggend beleidsplan inzicht geeft in de 'tussenlaag' die het Peelniveau vormt tussen de lokale omgeving en de regionale situatie van Zuidoost Brabant en dat het, bij ontbrekend zicht op de andere lagen, daarom moeilijk is hier een gefundeerd advies over te geven. Waar deze constatering betrekking heeft op het lokale beleidsplan jeugdhulp, kunnen wij u volgen, dat moet immers nog geschreven worden. Voor de volledigheid willen wij hier aan toe voegen dat wij er van uitgaan dat u in voldoende mate op de hoogte gehouden wordt van de ontwikkelingen op het terrein van jeugd in Laarbeek/(uw gemeente). Als dit niet zo is horen wij het graag.
In het verlengde van voorgaande constatering vraagt de WMO Raad om een degelijk lokaal beleidsplan Jeugd, waarin tenminste de volgende punten zijn opgenomen en uitgewerkt: - Welke bijdrage wordt van de verschillende partners, van verenigingsleven tot professionele instelling, verwacht aan het realiseren van een zorgzame samenleving in Laarbeek? Anders gezegd, hoe gaan die instellingen, waaronder ook de gemeente, eraan bijdragen dat kinderen en jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers - Aandacht voor vroegsignalering en preventie. Het preventieve systeem moet een open verbinding hebben met het curatieve behandelsysteem. De jeugdzorginstellingen moeten worden uitgenodigd om bij te dragen (in geld , in activiteiten)aan preventieve zorg samen met de instellingen die nu voor preventie staan. Lokaal doen wat lokaal kan, pas dan overschakelen naar de (sub)regio. Ga uit van wat er al is in Laarbeek en bouw daar op verder, ook voor wat betreft de communicatie en overlegstructuur. Realiseer vanuit deze basis een optimale aansluiting tussen de lokaal georganiseerde OpvoedOndersteuners (O&O'ers) en de regionaal georganiseerde Jeugd en Gezinswerkers (J&G'ers) - Betrekken van jeugdigen en ouders bij het beleidsplan en bij de uitvoering van het beleid. Niet door middel van een apart forum in Laarbeek maar door als college deze doelgroep op te zoeken door aan te sluiten bij bestaande overlegstructuren of door contact te zoeken met bestaande lokale en regionale instellingen. Aanbeveling van de WMO Raad is om hierbij steeds één of meerdere van haar leden uit te nodigen.	Wij nemen aan dat deze aanbevelingen voor het op te stellen lokaal beleidsplan Jeugd door de gemeente Laarbeek ter harte genomen worden.

WMO Raad Laarbeek	
Reactie	**Antwoord**
De WMO Raad stelt de voorwaarde dat het hele proces goed wordt gemonitord zodat ook haar met regelmaat helder inzicht gegeven kan worden in het verloop ervan. Naast een algemeen beeld wil de WMO Raad specifiek zicht op cliëntcijfers onder andere op het vlak van cliënttevredenheid lokaal en regionaal en op de wijze waarop vorm en inhoud gegeven wordt aan cliëntenparticipatie.	Dit verzoek en de specificatie van gegevens die u daarbij verwacht, ligt in de lijn van waar de Peelgemeenten antwoord op willen hebben. Deze gegevens zullen in samenwerking met aanbieders tot stand komen. Het verkrijgen van de gewenste output hangt nauw samen met resultaatafspraken die op verschillen niveaus met verschillende aanbieders gemaakt worden. Het komen tot resultaatafspraken die onze transformatiedoelstellingen in voldoende mate afdekken is een proces, waarover wij graag met u in gesprek blijven. Op dit moment kunnen wij u toezeggen dat wij u de gegevens doen toekomen zoals die aan ons verstrekt worden.
Waar het de organisatie van jeugdhulp in een breder kader betreft, adviseert de WMO raad om sturingsprikkels in te bouwen in het stelsel die er toe leiden dat aanbieders van zware vormen zorg er belang bij hebben dat minder gebruik gemaakt wordt van deze vormen van zorg. Bijvoorbeeld door deze aanbieders ook lichtere vormen van zorg uit te laten voeren. Het systeem moet zo worden ingericht dat alle actoren er een rechtstreeks belang bij hebben om de lichtste maar verantwoorde vorm van zorg aan te bieden bij voorkeur in of dichtbij de eigen omgeving van het kind.	In dit advies verwoordt u een transformatiedoelstelling. Over de wijze waarop deze doelstelling te bereiken, al dan niet door het inbouwen van sturingsprikkels, zijn wij in gesprek met aanbieders en blijven wij eveneens graag in gesprek met u.
WMO Raad Someren	
Reactie	**Antwoord**
Als het gaat om jongeren, staat voor de Wmo-raad met name de vraag centraal: Hoe voorkomen we dat kwetsbare jongeren tussen wal en schip vallen? Een kind is niet los te zien van zijn omgeving. De basis, het gezin met steun zijn eigen sociale netwerk vormt een samenwerkingseenheid, gericht op ondersteuning van het kind en het gezin. Drie ontwikkelingen zijn hierbij leidend: de burger centraal, uitgaan van de eigen kracht van gezinnen en individuen en het uitgangspunt, één plan, met één regisseur. Het voorliggende beleidsplan wordt opgebouwd op het lokale beleidsplan. De nota Integraal Jeugdbeleid is vorig jaar gepasseerd. Er is echter geen nulmeting beschikbaar, en dus gaat dit beleidsplan verder op aannames. Dat maakt het lastig om verhoudingen te zien en dit beleidsplan op waarde te beoordelen. Het hebben van een kind met een beperking is "levenslang" zorgen. Interventies om de gezinssituatie te beïnvloeden betreffen de jeugdige, maar ook de ouders. Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat niet alles te "genezen" is. Het zou onjuist zijn en we zouden daarmee ouders en kinderen tekort doen als we slechts spreken in termen van mogelijkheden. Alleen met aandacht voor mogelijkheden én beperkingen kunnen we kinderen reële kansen bieden. Dit maakt preventie en of integrale aanpak van vroeg onderkenning van mogelijke problematiek in de ogen van de Wmo-raad enorm belangrijk.	Wij nemen kennis van uw standpunt.

WMO Raad Someren	
Reactie	**Antwoord**
Komen er beleidsregels waar zorgvragers zich op kunnen baseren. Een kind met een bepaald probleem heeft recht op bepaalde zorg, of zijn ouders afhankelijk van de "goedwil" van degene die het huisbezoek afneemt?	Er is met de nieuwe Jeugdwet niet langer sprake van 'recht op zorg'. Hiertegenover staat de verplichting van gemeenten om te zorgen dat er voor alle vragen die binnen de Jeugdwet vallen passende voorzieningen voorhanden zijn. De toegang naar Jeugdhulp is beschreven in het beleidsplan en verder uitgewerkt in de verordening. Waar nodig worden nog beleidsregels toegevoegd.
Wanneer is er sprake van meer dan het leveren van een "vriendendienst" en/of (boven)gebruikelijke zorg?	De afweging of in een casus professionele hulp wenselijk dan wel noodzakelijk is, is in eerste instantie een lokale aangelegenheid. Afhankelijk van de lokale situatie wordt dit gedaan door een Opvoed Ondersteuner of een dorpsondersteuner al dan niet in overleg met andere professionals zoals een coördinator Centrum voor Jeugd en gezin of een jeugd en gezinswerker.
Beschikken professionals die de benodigde zorg moeten beoordelen, over de juiste competenties en de benodigde empathie? Waar haal je deze mensen vandaan?	De verantwoordelijkheid voor de uitvoering blijft voor een groot deel liggen bij de huidige aanbieders, ic bij de professionals die daar in dienst zijn. Wij hebben vooralsnog geen reden te twijfelen aan hun competenties.
Is zorg, buiten de door de gemeente / regio gecontracteerde zorg, te indiceren als deze voor een bepaalde cliënt voordelen heeft boven de gecontracteerde zorg.	Wij geven de voorkeur aan aanbieders uit de regio, zorg dichtbij. Hiermee is niet uitgesloten dat ook een beroep gedaan kan worden op aanbod van buiten de regio, als daar aanleiding/noodzaak voor is.
Organisatie Peelgemeenten gaan niet verantwoordelijk zijn voor de uitvoering. Dit is een taak van de (oude) instellingen. De bestaande aanbieders houden contracten voor een periode van in ieder geval één jaar, zodat de zorginfrastructuur wordt geborgd en frictiekosten worden beperkt. Vanuit de oudergroepering in de Wmo-raad wordt aangegeven dat behouden van expertise belangrijk, zelfs een noodzaak is. Hulpverleners die nu al in gezinnen komen moeten behouden blijven. Immers deze hulpverleners zijn op de hoogte van de problematiek en er is een vertrouwensrelatie met kind en ouders, waardoor de doelgerichtheid en kwaliteit wordt bevorderd die de begeleiding en behandeling ten goede komt. Als er steeds gewisseld wordt van hulpverlener wordt hier duidelijk afbreuk aan gedaan. Ondanks alle goede bedoelingen moet gewaakt worden dat ouders niet opgezadeld worden met een toenemende onnodige bureaucratie Zorgplan….Hulpverleningsplannen…., Plan(nen) van aanpak…, Kwaliteitseisen…, Geregistreerde professionals…, Systematische kwaliteitsbewaking..., Beleidsplannen…, enz, enz.	Wij onderschrijven uw pleidooi voor continuïteit in de zorg en minder bureaucratie.

WMO Raad Someren	
Reactie	**Antwoord**
Kwaliteit Wie bepaalt de kwaliteit, wat is een goede kwaliteit. Een hulpverlener heeft een goede kwaliteit als hij veilig, doeltreffend en cliëntgericht werkt. Ouders hebben vaak, door de jaren heen, een heel netwerk van hulpverleners rondom het kind gecreëerd, bijv. d.m.v Pgb, Dit zijn niet altijd mensen die de diploma's op zak hebben maar wel voldoen aan bovenstaande criteria. Ouders kunnen heel goed zelf bepalen of men tevreden is over de kwaliteit van de hulpverleners, zij willen uiteindelijk alleen maar het "beste" voor hun kind, en wat bij de gezinssituatie past. Gemeenten krijgen in de Wmo en Jeugdwet de ruimte om zelf te bepalen wanneer Pgb-houders maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp mogen inschakelen uit het eigen sociale netwerk.	
In de verordening zou de gemeente moeten vastleggen in welke situaties en onder welke voorwaarden dit mogelijk is.	Voorwaarden voor het verkrijgen van een PGB worden nog nader uitgewerkt in beleidsregels, in samenhang met de Wmo.
De WMO-Raad vraagt zich af, wanneer is er sprake van meer dan het leveren van een "vriendendienst"/ gebruikelijke zorg. Waaraan moet voldaan worden om een pgb te rechtvaardigen? Het oordeel over de kwaliteit van zorg, leggen de gemeenten in de Peelregio uitdrukkelijk bij de hulpverlenende organisaties. Klachten van ouders over geleverde hulp worden via een klachtenprocedure behandeld. Via een intern cliënt tevredenheidsonderzoek van de instellingen wordt gepeild of ouders tevreden zijn met de geleverde hulp. • Hoe toetst de gemeente de resultaten en afwerking van de klachten van de organisaties? • Bepaalt de gemeente, b.v. door het vaststellen van indicatoren voor de zorginstellingen, waar het klanttevredenheidsonderzoek aan moet voldoen? • Is de gemeente van zins om zelf het verloop van het hulpverleningstraject met individuele ouders te evalueren. om een eigen onafhankelijk oordeel te kunnen vormen? Interne tevredenheidsonderzoeken van de instellingen hebben als nadeel dat bij een positieve beoordeling van zorg de noodzaak tot innoveren niet gevoeld wordt. De kwaliteitseisen die de gemeente stelt aan de instellingen zullen, afhankelijk van de indicatoren, mogelijk in de toekomst een duidelijker beeld geven van de aantallen jongeren die een beroep doen op de hulpverlening. Hierbij is niet de kwantiteit richtinggevend, maar de kwaliteit.	Idem Middels het jaarverslag van de organisaties en dat van de cliënt vertrouwenspersoon. Als blijkt dat de huidige klanttevredenheidsonderzoeken niet voldoen, kan in overleg met betrokkenen, waaronder de cliëntenraden en eventueel de wmo-raden, gewerkt worden aan verbetering. Om duidelijk te maken en te houden dat de organisaties verantwoordelijk zijn voor de inhoud van de hulpverlening gaan we hier als gemeenten zelf geen onafhankelijk oordeel over vormen. Ook om te voorkomen dat we als gemeente(n) partij worden in een klachtenprocedure. Wij nemen met instemming kennis van uw opmerking.

WMO Raad Someren	
Reactie	**Antwoord**
Pgb Zoals al eerder aangegeven wil de Wmo-raad graag beklemtonen dat er vaak een noodzaak is, dat hulpverleners die nu al in gezinnen komen, behouden kunnen worden. Deze hulpverleners zijn op de hoogte van de problematiek. Wisseling van hulpverlener is vaak niet bevorderlijk. Vaak is hulp in de vorm van een individuele voorziening niet passend doordat: • De benodigde ondersteuning/hulp niet goed vooraf in te plannen is, op ongebruikelijke tijden geleverd moet worden, op een aantal korte momenten verdeeld over de dag geleverd moet worden, op verschillende locaties geleverd moet worden, of op afroep geleverd moet worden. • De benodigde ondersteuning/hulp moet door de aard van de beperking bij voorkeur door een vaste hulpverlener worden geboden. • Vaak is de flexibiliteit van een hulpverlener vanuit de Pgb groter.	Wij nemen kennis van uw opmerkingen.
Financiën Beheersing is belangrijk, maar ligt er een nadruk op wat men wil beheersen? Zijn er ideeën over de kostenbeheersing, of blijft het bij "trial and error"? Instellingen kunnen toch aardig aangeven wat de kosten van de hulpverlening zijn geweest in de loop der jaren. Tevens moet inzichtelijk zijn wat de kosten op regio en ZO Brabant niveau voor Someren zijn en hoe deze beheersbaar gehouden kunnen worden. Keuze mogelijkheid buiten de regio (Peel) Niet alle expertise en/of gewenste zorg is in de regio realiseerbaar. Niet alles kan op één hoop gegooid worden. Er zijn vaak al veel wegen bewandeld om zorg op maat te realiseren voor het kind. Dit is niet altijd dicht bij huis. Daarom moet het mogelijk blijven om elders zorg in te kunnen kopen. Gespecialiseerde voorzieningen zoals dagbesteding e.d. is niet altijd "passend" afhankelijk van; soort zorg / groepssamenstelling / interesses enz. Als de (Peel)regio geen contracten afsluit met deze aanbieders, ontstaan eventueel gaten in het aanbod. Deze bovenregionale aanbieders zouden op deze wijze gedwongen kunnen worden om te stoppen met deze specifieke zorg of, in het ergste geval, failliet gaan door gebrek aan contracten. • Welke risico's zijn er voor de niet regionaal of gemeentelijk gecontracteerde zorg? • Is er dan een financieel risicofonds in het leven geroepen, waar deze zorg die niet is gecontracteerd, uit betaald kan worden als blijkt dat kinderen uit de gemeente deze specifieke zorg wel nodig hebben?	Voor elke gemeente is inzichtelijk gemaakt wat het te besteden budget is op lokaalniveau, op Peelniveau en op het niveau van Zuidoost Brabant. De focus van kostenbeheersing ligt op het terugdringen van zware vormen (zorg met verblijf) naar lichtere vormen van zorg (ambulante hulpverlening door Opvoed Ondersteuners en Jeugd en Gezinswerkers). Wij onderschrijven het door u geschetste risico voor gespecialiseerd aanbod. Voor een deel is dit risico inherent aan de keuze om meer generalistisch en minder specialistisch te willen gaan werken. In samenwerking met aanbieders willen we in alle gevallen blijven voorzien in een zo goed mogelijke match tussen vraag en aanbod. Een groot deel van de zorg die nodig is wordt door gemeenten gezamenlijk ingekocht: in Eindhoven (Zuidoost Brabant) en op Peelniveau. Voor wat betreft die vormen van zorg die elke gemeente afzonderlijk inkoopt, bestaat de mogelijkheid dit naar lokale behoefte in te vullen.

WMO Raad Someren	
Reactie	**Antwoord**
Lokale aanbevelingen • Wat gaat de gemeente binnen het beleid doen om te voorkomen dat de jeugdige binnen het voorliggende beleidsplan terecht komt. Met andere woorden, hoe gaat het lokale beleidsplan er voor zorgen dat kinderen en ouders geholpen worden voordat problemen zo groot zijn dat meerdere en zwaardere hulp noodzakelijk is? (Preventie) • Hoe gaan de "vindplekken" ingericht en gecoördineerd worden, waar komen de (zorg) signalen binnen. Hoe kunnen de signalen vanuit een meervoudige gezinsproblematiek leiden tot opvoedondersteuning. Waar liggen prioriteiten? • Zijn vertrouwens personen persoonlijk (PVP) of, familie vertrouwens personen (FVP) of beide? Welke aantal, welke locaties en hoe wordt dit met wie gecommuniceerd? • Is preventie niet iets van alle onderdelen van de "hulpverlening-driehoek"? Ouders maken zich zorgen over de uitwisseling van gegevens en de waarborging van de privacy. Dit kan ook betekenen dat er minder snel om hulp gevraagd wordt (zorgmijden). • Beleidsregels moeten opgesteld worden over hoe goed om te gaan met persoonsgegevens en privacy. Professionals moeten weten hoe zij moeten omgaan met gegevens, en de uitwisseling daarvan. Bovendien moet een goede ketensamenwerking worden gewaarborgd. • Hoe wordt privacy van ouders gewaarborgd? • Hoe wordt met zorgmijders om gegaan? Hoe worden ze opgespoord?	De vragen onder deze noemer laten wij graag voor beantwoording aan onze collega in Someren.

WMO adviesraad Gemert-Bakel	
Reactie	**Antwoord**
Ontwikkeling lokaal netwerk Het fundament onder het hele beleid is een goed opgezet en functionerend lokaal netwerk dat feilloos aansluit op de faciliteiten die binnen het beleidsplan op regionaal niveau wordt aangeboden. Op het moment dat het lokale netwerk onvoldoende is ontwikkeld en ingericht, zal ook het beleid regionaal onvoldoende kunnen functioneren. Dit is een belangrijk zorgpunt voor de WMO Raad. • De lokale beleidsplannen zijn nog niet klaar. Is het lokale netwerk al ingericht? Hoe regelen we dan dat de aansluiting met de regio zonder haperingen in de hulp gaat verlopen? • Wat is beleid van de Gemeente Gemert Bakel hierin en wat is de relatie tot de andere vormen van zorg? • Blz. 13: De focus ligt op het inzetten van preventieve en eerstelijnszorg. In dit beleidsplan is niets over deze focus terug te vinden. Graag willen wij zo snel als mogelijk met de gemeente Gemert Bakel hierover in gesprek. Wat is de visie van de gemeente Gemert Bakel en welk beleidsplan hoort hierbij? • Op blz. 31 staat: "De komende jaren wordt het lokale budget steeds groter als de transformatie zijn beslag krijgt". In het beleidsplan is hierover niets terug te vinden en dit hangt 1:1 samen met de ontwikkeling van het lokale netwerk. De WMO Raad mist in het beleidsplan juist de plannen om via ontwikkeling & innovatie te komen tot de gewenste transformatie, zowel op lokaal als regionaal niveau. • Hoe wordt bewaakt dat er daadwerkelijke een verschuiving komt van zwaardere naar lichtere zorg? (pag. 38). • Blz. 20: "De mogelijkheden om regionale samenwerking te optimaliseren, verhouden zich evenredig met de mate van uniformiteit in de lokale processen". Welke actieplannen zijn er om deze lokale processen te uniformeren? Dit is niet terug te vinden, sterker nog, de WMO Raad krijgt zeker ook vanuit de gemeente Gemert Bakel de indruk dat zij zelfstandig en zonder regionale afstemming haar lokale processen wil inrichten.	De vragen onder deze noemer laten wij graag voor beantwoording aan onze collega in Gemert-Bakel.

• Het budget op Peelniveau bedraag 34 % en het lokale niveau slechts 6% van het totale budget. De O&O'ers moeten wel veel lokaal oplossen om te zorgen dat er niet teveel wordt doorverwezen. Is dat budget wel voldoende om gekwalificeerde mensen met voldoende uren op die posten te hebben? Hoeveel fte O&O'ers staan binnen Gemert Bakel straks ter beschikking? • Pag. 29.: "Vormen van zorg die mensen zelf betalen worden buiten beschouwing gelaten." Kan dit in een later stadium tot aansluitingsproblemen leiden? In deze alinea valt de J&G'er binnen de vrij toegankelijke zorg. • Hoe worden de financiën verdeeld en welke budget wordt vrijgemaakt voor de ontwikkeling van het lokale beleid? • Komen er ook binnen de Jeugdzorg zogenaamde "keukentafelgesprekken" met de zorgverleners in het gezin? • Wij vragen aandacht voor het in realistisch perspectief zien van eigen kracht en het doen van een beroep op het sociale netwerk door burgers. De aangeboden Jeugdhulp kan enkel dan in de juiste relatie staan tot de hulpvraag, de eigen kracht en het sociale netwerk.	De vragen onder deze noemer laten wij graag voor beantwoording aan onze collega in Gemert-Bakel.

Algemene vragen en opmerkingen	
Reactie	**Antwoord**
Het beleidsplan heeft nog steeds behoorlijk abstractieniveau en geeft erg weinig informatie over wat dit betekent voor de uitwerking in de praktijk. Hoe ziet het diëntproces eruit en wat zijn de bijbehorende rechten en plichten?	Wij onderschrijven deze constatering en willen daar aan toevoegen dat het beleidsplan, op een aantal thema's en met name waar het de uitwerking van het cliëntproces betreft, meeloopt met de duidelijkheid die er op dit moment, in deze fase van ontwikkeling, is.
In dit beleidsstuk is onvoldoende te herleiden op welke manier de integratie plaats vindt van de drie verschillende transities. Graag worden wij hierover nader geïnformeerd.	Wij herkennen ons in uw constatering. Naar het zich laat aanzien wordt dit onderwerp al dan niet verder uitgewerkt in lokale beleidsplannen.
Hoe zijn de ouders die nu al hulp ontvangen in dit veranderingsproces betrokken? Zij kunnen heel waardevolle adviezen geven hoe processen en procedures beter kunnen verlopen. Bovendien hebben zij ervaringen met zorgaanbieders die voor de toekomst van belang kunnen zijn.	Ouders die nu hulp ontvangen zijn bij dit proces berokken middels de huidige vormen van cliëntenparticipatie.
Binnen het WMO werkgebied (inclusief de 3 transities) ontstaat inmiddels een veelheid aan rollen/functies. Hierbij denken wij aan bijvoorbeeld: O&O'er, J&G'er, Clientondersteuner, Wijkverpleegkundige, wijk- en dorpscoördinator, WMO deskundige/consulent, etc.. De WMO raad zou graag een overzicht krijgen van alle "rollen" die er op dit moment bestaan binnen het WMO veld, de samenhang tussen deze rollen en de belangrijkste taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Niet alleen voor de WMO Raad is dit ondoorzichtig, ook de burgers en cliënten vinden het lastig om hier hun weg in te vinden.	Deze vraag heeft naar ons oordeel betrekking op de lokale situatie. Wij zullen deze vraag toevoegen aan de andere vragen.
De WMO raad wil graag wat meer toelichting over hoe wordt omgegaan met Jeugdigen in de leeftijd van 18-23 jaar. Dit is onvoldoende helder in het beleidsplan.	Wij beschouwen het als een transformatiedoelstelling om te komen tot een zo integraal mogelijke benadering van burgers in het sociaal domein. In de weg hier naar toe maakt leeftijd steeds meer plaats voor de vraag in zijn context. Meer helderheid volgt in de loop van dit proces.
Expertpool: De expertpool (blz. 30) heeft tot taak zorgtoewijzingsadviezen te geven op basis van hun inhoudelijke gedragswetenschappelijke expertise. De expertpool bestaat uit gedragswetenschappers en zorgaanbieders. De WMO Raad is van mening dat het een gemiste kans is als in deze expertpool de "werkvloer" niet geïntegreerd wordt. De professionals in het werkveld, weten wat er speelt, kennen de situaties en de hick-ups in de dagdagelijkse praktijk. Hoe wordt hun kennis geïntegreerd in de expertpool of blijven zij "losse eilandjes"? De expertpool gaat bestaan uit medewerkers van de zorgaanbieders. Is dit onafhankelijk genoeg? Zullen zij niet snel geneigd zijn om door te verwijzen naar hun eigen organisaties?	Wij nemen kennis van uw opmerking, ook waar ze in vragende zin zijn gesteld.

Algemene vragen en opmerkingen	
Reactie	**Antwoord**
Er is onvoldoende informatie over belangrijke kengetallen rondom Jeugdzorg, zoals aantallen, vormen van zorg, doelgroepen, geschatte toekomstontwikkelingen. De WMO raad wordt graag bijgepraat over deze kengetallen zodra deze beschikbaar zijn.	Wanneer deze gegevens voorhanden zijn zullen wij in uw behoefte voorzien.
In het beleidsplan wordt de J&G-er nog genoemd als vrij toegankelijke zorg terwijl in de verordening sprake is van specialistische zorg waarvoor een indicatie nodig is. Graag krijgen wij het antwoord op de vraag of de J&G'er onder de vrij toegankelijke of niet vrij toegankelijke zorg valt.	Dit is inmiddels gewijzigd: de J&G'er valt onder het niet vrij toegankelijke aanbod.
Pag. 32: De uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 gaat ook bezwaar en beroep afhandelen. Hoe zal dit gaan? Wordt hiervoor een aparte bezwarencommissie opgetuigd?	Dit wordt nader uitgewerkt.
Hoe wordt cliënt ondersteuning geregeld?	Gemeenten worden (waarschijnlijk met ingang van 2015) verplicht cliëntondersteuning te organiseren. Over de manier waarop dit gaat gebeuren zijn gemeenten in Zuidoost Brabant in gesprek met MEE.
De WMO Raad vraagt om het stuk te controleren op eenduidige naamgeving van functies en rollen. Zo wordt er op blz. 25 gesproken over "generalist (specialist in het normale leven)" waar waarschijnlijk de O&O'er bedoeld wordt. Ook op blz. 29 wordt gesproken over een specialist bij de toegang waar de J&G'er bedoeld wordt.	Wij nemen kennis van uw opmerking.
De WMO Raad spreekt liever van burgers dan van cliënten.	Wij nemen kennis van uw opmerking.
Vormen van zorg & doorlooptijden	
Reactie	**Antwoord**
In het beleidsstuk wordt gesproken over lichte en zware problematiek. De WMO Raad krijgt graag meer zicht op deze categorieën (wanneer behoort een cliënt tot welke categorie) en welke zorgpakketten bij de verschillende categorieën horen.	Met licht aan de ene kant en zwaar aan de andere kant van het spectrum, kunt u zich wellicht iets voorstellen bij ondersteuning en advies door een Opvoedondersteuner als lichte hulp en een uithuisplaatsing, verblijf in een 24 uurs setting, aan de andere kant als zware hulp. Daartussen ligt een grijs gebied dat wij zoveel mogelijk willen invullen met ambulante vormen van jeugdhulp.
Met de aanbieders moeten afspraken gemaakt worden over ondersteuning dicht bij de cliënt. Deze ondersteuning kan niet meer plaats vinden tussen 8 en 5 uur. De professionals zullen bereid moeten zijn om op de spitsuren in een gezin ondersteuning te bieden en dat is meestal op andere tijdstippen.	Wij nemen kennis van uw opmerking.
Als voor de inzet van de J&G'er een beschikking nodig is, hoe wordt dan geregeld dat er snel hulp wordt ingezet zonder bureaucratie? Wie gaat die beschikking afgeven en binnen welke tijd? Hoe wordt dan geregeld dat de O&O-er advies kan vragen bij de J&G'er?	Dit wordt uitgewerkt in werkprocessen.
Vormen van zorg & doorlooptijden	

Reactie	Antwoord
De WMO Raad maakt zich zorgen, zeker gezien de centrale rol van de Gemeente inzake de indicatiestelling voor niet vrij-toegankelijke zorg dat doorlooptijden/wachttijden voor cliënten erg lang worden. De wettelijke termijnen zouden we graag ter discussie stellen. Omdat dit wellicht niet mogelijk is, willen we graag een duidelijke maximale termijn afspreken tussen het eerste gesprek, de afgifte van de indicatie en het moment waarop de zorg aan de cliënt daadwerkelijk start. Dat is namelijk aan partijen. De WMO Raad pleit hierin voor maximaal 4 weken afhankelijk van de zorgvraag.	De gemeente vraagt zorginhoudelijk advies bij de Expertpool, en zal dit advies verwerken in een beschikking. Bij de inkoop wordt gestreefd vraag en aanbod in de juiste mate op elkaar af te stemmen, zodat de doorlooptijden en wachttijden zo beperkt mogelijk zijn.
Persoons Gebonden Budgetten (PGB)	
Reactie	**Antwoord**
Op blz. 30 wordt gesproken over de toekenning van Persoons Gebonden Budgetten en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden. De burger moet hierbij beargumenteren waarom de individuele voorziening die wordt geleverd door een aanbieder voor hem niet passend is. Een simpele zin die echter heel veel vraagt van de mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van de jeugdige en zijn/haar ouders. Welke ondersteuning kunnen ouders/jeugdigen verwachten als zij deze competenties onvoldoende ontwikkeld hebben?	Ook hierbij geldt dat de wet voorzieningen in natura als uitgangspunt neemt. Wanneer ouders dit niet wensen, streven we naar maatwerk om te komen tot een passende vorm van zorg.
Wat is de rol van de J&G'er bij de toekenning van PGB's?	De Jeugd en Gezinswerker heeft geen expliciete rol bij de toekenning van een PGB.
Wie indiceert de PGB's	De Expertpool geeft een zorginhoudelijk advies.
Is er voor de jeugdige en de ouders een vrije keuze van aanbieders in de regio en de plaats van inkopen van de PGB's?	Ja, mits de aanbieder voldoet aan de richtlijnen die opgesteld worden in de nadere regels.
Pag. 31: "De gemeenten gaan in 2015 met alle cliënten die een PGB ontvangen in gesprek". Wie gaat dit doen? Is er voldoende deskundigheid om de ondersteuningsbehoefte te bepalen?	Deze opdracht wordt belegd bij professionals met de benodigde kennis en kunde.
Kwaliteit van zorg	

Reactie	Antwoord
Wat zijn concreet de kwaliteitseisen c.q. indicatoren waaraan zorgaanbieders moeten voldoen? Wat is de norm?	Dit staat in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet beschreven en is per zorgvorm geregeld.
Het Rijk zorgt voor aan aantal Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). Wanneer worden deze verwacht? De WMO Raad is van mening dat het beleidsplan en de aanbesteding Jeugd ook aan de hand van deze normen getoetst dienen te worden.	Deze AMvB worden in het vierde kwartaal van 2013 verwacht. Zijn op dit moment in procedure. Tegelijkertijd hebben wij als gemeenten te maken met de verplichting voor het eind van dit jaar een beleidsplan en verordening vast te stellen. Wij zullen het een doen en het ander niet laten.
Kwaliteitsbewaking is een punt van zorg. Zijn de profielen van de O&O'ers en de J&G'ers al bekend? Voldoen de ingezette medewerkers aan dit profiel? Hoe worden zij geschoold? Aan welke professionele kwalificaties (door samenstelling van het wijkteam) moeten de wijkteams voldoen?	De taakomschrijving en competenties zijn eind 2013 door de Peelgemeenten vastgesteld in het kader van de Versnelling. In 2014 is gezamenlijk geïnvesteerd op scholing. Vanaf 2015 is het leveren van goed geschoolde medewerkers een verantwoordelijkheid van de werkgever.
Op welke manier legt de zorgverlener verantwoording af aan de gemeente ten aanzien van zowel klachten en de afhandeling daarvan als verantwoording van de geleverde zorg aan de cliënt?	In een jaarverslag.
Gemeenten leggen jaarlijks verantwoording af aan het Rijk (blz.49). De WMO Raad ontvangt graag jaarlijks een kopie van deze verantwoording.	Wij geven dit door aan uw gemeente.
De WMO Raad is van mening dat de Gemeente zelf dient te zorgen voor kwaliteitsbewaking en dit niet over kan laten aan de aanbieders zelf. Vertrouwen is goed maar controle is beter. Dit wordt bij voorkeur ingericht zonder dat het leidt tot een grotere bureaucratie.	Wij nemen kennis van uw standpunt.
Hoe en waar kunnen burgers aangeven of zij de geleverde (of juist niet geleverde) zorg goed of juist niet goed vinden?	In eerste instantie bij de betreffende hulpverlener, ic zorgaanbieder. Vervolgens kunnen cliënten een beroep op een vertrouwenspersoon om hun ervaringen met jeugdhulp kenbaar te maken. Daarnaast zijn cliënten vrij om te beslissen waar en met wie zij hun ervaringen delen.
Pag. 48. "De verantwoording richting cliënt is een verantwoordelijkheid van de uitvoerende instellingen" Dit kan niet alleen via een jaarverslag maar zal ook vooral naar de betreffende cliënt moeten plaatsvinden: alleen dan kan die regie houden over het eigen proces.	Wij nemen kennis van uw standpunt.
Voorstel: Op basis van de kwaliteits- en klanttevredenheidsonderzoeken opzetten van een "kwaliteits-" register binnen de Gemeentesite die ouders en jongeren kunnen raadplegen. Andersom kan ook, opnemen zorgaanbieders in een "zwart"boek als er klachten van ouders binnen komen. Ofwel: Hoe begeleid je ouders door naar kwalitatief goede zorgaanbieders?	Wij nemen kennis van uw voorstel.
Als WMO raad missen we vastlegging van protocollen rondom privacybescherming.	Waar nodig wordt dit verder uitgewerkt.

Kwaliteit van zorg	
Reactie	**Antwoord**
Welke gegevens worden vastgelegd en wie heeft toegang tot welke gegevens? Uitgangspunt daarbij mag zijn de veiligheid van de jeugdige om wie het gaat	Is opgenomen in hoofdstuk 7 van de Jeugdwet.

Clientparticipatie	
Reactie	**Antwoord**
Op welke manier wordt hieraan vorm gegeven? Wat wordt ten aanzien van de Cliëntparticipatie verwacht van de zorgaanbieders?	De eerste verantwoordelijkheid in deze ligt bij de aanbieders van zorg.

Passend onderwijs	
Reactie	**Antwoord**
Transitie Jeugdzorg wordt per gemeente een lokale regeling. Passend onderwijs is een regeling die Gemeente-overstijgend is. Hoe wordt hierin gezorgd voor 1 coördinatiepunt?	De bestuurlijke coördinatie en afstemming vindt plaats in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg). Ambtelijk wordt dit geborgd in het ARPO (ambtelijk regionaal overleg passend onderwijs). Op uitvoeringsniveau worden afspraken gemaakt tussen de gemeente en de scholen die in die gemeente gevestigd zijn.
De relatie met Passend Onderwijs moet duidelijk en goed geregeld zijn. Passend onderwijs geeft nu veel problemen, juist een aantal van de kinderen die onder Passend Onderwijs vallen zijn ook mogelijke kinderen voor jeugdhulp. Zowel lokaal als regionaal (met de samenwerkingsverbanden) moeten hier afspraken gemaakt worden om te zorgen dat er geen kinderen buiten de boot vallen of thuis komen te zitten.	Zie hierboven.

Communicatieplan	
Reactie	**Antwoord**
De Transitie Jeugd brengt voor alle partijen (cliënt, burger, Gemeente, zorgaanbieders etc.) veel veranderingen met zich mee en zal zonder een goed communicatieplan kunnen leiden tot onduidelijkheden. Daarom ziet de WMO Raad graag dat een uitgewerkt communicatieplan integraal wordt opgenomen in het beleidsplan en/of separaat voor Gemert Bakel wordt opgesteld. Vooral wie, wat, wanneer communiceert is momenteel niet overzichtelijk in het hele WMO speelveld en een belangrijk punt van aandacht.	De communicatie over alle veranderingen in het sociale domein wordt vanuit Peel 6.1 opgepakt. Dit ligt vast in een communicatieplan. Meer informatie over de veranderingen in het sociale domein is terug te lezen op de peelwebsite www.peel6-1.nl

Helmond jong2gether	
Reactie	**Antwoord**
De jongeren die een bijdrage hebben geleverd aan het advies hebben hiermee gereageerd op stellingen. Deze stellingen waren: 1. Jongeren hebben voldoende informatie over de wijzigingen die voor hen belangrijk zijn. 2. Nieuwe regels voor aanvragen PGB of zorg in natura zijn goed en niemand zal hierdoor tussen wal en schip raken. 3. Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt dus ook in de jeugdzorg; wat vinden jullie van de wijze waarop jeugdzorg vaak met fouten in de media komt, hebben jullie tips voor ons als gemeente? 4. LVB-jeugd komt in de problemen door transitie jeugdzorg Argumenten Aan de hand van stellingen 1-4 hebben de jongeren de volgende argumenten: 1. Vinden ze moeilijk in te schatten. De jongeren ervaren in hun leven geen of haast geen problemen waardoor ze geen informatie over de transitie horen en/of ontvangen. Daarnaast wat ze erover lezen beklijfd niet. Ze kennen wel gezinnen of jongeren die meer met de transitie van doen hebben en daar krijgen ze van terug dat zij zich zorgen maken. Enerzijds omdat de transitie en de daarmee komende veranderingen onduidelijk zijn en ze niet weten of en in welke mate ze nog hulp krijgen die ze in het verleden wel hebben gehad. Ook het in aanmerking komen voor hulp is onduidelijk. Bij wie moeten ze zijn en welke vraag moeten ze daar stellen. Wat betreft de opvoedondersteuners: die kennen ze niet, enkelen hebben er ooit van gehoord, maar nooit ontmoet. In hun beleving zijn het mensen waar je naar toe gaat als je problemen hebt. Ze zouden het preventiever vinden als de opvoedondersteuners met alle leerlingen kennismaakt en dat er meer in tandems gewerkt wordt tussen opvoedondersteuner en mentor. Doordat de mentor als eerste aanspreekpunt blijft, blijft een opvoedondersteuner veelal buiten beeld. En ze vragen zich af hoe problemen bij je gesignaleerd worden buiten school. Op straat weten ze dat ze in beeld zijn, maar ze stellen zich zo voor dat er thuis of in de vrijetijdsbesteding problemen kunnen ontstaan die door de buitenwereld over het hoofd worden gezien. Heeft de transitie daar ook oplossingen voor? Zeker als de transitie gezien wordt als een verbetering van de eerdere jeugdzorg.	Wij nemen met dank kennis van de antwoorden die jullie hebben gegeven op de vragen die jullie zijn voorgelegd. Met name het advies over positievere beeldvorming spreekt ons aan. Jullie zorgen over LVB jongeren en het gebruik van PGB delen wij en we zullen daar bij de verdere uitwerking van het beleid en de verordening rekening mee houden. Opvoedondersteuners vallen onder de verantwoordelijkheid van elke gemeente afzonderlijk, in dit geval de gemeente Helmond. Ik ga er van uit dat de verantwoordelijke beleidsmedewerker kennis neemt van jullie vragen en opmerkingen hierover en daar zijn voordeel mee doet.

2. Over het algemeen vinden de jongeren dat hoe het PGB eerder in elkaar zit, er te veel misbruik van gemaakt is waardoor het strenger worden van toezeggingen van PGB's een goede ontwikkeling is. Wel geven ze aan dat jongeren en gezinnen die het echt nodig hebben niet de dupe moeten worden van de strengere regels. Ook niet de gezinnen die in de toekomst aantoonbaar geholpen zouden zijn door PGB. Jongeren geloven niet dat er geen enkel gezin tussen wal en schip zal raken. Maatwerk moet blijven kunnen zowel in aanbod van de dienstverlenende instantie als begeleiding in het aanvragen van PGB. Zelfredzaamheid en eigen kracht van bepaalde gezinnen is beperkt en mag niet gebagatelliseerd worden. Jongeren mogen niet de dupe worden van bijvoorbeeld bedrijven die door de recessie of doordat ze alleen maar problemen zien in het begeleiden van "probleemgevallen" ze geen werk of scholing krijgen en daardoor ook tussen wal en schip raken. 3. Problemen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen en de problemen die ontstaan moeten vooral zichtbaar gemaakt worden met als doel om er van te leren. Het valt de jongeren op dat er nergens in het beleidsstuk gesproken wordt op welke wijze de problemen in de oude jeugdzorg geïnventariseerd zijn en dit als basis gesteld wordt voor de transitie en daarmee het vormen van nieuw jeugdbeleid. Daarnaast heeft de huidige jeugdzorg ook een groot imagoprobleem: jeugdzorg suggereert in de volksmond de regels om kinderen uit huis te plaatsen. Het imagoprobleem heeft ook effect op de transitie die nu gaande is, en mist daarmee de positieve ontwikkeling en de eigenlijke doelstelling om: - Onnodige doorverwijzing te voorkomen, passende hulp te bieden (licht waar mogelijk, zwaar waar nodig) - Gezin houdt regie op het integrale gezinsplan wat is opgesteld onder begeleiding van de generalist. Tips aan de gemeente: maak inzichtelijk waar problemen ontstaan, hoe dat opgelost wordt en wat daar uit geleerd wordt. Breng dit onder de aandacht bij alle burgers van Helmond. Met name met beeldmateriaal. Ook positieve ervaringen van mensen in beeld brengen en breed onder de aandacht. Een soort van "charmeoffensief". Spreek minder van transitie jeugdzorg maar bedenk een naam wat minder imago-gevoelig is.	

4.Jongeren denken dat LVB-jongeren meer in de problemen komen door de transitie. LVB-jongeren komen pas later in beeld als de problemen al groot zijn. Preventief moet er beleid zijn dat deze jongeren eerder gesignaleerd worden. Daarnaast mogen LVB-jongeren niet de dupe worden van bijvoorbeeld bedrijven die door de recessie of doordat ze alleen maar problemen zien in het begeleiden van "probleemgevallen" ze geen werk of scholing krijgen en daardoor ook tussen wal en schip raken. Jeugd is bang dat scholen, verenigingen en de directe omgeving moeilijk in staat is om niet naar de LVB-jongeren te kijken zonder het etiketje als leidend te nemen. Gevaar bestaat dat LVB-jongeren in het systeem moet passen, en niet dat het systeem aanpassing doet om maatwerk te leveren naar behoefte of hulpvraag van de jongere. Kanttekeningen Jeugd vind het zorgelijk dat de notitie benoemd dat er geen duidelijkheid is over aantallen jongeren die het aangaat. Wat als aantallen zodanig verkeerd zijn ingeschat, of gebaseerd scheve aantallen dat daarmee de transitie veel meer gaat kosten dan begroot. Wie wordt hier dan de dupe van. Tijdens de transitie moet daarmee dan meer ingezet worden op prestatieafspraken van betrokken (gefinancierde) instellingen en ook ingezet worden op wijze van aanleveren van aantallen. Iedereen eenzelfde registratiesysteem? Of aantoonbaar een systeem gebruiken wat de gewenste aantallen kan aanleveren. Aanvullingen Jongeren vinden de transitie moeilijk en moeilijk goed te begrijpen. Ze snappen de gemeente dat het een moeilijk proces is en wenst ze succes.	

Bijlage 7: reacties instellingen

Van een aantal instellingen hebben we een reactie op het beleidsplan en de verordening ontvangen. Wij hebben kennis genomen van hun bevindingen en deze waar wenselijk en mogelijk verwerkt. Langs deze weg danken wij hun voor de genomen moeite.

Onderwerp:
Maatschappelijke ondersteuning

Uw brief, ontvangen op:
18 oktober 2014

Uw kenmerk:

Wmo-adviesraad
Mevrouw Van de Mortel
Watermolen 65
5421 LJ Gemert

Ons kenmerk:
SD/BvB/966974
Bijlage(n): Nader beantwoording vragen beleidsplan Jeugdhulp

Gemert : 4 november 2014
Verzonden:

Geachte mevrouw Van de Mortel,

In goede orde ontvingen wij uw advies namens de Wmo-adviesraad Gemert-Bakel d.d. 18 oktober jl. inzake het Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017.
Zoals u daarin aangeeft is de Wmo-adviesraad bij de totstandkoming van de concepten betrokken geweest. Wij stellen het erg op prijs dat u, ondanks de krappe tijdsplanning, de moeite en tijd heeft genomen om met ons over de inhoud van het Beleidskader in gesprek te gaan en een constructieve bijdrage te leveren aan het resultaat. Een aantal van uw adviezen zijn aanleiding geweest om het Beleidskader op onderdelen aan te passen. In uw brief gaat u in op het definitieve concept Beleidskader.

Uw opmerking dat het beleidskader in een prettige leesbare stijl is geschreven en uw positieve waardering voor de integrale aanpak nemen wij graag voor kennisgeving aan.

U vraagt ons om de Wmo-adviesraad vroegtijdig te betrekken bij de vertaling van het Beleidskader naar de Uitvoeringsplannen, als uitwerking van het gekozen beleid. Het Uitvoeringsprogramma 2015 dient al vóór 1 december 2014 te zijn vastgesteld. Wij willen aan uw wens tegemoet komen door u eind november het concept Uitvoeringsprogramma 2015 toe te sturen waarbij wij u in de gelegenheid stellen om aan te geven hoe uw adviesraad bij de uitvoering daarvan betrokken zou willen worden.

Ten aanzien van uw advies op het beleidsplan Jeugdhulp, hebben wij nog een aanvullende reactie in de bijlage opgenomen. In navolging van uw reactie op onze brief d.d. 30 september 2014 geven wij daarin alsnog een reactie op een aantal vragen en opmerkingen van uw adviesraad.

Voor wat betreft uw inhoudelijke opmerkingen en vragen met betrekking tot het Beleidskader Sociaal Domein geven wij onderstaand puntsgewijs een reactie.

1. Wij onderschrijven het belang van het gebiedsgericht werken van de Wmo-consulenten in wijken en dorpen. Wij zijn van mening dat we dat voldoende expliciet weergegeven hebben. Ik wil u daarvoor verwijzen naar de schema's op bldz. 6 over de aansluiting tussen de lokale en regionale uitvoering en op bldz. 8 over de dienstverlening Wmo, maar ook naar paragraaf 1.3.2.van het integraal Beleidskader Wmo in de Peelregio. Inmiddels zijn in de uitvoering met de uitvoeringsorganisatie goede afspraken gemaakt over de koppeling tussen vaste Wmo-consulenten en de dorpen/wijken. Wij zullen dit overigens nauwgezet blijven volgen.
2. Zoals aangegeven gaan we voor de komende jaren geen volledig nieuw beleid ontwikkelen. We borduren voort op het eerder geformuleerde beleid en de visie in het beleidsplan Wmo/Lgb 2012-2015. Wij vinden dat de daarin beschreven visie houdbaar is voor de komende drie jaar. Bovendien hebben wij aangegeven dat nu 'het doen' centraal dient te staan. Het opnieuw uitwerken en beschrijven

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Telefoon
(0492) 378 500

E-mailadres
gemeente@gemert-bakel.nl

Internet
www.gemert-bakel.nl

Twitter
@gemGemertBakel

Bankrekening
NL83 BNGH
0285 0027 08

BIC
BNGH NL2G

Kvk-nummer
50371746

BTW-nummer
8055.16.712B.03

van een visie past daar in onze ogen niet bij. Daarnaast geven wij uitvoering aan landelijk beleid en regelgeving, waarin reeds een visie op de zorgzame samenleving beschreven is. Met de doelstellingen in het Beleidskader geven wij vorm aan een dergelijke zorgzame samenleving in Gemert-Bakel.

3. Wij nemen uw opmerking ter harte. Een functieomschrijving betreft uitvoering en past in onze ogen daarom niet in dit Beleidskader. In de beleidsnotitie ‘Dorps- en wijkgericht werken Gemert-Bakel 2012’ is bovendien in de bijlagen het profiel van de dorpsondersteuner maar ook dat van het wijkteam opgenomen.

4a/b. Ten aanzien van vrijwilligersorganisaties geldt het subsidiebeleid vrijwilligersorganisaties. Daarnaast hebben we in het beleidskader opgenomen dat er ondersteuning moet zijn voor het informeel netwerk (mantelzorg en vrijwilligers). Hierin is een rol voor alle professionals binnen de wijkteams weggelegd. Ook geven we deze ondersteuning vorm via het steunpunt vrijwilligerswerk en mantelzorg. De ondersteuning van mantelzorgers wordt nader uitgewerkt in een separaat projectplan dat onderdeel uit gaat maken van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2015. Concrete suggesties uwerzijds zijn meer dan welkom.

4c. In het Integraal Beleidskader Wmo in de Peelregio is een paragraaf (1.5.4.) over de cliëntondersteuning opgenomen. Hierin is aangegeven dat het jaar 2015 wordt gebruikt als overgangsjaar en dat de gemeente hiervoor subsidieafspraken met MEE Zuidoost Brabant maakt. Dit jaar wordt gebruikt om de transformatie op zorgvuldige wijze, passend bij de lokale wensen, integraal vorm te geven. Per 1 april 2015 bestaat duidelijkheid over de visie hierop en over de vraag hoe de cliëntondersteuning vanaf 2016 wordt vormgegeven. Bij dit proces wordt u betrokken en kunt u naar eigen inzicht adviseren.

4d. In paragraaf 3.7 van het Integraal Beleidskader Wmo in de Peelregio wordt in gegaan op toezicht in de Wmo. De wettelijke verplichting om onafhankelijk toezicht te regelen wordt nog uitgewerkt. Dit wordt vanuit de uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 opgepakt.

5. In het kader van het uitvoeringsprogramma Wmo 2014 zijn we reeds gestart met de verdere ontwikkeling van monitoring en registraties. Ook in de regionale beleidsplannen en beleidskaders wordt hieraan aandacht besteed. In alle gevallen bent u hierover geïnformeerd. Op basis van het uitgangspunt ‘beleids- en regelarm’ besteden wij hier in het beleidskader geen uitgebreide aandacht aan. Wij zullen u informeren over de uitwerking van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2015, zodat u naar eigen inzicht opnieuw hierop kunt adviseren.

6. Uw opmerking is in het Beleidskader aangepast.

7. De concrete invulling van de denktank wordt nog nader uitgewerkt in een separaat projectplan dat onderdeel uit gaat maken van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2015.

8. Wij nemen kennis van uw opmerking

9. Wij hebben opnieuw kennis genomen van uw eerder uitgebracht advies. Wij zien hierin geen aanleiding om het Beleidskader aan te passen.

Wij danken u voor uw positieve bijdrage en gaan ervan uit uw vragen voldoende te hebben beantwoord.

Meer informatie
Heeft u toch nog vragen? Neem dan contact op met mevrouw Brigitte van Bladel. Mail naar gemeente@gemert-bakel.nl onder vermelding van ons kenmerk van deze brief of bel naar ons algemene nummer (0492) 378 500.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

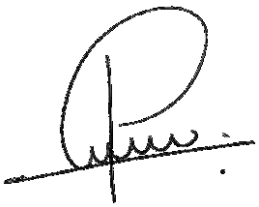

A.A.T.G. Jansen MBA

Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 966974

Onderwerp: Beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 'Samen Verder'

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de Gemeentewet, artikel 149 en artikelen 2.1.1 en 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning;

Besluit

1. Het beleidskader Sociaal Domein 2015-2017 (Wmo Jeugdzorg en Participatie in samenhang) ‘Samen Verder’ inclusief bijlagen vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Informatienota voor de raad

Informatienotanummer	:	
Portefeuillehouder	:	Mevrouw M.C.H. de Ruiter-van Hoof
Behandelend ambtenaar	:	Mevrouw mr. I.R.G.W. Verschuuren
Zaaknummer		923225
Bijlagen	:	Regionale agenda 2015-2018
Datum B&W vergadering	:	23 september 2014
Verzonden	:	30-10-2014

Onderwerp: Regionale agenda MRE 2015-2018

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van
De Regionale Agenda MRE (Metropoolregio Eindhoven) 2015-2018.

Inleiding
Het betreft een Regionale Agenda voor 21 gemeenten voor de onderwerpen: Economie, Ruimte en Mobiliteit. Deze agenda wordt als werkdocument gebruikt in het Regionaal Platform waarvoor iedere gemeente agendapunten mag indienen. Het platform neemt geen formele besluiten maar geeft advies aan de Regioraad, die wel besluitvormend is.
Het realiseren van de regionale opgaven wordt belegd in bestuurlijke werkplaatsen en gesprekstafels. De opdrachten hiervoor worden door het Regionaal Platform vastgesteld. Daarnaast functioneren nog een aantal stuurgroepen: Beter Bereikbaar Zuidoost Brabant, WGR en Mobiliteit, Bereikbaarheidsprofiel en innovatie en de stuurgroep Openbaar Vervoer. Daarnaast functioneert er nog een Poho Mobiliteit en een Poho Jeugd. De opgave is om de Regionale Agenda te verbinden aan de lokale agenda's en het collegeprogramma 2014-2018.

Kernboodschap
De kernboodschap van de Regionale Agenda is "Een krachtige economie met internationale allure en regionale eigenheid". Met als doel om het DNA van MRE te versterken. De metropoolvorming als hoofdopgave en om het regionaal vestigingsklimaat te versterken. Met een nieuwe manier van werken in een flexibele structuur. Waarbij de focus komt te liggen op: Ruimte, Economie en Mobiliteit. Vanuit de visie: "Onze regio is hoog technologisch en innovatief en genereert blijvend welvaart en welzijn voor zijn inwoners." Met een missie: "Wij staan voor de ontwikkeling van welvaart en welzijn van onze inwoners. Daarvoor werken wij samen aan kansen en zorgen voor een hoge dichtheid en interactie van netwerken, zodat wij sneller, slimmere en betere antwoorden hebben op onze maatschappelijke en technologische uitdagingen. De ambitie is om een economische wereldspeler te zijn die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid. Met als strategie: "Wij versterken metropoolvorming door interne cohesie en door ons als regio economisch te verbinden met sterke internationale spelers die aan ons complementair zijn."

De begroting van het MRE wordt het uitvoeringsprogramma met concrete projecten zoals Brainport. De ambitie van Brainport 2020 is: "Uitgroeien tot een toptechnologische regio van wereldformaat" met landelijke steun. Hierbij is doorontwikkeling nodig op een aantal onderdelen. De kenmerken van de regio zijn: oplossingsgericht, gelijkwaardig en uitgesproken coöperatief. De opgave en het vak staan voorop. Met een traditie in intergemeentelijke samenwerking van meer dan 40 jaar. De 21 gemeenten dienen hierin als

1 functionele regio met grote interne samenhang te opereren. Niet als zware structuur maar als lichte netwerkstructuur.

Vanwege de transformatie van SRE naar MRE wordt ook de Gemeenschappelijke regeling (de juridische grondlegger van de samenwerking) aangepast. De colleges en raden van de 21 gemeenten dienen met de voorgestelde wijzigingen in te stemmen. De wijzigingen komen kort gezegd neer op het introduceren van een flexibele netwerkstructuur. Met een op de achtergrond functionerend openbaar lichaam, krijgt de bestuurlijke samenwerking vorm in nieuwe overleggremia; het regionaal platform, bestuurlijke werkplaatsen en gesprekstafels.
In december 2014 zal de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling MRE aan de 21 Raden worden voorgelegd. Nog niet duidelijk is of alle 21 Raden gaan instemmen met de wijzigingen. Feitelijk loopt de Regionale Agenda nu voor op de besluitvorming. Deze zou gelijk met de GR-MRE besproken moeten worden. Derhalve wordt geadviseerd om het werkdocument nu voor kennisgeving aan te nemen. In de reactie op de gewijzigde GR-MRE zal de zienswijze van de Raad van Gemert-Bakel worden opgenomen.

Vervolgstappen
In december 2014 zal de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven ter besluitvorming worden voorgelegd. Er is unanieme besluitvorming nodig van de 21 Raden in de regio. Bekeken zal worden in hoeverre de klankbordgroep Peel 6.1. ook een rol kan vervullen bij de kerngroep Raden MRE. Een vertegenwoordiger van het SRE zal worden uitgenodigd om een presentatie te verzorgen in de raadscommissie.

Financiën
De financiering van de MRE is conform de begroting 2015 zoals deze in de Regioraad van juni 2014 is vastgesteld. Hierbij is de zienswijze van de Raad van Gemert-Bakel niet overgenomen.

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
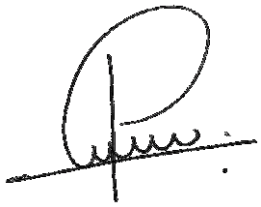	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

gemeente Gemert-Bakel

Bestuurlijke samenwerking en overleg /
Vragen wijziging SRE in MRE

Uw brief, ontvangen op:
23 oktober 2014

Uw kenmerk:
35991-37011 \SVE\MGE

Ons kenmerk:
///

Bijlage(n): 0

Het bestuur van SRE
Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven
t.a.v. kwartiermaker mw. drs. J. Wiggers
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

Gemert : 12 december 2014
Verzonden:

Geachte mevrouw, mijnheer,

Op 23 oktober ontving het college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel een op 20 oktober 2014 namens de Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven gestelde brief. Deze brief verwijst naar de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling en de ontwerp-Regionale Agenda 2015-2018 van de Metropoolregio die in september werden toegestuurd, met het verzoek deze in procedure te brengen en een reactie voor 1 januari 2015 kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel heeft de gemeenteraad in verband hiermee nu de volgende voorstellen voorgelegd:
1. Instemmen met wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE naar een gemeenschappelijke regeling MRE.
2. Een zienswijze bepalen en kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van de GR-MRE.
3. Wethouder M. de Ruiter aanwijzen als lid van het Algemeen Bestuur MRE en wethouder R. Hoppezak als plaatsvervangend lid.

De gemeenteraad van Gemert-Bakel wil alvorens hij overgaat tot besluitvorming aangaande de transformatie naar de MRE inhoudelijk antwoord op de volgende vragen.

1. Op welke wijze op welke aspecten en in welke mate, worden de belangen van een plattelandsgemeente aan de rand van het SRE gebied zoals Gemert-Bakel, in MRE verband concreet beter behartigd.

2. Gelet op de doorgevoerde markante beperking van het aantal beleidsterreinen vindt de gemeenteraad van Gemert-Bakel dat de algemene bijdrage meer evenredig dient af te nemen dan nu het geval is. Dit geldt eens te meer gelet op de inspanningsverplichting voor overheden om met middelen sober en doelmatig om te gaan en burgers zo min mogelijk te belasten.
A. Kan uw bestuur aangeven wanneer een voorstel wordt voorgelegd waarin is aangegeven op welke manier de algemene bijdrage wordt verlaagd;
B. De getroffen regeling inzake afvloeien van overtollig ambtelijk personeel, met verhogen van de wachtgeldverplichting van 3 naar 5 jaar, acht de gemeenteraad van Gemert-Bakel in strijd met het genoemde beginsel van doelmatig en sober bestuur en bovendien haaks staan op de maatschappelijke ontwikkelingen en opvattingen die in het zelfde tijdvak hebben geleid tot bijvoorbeeld verkorting van de duur van uitkeringen ingevolge de Werkloosheidswet. Is uw bestuur bereid te komen tot een maatregel waarbij de getroffen afvloeiingsregeling wordt herzien en een meer bij de actuele opvattingen passende regeling wordt vastgesteld. Is uw bestuur bereid om indien een dergelijk wijzigingsvoorstel niet gedaan

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Telefoon
(0492) 378 500
Fax
(0492) 366 325

E-mailadres
gemeente@gemert-bakel.nl

Internet
www.gemert-bakel.nl

Bankrekening
28.50.02.708
Postbankrekening
10.69.661

wordt toe te lichten waarom niet en bent u bereid ons aan te geven of u achteraf meent dat de nu getroffen regeling tot stand had behoren te komen.

Als aangegeven heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel behoefte aan inhoudelijk antwoord op zijn vragen voordat hij besluiten kan aangaande de transformatie naar MRE.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering d.d. 11 december 2014.

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Drs. J. van Zomeren
voorzitter

gemeente Gemert-Bakel

Bestuurlijke samenwerking en overleg /
Vragen wijziging SRE in MRE

Uw brief, ontvangen op:
23 oktober 2014

Uw kenmerk:
35991-37011 \SVE\MGE

Ons kenmerk:
///

Bijlage(n): 0

Het bestuur van SRE
Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven
t.a.v. kwartiermaker mw. drs. J. Wiggers
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

Gemert : 12 december 2014
Verzonden:

Geachte mevrouw, mijnheer,

Op 23 oktober ontving het college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel een op 20 oktober 2014 namens de Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven gestelde brief. Deze brief verwijst naar de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling en de ontwerp-Regionale Agenda 2015-2018 van de Metropoolregio die in september werden toegestuurd, met het verzoek deze in procedure te brengen en een reactie voor 1 januari 2015 kenbaar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel heeft de gemeenteraad in verband hiermee nu de volgende voorstellen voorgelegd:
1. Instemmen met wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE naar een gemeenschappelijke regeling MRE.
2. Een zienswijze bepalen en kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van de GR-MRE.
3. Wethouder M. de Ruiter aanwijzen als lid van het Algemeen Bestuur MRE en wethouder R. Hoppezak als plaatsvervangend lid.

De gemeenteraad van Gemert-Bakel wil alvorens hij overgaat tot besluitvorming aangaande de transformatie naar de MRE inhoudelijk antwoord op de volgende vragen.

1. Op welke wijze op welke aspecten en in welke mate, worden de belangen van een plattelandsgemeente aan de rand van het SRE gebied zoals Gemert-Bakel, in MRE verband concreet beter behartigd.

2. Gelet op de doorgevoerde markante beperking van het aantal beleidsterreinen vindt de gemeenteraad van Gemert-Bakel dat de algemene bijdrage meer evenredig dient af te nemen dan nu het geval is. Dit geldt eens te meer gelet op de inspanningsverplichting voor overheden om met middelen sober en doelmatig om te gaan en burgers zo min mogelijk te belasten.
A. Kan uw bestuur aangeven wanneer een voorstel wordt voorgelegd waarin is aangegeven op welke manier de algemene bijdrage wordt verlaagd;
B. De getroffen regeling inzake afvloeien van overtollig ambtelijk personeel, met verhogen van de wachtgeldverplichting van 3 naar 5 jaar, acht de gemeenteraad van Gemert-Bakel in strijd met het genoemde beginsel van doelmatig en sober bestuur en bovendien haaks staan op de maatschappelijke ontwikkelingen en opvattingen die in het zelfde tijdvak hebben geleid tot bijvoorbeeld verkorting van de duur van uitkeringen ingevolge de Werkloosheidswet. Is uw bestuur bereid te komen tot een maatregel waarbij de getroffen afvloeiingsregeling wordt herzien en een meer bij de actuele opvattingen passende regeling wordt vastgesteld. Is uw bestuur bereid om indien een dergelijk wijzigingsvoorstel niet gedaan

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Telefoon
(0492) 378 500
Fax
(0492) 366 325

E-mailadres
gemeente@gemert-bakel.nl

Internet
www.gemert-bakel.nl

Bankrekening
28.50.02.708
Postbankrekening
10.69.661

wordt toe te lichten waarom niet en bent u bereid ons aan te geven of u achteraf meent dat de nu getroffen regeling tot stand had behoren te komen.

Als aangegeven heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel behoefte aan inhoudelijk antwoord op zijn vragen voordat hij besluiten kan aangaande de transformatie naar MRE.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering d.d. 11 december 2014.

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Drs. J. van Zomeren
voorzitter

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

Keizer Karel V Singel 8
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven
Tel: 040 2594594
E-mail: info@sre.nl
Internet: www.sre.nl
KvK: 17245531
Bankrek.nr.: 67.89.12.084
Iban: NL03 INGB 0678912084

Aan de burgemeesters, colleges en raden
van de regiogemeenten

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	datum
		35991-36628\RHE\HLE	22 september 2014

onderwerp
Metropoolregio Eindhoven

e-mailadres
r.hensen@sre.nl

Geacht college, geachte raad,

De gemeenten in de regio Eindhoven werken al vele jaren succesvol samen. We zien zelfs een intensivering van die samenwerking op verscheidene schaalniveaus. Nog nooit is er in onze regio zo intensief samengewerkt als nu!
De samenleving verandert snel en ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Dit vraagt steeds opnieuw om vernieuwing van de samenwerking. Op het regionale schaalniveau wordt daarom de bestuurlijke samenwerking herijkt en de collectieve ambitie en het gezamenlijk toekomstbeeld opnieuw vastgelegd. De nieuwe bestuurlijke regionale samenwerking geven we vorm in de Metropoolregio Eindhoven.
In twee formele stukken is de samenwerking vastgelegd: de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (hoe werken we samen) en de Regionale Agenda 2015-2018 (wat bereiken we samen).
Wij pleiten er voor dat de Gemeenschappelijke regeling en de Regionale Agenda door u tegelijk worden behandeld. De Regionale Agenda gaat over de inhoud en de Gemeenschappelijke regeling over de vorm van de samenwerking.

Regionale Agenda
In de Regionale Agenda Metropoolregio Eindhoven 2015-2018 is de volgende ambitie beschreven: "We willen een economische wereldspeler zijn die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid". De manier waarop we deze ambitie willen verwezenlijken, is in de Regionale Agenda uitgewerkt.
De 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven werken samen op het terrein van economie, ruimte en mobiliteit. De drie centrale thema's zijn onderverdeeld in zes regionale opgaven: economische strategie, arbeidsmarkt, werklocaties, strategie ruimte, wonen en mobiliteit. De agenda van de bestuurlijke samenwerking is dynamisch.
De Regionale Agenda Metropoolregio Eindhoven 2015-2018 ontvangt u als ontwerp. Graag ontvangen wij uw suggesties en aanvullingen. De gemeenteraad verzoeken wij om ons voor 1 januari 2015 zijn zienswijze op de Regionale Agenda Metropoolregio Eindhoven kenbaar te maken.

Gemeenschappelijke regeling
De nieuwe samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven vraagt aanpassing van de bestaande Gemeenschappelijke regeling. De Gemeenschappelijke regeling van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven wordt daarom omgevormd tot de regeling van de Metropoolregio Eindhoven. Eind 2013 zijn de

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

gemeenteraden gevraagd om hun zienswijzen op de geformuleerde uitgangspunten voor een nieuwe governance-structuur kenbaar te maken. Aan de hand van de zienswijzen heeft de regioraad op 19 februari 2014 de uitgangspunten voor de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Op basis daarvan is de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven opgesteld. De Regioraad heeft op 25 juni 2014 besloten tot het in procedure brengen van deze wijziging van de Gemeenschappelijke regeling.

De burgemeesters, colleges en raden van de gemeenten moeten uiteindelijk unaniem over deze wijziging van de Gemeenschappelijke regeling besluiten. Met deze brief verzoeken wij u om te besluiten om in te stemmen met de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2015 als wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Het is ons streven de gewijzigde gemeenschappelijke regeling op 1 januari 2015 in werking te laten treden. Dit tijdspad betekent dat de besluiten uiterlijk in december 2014 genomen dienen te zijn. De besluiten van alle gemeenten dienen exact overeen te komen.

De besluitvorming over de nieuwe werkwijze wordt afgerond in het algemeen bestuur van de Metropoolregio Eindhoven in het eerste kwartaal van 2015. Het algemeen bestuur neemt dan een besluit over het instellen van een bestuurscommissie Regionaal Historisch Centrum Eindhoven en het vaststellen van het Statuut voor de overlegorganen van de Metropoolregio.

Graag ontvangen wij de door uw college, raad en burgemeester ondertekende wijzigingsbesluiten voor 1 januari 2015.

Documenten en informatie
De documenten waar wij in deze brief naar verwijzen zijn digitaal beschikbaar via de website www.metropoolregioeindhoven.nl onder publicaties.

Mocht u nog vragen hebben over de procedure of over de inhoud van de toegezonden stukken, dan kunt u contact opnemen met de directie van het SRE via telefoonnummer 040-25 94 527

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur
van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven,

de voorzitter,

R. van Gijzel.

de loco-secretaris,

J.P. Kroese.

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: AO
Zaaknr. 968643

Onderwerp: van GR-SRE naar GR-MRE

Aan de raad

Inleiding

Het SRE gaat transformeren naar een metropoolregio Eindhoven (MRE). Het is nodig om de al meer dan 20 jaar oude samenwerking te gaan moderniseren. Op basis van het in 2013 vastgestelde transformatieplan is een Regionale Agenda opgesteld voor de periode 2015-2018. Hierin is gekozen voor een andere manier van werken en een focus op de drie thema's : economie, ruimte en mobiliteit. De Regionale Agenda is de basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in de regio Eindhoven. Deze bestuurlijke samenwerking wil de metropoolvorming faciliteren en daarmee het regionale vestigingsklimaat verbeteren. Een goed vestigingsklimaat is een voorwaarde voor de economische ontwikkeling van de regio.

Beslispunten

1. Instemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE naar een gemeenschappelijke regeling MRE.
2. Een zienswijze kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van de GR-MRE.
3. Wethouder M. de Ruiter aanwijzen als lid van het Algemeen Bestuur MRE en wethouder R. Hoppezak als plaatsvervangend lid.

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:
Commissie AFV van 19 november 2014.

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
n.v.t.

Beoogd effect
Een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit houdt in een andere manier van samenwerken. Niet meer aan de hand van portefeuillehouders-overleggen maar door middel van werkplaatsen en gesprekstafels. Het Regionaal Platform bereidt de besluitvorming voor de Regioraad voor. Er zal ook een nieuwe benoeming nodig zijn van de leden van het Algemeen Bestuur van de GR-MRE. Voorgesteld wordt om in uw vergadering een lid en een plaatsvervangend lid aan te wijzen voor het nieuwe Algemeen Bestuur van GR MRE. De burgemeester is benoemd als lid van de Regioraad.

Duurzaamheid
n.v.t.

Argumenten
Het SRE is getransformeerd tot MRE. Dit betekent een andere werkwijze en een andere organisatie. Er is personeel afgevloeid en met minder mensen wordt in de nieuwe organisatie nu de focus gelegd op : economie, ruimte en mobiliteit. Als de WGR-plus status wordt afgeschaft dan zullen deze taken worden overgeheveld naar de provincie Noord-Brabant. De Eerste Kamer zal hier naar verwachting eind 2014 een besluit over nemen.

De bestuurlijke samenwerking wil de metropoolvorming faciliteren en daarmee het regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven verbeteren. De MRE kiest daarin voor een focus op de sub thema's : economische strategie, strategie ruimte, strategie mobiliteit, arbeidsmarkt, werklocaties en wonen. Dit zal gebeuren aan de hand van werktafels en gesprekstafels.

Kanttekeningen
Om de GR te kunnen wijzigen is het nodig dat alle 21 raden instemmen met de gewijzigde regeling. Als de besluitvorming niet unaniem is zal de wijziging van de GR-SRE naar de GR-MRE in deze vorm niet doorgaan. Er zal dan een andere gemeenschappelijke regeling komen van de gemeenten die wel instemmen met de gekozen samenwerkingsvorm. Voor de gemeenten die uittreden zullen frictiekosten in rekening worden gebracht.

De nieuwe GR-MRE wordt bekend gemaakt door het Dagelijks Bestuur van de GR-MRE.

Vervallen "oude" regelgeving
Als besloten wordt om in te stemmen met de GR-MRE dan vervalt de GR-SRE.

Uitvoering
De nieuwe GR-MRE treedt in werking na publicatie begin volgend jaar.

Bijlagen
Aanbiedingsbrief
Brief benoeming leden AB/DB

Ter inzage gelegde stukken
Gemeenschappelijke Regeling
Regionale Agenda 2015-2018

Gemert, 4 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris,	de loco-burgemeester,
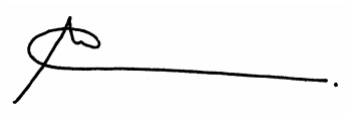	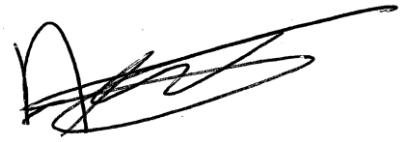
A.A. van de Voort	mevrouw A.A.H.C.M. van Extel - van Katwijk

Onderwerp:
Bestuurlijke samenwerking en overleg

Uw brief, ontvangen op:
23 oktober 2014

Uw kenmerk:
35991-37011 \SVE\MGE

Ons kenmerk:
AO//968643

Bijlage(n): -

SRE Samenwerkingsverband
t.a.v. Secretaris Dagelijks Bestuur
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

Gemert : 15 december 2014
Verzonden:

Geachte secretaris,

Hierbij treft u aan de zienswijze van de gemeenteraad van Gemert-Bakel zoals vastgesteld in haar vergadering van 11 december 2014.

De raad kan instemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE naar een gemeenschappelijke regeling MRE.

De raad heeft als lid in het Algemeen Bestuur benoemd wethouder Regionale samenwerking mevr. M. de Ruiter en als plaatsvervangend lid wethouder Economie de heer R. Hoppezak.

De Regionale Agenda 2015-2018 gaat uit van de regio als “daily urban system”, een menging van stad en land waarin steden en dorpen een grote onderlinge samenhang hebben. De opgave voor de toekomst is om dit unieke netwerk te koesteren en te verbeteren. Hierbij wordt aangegeven dat dit onder andere kan door in te zetten op het versterken van de dorpse en de stedelijke kwaliteiten.

In deze zienswijze willen wij, het college en de raad, opmerken dat wij ons herkennen in deze visie. Wij vragen u echter om de tekst aan te passen door “*(bijvoorbeeld door herstructurering buitengebied*)” te verwijderen. Wij geven u ter overweging mee om als tekst op te nemen “*zodat een nieuwe generatie mooie en gezonde stad-platteland relaties kan ontstaan*”.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Handtekening Handtekening

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Telefoon
(0492) 378 500

E-mailadres
gemeente@gemert-bakel.nl

Internet
www.gemert-bakel.nl

Twitter
@gemGemertBakel

Bankrekening
NL83 BNGH
0285 0027 08

BIC
BNGH NL2G

Kvk-nummer
50371746

BTW-nummer
8055.16.712B.03

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Ontwerp vastgesteld door Regioraad op 25 juni 2014

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Inhoudsopgave

AANBIEDING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING 2

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING METROPOOLREGIO EINDHOVEN 2015 4

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen 6
Hoofdstuk 2 Belangen, doel, taken en bevoegdheden 7
Hoofdstuk 3 Nadere uitwerking taken en bevoegdheden 10
Hoofdstuk 4 Bestuursorganen 12
Hoofdstuk 5 Het Algemeen Bestuur 13
Hoofdstuk 6 Het Dagelijks Bestuur 15
Hoofdstuk 7 Voorzitter 17
Hoofdstuk 8 Overlegorganen, bestuurscommissies, adviescommissies 18
Hoofdstuk 9 Voorhangprocedure, regiodag 19
Hoofdstuk 10 Inlichtingen, verantwoording en terugroeping 20
Hoofdstuk 11 Personeel en organisatie 21
Hoofdstuk 12 Financiële bepalingen 26
Hoofdstuk 13 Archief 25
Hoofdstuk 14 Evaluatie 26
Hoofdstuk 15 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing 27
Hoofdstuk 16 Geschillenbeslechting 28
Hoofdstuk 17 Overgangs- en slotbepalingen 29

TOELICHTING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING METROPOOLREGIO EINDHOVEN 30

Algemeen 30
Artikelsgewijze toelichting 34

STATUUT OVERLEGORGANEN METROPOOLREGIO EINDHOVEN 45

AANBIEDING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING 2015

De regio Eindhoven is een excellente regio. Een bedrijvige regio die volop in ontwikkeling is; de regio waar high tech en maakindustrie nauw verweven zijn. Het is er goed ondernemen en werken, maar ook goed wonen en recreëren. In de Metropoolregio Eindhoven bundelen de 21 regiogemeenten hun krachten om de regio nog beter te maken. Samen bouwen wij toekomst!

Sterk netwerk

Onze regio bestaat uit een fijnmazig netwerk van twee steden en een groot aantal dorpen. Dorpen en steden die onderling zeer sterke functionele verbanden hebben. De regio is één geheel. Inwoners wonen, werken en recreëren in een gebied van ca. 1.500 vierkante kilometer. Onze regio is één groot netwerk; een zogenaamd daily urban system. Daarom werken de gemeenten in onze regio ook al 40 jaar succesvol samen om de regio verder te ontwikkelen. Samenwerken vinden we vanzelfsprekend, want samen zijn we sterker. De diversiteit van onze regio is onze kracht.

Van SRE naar Metropoolregio Eindhoven

Jarenlang werkten de gemeenten samen in het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). En dat met veel succes. We zijn een toptechnologische regio waar het goed wonen en leven is. In 2014 wordt de bestuurlijke samenwerking vernieuwd. Samenwerking is nodig, maar wel op een moderne manier: in een netwerk en samen met de triple helix partners. Met gelijkgestemden op een gelijkwaardige manier werken aan onze toekomst. De gesprekspartners richten zich op een gezamenlijk doel en brengen ieder vanuit hun eigen deskundigheid kennis en vaardigheden in. Geen logge vaste structuur, maar flexibel samenwerken op de thema's waarop dat nodig is. Deze nieuwe bestuurlijke regionale samenwerking is de Metropoolregio Eindhoven. Hier maken we samen plannen voor de toekomst van de regio op de regionale thema's economie, mobiliteit en ruimte.

Werkwijze

Om deze bestuurlijke samenwerking goed te organiseren is een werkwijze nodig die flexibel is en ruimte geeft aan de verschillende onderwerpen waar we regionaal aan werken.
Centraal staat het Regionaal Platform. Alle leden van de 21 colleges van B&W zijn lid van het Regionaal Platform. Samen richten zij zich op het beleggen en realiseren van de regionale opgaven. Het platform kan adviseren aan het bestuur, maar neemt geen formele besluiten. Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven is procesverantwoordelijk voor het overleg in het Regionaal Platform. Het Regionaal Platform kan afhankelijk van een opgave en het type vraag bestuurlijke werkplaatsen en gesprekstafels instellen.

In de bestuurlijke werkplaats en bestuurlijke gesprekstafel vindt afstemming en uitwerking van concrete beleidsthema's plaats. In de werkplaats gaat het om het doen, het ontwikkelen. Een kleine groep bestuurders (namens overheid en eventueel bedrijfsleven en kennisinstellingen) levert vanuit hun specialisme een bijdrage aan de oplossing van actuele beleidsopgaven. Een gesprekstafel richt zich op kennisdeling en het afstemmen van voornamelijk lokale en subregionale vragen. Het Regionaal Platform kiest een bestuurlijk trekker voor de werkplaats of gesprekstafel en stelt de opdracht vast. De bestuurlijk trekker is verantwoordelijk voor het functioneren van de werkplaats of overlegtafel en informeert het Regionaal Platform over de voortgang.

Omdat de gemeenteraden een belangrijke rol hebben in de regionale samenwerking organiseert de Metropoolregio Eindhoven twee maal per jaar een bijeenkomst voor raadsleden. Op deze manier blijven raadsleden betrokken bij de regionale zaak. Centraal bij deze bijeenkomsten staat de ontwikkeling van de regio. Zo is op 3 september 2014 een bijeenkomst voor raadsleden georganiseerd om hen in een vroeg stadium mee te kunnen laten praten over de Regionale Agenda 2015-2018. Daarnaast legt de Metropoolregio Eindhoven kaderstellende documenten en andere majeure dossiers voor reactie voor aan de raden. Samen met een aantal raadsleden wordt nagedacht over hoe verder invulling te geven aan de rol van raadsleden.

Structuur

De bestuurlijke samenwerking verankeren wij in een Gemeenschappelijke regeling en een Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven. De Gemeenschappelijke regeling kent een wettelijk verplichte structuur met Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en een Voorzitter. Hier worden de formele besluiten genomen die nodig zijn voor het functioneren van de Metropoolregio Eindhoven. Deze organen blijven noodzakelijk vanwege de rechtsbevoegdheid die onder andere nodig is voor financiële aangelegenheden en de WGR+ taken.
De wijze waarop binnen de Metropoolregio Eindhoven tussen de gemeenten het overleg wordt gevoerd en aan regionale opgaven wordt gewerkt, wordt vastgelegd in het Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven. Hierin wordt ingegaan op het Regionaal Platform en de werkplaatsen.

Economie, mobiliteit en ruimte

Centrale thema's in de Metropoolregio Eindhoven zijn economie, mobiliteit en ruimte. In 2013 is bestuurlijk gekozen voor een onderverdeling in zes regionale opgaven: economische strategie, strategie ruimte, strategie mobiliteit, arbeidsmarkt, werklocaties en wonen. Op 25 juni 2014 zijn de opdrachten daarvoor vastgesteld in het Regionaal Platform.
De agenda van de Metropoolregio Eindhoven is dynamisch. Jaarlijks wordt de vinger aan de pols gehouden of de bestuurlijke samenwerking met de juiste thema's aan de slag is.

De economische strategie van de Metropoolregio Eindhoven is gericht op het versterken van het innovatievermogen van de regio. Daarom verbinden we de economische agenda's van de subregio's met de regionale Brainport-agenda.
Op basis van de economische strategie worden programma's gemaakt voor arbeidsmarkt en werklocaties. We streven naar een 'World Class Arbeidsmarkt' met een excellente scholingsinfrastructuur, werkzekerheid en volledige werkgelegenheid. Bij het thema werklocaties is het doel een excellent vestigingsklimaat voor bedrijven met een goede balans tussen vraag en aanbod van werk- en detailhandelslocaties.

De economische ontwikkeling van de regio wordt in de Metropoolregio Eindhoven met fysieke maatregelen bevorderd waarbij leefbaarheid en ontwikkelruimte van stad en land gegarandeerd worden. Dit leggen we vast in een strategie voor de ruimtelijke ontwikkeling en een strategie voor mobiliteit en bereikbaarheid van de regio. Daarin wordt het ruimtelijk toekomstbeeld van de regio beschreven en het bereikbaarheidsprofiel van de regio. Een optimale internationale, nationale en regionale bereikbaarheid is het vertrekpunt. De regio zal zich verder ontwikkelen als dé kennis- en innovatieregio waar nieuwe mobiliteitsconcepten worden ontwikkeld, getest, geïmplementeerd en geëxporteerd.

Een aantrekkelijke en leefbare regio vraagt om een evenwichtige en toekomstbestendige woningmarkt. Daarvoor maken we een regionale visie wonen inclusief een uitvoeringsprogramma. De uitvoeringsacties worden belegd bij de verantwoordelijke externe partijen.

Gemeenschappelijke Regeling en Regionale Agenda

De nieuwe bestuurlijke samenwerking de Metropoolregio Eindhoven wordt in 2014 vastgelegd in twee documenten: De Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven en de Regionale Agenda 2015-2018. De Gemeenschappelijke Regeling (en het daarbij horende Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven) betreft de structuur van de samenwerking en de Regionale Agenda bepaalt de inhoud van de samenwerking.
Eind september 2014 worden deze documenten aan de colleges en gemeenteraden van de regiogemeenten gezonden met het verzoek om in te stemmen met de structuur en zich uit te spreken over de inhoud van de samenwerking. Gemeenten kunnen tot 1 januari 2015 reageren.

Eindhoven, 22 september 2014.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING METROPOOLREGIO EINDHOVEN

waaraan deelnemen de raden en de colleges van de gemeenten:
Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

De gemeenteraden en de colleges van de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre, ieder voor zover voor de eigen gemeente bevoegd.

In aanmerking nemende dat,

- De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in Zuidoost-Brabant hun onderlinge samenwerking wensen te vernieuwen.
- De uitgangspunten van de vernieuwde samenwerking geschetst zijn in het transformatieplan van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), dat gedragen wordt door de betrokken gemeenten en die zijn vastgelegd in het besluit van de Regioraad van 19 februari 2014.
- De vernieuwde samenwerking tot doel heeft het behoud en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie van de regio door het organiseren van een slagvaardige en efficiënte strategische samenwerking op de hoofdthema's economie, ruimte en mobiliteit.
- De vertaling hiervan bestaat uit het streven om sterker naar buiten te treden als regio, om eenduidig te gaan opereren op regionale schaal en om efficiënt (regio) intern te gaan samenwerken.
- Om deze doelstelling te realiseren de navolgende opgaven ter hand genomen moeten worden:
  a. Het vastleggen van een gezamenlijke visie op de toekomst van de regio;
  b. Het vastleggen van een regionale strategie op de bovenvermelde hoofdthema's en het bepalen van de kaders hiervan;
  c. Het bereiken van overeenstemming over de regionale opgaven en het bepalen van de bovenregionale agenda;
  d. Het scheppen van de voorwaarden en de condities om regionale opgaven te realiseren;
  e. Het bieden van een podium voor gemeenten ten behoeve van het gezamenlijk ontwikkelen, bespreken en afstemmen van de aanpak van opgaven met een lokaal of sub regionaal karakter.
- Om genoemde opgaven te realiseren samenwerking tussen de gemeenten en kennisinstellingen en bedrijfsleven geboden kan zijn.
- Hiertoe binnen de opzet van een openbaar lichaam een nieuwe bestuurlijke werkwijze wordt geïntroduceerd.
- Deze nieuwe bestuurlijke werkwijze zijn juridische vertaling vindt in een Gemeenschappelijke regeling.
- De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wensen vast te leggen wat zij verstaan onder:
  a. flexibele netwerkstructuur;
  b. het vaststellen van de strategie voor de regionale opgaven op regionale schaal en het leggen van verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij de partners en gemeenten;
  c. de samenwerking als versneller en verbinder in de samenwerking, gericht op strategieontwikkeling, beleidssynchronisatie, proces- en projectondersteuning en specifieke dienstverlening op contractbasis;
  d. grotere betrokkenheid van de maatschappelijke partners.
- De voorgestane samenwerking voortbouwt op de juridische structuur van het SRE, mede vanwege voortdurende wettelijke, juridische en financiële omstandigheden.
- Om die reden geen nieuwe gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan, maar de gemeenschappelijke regeling van het SRE wordt gewijzigd zodat geen noodzaak bestaat om tot liquidatie van dat samenwerkingsverband over te gaan.

Besluiten:

De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 te wijzigen zodat deze komt te luiden als volgt:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
a Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen.
b. Regeling: de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven.
c. Metropoolregio: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van deze gemeenschappelijke regeling.
d. Gemeenten: de raden en colleges van de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
e. Colleges: de Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten.
f. Raden: de gemeenteraden van de gemeenten.
g. Bestuurscommissie: een commissie als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de wet.
h. regionale agenda: het periodiek vast te stellen strategische beleidsdocument die de inhoud van de samenwerking bepaalt.
i. Thema: de in de regionale agenda benoemde maatschappelijke thema's Economie, Ruimte en Mobiliteit waarop structureel wordt samengewerkt.
j. Tijdelijk thema: de in de regionale agenda benoemde maatschappelijke thema's waarop alleen voor de betreffende begrotingsperiode wordt samengewerkt en die zowel een regionaal als ook een subregionaal of lokaal karakter kunnen hebben.
k. Regionale opgave: de beleidsinspanningen die gemeenten in het kader van de regeling leveren met het oog op het bereiken van de doestellingen op de thema's van de regionale agenda.
l. Partijen: de gemeenten, bedrijfsleven en kennisinstellingen.
m. regionaal platform: het kaderstellend beraad van de colleges van de 21 gemeenten gericht op het beleggen en realiseren van de regionale opgaven.

Openbaar lichaam

Artikel 2

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd: 'Metropoolregio Eindhoven'. Het is gevestigd te Eindhoven.
2. Onderdelen van de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam kunnen in de verschillende deelnemende gemeenten gehuisvest zijn.
3. Het bestuur van de Metropoolregio bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
4. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door een regionaal platform en andere overlegorganen.
5. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen is geregeld in een onderliggend statuut.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, DOEL, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Belangen en Doelen

Artikel 3

1. De regeling is getroffen met het oog op het behoud en verstevigen van de internationale concurrentie positie van de gemeenten.
2. Het doel van de Metropoolregio is het organiseren van een adequate vorm van samenwerking tussen gemeenten onderling en tussen overheid en maatschappelijke partners ter behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit en ruimte, zoals nader uitgewerkt in een regionale agenda.
3. De Metropoolregio kan daarnaast de gezamenlijke belangen van alle of enkele gemeenten behartigen op tijdelijke thema's. Uitgangspunt daarbij is dat de kosten en risico's van deze specifieke belangenbehartiging worden gedragen door de desbetreffende gemeenten en dat deze specifieke belangenbehartiging niet ten koste mag gaan van behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten.
4. De belangenbehartiging als bedoeld in het derde lid, dient betrekking te hebben op taken opgenomen in de regionale agenda.
5. Als voortzetting van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven behartigt de Metropoolregio tevens het belang van de gemeenten bij een zorgvuldig beheer van de taken van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, zoals die na datum van inwerkingtreding van deze wijziging van de regeling nog bestaan.
6. Zolang het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (hierna: het RHCe) deel blijft uitmaken van de Metropoolregio, treffen de raden en colleges deze regeling mede met het oog op het behartigen van de gemeentelijke belangen op het gebied van cultuurhistorie en erfgoedbeheer.

Taken

Artikel 4

1. Ter bereiking van het doel waartoe zij is opgericht, richt de Metropoolregio zich op de navolgende taken:
    a. Het opstellen van een regionale agenda.
    b. Het organiseren van de inzet van partijen op de vaste thema's van de regionale agenda.
    c. Het gezamenlijk optrekken van partijen, op de vaste thema's, naar provincie, rijksoverheid, Europese en internationale instellingen, -bedrijven en overheden.
    d. Het bieden van een podium voor gemeenten ten behoeve van het gezamenlijk ontwikkelen, bespreken en afstemmen van beleid op de tijdelijke thema's met een lokaal of subregionaal karakter, inclusief het desgevraagd ondersteuning bieden daaraan.
    e. Het inzetten van regionale investerings- en stimuleringsfondsen en een mobiliteitsfonds.
2. De taken die bij de belangenbehartiging als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, horen, luiden als volgt:
    a. Het beheer van de budgetten op grond van het Besluit woninggebonden subsidies en het Besluit locatie gebonden subsidies.
    b. Het beheer van de fondsen en voorzieningen, verkregen uit de verkoop van de NV RAZOB ter dekking van de verplichtingen ten aanzien van de eindafwerking en de nazorg van de stortplaats en de ontwikkeling van het Landgoed Gulbergen.
    c. Het optreden als penvoerder of deelnemer in Europese (subsidie)projecten conform eerder daarover gemaakte afspraken. Deze projecten zijn BioenNW, C2CBizz, Upside en Pure Hubs.
    d. Het toezicht op en de uitvoering van de registratie van kinderen/jongeren in de leeftijd van 0 tot en met 22 jaar inclusief beide ouders, ter uitvoering van de Leerplichtwet, de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra.
    e. Optreden als contractspartij namens de deelnemende gemeenten, in de rechtsverhouding tussen de Vereniging van Contracten en Attero N.V.c.q. haar rechtsopvolgers, inzake de verwerking van restafval en GFT-afval, alsmede het beheren van dat contract.
3. De taken die bij de belangenbehartiging als bedoeld in artikel 3, zesde lid, horen, luiden als volgt:

a. Het initiëren en stimuleren van en participeren in initiatieven op het gebied van cultuurhistorie en erfgoedbeheer.
b. De zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden welke krachtens de Archiefwet 1995 naar de archiefbewaarplaats(en) van de Metropoolregio zijn overgebracht.
c. Het toezicht op de niet-overgebrachte archiefbescheiden van de gemeenten en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.
d. Het adviseren van de gemeenten en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op het gebied van de inrichting van de documentaire informatiehuishouding.

4. Het bepaalde in lid 3, is niet van toepassing op de gemeente Gemert-Bakel.

Bevoegdheden

Artikel 5

1. Onverminderd de rechtstreeks door de wet aan haar toegekende bevoegdheden, is het bestuur van de Metropoolregio ter uitoefening van haar taken, genoemd in artikel 4, eerste lid, bevoegd:
   a. Algemeen verbindende voorschriften te geven omtrent:
      - het instellen en beheren van regionale investerings- en stimuleringsfondsen;
      - het instellen en beheren van een regionaal mobiliteitsfonds;
      - de eigen organisatie en bedrijfsvoering.
   b. Een regionale agenda vast te stellen.
   c. Het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperaties en verenigingen, dan wel de ontbinding daarvan of beëindiging van deelneming daarvan, onverminderd het bepaalde in artikel 31a van de wet.
   d. Een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen vast te stellen en te wijzigen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke gemeenschappelijke regeling.
   e. Met één of meer gemeenten samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met betrekking tot ondersteunende dienstverlening.
2. De bevoegdheden die het bestuur van de Metropoolregio heeft ter uitoefening van de taken als bedoeld in artikel 4, tweede lid, luiden als volgt:
   a. Besluit woninggebonden subsidies: het verrichten van de publiekrechtelijke rechtshandelingen die zijn genoemd in artikel 2, van het Besluit verplichte afkoop woninggebonden subsidies.
   b. Landgoed Gulbergen: het verrichten van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtshandelingen zoals die zijn genoemd in het besluit van het algemeen bestuur van 24 juni 2004 inzake de taakstelling, werkwijze en samenstelling van de vaste commissie van advies Voorziening Razob en beheersregels voor de vaste commissie van advies Voorziening Razob.
   c. Europese (subsidie)projecten: het verrichten van privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtshandelingen, voortvloeiend uit respectievelijk reeds aangegane overeenkomsten en subsidies die zijn verstrekt op het moment van inwerking treden van deze wijziging van de regeling.
   d. Centrale leerlingenregistratie: het verrichten van publiekrechtelijke rechtshandelingen die zijn genoemd in het Autorisatiebesluit van de minister van Binnenlandse Zaken en koninkrijksrelaties d.d. 21 juli 2011, met kenmerk BPR2011/50740.
   e. Vereniging van contractanten: het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, genoemd in de onderliggende overeenkomst met de gemeenten resp. N.V. Afvalsturing.
3. De bevoegdheden van het bestuur behorende bij de taken als bedoeld in artikel 4, derde lid, zijn;
   a. Het vaststellen van een verordening als bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Archiefwet 1995 voor de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van de alle bestuursorganen van de gemeenten die naar de regionale archiefbewaarplaats(en) zijn overgebracht.
   b. Het aanwijzen van de gemeentelijke archiefbewaarplaats(en) als bedoeld in artikel 31 van de Archiefwet 1995. Aan deze bevoegdheid wordt uitvoering gegeven door het aanwijzen van één of meer regionale archiefbewaarplaatsen.
   c. Het benoemen, schorsen en ontslaan van een gemeentearchivaris als bedoeld in artikel 32, derde lid, van de Archiefwet 1995, in de persoon van een streekarchivaris. De streekarchivaris dient gelet op artikel 32 van de Archiefwet 1995 in het bezit dient te zijn van een diploma archivistiek.
   d. Het vaststellen van een verordening als bedoeld in artikel 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995, met betrekking tot het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeenten door de streekarchivaris. Onder het toezicht valt ook het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van gemeenschappelijke organen en/of de organen van openbare

lichamen, voor zover dat toezicht door een voorziening of het ontbreken daarvan bij een deelnemende gemeente berust.

e. Het heffen van rechten ter zake van het genot van door of vanwege het RHCe geleverde diensten aan particulieren.

4. Het bepaalde in lid 4, niet van toepassing op de gemeente Gemert-Bakel.

HOOFDSTUK 3 NADERE UITWERKING TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Regionale Agenda

Artikel 6

1. Het algemeen bestuur stelt uiterlijk in november na aanvang van een nieuwe bestuursperiode een regionale agenda vast voor een periode van vier jaren, waarin wordt vastgelegd:
    - het gezamenlijke toekomstbeeld van de regio;
    - de van het toekomstbeeld afgeleide strategie op de vaste thema's;
    - de opgaven die op de vaste thema's in gezamenlijkheid worden opgepakt en door de gemeenten worden uitgevoerd;
    - een beschrijving van de tijdelijke thema's en de eventuele opgaven die daaruit voortvloeien.
2. De regionale agenda wordt ieder jaar bij de vaststelling van de begroting van de Metropoolregio geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het algemeen bestuur.
3. Het algemeen bestuur betrekt bij zijn beslissing tot vaststelling en jaarlijkse actualisering van de regionale agenda in ieder geval de uitkomsten van de beraadslagingen van het regionaal platform.
4. De regionale agenda werkt in zoverre door in het beleid van gemeenten dat zij richtinggevend is bij het maken van bindende afspraken tussen de betrokken gemeenten over de thema's onderscheidenlijk de regionale opgaven, via bijvoorbeeld convenanten, uitvoeringsarrangementen of businesscases.
5. De regionale agenda is voorts richtinggevend bij het bovenregionaal positioneren van de regio door de bestuursorganen van de Metropoolregio.
6. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de regionale agenda en de daarop gebaseerde voortgangsrapportages ligt bij de gemeenten. Voor zover bindende afspraken worden gemaakt, worden die vastgelegd in convenanten of beleidsovereenkomsten.
   De Metropoolregio heeft geen bevoegdheden aangaande de uitvoering van de regionale opgaven die uit de regionale agenda voortkomen. Uitvoering van de Regionale opgaven is een verantwoordelijkheid van de colleges. De Metropoolregio is niet bevoegd hierover rechtens bindende besluiten te nemen.

Regionaal stimuleringsfonds

Artikel 7

1. Het Regionaal stimuleringsfonds strekt tot cofinanciering van projecten die bijdragen aan de economische structuurversterking van de regio en die passen binnen de kaders van de regionale agenda.
2. Het Regionaal stimuleringsfonds kan behalve als projectfinanciering in voorkomende gevallen ook ingezet worden als programmafinanciering.
3. Het algemeen bestuur stelt voor de wijze van verdeling van de beschikbare middelen voorschriften op.
3. Het regionale stimuleringsfonds wordt gevoed door een verplichte gemeentelijke bijdrage op basis van het inwonertal van de gemeenten en door eventuele bijdragen van derde partijen. Artikel 1van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. De bijdrage wordt jaarlijks bij de vaststelling van de begroting voor het daaropvolgende begrotingsjaar vastgesteld door de algemeen bestuur.
5. Het bedrag per inwoner is voor iedere gemeente gelijk.

Regionaal mobiliteitsfonds

Artikel 8

1. Het regionale mobiliteitsfonds strekt tot aanvullende financiering van regionale projecten en zal in beginsel alleen in de vorm van cofinanciering worden ingezet.
2. Het regionale mobiliteitsfonds strekt tot aanvullende financiering van regionale projecten die als zodanig zijn aangewezen in het regionaal verkeers- en vervoersplan.

3. Het regionale mobiliteitsfonds wordt gevoed door een verplichte gemeentelijke bijdrage op basis van het inwonertal van de gemeenten en door middelen die het Rijk beschikbaar stelt. Artikel 1 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. De bijdrage wordt jaarlijks bij de vaststelling van de begroting voor het daaropvolgende begrotingsjaar vastgesteld door de algemeen bestuur op basis van een meerjarenraming, die gebaseerd is op het meerjarige uitvoeringsprogramma behorende bij het door de algemeen bestuur vastgestelde regionaal verkeers- en vervoersplan.
5. Het bedrag per inwoner is voor iedere gemeente gelijk.
6. Indien het algemeen bestuur bij het aanwijzen van een regionaal project een of meer gemeenten heeft aangewezen die meer in het bijzonder baat heeft of hebben bij de realisering van dat regionale project, wordt een bijdrage uit het regionale mobiliteitsfonds alleen beschikbaar gesteld indien de aldus aangewezen gemeente(n) overeenkomstig de mate van het gebaat zijn, zoals door de algemeen bestuur aangegeven, eveneens een bijdrage verleent aan het regionale project.

HOOFDSTUK 4 BESTUURSORGANEN

Organen

Artikel 9

Het openbaar lichaam kent de volgende organen:

a. het algemeen bestuur;
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter;
d. de door het bestuur ingestelde commissies.

HOOFDSTUK 5 HET ALGEMEEN BESTUUR

Samenstelling

Artikel 10

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 24 leden. De raden van de gemeenten wijzen ieder één lid aan. De raad van de gemeente Eindhoven en van de gemeente Helmond wijzen voorts hun burgemeester aan als lid van het algemeen bestuur. Bovendien wijst de raad van de gemeente wiens lid door het algemeen bestuur wordt aangewezen als lid van het dagelijks bestuur ook een tweede lid aan.
2. De raden wijzen voor ieder lid van het algemeen bestuur een plaatsvervangend lid aan. Waar in dit artikel wordt gesproken over leden worden daarmee tevens de plaatsvervangende leden bedoeld.
3. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een zittingsduur van 4 jaar en treden af op de dag waarop in het kader van een nieuwe zittingsperiode de raad een besluit neemt tot aanwijzing van de leden en plaatsvervangend leden van het algemeen bestuur. Aftredende leden kunnen opnieuw als lid worden aangewezen.
4. Wanneer het lidmaatschap van de raad of het college van burgemeester en wethouders eindigt, eindigt ook het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het algemeen bestuur.
5. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Dit gebeurt door mededeling aan het algemeen bestuur en aan de raad die het lid heeft aangewezen.
6. Indien tussentijds de plaats van een (plaatsvervangend) lid vacant komt, wijst de daartoe bevoegde raad zo spoedig mogelijk een nieuw (plaatsvervangend) lid aan.
7. Een lid van het algemeen bestuur dat op basis van het vijfde lid van dit artikel zijn lidmaatschap ter beschikking heeft gesteld, blijft in functie totdat een nieuw lid is aangewezen.
8. Bij het bestaan van één of meer vacatures blijven de resterende bestuursleden bevoegd besluiten te nemen.
9. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van één der gemeenten dan wel door of vanwege het bestuur van de Metropoolregio aangesteld of daaraan ondergeschikt. Met ambtenaar worden voor de toepassing van dit lid gelijkgesteld zij die in dienst van één der gemeenten dan wel van de Metropoolregio op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.
10. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Werkwijze

Artikel 11

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement, en de daarin aangebrachte wijzigingen, worden aan de raden gezonden. De artikelen 19, 20, 22, 26 en 28 tot en met 32 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan niet bij of krachtens de wet is afgeweken.
2. Het algemeen bestuur vergadert ten minste twee maal per jaar. Vergaderingen kunnen ingelast worden wanneer de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig acht, of wanneer tenminste een vijfde gedeelte van de leden van het algemeen bestuur, onder opgave van redenen, dit schriftelijk verzoekt.
3 De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. De deuren worden gesloten wanneer ten minste een vijfde gedeelte van de aanwezige leden hierom verzoeken en het algemeen bestuur hiertoe besluit of de voorzitter dit nodig acht.
4. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of worden besloten over:
   a. de vaststelling en wijziging van de begroting;
   b. de vaststelling van de rekening;
   c. de vaststelling en actualisering van de regionale agenda;
   d. de vaststelling van het liquidatieplan;
   e. het verlenen van ontslag aan een lid van het dagelijks bestuur;
   f. de vaststelling of wijziging van gemeenschappelijke regelingen tussen de Metropoolregio en andere openbare lichamen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke gemeenschappelijke regeling, waarbij het algemeen bestuur deelnemer is;

g. de oprichting van of deelname in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperaties en verenigingen, dan wel de ontbinding daarvan of beëindiging van deelneming daaraan.

5. Derden kunnen worden uitgenodigd aan de beraadslagingen van het algemeen bestuur deel te nemen.

Taken en bevoegdheden

Artikel 12

De taken en bevoegdheden die de Metropoolregio bij of krachtens de wet en deze regeling toegekend heeft gekregen, berusten bij het algemeen bestuur tenzij bij wet of in deze regeling anders is bepaald.

Besluitvorming

Artikel 13

1. Bij het nemen van besluiten heeft ieder lid van het algemeen bestuur in de vergadering twee stemmen.
2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, hebben de leden, aangewezen door de raden van Eindhoven en Helmond en door de raad van de gemeente die een extra lid mag aanwijzen op grond van het bepaalde in artikel 10, eerste lid, laatste volzin, ieder één stem.
3. De besluitvorming vindt met uitzondering van het bepaalde in het vierde lid plaats bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden.
4. Voor het tot stand komen van een beslissing over vaststelling van de begroting, begrotingswijzigingen, jaarrekening en regionale agenda is een gekwalificeerde meerderheid vereist van drie/vierde van hen die een stem uitbrengen.
5. Het algemeen bestuur vergadert en besluit slechts indien meer dan de helft van het totale aantal stemgerechtigde leden van het algemeen bestuur aanwezig is.
6. Jaarlijks wordt een vergaderschema vastgesteld van de data waarop begroting en rekening worden behandeld.
7. Indien het vereiste aantal leden als bedoeld in het vijfde lid niet aanwezig is bij een vergadering, kan de voorzitter een nieuwe vergadering beleggen, welke binnen twee weken dient plaats te vinden.
8. Het algemeen bestuur kan bij toepassing van het zevende lid over alle onderwerpen met uitzondering van de begroting, een begrotingswijziging, jaarstukken en de regionale agenda, beraadslagen en besluiten nemen ongeacht het aantal aanwezige leden.

Geheimhouding

Artikel 14

Het algemeen bestuur kan in een besloten vergadering, op grond van de belangen, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken welke aan het algemeen bestuur worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Deze wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen, totdat het algemeen bestuur haar opheft.

HOOFDSTUK 6 HET DAGELIJKS BESTUUR

Samenstelling

Artikel 15

Het dagelijks bestuur bestaat uit:
a. De voorzitter, zijnde de burgemeester van Eindhoven.
b. De vicevoorzitter, zijnde de burgemeester van Helmond.
c. Eén overig uit het algemeen bestuur afkomstig lid, dat door het algemeen bestuur is aangewezen om zitting te nemen in het dagelijks bestuur. Dit lid heeft te gelden als tweede vicevoorzitter.

Zittingsduur

Artikel 16

1. Het algemeen bestuur wijst in de eerste vergadering van elke zittingsperiode de leden van het dagelijks bestuur aan.
2. De leden van het dagelijks bestuur treden als lid van dat bestuur af op de dag, waarop de zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur afloopt. Zij blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.
3. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur vacant komt, wijst het algemeen bestuur, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel, een nieuw lid aan.

Werkwijze

Artikel 17

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter oordeelt of tenminste twee leden de voorzitter schriftelijk en met redenen omkleed hierom verzoeken. In het laatste geval wordt de vergadering binnen veertien dagen na een zodanig verzoek gehouden.
2. De artikelen 53, 54 en 56 tot en met 59, van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt gezonden.
4. In de eerste vergadering van elke zittingsperiode regelen de leden van het dagelijks bestuur onderling de werkzaamheden, onverminderd het bepaalde in artikel 33c van de wet.

Taken en Bevoegdheden

Artikel 18

1. Het dagelijks bestuur is in elk geval belast met:
a. het voeren van het dagelijks bestuur van de Metropoolregio, voor zover niet bij of krachtens de wet of deze regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
b. een voortdurend toezicht op al wat de Metropoolregio aangaat, waaronder in het bijzonder het bewaken van de regionale strategie op thema's die zijn genoemd in de vigerende regionale agenda en het borgen van de kwaliteit van de samenwerking;
c. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur en de overlegorganen ter overweging en, voor zover van toepassing, ter beslissing zal worden voorgelegd;
d. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
e. het voorstaan van de belangen van de Metropoolregio bij andere overheden, instellingen of personen, waarmee contact voor de Metropoolregio van belang is;
f. de zorg voor het beheer van inkomsten en uitgaven van de Metropoolregio;
g. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding;
h. het houden van toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeenten en de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van de gemeenten die naar de regionale archiefbewaarplaats zijn overgebracht.

2. Het dagelijks bestuur is bij zijn taakuitoefening in elk geval bevoegd:
   a. regels vast te stellen over de organisatie en bedrijfsvoering van de Metropoolregio, met uitzondering van het statuut, als bedoeld in artikel 2, vijfde lid juncto artikel 22, derde lid van deze regeling;
   b. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan, voor zover die bevoegdheid niet is voorbehouden aan het algemeen bestuur;
   c. het benoemen, schorsen, ontslaan van de streekarchivaris;
   d. privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten, in het bijzonder met een of meer gemeenten samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met betrekking tot ondersteunende dienstverlening op contractbasis voor taken waarmee het bestuur van de Metropoolregio belast is.
      Uitgezonderd van deze bevoegdheid is het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in Stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperaties en verenigingen, dan wel de ontbinding daarvan of beëindiging van deelneming daarvan;
   e. een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen vast te stellen en te wijzigen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke gemeenschappelijke regeling, voor zover het collegebevoegdheden betreft;
   f. rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratieve beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop verrichten, tenzij het algemeen bestuur voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
   g. het nemen van alle conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit.
3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen, met uitzondering van:
   a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
   b. het vaststellen van de jaarrekening;
   c. het vaststellen van de regionale agenda;
   d. het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften;
   e. het oprichten van of deelnemen in een stichting, maatschap, vennootschap, coöperatie en vereniging dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van de deelname daaraan;
   f. het benoemen, schorsen en ontslaan van de regiodirecteur/secretaris;
   g. het vaststellen van een liquidatieplan bij opheffing;
   h. het vaststellen van het statuut als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, juncto artikel 22, derde lid van deze regeling.

Geheimhouding

Artikel 19

1. Het dagelijks bestuur kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het dagelijks bestuur worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens de vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat het dagelijks bestuur haar opheft.
2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de voorzitter of een commissie, ten aanzien van de stukken die zij aan het dagelijks bestuur overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt. De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan, dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel het algemeen bestuur haar opheft.

HOOFDSTUK 7 VOORZITTER

Aanwijzing

Artikel 20

1. De burgemeester van Eindhoven is de voorzitter van de Metropoolregio.
2. Bij verhindering of ontstentenis wordt hij vervangen door de vicevoorzitter of bij verhindering of ontstentenis van de vicevoorzitter door de tweede vicevoorzitter.
3. Het bepaalde in artikel 16, tweede lid en derde lid, is op de voorzitter van overeenkomstige toepassing.

Rol en Taken

Artikel 21

1 De voorzitter is het nationale en internationale boegbeeld van de regio. In het kader van deze taak brengt hij de regionale agenda in op (inter)nationale en regionale podia.
2 De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3 Hij draagt zorg voor een spoedige afdoening van zaken. Alle stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan worden door de voorzitter en de secretaris ondertekend.
4 De voorzitter vertegenwoordigt de Metropoolregio in en buiten rechte.
5 Hij kan de vertegenwoordiging aan de vicevoorzitter of een door hem gemachtigde opdragen. In rechtsgedingen tussen de Metropoolregio en de gemeente, waarvan de voorzitter lid van het bestuur is, wordt hij vervangen door de vicevoorzitter.

HOOFDSTUK 8 OVERLEGORGANEN, BESTUURSCOMMISSIES, ADVIESCOMMISSIES

Overlegorganen

Artikel 22

1. Het algemeen bestuur kan overlegorganen instellen.
2. Als overlegorgaan wordt in ieder geval ingesteld een regionaal platform als kader stellend beraad voor de regionale opgaven. Tevens is dit regionaal platform de plaats waar een gezamenlijk beeld van de toekomst van de regio wordt gecreëerd en draagvlak wordt gewonnen voor actie. Het is tot slot de plaats waar kennis en begrip voor elkaar en elkaars inzet wordt gekweekt.
3. Werkwijze en samenstelling van overlegorganen worden geregeld in een statuut.

Bestuurscommissies

Artikel 23

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen, onverminderd het bepaalde in artikel 25 van de wet.
2. Een lid van het dagelijks bestuur is voorzitter van een commissie als bedoeld in het eerste lid.

Commissies van advies

Artikel 24

1. Het algemeen bestuur kan besluiten commissies van advies in te stellen, onverminderd het bepaalde in artikel 24 van de wet.
2. De instelling van commissies van advies aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter, geschiedt door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur onderscheidenlijk van de voorzitter, onverminderd het bepaalde in artikel 24, derde lid, van de wet.

HOOFDSTUK 9 VOORHANGPROCEDURE, REGIODAG

De raden

Artikel 25

1. Het algemeen bestuur maakt van de bevoegdheid tot vaststellen van de regionale agenda en de jaarlijkse actualisering en van de bevoegdheden neergelegd in artikel 5 eerst lid, onder c en d, geen gebruik dan nadat de raden een ontwerp besluit is toegezonden en zij gedurende een periode van ten minste twee maanden in de gelegenheid zijn gesteld wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten andere dossiers dan die genoemd in het eerste lid, te onderwerpen aan dezelfde voorhangprocedure als bedoeld in het eerste lid. Daartoe behoort in ieder geval:
   a. een voorstel inzake het instellen van een commissie als bedoeld in artikel 23 van de regeling;
   b. een voorstel voor een liquidatieplan in verband met een voorgenomen opheffing van de regeling.
3. Het dagelijks bestuur maakt in zijn uiteindelijke voorstel aan het algemeen bestuur over de onderwerpen, genoemd in het eerste en tweede lid, melding van de ontvangen reacties en zijn visie daarop.
4. Het algemeen bestuur stuurt voorstellen die betrekking hebben op een wijziging van de regeling toe aan de raden door tussenkomst van de colleges, waarbij de raden ten minste twee maanden voor besluitvorming wordt geboden.
5. Het algemeen bestuur maakt geen gebruik van de mogelijkheden om de raden een reactie te vragen als bedoeld in het derde lid indien naar het oordeel van algemeen bestuur om redenen van spoed eerdere besluitvorming noodzakelijk is.

De colleges

Artikel 26

Het dagelijks bestuur maakt van de bevoegdheid neergelegd in artikel 5, eerste lid, onder d, voor zover het een collegeregeling betreft, geen gebruik dan nadat de colleges een ontwerpbesluit is toegezonden en zij gedurende een periode van ten minste twee maanden in de gelegenheid zijn gesteld wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur.

Regiodag

Artikel 27

Het dagelijks bestuur organiseert twee per jaar in de avonduren een bijeenkomst voor raadsleden, waarin de ontwikkeling van de regio centraal staat. Aan de orde komen onder meer de regionale opgaven voor de komende periode en de resultaten van de afgelopen periode.

HOOFDSTUK 10 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN TERUGROEPING

Dagelijks bestuur / algemeen bestuur

Artikel 28

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
2. Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Het algemeen bestuur regelt van welke besluiten van het dagelijks bestuur in ieder geval kennisgeving wordt gedaan aan de leden van het algemeen bestuur. Daarbij kan het algemeen bestuur de gevallen bepalen waarin met ter inzage legging kan worden volstaan. Het dagelijks bestuur laat de kennisgeving of ter inzage legging achterwege voor zover deze in strijd is met het openbaar belang.
4. Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit, ontslag verlenen.

Metropoolregio / raden

Artikel 29

1. Het bestuur van de Metropoolregio verstrekt schriftelijk aan de colleges en de raden de door een of meer leden van die colleges en raden gevraagde inlichtingen zo spoedig mogelijk, voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang.
2. De inlichtingen worden in ieder geval binnen twee maanden schriftelijk verstrekt en wel door het dagelijks bestuur, tenzij de inlichtingen uitdrukkelijk van het algemeen bestuur of de voorzitter worden verlangd.

Lid algemeen bestuur / raden

Artikel 30

1. Het lid van het algemeen bestuur is aan de raad die dit lid heeft aangewezen verantwoording schuldig over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
2. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan de raad die hem heeft aangewezen de door een of meer leden van die raad gevraagde inlichtingen, voor zover zulks niet strijdig is met het openbaar belang.
   De inlichtingen worden zo spoedig mogelijk doch in ieder geval binnen twee maanden in een vergadering van die raad of schriftelijk verstrekt.
3. De raad kan een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur, indien dit lid het vertrouwen van de raad niet meer bezit, als zodanig ontslag verlenen.
4. Het reglement van orde van het algemeen bestuur regelt de wijze waarop toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in het eerste en tweede lid.

HOOFDSTUK 11 PERSONEEL EN ORGANISATIE

Ambtelijke organisatie

Artikel 31

1. De Metropoolregio heeft ter ondersteuning van de bestuurlijke samenwerking in de regio een eigen ambtelijke organisatie, aan het hoofd waarvan de regiodirecteur staat.
2. De ambtelijke organisatie van de Metropoolregio:
   a. ondersteunt de gemeenten door vanuit het overheidsdomein de samenwerking te realiseren die noodzakelijk is om als regio krachtig innovatief te zijn en te blijven;
   b. ondersteunt de gemeenten bij de thema's van de regionale agenda;
   c. verbindt partijen in hun gezamenlijke belangen om regionale ambities waar te maken.
3. De ambtelijke organisatie van de Metropoolregio kan daarnaast op contractbasis van gemeenten tijdelijke opdrachten uitvoeren die passen binnen de regionale agenda. Deze opdrachten worden bekostigd door de opdrachtgevers.
4. Het dagelijks bestuur regelt de organisatie en de werkwijze van de ambtelijke organisatie van de Metropoolregio.

Regiodirecteur / secretaris

Artikel 32

1. Het algemeen bestuur beslist over benoeming, schorsing en ontslag van de regiodirecteur.
2. De regiodirecteur bekleedt tevens de functie van secretaris. Waar in deze regeling verder gesproken wordt van regiodirecteur, wordt daarmee tevens de functie van secretaris bedoeld.
3. Voor een benoeming wordt door het dagelijks bestuur een aanbeveling gedaan.
3. De regiodirecteur is voor het dagelijks bestuur ambtelijk opdrachtnemer en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken door de ambtelijke organisatie van de Metropoolregio.
4. De regiodirecteur wordt formeel aangestuurd door het dagelijks bestuur.
5. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de regiodirecteur bij zijn verhindering of ontstentenis.
6. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen tot schorsing overgaan. Het dagelijks bestuur doet van een besluit als bedoeld in het vorige lid onmiddellijk mededeling aan het algemeen bestuur.
7. Het besluit tot schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur het niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.
8. Op de regiodirecteur en zijn plaatsvervanger(s) is artikel 102 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Taak

Artikel 33

1. De regiodirecteur is het hoofd van de ambtelijke organisatie en geeft daaraan leiding en sturing. Hij is eindverantwoordelijk voor de organisatieontwikkeling, innovatie en de bedrijfsvoering van het ambtelijk apparaat.
2. De regiodirecteur staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de advies- en overlegorganen bij de uitoefening van hun taak terzijde. Hij of zij krijgt de opdracht om regionale verbindingen te leggen en het regionale systeem van samenwerken te optimaliseren.
3. Hij is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur aanwezig.
3. De regiodirecteur pleegt structureel overleg met de strategische adviseurs, dan wel gemeentesecretarissen van de gemeenten om de bijeenkomsten van het regionaal platform voor te bereiden.

Rechtspositie

Artikel 34

Het dagelijks bestuur besluit over de benoeming, de schorsing en het ontslag van de overige ambtenaren en personeel werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.

Artikel 35

1. Het dagelijks bestuur stelt voor het personeel van het openbaar lichaam de arbeidsvoorwaardenregeling vast conform de Collectieve Arbeidsvoorwaarden voor het gemeentepersoneel (CAR) en de uitwerkingsovereenkomst (UWO), dan wel de (gewijzigde) collectieve arbeidsvoorwaardenregeling die daarvoor in de plaats komt.
2. Het dagelijks bestuur beslist over de toepassing van overige arbeidsvoorwaarden.

HOOFDSTUK 12 FINANCIËLE BEPALINGEN

Vergoedingen

Artikel 36

1. Het algemeen bestuur kan alleen voor zijn leden, de leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter bij verordening een tegemoetkoming in de kosten vaststellen. Deze verordening bevat regels omtrent de hoogte en de toekenning van de tegemoetkoming in de kosten.
2. De hoogte van de tegemoetkoming in de kosten bedraagt niet meer dan de werkelijke kosten, mede rekening houdende met de tegemoetkoming in de kosten welke de bestuurder ontvangt uit hoofde van zijn lidmaatschap van een van de deelnemende gemeenten.
3. Ten aanzien van de werkzaamheden en de kosten van de leden van de commissies, ingesteld met het oog op de behartiging van bepaalde belangen, is het bepaalde in het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

Kadernota

Artikel 37

Het dagelijks bestuur zendt voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Begroting

Artikel 38

1. Het dagelijks bestuur stelt elk jaar een ontwerp begroting op van het openbaar lichaam overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
2. De ontwerp begroting geeft inzicht in de operationele kosten en de te ontvangen inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten.
3. Voor de berekening van de in het tweede lid bedoelde inwonerbijdrage wordt uitgegaan van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Voor de vaststelling van de aantallen inwoners worden aangehouden de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.
4. De ontwerpbegroting en -begrotingswijzigingen worden minimaal twee maanden voordat deze worden vastgesteld door het algemeen bestuur aan de raden van de deelnemende gemeenten toegezonden om hen in de gelegenheid te stellen daarop hun zienswijze kenbaar te maken.
5. Nadat de begroting is vastgesteld door het algemeen bestuur, zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting, aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting vóór 1 augustus van het jaar voorafgaand aan dat jaar waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.
7. Besluiten tot wijzigen van de begroting kunnen tot uiterlijk het einde van het betreffende begrotingsjaar worden genomen.
8. In afwijking van het bepaalde in het vierde lid vermelde, kunnen begrotingswijzigingen, die niet leiden tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdragen of tot een afwijking van de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten van financieel beleid, direct worden vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorschotbetaling

Artikel 39

De deelnemende gemeenten betalen jaarlijks voor 1 februari en voor 1 augustus van het betreffende jaar telkens de helft van de verschuldigde bijdrage. Bij niet tijdige betaling is de wettelijke rente verschuldigd.

Rekening

Artikel 40

1. Het dagelijks bestuur stelt elk jaar de ontwerpjaarrekening met een jaarverslag van het voorgaande jaar op.
2. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast vóór 1 juli van het jaar volgend op het verslagjaar.
3. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarrekening en jaarverslag vóór 15 juli van het jaar volgend op het jaar waarvoor de jaarrekening geldt op, toe aan gedeputeerde staten en de raden.

Financiële gegoedheid

Artikel 41

1. De deelnemende gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat de Metropoolregio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan alle verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
2. Indien aan het dagelijks bestuur blijkt dat één van de gemeenten weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het dagelijks bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 Gemeentewet.

Financiële voorschriften

Artikel 42

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten vast voor het financieel beleid alsmede het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De artikelen 212 en 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Deze verordening als bedoeld in het eerste lid bevat in elk geval regels over:
   a. waardering en afschrijving van activa;
   b. algemene doelstellingen en te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.
3. De raad stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.
4. Het algemeen bestuur wijst de accountant aan die belast wordt met de controle op de in artikel 40 genoemde jaarrekening.
5. De accountant zendt de accountantsverklaring en een verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur.
6. De verordeningen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden na vaststelling gezonden aan gedeputeerde staten en aan de colleges van de gemeenten.
7. De Metropoolregio verzekert zich tenminste tegen:
   a. burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade aan personen en goederen;
   b. wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade.
8. Als de verzekering een voor rekening van de Metropoolregio komende schade niet dekt wordt deze gedragen door de Metropoolregio.

HOOFDSTUK 13 ARCHIEF

Archiefbescheiden

Artikel 43

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van de organen van de Metropoolregio. Dit overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen archiefverordening, die aan gedeputeerde staten moet worden medegedeeld.
2. Met het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de Metropoolregio is belast de in artikel 5, derde lid, onder c, bedoelde archivaris van de regionale bewaarplaats.
3. Bij opheffing van de regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van de Archiefwet 1995.
4. De overeenkomstig artikel 5 van de Archiefwet 1995 voor de gemeente Eindhoven ontworpen en vastgestelde selectielijst(en) zijn van overeenkomstige toepassing op de Metropoolregio. De Metropoolregio blijft bevoegd om overeenkomstig artikel 5 van de Archiefwet 1995 nieuwe en/of aanvullende selectielijsten te (doen) ontwerpen en te laten vaststellen.
5. De bepalingen bij en krachtens de Archiefwet 1995 gesteld voor gemeenten, zijn van overeenkomstige toepassing op de Metropoolregio, tenzij in dit hoofdstuk daarin anders is voorzien. Waar in die bepalingen gesproken wordt over de gemeente, de raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, wordt daarvoor respectievelijk in de plaats gesteld de Metropoolregio, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Artikel 44

Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de Metropoolregio is aangewezen de regionale archiefbewaarplaats, aangewezen overeenkomstig artikel 5, derde lid, sub b, van deze regeling.

HOOFDSTUK 14 EVALUATIE

Evaluatie

Artikel 45

1. Het algemeen bestuur zal per 1 januari 2017 het functioneren van de Metropoolregio en de samenwerkingsrelatie met het regionaal platform zoals vastgelegd in het statuut als bedoeld in bijlage 1 van deze regeling, evalueren en daarvan voor 1 juli 2017 verslag uitbrengen aan de colleges en de raden van de gemeenten, vergezeld van conclusies en aanbevelingen.
2. De onderzoeksvraagstelling voor de uit te voeren evaluatie wordt door het dagelijks bestuur voor 1 juli 2016 aan het regionaal platform voor advies voorgelegd. Het algemeen bestuur stelt aansluitend voor 1 januari 2017 de onderzoeksvraagstelling vast.

HOOFDSTUK 15 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Toetreding

Artikel 46

1. Toetreding van een raad en college van een gemeente kan plaatsvinden bij daartoe strekkende gelijkluidende besluiten van de raad en college van die gemeente.
2. De colleges en raden van de gemeenten dienen in te stemmen met de toetreding van een gemeentebestuur tot deze regeling middels een gezamenlijk besluit tot wijziging van de regeling.
3. Het algemeen bestuur kan aan de toetreding nadere voorwaarden verbinden.
4. De toetreding gaat in met ingang van de datum, genoemd in het gezamenlijke besluit, bedoeld in het tweede lid.
5. De gemeenteraad van de toegetreden gemeente gaat zo spoedig mogelijk over tot het aanwijzen van (plaatsvervangende) leden in het algemeen bestuur.

Uittreding

Artikel 47

1. De raad of het college van een gemeente kan uittreden uit de regeling door toezending aan het algemeen bestuur van daartoe strekkende besluiten.
2. Het algemeen bestuur regelt na overleg met het betrokken bestuursorgaan, de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding.
3. De uittreding kan niet eerder plaatsvinden dan op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin uittreding noodzakelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling in werking is getreden.

Wijziging of opheffing

Artikel 48

1. Een voorstel tot wijziging van deze regeling kan worden gedaan door het algemeen bestuur of door de raden van ten minste twee gemeenten.
2. De regeling wordt gewijzigd indien de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten daartoe eensluidend besluiten.
3. Een besluit tot opheffing van deze regeling wordt niet genomen voordat de betreffende bestuursorganen van de gemeenten daarmee hebben ingestemd.
4. Ingeval van opheffing van de gemeenschappelijke regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen.
5. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, nadat de raden van de gemeenten gedurende twee maanden hun zienswijze hebben kunnen inbrengen, vastgesteld.
6. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel.
7. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorg dragen voor de nakoming van de verplichtingen van de Metropoolregio.
8. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
9. Het bestuur van de Metropoolregio blijft ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie volledig is voltooid.

HOOFDSTUK 16 GESCHILLENBESLECHTING

Geschillen

Artikel 49

Geschillen omtrent de toepassing van de regeling, in de ruimste zin, tussen besturen van de gemeenten of tussen besturen van een of meer gemeenten en het bestuur van de Metropoolregio worden, overeenkomstig artikel 28 van de Wgr, beslist door gedeputeerde staten.

Klachten

Artikel 50

Voor de behandeling van klachten als bedoeld in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt door het algemeen bestuur een voorziening getroffen.

HOOFDSTUK 17 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Wgr-plus

Artikel 51

1. De wettelijke taken en bevoegdheden, genoemd in artikel 5 van de regeling, zoals dat luidde onmiddellijk voorafgaande aan de datum van inwerkingtreding van deze wijziging, blijven gelden totdat de Wet afschaffing plusregio's in werking is getreden.

Inwerkingtreding

Artikel 52

1. De regeling is een voortzetting van de regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005, inclusief eerste, tweede en derde wijziging.
2. De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en treedt op 1 januari 2015 in werking, onverminderd het bepaalde in artikel 26, derde lid, van de wet.
3. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor tijdige bekendmaking van de regeling in alle gemeenten.

Citeertitel

Artikel 53

Deze regeling wordt aangehaald als 'Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2015'.

TOELICHTING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Algemeen

In de vergadering van de Regioraad van 13 december 2012 is een motie aangenomen die oproept tot transformatie van de regionale samenwerking in onze regio. In de regio wordt al jarenlang samengewerkt. Deze samenwerking is aan vernieuwing toe. De nieuwe bestuurlijke regionale samenwerking zal vorm krijgen in de Metropoolregio Eindhoven. In de Regioraadvergadering van 19 februari 2014 is het tweede deel van het Transformatieplan SRE vastgesteld. Daarin is door de deelnemende gemeenten een gezamenlijke visie geformuleerd over de governance en de samenwerking in Zuidoost-Brabant in de toekomst. Dit moet nu een formele vertaling krijgen. Om dit te bewerkstelligen wordt de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 fundamenteel gewijzigd.

Centraal in de Metropoolregio Eindhoven staat het regionaal platform. Alle leden van de 21 colleges van burgemeester en wethouders vormen samen het regionaal platform. Zij richten zich op drie regionale hoofdthema's: economie, ruimte en mobiliteit. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden deze drie thema's verkend en wordt de regionale strategie bepaald. Dit wordt vastgelegd in de vierjaarlijkse regionale agenda en jaarlijks geactualiseerd.

In de regionale agenda worden de thema's vastgelegd waar op regionale schaal afspraken over moeten worden gemaakt. Deze regionale agenda wordt door de 21 gemeenteraden bekrachtigd. In zogenaamde werkplaatsen worden de in de regionale agenda benoemde opgaven en thema's verkend en uitgewerkt. De resultaten van de werkplaatsen worden voorgelegd aan het regionaal platform en als regionale strategie verankerd in de regionale agenda, die weer (jaarlijks) naar alle gemeenteraden gaat. Uitvoering van de regionale strategie wordt belegd bij diverse regionale partners. Om elkaar te binden kunnen zij convenanten afsluiten of soortgelijke uitvoeringsarrangementen. Terugkoppeling hierover aan de raden geschiedt via de colleges van burgemeester en wethouders.

De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft minimaal drie organen voor het openbaar lichaam voor: de voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Daarnaast kan gewerkt worden met bestuurs- en adviescommissies. In het Transformatieplan worden voorts benoemd de overlegorganen het regionaal platform, werkplaatsen, gesprekstafels, commissies en werkgroepen. Dit levert nogal wat bestuurlijke drukte op terwijl ook flexibiliteit gewenst wordt. Dit dilemma is als volgt opgelost.

De verplichte wettelijke organen zijn in de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven opgenomen. Dat geldt ook voor de in te stellen bestuurscommissie Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) en eventuele commissies van advies. De overlegorganen, waaronder het regionaal platform zijn geen formele bestuursorganen van de Metropoolregio. Hiervoor wordt door het algemeen bestuur het Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven vastgesteld. Mocht het in de praktijk nodig zijn wijzigingen in de werkwijze door te voeren dan kan dat snel gerealiseerd worden zonder dat aan de bevoegde bestuursorganen van de deelnemende gemeenten om instemming gevraagd behoeft te worden. Het regionaal platform dient beschouwd te worden als een kaderstellend beraad ten dienste van zowel de colleges als het algemeen bestuur. In feite is het algemeen bestuur het formele sluitstuk van de regionale overlegstructuur. Gelet op de centrale rol van het regionaal platform in die overlegstructuur is besloten haar een plaats te geven in de gemeenschappelijke regeling.

De bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven wordt organisatorisch ondersteund door een kleine ambtelijke organisatie. De dienst SRE wordt met het oog daarop gereorganiseerd. De nieuwe bestuurlijke werkwijze is flexibel en bottom–up. Door deze transformatie wordt verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten voor de regionale samenwerking versterkt. Gemeenten zullen zelf aan de slag moeten.

Bij het vormgeven van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven zijn er drie punten die bijzondere aandacht behoeven:

1. Het ongewisse tijdstip van inwerkingtreding van de Wet afschaffing plusregio's.
2. De afbouw van taken, de regeling van lopende verplichtingen en afslanking van de organisatie van de ambtelijke organisatie van het SRE.
3. De noodzaak om voor het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven een bestuurlijke infrastructuur in stand te houden.

Deze aandachtspunten maken het dat de Metropoolregio Eindhoven bij de start gedurende een bepaalde periode een tweetal rollen te vervullen heeft: het strategisch sterk positioneren van Zuidoost-Brabant op de benoemde thema's en het op een goede en zorgvuldige wijze afwikkelen en borgen van taken die voortvloeien uit het functioneren van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Bij de vaststelling van het Transformatieplan is uitgegaan van het vervallen van de Wgr-plusstatus van het SRE per 1-1-2015. De vraag is of dat tijdschema gehaald wordt, nu de parlementaire behandeling van het wetsontwerp afschaffing plusregio's vertraging ondervindt. Mogelijkerwijs schuift de datum van inwerkingtreding van de wet wat verder naar achteren. Bij de wijziging van de gemeenschappelijke regeling moest daarom rekening gehouden worden met het voorlopig continueren van de plustaken, Formeel blijven een aantal bevoegdheden bij het algemeen bestuur (voorheen regioraad geheten) berusten.

Door de Regioraad SRE is bij de vaststelling van het Transformatieplan ervoor gekozen een aantal taken over te dragen aan gemeenten en subregio's. Het betreft het convenant Stedelijk Gebied Eindhoven (de gelijknamige bestuurscommissie is inmiddels opgeheven), Gebiedsgerichte Economische Ontwikkeling (GEO) en Vrijetijdseconomie, Rijk van Dommel en Aa, Brainport Avenue, Energietransitie, Materialentransitie Gezonde leefomgeving en Routestructuren. Deels is deze overdracht doorgevoerd per 1-1-2014, deels zal de overdracht medio 2014 gerealiseerd zijn. Ervaren wordt dat bij deze overdracht van taken rafelrandjes ontstaan waarbij nagedacht moet worden hoe deeltaken het best georganiseerd kunnen worden. Voorbeelden daarvan zijn het beheer van subsidieregelingen SIR/SAR en het beheer van het project Gulbergen. Geconcludeerd is dat op juridische, financiële en organisatorische gronden de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven hierover het beheer moet houden. Aangezien de Metropoolregio in juridisch opzicht de voortzetting is van het SRE, en er dus geen sprake is van taakoverdracht, kan dat alles zonder meer doorgevoerd worden. Als voorbeeld mag verder dienen de positie van de Metropoolregio als Regionaal bureau leerplicht in het kader van toezicht en registratie van kinderen/jongeren tot 22 jaar. Het innemen van die positie heeft te maken met eisen die het Rijk stelt bij het opzetten van een regionale leerlingenregistratie. Toegang tot de Brp (basisregistratie personen)-gegevens dient in die situatie verschaft te worden door een buiten gemeentelijk bestuursorgaan. De taak van de Metropoolregio blijft hier beperkt tot het uitoefenen van rechten in verband met het formele eigendom van de regionale voorziening.

Momenteel maakt het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) onderdeel uit van het SRE. De vraag hoe dit organisatieonderdeel na de vorming van de Metropoolregio Eindhoven op de schaal van Zuidoost-Brabant bestuurlijk gepositioneerd moet worden, kan thans nog niet eenduidig beantwoord worden. Om die reden is ervoor gekozen om deze taak vooralsnog deel uit laten maken van het takenpakket van de Metropoolregio Eindhoven. Wel wordt voorgesteld voor het beheer van dit organisatieonderdeel een bestuurscommissie in het leven te roepen. Enerzijds biedt dat een ontlasting voor het dagelijks bestuur en anderzijds biedt dat de mogelijkheid om op een zorgvuldige wijze plannen te ontwikkelen voor de toekomstige taakuitoefening door het RHCe en de bestuurlijke positionering ervan. Dit laatste punt zal onderwerp van bespreking kunnen zijn bij de eerste evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven in 2017.

Uit het vorenstaande volgt dat het openbaar lichaam Metropoolregio Eindhoven als product van de transformatie van het SRE, naast een aantal strategisch taken, ook te maken heeft met de afwikkeling van de Wgr-plusstatus van het SRE en met het al dan niet tijdelijk verrichten van een aantal meer beheersmatige taken. Opties om die laatstgenoemde taken anders te organiseren stuiten op een aantal inhoudelijke bezwaren. Getracht is bij de redactie van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling zoveel mogelijk rekening te houden met het apart benoemen van de verschillende categorieën taken. Dat is gebeurd in Hoofdstuk II van de gemeenschappelijke regeling. Het verder uit elkaar trekken van de belangen, taken en bevoegdheden van de Metropoolregio door de traditionele SRE-taken verderop in de gemeenschappelijke regeling in een apart hoofdstuk te benoemen stuit op

juridische bezwaren. Die verplichte elementen van een gemeenschappelijke regeling dienen integraal aan de voorzijde te worden benoemd.
Voor de zogenaamde plus-taken ligt dat in zoverre anders dat de taken en bevoegdheden wettelijk vastliggen en alleen om die reden voorlopig worden voortgezet. Het vervallen van de plusstatus, leidt automatisch tot het wegvallen van die taken. Nu daar een vaste, wettelijke, datum aan verbonden is, maken de plustaken onderdeel uit van het hoofdstuk met overgangs- en slotbepalingen.

Wettelijk kader

Op deze gemeenschappelijke regeling is van toepassing de Wet gemeenschappelijke regelingen zoals deze luidt na inwerkingtreding van de Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en een aantal andere wetten in verband met de dualisering van het gemeente- en provinciebestuur en de invoering van een bedrijfsvoeringsorganisatie met rechtspersoonlijkheid, alsmede de regeling van diverse andere onderwerpen. Het wetsonderwerp met nr. 33597 is op het moment van schrijven van deze toelichting in behandeling bij de Eerste Kamer der Staten-General en treedt mogelijkerwijs al in de loop van 2014, maar naar verwachting uiterlijk 1 januari 2015, in werking. Daarmee worden een aantal duale elementen ingevoerd in de werkwijze van een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam is ingesteld. Zo krijgt het dagelijks bestuur eigen bevoegdheden en heeft het algemeen bestuur ruimere bevoegdheden bij het controleren van het dagelijks bestuur bij haar taakuitoefening. Ook is de democratische legitimatie verbeterd, bijvoorbeeld door het verruimen van de reactietermijn van raden voor het kenbaar maken van een zienswijze op het ontwerp begroting van het openbaar lichaam.

Door de invoering van deze duale elementen is het niet meer nodig dat de Wet gemeenschappelijke regelingen nog langer verwijst naar de Gemeentewet zoals die luidde voor invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur. Artikel 136 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, dat die verwijzing regelde, komt na het in werking treden van de gewijzigde wet te vervallen.

Democratische legitimatie

De gemeenschappelijke regeling van de Metropoolregio is een gemengde regeling. Hierin worden op beperkte schaal raads- en collegebevoegdheden belegd. Deze bevoegdheden moeten op grond van de wet helder worden omschreven in de gemeenschappelijke regeling. Deels is dat relevant voor de gang van zaken in het rechtsverkeer, deels is dat ook van belang voor de democratische verantwoording aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Metropoolregio Eindhoven is na het wegvallen van de Wgr-plustaken nog meer aan te merken als een vorm van verlengd lokaal bestuur. Beslissingsmacht over uitvoering van de regionale agenda komt te liggen bij de gemeenten. De eigenstandige bevoegdheden van de Metropoolregio als de plaats waar strategie wordt ontwikkeld, blijven beperkt tot het vaststellen van de regionale agenda, begroting, jaarrekening en het stellen van algemeen verbindende voorschriften inzake het beheer van investerings- en stimuleringsfondsen en de eigen organisatie en bedrijfsvoering.

In het voorgestane besturingsmodel ligt het accent bij de strategische samenwerking op de kaderstelling door het regionaal platform. Door het opnemen van de uitkomsten van het kaderstellend beraad in de regionale agenda door het algemeen bestuur en het bekrachtigen daarvan door de raden van de deelnemende gemeenten, is de inhoudelijke betrokkenheid bij en finale besluitvorming door de gemeenteraden gewaarborgd. Datzelfde geldt voor de actualisering van de regionale agenda die jaarlijks gelijktijdig met de ontwerp begroting eveneens aan de gemeenteraad voor het kenbaar maken van een zienswijze wordt aangeboden. Concrete uitvoering van de regionale agenda is zoals gezegd een zaak van de gemeenten gezamenlijk en wordt zo nodig geregeld via af te sluiten convenanten of soortgelijke uitvoeringsarrangementen.

De Metropoolregio is belast met de registratie van de uitvoering van de door de gemeenten gemaakte afspraken zoals omschreven in de regionale agenda en eventuele uitvoeringsarrangementen. Het is de bedoeling dat de voortgang van de werkzaamheden door de colleges actief ter hand genomen en gemonitord wordt door het dagelijks bestuur, zodat deze zo nodig tijdens de loop van het jaar bijgestuurd kunnen worden tijdens het overleg in het regionaal platform. De colleges van burgemeester en wethouders kunnen daarover periodiek aan hun gemeenteraden rapporteren. In samenspraak zal bezien moeten worden op welke wijze dat het beste vormgegeven kan worden binnen elke gemeente.

Door de Metropoolregio zal daarnaast periodiek gerapporteerd worden aan de colleges van burgemeester en wethouders over de bij het openbaar lichaam berustende taken ingevolgde de Wgr-plus en de overige nog bij het openbaar lichaam berustende taken voortvloeiend uit het functioneren van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven in het verleden.
De Wet gemeenschappelijke regelingen kent een expliciete regeling van verantwoording, inlichtingenplicht en ontslagmogelijkheid.
Die regeling heeft in de eerste plaats betrekking op de verhouding dagelijks bestuur en algemeen bestuur, maar daarnaast ook op het lid van het algemeen bestuur naar de eigen gemeenteraad. Daarnaast is het college van burgemeester en wethouders zowel individueel als ook gezamenlijk op grond van de Gemeentewet verantwoording verschuldigd aan de gemeenteraad voor het gevoerde bestuur (zie artikel 169 Gemeentewet). De gemeenteraad bestaat uit de gekozen volksvertegenwoordigers, die door hun verkiezing democratisch gelegitimeerd zijn. Zo kan een raad gebruik maken van het enquêterecht ex artikel 155a Gemeentewet ten aanzien van de eigen bestuurders. De gemeentelijke rekenkamer(commissie) kan onderzoek doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid bij de Metropoolregio (artikel 184 Gemeentewet).

In financieel opzicht blijven de gemeenteraden in positie omdat zij jaarlijks hun zienswijze kenbaar kunnen maken over de ontwerpbegroting. Door toezending van de jaarrekening van het openbaar lichaam wordt achteraf verantwoording afgelegd. Eerder is dat intern gebeurd bij de aanbieding van de jaarrekening door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur van het openbaar lichaam. Ten slotte wordt opgemerkt dat indien een tussentijdse begrotingswijziging nodig is, die leidt tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage, de raden van de deelnemende gemeenten wederom in de gelegenheid zijn zich daarover uit te spreken en hun zienswijze kenbaar te maken.

Het aangaan van een gemeenschappelijke regeling leidt tot een bestuurlijk complexe situatie. Hiervoor is aangegeven dat er voor de gemeenteraden als democratisch gekozen volksvertegenwoordiging wel degelijk juridische mogelijkheden aanwezig zijn om betrokken te blijven bij het functioneren van gemeenschappelijke regelingen en om de door hen aangewezen leden van het algemeen bestuur verantwoording te blijven vragen. Wel is het zo dat het aangaan van een samenwerking met andere gemeenten binnen een openbaar lichaam leidt tot gezamenlijk genomen besluiten waarbij de invloed van individuele gemeenteraden afneemt. Rode draad is en blijft ook naar de toekomst toe de zorg voor het goed blijven onderhouden van een tijdige adequate informatievoorziening naar de raden van de deelnemende gemeenten.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2 Openbaar lichaam

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven bezit als openbaar lichaam rechtspersoonlijkheid. Na wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 in de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven 2015 wordt deze status gecontinueerd. De Metropoolregio Eindhoven kan hierdoor zelfstandig aan het rechtsverkeer deelnemen.
In het vijfde lid wordt gemeld dat de verschillende overlegorganen geregeld zullen worden in een statuut. Die keuze is gemaakt enerzijds om veel bestuurlijke drukte te vermijden en anderzijds om slagvaardig te kunnen opereren bij noodzakelijk geachte wijzigingen in de overlegstructuur. Voor het regionaal platform is in die zin een uitzondering gemaakt dat dit overlegorgaan expliciet genoemd is in de gemeenschappelijke regeling. Het bestaan als zodanig van dit kaderstellend beraad is daarmee verzekerd.

Artikel 3 Belangen en Doelen

De Wet gemeenschappelijke regelingen verplicht een of meer belangen te benoemen (artikel 1, eerste lid en artikel 10, eerste lid van de Wgr). Deze moeten helder zijn omschreven omdat een open taakstelling wettelijk niet is toegestaan (gesloten huishouding). De Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven benoemt verschillende te behartigen belangen. De belangen die de Metropoolregio primair dient, zijn opgenomen in artikel 3, eerste tot en met vierde lid. De in artikel 3, vijfde en zesde lid, genoemde belangen, vloeien voort uit het huidig functioneren van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven en duren al dan niet tijdelijk voort na het inwerkingtreden van deze wijziging.
In de algemene toelichting is uitgelegd waarom de belangenbehartiging niet verder uit elkaar getrokken kan worden dan thans gedaan.

Artikel 4 Taken

De in artikel 4, eerste lid, benoemde taken zijn gericht op het tot stand brengen van de regionale strategie op de hoofdthema's: economie, ruimte en mobiliteit, die uitgewerkt wordt in de regionale agenda. De eigenlijke taken van de Metropoolregio derhalve. In de omschrijving van de taken komt voorts tot uitdrukking dat de Metropoolregio een faciliterende organisatie is ten behoeve van de deelnemende gemeenten. Om de strategische opgaven van de Metropoolregio vorm te kunnen geven is inzet van de regionale investerings- en stimuleringsfonds en een mobiliteitsfonds noodzakelijk. Dat vraagt om een adequaat beheer en verantwoording, ook naar andere overheden.

De in artikel 4, tweede lid, benoemde taken vloeien voort uit het functioneren van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven en zijn beheersmatig van aard. Afbouw van deze taken dient te geschieden met in acht neming van alle inhoudelijke financiële en juridische belangen. Dat kan in voorkomend geval betekenen dat de Metropoolregio Eindhoven enkele van deze taken nog geruime tijd zal moeten behartigen. Het ligt in de rede dat het dagelijks bestuur over de voortgang van de afbouw van de taken periodiek verslag doet aan het algemeen bestuur.

Artikel 4, derde lid, heeft betrekking op de taken van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (afgekort: RHCe). Naast uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van archiefzorg heeft het RHCe ook een taak op het vlak van bewaren en toegankelijk maken van het cultureel erfgoed van de regio. Er is voorafgaand aan het opstellen van deze gemeenschappelijke regeling een bestuurlijke discussie geweest over het bedrijfsmatig functioneren. Die is op 19 februari 2014 afgesloten met de vaststelling van een geactualiseerd bedrijfsplan 2014-2017 door de Regioraad van het SRE. De verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten is vereenvoudigd. De kosten worden verdeeld op basis van óf inwoneraantal óf strekkende meters archief.

De vraag is gesteld of het beheer van het RHCe nog wel thuis hoort binnen de Metropoolregio Eindhoven. Vooralsnog wordt deze beheertaak gehandhaafd binnen deze gemeenschappelijke regeling. Het toezicht op de taakuitoefening wordt belegd bij een bestuurscommissie. De toekomst zal moeten uitwijzen of andere bestuurlijke opties voor het onderbrengen van deze overheidstaak de voorkeur verdienen. Het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven zal in samenspraak met de bestuurscommissie daarover rapporteren aan het algemeen bestuur.

Artikel 5 Bevoegdheden

Het openbaar lichaam is de meest vergaande vorm van samenwerking waaraan in beginsel alle gemeentelijke bevoegdheden kunnen worden overgedragen waaronder de verordende bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij het redigeren van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven is hiervan een bescheiden gebruik gemaakt. De over te dragen verordenende bevoegdheid van de Metropoolregio is beperkt tot het beheer en instellen van de regionale investeringsfondsen en stimuleringsfonds en van het regionaal mobiliteitsfonds. De te vertrekken uitkeringen(subsidies of renteloze leningen uit genoemde fondsen) moeten gebaseerd zijn op een wettelijke grondslag. Daarnaast behoeft de organisatie verordenende bevoegdheid ten behoeve van de eigen organisatie en bedrijfsvoering (bijvoorbeeld Statuut overlegorganen, archiefverordening, verordening op de Bestuurscommissie Regionaal historisch centrum Eindhoven).
De Metropoolregio Eindhoven heeft geen bevoegdheden ten aanzien van de uitvoering van de regionale opgaven. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk om dat gezamenlijk en al dan niet in samenwerking met het bedrijfsleven en onderwijs te regelen. In de werkplaatsen zullen daarvoor door de bestuurlijke trekkers allianties gesmeed moeten worden, die ondersteuning dienen te verwerven in het regionaal platform. Dat is pas anders als de deelnemende gemeenten de Metropoolregio Eindhoven machtigen namens hen gezamenlijke afspraken te maken.
De bevoegdheid van het bestuur om zelfstandig deel te nemen aan andere gemeenschappelijke regelingen vloeit voort uit de wens om slagvaardig te kunnen opereren. Middels de in hoofdstuk 9 geïntroduceerde voorhangprocedure is de terugkoppeling naar respectievelijk de colleges en raden van de deelnemende gemeenten vooraf verzekerd.

De bevoegdheden ten aanzien van de beheertaken en het RHCe komen overeen met de huidige afspraken. Per beheertaak zijn die uitgesplitst.
Gemeenten dienen te beseffen dat de overdracht van bevoegdheden aan de Metropoolregio op het gebied van respectievelijk de zorg voor, het beheer van en het toezicht op de archiefbescheiden, met zich brengt dat zij dienaangaande geen voorschriften meer kunnen stellen. Zo zijn zij niet langer bevoegd zelf een gemeentelijke archiefbewaarplaats voor de over te brengen archiefbescheiden aan te wijzen en is ook de benoeming van de archivaris overgedragen aan de Metropoolregio. In specifieke gemeenschappelijke regelingen, zoals Peel 6.1, Dommelvallei en de A2, kan hiervan niet worden afgeweken, nu een bevoegdheid maar eenmaal kan worden overgedragen. Deze regel lijdt dan in zoverre weer uitzondering, dat in geval aan een openbaar lichaam bevoegdheden worden gedelegeerd of het haar eigen bevoegdheden betreft, de onderliggende gemeenschappelijke regeling een voorziening dient te bevatten over de zorg en het beheer van de eigen archiefbescheiden, waarbij kan worden afgeweken van de regeling over het RHCe.

Artikel 6 Regionale agenda

De regionale agenda bevat de toekomstvisie en de strategie van de gemeenten in de regio Eindhoven op de vaste thema's. De regionale agenda is de spreekwoordelijke stip aan de horizon voor de gemeenten. Vaststelling gebeurt nadat alle gemeenteraden zich over het ontwerp hebben uitgesproken. De regionale agenda is een dynamisch document, dat een lange termijn perspectief biedt en een programma met een doorkijk van 4 jaar. Jaarlijks wordt de regionale agenda bij de vaststelling van de begroting aangepast en bijgesteld en verschuift de termijn met een jaar. Door de koppeling aan de begroting van de Metropoolregio Eindhoven zijn de raden van de gemeenten in de gelegenheid ook over de voorgestelde aanpassing van de regionale agenda hun opvattingen kenbaar te maken aan het algemeen bestuur.

Uitgangspunt is dat de regionale agenda door de deelnemende gemeenten wordt aangemerkt als het strategisch beleidsdocument voor de door de gemeenten gezamenlijk op te pakken regionale thema's en de daarop gebaseerde opgaven. Met behoud van eigen bevoegdheden conformeren de bevoegde organen van de gemeenten zich aan de algemene doelstelling van de samenwerking: het realiseren van de opgaven in de regionale agenda ter versterking van de internationale concurrentiepositie van de regio. Op die manier kunnen gemeenten elkaar aanspreken op het maken van elkaar bindende afspraken. Door op deze manier samen te werken, ondersteund door de Metropoolregio, kan meer bestuurskracht gegenereerd worden. Dat maakt het ook mogelijk de regio Eindhoven landelijk sterker te positioneren als industriële mainport van Nederland.

Gemeenten zijn de dragende pijlers van de Metropoolregio. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de regionale agenda en de daarop gebaseerde jaarlijkse voortgangsrapportages (actualisaties). Afspraken hierover dienen vastgelegd te worden in convenanten of beleidsovereenkomsten met daarbij behorende financiële arrangementen. Deze financiële afspraken worden niet opgenomen in de begroting van de Metropoolregio Eindhoven doch in de begrotingen van de betrokken gemeenten.

Artikel 7 Regionaal Stimuleringsfonds / Investeringsfondsen / REAP

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven was formeel geborgd het Stimuleringsfonds. Bij de vaststelling van het eerste deel van het Transformatieplan is besloten dit fonds en de voeding ervan te handhaven. Ook de Metropoolregio Eindhoven wil een bijdrage leveren aan de economische structuurversterking van de regio. Regionale middelen worden ingezet voor cofinanciering. Dat wil zeggen dat ook andere partijen (Europa, Rijk, provincie, gemeenten, private partners) een bijdrage leveren aan samenwerkingsprojecten met een aantoonbaar regionaal economisch effect. De provincie heeft inmiddels besloten de financiële middelen van het Regionaal Economisch Actie Programma (REAP) toe te voegen aan het regionale Stimuleringsfonds. De middelen worden met name ingezet op projecten die bijdragen aan de strategische agenda van de regio. Daarmee wordt het structuurversterkende karakter van het Stimuleringsfonds geborgd. Het algemeen bestuur stelt voor de wijze van verdeling van de beschikbare middelen voorschriften op.

Daarnaast is er in het verleden vanuit het programma Gebiedsgerichte Economische Ontwikkeling, de op individuele MKB-ers gerichte SRE Investerings- en Adviesregeling ontstaan. Deze SIR en SAR hebben tot doel om vernieuwende bedrijfsmatige activiteiten te stimuleren. De regelingen richten zich op structurele bedrijfsmatige activiteiten in de vrijetijdseconomie en/of plattelandseconomie. Daarbij gaat het met name om die MKB bedrijven te ondersteunen, die in én voor de doelregio een toegevoegde waarde leveren. Tot de plattelandseconomie worden ook die activiteiten in het stedelijk gebied gerekend, die een duidelijke relatie en daardoor meerwaarde hebben respectievelijk met en voor het landelijk gebied. De SIR en SAR zijn vormgegeven als subregelingen onder het Stimuleringsfonds. Het algemeen bestuur zal gegeven de gewijzigde doelstelling van de Metropoolregio Eindhoven moeten bezien of deze subregelingen in de toekomst gecontinueerd kunnen of dat alsnog gekozen moet worden voor een afbouwscenario.

Op verzoek van de provincie Noord-Brabant heeft de Metropoolregio Eindhoven tevens zitting in de Stuurgroep voor uitvoering van het provinciale Regionaal Economisch Actie Programma (REAP). Dit programma wordt regionaal uitgevoerd. De provincie Noord-Brabant heeft het SRE verzocht om de uitvoering van het programma met ingang van 2014 over te nemen. Daardoor is verdergaande afstemming tussen REAP en het Stimuleringsfonds mogelijk. Formeel is de uitvoering van het REAP evenals de uitvoering van SIR en SAR niet gelinkt aan gemeentelijke bijdragen. Uitvoering van deze regeling geschiedt evenwel onder de paraplu van het regionaal Stimuleringsfonds.

In de nadere uitwerking is gekozen voor de volgende uitgangspunten:

a. Het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan blijft buiten beschouwing omdat vanwege de dominantie van investeringen voor verkeersinfrastructuur, niet is gekozen voor integratie van het regionale mobiliteitsfonds in het regionale stimuleringsfonds.
b. De besluiten van het algemeen bestuur tot vaststelling van de gemeentelijke basisbijdrage zijn gebonden aan het vereiste van een gekwalificeerde meerderheid van het aantal aanwezige stemmen (via de begroting). Uitgangspunt daarbij is met name het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak.
c. Bij voorstellen aan het algemeen bestuur over de vaststelling van de inwonerbijdrage en bij het verleggen van accenten in de besteding, laat het dagelijks bestuur zich adviseren door een overleg van portefeuillehouders.
d. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van het regionale ambitieniveau. Dit ambitieniveau dient te zijn aangegeven in de regionale agenda.
e. De bestedingen van het fonds kunnen bestaan uit leningen of subsidies. Door het fonds mede een revolverend karakter te geven, kunnen de beschikbare middelen meerdere malen worden ingezet.

Het algemeen bestuur van de Metropoolregio stelt een verordening op die werkwijze regelt voor de subsidieverlening ten laste van het Stimuleringsfonds en de daaronder ressorterende subfondsen. In die subsidieverordening kan het dagelijks bestuur bevoegd worden verklaard nadere regels vast te stellen.

Bij de bestedingen uit het Stimuleringsfonds laat het dagelijks bestuur zich adviseren door een adviesgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het regionaal platform, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Verantwoording achteraf vindt plaats in het regionaal platform door de deelnemer aan de Adviesgroep. Deze deelnemer brengt het gevoelen van het regionaal platform vervolgens weer in bij de Adviesgroep van het Stimuleringsfonds.

Artikel 8 Regionaal mobiliteitsfonds

In het verleden is door het algemeen bestuur van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven in het kader van de Uitwerking Nieuwe Koers geconcludeerd dat de vorming van een regionaal mobiliteitsfonds voordelen biedt. Het gaat daarbij om de combinatie van Rijksmiddelen (BDU-middelen) en gemeentelijke middelen die, na een eigen regionale afweging van de mogelijke oplossingen, gezamenlijk kunnen worden ingezet om de bereikbaarheid van de regio te vergroten. Dat oordeel wordt nu bij de vorming van de Metropoolregio Eindhoven nog steeds onderschreven.
Het regionaal Mobiliteitsfonds staat los van het regionaal Stimuleringsfonds.
Het regionaal Mobiliteitsfonds kent een systeem van solidariteitsbijdrage en profijtbijdrage.
De systematiek zal zijn dat na een afweging in het regionale verkeers- en vervoersplan (RVVP) de regionaal gewenste c.q. noodzakelijke infrastructuur wordt aangegeven en dat in het uitvoeringsprogramma van het RVVP de wijze wordt aangegeven waarop de beschreven infrastructuur wordt gerealiseerd. Uiteraard kan niet alles tegelijk. Prioriteiten zullen tot uitdrukking komen in de fasering. Infrastructurele maatregelen vragen over het algemeen om grote investeringen. Derhalve zal gewerkt gaan worden met een meerjarenplanning. Daarbij hoort ook dat gemeenten over een langere periode goed zicht hebben op hun bijdragen aan het regionaal Mobiliteitsfonds.
Het algemeen bestuur bepaalt jaarlijks bij de vaststelling van de begroting de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. Basis hiervoor is de op het RVVP geënte meerjarenraming.
Besluiten van het algemeen bestuur tot vaststelling van de gemeentelijke bijdrage zijn gebonden aan het vereiste van een gekwalificeerde meerderheid van het aantal aanwezige leden.
Na inwerkingtreding van de Wet afschaffing Wgr-plus zal het algemeen bestuur na overleg met het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een besluit moeten nemen over het al dan niet continueren van het regionaal mobiliteitsfonds.

Artikel 10 Samenstelling van het Algemeen bestuur

In lid 1 is aangegeven, dat de leden van het algemeen bestuur door de raden van de gemeenten kunnen worden aangewezen: uit hun midden en uit burgemeester en wethouders. Dit vloeit voort uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Raadsleden kunnen bij een gemengde regeling waarbij raads- en collegebevoegdheden worden ingebracht niet uitgesloten worden van het lidmaatschap van het algemeen of dagelijks bestuur. Bij de opstelling van het Transformatieplan is aangegeven dat de colleges van burgemeester en wethouders een centrale rol vervullen als het gaat om beleidsontwikkeling op het niveau van de Metropoolregio. Dat komt ook tot uiting in de bemensing van het regionaal platform, waarin alle colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn. Om genoemde reden wordt daarom sterk de voorkeur gegeven aan een algemeen bestuur dat is samengesteld uit leden van de colleges van burgemeester en wethouders. Door het houden van halfjaarlijkse regiodagen worden de raadsleden periodiek bijgepraat over de ontwikkelingen die spelen op het niveau van de metropoolregio. De gemeenteraden zijn in positie als het gaat om de oordeelsvorming over de regionale agenda en de jaarlijkse actualisatie daarvan. Bij die gelegenheden kunnen zij hun zienswijze kenbaar maken en vervolgens ook verantwoording nemen voor de uitvoering van regionale opgaven waarbij hun gemeente betrokken is.

Net zoals dat bij het SRE het geval was, is het de intentie om de burgemeester van Eindhoven aan te wijzen als voorzitter van de Metropoolregio. In tegenstelling tot voorheen is dat nu expliciet geregeld in de gemeenschappelijke regeling. Daarvoor is het nodig dat de gemeenteraad van Eindhoven hem aanwijst als lid van het algemeen bestuur. Een zelfde regeling dient te worden getroffen voor de vicevoorzitter; de burgemeester van Helmond. Hun aanwijzing als lid van het algemeen bestuur dient dus nadrukkelijk in samenhang te worden bezien met de specifieke functie, genoemd in artikel 15 en artikel 20.
Door deze constructie bestaat het algemeen bestuur uit 24 leden: 18 gemeenten vaardigen één lid af, de 3 gemeenten die een lid van het dagelijks bestuur leveren, ieder 2 leden. De stemverhoudingen zijn per gemeente gelijk. Zie hierna, artikel 13.

Artikel 11 Werkwijze algemeen bestuur

In artikel 22, eerste lid van de Wgr is geregeld dat het algemeen bestuur een reglement van orde vaststelt. In het reglement van orde worden minimaal regels opgenomen met betrekking tot:
- vaststellen vergaderschema;
- opstellen agenda, uitnodiging c.q. kennisgeving vergadering en verslaglegging;
- wijze van behandeling van voorstellen en besluitvorming;
- handhaving van de orde tijdens de vergadering;
- besloten- c.q. openheid van vergadering. In beginsel zijn de vergaderingen openbaar. Onder voorwaarden kan besloten worden tot een besloten vergadering. De onderwerpen waarover niet in een besloten vergadering kan worden beraadslaagd of besloten, zijn limitatief opgesomd in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Aan het algemeen bestuur komen alle bevoegdheden toe, voor zover deze niet bij wet of delegatie aan het dagelijks Bestuur zijn op- of overgedragen. Aan de mogelijkheid tot overdracht van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur stelt de wet beperkingen. Zo kunnen de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en de jaarrekening, ingevolge de Wgr niet worden overgedragen. In de gemeenschappelijke regeling is daaraan toegevoegd dat ook de vaststelling van onder meer de regionale Agenda, verordeningen en het statuut van de overlegorganen tot het exclusieve domein van het algemeen bestuur behoort.

Artikel 13 Besluitvorming

In het nieuwe besturingsmodel zijn de gemeenten aan zet. In de werkplaatsen en aan de gesprekstafels in het regionaal platform zetten zij de lijnen uit. De vertaling hiervan wordt opgenomen in de regionale agenda waarover de gemeenteraden zich uitspreken. Bezien tegen deze achtergrond lijkt een stelsel van gewogen stemrecht achterhaald. Wel wordt het van belang geacht dat over de kerndocumenten begroting, begrotingswijzigingen, jaarrekening en regionale agenda breed gedragen overeenstemming bestaat. Om die reden wordt voorgesteld in zoverre te werken met een gekwalificeerde meerderheid van ¾ van hen die een stem hebben uitgebracht.
Om te garanderen dat de stem van iedere gemeente even zwaar telt, is ervoor gekozen dat het afgevaardigde lid twee stemmen heeft, met uitzondering van de leden van Eindhoven, Helmond en de gemeente die het derde DB-lid levert. De leden van deze gemeenten hebben ieder één stem. Bij elkaar opgeteld, hebben ook deze gemeenten dan straks twee stemmen. In totaal worden dus in het algemeen bestuur (18 * 2) + (3 * 2) = 42 stemmen uitgebracht.

Voor het quorum voor besluitvorming is het aantal leden bepalend (13 van 24), voor het bepalen van de meerderheid bij stemmingen, wordt uitgegaan van het aantal uit te brengen stemmen (42).

Artikel 14 Geheimhouding

Bepaling is gelijk aan bepalingen uit de Gemeentewet die gelden voor raadsvergaderingen.

Artikel 15 Samenstelling dagelijks bestuur

In het Transformatieplan is opgenomen dat het dagelijks bestuur bestaat uit de regiovoorzitter en twee leden waaronder de vicevoorzitter. De burgemeesters van beide centrumsteden Eindhoven en Helmond hebben een kwaliteitszetel in het dagelijks bestuur. Het derde lid van het dagelijks bestuur wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.

Artikel 16 Zittingsduur

De zittingsperiode loopt parallel aan de zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur. Opgenomen is de bepaling dat de leden van het dagelijks bestuur hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien. Daarmee is bestuurlijke continuïteit verzekerd.

Artikel 18 Taken en bevoegdheden

Nu het accent bij de strategische samenwerking die met de Metropoolregio wordt beoogd, bij het regionaal platform ligt en bij de daaraan gekoppelde werkplaatsen en gesprektafels, blijft er voor het dagelijks bestuur een smal inhoudelijk takenpakket over. Kerntaken van het dagelijks bestuur worden de bewaking en monitoring van de regionale strategie, de externe vertegenwoordiging, toezicht op de interne werking en het functioneren van het regionaal Platform en de voorbereiding van de bijeenkomsten van het regionaal Platform. Van regionale beslissingsmacht in juridische zin kan in feite niet langer gesproken worden.
Door de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen, heeft het dagelijks bestuur ook eigen, geattribueerde bevoegdheden. Die bevoegdheden hebben zonder uitzondering betrekking op de eigen organisatie en bedrijfsvoering.
Aandacht vraagt wel het beheer van de oude SRE taken en de afbouw van de bovenformatieve personeelsformatie.

Artikel 19 Geheimhouding

Bepaling is gelijk aan bepalingen uit de Gemeentewet die gelden voor collegevergaderingen.

Artikel 20 Aanwijzing voorzitter

Expliciet in dit artikel is opgenomen dat de burgemeester van Eindhoven fungeert als voorzitter van de Metropoolregio. De Wet gemeenschappelijke regelingen maakt dit mogelijk. Ook is in de regeling opgenomen dat de burgemeester van Helmond zitting heeft in het dagelijks bestuur en in die hoedanigheid optreedt als vicevoorzitter.
De regiovoorzitter is het nationale en internationale boegbeeld van de regio. Hij of zij brengt de agenda van de regio in op (inter)nationale podia en behartigt op basis van deze agenda de belangen van de gemeenten zonder dat hij daarbij rechtens bindende besluiten neemt. Samen met de overige leden van het dagelijks bestuur is hij of zij bovendien trekker van de regionale agenda en de internationale acquisitie. In zijn vertegenwoordigde taken wordt de regiovoorzitter bijgestaan door de vicevoorzitter.

Artikel 21 Taken en bevoegdheden

De positie van de voorzitter is vergelijkbaar met die van burgemeester in een gemeente. De voorzitter fungeert daarnaast als voorzitter van het regionaal platform. In die laatste hoedanigheid kan hij de opvattingen peilen van de gemeenten en is hij in de gelegenheid om als nationaal en internationaal boegbeeld van de regio de beleidsontwikkeling op het vlak van strategische dossiers op gang te brengen of van nieuwe impulsen te voorzien. Die informele ruimte is voorzien in het Transformatieplan. Uiteindelijk worden nieuwe beleidsinitiatieven opgenomen in de regionale agenda of actualisering daarvan en voorgelegd aan de bevoegde organen van de deelnemende gemeenten en aan het algemeen bestuur van de Metropoolregio.

Indien het noodzakelijk is dat snelle en een doortastend gehandeld wordt ligt het voor de hand dat de voorzitter aan het algemeen bestuur een expliciet mandaat of volmacht vraagt om de Metropoolregio te binden. Op die manier kan binnen het kader van de bevoegdheden van het openbaar lichaam juridische binding verkregen worden. In juridisch opzicht kan de voorzitter geen rechtstreekse en formele binding creëren tussen externe partijen en de gemeenten. De voorzitter kan vooraf bij de deelnemers aan het regionaal platform polsen welke bereidheid er bestaat om te komen tot gemeenschappelijke binding met betrekking tot specifiek benoembare onderwerpen in de regionale strategische dossiers. Die binding zal vervolgens moeten worden vastgelegd in juridische documenten.

Artikel 22 Overlegorganen

In het Transformatieplan is ervoor gekozen de strategische opgaven en de regionale agenda te laten voorbereiden door de gemeenten in samenwerking met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Daarvoor zijn verschillende werkvormen benoemd. Inhoudelijk ingevuld zijn dat het regionaal platform, de werkplaatsen en de gesprekstafels. Gevraagd is om een ander met de nodige flexibiliteit vorm te geven. Om die reden is voor deze overlegorganen een statuut opgesteld dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Er is niet voor gekozen genoemde overlegvormen formeel te

verankeren in deze gemeenschappelijke regeling, omdat bij wijziging van de werkwijze ook wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk is. Uitzondering daarop vormt het regionaal platform. Het bestaan daarvan is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, gelet op de consensus in de regio over de centrale rol van een dergelijk platform in de regionale samenwerking.

De overlegorganen zijn rechtens te onderscheiden van de hierna te noemen bestuurscommissies en adviescommissies van advies. De uitkomsten van het beraad in bijvoorbeeld het regionaal platform, worden opgenomen in een (niet woordelijk) verslag dat door tussenkomst van het dagelijks bestuur gezonden wordt aan de gemeenten en het algemeen bestuur. Voor zover de beraadslagingen leiden tot besluitvorming door het algemeen bestuur, voorziet het dagelijks bestuur het verslag bij aanbieding aan het algemeen bestuur van een voorstel.
Door de dubbelfunctie van voorportaal voor zowel het algemeen bestuur als de colleges en vanwege de informele werkwijze, is het lastig aan de beraadslagingen van het regionaal platform een juridische duiding te geven. De vergelijking gaat op met een advies van een commissie, als bedoeld in artikel 24.

Artikel 23 Bestuurscommissies

Het algemeen bestuur regelt bij verordening de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze van in te stellen bestuurscommissies. Bij de regeling van de werkwijze dient ook de openbaarheid geregeld te worden. Het voorzitterschap van de eventueel in te stellen bestuurscommissies berust bij een lid van het dagelijks bestuur. Dit om zoveel mogelijk de integraliteit van het bestuur te waarborgen.
De intentie is om direct volgend op deze wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 een verordening door het algemeen bestuur te laten vaststellen, regelend de instelling en het functioneren van de bestuurscommissie RHCe. In het kader van deze wijzigingsprocedure wordt de raden gevraagd hierover hun zienswijze naar voren te brengen.

Artikel 24 Commissies van advies

De bevoegdheid tot instelling van vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur, algemeen bestuur en de voorzitter, berust bij het algemeen bestuur.
Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze. Het voorzitterschap van de commissies van advies berust bij leden van het dagelijks bestuur. De verwachting is dat van deze mogelijkheid niet of een spaarzaam gebruik gemaakt zal worden. Zo kan de huidige commissie Gulbergen onder vigeur van de gemeenschappelijke regeling worden voortgezet.
De gemeenschappelijke regeling biedt de mogelijkheid ook tijdelijke commissies van advies aan het dagelijks bestuur en de voorzitter in te stellen. De bevoegdheid tot regeling van de bevoegdheden en de samenstelling ligt bij het dagelijks bestuur en de voorzitter zelf. Denkbaar is dat op ad-hoc basis een overleg van portefeuillehouders wordt ingesteld die het dagelijks bestuur voorziet van een advies over een specifieke aangelegenheid, zoals de begroting.

Artikel 25 Voorhangprocedure gemeenteraden

De gemeenschappelijke regeling is een gemengde regeling (college- en raadsregeling). Om de inhoudelijke betrokkenheid van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten te borgen is in het eerste lid een voorhangprocedure opgenomen met betrekking tot besluiten die de positie van de gemeenten direct raken. Daartoe behoren ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen ook besluiten inzake deelneming dan wel ontbinding of beëindiging van participatie in privaatrechtelijke rechtspersonen.

Ook het aangaan, wijzigen etc. van een gemeenschappelijke regeling is onderworpen aan de voorhangprocedure, althans voor zover het om een raadsregeling handelt die het algemeen bestuur aangaat. In het tweede lid is bepaald dat het algemeen bestuur kan besluiten ook andere onderwerpen voor te hangen bij de raden van de deelnemende gemeenten.

Artikel 26 Voorhangprocedure colleges

De gemeenschappelijke regeling is een gemengde regeling (college- en raadsregeling). Om ook de inhoudelijke betrokkenheid van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten te borgen is in het eerste lid vastgelegd dat voorstellen die leiden tot een aangaan van een gemeenschappelijke collegeregeling door het dagelijks bestuur van de Metropoolregio met een ander openbaar lichaam dan wel het wijzigen van of het uitreden uit een dergelijke regeling, worden voorgelegd aan de colleges. Door uit te gaan van een reactietermijn van twee maanden kunnen de colleges van de deelnemende gemeenten, indien zij daartoe besluiten, hun eigen gemeenteraad nog raadplegen over het kenbaar gemaakte voornemen.
Doordat de regionale beslissingsmacht van het dagelijks bestuur hoofdzakelijk is beperkt tot de eigen organisatie en bedrijfsvoering, is het niet nodig de voorhangprocedure voor de colleges verder uit te breiden.

Artikel 27 Regiodag
In de gemeenschappelijke regeling is verankerd de verplichting voor het dagelijks bestuur om twee keer per jaar een bijpraatavond te organiseren voor de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten om hen te informeren over actuele ontwikkelingen die betrekking hebben op de Metropoolregio. Het spreekt dat het dagelijks bestuur daarnaast gehouden is de gemeenteraden ook buiten deze twee ontmoetingsmomenten actief te informeren over relevante zaken.

Artikel 28 Dagelijks bestuur / algemeen bestuur

Dit artikel heeft betrekking op de interne verantwoordingsrelatie binnen het openbaar lichaam Metropoolregio Eindhoven. Het algemeen bestuur als hoogste orgaan kan aan het dagelijks bestuur inlichtingen vragen en vervolgens het dagelijks bestuur of een lid daarvan ter verantwoording roepen. Nieuw is het invoeren van een actieve inlichtingenplicht van het dagelijks bestuur. Die invoering hangt samen met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 19a Wgr). Sluitstuk van dit artikel is de ontslagbevoegdheid van het algemeen bestuur indien een lid van het dagelijks bestuur niet meer het vertrouwen geniet van het algemeen bestuur.

Artikel 29 Metropoolregio / gemeenteraden

De bestuursorganen van het openbaar lichaam verstrekken de raden van de deelnemende gemeenteraden de door hen gevraagde informatie. Primair wordt deze taak ingevuld door het dagelijks bestuur. Deze informatieplicht vloeit voort uit artikel 17 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 30 Lid algemeen bestuur / gemeenteraad

Dit artikel regelt de verantwoordingsrelatie tussen een lid van het algemeen bestuur en de gemeenteraad die hem of haar heeft aangewezen. In eerste instantie gaat het om een inlichtingenplicht. Vervolgens kan de gemeenteraad besluiten het betreffende lid, indien dit lid niet meer het vertrouwen van de gemeenteraad geniet, ontslag verlenen als lid van het algemeen bestuur van de Metropoolregio Eindhoven. Met opname van dit artikel wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 16, eerste, tweede en vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 31 Ambtelijke organisatie

Voor de uitvoering van de door de Metropoolregio Eindhoven te verrichten taken beschikt het openbaar lichaam over een ambtelijk apparaat. De ambtelijke organisatie is de voortzetting van de gereorganiseerde dienst SRE. Na een reorganisatie zijn medewerkers al dan niet formatief herplaatst bij dezelfde rechtspersoon. Het openbaar lichaam is als werkgever rechtspositioneel en financieel verantwoordelijk voor de medewerkers die bovenformatief zijn geworden.
De taken van de ambtelijke organisatie zijn zowel ondersteunend als faciliterend van aard. De bestuurlijke samenwerking in de werkplaats wordt inhoudelijk ondersteund. De taken bij de bestuurlijke samenwerking aan de gesprekstafels zijn veel meer faciliterend van aard. Wat zij gemeen hebben is dat ze gericht zijn op het samenwerken dat noodzakelijk is om de regio innovatief en krachtig te laten zijn en op het verbinden van partijen in hun gezamenlijke belangen om regionale ambities waar te maken

Artikel 32 Regiodirecteur

Er is sprake van een personele unie tussen de regiodirecteur als hoogste ambtelijke leidinggevende en het vervullen van het secretarisschap.

Artikel 34 Rechtspositie

Het dagelijks bestuur besluit, behoudens ten aanzien van de secretaris/regiodirecteur over de benoeming, de schorsing en het ontslag van het personeel. Het dagelijks bestuur kan, overeenkomstig het bepaalde in artikel 168, lid 1 van de Gemeentewet resp. hoofdstuk 10 van de Algemene wet bestuursrecht, de uitoefening van zijn bevoegdheid, zowel geheel als gedeeltelijk, mandateren aan een of meer van leden van het dagelijks bestuur c.q. mandaat verstrekken aan de regiodirecteur.

Artikel 35 Toepasselijke rechtspositieregels

De Metropoolregio Eindhoven hanteert dezelfde rechtspositieregels als het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, met dien verstande dat waar dit samenwerkingsverband voorheen aansluiting zocht bij nadere rechtspositieregelingen van de gemeente Eindhoven, de Metropoolregio Eindhoven in zoverre eigen regels hanteert.

Artikel 36 Tegemoetkoming

Uitgangspunt is dat zo min mogelijk bestuurskosten ten laste van het openbaar lichaam Metropoolregio Eindhoven worden gebracht. Denkbaar is dat in incidenteel gevallen een uitzondering gemaakt moet worden op deze hoofdregel. In een op te stellen verordening zal dit uitgewerkt moeten worden. In het derde lid is een mogelijkheid geschapen dat ook de leden van de in te stellen bestuurscommissie RHCe onder de werking van dit artikel vallen.

Artikel 37 Kadernota

De verplichting tot het opstellen van een kadernota vloeit voort uit de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Artikel 34b van deze wet schrijft voor dat het dagelijks bestuur voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de gemeenten toestuurt.

Artikel 38 Begroting

De begrotingsprocedure is, met inachtneming van artikel 34 Wgr, als volgt:

- Het dagelijks bestuur maakt jaarlijks (bij voorkeur voor 1 april) de ontwerpbegroting op (lid 1).
- Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting twee maanden voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de gemeenteraden (lid 4).
- De raden kunnen omtrent de ontwerpbegroting het dagelijks bestuur hun zienswijze doen toekomen (lid 4).
- De begroting wordt bij voorkeur voor 15 juli vastgesteld door het algemeen bestuur.
- Indien daartoe aanleiding bestaat worden afschriften van de vastgestelde begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten (lid 5).
- Het algemeen bestuur stuurt de vastgestelde begroting voor 1 augustus toe aan gedeputeerde staten (lid 6).

In dit artikel is tevens de bijdrageverplichting van de deelnemende gemeenten opgenomen. Als uniforme sleutel wordt gehanteerd een bedrag per inwoner (lid 2 en lid 3). Deze kostenverdeelsleutel geldt uiteraard niet voor de opdrachten bedoeld in artikel 3 derde lid.
De gemeenten kunnen op grond van artikel 35, lid 4 Wgr, nadat zij de vastgestelde begroting hebben ontvangen, bij Gedeputeerde Staten zo nodig hun zienswijze naar voren brengen.

Begrotingswijzigingen volgen in beginsel de procedure als voorgeschreven voor de begroting. Dit artikel zondert in het achtste lid daarvan uit die begrotingswijzigingen, die geen invloed hebben op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen alsmede blijven binnen het door het Algemeen bestuur vastgestelde financiële beleid. De formele procedure daarvoor is: dagelijks bestuur – algemeen bestuur. Het spreekt dat vooraf door het dagelijks bestuur met het regionaal platform gesproken is

over de noodzaak om te komen tot een begrotingswijziging, sterker de begrotingswijziging zal naar aller waarschijnlijkheid voortvloeien uit door het regionaal platform gedane aanbevelingen.

Artikel 39 Voorschotbetaling

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting. Het is een continuering van het systeem zoals dat bij het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven werd gehanteerd.

Artikel 40 Rekening

Artikel 34 van de Wgr bepaalt dat de rekening uiterlijk 15 juli van het jaar, volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft, wordt toegezonden aan gedeputeerde staten. Rekening houdend met de vaststelling van de voorlopige jaarrekening voor 15 april, betekent dit dat de definitieve jaarrekening in die tussenliggende periode wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.
Het is goed gebruik dat de voorlopige cijfers van het voorgaande jaar opgenomen worden als vergelijkingsmateriaal in de begroting van het komend jaar.

Artikel 41 Financiële gegoedheid

Het openbaar lichaam zal bancaire relaties moeten aangaan. Deze bepaling is op verzoek van de Bank Nederlandse Gemeenten opgenomen. De bank verkrijgt hiermee de zekerheid dat het openbaar lichaam alle maatregelen zal nemen om de gemeenten aan hun verplichtingen te laten voldoen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in een circulaire uit 1999 aangedrongen op het opnemen van deze bepaling in gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 42 Financiële voorschriften

De verordenende bevoegdheid als genoemd in dit artikel wordt ontleend aan de Gemeentewet hoofdstuk XIV-artikelen 212 en 213.

Artikel 43 Archiefbescheiden

Het artikel handelt over de eigen archiefbescheiden van de Metropoolregio. De regionale functie van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven staat hier los van. Wel wordt in lijn met de functie van dit centrum geregeld door de regioarchivaris te belasten met het toezicht op het beheer van de eigen archiefbescheiden.

Artikel 44 Archiefbewaarplaats

Ook voor het aanwijzen van de bewaarplaats van de over te brengen archieven van de Metropoolregio is aangesloten bij de voortgezette regeling van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Met het toezicht is belast de door het dagelijks bestuur te benoemen streekarchivaris.

Artikel 45 Evaluatie

De omvorming van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven naar de Metropoolregio Eindhoven levert een ander type organisatie op en een andere wijze van bestuurlijk functioneren. De voorgestane nieuwe werkwijze zal zich in de komende periode moeten gaan bewijzen. De focus ligt sterk op de bestuurlijke inzet van de gemeenten. Het is van belang dat de strategische opgaven van Zuidoost-Brabant goed uit de verf komen. Dat vraagt om continue inzet van gemeentebestuurders en de hen ondersteunende ambtelijke organisatie.
Ook van onze partners in het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en onderwijs wordt verwacht dat zij zich zullen inzetten voor een adequate aanpak van de regionale opgaven.
Dat is een leerproces. Om die reden is in de gemeenschappelijke regeling een evaluatiebepaling opgenomen. Het wordt wenselijk geoordeeld dat de periode 2015-2016 als aanloopperiode gemonitord wordt. Vastgelegd is dat er naar de situatie per 1 januari 2017 een evaluatie wordt uitgevoerd. Het evaluatierapport met daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen van het algemeen bestuur zal worden voorgelegd aan de colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten. Deze wijze van terugkoppeling doet recht aan de positie van de colleges van burgemeester en wethouders en van de gemeenteraden als deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. In het debat van de colleges met de eigen gemeenteraad kan ook

verantwoording afgelegd worden over de beleidsconclusies die uit het evaluatierapport getrokken worden voor de voortzetting van de intergemeentelijke samenwerking.

Artikel 46 Toetreding

Een gemeenschappelijke regeling dient een regeling te bevatten over toetreding en uittreding. De bepaling van de condities bij toetreding wordt bepaald door het algemeen bestuur in overleg met de toetredende gemeente. Toetreding veronderstelt wijziging van deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 47 Uittreding

De gevolgen van uittreding en de daaraan te stellen voorwaarden worden geregeld door het algemeen bestuur. In de jurisprudentie zijn daarvoor twee methoden ontwikkeld waarop in voorkomend geval op teruggevallen kan worden. Het algemeen bestuur zal daarmee rekening hebben te houden. In verband met mogelijke veranderingen in de jurisprudentie is gekozen voor een algemene bepaling en is er niet gekozen voor een expliciete uitwerking die achterhaald kan raken.

Artikel 48 Wijziging en opheffing

Gekozen is voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling alleen ingeval alle colleges en raden hierover eensluidend besluiten. Dit doet recht aan de intentie tot samenwerking. Datzelfde uitgangspunt geldt voor een opheffingsbesluit. Ook hier is unanimiteit vereist.
Het vaststellen van een liquidatieplan is voorbehouden aan het algemeen bestuur en is onderworpen aan de voorhangprocedure van artikel 25.

Artikel 50 Klachtenregeling

Opname van dit artikel vloeit voort uit wettelijke verplichtingen een klachtenvoorziening in het leven te roepen over gedragingen van de bestuursorganen c.q. medewerkers van het openbaar lichaam.

Artikel 51 Overgangsbepalingen

Uit oogpunt van regelgevingstechniek is er voor gekozen om in het hoofdstuk met overgangsbepalingen onderwerpen te behandelen die betrekking hebben op de taakuitoefening door het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, die na de wijziging van de gemeenschappelijke regeling nog tijdelijk blijven behoren tot het takenpakket van de Metropoolregio Eindhoven omdat de Wet afschaffing plusregio's nog niet in werking is getreden. In artikel 5 van de Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 zijn de wettelijke taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband vermeld. Het moge duidelijk zijn dat in de praktijk geen of zeer terughoudend gebruik van de bevoegdheden wordt gemaakt. Dat geldt zeker voor de bevoegdheden die zijn genoemd in artikel 119 van de Wgr.
Bij het in werking treden van de Wet afschaffing plusregio's, verdwijnen de plustaken uit de gemeenschappelijke regeling. Daarvoor hoeft geen wijzigingsprocedure in gang te worden gezet.

Artikel 52 Inwerkingtreding

Het heeft de voorkeur een vaste datum van inwerkingtreding te noemen. Gekozen is voor de datum 1 januari 2015. Voorwaarde daarbij is wel dat de wijzigingsprocedure op dat moment in alle colleges en raden is afgerond. Is dat niet het geval, dan treedt de gemeenschappelijke regeling pas in werking op het moment dat het dagelijks bestuur de gewijzigde regeling op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend heeft gemaakt in alle gemeenten.

STATUUT OVERLEGORGANEN METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Het algemeen bestuur van de Metropoolregio Eindhoven

Overwegende dat,

- De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in Zuidoost-Brabant hun onderlinge samenwerking hebben vernieuwd en dat vastgelegd hebben in de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven.
- De samenwerking tot doel heeft het behoud en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie van de regio door krachtig naar buiten te treden, eenduidig te opereren op regionale schaal en efficiënt intern samen te werken.
- Als oplossingsrichting gekozen is voor een flexibele netwerksamenwerking: elkaar niet opsluiten in vorm of structuur of in de institutionalisering van de subregionale samenwerking, maar uitgaan van differentiatie en flexibiliteit op voorwaarde dat daarmee daadkracht wordt gerealiseerd;
- Die oplossingsrichting ertoe leidt dat taken op het juiste schaalniveau worden toebedeeld en bij de meest betrokken partijen worden neergelegd.
- Dit idee van multi level governance gedragen wordt dor de gemeenten in de overtuiging dat wie het beste schalen verbindt, de snelste ontwikkeling doormaakt.
- Het idee van multi level governance om een bestuurlijk arrangement vraagt dat enerzijds snel aangepast kan worden aan de inhoud van de samenwerking c.q. de opgaven waar de gemeenten voor staan en anderzijds recht doet aan de eisen van democratische legitimatie.
- Om die reden gekozen is de werkwijze van de nieuwe samenwerking vast te leggen in een statuut dat via een getrapt stelsel is erkend door de gemeenten en dat tegelijkertijd de flexibiliteit heeft om per regionale opgave de beste methode voor realisatie te kiezen.
- Het hier uitdrukkelijk om een werkwijze gaat en niet om besluitvorming. Die besluitvorming is voorbehouden aan de bestuursorganen van de gemeenten en de Metropoolregio Eindhoven.

Kennisnemend van:

- De notitie Governance en samenwerking in de regio Eindhoven, opgenomen in deel 2 van het Transformatieplan Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, zoals vastgesteld door de Regioraad van voornoemd samenwerkingsverband op 26 juni 2013.
- De uitgangspunten van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2015 en de gemeentelijke zienswijzen daarop, voorzien van de reactie van het dagelijks bestuur, zoals in zijn geheel vastgesteld door de Regioraad van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven op 19 februari 2014.

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur d.d.

Stelt vast het Statuut overlegorganen Metropoolregio Eindhoven, dat als volgt luidt:

I Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit statuut wordt verstaan onder:
a. Regeling: de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.
b. Metropoolregio: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de regeling.
c. Gemeenten: de raden en colleges van de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
d. Colleges: de Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten.
e. Raden: de gemeenteraden van de gemeenten.
f. Regionale agenda: het periodiek vast te stellen strategische beleidsdocument die de inhoud van de samenwerking bepaalt.
g. Thema: de in de regionale agenda benoemde maatschappelijke thema's Economie, Ruimte en Mobiliteit waarop structureel wordt samengewerkt.

h. Tijdelijk thema: de in de regionale agenda benoemde maatschappelijke thema's waarop alleen voor de betreffende begrotingsperiode wordt samengewerkt en die zowel een regionaal als ook een subregionaal of lokaal karakter kunnen hebben.
i. Regionale opgave: de beleidsinspanningen die gemeenten in het kader van de regeling leveren met het oog op het bereiken van de doestellingen op de thema's van de regionale agenda.

II Karakter en doel statuut

Artikel 2

1. Dit statuut regelt de samenstelling en werkwijze van de overlegorganen als bedoeld in artikel 22 van de regeling.
2. De overlegorganen beschikken niet over publiekrechtelijke of privaatrechtelijke bevoegdheden.

III Regionaal Platform

Artikel 3

1. Er is een regionaal platform dat bestaat uit de leden van de colleges. Elk van de 21 colleges streeft ernaar met minimaal 2 collegeleden aanwezig te zijn.
2. Voor elke bijeenkomst van het regionaal platform kunnen afhankelijk van de agenda vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en van kennisinstellingen worden uitgenodigd.
3. Het regionaal platform komt zes keer per jaar bijeen.

Artikel 4

1. Het regionaal platform heeft de volgende rollen:
   a. Kaderstellend beraad voor het vaststellen van een regionale agenda door het algemeen bestuur en het ontwikkelen van de daarop gebaseerde regionale opgaven. In de regionale agenda wordt de gezamenlijke visie op de toekomst van de regio vastgelegd evenals de regionale strategie.
   b. Het scheppen van de voorwaarden om de regionale opgaven daadwerkelijk te realiseren. Deze regionale opgaven hebben betrekking op de thema's van de regionale agenda.
   c. Het optreden als mentor van overlegorganen zoals de hierna te noemen werkplaatsen.
   d. Plaats waar draagvlak wordt gewonnen voor het oppakken van opgaven op de tijdelijke thema's en waar ervaringen en kennis kunnen worden gedeeld en wederzijds begrip voor elkaars handelen wordt gekweekt.
2. Het regionaal platform kan daarnaast gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het algemeen bestuur van de Metropoolregio over andere aangelegenheden die behoren tot het takenpakket van dat openbaar lichaam. Het regionaal platform kan voorts gevraagd of ongevraagd aan een of meer colleges advies uitbrengen over zaken die besproken zijn in een werkplaats of aan een gesprekstafel. De uit te brengen adviezen zijn openbaar.

Artikel 5

1. De agendering van de bijeenkomsten van het regionaal platform wordt voorbereid door het dagelijks bestuur van de Metropoolregio op basis van input van alle deelnemers aan het regionaal platform.
2. De indieners van agendapunten dragen zelf zorg voor de inhoudelijke voorbereiding en toelichting tijdens de bijeenkomst.
3. De deelnemers aan het regionaal platform wijzen voor elke bijeenkomst een gespreksleider aan.
4. De bijeenkomsten van het openbaar platform zijn openbaar.
5. De regiodirecteur van de Metropoolregio draagt zorg voor een niet woordelijke verslaglegging van de bijeenkomst, zulks in samenspraak met de gespreksleider van de betreffende bijeenkomst.
6. Het verslag als bedoeld in het vijfde lid, wordt door tussenkomst van het dagelijks bestuur gezonden aan de colleges en het algemeen bestuur.
7. Voor zover de beraadslagingen tot besluitvorming van het algemeen bestuur dienen te leiden, worden die door tussenkomst van het dagelijks bestuur, middels een voorstel, aan dat bestuur voorgelegd.
8. Het regionaal platform kan besluiten een werkplaats te formeren voor een regionale opgave waarvoor nog geen vaststaande oplossing beschikbaar is. Het regionaal platform kan ook

besluiten tot het inrichten van een gesprekstafel voor het met elkaar onderzoeken en afstemmen van de beste aanpak voor een vaak voorkomend lokaal of sub regionaal vraagstuk.
9. Het regionaal platform kan in voorkomende gevallen besluiten over te gaan tot het formeren van een ander overlegorgaan, al dan niet op tijdelijke basis, dan genoemd in het zevende lid.

IV Werkplaats

Artikel 6

1. Het regionaal platform zorgt voor de instelling van een werkplaats voor een regionale opgave waarvoor nog geen vaste oplossing beschikbaar is.
2. Het dagelijks bestuur van de Metropoolregio doet aan het regionaal platform een voorstel om een bestuurlijke trekker aan te wijzen die voortkomt uit een van de colleges.
3. Het regionaal platform stelt de projectopdracht met een daarbij behorende doorlooptijd vast. In deze projectopdracht wordt de handelingsvrijheid van de deelnemers aan de werkplaats vastgelegd alsmede de wijze van communicatie en terugkoppeling aan het regionaal platform. De bestuurlijke trekker zorgt vervolgens voor de bemensing van de werkplaats door deelnemers te zoeken die afkomstig zijn uit een of meer colleges van burgemeester en wethouders maar ook afkomstig zijn uit kennisinstellingen, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
4. Door de bestuurlijke trekker wordt het projectteam samengesteld uit de organisaties van betrokken partijen.
5. Procesondersteuning wordt verleend door of namens de regiodirecteur van de Metropoolregio.
6. Het proces van de werkplaats is vormvrij. De bestuurlijke trekker stelt dat met zijn bestuurlijk team vast.
7. De bestuurlijke trekker draagt door tussenkomst van het dagelijks bestuur zorg voor het toezenden van het eindresultaat, zo mogelijk vergezeld van een projectplan, aan het regionaal platform. In het projectplan is opgenomen een convenant, businessplan of uitvoeringsarrangement met daaraan gekoppeld een financieringsvoorstel aan gemeenten voor het realiseren van de uitgewerkte regionale opgave met een daarbij behorende kostenverdeelsleutel.
8. Uitvoering van het projectplan is voorbehouden aan de gemeenten.

V Gesprekstafel

Artikel 7

1. Het regionaal platform zorgt op verzoek van twee of meer colleges van burgemeester en wethouders voor de instelling van een of meer gesprekstafels voor het met elkaar onderzoeken en afstemmen van de beste aanpak voor een vaak voorkomend lokaal of subregionaal vraagstuk.
2. Het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven doet aan het regionaal platform een voorstel om een bestuurlijke trekker aan te wijzen, die afkomstig is uit een van de colleges.
3. Doel van een gesprekstafel is om tot actie te komen. Het is geen gesprek om het gesprek. De actie is uiteindelijk vooral lokaal. Het effect op regionale schaal is de optelsom van decentrale actie.
4. Tijdens het periodieke overleg stelt het regionaal platform in plenaire samenstelling de projectopdracht met een daarbij behorende doorlooptijd vast. Deze bestuurlijke trekker zorgt vervolgens voor de bemensing van de gesprekstafels door deelnemers aan te zoeken die afkomstig zijn uit een of meer colleges, maar ook afkomstig zijn uit kennisinstellingen, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
5. Facilitaire ondersteuning wordt verleend door of namens de regiodirecteur van de Metropoolregio Eindhoven.
6. Aan het eind van de beraadslagingen binnen de gesprekstafel draagt de bestuurlijke trekker, door tussenkomst van het dagelijks bestuur, zorg voor het toezenden van de eindrapportage aan het regionaal platform.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van de Metropoolregio Eindhoven d.d.

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

ONTVANGEN
23 OKT. 2014

Keizer Karel V Singel 8
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven
Tel: 040 2594594
E-mail: info@sre.nl
Internet: www.sre.nl
KvK: 17245531
Bankrek.nr.: 67.89.12.084
Iban: NL03 INGB 0678912084

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	datum
		35991-37011\SVE\MGE	20 oktober 2014

onderwerp
Inwerkingtreding Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven en benoeming leden Algemeen en Dagelijks Bestuur

e-mailadres
s.vandervelden@sre.nl

Geacht college,

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven transformeert naar de Metropoolregio Eindhoven.

Op 25 september 2014 hebben wij de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling en de ontwerp-Regionale Agenda 2015-2018 van de Metropoolregio aan u toegestuurd, met het verzoek deze in procedure te brengen en een reactie voor 1 januari 2015 aan ons kenbaar te maken.
Daarbij hebben wij aangegeven dat ons streven is de Gemeenschappelijke Regeling op 1 januari 2015 in werking te laten treden.

Bij nader inzien leidt deze datum van inwerkingtreding tot een bestuurlijk vacuüm. Dit laat zich als volgt verklaren: gelet op de gewijzigde taakstelling van de Metropoolregio en de gewijzigde samenstelling van het bestuur van het openbaar lichaam, ligt het voor de hand dat de raad van uw gemeente nieuwe leden aanwijst voor het Algemeen Bestuur.
Het (nieuwe) Algemeen Bestuur komt op 25 februari 2015 voor het eerst bijeen. In die installatie-vergadering wijst het Algemeen Bestuur de voorzitter en leden van het Dagelijks Bestuur aan.

Inwerkingtreding van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling op 1 januari 2015 impliceert dat het Dagelijks Bestuur van het SRE op dat moment niet langer bevoegd is besluiten te nemen, waardoor voor een periode van bijna twee maanden geen besluitvorming kan plaatsvinden.
Door het verschuiven van de datum van inwerkingtreding van de Gemeenschappelijke Regeling naar enkele dagen voor 25 februari 2015 kan de continuïteit van de besluitvorming worden gewaarborgd.

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

Dat verschuiven van de datum wordt mogelijk gemaakt door een wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen per 1 januari 2015. Vanaf dan is het een Dagelijks Bestuur toegestaan de Gemeenschappelijke Regeling zelf bekend te maken door daarvan kennisgeving te doen in een elektronisch publicatieblad. Aan deze bevoegdheid wensen wij medio februari uitvoering te geven, zodat het nieuw gevormde Dagelijks Bestuur na 25 februari 2015 gerechtigd is besluiten te nemen en wij die bevoegdheden tot die datum behouden.

Het vorenstaande laat overigens onverlet dat u zelf zorg dient te dragen voor bekendmaking van de besluiten van achtereenvolgens raad, college en burgemeester om in te stemmen met de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling. Daarbij kunt u uiteraard mededeling doen van het feit dat de Gemeenschappelijke Regeling zelf door het Dagelijks Bestuur van het SRE bekendgemaakt zal worden via www.overheid.nl.

Samengevat hebben wij twee verzoeken aan u.

1. De gemeenteraad voor te stellen vóór 1 februari 2015 een lid en een plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven aan te wijzen.

   Over de aanwijzing van leden van het Algemeen Bestuur bepaalt de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling het volgende:
   De leden van het Algemeen Bestuur en hun plaatsvervangers worden aangewezen door de raden van de deelnemend gemeenten: a) uit hun midden, b) uit burgemeester en wethouders.
   De raden van de gemeenten wijzen ieder één lid aan. De raad van de gemeente Eindhoven en van de gemeente Helmond wijzen voorts hun burgemeester aan als lid van het Algemeen Bestuur.
   Bovendien wijst de raad van de gemeente wiens lid door het Algemeen Bestuur wordt aangewezen als lid van het Dagelijks Bestuur ook een tweede lid aan.
   De raden wijzen voor ieder lid van het Algemeen Bestuur een plaatsvervangend lid aan.

2. De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven niet langs gemeentelijke weg bekend maken, maar dit overlaten aan ons Dagelijks Bestuur.

De namen van de leden van het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

namens de Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven,

mw. drs. J. Wiggers,
kwartiermaker.

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 923225

Onderwerp: van GR SRE naar GR MRE

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 4 november 2014;

gelet op de Gemeentewet en de Wet Gemeenschappelijke regelingen;

Besluit

1. In te stemmen met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling SRE naar een Gemeenschappelijke Regeling MRE.
2. Een zienswijze kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de GR-MRE.
3. Namens de gemeente wethouder Regionale samenwerking M. de Ruiter aan te wijzen als lid van het Algemeen Bestuur en wethouder Economie R. Hoppezak als plaatsvervangend lid.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

REGIONALE AGENDA

2015-2018

ONTWERP

Krachtige economie met
internationale allure
en regionale eigenheid

SAMENVATTING

Regionale Agenda 2015-2018 als basis voor bestuurlijke samenwerking

Het SRE is getransformeerd tot de Metropoolregio Eindhoven. Daarin is gekozen voor een andere manier van werken én een focus op drie thema's: economie, ruimte en mobiliteit. Die nieuwe koers wordt vastgelegd in deze Regionale Agenda 2015-2018. De Regionale Agenda 2015-2018 is de basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in de regio Eindhoven. Met welke regionale opgaven gaan deze gemeenten samen aan de slag om deze regio verder te ontwikkelen tot een economische wereldspeler die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid? Met als uiteindelijke resultaat de ontwikkeling van welvaart en welzijn van onze inwoners.

Samen werken aan een excellent vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven

De basis in de regio Eindhoven (ons DNA) is goed: we zijn een sterke economische regio met internationale uitstraling, met een rijke traditie van samenwerking op alle niveaus en goede (ruimtelijke) randvoorwaarden om verdere ontwikkeling te stimuleren. Maar dat we er nog niet zijn, dat is ook duidelijk. Als we als regio op economisch gebied ook in de toekomst willen blijven meetellen, zullen we samen werk moeten blijven maken van een nog beter vestigingsklimaat voor onze inwoners en onze bedrijven. Een goed vestigingsklimaat is een randvoorwaarde voor economische ontwikkeling én voor de welvaart en het welzijn van onze inwoners en bedrijven. En om dat te realiseren, hebben we elkaar nodig: stad en ommeland vullen elkaar daarin perfect aan.

Metropoolvorming als hoofdopgave

Wij zetten in op het versterken van het DNA van de regio, het creëren van dynamische ontmoetingsplekken, de regio (beter) positioneren in het internationale netwerk en het investeren in het bestuurlijk netwerk. Deze vier factoren zijn te vangen in het begrip ‘metropoolvorming’. Metropoolvorming is belangrijk om als regio en stedelijk netwerk te kunnen blijven concurreren in de Europese top van kennis- en innovatieregio’s. Steden en dorpen kunnen hierin optimaal profiteren van elkaars potentie en specifieke kwaliteiten. Alleen samen kan een kritische massa worden georganiseerd die bepalend is voor het keuze-aanbod van bijvoorbeeld woningen, banen en cultuurvoorzieningen.

Focus van de bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Eindhoven

Metropoolvorming is niet iets wat één partij kan realiseren. Dat is een complex samenspel van verschillende betrokkenen en belanghebbenden. Iedere partij binnen de triple helix heeft hierin haar eigen én een gedeelde verantwoordelijkheid. Ook voor de bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Eindhoven zijn er in dat samenspel een aantal specifieke taken.

Als bestuurlijke samenwerking willen wij de metropoolvorming faciliteren en daarmee het regionale vestigingsklimaat verbeteren.

Wij kiezen daarin voor een focus op de thema’s:

1. Economische strategie,
2. Strategie ruimte,
3. Strategie mobiliteit,
4. Arbeidsmarkt,
5. Werklocaties,
6. Wonen.

De structuur van de Metropoolregio Eindhoven

De juridische grondlegger van de samenwerking van de 21 regiogemeenten is de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. De nieuwe bestuurlijke samenwerking krijgt vorm in een Regioraad, een Dagelijks Bestuur, het Regionaal Platform en bestuurlijke werkplaatsen.

SAMENVATTING

Ontwerp Regionale Agenda 2015-2018

INLEIDING

De Metropoolregio Eindhoven is van ons allemaal!

HET DNA VAN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Een beschrijving van de unieke kwaliteiten van de regio.

FINANCIERING

De financiering van de Metropool-regio Eindhoven past in de vast-gestelde begroting 2015.

VISIE, MISSIE, AMBITIE

Wat willen de 21 gemeenten bereiken met de bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Eindhoven?

WAT GAAT DE METROPOOL-REGIO EINDHOVEN DOEN?

De bestuurlijke samenwerking Metropool-regio Eindhoven gaat aan de slag met zes opgaven binnen de thema's economie, ruimte en mobiliteit.

METROPOOLVORMING ALS HOOFDOPGAVE

Om te kunnen blijven concurreren in de top van internationale ken-nisregio's is metropoolvorming onze opgave.

BESTUURLIJKE SAMENWERKING IN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

De nieuwe manier van samenwerking krijgt vorm in een flexibele netwerkstructuur.

1.INLEIDING

Denkend aan de Metropool
zie ik ondernemende burgers
vastbesloten en zelfbewust
in het leven staan.

Schrandere geesten
absorberen ideeën,
maken producten
die over de wereld gaan.

Het dorpsplein, de stad,
Dommel en Aa,
campus en universiteit
alles met elkaar verbonden.

Traditie en vernieuwing
worden herkend,
de regio wordt
door de wereld gevonden.

Een dag duurt er
net effe wat langer,
hier is er voor een ieder ruimte om
iets nieuws en ongedachts te proberen.

Dit is jouw metropool.
Hier voel je je thuis.
hier wil je wonen,
werken en leren.

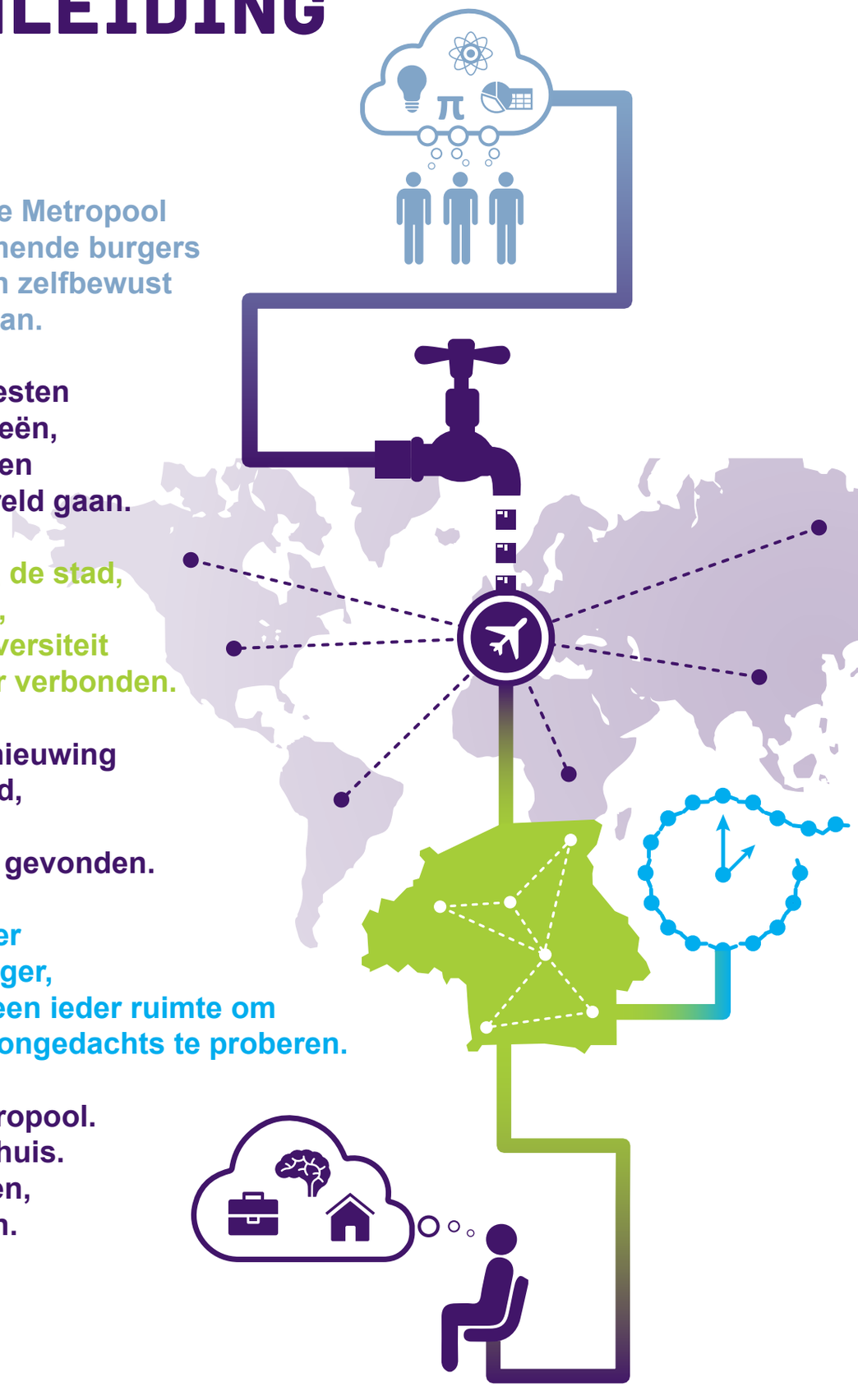

Het SRE is getransformeerd tot de Metropoolregio Eindhoven. Daarin is gekozen voor een andere manier van werken én een focus op drie thema's: economie, ruimte en mobiliteit. Die nieuwe koers wordt vastgelegd in deze Regionale Agenda 2015-2018. De Regionale Agenda 2015-2018 is de basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in de regio Eindhoven. Met welke regionale opgaven gaan wij samen aan de slag om deze regio verder te ontwikkelen tot een economische wereldspeler die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid?

'Wij samen' zijn de colleges en de gemeenteraden van de 21 regiogemeenten: de bestuurlijke samenwerking 'Metropoolregio Eindhoven'.

De Metropoolregio is van ons allemaal

We hebben iets met elkaar. Onderzoek wijst uit dat inwoners van de 21 gemeenten de hele regio gebruiken om te wonen, werken, winkelen en recreëren. Ga eens bij uzelf na hoe u gebruik maakt van de hele regio.

We hebben elkaar dus nodig. Zonder ASML waren wij niet de regio die we nu zijn. ASML is niet van Veldhoven, maar ASML is van ons. Kijk maar naar al die toeleveranciers die door de hele regio zitten. Zonder de Strabrechtse Heide is de regio niet compleet. Ook die is van ons allemaal. Alle inwoners van de regio hebben er belang bij als Helmond een grote werkgever binnenhaalt. Alle inwoners hebben er belang bij als er in De Kempen nog meer toeristen komen overnachten. Het belang is misschien niet altijd direct even duidelijk, maar uiteindelijk is het goed voor de hele regio. Dat betekent dat je soms een andere gemeente iets moet gunnen. Samenwerken is namelijk over de grenzen van je eigen gemeente heenkijken.

Elk van de 21 individuele gemeenten is onderdeel van het grotere geheel. In dat grotere geheel werken we nauw samen met het bedrijfsleven, kennisinstellingen, onderzoeksinstellingen en maatschappelijke organisaties. Want wij weten dat we het als gezamenlijke overheden niet alleen kunnen. Samen zijn we meer dan de som der delen: de Metropoolregio is van ons allemaal!

Een regio met internationale allure en regionale eigenheid

De Metropoolregio Eindhoven koppelt internationale allure aan regionale eigenheid. De regio heeft een gerenommeerd hightech-cluster dat internationaal aanzien geniet. Met de Brainport-agenda heeft de regio zich definitief op de kaart gezet. En dat zonder de regionale eigenheid te verliezen. Het succes is een direct gevolg van de eigenheid, de aard en het karakter van de regio. Het is verankerd in de gemeenschappen door de hele regio. Deze internationale allure en regionale eigenheid zien we steeds meer terug in het alledaagse leven van mensen die hier wonen, werken of recreëren.

Mensen en bedrijven zijn hier thuis

Als gezamenlijke overheden willen wij het beste voor onze inwoners en bedrijven: wij staan voor de ontwikkeling van hun welvaart en welzijn. Allemaal maken zij onderdeel uit van de Metropoolregio Eindhoven. Voor degenen die zich gaan settelen, al dan niet met een gezin, zijn er carrièremogelijkheden en een goede woonomgeving. Er zijn levendige dorpen, er is natuur binnen handbereik en een bruisend stadsleven. In de Metropoolregio is het ondernemersklimaat goed. Bedrijven kunnen hier groeien. Er is ruimte en er zijn goed opgeleide mensen.

Behalve voor inwoners staan wij ook open voor nieuwe inwoners en nieuwe bedrijven. Juist dat zorgt voor een omgeving waarin gestimuleerd wordt te investeren, te excelleren en te experimenteren. Hierdoor worden combinaties gemaakt die elders minder snel en minder creatief worden gemaakt. Dit levert de producten op waar de samenleving op zit te wachten. We verdienen daar goed geld mee in de regio.

De Metropoolregio Eindhoven is een complete regio. Daarom is de regio aantrekkelijk voor onze inwoners en ook voor instromers. Mensen en bedrijven kiezen voor deze regio omdat het hier goed wonen, werken en recreëren is. Een regio die zich op een duurzame manier wil ontwikkelen tot een economische wereldspeler.

2.VISIE, MISSIE, AMBITIE

- Hoogtechnologisch
- Innovatief
- Duurzaam
- Welzijn

VISIE **MISSIE** **AMBITIE**

MEER INFORMATIE ▸ p 20

INDEX

3. HET DNA VAN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

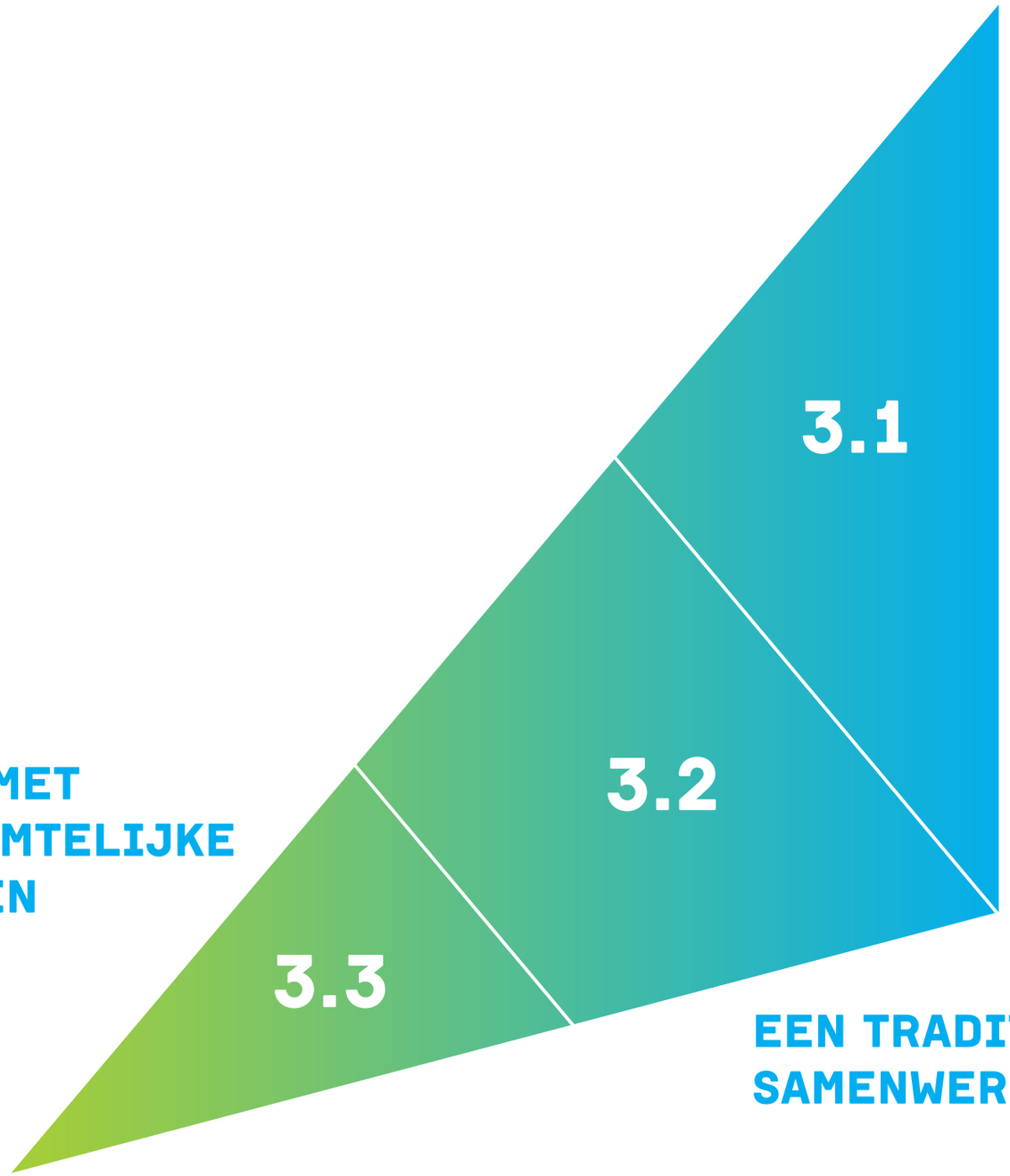

3.1 EEN KRACHTIGE ECONOMISCHE REGIO

3.2 EEN TRADITIE VAN SAMENWERKING

3.3 EEN REGIO MET UNIEKE RUIMTELIJKE KWALITEITEN

3.1 EEN KRACHTIGE ECONOMISCHE REGIO

“De kracht van Brainport regio Eindhoven zit in hightech, agrofood, automotive en maakindustrie.”

MEER INFORMATIE ▸ p 26

INDEX

3.2 EEN TRADITIE VAN SAMENWERKING

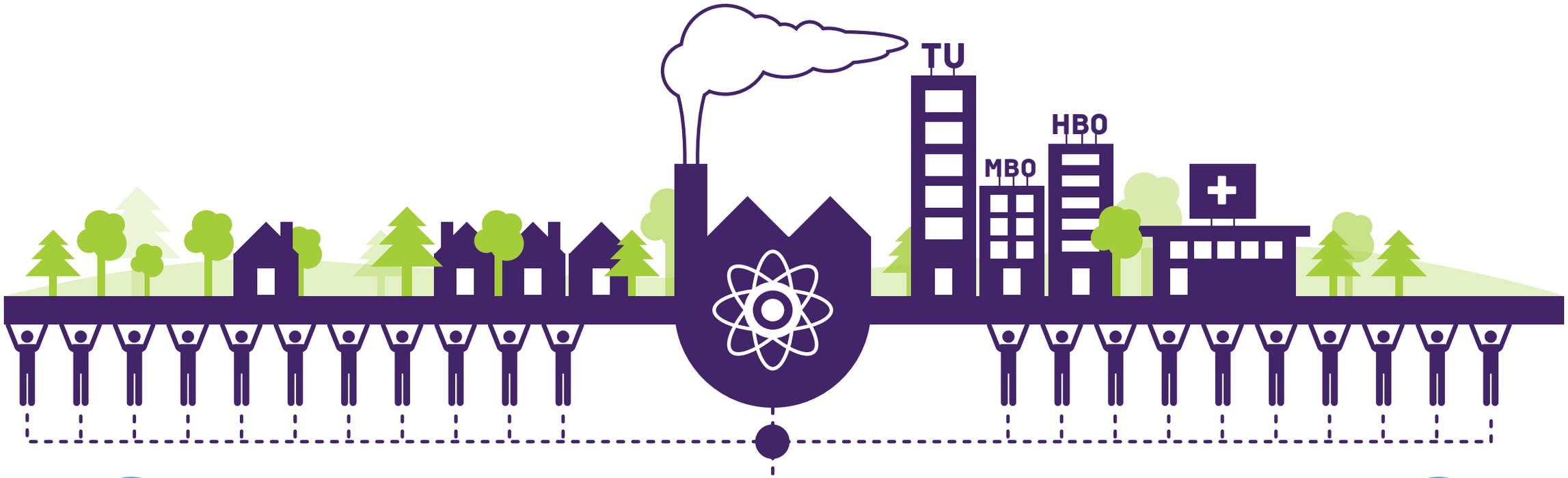

1E

2011: SLIMSTE EN MEEST INNOVATIEVE REGIO VAN DE WERELD

40 JAAR TRADITIE IN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING

40

“De intensieve samenwerking tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid is een belangrijke voorwaarde voor succes gebleken. ”

MEER INFORMATIE ▸ p 29

INDEX

3.3 EEN REGIO MET UNIEKE RUIMTELIJKE KWALITEITEN

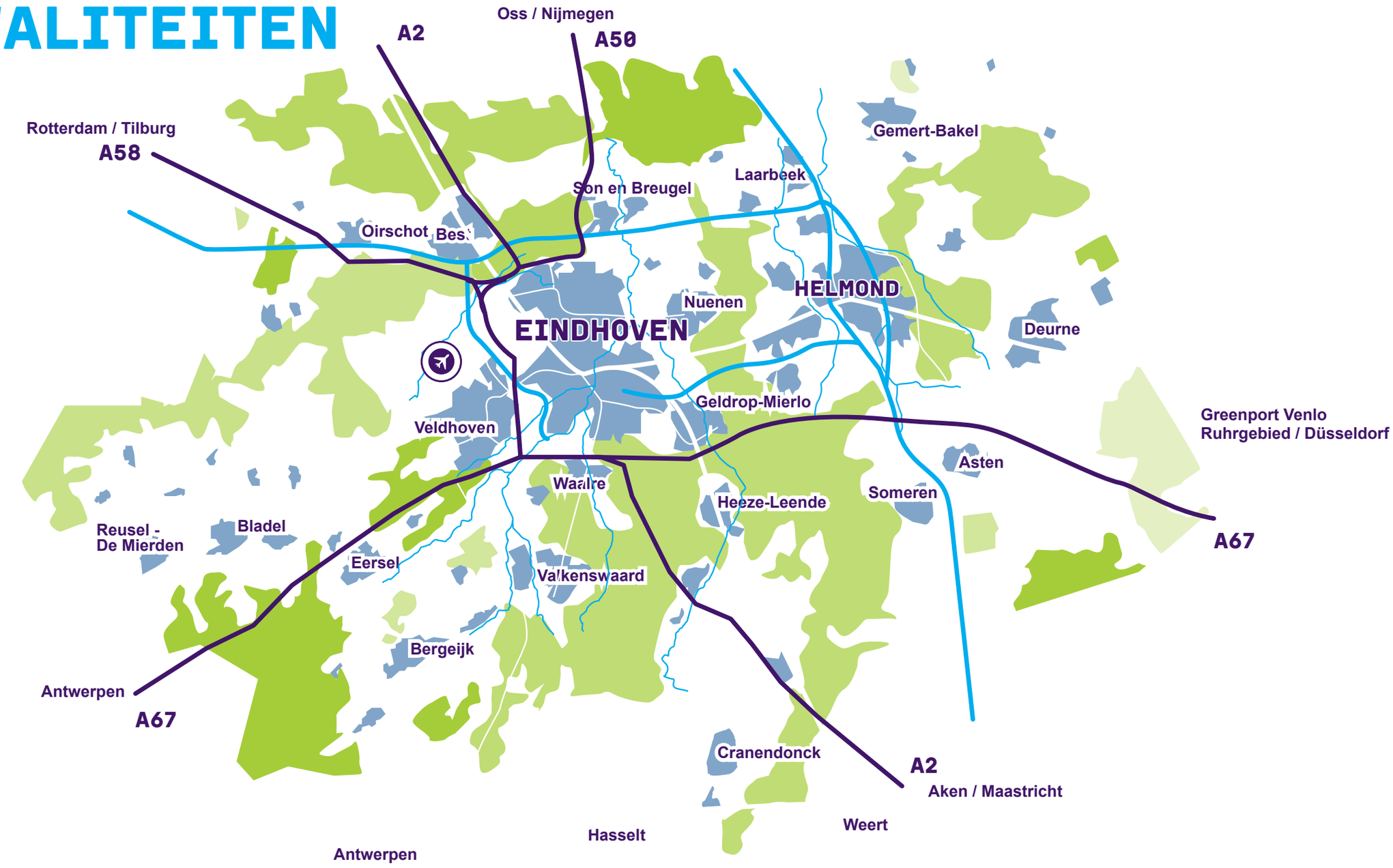

“Het samenspel van steden, dorpen en landschap is uniek en moet verder worden versterkt.”

MEER INFORMATIE ▸ p 30

INDEX

4. METROPOOLVORMING ALS HOOFDOPGAVE

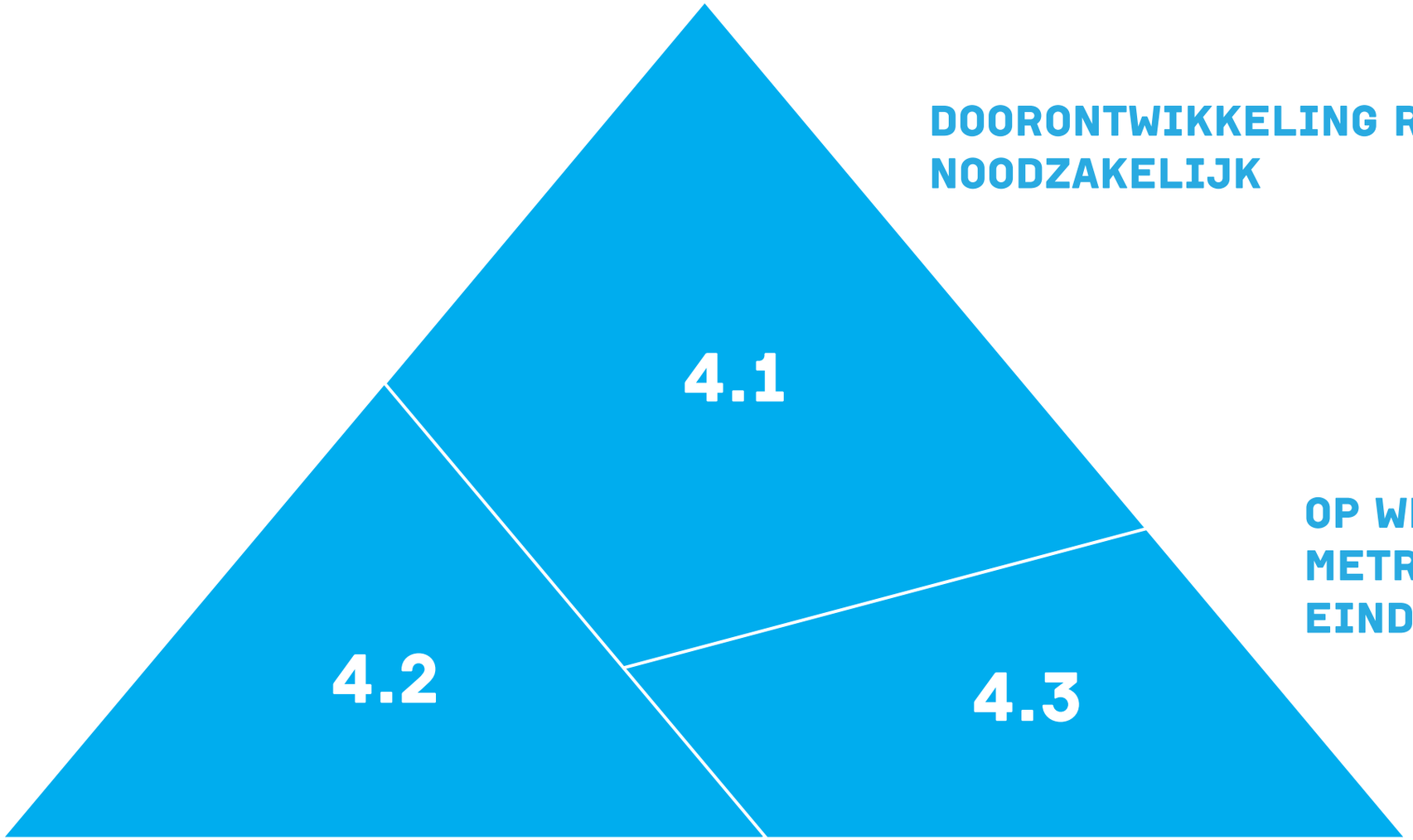

DOORONTWIKKELING REGIO IS NOODZAKELIJK

OP WEG NAAR DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

WERKEN AAN EEN EXCELLENT VESTIGINGSKLIMAAT VOOR MENSEN EN BEDRIJVEN

4.1 DOORONTWIKKELING REGIO IS NOODZAKELIJK

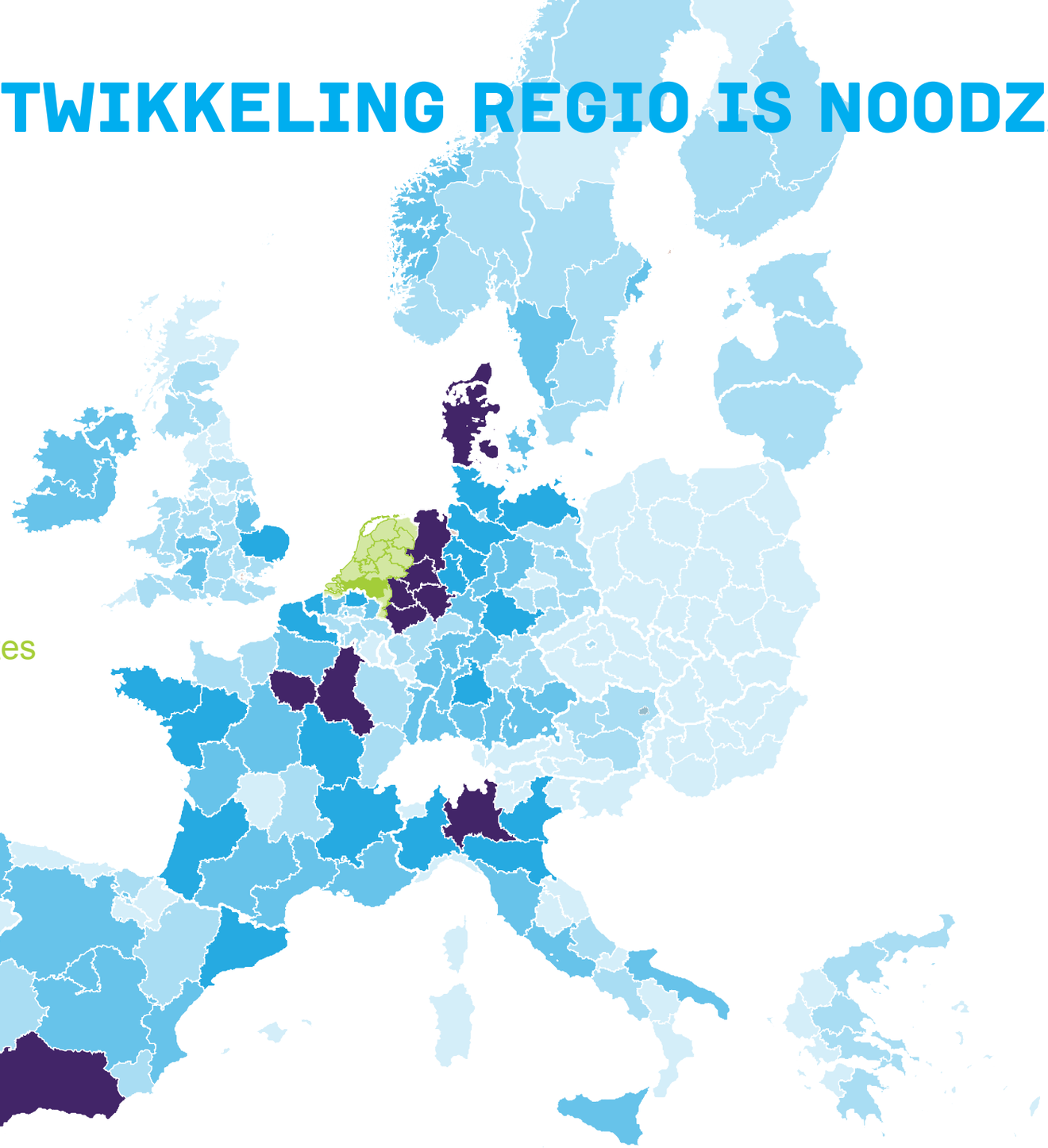

Benchmark: vergelijk de sterktes en zwakten van de regio met concurrerende regio's.

"De regio scoort goed op hightech en prijs/kwaliteit van de woon- en werkomgeving, maar blijft achter op het gebied van grootstedelijke uitstraling, bijbehorende voorzieningen en connectiviteit."

MEER INFORMATIE ▸ p 32

INDEX

4.2 WERKEN AAN EEN EXCELLENT VESTIGINGSKLIMAAT VOOR MENSEN EN BEDRIJVEN

“Een goed vestigingsklimaat is een randvoorwaarde voor economische ontwikkeling én voor de welvaart en het welzijn van onze inwoners en bedrijven.”

MEER INFORMATIE ▸ p 33

INDEX

4.3 OP WEG NAAR DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

“In de Metropoolregio Eindhoven kunnen steden en dorpen optimaal profiteren van elkaars potentie en specifieke kwaliteiten.”

MEER INFORMATIE ▸ p 38

INDEX

5. WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

METROPOOLVORMING

ECONOMISCHE STRATEGIE

- Structuurversterking
- Innovatie en samenwerking
- Investeringsfondsen

STRATEGIE RUIMTE

- Dorpstedelijk netwerk
- Attractieve (interactie)milieus
- Regelruimte en experiment

STRATEGIE MOBILITEIT

- (Inter)nationale en regionale bereikbaarheid
- Innovatief en duurzaam concept
- Vervoersautoriteit

ARBEIDSMARKT

- Volledige werkgelegenheid
- Werkzekerheid
- Scholingsinfrastructuur

WERKLOCATIES

- Balans in vraag en aanbod
- Kwaliteit en unieke milieus
- Bereikbaar en toegankelijk

WONEN

- Balans in vraag en aanbod
- Kwaliteit en unieke milieus
- Bereikbaar en toegankelijk

MEER INFORMATIE ▸ p 40

INDEX

6. BESTUURLIJKE SAMENWERKING IN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

MEER INFORMATIE ▸ p 53

INDEX

7. FINANCIERING

INKOMSTEN

€3.2 miljoen
Inwonerbijdrage

€9,866
Inwonerbijdrage
per inwoner

€4,300
Algemene Bestuurlijke
Werkzaamheden

€2,012
Organisatie Activiteiten
Brainport Development

€3,554
SRE Stimuleringsfonds

BDU

€1.3 miljoen
BDU

€0.2 miljoen
Programmakosten SRE
Stimuleringsfonds

€0.2 miljoen
rentebaten/overig

UITGAVEN

€4.628.612
Apparaatskosten

€264.753
Programmakosten

MEER INFORMATIE ▸ p 62

INDEX

2. VISIE, MISSIE, AMBITIE

De Metropoolregio Eindhoven is het hart van Brainport.

Een toptechnologieregio van formaat. De prestigieuze titel ‘Intelligent Community of the Year’ die de regio in 2011 kreeg van het ICF uit New York is de ultieme bevestiging dat de regio een wereldspeler is geworden. Deze ‘slimste regio van de wereld’ is het resultaat van eeuwenlange ontwikkeling. De Metropoolregio Eindhoven is eigentijds én heeft traditie. De traditie zorgt voor stevige wortels, maar tegelijk is er een voortdurende beweging van vernieuwing die zorgt voor dynamiek en groei.

We zijn als regio in technologisch, economisch en cultureel opzicht een vlaggenschip. We varen niet meer in het kielzog van anderen, maar hebben een leidende rol. Maar dat zijn we nadrukkelijk alleen als regio samen. Samenwerking is de sleutel. En dan vooral de intensieve samenwerking in de ‘triple helix’ tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid, die heeft geleid tot een innovatief ondernemersklimaat.

De Metropoolregio Eindhoven heeft een open blik naar de wereld. Ontwikkelingen worden snel opgepikt. Het vermogen om nieuwe ideeën toe te passen, is groter dan waar ook. Dat komt omdat mensen elkaar snel vinden en van elkaar leren.

Vanuit deze kenmerken als Metropoolregio bepalen we als samenwerkingsverband van gemeenten onze visie, missie en ambitie. Daarbij geldt dat we dat schrijven als bestuurlijk netwerk. We zoeken naar onze eigen rol in de opgaven en in de samenwerking in de triple helix. Daar waar we in onze missie en ambitie spreken van “wij”, gaat het om de deelnemers van het bestuurlijk netwerk van de regio, om raadsleden en collegeleden van de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven.

Hierna worden de visie, missie, ambitie en strategie verder uitgewerkt. Het geheel kunt u verkort lezen in het schema op pagina 24 en 25.

Visie:

Onze regio is hoog technologisch, innovatief en duurzaam en genereert blijvend welvaart en welzijn voor zijn inwoners.

De identiteit van onze regio is het vertrekpunt voor onze visie op de toekomst. Onze regionale identiteit is te vangen in twee kernbegrippen: een toptechnologieregio met een hoogwaardig kennis- en creatieniveau en een aantrekkelijke leefomgeving met zowel stedelijke dynamiek als landelijke rust en ruimte. Dit zijn de sterktes waarop we de regio verder ontwikkelen. Wij willen onze inwoners een duurzame toekomst bieden. Dat is een toekomst die ruimte geeft om te leren, te werken, te recreëren en oud te worden. Een toekomst waarin mensen hun talenten en mogelijkheden volledig kunnen ontplooien.

Onze visie op de toekomst omvat vier kernwaarden:

- **een innovatieve economie**, met een kwalitatieve groei en een sterke concurrentiepositie, die welvaart garandeert en onze samenleving als geheel ten goede komt;
- **een leefbare omgeving** en een samenleving die zich inzet voor het versterken van leefbaarheid en bescherming van onze landschappelijke waarden;
- **een samenbindende maatschappij**, die niemand uitsluit en al haar inwoners kansen biedt om hun talenten ten volle te benutten;
- **intensieve regionale samenwerking** tussen alle maatschappelijke partijen bij het realiseren van onze gezamenlijke toekomst, zodat alle partijen verantwoordelijkheid nemen voor onze economie, omgeving en samenleving.

Missie:

Wij staan voor de duurzame ontwikkeling van welvaart en welzijn van onze inwoners. Daarvoor werken wij samen aan kansen en zorgen voor een hoge dichtheid en interactie van netwerken, zodat wij sneller slimmere en betere antwoorden hebben op onze maatschappelijke en technologische uitdagingen.

De gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven functioneren in een omgeving waar sprake is van complexe vraagstukken, diversiteit in bestuurlijke belangen en een grote diversiteit in betrokken partijen. Onze kracht als regio zit in het vermogen om complexe vraagstukken op een integrale wijze aan te pakken en om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Als bestuurlijk netwerk van gemeenten staan we er voor in dat de verbindingen effectief worden en we onze maatschappelijke opgaven realiseren.

Dat zal er toe leiden dat ieder die in onze regio leeft, zich thuis voelt. Onze regio is een ‘complete regio’. Een regio waar we trots op zijn. Welvaart én welzijn zijn in balans en van hoog niveau. De regio biedt een gezonde en groene omgeving, ook voor toekomstige generaties. Natuur, cultuur, onderwijs, sport en het gemeenschapsgevoel zijn excellent. Innovatie en creativiteit krijgen de ruimte.

Ambitie:

Wij willen een economische wereldspeler zijn die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid.

De ambitie van de Metropoolregio Eindhoven is dat de regio voorop loopt op nationaal en Europees niveau. Als de best presterende economische regio van Nederland en één van de technologisch meest innovatieve regio's van Europa. Met een leefomgeving en vestigingsfactoren die dat accentueren en ondersteunen.

Strategie:

Wij versterken metropoolvorming door interne cohesie en door ons als regio economisch te verbinden met sterke (inter)nationale spelers die aan ons complementair zijn.

Om onze ambities te realiseren, zetten we in op optimale samenwerking tussen de 21. Hierbij richten we ons op drie strategische opgaven, namelijk economie, ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. Voor ons houdt dat in: prettig wonen, succesvol werken, snel en comfortabel verplaatsen, een aantrekkelijke, (be)leefbare en schone omgeving en benutten van talenten en participatie van allen.

We nemen als regio zelf initiatief en zetten de regio op de kaart. Overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen werken hierbij nauw samen. Onze gezamenlijke inspanningen zijn erop gericht om kennis en talent te ontwikkelen, te behouden en naar de regio te halen.

Daarvoor zullen wij nadrukkelijk op het bovenregionale, nationale en internationale schaalniveau moeten acteren. De connecties en samenwerking met andere regio's wordt steeds belangrijker.

STRATEGISCHE ONTWIKKELINGSRICHTING
doel van de samenwerking

KRITISCHE SUCCESFACTOREN
proces van de samenwerking

RESULTATEN
meerwaarde van de samenwerking

VISIE

Onze regio is hoog technologisch, innovatief en duurzaam en genereert blijvend welvaart en welzijn voor zijn inwoners.

MISSIE

Wij staan voor de duurzame ontwikkeling van welvaart en welzijn van onze inwoners. Daarvoor werken wij samen aan kansen en zorgen voor een hoge dichtheid en interactie van netwerken, zodat wij sneller slimmere en betere antwoorden hebben op onze maatschappelijke en technologische uitdagingen.

LEIDERSCHAP

- Bestuurlijke daadkracht en flexibiliteit.
- Naar buiten treden wij als een eenheid op.
- De voorzitter is onze woordvoerder op basis van de collectief bepaalde en gedeelde strategie.
- Alle gemeentebestuurders zijn behalve ambassadeur van de eigen gemeente ook ambassadeur van de regio. Wij spreken met 1 stem.
- We vertrouwen elkaar de vertegenwoordiging van onze belangen toe.

MENSEN

Er is maatschappelijk draagvlak voor de regionale visie en strategie.

De effecten van metropoolvorming zijn voor inwoners waarneembaar en leiden tot initiatief en participatie.

WAARDECREATIE

- We kunnen bestuurlijk sneller besluiten nemen en inspelen op ontwikkelingen.
- We werken sneller, slimmer en beter en staan open voor experimenten en vernieuwing.
- Bloeiend op innovatie gericht ecosysteem (van kennisontwikkeling tot productie).
- Excellent en duurzaam woon-, leef- en vestigingsklimaat.
- Optimale internationale, nationale en regionale bereikbaarheid.

MENSEN

- Alle partners in de Metropoolregio Eindhoven zijn trots op de regio en dragen dat uit.
- Inwoners voelen zich thuis in de regio en zijn gelukkig. De werkgelegenheid is hoog, woonmilieus attractief en onze voorzieningen zijn van internationaal niveau. Inwoners krijgen alle mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen.

AMBITIE

Wij willen een economische wereldspeler zijn die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid.

STRATEGIE

Wij versterken metropoolvorming door interne cohesie en door ons als regio ruimtelijk en economisch te verbinden met sterke (inter)nationale spelers die aan ons complementair zijn.

PARTNERSHIPS

- Alle partners in de triple helix werken actief aan het realiseren van de regionale agenda. Gelijkwaardigheid, solidariteit en wederkerigheid zijn hierbij essentieel.
- Wij verbinden ons met sterke (inter)nationale spelers die aan ons complementair zijn.

PROCESSEN

- Koppelen van de lokale, subregionale en regionale agenda's.
- Identificeren en articuleren van de gezamenlijke regionale opgaven.
- Het verbinden van partijen zodat de regio als een eenheid functioneert en optreedt.
- Het smeden van allianties ook buiten de regio.
- Triple helix partners tot actie en resultaat brengen door zelfbindende afspraken.
- Living lab voor het toepassen van duurzame oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

PARTNERSHIPS

- Innovatie in samenwerking (binnen overheid en triple helix). Vernieuwing van regionale governance.
- De Metropoolregio Eindhoven als vanzelfsprekende partner. Partijen zoeken toenadering en doen mee uit eigen belang.

PROCESSEN

- De samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven is toekomstbestendig.
- Bestendige samenwerkingsrelaties leiden tot een belangrijke voorsprong op concurrerende (kennis)regio's.

3.1 EEN KRACHTIGE ECONOMISCHE REGIO

HET DNA VAN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Brainport regio Eindhoven

Nu kennen we de regio Eindhoven allemaal als één van de meest toonaangevende kennis- en innovatieregio's binnen Europa. Met de aanduiding 'Brainport' is de regio door het kabinet aangewezen als pijler van de nationale economie. Die aanduiding is niet uit de lucht komen vallen. De regio heeft in de vorige eeuw een specifieke economische ontwikkeling doorgemaakt waarmee een goed fundament voor de toekomst is gelegd.

De concentratie kennis- en maakindustrie die kenmerkend is voor Brainport is historisch gegroeid vanaf de industriële revolutie. Huidige, in Brainport gewortelde multinationals zoals Philips en DAF hebben hierin een belangrijk aandeel. Ook bedrijven in andere sectoren, zoals de textielindustrie, stimuleerden de ontwikkeling van Brainport, onder meer door hun bijdrage aan de werkgelegenheid. Toeleveringsbedrijven als de VDL Groep en verzelfstandigde onderdelen van Philips, zoals ASML, brachten in Eindhoven en omgeving veel nieuwe werkgelegenheid op het gebied van hoogwaardige technologie.

Begin jaren negentig, in reactie op de massaontslagen bij DAF en Philips en hun toeleveranciers, besloten 21 gemeenten in de regio tot samenwerking. Zij creëerden met hulp uit 'Brussel' een fonds voor economische structuurversterking: het Stimulusprogramma. Het programma bleek succesvol. Hierop voortbouwend sloegen bedrijven, overheden en kennisinstellingen de handen ineen. Als 'triple helix' legden zij de basis voor het 'innovatie-ecosysteem' Brainport.

Brainport is meer dan hightech

In Brainport regio Eindhoven heerst een klimaat van open innovatie: samenwerking tussen bedrijven, overheid, kennis- en onderzoeksinstellingen leidt tot nieuwe bedrijvigheid en vindingen, die niet alleen bijdragen aan welvaart, maar ook aan welzijn (veiligheid, zorg, duurzaamheid). In Brainport worden innovatieve producten bedacht, ontwikkeld, gemaakt en verkocht die bijdragen aan verbeteren en oplossen van maatschappelijke problemen op het gebied van gezondheid, vergrijzing, energie, duurzaamheid, etc.

Agrofood

Agrofood gaat over alles wat met voedsel (maar ook met non-food) te maken heeft: van productie tot het bewerken, verwerken, vermarkten en distribueren ervan. De regio (en met name De Peel) blinkt op dit gebied wereldwijd uit qua innovatie, kennis en productiviteit. Op weinig plaatsen in de wereld is de hele keten van ‘grond tot mond’ namelijk zo compact vertegenwoordigd als op Brabantse bodem. Deze regio brengt daarin het beste van food en technologie samen.

Automotive

Daarnaast kent de regio een grote automotive sector. Deze sector levert een belangrijke bijdrage aan het oplossen van maatschappelijke problemen op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit. De Automotive Campus in Helmond is de nationale en internationale hotspot, ontmoetingsplek en vestigingslocatie op het gebied van automotive. Hier worden technologisch gedreven toepassingen die mobiliteit betrouwbaarder, veiliger en comfortabeler maken, ontwikkeld, getest en geïmplementeerd.

Maakindustrie

In het landelijk gebied zien we een breed palet aan economische activiteiten: variërend van kleinschalige innovatieve bedrijvigheid tot toeristisch recreatieve bedrijvigheid. Heel prominent aanwezig is de maakindustrie, met name in De Kempen en in de A2-gemeenten. Dit onder andere mogelijk gemaakt door het aanwezige arbeidspotentieel dat de specifieke kennis en arbeidsmentaliteit voor deze industrie bezit. Deze industrie draagt significant bij aan het bruto regionaal product en is ook nog eens van enorme betekenis voor de werkgelegenheid in de regio. Van de bedrijven in de maakindustrie zijn er ook veel toeleverancier van de regionale hightechindustrie.

3.2 EEN TRADITIE VAN SAMENWERKING

HET DNA VAN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Dat deze regio in 2011 is uitgeroepen tot ‘slimste regio van de wereld’ is het resultaat van eeuwenlange ontwikkeling, met samenwerking als sleutel. En dan vooral de intensieve samenwerking in de ‘triple helix’ tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid, die geleid heeft tot een innovatief ondernemersklimaat. De korte lijnen tussen deze partijen en het elkaar wat gunnen, resulteren in het relatieve gemak waarmee je in onze regio dingen organiseert en voor elkaar krijgt. Deze manier van samenwerken -een levendige uitwisseling tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid op alle niveaus- is typisch voor Zuidoost-Brabant en is een belangrijke voorwaarde voor succes gebleken.

Regionale eigenheid

Het succes is een direct gevolg van de eigenheid, de aard en het karakter van de regio. Het is verankerd in de dragende gemeenschappen. De stijl is oplossingsgericht, gelijkwaardig en uitgesproken coöperatief. De opgave en het vak staan voorop. Er zijn geen kapsones; men heeft weinig afstand tot elkaar. En dit is precies het hart van onze regio. Dat is ook de reden dat de regio Eindhoven een traditie van intergemeentelijke samenwerking van meer dan 40 jaar heeft.

De gemeenten van de regio Eindhoven vormen steeds meer één geheel, één functionele regio met een grote interne samenhang.

Het voortbouwen op en uitbouwen van deze triple helix-samenwerking is noodzakelijk om een economische wereldspeler te zijn. Samenwerking en open innovatie zijn van cruciaal belang om in de internationale concurrentieslag overeind te blijven. Niet in een zware structuur, maar in de vorm van een licht netwerk.

Dorpen en steden hebben een grote onderlinge samenhang

In de regio Eindhoven wonen ongeveer 750.000 mensen in een fijnmazig netwerk van twee steden en een groot aantal dorpen. Dorpen en steden met een grote onderlinge samenhang en zeer sterke functionele verbanden. Mensen wonen, werken, winkelen en recreëren in een beperkt gebied van circa 1.500 vierkante kilometer. De inwoners van de ene regiogemeente werken waarschijnlijk in een andere gemeente in de regio, winkelen in weer een andere gemeente en brengen hun vrije tijd door in de hele regio. Onze regio is één groot netwerk; een zogenaamd ‘daily urban system’.

Het netwerk wordt gedragen door de steden Eindhoven en Helmond met een aantal daar aan vastgegroeide dorpen (het stedelijk gebied). Daarbuiten begint een meer landelijk gebied: De Peel, De Kempen en A2-gemeenten. Dit gebied bestaat uit een groot aantal dorpen op korte afstand van elkaar. Door decennia van decentralisatiepolitiek zijn de stedelijke voorzieningen gelijkelijk verdeeld onder de dorpen en steden en beschikt de regio over een fijnmazig wegennet. Via dit wegennet staat iedere locatie in de regio Eindhoven in goede verbinding met alle regionale voorzieningen. Maar ook met het rijkswegennet (A2, A50, A58 en A67), zodat de centrale ligging tussen Randstad, Ruhrgebied en Vlaamse Ruit ten volle wordt benut. Ook spoor en luchthaven (Eindhoven Airport) zijn belangrijk onderdeel van de bereikbaarheid van deze regio.

De regio als daily urban system

De kracht van de regio is de combinatie van rust en dynamiek, van natuur en bebouwing, van thuiswereld en buitenwereld. De menging van stad en land heeft niet alleen geleid tot dorpse steden, maar ook tot een landschap met een sterk stedelijke cultuur. De steden zijn gebaat bij het landschappelijk schoon en de mooie dorpen waar het goed en veilig wonen en ontspannen is. De dorpen zijn gebaat bij de werkgelegenheid en het hoogwaardige voorzieningenniveau van de steden. De bewoners van de regio Eindhoven maakt het niet uit, zij benutten dit ‘daily urban system’ ten volle en beschouwen het als hun leefwereld.

De opgave voor de toekomst is om dit unieke netwerk te koesteren en te verbeteren. Dat kan door de (onderlinge) bereikbaarheid te optimaliseren, maar ook door in te zetten op het versterken van de dorpse (bijvoorbeeld door herstructurering buitengebied) en de stedelijke kwaliteiten. Het dorp meer dorp en de stad meer stad, met behoud van eigenheid, leefbaarheid en de economische dragers.

4.1 DOORONTWIKKELING REGIO IS NOODZAKELIJK

METROPOOLVORMING ALS HOOFDOPGAVE

De basis in de regio Eindhoven is goed: we zijn een sterke economische regio met internationale uitstraling, met een rijke traditie van samenwerking op alle niveaus en goede (ruimtelijke) randvoorwaarden om verdere ontwikkeling te stimuleren. Maar om te bepalen hoe goed het nu echt gaat met deze regio, zullen we ons moeten vergelijken met onze concurrenten. Uit een analyse van verschillende onderzoeken[1] blijkt dat de regio ten opzichte van die concurrenten (bijvoorbeeld Düsseldorf, München en Milaan) goed scoort op de internationale kennispositie op hightech, het hightech-cluster dat wereldwijd hoog aanzien geniet, het scala aan vestigingsmogelijkheden, de prijs/kwaliteit verhouding van de woon- en werkomgeving en het gunstige belastingregime voor ondernemers en expats.

Maar dat we er nog niet zijn, dat is ook duidelijk. Uit dezelfde analyse blijkt namelijk dat de regio achterblijft bij concurrerende regio's op onder andere: de omvang en kwalificatie van de arbeidsmarkt, het grootstedelijke karakter en de bijbehorende voorzieningen, de publieke R&D uitgaven, de massa van de zakelijke dienstverlening, de internationale (OV) connectiviteit en de internationale bekendheid.

Gezamenlijk investeren

Als we als regio op economisch gebied ook in de toekomst willen blijven meetellen, zullen we ons onder andere op deze aspecten moeten doorontwikkelen. Duidelijk is dat niet elke regio een winnaar kan zijn in de mondiale concurrentiestrijd. Investeren is dus noodzakelijk; bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen én overheden doen dat gezamenlijk.

Dat is één van de redenen waarom het bestuur van de stichting Brainport onder de titel van 'Brainport for Next Generation' werkt aan een herijking van haar regionale strategie uit 2011 (Brainport 2020). Het streven is om op basis van een aantal verkenningen een bijgewerkte meerjarenstrategie en uitvoeringsagenda te formuleren voor de Brainportregio. De afgelopen 10 jaar is de economische groei in de regio gemiddeld genomen weliswaar 1,5 keer groter geweest dan in de rest van Nederland. Maar juist nu het goed gaat, heeft de regio kritische reflectie nodig en moeten er nieuwe lijnen voor de toekomst worden uitgezet. We willen de krachtige economische regio met internationale uitstraling blijven!

[1] Buck Consultants International: Analyse ontwikkelingen Brainport Avenue (2013). In het kader van het Mirt-onderzoek heeft BCI studies van het Planbureau voor de Leefomgeving, RIS, Ecorys en gesprekken/groepssessies over internationaal vestigingsklimaat geanalyseerd.

4.2 WERKEN AAN EEN EXCELLENT VESTIGINGSKLIMAAT VOOR MENSEN EN BEDRIJVEN

METROPOOLVORMING ALS HOOFDOPGAVE

Met een derde plaats in de Financial Times Foreign Direct Investments Index (fDi index) 2013 laat onze regio zien dat het vestigingsklimaat aardig op orde is. Toch wijzen verschillende onderzoeken uit dat er op bepaalde aspecten van ons vestigingsklimaat nog een wereld te winnen is. Samen moeten we werk maken van een nog beter vestigingsklimaat voor onze inwoners en onze bedrijven. En óók voor inwoners en bedrijven die we aan deze regio willen binden. Een goed vestigingsklimaat is een randvoorwaarde voor economische ontwikkeling én voor de welvaart en het welzijn van onze inwoners en bedrijven.

Inzetten op een combinatie van vestigingsfactoren

Vestigingsklimaat is natuurlijk een breed begrip. Het gaat om de fysieke factoren zoals infrastructuur, bedrijventerreinen en woningen, maar ook om de ‘zachte’ factoren als arbeidsmarkt, gezondheidszorg, natuur, milieu, cultuur, recreatie, sport en onderwijs. En met name op die zachte factoren hebben wij een hoge standaard in deze regio. Zo zijn er op het gebied van natuur en recreatie in onze regio echte pareltjes te vinden, met name in het landelijk gebied.

De combinatie van deze factoren moet op orde zijn. En daar vullen stad en ommeland elkaar perfect aan. We hebben elkaar nodig om ons regionale vestigingsklimaat te verbeteren. Met dat en de resultaten van de eerder genoemde analyse in het achterhoofd, is een aantal speerpunten te benoemen om te komen tot een excellent vestigingsklimaat in Zuidoost-Brabant:

A. Versterken van het DNA van de regio

De regio Eindhoven heeft niet de massa en de dichtheid die regio's als Düsseldorf, München en Milaan hebben. En die zullen we ook niet krijgen, daar moeten we reëel in zijn. Beter is om onze 'quality of life' (het welzijn dat onze inwoners ervaren op basis van een combinatie van onder andere werkgelegenheid, gezondheidszorg, onderwijs, woonmilieus, landschap en recreatie) in te zetten in de concurrentiestrijd.

Friso de Zeeuw verwoordde dit als volgt in PropertyNL magazine (januari 2014):
"verdichting heeft alleen zin op zorgvuldig selecteerde locaties in binnensteden. Aansluiten op de huidige kwaliteiten van Brabant, met het mozaïek van steden, dorpen, landschappen en landbouwgebieden, lijkt de aangewezen weg. De economische brandpunten en de verbindingen vragen om verbetering; dat geldt zeker ook voor de toegankelijkheid en de kwaliteit van de tussenliggende groene gebieden. In combinatie met de Roomsbourgondische levensstijl kan daar echt geen regio tegenop."

De opgave voor de regio zit dus voor een deel in het versterken van wat ons al uniek maakt, het DNA. Waarin zijn we echt onderscheidend ten opzichte van concurrerende regio's? Daarbij denken we onder andere aan het uitbouwen van de specifieke kwaliteiten van en de samenhang tussen de dorpen en steden, het doorontwikkelen van de campusvorming, en ook het vergroten van de investeringen in de toch al bijzonder combinatie van landschap, robuuste natuurgebieden en recreatieve voorzieningen. We willen er voor zorgen dat zowel stad als ommeland aantrekkelijk zijn voor onze inwoners, kenniswerkers en bedrijven.

B. Creëren van dynamische ontmoetingsplekken

In zijn boek ‘Triumph of the City’ benadrukt Edward Glaeser het belang van nabijheid. Hij heeft geconstateerd dat voor het ontstaan van nieuwe ideeën en innovaties, het belangrijk is dat mensen elkaar fysiek kunnen ontmoeten. Dat kan formeel of informeel, gepland of toevallig zijn. Face-to-face contact blijkt cruciaal voor persoonlijke en complexe kennisuitwisseling, vertrouwen in partners en het van elkaar leren en met elkaar vergelijken. Dit zijn voorwaarden voor het ontstaan van innovatie.

In onze regio willen we ook zulke dynamische ontmoetingsplekken hebben waar volop interactie plaatsvindt. Er moet sprake zijn van ‘local buzz’ zoals Otto Raspe van het Planbureau van de Leefomgeving dat noemt. Het moet bruisen. De stad is cruciaal in het faciliteren van die local buzz. Vanwege de dichtheid en de massa van het stedelijk gebied zijn zulke ontmoetingsplekken daar waarschijnlijker. En de stad trekt hierin de regio mee. Dat neemt niet weg dat ook in landelijke gebieden op specifieke locaties local buzz kan ontstaan.

C. Regio (beter) positioneren in het internationale netwerk

Het is niet reëel om te denken dat je op de schaal van onze regio zelf alle voorzieningen ‘in huis’ kunt hebben. Door verbindingen naar buiten de regio te verbeteren, kun je de kracht van andere steden/agglomeraties lenen (en zij kunnen onze kracht lenen). ‘Borrowed size’ noemen we dat. Goede connecties met andere interessante regio’s versterken onze eigen regio. In onze regio hoeven we geen luchthaven als Schiphol, maar we moeten wel zorgen voor hele goede verbindingen met Schiphol. Omgekeerd gebruiken mensen en bedrijven van buiten de regio ‘onze’ voorzieningen zoals Eindhoven Airport en de TU/e.

Op de schaal van het netwerk van Noordwest-Europa is er in potentie een agglomeratie van 23 miljoen mensen. Om die te betrekken bij Brainport is verbetering van connectiviteit noodzakelijk. Daarbij gaat het om het vergroten van de fysieke netwerken (weg, water, spoor en lucht), de digitale netwerken (breedband en glasvezel voor stedelijk en landelijk gebied) én ook om het verbinden van arbeidsmarkten, financiële markten en kennisinfrastructuren.

D. Investeren in het bestuurlijk netwerk

Doorontwikkeling van de regio stelt hoge eisen aan de coördinatie en afstemming van de verschillende ontwikkelingen die op ons af komen. Bestuurders spelen daarin een belangrijke rol; zij kunnen de samenhang binnen de regio bevorderen. De bestuurlijke structuren en de wijze van samenwerking moeten daarop aangepast worden.

De vraag is niet alleen WAT we gaan doen maar ook HOE. Van bestuurders wordt gevraagd om de opgaven in de regio in samenspel met de triple helix te faciliteren en te versnellen. Het gaat in onze regio om complexe opgaven met grote economische en maatschappelijke implicaties en een groot aantal spelers en belanghebbenden. Om die opgaven adequaat te kunnen blijven oppakken, vraagt dat om permanente aandacht en onderhoud van het bestuurlijk netwerk. Dit is een belangrijke voorwaarde voor het succes van de Metropoolregio Eindhoven. Uit onderzoek van het OECD blijkt dat als je het HOE niet goed hebt geregeld op regionaal schaalniveau, dat effectief resulteert in mindere resultaten van de regio.

Vragen en opgaven

Om een beeld te krijgen van de kritieke succesfactoren bij de bestuurlijke samenwerking zullen we een antwoord moeten hebben op de volgende onderliggende vragen en opgaven:

- hoe organiseren en realiseren we als bestuurders handelingskracht?
- hoe acteren we op de verschillende schaalniveaus en hoe benutten we die schaalniveaus optimaal?
- hoe organiseren we vertegenwoordiging (met mandaat) in het overleg met Europa, Rijk en provincie en hoe borgen we de gemaakte afspraken?
- hoe organiseren we ontwikkelingskracht bij alle partijen in de regio, in het bijzonder de gemeenten, zodat er een brede basis ontstaat voor de metropoolvorming?
- wat vragen we van maatschappelijke partners en inwoners van deze regio?

We hoeven op dat gebied natuurlijk niet zelf helemaal het wiel uit te vinden. Belangrijk is om te gaan kijken hoe andere succesvolle regio’s de bestuurlijke netwerken georganiseerd hebben en daarvan te leren.

4.3 OP WEG NAAR DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOLVORMING ALS HOOFDOPGAVE

Het versterken van het DNA van de regio, het creëren van dynamische ontmoetingsplekken, de regio (beter) positioneren in het internationale netwerk en het investeren in het bestuurlijk netwerk; vier factoren die te vangen zijn in het begrip ‘metropoolvorming’. Niet voor niks is de nieuwe naam van de bestuurlijke samenwerking ‘Metropoolregio Eindhoven’. Op onze eigen manier willen wij ons ontwikkelen tot een metropool met internationaal aanzien.

Samenhang in gemeenschappen

Bij een metropool denken we vaak meteen aan Londen, Parijs of Tokyo. Logisch, en tegelijkertijd beseffen we dat wij zo nooit zullen worden. Maar als we verder kijken naar wat er met een metropool wordt bedoeld, dan zien we dat dit meer is dan alleen massa en dichtheid. Een metropool bestaat weliswaar altijd uit een dichtbevolkt centrum, maar er is ook altijd een ‘rustigere rand’. Binnen die samenhang zijn verschillende gemeenschappen te onderscheiden (buurten, wijken, steden, dorpen etc.) die zaken delen zoals bedrijven, infrastructuur en woonwijken. Hiermee ontstaat een sociaal-economische verbondenheid. Als we er op deze manier naar kijken, dan heeft de regio inderdaad niet de massa zoals bijvoorbeeld New York, maar functioneert wel als een metropool.

In de Metropoolregio Eindhoven zijn stad en ommeland onlosmakelijk aan elkaar verbonden; ze versterken elkaar. Metropoolvorming is belangrijk om als regio en stedelijk netwerk te kunnen blijven concurreren in de Europese top van kennis- en innovatieregio's. Metropoolvorming zorgt voor een toenemende en elkaar versterkende functionele, culturele en bestuurlijke samenhang. Hierdoor raken steden en dorpen steeds meer verweven en gaan ze als één geheel functioneren. Steden en dorpen kunnen hierin optimaal profiteren van elkaars potentie en specifieke kwaliteiten. Alleen samen kan een kritische massa worden georganiseerd die bepalend is voor het keuze-aanbod van bijvoorbeeld woningen, banen en cultuurvoorzieningen.

Metropoolregio is meer dan som der delen

Er moeten daarom scherpe keuzes gemaakt worden in wie wat aanbiedt. We moeten er voor zorgen dat we als individuele gemeenten niet allemaal hetzelfde aanbieden. Alleen dan kun je als regio als geheel een goed voorzieningenniveau in stand houden. Dat betekent dat je soms een andere gemeente iets moet gunnen. Uiteindelijk worden we daar als regio en als individuele gemeenten beter van. Samenwerken in de Metropoolregio Eindhoven is dus niet een optelsom van 21 gemeenten, maar leidt juist tot meer dan de som der delen.

5. WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Bestuurlijke samenwerking faciliteert metropoolvorming

Metropoolvorming is niet iets wat één partij kan realiseren. Het is een complex samenspel van verschillende betrokkenen en belanghebbenden. Iedere partij (overheid, kennis-/ onderzoeksinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) heeft hierin haar eigen éngedeelde verantwoordelijkheid. Ook voor de bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Eindhoven zijn er in dat samenspel specifieke taken. Als bestuurlijke samenwerking willen wij de metropoolvorming faciliteren en daarmee het regionale vestigingsklimaat verbeteren.

Metropoolregio Eindhoven kiest voor focus: economie, ruimte en mobiliteit

In het door de Regioraad vastgestelde Transformatieplan SRE is een duidelijke focus gekozen op thema's de bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven gaat oppakken: de 21 samenwerkende gemeenten werken uitsluitend samen op regionale taken op het terrein van economie, ruimte en mobiliteit. Binnen die thema's werken we aan een excellent vestigingsklimaat. Dat neemt niet weg dat andere taken niet op regionaal niveau opgepakt moeten worden. Zo wordt door de 21 gemeenten bijvoorbeeld samengewerkt aan het vorm geven van de transitie van de jeugdzorg. Alleen wordt er voor gekozen om dit specifieke thema en andere regionale thema's niet binnen de Metropoolregio Eindhoven op te pakken. De uitvoering van deze regionale taken zit bij andere samenwerkingsverbanden die ook deel uitmaken van het netwerk in de regio. Voor weer andere vraagstukken (bijvoorbeeld recreatie, sport en onderwijs) is het subregionale of het lokale schaalniveau meer passend.

De agenda van de bestuurlijke samenwerking is dynamisch

Werken aan een excellent vestigingsklimaat is meer dan werken aan economie, ruimte en mobiliteit. Duurzaamheid, zorg en cultuur zijn bijvoorbeeld ook cruciale factoren daarin. Maar we kiezen er voor om deze thema's op dit moment niet als centrale opgave van de bestuurlijke samenwerking van de Metropoolregio Eindhoven te zien. Deze thema's zijn of worden buiten de Metropoolregio Eindhoven belegd (denk aan het zojuist genoemde voorbeeld van de jeugdzorg). Maar dat wil niet zeggen dat er helemaal geen aandacht voor is. Bovendien is de agenda van de bestuurlijke samenwerking dynamisch. Jaarlijks houden we de vinger aan de pols of we nog met de juiste thema's aan de slag zijn binnen de Metropoolregio. Colleges en raden bekijken in de begrotingscyclus of we op regionaal niveau nog de juiste dingen doen. Wellicht vallen er thema's van de regionale agenda af, of worden er juist nieuwe thema's geagendeerd.

Duurzaamheid

Dit is een duurzame regio waarin economische, ecologische en sociaal-culturele ontwikkelingen aan elkaar worden verbonden. De regiogemeenten hebben de ambitie vastgelegd om op een schone, betrouwbare en betaalbare wijze in de energiebehoefte te voorzien, om zelfvoorzienend te zijn in materiaalbeheer en om een gezonde werk- en leefomgeving te bieden. Die duurzaamheidsambities moeten vanzelfsprekend geborgd zijn in alle opgaven van de Metropoolregio Eindhoven. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van bedrijventerreinen en de woonomgeving. Op het thema 'duurzaamheid' wordt geen specifieke inzet geleverd door de bestuurlijke samenwerking. Die inzet wordt buiten de Metropoolregio Eindhoven georganiseerd. Maar wij zien er wel op toe dat duurzaamheid een vanzelfsprekend deel is van de andere opgaven.

Zorg(vernieuwing en vitale samenleving)

De zorg decentraliseert in hoge mate (naar gemeenten) en verandert snel. Er vindt een transitie plaats waarin eigen verantwoordelijkheid en regie belangrijke elementen zijn. Deze ontwikkeling brengt grote veranderingen mee op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, arbeidsmarkt en ondernemerschap.

We willen een vitale regio zijn waarin mensen langer gezond en sociaal-maatschappelijk actief zijn. Dat is een voorwaarde bij de ambitie om een economische wereldspeler te zijn. In 2014 is daarom een regionaal programma ‘Vitale Samenleving’ opgesteld. Dit programma is belegd bij de verschillende partijen in de regio. De Metropoolregio Eindhoven speelt in de uitvoering hiervan geen rol, maar zorgt wel dat er koppelingen worden gelegd tussen dit thema en de regionale opgaven die wel worden opgepakt in de bestuurlijke samenwerking.

Cultuur

Onderdeel van het DNA van deze regio is het sterke en diverse cultuuraanbod. Binnen dit aanbod willen we een evenwichtige ontwikkeling en spreiding, voornamelijk van cultuurvoorzieningen met een (boven)regionale betekenis. Dit moet resulteren in een gedifferentieerd en compleet aanbod in overeenstemming met de behoeften van de inwoners en mensen buiten de regio. Maar wat valt dan precies onder dat (boven)regionale aanbod? En is regionaal cultuurbeleid nodig om dat af te stemmen? ‘Cultuur’ is geen regionale opgave die door de bestuurlijke samenwerking wordt opgepakt. Maar die vragen wil de Metropoolregio met hulp van de culturele ondernemers en instellingen wel onder de loep nemen.

Metropoolregio Eindhoven schakelt tussen schaalniveaus

De opgaven op het gebied van economie, ruimte en mobiliteit zijn te vertalen naar prioriteiten op verschillende schaalniveaus: internationaal, nationaal, regionaal en lokaal. Het schakelen tussen de schaalniveaus en het borgen van de opgaven op de diverse schaalniveaus is een wezenlijke taak voor de bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven. Het opschalen naar nationaal en internationaal niveau verdient extra aandacht omdat deze partijen geen onderdeel uitmaken van onze bestuurlijke organisatie.

Schaalniveau	Prioriteiten
Internationaal	Aantrekken van bedrijven, investeringen en internationaal talent. Investeren in internationale treinverbindingen naar Duitsland en België, aantakking op het Europese HSL-netwerk en doorontwikkeling van Eindhoven Airport (conform kaders Alderstafel). Samenwerking met andere economische topregio's.
Nationaal	Vergroten arbeidsmarktregio en versterken van de keten van unieke kennis- en creatieve regio's door o.a. snelle intercity's in de driehoek Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven. Aanhaken op de nationale economische agenda (topsectorenbeleid).
Regionaal	Economische structuurversterking (fondsen en samenwerking) en flexibilisering arbeid. Versterken dorpstedelijk netwerk, het vergroten van het daily urban system (o.a. door gebruik te maken van een slim en duurzaam verkeers- en vervoerssysteem) en een betere afstemming tussen scholing en arbeidsmarkt.
Lokaal / subregionaal	Versterken werkmilieus (o.a. campussen), stedelijke attractiviteit (spoorzones en centra) en landschap. Beschikbaarheid, snelheid en flexibiliteit zijn aantrekkelijk (regelruimte).

Opgaven bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Eindhoven toegelicht

De drie thema's -economie, ruimte en mobiliteit- worden in de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten onderverdeeld in **zes opgaven:**

1. economische strategie,
2. strategie ruimte,
3. strategie mobiliteit,
4. arbeidsmarkt,
5. werklocaties en
6. wonen.

Die opgaven dragen bij aan het realiseren van de visie, missie en ambitie zoals we die beschreven hebben in hoofdstuk 2. Hierna worden de zes opgaven voor de Metropoolregio Eindhoven toegelicht. Wat gaan we de komende jaren doen en waarom?

Via **www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe** zijn de complete omschrijvingen van de opdrachten te downloaden.

5. ECONOMISCHE STRATEGIE

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

Economie is het leidend motief voor alle regionale opgaven. Onze belangrijkste ambitie is om een economische wereldspeler te zijn die internationale allure koppelt aan regionale eigenheid. We zijn niet voor niks Brainport regio Eindhoven. Hoe kunnen we de economie van onze regio stimuleren, versterken, verduurzamen en verbreden? Wat zijn daarbij de belangrijke factoren en waar ligt ruimte om te beïnvloeden vanuit de overheid? Inzet is om het innovatievermogen van de hele regio te versterken door de economische agenda's van subregio's steviger te verbinden met de regionale Brainport-agenda.

Wat doen we?

Het onderhouden en verder ontwikkelen van de regionale economische strategie vraagt om een eenduidige ambitie waarbij alle partners in de triple helix hun rol en verantwoordelijkheid nemen. De Metropoolregio organiseert daarom collectieve inzet voor het realiseren van de regionale economische strategie. De economische agenda van subregio's worden in beeld gebracht en verbonden met de regionale Brainport-agenda. Dat betekent dat de inbreng vanuit de overheid in de Brainportstrategie wordt gebundeld en gestroomlijnd. De acties die voortkomen uit de regionale economische strategie worden belegd bij de triple helix partijen in de subregio.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

INDEX

Investeringsfondsen

De Metropoolregio Eindhoven wil de economische ontwikkeling versnellen door gerichte financiële impulsen voor regionaal economisch structuurversterkende projecten. Regionale middelen worden ingezet voor cofinanciering. Met het Stimuleringsfonds wil de Metropoolregio Eindhoven een zo groot mogelijk hefboomeffect creëren voor projecten die bijdragen aan de strategische agenda van de regio. Daarnaast is er de op individuele MKB-ers gerichte Investerings- en Adviesregeling.

Brainport Development

Brainport Development is een ontwikkelingsmaatschappij die samen met vertegenwoordigers uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid werkt aan het versterken van Brainport Regio Eindhoven. Brainport Development is een vennootschap met triple helix-aandeelhouders. De Metropoolregio Eindhoven is namens de 21 regiogemeenten één van aandeelhouders en brengt de economische agenda van de overheid in de ontwikkelingsmaatschappij in.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

5. STRATEGIE RUIMTE

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

De economische ontwikkeling van de Metropoolregio Eindhoven is mede afhankelijk van de fysieke leefomgeving. De kwaliteit van ‘de ruimte’ wordt steeds belangrijker. Door middel van fysieke maatregelen willen we de economische ontwikkeling bevorderen, waarbij leefbaarheid en ontwikkelruimte van stad en land gegarandeerd worden.
Het behoud en het uitbouwen van ons unieke dorpstedelijke netwerk (stad-land) en de ontwikkeling van unieke milieus die uitnodigen tot ontmoeting en interactie heeft daarbij prioriteit.

Wat doen we?

De Metropoolregio Eindhoven stelt één ruimtelijke strategie met bijbehorend programma op, waarin het toekomstbeeld op de ruimtelijke hoofdstructuur van Zuidoost-Brabant is vastgelegd. Hiermee wordt samenhang gebracht in de ruimtelijke componenten van de diverse thema’s.

De ruimtelijke opgaven worden verbonden met de bovenregionale en lokale agenda’s. Daarnaast wordt onderzocht hoe het verminderen van regels en het toestaan van experimenten, tijdelijk gebruik etc. de regio kan helpen in het realiseren van haar economische ambities.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

5. STRATEGIE MOBILITEIT

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

We willen een optimale internationale, nationale en regionale bereikbaarheid van onze regio. Mobiliteit vergroot de leefwereld van bewoners en de handelingssnelheid van bedrijven door bestemmingen dichterbij te brengen (sneller en betrouwbaarder). Voor de bereikbaarheid hebben we een strategie en agenda die leidend is in ons gesprek met mede-overheden en maatschappelijke partijen.

De regio wil de kennis- én innovatieregio op het gebied van automotive zijn. De economische betekenis van automotive wordt ondersteund door onze regio verder te ontwikkelen als ontwikkel- en testomgeving.

Wat doen we?

We ontwikkelen een gezamenlijke visie en strategie op het terrein van bereikbaarheid en vervoersmodaliteiten. We beginnen niet op ‘nul’, want er is sprake van een regionale visie , strategie en realisatieagenda. We bouwen hierop verder in samenwerking met diverse partners.
De Metropoolregio zorgt er voor dat de acties worden belegd bij de partners die zijn uitgerust om de gezamenlijke agenda te realiseren.

Wij onderzoek hoe we in de regio kunnen aanhaken en profiteren van de internationale vervoers- en kenniscorridors. De Metropoolregio faciliteert het verder ontwikkelen, testen en implementeren van technologisch gedreven toepassingen die mobiliteit duurzamer, betrouwbaarder, veiliger en comfortabeler maken.

Onderdeel van de strategie mobiliteit is de vervoersautoriteit.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

INDEX

5. STRATEGIE MOBILITEIT : VERVOERSAUTORITEIT

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

We geven (in samenwerking met de provincie) uitvoering aan onze wettelijke verplichting om als Wgr+ regio op te treden als Vervoersautoriteit.

Wat doen we?

We voeren ons beleid uit met praktische maatregelen die direct ‘op straat’ zichtbaar en merkbaar zijn: concessieverlening openbaar vervoer, programmering en uitwerking BDU, programmering Beter Benutten en het programmamanagement BBZOB.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

5. ARBEIDSMARKT

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

Uiterst cruciaal voor een sterke economie is de omvang, kwaliteit, bestendigheid en flexibiliteit van de regionale arbeidsmarkt en de afstemming daarvan op de scholingsinfrastructuur. Voor onze inwoners willen we werkzekerheid en willen we dat iedereen meedoet op de arbeidsmarkt.

Wat doen we?

Er is structureel overleg over de regionale arbeidsmarkt in het Regionaal Arbeidsmarktplatform (RAP). Daarin zitten vertegenwoordigers van overheid (vanuit de verschillende subregio's), bedrijfsleven, vakbonden en kennisinstellingen. Het RAP vertaalt de Brainport 2020-strategie naar consequenties voor de regionale arbeidsmarkt met specifieke aandacht voor scholingsinfrastructuur, werkzekerheid en volledige werkgelegenheid.

Het RAP heeft een Regionaal Arbeidsmarktconvenant 2020 opgesteld waarin een niet-vrijblijvende samenwerking voor de regionale arbeidsmarkt is georganiseerd. De acties die zijn benoemd in het convenant worden door het RAP belegd bij triple helix partijen door middel van privaatrechtelijke overeenkomsten. Op dit moment worden de programma's 'Aan de slag', 'Crisismaatregelen' en 'Op weg naar werkzekerheid' uitgevoerd. Samen monitoren de partijen in het RAP structureel de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Dat betekent dat de regionale arbeidsmarktstrategie herijkt wordt wanneer nodig.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

INDEX

5. WERKLOCATIES

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

Om een economische wereldspeler te kunnen zijn, is het belangrijk dat de regio een excellent vestigingsklimaat heeft voor bedrijven. Een goede balans tussen vraag en aanbod van regionale werk- en detailhandelslocaties is essentieel. De kwaliteit (schoon, heel en veilig) van het gehele aanbod moet op orde zijn. Unieke locaties zoals de High Tech Campus en de Brainport Innovatie Campus zijn ‘de kersen op de taart’.

Wat doen we?

De focus van de Metropoolregio Eindhoven ligt op de domeinen detailhandel en bedrijventerreinen. De Metropoolregio stelt een regionale visie detailhandel op en actualiseert het regionaal programma bedrijventerreinen. En vertaalt deze visie detailhandel en programma bedrijventerreinen in afspraken met betrokken partijen. Hierbij gaat het onder andere om praktische afspraken ter vermindering van onderlinge concurrentie tussen de 21 samenwerkende gemeenten en het per saldo komen tot één samenhangend regionaal aanbod.

Daarnaast organiseren we een kennisnetwerk voor werklocaties, met ruimte voor pilots voor bijvoorbeeld leegstand bedrijventerreinen en detailhandel, duurzame verstedelijking, herstructurering en verhuisketens.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

INDEX

5. WONEN

WAT GAAT DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN DOEN?

Waarom doen we het?

We willen een evenwichtige en toekomstbestendige woningmarkt voor onze inwoners. Om een economische wereldspeler te kunnen zijn, is het belangrijk om als regio een kwalitatief aantrekkelijke woonomgeving en goed functionerende woningmarkt aan te kunnen bieden. Naast aanbod, vraag en kwaliteit is het ook van belang dat de huisvesting betaalbaar, toegankelijk en (direct) beschikbaar is, onder andere voor buitenlandse bedrijven en expats. Unieke locaties voor expats zijn voor hen ‘de kersen op de taart’.

Wat doen we?

De Metropoolregio Eindhoven stelt een regionale visie en regionaal programma voor de woningmarkt op. Daarbij hoort een uitvoeringsprogramma waarin de acties worden belegd bij de verantwoordelijke partijen.

Verder zorgt de werkplaats voor het actualiseren van het Regionaal Woningbouwprogramma. Hierin gaat het onder andere om praktische afspraken ter vermindering van onderlinge concurrentie tussen de 21 samenwerkende gemeenten en het per saldo komen tot één samenhangend regionaal aanbod.

MEER INFORMATIE
www.metropoolregioeindhoven.nl/hoe

INDEX

6. BESTUURLIJKE SAMENWERKING IN DE METROPOOLREGIO EINDHOVEN

De wereld om ons heen verandert, structureel. Er is een spanningsveld tussen globalisering aan de ene kant en de behoefte aan kleinschaligheid en geborgenheid aan de andere kant. Dit vraagt om flexibel en daadkrachtig optreden, blijvend vernieuwen en voortdurend schakelen tussen schalen. Deze veranderende wereld vraagt ook van ons als samenwerkende gemeenten een nieuwe manier van werken, investeren en financieren. Als gemeente alleen en als overheid alleen lukt dat niet meer. Met de Metropoolregio Eindhoven is deze nieuwe manier van samenwerken geconcretiseerd.

Drie uitgangspunten staan hierin centraal:

1. Focus op regionale thema's

Op de schaal van de regio van de 21 gemeenten horen alleen die zaken thuis, die passen bij het daily urban system van de regio en dus voor alle betrokken gemeenten van belang zijn. In de Metropoolregio Eindhoven hebben we daarom afgesproken uitsluitend samen te werken aan regionale taken op het terrein van **economie**, **ruimte** en **mobiliteit**. Dat neemt niet weg dat andere taken niet op regionaal niveau opgepakt moeten worden. Alleen wordt er voor gekozen om deze niet binnen de Metropoolregio Eindhoven op te pakken. Voor weer andere vraagstukken is het subregionale of het lokale schaalniveau meer passend.

2. Flexibel netwerk

In de regio willen wij sneller slimmere en betere antwoorden hebben op onze maatschappelijke en technologische uitdagingen. Per opgave wordt daarom bepaald welke partijen het best kunnen samenwerken om een zo optimaal mogelijk resultaat te kunnen behalen. Vaste overlegstructuren zoals we die in het verleden kenden, worden daarvoor grotendeels los gelaten. De Metropoolregio Eindhoven is samenwerken zonder bureaucratie, met een hoge mate van onderling vertrouwen van de partners in het netwerk. De Metropoolregio maakt de verbinding met en tussen lokale, regionale, nationale en internationale partners.

3. Triple helix

De 21 gemeenten in de regio Eindhoven bundelen al jaren de krachten op een breed scala van onderwerpen. Maar niet alleen de gemeenten. Het fundament van Brainport is de hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid die wij ‘triple helix’ noemen. Niet alleen in het bepalen van de agenda, maar ook in de concrete uitvoering vinden partijen elkaar. Ook binnen de Metropoolregio Eindhoven moeten wij meer samen optrekken met onze triple helix partners. Met alleen de 21 regiogemeenten kunnen we de regionale opgaven niet realiseren. Met ‘triple helix partners’ bedoelen wij behalve bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid ook de maatschappelijke instellingen. Zij zijn voor ons interessante partners in het realiseren van de regionale opgaven.

Structuur Metropoolregio Eindhoven

De uitgangspunten voor de bestuurlijke samenwerking zijn vertaald in de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. Dat is de juridische grondlegger voor de samenwerking van de 21 regiogemeenten. Onderstaande gremia zijn onderdeel van de regeling en daarmee de structuur van de Metropoolregio Eindhoven.

Regionaal Platform

Het Regionaal Platform is de benaming voor het overleg van de colleges van burgemeester en wethouders van de 21 gemeenten in de regio Eindhoven. Alle leden van de 21 colleges samen vormen het Regionaal Platform.

Dit overleg van de gezamenlijke colleges richt zich op het realiseren van de Regionale Agenda door:

1. Het vastleggen van de regionale strategie en kaders;
2. Het vastleggen van de regionale opgaven en de bovenregionale agenda;
3. Eigenaar te zijn van de regionale ambitie;
4. Het scheppen van de voorwaarden en de condities om regionale opgaven daadwerkelijk te realiseren.

Het Regionaal Platform op zich heeft geen besluitvormende bevoegdheden. Het is de plaats van dialoog over de regionale opgaven (zoals geformuleerd in het vorige hoofdstuk). Het gaat om het creëren van een gezamenlijk beeld van de toekomst, draagvlak voor actie en kennis en begrip van elkaar en elkaars inzet. Dit doen de collegeleden in rechtstreekse dialoog met direct betrokkenen en waar nodig met partners in de triple helix. Het Regionaal Platform belegt afhankelijk van het type vraag de regionale opgaven bij zogenaamde ‘werkplaatsen’ en ‘gesprekstafels’. Het platform stelt de opdrachten voor de werkplaatsen en gesprekstafels vast en heeft een sturende rol in de uitvoering hiervan. De opdrachten van de werkplaatsen komen samen in het Regionaal Platform.

De vorm van het platform is licht en vrij: een combinatie van lezingen, discussie en centraal formuleren van conclusies. Het Regionaal Platform heeft zes bijeenkomsten per jaar. Deze duren een hele middag, inclusief een informele afsluiting. De complete colleges worden daarvoor uitgenodigd. Het college bepaalt de eigen delegatie en komt met ten minste twee personen. Triple helix partners worden uitgenodigd op basis van de agenda. De agenda wordt op een interactieve manier opgesteld. Iedereen kan agendapunten aandragen. In het Dagelijks Bestuur wordt de agenda definitief vastgesteld.

Werkplaatsen

Voor elk van regionale opgaven is een opdracht geformuleerd en vastgelegd. Een kleine groep actief betrokkenen onder leiding van een ‘bestuurlijk trekker’ gaat met de opdrachten aan de slag in een ‘werkplaats’. De bestuurlijk trekker is boegbeeld en ambassadeur van de regionale opgave. De trekker wordt benoemd door het Regionaal Platform op basis van expertise, kennis en kunde.

De werkplaats wordt door de trekker samengesteld uit de organisaties van de betrokken partijen. De deelnemers kunnen behalve van de overheid ook komen van bedrijfsleven, onderzoeks-/ kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. In de werkplaatsen denken en werken de partners uit de triple helix dus actief mee bij het vormgeven van de overheidsopgaven.

De werkplaats heeft behalve een wel omschreven opdracht ook de middelen die nodig zijn om de doelen te bereiken. De maximale termijn van de opdracht is 2 jaar. De opdrachten leiden tot afspraken, programma’s, convenanten etc. Deze worden belegd bij de partners. Er worden dus geen besluiten genomen in de werkplaatsen.

Jaarlijks wordt bekeken of de opdrachten nog actueel zijn. Eventuele aanpassingen worden verwerkt in de Regionale Agenda en vanaf 2016 jaarlijks samen met de begroting aangeboden aan de gemeenteraden.

Voor 2015 zijn er zes werkplaatsen:

1. economische strategie,
2. strategie ruimte,
3. strategie mobiliteit,
4. werklocaties,
5. arbeidsmarkt en
6. wonen.

Het proces van een werkplaats is vormvrij. De trekker leidt het overleg en zorgt dat de opbrengsten en tussenresultaten worden teruggekoppeld (toetsen en adviseren) aan het Regionaal Platform. Concrete resultaten worden ook op regelmatige basis gedeeld met subregio’s en gemeenteraden. Procesondersteuning wordt geboden vanuit de ambtelijke organisatie van de Metropoolregio.

Gesprekstafels

De gesprekstafel staat ook onder leiding van een door het Regionaal Platform gekozen bestuurlijk trekker.
Een gesprekstafel komt voort uit de functie van het Regionaal Platform als ‘community of practice’: delen van praktijkvoorbeelden of ervaringen die betrokkenen hebben ontwikkeld op specifieke thema’s. Een gesprekstafel stemt de aanpak van voornamelijk lokale en subregionale vragen af. Deze gesprekstafels worden daarom niet gefaciliteerd door de Metropoolregio Eindhoven.

Doel van een gesprekstafel is om elkaar te inspireren en tot actie te komen. De actie is uiteindelijk vooral lokaal. Afhankelijk van het thema kan de gesprekstafel de verschillende werkplaatsen adviseren. Als blijkt dat er een gedragen behoefte is onder de 21 regiogemeenten, kan het thema van de gesprekstafel worden ‘opgeschaald’ naar een regionale opgave voor de Metropoolregio Eindhoven.

Voor 2015 zijn er twee gesprekstafels:

1. zorgvernieuwing en vitale samenleving en
2. duurzaamheid.

Regioraad

De Regioraad en het Dagelijks Bestuur (DB) nemen de formele besluiten. De Regioraad is het algemeen bestuur van de Metropoolregio en bestaat uit 1 vertegenwoordiger per gemeente. De raad stelt de kaders van het beleid vast, dat door het DB wordt uitgevoerd. De Regioraad besluit over majeure dossiers, zoals de begroting en de Regionale Agenda. Besluitvorming geschiedt met een gewogen stemming. De gezamenlijke portefeuillehouders financiën zijn Commissie van Advies voor de Regioraad. De Regioraad vergadert zes keer per jaar aansluitend aan het Regionaal Platform.

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur (DB) is belast met de dagelijkse leiding van de Metropoolregio Eindhoven en voert het beleid uit binnen de kaders die de Regioraad heeft gesteld. Het DB heeft geen inhoudelijke portefeuilles anders dan financiën en personeel & organisatie. De bestuurlijke trekkers zijn aanspreekbaar op de inhoudelijke portefeuilles. Eén uitzondering: zolang de Wgr+ nog niet formeel is afgeschaft, blijft het DB verantwoordelijk voor de regionale taken als vervoersautoriteit.

Het DB is collectief verantwoordelijk voor de integraliteit, samenhang en bewaking van de kwaliteit van het samenwerkingsproces binnen de Metropoolregio. Daarnaast heeft het DB de opdracht om het bestuurlijk netwerk ten behoeve van metropoolvorming permanent te onderhouden en waar nodig te verbeteren.

Het DB bestaat naast de regiovoorzitter en de vice-voorzitter uit één lid gekozen door de Regioraad. De voorzitter krijgt een expliciete rol. Hij of zij brengt de agenda van de regio in op (inter)nationale podia en is bevoegd om op basis van deze agenda te onderhandelen en te handelen. In zijn vertegenwoordigende taken wordt de regiovoorzitter bijgestaan door de vice-voorzitter.

Het derde lid is in het bijzonder verantwoordelijk voor de interne werking en het functioneren van het Regionaal Platform en de werkplaatsen. Waar komen alle opdrachten van de werkplaatsen en gesprekstafels samen? Hij of zij is tevens verantwoordelijk voor de (voorbereiding van de) bijeenkomsten van het platform. Het DB bestaat per 1 januari 2015 uit: Rob van Gijzel (voorzitter), Elly Blanksma (vice-voorzitter) en Anton van Aert.

Gemeenteraden

De gemeenteraden spelen een grote rol in de Metropoolregio Eindhoven. Er is een kerngroep van raadsleden van regiogemeenten die actief nadenkt over én invulling geeft aan de rol van gemeenteraadsleden in de Metropoolregio Eindhoven. Sowieso vindt twee keer per jaar een plenaire Raadsledenbijeenkomst voor álle gemeenteraadsleden plaats waarin wordt gesproken over actuele regionale thema's. De gemeenteraden zijn nauw betrokken bij besluitvorming over majeure dossiers als de begroting en de Regionale Agenda. Daarmee stellen zij de kaders voor het Regionaal Platform en de werkplaatsen. Ook zullen de gemeenteraden een belangrijke rol spelen in de evaluatie en doorontwikkeling van de thema's die centraal staan in het werkprogramma van de Metropoolregio Eindhoven.

Ambtelijke organisatie Metropoolregio Eindhoven

De Metropoolregio heeft een kleine ambtelijke organisatie die het bestuurlijk proces strategisch en organisatorisch ondersteunt. De organisatie faciliteert en stimuleert de bestuurlijke netwerksamenwerking door het organiseren van het Regionaal Platform en het bijeenbrengen en verbinden van diverse partijen aan de regionale opgaven. De organisatie vertegenwoordigt de Metropoolregio op ambtelijk niveau in het overleg met Rijk, provincie en regio. De organisatie ondersteunt de regionale werkplaatsen door het ophalen van inhoudelijke vraagstukken en door het organiseren van het proces en het voorbereiden van de besluitvorming. Diverse werkvormen voor overleg en uitvoering worden ingezet.

Van opdracht naar bindende afspraken

De structuur zoals hierboven beschreven moet uiteindelijk wel leiden tot concrete resultaten. Maar hoe komen we tot daadwerkelijke uitvoering? En hoe binden we de partners daarin?
In de werkplaatsen gaan kleine (triple helix)groepen aan de slag met de opdrachten. De opdrachten van de werkplaatsen resulteren vaak in een agenda of (uitvoerings) programma. En dan? Het idee is om per werkplaats te komen tot uitvoeringsarrangementen (denk daarbij aan een convenant) die de uitvoering effectief neerlegt bij de betrokken partijen. Op deze manier zijn de partijen zelf verantwoordelijk voor hun eigen acties. Dus als een gemeente verantwoordelijk is voor een deel van de (financiering van de) uitvoering, zal ook de handtekening van die gemeente onder het uitvoeringsarrangement moeten staan. Hetzelfde geldt voor een bedrijf of kennisinstelling. Hoe die uitvoeringsarrangementen er uit komen te zien, is afhankelijk van het thema. Belangrijke succesfactor voor de Metropoolregio Eindhoven is te laten zien wat de bestuurlijke samenwerking -en daarmee dus de uitvoering van de opdrachten van de werkplaatsen- concreet betekent voor gemeenten en haar inwoners en bedrijven.

Evalueren is vooruitkijken

De structuur van de bestuurlijke samenwerking moet ons helpen om snel en flexibel te reageren op ontwikkelingen op de verschillende thema's. Afgesproken is om eind 2015 een eerste keer te evalueren of deze manier van werken ons ook daadwerkelijk helpt bij het realiseren van onze ambities. Is dit niet het geval, dan wordt de manier van werken aangepast. Ook daarna blijft het noodzakelijk om regelmatig te bekijken of de manier van werken nog past bij de ambities en het tijdsbeeld. Het DB heeft de opdracht om het bestuurlijk netwerk ten behoeve van metropoolvorming permanent te onderhouden en waar nodig te verbeteren. Want het effectief acteren op alle (bestuurlijke) schaalniveaus met behoud van lokaal draagvlak en legitimiteit is een randvoorwaarde voor het succes van de Metropoolregio Eindhoven.

Behalve het HOE zal ook het WAT geëvalueerd worden. Richten we ons op de juiste thema's? Wat komt er op ons af, waar we als 21 regiogemeenten gezamenlijk iets mee moeten? En misschien is (de uitvoering van) een regionaal thema zodanig belegd bij partners dat het uit het werkprogramma van het Metropoolregio geschrapt kan worden. Colleges en raden bekijken in de jaarlijkse begrotingscyclus of we op regionaal niveau nog de juiste dingen doen. Het eerste evaluatiemoment zal in het voorjaar van 2016 zijn. Samen hebben we besloten om in de Metropoolregio Eindhoven te beginnen met een focus op economie, mobiliteit en ruimte. Dit is voor nu een goede startpositie, maar later kan de focus ook verlegd worden naar andere thema's. De agenda van de Metropoolregio Eindhoven is dynamisch.

7. FINANCIERING

Om de opgaven zoals in deze Regionale Agenda beschreven te kunnen realiseren en de bestuurlijke samenwerking te faciliteren, is er en ambtelijke organisatie nodig die het proces ondersteunt. Daarnaast zal de Metropoolregio Eindhoven geld nodig hebben om de bijbehorende programmakosten te kunnen financieren. De financiering van de Metropoolregio Eindhoven is conform de begroting 2015 zoals deze in de Regioraad van juni 2014 is vastgesteld.

Inwonerbijdrage 2015

De Metropoolregio Eindhoven ontvangt van alle deelnemende gemeenten een vaste inwonerbijdrage. Deze is bedoeld voor de realisatie van de Regionale Agenda. De bijdrage per inwoner voor de Metropoolregio Eindhoven bedraagt in 2015 € 9,866. In totaal bedraagt de inwonerbijdrage in de regio € 7.385.222,00.

Deze bijdrage is als volgt opgebouwd:

- een algemene bijdrage van € 4,300 per inwoner voor de algemene en bestuurlijke werkzaamheden van de Metropoolregio Eindhoven in 2015;
- een bijdrage van € 2,012 aan de organisatie en activiteiten van Brainport Development;
- een bijdrage van € 3,554 aan het SRE Stimuleringsfonds.

Voor 2015 is de algemene bijdrage € 4,30. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een daling in de niet-materiële overhead vanaf 2016. Het gaat dan vooral om aanpassing van de kosten van huisvesting en ICT. Voor 2016 wordt uitgegaan van een algemene bijdrage van € 3,64.

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2014 *	Algemene bijdrage	Brainport Development	SRE Stimulerings-fonds	Totaal gemeentelijke bijdrage Metropoolregio Eindhoven
Inwonerbijdrage 2015		€ 4,300	€ 2,012	€ 3,554	€ 9,866
Asten	16.396	70.503	32.995	58.271	161.769
Bergeyk	18.250	78.475	36.726	64.861	180.061
Best	28.618	123.057	57.590	101.708	282.356
Bladel	19.831	85.273	39.907	70.479	195.660
Cranendonk	20.353	87.518	40.958	72.335	200.810
Deurne	31.662	136.147	63.716	112.527	312.389
Eersel	18.187	78.204	36.599	64.637	179.440
Eindhoven	221.047	950.502	444.828	785.601	2.180.931
Geldrop-Mierlo	38.853	167.068	78.186	138.084	383.338
Gemert-Bakel	29.333	126.132	59.029	104.249	289.410
Heeze-Leende	15.369	66.087	30.928	54.621	151.636
Helmond	89.253	383.788	179.610	317.205	880.603
Laarbeek	21.803	93.753	43.876	77.488	215.116
Nuenen c.a.	22.632	97.318	45.544	80.434	223.296
Oirschot	17.985	77.336	36.192	63.919	177.447
Reusel-De Mierden	12.720	54.696	25.597	45.207	125.500
Someren	18.701	80.414	37.633	66.463	184.511
Son en Breugel	16.235	69.811	32.671	57.699	160.180
Valkenswaard	30.337	130.449	61.049	107.818	299.316
Veldhoven	44.190	190.017	88.926	157.051	435.995
Waalre	16.770	72.111	33.747	59.601	165.459
Totaal	748.525	3.218.658	1.506.307	2.660.258	7.385.222

* voorlopige opgaven gemeenten

Formatie

Voor het faciliteren van de bestuurlijke samenwerking is een ambtelijke organisatie nodig van 22,3 fte. Daarnaast zullen tot de definitieve afschaffing van de Wgr+ de 8,6 fte onderdeel blijven van de Metropoolregio Eindhoven. Die worden uit BDU-middelen gefinancierd.

Apparaats- en programmakosten

Voor 2015 zijn de apparaatskosten geraamd op € 4.628.612. Voor het uitvoeren van de taken zoals in de Regionale Agenda maakt de Metropoolregio Eindhoven programmakosten van € 264.753. Tegenover deze uitgaven (€ 4,9 miljoen) staan 4 inkomstenbronnen, te weten de algemene bijdrage van gemeenten (€ 3,2 miljoen), bijdrage BDU (€ 1,3 miljoen), programmakosten SRE Stimuleringsfonds (€ 0,2 miljoen) en rentebaten/overige inkomsten (€ 0,2 miljoen).

Planning- en controlcyclus

Naar aanleiding van de opgaven zoals beschreven in deze Regionale Agenda is er op dit moment geen reden tot mutatie van die begroting. We sluiten echter niet uit dat in de loop van 2015 nieuwe inzichten ontstaan. Elk jaar wordt er een programmabegroting gemaakt van de te verwachten activiteiten en kosten van de Metropoolregio Eindhoven. Via tussen- en jaarrapportages wordt achteraf verantwoording afgelegd.

COLOFON

Regionale Agenda 2015-2018
Krachtige economie met internationale allure en regionale eigenheid

Status:
ontwerp, ter zienswijze aangeboden aan 21 gemeenteraden

Datum:
vastgesteld door Stuurgroep Metropoolregio Eindhoven op 22 september 2014

Vormgeving:
Third Floor Design, Eindhoven

Contactgegevens:
Metropoolregio Eindhoven
Keizer Karel V Singel 8
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven
040-2594594

www.metropoolregioeindhoven.nl

Aanbestedingsdocument

"Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1"

Kenmerk:	Versie:	Status:
BIZOB-2014-AS-BU-003	1.0	Definitief
Opdrachtgever:	Datum:	
Gemeente Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren en GR Peel 6.1	8 oktober 2014	

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Algemeen 4

1.2 Aard, omvang en duur van de overeenkomst 4

1.3 Doel van de aanbesteding 5

1.4 Leeswijzer 5

1.5 Opmerkingen naar aanleiding van het aanbestedingsdocument 6

1.6 Geheimhouding 6

1.7 Planning 6

1.8 Gegevens aanbestedende dienst 7

1.9 Informatie over verplichtingen inschrijvers 7

1.10 Digitale inschrijving via TenderNed 8

2 Technische specificaties en uitvoeringsvoorwaarden 9

2.1 Omschrijving organisaties 9
2.1.1 De gemeenten en haar inwoners 9
2.1.2 De Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 (GR) 9

2.2 Organisatie ontwikkelingen 9
2.2.1 Organisatie ontwikkelingen tussen de organisaties onderling 9
2.2.2 Ontwikkelingen in bedrijfsvoering van de individuele organisaties 10
2.2.3 Overige (wettelijke) ontwikkelingen 10

2.3 Wettelijke kaders bij de uitvoering van de accountantswerkzaamheden 10

2.4 De controle van de gemeentelijke jaarrekening 11
2.4.1 Algemeen 11
2.4.2 Controleprotocol 12
2.4.3 Interim-controle 12
2.4.4 Jaarrekeningcontrole gemeenten 14
2.4.5 Jaarrekeningcontrole GR 15

2.5 Controle van deelverantwoordingen van o.a. specifieke uitkeringen 16

2.6 Natuurlijke adviesfunctie 17

2.7 Kwaliteitbeheersing accountant 17

2.8 Samenstelling van het controleteam 17

2.9 Vergoeding voor de werkzaamheden van de accountant 18

2.10 Tussentijdse beoordeling 19

2.11 Social Return 20

2.12 Overige Uitvoeringsbepalingen 22

3 Geschiktheid en gunningsprocedure 22

3.1 Algemeen 22

3.2 Uitsluitingsgronden 23

3.3 Geschiktheidseisen 23
3.3.1 Technische bekwaamheid 23

3.3.2 Beroepsbekwaamheid 24
3.3.3 Eisen ten aanzien van de inschrijving in het Accountantsregister 24
3.4 Gunningscriteria *24*
3.4.1 Prijs 26
3.4.2 Plan van aanpak 27
3.4.3 Presentatie 32

4 Wijze van inschrijven en in te dienen documenten **34**
4.1 Algemeen *34*
4.2 Inschrijvingsopbouw en voorwaarden *34*
4.3 Indeling van de inschrijving *35*
4.4 Indiening van de inschrijving *35*

5 Aanbestedingskader **36**
5.1 Procedure *36*
5.2 Publicatiemedium en digitale documenten *36*
5.3 Inlichtingen *36*
5.4 Inschrijving *37*
5.5 Aanbesteding *37*
5.6 Beoordeling en gunning *38*
5.7 Niet gunnen *38*
5.8 Gelijke stand *38*
5.9 Rechtsbescherming *38*
5.10 Klachtenregeling *39*

De navolgende bijlagen maken onlosmakelijk deel uit van dit aanbestedingsdocument:

Bijlagen

1. Concept overeenkomst inclusief de inkoopvoorwaarden dienstverlening accountancy”
2. Uniforme eigen verklaring
3. Inschrijfbiljet
4. Holdingverklaring
5. Beoordelingsmatrix
6. Referentieverklaring
7. NAW contactpersonen schouw
8. In zes stappen digitaal inschrijven

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt het aanbestedingsdocument "Accountantscontrole gemeente Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond (excl. Werkplein), Laarbeek, Someren en de Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1". Op het moment van deze aanbesteding is de toekomstige positie van het Werkplein nog onduidelijk. Nu wordt de controle uitgevoerd door de huidige accountant van de gemeente Helmond op een apart contract. Dit contract valt buiten de scope van deze aanbesteding.

In dit aanbestedingsdocument staan, naast de omschrijving van de uit te voeren opdracht, ook de procedure beschreven aan de hand waarvan de aanbesteding wordt uitgevoerd en aan welke voorwaarden de inschrijvers en inschrijvingen moeten voldoen.

De gemeenten en de Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 (GR) (hierna: (ook) organisaties) hebben ervoor gekozen om een Europese aanbesteding te doorlopen volgens de openbare procedure om op deze wijze te komen tot een raamovereenkomst per organisatie voor de uitvoering van de accountantscontrole werkzaamheden.

1.2 Aard, omvang en duur van de overeenkomst

De overeenkomst bestaat uit de hierna genoemde onderdelen (niet-limitatief):

- certificerende functie gericht op het verstrekken van (goedkeurende) verklaringen bij de jaarrekening voor het onderdeel getrouwheid en rechtmatigheid en bij (deel) verantwoordingen;
- een natuurlijke adviesfunctie;
- Ondersteuning bestuurlijke functie van de gemeente (raad en college) en GR (bestuur).

Bovengenoemde taken zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 2.

De zeven aanbestedende organisaties hebben de opdracht bewust samengevoegd.

Sinds 2014 werken de gemeenten Asten, Deurne, Gemerkt-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren intensief samen op diverse gebieden. Op 1 juli 2014 zijn de gemeenten in dit kader een gemeenschappelijke regeling aangegaan met een eigen rechtspersoonlijkheid, het GR.

Samenvoeging van de opdracht heeft geen negatieve gevolgen voor de voor deze opdracht geschikte accountantskantoren, daar deze partijen in staat zijn deze totale opdracht uit te voeren binnen hun normale bedrijfsvoering.

Om bovenstaande redenen is de opdracht (dan) ook niet ingedeeld in percelen. Naast bovengenoemde ligt hier (tevens) de geïntegreerde gunningssystematiek aan ten grondslag die de maatschappelijke kosten voor zowel de deelnemende organisaties als

voor de inschrijvende partijen zoveel mogelijk beperkt. Een indeling in percelen is (dan ook) niet passend.

De overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van minimaal twee (2) jaar met twee (2) maal een optionele verlenging van één (1) jaar.

De individuele organisaties hebben in beginsel de intentie om gezamenlijk te besluiten om wel of geen gebruik te maken van de optie(s) tot verlenging. Slechts in uitzonderlijke gevallen zal hiervan worden afgeweken.
Indien een organisatie besluit geen gebruik te maken van de opgenomen optiejaren zal dit nimmer leiden tot prijswijzigingen in de overeenkomsten voor de overige organisaties.

De ingangsdatum van de overeenkomst is start controle boekjaar 2015.

1.3 Doel van de aanbesteding

Het doel van de individuele organisaties is om gezamenlijk een ervaren dienstverlener te contracteren, die het beste voldoet aan het gestelde in dit aanbestedingsdocument en de daarbij behorende bijlagen. Met deze dienstverlener wordt per organisatie een overeenkomst aangegaan, waarvan het concept als bijlage bij dit aanbestedingsdocument is gevoegd.

1.4 Leeswijzer

Het aanbestedingsdocument is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk twee beschrijft de inhoudelijke aspecten van de overeenkomst.
- In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de eisen aan de inschrijver en de gunningscriteria.
- Hoofdstuk vier omschrijft op welke wijze de inschrijving moet worden ingediend en welke documenten moeten worden toegevoegd.
- In hoofdstuk vijf wordt vervolgens ingegaan op de aanbestedingsprocedure.

Als onderdeel van dit aanbestedingsdocument worden er ook diverse bijlagen ter beschikking gesteld. In de concept overeenkomst, die als bijlage is toegevoegd, worden de administratieve voorwaarden, uitvoeringsvoorwaarden en randvoorwaarden met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst beschreven. Deze concept overeenkomst maakt onlosmakelijk deel uit van dit aanbestedingsdocument, zodat de inschrijver ook aan deze voorwaarden moet voldoen.

1.5 Opmerkingen naar aanleiding van het aanbestedingsdocument

Dit aanbestedingsdocument is met zorg samengesteld. Als u toch onjuistheden, gebreken of onvolkomenheden in het aanbestedingsdocument, haar bijlagen of de aanbestedingsprocedure tegenkomt, verzoeken wij u om dit direct aan de contactpersoon van de aanbestedende dienst met betrekking tot deze aanbesteding, te laten weten. Tekortkomingen die na het indienen van een inschrijving naar voren komen kunnen de aanbestedende dienst niet worden aangerekend. Door in te schrijven conformeert u zich aan de inhoud van het aanbestedingsdocument, haar bijlagen en de procedure.

1.6 Geheimhouding

Alle in het kader van deze aanbesteding door de organisaties verstrekte informatie zal vertrouwelijk behandeld worden. De gegevens worden enkel gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Alle inschrijvingen worden na ontvangst eigendom van de organisaties en zullen vertrouwelijk behandeld worden.

1.7 Planning

De volgende concept planning wordt gehanteerd, hieraan kunnen geen rechten ontleend worden:

Activiteit	Datum	Tijd
Publicatie aanbesteding	maandag 5 januari 2015	-
Schouw / inzage	Op afspraak(uiterlijk 12 januari 2015)	-
Sluiting mogelijkheid voor het stellen van vragen	maandag 19 januari 2014	17.00 uur
Geplande publicatie nota van inlichtingen	vrijdag 13 februari 2014	-
Uiterste datum voor het indienen van een inschrijving	donderdag 19 februari 2015	11.00 uur
Presentaties	4 en 5 maart 2014	
Vaststellen gunningsbesluit	April - mei	
Geplande datum verzending gunningsbesluit	April - mei	-
Geplande datum ondertekenen overeenkomst	Vrijdag 4 mei 2015	-
Start uitvoering overeenkomst	mei 2015	-

1.8 Gegevens aanbestedende dienst

Namens de genoemde organisaties wordt de aanbesteding uitgevoerd door Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant.

Contactgegevens	
Contactadres	**Bezoekadres**
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant Mw. M. Gouw/ Mw. A. Saric Postbus 215 5688 ZL Oirschot m.gouw@bizob.nl a.saric@bizob.nl	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant Markt 1 5688 AJ Oirschot

Voor deze aanbesteding is een inkoopteam samengesteld. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging vanuit de individuele organisaties en Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant. Het is niet toegestaan om contact op te nemen met iemand anders binnen de organisaties dan de contactpersonen die hierboven vermeld staan.

Alle correspondentie met betrekking tot deze aanbesteding, waaronder vragen over de inhoud van dit aanbestedingsdocument, worden uitsluitend via de "vragen en antwoorden" module van TenderNed gesteld aan de aanbestedende dienst.

1.9 Informatie over verplichtingen inschrijvers

Voor informatie over de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden, die gelden in Nederland en die gedurende de looptijd van deze overeenkomst van toepassing zijn, wordt u verwezen naar:

- Belastingen: de Belastingdienst, www.belastingdienst.nl
- Milieubescherming: Ministerie van Infrastructuur en Milieu, www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienm
- Arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, www.rijksoverheid.nl/ministeries/szw

Van de inschrijvers wordt verwacht dat zij zich op de hoogte hebben gesteld van bovengenoemde bepalingen en dat zij rekening houden met de verplichtingen uit hoofde

van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd.

1.10 Digitale inschrijving via TenderNed

Deze aanbesteding zal geheel digitaal plaatsvinden met gebruik van het aanbestedingsplatform TenderNed. Dit betekent dat:

1. de aanbestedingsdocumenten via TenderNed ter beschikking worden gesteld;
2. ondernemers via TenderNed nadere inlichtingen kunnen inwinnen;
3. ondernemers op TenderNed hun aanbieding moeten indienen;
4. de correspondentie ten aanzien van de gunning van de opdracht via dit medium plaats zal vinden.

Een instructie met betrekking tot digitaal aanbesteden voor ondernemers treft u aan als bijlage bij dit aanbestedingsdocument.

Om deel te kunnen nemen aan de digitale aanbesteding met behulp van TenderNed dient u een bedrijfsprofiel aan te maken. Indien u hier vragen over heeft verwijzen wij u naar de servicedesk van TenderNed: 0800-8363376 of servicedesk@tenderned.nl.

2 Technische specificaties en uitvoeringsvoorwaarden

2.1 Omschrijving organisaties

2.1.1 De gemeenten en haar inwoners

De deelnemende gemeenten zijn allen gelegen in de Peelregio en kennen de onderstaande inwoneraantallen.

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2014
Asten	16.447
Deurne	31.666
Gemert-Bakel	29.311
Helmond	89.258
Laarbeek	21.805
Someren	18.686
Totaal aantal inwoners	**207.173**

Voor een goede beeldvorming en begripbepaling van de hierboven genoemde gemeenten wordt informatie middels een schouw beschikbaar gesteld. Zie hiervoor ook paragraaf 5.3.

2.1.2 De Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 (GR)

Sinds 2013 werken de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren (de Peelgemeenten) intensief samen op diverse gebieden. Op 1 juli 2014 is de Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1 van start gegaan.
Tot de gemeenschappelijke regeling behoren vooralsnog de werkzaamheden op het gebied van de drie decentralisaties. Meer informatie is te vinden op www.peel6-1.nl

2.2 Organisatie ontwikkelingen

2.2.1 Organisatie ontwikkelingen tussen de organisaties onderling

De deelnemende organisaties zijn in ontwikkeling met name op het gebied van samenwerking. De ontwikkelingen kunnen op termijn ook invloed hebben op de omvang en vorm van de werkzaamheden van de accountant. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan wijzigingen in de taakgebieden van de GR. Door het onderbrengen van taken bij de GR zullen bepaalde taken door de individuele gemeenten niet meer of deels

worden uitgevoerd. Aan de andere kant bestaat er ook een mogelijkheid dat er taken van de GR (weer) worden ondergebracht bij de gemeenten. Een concrete invulling c.q. planning van deze ontwikkelingen is echter op dit moment niet voorhanden.

Indien bovenstaande zich tijdens de contractperiode voordoet, wordt contact opgenomen met de accountant teneinde de consequenties op individueel gemeente niveau en op GR niveau vast te stellen en vervolgens om overeenstemming te bereiken over de uiteindelijk uit te voeren werkzaamheden. Als basis voor de bijbehorende prijsstelling geldt het (dan) voorliggende contract waarbij deze prijsstelling als maximum wordt aangemerkt

2.2.2 Ontwikkelingen in bedrijfsvoering van de individuele organisaties

De individuele organisaties zijn (eveneens) in ontwikkeling voor wat betreft hun bedrijfsvoering. Ook voor deze ontwikkelingen is het op dit moment niet mogelijk een concreet inzicht te verschaffen met een bijbehorende planning.

Indien er sprake is van wijzigingen in de bedrijfsvoering van de individuele organisaties welke van invloed zijn op de omvang en vorm van de werkzaamheden van de accountant, wordt er contact opgenomen met de accountant teneinde de consequenties op individueel organisatieniveau vast te stellen en vervolgens om overeenstemming te bereiken over de uiteindelijk uit te voeren werkzaamheden. Als basis voor de bijbehorende prijsstelling geldt het (dan) voorliggende contract.

2.2.3 Overige (wettelijke) ontwikkelingen

Als vanzelfsprekend kunnen wettelijke ontwikkelingen van invloed zijn op de werkzaamheden van de accountant.

Indien er sprake is van wijzigingen in de overige (wettelijke) ontwikkelingen welke van invloed zijn op de omvang en vorm van de werkzaamheden van de accountant, wordt er contact opgenomen met de accountant teneinde de consequenties op individueel organisatieniveau vast te stellen en vervolgens om overeenstemming te bereiken over de uiteindelijk uit te voeren werkzaamheden. Als basis voor de bijbehorende prijsstelling geldt het (dan) voorliggende contract.

2.3 Wettelijke kaders bij de uitvoering van de accountantswerkzaamheden

De primaire functie van de accountant is het als onafhankelijke deskundige uitvoeren van de accountantscontrole en het geven van een oordeel op grond van dit onderzoek.

Het verrichten van de dienst is voorbehouden aan de beroepsgroep der Registeraccountants (als bedoeld in artikel 393, eerste lid, Boek 2, Burgerlijk Wetboek). De aard en omvang van de werkzaamheden bepaalt de accountant op basis van de Gedrag- en Beroepsregels (deugdelijke grondslag). De controle moet gebaseerd zijn op de actuele regelgeving. Daarbij moet in het bijzonder worden gedacht aan de Gemeentewet (m.n. art. 212 en 213), het actuele Besluit begroting en verantwoording (BBV), de Wet Gemeenschappelijke regelingen, de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) enz., maar ook de geldende gemeentelijke regelingen en verordeningen.

2.4 De controle van de gemeentelijke jaarrekening

2.4.1 Algemeen

Alle werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met de wettelijke kaders (onder andere de gedrags- en beroepsregels zoals opgesteld door het NBA en bepaald middels het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden).
Als vanzelfsprekend betracht de accountant vertrouwelijkheid in het kader van de door hem verrichte werkzaamheden en de informatie die hem in het kader van zijn rol- en taakvervulling ter beschikking wordt gesteld, of waarvan hij kennis neemt.
In overeenstemming met de wettelijke kaders behelst de controle van de gemeentelijke jaarrekening en de jaarrekening van het GR (niet limitatieve opsomming):

- het verkrijgen van een getrouw beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten, lasten en balansmutaties;
- het in overeenstemming zijn met de door het college / directie opgestelde jaarrekening en de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (i.c. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV));
- de inrichting van het financiële beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- (onderzoek naar eventuele) onrechtmatigheden in de jaarrekening.

Bij de controle worden de volgende goedkeurings- en rapporteringstoleranties gehanteerd:

Soort verklaring	Goed-keurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de omvangsbasis)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3 %
Onzekerheden in de controle (% van de omvangsbasis)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

2.4.2 Controleprotocol

Ten behoeve van de controle door de accountant stelt de raad/ AB GR één maal voorafgaande aan de ingangsdatum van de overeenkomst met de accountant en voor de duur van de gehele contractperiode een controleprotocol vast. De afgevaardigde van de gemeente/ GR overlegt met de accountant over het controleprotocol en coördineert alle andere afstemmingszaken.
Het (bijbehorende) normenkader wordt één maal per jaar vastgesteld door het college/ DB GR.

Per gemeente stelt de raad jaarlijks - indien gewenst -, *maximaal* drie additionele speerpunten voor de controle vast. De accountant zal aanwezig zijn bij de (audit)commissie waarin de voorstellen aan de raad worden gedaan over de *maximaal* drie speerpunten. De accountant adviseert de (audit)commissie over de mate van geschiktheid van onderwerpen voor een accountantscontrole. Van de accountant wordt hier een zeer pro-actieve houding verwacht.

2.4.3 Interim-controle

Jaarlijks wordt er één interim-controle gehouden, gericht op de werking van de administratieve organisatie en interne controle. De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking maakt onderdeel uit van de administratieve organisatie.
Ten behoeve van de interim-controle stuurt de accountant een voorstel planning, waarin de specifieke onderwerpen opgenomen zijn die extra aandacht krijgen tijdens de interim-controle.
Onderdeel van de interim-controle is een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening. Deze risicoanalyse bevat (ten minste) een overzicht van de geconstateerde concrete financiële risico's en bedrijfsvoeringrisico's en de daarmee samenhangende risico's voor de jaarrekening.

De interim-controle is in de hieronder in de planning aangegeven maand en de rapportage vindt uiterlijk op het in de planning aangegeven tijdstip plaats.

Voor de interim-controle vindt jaarlijks vooraf afstemming plaats over de aan te leveren documenten conform de hieronder opgenomen planning. De accountant levert tijdig een duidelijk document aan *afgestemd op de aard en omvang van de individuele organisatie* en stemt dit inhoudelijk af met de verantwoordelijke afdeling zodat geheel duidelijk is welke gegevens, op welke wijze (vorm) en op welk moment moeten worden aangeleverd.

De bevindingen en de aanbevelingen van de interim-controle worden vastgelegd in een managementletter. De concept managementletter wordt in één sessie vooraf besproken met de verantwoordelijke afgevaardigden van de individuele organisaties.
De managementletter interim-controle wordt geadresseerd aan het college van de gemeente / directie van de GR. Een afgevaardigde van de individuele organisaties bewaakt de opvolging van de aanbevelingen.

Omschrijving werkzaamheden	**Asten**	**Deurne**	**Gemert-Bakel**	**Helmond**
Uiterlijke datum aanleveren voorstel planning interim-controle	juni of eerder	juni of eerder	juni of eerder	augustus
Uiterlijke datum afstemming over de aan te leveren documenten en de vorm daarvan t.b.v. de interim-controle	juli	februari	juli	begin september
Uitvoering van de interim-controle	november	oktober	november	eind oktober
Uiterlijke datum oplevering rapportage interim-controle	november	november	december	eind november
Uiterlijke datum bespreking concept managementletter	november	november	december	Eind november December
Uiterlijke datum aanlevering managementletter	november	november	december	Eind november December

Omschrijving werkzaamheden	Laarbeek	Someren	GR Peel 6.1
Uiterlijke datum aanleveren voorstel planning interim-controle	juni of eerder	juni of eerder	juni of eerder
Uiterlijke datum afstemming over de aan te leveren documenten en de vorm daarvan t.b.v. de interim-controle	juli	juli	juli
Uitvoering van de interim-controle	november	Oktober	september
Uiterlijke datum oplevering rapportage interim-controle	december	November	september
Uiterlijke datum bespreking concept managementletter	december	November	September - oktober
Uiterlijke datum aanlevering managementletter	december	November	oktober

2.4.4 Jaarrekeningcontrole gemeenten

Vóór 1 december van ieder jaar of zoveel eerder indien dit is aangegeven in bijgevoegde planning stuurt de accountant een voorstel planning voor het komende boekjaar naar de organisaties. Deze planning wordt in onderling overleg, met de afgevaardigde van de individuele organisaties, vastgesteld. De planning moet aansluiten op het bestuurlijke besluitvormingsproces van het college en de raad, vastgelegd in een Integrale Planning. Leidend is het aanleveren van de gecontroleerde jaarstukken bij de provincie vóór 15 juli. Het gevolg is dat de jaarrekeningcontrole uiterlijk 1 mei van ieder controlejaar gereed is voor aanlevering aan de raad, waarbij een afschrift aan het college wordt verzonden. Vervolgens wordt door de accountant het rapport van bevindingen gepresenteerd en toegelicht in de (audit)commissie.

De accountant adresseert zijn rapport van de controle op de jaarrekening aan de raad als opdrachtgever. Indien de accountant afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.

Ook voor de jaarrekeningcontrole vindt tijdig vooraf afstemming plaats over de aan te leveren documenten. De accountant levert tijdig een duidelijk document aan *afgestemd op de aard en omvang van de individuele organisatie* en stemt dit inhoudelijk af met de verantwoordelijke afdeling zodat geheel duidelijk is welke gegevens, op welke wijze (vorm) en op welk moment moeten worden aangeleverd.

Indien de accountant afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad/bestuur GR en zendt hiervan een afschrift aan het college/directie GR.

Omschrijving werkzaamheden	Asten	Deurne	Gemert-Bakel
Uiterlijke datum aanleveren voorstel planning jaarrekening controle	oktober	1 december	oktober
Uiterlijke datum afstemming over de aan te leveren documenten en de vorm daarvan t.b.v. de jaarrekening controle	1 november	1 december	1 november
Start aanvang controlewerkzaamheden jaarrekening niet voor:	1 april	1 april	1 april
Jaarrekening gereed voor aanlevering raad	1 mei	1 mei	1 mei

Omschrijving werkzaamheden	Helmond	Laarbeek	Someren
Uiterlijke datum aanleveren voorstel planning jaarrekening controle	oktober	oktober	oktober
Uiterlijke datum afstemming over de aan te leveren documenten en de vorm daarvan t.b.v. de jaarrekening controle	1 december	1 november	1 november
Start aanvang controlewerkzaamheden jaarrekening niet voor:	15 maart	1 april	1 april
Jaarrekening gereed voor aanlevering raad	1 mei	1 mei	1 mei

Omschrijving werkzaamheden	GR Peel 6.1
Uiterlijke datum aanleveren voorstel planning jaarrekening controle	oktober
Uiterlijke datum afstemming over de aan te leveren documenten en de vorm daarvan t.b.v. de jaarrekening controle	1 december
Start aanvang controlewerkzaamheden jaarrekening niet voor:	15 januari
Jaarrekening gereed voor aanlevering bestuur	15 februari

2.4.5 Jaarrekeningcontrole GR

Uiterlijk in januari stuurt de accountant een voorstel planning voor het komende boekjaar naar de GR. Deze planning wordt in onderling overleg, met de afgevaardigde van de GR,

vastgesteld. De planning moet aansluiten op het bestuurlijke besluitvormingsproces van de directie en het bestuur.
De jaarrekeningcontrole van de GR bestaat uit twee delen, te weten de controle op de programmakosten en de uitvoeringskosten. De jaarrekeningcontrole op de programma- en uitvoeringskosten van de GR is uiterlijk 1 maart van ieder contractjaar gereed, waarbij de aanvang van de controlewerkzaamheden niet voor 1 februari plaatsvindt. De opdrachtnemer zorgt ervoor dat voor 1 maart een gecertificeerde SISA-bijlage voor de individuele Peelgemeenten wordt afgegeven. De jaarrekeningcontrole op de organisatie/bedrijfsvoering GR vindt vanaf 1 februari plaats en is 1 maart van ieder contractjaar gereed.
De splitsing tussen de jaarrekeningcontrole op de programmakosten en die op de organisatie/bedrijfsvoering is aangebracht omdat de programmakosten onderdeel uitmaken van de jaarrekening van de individuele Peelgemeenten.

Voor de jaarrekeningcontrole GR vindt uiterlijk 2e week januari afstemming plaats over de aan te leveren documenten. De accountant levert tijdig een duidelijk document aan afgestemd op de aard en omvang van de GR en stemt dit inhoudelijk af met de verantwoordelijke zodat geheel duidelijk is welke gegevens, op welke wijze (vorm) en op welk moment moeten worden aangeleverd.

2.5 Controle van deelverantwoordingen van o.a. specifieke uitkeringen

De organisaties dienen mogelijk jaarlijks een aantal afzonderlijke accountantsverklaringen (deelverklaringen) in te zenden ten behoeve van het Rijk (ministeries) en overige geldgevers, voor zover deze niet onder SISA vallen. Deze noodzaak bestaat bij diverse onderdelen van de organisaties en wordt bepaald door hetgeen wettelijk is voorgeschreven. De afgifte van de afzonderlijke accountantsverklaringen, niet vallende onder SISA, worden verrekend. Terzake gelden de uurtarieven gespecificeerd in de 'Totale aanneemsom accountancy diensten' welke volgen uit het inschrijfbiljet.
De planning van het afgeven van de deelverklaringen wordt ingegeven door de eisen van de ministeries, provincies en eventuele andere geldgevers. De controlewerkzaamheden zijn niet geheel planmatig op jaarbasis te bepalen, maar van meer incidentele aard en afhankelijk van het verloop van activiteiten gedurende het jaar. Van de accountant wordt verwacht dat hij deze verklaringen opstelt binnen de daarvoor van toepassing zijnde termijnen en in overeenstemming met de hiervoor geldende eisen. De doorlooptijd voor de accountant tot het afgeven van aangevraagde deelverklaringen is vastgesteld op drie weken na ontvangst van het verzoek van de gemeente, tenzij er in gezamenlijk overleg een andere termijn overeen is gekomen.

Het afgeven van deelverklaringen gebeurt op afroep door, of namens, het college / directie. Afgegeven deelverklaringen zijn geadresseerd aan het college / directie.
De organisaties behouden zich het recht voor om de opdracht voor een deelverklaring te kunnen verlenen aan een andere accountant, indien dit in het belang van de organisatie is.

2.6 Natuurlijke adviesfunctie

De uitvoering van de natuurlijke adviesfunctie dient op eigen initiatief plaats te vinden. Onder de natuurlijke adviesfunctie wordt verstaan: alle activiteiten ten behoeve van de individuele organisaties voor zover een relatie aanwezig is met de taakuitoefening van de accountant. Deze functie bevat adviezen in beperkte omvang. In dit verband kan onder andere worden gedacht aan adviezen op basis van controlebevindingen, alsmede aan adviezen die een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van de besprekingen van uitgebrachte (concept-)rapportages. Ook een signalerende functie met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen (waaronder regelgeving en wetgeving) en risico's inclusief het innemen van een standpunt hieromtrent, is hier van belang. Een afzonderlijke adviesopdracht hoeft hiervoor niet te worden gegeven. Het karakter van de natuurlijke adviesfunctie brengt met zich mee, dat de accountant direct aanspreekbaar is. Periodiek overleg met de individuele organisaties, collegeleden / directieleden en (audit)commissie / (een vertegenwoordiging van) de raad / bestuur wordt gezien als passend binnen de natuurlijke adviesfunctie. De organisaties verlangen van de accountant een **pro-actieve** en **creatieve** opstelling. Ze willen een constructief partnership aangaan met de accountant.
De accountant zal voor deze natuurlijke adviesfunctie geen aanvullende kosten in rekening brengen.

2.7 Kwaliteitbeheersing accountant

Indien instanties reviews uitvoeren bij de accountant om te beoordelen of de door hem verstrekte accountantsverklaring op een deugdelijke grondslag is gebaseerd, rekening houdende met de geldende wet- en regelgeving, worden deze reviews geacht te vallen onder het interne kwaliteitssysteem van de accountant. De accountant zal hiervoor geen kosten in rekening brengen.

2.8 Samenstelling van het controleteam

Het controleteam is samengesteld volgens het schema: partner, manager, controleleider, assistent en een ICT auditor, aangevuld met eventuele aanvullende benodigde expertise, en zodanig samengesteld dat ten minste onderstaande onderwerpen voldoende aanwezig zijn en zijn geborgd:

- vakkundigheid en ervaring op diverse vakgebieden gerelateerd aan de te verstrekken opdracht;
- overdracht van informatie op het gebied van afstemmen (geautomatiseerde) systemen;
- adviespotentieel;
- continuïteit.

De partner, manager en bij voorkeur de controleleider moeten zoveel als mogelijk voor alle organisaties dezelfde personen zijn. De assistenten kunnen verschillend zijn in verband met uitvoering van de opdracht / personele inzet. Per organisatie is eenzelfde team samenstelling wenselijk gedurende de contractperiode.

De accountant is verplicht om in geval van wijziging in het team gedurende de looptijd van de overeenkomst, de organisaties terstond hiervan in kennis te stellen. Bij wijziging van het vaste controleteam zal de accountant hierover vóóraf in contact treden met het verantwoordelijke afdelingshoofd van de desbetreffende organisatie. Indien een lid van het controleteam wordt vervangen moet zijn of haar vervanger van een minstens vergelijkbaar niveau zijn voor wat betreft opleiding, kunde en ervaring. Dit wordt door de accountant onderbouwd onder andere door het aanleveren van de cv van de beoogde vervanger of vervangster. De organisaties hebben het recht om in voorkomende gevallen, mits er duidelijk zwaarwegende en aannemelijk gemaakte redenen voor zijn, van de accountant te verlangen een lid van het controleteam door een ander persoon te vervangen.

Als vanzelfsprekend willen de (audit)commissies van de organisaties en / of een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie voorafgaand aan de instelling van het controleteam een gesprek hebben met de direct betrokkenen, zijnde de kandidaat-leden van het controleteam.

2.9 Vergoeding voor de werkzaamheden van de accountant

De interim-controle, de controle van de jaarrekening (inclusief SISA-verantwoording), maximaal drie speerpunten (vastgesteld door de raden van de individuele gemeenten en de (invulling van de) natuurlijke adviesfunctie vindt plaats op basis van een (door de individuele organisaties te betalen) vaste jaarlijkse vergoeding.
Indien de inschrijver van mening is dat er in het interne controleplan zoals dat door de individuele organisaties wordt gehanteerd, wijzigingen moeten worden doorgevoerd, maakt dit tevens deel uit van de vaste jaarlijkse vergoeding. Aanvullende kosten in

verband met aanpassingen aan het interne controleplan worden op generlei wijze vergoed.

Bij inschrijving dient de accountant de vaste jaarlijkse vergoeding voor zowel de interim-controle als de vaste vergoeding van de controle van de jaarrekening (inclusief SISA-verantwoording en inclusief maximaal drie speerpunten vastgesteld door de raden van de individuele gemeenten voor de controle GR) nader (in uren) gespecificeerd op het inschrijvingsbiljet (bijlage 3) aan te geven (zie A en B). Het totaal van A en B is de 'Totale aanneemsom accountancy diensten' in enig jaar. Van de inschrijver wordt verwacht dat de vergoeding voor de (invulling van de) natuurlijke adviesfunctie in de 'Totale aanneemsom accountancy diensten' is/wordt meegenomen.

De uitvoering van "meerwerk" en de overige werkzaamheden van de accountant (o.a. aanvullende deelverantwoordingen en overig 'advieswerk') vindt plaats na overleg met (de bevoegde vertegenwoordiger van) de individuele organisaties en voorafgaande schriftelijke opdrachtverlening, inclusief vermelding van het totale bedrag waarvoor opdracht wordt gegeven, door de gemandateerde van de desbetreffende organisatie. Terzake gelden de uurtarieven gespecificeerd in de 'Totale aanneemsom accountancy diensten' welke, op straffe van ongeldigheid van de inschrijving, moeten worden ingevuld op het inschrijvingsbiljet (bijlage 3).

2.10 Tussentijdse beoordeling

Door de organisaties aangewezen contactpersonen evalueren twee (2) maal per jaar de dienstverlening met de accountant. Dit gebeurt in ieder geval na de toezending van de managementletter én na de toezending van de rapportage van de jaarrekening (rapport van bevindingen). Indien één van de partijen het wenselijk of noodzakelijk vindt zal een extra tussentijdse beoordeling worden ingepland.

Naar aanleiding van een onvoldoende beoordeling voert de accountant passende verbeteracties uit, die toetsbare effecten in een volgende evaluatie opleveren.

De beoordeling kent de volgende criteria:

- het leveren van diensten binnen de vastgestelde termijnen van de controle op de jaarrekening, de interim controle en de deelverklaringen
- het aantoonbaar proactief uitvoeren van de natuurlijke adviesfunctie. Indien er vanuit de actualiteit aanleiding is ook tussentijds;
- feitelijke continuïteit in de samenstelling van het controleteam: De accountant zal streven naar maximaal 2 personele mutaties in 4 jaar. Indien een en ander redelijkerwijs niet mogelijk blijkt, zal accountant dit te allen tijde tijdig met

gegronde redenen omkleed doen toelichten aan de opdrachtgever(s) en steeds minstens gelijkwaardige medewerkers inzetten.

Daarnaast zal er minimaal een (1) maal per jaar, naar aanleiding van de rapportage van de jaarrekening, een evaluatie plaatsvinden met (een afgevaardigde van) de individuele organisatie. Plus een toelichting bij de rekenkamer commissie (in Helmond)
Deze beoordeling zal zich met name richten op de kwaliteit van het doorlopen proces en de producten die daaruit tot stand zijn gekomen. En kan een reden zijn het contract te ontbinden indien zichtbare verbeteringen uitblijven.

2.11 Social Return

De gemeenten en de gemeenschappelijk regeling Peel 6.1 werken hard om - samen met haar partners - zoveel mogelijk werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden op regulier werk. Daarvoor ontwikkelen zij diverse initiatieven en projecten om werkzoekenden toe te leiden naar de arbeidsmarkt.
Social Return is het opnemen van sociale voorwaarden en eisen in inkoop- en aanbestedingstrajecten, zodat opdrachtnemers een bijdrage leveren aan de uitvoering van het beleid ten aanzien van het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De voorliggende opdracht is aangemerkt om een bijdrage te leveren in het kansen bieden aan:

- Uitkeringsgerechtigden vanaf 1 januari 2015 vallend onder de Participatiewet en tot die tijd vallend onder de wetten de Wet Werk en Bijstand(WWB), De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).
- Burgers die aangewezen zijn op de Wet Sociale Werkvoorziening(WSW).
- Uitkeringsgerechtigden die een uitkering ontvangen van het UWV in het kader van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten(WAJONG), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering(WAO), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen(WIA). De Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Werkloosheidswetuitkering(WW)
- Leerlingen van VMBO, VSO, MBO niveau 1 en MBO niveau 2 en praktijkscholen
- Gediplomeerde jongeren met een relevante opleiding voor werk in de accountancy

De bijdrage in het kader van Social Return van de opdrachtnemer aan wie de opdracht wordt gegund bestaat uit de verplichting minimaal 8 % van de opdrachtwaarde te

investeren in werk voor bovengenoemde doelgroepen. Als de opdrachtnemer niet voldoet aan deze voorwaarde zal een bedrag op zijn betaling worden ingehouden ter grootte van het deel van de aanneemsom dat ten onrechte niet is ingezet.

Mogelijkheden tot invulling zijn:

- Een arbeidsplaats voor de duur van de uitvoeringsperiode
- Een werk leertraject in het kader van de beroeps begeleidende leerweg(BBL) van minimaal 24 uur
- Een werkervaringsplaats met behulp van de startersbeurs .
    - Voor gediplomeerde jongeren zonder werkervaring is het moeilijk om een baan te vinden. Voor deze jongeren en werkgevers biedt de Startersbeurs een oplossing. Met deze beurs kunnen jonge starters op de arbeidsmarkt gedurende zes maanden werkervaring opdoen in het bedrijfsleven en zo hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten en verbeteren. Voor meer informatie zie https://www.startersbeurs.nu/eindhoven-helmond/

- De organisatie laten analyseren op mogelijkheden van jobcarving/ functiecreatie. Functiecreatie is gebaseerd op verschillende technieken voor het aanpassen of 'opknippen' van bestaande functies en werkprocessen. Functiecreatie draait om het anders indelen van werk. 'Eenvoudige taken' scheiden van de 'moeilijkere taken' en onderbrengen in nieuwe functies die uitgevoerd kunnen worden door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier worden de reguliere medewerkers ontlast en anticipeert uw bedrijf al op de invoering van de participatie wet (quotum van 5%)
- Een opdracht verstrekken aan een SW bedrijf voor de waarde van de SR verplichting

De verantwoordelijkheid voor het realiseren van de bovengenoemde taakstelling ligt bij de inschrijver. Een goede matching, opleiding en plaatsing van kandidaten is echter een gedeeld belang van de gemeente en inschrijver. Daarom zal de afdeling W&I Helmond (aanspreekpunt projectleider Social Return) opdrachtnemer ondersteunen om tot een goede invulling te komen
De opdrachtnemer neemt binnen zeven (7) dagen na gunning contact op met de projectleider "Social Return (PSR) van de afdeling Werken Inkomen (W&I) De PSR is op werkdagen tijdens kantooruren bereikbaar op telefoonnummer 06-50242221

2.12 Overige Uitvoeringsbepalingen

Communicatie

Communicatie met de individuele organisaties vindt plaats via een vast contactpersoon van de accountant. Overleggen vinden plaats op basis van een vooraf overeen te komen schema per organisatie.

3 Geschiktheid en gunningsprocedure

3.1 Algemeen

Om in aanmerking te kunnen komen voor de gunning van de overeenkomst voldoet u aan het gestelde in dit aanbestedingsdocument en zijn er geen uitsluitingsgronden op u van toepassing. Daarnaast moet u voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen.
Vervolgens wordt uw inschrijving beoordeeld op prijs en kwalitatieve criteria.

Om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden wordt in deze aanbesteding één eigen verklaring gevraagd. In deze eigen verklaring geeft de inschrijver aan te voldoen aan het gestelde in paragraaf 3.2 en 3.3. Slechts aan de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbieding worden de bewijsstukken opgevraagd. Deze bewijsstukken worden uiterlijk 7 dagen na het verzoek door de aanbestedende dienst ontvangen.

De eigen verklaring en de inschrijving wordt ondertekend door een persoon die de onderneming rechtsgeldig vertegenwoordigt, dit moet blijken uit de kopie van het uittreksel uit het beroeps- of handelsregister, dat op het eerder genoemde verzoek van de gemeente moet worden overlegd. Wanneer de onderneming niet verplicht is ingeschreven te staan bij het beroeps- of handelsregister of dat uit het uittreksel niet blijkt wie de onderneming vertegenwoordigt, overlegd de inschrijver een verklaring of volmacht waaruit blijkt wie de onderneming bij inschrijving vertegenwoordigt.

LET OP: Om zeker te zijn dat de Eigen Verklaring de gegevens weergeeft die de gemeente heeft ingevuld dient de Eigen Verklaring geopend te worden in Adobe Reader. Een Eigen Verklaring ondertekenen waar niet de juiste gegevens op zijn ingevuld of op worden verklaard kan leiden tot uitsluiting van de aanbesteding.

Indien de inhoud van deze bewijsstukken niet overeenkomt met wat is verklaard, dan kan de inschrijver alsnog uitgesloten worden van verdere deelneming aan de aanbestedingsprocedure.

Gedurende de looptijd van de overeenkomst moet de accountant eveneens blijven voldoen aan bovengenoemde. De organisaties zijn derhalve gerechtigd om ook gedurende de looptijd van de overeenkomst bewijsstukken hieromtrent op te vragen. In dien de inhoud van deze bewijsstukken niet overeenkomt met wat bij de inschrijving is verklaard, zijn de organisaties gerechtigd om de overeenkomst geheel of gedeeltelijk buitengerechtelijk te ontbinden.

3.2 Uitsluitingsgronden

Er zijn voor u geen uitsluitingsgronden als bedoeld in de eigen verklaring van toepassing. In deze eigen verklaring zijn enkel de uitsluitingsgronden aangegeven die door de aanbestedende dienst relevant worden gezien voor de uitvoering van deze opdracht.

Van de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving wordt gevraagd de volgende documenten als bewijsstuk te overleggen:

- een uittreksel uit het handelsregister dat op het moment van aanbesteding niet ouder is dan zes maanden;
- een verklaring van de belastingdienst.

3.3 Geschiktheidseisen

Wanneer u kunt verklaren dat er geen uitsluitingsgronden op uw onderneming van toepassing zijn, wordt door middel van de geschiktheidseisen onderzocht of uw onderneming geschikt is om de overeenkomst uit te voeren. Dit wordt getoetst op basis van de volgende onderdelen:

- Technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid;
- Beroepsbevoegdheid.

In onderstaande paragrafen zijn bovengenoemde criteria verder uitgewerkt en staat beschreven hoe u aan kunt tonen geschikt te zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden.

3.3.1 Technische bekwaamheid

Uw onderneming beschikt over voldoende technische kennis en kunde om de overeenkomst uit te kunnen voeren. Dit verklaart u in eerste instantie door het invullen

en ondertekenen van de uniforme eigen verklaring. Bij de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving worden de navolgende bewijsstukken opgevraagd.

Referenties

Uw onderneming heeft in de laatste drie jaar een opdracht uitgevoerd gedurende minimaal één aaneensluitend jaar, in een certificerende en controlerende functie inzake de jaarrekening bij een organisatie waar de verslaggevingregels van gemeenten (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voor gelden gedurende minimaal één jaar. Dit verklaart u in eerste instantie door het invullen en ondertekenen van de uniforme eigen verklaring. Bij de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving wordt gevraagd de referentieverklaring in te vullen en ondertekenen die als bijlage bij dit aanbestedingsdocument is gevoegd. De aanbestedende dienst behoudt zich het recht toe om zonder uw tussenkomst contact op te nemen met de opdrachtgever van de door u ingediende referentie.

3.3.2 Beroepsbekwaamheid

Wanneer uw onderneming wettelijk verplicht is ingeschreven te staan in het beroeps- of handelsregister volgens de eisen van het land waar uw onderneming is gevestigd, vult u op de eigen verklaring het nummer in van de inschrijving in het handelsregister. Van de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving wordt gevraagd een kopie van dit uittreksel te overleggen. Deze kopie is niet ouder dan zes maanden gerekend vanaf de aanbestedingsdatum.

Uit de kopie blijkt wie uw onderneming voor de betreffende aanbesteding rechtsgeldig vertegenwoordigt. Wanneer uw onderneming niet verplicht is ingeschreven te staan bij het beroeps- of handelsregister of dat uit het uittreksel niet blijkt wie uw onderneming vertegenwoordigt, voegt u een verklaring of volmacht bij waaruit blijkt wie uw onderneming bij inschrijving vertegenwoordigt.

3.3.3 Eisen ten aanzien van de inschrijving in het Accountantsregister

De persoon of personen die door de inschrijver worden voorgedragen/aangewezen als eindverantwoordelijke(-n) voor uitvoering van de opdracht moeten (tenminste) ingeschreven zijn in het Accountantsregister. Van de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving wordt gevraagd een bewijs hiervan te overleggen.

3.4 Gunningscriteria

Nadat er uit de inschrijving is gebleken dat er geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn, de inschrijver voldoet aan de gestelde geschiktheidseisen en hetgeen is opgenomen in dit aanbestedingsdocument zal de inschrijving verder beoordeeld worden. De

beoordeling vindt plaats op basis van het gunningscriterium economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).

Bij de beoordeling van de inschrijvingen worden de navolgende gunningscriteria gehanteerd:

Gunnings-criterium	Hoofdcriteria	Subcriteria	Factor	Onderliggende criteria	Factor
EMVI	Prijs	3.4.1 Prijs	40%	Totale aanneemsom accountancy diensten	100%
	Kwaliteit	3.4.2 Plan van aanpak	40%	Samenstelling en continuïteit van het controleteam	10%
				Visie op de natuurlijke adviesfunctie	30%
				Controlefilosofie en -aanpak	30%
				Digitalisering van gegevens	10%
				Communicatieplan	20%
		3.4.3 Presentatie	20%	Presentatie	100%

De criteria worden gewaardeerd met een cijfer van 1 tot en met 10. Vervolgens worden deze scores gewogen volgens de hierboven aangeduide wegingsfactoren (score * % wegingsfactor = gewogen score). De som van de gewogen scores van de verschillende criteria vormt de totaalscore welke wordt afgerond op één decimaal. Op basis van deze afgeronde eindscore wordt het gunningsbesluit genomen.
In onderstaande paragrafen wordt de beoordelingsmethodiek per criterium nader toegelicht. In bijlage 5 is de beoordelingsmatrix die gehanteerd zal worden weergegeven.

3.4.1 Prijs

De inschrijver geeft door middel van het invullen en ondertekenen van het inschrijfbiljet prijs op voor de in dit aanbestedingsdocument bedoelde werkzaamheden. De prijs bevat alle kosten die nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden, inclusief overhead, uitvoeringskosten, reiskosten, algemene kosten, winst en risico, afschrijvingskosten en dergelijke. Uurtarieven worden door de inschrijver vermeld als netto uurtarieven. Een eventuele korting op (standaard) uurtarieven die de inschrijver wenst aan te bieden dient verdisconteerd te zijn in de aangeboden, netto uurtarieven.
Indien de inschrijver van mening is dat er in het interne controleplan zoals dat door de individuele organisaties wordt gehanteerd, wijzigingen moeten worden doorgevoerd, maakt dit tevens deel uit van de vaste jaarlijkse vergoeding. Aanvullende kosten in verband met aanpassingen aan het interne controleplan worden op generlei wijze vergoed.

Voor de beoordeling van de prijs is de 'Totale aanneemsom accountancy diensten (A+B)' voor alle deelnemende organisaties als vermeld op het inschrijvingsbiljet (bijlage 3) relevant. Hierin is op genomen de relevante 'Uurtarieven op afroep' zoals (eveneens) te vermelden op het inschrijvingsbiljet.

De prijs wordt beoordeeld op basis van een gewogen gemiddelde van het totaal van de 'Totale aanneemsom accountancy diensten' per organisatie.
De totale aanneemsom accountancy diensten bestaat uit een fixed price voor de interim controle plus jaarrekening (A) en uit een vast bedrag uurtarieven (B) per organisatie. Deze totalen worden opgeteld en als de te beoordelen (fictieve) inschrijfsom meegewogen. De gemiddelde inschrijfsom wordt hierbij gesteld op de score 6. Afwijkingen van 1% ten opzichte van het gemiddelde leidt tot een bijtelling of aftrek van 0,1 punt. De eindscore wordt afgerond op 1 decimaal.

Teneinde tot een 'Vast bedrag voor uurtarieven' te komen is er per discipline, op basis van fictieve opdrachten, een fictieve hoeveelheid uren vastgesteld. Deze hoeveelheden zijn gebaseerd op ervaringen (uit het verleden) van de gemeenten. Dit is weergegeven in onderstaand schema. Het 'vast bedrag uurtarieven wordt bepaald door de 'uurtarieven op afroep' die u op het inschrijfbiljet ingevuld heeft, te vermenigvuldigen met deze fictieve hoeveelheden. Er ontstaat een 'vast bedrag uurtarieven' (B) dat voor de beoordeling gebruikt gaat worden.

	Tarief €/uur	**uren opdracht**	**totaal € * uren**
partner	€	1	1* €
manager	€	5	5 * €
controleleider	€	10	10 * €
assistent	€	25	25 * €
btw specialist	€	2	2 * €
'Vast bedrag uurtarieven'			totaal B

De hierboven genoemde fictieve hoeveelheden zijn enkel opgenomen om te komen tot de fictieve 'Inschrijfsom' ter beoordeling. Er kunnen derhalve geen enkele rechten worden ontleend aan de weergegeven aantallen en hoeveelheden.

3.4.2 Plan van aanpak

Het gunningcriterium plan van aanpak wordt beoordeeld ten opzichte de vraagstelling in dit document. Er wordt per subgunningscriterium een score toegekend tussen de 1 en 10, waarbij het voldoen aan het aanbestedingsdocument wordt beoordeeld met een 6.

Naarmate de inschrijver meer blijk geeft van kunde en praktische gedetailleerdheid in de betreffende toelichtingen en (op onderdelen) een plan van aanpak opstelt dat specifiek is toegeschreven op en (goed) aansluit bij de individuele organisaties, zal een hoger rapportcijfer worden toegekend. Op dezelfde wijze kan ook een lager cijfer worden toegekend.

Bij de beoordeling van het plan van aanpak worden de navolgende subgunningscriteria gehanteerd:

- Samenstelling en continuïteit van het controleteam
- Visie op de natuurlijke adviesfunctie
- Controlefilosofie en -aanpak
- Digitalisering van gegevens
- Communicatieplan

De subcriteria worden gewaardeerd met een cijfer van 1 tot 10. Vervolgens worden deze scores gewogen volgens de hierboven aangeduide wegingsfactoren (score * % wegingsfactor = gewogen score). De som van de gewogen scores van de verschillende criteria vormt de totaal score voor het gunningscriterium "Plan van aanpak".

Samenstelling en continuïteit van het controleteam
In het plan van aanpak presenteert de inschrijver het controleteam dat zal worden ingezet in de individuele organisaties. Van alle in te zetten medewerkers wordt hun opleiding, kunde en ervaring vermeld. Het curriculum vitae van iedere medewerker wordt toegevoegd aan het plan van aanpak. Ieders rol in het controleteam wordt daarnaast toegelicht.

Minimaal is de partner / eindverantwoordelijke een RA en de manager / eerstverantwoordelijke is bij voorkeur een RA.

In het plan van aanpak wordt tevens beschreven hoe de samenstelling en continuïteit van het controleteam wordt geborgd gedurende de gehele contractperiode.

Visie op de natuurlijke adviesfunctie
In het plan van aanpak dient de inschrijver zijn visie op de natuurlijke adviesfunctie (als bedoeld in dit aanbestedingsdocument) te geven en de wijze waarop hieraan concreet invulling zal worden gegeven.

Aspecten die hierbij minimaal van belang zijn:

- De borging van kennis in de organisatie van de inschrijver;
- De adviesfunctie, waar het gaat om recente relevante ontwikkelingen op het vakgebied van de accountant;
- Pro-activiteit en creativiteit;
- Evaluatie en rapportage, waarin of waarmee (eventuele) wijzigingen van verslaggeving zullen worden aangegeven;
- (externe) communicatie;
- Signalering van nieuwe ontwikkelingen en of actualiteiten en hoe de communicatie hiervan verloopt naar de (audit)commissie/raad/bestuur en/of de gemeentelijke of ambtelijke organisatie;
- (Pro-actieve) informatievoorziening aan de raad en bestuur, onder andere uitleg en training.

Een en ander dient o.a. te worden aangetoond door middel van concrete praktijkvoorbeelden.

Controlefilosofie en -aanpak

In het plan van aanpak dient de inschrijver aan te geven, wat zijn controlefilosofie is en wat voor de individuele organisaties de controleaanpak concreet zal zijn. De controleaanpak is inclusief afrondingsproces en verwachte doorlooptijden.

Tevens worden de eisen en wensen van de inschrijver met betrekking tot de interne controle en de administratieve organisatie vermeld, zoals deze gelden bij de start van de overeenkomst, maar (daarnaast) ook gedurende de gehele contractsperiode. Hierbij wordt het effect van eventuele werkafspraken en de financiële en operationele consequenties aangegeven, als (een deel van) de werkafspraken niet nagekomen (zouden) worden.

Tevens dient de inschrijver aan te geven, wat hij verwacht van de interne (ambtelijke) organisatie van de individuele organisatie, gedurende de gehele contractsperiode. Het gaat hierbij met name om de scheidingslijn tussen controlewerkzaamheden die de inschrijver verricht en de werkzaamheden die door de individuele organisatie verricht (dienen te) worden. De verbijzonderde interne controlewerkzaamheden zoals deze door de organisaties worden uitgevoerd liggen vast in het intern controleplan.

Door de individuele organisaties wordt belang gehecht aan de mate van afstemming van de controlefilosofie en –aanpak op (de situatie van) de individuele organisatie en (daarmee) op de eventuele bevindingen tijdens de schouw. Daarnaast wordt belang gehecht aan rechtstreeks contact door de accountant met de ambtelijke organisatie tijdens de controle(s), maar wel op een gestructureerde wijze en (onder andere) daarmee een beperking van de belasting van de ambtelijke organisatie tijdens de uitvoering van de controlewerkzaamheden.

Digitale verwerking van gegevens

In de uitvoering van de accountantswerkzaamheden moeten de organisaties diverse documenten overleggen. Op dit moment moeten bepaalde documenten op papier worden aangeleverd. De organisaties wensen dat het aanleveren van documenten ten behoeve van de accountantswerkzaamheden zoveel mogelijk digitaal mag en kan geschieden, om een verdere effectiviteit en efficiëntie in de uitvoering te realiseren.

In het plan van aanpak dient de inschrijver aan te geven in hoeverre er gewerkt kan worden met digitale documenten bij de uitvoering van de accountantswerkzaamheden en welke consequenties dit concreet heeft voor de individuele organisatie.
Dit betekent dat er ten minste wordt aangegeven welke aan te leveren stukken door de individuele organisatie ten behoeve van de interimcontrole / jaarrekeningcontrole digitaal (en in welke vorm) kunnen worden aangeleverd ter volledige vervanging van het analoge (papieren) exemplaar. In geval stukken op papier moeten worden aangeleverd wordt aangegeven of deze in originele vorm of als kopie kunnen worden aangeleverd.

Communicatieplan

In de uitvoering van de accountantswerkzaamheden is het van belang dat er een goede communicatie is tussen de accountant en de individuele organisatie, zowel tussen de accountant en de ambtelijke organisatie, als tussen de accountant en de (audit)commissie/raad/bestuur.
In het plan van aanpak geeft de inschrijver middels een communicatieplan aan in welke mate de betrokken partijen vóór aanvang van de eerste werkzaamheden bij de start van de overeenkomst én tijdens de uitvoering van de werkzaamheden gedurende de looptijd van de overeenkomst, tijdig en goed geïnformeerd worden over de te nemen stappen in het gehele proces van de accountantswerkzaamheden (inclusief de natuurlijke adviesfunctie).

Score

De beoordeling vindt plaats op basis van '*schoolrapportcijfers*'. De beoordeling geschiedt door de beoordelingscommissie.
De rapportcijfers vertegenwoordigen de navolgende 'waarde' / 'kwalificaties':
1 = ontbreekt
2 = slecht
3 = ruim onvoldoende
4 = onvoldoende
5 = bijna voldoende
6 = voldoende
7 = ruim voldoende
8 = goed
9 = zeer goed
10 = uitmuntend

Indien onderdelen geen deel uitmaken van het ingediende plan van aanpak wordt dit onderdeel gewaardeerd met het cijfer 1.

Een onvoldoende (cijfer < 6) voor het plan van aanpak zal nimmer (kunnen) leiden tot gunning van de opdracht aan desbetreffende inschrijver.

<u>Beoordeling</u>
Voor de beoordeling zullen de leden van de beoordelingscommissie eerst afzonderlijk van elkaar de inschrijvingen beoordelen en dus de subgunningscriteria van het criterium plan van aanpak waarderen met een rapportcijfer tussen de 1 en 10. Vervolgens vindt er in teamverband een beoordeling plaats per inschrijving. De commissieleden bepalen gezamenlijk op basis van unanimiteit de waardering voor de subgunningscriteria plan van aanpak en toetsen deze aan de eerder gegeven individuele beoordeling van de commissieleden. Verschillen worden besproken en kunnen aanleiding zijn om een nadere toelichting te vragen aan de inschrijver op het desbetreffende aspect van zijn inschrijving. Dit om zeker te stellen dat de waardering op basis van de juiste informatie is toegekend.

De beoordelingscommissie bestaat uit medewerkers van de deelnemende gemeenten en GR. Per gemeente en GR wordt één (financieel deskundige) vertegenwoordiger gestuurd.

De beoordelingscommissie wordt bijgestaan door:
- Mw. M. Gouw-Louter (concerninkoper Bizob)
- Mw. A. Saric (concerninkoper Bizob)

Het gunningscriterium wordt beoordeeld ten opzichte van de vraagstelling in dit aanbestedingsdocument. Er wordt een score toegekend tussen de 1 en de 10, waarbij het voldoen aan het aanbestedingsdocument wordt beoordeeld met een 6.

3.4.3 Presentatie

De presentatie maakt een wezenlijk onderdeel uit van de beoordeling. De presentatie dient te worden gegeven door de (vaste) personen van het in te zetten controleteam. Zij zullen immers de daadwerkelijke dienstverlening gaan uitvoeren en zullen dan ook allen bij de presentatie aanwezig zijn.
Ten minste aanwezig bij de presentatie zijn dan ook de partner, de manager, de controleleider en de ICT-auditor.
Voor de presentatie zal 1 uur worden gereserveerd. Een kwartier voor de start van de presentatie zal het controleteam een casus worden voorgelegd. Bij de presentatie zal door het controleteam eerst een toelichting worden gegeven op het kwalitatieve gedeelte van de inschrijving. Vervolgens zal de casus worden besproken. Het laatste kwartier van de presentatie is gereserveerd voor het stellen van vragen.
De toelichting op de kwalitatieve aspecten zal door het beoordelingsteam niet apart worden beoordeeld maar wordt gebruikt als toetsing van de reeds gegeven cijfers. Een bijstelling van de cijfers naar aanleiding van de presentatie is wel mogelijk.

De presentaties zijn gepland op <datum>. De tijdstippen worden na sluitingsdatum van (indiening van) de inschrijvingen aan de inschrijvers bekend gemaakt.
Slechts inschrijvers die een geldige inschrijving hebben gedaan, zullen worden uitgenodigd voor de presentatie.

<u>Score</u>
De beoordeling vindt plaats op basis van '*schoolrapportcijfers*'. De beoordeling geschiedt door de beoordelingscommissie.
De rapportcijfers vertegenwoordigen de navolgende 'waarde' / 'kwalificaties':
1 = ontbreekt
2 = slecht
3 = ruim onvoldoende / enige ontbrekende onderdelen t.o.v. de vraag
4 = onvoldoende
5 = bijna voldoende
6 = voldoende / aanbieding voldoet aan de vraag
7 = ruim voldoende
8 = goed / aanbieding heeft enige meerwaarde

9 = zeer goed
10 = uitmuntend / aanbieding heeft optimale meerwaarde

Een onvoldoende (cijfer < 6) voor de presentatie zal nimmer (kunnen) leiden tot gunning van de opdracht aan desbetreffende inschrijver.

Beoordeling

Voor de beoordeling zullen de leden van de beoordelingscommissie eerst afzonderlijk van elkaar de presentaties (casus) beoordelen en het criterium presentatie waarderen met een rapportcijfer tussen de 1 en 10. Vervolgens vindt er in teamverband een beoordeling plaats per presentatie. De commissieleden bepalen gezamenlijk op basis van unanimiteit de waardering voor het gunningscriterium presentatie en toetsen deze aan de eerder gegeven individuele beoordeling van de commissieleden. Verschillen worden besproken en kunnen aanleiding zijn om een nadere toelichting te vragen aan de inschrijver op het desbetreffende aspect van zijn presentatie. Dit om zeker te stellen dat de waardering op basis van de juiste informatie is toegekend. De beoordelingscommissie zal voor de beoordeling van de presentatie aangevuld worden met maximaal twee Raadsleden per gemeente.

4 Wijze van inschrijven en in te dienen documenten

4.1 Algemeen

Algemene eisen

Een natuurlijk persoon of rechtspersoon kan slechts eenmaal inschrijven. Het is niet toegestaan om met meerdere ondernemingen binnen dezelfde holding- of moederbedrijf in te schrijven.

Zelfstanding inschrijven

Een inschrijver kan zelfstandig inschrijven. In dit geval gelden er naast de hierboven beschreven algemene eisen geen andere bepalingen.

Inschrijven in combinatie

Niet toegestaan

Inschrijving met onderaanneming

Niet toegestaan

Inschrijven vanuit een holding

Wanneer er wordt ingeschreven vanuit een holding mag geen ander bedrijf uit diezelfde holding (of de holding zelf) inschrijven. Wanneer de jaarrekening van de inschrijver geconsolideerd is moet de holding zich volledig en onvoorwaardelijk garant stellen voor de nakoming van de verplichtingen die uit de af te sluiten overeenkomst voortvloeien. Van de inschrijver met de economisch meest voordelige inschrijving wordt gevraagd de verklaring die als bijlage 4 bij dit aanbestedingsdocument is gevoegd door de holdingmaatschappij in te laten vullen en te laten ondertekenen.

4.2 Inschrijvingsopbouw en voorwaarden

De inschrijving moet volledig zijn en voldoen aan wat er door de aanbestedende dienst wordt gevraagd. Aan de inschrijving worden de volgende voorwaarden gesteld:

- alle gevraagde informatie wordt in de inschrijving opgenomen;
- de inschrijving voldoet aan de gestelde eisen;
- er zijn geen voorwaarden of voorbehouden verbonden aan de inschrijving;
- de inschrijving is in de Nederlandse taal gesteld;

- de gestelde open vragen in het programma van eisen/aanbestedingsdocument worden duidelijk, puntsgewijs en ondubbelzinning beantwoord;
- de inschrijving heeft een gestandsdoeningstermijn van minimaal drie maanden na aanbestedingsdatum in verband met de doorlooptijd van de besluitvorming;
- varianten zijn niet toegestaan;
- De aanbestedende dienst stelt geen vergoeding beschikbaar aan de inschrijvers voor het opstellen en indienen van een inschrijving;
- de inschrijving wordt ondertekend door een vertegenwoordiger van de onderneming die hiervoor bevoegd of gemachtigd is.

4.3 Indeling van de inschrijving

De inschrijving voldoet aan hetgeen door de aanbestedende dienst wordt gevraagd. De inschrijving bevat de volgende documenten:

Omschrijving
Ingevulde en ondertekende Eigen Verklaring
Plan van aanpak
Inschrijfbiljet

4.4 Indiening van de inschrijving

De inschrijving wordt digitaal ingediend via TenderNed. De inschrijver draagt er zorg voor dat verklaringen, bijlagen en overige onderdelen van de inschrijving op de juiste plaats in TenderNed worden geüpload. De digitale documenten worden in een algemeen toegankelijk format (bij voorkeur een open standaard) ingediend.

Op de ingediende documenten moet een duidelijke handtekening zichtbaar zijn.

5 Aanbestedingskader

5.1 Procedure

De aanbestedingsprocedure vindt plaats met inachtneming van de Aanbestedingswet 2012 (1 november 2012, Staatsblad 2012, 542). Deze wet ziet toe op een hernieuwde implementatie van de Europese Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG alsmede de Rechtsbeschermingsrichtlijnen (2007/66/EG), ter bevordering van de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en naleving van het aanbestedingsrecht.

De organisaties hebben ervoor gekozen om het project openbaar aan te besteden.

5.2 Publicatiemedium en digitale documenten

In deze aanbestedingsprocedure worden alle documenten digitaal via TenderNed ter beschikking gesteld. Wanneer er wordt gevraagd een digitale bijlage in te vullen, wordt het betreffende document door de aanbestedende dienst in Word of Excel aangeleverd. De inschrijvers zijn verplicht deze documenten te gebruiken. Het is niet toegestaan om zonder toestemming van de aanbestedende dienst wijzigingen in deze bijlagen aan te brengen.

5.3 Inlichtingen

Alle inschrijvers hebben de mogelijkheid om vragen te stellen. Vragen en/of opmerkingen kunnen alleen middels de TenderNed "vragen en antwoorden" module worden ingediend bij de aanbestedende dienst. Wanneer u gebruik maakt van de mogelijkheid tot het stellen van vragen, geef dan per vraag aan op welk document, paragraafnummer, paginanummer dan wel bijlage de betreffende vraag betrekking heeft.

Alleen vragen die uiterlijk 19 januari 2015 vóór 11.00 uur zijn ingediend worden meegenomen in de nota van inlichtingen. De aanbestedende dienst is voornemens deze nota uiterlijk 13 februari 2015 te publiceren op TenderNed.

De inschrijvers hebben de mogelijkheid om de individuele gemeenten te bezoeken (te schouwen) en daarmee inzage te krijgen in de opzet van AO/IC van de desbetreffende organisatie. Tijdens de schouw kunnen de documenten, maar kunnen bijvoorbeeld ook de wijze van vastlegging van de IC bevindingen, de laatste interimcontrole en jaarrekeningcontrole (inclusief managementletter en verslag van bevindingen), het interne controleplan en de balansmappen worden ingezien. Indien de inschrijver tijdens de schouw meer documenten dan hierboven genoemd wil inzien zal daar door de gemeente in alle redelijkheid aan worden meegewerkt. Dit geschiedt echter enkel op

aangeven van de accountant. Door de individuele gemeenten te schouwen geeft de opdrachtgever de inschrijvers de mogelijkheid om de controle aanpak en het prijsaanbod aan te passen aan de bevindingen tijdens de schouw in het uiteindelijke plan van aanpak met als onderdeel de controle aanpak en het uiteindelijke prijsaanbod, als onderdeel van de uiteindelijke aanbieding.

Voor de schouw staat in beginsel een half dagdeel per inschrijver per gemeente gereserveerd. Wenst u gebruik te maken van de mogelijkheid tot schouwing dan kunt u dit aangeven aan de contactpersoon zoals genoemd in bijlage 7 van dit aanbestedingsdocument.

De schouw is bedoeld een getrouw beeld van de opzet van AO/IC van de individuele organisatie te vormen op basis van inzage van relevante documenten. Het is dan ook niet toegestaan om tijdens de schouw vragen te stellen. Vragen worden enkel via de nota van inlichtingen beantwoord.

5.4 Inschrijving

De digitale inschrijving is uiterlijk 19 februari 2015 vóór 11.00 uur via TenderNed ingediend. De inschrijving zal door de aanbestedende dienst in een digitale kluis worden bewaard. De digitale kluis wordt op 19 februari 2015 om 11.00 uur vrijgegeven aan de aanbestedende dienst.

Inschrijvingen die na het aanbestedingstijdstip via TenderNed worden aangeboden worden geweigerd. Een andere wijze van indienen dan digitaal via TenderNed is niet toegestaan. Deze inschrijvingen worden niet in behandeling genomen en ongeldig verklaard. Het risico van systeem- en internetstoringen ligt geheel bij de inschrijver.

De inschrijvers hebben de mogelijkheid om de inschrijving in te trekken tot het moment van aanbesteding.

5.5 Aanbesteding

De aanbesteding vindt plaats op het in paragraaf 1.8 genoemde adres. De digitale kluis wordt door twee personen geopend. Een openbare aanbestedingszitting vindt niet plaats. De inschrijvers ontvangen op zo kort mogelijke termijn een proces verbaal van aanbesteding.

5.6 Beoordeling en gunning

De beoordeling van de inschrijvingen wordt uitgevoerd door een van tevoren vastgestelde beoordelingscommissie. Op basis van het door de beoordelingscommissie opgestelde gunningsadvies nemen de organisaties een gunningsbesluit. Het gunningsbesluit zal aan alle inschrijvers via TenderNed bekend gemaakt worden.

5.7 Niet gunnen

De organisaties zijn niet verplicht de overeenkomst te gunnen. De individuele organisaties nemen een dergelijk besluit bij hoge uitzondering. Inschrijvers hebben geen recht op vergoeding van gemaakte kosten of van geleden schade.

5.8 Gelijke stand

Wanneer twee of meer inschrijvers exact dezelfde eindscore hebben behaald en om die reden voor gunning van de overeenkomst in aanmerking komen, wordt de overeenkomst gegund aan de inschrijver die de hoogste score heeft behaald op het onderdeel plan van aanpak.

Wanneer er vervolgens twee of meer inschrijvers voor gunning van de overeenkomst in aanmerking komen bepaalt het lot aan wie van hen de overeenkomst wordt gegund. De betreffende inschrijvers worden tijdig op de hoogte gesteld dat er een loting plaatsvindt, waar en wanneer deze plaatsvindt en door wie de loting wordt voltrokken. De betreffende inschrijvers zijn bevoegd daarbij in persoon of bij gemachtigde aanwezig te zijn.

5.9 Rechtsbescherming

Inschrijvers die niet in aanmerking komen voor gunning van de overeenkomst ontvangen een motivatie van de redenen tot afwijzing. De aanbestedende dienst hanteert een periode van twintig dagen vanaf het bekendmaken van de gunningsbeslissing aan de inschrijvers totdat de overeenkomst definitief wordt gegund. Als binnen die termijn een kort geding tegen de gunningsbeslissing aanhangig is gemaakt, wordt in eerste beginsel de definitieve overeenkomst, in afwachting van de uitspraak van de rechter, opgeschort. Indien de inschrijver niet binnen deze termijn een kort geding aanhangig maakt, dan wordt geacht dat de inschrijver afstand heeft gedaan van dit recht en is de inschrijver niet-ontvankelijk in zijn vorderingen, wanneer de inschrijver alsnog een kort geding aanhangig maakt.

Op deze aanbesteding is Nederlands recht van toepassing. Geschillen die ontstaan naar aanleiding van deze aanbesteding worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement Oost-Brabant.

5.10 Klachtenregeling

De aanbestedende dienst stelt geen eigen klachtenmeldpunt in. Ondernemers die desondanks een klacht willen indienen, kunnen zich wenden tot de Nationale Commissie van Aanbestedingsexperts. De klachtenprocedure staat nader uitgewerkt op de website van de Commissie van Aanbestedingsexperts.

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 945204

Onderwerp: inkoopstrategie accountancydiensten 2015-2016

Aan de raad

Inleiding

De gemeenteraad is belast met het aanwijzen van de accountant ten behoeve van de uitvoering van de controle van de Jaarrekening. Het contract met de huidige accountant van de gemeente Gemert-Bakel loopt af na de controle van Programmarekening 2014.
In gezamenlijkheid met de Peel-gemeenten wordt een aanbesteding georganiseerd om te komen tot een nieuw accountancy contract, waarbij alle Peelgemeenten en de gemeenschappelijke regeling Peel 6.1 dezelfde accountant kiezen voor een periode van 2 jaar (met mogelijke verlenging van 2 keer 1 jaar). Eerste formele stap in het traject is het vaststellen van de inkoopstrategie

Beslispunten

1. Vaststellen van de inkoopstrategie ten behoeve van het aanbesteden van de gemeentelijke accountant met ingang van het boekjaar 2015.
2. Twee raadsleden benoemen tot lid van het beoordelingsteam om te komen tot een nieuwe accountant met ingang van het boekjaar 2015

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Raadscommissie Commissie Algemene Zaken, Financiën en Vastgoed d.d. 19 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Past in het streven om in het kader van Peel 6.1 te komen tot een krachtige samenwerking die taken op pakt tegen minder kosten.
Hiermee wordt beoogd dat de controle op de jaarrekening voor de zes Peelgemeenten en de GR met ingang van het boekjaar 2015 door dezelfde accountant geschiedt.

Beoogd effect
Met het vaststellen van de Inkoopstrategie en het benoemen van twee raadsleden in het beoordelingsteam wordt een eerste stap gezet om te komen tot het gezamenlijk aanbesteden van accountancydiensten voor de zes Peelgemeenten èn de gemeenschappelijke regeling Peel 6.1. Dit ten behoeve van de controle op de jaarrekening vanaf boekjaar 2015. Elke gemeente en de GR dient hiervoor een afzonderlijk besluit te nemen.

Duurzaamheid
nvt

Argumenten
1.1 Een belangrijk onderdeel van de samenwerking Peel 6.1 is het contracteren van de accountant die de controletaken voor zowel de gemeenschappelijke regeling als de deelnemende gemeenten uit gaat voeren. Hiervoor wordt een Europese aanbestedingsprocedure gestart om te komen tot één accountant voor 2 jaar met de mogelijkheid tot verlenging (van 2 maal 1 jaar).
1.2 Het voordeel van het gezamenlijk aanbesteden is dat de afstemming bij de controles tussen organisaties onderling, waaronder de gemeenschappelijke regeling, efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Bovendien is het hebben van één accountantskantoor binnen Peel 6.1 van toegevoegde waarde wanneer er verder samengewerkt gaat worden binnen de bedrijfsvoering processen.
1.3 Om te kunnen beginnen met de aanbesteding van de accountant dienen de Inkoopstrategie en het Programma van Eisen te worden vastgesteld.
Op grond van artikel 2 van de Controleverordening gemeente Gemert-Bakel dient de raad dit Programma van Eisen vast te stellen. Later dit jaar wordt aan uw raad een voorstel voorgelegd Vervolgens zal het aanbestedingsproces worden opgestart wat ertoe zal leiden dat in het eerste kwartaal 2015 de accountant per raadsbesluit kan worden benoemd.

2.1 Met het benoemen van 2 raadsleden per deelnemende gemeente/leden stuurgroep GR wordt de mogelijkheid gecreëerd om de raden/GR maximaal te betrekken in het proces dat moet leiden tot het aanwijzen van één accountant voor de Peel 6.1 (incl. GR). Zij zullen zitting hebben in het team dat de presentaties van de accountants die participeren in de aanbesteding.

Kanttekeningen
1.1 Gestreefd wordt om te komen tot het contracteren van één accountant voor de Peel-gemeenten en de GR. Dit betekent dat alle gemeenten en de GR apart hiermee moeten instemmen. Indien één gemeente om welke reden dan ook afhaakt, zal het proces worden doorgezet met die gemeenten en GR die wel instemmen.

2.1 Concreet betekent dit dat zij twee dagen beschikbaar moeten zijn voor het bijwonen/beoordelen van de presentaties.

Financiën
Het vaststellen van de inkoopstrategie heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering
Vaststellen Programma van Eisen voor periode 2015 – 2016 (wordt voorbereid na vaststelling Inkoopstrategie 2015 – 2016)
Aanbesteding
Keus accountant (door beoordelingsteam)
Benoeming accountant voor periode 2015 – 2016 (door de gemeenteraad)

Bijlagen
Inkoopstrategie ‘accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke regeling van Peel 6.1’

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 11 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
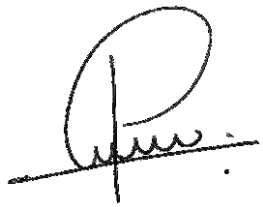	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

gemeente Gemert-Bakel

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 11 december 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 977160

Onderwerp: Vaststellen programma van eisen aanbesteding accountant, periode 2015-2016

Aan de raad

Inleiding
Op basis van de controleverordening is de gemeenteraad bevoegd om een accountant te benoemen. In gezamenlijkheid met de Peel-gemeenten wordt een aanbesteding georganiseerd om te komen tot een nieuw accountancy-contract, waarbij alle Peelgemeenten en de Gemeenschappelijke regeling dezelfde accountant kiezen voor een periode van 2 jaar (met mogelijke verlenging van 2 keer 1 jaar). De eerste formele stap is het vaststellen van de inkoopstrategie. Dit gebeurt tevens in de raadsvergadering van 11 december a.s., samen met de tweede formele stap, het vaststellen van het Programma van Eisen en de concept overeenkomst. Tevens worden specifieke inkoopvoorwaarden van toepassing verklaard.

Beslispunten

1. Het Programma van Eisen aanbesteding accountant, periode 2015-2016, vast te stellen;
2. Voor dit inkooptraject specifieke inkoopvoorwaarden van toepassing te verklaren;
3. Concept overeenkomst vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie algemene zaken, financiën en vastgoed d.d. 19 november 2014

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma
inkoopstrategie accountancydiensten 2015-2016

Beoogd effect
Gezamenlijk met alle Peel gemeenten en de Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1 accountantsdiensten in kopen voor de periode 2015 - 2016

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Argumenten
Een belangrijk onderdeel van de samenwerking Peel 6.1 is het contracteren van de accountant die de controletaken voor zowel de gemeenschappelijke regeling als de deelnemende gemeente uit gaat voeren. Hiervoor wordt een Europese aanbestedingsprocedure gestart om te komen tot één accountant voor 2 jaar met de mogelijkheid tot 2 maal 1 jaar verlenging.

Om te kunnen beginnen met de aanbesteding van de accountant dienen de Inkoopstrategie, het Programma van Eisen en de Algemene Inkoopvoorwaarden te worden vastgesteld. Op grond van artikel 2 van de Controleverordening is de raad bevoegd tot het inkopen van accountancydiensten. Vervolgens zal het aanbestedingsproces worden opgestart wat ertoe zal leiden dat uiterlijk medio 2015 de accountant per raadsbesluit kan worden benoemd.

In de raadsvergadering van 11 december 2014 wordt de inkoopstrategie vastgesteld en worden twee leden benoemd die deelnemen in het beoordelingsteam.

Inmiddels zijn ook het Programma van Eisen en de concept overeenkomst klaar en deze kunnen worden vastgesteld. Omdat het gaat om een gezamenlijke inkoop is het van belang dat alle inkopende partijen gelijke inkoopvoorwaarden hanteren. Voor dit inkooptraject wordt voorgesteld om de bijgesloten algemene inkoopvoorwaarden van toepassing te verklaren. De afwijkingen tussen de standaard inkoopvoorwaarden van onze gemeente en de inkoopvoorwaarden zoals ze nu van toepassing worden verklaard zijn trouwens verwaarloosbaar omdat ze beide zijn gebaseerd op de inkoopvoorwaarden zoals Bizob die in het verleden heeft geadviseerd

Het voordeel van het gezamenlijk aanbesteden is dat de afstemming bij de controles tussen organisaties onderling, waaronder de gemeenschappelijke regeling, efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Bovendien is het hebben van één accountantskantoor binnen Peel 6.1 van toegevoegde waarde wanneer er verder samengewerkt gaat worden binnen Peel 6.1.

Gestreefd wordt om te komen tot het contracteren van één accountant voor de Peel 6.1-gemeenten en de GR. Dit betekent dat alle gemeenten en de GR apart hiermee moeten instemmen. Indien één gemeente om welke reden dan ook afhaakt, zal het proces worden doorgezet met die gemeenten en GR die wel instemmen. De genoemde voordelen kunnen daardoor deels teniet worden gedaan.

Kanttekeningen
Pas bij het benoemen van de accountant wordt duidelijk wat het aanbestedingsresultaat is. Uitgangspunt is echter dat gezamenlijke aanbesteding efficiënter zal zijn, dan dat elke gemeente en GR dit voor zichzelf doet (het afstemmen van processen vergemakkelijkt de controle door de accountant).

Vervallen "oude" regelgeving
--

Uitvoering
Medio 2015 zal een raadsbesluit voorgelegd worden om een accountant te benoemen voor de periode 2015 – 2016.

Bijlagen
Aanbestedingsdocument (Programma van Eisen)
Algemene Inkoopvoorwaarden
Concept overeenkomst

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 11 november 2014

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
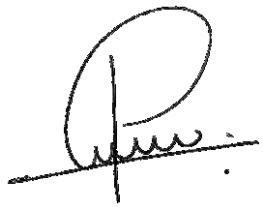	
A.A.T.G. Jansen MBA	Drs. J. van Zomeren

Concept Overeenkomst

"Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1"

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Overeenkomst inzake Accountantscontrole gemeente xxx

De ondergetekenden:

1. De gemeente xxx, zetelend aan <adres> te Xxx, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester <naam>, hierna te noemen (ook): 'de gemeente'

en

2. <naam partij>, gevestigd te xxx, kantoorhoudende aan de <adres> te xxx, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <naam>, hierna (ook): 'de contractant;

Hierna tevens gezamenlijk te noemen: 'partijen'

In aanmerking genomen dat:

- de gemeente op <datum> een Europese aankondiging heeft geplaatst met kenmerk BIZOB-2014-AS-BU-003, voor het aangaan van een overheidsopdracht met betrekking tot de accountantscontrole voor de gemeente.
- dat de eisen voor het indienen van aanbiedingen zijn vastgelegd in het aan deze overeenkomst gehechte aanbestedingsdocument "Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1".
- er door geïnteresseerde marktpartijen inlichtingen zijn ingewonnen, waarvan op <datum> een aan deze overeenkomst gehechte nota van inlichtingen is opgemaakt.
- op <datum> de aanbesteding van de overheidsopdracht heeft plaatsgevonden en dat de contractant een aan deze overeenkomst gehechte aanbieding heeft gedaan.
- deze aanbieding de economisch meest voordelige inschrijving voor de overheidsopdracht betrof.
- de gemeente op d.d. <datum> het gunningsbesluit van de overeenkomst aan de contractant heeft uitgesproken.
- partijen hun rechten en plichten met betrekking tot uitvoering van de accountantscontrole werkzaamheden in onderhavige overeenkomst wensen vast te leggen.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1 Opdracht accountantscontrole

1. De gemeente geeft opdracht aan de contractant, hetgeen door de contractant wordt aanvaard, tot:
   - certificerende functie gericht op het verstrekken van (goedkeurende) verklaringen bij de jaarrekening voor het onderdeel getrouwheid en rechtmatigheid en bij (deel) verantwoordingen;
   - de natuurlijke adviesfunctie, voortvloeiend uit en verbonden met de certificerende functie;
   - de controlerende functie met betrekking tot niet financiële informatie.
2. Uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de accountantscontrole door de contractant als bedoeld in lid 1 van dit artikel geschiedt onder de voorwaarden en bedingen van deze overeenkomst en haar bijlagen.

Artikel 2 Duur van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van twee (2) jaren, startdatum is boekjaar 2015 (het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar: 01-01-2015 tot en met 31-12-2015).
2. Na het verstrijken van de looptijd van de overeenkomst kan de gemeente eenzijdig, twee (2) keer, de overeenkomst verlengen met één (1) jaar. Indien de gemeente geen gebruik wil maken van deze verlengingsoptie laat zij dit uiterlijk 3 maanden voor het einde van het contractjaar schriftelijk aan de contractant weten.

Artikel 3 Algemene (inkoop)voorwaarden

1. Op deze overeenkomst zijn de "Algemene inkoopvoorwaarden 2013 voor leveringen en diensten" van toepassing (later: inkoopvoorwaarden).
2. De algemene (verkoop-)voorwaarden van de contractant zijn door partijen uitdrukkelijk niet van toepassing verklaard op onderhavige overeenkomst.

Artikel 4 Prijzen

1. De door de gemeente aan de contractant verschuldigde vergoeding is weergegeven in onderstaande tabellen waarmee de contractant heeft ingeschreven. Een en ander zoals volgt uit de inschrijving die als bijlage 3 aan deze overeenkomst is gehecht.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Gemeente Xxx

Interim controle plus controle jaarrekening	Tarief per uur excl. btw	uren gemeente Xxx	Totaalbedrag (fixed price) excl. btw
Uurtarief partner/ eindverantwoordelijke	€ x,-	x	€ x,-
Uurtarief manager	€ x,-	x	€ x,-
Uurtarief controleleider	€ x,-	x	€ x,-
Uurtarief assistent	€ x,-	x	€ x,-
Uurtarief ICT-auditor	€ x,-	x	€ x,-
Fixed price per jaar (ex BTW)			€ x,- (A)

fictieve opdracht	Uurtarieven op afroep
Uurtarief partner/ eindverantwoordelijke	€ x,-
Uurtarief manager	€ x,-
Uurtarief controleleider	€ x,-
Uurtarief assistent	€ x,-
Uurtarief btw specialist	€ x,-

De bedragen zijn exclusief btw en inclusief reis- en verblijf-, administratiekosten, overhead, reprokosten, verschotten van personen die ingeschakeld worden bij de uitvoering van opdrachten etc.

2. De interim-controle, de controle van de jaarrekening (inclusief SiSa verantwoording en inclusief maximaal *drie (3)* speerpunten vastgesteld door de Raad) en de (invulling van de) natuurlijke adviesfunctie vindt plaats op basis van een vaste jaarlijkse vergoeding. Deze vaste jaarlijkse vergoeding inclusief de bijbehorende uurtarieven geldt voor de gehele contractperiode inclusief het verlengingsjaar. Er zal dan ook geen indexering van de vaste jaarlijkse vergoeding en de bijbehorende uurtarieven plaatsvinden. Indien het pakket van werkzaamheden substantiële wijzigingen ondergaat, o.a. door gemeentelijke samenwerking en / of organisatiewijzigingen waardoor bijstelling van de tarieven noodzakelijk is, stellen partijen in overleg een bijstelling van de prijs vast op basis van een open calculatie van meer- en minderwerk. Van een substantiële wijziging is sprake als er structureel meer- of minderwerk is van boven de marge van 10%.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Artikel 5 Facturatie en betaling

1. Facturatie en betaling van de vaste jaarlijkse aanneemsom voor de accountancy diensten vindt uitsluitend plaats op basis van verrichte werkzaamheden conform onderstaand betalingsschema:
   - 50% ineens na afronding managementletter;
   - 50% ineens na afronding accountantsverklaring
2. Facturatie en betaling van overige werkzaamheden door de dienstverlener vindt plaats maandelijks achteraf na afronding van die werkzaamheden, middels één (verzamel)factuur.

Artikel 6 Beroeps- en gedragsregels

1. Gedurende de looptijd van de overeenkomst zal de accountant, in geval van dienstverlening aan andere (potentiële) cliënten, bij (potentieel) conflicterende belangen ten opzichte van die van de gemeente, integer handelen met in acht neming van wet- en (beroeps-)regelgeving.
2. In afwijking van artikel 2.4 van de inkoopvoorwaarden voert contractant de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps-) regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. De gemeente zal de daaruit voorvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren.
3. De contractant houdt een werkdossier aan met daarin kopieën van relevante stukken, welk dossier eigendom is van contractant.

Artikel 7 Aansprakelijkheid

1. In geval de contractant – al dan niet van rechtswege – in verzuim is, is de contractant aansprakelijk voor alle schade die door de gemeente wordt geleden voortvloeiende uit de uitvoering van de werkzaamheden, ingevolge deze overeenkomst. Deze bepaling is ook van toepassing wanneer de schade het gevolg is van het niet naleven van wetgeving of van een gebrek in de uitvoering van de overeenkomst. Dit alles ongeacht het feit of de schade veroorzaakt is door contractant zelf en/of zijn personeel dan wel degenen die door contractant op welke andere wijze dan ook bij de uitvoering van de opdracht zijn betrokken.
2. *De in het kader van de overeenkomst door de contractant te vergoeden schade, ongeacht de grondslag (waaronder tevens begrepen aanspraken uit hoofde van, garantieverplichtingen en vrijwaringen), is per gebeurtenis beperkt tot een bedrag van drie maal het jaarlijks honorarium De gemeente zal haar eventuele vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend uitoefenen tegen contractant en niet tegen (bestuurders van) members/vennoten,*

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

bestuurders of werknemers van contractant of door contractant ingeschakelde derden c.q. hulppersonen.

Artikel 8 Tussentijdse beëindiging

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 12 van de inkoopvoorwaarden is de gemeente gerechtigd de overeenkomst tussentijds schriftelijk direct te (laten) beëindigen indien de contractant jegens gemeente toerekenbaar tekortschiet in het nakomen van zijn verplichtingen en contractant niet binnen een redelijke termijn na ingebrekestelling alsnog correct nakomt.
2. Gemeente is in bovenstaande geval en in geval van het bepaalde in artikel 12 van de inkoopvoorwaarden, tevens gerechtigd haar betalingsverplichtingen op te schorten en/of uitvoering van de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk aan derden op te dragen, zonder dat gemeente tot enige schadevergoeding gehouden is, onverminderd eventuele aan gemeente verder toekomende rechten, daaronder inbegrepen het recht van gemeente op volledige schadevergoeding.

Artikel 9 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen (daaronder inbegrepen geschillen die slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd) die naar aanleiding van deze overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter in het arrondissement Oost-Brabant.

Artikel 10 Algemene bepalingen

1. Wijzigingen van deze overeenkomst, alsmede aanvullingen daarop, zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.

Artikel 11 Bijlagen en rangorde

1 De navolgende documenten maken integraal onderdeel uit van deze overeenkomst en zijn als bijlage bij deze overeenkomst gevoegd:

- Bijlage 1: "Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1"
- Bijlage 2: Nota van inlichtingen d.d. <datum>;
- Bijlage 3: Inschrijving xxx;
- Bijlage 4: Inkoopvoorwaarden.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

2 In geval van tegenstrijdigheden tussen de documenten die integraal onderdeel uitmaken van deze overeenkomst, wordt de navolgende rangorde gehanteerd:

1. Deze overeenkomst;
2. De nota van inlichtingen;
3. Het aanbestedingsdocument;
4. De inkoopvoorwaarden;
5. De inschrijving.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt

Plaats:	Plaats:
Datum:	Datum:
De gemeente	De contractant
Voor deze:	Voor deze:
<naam>	<naam>
……	……

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Bijlage 1: Aanbestedingsdocument

"Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond, gemeente Laarbeek, gemeente Someren en Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1"

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Bijlage 2: Nota van inlichtingen d.d.

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Bijlage 3: Inschrijving

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Bijlage 4: Inkoopvoorwaarden

paraaf gemeente: ……

paraaf contractant: ……

Inkoopstrategie

"Accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond (incl. Werkplein regio Helmond), gemeente Laarbeek, gemeente Someren, Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1"

Dit stuk is vertrouwelijk en niet bestemd voor de openbaarheid omdat het concurrentiegevoelige informatie bevat.

Kenmerk:	Versie:	Status:
BIZOB-2014-AS-BU-004	2.0 1 september 2014	Definitief

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond (incl. Werkplein regio Helmond), Laarbeek, Someren, Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 (GR) zijn voornemens om de accountantscontrole werkzaamheden samen in te kopen. De huidige overeenkomsten voor de accountantscontrole eindigen alle van rechtswege na de controle van de jaarrekening 2014. Vanaf boekjaar 2015 moet een nieuwe overeenkomst voor de accountantscontrole werkzaamheden worden afgesloten voor de eerdergenoemde organisaties.

1.2 Opbouw inkoopstrategie

Deze inkoopstrategie is opgesteld om een juiste afweging te maken in keuzes met betrekking tot de selectie van de accountant die de accountantscontrole werkzaamheden gaat uitvoeren. Hiervoor wordt eerst een omschrijving gegeven van de huidige situatie en worden de te bereiken doelen inzichtelijk gemaakt. Door een analyse van markt- en productfactoren en de juridische kaders wordt gekomen tot een inkoop- en contractvorm. Daarnaast wordt gekeken hoe de maatschappelijke doelen van de organisatie in het inkooptraject verwerkt kunnen worden. Als laatste wordt ingegaan op de organisatorische aspecten van het inkooptraject, zoals de teamsamenstelling en de planning.

2 Huidige situatie en doelstelling

2.1 Huidige situatie

In onderstaand overzicht zijn de huidige accountants per organisatie vermeld.

Organisatie	Huidige accountant	Start overeenkomst	Einde overeenkomst
Gemeente Asten	Ernst & Young	2014	2014 (2015)
Gemeente Deurne	Deloitte	2012	2014 (2015)
Gemeente Gemert-Bakel	Ernst & Young	2014	2014 (2015)
Gemeente Helmond	Deloitte	2010	2014
Werkplein regio Helmond	Deloitte	2011	2014 (2015)
Gemeente Laarbeek	Ernst & Young	2014	2014 (2015)
Gemeente Someren	Ernst & Young	2014	2014 (2015)

Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

In de huidige overeenkomsten worden de controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening (inclusief interim-controle) afgerekend middels een vast jaarbedrag (inclusief de natuurlijke adviesfunctie). Voor een aantal deelverklaringen (niet bij alle organisaties) en voor de uurtarieven in geval van overige (advies)werkzaamheden zijn vaste verrekenprijzen afgesproken.

De huidige kosten van de deelnemende organisaties voor de controle van de jaarrekening zijn hierboven weergegeven. De kosten over de afgelopen drie (boek)jaren zijn als volgt:

Gemeente Asten

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 23.250	€ 22.750	€ 22.750
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ 7.900	5.500	9.871
Totaal	€ 31.150	€ 28.250	€ 26.871
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (16.447 inwoners)	€ 1,41	€ 1,38	€ 1,38*

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

* niet alle facturen reeds verwerkt

Gemeente Deurne

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 50.000	€ 39.000	€ 28.000
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ 31.000	€ 29.000	€ 24.000
Totaal	€ 81.000	€ 68.000	€ 52.000
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (31.666 inwoners)	€ 1,58	€ 1,23	€ 0,88

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

Gemeente Gemert-Bakel

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 103.766	€ 56.647	€ 48.500
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ 83.863	€ 95.479	€ 19.056
Totaal	€ 187.629	€ 152.126	€ 67.556
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (29.311 inwoners)	€ 3,54	€ 1,93	€ 1,65

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

Gemeente Helmond

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 63.000	€ 63.900	€ 48.200
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle Werkplein regio Helmond	€ 27.200	€ 28.800	€ 42.600
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ 42.900	€ 93.900	€ 112.400
Totaal	€ 105.900	€ 157.800	€ 160.600
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (89.258 inwoners)	€ 0,71	€ 0,72	€ 0,54

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

Gemeente Laarbeek

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 22.300	€ 23.400	€24.000
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ 4.300	€ 13.375	€ 4.690
Totaal	€ 26.600	€ 36.775	€ 28.690
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (21.805 inwoners)	€ 1,02	€ 1,07	€ 1,10

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

Gemeente Someren

Type kosten	Boekjaar 2011	Boekjaar 2012	Boekjaar 2013
Controle jaarrekening, inclusief interim-controle	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Overige adviesdiensten, inclusief deelverklaringen buiten SiSa	€ -	€ 9.000	€ 8.000
Totaal	€ 23.000	€ 32.000	€ 31.000
Kosten *controle jaarrekening* per inwoner (18.686 inwoners)	€ 1,23	€ 1,23	€ 1,23

De opgegeven bedragen zijn exclusief btw. De inwoners aantallen zijn vastgesteld op 01-01- 2014.

Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1

Voor de Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 zijn nog geen gegevens beschikbaar.

Recente aanbesteding Kempengemeenten

In 2013 heeft de aanbesteding plaatsgevonden ten behoeve van de accountantscontrole voor vier (4) van de vijf (5) Kempengemeenten inclusief de (GR) Samenwerking Kempengemeenten. Op basis van deze aanbesteding(en) (boekjaar 2014 en verder) door Bizob is gebleken dat de huidige tarieven voor de controle van de jaarrekening (inclusief interim-controle) ongeveer € 1,35 – € 1,45 per inwoner bedragen voor de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel met ca. 18.000 – 19.000 inwoners en € 1,95 voor Reusel-De Mierden (12.500 inwoners). Wanneer bijvoorbeeld wordt uitgegaan van minimaal € 30.000 per gemeente voor de kosten van de interim-en jaarrekeningcontrole bij een totaal aantal inwoners van 86.000 zou het tarief per inwoner uitkomen op € 1,75. De basis voor het minimum bedrag van € 30.000 wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht.

2.2 Doelstelling

Het doel van de aanbesteding is het in gezamenlijkheid selecteren van één (1) ervaren en geschikte accountant die de controlewerkzaamheden vanaf boekjaar 2015 uitvoert conform het gestelde in de aanbestedingsstukken. Door het selecteren van één (1) accountantskantoor zal de afstemming bij de controles tussen organisaties onderling, waaronder de Gemeenschappelijke Regeling, efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Bovendien is het hebben van één accountantskantoor binnen Peel 6.1 van toegevoegde waarde wanneer er verder samengewerkt gaat worden binnen de bedrijfsvoering.

3 Product, markt en kosten

3.1 Productfactoren

De accountantscontrole werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit:

- controle van de jaarrekening overeenkomstig wettelijke bepalingen, in achtnemend de controle verordening van de gemeente;
- de controle van deelverantwoordingen;
- eventuele aanvullende diensten.

De kwaliteit van de dienstverlening wordt hierbij voornamelijk bepaald door het controleteam. Hierbij gaat het niet alleen om de kwaliteit van de stukken, maar ook hoe deze tot stand komen en de daarbij behorende samenwerking met de gemeente. Dit bepaalt in hoge mate de tevredenheid van de klant.

De accountantscontrole bij gemeenten moet voldoen aan diverse wettelijke kaders. Daar deze wettelijke kaders voor iedere gemeente in Nederland gelijk zijn is er sprake van een generiek product.

3.2 Marktaspecten

Uit de (Europese) openbare aanbestedingen die tot op heden binnen Bizob verband zijn gehouden kan geconcludeerd worden dat noch buitenlandse partijen noch kleine (lokale) partijen inschrijven. Om in te kunnen schrijven is kennis nodig van de Nederlandse overheidswetgeving, plus ervaring met het verlenen van accountantsdiensten voor Nederlandse overheden. Beide type partijen, buitenlandse accountants en kleine Nederlandse bureaus, ontbreekt het aan deze kennis en ervaring. De Nederlandse overheidsmarkt is voor deze partijen ook niet lucratief genoeg om zich deze kennis en ervaring eigen te maken.
Ook is in het verleden bij (Europese) openbare aanbestedingen gebleken dat slechts van drie partijen een inschrijving werd ontvangen. Dit zijn Deloitte, Ernst & Young en Price Waterhouse Coopers. KPMG heeft als politiek dat zij alleen inschrijft bij gemeenten met een inwoneraantal van meer dan 100.000 inwoners.
In 2013 is eveneens gebleken op basis van gesprekken met PWC dat ook zij hun strategie hebben gewijzigd en zich enkel nog richten op gemeenten met 50.000 inwoners of meer. Zij zijn dan ook enkel nog geïnteresseerd om een inschrijving te doen als het totaal van de inwoners van onderhavige opdracht dit aantal van 50.000 inwoners overschrijdt.

Baker Tilly Berk is als relatief nieuwe partij een paar jaar geleden op de gemeentelijke markt verschenen. In de afgelopen jaren hebben zij voldoende gemeentelijk ervaring opgebouwd bij ca. 25 gemeenten. In 2013 zijn zij onder andere benoemd door de gemeente Beverwijk, gemeente Millingen aan de Rijn, gemeente Buren, gemeente Maasdriel, gemeente Barneveld en gemeente Zaltbommel. Zij willen graag hun werkgebied uitbreiden naar Zuid-Oost Brabant, zoals is gebleken bij de aanbesteding(en) in Kempenverband. Binnen Bizob verband zijn zij recent betrokken geweest bij het opstellen van een advies inzake het voormalige gemeentelijke woningbedrijf van de gemeente Oirschot (in 2013) (Bron: diverse openbare (raads)besluiten).

IPA-ACON Assurance B.V. is eveneens een partij op de gemeentelijke markt, echter deze partij werkt niet landelijk en richt zich met name op Noord-Nederland met de gemeenten Schagen, Uitgeest en Koggenland als (recente) gemeenten waar zij de controleopdrachten hebben uitgevoerd (Bron: diverse openbare raadsbesluiten).

BDO Audit en Assurance is recent actief op de overheidsmarkt. Zo zijn zij vanaf boekjaar 2014 benoemd voor de controle van de jaarrekening door de gemeente Meppel en door de gemeente Tubbergen, gemeente Dinkelland en gemeente Hollands Kroon (Bron: diverse openbare raadsbesluiten).

ABAB heeft in het verleden aangegeven interesse te hebben in de gemeentelijke markt. Zij kunnen echter geen referentie van een gemeente opgeven omdat zij op dit terrein nu nog geen overeenkomsten hebben. De ervaring van ABAB op dit moment beperkt zich tot de gezondheids- en welzijnszorg en onderwijs. Ook andere grote accountantskantoren, zoals Accon AVM, hebben wel ervaring in onder andere de sector onderwijs, welzijn, zorg en woningcorporaties, maar zij hebben (nog) geen overeenkomsten met gemeenten.

	Bizob gemeenten (2013)
Deloitte	33%
Ernst & Young	61%
Price Waterhouse Coopers	6%

Marktverdeling controleopdrachten Bizob gemeenten (boekjaar 2013)

De accountancybranche heeft de laatste jaren te kampen gehad met een verdere omzetdaling zoals blijkt uit de publicatie 'Visie op sectoren in 2014' (ING economisch bureau).

Figuur 1 Ontwikkeling economische groei en omzet accountancybranche (2009=100), 2007-2014

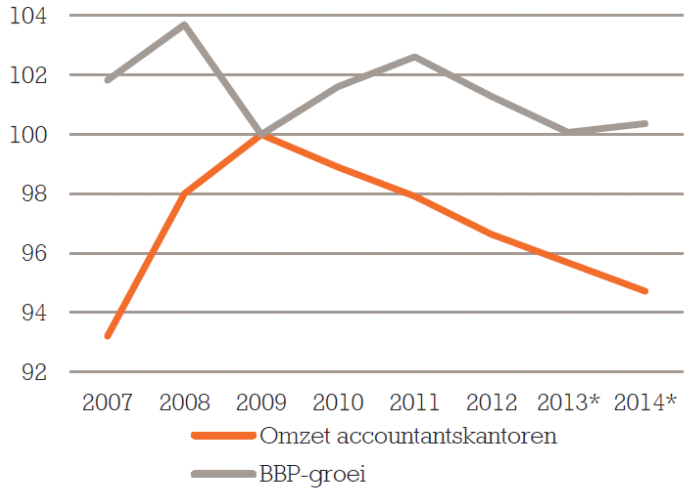

Bron: CBS * Ramingen ING Economisch Bureau

'De omzet in de accountancybranche is de afgelopen jaren door de mindere economische situatie en een aantal structurele factoren gekrompen. Digitalisering, automatisering en standaardisering drukken onverminderd het volume in de administratie- en samenstelpraktijk. De economische vooruitzichten voor 2014 zijn weliswaar beter, maar kunnen niet voorkomen dat de markt verder afkalft. Het verlies aan eenvoudig werk wordt onvoldoende gecompenseerd door extra adviesopdrachten. Voor 2014 wordt een verdere omzetdaling van 1% verwacht.

De tarieven in de accountancybranche zijn sinds het begin van de economische crisis blijven stijgen. Met name de laatste jaren is de stijging beperkt. Tarieven voor audit en advies lieten juist wel een daling zien vanaf 2009. Dit kwam door de scherpe concurrentie tussen grote en middelgrote kantoren om nieuwe controle-opdrachten of nieuwe aanbestedingen binnen te halen. De eerste twee kwartalen van 2013 laten echter een ander beeld zien. Zowel de audit als het advies daarover kent hogere tarieven (gemiddeld 1,8% in de eerste jaarhelft). Waarschijnlijk liep de tariefontwikkeling steeds meer uit de pas met de kosten. Om aan de kwaliteitseisen te kunnen voldoen die door de AFM zijn gecommuniceerd liggen de kosten nu waarschijnlijk hoger.

Tabel 1 Ontwikkeling uurtarieven accountancy (in %)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totaal accountancy en administratieve dienstverlening	5,6	3,6	2,4	0,6	2,0	1,2
Audit en advies	6,0	1,7	-0,8	-1,8	-2,6	-0,6

Bron: CBS

2004 = 100

Er worden nog altijd fusies, overnames en samenwerkingen aangekondigd in de accountancybranche. Naast overnames die gericht lijken op schaalgrootte in de accountancypraktijk is ook sprake van overname of samenwerking in de advisering, zoals recentelijk bij PwC en Booz & Co.'

3.3 Kosten

De kosten van de accountantscontrole werkzaamheden zijn opgebouwd uit vier componenten:

- personeelskosten (salaris);
- reiskosten (gerelateerd aan salaris);
- kantoorkosten (huur, inventaris, etc);
- winst.

Het is niet mogelijk gebleken inzicht te verwerven in de verhouding tussen deze componenten. Aangenomen mag worden dat de personeelskosten de grootste component is.

Om de kosten voor de gemeenten te beperken is het van belang om de inzet van uren door de accountant te beheersen. Dit is mogelijk door in het aanbestedingsdocument eenduidige eisen op te leggen ten aanzien van het te leveren eindresultaat, waarmee de accountant een resultaatverplichting krijgt opgelegd.

Daarnaast is de inzet van de accountant (het aantal uren) ook afhankelijk van de kwaliteit en aanpak van de interne individuele (gemeentelijke) organisaties. Per gemeente kunnen er verschillen optreden als het gaat om de interne controle.

De informatie die het aanbestedingsdocument bevat zal derhalve een goed beeld geven van de interne administratieve organisatie per gemeente, omdat mede op basis daarvan de accountant zijn (vaste) prijs bepaald voor de verschillende individuele

overeenkomsten voor de controle van de jaarrekening. Ook is per gemeente/organisatie een schouw voorzien waarbij de inschrijvers een toelichting krijgen op de werkwijze .

Daarnaast spelen onder andere ook de volgende onderwerpen een rol bij de prijs die een gemeente uiteindelijk moet betalen:

- Hoeveelheid van de specifieke onderwerpen (speerpunten) die de raad mag benoemen.
- Ontwikkelingen die er binnen de organisaties zijn te verwachten.

Vanaf boekjaar 2015 zal de accountant ook te maken krijgen met de controlewerkzaamheden in het kader van de drie (3) decentralisaties op het gebied van koppeling inhoudelijke aspecten met financiën, de ICT omgeving (EDP-audit) en verantwoording. Op dit moment is (nog) niet duidelijk welke prijsconsequentie deze aanvullende taken hebben op de tariefstelling van de accountant. Ook zullen gedurende de looptijd van de overeenkomsten activiteiten verschuiven bijv. van gemeenten naar de Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1 en zullen er wijzigingen optreden bijv bij het samengaan van Werkplein Regio Helmond met Atlant Groep.

3.4 Marktsituatie en prijsontwikkeling

In het verleden schreven enkel E&Y, Deloitte en PWC in op gemeentelijke opdrachten (KMPG enkel bij 100.000+ gemeenten). PWC heeft recent de strategie ingezet dat zij enkel nog bij gemeenten met 50.000+ inwoners inschrijven, of indien het meerdere gemeenten betreft. In de afgelopen jaren is Baker Tilly Berk daarbij gekomen. Nieuwe speler is BDO. Zij hebben enkele gemeenten als klant en starten met de controle van het boekjaar 2014. Hiermee moet rekening gehouden worden bij de formulering van de kerncompetentie.

De prijzen zijn de laatste jaren stijgende. Redenen hiervoor zijn o.a. een intensievere steekproef op de interne controle (voorheen 10%, nu 40-60% controle), aanvullende regelgeving (WNT, ca. € 2.000,- / jaar voor een gemiddelde Bizob gemeente), en de intensievere controles voortvloeiend uit de Aanbestedingswet 2012 (ca. € 4.000 – € 5.000,- / jaar voor een gemiddelde Bizob gemeente). Het tarief is ook afhankelijk van de Grex (risicoprofiel) en de Interne Controle (IC) van de gemeente.

De verwachting is dat het uiteindelijke prijspeil terug zal gaan naar € 1,- / inwoner met een minimum van € 30.000,- / jaar en de komende jaren verder zal stijgen.
Er is veel te doen over de scheiding van advies en controle en een maximale looptijd van 8 jaar bij één en hetzelfde accountantskantoor. Deze regels gelden echter enkel en

alleen voor OOB's (beursgenoteerde bedrijven) en niet voor gemeenten.

Accountantskantoren zelf wisselen vaak na 8 jaar de partner om op die manier onafhankelijkheid te bewaken, echter er is geen verplichting voor gemeenten om na 8 jaar van kantoor te wisselen, zoals dit wel het geval is bij OOB's.
Bij de accountantskantoren is nog niet bekend hoe zij de controles in het kader van de 3D's moeten gaan uitvoeren. Is dit een controle op jaarrekening niveau, of gaat het onderdeel uitmaken van SISA? Er kan dan ook nog geen indicatie worden afgegeven voor de aanvullende kosten voor deze controles vanaf boekjaar 2015.

3.5 Samenvoegen en percelen

De zeven (7) aanbestedende diensten hebben de opdracht bewust samengevoegd.
In 2014 is de gemeenschappelijke regeling Peel 6.1 opgericht met een eigen rechtspersoonlijkheid welke in totaal ca. 200.000 inwoners vertegenwoordigd. De uitvoeringsorganisatie van deze gemeenschappelijke regeling zal starten vanaf 1 juli 2014 en zich in beginsel toeleggen op het gezamenlijk oppakken van de taken voor de transitie Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), Jeugdzorg en Participatiewet.
Overige thema's die in de toekomst aan bod zullen komen zijn onder andere water, belastingen, bedrijfsvoering, openbare orde en veiligheid, EZ & toerisme.

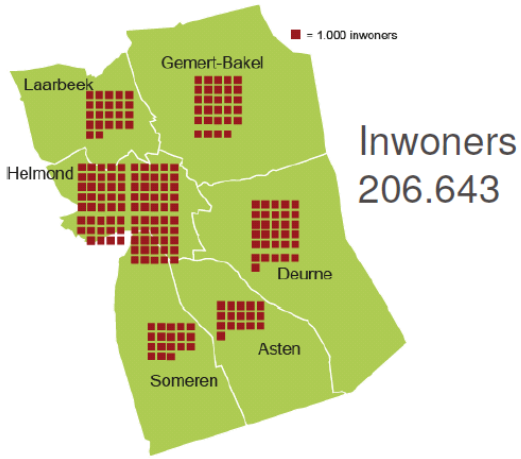

Door oprichting van Peel 6.1 en de verbanden die hierdoor tussen de diverse gemeenten en de GR zullen ontstaan is gebleken dat er in dergelijke situaties gekeken moet worden of het mogelijk is om één accountant te selecteren voor alle organisaties waardoor onder andere de afstemming bij controles tussen organisaties onderling efficiënter wordt.

Samenvoeging van de opdracht heeft geen negatieve gevolgen voor de voor deze opdracht geschikte accountantskantoren, daar deze partijen in staat zijn deze totale opdracht uit te voeren binnen hun normale bedrijfsvoering. Hierbij wordt wel opgemerkt dat de controleteams in samenstelling voor de individuele organisaties daarbij kunnen verschillen, met name op het niveau van controleleiders en assistenten. De

werkzaamheden worden immers in een kort tijdsbestek uitgevoerd, waarbij het niet mogelijk is om voor alle organisaties dezelfde controleleiders en assistenten in te zetten.

Om bovenstaande redenen is de opdracht (dan) ook niet ingedeeld in percelen. Naast bovengenoemde ligt hier (tevens) de geïntegreerde gunningssystematiek aan ten grondslag die de maatschappelijke kosten voor zowel de deelnemende organisaties als voor de inschrijvende partijen zoveel mogelijk beperkt. Een indeling in percelen is (dan ook) niet passend.

4 Contractvorm

4.1 Contractvorm

Het aanbesteden van accountantscontrole werkzaamheden geschiedt middels een functioneel opgesteld programma van eisen. Bij een dergelijke aanbesteding volstaat het om te beschrijven waaraan het eindproduct moet voldoen.

Voor wat betreft de prijsvorming wordt voorgestelde de huidige methodiek grotendeels te handhaven, zijnde een overeenkomst met een vast jaarbedrag voor de controle van de jaarrekening (inclusief interimcontrole en natuurlijke adviesfunctie). Bij inschrijving geven de partijen een nadere onderbouwing van de totstandkoming van dit vaste jaarbedrag, waarbij tevens per functie het bijbehorende netto uurtarief wordt opgegeven. Indien er sprake is van aanvullende dienstverlening zal dit vooraf schriftelijk worden overeengekomen tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer en zullen (daarbij) de uurtarieven worden gehanteerd die worden opgegeven bij inschrijving.

Uiteraard worden de overeenkomsten opgesteld *per organisatie.*

4.2 Contractduur

Voor wat betreft de contractduur wordt er gekozen voor een totale looptijd van 4 jaar (2+1+1). Het wordt niet evenredig en proportioneel geacht om de markt de toegang tot deze opdracht langer dan deze termijn te ontzeggen. De contractsduur bestaat uit een vast deel van 2 jaar en tweemaal de optie tot verlengen. Hiermee wordt de partij de kans gegeven een opdracht op te bouwen gedurende twee jaar en wordt tevens de prikkel tot goed (blijven) presteren gegeven. In de aanbestedingsdocumenten zal worden vastgelegd dat het de intentie is om de beslissing voor het wel of niet gebruik maken van de optie tot verlenging na twee (2) jaar met nogmaals twee (2) maal één (1) jaar in gezamenlijkheid wordt genomen, echter dat er een mogelijkheid moet zijn voor de

individuele organisaties om hiervan in voorkomende gevallen van af te wijken (en het besluit tot verlenging dus op individuele basis kan worden genomen).

5 Marktbenadering

5.1 Aanbestedingsvorm

Het inkooprisico van accountants controlewerkzaamheden wordt door 2 factoren bepaald: de verkrijgbaarheid ofwel het aantal potentiële partijen en de interne kosten van de gemeente veroorzaakt door verandering van leverancier. Zoals in 3.2 aangegeven zijn er slechts een klein aantal partijen van wie een inschrijving te verwachten is. Veranderen van accountant betekent altijd een gewenningsperiode voor beide partijen, accountant en opdrachtgever. Dit zorgt ervoor dat er bij de eerste controle meer tijd (en daarmee geld) geïnvesteerd moet worden door de opdrachtgever (omstelkosten).
Samengevoegd kan hieruit de conclusie worden getrokken dat het inkooprisico middelhoog is.

Uitgaande van de gemiddelde jaarbesteding van de individuele organisaties kan de inkoopwaarde als laag worden aangemerkt. Door de looptijd van de overeenkomst van maximaal vier (4) jaar én de gezamenlijke aanbesteding wordt de inkoopwaarde echter als hoog aangemerkt.

Samengevat betekent dit in dit geval dat de accountancy wordt aangemerkt als een strategisch product. De grafische weergave staat in onderstaande grafiek.

Portfolio-analyse

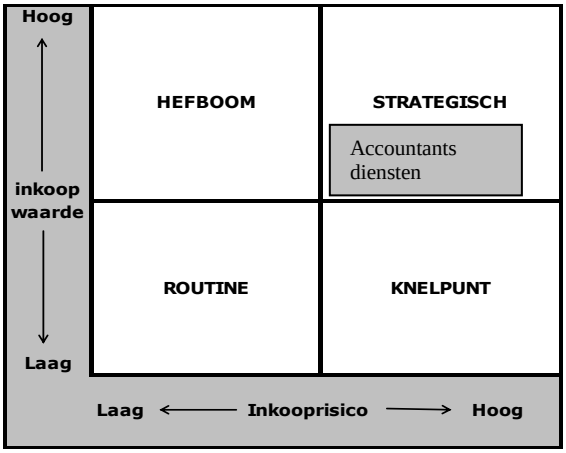

Bron: Kraljic, 1983

De algemene inkoopaanpak voor een strategisch product is een mate van samenwerking tussen de individuele organisaties en de uiteindelijke opdrachtnemer. Dit betekent dat er aandacht is voor concurrentiestelling, maar dat dit niet de overhand heeft. De nadruk zal juist liggen op de kwalitatieve aspecten, om daarmee zo goed mogelijk de uiteindelijke geleverde kwaliteit van de dienstverlening door de accountant en de samenwerking met de individuele organisatie zeker te stellen.

5.2 Gezamenlijke aanbesteding

Zoals reeds omschreven in 2.2 willen de deelnemende organisaties gezamenlijk één accountant contracteren. Dit betekent dat er een gezamenlijke aanbesteding wordt doorlopen, waarbij op basis van een gezamenlijk resultaat de uiteindelijke opdrachtnemer zal worden bepaald. Dit gezamenlijke resultaat kan voor de individuele organisaties zowel positief als negatief uitvallen. Dit is echter op voorhand niet te voorspellen.

5.3 Procedure

Zoals al eerder is uitgewerkt zijn de huidige kosten ongeveer € 465.182,-- per jaar voor alle organisaties tezamen. Bij een contractduur van vier (4) jaar overstijgt de opdrachtwaarde de Europese drempel voor diensten, zijnde € 207.000,--. Voor dit bedrag moet een Europese procedure conform de Aanbestedingswet 2012 gevolgd worden. Optiejaren tellen mee bij het berekenen van de geraamde waarde.

Hierbij wordt geadviseerd te kiezen voor een *openbare* Europese procedure. Gezien het geringe aantal potentiële inschrijvers is er geen noodzaak een niet-openbare Europese procedure (met voorselectie) te doorlopen.

5.4 Reglement en inkoopvoorwaarden

Bij een gezamenlijke aanbesteding is het aan te bevelen één model inkoopvoorwaarden te hanteren. Alle gemeenten, behalve de gemeente Helmond, hebben eenzelfde inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten. Er is gekozen voor de inkoopvoorwaarden van de Bizob gemeenten. Derhalve zullen bij de aanbesteding van de accountantscontrole de inkoopvoorwaarden van Asten van toepassing worden verklaard.

6 Selectie en gunningsmethodiek

6.1 Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen

Om te waarborgen dat de meest geschikte partij wordt gecontracteerd zullen er naast de gestelde (standaard) uitsluitingsgronden ook minimumeisen (geschiktheidseisen) aan de inschrijvers worden gesteld om er zeker van te zijn dat zij geschikt zijn de werkzaamheden uit te voeren, waarbij ervaring met de controle (en certificering) van een gemeentelijke jaarrekening een minimale vereiste is. Daarnaast is het (uiteraard) een minimale eis dat de eindverantwoordelijke(-n) voor de uitvoering van de opdracht moeten zijn ingeschreven in het Accountantsregister.

6.2 Gunningscriterium

Gezien het eerder gestelde dat de kwaliteit van de dienstverlening een belangrijke rol speelt en (de waardering van) de prijsstelling niet de overhand mag hebben wordt voorgesteld te gunnen op de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).

Binnen aanbestedingen voor accountants wordt de kwaliteit meestal beoordeeld op basis van een ingediend (schriftelijk) plan van aanpak met diverse onderdelen en een presentatie.
Ook bij deze aanbesteding zullen deze onderdelen voor de kwalitatieve beoordeling worden gehanteerd. De nadere uitwerking is vastgelegd in het aanbestedingsdocument.

7 Maatschappelijk verantwoord inkopen

7.1 Duurzaam

De overheid zet concrete stappen naar een duurzame samenleving. De deelnemende gemeenten geven hierin het goede voorbeeld door in haar aankopen duurzame producten, werken of diensten te eisen. Er wordt gestreefd om 75% van alle inkopen duurzaam uit te voeren. AgentschapNL heeft hiervoor duurzaamheidcriteria ontwikkeld die in aanbestedingen meegenomen kunnen worden. Voor accountantsdiensten zijn er

echter geen criteria beschikbaar. Dit betekent dat het traject niet zal meetellen in de duurzaamheidsmonitor.

Daar de procedure volledig digitaal (verplicht) via Tenderned zal geschieden is er wel sprake van een bepaalde mate van duurzaamheid.

7.2 Sociale criteria

Het beleid binnen de Peel 6.1 is er op gericht om zoveel mogelijk nadere uitvoeringsbepalingen op te nemen inzake de inzet van langdurig werklozen.
Binnen deze aanbesteding is het wel mogelijk om dergelijke bepalingen op te nemen, dit ondanks de aard van de gevraagde dienstverlening en de bijbehorende (wettelijk) benodigde kwalificaties van het uitvoerende personeel. De nadere invulling wordt bepaald door de intergemeentelijke werkgroep.

7.3 Lokale en regionale ondernemers

Zoals reeds vermeld zijn er slechts enkele accountantskantoren in Nederland die inschrijven bij een dergelijke opdrachten. Er zijn dan ook geen lokale partijen die de gevraagde dienstverlening kunnen uitvoeren, enkel regionaal (Eindhoven).

8 Organisatie

8.1 Teamsamenstelling

Bij een gezamenlijke aanbesteding waarbij de raden van de zes gemeenten en het bestuur van de GR deelnemen is de projectorganisatie van groot belang om één en ander soepel en efficiënt te laten verlopen, zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheden van de raden en het bestuur in deze.

Onderstaand is dan ook als voorstel de opzet van de projectorganisatie weergegeven zoals deze is gehanteerd bij het eerdergenoemde gezamenlijke traject.

Voor dit gezamenlijke aanbestedingstraject is er per organisatie een projectgroep gevormd (de gemeentelijke projectgroep) met vertegenwoordigers uit de raad / bestuur en de ambtelijke organisatie. Daarnaast is er een intergemeentelijke werkgroep gevormd, waar afgevaardigden van de gemeentelijke projectgroepen aan deelnemen.
De intergemeentelijke werkgroep heeft als taak de aanbestedingsdocumenten inhoudelijk op te stellen. De concept aanbestedingsdocumenten worden vervolgens aan de leden van de gemeentelijke projectgroepen voorgelegd, die het vervolgens voorzien van aanvullingen en opmerkingen, die door de werkgroep zullen worden verwerkt.

De rolverdeling binnen de projectorganisatie is als volgt:

- opdrachtgever: gemeenteraad gemeente / bestuur Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1;
- projectgroep: adviserende, sturende en controlerende functie;
- intergemeentelijke werkgroep: uitvoerende functie;
- Bizob: begeleidt de intergemeentelijke werkgroep en het proces van de aanbesteding en bewaakt de afgesproken planning;
- besluitvorming door: gemeenteraad gemeente / bestuur en directie Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1.

Onderstaand is de projectorganisatie grafisch in beeld gebracht.

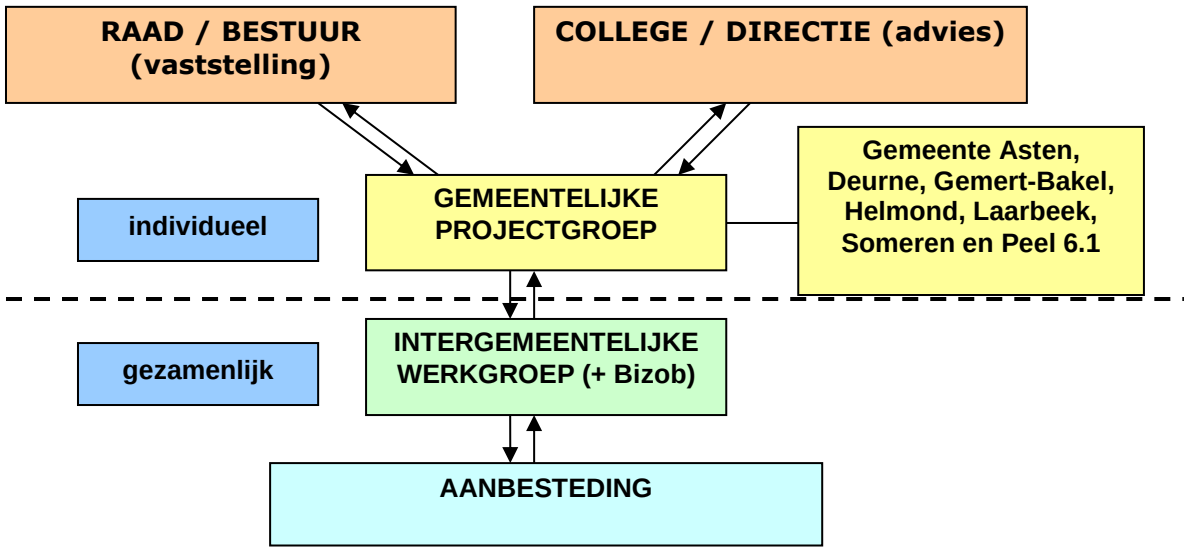

De leden van de intergemeentelijke werkgroep zullen tijdens de aanbestedingsprocedure verantwoordelijk zijn voor het controleren en accepteren van de nota(‘s) van inlichtingen. De inkoper wordt gemandateerd om alle routinematige correspondentie in het kader van de aanbesteding met de ondernemers uit te voeren. Hieronder wordt onder andere verstaan het publiceren van de aanbestedingsdocumenten, de nota van inlichtingen en het publiceren van het gunningsbesluit op TenderNed.

Intergemeentelijke werkgroep bestaat uit:

Vertegenwoordigd	Gemeente
Mevrouw J. (José) Peerlings	Gemeente Asten
De heer A. (Ard) Brummans	Gemeente Deurne
De heer J. (Jan) Post	Gemeente Gemert-Bakel
De heer H. (Huub) van Putte	Gemeente Helmond
De heer J. (Jan) Post	Gemeente Laarbeek
De heer B. (Buck) Messing	Gemeente Someren
De heer H. (Huub) van Putte	Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1

8.2 Planning

In onderstaande planning wordt de conceptplanning aangegeven, waar naast de aanbestedingsplanning ook de overige mijlpaaldata en het besluitvormend proces staan weergegeven. In deze planning is rekening gehouden met de verplichte minimumtermijnen vanuit de wet- en regelgeving, maar er is ook gekeken naar de complexiteit van de aanbesteding en vakantieperiodes. Om deze reden kan de procedure dan ook langer duren dan minimaal wordt vereist.

Mijlpaal	Besluitvorming door	Deadline / datum
Inkoopstrategie opstellen	Intergemeentelijke werkgroep en Bizob	juni/augustus
Inkoopstrategie vaststellen	Raad / bestuur	oktober/november
Aanbestedingsdocumenten opstellen	Intergemeentelijke werkgroep en Bizob	augustus/september
Aanbestedingsdocumenten vaststellen	Raad / bestuur	november/december
Aanbesteding procedure starten	Bizob	december
Schouw	Gemeentelijke projectgroep	januari
Opstellen Nota van Inlichtingen	Intergemeentelijke werkgroep en Bizob	januari
Aanbesteding	-	februari
Controle inschrijvingen	Bizob	februari
Individuele beoordeling schriftelijke offertes	Leden intergem. werkgroep	februari
Plenaire beoordeling schriftelijke	Leden intergem.Werkgroep	februari

offertes	met bizob	
Presentaties inschrijvende partijen	Leden intergem. Werkgroep, afvaardiging van de raad, Bizob en inschrijvers	maart
Plenaire beoordeling presentatie	Leden intergem. Werkgroep, afvaardiging van de raad en bizob	maart
Gunningsadvies opstellen	Bizob	maart
Gunningsadvies vaststellen	Raad / bestuur	maart/april
Gunnen	Bizob	april/mei
Ondertekening contract	Gemandateerde	mei
Start overeenkomst	Boekjaar 2015	mei

Betreffende planning is een conceptplanning, hier kan in beperkte mate van worden afgeweken.

9 Advies

Op basis van voorgaande wordt geadviseerd om:

- een gezamenlijke openbare Europese aanbestedingsprocedure voor de accountantscontrole gemeente Asten, gemeente Deurne, gemeente Gemert-Bakel, gemeente Helmond (incl. Werkplein regio Helmond), gemeente Laarbeek, gemeente Someren, Gemeenschappelijke Regeling van Peel 6.1 te doorlopen;
- acht (incl. Werkplein Regio Helmond) afzonderlijke contracten te sluiten met één opdrachtnemer;
- de werkzaamheden aan te besteden middels een functioneel programma van eisen;
- de tarieven uit te vragen als een vaste aanneemsom voor de jaarrekeningcontrole (inclusief interim controle) gedurende de looptijd van de overeenkomst;
- een overeenkomst aan te gaan voor de duur van twee (2) jaar, met de mogelijkheid de overeenkomst te verlengen met twee (2) maal één (1) jaar;
- gunning te laten geschieden op basis van de economisch meest voordelige inschrijving;
- social return van toepassing te verklaren op dit project;

- de leden van de intergemeentelijke werkgroep te mandateren voor het inhoudelijk opstellen van het aanbestedingsdocument en het controleren en accepteren van de nota's van inlichtingen en de beoordeling van de inschrijvingen;
- de inkoper te mandateren om alle routinematige correspondentie in het kader van de aanbesteding met de ondernemers uit te voeren.

Namens Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant

A. Saric

Algemene inkoopvoorwaarden 2014 voor accountancy

Definitief – 08-10-2014

Inhoudsopgave

Artikel 1	Definities
Artikel 2	Toepasselijkheid
Artikel 3	Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst
Artikel 4	Algemene verplichtingen Contractant
Artikel 5	Algemene verplichtingen Gemeente
Artikel 6	Kwaliteit, keuring en garantie
Artikel 7	Geheimhouding
Artikel 8	Intellectueel eigendom
Artikel 9	Wijziging Overeenkomst
Artikel 10	Uitrusting en materialen
Artikel 11	Tijdstip van nakoming
Artikel 12	Toerekenbare tekortkoming
Artikel 13	Niet toerekenbare tekortkoming
Artikel 14	Aansprakelijkheid en verzekering
Artikel 15	Boete
Artikel 16	Toepasselijk recht en geschillen
Artikel 17	Prijzen, meerwerk en minder werk
Artikel 18	Facturering en betaling
Artikel 19	Diensten
Artikel 20	Personeel van Contractant
Artikel 21	Opzegging
Artikel 22	Ontbinding
Artikel 23	Vernietiging

Artikel 1 Definities

Aflevering:	Het verschaffen van het bezit van de Goederen aan de Gemeente.
Contractant:	De in de Overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.
Diensten:	De door de Contractant te verrichten werkzaamheden ten behoeve van een specifieke behoefte van de Gemeente, niet zijnde werken of leveringen.
Gemeente:	De gemeente […], zetelend […] te […].
Goederen:	Alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek.
Leveringen:	De door de Contractant op basis van de Overeenkomst ten behoeve van de Gemeente te leveren Goederen.
Offerte:	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag:	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten Prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de daarvoor geldende nationale en Europese wet- en regelgeving. Hieronder begrepen, maar niet beperkt tot, aanbestedingsdocument en programma van eisen.
Overeenkomst:	Al hetgeen tussen de Gemeente en de Contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen.
Partijen:	De Gemeente en/of de Contractant.
Personeel van Contractant	De door de Contractant voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zullen zijn.
Prestatie:	De te verrichten Leveringen en/of Diensten.
Werkdag:	Kalenderdagen behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin artikel 3 lid 1 Algemene termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door de Gemeente aangewezen brugdagen.

Artikel 2 Toepasselijkheid

2.1. Deze algemene inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op de Offerteaanvraag, Offerte en Overeenkomsten met betrekking tot Leveringen en Diensten.

2.2. Van deze algemene inkoopvoorwaarden kan slechts worden afgeweken, indien Partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.

2.3. Indien een bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van kracht blijven en treden Partijen in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het

doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.

2.4. Door het indienen van de Offerte aanvaardt de Contractant onverkort deze algemene inkoopvoorwaarden en wijst de Contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn algemene voorwaarden af. Ook markt- en branchespecifieke standaardvoorwaarden en –regelingen worden uitdrukkelijk uitgesloten.

Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

3.1. De Gemeente kan een Offerteaanvraag intrekken of wijzigen voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. De Gemeente zal geen kosten of schade vergoeden die hiermee samenhangen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

3.2. De Offerte van de Contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de Offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de Offerteaanvraag.

3.3. Een Overeenkomst komt tot stand nadat de Gemeente een expliciete schriftelijke aanvaarding van de Offerte van de Contractant per e-mail, fax of brief heeft verzonden aan de Contractant. De schriftelijke aanvaarding geldt enkel als aanvaarding, indien daaraan een besluit ten grondslag ligt als bedoeld in artikel 160, eerste lid aanhef en onder e van de Gemeentewet dat is genomen door of namens het college van burgemeester en wethouders en de aanvaarding ondertekend is door de burgemeester of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 171, tweede lid van de Gemeentewet de vertegenwoordiging van de Gemeente is opgedragen. Op eerste verzoek van de Contractant legt de Gemeente een kopie van dit besluit over.

3.4. Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.

3.5. Alle handelingen die de Contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de Overeenkomst zijn voor rekening en risico van de Contractant.

Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant

4.1. De Contractant en de Gemeente zullen hun verplichtingen voortvloeiend uit de Overeenkomst in nauwe samenwerking nakomen.

4.2. De Contractant zal de Gemeente op de hoogte houden van de uitvoering van de Overeenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De Contractant is onder meer, doch niet uitsluitend, verplicht om de Gemeente direct schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de Overeenkomst geen rekening is gehouden.

4.3. Slechts met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente, kan de Contractant de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden. Voorgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente heeft Contractant niet nodig in het geval Contractant een aan haar

gelieerde entiteit wenst in te schakelen ten behoeve van de opdrachtuitvoering, mits er geen uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten worden overgedragen aan deze entiteit.

4.4. De Contractant garandeert ter zake van de Overeenkomst dat de Contractant of Personeel van Contractant of een met de Contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder: (1) prijsvorming, (2) het afstemmen van Offerten, en/of (3) verdeling van werkzaamheden.

4.5. De Contractant zal bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijnde voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de overeenkomsten die de Gemeente met derden heeft gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de Contractant, in acht nemen. Indien de Contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de Contractant dit eerst, voor zover dit wettelijk is toegestaan, voorleggen aan de Gemeente.

4.6. De Contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door hem ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen de Contractant en de Gemeente bij de uitvoering van de Overeenkomst.

4.7. Slechts voor zover de Contractant expliciet en schriftelijk is gemachtigd door de Gemeente zal de Contractant optreden als gemachtigde van de Gemeente. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van de Contractant.

Artikel 5 Algemene verplichtingen Gemeente

5.1. De Gemeente zal op verzoek van de Contractant alle inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren.

5.2. De Gemeente zal zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zal zich indien nodig inspannen om haar medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie

6.1. De Contractant garandeert dat de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst, aan de algemeen geldende normen en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.

Artikel 7 Geheimhouding

7.1. Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken – inclusief via kanalen van sociale media - of voor eigen doeleinden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt.

7.2. Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

8.1. Alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit de Overeenkomst, berusten bij Contractant.

8.2 Contractant verleent de Gemeente een eeuwigdurend gebruiksrecht over de producten die hij ontwikkeld of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht.

8.3. De Gemeente behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de Overeenkomst aan Contractant openbaar gemaakt werk. De Contractant erkent dit voorbehoud.

Artikel 9 Wijziging Overeenkomst

9.1. De Gemeente is bevoegd om de Overeenkomst schriftelijk te wijzigen en/of aan te vullen, na overleg met en instemming van de Contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.

9.2. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 10 Uitrusting en materialen

10.1. De Contractant zal voor eigen rekening en risico zorg dragen voor alle bij de uitvoering van de Overeenkomst te gebruiken - niet van de Gemeente afkomstige - materialen en uitrusting (waaronder gereedschappen), tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

10.2. De Contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de te gebruiken Goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 11 Tijdstip van nakoming

11.1. De Contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de desbetreffende Prestaties, zoals vermeld in de Overeenkomst, zijn verstreken en de desbetreffende Prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.

11.2. De Contractant stelt de Gemeente schriftelijk tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de Contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming

12.1 Indien één van de Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van de Overeenkomst en/of deze algemene inkoopvoorwaarden, zal de andere Partij een

aangetekend schrijven verzenden aan de tekortkomende Partij, alvorens gebruik te maken van de Partij toekomende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige Partij direct in verzuim verkeert.

12.2. Ieder der Partijen is gerechtigd de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere Partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding – gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim – in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.

Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming

13.1. De Contractant kan zich jegens de Gemeente enkel op overmacht beroepen, indien de Contractant de Gemeente zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, schriftelijk van het beroep op overmacht in kennis stelt.
In aanvulling op het bepaalde in artikel 13.1 geldt dat ook de Gemeente aan de vereisten van artikel 13.1 moet voldoen wil men zich op overmacht kunnen beroepen.

13.2 Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: onvoldoende beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerd personeel, stakingen, grondstoffentekort, transportproblemen, verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor de uitvoering van de werkzaamheden benodigde goederen, het tekortschieten van door de Contractant ingeschakelde derden en liquiditeit- of solvabiliteitsproblemen van de Contractant of door hem ingeschakelde derden. Ten aanzien van de nakoming van de toepasselijke garantiebepalingen door de wederpartij is geen beroep op overmacht mogelijk.

13.3 Ingeval van overmacht van de Contractant treden partijen onverwijld met elkaar in overleg ter regeling van de gevolgen. Indien partijen overeenkomen de uitvoering van de Overeenkomst gedurende een nader overeen te komen termijn op te schorten, dan blijven de gevolgen daarvan voor rekening en risico van partijen.

13.4 Indien de Contractant die door overmacht wordt getroffen niet kan nakomen of tekortschiet in de nakoming na afloop van de in lid 3 genoemde termijn dan heeft de Gemeente het recht de Overeenkomst onmiddellijk bij aangetekende brief buiten rechte te ontbinden, zonder dat daartoe enig recht op schadevergoeding ontstaat.

Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering

14.1. De Contractant vrijwaart de Gemeente tegen eventuele aanspraken van derden terzake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de Contractant van de Overeenkomst en het gebruik of toepassing van de geleverde Goederen of Diensten van de Contractant.

14.2 De in het kader van de Overeenkomst door de Contractant te vergoeden schade is, ongeacht de grondslag (waaronder tevens begrepen aanspraken uit hoofde van garantieverplichtingen en vrijwaringen), per gebeurtenis beperkt tot een bedrag van driemaal het jaarlijkse honorarium. Hierbij definiëren wij het begrip gebeurtenis als het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening,

inclusief de voorbereidende werkzaamheden. Samenhangende gebeurtenissen worden beschouwd als een (1) gebeurtenis.

14.3 De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen:
a. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Contractant of Personeel van Contractant;
b. ingeval van schending van de intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 8 van de Algemene inkoopvoorwaarden.

14.4 De Gemeente zal haar eventuele vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend uitoefenen tegen contractant en niet tegen (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders of werknemers van contractant of door contractant ingeschakelde derden c.q. hulppersonen.

14.5 De Contractant zal vanaf het aangaan van de Overeenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de Overeenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst.

14.6 De Contractant zal het verzekerd bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst niet ten nadele van de Gemeente wijzigen, tenzij de Gemeente hiervoor haar expliciete en schriftelijke toestemming heeft gegeven.

14.7 Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst en waarover de Contractant nog niet beschikt, zal de Contractant afsluiten tenminste voor de periode van de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 15 Boete

15.1. Indien een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.

15.2. De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van de Gemeente tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

16.1. Op deze algemene inkoopvoorwaarden en de Overeenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.

16.2. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

16.3. Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de Offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de Offerteaanvraag, de totstandkoming van de Overeenkomst of de uitvoering van de Overeenkomst, dan is elk der Partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement waar de Gemeente gevestigd is.

Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk

17.1. De Contractant zal de Overeenkomst uitvoeren tegen de in zijn Offerte genoemde prijzen in Euro’s.

17.2. Niet redelijkerwijs in de Overeenkomst inbegrepen extra Prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan de Gemeente is toe te rekenen.

17.3. Meerwerk zal door de Contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en het budget schriftelijk zijn overeengekomen met de Gemeente.

17.4. Verrekening van meerwerk of minder werk vindt plaats tegen maximaal de tarieven zoals opgenomen in de Offerte, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

17.5. Voor zover prijzen en tarieven van meerwerk of minder werk niet in de Offerte zijn opgenomen, verplicht de Contractant zich ertoe voor meerwerk en minder werk uitsluitend marktconforme tarieven aan te bieden.

Artikel 18 Facturering en betaling

18.1. Tenzij anders overeen gekomen worden facturen digitaal aangeleverd in Pdf-formaat naar het opgegeven e-mailadres van de Gemeente.

18.2 Op de factuur vermeldt de Contractant;
- de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen: naam, adres, postcode, woonplaats, bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
- het factuuradres van de Contractant; en
- het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW.

Eventuele nadere bepalingen worden opgenomen in de Overeenkomst dan wel de Offerteaanvraag.

18.3. De Contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na de ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen Partijen in de Overeenkomst. De Gemeente zal binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van de Contractant betalen.

Artikel 19 Diensten

19.1. De Contractant zal de Diensten uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de Overeenkomst.

19.2. De Contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen Prestaties, Prestaties van Personeel van Contractant alsmede Prestaties van de door de Contractant ingeschakelde derden.

Artikel 20 Personeel van Contractant

20.1. Voor zover Diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van de Gemeente, zijn de Contractant, Personeel van Contractant en de door de Contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die openbare ruimte na te leven.

20.2 De Contractant staat ervoor in dat het Personeel van Contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel Diensten te verrichten.

Artikel 21 Opzegging

21.1. Ieder der Partijen is gerechtigd de Overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de Overeenkomst. Indien geen opzegtermijn in de Overeenkomst is opgenomen, kan de Overeenkomst worden opgezegd met inachtneming van een redelijke opzegtermijn van minimaal 3 maanden, mede gelet op de duur van de Overeenkomst.

Artikel 22 Ontbinding

22.1. Ieder der Partijen heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:

- artikel 4.4 algemene inkoopvoorwaarden wordt geschonden;
- de andere Partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;
- de zeggenschap van de andere Partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze Overeenkomst;
- ten aanzien van de andere Partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
- de andere Partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt;
- de andere Partij in een situatie van overmacht verkeert gedurende meer dan tien dagen.

22.2. Elke ontbinding als bedoeld in lid 1 dient terstond door middel van een aangetekend schrijven te geschieden.

22.3. Ingeval van ontbinding door de Gemeente als bedoeld in lid 1 is de Gemeente geen vergoeding verschuldigd aan de Contractant voor de Prestaties die niet door Contractant zijn verricht. Eventuele aan de Contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de Contractant terug aan de Gemeente, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.

Artikel 23 Vernietiging

23.1. Indien één van de Partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 945204

Onderwerp: inkoopstrategie accountant

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 november 2014;

gelet op de ;

Besluit

1. vast te stellen inkoopstrategie ten behoeve van het aanbesteden van de gemeentelijke accountant

2. Te benoemen tot lid van het beoordelingsteam twee nader te noemen raadsleden

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening

gemeente Gemert-Bakel

Raadsbesluit

Bijlage bij agendanummer:
Zaaknr. 977160

Onderwerp: Programma van eisen aanbesteding accountant

De raad van de gemeente Gemert-Bakel,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 november 2014;

gelet op de ;

Besluit

1. vast te stellen het programma van eisen aanbesteding accountnat periode 2015 – 2016.
2. voor dit inkooptraject de specifieke inkoopvoorwaarden van toepassing te verklaren
3. vast te stellen de concept overeenkomst

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gemert-Bakel van 11 december 2014.

de raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Handtekening Handtekening